MURASAKİ SHİKİBU

Genji'nin Hikâyesi

2. CİLT

TÜRKÇESİ: OĞUZ BAYKARA

EDEBİYAT

vb.
VAKIFBANK KÜLTÜR YAYINLARI

GENJİ'NİN HİKÂYESİ

MURASAKİ SHİKİBU

2. CİLT

VakıfBank Kültür Yayınları: 0350
Edebiyat: 082

GENJİ'NİN HİKÂYESİ
MURASAKİ SHİKİBU
2. CİLT

Özgün Adı
Gengi Monogatari
The Tale of Genji

Türkçesi
Oğuz Baykara

Yayın Danışmanı
Ekrem Demirli

Proje Editörü
Ömer Uzunağaç

Kapak Görseli ve Sayfa Uygulama
Faruk Özcan

Kitap Editörü
Ergun Kocabıyık

Son Okuma
Ali Kılıç

Kapak Görseli (1. ve 2. ciltler)
Genji'nin Hikâyesi'nin Resim Albümü
Tosa Mitsusada (1738–1806)
Shōren'in Sonjun Shinnō (1581–1653)
Edo Dönemi (1615–1868)
Numara: 94.18.1a–xx
Metropolitan Sanat Müzesi (Açık Erişim)

Kutu Görseli
Murasaki Shikibu
Anonim - 10. yüzyıl
(Açık Erişim)

Sırt Görseli
Genji'nin Hikâyesi'ni Yazmakta Olan Murasaki Shikibu
Tosa Mitsuoki (Japon Ressam & 1617 - 1691)
(Açık Erişim)

VakıfBank Kültür Yayınları
İnkılap Mahallesi
Dr. Adnan Büyükdeniz Caddesi
No:7/A1 – Kat 13
34768 Ümraniye / İstanbul
Telefon: 0 216 285 9571
www.vbky.com.tr – info@vbky.com.tr
Sertifika No: 40141

© Vakıf Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., 2025

ISBN 1. Cilt: 978-625-6647-68-8
2. Cilt: 978-625-6647-69-5
Takım: 978-625-6647-67-1
Kutu: 978-625-6647-66-4

Kitabın Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla VakıfBank Kültür Yayınları'na aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak sınırlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Copyright © 1976 by Edward G. Seidensticker
Copyright © 2015 by Dennis Washburn

Baskı
İmak Ofset Basım Yayın A.Ş.
Akçaburgaz Mh. 137. Sk. No:12
34522 Esenyurt / İstanbul / Türkiye
Tel: +90 444 62 18
Sertifika No: 71320

1. Baskı: Ocak 2025

GENJİ'NİN HİKÂYESİ

MURASAKİ SHİKİBU

2. CİLT

TÜRKÇESİ

OĞUZ BAYKARA

MURASAKİ SHİKİBU

10. yüzyılın son çeyreğinde Kyoto'da doğmuş ünlü bir Japon romancı, şair ve Heian sarayında nedimelik yapmış soylu bir kadındır. Murasaki'nin doğum tarihinin 973-977 yılları arasında, ölüm tarihinin ise 1014-1025 yılları arasında olduğu rivayet edilmektedir. Yazar, Heian döneminde güçlü Fujiwara sülalesinin içindeki bir ailede doğdu. Şair ve devlet adamı olan babası Fujiwara no Tametoki, kariyerinin başındayken "Merasim İşleri Bakanlığı" (*Shikibu no Daijō*) yaptı. Yazarın gerçek adı bilinmiyorsa da bugün bilinen takma adının ikinci kısmı olan *Shikibu* ismini, babasının görevde bulunduğu makamdan aldığını biliyoruz. Adının diğer kısmı olan Murasaki'yi ise *Genji'in Hikâyesi*'ndeki baş kadın kahraman olan Murasaki'nin isminden almıştır. Çince ve Çin klasikleri üzerine iyi bir eğitim alan yazarın, kültür ve edebiyatla genç yaşta ilgilenmesi, gelecekteki yaratıcılığı üzerinde önemli bir rol oynamıştır. Heian döneminin önemli devlet adamlarından Michinaga, Murasaki Shikibu'nun olağanüstü yeteneklerini değerlendirmekte gecikmedi. Onu hemen himayesine aldı ve o sırada imparatoriçe olan kızı Shōshi'ye başnedime olarak atadı. Bu mevki, Murasaki'ye sonradan, Japon edebiyatının temel taşlarından biri haline gelecek *Genji'nin Hikâyesi*'ni yazması için gerekli maddi, manevi kaynakları ve izleyici kitlesini sağladı. Eserin yazım sürecinin muhtemelen 1001-1010 yılları arasında gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Romanın bölümler halinde olması, ayrıntılı anlatımı, karakterlerin iç içe geçmiş hikâyeleri, karmaşık saray yaşamı ve insan psikolojisini derinden harmanlayan betimlemeleri eserin tamamlanmasının zahmetli bir süreç olduğunu göstermektedir. *Genji'nin Hikâyesi* adlı başyapıt sadece Japonya'nın değil dünya edebiyat tarihinin en büyük hazinelerinden biridir.

OĞUZ BAYKARA

İstanbul Üniversitesinde iktisat okudu. Daha sonra Boğaziçi Üniversitesinde "Japonca ve Türkçenin Karşılaştırmalı Ses Yapısı" üzerine master tezini yazdı. Japon dili ve edebiyatı konusunda uzmanlaşmak için 1992'de Japonya'ya gitti ve 1996'da Kyōrin Üniversitesinde eğitime başladı. 1998'de "Çeviri Sözlükler ve Sözlükbilim Sorunsalı" adlı ikinci master tezini hazırladı. Aynı okulda İmparator Taisho dönemi edebiyatı yazarlarından Jun'ichiro Tanizaki ve Ryūnosuke Akutagawa üzerinde yoğunlaştığı doktora tezini 2004 yılında tamamladı. Türkiye'ye dönerek Boğaziçi Üniversitesi Çeviribilim Bölümünde on beş yıl öğretim üyeliği yaptı. 2019 yılından itibaren Yeditepe Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Çeviribilim Bölümünde öğretim üyesi olan Baykara aynı zamanda Boğaziçi Üniversitesi Asya çalışmaları Master Programında ders vermekte ve Japonya Araştırmaları Derneğinin (JAD) başkan yardımcılığı görevini sürdürmektedir. Japon kültürüne yaptığı katkılardan dolayı 2020 yılında Japonya İstanbul Başkonsolosluğu Diplomatik Misyon Ödülü'nü almıştır. Çevirilerinden başlıcaları şunlardır: *Kappa* (Ryunosuke Akutagawa'dan çeviri, 2010); *Rashōmon ve Diğer Öyküler* (Ryunosuke Akutagawa'dan çeviri, 2010); *Japon Kültürü* (Masakazu Yamazaki'den çeviri, 2010); *Sazende Şunkin* (Jun'ichiro Tanizaki'den çeviri, 2011), *Japon Edebiyatı Tarihi* (Shūichi Katō'dan çeviri, 2012), *Japonlar ve Davranış Biçimleri* (Takie Sugiyama Lebra'dan çeviri, 2013); *Temel Japonca-Türkçe Sözlük* (2002-2014). Telif eserleri de şunlardır: *Japoncadan Türkçeye Yolculuk* (2002); *Modern Japon Edebiyatının Doğuşu ve Shiga Naoya* (2014) ve Japonca yazdığı *Taishō Bungaku: Tanizaki Jun'ichirō to Akutagawa Ryūnosuke no Sakka Zō* (Taishō Edebiyatı – İki Japon Yazarın Portresi: Tanizaki Jun'ichiro ve Akutagawa Ryunosuke, Tokyo 2020).

İÇİNDEKİLER

Yapıttaki Önemli Karakterler 7
Latin Alfabesinde Farklı Yazılan Ünlü ve Ünsüzlerin Türkçe Okunuşları 11

GENJİ'NİN HİKÂYESİ
İKİNCİ CİLT

Bölüm 33: Morsalkım Yaprakları (Fuji no Uraba [藤裏葉]) 15
Bölüm 34: Bahar Filizleri (Wakana: Jō [若菜上) 33
Bölüm 35: Taze Filizler (Wakana: Ge [若菜下]) 95
Bölüm 36: Meşe Ağacı (Kashiwagi [柏木]) 155
Bölüm 37: Flüt (Yokobue [横笛]) 181
Bölüm 38: Çan Cırcırı (Suzumushi [鈴虫]) 195
Bölüm 39: Akşam Sisi (Yūgiri [夕霧]) 207
Bölüm 40: Ayinler (Minori [御法]) 253
Bölüm 41: Kâhin (Maboroshi [幻]) 267
Bölüm 42: Mis Kokulu Prens (Niō Miya [匂宮]) 283
Bölüm 43: Gül Eriği (Kōbai [紅梅]) 293
Bölüm 44: Bambu Nehri (Takekawa [竹河]) 303
Bölüm 45: Köprüdeki Kadın (Hashihime [橋姫]) 333
Bölüm 46: Meşe Ağacının Altında (Shii ga Moto [椎本]) 361
Bölüm 47: Üç Yapraklı Yonca (Agemaki [総角]) 389
Bölüm 48: Eğrelti Otu Filizleri (Sawarabi [早蕨]) 449
Bölüm 49: Sarmaşık (Yadorigi [宿木]) 465
Bölüm 50: Doğudaki Kulübe (Azumaya [東屋]) 525
Bölüm 51: Ukifune (Ukifune [浮舟]) 571
Bölüm 52: Mayıs Sineği (Kagerō [蜻蛉]) 621
Bölüm 53: Yazı Alıştırması (Tenarai [手習]) 661
Bölüm 54: Yüzen Düşler Köprüsü (Yume no Ukihashi [夢浮橋]) 711

YAPITTAKİ ÖNEMLİ KARAKTERLER

AKASHİ HANIM (Bayan Akashi): Akashi ilinin eski valisinin kızı. Genji'nin eşlerinden biri. İmparatoriçe Akashi'nin annesi. Genji, bu kadını Kyōto'ya gelince Rokujō Konağı'nın kuzeybatı kanadına yerleştirmiştir.

AKİKONOMU: Eski veliahdın Bayan Rokujō'dan olan kızı. İmparator Reizei'in eşi. Genji ve Asagao'nun birinci dereceden kuzeni.

AKŞAMSEFASI (YUGAO): Tō no Chūjō'nun âşık olduğu orta sınıftan bir kadın. Tō no Chūjō'nun bu kadından Tamakazura isimli bir kızı olmuştur.

AOİ: Genji'nin ilk karısı. Batı İlleri Bakanı'nın Prenses Omiya'dan olan kızı. Tō no Chūjō'nun kız kardeşi. Yūgiri'nin annesi.

ASAGAO: Genji'nin birinci dereceden kuzeni. Amcasının kızı.

BATI İLLERİ BAKANI: Romanda bu görevi üstlenmiş olan pek çok karakter bulunur. Romanın başında, Prenses Omiya'nın kocası; Aoi'un ve Tō no Chūjō'nun babası.

BAYAN AĞUSTOSBÖCEĞİ KABUĞU: İyo ili valisinin karısı. Genji bu kadını Nijō Konağı'nda orta sınıf cariyelerin arasına yerleştirmiştir.

BAYAN OMİ: Tō no Chūjō'nun uzun zaman evvel kaybolan kızı.

BAYAN PORTAKAL ÇİÇEĞİ: Genji'nin babasının cariyelerinden birinin kız kardeşi. Genji bu kadını Rokujō Konağı'nın kuzey kanadına yerleştirmiştir.

BAYAN ROKUJŌ: Genji'nin amcalarından biri olan veliahdın karısı. Amca ölünce kadın dul kalmıştır. Akikonomu'nun annesi.

BAYAN SAFRAN ÇİÇEĞİ: Fakir olmasına rağmen aristokrat kökenli bir kadın. Genji bu kadını Nijō Konağı'nda orta sınıf cariyelerin arasına yerleştirmiştir.

BENNOKİMİ: Kashiwagi'nin dadısının kızı. Önce Kashiwagi'ye sonra da Prenses Uji'ye hizmet etmiştir.

DOĞU İLLERİ BAKANI: Romanda bu görevi üstlenmiş olan pek çok karakter bulunur. Romanın başında Kokiden ve Oborozukiyo'nun babaları. İmparator Suzaku'nun büyükbabası.

FUJİTSUBO: Eski imparatorlardan birinin kızı olan bu kadın Genji'nin babasının eşi olup İmparator Reizei'in annesidir.

GENJİ: Öykünün başında egemen olan imparatorun oğlu.

HİGEKURO: Doğu İlleri Bakanı'nın oğlu. Murasaki'nin kız kardeşi olan Tamakazura'nın kocası. Öykünün sonunda tahta çıkan imparatorun amcası.

İKİNCİ PRENSES: (1) İmparator Suzaku'nun kızı, Kashiwagi'nin karısı. (2) Romanın sonunda tahtta bulunan imparatorun kızı, Kaoru'nun karısı.

İMPARATOR REİZEİ: Bütün ülkede Genji'nin küçük erkek kardeşi olarak bilinen bu kahraman aslında Genji'nin Fujitsabo'dan olan oğludur.

İMPARATOR SUZAKU: Genji'nin erkek kardeşi. 9. Bölüm'de tahta çıkar ve 14. Bölüm'de ayrılır.

İMPARATOR: (1) 9. Bölüm'de tahttan feragat eden Genji'nin babası. (2) İmparator Suzaku. Genji'nin erkek kardeşi olup 9. Bölüm'de tahta geçer ve 14. Bölüm'de çekilir. (3) İmparator Reizei. Bu kahramanı romanda herkes Genji'nin erkek kardeşi olarak tanımasına rağmen aslında Genji'nin Bayan Fujitsubo'dan olan oğludur. 14. Bölüm'de tahta geçer ve 35. Bölüm'de tahttan ayrılır. (4) Son imparator. İmparator Suzaku'nun oğlu olup 35. Bölüm'de tahta çıkar ve romanın bitimine kadar tahtta kalır.

İMPARATORİÇE AKASHİ: Romanda Prenses Akashi olarak da geçmektedir. Genji'nin Bayan Akashi'den olan kızı. Romanın sonunda, iktidardaki imparatorla evlenir.

KAORU: Herkes tarafından Genji'nin oğlu olarak bilinen, fakat aslında Genji'nin karısının Kashiwagi'den olan oğlu.

KASHİWAGİ: Tō no Chūjō'nun oğlu ve Kaoru'nun babası. İmparator Suzaku'nun kızı olan İkinci Prenses ile evlenmiştir.

KŌBAİ: Kashiwagi'nin küçük erkek kardeşi.

KOJİJŪ: Üçüncü Prenses'in nedimesi.

KOKİDEN: Doğu İlleri Bakanı'nın kızı. Genji'nin babasının karısı, Oborozukiyo'nun kız kardeşi ve İmparator Suzaku'nun annesi.

KOREMİTSU: Genji'nin erkek hizmetçisi ve sırdaşı.

KUMOİNOKARİ: Tō no Chūjō'nun kızı ve Yūguri'nin karısı.

MAKİBASHİRA: Higekuro'nun kızı. Bu kadın sırasıyla Prens Hotaru ve Prens Kobai ile evlenmiştir.

MURASAKİ: Prens Hyōbu'nun kızı, Fujitsabo'nun kuzeni, eski imparatorun kız torunu.

NAKANOKİMİ: Sekizinci Prens'in ikinci kızı.

OBOROZUKİYO: Kokiden'in kız kardeşi.

OGİMİ: Sekizinci Prens'in en büyük kızı.

PRENS HOTARU: Genji'nin erkek kardeşi. Makibashira'nın kocası.

PRENS HYŌBU: Fujitsubo'nun erkek kardeşi ve Murasaki'nin babası.

PRENS NİOU: Romanın sonunda hâlâ tahtta bulunan imparatorun İmparatoriçe Akashi'den olan oğlu.

PRENSES OMİYA: Genji'nin halası. Aoi'un ve Tō no Chūjō'nun annesi.

RAHİBE ONO: Ukifune'nin koruyucusu, hamisi.

RAHİP YOKAWA: Rahibe Ono'nun erkek kardeşi.

ROKUNOKİMİ: Yūgiri'nin kızı ve Niou'nun karısı.

SEKİZİNCİ PRENS: Genji'nin erkek kardeşi ve Prenses Uji, Oigimi, Nakanokimi ve Ukifune'nin babası.

TAMAKAZURA: Tō no Chūjō'nun Bayan Akşamsefası'ndan olan kızı.

TŌ NO CHŪJŌ: Batı İlleri Bakanlarından birinin Prenses Omiya'dan olan oğlu, Bayan Aoi'un erkek kardeşi, Kashiwagi, Kobai, Kumoinokari, Tamakazura ve Bayan Omi'nin babaları.

UKİFUNE: Sekizinci Prens'in evlat olarak tanımadığı öz kızı. Oigimi ve Nakanokimi'nin üvey kız kardeşi.

UKON: Ukifune'nin hizmetçisi.

ÜÇÜNCÜ PRENSES: İmparator Suzaku'nun kızı, Genji'nin karısı, Kaoru'nun annesi.

YŪGURİ: Genji'nin Bayan Aoi'dan olan oğlu.

LATİN ALFABESİNDE FARKLI YAZILAN ÜNLÜ VE ÜNSÜZLERİN TÜRKÇE OKUNUŞLARI

Japonca okunuşlar, Japonların Romaji (Latin) alfabesi esasına göre yazılmıştır. Romaji alfabesinde farklı yazılan ünlü ve ünsüzlerin Türkçe okunuşları aşağıdaki gibidir:

a ünlüsü kanun sözcüğündeki **a** gibi uzun okunur.
ii ünlüsü ikaz sözcüğündeki **i** gibi uzun okunur.
ū ünlüsü şube sözcüğündeki **u** gibi uzun okunur.
ē ünlüsü eğri sözcüğündeki **e** gibi uzun okunur.
ō ünlüsü oğlu sözcüğündeki **o** gibi uzun okunur.
ai, oi ve **ei** gibi çift ünlüler **ay, oy** ve **ey** olarak okunur.
sh çift ünsüzü **ş** biçiminde okunur.
ssh üçlü ünsüzü **şş** biçiminde okunur.
ch çift ünsüzü **ç** biçiminde okunur.
tch üçlü ünsüzü **çç** biçiminde okunur.
w ünsüzü **v** biçiminde okunur.
j ünsüzü **c** biçiminde okunur.

GENJİ'NİN HİKÂYESİ

İKİNCİ CİLT

BÖLÜM 33

MORSALKIM YAPRAKLARI

FUJI NO URABA (藤裏葉)

Yūgiri, herkesin şen şakrak olduğu bir zamanda somurtmanın ona hiç yakışmadığını düşündü. Yapmak istediği şey artık bir saplantı haline gelmişti. Tō no Chūjō'nun sanki onu affetmeye hazırmış gibi bir hali vardı. Aslında nabza göre şerbet vermenin tam zamanıydı. Ama hayır. Bunun için vakit henüz çok erkendi. O zamana kadar takındığı kayıtsız tavır çok işine yaramıştı. Yūgiri bundan sonra da böyle devam etmek zorundaydı. Zaten bunun bedelini çok ağır ödemişti. Kumoinakari de çok tedirgindi. Babasının eve getirdiği dedikodular her halde doğruydu ki Yūgiri'ye karşı çok soğuk ve kayıtsız bir tavır almıştı. Göz göze gelmekten kaçınsalar bile hep birbirlerini düşünüyorlardı.

Tō no Chūjō, ne kadar sakin görünmeye çalışırsa çalışsın kızının gönül maceralarının artık kendi denetiminden çıktığını biliyordu. Yūgiri ile Nakatsuka'nın kızı hakkında çıkan dedikodular doğruysa, Kumoinakari için yeni bir damat adayı bulması gerekiyordu. Ama kimi bulursa bulsun yeni adayın bu tekliften memnun olmayacağı, kendisinin de bir baba olarak gururunun kırılacağı kesindi. Herkes ileri geri konuşmaya başlayacaktı ve iş büyüyüp gidecekti. Evet, kızının Yūgiri'yle yattığını herkesten saklamaya çalışmakla çok büyük hata etmişti. Herkes her şeyi biliyordu. Kadere teslim olup, gururunu daha fazla ayaklar altına almadan rezaleti atlatmanın bir yolunu bulmalıydı.

Bunu yapabilmek için de zamanlamayı çok iyi ayarlaması gerekiyordu. Yaşadığı bu kadar olaydan sonra kalkıp Yūgiri'yi davul zurnayla müstakbel damat olarak karşılayacak hali yoktu. Bu, çok saçma sapan bir şey olurdu. Beklemeliydi, nasıl olsa zamanı gelecekti. Sakin gibi duruyordu ama aslında içi kan ağlıyordu.

Prenses Omiya'nın ölüm yıl dönümü üçüncü ayın yirmisindeydi. Tō no Chūjō kentin güneyinde yer alan Gokurakuji Tapınağı'nda annesi için yapılan anma ayinlerine katıldı. Bütün çocukları yanında olduğu için tapınağa büyük bir kalabalıkla gelmişti. O kadar yakışıklı delikanlının arasında heykel gibi görünümüyle Yūgiri de vardı. Yūgiri, dayısı Tō no Chūjō'ya kendisine kötü davrandığı günden beri kırgındı ama bunu hiç belli etmemişti. Zaten Tō no Chūjō da bunun farkındaydı.

Genji ve Yūgiri de kendi adlarına Omiya için çeşitli tapınaklarda ayinler yaptırmışlardı.

Akşam Gokurakuji Tapınağı'ndan dönerlerken kiraz çiçeklerinden dökülen yapraklar ilkbaharın hafif sisli havasında etrafta uçuşuyordu. Tō no Chūjō, geçmişi yâd edercesine çeşitli şiir seçkilerinden mısralar okumaya başladı. Yūgiri için gecenin güzelliği en az duyduğu şiirler kadar heyecan vericiydi. "Yağmur yağacağa benziyor" dedi biri. Yūgiri duymamış gibiydi.

Tō no Chūjō çekinerek Yūgiri'nin elbisesinin kolunu çekiştirdi.

"Evladım niçin bana kızgınsın? Aramızdan geçenleri artık bir tarafa bırakalım. Sen bugün, benim annem, senin ise anneannen olan Omiya için yapılan ayinleri düşün. Bunun anlam ve önemini kavradığın an beni affedeceğinden eminim. Ben ömrünün sonuna yaklaşmış, bir ayağı çukurda olan yaşlı bir insanım. Bu düşkün yıllarımda, beni senin hayatının dışında bir parçaymışım gibi görüyorsun. Yaptığın hiç doğru değil. Bu konuda çok müştekiyim."

Yūgiri çok kibar bir şekilde, "Anneannem bana vasiyetinde, 'aman oğlum dayının sözünden çıkma, onun tavsiye ve ikazlarına kulak ver' demişti. Ama benim varlığım sizi hiçbir zaman memnun etmedi" dedi.

Aniden bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaya başlayınca herkes ikişerli üçerli gruplar halinde evine kaçtı.

Tō no Chūjō'daki bu ani değişime sebep ne olabilirdi? Sözlerinde bir tuhaflık yoktu, gayet doğal ve içtenlikle söylemişti. Ancak bu sözleri söyleyen insanın karşısında Yūgiri bütün hayatı boyunca bir kez olsun kendisini rahat hissetmemişti. Devamlı dayısının ne demek istediğini düşünmekten, bütün gece gözüne bir damla uyku girmedi.

Belki de gösterdiği sabrın karşılığını almak üzereydi. Tō no Chūjō yumuşuyor gibiydi. Biraz gecikme olduysa bunun nedeni Tō no Chūjō'nun tümüyle uzlaşmak için uygun bir fırsat beklemiş olmasıydı.

Dördüncü ayın başlarında Tō no Chūjō'nun taraçasındaki morsalkım ağacı öbek öbek çiçek açmıştı. Özellikle bu ağaçtakiler, öteki ağaçların çiçeklerinden çok daha koyu ve canlıydı. Bunu mutlaka bir müzik konseriyle kutlamak lazım diye düşündü Tō no Chūjō. Gün batımıyla birlikte renkler daha zengin bir hal alınca oğlu Kashiwagi ile Yūgiri'ye bir mektup gönderdi.

"Sevgili yeğenim, geçen gün kiraz tomurcukları altında yaptığımız sohbetin tadı damağımda kaldı. Bir işin yoksa hemen çık gel. Seni burada görmek beni ziyadesiyle memnun edecektir."

"Haydi, gel katıl bana, henüz geçmeden bahar,
Akşamın ışığında, parlarken morsalkımlar."

Bu notunu çok güzel bir morsalkım dalına tutuşturarak göndermişti.

Yıllardır beklediği bu mektubu ellerinde görünce heyecanlanan Yūgiri büyük bir nezaketle dayısına yanıt verdi:

"Akşam akşam kaybolup da kaçırırsam vaktini,
Morsalkımın karanlıkta göremem hoş rengini..."

Yūgiri arkadaşına "Şuna bir göz atar mısın Kashiwagi, düzeltmek gerekiyor mu?" diye sordu.

"Boş ver düzeltme yapmayı şimdi, benimle gelmiyor musun? Haydi, bize gidelim."

"Senin gibi yüksek rütbeli bir subaya muhafızlık yaptırmak benim haddime düşmez!" diyerek Kashiwagi'yi gönderdi ve Genji'ye mektubu göstermeye gitti.

"Bu mektubu yazdığına göre herhalde kafasından bir şeyler geçiyor olmalı. Herhalde sana karşı tutumunu değiştirdi. Bu da merhum büyükannen Prenses Omiya'nın senin evlatlık görevini yapmamana karşı duyduğu kızgınlığı bir kenara bıraktığı anlamına geliyor. Ama görülüyor ki artık o da değişiyor." Genji bunları muzaffer bir komutan edasıyla söylemişti.

"Dayımın öyle ciddi şeyler düşündüğünü zannetmiyorum baba. Herkes onun bahçesindeki morsalkımların bu sene öbek öbek çiçek açtığını söylüyor. Ama çok sakin bir ortamda yaşadığı için, sıkıntıdan patlıyor olabilir. Bence çiçekler bahane, efkâr dağıtmak istiyor o."

"Daha iyi ya, üstelik sana değer verdiği için haberci olarak oğlunu göndermiş. Mutlaka davetine gitmen gerek."

Babasının onayını alınca Yūgiri'nin tedirginliği geçmişti.

"Giyim konusunu ise abartma" diye devam etti Genji. "Mor renkler genellikle tecrübesiz danışmanlar ve rütbesiz gençlere gider. Ama sen yola çıkmadan önce yine de iyi giyin!" Genji, Yūgiri'nin adamlarından biriyle ona kendi dolabından seçtiği güzel bir elbiseyle birkaç gömlek gönderdi.

Yūgiri kıyafetine çok dikkat ettiği için giyinirken epey vakit harcamıştı. Gecikmeden dolayı çok huzursuz olan Tō no Chūjō sonunda onu kapıda gördüğünde rahat bir nefes almıştı. Onu, en önde Kashiwagi olmak üzere Tō no Chūjō'nun yedi

sekiz oğlundan meydana gelen kalabalık bir grup içeri buyur ettiler. Bunların hepsi yakışıklı çocuklardı, ama yine de Yūgiri onları güzelliği, ağırbaşlılığı ve asaletiyle utandırmıştı. Daha sonra da bizzat Tō no Chūjō ona kabul salonuna kadar refakat etmişti. Yūgiri'yi karşılamak için yapılan hazırlıkların kusursuz bir şekilde ifa edildiği belli oluyordu.

Tō no Chūjō geceye uygun resmi kıyafetini giyerken karısını ve onun nedimelerini uyarmıştı: "Bu çocuğa dikkatle bakın, onun ne kadar yakışıklı, ağırbaşlı ve vakur bir delikanlı olduğunu iyi anlayın. Her ne kadar Genji'nin yakışıklı bir tebessümü dünyanın bütün sorunlarını çözüverecekmiş gibi gelse de bize, bu oğlan ciddiyet konusunda babasından kat kat üstündür. Görev başında biraz kaytarır ama bu hiç kimseyi rahatsız etmez. Yūgiri üstelik çok azimlidir. Sağlam bir eğitim almıştır. Ben şahsen bu çocukta bir kusur bulamıyorum. Etrafındaki insanlar da aynı şeyi söylüyorlar."

Ev halkı, misafir için gereken teşrifat kurallarını yerine getirdikten sonra, çiçekleri göstermek için Yūgiri'yi bahçeye davet etmişti.

"İlkbahar denince akla ilk gelen kiraz çiçekleridir. Bu mevsimde açan kiraz çiçeklerinin seyranına doyum olmaz. Ama ne yazık ki bunların ömrü çok kısadır. Göz açıp kapayıncaya kadar solar ve dökülüp giderler. İşte tam o sırada hüzünlü gönlünüzün imdadına morsalkımlar yetişir. İlkbaharda öyle bir patlamayla açarlar ki, o canlı renkler yazın ortalarına kadar sürer gider. Onları başka hiçbir çiçekle mukayese edemezsiniz. Renkleri dost canlısıdır, sizi kendine davet eder." Tō no Chūjō o yaşına rağmen hâlâ yakışıklı bir adamdı ve tebessümlerini konuşturmasını biliyordu.

Renkler ay ışığında netliğini kaybetse bile, Tō no Chūjō yine de duyduğu hayranlığı ısrarla etrafındakilere telkin etmeye çalışıyordu. Bu şölen ortamında bir yandan müzik çalarken, bir yandan da kadehlere su gibi şarap akıyordu. Tō no Chūjō resmiyeti bir yana bırakıp sarhoş taklidi yaparak Yūgiri'ye şarap içmesi için ısrar etti. Her zaman ihtiyatlı ve ayık olan Yūgiri bu kez onu reddetmekte gerçekten zorlanıyordu.

"Aldığınız eğitimi ve gösterdiğiniz başarıları hepimiz yürekten kutluyor ve takdir ediyoruz. Her şeyin bozulup kötüleştiği bir dönem olan günümüzde bu bizim için gerçekten büyük bir nimet. Ayrıca benim gibi köhnemiş ihtiyarlara katlandığın için seni takdir ediyorum. Sana bir soru sormak istiyorum. Acaba senin sözlüğünde "evlatlık vazifesi" denen bir kavram var mı? Bu konuda benim rahatsız olduğum bir mesele var. Sen, bizden daha bilgili, daha fazla mürekkep yalamış, bütün yüce öğretileri hatmetmiş bir insansın. Fakat her nedense şimdiye kadar, bana karşı olan davranışlarında bu yüce öğretileri görmezden geldin." Sarhoşluğun bıraktığı etkiyle Tō no Chūjō'nun dudaklarından dökülüvermişti bu zekice düşünülmüş imalı sözler.

"Bana haksızlık ediyorsunuz efendim, siz geçmişimle aramda köprü kuran önemli bir büyüğümsünüz. Sizin için her türlü fedakârlığı yapmaya hazırım. Ancak, ben tembel ve dikkatsiz bir insanım. Şimdiye kadar sizi gücendirecek ne yaptım bilemiyorum."

Evet, sonunda beklediğim an geldi diye düşünen Tō no Chūjō, gülümseyerek "Nasıl yaprak açarsa morsalkımlar güneşle..."[1] dedi. Kashiwagi de o sırada morsalkım ağacından çok uzun ve bol tomurcuklu bir dal koparak bir kadeh şarapla birlikte Yūgiri'ye takdim etmişti. Misafirin kafasının karıştığını gören Tō no Chūjō, söylemek istediğini bir şiiriyle açıklamaya çalıştı:

"Kızgınım morsalkıma, çamın boyunu aştı,
Üstelik beklemekten senin de sabrın taştı."

Kendisine sunulan kadehten ihtiyatla bir yudum alan Yūgiri şöyle cevap verdi:

"Sansam da pınar olmuş gözyaşım dinmeyecek,
Tomurcuk mevsimidir, o gün belki gelecek."

---

1. Âşığının sadakatinden emin olmak isteyen bir kadına ait şu şiir: Anonim, *Gōsenshu* 100:
Nasıl yaprak açarsa morsalkımlar güneşle,
Baharda bir ışık ver güveneyim sevgine.
Tō no Chūjō burada Yūgiri'ye kızını vermeyi ima ediyor.

Yūgiri Kashiwagi'ye içki doldururken, Kashiwagi de onun için yazmış olduğu şiiri okuyordu:

"Morsalkımlar kızların fistanının koludur
Anlayana güzelse, bence çalım doludur."

Aynı hızla kadehler kadehleri, şiirler şiirleri takip etti ve sonunda herkes dut gibi sarhoş olmuştu.

Hilalden süzülen yumuşak ışığın şavkı gölete vurur vurmaz suyun yüzü ayna gibi aydınlanıvermişti. Dallarını bir tarafa doğru uzatmış, yüksekçe bir çamdan sarkan morsalkımlar inanılmaz bir güzellikteydi. Yazın getirdiği o görkemli yeşillik bile morsalkımların yanında sönük kalıyordu.

Kōbai o güzel sesiyle incecikten "Çitleri aralayıp"[2] diye bir hava tutturdu.

Tō no Chūjō, "Çok tuhaf bir şarkı seçtin yahu!" derken katıla katıla gülmekten kasıklarını tutuyordu. Güzel sesiyle nakaratlarda Kōbai'ın şarkısına eşlik ettiğinde "Çığlıklar sarstı evi" dizesini "Sarsıldı konak" ifadesiyle değiştirmişti. Böyle bir cümbüşlü ortam içinde eski düşmanlıklar eriyip gitmiş, yerini yeni dostluklar almıştı.

Yūgiri sarhoş olmuş gibi yaparak Kashiwagi'ye, "Kendimi hiç iyi hissetmiyorum, bu gidişle evin yolunu zor bulacağım! Bu gece senin odanda kalabilir miyim?" dedi.

Tō no Chūjō hemen Kashiwagi'ye dönerek "Oğlum, bu delikanlıya istirahat edecek bir yer bul. Ben artık yaşlandım, içkiyi pek fazla kaldıramıyorum. Keyfinizi kaçıracak bir şey yapmadan yavaş yavaş çekilsem iyi olacak. Haydi size iyi geceler" dedi ve oradan ayrıldı.

İki arkadaş yalnız kalınca ilk konuşan Kashiwagi oldu: "Yūgiri'ciğim yani sen bu akşam çiçeklerin arasında mı yatmak istiyorsun? Ev sahibini zor durumda bırakmıyor musun?"

---

2. Evleneceği kızı, babasının evinden kaçırmak için gelen fakat yakalanan âşık hakkında söylenen eski bir *saibara* şarkısı. Şarkıyı söyleyen Kobai burada, Yūgiri ile Kumoi no Kari'nin bekârken yaşadıkları ilişkiye alaycı bir şekilde gönderme yapıyor:

Çitleri aralayıp,
Kız oğlanla kaçarken,
Bildirdiler çobana,
Senin kıskanç babana...

Bu haber sarstı evi,
İspiyon eden kimdi?
Keşfettiler o casus,
Biraderin gelini...

"Sizin evdeki hercai güllerin hepsi büyük gözaltında mı yoksa? Sayın Kashiwagi Bey geçiniz bu bayat kinayeleri, bana tazesi lazım."

Kashiwagi bu sözleri duyunca hem çok memnun olmuş hem de bıyık altından gülmüştü. Belki daha sağlam bir kinayeli laf etmesi gerekirdi, ama aldığı cevap onu tatmin etmişti. Yūgiri'yi çok sevdiğinden bu gece macerası başka türlü bitseydi çok üzülürdü. Dört dörtlük bir delikanlıydı, ona yol göstermeyecekti de kime yol gösterecekti? Önüne düştü ve onu kız kardeşi Kumoinokari'nin kapısının önünde bıraktı.

Yūgiri sanki rüyada gibiydi. Yıllardır hep bugünü beklemişti. Kız çok utangaçtı ama onu son gördüğü günden bu yana, aradan geçen onca sene içinde daha da güzelleşmişti. Dünyalar Yūgiri'nin oldu.

"İnsanların arkamızdan güldüğünü biliyorum, ama güldüler de ne oldu? Bak şimdi biz burada baş başayız. Seni başkalarından ayıran en büyük özelliğin soğuk ve mesafeli duruşun. Az önce ağabeyinin söylediği şarkıyı duydun değil mi? Hafiften rencide olmadım değil. O bana "Çitleri Aralayıp" şarkısını söylerse ben de ona "Kawaguchi Bendi"[3] şarkısıyla cevap veririm.

Kumoinokari şarkıyı dinledikten sonra içeriğini "içler acısı" buldu ve ona cevap verdi:

"Şayet o bent sağlamsa neden suyu sızdırır?
Sırları ifşa edip kendini utandırır?"

Yūgiri kızın bu haline bayılmıştı.

"Kawaguchi sığ ama sızıntı başka yerde,
Asıl en büyük kaçak, senin aziz pederde."

Ayrıca "Bu uzun ayrılık, bu hasret beni deli etti. Aklımı fikrimi aldı gitti" diye ekledi. Münasebetsiz davranışlarının bahanesi hazırdı; sarhoştu.

Şafağın yaklaştığını sanki bilmiyormuş gibi yaptı. Hizmetçi kadınlar onu kaldırmaya cesaret edemediler. Yıllardır kızının kocasıymış gibi davranan Yūgiri'ye sinirlenen baba Tō no Chūjō, "Haydi kal dedik, adam uykunun tadına doyamamış görünüyor" diye söylendi kendi kendine.

---

3. Bir *saibara* şarkısı:
Kawaguchi nehrinin,
Ağzında bir koca bent,
Silahı var bekçinin,
Ama benim neme dert!
Geldim yatağındayım,
Yârimin koynundayım...

Fakat Yūgiri ortalık iyice aydınlanmadan evden ayrıldı. Esnerken bile olağanüstü yakışıklıydı.

Yūgiri'den gelen mektubu büyük bir gizlilik içinde günün ilerleyen saatlerinde Kumoinokari'ye ulaştırmışlardı. Kız ne cevap vereceğini bilemiyordu. Hizmetçi kadınlar birbirleriyle şakalaşırken, Tō no Chūjō geliverince kız çok utanmıştı. Baba, mektuba şöyle bir göz gezdirdi. Yūgiri mektubunda, "Hâlâ bana çok soğuk davranmaya devam ediyorsun. Bu da bana senin gözündeki yerim hakkında önemli ipuçları veriyor. Ama böyle soğuk davranmaya devam edecek olursan bu benim sonum olabilir.

Sakladım gözyaşımı onca yıl, kızma bana,
O yorgun ellerimle, silerek damla damla."

Üslubu çok akıcıydı.

Tō no Chūjō gülümseyerek, "El yazısını çok ilerletmiş" dedi. Delikanlının mektubunda eski kırgınlığından ve bezginliğinden en ufak bir eser yoktu. "Şimdi cevabını nasıl sabırsızlıkla bekliyordur! Aman kızım hemen ona mektup yaz."

Orada bulunduğundan dolayı kızının tedirgin olduğunu hisseden Tō no Chūjō hemen odadan ayrıldı.

Kashiwagi mektubu getiren muhafıza içki ve çok kıymetli armağanlar hediye etti. Bu komutan Yūgiri'nin en güvenilir adamlarından biriydi. Muhafız, bu mektup getirip götürme işini artık gizli gizli yapmak zorunda olmayacağı için çok sevinmişti.

Genji o sabah oğlunu her zamankinden daha yakışıklı ve pırıl pırıl bulmuştu. "Oğlum nasılsın? Mektubunu gönderdin mi? Dünyanın en aklı başında, soğukkanlı erkeklerinin bile bir kadının peşinde koşarken ayakları tökezleyebilir. Sen el âleme rezil olmadan bu işin içinden sıyrıldığın için başka insanlara karşı üstünlüğünü ispat etmiş bulunuyorsun. Tō no Chūjō, çok sert ve taviz vermeyen bir insandır. Onun sana böyle teslim olduğunu görenler şimdi bu konuda neler söylüyor, bilmek isterdim doğrusu. Ama sen yine de rehavete kapılma ve her zaman adam gibi davran. Tō no Chūjō sakin, kendi halinde bir insanmış gibi görünür ama onun öyle hinoğluhin bir tarafı vardır ki mertlikten eser yoktur. Bu yüzden aslında dünyanın geçinmesi en zor insanlarından biridir." Genji öğütlerine devam etse de çifte kumrulların sonunda bir araya gelmelerine çok sevinmişti.

Yan yana durdukları zaman, baba oğuldan ziyade aralarında yaş farkı bulunmayan iki kardeşe benziyorlardı. Ayrı oldukları zaman ise insanlar onları karıştırıyor, kiminle konuştuklarının farkına varmıyorlardı. Aralarındaki fark bir araya geldiklerinde ortaya çıkıyordu. Genji'nin sırtında açık mavi bir elbise, onun altında Çin ipeğinden beyaz renkli çok şık bir gömlek vardı. Genji her zamanki gibi çok za-

rifti. Yūgiri'nin kimonosu ise koyu mavi renkliydi. Kolları safran renkli, üstü beyaz desenlerle süslüydü. Hiçbir damat adayı onun kadar düzgün olamazdı.

Dördüncü ayın sekizinci günüydü. Buda'nın doğum gününe rastlayan bu tarih her sene törenlerle kutlanırdı. Tören alayı, en önde Yüce Buda'nın çocukluk heykeliyle içeri girdi. Onları arkadan yavaş yavaş gelen rahipler takip etti. Akşam olunca küçük nedimeler Rokujō Konağı'nda oturan bayanların adaklarını getirdiler. Bu hediyelerin güzellik olarak saraydakilerden hiçbir farkı yoktu. Yapılan ayinler de hemen hemen aynıydı, yalnız Rokujō Konağı'nda yapılan törenler daha özenli, daha dikkatli ve daha fazla masraf edilerek yapılırdı.

Yūgiri bir an önce yola çıkmak için sabırsızlanıyordu. Büyük bir dikkatle giyindi. Her ne kadar hazırlanırken biraz üşengeç davransa da onun için o kadar önemli değildi. Nedimeler onu evden uğurlarken kıskançlık krizine giriyorlardı. Fakat o, yıllarca beklemiş sonunda muradına ermişti. Hak ettiği eş, hani şairlerin "su geçirmeyen cinsten"[4] dedikleri bir kadındı. Ailenin bir ferdi haline geldiği için Tō no Chūjō artık onu sevmeye başlamıştı. Doğal olarak kaybeden birisi olmak ona yakışmazdı. Yıllardan beri bekleyerek sadakatini ispat etmiş, ona karşı beslenen olumsuz duyguların hepsini boşa çıkarmıştı. Kumoinokari'nin yıldızı öylesine parlamıştı ki artık sarayda hizmet veren ablası bile kıskançlıktan çatlıyordu. Üvey annesinin nefreti, ne kadar saklamaya çalışırsa çalışsın, yine de belli oluyordu ama bu mutlu olayın tadını kaçıracak derecede değildi. Şimdi müfettişle evli olan öz annesi ise sevincinden uçuyordu.

Prenses Akashi'nin saraya takdim töreni dördüncü ayın sonunda yapılacaktı.

Murasaki, Genji'yle birlikte Miare Festivaline gitmişti. Bu festival Kamo Festivalinden önce yapılıyordu. Rokujō Konağı'ndaki diğer kadınları da davet ettiği halde kadınlar bu teklifi reddetmişlerdi, çünkü yanlarında hizmetçi gibi görünmekten korkuyorlardı. Murasaki'nin geçit alayı gerçekten de çok görkemli oldu. Bu alaya yirmi araba, çok sayıda yardımcı, muhafız ve çığırtkan eşlik ediyordu. Sabah erkenden tapınakta duasını tamamladıktan sonra tören alanındaki yerine geçti. Böylesine bir arabalar manzumesi herkesin gözünü kamaştırıyordu. Bazı kadınlar gelmemişti ama yine de Rokujō Konağı'nın diğer bölümlerinden birçok kadın onlara katılmıştı. Uzaktan olayı seyreden insanlar hayranlık dolu gözlerle onları izlerken, hangi saraylının kimin karısı olduğunu anlamaya çalışıyordu.

Genji tam o anda daha önceki Kamo Festivalleri'nden birinde, şu andaki İmparatoriçe'nin annesi olan Bayan Rokujō'nun başına gelenleri hatırladı. "Benim merhum karım çok kibirli, çok kaprisli, hoşgörüsü ve sağduyusu biraz kıt olan bi-

4. *İse Masalları* 28:

Evlenme sözü verdik, su geçirmeyen cinsten.
Fakat iş kelek çıktı, farkı yokmuş elekten.

Eşi tarafından terk edilen erkek, orada evlilik bağlarının nasıl şekil değiştirdiğini anlatıyor.

riydi. Bu pis gururu yüzünden başı belaya girdi, büyük acılar çekti." Tam hikâyenin geri kalan kısmını anlatacağı zaman Genji birdenbire kendine geldi, bu rekabetin sebep olduğu korkunç faciayı anlatmaktan vazgeçti. "Sonunda öyle ilginç bir şey oldu ki kadınlardan birinin oğlu şimdi el yordamıyla devlet idaresinde kendine sıradan bir yer bulmaya çalışırken, diğer kadının kızı, bir kadının ulaşabileceği en yüksek yere geldi. Hani onun ulaştığı yere birisi çıkıp aşağı bakacak olursa korkudan küçük dilini yutar. Hayat hepimiz için bir muamma. Belki her şey bir zaman için istediğimiz gibi gider, ama bu pek uzun sürmüyor. O yüzden sevgilim seni düşündükçe kaygılanıyorum. Bir gün gelir de bu dünyadan göçüp gidersem, bensiz ne yaparsın bilmiyorum."

Genji, tören alanında yerini almış olan diğer yüksek rütbeli saraylılarla konuşmak için Murasaki'nin yanından ayrıldı. Bunlar, iç saray muhafızlarını temsil eden Kashiwagi'nin refakatinde Tō no Chūjō'nun konağından gelen insanlardı. Koremitsu'nun kızı da imparatorluk ailesinin bir elçisi olarak bunların arasında yer alıyordu. Herkesi kendine hayran bırakan bu genç kadın; imparatordan, veliaht prensten, Genji'den gördüğü izzet, ikram ve aldığı armağanlarla herkesin dikkatini çekmişti. Yūgiri kızın etrafını saran muhafız kordonunu yararak ona bir mektup vermeyi başardı. Yūgiri arada sırada bu kızla buluşurdu. Kız, Yūgiri'nin çok güzel bir kadınla dünya evine girdiğini öğrenince büyük bir düş kırıklığına uğramıştı.

"Nedir şapkamdaki yaprak, unuttum ben adını,
Görmeyeli yıllar oldu, dost bildiğim kadını."

Bu satırlar Koremitsu'nun kızı için o kadar çok şey ifade ediyordu ki... Arabasına götürülürken yaşadığı kargaşanın içinde bile kız iki satır yazıp Yūgiri'ye vermeyi başarmıştı:

"Başındadır o yaprak, ismini unutsan da,
Sınavı geçen bilir, defne denir adına![5]

"El bilmez sen bilirsin, çünkü sen bir bilgesin!"

Mükemmel bir şiir değildi ama Yūgiri bunu kendi şiirinden daha çok beğenmişti.

Hâlâ gizli gizli buluştukları hakkında dedikodular vardı.

---

5. Burada sözü geçen "defne" Japoncada *katsura* olup Kamo Festivalleri'nde baş veya vücudun diğer bölümlerini süslemektedir. Ayrıca "defne yaprağını koparmak" deyimi Yūgiri'nin yaptığı gibi üniversite sınavlarını ya da devlet memuriyet sınavlarını geçmek anlamına gelmektedir. Kız buradaki sözleriyle Yūgiri'nin üniversiteyi başarıyla bitirdiğine gönderme yapmaktadır.

Prenses Akashi'yle birlikte Murasaki de saraya gidecekti, ancak burada fazla kalmayı düşünmüyordu. Artık kendi öz annesinin kızının başını beklemesi gerektiği kanısındaydı. Zaten ana-kız yıllardır ayrı kalmışlardı ve bu onlar için çok acı olmuştu. Bundan dolayı Murasaki'nin vicdanı çok rahatsızdı ve kızın da bu uzun ayrılıktan mustarip olduğu kanısındaydı.

Murasaki, "Prenses Akashi'yi çocuğuyla birlikte kendi başına saraya gönderemezsin" dedi Genji'ye. "Kız daha çok genç ve tecrübesiz. Ona yardım edecek olgun bir kadına ihtiyacı var. Yanına bir çocuk bakıcısı verecek olursan, bu insanın yapabileceği şeyler sınırlı. Prensesin her işine koşamaz. Annesi onunla birlikte gitmek isterse ben seve seve ona kendi yerimi veririm."

"Murasaki ne kadar da düşünceli bir kadın" dedi Genji kendi kendine. Bayan Akashi yapılan teklife çok memnun olmuştu. Böylelikle son dileği de yerine geliyordu. Konaktaki diğer kadınlara taş çıkartacak bir azimle hemen hazırlıklara başladı. Uzun yıllar süren ayrılık, özellikle kızın anneannesi Akashili yaşlı rahibe için çok zor ve sarsıcı olmuştu. Onu hayata bağlayan son dileği, torununu büyürken görebilme mutluluğu zorla elinden alınmıştı.

Prenses Akashi ve Murasaki, bir çekçek arabasına binerek gecenin ilerleyen saatlerinde saraya geldi. Bu iki kadın sarayın içinde arabayla ilerlerken, Bayan Akashi gayet mütevazı bir şekilde onların arkasından yürüyordu. Kendini düşünecek kadar bencil olsaydı, Bayan Akashi bu durumu şahsına hakaret sayardı. Ancak o kendini değil, Genji'nin yıllar içinde kıymetli bir elmas gibi işlediği kızının şöhret ve itibarını düşünüyordu. Kendisi maalesef bu kadar uzun yaşadığı için bu itinayla yaratılan imgeye neredeyse gölge düşürmek üzereydi. İşte buna yanıyordu. Her ne kadar Genji, kutlamaların basit ve sade olmasını istese de tören kendiliğinden ihtişamlı bir hal alıvermişti. Murasaki artık bütün hayatını verdiği kızından ayrılmak zorundaydı. Keşke benim de kendi canımdan kanımdan gelen bir kızım olsaydı. Böyle acılı günlerimde hiç değilse yalnız kalmazdım diye geçirdi içinden Murasaki. Genji ve Yūgiri de aynı şeyi düşünüyordu: Murasaki'nin bir çocuğu olsaydı dünyanın en mutlu kadını o olurdu.

Üçüncü gün Murasaki saraydan ayrılırken, onun yerini almak için gelen Bayan Akashi'yle tanıştı.

"Ne kadar hanım hanımcık bir kız oldu, görüyor musunuz?" dedi Murasaki. "Ona bakar bakmaz ne zamandır benimle birlikte olduğunu anlıyorsunuzdur umarım. İnşallah bundan sonra birbirimize karşı o kadar mesafeli olmayız. Ben sizinle dost olmak istiyorum."

Murasaki'yle Bayan Akashi'nin ilk yakınlaşmaları böyle olmuştu. Bu olay üzerine Murasaki, Genji'nin Bayan Akashi'den neden bu kadar çok hoşlandığını anlamıştı. Bayan Akashi ise asalet ve zarafet konusunda kimsenin Murasaki'nin eline su dökemeyeceği kanısına varmıştı. Kelimenin tam anlamıyla bir hanımefendiydi

ve bulunduğu mevkii dolduruyordu. Bayan Akashi böyle seçkin insanların arasında bulunduğundan dolayı hem çok mutlu olmuş hem de kendini çok şanslı hissetmişti. Murasaki'yi saray arabalarından birine binip görkemli bir şekilde oradan ayrılırken görünce eskiden hissettiği aşağılık duygusu nüksetmiş, kendisini saraydaki sıradan nedimelerden biri gibi hissetmişti. Artık kendi gerçek yerini daha iyi anlayabiliyordu.

Kız bir taş bebekten farksızdı. Bayan Akashi rüyadaymış gibi kendi öz kızını seyrederken gözyaşlarını tutamadı. Mutluluk gözyaşlarıyla hüzün gözyaşlarının aynı şeyler olduğunu söyleyen şair yanılıyordu.[6] Yıllardır kendisini hep ıstıraba mahkûm olan acıların kadını gibi görmüştü. Mutluluğu hak etmişti ve artık zevk için yaşayacaktı. Yüce Tanrı Sumiyoshi onun dualarını kabul etmişti.

Prenses çok zeki bir çocuktu. Eğitimine çok önem verdikleri için herkesi ona hayran bırakacak sonuçlar elde etmişlerdi. Veliaht Prens daha minicik veletken bu kızdan hoşlanmaya başlamıştı. Bazı şom ağızlı rakipler annesinin durumu hakkında iğneleyici laflar ettiklerinde prenses gülüp geçmiş, hiçbirine yüz vermemişti. İhtiyat ve dikkatiyle en sıradan olaylara bile yepyeni bir asalet boyutu getiriyordu. Kur yapan kavalyelerin kafasını karıştırıp yüreğini hoplatan sadece prenses değil, ev halkının tümüydü, çünkü etrafındaki bütün nedimeleri birbirinden güzel genç tazelerdi.

Murasaki bazen onun ziyaretine geliyordu. Artık Akashi'yle çok iyi dost olmuşlardı. Ayrıca Bayan Akashi'nin kendini kanıtlamak gibi bir derdi yoktu. Ağırbaşlılığı ve çekingenliğiyle sarayda gıpta edilen bir kadın haline gelmişti.

Genji, kızın sarayda takdim törenini ömrünün şu kalan son yıllarının en büyük amacı haline getirmişti. Artık kızın durumu güvence altındaydı. Bir zamanlar müzmin bir bekâr hayatı yaşayan Yūgiri ise mutlu bir evlilik yapmış, iyi bir aile babası olmuştu. Genji yapmak istediği şeyin zamanının geldiğini hissediyordu. Murasaki'yi ardında bırakma düşüncesi Genji'yi üzse bile Murasaki artık yalnız değildi; Akikonomu ile çok iyi arkadaş olmuştu ve hâlâ Prenses Akashi'nin hayatında yer alan en önemli kişiydi. Tanıdığı insanların arasında belki de sadece Bayan Portakal Çiçeği biraz himayeye muhtaçtı. Ama bu konuda da Yūgiri'ye güvenebilirdi. Kısacası her şey düzene girmişti.

Genji gelecek yıl kırk yaşına basıyordu. Bu olayı kutlamak için bütün saray hazırlık içindeydi. Hatta sonbaharda kendisine, inzivaya çekilmiş imparatorunkine denk bir mevki ve ikramiye verilmiş, eski imparatorların kullandıkları personel onun hizmetine sunulmuştu.[7] Hayatı zaten dolu dolu geçen Genji için bu kadarı fazlaydı. İsteseydi hepsini reddedebilirdi. Kendisi adına düzenlenen teşrifat ve

---

6. Anonim, *Gosenshū* 1189:

Mutluluk ve ıstırap aslında aynı şeyler,
İnsanlar gözlerinden aynı yaşı dökerler.

7. Burada ilginç bir noktayı belirtmekte fayda var: Murasaki Shikibu'nun yaşadığı çağda dul imparatoriçelerden biri benzer bir şekilde onurlandırılmış olsa da aslında böyle yerleşik bir adet yoktur.

resmiyet öyle yoğun bir hale gelmişti ki zamanla saraya bile uğrayamaz olmuştu. İmparator bu durumdan hiç memnun değildi, çünkü o tahttan feragat edip yerini Genji'ye bırakmak istiyordu. Ancak kamuoyu yoklaması yapıldığında hiçbir vatandaşın buna sıcak bakmadığı da anlaşılmıştı.

Tō no Chūjō imparator naipliğine getirilmiş, Yūgiri ise orta dereceli danışmanlık makamına atanmıştı. Yeni görevinden dolayı Yūgiri şükranlarını sunmak için sarayda İmparator'un huzuruna çıktığında bir güneş gibi pırıl pırıl parlamıştı. Bundan en çok etkilenen Tō no Chūjō oldu. Kızı Kumoinokari'yi rekabet dolu saray hizmetine verip kurda kuşa yem etmeden Yūgiri gibi bir damatla baş göz ettiği için hem kızını hem de kendini çok şanslı hissediyordu.

Yūgiri, genç ve tecrübesiz yıllarında yeşil kollu kimono giydiğinden dolayı, Kumoinokari'nin dadısının onu düşük rütbeli görüp aşağıladığı günleri hâlâ unutamamıştı. Bir gün Yūgiri dadıya üstünü ince bir buz tabakası kaplamış bir kasımpatı sundu ve şu şiiri söyledi:

"Donuk yeşil yapraklı kasımpatılar bile,
Gün gelince açıyor kanayan mor rengiyle."

Yūgiri göz kamaştırıcı bir tebessümle "Hüzünlü bir zamanımdı. İçimi dağlayan o tavrını hiç unutmam" dedi.

Dadı Taifu, Yūgiri'nin bu sözlerini duyunca hem utanmış hem de onu çok çekici bulmuştu.

"Kasımpatı boy atmış çok seçkin bir bahçede,
Yeşili soluk demek düşmez benim haddime.

"Nasıl böyle bir fikre sahip olabilirsiniz efendim" diyerek itiraz etti.

Yeni durumla birlikte Nijō Konağı'nda bir sıkışıklık başlamıştı. Bu nedenle Yūgiri, büyükannesine ait olan Sanjō Konağı'na taşındı. Ne de olsa burası eski anılarla doluydu. Büyükannesi öldükten sonra, ev kaderine terk edildiği için esaslı bir tamirat ve tadilat gerekiyordu. Büyükannesinin odalarını güzelce elden geçirttikten sonra şahsi odaları olarak kullanmaya başladı. Bahçe de çok berbat bir vaziyetteydi, ağaçların budanması gerekiyordu. Çalı çırpı almış başını gitmiş, her tarafı yabani otlar[8] kaplamıştı. Bahçenin içinden akan deredeki otları temizletince su tekrar şırıl şırıl akmaya başladı.

---

8. Miharu Arisuke, *Kokinshū* 853:
Bir zamanlar buralar, ot bitmeyen bir yerdi,
Eylülde böceklerle, cıvıl cıvıl şenlendi...

Yūgiri, güzel bir akşam vakti dışarı çıkmış, taraçada Kumoinokari ile birlikte oturuyordu. Birbirlerinden ayrı geçirdikleri yıllar hep zihinlerini meşgul ediyordu. Ancak, Kumoinokari onların işine karışan yaşlı kadınları hatırlamak bile istemiyordu. Yūgiri, Prenses Omiya'nın ölümünden sonra konağı terk etmeyerek burada oturmaya devam eden kadınları bir araya toplamıştı. Her ne vesile ile olursa olsun bir araya gelmek bu insanları çok mutlu etmişti.

Yūgiri aklına gelen şiiri doğaçlama olarak okudu:

"Evi barkı koruyan, şırıl şırıl akan su!
Nerde senin hanımın, sevdiğimiz o kadın?"

Kumoinokari hemen ilave etti:

"Ne görünür hayali ne de bize el eder
Zaman sanki su olmuş, zalimce akar gider."

Bahçenin eski sonbaharlardaki görkemini kazandığını duyan Tō no Chūjō, saraydan dönerken oraya uğradı. Annesinin ölümünden beri pek fazla değişmeyen bu metruk eve hayat gelmişti. Yūgiri, dayısı Tō no Chūjō'yu görünce yüzü hafifçe pembeleşmişti. Anneannesi Prenses Omiya'yı düşünüyordu. Tō no Chūjō kendi kendine evet dedi, annemin en çok sevdiği torunlarıydı bu ikisi. Ama aralarında

derece farkı vardı. Kızım Kumoinokari'yi de çok severdi ama annemin asıl göz bebeği Yūgiri'ydi. Bu sırada yaşlı kadınlar çok güzel vakit geçiriyorlardı. Kimse sohbete doyamıyordu.

Tō no Chūjō etrafa dağılmış üstüne şiir yazılı kâğıtları dikkatle süzdükten sonra, "Şu akan dereye sizin sorduğunuz soruları ben de sormak istiyorum" dedi ve göz pınarlarında biriken yaşları sildi. "Ama benim gibi yaşlı bir bunağın hezeyanlarıyla ilgileneceğinizi pek zannetmiyorum."

"Eski çamlar, kurudular, terk ettiler diyarı,
Şimdi ise yosun yiyor bıraktığı fidanı."

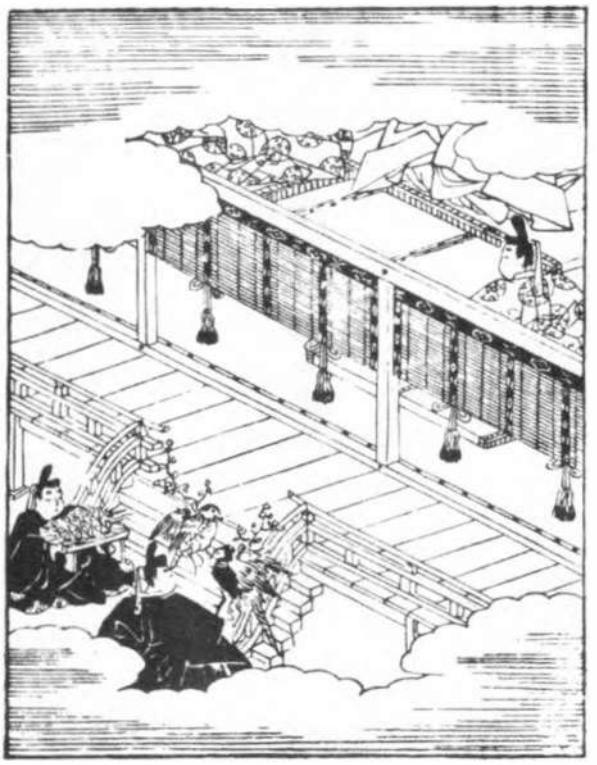
Yūgiri'nin dadısı Saishō yaşadığı eski acıları henüz hiç unutmamıştı. Ama şiirini okurken yüzünde mutlu bir ifade vardı:

"Gölgenizde güvendeyim ey o çamın evlatları,
Kökleriniz beşikten düğümlemiş zamanları."

Yaşlı kadının okuduğu şiir Yūgiri'yi çok eğlendirmiş, Kumoinokari'yi ise mahcup etmişti.

İmparator, onuncu ayın sonlarına doğru Rokujō Konağı'na resmi bir ziyarette bulundu. Doğadaki renklerin en güzel olduğu bu mevsim, Rokujō Konağı'nı ziyaret etmek için en mükemmel zamandı. Eski imparator Suzaku da bu güzelliğe dayanamayarak, yerine tahta geçen kardeşiyle birlikte Rokujō Konağı'nı ziyarete gitmeyi kabul etti. İmparator'un yapacağı bu ziyaret çok önemli bir olay olduğu için sarayda herkesin dilindeydi. Rokujō Konağı'nda olağanüstü bir hazırlık başladı. Herkes o zamana kadar görülmedik bir şekilde arı gibi çalışıyordu. Hiçbir ayrıntının gözden kaçmaması lazımdı.

Öğleye doğru konağa ulaşan imparatorluk kafilesi önce hipodrom alanına doğru yol aldı. Muhafız alayının süvari grubu atlı spor gösterileri için özel olarak Zambak Festivalinde giyilen üniformalar içindeydi. Saat ikiye doğru, kafile konağın güneydoğu kanadındaki ana binanın önüne doğru hareket etti. Genji de konağın her tarafını mükemmel bir şekilde süsletmişti. Kemerli köprüler ve geçitler boyunca halılar, kilimler serilmiş, İmparator'un görüş alanındaki her yere sırmalarla işlenmiş güzel kumaşlar asılmıştı. Saraydan özel olarak getirilen karabataklar, Genji'nin beslediği karabataklarla birlikte göle salındı. Bu su kuşları gösteri yapıyormuşçasına birbiri ardından dalarak ufak sazan balıkları yakalamaya başladılar. Genji yaptığı işleri fazla abartmak istemiyordu, onun tek arzusu misafirlerini sıkmamak, ilgilerini canlı tutmaktı. Konağın güneybatısında yer alan bahçe Akikonomu'ya aitti. Buradaki sonbahar yaprakları olağanüstü güzeldi. Bahçenin

etrafındaki çitler bir tarafa çekilmiş, kapılar açılmış, İmparator'un ve kafilesinin görüş alanını engelleyecek sonbahar sisleri en aza indirgenmeye çalışılmıştı. Genji, misafirlerini kendi bulunduğu yerden daha yüksek bir yere oturttu. İmparator, durumu Genji'nin kendini aşağılaması olarak yorumladığı için emir vererek bu kararı iptal ettirdi. Keşke Genji'nin öz babası olduğunu herkese karşı göğsünü gere gere haykırabilseydi... Böyle bir şeyi yapmak genç İmparator için büyük bir gurur kaynağı olurdu.

Muhafız alayından iki teğmen İmparator'un oturduğu yüksekteki yere yaklaşarak tahtın önündeki merdivenlerin son basamağında sağlı sollu diz çöktüler. Birisi gölde yakalanan sazan balıklarını, öteki ise şehrin kuzeyindeki tepelerde saray doğanlarının avladığı kuşları İmparator'a saygıyla sundu. Tō no Chūjō, İmparator'dan aldığı emirle hemen bu av hayvanlarından güzel yemekler hazırlatmak üzere oradan ayrıldı. Prensler ve yüksek düzeyli saray mensupları için de çok güzel yemekler hazırlanmıştı. Akşama doğru, tam içkilerin tesirini göstermeye başladığı sırada müzisyenler de yerlerini almıştı. Konser sakin ve gösterişsiz olarak hazırlanmış, dans gösterisi yapacak oyuncular profesyonel dansçılar arasından değil, saray iç oğlanları arasından seçilmişti. Genji yine de İmparator Suzaku'nun sarayında sonbahar yaprakları altında verilen eski konserleri anımsamadan edemedi.[9]

9. Bkz. Bölüm 7.

Tō no Chūjō'nun evlatlarından biri olan on yaşlarındaki çocuk "Yaşasın Şanlı İmparatorumuz" ezgisiyle birlikte çok zarif bir dans gösterisi sundu. İmparator, sırtındaki pelerini çıkarıp çocuğun omuzlarına koyarak onu ödüllendirdi. Bunu gören baba Tō no Chūjō, hemen oturduğu yerden kalktı ve merdivenlerden sahneye inip yerlere kadar eğilerek İmparator'a şükranlarını sundu.

"Mavi Okyanus'un Dalgaları" ezgisiyle gençken katıldıkları törenlerden birinde Tō no Chūjō ile birlikte nasıl dans ettiklerini hatırlayan Genji, adamlarından birine emir vererek bahçeden bir kasımpatı koparıp getirmesini istedi ve bu çiçeği yazdığı şiire iliştirerek kıymetli arkadaşı Tō no Chūjō'ya takdim etti:

"Nasıl kasımpatılar özlerse sonbaharı,
Anıyorum kol kola oynadığım zamanı."

Tō no Chūjō o gün kendisinin herkesten iyi oynadığını çok iyi hatırlıyordu, ama her şeye rağmen Genji'nin dansı rakipsizdi. Sanki Genji'nin üstünlüğü bir tanrı vergisiymiş gibi geldi Tō no Chūjō'ya. Sonra da mevsimin sonbahar olduğunu hatırlatmak istercesine hafif bir yağmur çiselemeye başladı.

"Olmuşlar kasımpatı gökteki mor bulutlar,
Çobanyıldızı gibi, durmadan göz kırparlar.

Ve sonbaharın ötesinde kendi zamanları var."[10]

Her taraf akşam esintisinde etrafa savrulan hazan yapraklarıyla kaplıydı. Yerler ise konağın duvarlarını ve koridorlarını süsleyen renk cümbüşü içinde halıları andırıyordu. Dans edenler genellikle soylu ailelerin çocuklarıydı. Başlarında taç, üstlerinde mavi ve pembe renklerin hâkim olduğu eflatun ve kızıl kollu kimonolar vardı. Çok kısa bir dans gösterisinden sonra güz yapraklarıyla kaplı ağaçların altına çekildiler. Havanın kararmaya başlaması misafirleri üzmüştü; güneşin batmasını istemiyorlardı. Kısa ve gösterişsiz bir resmi konserin ardından saraydan getirilen çalgı aletleriyle doğaçlama bir müzik şöleni sunuldu. Müzik herkesin kanını kaynatmaya başlayınca Genji'ye ve iki imparatora birer koto verilerek onların da müziğe iştirak etmeleri sağlandı. İmparator Suzaku yıllar sonra "Keşiş Uda"[11] adlı şarkıyı duyunca hem şaşırmış hem de çok sevinmişti.

---

10. Sonbaharın ötesinde kendi zamanları var,
Zaman geçse de rengi kalan kasımpatılar.
Şiir, "Mor bulutlar" metaforuyla bir yandan imparatorluk saltanatını överken, bir yandan da Genji'yi saraydaki olağanüstü yükselişinden dolayı kutluyor.

11. "Uda no Hōshi" şarkı formunda bestelenmiş bir şiir olup İmparator Uda'nın en sevdiği ezgiler arasındaydı.

"Nice güz yağmuruyla ben bu köyde ıslandım.
Ne var ki hiç bu kadar, hoş renge rastlamadım."

Böylesine muhteşem bir güne İmparator da güzel bir şiirle katkıda bulunmadan veda edemezdi:

"Güz yaprakları yalnız, bahçede renk değildir,
Onlar ipek halıdır, geçmişin görkemidir."

İmparator Reizei yıllara meydan okuyor, yaşlandıkça daha hoş bir erkek güzeli oluyordu. Genji'nin ikizi gibiydi. Yūgiri de onların yanındaydı. Oradan geçenler birbirine benzeyen bu üç yakışıklı erkeği yan yana görünce hayretten küçük dillerini yutacak gibi oluyordu. Belki insanlar Yūgiri'ye bakınca İmparator'un yüzündeki asaleti göremiyordu, ama onun da pırıl pırıl gençliği yeterdi. Üstelik flüt söz konusu olunca kimse onun eline su dökemezdi. İmparatorları şarkı söyleyerek eğlendirenler arasında en iyi sese sahip olan saraylı sahneye yakın bir yerde oturan Kōbai'dı. Genji ve İmparator'un ailelerinin bu kadar birbirine yakın olması halkı ve soyluları ziyadesiyle memnun ediyordu.

BÖLÜM 34

BAHAR FİLİZLERİ

WAKANA: JŌ (若菜上)

BİRİNCİ KISIM

Rokujō Konağı'na yaptığı ziyaretten sonra İmparator Suzaku'nun sıhhati ciddi bir şekilde bozulmuştu. Uzun zamandan beri rahatsız olan İmparator bu hastalığın onun sonu olmasından korkuyordu. Dünyadan elini eteğini çekip inzivaya çekilmek için karar alalı aradan epey bir zaman geçmişti, ama annesi hâlâ sağ olduğundan bu kararını bir türlü uygulamaya koyamamıştı.

"İçimden bir ses beni oraya doğru itiyor. Korkarım bu dünyadaki misafirliğim uzun sürmeyecek" dedi ve çileye girmek için hazırlıklara başladı.

Suzaku'nun, Veliaht Prens'in haricinde dört kızı vardı. Üçüncü Prenses'in annesi Genji'nin babasından evvel hüküm süren İmparator'un kızıydı.[12] Bu kız, saray tarafından paye olarak avam konumuna indirgenmiş, kendisine *Genji* adı verilmişti. İmparatoriçe olmak ümidiyle daha İmparator Suzaku veliahtken saraya girmişti, ama güçlü destekçilerden yoksundu. Annesi soylu bir aileden gelmediği için sarayda İmparator'un sıradan cariyelerinden biri olmaktan öteye geçememişti. O sıralarda Oborozukiyo saraya gelmişti. Bu kız Suzaku'nun annesi olan güçlü Kokiden'in kız kardeşiydi ve Suzaku'nun kalbini fethetmişti. Bu yüzden Üçüncü Prenses'in annesinin hiç şansı yoktu. İmparator Suzaku duruma çok üzülmüş,

12. Üçüncü Prenses'in annesi, aynı zamanda Fujitsubo ve Murasaki'nin babasının da kız kardeşidir.

elinden gelen her şeyi yapmıştı. Ancak Suzaku tahttan feragat ettikten sonra kadın düş kırıklığına uğramış, dünyaya küser gibi olmuş ve sonunda hakkın rahmetine kavuşmuştu. Bu nedenle çocukları arasında en çok sevdiği kız Üçüncü Prenses'ti.

Kız o sıralarda 13-14 yaşlarındaydı. İmparator Suzaku en çok onun için endişeleniyordu. Günün birinde kendisi de terk-i dünya eyleyince bu kıza kim bakacaktı?

İnzivaya çekilmek için başkentin batısına düşen tepelerdeki tapınaklardan birini seçmişti. Bir taraftan çileye girmek, bir taraftan da Üçüncü Prenses'in reşit olma töreni için hazırlıklar yapıyordu. Elinin altında bulunan mal varlığı arasındaki en değerli parçaları onun için ayırmıştı; en sıradan süs eşyası bile hazineler değerindeydi. Elindeki en kıymetli eşyaları ona verdikten sonra diğer kızlarına vakit ayırabildi.

Babasının ilerleyen hastalığını ve gelecekle ilgili olan planlarını yakından bilen Veliaht Prens annesi ile birlikte onu ziyaret etti. Bu kadın, Suzaku'nun en gözde cariyelerinden biri olmamasına rağmen Veliaht Prens'in annesi olduğu için yine de güler yüz göstermek zorunda kaldı. Uzun uzun eski günleri yâd ettiler. Yakında tahtı ve iktidarı oğluna bırakacağı için devlet idaresi konusunda ona çok önemli tavsiyelerde bulundu. Veliaht Prens aslında çok aklı başında, olgun bir gençti, üstelik anne tarafı çok güçlüydü. Bugün bile kendini emekliye ayırsa gözünün arkada kalmayacağını anlamıştı.

"Oğlum, ben senin değil, kız kardeşlerinin istikbalini düşünüyorum. Onlar beni kaygılandırıyor. Şimdiye kadar edindiğim izlenimlerden anladığım şey şudur ki, bu memlekette herkes kadınları derinlikten yoksun, özensiz birer kaşık düşmanı olarak görüyor, ama sen sen ol, kız kardeşlerini hiçbir zaman ihmal etme. İktidara geçtiğinde onları hoş tut. Aralarında bazılarının hamisi var, ama Üçüncü Prenses'in durumu beni çok kaygılandırıyor. Bu kız çok genç ve el bebek gül bebek benim yanımda büyüdü. İnzivaya çekildiğimde onu da geride bırakmış olacağım." Elinin tersiyle gözlerini sildi. "Bu yavrumun başına neler gelecek, çok kaygılanıyorum."

Veliaht Prens'in annesinden de kıza karşı iyi davranmasını rica etti. Bu kadını hiçbir zaman Üçüncü Prenses'in annesi kadar sevmemişti. Ancak, o günler başka günlerdi. Kadınların hepsi onun gözüne girmek için birbirine karşı kıyasıya mücadele veriyorlardı. Kadının Üçüncü Prenses'e karşı özel bir garazı yoktu, bunu iyi biliyordu, ancak kızı için ondan yardım beklemek saflık olurdu.

Yeni yıl yaklaşırken hastalığı iyice azdı. Artık kapı dışarı çıkamaz olmuştu. Daha önce de buna benzer nöbetler yaşamıştı, ama hiçbiri bu kadar sık fasılalarla ona tebelleş olmamıştı. Galiba yolun sonuna geldim diye düşündü. Tahttan çekilmişti, ama hâlâ sevdiği insanları koruyor ve kolluyordu. Bu insanlar da İmparator'un durumuna çok içten bir şekilde üzülüyorlardı. İmparator'u sık sık yoklayan

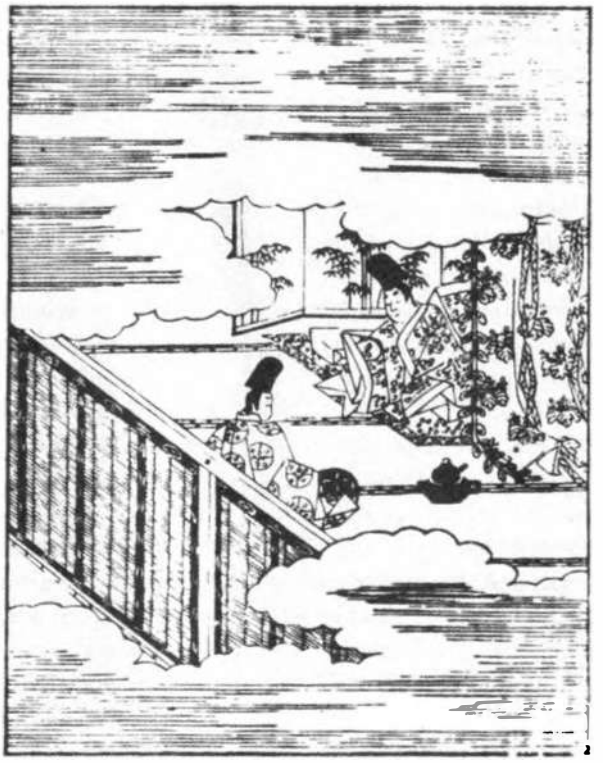
Genji, bu son hastalığını öğrendikten sonra onu tekrar ziyaret etmeye karar vermişti.

Yūgiri haber ulaştırmak üzere geldiğinde rahat sohbet edebilmek için İmparator Suzaku onu huzuruna davet etti.

"Rahmetli babam hastayken beni yanına çağırarak hem bazı talimatlar hem de bol bol öğüt verdi. Baban Genji ve oğlu şimdiki İmparator Reizei hakkında derin kaygıları vardı. İktidardaki bir imparatorun yapabileceği şeyler de aslında çok sınırlı. Benim babana karşı olan sevgi ve muhabbetim aslında her zaman aynı kaldı, ama önemsiz bir olay yüzünden baban hakkında olumsuz bir hüküm vermek zorunda kaldım. Bu olaydan dolayı eminim baban hâlâ beni affetmemiştir. Bütün olay bu. Aradan yıllar geçtiği halde baban ağzını açıp bana bir çift kötü söz söylemedi. Bir zamanlar, insanların daha mutlu bir hayat sürdüğü dönemlerde yaşayan bilge kişiler kendi kişisel sorunları yüzünden tarafsızlıklarını kaybetmişler, intikam adına adalet anlayışlarını gölgelemişlerdir. İnsanlar, acaba Genji de çektiği acılardan ve uğradığı haksızlıktan dolayı bu şekilde davranır mı diye izledikleri halde o bir an için bile olsun bildiği yoldan şaşmamıştır. Tam tersine onun Veliaht Prens'e karşı olan sevgisini dünya âlem biliyor. Emin ol hiçbir şey beni onları bu şekilde görmekten daha fazla mutlu edemez. Ben zeki bir insan sayılmam, ama bir baba çocuklarına fazla düşkün olunca başına neler geleceği herkesin malumu.[13] Bu yüzden ben de veliahdın işlerinden elimi eteğimi çektim ve onu babana emanet ettim. Veliahda böyle davranmakla babamın arzusu hilafına hareket ettiğimi zannetmiyorum. Hem o zamanki veliaht şimdi imparatorumuz. Kim bilir belki de bu İmparator'umuzun şanı yıllar boyu sürecek ve gelecekteki kuşaklar onun sayesinde benim kötü hükümdarlığımı affedecektir. Ben halimden memnunum. Geçen sonbaharda babanı gördüğümde, geçmişteki anılarım bir bir geçti gözlerimin önünden. Onu bir kez daha görebilirsem gerçekten çok mutlu olacağım. Konuşacak çok şeyimiz var." Bunları konuşurken gözleri buğulanmıştı. "Söyle, mutlaka gelsin, onu bekliyorum."

Yūgiri, İmparator'u dikkatle dinledikten sonra konuşmaya başladı: "Efendim, korkarım geçmişte olan biten olaylar hakkında sizin kadar derin malumatım yok. Ama artık ben de büyüdüm ve bu ülkeye hizmet etmemin zamanı geldi. Bu nedenle elimden geldiği kadar bir şeyler öğrenmeye çalışıyor, dünyanın ahvalini keşfetmek için kişisel bir mücadele veriyorum. Babamla ben çok samimiyim. Onunla her konuda rahatça konuşuruz. Bazen önemli olaylardan, bazen de incir çekirdeğini doldurmaz saçmalıklardan bahsederiz. Ancak sizi temin ederim ki babamın ağzından şimdiye kadar bir kez bile olsun kendisinin bir haksızlığa uğradığını duymuş değilim. Yine de şunu söyleyebilirim, babam saraydaki görevini bıra-

13. Bkz. Bölüm 1, dipnot 7.

kıp kendi işleriyle uğraşmaya başladığında yine kendi deyimiyle biraz bencilleşmiş ve İmparator babasının arzularını yerine getirmekte ihmalkâr davranmış. Siz tahta geçtiğinizde henüz çok genç ve tecrübesizmiş. Sarayda ondan daha akıllı, daha becerikli uzmanlar olduğu için kendi yapacağı işleri onlara bırakarak bir bakıma babasının ümitlerini boşa çıkarmış. Şimdi ise devlet işlerinden tamamen elini ayağını çekmiş durumda. Vaktiniz uygun olduğu zamanlarda sizinle doya doya sohbet etmek istiyor. Şu anda içinde bulunduğu durum onun kolayca sağa sola hareket etmesini engellemekte. Aradan çok zaman geçti biliyorum, ama inanın sizi ihmal ettiğinden dolayı çok üzgün.

Daha yirmisine bile basmamış olan Yūgiri, ömrünün baharındaydı henüz. Çok da yakışıklıydı. İmparator Suzaku dikkatle onu süzerken aklına kızı Üçüncü Prenses gelmişti. Acaba Yūgiri bu konuda onlara yardımcı olabilir miydi?

"Duyduğum kadarıyla artık sen İmparator naibi Tō no Chūjō'nun damadı olmuşsun. Bu işin bu kadar askıda ve sürüncemede kalması beni çok rahatsız etmişti. Evlendiğini duyunca çok sevindim. Ama öte yandan, samimi olarak itiraf etmem gerekirse, üzülmedim de diyemem."

Bu da ne demekti? İşte o anda Yūgiri'nin aklına İmparator Suzaku'nun kızı Üçüncü Prenses hakkındaki kaygıları geldi. Etraftaki rivayete göre, Suzaku inzivaya çekilip çileye girmeden önce kızına eli yüzü düzgün bir damat arıyordu.

Ama birdenbire konuya vakıf olduğunu belli edecek olursa amcasına karşı çok ayıp olacaktı ve bu görgü kurallarına sığmazdı. "Efendim, doğrusu ne söyleye-

ceğimi bilemiyorum. Ben bu konuda ne önerebilirim ki? Hiç kimse benim peşimde değil. Haklılar, benim neyime aldansınlar?"

Evdeki kadınların hepsi onu görmek için etrafında toplanmıştı.

"Aman Tanrım! Ne yakışıklı delikanlı! Şu inceliğe, şu zarafete, şu efendiliğe bir bakın!"

Bu çığlıklar genç nedimelerden gelmişti. Yaşlılar daha çekimserdi. "Aman kızlar, buna da yakışıklı mı denir ayol! Siz babasını o yaşta görecektiniz. Erkek güzeli oydu. Herkesin başını döndürürdü."

Bu sözler İmparator Suzaku'nun kulağına gitmişti. "Evet, Genji eşsiz bir erkek. Niçin 'o yaşta' diyorsunuz ki? Zaman onun aleyhine değil, hep lehine işledi. Ben çoğu zaman sorarım kendi kendime, 'nur' kelimesi kimin için icat edildi diye. Uzağa gitmeye lüzum yok, Genji için! Söz konusu büyük memleket meseleleri olunca herkes susar, onun ağzından bal damlar. Ancak, bu sadece bir yönüdür Genji'nin. O aynı zamanda büyük bir nüktedan, dayanılmaz bir mizah ustasıdır.

Onun eşi benzeri yoktur. Bazen acaba Genji bundan önceki hayatlarında ne iş yapıyordu, kimdi diye sormaktan kendimi alamıyorum. Genji babamın en sevdiği evladı, en büyük neşe kaynağıydı. Babam sarayda onu el bebek gül bebek büyüttü. Genji buna rağmen hiçbir zaman kibirlenmedi, böbürlenmedi, her zaman mütevazı ve alçak gönüllü oldu. Hatta yirmi yaşına kadar danışmanlık rütbesini bile reddetti. Ancak yirmi bir yaşına girince naiplik ve komutanlığı içine sinerek kabul etti. Bir de oğluna bakın! Babasının kat ettiği yollardan rüzgâr gibi geçti ve hem mevki hem de rütbe olarak birdenbire yükseldi. Bu nedenle Genji'nin ailesini memlekette herkes sever. İdare ile ilgili konularda Yūgiri'nin önerileri her zaman sağlam ve yerinde olmuştur. Genç olmasına rağmen idari konularda en az babası kadar başarılı bir çocuk."

Üçüncü Prenses güzel, masum, sevimli, minnacık bir genç kızdı. İmparator Suzaku, "Kızım, artık senin de mürüvvetini görmenin zamanı geldi. Sana iyi huylu, güvenilir, senin kahrını çekecek bir koca bulmamız lazım. Bu adamın aynı zamanda seni eğitecek birisi olması gerek. Hâlâ öğrenmen gereken çok şey var."

Kızın dadılarını ve onun yetişmesine yardımcı olan nedimelerini bir araya getirerek onlarla yakında yapılacak olan reşit olma töreninin ayrıntılarını konuştu. "Bir zamanlar Genji, Prens Hyōbu'nun kızı Murasaki için çok görkemli bir reşit olma töreni düzenlemişti. Bizim de böyle bir damada ihtiyacımız var. Şu anda sarayda görev yapmakta olanlar arasında böyle bir aday göremiyorum. İmparator'umuza gelince onun hem karısı hem de çok değer verdiği cariyeleri var. Bu kızı saraya gönderecek olursak, onu destekleyen biri olmadıkça kadınlar arasındaki rekabete dayanamaz. Keşke Yūgiri daha bekârken ona bu konuda telkinde bulunsaydım. Bu çocuk hem genç hem yetenekli, hem de parlak geleceği olan bir delikanlı."

İmparator Suzaku'yu dinledikten sonra orada bulunanlardan bazıları, "Haklısınız efendim, Yūgiri gerçekten çok dürüst, çok düzgün bir genç. O yıllarca hep bir kızı düşündü ve sonunda da onunla evlendi. Şimdi karısından başka kimseyi gözü görmüyor. Ama babasının durumu farklı. Genji bu yaşta bile hâlâ kadınlara düşkün bir insan ve özellikle iyi yetişmiş, soylu genç kızların da tiryakisi. Şimdi bile hâlâ Kamo Tapınağı'nın eski başrahibesini düşündüğünden eminiz. Duyduğumuz kadarıyla hâlâ mektuplaşıyorlarmış."

"Beni tedirgin eden konu da bu ya zaten. Adam devamlı av peşinde."

İmparator Suzaku böyle konuşmasına rağmen aslında etrafındaki insanlar gibi düşünüyordu. Hareminde pek çok kadın bulunduğundan dolayı Genji hatalıydı ve iyi bir damat adayı olmayabilirdi. Ama İmparator Suzaku da kalkıp ona, "Al Üçüncü Prenses'i hem kızın, hem de karın olarak yetiştir!" diyecek olursa en az Genji kadar büyük hata yapmış olmaz mıydı?

"Evlenecek yaşta kızı olan herkes eminim aynı şeyi düşünür. Bu iş hayırlı bir şekilde sona ererse, Genji'nin iyi bir damat olacağı da aşikâr. Hayat çok kısa ve bir erkek bu kısa sürede elde edebileceği her şeye sahip olmak ister. Şayet ben bir kadın olarak doğsaydım ona yakınlaşmak isterdim ve bu da ağabey-kardeş düzenini aşan bir ilişki olurdu. Çocukluğumuzda bile hep böyle düşünmüşümdür. Onun için aklı başından giden kızları görünce hiç şaşırmam."

Suzaku bunları söylerken, aşkından yanıp tutuştuğu Oborozukiyo aklına gelmişti.

Prensesin dadıları arasında ağabeyi sarayda orta dereceli bir görevli olan ve iyi aileden gelen bir kadın vardı. Genji'nin en iyi adamlarından biri olan bu görevli aynı zamanda Üçüncü Prenses'in de hizmetindeydi. Bir gün kız kardeşi, bu görevliye İmparator Suzaku'nun Üçüncü Prenses hakkındaki kaygılarından bahsetti.

"Belki bir fırsat bulup Genji ile konuşabilirsin diye aktarıyorum bütün bunları sana. Son zamanlarda prenseslerin bekâr kalmaları neredeyse bir gelenek haline geldi. Fakat yine de gönüllerinde yatan kendilerini sevecek, onlara bakacak birini bulup evlenmek. Zavallı prensesimizi ise, biz hariç, babasından başka kimse düşünmüyor. Ama bizim elimizden ne gelir ki? Keşke bu konuda onun için üzülen kişi yalnız ben olsaydım. Kızın etrafında bir sürü akıl hocası var ve kızı devamlı zehirliyorlar. Kızın başına bir şey gelmesinden korkuyorum. Babası hâlâ başımızdayken, hayırlısıyla onu bir baş göz edebilirsek çok iyi olacak. Kötü olay geliyorum demiyor. Kader bazen prenseslere de gülmeyebiliyor. Elimde değil, bu yavrucak için çok üzülüyorum. Hem babası çok sevdiği için onu kıskanıyorlar. Keşke elimden gelse de onu ben kanadımın altına alabilsem."

"Genji sanılandan daha güvenilir bir adam. Biriyle bir macera yaşadığında, bu ufak bir kaçamak bile olsa, eninde sonunda kızı alıp haremine yerleştiriyor. Bu yüzden himayesinde olan pek çok kadın var. Ama senin de bildiğin gibi hiçbir er-

kek sevgisini bütün kadınlara eşit bir şekilde ve sonsuza dek bölüştüremez. Nitekim Genji'nin hareminde de kadınlardan birinin durumu ötekilerden çok üstün, hatta onlara hükmediyor. Sonuç olarak, kadınların çoğu kendilerini yalnız ve ihmal edilmiş hissediyor. Şayet prensesin kaderinde Genji ile evlenmek varsa, başhanımefendinin onun için ayak bağı ya da tehlikeli bir rakip olacağını zannetmiyorum. Ama yine de bu konuda endişelerim var. Bir gün Genji'den kendi hayatına dair öz eleştirisini dinledim. Çok şanslı bir insan olarak doğduğunu, iyi bir hayat sürdüğünü, daha fazlasını istemenin açgözlülük, hatta küstahlık olacağını anlatmıştı. Ancak kadınlar söz konusu olunca Genji'nin pek o kadar şanslı olmadığını söylüyor insanlar. Fakat yine de ben Genji'nin ne demek istediğini anlıyorum. Hareminde ailevi kökeninden dolayı utanç duyan bir kadın bile yok ama hiçbirisi safkan soylu değil. Hepsi de şöyle veya böyle ondan birkaç sınıf aşağıda olan insanlar. Kim bilir onun asıl aradığı kadın, prensesimiz gibi doğuştan soylu birisi."

Aradan bir süre geçtikten sonra dadı, bu konuyu İmparator Suzaku'ya açtı: "Efendim, geçenlerde ağabeyimle konuştum ve prenses için damat arandığını anlattım. Bana Genji Hazretleri'nin böyle bir teklifle ilgilenebileceğini ve bununla bütün arzularını gerçekleştirme imkânı bulabileceğini söyledi. Şayet kendisine izin verecek olursanız teklifinizi Genji'ye iletmede aracı olabileceğini belirtti. Fakat yine de bazı konularda kaygılarımız var. Hareminde kadınlar hangi toplumsal sınıftan gelirse gelsin, Genji onların hepsine son derece sevecen ve adaletli davranıyor. Buna rağmen soylulukla hiç alakası olmayan cariyeleri bile, kocaman bir haremde küçücük bir nokta olmaktan hoşlanmıyor. Üçüncü Prenses'imiz gibi asaletli bir kız acaba böyle ağır bir yükü kaldırabilecek mi? Öte yandan kızımızın başka talipleri de var. Karar vermeden önce zât-ı âlilerinizin damat adaylarını bir kez daha mütalaa etmenizi istirham ediyoruz. Zamanımızın genç kızları önce rahatını, sonra da asalet derecelerini düşünüyorlar. Prensesimiz gerçekten çok tecrübesiz ve toy. Bu yüzden onun için yapabileceğimiz şey hakikaten çok kısıtlı. İnsanlar vicdanının sesini dinlediği zaman belli bir düzen içinde davranıyor. Ama bu vicdan denilen şey zayıfladığında ne yapacaklarını şaşırıyorlar."

"Ben şahsen bu konularda çok endişelendim ve insanların bu konuda yaptığı tartışmaları ve kaygılarını anlayabiliyorum. Belki bir prenses için bekâr kalmak daha ihtiyatlı bir tercih. Kadınların soylu olarak doğması onların evliliklerini başarılı kılamıyor, mutsuzluktan ve acıdan koruyamıyor. Eninde sonunda başlarına böyle bir olay geliyor. Öte yandan, bekâr olduğu halde bir müddet sonra birdenbire kendilerini bu koskoca dünyada yapayalnız ve güvencesiz hisseden prensesler var. Eskiden insanlar daha çekingen, daha saygılıydı. Kimse kimsenin hakkını yemez, görgü kurallarını ihlal etmez ve başkasına saygısızlıkta bulunmazdı. Günümüzde ise en becerikli, en iyi niyetli, en evcimen kadın bile kocasının hakaretine uğrayabiliyor. Buna benzer pek çok hadise duydum. Daha düne kadar soylu ve nüfuzlu

ailelerinin kanadının altında el bebek gül bebek büyüyen kızların ne idiği belirsiz biriyle gönül macerası yaşadığını ve adının rezaletlere karıştığını duyuyoruz. Bu da artık öbür dünyaya intikal etmiş olan zavallı anne ve babasının kemiklerini sızlatıyor. Böyle olayları sık sık duyuyorum. İşte böyle, evlilik deyince aşağı tükürsen sakal, yukarı tükürsen bıyık. Bir evlenen pişman, bir de evlenmeyen. Bir kadının prenses olarak doğması onun hayatta başarılı olacağı, kazasız belasız, asude bir ömür süreceği anlamına gelmiyor. Bu kızın istikbalinin beni ne kadar kaygılandırdığını sana anlatamam."

"Şayet bir genç kız güvendiği birine sırtını dayayacak olursa genel olarak her şeyi tevekkülle karşısındaki insana bırakır. İşler yolunda gitmez de mutlu olamazsa en azından kendini suçlamaz. Bunun tersini düşünelim ve kızın hiç kimseye bağlanmadığını varsayalım. Böyle bir durumda olaylar kendiliğinden gideceği yere gider ve sonunda bu insan kendini özgür bir tercih yaptığından dolayı kutlama imkânı bulur. Ancak bunun da kız açısından, ana babasından gizli birtakım işler çevirmek, onların bitmez tükenmez öğütlerine ve muhalefetine maruz kalmak gibi bazı olumsuz yönleri vardır. Böyle durumlar da kızın adını lekeleyecektir ve o bundan yakasını kolay kolay kurtaramaz. Sıradan insanlar bile ondan bahsederken, ne kadar fevri, pervasız, budala bir kız derler arkasından. Şayet bir kadın fikri sorulduktan sonra biriyle baş göz edilir ve kadın bu evliliğinde mutluluğa kavuşamazsa bunun faturası akıl hocalarına kesildiği halde yine de asıl suçlanan kendisidir; arkasından, zaten bunun böyle olacağı belliydi derler. Bu konularda Üçüncü Prenses'e güvenemem, bunun pek çok nedeni var. Bu yüzden meseleyi sizin elinize almanız gerekiyor, onu siz yönlendireceksiniz. Ama bu konuyu kimseye açmayacaksınız, başkaları olayı sizin yönettiğinizi anlarsa, o da ayrı bir felaket olacaktır."

İmparator Suzaku'nun inzivaya çekilmeden önce ortaya çıkartmış olduğu bu tür emrivakiler prensesten sorumlu kadınların hiç de hoşuna gitmemişti, çünkü işlerini zorlaştırıyordu.

İmparator Suzaku, "Ben bu zamana kadar sabrettim" dedi. "Onun büyümesini bekledim. Biraz daha çevresini anlamasını bekledim. Bütün bunlar gerçekleşti, ama en büyük dileğim hâlâ gerçekleşmedi. Bu yüzden sabrım da yavaş yavaş tükenmeye başladı.

"Evet, Genji'nin bir sürü hanımı var, fakat buna rağmen onun kadar zeki, aklı başında, güçlü, kale gibi ikinci bir insan tanımıyorum. Haremindeki kadınları şöyle bir geçelim, kızımın kendine bir yer edinmesi şart. Ben Genji'den daha güvenilir bir adam düşünemiyorum. İsterseniz başka seçenekler üzerinde düşünelim. Örneğin, Prens Hotaru. Kendisi benim ağabeyim olur. Çok doğru, düzgün bir beyefendidir. Üstelik de yabancı değil. Fakat onun da davranışları tuhaf. Bu durum insanları onun ciddiyeti hakkında kuşkuya düşürüyor. Böyle önemli bir konuda ona güvenemeyiz.

"Ayrıca danışman Fujiwara var listede. O da kızımın işleriyle ilgileneceğini söylemiş bulunuyor. Onun çok sadık ve sebatlı bir damat olacağından hiç şüphem yok. Onun da toplumsal mevkii beni düşündürüyor. Bizim için mühim olan itibar, sadece hizmete talip olmak yetmiyor.

"Bir de Kashiwagi var. Oborozukiyo[14] onun gizli sevda çektiğini söylüyor. Bir gün iyi bir damat olacağına inanıyorum, ama henüz çok genç ve ileride ne yapacağı belli değil. En iyisini aradığı için bekâr kalmayı tercih ettiğini öğrenmiş bulunuyorum. Hiç kimse kadın seçimi konusunda onun kadar tutkulu olmamıştır. Bu çocuk çok çalıştı, çok okudu. Günün birinde çok önemli bir devlet adamı olacağına eminim. Ama şu anda bizim aradığımız adam o değil."

Hiç kimse ağzını açıp da öteki kızları hakkında bir şey söylemedi. Çünkü Suzaku onlar hakkında o kadar kaygılanmıyordu. İmparator Suzaku'nun üçüncü kızı hakkındaki endişelerini ise duymayan kalmamıştı.

Ortalıkta dolaşan bu söylentiler, Tō no Chūjō'nun kulağına gidince konuyu yengesi Oborozukiyo'ya açtı. "Kashiwagi hâlâ bekâr. Bir prensesle evlenmek istiyormuş, aşağısı kurtarmazmış. İmparator Suzaku'ya söyle, damat adayları arasından birini seçerken benim oğlumu da düşünsün. Birileri bu oğlana sahip çıksın istiyorum, onun yükselmesinden büyük şeref duyacağım."

Oborozukiyo, yeğeni için elinden gelen her şeyi yaptı.

Prens Hotaru, Tamakazura tarafından reddedildikten sonra ondan daha iyisini bulacağına dair kendi kendine ant içmişti; bu yüzden Üçüncü Prenses'le yakından ilgileniyordu, ama bu konuda çok tedirgindi.

Danışman Fujiwara, uzun yıllar İmparator Suzaku'ya başkâhyalık yaptığı için ona ve ailesine çok yakındı. Efendisinin inzivaya çekilmesiyle geleceğe ait planlarında ümitsizliğe düşmüştü. Üçüncü Prenses'in işlerini en iyi kendisinin yöneteceği konusunda Suzaku'nun dikkatini çekmeye çalışıyordu.

Kız evinin en çok güvendiği insanlardan biri Yūgiri idi. İmparator Suzaku'nun kendinden gelecek herhangi bir teklife dudak bükerek onu reddetmeyeceğini anladığı için bir bakıma sevinçliydi. Fakat ortada Kumoinokari vardı ve bu kız geleceğini ve kaderini Yūgiri ile birleştirmeye kararlıydı. Yıllarca ondan ayrı kalmış ve çok acı çekmişti. Şimdi ise başkalarını düşünerek sevgilisini mutsuz edemezdi. Ayrıca bir naibin kızıyla evlenmeye karar vermekle başka seçeneklerini sınırlamış oluyordu. Aynı anda iki ayrı cephede savaşmak hem zordu hem de hoş değildi. Çok ihtiyatlı bir genç olduğundan dolayı bu fikirlerini hiç kimseyle paylaşmadı.

Öte yandan bütün gelişmeleri büyük bir ilgiyle izledi. Ancak prensese bir koca bulunduğunda biraz düş kırıklığına uğrayacakmış gibi bir his vardı içinde.

---

14. Kashiwagi'nin teyzesi.

Veliahda da bu konuda yeterince malumat verilmişti. Damat adayları konusunda son derece dikkatli olmak gerektiğini bildirerek onları uyardı. "Bu konuyu enine boyuna düşünmeniz lazım. Avamdan birini seçecek olursanız, bu insan ne kadar mükemmel olursa olsun netice itibarıyla sıradan bir insandır. Fakat Genji'yi tercih edecek olursanız, oturun onunla ciddi ciddi konuşun. Ondan, kıza sadece kocalık değil aynı zamanda babalık yapmasını da isteyin."

"Kesinlikle aynı fikirdeyim. Bakıyorum siz de konu üzerinde epey kafa yormuşsunuz."

Genji'nin aday olarak seçilmesine çok sevinen İmparator Suzaku, prensesin dadısının erkek kardeşini ara bulucu tayin ederek ondan Genji'ye yeni alınan kararlar ve müstakbel damatlığı hakkında bilgi verilmesini istedi.

Genji aslında İmparator'un aklından geçenleri çok iyi biliyordu. Aracıyı dinledikten sonra, "Sizden duyduklarımın beni sevindirdiğini söyleyemem. Suzaku Hazretleri bir ayaklarının çukurda olduğunu zannediyorlar ama benim kendilerinden daha uzun yaşayacağımı nereden bilebilirler ki? İnsanlar doğum sırasına göre ölmüş olsalardı rahat rahat ondan biraz daha fazla yaşayacağımı söyleyebilirdim ama kime niyet kime kısmet. Kıza bakmam için benim onunla evlenmem şart değil. Sadece kızı değil onun bütün çocukları için aynı duygular içindeyim. Fakat kendileri özellikle Üçüncü Prenses için tedirgin oluyorlarsa onun arzularını yerine getirmek benim boynumun borcudur. Fakat şu fani dünyada insan hiçbir şeyden emin olamıyor.

"İmparatorun bana karşı göstermiş olduğu güven ve muhabbet beni gerçekten duygulandırıyor. Ama bir gün ben de kendisi gibi terk-i dünya eyleyip inzivaya çekilecek olursam, bu durumun kızı çok üzeceğinden eminim. Ayrıca ben de onu arkada bıraktığım için tedirgin olacağımdan dolayı inzivaya çekilmek istediğim halde bu dünyadan kopmakta zorlanırım.

"Peki, Yūgiri hakkında ne düşünüyorsunuz? Henüz çok genç ve önemli bir mevkide değil, ama günün birinde devletin en büyük bakanlarından biri olacağına eminim. Bunun için her türlü donanıma sahip. Şayet Suzaku Hazretleri uygun görürlerse, ona bütün gönül rahatlığıyla ve samimiyetle Yūgiri'yi tavsiye edebilirim. İmparator'umuz belki de çocuk evli olduğundan ve şimdiye dek tek eşli yaşamaktan ödün vermediğinden dolayı onu bir aday olarak aklına getirmedi."

Genji'nin adaylıktan çekilmek istediği seziliyordu. İmparator Suzaku'nun bu kararı alırken nasıl kılı kırk yardığını çok iyi bilen ara bulucu Genji'nin bu durumundan bayağı kasvetlenmişti. Genji'ye bu karar alınırken konunun enine boyuna nasıl didik didik incelendiğini bütün ayrıntılarıyla tekrar izah etti.

Genji tebessüm ederek "Evet!" dedi. "Suzaku Hazretleri'nin kızını ne kadar sevdiğini, onun istikbali için ne kadar endişelendiğini çok iyi biliyorum. Onun bu endişelerini telafi edecek çok iyi bir çözüm yolu var. O da Prensesi şu anda tahtta

oturan İmparator'umuzla evlendirmek. Elinin altında çok sayıda güzel kız ve cariye olabilir ama ne fark eder ki? Bu durum saraya sonradan giren kadınların daha az önemli olacağı anlamına gelmez. Merhum babamızın durumunu göz önüne getirsin. Babamız ilk evliliğini dul imparatoriçeyle yaptı. Kadın saraya gelin geldiğinde, babamız henüz veliahttı. Bu yüzden babamızla evlendikten sonra bütün ipler onun elindeydi, kadın hep başına buyruk davrandı. Fakat aradan yıllar geçince onun da yıldızı söndü ve yerini babamın en son cariyesi olan Fujitsubo aldı. Yanılmıyorsam prensesin annesi Fujitsubo'nun kız kardeşiydi ve talihi onun kadar yaver gitmemişti. Prensesin hem anne hem de baba tarafında çok güzel insanlar varken; prensesin kendisinin de çok güzel bir kız olduğuna eminim."

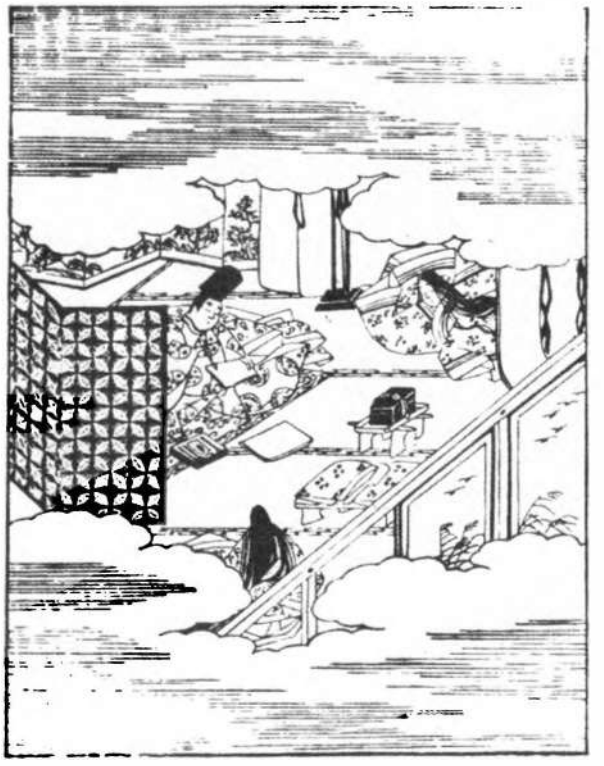
İmparator Suzaku Genji'nin son sözlerini onun kıza karşı olan ilgisinin bir göstergesi olarak yorumladı.

Yıl sonu yaklaşıyordu. İmparator Suzaku işlerini düzene sokmak için acele etti. Üçüncü Prenses'in gelişi için yapılan hazırlıklar öyle muhteşemdi ki o zamana kadar yapılan törenlerin hepsini solda sıfır bırakabilir, tarih kitaplarından silebilirdi. Yapılacak törenler için Meşeli Konak'ın batı yakasındaki odaları ayırmışlardı. Duvar süslemeleri olarak yurt dışından ithal edilen en güzel sırmalı örtüleri ve yastıkları kullanmışlardı. Ortaya çıkan manzara Çinli bir imparatoriçeyi bile kendinden geçirecek güzellikteydi.

İmparator Suzaku daha sonra Tō no Chūjō'dan tören kafilesi düzenlemesini ve yönetmesini istedi. Tō no Chūjō çok meşgul bir adamdı, insanlar ondan bir şey talep ederken çekingen davranırlardı. Ancak o şimdiye dek Suzaku'nun hiçbir isteğini geri çevirmemişti. Her iki devlet bakanı ve o sırada işi bulunan diğer yüksek rütbeli saray mensupları bile törene teşrif etmişlerdi. Tahttaki İmparatorun aile efradı, veliahdın ailesi de dahil olmak üzere bütün saray törende yer aldı. Konuklar arasında sekiz prens yer alıyordu. İmparator, Veliaht Prens ve misafirlerin çoğu sevinçle karışık bir üzüntü içindeydiler. Bu belki de İmparator Suzaku tarafından düzenlenen son törendi. Tören için depolarda bulunan en güzel ithal mallarını hediye olarak seçmişlerdi. Bazıları Genji, bazıları İmparator Suzaku adına olmak üzere Rokujō Konağı'ndan da çok güzel ve mükemmel hediyeler geldi. Genji ayrıca yaptığı hizmetlerden dolayı Tō no Chūjō'yu usulüne uygun bir şekilde ödüllendirmeyi ihmal etmemişti.

Akikonomu'dan giysi ve tarakların haricinde özenle seçilmiş daha başka hediyeler de gelmişti. Akikonomu yıllar önce eline geçen tarakları ve saç tokalarını[15] özgün yapılarını değiştirmeden dikkatle tamir ettirmiş ve bunları mabeyincisi ile birlikte Suzaku Sarayı'na göndererek doğrudan doğruya Üçüncü Prenses'in eline teslim edilmesini istemişti. Hediyelerin arasında ayrıca bir şiir vardı:

15. Bu hediyeler aslında yıllar önce İmparator Suzaku'nun Akikonomu'ya İse Tapınağı'na rahibe olarak girerken vermiş olduğu hediyelerdir.

"Korkarım bu taraklar, belki de küf kokuyor,
Özellikle gönderdim, bir devri anlatıyor."

Hediye prensese takdim edilirken İmparator Suzaku da orada bulunuyordu. Akikonomu'nun gönderdiği hediyeleri görünce sarsılır gibi oldu. Kim bilir bu jestiyle Akikonomu yaver giden talihinin bir bölümünü prensesle paylaşmak istemişti. Çok güzel bir hediyeydi. Oturup hemen ona bir teşekkür mektubu ve şiir yazdı fakat kişisel duygularına yer vermemeye gayret etti:

"Lütfettiğin bu tarak tanrının nimetidir,
Umarım kızıma da on bin yıl şans getirir."

Törenin yapıldığı gün salondan ayrılmamak için İmparator Suzaku kendini zor tutuyordu, çünkü derin kederler içindeydi. Üç gün sonra çileye girmenin başlangıç merasimi olarak saçlarını kazıttı. Sıradan insanlar bile böyle bir karar aldıklarında bütün dünyevi kaygıları ve hevesleri geride bırakırdı ama onun duyduğu pişmanlık sonsuzdu.

Oborozukiyo onun yanından ayrılmak istemedi. Suzaku ona bakarak:

"Kızlarım hakkındaki endişelerime bir dur diyebilirim ama senden nasıl vazgeçerim? Senden ayrılmak çok koyacak bana" dedi.

Dik durmakta zorlanıyordu. Hiei Tapınağı'nın başrahibi, yaşlı İmparator'un saçlarını keserken, inzivaya girmeden önce yapılması gereken feragat yemini törenini idare etmek üzere üç rahip hazır bulunuyordu. Feragat töreni sırasında İmparator üstündeki elbiselerini çıkararak rahiplerin giydiği harmaniyeyi sırtına geçirdi. Bu çok acıklı bir sahneydi. Yıllarca önce üzüntüyü geride bırakmış olan rahipler bile bunu görünce gözyaşlarına hakim olamadı. O anda İmparator Suzaku'nun kızları, hanımları, cariyeleri, büyük küçük bütün hizmetçi ve uşakları ağıtlarla bütün salonları inletmeye başladılar. İmparator hâlâ beklediği iç huzuruna ulaşamamış, derin derin iç çekiyordu. Kızı Üçüncü Prenses hâlâ onun için bir üzüntü kaynağıydı.

İmparator ve bütün saray onu mektup yağmuruna tutmuştu.

Birazcık iyileştiğini duyunca Genji onu ziyarete gitti. O sıralarda Genji'nin aldığı aylık neredeyse emekli imparatorlarınkine denk olduğu halde Suzaku'ya yapacağı ziyaretin görkemli olmasını istemedi. Sade bir araba, birkaç uşak seçti. Şaşaalı, silahlı muhafızlar yerine basit arabalı refakatçileri tercih etti. Genji'nin ziyaretine ziyadesiyle memnun olan İmparator Suzaku çok rahatsız olduğu halde onu bizzat kendisi karşıladı. Genji'nin dileğini göz önünde bulundurarak ziyaretin gayriresmi olmasına dikkat etmiş ve onu kabul etmek için kendi özel oturma odasını hazırlatmıştı. Genji ağabeyinin ne kadar değiştiğini görünce hem çok şaşırdı hem de üzüldü. Geçmişten geleceğe, gözlerinin önünü kapkara bulutlar kaplayan Genji gözyaşlarını tutamadı.

"Beni en çok babamın ölümü sarstı, her şeyin ne kadar fani ve geçici olduğunu o zaman anladım. Bunu anlayınca da inzivaya çekilip zahit olmak istedim. Fakat yeteri kadar cesaretim olmadığı için bu kararımı hep erteledim. Görüyorum ki bu hayırlı kararı benden önce ilk kez siz uygulamaya koydunuz. Bu yüzden büyük utanç içindeyim ve yüzünüze bakacak halim yok. Aslında bunun benim için daha kolay olması lazımdı; çünkü defalarca çileye girmeye karar verdim ve bu kararımdan vazgeçtim. Maalesef dünya, dünya nimetleri ve nefsim her zaman galip geldi."

İmparator Suzaku dayanamamış ağlıyordu. Titrek bir sesle hem eski hem de yeni olaylardan bahsetmeye başladı. "Senelerce hep yarına çıkamamak korkusuyla yaşadım ve yıllarım böyle akıp gitti. Verdiğim kararı gerçekleştirmeden ölmek istemiyordum. Bu yüzden yaktım gemilerimi ve ilk adımımı attım. Üstümdeki mat renkli cübbeye büründüğümden beri önümde ne kadar az zaman kaldığını daha iyi anlıyorum. Korkarım seçtiğim yolda yürümek için pek zamanım olmayacak. Belki de daha kolay bir patikayı seçmem gerekecek. Şimdilik kafamı toparlayıp huzura kavuşmak için Buda'nın yüce ismini anarak dua etmek istiyorum. Ben hiçbir zaman kalıbımın adamı olamadım. Bundan sonra da olacağım yok. Kararsızlıklar içinde boşu boşuna heba ettiğim yıllarıma ve kendime acıyorum."

Gelecek için yaptığı planlarını ve ümitlerini dile getirerek sonunda onu en çok üzen konuya parmak bastı. "Bütün kızlarım için üzülüyorum ama beni en çok kaygılandıran üçüncü kızım, çünkü ben olmazsam en çok o yardıma muhtaç olacak."

Genji'nin bir yandan ağabeyi için içi kan ağlıyordu ama öte yandan üçüncü kızına karşı da ilgisi vardı. "Evet, haklısınız ağabey, asil bir kadının toplumsal konumu ne kadar yüksek olursa maalesef onun en çok yardıma ve korumaya ihtiyacı oluyor. Saygıdeğer veliahdımızın bizim için ne kadar büyük bir nimet olduğunun farkındayım. O zaten herkesin bildiği gibi zamanımızdaki veliahtların en akıllısı ve herkese bu güveni verdi. Kızınıza hamilik görevini ondan isteyebilirsiniz. Bu küçük rica için zât-ı âlinizi kırmayacağını adım gibi biliyorum. Ortada üzülecek bir durum yok. Ancak sizin de daha önce belirttiğiniz gibi insanların başkaları için yapabileceği iyiliklerin de bir sınırı vardır. Veliahdımızın günü gelip de tahta çıktığında ülkeyi dilediği gibi yöneteceğinden eminim, fakat kız kardeşlerinin hayatını mükemmel bir şekilde düzene sokabilir mi, bunu başarabilir mi? Hiç kimse bunu garanti edemez. Tabii ki, yapılacak en iyi iş prensesin dayanıp güvenip bel bağlayabileceği birini bulmak. Bunlar yan yana gelip birbirlerine söz verdikleri takdirde aralarında güven doğacak, adam da kızı hayatın iyi ve kötü günlerinde koruyup kollayacaktır. Zât-ı âliniz çok uzaktaki muazzam bir zaman dilimi için kaygılanmaktasınız. Hal böyle olunca hemen münasip bir hami bulmak gerekiyor. Ama bunu yaparken de bence biraz ketum davranmamız lazım."

"Size yerden göğe kadar hak veriyorum ama bu kolay bir iş değil. Prenseslerin büyük bir çoğunluğu babaları tahttayken uygun birer koca buldular. Bu yavrumun durumu acil ve onun istikbalini bir düzene sokmak benim son görevim. Siz damat adayının hem acil hem de kimselere duyurmadan bulunmasını istiyorsunuz ama benim artık kaybedecek fazla zamanım kalmadı. Bildiğiniz gibi sağlığım çok bozuldu ve gittikçe daha kötüleşiyor. Günler ve haftalar bir daha dönmemek üzere avucumun içinden kayıp gidiyor.

"Ricamın belki sizce elle tutulur bir yanı olmayabilir ama ben yine de kızımın hamiliğini üstlenmeyi, ona uygun bir eş bulmayı sizden rica ediyorum. Bunu benim için yapar mısınız? Aslında bu teklifi oğlunuz bekârken ona yapmam gerekirdi ama maalesef basiretim bağlandı ve imparator naibi benden önce davrandı."

"Yūgiri, ciddi, aklı başında ve güvenilir bir insan. Fakat çok genç ve tecrübesiz. Belki haddimi aştığımı düşünebilirsiniz ama bu sorumluluğu ben de üstlenebilirim. Onu yanıma aldığım takdirde hayatı şimdikinden pek farklı olmayacaktır. Ancak, takdir edersiniz ki benim yaşım artık o kadar genç değil. Zaman içinde ona karşı yerine getirmem gereken görevleri yapmakta zorlanabilirim" dedi Genji.

Sonunda Genji'nin kızı eş olarak alması konusunda mutabakata varıldı.

Akşamleyin İmparator Suzaku, Genji ve maiyetindeki insanlara sarayında ziyafet verdi. Rahip İmparator'un hazırlattığı yiyecekler son derece sade ve güzel-

di. Bu yüce İmparator'un, öd ağacından yapılmış bir tepsinin üzerindeki basit bir çanaktan yemek yediğini gören misafirlerin gözleri dolmuştu. İmparatorun yeni konumundan dolayı yemek esnasında masada buruk bir hüzün hâkimdi.

Buna benzer pek çok ayrıntı oldu şölen sırasında ama bütün bunlar hikâyenin akışını engelleyeceği için buraya kaydetmiyorum.

Genji ve maiyetindekiler Suzaku Sarayı'ndan ayrıldığında vakit geç olmuştu. Gruptaki herkese kendi konumuna göre bol miktarda hediyeler verildi. Onları geçirenler arasında naip Fujiwara da bulunuyordu. Kar yağdığı için ortalık soğumuş, İmparator Suzaku da grip olmuştu ama o hayatından memnundu, en sevdiği kızını sağlığında baş göz edecekti ya bu her şeye bedeldi...

Öte yandan Genji çok endişeliydi. Murasaki'nin kulağına Genji'yle ilgili yeni dedikodular gelmişti ama bu söylentileri ona yakıştıramadığı için bunun gerçek olmasını zayıf bir ihtimal olarak gördü. Bir zamanlar Genji İse Tapınağı'nın başrahibesiyle de çok ciddi bir ilişki yaşamıştı ama sonunda kendini tutup işin içinden sıyrılmasını bilmişti. Dolayısıyla bu son dedikodu üzerine pek fazla kafa yormadığı için Genji'ye soru bile sormadı.

Genji de acaba Murasaki bu olayı duydu mu, duyduysa aklından neler geçiriyor diye kendi kendine kara kara düşünüyordu. Genji kendini iyi biliyordu, Murasaki'ye karşı olan duyguları hiçbir zaman değişmeyecekti. Değişse bile ona karşı olan ilgisi değil azalmak daha da yoğunlaşacaktı. Fakat onun bunu anlayabilmesi için zamana ihtiyaç vardı. Bu zaman dilimini tamamlayıncaya kadar ise çok kötü bir bocalama dönemi geçireceği kesindi. Son yıllarda hiçbir olay veya kadın aralarına girememişti. Şimdi ise Genji'nin ondan sakladığı bir sırrı vardı ve bu durum onu kahrediyordu.

O gece Murasaki'ye hiçbir şey söylemedi.

Ertesi gün lapa lapa kar yağarken hava kurşun gibiydi.

"Dün İmparator Suzaku'yu ziyarete gittim; çok hastaydı." Olayı alıştıra alıştıra anlatmak için konuyu Genji açmıştı. "Bana pek çok şeyler anlattı ama onu en çok tedirgin eden sorun inzivaya çekildiğinde Üçüncü Prenses'in akıbetinin ne olacağı." Murasaki'ye ayrıntılı bir şekilde İmparator'la yaptığı konuşmayı anlattı. "Ağabeyimin bu durumuna o kadar içim parçalandı ki teklifini reddedemedim. Herkesin bunu diline dolayıp habbeyi kubbe yapacağını biliyorum. Benim yaşımdaki bir adamın yeniden evlenmesi kadar saçma ve mantıksız bir şey olamaz. Ona bu iş için hiç hevesli olmadığımı başka birilerini bulmamız gerektiğini telkin ettiysem de hiçbir işe yaramadı. Nuh dedi peygamber demedi. Ben de kabul etmek zorunda kaldım. Zamanı geldiğinde Suzaku, şehri terk edip dağlarda inzivaya çekilecek. O zaman kızını buraya getirmemizde senin için bir mahzur var mı? Böyle bir olay seni üzer mi? Lütfen bana üzer deme. Bana güven ve gerisine karışma; çünkü hiçbir şey değişmeyecek. Bu zavallı kızın senden fazla himayeye ihtiyacı var. Kız için el birliğiyle bir şeyler yapabileceğimize eminim."

Genji, Murasaki'nin en ufak kaçamaklarını dahi ne kadar büyüttüğünü bile bile içi parçalanarak böyle bir itirafta bulunmuştu.

Murasaki'nin yanıtı sakin ve iddiasızdı. "Evet onun için en az ben de sen kadar üzülüyorum. Bu kız burada rahat edebilecek mi? Ben onu merak ediyorum. Ayrıca bizim ne kadar birbirimize yakın olduğumuzu, benim burada bostan korkuluğu olmadığımı da anlaması lazım."

"Garip ama senin bu ılımlı ve teslimiyetçi tutumun beni rahatsız ediyor. Çünkü daha şimdiden acaba ilerde karşıma ne gibi sorunlar çıkacak diye kaygılanıyorum. Bu kızı idare edip onunla dost olabilirsen emin ol seni her zamankinden daha fazla seveceğim. Sakın ellerin ağzına bakma. Dedikodular gariptir, nereden geldiği, nereden geleceği belli olmaz. Yaşayan zararlı mikroplara benzerler, kadın ve erkek arasındaki ilişkileri zehirlerler. Sen içinden gelen sesi dinle ve olayları doğal akışına bırak. Kendi kendine kuruntu yapma ve lüzumsuz kıskançlıklarla hayatı kendine zehretme."

Bu durum birdenbire ortaya çıkan ve kaçışı olmayan bir fırtına gibiydi. Her şeye rağmen Murasaki, halinden şikâyet etmemeye ve küskün görünmemeye kararlıydı. Bu noktadan sonra dileklerinin ya da öğütlerinin hiçbir şeyi değiştirmeyeceğini gayet iyi biliyordu. İnsanlar onun ortaya çıkan olayların yükü altında ezildiğini düşünmemeliydi. Sivri dilli üvey annesi beddua etmeye ve onu suçlamaya pek meraklıydı. Tamakazura'nın Higekuro ile evlenmesinden de onu suçlu tutmuştu. Bu olayı duyacak olursa derin bir "oh olsun!" çekeceği ve "Murasaki bunu çoktan hak etmişti!" diyerek göbek atacağı kesindi. Ne kadar kendini denetlemeye çalışırsa çalışsın bir türlü bu kaygılarının pençesinden kurtulamıyordu. Bütün bunlara rağmen Genji'yle olan ilişkisini devam ettirmesi insanları güldürmekten başka bir işe yaramayacaktı. Kanayan yarasının üstüne tuz bastı ve kimseye mutsuzluğunu belli edecek hiçbir ipucu vermedi.

Yeni yılla birlikte Suzaku Sarayı'nda Üçüncü Prenses'in düğün hazırlıkları başladı. Taliplerinden bazıları çok derin bir düş kırıklığına uğramıştı. Onu sarayına almaya çalışan tahttaki İmparator da bu adaylar arasındaydı.

O yıl Genji'nin 40. yaş yıl dönümüydü. Saray bu olaya kayıtsız kalmayacaktı ve bütün ülkede kutlama törenleri düzenlenecekti. Genji görkemli merasimlerden hoşlanmadığı için kutlamaların abartılı olmamasını istemişti.

Japon takviminde birinci ayın yirmi üçüncü günü o tarihlerde Sıçan Günü olarak biliniyordu. O gün Tamakazura elinde uzun ömrü simgeleyen bitkilerle geldi. Niyetini kimseye belli etmemek için sessiz sedasız gelmişti. Bir emrivakiyle karşı karşıya kaldığı için Genji ne onu ne de hediyelerini reddedebildi. Tamakazura da Genji gibi merasimlerden hoşlanmıyordu ama istemese bile onun gibi önemli bir soylunun[16] törene gelişi herkesin dikkatini çekti.

16. Tamakazura İmparator naibinin kızı olup yakında naip olacak Higekuro'nun da karısıdır.

Prensesi karşılama töreni konağın güneydoğu kanadındaki ana binanın batıya bakan müştemilatında yapılacaktı. Her tarafa yeni örtüler, yeni perdeler asılmış yeni paravanlar konmuştu. Ayrıca yere, Genji'nin 40. yaşını simgeleyen kırk adet minder atılmıştı. Genji bunların gösterişli tören koltuklarından daha rahat olduğu kanısındaydı. Gayriresmi bir tören olmasına rağmen en ince ayrıntılarına kadar her şey muhteşemdi. Ortada sedef kaplamalı iki dolap ve bunların üstünde yaz ve kış giysilerinin yer aldığı dört çekmece yer alıyordu. Bunların hemen etrafı buhurdanlık, ilaç kutusu, mürekkep taşı, tarak kutusu, makyaj seti gibi eşyalarla süslenmişti. Törensel yapma çiçeklerin üstünde durduğu tezgâhlar öd ağacından ve sandal ağacından yapılmıştı. Tezgâhların üstlerinde çok güzel oyma işçiliği ve değişik renklere boyanmış dekoratif metal parçaları yer alıyordu. Bu güzelliklerin içinde Tamakazura'nın varlığı her yerde hissediliyordu. Çok hassas ve ince ruhlu bir hanımefendiydi. Bir şeye kendini vermeyegörsün alınan sonuçlar çok farklı ve görkemli oluyordu. O da Genji gibi abartılı gösterişten hoşlanmıyordu.

Herkes yerini aldığında Genji ve Tamakazura birbirlerini resmi bir şekilde selamlarken, ikisinin de bakışlarında geçmiş yılların anıları parlıyordu. Genji o kadar genç görünüyordu ki insan bugün onun kırkıncı yaş yıl dönümü olup olmadığından şüpheye düşüyordu. Tamakazura ile yan yanayken sanki onun manevi babası gibi değil kocasıymış gibi duruyordu. Uzun zamandan beri görüşmedikleri için kız önce çok çekingen davranmıştı fakat hareketlerini sonradan düzeltti çünkü gereksiz bir soğukluğa meydan vermek istemiyordu. Dünya tatlısı iki oğlunu beraberinde getirmişti. Kısa aralıklarla üst üste iki doğum yapmaktan biraz mahcup olsa da kocası Higekuro'nun ısrarıyla çocukları da yanında getirmek zorunda kalmıştı. Kocasına göre çocukları Genji'yle tanıştırmak için bundan daha iyi bir fırsat olamazdı. İkisinin de üstünde aynı çocuksu gündelik kıyafetler vardı. Saçları saray iç oğlanlarınınki gibi ortadan ikiye ayrılmıştı.

"Ben öyle yaşını pek kafasına takan bir insan değilim, hâlâ kendimi yaramaz bir çocuk gibi hissediyorum ama siz kalkıp da genç kuşaktan iki delikanlıyı bana böyle tanıştırınca kendi gençliğime bir dur demek zorunda kalıyorum. Yūgiri'nin çocukları var, fakat o hayırsız bana torunlarımı hâlâ göstermedi. Bunun önemini hatırlayarak bana ilk torun gösteren siz oldunuz. Bu da bana gençlik sevdasından vazgeçmemi, artık bir dede olduğumu hatırlattı. Bir müddet yaşımı saklamak istedim ama olmadı."

Tamazakura olgunlaşmış tam bir hanımefendi olmuştu. Kutlama niteliğinde sunduğu şiirin çok ağırbaşlı bir havası vardı.

"Kayalar gibi sağlam, uzun ömür dilerim,
Size bizim tarladan, iki fidan getirdim."

Genji hayatının her on yılı için bir tane olmak üzere dört öd ağacı kutusunda kendisine sunulan ilkbahar sürgünlerini alma töreninden geçtikten sonra, şarap kadehini kaldırarak şiirini okudu:

"Umarım, fidanların ömrü çok uzun olur,
Onların sayesinde yaşlanan yıllar durur."

Yüksek rütbeli saraylılar konağın güney kanadındaki odada toplanmıştı. Prens Hyōbu gelip gelmeme konusunda kararsızdı. Bir karara varması öğleyi buldu. Törene katılmaması hem herkesin dikkatini çekecek hem de kızı açısından iyi olmayacaktı. Higekuro'nun Genji'yle olan yakın ilişkisini bir şova dönüştürmesi çok can sıkıcı bir durumdu ama öteki çocukları da Genji'ye çok yakındı. Ayrıca Prens Hyōbu'nun torunları, anne ve üvey anneleri tarafından Genji'yle akrabaydılar. Üstelik törende önemli görevler üstlenmişlerdi.

Misafirler için kırk sepet dolusu yiyecek, kırk sepet de meyve hazırlanmıştı. Bunların hepsi Yūgiri'nin başkanlığında misafirlere ikram edildi. Genji de onlara şarap ve Tamakazura'nın getirmiş olduğu otlardan yapılan bir çorba sundu. Bütün bunları yaparken önünde öd ağacından yapılma üstü son moda örtülerle kaplanmış dört ahşap tezgâh bulunuyordu.

Eski imparator Suzaku'nun hastalığına saygı göstermek amacıyla saraydan müzisyen çağırılmamıştı.

Tō no Chūjō bu konuyu çok önceden düşünüp törene nefesli sazları getirmişti. "Böylesine güzel bir şölen artık ne zaman bir daha nasip olur bilemiyorum. Çalgıdan mahrum kalmayalım" dedi.

Çok sade, hoş bir konserdi. Tō no Chūjō, flütlerin haricinde en çok kıymet verdiği çalgı aletlerinden biri olan Japon kotosunu da getirmişti. Kendisi ülkenin en iyi müzisyenlerinden biriydi. Sahneye çıktığı zaman rakip tanımazdı. Özellikle Japon kotosunu öyle güzel çalardı ki, kimse bu aleti onun yanında eline almaya cesaret edemezdi. Genji'nin ısrarıyla Kashiwagi bu aletle birkaç parça çalmak zorunda kaldı. Herkes çok şaşırmıştı. Koto müziğinde neredeyse babasıyla aynı düzeydeydi. Onun icra üslubunda başkalarında bulunmayan tuhaf bir güzellik vardı. İnsanlar bunun tam olarak ne olduğunu anlayamamışlardı, ama babasından öğrendiği çalgı üzerinde böyle değişik bir yorum yapabilmesi herkesi çok şaşırtmıştı. Aslında Çin müziği repertuarının pek de anlaşılmayacak bir yanı yoktu. Çin müziğinin aynen eskilerden miras kalan notalarıyla hiç fire vermeden çalınması gerekiyordu ama Japon kotosunda yapılan taksimler tamamen doğaçlamaydı ve icracılara özgürlük tanıyordu. Kashiwagi'nin üstünlüğü işte buradaydı. Şimdi bütün orkestranın eşliğinde fakat kendi tarzında çalıyordu, fakat diğer çalgılarla olan bağlantısını hiç kaybetmemişti. Tō no Chūjō kotosunu pes perdeden akort ederek çok güzel notalar çıkarmaya başlamıştı. Kashiwagi de tiz perdeden akort ettiği kotosuyla onu takip etti. Onun bu kabiliyetinden haberdar olmayan seyirciler, prensler ve diğer saray mensupları hayranlık ve hayretten küçük dillerini yutacak gibi olmuşlardı.

Genji'nin ağabeyi Prens Hotaru'nun seçtiği yedi telli Çin kotosu bir imparatordan diğerine devrederek o zamana kadar gelen bir saray hazinesiydi. Son yıllarında Genji'nin babası onu en büyük kızına hediye etmiş, kızı da ona gözü gibi bakmıştı. Tō no Chūjō töreni onurlandırmak için özellikle bu enstrümanı talep etmişti. İçkiyi biraz kaçırdığı için sarhoş olup gözyaşlarına boğulan Prens Hotaru çekingen bakışlarla Genji'yi süzerek kotoyu onun önüne doğru itti. Bu kadar eğlenceden sonra artık özel bir müzik şöleni verme gereği kendini hissettirmeye başlamıştı. Her ne kadar Tamakazura ve Genji gösterişten yana olmasalar da tören olağanüstü bir etkinlik olup çıkmıştı. Konağın güney merdivenlerinde koro oluşturan şarkıcıların hepsinin sesi birbirinden güzeldi. Saatin geç olduğunu ve müziğin daha samimi ve içten olması gerektiğini ilan etmek istercesine minör bir makama geçtiler. "Yeşil Söğüt Dalı" şarkısını öyle güzel okumuşlardı ki etrafa yayılan nağmeler bülbülleri bile yuvalarından dışarı uğratabilirdi. Soylular için yapılan bu tören tüketim yasağı kanunlarından muaf olduğundan dolayı Tamakazura ve diğer saraylılar için getirilen pahalı armağanların haddi hesabı yoktu. Şafak söker sökmez Tamakazura oradan ayrılmak için hazırlıklar yapmaya başladı.

Genji, "Ben dünyadan çok uzak yaşayan bir insanım" dedi. "İnanır mısınız bazen zaman kavramını bile kaybediyorum. Siz gelince üzülerek de olsa ne kadar

yaşlandığımı anlıyorum. Lütfen arada sırada uğrayın ve yılların benim üzerimde bıraktığı tahribatı görün. Ne yazık ki benim gibi yaşlı devlet adamları ortalıkta istediği gibi dolaşamıyor, bu yüzden sizi sık sık görmeye gelemiyorum."

Genji, tatlı ve acı anıların sağanağına uğramıştı. Tamakazura'nın bu kadar erken ayrılmasına üzülüyordu ama aslında Tamakazura da ayrılmak istemiyordu. Kendi öz babası olan Tō no Chūjō'yu yasak savarcasına resmi bir şekilde selamlamasına rağmen Genji'ye karşı minnet duygularıyla yüklüydü. Onu genç kızlık yıllarında kanadının altına almış, mükemmel bir mevkie getirmişti. Yıllar geçtikçe ona karşı olan sevgi ve saygısı artıyordu.

Üçüncü Prenses Rokujō Konağı'na ikinci ayın ortalarına doğru gelebildi. Onun için çok görkemli karşılama törenleri düzenlenmişti. Genji'nin yepyeni bitkilerle donattığı konağın güneydoğu kanadındaki ana binanın batıya bakan müştemilatı prensesin özel dairesi olarak hazırlanmıştı. Prensesin maiyetindeki nedimelerin odaları da batı kanadındaki iki ayrı mekânda ve koridorlar üzerinde dikkatle seçilmişti. Gelinin çeyizi getirilirken hem kız evi olan Suzaku Sarayı'nda hem de Genji'ye ait Rokujō Konağı'nda görkemli törenler düzenlenmişti. Prensesin arkasında en yüksek düzeyli saraylılardan oluşan muhteşem bir gelin alayı vardı. Prensese talip olan naip Fujiwara istemeyerek de olsa bunların arasında yer almıştı. Genji arabaya kadar gidip gelini karşılamakla o zamana kadarki protokol kurallarını bozmuş oluyordu, çünkü o bir soylu değil avamdan bir insandı. Dolayısıyla prenses ne bir saraya gelin gidiyordu ne de evine bir iç güveyisi alıyordu. Bu düğün töreni gerçekten o zamana kadar alışılmadık olağanüstü bir etkinlikti.

Suzaku Sarayı'nın ve Rokujo Konağı'nın düzenlemiş olduğu bu zarif düğün bütün ihtişamıyla üç gün üç gece devam etti.

Yılın bu ayları Murasaki için çok zor bir dönem oldu. Genji ona, Üçüncü Prenses'ten pek hoşlanmayacağını söylediği zaman çok dürüst bir uyarıda bulunmuştu. Murasaki belki de hayatında ilk kez kendini gerçekten tehdit altında hissediyordu. Yeni gelin çok genç ve gösteriş meraklısı birine benziyordu ama sonuç itibarıyla soylu bir prenses olduğundan dolayı onu hafife almak mümkün değildi. Çok huzursuz olmasına rağmen yine de duygularını hiç belli etmemeye çalıştı ve onlara her konuda yardım etti. Genji onun ne kadar eşi benzeri olmayan bir kadın olduğunu her zamankinden daha iyi anlamıştı.

Babasının da söylediği gibi Üçüncü Prenses hâlâ bir çocuktu. İnsana bedensel gelişimini henüz tamamlanmamış hissini veren bu kız görünüş olarak da çok toy duruyordu. Genji Murasaki'yi ilk kez evine aldığı günleri hatırladı. O sıralarda Üçüncü Prenses'ten bile daha küçük yaşta olan Murasaki daha ilginç gelmişti gözüne; çünkü kendine özgü bir karakteri vardı. Üçüncü Prenses ise bir bebekten farksızdı. Belki bu işte de bir hayır var diye düşündü Genji, böylesine tecrübesiz bir kız aralarına girip Murasaki'yi kıskançlık krizlerine sokarak mutsuz edemezdi.

Ancak yine de biraz daha ilgi çekici birini bulmayı ummuştu. İlk üç gece kızın yanından hiç ayrılmadı. Murasaki'nin içi kan ağlıyordu ama ağzını açıp bir tek kelime söylemedi. İçine kapandı ve kendi düşüncelerine daldı. Geride kalan zamanlarında ise yine her zamanki dikkatiyle Genji'nin elbiselerini parfümledi. Genji gerçekten bu kadına tapıyordu. Öyleyse niçin dertsiz başını derde sokmuş Üçüncü Prenses gibi biriyle evlenmişti? Bu onun zayıflığını, kararsızlığını ve beceriksizliğini gösteriyordu. Kendi başına kendisi çorap örmüştü. Bu işten hiç yara almadan kurtulan Yūgiri olmuştu, İmparator Suzaku'ya sevgilisi olduğundan bahsetmiş ve bu kıza karşı sadakatini kanıtlayarak işin içinden sıyrılıp çıkmıştı.

Genji ağlamaklı bir şekilde Murasaki'ye dönerek, "Canım ne olur bana bir gece daha müsaade et. Başka hiçbir seçeneğim yok. Seni bir kez daha ihmal edersem kendimi hiç affetmeyeceğim. Bu kızın arkasında imparator bir baba var, bu insanın duygularını da hesaba katmak zorundayım" dedi.

Murasaki dudaklarında hafif bir tebessümle, "Benim gibi konuyla alakası olmayan insanlara ne yapman gerektiğini sorma" dedi.

Genji bir eliyle çenesini sıvazlarken içine düştüğü bunalımı saklamak ister gibi bir hali vardı. Murasaki mürekkep taşını kendine doğru çekerek aşağıdaki dizeleri yazdı:

"Bir şey değişmeyecek derken sana inandık,
Ama bugün anladık eski Genji yok artık."

Murasaki bu yeni şiiri, halet-i ruhiyesini yansıtan eski şiirlerin yanına not etmişti. Genji hemen alıp okudu. Belki mükemmel bir şiir değildi ama çok dürüst ve içtenlikle yazılmış olan dizelerdi. Hemen bir şiirle cevap verdi:

"Hayat fani diyorlar, bitse bile ne çıkar,
Sonsuza dek sürecek, ölümsüz aşkımız var."

Genji'nin oradan ayrılmaya hiç niyeti yoktu, fakat Murasaki buna itiraz etti, onun burada kalışı Murasaki'nin hayatını zorlaştırmaktan başka bir işe yaramıyordu. Genji'nin üstünde onun dikkatle parfümlediği yumuşak elbiseler vardı. Birlikte oldukları bu kadar yıl içinde pek çok sorunla karşılaşmışlardı, fakat şöyle veya böyle bu sorunların hepsi halledilmişti. Bu nedenle artık bir daha böyle günleri yaşamayız, o günler geride kaldı diye düşünmeye başlamıştı. Fakat korktuğu başına gelmiş herkes onları konuşmaya başlamıştı. İlişkilerinin ilk yıllarında Genji'nin kendisi hakkında ne kadar duyarlı olduğunu çok iyi hatırlıyordu. Şimdi ise Murasaki geleceğinden emin değildi. Buna karşın onun hiçbir rahatsızlık ya da üzüntü belirtisi göstermemesi gerçekten çok ilginçti.

Yanında çalışan kadınlara bakılırsa onun başına gelenler bir kadının başına geleceklerin en kötüsüydü.

"Şekerim, Genji'nin bu hale geleceğini kim tahmin edebilirdi ki? Her zaman elinin altında yüzlerce kadın oldu, fakat bunlardan hiçbirisi başımıza dert açmadı. Sessiz sedasız bugünlere kadar geldik. Hanımefendimiz hiç kimseye yenilmeyecek kadar güçlüdür, ama yine de dikkatli olmamız gerekiyor. En ufak bir hata, durumu daha kötü bir hale getirebilir."

Murasaki her şey yolundaymış gibi davranıyor, gece geç vakitlere kadar onlarla tatlı tatlı sohbet ediyordu. Sessiz kalmanın bu önemli konuyu olduğundan daha abartılı bir hale getireceğinden korkuyordu.

"Bu kızın evimize geldiğine çok sevindim, evimizin içi kadın dolu, fakat bazen bizden bıktığını düşünmekten kendimi alamıyorum. Zavallı kocam! Ne yazık ki hiçbirimiz onun için yeteri kadar ilginç değiliz. Ama her zaman onun en iyi arkadaşı olarak kalacağız. Duyduğumuz kadarıyla yeni eşi çok çocukmuş, belki de bu yüzden öyle davranıyor. Siz burada yaptığınız konuşmalarla ikimiz arasında uçurumlar açıyorsunuz. Asalet olarak ben bu kızla aynı düzeyde olsaydım ya da ondan daha üstün olsaydım o zaman belki daha dikkatli davranmam gerekirdi. İnanmayacaksınız ama ben bu insanla dost olmak istiyorum."

Nakatsukasa, Chūjō ve diğer kadınlar birbirlerine bakarak "Bu ne incelik, bu ne anlayış!" diye mırıldandılar. Özellikle bu iki kadın eskiden Genji'nin ilgi ve muhabbetine mazhar olmuşlardı. Daha sonra hanımefendileri Murasaki'nin hizmetine girerek hem onu çok sevmişler hem de onun sevgisini kazanmışlardı.

Genji'nin haremindeki diğer kadınlardan da ilginç tepkiler gelmeye başlamıştı. Bunlar Murasaki'nin son durumu nasıl değerlendirdiğini çok merak ediyorlardı. Murasaki ilk konağa geldiğinde kendilerini çok kötü hisseden kadınlar bu yeni durumu öğrendikten sonra kendilerini çok şanslı hissetmeye başlamışlardı. Çünkü onlar zaten Genji'yi doğru dürüst göremiyorlardı. Murasaki derin bir iç çekti. Bu kadınlar sanki ona iyilik ediyormuş gibi davranıyordu ama hayatını asıl güçleştiren onlardı. Ayrıca erkekleri ve onların tutarsız davranışlarını anlamak imkânsızdı. Değiştiremeyeceği olaylar için kendi kendine hayatı zehretmenin hiçbir anlamı yoktu.

Bütün geceyi konuşarak kadınlarla birlikte geçirecek olursa tuhaf karşılanabilirdi. Odasına çekildi ve kadınlar ona yatarken yardımcı oldu. Aslında yalnızdı, etrafında kadınların bulunması bu gerçeği değiştirmiyordu. Genji'nin sürgün yıllarını düşündü. Tekrar bir araya gelememekten çok korkmuştu, onun hâlâ hayatta olduğunu öğreninceye kadar duyduğu acı bile aslında onun için bir teselli kaynağıydı. Kafasının allak bullak olduğu o günlerde her şey bitebilirdi, ama çok şükür öyle olmamıştı. Şimdi ise böyle düşünerek kendini rahatlatmaya çalışıyordu.

Dışarıda soğuk rüzgârlar esiyordu. Nedimeleri onun uyuyamadığını anlamasınlar diye yatağında hareketsiz kaldığından dolayı her tarafı ağrımaya başlamıştı. Bitmek bilmeyen soğuk gecelerde sessizce yattı, uyumaya çalıştı. Sabahın ilk öten horozları hüzünlü bir yalnızlık şarkısı gibi gelmişti ona.

Murasaki belki hasret acısı çekmiyor olabilirdi ama durumdan son derece rahatsız olduğu kesindi ve belki de bu yüzden Genji'nin rüyalarına girmişti. Genji'nin kalbi gümbür gümbür atmaya başladı. Yoksa ona bir şey mi olmuştu? Kalkıp gitmek için sanki horozun iznini beklercesine uzanmış hiç kımıldamadan yatıyordu. Etraf hâlâ karanlık olmasına rağmen ilk horoz ötüşünü duyar duymaz hemen fırlayıp dışarı çıktı. Halen bir çocuktan farksız olan prenses nedimeleriyle birlikte yatıyordu. Onlardan biri köşedeki kapıdan Genji'nin çıktığını görmüştü. Bahçe hâlâ karanlık olmasına rağmen yavaş yavaş atıştıran kar alacakaranlıkta görünmeye başlamıştı. Murasaki'nin dadısı Genji'nin arkasında bıraktığı mis gibi kokuyu hissederek, "Çiçek hâlâ mis kokar, renkler belki tarumar"[17] diye fısıldadı.

Yerdeki kar öbeklerini bahçedeki beyaz kumdan ayırmak neredeyse imkânsızdı. Genji, konakta Murasaki'nin kaldığı bölüme geldiğinde panjuru hafifçe tıklatırken "Kale duvarının üstü karlarla kaplı" dizesini geçiriyordu içinden. Gece eve misafir alma alışkanlıklarını hemen hemen kaybetmiş olan hanımlar Genji'yi bir müddet dışarıda beklettikten sonra içeri aldı.

İçeri girer girmez, "Ne kadar da yavaş hareket ediyorsunuz" diye sitem etti Genji. "Bir taraftan korku bir taraftan soğuk beni mahvetti. Az kalsın donuyordum. Bu hareket reva mı bana? Bana bunu layık görmeniz için size ne yaptım?"

Hâlâ fevkalade bir kadın diye düşünüyordu Genji. Murasaki Genji'ye karşı hiçbir ters harekette bulunmadı. Gözyaşlarını sile sile sırılsıklam ettiği kimonosunun kollarını ondan saklamaya çalıştı. Soylu kadınlar arasında bile o bir taneydi. Farkına varmadan onu evde bıraktığı küçük prensesle karşılaştırıyordu bilinçaltında.

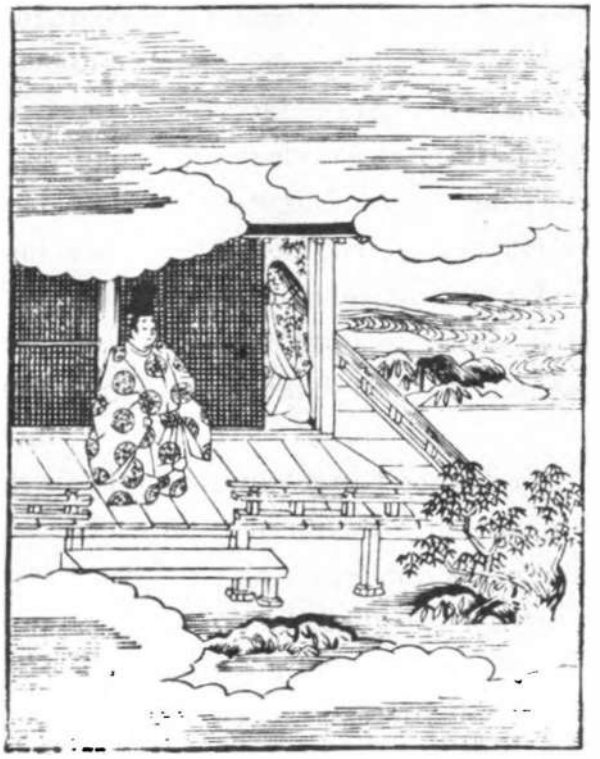
Genji bütün gün Murasaki'nin yanında kaldı ve hep birlikte geçirdikleri yıllardan bahsettiler. Murasaki ona kırgındı. Bunu bilen Genji hem bir taraftan kendini affettirmek için yalvardı hem de fazla yüz bulamadığı için ona sitem etti.

Prensese bir mesaj gönderip o akşam eve gelemeyeceğini bildirerek, "Karlı hava bana yaramadı, üşütmüşüm. Düzelinceye kadar burada kalsam iyi olacak" dedi.

Mesajı alan dadı bir ulak göndererek notun hanımefendiye iletildiğini sert bir tavırla bildirmişti. Hiç de hoş bir cevap değildi. Bunlardan dost olmaz diye düşündü Genji.

---

17. Oshikōchi Mitsune, *Kokinshū* 40:
Baharda kara gece, erik dalına konar,
Çiçek hâlâ mis kokar, renkler belki tarumar.

Genji, istese de İmparator Suzaku'nun kızı olan prensese karşı sıcak ve sevecen davranamıyordu. Bundan Suzaku'nun haberinin olmasını istemiyordu, ama şeklen bile olsa bunu hissettirmemesi mümkün değildi. Hiçbir şey bu kadar kötü olamazdı. Murasaki ise İmparator Suzaku'nun her şeyden kendisini sorumlu tutmasından korkuyordu.

Alıştığı odalarda yatıp kalkan Genji prensese istemeye istemeye bir not daha gönderdi. Prenses fark eder miydi, bilemiyordu ama bu iş için epey bir zahmete girmişti. Beyaz bir kâğıt seçip mektubunu yazmış, onu da çiçek açmış bir erik dalına tutturarak karısına göndermişti.

"Yoğun değildi ama neden gelmedi deme,
Bu sabah yağan karla kasvet doldu içime."

Habercinin bu mektubu konağın batı kanadına götürmesini istedi.

Beyazlar giyinip eline bir erik dalı alarak taraçaya oturdu ve avare gezginler misali arkadaşlarını bekleyen kar taneciklerini izlemeye başladı.[18]

---

18. Ki no Tsurayuki, *Gosenshū* 472:
Simsiyahtı saçlarım, ama şimdi ağardı,
Sanki her tel kar olup, dostlarını çağırdı.

Dalları saçaklara kadar dayanan erik ağacının gülleri arasından bir bülbül öttü. Genji, "O gül hâlâ bende"[19] diyerek erik dalını avucuna aldıktan sonra dışarıda yağan karı daha iyi görebilmek için perdeyi kaldırdı. O kadar genç, o kadar yakışıklı duruyordu ki kimse onun bu ülkenin başında duran en önemli adamlardan biri ve yetişkin bir çocuk babası olduğuna inanmazdı. Prensesin çok çabuk cevap göndermeyeceğini bildiğinden Murasaki'ye erik dalını göstermeye gitti.

"Yeni açan tomurcukların güzel kokması beklenir. Kiraz tomurcuklarının erik çiçeği gibi koktuklarını düşünebiliyor musun? Şayet böyle olsaydı başımızı çevirip hiçbir çiçeğe bakmazdık. Erikler çiçek açtığı zaman karşısında hiçbir rakibi olmuyor. Mevsimleri değişik. Eriklerin, kiraz tomurcukları ile rekabete girdiğini görmek kim bilir ne kadar güzel bir şey olurdu."

Nihayet Üçüncü Prenses'ten bir mesaj gelmişti. Kırmızı ince bir kâğıt üzerine yazılmış, güzelce katlanıp zarfa konmuştu. Zarfı tedirgin bir şekilde açtı, bunun çocukça bir mesaj olmasından korkuyordu. Murasaki'den sır saklamak hiç hoşuna gitmezdi ama bu seferlik prensesin yazısını görmesini istemiyordu. Prensesi ona bütün toyluğu ve tecrübesizliğiyle göstermeyi sanki kendine hakaretmiş gibi düşünüyordu. Fakat aynı zamanda Murasaki'yi üzmemesi gerektiğinin de farkındaydı. Murasaki'nin sandalyeye dayanarak doğrulduğunu görünce mektubu yarı açık bir şekilde onun yanına bıraktı.

"İlkbahar rüzgârında savrulsun kar misali,
Varlığım bir tül gibi, yolda beklerken seni."

Genji'nin korktuğu başına gelmişti. Şiir ve el yazısı hiç iyi değildi. Öyle ki bir çocuk bile bundan daha iyi yazabilirdi. Ama bu kız, çocuk değildi. Murasaki gözünün ucuyla şöyle bir bakar gibi oldu fakat görür görmez sanki önünde hiçbir şey yokmuş gibi başını çevirdi. Bu mektup başka birisinden gelmiş olsaydı, lüzumsuz bir mektup örneği olarak gönül rahatlığıyla herkese gösterebilirdi.

"Gördüğün gibi telaşlanacak bir şey yok" dedi Genji.

O gün prensesi ziyarete gitti. Özenle giyinmişti. Onun bu hali kendisini pek iyi tanımayan kadınlar üzerinde olağanüstü bir etki bırakıyordu. İçlerinden daha yaşlı ve daha tecrübeli olanlar, örneğin kızın dadısı Genji'nin çevresinde yarattığı cazibeye kuşkuyla bakıyordu. Genji o kadar yakışıklıydı ki onun bu hali her an kızın başına bir dert açabilirdi. Kız daha minnacık ufak bir çocuktu, etrafındaki debdebe, şaşaayı gördükten sonra kendini daha da küçücük hissetmeye

---

19. Anonim, *Kokinshū* 32:
Niçin böyle öter bülbül, derdi gül koklamak mı?
Yoksa onun kem niyeti gülü benden almak mı?

başlamıştı. Bir deri bir kemik vücudunun üzerinde elbise bile zor duruyordu. Prenses, Genji'nin önünde hiç utangaç değildi. Onun bu rahat ve özgür davranışları Genji'yi rahatlatmak içinse kızın amacına ulaştığı söylenebilirdi. Babası, kanlı canlı, tuttuğunu kopartan bir erkek değildi ama çok ince ve zevk sahibi bir insan olduğu inkâr edilemezdi. Her nedense kızını yetiştirme konusunda çok lakayt davranmıştı. Onun bu davranışı hâlâ bugün bile bir muamma idi. Genji de herkes gibi bu babanın kızını ne kadar sevdiğini biliyor, kız hakkında çok endişeleniyordu. Başka herkes gibi Genji de kızlarının içinde en değerlisinin o olduğunu ve onun için çok endişelendiğini biliyordu. Çok üzücü bir durumdu. Her şeye rağmen kızın da kendine özgü çocuksu cazibesi olduğunu kimse inkâr edemezdi. Her zaman dikkatle karşısındakini dinler, aklına gelen her şeyi hiç çekinmeden söylerdi. Genji'nin bu kıza iyi davranması gerekiyordu. Gençlik yıllarında olsaydı kızın kendisinde yarattığı düş kırıklığı ile onu aşağılamaya kadar vardırabilirdi işi. Ama artık bu yaşında daha hoşgörülü bir hale gelmişti. Her kadının kendine göre bir tarzı vardı ve hiçbiri diğerinden olağanüstü üstün değildi. Dünyada ne kadar kadın varsa, o kadar değişik huy vardı. Olayın iç yüzünü anlamadan dışarıdan bakan birisi kendine iyi bir eş bulduğundan dolayı Genji'ye gıpta edebilirdi. Fakat bütün bu kadınların arasında Genji için bir numaralı insan kuşkusuz Murasaki'ydi. Hele şimdi Genji onun değerini daha derinden anlamaya başlamıştı. Ona hem hocalık hem de kocalık yapmış olmakla gurur duyuyordu. Ondan bir gün veya bir gece ayrı bile kalsa onu o kadar şiddetle özlüyordu ki neredeyse onunla telepatik bir bağ kurmaya başlıyordu.

İmparator Suzaku aynı ayda tapınağında inzivaya çekilmişti. Hem Genji hem de Üçüncü Prenses ondan pek çok duygusal mektuplar aldı. Suzaku, mektuplarında Genji'ye ona akıl vermek istemediğini, prensese istediği gibi davranmakta özgür olduğunu söylemesine rağmen kızı hakkındaki kaygılarını saklamayı beceremiyordu; kız ne de olsa çok genç, çok cahil, kuzu gibi uysal bir kızdı.

İmparator Suzaku aynı zamanda Murasaki'ye de bir mektup göndererek "Biliyorsunuz sizin ellerinize bir çocuk emanet ederek inzivaya çekildim. Sizden ona karşı hoşgörülü davranmanızı rica ediyorum. Ayrıca ona daha fazla yaklaşmak isteyeceğiniz önemli bir nedeniniz var. Şunu unutmayın ki siz akrabasınız.[20]

"Dağların derinine çekilip gittim ama,
Ne kadar derviş olsam, yine aklım arkamda."

20. Murasaki ve Üçüncü Prenses (Onna San no Miya) birinci dereceden kuzendirler.

"Belki çok saçma olacak ama ana baba yüreği çocukları için asla kararmaz, fakat ne yazık ki, gönlü gama düştüğünde bazen karardığı da oluyor.[21] Affınızı dileyerek sözlerime son veriyorum."

Bu mektubu getirdiklerinde Genji de oradaydı. Suzaku'nun kızı için ne kadar derin duygular beslediği belli oluyordu; buna saygı göstermek gerektiğini söyledi Murasaki'ye. Haberciye şarap ikram etti.

Murasaki ne cevap vereceğini bilemiyordu. Uzun ve ayrıntılı bir mektup hiç uygun olmazdı. Sonunda doğaçlama bir şiirle karşılık vermeye karar verdi.

"Mademki efkârınız hâlâ bu dünyadadır,
O halde bağlarınız hep öyle kalmalıdır."

Murasaki de haberciye bir takım kadın elbisesi vererek şiirini İmparator Suzaku'ya gönderdi.

Suzaku mektubu alınca çok sevindi. Murasaki'nin el yazısı öyle güzeldi ki tekrar endişelenmeden edemedi. Hünersiz kızını on parmağında on marifet olan kadınların arasına gelin göndermekle hiç iyi etmemişti.

Artık İmparator Suzaku'nun haremindeki kadınların kendi yollarını çizerek vedalaşmalarının zamanı gelmişti. Oborozukiyo, Kokiden'in Nijō Konağı'na taşındı. Üçüncü Prenses'ten sonra İmparator Suzaku'nun hep aklında bulunan kadındı bu. O da rahibe olmak istemişti. Fakat Suzaku, enine boyuna düşünmeden, alelacele verilen bir inziva kararının dinen doğru olmadığı üzerinde Oborozukiyo'yu ikna ederek bu kararından vazgeçirdi. O da bütün zamanını kutsal ikon ve heykeller toplamaya vererek daha sonra gitmeyi düşündüğü manastır hayatına kendini hazırlamaya başladı.

Başlarından geçen o korkunç olay yüzünden Genji, Oborozukiyo'yu hiç unutmamıştı. Onu tekrar görmek istiyordu. Fakat içinde bulundukları durum artık onların sadece dost kalmalarını gerektiriyordu. Başlarından geçen felaketin izleri hâlâ capcanlıydı. Kadın için düşündüğü özel şeyleri Genji hep kendine sakladı. Fakat bir taraftan da onun düşüncelerini, eski ilişkileriyle olan bağlarını nasıl kopardığını öğrenmek için can atıyordu. Hiç doğru olmadığını bile bile ona mektuplar yazıyor, onun sadece halini hatırını soruyormuş gibi bir tavır takınıyordu. Artık eskisi gibi genç değildiler; kadın Genji'nin mektuplarına bazen cevap veriyor bazen de vermiyordu. Genji bu kadının kendini epey geliştirdiğinin farkına varmıştı. Onu görmek isteyişinin asıl nedeni de buydu. Genji'nin zaman zaman, Oborozukiyo'nun yaşlı nedimesi Chūnagon'a acıklı mektuplar gönderdiği de oluyordu.

---

21. Bkz. Bölüm 1, dipnot 7.

İzumi'nin eski valisi olan Chūnagon'un erkek kardeşine haber göndererek onu yanına çağırdı. İkisi yan yana gelince gençliklerindeki o macera dolu günleri anımsamıştı Genji ve ona öyle hitap etti: "Kız kardeşinin hizmet ettiği hanım ile çok gizli bir konuyu görüşmek istiyorum. Bu konu gerçekten çok mahremdir. Benim senden ricam ondan bana randevu alman. O kadın da en az benim kadar temkinli davranacaktır. Bu nedenle bizim başkaları tarafından görülmek gibi bir kaygımız olamaz."

Ancak Oborozukiyo'dan gelen cevap ne yazık ki olumsuzdu. Aradan geçen uzun yıllar içinde kadın yaşadığı dünyayı daha iyi öğrenmiş ve birlikte yaşadıkları ilişkide Genji'nin ona hiç de iyi davranmadığını keşfetmişti. Hem İmparator Suzaku'nun giderayak olduğu, onun acısının etrafa sindiği bir zamanda konuşulacak ne vardı ki ortada? Evet, böyle bir buluşmanın başkalarına karşı gizli tutulması gerekiyordu, ama Oborozukiyo kendi vicdanına nasıl hesap verecekti?

Buluşmalarının en zor olduğu zamanlarda bile Genji'den gelen teklifleri gözü kapalı kabul etmişti Oborozukiyo. İmparator Suzaku inzivaya çekildiğinden dolayı duyduğu üzüntü ve yalnızlık kesinlikle samimiydi, bundan kimsenin kuşkusu olamazdı ama her şeye rağmen Genji'nin onun için hiçbir şey ifade etmediğini de söyleyemezdi. Evet, bekâretini kaybettiğinden dolayı Genji'yi suçlayabilirdi, ancak şairin de dediği gibi artık dedikodular göçmen kuşları[22] bile yaya bırakmış, olan olmuştu. Bütün cesaretini toplayarak Shinoda ormanına sığınmaya karar vermişti.[23]

Genji, Murasaki'ye "Nijō Konağı'nın doğu cephesinde oturan Bayan Hitachi çok hasta" dedi. "Çok meşgul olduğumdan dolayı maalesef onu ziyaret edemedim, bu yüzden kendimi çok suçlu hissediyorum. Güpegündüz ziyaret edip de milleti ayağa kaldırmak istemiyorum, en iyisi sessiz sedasız akşamleyin ziyaret etmek, hiç kimsenin haberi olmasın." Onun için hiçbir zaman büyük bir anlam taşımamış olan birini ziyaret etmeye karar veren Genji inanılmaz derecede gergin görünüyordu. Fakat Murasaki onunla olan ilişkilerinde ihtiyatlı davranmayı artık bir ilke haline getirdiğinden dolayı onu sessiz sedasız dinlemişti.

Genji bu durumu Üçüncü Prenses'e mektup yazarak bildirdi ve sonra da bütün gününü elbiselerini parfümlemeye ayırdı. Ortalık kararıktan sonra güvendiği dört-beş adamıyla yola çıktı. Gayet sade, gövdesi palmiye yapraklarından örülmüş hasırla kaplı bir arabaya binmişti. Bu haliyle şimdi, tıpkı gençlik yıllarındaki Genji gibiydi. Gelişini haber vermesi için İzumi valisini önceden yola çıkarmıştı.

---

22. Anonim, *Kokinshū* 674:

Öyle bir yayıldı ki, bu dedikodu,
Göçmen kuşları bile, arkada kodu.

23. Shinoda Ormanı, İzumi vilayeti sınırları içinde olup şairler tarafından çok sık kullanılan bir yer ismidir. Genji'ye çöpçatanlık yapan kişi eski İzumi valisi olduğundan dolayı bu ormanın ismi sığınılacak bir yer olarak kullanılmıştır.

Kadınlar neler olup bittiğini Oborozukiyo'ya fısıldayarak haber verdiklerinde kız hayretten donakalmıştı.

"Bu vali denen adam acaba Genji'ye ne söylemiş olabilir?"

"Sevgili hanımımız lütfen onu nezaketle karşılayın ve nezaketle uğurlayın. Başka hiçbir seçeneğiniz yok."

Oborozukiyo kadınların söylediklerini istemeye istemeye kabul ederek onu içeri aldırdı.

Genji, Oborozukiyo'nun halini hatırını sorduktan sonra orada bulunan kadınların hepsini uzaklaştırdı. "Ziyaretine geldiğim zaman aramıza perde bile koysan benim için fark etmez. Ama ben artık senin bildiğin o kimseyi takmayan deli fişek Genji değilim."

Oborozukiyo iç çekerek öne doğru yürüdü. Genji böyle olacağını biliyordu zaten. Her şeye rağmen bu kadın onun için tamamen ulaşılmaz bir kadın değildi. Zamanında öyle yakın bir arkadaşlık kurmuşlardı ki, kapalı kapılar ardında olsalar bile birbirlerinin varlığından heyecan duyuyorlardı. O sırada Oborozukiyo binanın batı kanadının güneydoğu köşesinde oturuyordu.

"Yıllardan beri hep aklımdasın. Lütfen bana yeni yetme kızlar gibi davranma."

Vakit çok geç olmuştu. Uzakta bir su kuşu ötmüş, dişisi de uzaktan ona cevap vermişti. Sanki eski bir hikâye yeniden sahneleniyor gibiydi. Az önce tıklım tıklım olan evde şimdi in cin top oynuyordu. Genji parmağının ucuyla gözyaşlarını silerken hiç de Heichū'yu[24] taklit eder gibi bir hali yoktu. Eskisi gibi değildi. Şimdi çok daha mantıklı ve serinkanlı bir şekilde konuşuyor, fakat yine de "Beni bütün gece burada mı bırakacaksın" dercesine, onları ayıran kapıyı zangır zangır sarsmaya devam ediyordu. Genji şiirini okudu:

"Osaka sınırında buluştuk ama, aradan yıllar geçti görüşmeyeli,
Sınırlar ket vursa da buluşmamıza, sınır nedir bilmedi gözümün seli."

Oborozukiyo Genji'ye cevap vermekte gecikmedi.

"Belki de gözyaşından düz ovayı sel aldı,
Bizi bağlayan yollar, artık çoktan kapandı."

Genji'ye çok dostane bir şekilde davranmadığının farkındaydı kadın. Bütün eski anıları tekrar hafızasına üşüştü ve yaşanan tatsız olaylardan en çok ki-

---

24. Heichū, Heian devrinin komik bir kahramanıdır. Sevdiği kıza kur yapmaya gittiğinde kıza ne kadar bol gözyaşı döktüğünü kanıtlamak için devamlı yanında küçük bir su şişesi taşırdı.

min sorumlu olduğunu irdelemeye başladı. Genji kendisini görmek istemekle yanlış bir hareket yapmamıştı. Kabahat kendisindeydi; çünkü dünyayı tanıdıkça kendindeki eksikliklerin daha fazla farkına varmaya başlamıştı. Hem özel hem de toplumsal hayatında pek çok suçluluk duygusu ve pişmanlık yaşadığından dolayı gün geçtikçe içine kapanmış, kendini başkalarından tecrit etmişti. Eski bir aşk macerası şu anda yeniden canlanır gibiydi ve kendisi bunu soğukkanlılıkla engelleyemiyordu. Her zamanki gibi gençlik ve diriliği üzerindeydi. Hele onun o masum ve suskun hali yok mu, Genji'ye sanki ilk kez karşılaşmalarındaki taze cazibeyi yeniden yaşatır gibiydi. Onu terk etmek çok zor geliyordu Genji'ye. Harikulade güzel şafağın kızıllığı içinde kuşlar ötüyordu. Kiraz tomurcukları çiçeklerini dökmüş, yeni yapraklar açık yeşil renkleriyle sabah sisinin altında daha solgun görünüyordu. Yıllarca önce yine bu mevsimde katılmış olduğu bir morsalkım partisini anımsadı.[25] Bütün o yıllar, o anılarla dolu dolu geçen yıllar bir tufan gibi gönüllerini kaplamıştı.

Chūnagon Genji'yi uğurlamak için kapıya kadar çıktı. Genji tam ayrılırken geriye dönerek:

"Morsalkım çiçekleri nasıl bu kadar güzel olabiliyor anlamıyorum. Şu büyülü rengine bir bakar mısın? Ve ben onu arkamda bırakıp gidiyorum..."

Sabah güneşi tepeleri aydınlatıyordu. Chūnagon, Genji her zaman baş döndürücü bir erkekti; şimdi bile hâlâ öyle. Geçen yıllar sanki onun lehine çalışmış gibi diye düşündü. Niçin hanımı onunla tekrar beraber olmak istemiyordu? Saraydaki hayat hem zor hem de kısıtlamalarla doluydu, bu yüzden hanımı umduğu en yüksek düzeye gelememişti; çünkü kız kardeşi İmparatoriçe Kokiden sarayda her zaman borusunu tek başına öttürmek istemişti. Bir de hanımının adı Genji'yle skandala karışınca saraydaki durumu iyice zayıflamış, olaydan sonra Genji'yi tamamen defterinden silmişti.

Genji söylenecek çok şeyi olduğunu düşünüyordu ama artık o kendi kaderinin ve hareketlerinin efendisi değildi. Güneş yükselirken onu sorgulayan gözlerden bayağı rahatsız olmaya başlamıştı. Arabasını kapıya getiren adamları bir yandan kendi aralarında gizli gizli bir şeyler konuşuyor, bir yandan da tedirgin bir şekilde öksürüyordu.

Genji adamlarından birinden bir demet morsalkım koparıp getirmesini istedi.

"Baştan ayağa düşüp çöksem bile diplere,
Yine dalmak isterim morsalkım denizine."

---

25. Bkz. Bölüm 8.

Chūnagon kederli bir şekilde tırabzana yaslanmış hem Genji'yi düşünüyor hem de onun için üzülüyordu. Oborozukiyo etrafa görünmekten daha fazla korktuğu için korka korka cevap yazdı.

"O morsalkım denizi deniz değil aslında,
Bir daha ben dalamam sevda bataklığına."

Genji delikanlıyken yapmış olduğu pervasızlıklara pişman olmasına olmuştu ama öte yandan da kapıların tamamen kendisine kapanmadığının farkındaydı. Ayrılmadan önce Oborozukiyo'dan tekrar görüşmek için söz almıştı. Aradan bu kadar zaman geçtikten sonra niçin duygularını saklayacaktı? Oborozukiyo onun için her zaman önemli bir kadın olmuştu. Ama maalesef ilişkileri çok kısa sürmüştü.

Genji Rokujō Konağı'na döndüğü zaman gözlerinden uyku akıyordu.

Murasaki'nin neler olup bittiğini tahmin etmesi zor olmamıştı, ama buna rağmen hiç renk vermedi. Aslında onun sessizliğini en şiddetli öfke nöbetlerinden daha kahredici buluyordu Genji ve bu yüzden kendini çok rahatsız ve suçlu hissediyordu. Yoksa Murasaki artık onun ne yaptığını umursamıyor muydu? Ona her zamankinden daha yoğun ve coşkulu aşk yeminleri etti. Ondan hiç saklısı gizlisi olmadığını belirtti. Zaten her şeyden haberi olan bu kadına dün geceki olaylardan birazcık bahsetse ne fark ederdi ki? Öyle de yaptı: "Oborozukiyo'yla aramda bir paravan vardı. Bu yüzden önemli bir şey olmadı. Gerçekten düş kırıklığına uğradım. Gözlerden ırak olduğu zaman belki onu bir kez daha görmeye gidebilirim".

Murasaki onu tebessüm ederek dinlemişti. "Gençleşiyorsun artık değil mi, delikanlılık günlerine döndün artık!" Bunları söylerken sesi titriyordu. "Yeni bir maceranın üstüne bir eskisi daha! Ve bu yükün altında kalan benim."

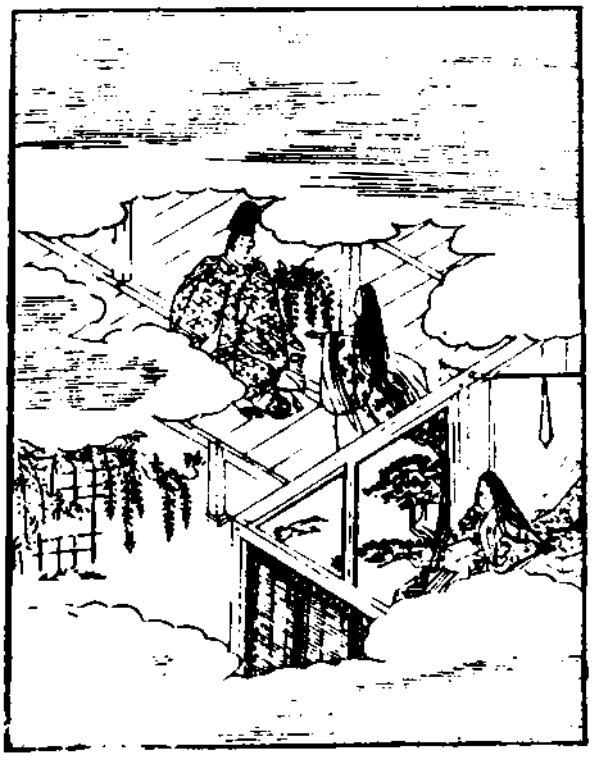
Murasaki ağlarken her zamankinden daha güzel oluyordu.

"Lütfen bana surat asma. Hayatta en son tahammül edeceğim şey bu. Vur, döv, tüm öfkeni dök, ama bana surat yapma. Ben seni böyle davranman için yetiştirmedim."

Genji, Murasaki'yi yatıştırmak için elinden geleni yaptı. Baktı ki olmuyor, sonunda her şeyi itiraf etmek zorunda kaldı.

Üçüncü Prenses'i ziyaret etmek için acele etmedi. Nasıl olsa eve gitmiş, gitmemiş onun için pek fark etmiyordu, ama bu durumun etrafındaki kadınları çok rahatsız ettiğini biliyordu. Şayet sorun çıkartan bir insan olsaydı belki ona Murasaki'den daha fazla dikkat etmek zorunda kalabilirdi. Ama şimdilik bu kadın Genji için güzel, zararsız bir taş bebekten farksızdı.

Genji'nin kızı olan Veliaht Prens'in karısı eve gelmek için henüz saraydan izin alamamıştı. El bebek gül bebek büyümüş bir genç kız için bu zor bir durumdu, dinlenmeye ihtiyacı vardı. Havalar ısınmaya başlayınca kendini çok rahatsız

hissetmiş, kocası Veliaht Prens'e gücenmeye başlamıştı. Çok ince ve narin bir kız olduğu için sağlık durumuna biraz dikkat etmek gerekiyordu. Çocuk sahibi olması için de henüz çok gençti. Etraftaki insanların kaygılandığını gören veliaht sonunda kıza izin vermek zorunda kaldı ve böylece Prenses Akashi evine, Rokujō Konağı'na döndü.

Ona konağın doğu kanadında, Üçüncü Prenses'in oturduğu bölümün yanında bir yer verdiler. Kızının konağa döndüğüne en çok annesi sevinmişti, çünkü hep onun yanında olacaktı.

Murasaki Genji'yi görür görmez onunla ilk konuştuğu şey Üçüncü Prenses'e yapmak istediği ziyaret oldu. "Prensesin dairesine geçit veren kapıyı açsak iyi olacak. Onunla tanışmak, arkadaş olmak için ne zamandır bir vesile arıyorum. Böyle bir şeyin onun da hoşuna gideceğini zannediyorum."

Genji gülümsedi. "Bu durum herkesten fazla beni memnun eder. Yakında tanıyacaksın, bu kız gerçekten bir çocuk. Ona rehberlik, ablalık edecek olursan hepimiz sana minnettar kalırız."

Murasaki aynanın önüne oturduğunda prensesten çok Bayan Akashi'yi düşünüyordu. Saçlarını yıkadıktan sonra güzelce taradı ve epey bir zaman sarf ederek kimonosunu giydi. Genji, Murasaki'ye bakmaya doyamıyordu.

Genji daha sonra Üçüncü Prenses'in odasına gitti. "Bayan Murasaki evimize gelen Veliaht Prenses'i az sonra görmeye gidecek. Bunun, prensesle tanışma konusunda her ikiniz için de iyi bir vesile olacağını söyledi. Umarım bir itirazın yoktur.

Hem bu insan iyi huylu ve senin gibi çok genç bir kız. Konuşacak konu bulmakta hiç zorluk çekmeyeceksin."

"Ne diyeceğimi bilemiyorum, onun karşısında dilim tutulur benim. Şimdi ben onla ne konuşayım, söyle?" diye sordu Üçüncü Prenses.

"Konuşacak çok şey bulacaksın. Kendini sıkma, konuşmayı akışına bırak yeter."

Genji bu iki genç kızın dost olmasını istiyordu. Üçüncü Prenses yaşına göre çok toy bir insan olduğu için üzülüyordu ama bir taraftan da dostluk için Murasaki'nin ona zeytin dalı uzattığına seviniyordu.

Murasaki odasında kara kara düşünmeye başlamıştı. Az sonra Üçüncü Prenses'le müşerref olacaktı. Bu kız gerçekten asalet olarak ondan daha üst düzeyde miydi? Genji, Murasaki'yi çocukken, yardıma en muhtaç olduğu zamanda keşfetmişti. Prensesle arasındaki en büyük fark buydu. Hüzünlendiği zamanlarda oturup kurmak yerine hemen fırçayı eline alıyor, aklına geldiği gibi eski şiirleri karalıyor, mutsuzluğunu en iyi bu şiirlerle dile getiriyordu.

Genji kızını ve yeni karısını yan yana görmekten çok mutlu olmuştu. İkisi de birbirinden güzel genç kızdı. Ama ya Murasaki? Yıllardan beri birlikteydiler ve yine her zamanki gibi onu kendine hayran bırakmıştı. Bu mutlu karşılaşmayı son derece akıllı bir şekilde idare etmiş, vakarını, asaletini, saygınlığını ve kendine olan güvenini hiç kaybetmemiş, sohbeti gayet esprili ve nüktedan bir şekilde sürdürmüştü. Genji, insanların güzel olan yönlerini kendi kendine sayıp dökmüş ve bu özelliklerin hepsinin Murasaki'de toplandığını anlamıştı. Bu nedenle karşısındaki kadınların içinde en güzel olanı Murasaki'ydi. Her yıl bir önceki yıldan, her gün bir önceki günden daha güzeldi Murasaki. Genji'yi en çok hayran eden, hayretlere düşüren şey ondaki bu ebedi gençlikti.

Murasaki yazdığı şiirleri mürekkep taşının altına koymuştu. Genji onları eline alınca el yazısına biraz dudak büktü ama şiirlerini çok zarif ve büyüleyici buldu.

"Tepelere baktım ki, yeşillikler soluyor,
Yoksa sonbahar ordan buraya mı geliyor?"

Muzipçe oyun oynar gibi Genji de ona bir şiir karaladı:

"Yoncaların yeşili solsa bile şunu bil,
Ördeklerin kanadı sonbaharda yemyeşil."[26]

---

26. Genji burada kendini eşine sadakatiyle ünlü yeşil kanatlı Pekin ördeğine benzetiyor.

Murasaki ne kadar mutsuz olduğunu dile getirmek isterdi ama yine de içine atmakla yetindi. Genji için Murasaki'den daha anlayışlı daha mükemmel bir kadın olamazdı.

O akşam Rokujō Konağı'nda yapması gereken hiçbir işi bulunmadığından dolayı, Genji kimseye haber vermeden Nijō Konağı'na bir kaçamak yapmaya karar verdi. Aslında bunu yapmaması gerekiyordu, ama yine de kendine engel olamadı.

Veliaht Prenses için Murasaki, ona annelik yapan fakat annesinden daha üstün tuttuğu bir kadındı. Murasaki, kızı daha önceki karşılaştıkları zamankinden daha güzel bulmuştu. Konuşurken aynen eski günlerdeki gibi samimi ve içtendiler.

Murasaki, daha sonra Üçüncü Prenses'i görmeye gitti. Evet, kız aynen söyledikleri gibiydi, daha çok çocuktu. Murasaki, ona bir anne şefkatiyle yaklaştı ve ne kadar yakın akraba olduklarını anlattı.

Daha sonra prensesin dadısı Chūnagon'a dönerek, "Belki konuyu o şekilde ortaya koymamam gerekirdi ama biz aslında prensesle akrabayız ve aynı sülalenin çocuklarıyız. Ben ona bunu "aynı soyun çelengini[27] boynumuzda kolye gibi taşıyoruz" diye izah etmeye çalıştım. Prensese kendimi tanıtmakta biraz geç kalmış olabilirim ama bundan sonra umarım sizinle sık sık görüşürüz. Farkında olarak ya da olmayarak bir ihmalkârlık ya da hata yapacak olursam, lütfen beni ikaz etmek konusunda hiç tereddüt etmeyiniz" dedi.

"Çok naziksiniz efendim. Hanımım babasından ayrıldı ayrılalı hiçbir şey onu teselli etmiyor. Sizin varlığınız emin olun onu çok rahatlattı. Saygıdeğer babaları inzivaya çekilmeden önce bana, bir sohbet esnasında, kızının hâlâ çok çocuk olduğunu, onu hoş görmenizi, hatta gereken yerde onu terbiye etmenizi ve eğitmenizi arzuladığını söylemişti. Şu sıralarda genç hanımımın ağzını bıçak açmıyor, fakat onun da babasıyla aynı fikirde olduğuna eminim."

"Zaten İmparator Suzaku'dan daha önce bu konuda bir mektup almıştım. Ancak bazı konular beni aştığı için maalesef şimdiye dek pek bir şey yapamadım."

Murasaki daha sonra prensese resimli aşk romanları ve ona benzer eğlence konularından bahsetti. Prenses de ona, hâlâ o yaşta bile bebekleriyle oynamaktan hoşlandığını itiraf etti. Murasaki de henüz olgunluğunu tamamlamış, çocuksu prenses üzerinde çok iyi bir izlenim bırakmıştı; bu kadın ne genç insanları rahatsız edecek kadar yaşlı, ne de kendisi gibi genç ve tecrübesizdi, kısacası çok iyi kalpli bir insandı. Genji aslında haklıydı. O günden sonra birbirlerine karşılıklı mektup yazmaya başladılar, hatta boş zamanlarında Murasaki onunla oyun bile oynuyordu.

---

27. İse, *Gosenshū* 810:

Kim sorarsa "Yoshino'ya gelir" de!
"Aynı soyun çelengidir onlar" de!

Yüksek mevkide bulunan insanların arkasından dedikodu yapmak ülkede neredeyse bir gelenek haline gelmişti: Murasaki bütün bu olup bitenlere nasıl tepki gösteriyordu? Genji'nin ona karşı olan muhabbetinin azalmasından dolayı, sahip olduğu olağanüstü konumu ve itibarını kaybetmesi kaçınılmaz değil miydi? Ancak herkes, Genji'nin ona karşı olan sevgi ve ilgisinin değil azalmak, kat kat arttığını öğrendiği zaman, bazıları Genji'nin prensesle yeteri kadar ilgilenmediği şayiasını ortaya atmıştı. Sonunda herkes, Genji'nin bu iki hanımının arasından su sızmadığını geç de olsa anlamış oldu. Artık dedikodu yapmak için kendilerine başka konular bulmak zorundaydılar.

Murasaki onuncu ayda, Genji'nin Saga bölgesindeki şahsi tapınağına, onun 40. yaş yıl dönümü için adaklar adadı. Aslında Genji'nin tören ve merasimden pek hoşlanmadığını biliyordu, ancak tapınağa gelen heykeller, ikonlar, harikulade güzel kutu ve bez kapların içine yerleştirilmiş kutsal Budist metinleriyle ortalık bir cennet bahçesine dönmüştü. Murasaki ayrıca, tapınakta okuma ve ayin yapılması için emirler vermişti. Okunan önemli kutsal metinler arasında Muzaffer Şah Sutrası, İrfan-ı Elmas Sutrası ve Hayat-ı Ebediyye Sutrası[28] da yer alıyordu. Tapınak çok büyüktü ve cemaat her yeri tıklım tıklım doldurmuştu. Belki de sonbaharda havalar çok güzel gittiği için, şehrin batısındaki kırlık arazide yer alan bu tapınağa, en yüksek rütbeli memurlar da dahil olmak üzere bütün saray halkı adeta akın etmişti. Tapınağa gitmek için yola çıkan atlar ve arabalar, bazen donmuş kuru otlar arasındaki buzları çatır çatır kırarak, bazen de birbirlerini geride bırakarak yollarına devam etmişti.

Rokujō Konağı'ndaki diğer bayanlar da adeta birbirleriyle yarış edercesine, Genji için kutsal metinler okutup ayinler yaptırdı.

Genji, tuttuğu oruca[29] ayın 23'ünde son verdi. Rokujō Konağı'nda oturan diğer kadınlardan farklı olarak, Murasaki Nijō Konağı'nı hâlâ kendi öz evi olarak görüyordu. Konuklarına orada ziyafet verdi. Şölen hazırlıklarıyla, kıyafetlerle ve ona benzer diğer işlerle bizzat kendisi ilgilendi. Konaktaki diğer kadınlar da ellerinden geldiği kadarıyla ona gönüllü olarak yardım etti. Nijō Konağı'nın ön cephesinde oturanlar, odalarını geçici bir süre için boşalttı. Bu odalar seyisleri, muhafızları da dahil olmak üzere maiyetindeki bütün adamlarıyla birlikte konakta kalacak önemli konuklar için yeniden elden geçirildi. Şeref koltuğu sedef kaplıydı ve ana salonun girişine konmuştu. Batı cephesindeki odada yer alan on iki tezgâhın üzerinde geleneksel yaz ve kış kıyafetleri, gece giysileri sergileniyordu. Üstlerinde desenli, mor renkli bir ipek kumaş örtülü olduğu için insanlar altında ne olduğunu tahmin

28. Bu sutralar genellikle dünyada barışın korunması için okunur. Burada ise Genji'nin bu âlem ve öbür âlemdeki mutluluk ve selameti için okunmuştur.

29. Bu oruç, tapınağın koyduğu dini vecibelere uygun olarak yapılmıştır ve o gün muhtemelen Genji'nin doğum günüdür.

edemiyordu. Şeref koltuğunun önünde yer alan iki masanın üzerine, rengi kenarlarına doğru koyulaşan Çin ipeği örtülmüştü. Törende kullanılacak olan kutsal tespih, öd ağacından yapılmış bir tezgâhın üzerine konmuştu. Tezgâhın çiçek desenli ayaklarının üstünde, gümüş dallar üzerine konmuş altın yaldızlı kuşlar vardı. Bunun tasarımını, büyük zevk sahibi bir kadın olan Bayan Akashi yapmıştı. Prens Hyōbu'nun yaptırdığı, arka cephedeki dört paravan zevkli bir işçilik örneğiydi. Paravanlar geleneksel olarak dört mevsim manzaralarıyla süslenirdi. Ama prens bu resimlerin sıradan olmaması için çok uğraşmıştı. Kuzey duvarı boyunca sıralanmış olan dört basamaklı tezgâhların üzerinde sergilenen mücevherler, salona ayrı bir zenginlik katıyordu. Prens Hyōbu, bakanlar ve diğer yüksek düzey protokol konuklarının oturacakları yerler, ana salonun güneyinde yer alıyordu. Daha düşük rütbeli saray görevlileri arasından törene katılmayan hemen hemen yok gibiydi. Müzisyenler için, bahçedeki dans pistinin her iki tarafına gölgelikler konmuştu. Konuklar için ayrılan hediyeler, güneydoğudaki taraçanın etrafına dizilmişti. Bunlar, seksen sandık dolusu yiyecek ve kırk sandık dolusu giyecek eşyasından oluşuyordu.

Öğlenin ilk saatlerinde, müzisyenler sahnedeki yerlerini almıştı. O gün, ülkenin en nadide danslarını sergilediler. Bunların arasında "On Bin Yıl" ve "İmparatorun Ceylanı" gibi her zaman kolay kolay görülmeyen gösteriler vardı. Akşama doğru, flüt ve davul eşliğinde Kore ejderha dansını sergilediler. Yūgiri ve Kashiwagi, kapanış dans gösterisini yapmak üzere sahneye çıktı. Onların sonbahar yaprakları altındaki görüntüsü, hafızalardan uzun süre silinmeyecek gibi duruyordu. Bu sahne yaşlı izleyicilere, yıllar önce bir sonbahar gezisinde Suzaku Sarayı'nda yapılmış olan "Mavi Okyanusun Dalgaları" dansını hatırlattı. Dış görünüş, terbiye ve saygınlık olarak, bu çocukların babalarından aşağı kalan bir yanı yoktu. İkisi de kariyerlerinde hızla mesafe kat etmişti. İmparator Suzaku'nun düzenlediği o sonbahar gezisinden bu zamana kadar aradan yıllar geçmişti. Birinci kuşakta tohumu atılan dostluklar, ikinci kuşakta da bütün sevecenliğiyle devam ediyor, iki farklı dünyayı yan yana getiriyordu. Genji, eski anılarının sağanağına uğramıştı. Gözyaşlarını tutamadı.

Müzisyenler sahneden indikten sonra, konağın kâhyaları onları taraçaya götürerek hediyelerini verdi. Tepelerin yamacından göle doğru ilerlerken, omuzlarına almış oldukları hediye giysilerin beyaz zemini üzerinde uçuşan turnalar vardı ve bunlar, insanlara on bin yıllık uzun bir ömür müjdeliyordu.

Bu kez de konuklar kendi konserlerine başladı ve çok eğleniyorlardı. Müzik aletlerini İmparator Suzaku'nun oğlu Veliaht Prens getirmişti. Bunların arasında babasına ait olan biva ve yedi telli kotonun haricinde, aile yadigârı olan çeşitli müzik aletleri vardı. Genji, uzun zamandır hiçbir konserde bu kadar eğlenmemişti. Çalınan her şarkı ve okunan her dize, onu saraydaki gençlik yıllarına geri götü-

rüyordu. Fujitsubo sağ olsaydı, onun şerefine böyle bir konser düzenleyebilmek için nelerini vermezdi ki! Kız çok genç yaşta öldüğü için, Genji ona hayatındaki önemini anlatmaya fırsat bile bulamadığını üzülerek hatırladı. İmparator Reizei ne zaman annesi 'Fujitsubo'yu düşünse, ona karşı olan hasreti dayanılmaz bir hal alıyordu. Bir de buna kendi öz babası olan Genji'ye karşı gereken evlatlık vazifesini yerine getiremediği düşüncesi eklendiğinde, kendini çok mutsuz hissediyordu. Reizei, aynı kutlamanın Rokujō Konağı'nda da tekrar edilmesini ümit ediyordu. Ancak Genji, konak sakinlerini rahatsız etmek istemediğini söyleyince, bu fikrinden vazgeçmek zorunda kaldı.

Yılın sonuna doğru Akikonomu, Rokujō Konağı'nda yıl sonu ayinleri için bütün hazırlıkları tamamlamış bulunuyordu. Bundan başka, başkent yakınlarındaki kırk tapınakta ve Nara'daki yedi büyük tapınakta sutralardan okumalar yapılarak ayinler düzenlenmesi için talimatlar verdi. Nara tapınaklarına kırk top pamuk, diğer kırk tapınağa ise dört yüz top ipek gönderdi. Akikonomu Genji'ye minnettardı ve ona minnetini göstermek için bundan daha iyi bir fırsat bulamayacaktı. Aslında Genji için yapacağı şeyleri düşünürken, hep kendi anne ve babası gözünün önüne geliyordu ve Genji'yi de onlardan biri gibi düşünüyordu. Ancak Genji gösterişi sevmeyen bir insan olduğu için, İmparator'u bile düş kırıklığına uğratıyordu. Bu nedenle Akikonomu, Genji için düşündüğü törenin kapsamını daraltmak zorunda kalacaktı. "Ben çok kutlamalar gördüm" dedi Genji. "Kırkını deviren insanlar yaş günleri için görkemli kutlamalar düzenliyor, sonra da çok geç-

meden aramızdan ayrılıyorlar. Onun için ben abartmayalım derim. Görkemli kutlamalar mı yapacağız, daha uygun bir vesile bekleyelim."

Ama Akikonomu ne de olsa imparatoriçeydi; düzenlediği ziyafet de doğal olarak harikulade olmuştu. Murasaki'nin Nijō Konağı'nda verdiği ziyafete benzer bir şekilde, Akikonomu da konağın ana salonunun güneybatı kanadında verilen şölene ev sahipliği yapıyordu. Önemli konuklara verilen hediyeler, resmi bir devlet töreninde verilenlerden farksızdı. Prenslere verilen, özel terziler tarafından dikilmiş kadın kıyafetleri birer yaratıcılık örneğiydi. Öteki konuklar da rütbe ve makamlarına göre beyaz renkli kadın elbiseleri ve top top kumaşlar aldılar. Sanki bir müzede sergileniyormuş hissini veren eski eşyalar arasında, Akikonomu'nun babasından kalma nadide kemerler ve kılıçlar da vardı. Bu eşyalar öyle yoğun bir şekilde anılarla yüklüydü ki, konuklardan bazıları onları incelerken gözyaşlarına hakim olamadılar. Bu tür şölenlerde verilen hediye ya da armağanların uzun bir listesini eski romanlarda hepimiz okumuşuzdur, fakat konukların bile tam listesini hazırlayamadığım için böyle işler beni ziyadesiyle sıkıyor.

İmparator hâlâ kutlamalara katılmayı arzu ediyordu. Sağlık sorunlarından dolayı istifa eden bir generalden boşalan kadroyu, Yūgiri'ye teklif etti. Genji bundan duyduğu memnuniyetini bir mektupla dile getirerek, Yūgiri'nin bu şerefli görev için artık tecrübesiz sayılmayacağını söyledi.

Bu seferki ziyafet, konağın kuzeydoğu kanadında, yani Yūgiri'nin üvey annesi "Bayan Portakal Çiçeği"nin oturduğu yerde yapılacaktı. Bu ziyafet önce küçük, özel bir etkinlik olarak düşünülmesine rağmen, birdenbire önceki örneklerinde olduğu gibi görkemli bir ziyafete dönüştü. İmparator'un emri üzerine devlet bakanı bizzat devreye girmiş ve sarayın ambar ve depolarından gereken malzeme temin edilmişti. Konuklar arasında beş prens, iki bakan ve on danışman vardı. Danışmanlardan ikisi birinci, üçü de orta kademedendi. Veliaht Prens ve İmparator Suzaku davete gelemedi, ama ikisi de kendi yerlerine yaverlerini göndermişti. Saray görevlilerinin hemen hemen hepsi oradaydı. İmparator'un emriyle Tō no Chūjō da şölene katılmış, konuklar gelmeden önce ziyafet verilecek odanın hazırlığı ve dayanıp döşenmesiyle ilgilenmişti. Genji, kendisini onurlandırdığı için Tō no Chūjō'ya minnettarlıklarını bildirerek ana salonda onu karşısına oturtmuştu. Tō no Chūjō uzun boylu, güçlü kuvvetli, oturduğu yüksek makamı dolduran bir insandı. Genji ise her zamanki gibi etrafa pırıl pırıl ışık saçıyordu.

Burada dört mevsim manzaralarını yansıtan resimli paravanlar bulunuyordu. Açık eflatun renginde, desenli Çin ipeğinden yapılan, üstünde İmparator'un el yazısı bulunan bu renkli tablolar çok nefisti. (Kim bilir, belki de üstünde İmparator'un el yazısı bulunduğundan dolayı insanlar bu tabloları göz kamaştırıcı buluyordu.) Devlet bakanının temin ettiği basamaklı tezgâhların üzerine müzik aletleri ve Yūgiri'nin yeni mevkiini simgeleyen bazı mücevherler yerleştirilmişti.

Akşam olurken kırk süvari muhafızı, imparatorluğun has ahırlarından getirilen kırk küheylana, bütün konukların önünde resmigeçit yaptırmıştı. Sahnelenen "On Bin Yıl" ve "Lütufkâr İmparatorumuz" adlı dans gösterileri kısa olmasına rağmen epey dikkat çekmişti ve Tō no Chūjō'nun onuruna yapılmıştı. Prens Hotaru sevgili bivasını eline alarak maharetli parmaklarıyla tellere dokunmaya başlayınca, herkes ona hayran kalmıştı. Genji yedi telli Çin kotosu, Tō no Chūjō ise Japon kotosunun başına geçti. Genji, arkadaşının icrasını uzun zamandır duymamıştı. Dinlediği kadarıyla, arkadaşı bu konudaki maharetini iyice ilerletmiş görünüyordu. Genji, Çin kotosunu çalarken bazı yeteneklerini sergilemekten kaçındı. Müzik bitince Tō no Chūjō ile eski günleri yâd ettiler. Hem çocukluk arkadaşıydılar hem de şimdi aralarında yeni akrabalık bağları kurulmuştu ve hiçbir dostluk bu kadar samimi olamazdı. Şarap kadehleri birbiri ardına dolup boşalmış, insanlar doğaçlama olarak verilen enfes konserin ve içkinin etkisiyle duygusallaşmış, herkesin gözleri dolu dolu olmuştu. Bu saatten sonra gözyaşlarını tutmanın ne anlamı vardı?

Genji, Tō no Chūjō'ya güzel bir Japon kotosu, sandal ağacından yapılma içinde Japon ve Çin el yazmaları bulunan bir kitap muhafazası ve en sevdiği Kore flütlerinden birini hediye etti. Bütün bu hediyeler, Tō no Chūjō kalkmaya hazırlandığı sırada arabasına taşındı. Sağ Cenah Has Ahırları'nın muhafız süvarileri, kendilerine verilen yeni atlardan duydukları memnuniyeti dile getirmek için bir Kore dansı gösterisi yaptı. Yūgiri'nin de muhafızlar için hediyeleri vardı. Genji her zamanki gibi bu sefer de gereksiz şatafattan kaçınılmasını istemişti. Ancak konuklar, İmparator, Veliaht Prens, eski imparator Suzaku ve İmparatoriçe gibi Genji'nin birinci dereceden akrabaları olunca, ziyafet için yapılan hazırlıkların ihtişamı Genji'nin arzu ettiği sadelikten bir hayli uzaktı.

Genji'nin bir erkek evladı vardı ama bu çocuk herkesin takdirini toplayan mükemmel bir delikanlı olduğundan dolayı, Genji'nin başka oğlu olmadığı için şikâyet etmeye hakkı yoktu. Genji birden, Akikonomu ve Yūgiri'nin anneleri arasındaki çekişmenin ne kadar dehşet verici olduğunu düşündü. Kader ağlarını hiç kimsenin beklemediği bir şekilde örüyordu.

Bayan Portakal Çiçeği, bu kez şölen kıyafetlerini ve diğer giysilerini Kumoinokari'nin yardımıyla seçmişti. Kendisi aile toplantılarına pek çağırılmadığı için bu kadar kalabalık bir üst düzey misafir topluluğunu kabul etmek, doğrusu onu biraz ürkütüyordu. İşte hepsi buradaydı ve bütün bunlara Yūgiri yüzünden katlanmak zorunda kalıyordu.

Yeni yıl gelmiş ve Veliaht Prenses'in doğum zamanı yaklaşmıştı. Nijō Konağı'nda sürekli dualar okunuyor, şehrin çeşitli mabet ve tapınaklarında ayinler düzenleniyordu. Karısı Aoi'un son günlerini hatırlayan Genji, dehşete düşmüştü. Murasaki'nin çocuk doğurmasını elbette ki istemişti ama hamile kalıp da o habis ruhun hışmına uğramadığına da seviniyordu. Veliaht Prenses öylesine genç ve

narindi ki, onun durumu herkesi kaygılandırıyordu. Kız ikinci ayda hastalandı. Kâhinler hemen, prenses için acilen bir tebdil-i mekân gerektiğini duyurdular. Onu gözünün önünden uzaklaştırmak istemeyen Genji, prensesi konağın Bayan Akashi'nin oturduğu kuzeybatı bölümüne gönderdi. Burası, iki büyük salon ve sağlı sollu pek çok sunağın yer aldığı koridorlardan meydana geliyordu. Konağa ruhban sınıfından pek çok ünlü ve başarılı rahip ve din adamı davet edilmişti. Kaldıkları bölümün bütün oda ve koridorları kutsal dua ve okumalarla inim inim inliyordu. Aralarında en kaygılı olan insan, kızın annesi olduğu için Bayan Akashi idi. Şimdi kendini, bütün geçmiş ve geleceğinin hesabını vermek zorunda hissediyordu.

Yaşlı rahibe Akashi için büyük torunun doğumu, uzun bir kış uykusundan sonra görülen güzel bir rüya gibiydi. Rahibe hemen lohusa torununun başucuna oturdu ve hiç kalkmadı. Prenses, gerçek annesini tanıyalı aradan yıllar geçmişti, ancak Bayan Akashi kendisinin de bir annesi olduğundan ona hiç bahsetmemişti. Prenses, başucunda oturan yaşlı kadını dikkatle süzdü. Kadın, titrek sesiyle ağlamaklı bir şekilde konuşsa da yine de çok mutlu görünüyordu. Onu ilk görüşünde hem şaşırmış hem de çok tedirgin olmuştu ama hemen annesinin, Rokūjo Konağı'nda böyle bir kadının yaşadığından bahsettiğini anımsadı. Sicim gibi akan gözyaşları içinde, anneannesi prensese Genji'nin Akashi sahilindeki sürgün yıllarından, kızı ile olan arkadaşlığından ve prensesin doğumundan bahsetti.

"Sürgün yılları bitip de baban bizi bırakarak başkente döndüğünde yıkılmıştık. Yolumuz buraya kadarmış diye düşünmüştük. Talih yüzümüze gülmüştü ama güldükten sonra da bizi yüzüstü bırakarak çekip gitmişti. İşte evladım, o anda sen imdadımıza yetiştin. Ne kadar şanslıyız, değil mi?"

Prenses de gözyaşlarını tutamamıştı. Şayet anneannesi ona yakınlaşmamış olsaydı, geçmişinin bir parçası olan bu acı olaylardan hiçbir zaman haberdar olmayacaktı. İşte o anda, rakiplerinden üstün olmadığını, kendisini dev aynasında görmemesi gerektiğini anlamıştı. Onu saraydaki acımasız rekabete hazırlayan, manevi annesi Murasaki olmuştu. Yoksa kendisine yöneltilen sınıfsal eleştirilerden, aşağılamalardan kurtulması mümkün değildi. Kendisini her zaman rakiplerinin çok üstünde görmüştü. Etrafındaki insanların hiçbiri, yüzüne bakmaya, alay etmeye bile değmezdi. Prensesin haklarında bu şekilde düşündüğünü bilen öteki kızlar, acaba onun hakkında ne düşünüyordu? Şimdi gerçekleri öğrenmişti. Annesinin soyağacı, onun köken olarak asil bir aileden gelmediğini gösteriyordu. Kendisinin taşrada, kuş uçmaz kervan geçmez bir kasabada doğduğunu ilk kez öğreniyordu. Şimdiye kadar bunları merak etmemekle ne büyük aptallık etmişti! (Kız bu serzenişlerinde haklıydı, böyle şeyleri çok daha önceden araştırması gerekirdi.) Artık düşünecek çok şeyi vardı. Bunlardan ilki, münzevi bir hayat yaşayan anneannesinin acıklı öyküsüydü.

Annesi, prensesi hüzünlü düşünceler içinde kaybolmuş bir halde buldu. İlahiler okuyacak olan ruhban, küçük gruplar halinde konağa gelmiş, öğle üzeri koro halinde ayine başlamışlardı. Etrafta prensese bakan pek fazla yardımcı kadın olmadığı için yaşlı rahibe onun hizmetini üstlenmiş gibi görünüyordu. Bayan Akashi, annesinin bu durumunu fark eder etmez hemen onu payladı.

"Anne, ne yapıyorsun sen? Torununla konuşurken, benim gibi yatağını çevreleyen tülün dışında durman lazım. Dışarıda fırtına var. Şimdi bir rüzgâr esecek, kızın etrafını çeviren perdeyi bir tarafa savuracak. Sen de kalkmış, sanki onun doktoruymuş gibi habire yanına sokuluyorsun. Senin gençliğinin üstünden yıllar geçti. Yaşlı insanların biraz daha arka planda durması lazım."

Yaşlı rahibe, kendi fikrince gayet düzgün davranıyordu. Kızı arkasında bir şeyler mırıldanıyordu ama pek anlayamamıştı. Başını arkasına çevirerek, "Pardon kızım, anlayamadım?" dedi. Aslında kızının bahsettiği kadar yaşlı değildi, aşağı yukarı 65-66 yaşları civarındaydı. Yumruk gibi şiş duran gözlerinden süzülen yaşlar, onun hâlâ geçmiş günlerde yaşamakta olduğunu gösteriyordu.

Annesinin bu durumu Bayan Akashi'yi çok üzmüştü. "Annemin kafası hep mazide. Yalan yanlış, aklına gelen her şeyi anlatıyor. Ayrıca çok zengin bir hayal gücü var. Sen onun söylediklerine bakma, bazen ben de onun ne demek istediğini anlayamıyorum ve bana sanki rüya görüyormuşum gibi geliyor."

Yatakta yatmakta olan güzel kızına baktı. Prenses her zamankinden daha düşünceli görünüyordu. Böylesine çekici bir kızın kendi öz kızı olduğuna inanamıyordu. Annesinin geçmiş hakkında acıklı bir şekilde ileri geri konuşması, onu çok üzmüş gibiydi. Aynı şeyleri kendisi de kızına söylemek istiyordu fakat henüz zamanı değildi. Onun imparatoriçe olarak zirveye ulaşmasını beklemişti. Anneannesinin moral bozucu konuşmasına rağmen yine de kızının kendine olan güvenini kaybetmediğinden emindi ama prenses, duyduklarından bayağı sarsılmıştı.

Ayin yapan rahipler konaktan ayrıldıktan sonra, Bayan Akashi içeri tatlılar getirip en azından bir lokma yemesi için kızını zorladı. Prenses bu haliyle o kadar güzel, o kadar munisti ki, yaşlı rahibe kendini tutamayarak tekrar ağlamaya başladı. Ağlarken tebessüm etmekte olan yüzü, gözlerinden akan yaşlarla pırıl pırıl parlıyordu. Bayan Akashi, kaş göz edip annesini engellemeye çalışsa bile gözlerinin önünde cereyan eden sahneye engel olamamıştı.

"Dostane sahillere vuran dalgalar gibi,
Yaşlı bir rahibenin yaş gelir gözlerinden
Hor görme gözyaşını, kadın bir dalgıç sanki
Tuzlu sular damlıyor kolundan, peçesinden..."

"Eskiden yaşlı insanların gözyaşları hoş görülürdü, tuhaf davranışlarına kimse aldırmazdı. Ben atalarımdan böyle duydum, böyle bilirim" dedi Akashili rahibe.

Prenses kâğıdını, fırçasını ve mürekkep taşını alarak bir şiir yazdı.

"Gözü yaşlı rahibe, götür beni evine
Akashi sahiline, o sazlık kulübene."[30]

Bayan Akashi, gözyaşlarını saklamak için başını çevirmiş, prensesin yazdığı şiirin yanına kendi şiirini iliştirmişti:

"Babam buradan göç etti Akashi kıyısına,
Fakat düşmüştür gama,[31] *gözü kaldı arkada."*

Prenses dedesini terk edip Kyoto'ya gitmek üzere Akashi'den yola çıktığı sabahı hatırlamak için nelerini vermezdi ki.

Bütün korku ve endişeye rağmen, prenses ayın ortasına doğru doğum yapmış ve bir erkek çocuk dünyaya getirmişti. Genji rahat bir nefes almış, dünyalar onun olmuştu. Her ne kadar konağın kuzeybatı kanadı, yaşlı rahibe için "dostane bir sahil" olsa da yakında yapılacak doğum kutlamaları için çok ufak ve tecrit edilmiş bir yerdi. Bu nedenle prensesi güneydoğu kanadına taşıdılar. Murasaki de bembeyaz, zarif giysileri içinde, sanki gerçek anneanneymiş gibi bebek kollarında, orada hazır bulunuyordu. O zamana dek ne çocuk doğurmuş ne de doğum sırasında bir kadının yanında bulunmuştu. Bu, onun için yepyeni ve muhteşem bir deneyimdi. Doğumdan hemen sonraki o meşakkatli ve zor günlerde bir gün bile bebeğin yanından ayrılmamıştı. Bayan Akashi ise, bebeğin bakımını Murasaki'ye devrettiği için bebeğe yaptırılacak ilk banyonun[32] hazırlıklarıyla uğraşmaya başlamıştı. Veliaht Prens, yeni doğan oğlunun banyo töreninde kendisini temsil etmesi için haremdeki başkadın efendiyi[33] göndermişti. Başkadın efendi, çocuğu yıkamakta olan Bayan Akashi'nin bütün hareketlerini büyük bir dikkat ve hayranlıkla izlemiş, çok etkilenmişti. Bayan Akashi'nin konumuna ve sarayda bulunma nedenine aşağı yukarı vakıf olan bu kadın, doğum yapan prenses adına çok üzülmüştü; çünkü melek gibi bir annesi olmasına rağmen bu kadın meşruiyeti saray tarafından kabul edilen bir soylu değildi. Aslında kadının bütün hareket ve davranışları, son

30. Bu kulübe prensesin doğduğu evdir.

31. Bkz. Bölüm 1, dipnot 7.

32. Saray adetlerine göre, doğan prensler 7 gün boyunca sabah akşam yıkanırdı.

33. Bu kadının Japoncadaki adı "Senji" olup, yeni doğan prenslerin banyo törenine katılmaları adettendi.

derece zarif ve asildi. Doğum sonrası yapılan banyo törenleri hepinizin malumu olduğundan dolayı pek fazla ayrıntıya girmek istemiyorum.

Altıncı günde prensesi tekrar konağın güneydoğu kanadına aldılar. Yedinci gece kutlamaları için gereken hediyeler ve diğer malzemeler saraydan getirilmişti. Küçük Prens'in dedesi İmparator Suzaku, inzivaya çekildiği için torununu görmeye gelememişti ama kendi yerine özel bir temsilci[34] tayin ederek, onunla birlikte eşi benzeri bulunmayan muhteşem hediyeler göndermişti. İmparatoriçe de hiçbir fedakârlıktan kaçmadan, çok nadide hediyeler, kıyafetler ve buna benzer şeyler yollamıştı. Armağanlara, sanki sarayda yapılan bir etkinliğe gönderiliyormuş gibi dikkat etmiş ve bunları seçmeleri için bakanları, hatta prensleri görevlendirmişti. Genji bu sefer tutumlu olmaları konusunda hiç kimseye vaaz vermemişti. Kutlamalara katılan misafirlerin, törendeki azamet ve şaşaadan gözleri öyle kamaşmıştı ki, esas hatırlanması gereken zarif ayrıntıların hiçbirine dikkat etmemişlerdi.

Genji, küçük prensi kollarına alarak "Bende başka torunlar da var ama benim hayırsız oğlum onları bana göstermiyor. Çok şükür bu güzel delikanlı hepsinin pabucunu dama attı. Artık onlar düşünsün!" dedi. Çocuk gerçekten de bütün övgü ve alkışları hak edecek derecede güzeldi.

Bebeğin büyümesi o kadar hızlı ve gözle görülür şekilde oldu ki, sanki görünmez bir güç onu koruyor ve kolluyor gibiydi. Bakıcıların ve dadıların seçiminde büyük bir dikkat ve ihtimam göstermişlerdi. Bebeğin yanına sadece iyi ailelerden gelen, görgülü ve eğitimli kadınları yaklaştırdılar.

Çok onurlu ve tecrübeli bir kadın olan Bayan Akashi, her zamanki alçakgönüllülüğü ile doğumda ve sonrasında hep arka planda kalarak, hiç kimseye böyle bir torunu olduğundan dolayı böbürlenip iki çift söz etmedi. Herkes onun bu olağanüstü tutumuna hayran olmuştu. Murasaki zaman zaman ona dostane ziyaretlerde bulundu. Küçük prensin sayesinde geçmişte yaşanan kırgınlıklar unutulmuş, Bayan Akashi, Murasaki'nin en kıymet verdiği dostlarından birisi olmuştu. Çocuklara çok düşkün olan Murasaki, küçük prens için kendi elleriyle bebekler, nazar boncukları ve ona benzer oyuncaklar yapmıştı. Bebeğin ihtiyaçlarına karşı duyduğu yoğun ilgi, ona gençlik aşısı gibi gelmişti ve gerçekten de şimdi daha genç görünüyordu.

Eski geleneklere uygun davrandığı için konakta sorun yaratan yaşlı rahibenin büyük torununu istediği zaman görmesi yasaklanmıştı. Ancak kadın, bu afacanı görmüş bulunuyordu. Onsuz ne yapacaktı? Daha şimdiden onu öylesine özlemeye başlamıştı ki, dengesi bozulmuş bir uyurgezerden farkı yoktu. Hasretinden ölebilirdi.

---

34. Bu şahıs, Tō no Chūjō'nun ikinci oğlu olan Kōbai'dır.

Doğum haberi Akashi şehrine ulaştığında, hâlâ bir lokma bir hırka inzivada yaşamakta olan yaşlı bilgenin sevincine payan yoktu. Her ne kadar dünya zevklerinden elini eteğini çekmiş olsa da dede olmak bambaşka bir duyguydu. Artık müritlerini etrafında toplayıp dünyadan huzur ve sükûn içinde çekilebilirdi. Sahildeki evini tapınağa çevirmiş, etrafındaki arazileri vakıf haline getirip, gelir kaynağı olarak tapınağa bağışlamıştı. İkinci adım olarak dağların içlerine çekilecek, kendisini hiç kimsenin bulamayacağı bir yerde satın aldığı araziye taşınarak, orada huzur içinde yaşayacaktı. Böylece münzevi rahipliğin bütün vecibelerini yerine getirmiş olacaktı. Hiç kimseye mektup yazmayacak, hiç kimseden mektup almayacak, hiç kimseyi görmeyecekti. O zamana dek pek çok kaygı ve endişe, onun bu planını engellemişti. Ama artık bütün yerli ve yabancı tanrıların şefaati sayesinde güçlenmiş, dağları işaret eden inziva ve hidayet yolunda son adımını atmaya hazır bir hale gelmişti.

Son yıllarda şehre sadece acil durumlarda haber göndermişti. Karısından mektup geldiği zamanlarda, kısa bir cevap yazarak aynı ulakla birlikte geri gönderiyordu. Şimdi ise kızına uzun bir mektup yazmıştı.

"Kızım, aynı dünyada yaşıyor olsak bile ben kendimi bambaşka bir dünyada yeniden doğmuş gibi hissediyorum. Çok önemli bir durum olmadıktan sonra size ne mektup yazdım ne de halinizi hatırınızı sordum. Hiragana alfabesiyle yazmış olduğunuz mektupları okumak çok vaktimi aldığı için ibadete zaman kalmıyor.[35] Aslında bu yüzden size pek sık yazamadım. Torunumun Veliaht Prens'le evlendiğine ve oğlan doğurduğuna çok sevindim. Artık o bir prens annesi. Böyle bir haberden, bir dede olarak mutluluk duysam bile benim, dağların ortasında, kuş uçmaz kervan geçmez bir yerde, bir lokma bir hırka yaşayan, sıradan bir rahip olduğumu unutma kızım. Bu yüzden, torunum bir prens doğurduğundan dolayı onurlanmak, hatta kibirlenerek kendime bir paye çıkarmaya çalışmak, benim gibi terk-i dünya etmiş birine yakışmaz. Fakat şunu bütün samimiyetimle söyleyebilirim ki her zaman aklımdaydın ve gece gündüz hep senin için dua ettim. Senin işlerin konusundaki kaygılarım her zaman kendi huzur arayışımın bile önüne geçti. Yani kendime cennette ufacık bir köşe düşündüğüm zamanlarda bile senin için duyduğum kaygılar daha öncelikliydi.

"Seneler önce sen daha ortada yoktun. Senin doğduğun yılın ikinci ayında, çok ilginç bir rüya görmüştüm. Kutsal Sumeru dağını sağ elimle tutuyordum. Dağın sol ve sağ tarafından, ay ve güneş dünyaya göz kamaştıran parlaklıkta ışıklar saçıyordu. O sırada ben dağın gölgesinde, ışık almayan bir yerindeydim. Dağı kaldırıp denizin ortasına bırakarak, hemen küçük bir sandala atladım ve batıya doğru kürek çekmeye başladım. İşte, rüyamda aynen böyle oldu.

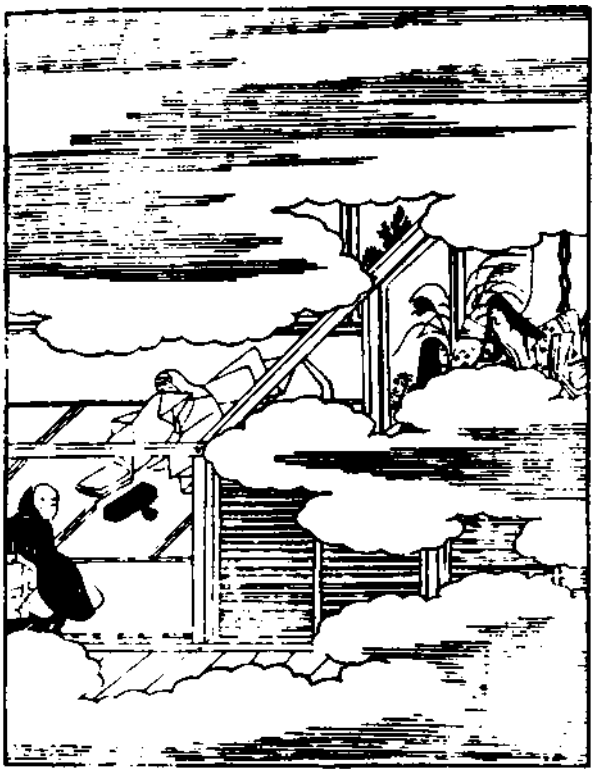
---

35. Karısı ve kızı, fonetik bir sistem olan *kana* alfabesi ile mektup yazdıkları halde rahip, dini vecibelere uygun olarak simgelerden meydana gelen bir sistem olan *kanji* alfabesiyle yazıp okumaktadır.

"Ertesi gün uyandığımda, kendimde çok büyük bir değişiklik hissettim. İçim, birdenbire büyük hırs ve tutkularla dolmuştu. Sade bir insan olarak bunları yapabilir miydim, yapamaz mıydım, orasını hiç düşünmedim. Böyle olağanüstü bir rüya, benim gibi sıradan bir insan için acaba ne anlama geliyordu? İşte o sırada, sevgili annen sana hamile kaldı. Merakımı yenemiyordum. Rüyamı tabir etmek için bütün Budist metinlerini ve öteki kaynakları gözden geçirdim. Rüyaların ciddiye alınması gerektiğini belirten sağlam kanıtlara rastladım. O günden sonra, daha önce söylediğim gibi, yüreğimde kendimi aşan büyük idealler yeşertmeye başladım. Hayatımı, senin geleceğin için adamaya karar vermiştim. Hemen uzaklara, şehrin dışında bir yere taşındım; çünkü şehirde yapabileceğim şeyler sınırlıydı. İlerleyen yaşımın bile bana engel olmasına izin vermeyecektim. Uzun yıllar burada, deniz kenarında yaşadım. Bütün ümitlerimi sana bağlamıştım. Senin için senelerce gizli gizli dualar edip adaklar adadım, tanrılara söz verdim. Şimdi ise onları yerine getirmenin zamanı geldi. Torunum yakında bütün ulusun annesi, imparatoriçesi olacak. Onun için evladım, Sumiyoshi ve öteki tapınakları ziyaret etmen artık farz oldu. Oralara hacca gitmen lazım. Benim sözlerimden zerre kadar şüphe etme. Bana gelince, benim son dileğim de kabul olacak ve Yüce Buda beni, on milyon kâinattan meydana gelen Batı Cenneti'ndeki en yüksek mertebesine kabul edecek. Cennetteki lotus çiçekleri üzerinde beni bekleyen taht için çağrılacağım günü huşu içinde bekliyorum. O mutlu ana kadar, Buda'nın şefaat ve inayetine sığınarak, dağların içinde, yemyeşil çayırların arasında, tertemiz suların kenarında tesbihat, ibadet ve niyazıma hiç ara vermeden devam edeceğim. Şimdi beni bekleyen dünyaya tekrar avdet ediyorum.

"İşte şafak söküyor, sonra güneş doğacak,
Dinle eski rüyadır seni aydınlatacak."

Yaşlı rahip, tarih attığı yerin yanına bir de dipnot ilave etmişti: "Kızım, ecel gelip de aranızdan ayrıldığım zaman sakın üzülmeyesin. Herkesin yaptığı gibi, üstüne matem elbiseleri giyerek arkamdan ağlamanı da istemiyorum. Şu anki hayatının, geçirdiğin binlerce enkarnasyondan sadece bir tanesi ve Yüce Buda'nın yeryüzündeki herhangi bir tezahüründen biri olduğunu asla unutma. Ruhuma birkaç sutra oku yeter. Zaten yaşlı bir rahibin başka neye ihtiyacı olabilir ki? Bu dünyadaki hiçbir başarının ve nefsani zevkin, senin aklını öbür dünyadan çelmesine izin verme. Sabırsızlıkla gitmeyi beklediğimiz öte âlemde nasıl olsa buluşacağız. İmanını sağlam tut, çok kısa bir zaman sonra dünyanın kirli sahillerini arkamızda bırakarak cennet-i âlânın berrak sularının önünde birbirimizi göreceğiz."

Karısı için sadece kısa bir not yazmıştı: "Ayın on dördünde, bu sazdan kulübeyi terk ederek dağlara çekileceğim. Bu fani bedenim kurda kuşa yem olmuş ne fark eder ki? Sağken, hayallerimizin gerçekleştiğini görmeni diliyorum. O pırıl pırıl ülkede görüşmek üzere, elveda..."

Mektubu getiren rahip, bazı ayrıntıları da kendisi ilave etmişti. "Bu mektubu yazdıktan 3 gün sonra dağa çekildi. Onu dağın eteklerine kadar geçirdik. Yanına bir rahip ve iki çömez alarak yoluna devam etti ve geri kalanımıza tapınağa dönmemizi emretti. Onu ilk kez çileye girerken gördüğümde, bundan daha acı verici bir sahne olamaz, diye düşünmüştüm. Yanılmışım, daha beteri varmış. Tapınaktan ayrılmadan önce, yıllardan beri ona eşlik eden kotosunu ve flütünü almış, son bir kez daha çalmıştı. Daha sonra da müzik aletlerini bırakıp, son dualarını tamamlayarak oradan ayrılmıştı. Ayrılmadan önce, hemen hemen bütün şahsi eşyalarını tapınağa adak olarak bırakmış, geri kalanını da onunla birlikte çileye giren altmış müridi arasında derecelerine göre dağıtmıştı.

Onu uğurlamaya giden grupta aşağı yukarı altmış rahip vardı ve hepimiz ona çok yakındık. Eşyalarının geri kalanını buraya, size gönderdik. Sonra da onu bulutlar ve sisler içinde dağa uğurladıktan sonra geride bıraktığı eve döndük, arkasından yas tuttuk."

Haberi getiren ulak Akashi'ye ilk kez gittiğinde henüz çocuktu. Şimdi ise yaşını başını almış bir rahipti ve hâlâ Akashi'de oturuyordu. Yaşlı üstadın aralarından ayrılışından dolayı duyduğu hüzün ve yalnızlık sahte olamazdı.

Şahin dağındaki vaazı esnasında Buda'ya inanan en nurlu havarileri bile Akashili yaşlı rahibin hayat ışığı söndüğünde derin kedere gömülmüşlerdi. Karısı yaşlı rahibenin duyduğu hüzün ise sonsuzdu.

Bayan Akashi, annesine acı haber getiren bir mektubun geldiğini öğrenir öğrenmez hemen konağın güneydoğu kanadındaki odasından dışarı fırladı. Kızı veliaht prenses olduktan sonra onun dışarı çıkmasını yasakladığı için son zamanlarda annesiyle eskisi kadar sık görüşemiyordu. Bu acıklı haberin ne olduğunu annesinden bizzat kendisi öğrenmek istiyordu. Eski bir rahibe olan annesi neredeyse felç olmuş gibiydi. Bayan Akashi hemen hizmetçilerden bir lamba getirmelerini isteyerek mektubu okudu ve okur okumaz gözyaşlarına boğuldu.

Yıllar içinde başından geçen ve başkaları için hiçbir şey ifade etmeyen ufak tefek şeyleri düşündüğünde babasına duyduğu hasretle içi yandı. Artık onu bir daha hiç göremeyecekti. Aslında babası bir dava insanıydı. Onun davası düşündüğü bir hayalin, gördüğü bir rüyanın gerçekleşmesiydi. Onun bu tutumu ve kararlılığı Bayan Akashi'ye hem güven vermiş hem de büyük bir mutsuzluk kaynağı olmuştu. Babasının başına buyruk olarak aldığı bir kararla memleketini terk edip ta buralara kadar gelmişti. Bayan Akashi'ye kalsaydı kılını bile kıpırdatmazdı. Fakat babası cılız bir hayal bile olsa inandığı davadan asla vazgeçmemişti. Onu şimdi çok iyi anlıyor ve takdir ediyordu.

Yaşlı rahibe de bir müddet sonra ağlamaktan kuruyan göz pınarlarını silerek "Kızım, senin sayende tanrının en büyük lütuf ve nimetlerine mazhar olduk. Bu bizim için aklımızın ve havsalamızın alamayacağı kadar büyük bir şeref ve gurur kaynağı. Bunun bedelini zorlu sınavlardan geçerek, acı çekerek ödedik. Ne ben ne de baban köken olarak seçkin insanlardanız, fakat yaşadığımız başkenti bırakıp Akashi'ye taşınmakla başka insanlardan biraz farklı olduğumuzu kanıtlamış olduk. Babanın benden önce öleceğini ve dul kalacağımı hiç düşünmemiştim. Bu dünyadayken her zaman birlikte olacağımızı, öbür dünyada da mekânımızın aynı olacağını, aynı lotus çiçeğinin yaprakları üstünde taht kuracağımızı hayal etmiştim, ümit etmiştim. Fakat senin hayatının akışı öyle bir değişik mecraya girdi ki kendimi birdenbire temelli ayrıldığımı zannettiğim başkentte buldum. Seninle birlikte olduğum için mutluydum ama kocamı geride bıraktığım için hep acı çektim. Bugün öğrendim ki artık bu dünyada bize vuslat bir daha nasip olmayacak. Daha saraydaki görevinden ayrılmadan herkes onun içine kapanık, garip, tuhaf ve uçuk bir insan olduğuna karar vermişti. Ama kızım sen de biliyorsun ki iki gönül bir olunca samanlık seyran olurmuş. Bize de öyle oldu, her zaman birbirimize destek olduk. Sevgi bağımız çok güçlüydü. Birbirimize inanıyor, güveniyorduk. Ondan ayrı düştüğüm yıllarda bile, çağırsam sanki beni duyacak gibi geliyordu bana. Ama kader şimdi bizi ebediyen ayırdı. Neden böyle oldu kızım, neden?" Üzüntüden yüzüne felç gelmiş gibi yaşlı rahibenin suratı değişmişti.

Kızı da gözyaşları döküyordu. "Herkesten üstün bir yere gelmiş olmak benim için hiçbir şey ifade etmiyor anne. Ne kadar yüksek bir mevkie gelmiş olursam olayım kendimi buna layık görmüyorum. Beni en çok üzen babamın hayatının böyle bir köşede unutulmuş sürgün gibi sona ermiş olması. Olacakla öleceğe çare bulunmaz, ölenle ölünmez demek kolay. Babam kendi isteğiyle o vahşi, balta girmemiş ormanların içine daldı ve yok oldu. Bize gelince, yarına çıkacak mıyız, kimse bilemez. Onun için her şey bana çok boş ve beyhude geliyor."

Sabaha kadar ana kız acı acı konuşarak dertlerini paylaştılar.

"Genji beni dün akşam konağın güneydoğu kanadında gördü. İzin almadan buraya gelmiş olduğumu öğrenecek olursa ona karşı büyük kabalık olur. Aslında bunu kendim için söylemiyorum, kızımı düşündüğümden dolayı böyle davranmak zorundayım."

"Bebekten ne haber?" diye sordu annesi. "Onu öylesine göresim geldi ki! Söyle onlara göstersinler şu bebeği bana."

"Göreceksin anne merak etme onun da zamanı yaklaştı. Prenses senden bahsederken gözlerinin içi gülüyor. Genji de ileriye dair tahminde bulunmanın kötü şans getireceğine inanan bir insan ama geçenlerde bana her şey yolunda giderse senin de onlarla bol bol vakit geçirmeye fırsatın olacağını söyledi. Doğrusunu söylemem gerekirse ne demek istediğini pek iyi anlayamadım.

Yaşlı rahibe gülümseyerek cevap verdi. "Gördün mü? Ben sana ne dedim? Benim kaderim herkesinkinden değişik yazılmış kızım!"

Bayan Akashi annesinin yanından ayrılırken babasından kalan mektupların bulunduğu kutuyu bir hizmetçiyle oturduğu bölüme göndertti ve şafak sökerken oradan ayrıldı.

Veliaht Prens, karısı olan prensesin saraya dönmesi için haber üstüne haber gönderiyordu.

Murasaki, "Veliahdımızın niçin bu kadar sabırsızlandığını gayet iyi anlıyorum. Baba olduğu halde böylesine mutlu bir olayın hemen hemen hep dışında kaldı" dedi ve bebeği babasına götürmeleri için hazırladı.

Aslında prenses, Rokujō Konağı'nda daha uzun bir süre kalmayı düşünüyordu, çünkü içeri girince saray dışına çıkmasına çok seyrek izin veriliyordu. Prenses bile olsa, kapalı kapılar ardında kalmak bu kadar genç bir kızı dehşete düşürüyordu. Kilo kaybettiğinden dolayı prenses şimdi eskisinden daha güzeldi.

"Kızım çok yoruldun" dedi annesi, "İyi bir istirahate ihtiyacın var!"

"Kızımız tekrar kilo almadan önce bu haliyle kocasına bir görünse bence çok daha iyi olur. Onu bu son haliyle görecek olursa daha çok beğeneceğinden eminim" dedi Genji.

Akşamleyin Murasaki ve nedimeleri kendi odalarına çekildikten ve her taraf sessizliğe gömüldükten sonra Bayan Akashi de babasından gelen evrak kutusu hak-

kında konuşmak üzere kızının yanına gitti. "Kızım, prensesim! Belki bu konuyu seninle her şey yoluna girinceye, bütün ümitlerimiz gerçekleşinceye kadar görüşmem doğru değil. Ama bu yaştan sonra hayatın insana neler getireceği belli olmuyor, yarına çıkamayabilirim. Üstelik soylu bir insan olmadığımdan dolayı ölmeden önce son dileğim olsa bile seni benimle görüştürmeyebilirler. Henüz aklım başımdayken birkaç konuda, önemsiz bile olsa seninle konuşmak istiyorum. Bu kutunun içindeki yazıları, duaları, öğütleri okumakta güçlük çekebilirsin, çünkü el yazısı çok okunaksız ve kargacık burgacık. İçinde Çince olarak yazılmış pek çok dua metni var. Bütün bunlara rağmen lütfen onları oku ve başucundaki çekmecelerden birine koy. Vakit buldukça bu yazıları tekrar tekrar oku, içinde yazılı olan öğütlere, vecibelere uy ve onları yerine getir kızım. Anlamayan insanlarla bu konuda konuşma, tartışma ve onları kendine muhatap alma. Senin işlerin de artık aşağı yukarı yoluna girdi sayılır, ölsem bile gam yemem. Zaten yavaş yavaş vademin dolduğunu hissediyorum. Lütfen hiçbir şekilde Bayan Murasaki ile kendi arana kimsenin girmesine izin verme, bunu senden özellikle istirham ediyorum. Onun ne kadar nazik, düşünceli ve olağanüstü bir insan olduğunu anlamış bulunuyorum. Onun sağlığına duacıyım, dilerim benden uzun yaşar. Ta çocukluğundan beri hep sana engel olacağımı, sana zararım dokunacağını düşündüm ve büyütmesi için seni onun kucağına verdim. Tedirgin olmadım mı sanıyorsun? Oldum kızım, oldum. Üvey annelerin gaddarlıklarını bütün dünya bilir. Ama Murasaki öyle değildi. Onun ne kadar melek gibi bir insan olduğunu çok iyi anladığım için yanımda olmadığın zamanlarda bile gözüm hiç arkada kalmadı."

Bayan Akashi çok uzun bir konuşma yapmıştı. Şimdiye kadar kızı dahil herkese çok resmi davranmıştı. Kızı olduğu için onunla teklifsiz konuşabileceği halde son derece saygılı ve hürmetkârdı. Kızı iki gözü iki çeşme ağlıyordu. Yaşlı adamın mektubunu okumak gerçekten de zordu. Yılların etkisiyle rengini kaybedip buruş buruş olmuş beş altı yapraklık Michinoku kâğıdı sararıp solmuştu ama hâlâ mis gibi kokuyordu. Kız başını hafifçe yana çevirdi. Gözyaşlarıyla ıslanan saçlarının çerçevelediği profili çok güzel görünüyordu.

Genji, Üçüncü Prenses'in odasından onların bulunduğu bölüme girdi. Gelişi o kadar ani olmuştu ki, Bayan Akashi mektubu saklamaya fırsat bulamadı. Perdelerden birini yarıya kadar çekerek arkasına saklandı.

"Küçük prensimiz hâlâ uyanmadı mı? Bir dakika yanından ayrılsam özlüyorum keratayı."

Prenses cevap vermeyince annesi söze karışarak "Çocuğu Murasaki götürdü" dedi Genji'ye.

"Murasaki de çocuğu tekeline aldı yani. Ne zaman onu görsem kucağında çocuk ortalıkta dolaşıp duruyor. Bu yüzden de sürekli üstünü değiştirmek zorunda kalıyor. Bir daha bebeği görmek isterse buraya gelsin, burada görsün."

"Murasaki'ye karşı biraz nezaketsizlik olmuyor mu? Bence düşüncelerinizi yeniden gözden geçirseniz daha iyi olur. Biz kız çocuklarını bile onun kucağına vermekte bir sakınca görmüyoruz. Ama bizimki oğlan, üstelik de prens; bu yüzden onun çocuğu alıp gitmesinde bizim için hiç ama hiçbir çekince yok. Siz bunları söylemekle çocuğu ondan saklamamızı mı telkin etmeye çalışıyorsunuz?"

"Kıymetli fikirlerinize saygım sonsuz, ancak hakkımdaki görüşlerinize itiraz ediyorum. Bu yaşta bile hâlâ etrafına caka satan ihtiyar bir bunak olabilirim ama beni devre dışı bırakıp hakkımda dedikodu yapamazsınız. Yüzüme karşı böyle konuştuğunuza bakılırsa arkamdan kim bilir neler söylüyorsunuzdur."

Genji perdeyi yana çekince Bayan Akashi'nin sütunlardan birine yaslanmakta olduğunu gördü. Üstündeki giysiler içinde çok zarif ve asil görünüyordu. Mektup kutusu kadının hemen yanındaydı ama alelacele onu mal kaçırır gibi gözlerden saklamaya çalışmak hem çok uygunsuz olacaktı hem de şanına yakışmazdı Bayan Akashi'nin.

"Bu kutu da ne oluyor? Sizin için çok önemli bir şey olduğu kesin. Yoksa aşk ateşiyle cayır cayır yanan bir beyefendinin size yazmış olduğu bitmez tükenmez uzun bir mektup mu bu? Öyle bir şey olmalı ki kutunun ağzını muhkem kapatmışsınız."

"Konuşmalarınızla bir saygısızlık örneği daha verdiniz. Anlaşılan bu sıralarda kendinizi bir delikanlı gibi hissediyorsunuz. Yaptığınız şakalar da o yaş grubunun. Yaptığınız esprileri anlamakta inanın hepimiz güçlük çekiyoruz."

Bayan Akashi gülümsüyordu ama bir şeylere canının sıkıldığı her halinden belliydi. Genji olan biteni çok merak etmişti. Başını yana eğip sorgulayan gözlerle bakması üzerine Bayan Akashi bir açıklama yapma gereği hissetti.

"Bunlar babamın Akashi'deki evinden gelen evraklar. İçlerinde mektup, dua, nasihat ve bu gibi dinsel metinler var. Münasip bir zamanda bunları size de göstermemi istedi ama şimdi vakti değil. Umarım bana kırılmazsınız."

"Babanızın dini bütün bir Budist olarak yıllarca ne kadar ibadet ettiğini, tesbihat yaptığını ve çilelere girdiğini çok iyi biliyorum. Bu uzun zaman zarfında gayb ilmini hatmeden bilge bir keşiş haline geldiğinden de eminim. Zaman zaman kulağıma halk arasında çok ün yapan keşiş ve rahiplerin isimleri çalınır. Hayatlarını inceleyip meseleye daha derin bir açıdan bakınca maalesef onların hâlâ dünya âleminden kopamadıklarını, nefsanî duygularını yenemediklerini görüyorum. Evet, sadece bilgelik yetmiyor. Uhrevi hayata babanız kadar kendini adayan, onun üstünde samimi bir şekilde yoğunlaşan başka bir insan göremedim. Bu konuda hiç kimse onun eline su dökemez. O, bilgelik ve öğrenme aşkına rağmen başkalarına karşı sıcak hisler besleyen duygusal bir insandır. Üstelik bir fazilet abidesi olduğu halde bunu hiç kimseye belli etmeyecek kadar alçakgönüllü bir kişidir. Daha ilk karşılaşmamızda onun bizim gibi dünyalılardan olmadığını anlamıştım. Şimdi

ise bu fani dünyanın üstünde kalan son izlerini de fırlatıp atarak hidayete ermeye, gerçek kurtuluşa ulaşmaya çalışıyor. Gidip onunla tatlı tatlı sohbet etmeyi öyle isterdim ki..."

"Bana gelen haberlerden öğrendiğim kadarıyla babam sahili bırakıp kendini dağların kuş uçmaz kervan geçmez derinliklerine vurmuş."[36]

"Elinizdeki evraklar yoksa onun son vasiyetnamesi mi? Son zamanlarda mektup aldınız mı ondan? Ya anneniz? O, bu konularda ne düşünüyor?" Bu soruları sorarken Genji'nin sesi titriyordu. "Karı koca arasındaki bağlar bazen çocuk ve ebeveyn arasındaki bağlardan daha güçlüdür. Aradan yıllar geçip de dünyayı birazcık olsun tanımaya başlayınca, garip ama, kendimi ona çok yakın hissetmeye başladım. Bu güçlü bağın nereden kaynaklandığını aşağı yukarı tahmin edebiliyorum."

Babasının mektubundaki gördüğü rüya ile ilgili olan bölüm belki Genji'nin ilgisini çeker, diye düşündü Bayan Akashi. "Babam mektubunu garip bir el yazısıyla yazmış, pek çıkaramadım ama Sanskritçe olabilir. Her şeye rağmen mektubun bazı bölümlerine göz atmanızda fayda var. Ondan ayrıldığımda onu tekrar görebileceğimi hiç düşünmemiştim ama babam hâlâ benim için çok kıymetli ve çok şey ifade ediyor. Demek ki hâlâ her şeyi maziye gömüp geride bırakmamışım."

Genji mektubu eline alıp rüyanın anlatıldığı kısma bakarken gözyaşları içindeydi. "Yazı hiç de fena değil. Oldukça düzgün, okunaklı bir el yazısı bu. Çok genç ve güçlü bir insana aitmiş gibi bir izlenim veriyor. Babanız çok bilgili ve yetenekli bir adam. Biraz da politik zekâsı olsaydı, önünde açılmadık kapı kalmazdı bu dünyada. Duyduğum kadarıyla sizin aile aynı zamanda çok çalışkan ve akıllı bir bakan da yetiştirmiş. Onun hakkında övgüyle bahseden insanlar bile kendi kendilerine hep şu soruyu soruyorlar: "Ne oldu da böyle seçkin bir insanın soyu kurudu?" Fakat ben aynı fikirde değilim, o sülaleden gelen sen varsın ya. Kadın olman hiçbir şeyi değiştirmez. O sülale hâlâ devam ediyor. Dolayısıyla babanızın büyük bir sadakatle ettiği dualar hiç de boşa gitmiş sayılmaz.

Bildiği kadarıyla yaşlı adamı herkes dışarıdan çok garip ve gerçekleştirilmesi imkânsız hayaller peşinde koşan biri olarak tanımıştı. Kızıyla kurduğu ilişkiden dolayı Genji bu aileye karşı vicdanını rahatsız hissediyordu. Veliaht prensesin doğumu onun daha önceki hayatlarından birinde bu kadınla bir bağ kurduğunu gösteriyordu. Ama gelecekte ne olacağı hâlâ meçhuldü. Bu nedenle yaşlı adam için küçücük bir rüyanın bile ne anlama geldiğini daha iyi anlayabiliyordu. Sonuç olarak bu rüya ona Genji'yi damat olarak alması konusunda açıkça alâmetler göstermişti. Genji belki de veliaht prensesin doğumu için sürgüne gönderilmiş ve o acıları çek-

---

36. Anonim, *Kokinshū* 535:

İşte geldim, gidiyorum şu dağların başına,
Ne bir ses var ne seda, ne kuş çıkar karşına...

mişti. Peki, neler bırakmıştı acaba yaşlı adam? Hangi duaların okunmasını, hangi ibadetlerin yapılmasını öngörüyordu? Kutuyu saygıyla eline aldı ve içindeki kâğıtlara göz gezdirdi.

Kızına dönerek "Bende bu belgeleri tamamlayacak bazı kâğıtlar var. Onları sana göstermek istiyorum" dedi. Bir müddet sustuktan sonra devam etti. "Artık gerçeği ya da en azından bir kısmını biliyorsun. Bu öğrendiklerinin Murasaki ile aranı bozmasına sakın izin verme. Kimi zaman dışarıdan birinin gösterdiği ilgi ve şefkat, insana karı koca ya da ana baba ve çocuk arasındaki doğal yakınlıktan çok daha fazla şey ifade edebilir. Murasaki ise bırak yakınlık göstermeyi sana annelik yaptı. Sen daha çocukken sorumluluğunu üstüne aldı ve onun kollarında büyüdün, o gün bu gündür sana olan şefkati hiç değişmedi. Sözlerimi herkesin çok iyi bildiği üvey anne öykülerine ve oradaki yapmacıklığa değinerek bitirmek istiyorum. Öyle üvey anneler vardır ki çok naziktir, tatlı sözlüdür, fakat samimi değildir, davranışları yapmacıktır. Tabii bu kötü bir şey. Ama öte yandan çocuğun da bir tür kendini savunma düzeni vardır. Üvey annenin hainlik yapacağını hisseder hissetmez gayet doğal bir şekilde ondan uzaklaşır, onu daha az görür ya da inkâr eder. Ayrıca üvey anneden çeken kadınlar büyüyüp de böyle bir şey başlarına geldiğinde kendileri daha iyi olmaya çalışır. Basit görünmesine rağmen öyle eski düşmanlıklar vardır ki bunu hiçbir şey engelleyemez. Ancak anlaşmazlıkların çoğu incir çekirdeğini doldurmayan sebeplerden ortaya çıkar. Burada uzlaşmanın tek yolu gerçekleri olduğu gibi kabul etmektir. Önemsiz olayları görmezden gelmek yerine, ortada fol yok yumurta yokken zıtlıkları alevlendirmek, bağırıp çağırıp küplere binmek hiç kimsenin işine yaramaz ve insanları manen yorar. Tecrübelerimin ve gözlemlerimin çok geniş kapsamlı olduğunu iddia edemem. Fakat yine de vardığım bir sonuç vardır ki o da her insanın başarı ve yeteneklerinin bir sınırı olduğudur. İnsan kendi çapında ulaşabileceği en yüksek noktaya vardıktan sonra orada kalır ve daha ileri gidemez. Herkesin güçlü bir yanı, bir meziyeti vardır; şimdiye kadar olmayanını görmedim. Fakat sorun bütün hayatınızı dolduracak birini bulmak olduğu zaman doğru insanların sayısı oldukça azalıyor. Bu insan benim için doğu kanadında oturan Murasaki oldu. Onu bir eş olarak her açıdan mükemmel buluyorum. Ama maalesef bazen en su katılmadık soylu bayanlar bile kaypak ve basiretsiz olabiliyor." Genji son sözüyle kimi ima ettiğini tahmin etme işini ona bıraktı.

Daha sonra Bayan Akashi'ye dönerek yumuşak bir sesle "Sizin sezgi ve anlayışınız konusunda söyleyeceğim hiçbir söz yok. El birliği ederek prensesimize baktığınız için artık Murasaki ile can dostu olduğunuzu sanıyorum."

"Bunu söylemenize bile gerek yok. Murasaki çok nazik bir insan ve bunu her yerde söylüyorum. Beni bir rakip olarak algılayıp benimle hiç ilgilenmeyebilirdi de. Gösterdiği sevecenlik ve nezaketle beni gerçekten mahcup etti. Benim hata ve eksiklerimi kapatan aslında odur."

"Sana nazik davranmak için özel bir gayret sarf ettiğini düşünmüyorum. Kızın başını bekleyen biri olsun istedi, hepsi o kadar. Sen de annelik hakların üzerinde fazla durmayarak Murasaki'nin işini çok kolaylaştırdın. Bu konuda beni endişelendiren hiçbir şey yok. Huysuzluk ve anlayışsızlıkla hiç kimse bir yere varamaz. Böyle kötü duyguların ikinize de uzak olmasından dolayı duyduğum memnuniyeti anlatamam."

Genji, doğu kanadına gitmek için odadan çıkınca, Bayan Akashi aralarında geçen konuşmalar üzerinde düşünmeye başladı. Evet, alçakgönüllülüğü ve kendini geri planda tutması sonunda meyvelerini vermişti. Murasaki'ye gelince, o devamlı Genji'nin ilgi odağı olmak istiyordu, haklıydı da. Onun gibi güzel, çekici ve yetenekli bir kadından daha başka bir şey beklenemezdi. Genji'nin Üçüncü Prenses'le olan ilişkisi düzgün ve hatasızdı ama burada eksik olan bir şeyler vardı. Kız bir prenses olmasına rağmen ona yeterince ilgi göstermiyor, onu pek ziyaret etmiyordu. Prenses ile Murasaki aslında çok yakın akrabaydı ama prensesin durumu asalet derecesi olarak ondan biraz daha ilerideydi. Üçüncü Prenses için çok üzülüyordu ama ağzını açıp kimselere bu konuda bir şey söylemedi. Kimseyle dedikodu yapmadı, hiçbir konuda şikâyet etmedi. Şimdiye kadar hep doğru olanı yaptığını biliyordu ve bu yüzden içi rahattı. Zaman zaman prenseslerin bile talihi yaver gitmeyebiliyordu, Bayan Akashi ise prenses olmadığı için başına gelebilecek her şeyi zaten önceden kabullenmişti. Şu anda onun tek üzüntüsü dağların ıssızlığında inzivaya çekilmiş olan babasıydı. Yaşlı bir rahibe olan annesi kendini tamamen dinine ve ibadetine vermiş, öbür dünyadaki mutluluğu için çalışıyordu. Şimdi onun için en önemli konu "mutluluk bahçesine"[37] ektiği tohumlardı.

Üçüncü Prenses artık Yūgiri'nin kolayca erişebileceği bir yerdeydi. Genji ile evlenerek bu kadar yakınına gelişi istemese bile onu rahatsız ediyordu. Şu veya bu nedenle prensese bazı hizmetler verirken onun nasıl biri olduğunu anlamaya fırsat bulmuştu. Prenses sessiz, sakin bir genç kızdı; başka bir özelliği de yoktu. Genji bir koca olarak kendisinden beklenileni yapmaya kararlı görünüyordu ama kıza karşı derin ilgi duyduğunu söylemek zordu. Kızın nedimeleri arasında da aklı başında biri yoktu. Hepsi, bir elinde ayna, bir elinde cımbız durmadan saçını başını düzeltip ortalıkta fingirdeyen genç kızlardan ibaretti. Göründüğü kadarıyla Üçüncü Prenses'in oturduğu bölüm neşeli bir haneydi. Belki burada görmüş geçirmiş, tecrübeli kadınlar da vardı ama dışarıdan bakan bir insan bunları göremiyordu. İçlerinde en bunalımlı olan nedimenin bile yüzünde sırıtan bir maske vardı sanki. Genji bu küçük kızların sabahtan akşama kadar evde oyun oynamasından pek hoşlanmıyordu ama karakter olarak nutuk atıp ders vermeyi seven, herkese kulp bulan bir insan olmadığı için hiç kimsenin işine karışmıyordu. Ancak en çok üstünde

37. Bu şiirsel alıntının kaynağı bilinmemektedir.

durduğu konu prensesin eğitimiydi. Prenses onun sayesinde biraz daha dikkatli ve olgun davranmaya başlamıştı.

Yūgiri'ye göre mükemmel olan kadın çok azdı. Aradan geçen onca yıla rağmen hakkında kötü konuşulmayan tek kadın Murasaki'ydi. Sessiz sedasız bir hayat sürmüş, adı hiçbir kötü olaya karışmamıştı. Kimseye kaba veya kibirli davranmamış ve zarif tavırlarıyla her zaman bir nezaket timsali olmuştu. Onu ilk kez gördüğü anı hiç unutamıyordu. Karısı Kumoinokari de hoş ve güzel birisiydi ama sıradan bir kadındı. Sağlam hasletleri yoktu ve şimdiye dek fevkalade bir başarısı olmamıştı. Karısıyla ilgili kaygıları ve heyecanı dibe vurmaya başladığından dolayı, artık gözlerini Rokujō Konağı'na çevirmiş ve oradaki birbirinden güzel, birbirinden taze kızlarla ilgilenmeye başlamıştı. İçlerinde en soylusu kuşkusuz Üçüncü Prenses'ti ama Genji insan olarak ona çok ucuz bir değer biçmişti. Bunu etrafındakilere belli etmemek için durumu kurtarmaya çalışıyordu. Yūgiri merakla yanıp tutuşmuyordu ama yine de Üçüncü Prenses'i göz ucuyla bile olsa görebilmek için can atıyordu.

Kashiwagi, Suzaku Sarayı'na sık sık girip çıkan birisi olarak Üçüncü Prenses'ten ve İmparator Suzaku'nun onunla ilgili olan endişelerinden haberdardı. Kendisi, Üçüncü Prenses'in ilk taliplerden biriydi. Damat adaylığı hâlâ devam ederken bir de bakmıştı ki kız Genji'ye gidivermiş! Dünyası yıkılmış ve aradan geçen onca zamana rağmen bunu hâlâ kendine yedirememişti. Sırf kendisini rahatlatmak için, prensesin yanında çalışan ve onu çocukluğundan beri tanıyan kadınlarla mektuplaşmaya başlamıştı. Herkesin bildiği dedikodu onun da kulağına gitmişti: Üçüncü Prenses Genji'nin gönlünü fethedememişti.

Dadısının kızı Kojijū onun en büyük dert ortağı olmuştu: "Ben, onun kadar soylu olmadığımı ve benden çok daha iyilerine layık olduğunu biliyorum. Ama onu en çok mutlu edecek olan yine de benim. Yeter ki bir fırsatım olsun. Dünyada hiçbir şey baki değil. Yarın öbür gün bakarsın Genji tasını tarağını toplar inzivaya çekilir." Kashiwagi durmadan bu şekilde konuşarak Kojijū'ya dert yanıyordu.

Üçüncü ayın güzel bir günü Prens Hotaru ve Kashiwagi, Rokujō Konağı'nı ziyarete gittiklerinde onları Genji karşılamıştı.

"Bu sıralarda günlerim ne yazık ki pek sıkıcı ve tekdüze geçiyor. Özel ve resmi işlerimi belli bir düzene soktum, hiçbir yaramazlık yok. Vallahi bugün sizi nasıl eğlendireceğimi bilemiyorum. Yūgiri burada olsaydı iyi olurdu ama okçuluk antrenmanı için yayını alıp dışarı çıktı. Böyle zamanlarda hiçbir fırsatı kaçırmaz. Nereye gittiğini tam olarak bilemiyorum. Etrafında çok iyi genç okçulardan oluşan bir grup var. Keşke gitmeseydi de bizimle birlikte olsaydı." Tam o anda içeriye birisi girerek Yūgiri'nin büyük bir arkadaş topluluğuyla birlikte konağın kuzeydoğusunda top oynamakta olduğunu söyledi. "Vakit geçirmek için belki ince bir spor değil ama insanı zinde ve uyanık tutuyor. Onu buraya çağırın lütfen."

Çağrı yapıldı ve Yūgiri yanında bir sürü genç adamla birlikte Genji'yi görmeye geldi.

"Topunuzu da getirdiniz mi? İsimleriniz ne sizin?"

Yūgiri arkadaşlarını teker teker tanıttı.

"Evet gençler şimdi top sizde! Gösterin bakalım kendinizi."

Konağın doğu kanadındaki alan oyun için en uygun olan yerdi, çünkü Prenses Akashi bebeğiyle birlikte saraya döndüğü için burası bomboştu. Bahçedeki akarsuların birleştiği noktada kendilerine uygun bir düzlük buldular. Top oynamak için bundan daha iyi ve gösterişli bir yer olamazdı. Takım, Kashiwagi de dahil olmak üzere Tō no Chūjō'nun öteki oğullarından ve diğer genç ve orta yaşlı insanlardan meydana geliyordu. Öğle vaktinin geç saatlerinde oyuna başladıklarında hava çok güzeldi ve yaprak kımıldamıyordu. Kōbai, mevkiinden dolayı ilk başlarda biraz ağır davransa da dakikalar ilerledikçe kendini iyice oyuna kaptırmıştı.

"Görüyor musunuz top oynamak mevki makam tanımıyor. Bırakın şu asalet numaralarını da kendinizi oyuna verin gençler. Burada rütbe ve kıdem sökmez. Eğlenmenize bakın. Ben sizin yaşınızdayken bir dakika yerimde duramazdım. Keşke şimdi de öyle olabilsem. Daha önce söylediğim gibi pek öyle ince bir spor değil ama olsun ne fark eder ki!"

Açan tomurcuklarla süslü kiraz ağacının altında yerlerini alan Yūgiri ve Kashiwagi'nin ikisi de akşam güneşinde çok yakışıklı görünüyordu. Genji'nin incelikten yoksun bulduğu bu spor, içinde bulunulan mekân ve katılanların sayesinde olağanüstü bir zarafet kazanmıştı. Akşamleyin etrafa çöken ilkbahar sisi ile birlikte yapraklar ve ağaçlardaki tomurcuklar ince bir duman tabakasının arkasına gizlenmişti. Oyunların en basiti bile belli bir yetenek ve teknik gerektiriyordu ve nitekim oyuncuların her biri kendi yeteneklerini sergilemeye kararlıydı. Kashiwagi sadece kısa bir süre için oynamış olsa bile, aralarında en iyi oynayanın o olduğu belliydi. Çok yakışıklı, samimi ve mahcup bir gençti; fakat aynı zamanda gayet canlı ve tutkulu bir insandı. Oyuncular şimdi güney merdiveninin önündeki kiraz ağaçlarının altında oynuyorlardı ama açan çiçekleri kimsenin gözü görmüyordu. Genji ile Prens Hotaru taraçanın bir köşesinde oturmuş onları seyrediyordu.

Atışlar birbirini kovaladıkça herkesin yeteneği daha belirgin bir şekilde ortaya çıkıyordu. Koskoca, kelli felli, rütbeli insanlar kendilerini oyuna öyle bir kaptırmışlardı ki başlarında kaykılıp giden resmi şapkaları umurlarında bile değildi. Yūgiri, onun mevkiindeki bir insanın kendini oyuna o kadar kaptırmaması gerektiğinin farkındaydı ama dışarıda seyredenler onu bu haliyle daha genç ve daha hoş bulmuşlardı. Onun bu hali etrafındakilere gençlik aşısı gibi gelmişti. Sırtında beyaz üstüne kırmızı şeritli yumuşak bir kimono vardı. Paçalarını ayak bileklerine kadar sıvadığı, kendini kapıp koyuverdiği halde, yine de son derece derli toplu ve ne yaptığının bilincindeydi. Sağa sola koşuştururken başından aşağı kar taneleri

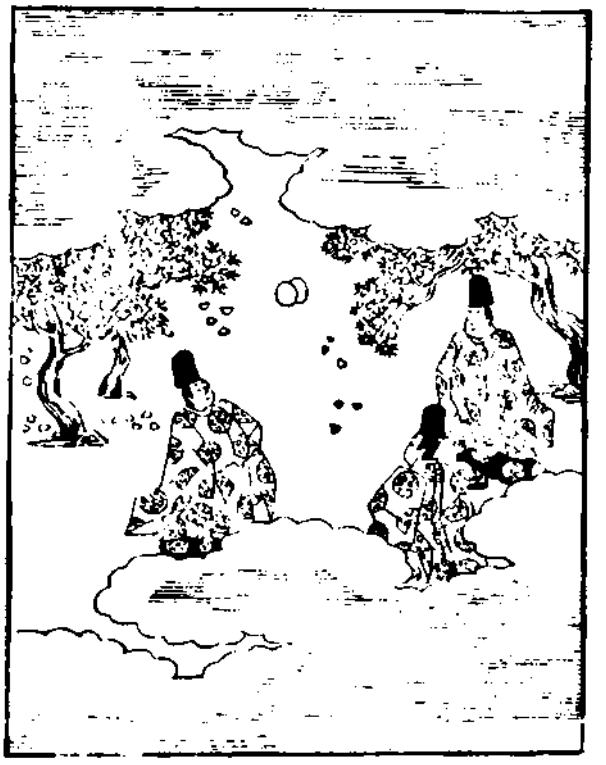
gibi kiraz çiçeklerinin taç yaprakları dökülüyordu. Kiraz ağacının aşağıya doğru sarkan dallarından birini koparark merdivenlere oturdu.

Kashiwagi yavaşça arkadan yaklaşarak, "Bu çiçekler de ne kadar kısa ömürlü oluyor, hemen dökülüveriyorlar" dedi ve ilave etti, "Aman bahar rüzgârı, çiçekler incinmesin."[38]

Kashiwagi, Üçüncü Prenses'in oturduğu bölüme doğru şöyle bir göz attı. Odaların içi her zamanki gibi insan kaynıyordu. Panjurların altından ve arasındaki boşluklardan sarkan rengârenk kimono kolları bahar tanrıçasına sunulacak adak kumaşları andırıyordu. Kashiwagi'den birkaç adım ötede kadınlardan biri perdelerini umursamazca açmış, sanki kur yapacak bir erkekten teklif bekler gibiydi. Minicik, sevimli bir Çin kedisi, peşinde kocaman bir kediyle binadan dışarı fırladı. Arkalarından kediyi yakalamak için dışarıya çıkan kadınların ipekli kumaşlarının hışırtısı duyuldu. Arapsaçına dönmüş uzun bir ipe bağlı olduğuna bakılacak olursa kedi hâlâ evcilleşmemiş bir hayvandı. Kedi kendini kurtarmaya çalışırken boynundaki ip panjurlardan birine takılınca pencere açılmış, içerideki kadınların hepsi görünüvermişti. Fakat hiçbiri, hatta taraçaya çok yakın olanlar bile bu durumu fark etmemişti. Herkesin gözü kedideydi.

---

38. Fujiwara Yoshikaze, *Kokinshu* 85:
Aman bahar rüzgârı! Çiçekler incinmesin!
Ne kadar esersen es, yaprağı dökülmesin!

Perdenin arkasında, batı kanadındaki ikinci sütunun yanında günlük kıyafetleriyle bir kadın ayakta dikiliyordu.[39] Üstünde mor şeritli kırmızı bir kimono vardı. Kimononun boynu ve kolları gökkuşağı gibi bir renk cümbüşü içindeydi. Pelerini desenli, beyaz bir kumaştan yapılmıştı ve üstünde kırmızı şeritler vardı. Başından aşağı dökülen ipek saçları çağlayanlar gibi topuklarına kadar iniyordu. Kabarık eteklerin içinde kız neredeyse kaybolmuş gibiydi. Gür, siyah saçlarının çerçevelediği kar beyaz yüzü çok hoş ve sevimliydi. Ama ne yazık ki oda çok karanlık olduğu için Kashiwagi bu kızı pek iyi seçememişti. Ne zevkle maçı seyreden kadınlar ne de ağaç dallarındaki çiçekleri saça saça oyuna devam eden erkekler, açılıp kapanan panjurların, kaçan kedinin farkına varmışlardı. İçerideki kadın acı acı miyavlayan kediye bakmak için başını çevirdiğinde huzurlu güzel yüzü ve gençliğinin getirdiği dayanılmaz cazibe bir tablo gibi ortaya çıkıvermişti.

Yūgiri bütün olan biteni görmüş ve Kashiwagi'nin bu meraklı bakışlarından hiç hoşlanmamıştı. İsteseydi, koşup yarıya kadar açılmış panjuru indirebilirdi ama böyle bir davranışın işleri daha da karıştıracağı kesindi. Öksürerek içerideki kadını uyarır uyarmaz, kadın hemen gözden kayboldu. Aslında kendisi de manzarayı biraz daha seyretmek istiyordu; fakat ne yazık ki kedi ipini kurta-

39. Bu cümledeki fiil önemlidir. Gerçek bir hanımefendi olan kadınlar ayaktayken görülmekten kaçınırlardı.

rınca panjur gürültüyle kapanıvermişti. Yūgiri derin bir iç geçirdi. Kashiwagi'nin üzüntüsü ise daha derindi. Arkadaşlarından ayrı günlük kıyafetleri içinde görünen bu kadın olsa olsa Üçüncü Prenses olabilirdi. Kashiwagi hiçbir şey olmamış gibi davranıyordu ama Yūgiri onun prensesi gördüğünü bildiği için bu durum onu çok mahcup etmişti. Kashiwagi heyecanını biraz yatıştırmak için kediyi yanına çağırarak kucağına aldı. Mis gibi parfüm kokan bu sevimli yaratık ince ince miyavlarken Üçüncü Prenses'i hatırlatıyordu. Kashiwagi prensese âşık olmak üzere olduğunu hissetti.

Genji, "Böyle bir yerde genç beyefendilerimizin vakit öldürmelerini istemiyorum. Haydi bakalım herkes içeri!" diyerek onları konağın doğu kanadına götürdü ve Prens Hotaru ile sohbete burada devam etti.

Hâlâ oyunun heyecanını üstlerinden atamayan gençler taraçada oturacak bir yer seçip kendilerine sunulan şarap ve meşrubatlardan içmeye, şeftali, portakal, kamelya pastası,[40] kurutulmuş balık gibi mezelerden yemeye başladılar.

Kashiwagi düşüncelere dalmıştı. Arada sırada boş bakışlarla kiraz çiçekleri üstünde göz gezdiriyordu.

Yūgiri şu anda Kashiwagi'nin Üçüncü Prenses'i düşündüğünden ve mazbut bir hanımefendinin kendini el âleme teşhir etmesinin doğru bir şey olmadığını aklından geçirdiğinden emindi. Murasaki asla böyle bir düşüncesizlik yapmazdı. Yūgiri şimdi Genji'nin başkalarına gösterdiği saygıyı niçin prensese göstermediğini daha iyi anlamıştı. Prensesin bu çocuksu umursamazlığı çok sevimliydi ama böyle durumlar insanın başına dert açabilirdi.

Kashiwagi'nin ilgilendiği konu ise prensesin kusurları değildi. Prensesi tesadüfen ve çok kısa bir süre için görmüştü, ama kesinlikle görmüştü. Prensesle aralarında görünmez bir bağ olduğundan emindi. Sabırla beklemiş, sonunda da mükâfatlandırılmıştı.

Genji, geçmiş yılları hatırlayarak, "Tō no Chūjō ve ben gençliğimiz boyunca hep rekabet içinde olmuşuzdur. Onu yenemediğim tek konu futboldu" dedi. "Futbol yeteneğinin kalıtsal olduğunu söylemek uçuk bir ifade gibi gelebilir ama ben gerçekten aileden gelen böyle bir yeteneğin olduğuna inanıyorum. Size gelince sayın bayım, gerçekten göz kamaştırıcıydınız!"

Kashiwagi gülümsedi. "Böyle bir şerefin torunlarımız için bir anlamı olacağından pek emin değilim."

"Kesinlikle hata ediyorsunuz. Gerçekten mükemmel olan her şeyin bir kaydını tutmak gerekir. Ailenin gelecek kuşakları için tek tek bunların kaydını tutmak lazım, bunun aile tarihinde en ilginç ve aydınlatıcı konulardan biri olacağına inanıyorum."

---

40. Pirinç nişastasından yapılıp kamelya çiçeği yapraklarına sarılarak sunulan bir tür lokum.

Kashiwagi, böyle genç ve yakışıklı bir adamın karısını etkileyebilmek ve onun gönlünü kazanabilmek için neler yapması gerektiğini merak ediyordu. Bir anda ümitsizliğe ve aşağılık duygusuna kapılmıştı.

Kashiwagi ve Yūgiri birlikte aynı arabaya bindi ve yol boyunca konuştular.

"Onu ziyaret etmekle iyi ettik" dedi, Yūgiri. "Zavallı adamın canı sıkılıyor. Tomurcuklar dökülmeden bir vakit bulup onu yine ziyaret edelim. Bir daha gelirken okunu ve yayını getir de ilkbahar bitmeden mevsimin tadını çıkartalım."

Daha sonra bir gün kararlaştırdılar.

"Anladığım kadarıyla baban, zamanının büyük bir kısmını konağın doğu kanadında geçiriyor. Orada oturan hanıma da çok düşkün görünüyor." Kashiwagi belki de söylememesi gereken şeyleri de konuşmaya başlamıştı. "Onun bu durumu Üçüncü Prenses'i nasıl etkiliyor sence? Biliyorsun o kız babasının sevgilisiydi ve el bebek gül bebek büyüdü. Evini özlüyordur mutlaka. Evlilik onun için yepyeni bir deneyim olmalı."

"Hiç alakası yok. Evet, konağın doğu kanadında oturan Murasaki'nin onun hayatında özel bir yeri olduğu kesin, ama babam kız daha küçücükken, onu yanına aldı ve elinde büyüttü. Bu durum babamın prensese karşı iyi davranmasını engellemiyor. Babam prensese tapar, ha dediği yere han yapar!"

"Gerçekleri çarpıtmaya çalışma. Aralarının nasıl olduğunu gayet iyi biliyorum. Söylentilere bakılırsa kız buraya geldi geleli içi kan ağlıyormuş. Doğru, ne yapsın zavallı... Ona evlilik oyunu hakkında eğitim verilmedi ki evinde" dedi Kashiwagi ve şiirini okudu:

"Daldan dala konan bülbül, çiçeklerde aranırsın,
Kiraz dalına gelince, niçin geri dolanırsın?"

Daha sonra da yumuşak bir sesle

"Elin' çabuk tut ey bülbül, yoksa mahrum kalırsın!"[41]

diye ekledi.

Bu düpedüz bir küstahlıktı fakat Yūgiri, arkadaşının içindeki yangının nedenini anlayabiliyordu.

"Yuva kurar hüthüt kuşu ormanların derinine,
Bakar kiraz çiçeğine, ömür katarken ömrüne.

41. Bu cümledeki ritim, onun şiirsel konuştuğunu ya da bir şiirden alıntı yaptığını gösteriyor.

"Evet beyim, Genji'den herhalde tek bir kadın üzerine titremesini bekleyemezsiniz."

Aynı mesele hakkında daha fazla bir şey duymak istemediğinden dolayı hemen konuyu değiştirdi. Daha sonra da herkes kendi yoluna devam etti.

Kashiwagi, hâlâ babasının konağında oturuyordu ve kaldığı bölüm binanın doğu kanadındaydı. Her ne kadar hayattan beklentileri olsa da kendi isteğiyle bekârlığı seçmişti. Ancak bazen sıkıntıdan patlıyor bazen de kendisini çok mutsuz hissediyordu. Hâlâ gençti, yakışıklıydı. Yeteri kadar sabredecek olursa, istediği kadını elde edebilirdi. Kendi kendine verdiği bu iyi telkinlere rağmen şimdi ıstırap çekiyordu. Acaba Üçüncü Prenses'i bir daha ne zaman görebilirdi? Bu, futbol maçının yapıldığı akşamki kadar kısa bir süre için olsa bile ona yeterdi. Avamdan bir kadın olsaydı, konağı terk etmek için tabu olan yönleri veya ona benzer bir yasağı bahane ederek izin koparabilirdi. Fakat o bir prensesti. Bu nedenle Kashiwagi, konağın kalın duvarlarını ve kapalı kapılarını aşarak ona olan özlemini dile getirecek, mesajını ona ulaştıracak bir yol bulmalıydı.

Oturup Kojijū'ya bir mektup yazdı. "Geçenlerde bahtımın rüzgârı attı beni soylu mekânınıza. Ne yazık ki, benim için mutluluk sayılabilecek bu olay, hanımınızın bana karşı olan düşmanlığını körüklemekten başka bir işe yaramadı. O akşamdan beri derin kederler içindeyim. Aklım hep onda kaldı, dinmiyor gözümün seli."[42]

"Görüverdim o dalı, tutamadım yanarım,
O goncayı anarak, akşam akşam ağlarım."

Kojijū, Kashiwagi'nin mektubunu eline aldıktan sonra dikkatle okudu. Geçen gün olanlardan hiç haberi olmadığı için onun bu sözlerini, ne istediğini bilmeyen toy bir delikanlının hezeyanları olarak yorumladı.

Prensesin etrafında pek fazla insanın olmadığı bir zamanı seçerek Kashiwagi'nin mektubunu ona iletti. "Çok yapışkan birine benziyor, at sineğinden farkı yok" dedi Kojijū gülümseyerek ve ekledi "Onu neden ciddiye aldığımı bilemiyorum."

Prenses, kadının açıp önüne koyduğu mektuba bakarak "Biraz komik olmuyor musun Kojijū?" diye karşılık verdi.

Mektuptaki kinayeli sözlerin ve yaşanan olayların farkına vardığında bir anda yüzü utançtan kıpkırmızı kesildi. Aklına hemen bu tür dikkatsizlikleri yüzünden Genji'nin ona yaptığı uyarılar geldi.

---

42. Ariwara Narihira, *Kokinshu* 476 ve *İse Masalları* 99:
Hayal meyal o kızı, gördüğüm günden beri,
Aklım hep onda kaldı, dinmez gözümün seli.

"Yūgiri'nin seni görmesine asla fırsat verme" demişti, "Çünkü sen daha çok gençsin. Böyle şeylere dikkat etmeyebilirsin. Ama lütfen et. Bu konuda çok ciddiyim."

Kız dehşete düşmüştü. Yūgiri yoksa onu görmüş ve bunu Genji'ye anlatmış mıydı? Durup durduğu yerde acaba Genji onu yine haşlayacak mıydı? Kız hâlâ çocuktu, korkunca aklına ilk gelen Genji oluyordu.

Hanımını cevap verme konusunda her zamankinden daha kayıtsız bulan kadın, meseleyi daha fazla kaşımadı. Kojijū odasında yalnız kalınca akıcı el yazısıyla Kashiwagi'ye bir mektup döşendi.

Geçenlerde buradan çok soğuk bir şekilde ayrıldın. Sana çok kızgınım. "Görüverdim o dalı, tutamadım yanarım" demekle neyi kastediyorsun? Kinayeli sözlerin hanımefendiyi rahatsız ediyor. Bir daha ona böyle sözler söyleme.

"Kimselere söyleme, senden budur dileğim
Görsen bile goncayı, sadece ben bileyim...
O kiraz tomurcuğu, tepelerin üstünde,
Elin ulaşmadığı, yükseklerde bir yerde..."

"Sakın deneme, sakın deneme!"

BÖLÜM 35

TAZE FİLİZLER

WAKANA: GE (若菜下)

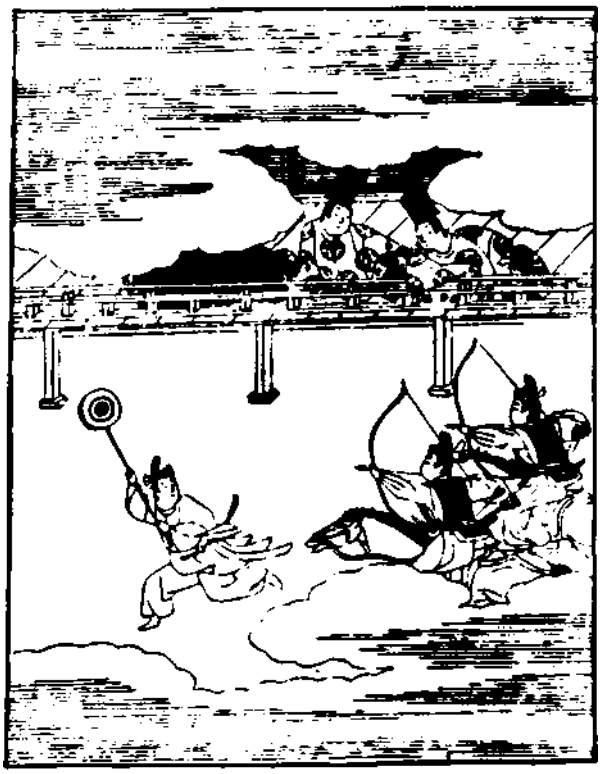

İKİNCİ KISIM

Kashiwagi'ye göre, Kojijū'nun cevabı mantıksız değildi fakat oldukça sert bir dille yazılmıştı. Prensesle olan ilişkisi buraya kadar mıydı? Ondan tamamen ümit kesmeli miydi? Artık hiç cevap gelmeyecek miydi? Canı gibi sevdiği ve hayran olduğu Genji'ye düpedüz ihanet etmiyor muydu?

Üçüncü ayın son gününde gençlerin hepsi Rokujō Konağı'nda toplandı. Kashiwagi'nin gitmeye hiç niyeti yoktu ama Üçüncü Prenses'in yaşadığı yerdeki kiraz çiçeklerinin altında biraz efkâr dağıtmak istedi. İkinci ayda bir okçuluk müsabakası yapılması planlanıyordu ama ne yazık ki iptal edildi, çünkü Üçüncü Ay tahttaki imparatorun annesi Fujitsubo için sarayda matem ayı olarak kararlaştırılmıştı. Aynı etkinliği Genji kendi konağında yapacağını ilan edince herkes sevindi. Rokujō Konağı'na olan yakınlıklarından dolayı maiyetindeki bütün hizmetlilerle birlikte konağa ilk gelenler General Higekuro ve General Yūgiri oldu. Başlangıçta diz üstü ok atışları yapılacağı duyurulduğu halde daha sonra ayakta ok atışları da yarışmaya dahil edildi. Böylece usta okçular yeteneklerini daha iyi gösterme fırsatı bulabileceklerdi. Okçular sağlı sollu iki sıra halinde yarış alanında dizildiler.[43] Ba-

43. Soldaki sıra tek numaralı, sağdaki sıra ise çift numaralı okçulardan meydana geliyordu. Önce soldaki okçulardan biri öne çıkarak atışını yapıyor, daha sonra ise sağdaki okçu onu takip ediyor

har neredeyse sona ermek üzereydi. Gün batımında etrafa çöken sis, son misafirliğine çıkmış kıymetli bir konuktan farksızdı. Misafirler, dışarıda esen rüzgârdan dolayı kiraz ağaçlarının altından ayrılmaya hiç de niyetli değildi. Üstelik herkes dut gibi sarhoştu.

"Ödüller çok nefis!" dedi birisi. "Bunları seçen kadınlar gerçekten büyük zevk sahibi olmalı. Böyle güzel mükâfatları gördükten sonra söğüt ağacına yüz ok atan partal askerleri seyretmek gelmiyor insanın içinden.[44] Bakın buraya geldik bize efendi gibi muamele ediyorlar. Bize seyrettirecekleri oyunların da öyle olması lazım."

General Higekuro ve Yūgiri de ok meydanındaki diğer subayların arasına katıldı. Kashiwagi yayını eline aldığında oldukça düşünceli görünüyordu. Bunu fark eden Yūgiri kaygılanmıştı. İstese de bu duruma kayıtsız kalamazdı. Kashiwagi onun en yakın dostuydu. Onlar kadar ruhen iyi anlaşan iki arkadaş zor bulunurdu. Yüreklerinden geçen en ufak bir hüzün dalgasını bile hemen anlayabiliyorlardı.

Kashiwagi, Genji'ye bakmaya cesaret edemiyordu, çünkü onunla ilgili bir sürü yasak düşünceler geçiyordu aklından. Halbuki o, her attığı adıma dikkat eden düzgün bir insandı ve başkaları üzerinde bıraktığı izlenim onun için çok önemliydi.

---

ve bütün yarış böyle devam edip gidiyordu. İlk atışı sol cenah yaptığı için bu sıraya "ön sıra" (*mae*), sağdaki sıraya ise "arka sıra" (*shirie*) adı veriliyordu.

44. *Shih Chi*'de böyle bir kullanımdan bahsedilir.

İşte tam o anda prensesin kedisi aklına geldi, ne yapıp edip onu eline geçirmeliydi. Mutsuzluğunu bir kediyle paylaşması mümkün değildi ama bu kediyi eline geçirecek olursa belki yalnızlığını paylaşabilirdi. Sonunda bu düşüncesi bir saplantı haline geldi. Çalmayı düşündü ama bunun sandığı kadar kolay olmayacağı kesindi.

Çektiği ıstırabı biraz da olsa hafifletmek ümidiyle saraya kız kardeşini ziyarete gitti. Kız kardeşi son derece temkinli, hatta biraz da tutucu bir kadın olduğu için Kashiwagi'ye yüzünü bile göstermiyordu. Kendi öz kardeşinin ona böyle davranması çok tuhafına gitmişti. Üçüncü Prenses ona yüzünü göstermesine rağmen, Kashiwagi bunu hafif meşrep bir davranış olarak değerlendirmemişti.

Daha sonra Üçüncü Prenses'in kardeşi olan Veliaht Prens'i ziyaret etti. Aynı aileden olduklarından dolayı mutlaka birbirlerine benzemeliydiler. Ancak Veliaht Prens hiç de yakışıklı biri sayılmazdı. Buna rağmen kendisinde asaletin verdiği bir saygınlık vardı. Saraydaki kedi, yavrularının çoğunu şuraya buraya bırakmıştı. O sırada bu sevimli yavrulardan biri, Veliaht Prens'in kaldığı bölümde bir aşağı bir yukarı koşuşturup duruyordu. Birdenbire Kashiwagi'nin aklına Rokujō Konağı'nda gördüğü kedi geldi.

"Üçüncü Prenses'in harika bir kedisi var. Onun gibisi dünyada bulunmaz. Geçenlerde şöyle gözümün ucuyla gördüm ama o gün bu gündür unutamıyorum keratayı! Beni çok etkiledi."

Kedilere çok düşkün olan Veliaht Prens konuyla ilgilenmiş, olayı en ince ayrıntısına kadar dinlemişti. Tabii bunda Kashiwagi'nin büyük rolü vardı, kediyle ilgili her şeyi haddinden fazla abartarak anlatmıştı.

"Bu bir Çin kedisi, bu hayvanlar çok değişik oluyor. Neticede kedi kedidir ama bence bu kedi çok farklı ve çok sıcakkanlı. Görseniz bayılırsınız."

Veliaht Prens, Prenses Akashi'ye isteğini iletince kedi hemen oraya getirildi. Herkes bu kedinin, çok üstün vasıflı bir hayvan olduğu konusunda hemfikirdi. Kashiwagi, hem İmparator Suzaku'nun en sevdiği insanlar arasındaydı, hem de koto ve diğer çalgı aletlerini öğrettiği için Veliaht Prens'e çok yakındı. Bu samimiyete dayanarak, ısmarladığı kediyi almak için Veliaht Prens'i birkaç gün sonra tekrar ziyaret etti.

"Ne kadar da çok kediniz var sizin. Geçen gün sözünü ettiğim minnoşum nerede, buralarda mı?"

Kediyi hemen yakalayıp içeri getirdiler. Kashiwagi kediyi kucağına alıp okşamaya başladı.

"Çok güzel bir hayvan" dedi Veliaht Prens, "Ama pek uysal görünmüyor. Belki de bize alışkın olmadığından dolayı böyle. Bu cins kediler, Japon kedilerinden daha mı üstün, ne dersiniz?"

"Kediler genellikle insanları tanımaz ama bazı zeki kedilerde aynen insanlarda olduğu gibi bambaşka bir ruh vardır. Şunlara bir bakın, hepsi birer afet. Sayın prensimiz bu kediyi birkaç günlüğüne evime götürebilir miyim?"

Kashiwagi konuşurken saçmaladığını düşünmüştü ama yine de istediği kediyi aldı. Gece yanında yatırdı ve sabah olunca da karnını doyurup tuvaletini yaptırdı. Kedi, ilk çekingenliği geçer geçmez Kashiwagi'ye ısınmıştı. Kashiwagi, küçük yaramazın, eteklerini kemirmesine, yürürken eline ayağına dolaşmasına bayılıyordu. Taraçada oturup dalgın dalgın düşündüğünü görünce kedi hemen yanına gelmiş ve ona miyav miyav bir şeyler anlatmaya çalışmıştı.

"Ne var canım? Ne söylüyorsun? Anlat, anlat!" diyerek gülümseyip kedinin sırtını sıvazladı. "Sen, özlediğim bir insanı hatırlatıyorsun bana, sen özlemenin ne demek olduğunu bilir misin? Herhalde seninle önceki hayatlarımızdan birinde tanıştık, çünkü çok iyi anlaşıyoruz."

Kashiwagi kedinin gözlerine bakarken o da başını çevirmiş, Kashiwagi'yi seyrederek miyavlıyordu. Kediyi kucağına alır almaz tekrar o eski hüzünlü düşüncelerine daldı.

Kadınlarından biri, "Efendimiz durup dururken bütün zamanını kediyle geçirmeye başladı" diye söylendi. "Daha önce kedilerle hiç ilgilenmezdi."

Veliaht Prens kediyi geri istedi ama Kashiwagi hiç oralı olmadı. Kedi artık onun en iyi arkadaşı olmuştu.

Tamakazura hâlâ Yūgiri'ye, diğer kardeşlerine olduğundan daha yakın hissediyordu kendini. Duyarlı ve sevecen bir kadındı, ne zaman Yūgiri onu ziyarete gelse hemen resmiyeti bırakıyor, ona karşı çok sıcak ve candan davranıyordu. Yūgiri de onun bu yakınlığından memnundu, çünkü Veliaht Prens'in karısı olan kız kardeşinden hiç hoşlanmıyordu. Higekuro, kendisini yeni karısı Tamakazura'ya adamıştı ve Prens Hyōbu'nun kızı olan eski karısıyla artık hiç görüşmüyordu. Tamakazura'nın kız çocuğu olmadığı için Higekuro, Makibashira'yı evine getirmek istiyordu ama dede Prens Hyōbu'nun böyle bir şeye kesinlikle izin vermeye niyeti yoktu. Makibashira'nın ellerin evinde alay konusu olmasına izin veremezdi. Prens Hyōbu, hem İmparator'un en yakın danışmanlarından biri[45] hem de çok saygın bir kişilik olduğundan, bir dediği iki edilmezdi.

Higekuro çok faal ve çağdaş bir insan olduğu için toplumda büyük saygı görürdü. Öyle ki, Genji ve Tō no Chūjō'dan sonra üçüncü sırada o gelirdi. Bir gün Higekuro'nun da onlar kadar önemli bir şahsiyet haline geleceğinden hiç kimsenin şüphesi yoktu. Çok güzel bir kızı olan Higekuro'nun kapısını her gün damat adayları aşındırıyordu ama bunlar arasından seçim yapacak olan Higekuro değil, kızın dedesi olan Prens Hyōbu idi. Bu talipler arasında en çok beğendiği insan Kashiwa-

45. Bunlar amca ve yeğendir.

gi'ydi ama ne yazık ki, onun da kedisinden başka kimseyi gözü görmüyordu. Kız neşeli, girişken ve çağdaş bir insandı. Annesinin tuhaflıkları yüzünden zamanla kendisini üvey annesi olan Tamakazura'ya daha yakın hissetmeye başlamıştı.

Prens Hotaru hâlâ bekârdı. Zamanında kur yaptığı kadınların her biri bir tarafa dağılmıştı. Aşk meşk işlerinden artık elini ayağını çekmiş ve el âleme kendisine gülmeleri için daha fazla malzeme vermek istemiyordu ama bekârlık artık onun için sultanlık olmaktan çıkmış, yalnızlıktan bıkmaya başlamıştı. Bu nedenle, Makibashira'ya olan ilgisini ailesine bildirmişti.

Prens Hyōbu, "Hotaru'da ışık görüyorum, neden olmasın?" diyerek adaylığını olumlu karşılamıştı. "Herkesin bildiği gibi, saraya giren bir kıza prens bir koca bulmak lazım. Günümüzdeki soyluların hepsi, ciddi ve düzgün diye orta sınıf, avam damat adayı avına çıkmış durumda. Sonuçta bulacakları insanların hepsi zevksiz, tatsız tuzsuz, katır kutur odun! Yazıklar olsun! Ben böyle yapamam!" diye çevresine yakınan Hyōbu, daha fazla uzatmadan Prens Hotaru'nun teklifini hemen kabul etti.

Ne kadar ilginçtir ki, Prens Hotaru, teklifinin hemen kabul edileceğini hiç düşünmemiş, biraz hayal kırıklığına uğramıştı. Artık onları reddedemezdi, üstelik Makibashira hiç de burun kıvrılacak bir kız değildi. Ziyaretlerine gittiğinde Prens Hyōbu ve bütün ev halkı onu görkemli bir şekilde karşıladı.

"Benim sürüsüne bereket kızım var" dedi, Prens Hyōbu, "Hepsi ayrı bir tatlı bela. Ellerinden neler çektim neler! Artık onlardan kurtulup kafamı dinlemek istiyorum. Fakat torunum Makibashira'nın durumu farklı. Annesi eskiden tuhaf bir kızdı, gitgide daha da tuhaflaştı. Annesi, torunumun işlerine kızın babasını hiçbir zaman bulaştırmadı; şimdi de babası bulaşmak istemiyor. Zavallı torunum iki arada bir derede kaldı! Çok üzülüyorum bu çocuk için."

Bütün bu dertleri yetmiyormuş gibi, Prens Hyobu bir de baş göz etmek istediği torununun kaldığı dairenin tadilat ve dekorasyon işlerine girdi. Bu davranışıyla hem öteki prenslere örnek oluyor hem de normal bir soylunun yapabileceğinden kat kat üstün bir gayret sarf ediyordu.

Prens Hotaru hâlâ eski eşinin yasını tutuyordu. Yeniden evlenmeye niyetliydi ama evleneceği kızın görünüş olarak müteveffa karısına benzemesini istiyordu. Makibashira çirkin bir kız değildi ama eski karısına pek benzemiyordu. Belki de bu düş kırıklığından dolayı Makibashira'yı çok nadir ziyaret ediyordu.

Prens Hyōbu çok şaşkın ve üzgündü. Kızın annesi, aklı başında olduğu zamanlar, neler olup bittiğini görüyor hem kendisinin hem de kızının kötü kaderine yanıyordu. Bu evliliğe baştan beri karşı olan Higekuro, elbette çok mutsuzdu. Korktuğu ve biraz da tahmin ettiği şey başına gelmişti. Prens Hotaru çok gevşek ve istikrarsız bir insandı. Tamakazura, önündeki olayları değerlendirerek geçmişteki genç kızlık günlerini bir yandan üzüntü bir yandan da keyifle yâd etti. Hiçbir zaman

böyle bir niyeti olmamıştı ama o zamanlar Prens Hotaru'nun evlenme teklifini kabul etmiş olsaydı kim bilir şimdiye kadar Genji ve Tō no Chūjō'nun başına neler gelirdi. Tamakazura, Hotaru'yu sadece evlilik işine çok hevesli olduğu için destekliyordu. Desteklerken de biraz abarttığı için bayağı mahcup olmuştu. Şimdi de üvey kızı, Hotaru'nun karısı olacaktı. Kim bilir Hotaru kıza Tamakazura hakkında neler anlatacaktı. Her şeye rağmen kız için elinden gelen her şeyi yapmıştı. Zaten erkek kardeşleri kızın üzerine titriyordu.

Öte yandan Prens Hotaru'nun da kızı terk etmek gibi bir niyeti yoktu ama kaynanadilli büyükannenin söyledikleri de hiç hoşuna gitmemişti. Bu kadın onun hakkında kızgın bir şekilde "Biz kızımızı bir prensle evlendirirken ondan bir şey beklemiyoruz. Sadık olsun, kızımıza ilgi göstersin, başına dert açmasın yeter. Bakalım Hotaru kalıbının adamı mı, bir görelim!" demişti.

Prens Hotaru, "Bu kadarı da fazla" dedi. İşte tam o anda eski karısını hasretle hatırladı. "Ben eski karımı çok seviyordum ancak arada sırada ufak tefek kaçamaklarım da olmuştu. Bütün bunlara rağmen ben karımdan hiçbir gün buna benzer bir şey duymadım."

Bu olay üzerine Prens Hotaru evinde inzivaya çekilmiş, daha yoğun bir şekilde eski anılarıyla yaşamaya başlamıştı.

Bütün bu aksiliklere rağmen evlenmişler ve aradan bir-iki yıl geçmişti. Makibashira yeni hayatına alışmıştı. Bu evliliğe kendisi karar vermişti ve kimseye şikâyette bulunmaya hakkı yoktu.

Yine kazasız, belasız ve olaysız, yıllar yılları kovaladı. İmparator tahta çıkışının on sekizinci yılındaydı.[46]

İmparatorun hiç erkek çocuğu olmamıştı. Uzun zamandan beri tahttan çekilmeyi arzuluyordu ve bu isteğini hiç kimseden gizlememişti. "İnsan önünde daha kaç yıl kaldığını bilemiyor. Onun için ben artık sevdiğim insanları görmek, sevdiğim şeyleri yapmak, kısacası kendi hayatımı yaşamak istiyorum."

Birkaç günlük ıstıraplı bir bocalamadan sonra İmparator aniden tahttan çekildi. Herkes İmparator'un böyle, hayatının en verimli çağında tahttan çekilmesini üzüntüyle karşıladı. Ancak Veliaht Prens büyüyüp olgun bir insan haline geldiğinden dolayı tahta çıkar çıkmaz devlet işlerini kolayca eline aldı ve hiç zorlanmadan yürütmeye başladı.

Tō no Chūjō da naiplik görevinden istifa etmiş, evinde inzivaya çekilmişti. "Hiçbir şey bu dünyada baki değildir" dedi. "Bilge bir imparator bile tahttan çekildikten sonra, benim gibi saçı sakalı ağarmış, yaşlı bir eski toprağın makamını terk edip nişanlarını ve devlet kapısının anahtarlarını teslim etmesini kimse tuhaf karşılamayacaktır."

---

46. Doğu takvimine göre, Genji şimdi kırk altı yaşındadır. Son kez bahsi geçtiğinde kırk bir yaşındaydı.

Higekuro Doğu İlleri Bakanı olarak hükümette önemli bir göreve atandı. Şayet kız kardeşinin ömrü vefa etseydi şu andaki imparatorun annesi olacaktı. Ne yazık ki kendisi, etrafındaki rakipleri yüzünden imparatoriçe olamamıştı. Prenses Akashi'nin en büyük oğlu, veliaht prens olarak seçilmişti. Veliahdın atanması insanlar arasında büyük sevinç yaratmıştı, bu durum zaten herkesin beklediği bir şeydi. Yūgiri de birinci mertebeden naip olarak atanmıştı. Yūgiri ile Doğu İlleri Bakanlığı'na atanan Higekuro çok iyi arkadaş olmuşlardı.

Genji şimdi kendi sarayına yerleşen eski imparator Reizei'in bir erkek çocuk sahibi olamadığına üzülüyordu. Genji'nin eski kaygıları geçmiş ve işlediği günah da hiç kimse farkına varmadan unutulup gitmişti. Yeni Veliaht Prens'e sanki Reizei'in oğluymuş gibi davranıyordu ama yine de saltanatın Reizei'in soyundan gelmesini isterdi. Düşüncelerini elbette ki kendine sakladı ve bundan kimselere bahsetmedi.

Prenses Akashi'nin çok çocuğu vardı ve imparator kocasının sevgisine ortak olacak hiçbir rakibi yoktu. Öte yandan halk Fujiwara sülalesinden gelmeyen[47] bir imparatoriçe ihtimaline hiç sıcak bakmıyordu.

Yıllar geçtikçe Akikonomu, Genji'ye daha minnettar oluyordu çünkü o olmasaydı Akikonomu bir hiçti. Şimdi İmparator Reizei için Genji'yle görüşmek daha kolaydı. Doğrusunu söylemek gerekirse iktidardaki yıllarından daha mutluydu Reizei.

Kız kardeşi Üçüncü Prenses, yeni imparatoru çok endişelendiriyordu. Genji Üçüncü Prenses'e gereken saygıyı göstermesine rağmen gönlü hâlâ o kusursuz kadın Murasaki'deydi. İdeal bir evlilik yapmışlar, yıllar geçtikçe de birbirlerine daha çok bağlanmışlardı.

Murasaki, Genji'ye hep rahibe olmak istediğini samimi bir dille anlatmaya çalışıyor, bunun için ondan izin istiyordu. "Hayatım incir çekirdeğini doldurmaz olaylarla boğuşmakla geçti. Artık bunlara bir son vermek ve daha önemli işlerle uğraşmak istiyorum. Şimdi kendi hayatıma yön verebilecek bir olgunlukta ve yaştayım. Lütfen benim önümü aç ve içimden geleni yapayım."

"Çok zalimsin!" diye cevap verdi Genji. "Böyle bir şeyi önerecek kadar kalpsiz olduğunu asla düşünmemiştim. Yıllardan beri ben de aynı şeyi yapmak istedim ama hep kendimi tuttum çünkü kendi kafama göre hareket etseydim senin başına neler gelebileceğini tahmin edebiliyordum. Hiç hoş şeyler olmayacaktı. Şimdi de olayı tersinden düşün ve benim seni terk ettiğimi farz et. Ne yapardın o zaman?"

Prenses Akashi'nin Murasaki'ye olan sevgisi, kendi öz annesine olan sevgisinden daha üstündü. Annesi çok uysal bir kadın olduğu için bu durumdan hiç rahatsız olmuyordu. Kızına hizmet ettiği sürece onun geleceğinin huzurlu ve güvenli

47. Fujiwara sülalesinden gelmeyen biri, "Genji" ya da "Minamoto" sülalesinden gelen birisi anlamına gelmektedir. Son üç imparatoriçenin ikisi Fujiwara soyundan gelmektedir.

olacağını iyi biliyordu. Eski rahibe anneanne ise torununun durumunu gördükçe devamlı sevinç gözyaşları döküyordu. Ağlamaktan kızaran gözleri hayat ne kadar uzun olursa, mutlu olma ihtimalinin de o kadar yüksek olacağını ima eder gibiydi.

Genji artık tanrı Sumiyoshi'ye şükran sunma zamanının geldiğini düşünüyordu. Prenses Akashi de bu tanrının tapınağını tavaf etme hazırlıkları içindeydi. Genji yıllar önce ona Akashi'den gelmiş olan kutuyu[48] açtı. Kutunun içinde Bayan Akashi'nin rahip babası tarafından tanrı Sumiyoshi için yazılmış pek çok yazılı metin vardı. Akashili rahibin aile geleneğine göre, kendi soylarının refah ve mutluluğu için her sene ilkbahar ve sonbaharda şarkı söyleyip, dans ederek Shinto tanrılarına ibadet etmeleri gerekiyordu. Bunu ancak Genji'nin imkânlarına sahip olan birisi yapabilirdi. Bu kutsal metinlerin hepsi çok akıcı bir el yazısıyla yazılmıştı. Büyük bir içtenlik ve beceriyle kaleme alınan bu yazıların öyle güçlü ve pervasız bir üslubu vardı ki gerek yerli gerekse yabancı tanrılar arasında buna dikkat etmemiş olan bir mabut bile çıkmazdı. Kırsaldan çıkan bir keşiş nasıl bu kadar yaratıcı olabiliyordu? Genji, kendini aşan bu insanı düşündükçe ona daha fazla hayran oluyordu. Belki de o, insanlığın selameti için bir üst âlemden yeryüzüne indirilmiş bir ermiş idi. Genji ne zaman onun adını ansa artık huşu duymaya başlıyordu.

Genji, rahibe ait olan kutsal metinlerden ve yapacağı hac ziyaretinden kimseye bahsetmemişti. Bunu kendi özel işi olarak ilan etmişti. Bir zamanlar sahil kasabalarında sürgündeyken, Suma'dan Akashi'ye geçtiği fırtınalı günlerde, tanrılara karşı bütün vecibelerini yerine getirmişti. Şimdi selamete ulaşmış olmasına rağmen tanrıları ve onlara olan şükran borcunu hiçbir zaman unutmamıştı. Bu kez hacca giderken Murasaki'yi de yanına alacaktı. Hazırlıkların mümkün olduğu kadar basit ve sade olmasını istemişti, hiç kimsenin rahatsız olmasını istemiyordu. Ancak kendi konumundaki bir adamın gösterebileceği sadeliğin de bir sınırı vardı. Bu yüzden hac kafilesi sonunda koskocaman bir alaya dönüştü. Bakanların haricinde bütün üst düzey saraylıların hepsi hazırlanmıştı. Dans gösterileri için muhafız alayından yakışıklı ve aynı boyda olan subaylar seçilmişti. Dans grubu için elemelerde aranan koşullara cevap veremeyenler kendilerini dışlanmış hissetmişlerdi. Hac orkestra grubu için Kamo ve İwashimizu festivallerinin en yetenekli müzisyenleri davet edildi. Ayrıca muhafız alayı bandosundan gruba iki ünlü müzisyen de katılmıştı. Yine gösteri grubunun içinde büyük bir Kagura dansçıları topluluğu yer alıyordu. İmparator, Veliaht Prens ve emekli imparator Reizei de Genji'nin emrine pek çok yardımcı göndermişti. Saray büyüklerinin atları binbir şekilde süslenmiş; seyisler, piyadeler, genç saray uşakları ve muhtelif görevliler rengârenk üniformaları içinde her zamankinden daha muhteşem görünüyordu.

---

48. Bu kutuyu yıllar önce Akashili rahip, kızına (İmparatoriçe'nin öz annesi Bayan Akashi) göndermişti ve içinde Tanrı Sumiyoshi için yazılmış pek çok dua vardı. Bkz. Bölüm 34.

Prenses Akashi ve Murasaki aynı arabaya binmişti. İkinci araba ise Bayan Akashi ve yaşlı annesi için tahsis edilmişti, eski günlerden yadigâr kalan dadı da yine onlarla birlikteydi. Bu bayanların maiyetleri de çok kalabalıktı. Murasaki ve Akashi için beşer araba, Bayan Akashi için ise üç araba dolusu insan görevlendirilmişti.

Genji, Bayan Akashi'ye, "Annen bizimle hacca gelecek olursa hem başımıza taç olur, hem de yılların yüzünde bıraktığı o derin izler kaybolur" dedi.

"Anne" dedi Bayan Akashi, "Gerçekten bizimle seyahat edip böyle umumi bir törene katılarak herkesin gözüne görünmek istiyor musun? İstersen bütün dualarımız kabul oluncaya kadar bekle."[49]

Ancak kadın çok ihtiyarladığı için daha ne kadar yaşayacağı belli değildi ve her şeyi görmek istiyordu. Belki ailenin içindeki en mutlu kadın oydu ve talih en çok onun yüzüne gülmüştü. Bu nedenle yaşlı kadının mutluluğu sonsuzdu. Doğal olarak kadın da onlarla birlikte seyahate devam etti.

Onuncu ayın sonlarıydı. Tapınağın çitlerindeki sarmaşıklar[50] ve çam ağaçlarının altındaki yapraklar kızıla çalan sonbahar renklerini almıştı; artık güz mevsiminin geldiğini haber veren rüzgârlara hiç hacet kalmamıştı.[51] Doğu Japonya'nın folklor oyunları[52] ve müziği, seyircilere Çin ve Kore danslarından daha aşina gelmişti. Çok geçmeden, dalgalar ve denizden esen meltemin ezgisine, Sumiyoshi'nin etrafındaki ünlü ormandan akıp gelen rüzgâr ve flüt sesleri de katılmıştı. Böyle bir ihtişam ancak Sumiyoshi Tapınağı'nın etrafındaki kutsal mekânda görülebilirdi. Koto müziği ile birlikte yavaş yavaş devam eden Japon kastanyetlerinin sesi, davulun vakur ve ilahi ritminden daha coşkulu geliyordu. İnce bambu dallarından yapılmış flütler, etraftaki çam ormanıyla uyum sağlamaları için koyu yeşile boyanmıştı.[53] Şapkaların üstüne ustaca takılmış yapay çiçekler, kırlarda yetişen sonbahar çiçekleriyle birleşince yekpare bir halıyı andırıyordu. Motomego dansı[54] sona erdiğinde, saraylı gençler hep birlikte siyah kaftanlarını sadece bir omuzlarına alarak avluya iner inmez, ortalık pembe ve morlardan oluşan bir renk cümbüşüne büründü. Yağmur, gençlerin açıkta kalan kırmızı kimono kollarını hafifçe ıslatınca

---

49. Prenses Akashi'nin imparatoriçe olarak ilan edilmesi kastedilmektedir.

50. Bu kelimenin aslı Japoncada *kuzu* olup, Latince ismi *Pueraria Lobata*'dır.

51. Ki no Yoshimochi, *Kokinshū* 251:

Bu dağların üstünde güz yaprağı ne gezer,
Sonbaharı burada sert rüzgârlar müjdeler.

Aynı şiir *Shūishū*'daki Onakatomi Yoshinobu'ya ithaf edilmiştir.

52. Azuma Asobi olarak bilinir. İçinde Tokyo'nun da bulunduğu Doğu Japonya'nın halk oyunlarından ve şarkılarından meydana gelir. Eskiden Azuma (Doğu) olarak bilinen bu bölge, günümüzde Kantō olarak anılmaktadır.

53. Bazı uzmanlar müzisyenlerin elbiseleri üzerinde de flüt desenleri olduğunu iddia etmektedir.

54. Doğu Japonya folklor oyunlarından biri olan bu dans oynanırken kollardan biri kaftandan dışarı çıkarılır. Oyunun bitimine yakın saray soyluları da onlara katılır ve kapanışı birlikte yaparlar.

birdenbire çamlığın şekli değişmiş, yerini sonbahar yapraklarının tane tane yağdığı, devasa bir çınar ormanına bırakmıştı. Güz mevsiminde beyaza dönüşen uzun kargılar, dans edenlerle birlikte sanki onlara eşlik edercesine sallanıp durmuş, dans bitip oyuncular yerlerine oturduklarında bile hâlâ rüzgârın etkisiyle dalga dalga hareket etmeye devam etmişti.

Genji, sorunlarla boğuştuğu zamanları o kadar iyi hatırlıyordu ki, sanki onları daha dün yaşamış gibiydi. Keşke Tō no Chūjō da benimle birlikte gelseydi diye düşündü. Şimdi yanında anılarını paylaşabileceği hiç kimse yoktu. İçeri girip bir şiir yazarak, bu kâğıt parçasını sessizce ikinci arabadaki yaşlı rahibeye gönderdi.

"Bir sen bir ben bilirim, başka kim bilebilir.
Maziyi bilse bilse, ebedi çamlar bilir."

Şiir, üstünde yazı yazmak için kullanılan bir karton parçasının arkasına not alınmıştı. Genji'nin Kyoto'ya dönmek için onları Akashi sahilinde bıraktığı günü hatırlayan kadın gözyaşlarına boğuldu. Kızının Prenses Akashi'ye hamile olduğu bir zamandı. Genji'yi artık bir daha hiç göremeyeceklerini düşünmüşlerdi. Fakat ne mutlu ona ki, bu aydınlık günleri görmeye ömrü vefa etmişti. Kocasının da sağ olup bu mutluluğunu paylaşmasını isterdi ama Genji'ye eksikliğini duyduğu hiçbir konuda şikâyet etmek istemiyordu.

"Bugün bu yaşlı kadın yine bir şey öğrendi,
Sumiyoshi ülkenin en kıymetli sahili..."

Böyle bir günde uyuşuk biri gibi görünmek doğru olmayacağı için cevabını çabucak verdi. Ve kalbinde şekillenen başka bir şiiri mırıldandı:

"Hamdüsenalar olsun, Tanrı Sumiyoshi'ye,
Bugünü anacağım son nefesimde bile..."

Müzik bütün gece devam etti. Gökyüzünde neredeyse dolunaya yaklaşmış olan yuvarlak ay etrafı pırıl pırıl aydınlatırken, aşağıda deniz çarşaf gibiydi ve üzerlerine kırağı düşen çamlıklar beyazlara bürünmüştü. Güzel, tuhaf fakat üşüten bir manzaraydı. Murasaki, her ne kadar mevsimlerin müzik ve dansına aşina olsa da evinden pek sık dışarı çıkan bir insan değildi. İlk kez evinden bu kadar uzakta bulunuyordu. Onun için her şey çok yeni ve heyecan vericiydi.

"Çamlar olmuş bembeyaz gece geç saatlerde,
Sanki tanrı özenmiş, süslemiş elleriyle."

Hira dağının beyazlara bürünmüş yüce tepelerini süsleyen kutsal dut ağaçlarının dallarını düşünürken aklına Takamura geldi.[55] Yoksa bu kar, bu kırağı, bu beyazlık tanrının onları kollayıp gözettiğinin ve adaklarını kabul ettiğinin bir işareti miydi?

Prensesin şiiri şöyleydi:

"Gece karanlığında baktım kırağı çalmış,
Tanrıya sunduğumuz dallara aklar yağmış."

Nakatsukasa[56] da bir şiirle yanıt verdi:

"O karlar o beyazlık görenler elmas sanır,
Sanki onun içinde Tanrı kelâmı vardır..."

Bunlara benzer daha pek çok şiir vardı ama bütün bunları yazmak ne işe yarar ki? Her saraylı bu gibi şiir şölenlerinde rakiplerini alt ettiğini sanır fakat gerçekten öyle midir? Onlar öyle sanadursun, bence bin yıllık çam ağacının şerefine yazılan bir şiirin diğerlerinden pek de farkı yoktur.

Şafak sökerken ortalık buz gibiydi, her tarafa kırağı düşmüştü. Kagura müzisyenleri öyle canla başla çalıyorlardı ki, seyircilerin aklından geçenleri okuyor gibiydiler. Muzipliklerine ve komedyenliklerine de doğrusu diyecek yoktu. Tapınağın avlusundaki ateş sönmeye yüz tutmuştu. Kagura müzisyenleri sonunda şarkının nakaratına gelmişlerdi. Ellerindeki kutsal dalı sallayıp Genji'ye ve ev halkına sonsuz bolluk ve mutluluk dileyerek "Binlerce yıl, on binlerce yıl kısmeti daim olsun!" diye haykırdılar Böylece on binlerce yıl sürmesini istedikleri gece sona erdi. Bu muhteşem gece göz açıp kapayıncaya kadar geçmişti. Gençler tıpkı kıyıya vurup geri dönen dalgalar gibi tekrar evlerinin yolunu tutmak zorunda kaldı. Art arda sıralanan arabaların perdeleri esen rüzgârda bayrak gibi dalgalanıyor, pencerelerden dışarı sarkan kimono kolları yemyeşil çamların altında nefis çiçek desenleriyle bezenmiş halıları andırıyordu. Saray kadınlarının kimonoları görevlerine ve asalet düzeylerine göre inanılmaz bir renk cümbüşü içindeydi. İçecekleri zarif tezgâhlar üzerine yerleştiren uşakların bu renk cümbüşünden gözleri kamaşmıştı; büyülenmiş gibiydiler. Yaşlı rahibeye öd ağacından yapılmış üstü kül rengi bir kâğıt örtüyle kaplı tepside çok sade bir yemek getirmişlerdi. Herkes ona bakıp "Ne kadar şanslı bir kadın değil mi? Annesi onu hayırlı bir gecede doğurmuş!" diyerek kendi aralarında fısıldaşıyorlardı.

---

55. Soylu şair Ono no Takamura dokuzuncu yüzyılın başında faaliyet göstermiştir. Bu şiir Takamura'nın günümüze ulaşan çalışmaları arasında yer almamaktadır.
56. Nakatsukasa, Murasaki'nin nedimelerinden biridir.

Sumiyoshi Tapınağı'na giderken arabaların hepsi tıka basa Tanrıya sunulacak adaklarla dolu olduğu halde sonradan hafiflemişti. Dönüş yolculuğu sırasında pek çok ilginç yere uğrayarak güzel vakit geçirdiler. Ben burada dönüş yolculuklarının ayrıntılarına girmek istemiyorum ama yine de Akashili yaşlı rahibin onlara katılmadığını belirtmek isterim. Rahip çok büyük zorluklara metanetle göğüs germiş olduğu için herkesin hayranlığını kazanmıştı. Fakat rahip onlarla gelmiş olsaydı aralarında çok yabancılık hissedeceği kesindi. Gösterdiği azimle tutkulu insanların simgesi haline gelmişti. Karısının adı ise her yerde neredeyse "uğur" tanrıçasıymış gibi anılıyordu. Bayan Omi oyunda zar atarken onu adını dudaklarından hiç eksik etmez, hep "Ey Akashili Rahibe! Uğrunu esirgeme üstümüzden!" derdi.

İmparator Suzaku'nun kendini tamamen dini işlere vermesi herkeste hayranlık uyandırmıştı. Devlet işlerini ve dedikoduyu tamamen hayatından çıkarmıştı. Ancak imparator olan oğlunun ilkbahar ve sonbaharda kendisine yaptığı ziyaretlerde eski günlerini birazcık olsun hatırlar gibi oluyordu. Fakat üçüncü kızı, Suzaku'nun aklını çok meşgul ediyordu. Genji kızın bütün sorumluluğunu üstüne almıştı ama yaşlı imparator yine de imparator olan oğluna ince ayrıntılarda Genji'ye yardım etmesi için telkinde bulunuyordu. İmparator onu İkinci Dereceden Prenses ilan ederek gelirine önemli ölçüde zam yaptığı için kızın keyfi yerindeydi.

Prensesin Rokujō Konağı'nda hızla yükselen prestijini dikkatle izleyen Murasaki, bu durumdan tedirgin olmaya başlamıştı. Yıllardır Genji'nin sevgisini tekelinde bulunduruyordu. Acaba bu kız zamanla ona tehlike teşkil eder miydi? Acaba

Genji onu daima sevmeye devam edecek miydi? Hayır, etmeyecekti. Bir gün nasıl olsa o da ihtiyarlayacak ve ondan bıkacaktı. Bu kaçınılmaz olay başına gelmeden önce en iyisi terk-i dünya eylemekti. Murasaki bütün bu düşüncelerini hep kendine saklayarak, onları rahatsız etmek istemedi. Bu yüzden Genji'nin vaktinin yarısını o kadının yanında geçirişine içerlemiyordu. Genç İmparator kız kardeşiyle yakından ilgileniyor ve hiç kimsenin onu ihmal ettiğini düşünmesini istemiyordu.

Ancak Murasaki korktuğunun başına gelmek üzere olduğunu bir türlü aklından çıkaramıyordu. Bu fikrini de kimselere açamadı. İmparator'un Veliaht Prens'ten sonra dünyaya gelen ikinci kızının sorumluluğu Murasaki'ye verilmişti. Genji'nin evde olmadığı gecelerde küçük prenses onun en büyük teselli kaynağıydı. Murasaki İmparator'un diğer çocuklarına da çok düşkündü.

Bayan Portakal Çiçeği Murasaki'nin birçok toruna dadılık edişini gıptayla izliyordu. Bu nedenle Yūgiri'nin, Koremitsu'nun kızından olan çocuğunu büyütmesi için onun eline verdiler. Sevimli, küçük bir çocuktu ama yaşından büyük gösteriyordu. Genji'nin gözdelerindendi. Genji fazla evlat sahibi olmadığı için çok üzülüyordu ama şimdi evi torunlarıyla dolup taşıyordu. Oynayacak bu kadar torunu varken artık sıkılmak için hiçbir bahanesi kalmamıştı.

Higekuro artık Genji ile daha iyi anlaşmaya başlamış ve Genji'ye daha sık uğrar olmuştu. Tamakazura da ağırbaşlı bir ev hanımı haline gelmişti ve artık Genji'den kuşkulanmıyordu. O da ara sıra Genji'yi ziyaret etmeye başlamıştı. Üstelik Murasaki ile de çok iyi arkadaştılar.

Saraydaki o kadar kadının arasında hiç değişmeyen birisi vardı. O da Üçüncü Prenses'ti. Olgun bir kızdı ama davranışları hâlâ bir çocuğunkinden farksızdı. Genji'nin kızı İmparator'la birlikte olduğu için onun için kaygılanmasına gerek kalmamıştı; şimdi düşünmesi gereken yeni bir kızı vardı.

İmparator Suzaku "Benim artık bir ayağım çukurda" dedi. "Ölümü düşünmek tabii ki çok üzücü ama ben artık umursamıyorum. En büyük arzum kızımı son bir kez daha görmek. Göremezsem, gözlerim açık gider. Ama böyle bir işi insanlara reklam olmadan gerçekleştirmek istiyorum. Ne dersin?"

Genji, İmparator'un bu isteğini son derece makul bulmuş ve hazırlıklara başlamıştı. Hemen Üçüncü Prenses'i bularak ona durumu izah etti. "Aslında biz hata ettik. O söylemeden seni oraya göndermeliydik. Şimdi bile aklında hâlâ sen varsın. Gerçekten çok üzücü bir durum."

Ancak İmparator Suzaku'yu görmeye gitmek için iyi bir vesile yaratmak gerekiyordu, durup dururken koskoca İmparator'u ziyaret etmek olmazdı. Ne yapabilirlerdi? Tam o sırada Genji, İmparator Suzaku'nun yakında elli yaşına gireceğini hatırladı. Doğum gününde ona şifalı bitkiler sunmak ziyaret için uygun bir ortam yaratabilirdi. Adamlarından bazılarına tapınakta rahiplik yapan İmparator için koyu renkli harmaniyeler ısmarladı, bazılarından ise böyle bir

ziyaret için uygun düşecek hediyeler düşünmelerini istedi. İmparator Suzaku eskiden beri müziğe ve konserlere çok düşkündü, bu nedenle Genji güzel bir gösteri için hemen kolları sıvayıp dansçı ve müzisyenler toplamaya başladı. Higekuro'nun iki oğlu ve Yūgiri'nin, biri Koremitsu'nun kızından olmak üzere üç oğlunun hepsi yedi yaşını doldurduğu için saraya girmişti. Prens Hotaru ve diğer soyluların da delikanlı oğlanları vardı. Ayrıca bazı saray mensuplarının eli yüzü düzgün, çok yakışıklı çocukları bulunuyordu. Yapılacak gösteriden dolayı herkes çok memnundu ve bu etkinliğe en iyi şekilde katkıda bulunabilmek için hiçbir fedakârlıktan kaçınmadılar. Bütün müzik ve dans ustaları bu tören için canla başla çalıştı.

Üçüncü Prenses'e yedi telli Çin kotosunu çalmayı öğreten aslında İmparator Suzaku'ydu. Kız babasından ayrıldığında çok küçüktü ama İmparator yine de kızının kendisini ne kadar geliştirdiğini merak ediyordu.

"Kızımın benim için koto çalmasını öyle isterdim ki... Pek büyüdü sayılmaz ama dilerim bu konuda biraz olgunlaşmıştır."

Genç imparator, Suzaku'nun mırıldanarak söylediği bu cümleyi duymuştu. "Evet, koto konusunda az da olsa ilerleme kaydettiğini zannediyorum. Keşke ben de orada olup buna tanık olabilsem."

Bu konuşmalar Genji'nin kulağına kadar gitmişti. "Ben ona müzik konusunda elimden gelen her türlü yardımı yaptım, bildiğim her şeyi öğrettim" dedi. "Kendini epey geliştirdi ama imparatorun kulağının pasını silebilecek kadar iyi çalabilir mi bilmiyorum. Hazırlık yapmadan çalacak olursa zorlanabilir."

Genji, bunun üzerine bütün dikkatini toplayarak kızın müzik derslerine ağırlık verdi. Müzik konusunda vakıf olduğu bütün sırları hiçbir şey saklayıp gizlemeden kıza aktardı. Bunların arasında çok nadide nağmeler, karışık potpuriler, her mevsime ait değişik ezgiler vardı. Üçüncü Prenses önceleri kendinden pek emin değildi fakat çaldıkça her geçen gün kendine olan güveni arttı.

"Gündüz vakti burası çok kalabalık oluyor" dedi Genji. "Ne zaman sol elini kotoya atıp bir şeyler çalmak istesen, mantar gibi bitiyor insanlar etrafımızda ve bizi meşgul ediyorlar. Çalışmak için en iyi vakit akşam. Biz en iyisi akşamları çalışalım; ben akşam etraf sakinleşince gelir, sana bildiğim her şeyi öğretirim."

Genji o zamana kadar ne Murasaki'ye ne Prenses Akashi'ye yedi telli kotoda ders vermişti. İkisi de bu yedi telli kotodan çıkacak nadide ezgileri duymak için can atıyordu. İmparator genellikle Prenses Akashi'nin saraydan çıkmasına izin vermezdi, fakat ısrarlara dayanamayarak sonunda Üçüncü Prenses'i ziyaret etmesine izin verdi. Ancak ondan bu ziyareti uzatmamasını istedi. İki oğlu vardı ve üçüncü çocuğuna beş aylık hamileydi. Shinto dininin âdetlerine göre, hamile kadınların kutsal törenlere katılmaları yasaktı. Yılbaşından önce on birinci ayda sarayda yapılacak olan toplu ayin en büyük Shinto törenlerinden biriydi. Prenses

Akashi hamileyken bu ayine katılırsa dini kuralları çiğnemiş olacağını söyleyerek izin koparmıştı. Fakat prenses bir kez ayrıldıktan sonra uzun zaman saraya dönmedi. On ikinci ayda artık saraya dönmesi için İmparator'dan sürekli haberler almaya başlamıştı. Akashi hiç oralı olmadı, çünkü Üçüncü Prenses'in odasındaki gece dersleri onu büyülemişti ve içten içe kızı kıskanmaya başlamıştı. "Neden Genji benimle zamanında bu kadar yoğun ilgilenmedi?" diye soruyordu kendi kendine.

Başka insanlardan farklı olarak, Genji soğuk kış aylarındaki mehtaplı geceleri seviyordu. Derin bir duygusallıkla çaldığı şarkılar mehtabın aydınlattığı karlı gecelerle büyük bir uyum içindeydi. Adamlarının arasındaki yetenekli müzisyenler biva ve kotolarıyla ona eşlik ediyordu. Murasaki konağın kendine ait olan bölümünde Yeni Yıl için çoktan hazırlıklara başlamıştı bile. Bu hazırlıklarla bizzat kendisi ilgileniyordu.

Genji'ye pek çok kez "Havalar ısındığında prensesin koto çalışını ne olur bir kez bana da dinlet" diye yalvarmıştı Murasaki.

Sonunda Yeni Yıl geldi çattı.

İmparator, babasının ellinci doğum günü kutlamasının muhteşem bir törenle başlamasını istiyordu. Üçüncü Prenses'in eski İmparator Suzaku'yu ziyareti işleri karıştırabilirdi, bu yüzden Genji kızın ziyaretini ikinci ayın ortalarındaki bir tarihe aldırttı. Bütün müzisyenler ve dansçılar provalar için Rokujō'da bir araya geldi ve çok yoğun bir çalışma temposuna girdi.

Genji, Üçüncü Prenses'e "Konağın doğu kanadında oturan hanımefendi senin çaldığın kotonun sesini duyabilmek için uzun zamandır peşimde" dedi. "Her şeyden önce, icracıları kadınlardan meydana gelen bir telli sazlar orkestrası kurmamız lazım. Bizim böyle bir orkestranın konserine ihtiyacımız var. Günümüzün en iyi icracıları şu anda elimizin altında bulunuyor. Bu kadınlar değme profesyonellere taş çıkartır. Ben çocukken düzenli bir müzik eğitimi almadım fakat çok hevesliydim. Bu nedenle bir yandan meşhur ustalardan ders aldım, bir yandan da ünlü dergâhların gizemli müzik geleneklerini araştırdım. Fakat şimdiye kadar beni hayranlıktan şaşkına çevirecek bir üstatla karşılaşmadım. Şimdi ise durum daha da içler acısı. Zamane gençleri artık müzikle çok yüzeysel olarak ilgileniyor ve taklitçiliğe kaçıyor. Haliyle yaptıkları müzik de derinlikten yoksun bir gürültü olmaktan öteye gidemiyor. Onların yaptığı müziğe müzik demeye bin şahit ister. Şu anda yedi telli kotoyla ilgilenen bir sen varsın ve bu konuda koca sarayda senin eline su dökecek birinin olduğunu sanmıyorum."

Genç kız yapılan bu iltifata tatlı tatlı tebessüm ederek karşılık verdi. Bunları Genji'den duymak çok hoşuna gitmişti. Yirmi bir, yirmi iki yaşlarında olmasına rağmen çok ince, narin, ufak tefek, çocuk görünümlü bir kızdı. Genji, kızın hiç değilse birazcık daha olgun görünmesini çok isterdi.

"İmparator baban seni görmeyeli aradan yıllar geçti" dedi Genji. "Ne kadar büyüdüğünü ne kadar güzel, hanım hanımcık bir genç kız olduğunu artık ona göstermenin zamanı geldi."

Nedimelerin hepsi Genji'ye karşı derin şükran duyguları içindeydiler. Hanımefendileri, onun verdiği emeklerle ve onun sayesinde şu andaki düzeyine ve olgunluğuna ulaşmıştı.

Birinci ayın son günlerinden biriydi. Bir tek bulutun bile görülmediği masmavi gökyüzünün altında ılık bir rüzgâr esiyordu. Taraçanın yakınındaki erik ağaçları bütün görkemiyle çiçek açmıştı. İncecik, şeffaf bir sis bulutunun arkasından ağaç dallarında patlamak için sıra bekleyen tomurcukları görmek mümkündü.

Murasaki'yi Üçüncü Prenses'in kaldığı bölüme çağıran Genji "Bu ayın başından itibaren son provalarımıza başlıyoruz" dedi. "Yakında ortalık ana baba gününe dönecek. Ben şahsen insanların, senin de bizimle birlikte İmparator'a konser vermek için prova yaptığını düşünmelerini istemem. Hazır burası sakinken şimdi konserimizi verelim, bitsin gitsin. Ne dersin?"

Genji Murasaki'yi kaldığı bölüme gönderdi. Nedimelerin hepsi Murasaki ile birlikte konsere katılmak için can atıyordu. Fakat o, tecrübeli, iyi bir müzik eğitimi almış, olgun kadınları tercih etti. Ayrıca maiyetindeki küçük çocukların arasından en güzel dört kızı seçti. Hepsinin de üstünde kırmızı bir elbise, kırmızı şeritli bir beyaz pelerin, lavanta çiçeği desenli bir ceket ve Şam ipeğinden yapılmış birer pantolon vardı. Gömlekleri de parlak kırmızı bir kumaştan dikilmişti. Minik kızlar hem güzel hem havalı, kelimenin tam anlamıyla iki dirhem bir çekirdekti. Prenses Akashi'nin kaldığı bölüm de her zamankinden daha parlak, daha olağanüstü, yeni gelen ilkbaharın geleneksel süsleriyle bezenmişti. Hizmetçiler bile giyim kuşam konusunda birbirleriyle adeta yarışıyordu. Onun küçük nedimeleri de benzer giysiler içindeydi. Üstlerinde yeşil bir elbise, kızıl şeritli pembe bir pelerin, desenli Çin ipeğinden yapılmış bir pantolon ve sarı Çin sırmalarıyla işlenmiş birer ceket vardı. Bayan Akashi'nin küçük nedimeleri de sade fakat olağanüstü bir zevkle giydirilmişti: İkisi erik pembesi,[57] diğer ikisi ise kırmızı şeritli beyaz birer ceket giymişti ve hepsinde yeşim renkli pelerinler, mor ceketler ve pırıl pırıl parlayan desenli gömlekler vardı.

Üçüncü Prenses de bu toplantıya ev sahibeliğini yapacağını öğrenir öğrenmez küçük nedimelerini etrafında topladı. Onlara, sarıya çalan yeşil elbise, yeşil şeritli beyaz pelerin ve mora çalan kırmızı ceketler giydirdi. Kıyafetlerde hiçbir abartı olmamasına rağmen, kızların üstünde çok zengin ve zarif duruyordu.

Sürgülü kapılar kaldırılmış, gruplar birbirlerinden perdelerle ayrılmıştı. Odanın tam ortasına Genji için bir minder konmuştu. Akort sesi vermeleri için

57. Renkler konusunda belirsizlikler var.

taraçaya iki çocuk oturtulmuştu. Tamakazura'nın büyük oğlunun elinde *shō* adı verilen bir bambu kavalı, Yūgiri'nin büyük oğlunun elinde ise bir flüt vardı. Genji'nin sazendeleri perdenin arkasında yerlerini almışlardı. Çivit mavisi kılıflara yerleştirdikleri değerli saz aletleri ise önlerinde duruyordu. Bayan Akashi için bir biva, Murasaki için bir Japon kotosu ve Prenses Akashi için on üç telli bir Çin kotosu getirilmişti. Genji Üçüncü Prenses'in beceremeyeceğini düşünerek yedi telli kotoyu kendi elleriyle akort etti.

Genji "On üç telli kotonun akordu genellikle fena değil ama konserin ortalarına doğru köprülerde kayma oluyor. Çünkü sazendelerimiz aleti akort ederken telleri yeterince geremiyorlar. Bunu hesaba katmak zorundayız. Akortları yeniletmek için Yūgiri'yi çağırsak iyi olur. Flütçülerimiz ise daha çok genç ve tecrübesiz, düzgün bir ritim verebileceklerinden kuşkuluyum" dedi gülümseyerek. "Çocuklar, rica etsem Yūgiri'yi çağırır mısınız?"

Yūgiri'nin geleceğini duyan kadınlar kendilerine çekidüzen verdi. Bayan Akashi'nin haricinde sazendelerin hepsi Genji'nin en değerli öğrencileriydi. "İnşallah, oğlumun önünde beni utandırmazlar" diye mırıldandı Genji kendi kendine. Prenses Akashi'den yana bir korkusu yoktu, zira İmparator Hazretleri için verilen konserlerde sık sık koto çalmıştı. Bir sorun çıkacak olursa bunun Japon kotosundan kaynaklanacağını biliyordu. Bu aleti çalacak olan Murasaki için üzülmeden edemedi. Japon kotosu basit bir enstrüman olmasına rağmen, son derece kaypak, akışkan ve belirsiz bir aletti. Ayrıca hiç kimsenin elinde nasıl çalınacağını izah eden bir metot yoktu. İlkbaharı[58] temsil eden bütün enstrümanları burada toplamışlardı. Çatlak bir ses çıkacak olursa gerçekten çok yazık olurdu.

Yūgiri, salona parlak renklerle süslü cüretkâr bir günlük saray kıyafetiyle geldi. Kimonosunun kollarından mis kokular yükseliyordu. Konser yerine geldiğinde vakit akşamdı ve biraz gergin görünüyordu. Açan erik çiçekleri akşam karanlığında öyle kocaman görünüyordu ki, bakanlar onları güneşe direnip erimeyen birer kartopu zannediyordu. Erik çiçeklerinin mis kokusu evin içindeki o güzelim parfüm kokularıyla birleşiyor, insanda sanki bir bahar bülbülü bu kokulara hemen güzel nağmeleriyle karşılık verecekmiş gibi büyüleyici bir etki bırakıyordu.

Genji, oğluna on üç telli kotoyu göstererek "Sana biraz soluklanman için zaman versem iyi olurdu ama vaktimiz çok az. Rica etsem şunun akorduna bir bakar mısın? Hiç çekinme, aramızda yabancı yok" dedi.

Yūgiri yerlere kadar eğilerek babasını selamladı. Adabımuaşeret kurallarına uymayı hiçbir zaman ihmal etmezdi. Aleti *ichikotsu*[59] makamına akort etti ve nezaketle babasının vereceği başka emirleri bekledi.

---

58. *Haru no koto*, anlam belirsiz. Metnin farklı varyantları mevcut.
59. Karar notasının re olduğu bir makam.

"Bizim için bir peşrev çalar mısın? Ama notalara dikkatli bas!" dedi Genji.

"Özür dilerim efendim, size iştirak edebilecek liyakatim yok."

"Olmadığını biliyorum ama arkandan kadınlar konserinde hiçbir şey çalamadan kaçtı gitti demelerini istemezsin herhalde?" diyerek gülümsedi Genji.

Yūgiri, akordun tam olduğunu gösterecek kadar bir şeyler çaldı ve kotoyu perdenin arkasına itti.

Küçük çocuklar saray kıyafetlerinin içinde çok sevimli görünüyordu. Henüz iyi çalamıyorlardı ama çok iyi bir gelecek vadettiklerine kuşku yoktu.

Telli sazların akortları biter bitmez konser başladı. Kadınların hepsi çok güzel çalıyordu. Fakat bivanın vakur sesi diğerlerinin arasından sıyrılıp çıkıyordu. Onu çalan parmakların bu ağırbaşlı, saygın ve ilahi sesler çıkaran alete ne kadar hakim olduğu her halinden belliydi. Yūgiri özellikle Japon kotosunun müziğiyle ilgilenmişti. Kotonun büyüleyici bir sesi vardı ve tellere vuran penanın bu kadar canlı bir ses çıkardığını ilk defa duyuyordu. Değme ustalar bile bundan daha iyi çalamazdı. Japon kotosunun bu kadar canlı bir alet olduğunu hiç düşünmemişti. Murasaki'nin çok çalıştığı her halinden belliydi ve bu durum Genji'nin çok hoşuna gitti.

On üç telli Çin kotosunun sesi öteki çalgılara kıyasla orkestrada az çıkmasına rağmen aslında telli sazların en zarifidir. Üçüncü Prenses'in yedi telli kotoyu çok iyi çaldığı söylenemezdi ama günlerdir verdiği emeklerin boşa gitmediği de belli oluyordu. Yaptığı müzik öteki enstrümanlarla mükemmel bir uyum içindeydi. Bir

yandan tempo tutup bir yandan da notaları mırıldanan Yūgiri, Üçüncü Prenses'in kotoyu çalışına hayran kalmıştı. Genji de ara sıra yelpazesiyle tempo tutuyor, bazı nakaratlara eşlik ediyordu. Sesinde yılların tecrübesinin verdiği ustalık ve daha önce fark edilmeyen bir asalet vardı. Yūgiri'nin sesi de en az onunki kadar güzeldi. İlerleyen gecenin sessizliğinde konser tadına doyulmaz bir müzik şöleni haline gelmişti.

Ayın gece geç çıktığı bir mevsimdeydiler. Saçaklardaki fenerler etrafı rahatsız etmeyecek bir şekilde çevreyi aydınlatıyordu. Ne çok parlak, ne de çok cılızdılar. Genji göz ucuyla Üçüncü Prenses'i süzdü. Öteki kadınlara kıyasla öyle minnacık görünüyordu ki elbiselerinin içinde kaybolmuş gibiydi. Hemen göz alan bir güzelliği yoktu fakat onu çekici kılan zarafeti ve inceliğiydi. Hani, ikinci ayın sonuna doğru filiz veren söğüt dalları vardır ya, işte onlar kadar narindi. Sanki bir bülbül kanat çırpsa rüzgârından uçuverecek gibiydi. Kırmızı şeritli beyaz kimonosunun üzerinden aşağı dökülen saçları salkım söğütlerini andırıyordu. Çok soylu ve asil bir aileden geldiği her halinden belli oluyordu. Hemen yanı başındaki Prenses Akashi de çok zarif ve ince görünüyordu ama ondan daha canlı, daha neşeli, daha derin ve zeki bir hali vardı. Farklı bir eğitim aldığı belli oluyordu. Tıpkı ilkbahardan yazın başına kadar her sabah erkenden açan ve güzellikte hiç rakip tanımayan morsalkımlar gibiydi. Hamile olduğu için pek rahat değildi. Kendini iyi hissetmiyordu. Kotosunu bir kenara iterek yakınındaki sandalyenin koltuğuna dayandı fakat sandalye ona yüksek gelmişti. Onun bu durumunu fark edince Genji'nin içinden ona daha küçük bir sandalye getirtme arzusu geçmişti. Gür saçları gül eriği rengindeki elbisesinin üzerine dökülmüştü. Saçaklardaki fenerlerden yayılan titrek, yumuşak ışığın altında kızın büyüleyici güzelliği bütün ihtişamıyla ortaya çıkmıştı.

Murasaki ise pembe bir elbisenin üzerine koyu renkli, kırmızıya çalan mor bir pelerin giymişti. Saçları şelaleler gibi nazlı nazlı kıvrılarak beline dökülüyordu. Boyu posu yerinde, vücudunun her tarafı ayrı güzellikteydi; hepsi bir araya gelince mükemmelden öte bir güzellik çıkmıştı ortaya. Bu güzellik yeni açan kiraz tomurcuklarını bile kıskandırabilirdi.

Bayan Akashi'nin, bu kadar seçkin davetliler arasında tedirgin olacağı düşünülebilirdi ama hiç de öyle olmadı. Tavırlarından ve kıyafetinden onun özenli ve muhafazakâr bir zevke sahip olduğu belli oluyordu. Kendine özgü tarifi imkânsız bir zarafeti ve derinliği vardı. Üstünde söğüt desenleri ve yeşil şeritler bulunan beyaz bir elbise, sırtında öteki hanımlara olan saygısını göstermek için giydiği sarıya çalan, yeşil renkli, ince ipekten yapılmış bir pelerin vardı. Her haliyle mütevazı ve iddiasız görünen bu kadının en büyük özelliği derinliği ve zekâsıydı. Yine konuklara olan saygısını göstermek için diğerlerinden biraz öteye giderek kenarları sırma püsküllü Kore malı kilimin üzerinde diz çöktü ve bivasını önüne koydu. Penasıyla tellere dokunurken kendinden o kadar emin bir hali vardı ki, sanki kulaklara değil

de gözlere hitap ediyor gibiydi. Bu haliyle bir portakal dalında "mayısı bekleyen"[60] meyve ve çiçekleri andırıyordu.

Gördüğü ve duyduğu her şey Yūgiri'ye bu toplantının son derece zevkli ve usulüne uygun bir şekilde düzenlendiğini gösteriyordu. Perdelerin arkasındaki kadınları, özellikle de onu ilk kez gözünün ucuyla gördüğü günden bu yana daha da olgunlaşıp güzelleştiğinden hiç kuşku duymadığı Murasaki'yi görmeyi öyle çok isterdi ki... Sonra Üçüncü Prenses'i düşündü, kaderin ufak bir oyunuyla bu kız, Yūgiri'nin değil de babasının karısı oluvermişti. İmparator Suzaku konuşmalarında hem Yūgiri'ye hem de başkalarına böyle bir ihtimali defalarca ima etmişti. Yūgiri, keşke biraz daha cesur olsaydım diye geçirdi içinden. Ama yine de prenses için yanıp tutuştuğu söylenemezdi. Prensesin toyluğu ve acemiliği bu kızı onun gözünden düşürmemişti ancak ona karşı olan duygularını soğutmuştu. Murasaki'de ise gözü yoktu ve olamazdı da. O, yıllardır görenlerde hayranlık uyandıran, erişilmez ve görkemli bir güzellik timsaliydi. Keşke ona olan saygısını bir beyefendiye yakışır bir şekilde göstermenin bir yolunu bulabilseydi. Zaten Yūgiri gibi ağır başlı ve sağduyulu bir insana başka türlü davranmak yakışmazdı.

Gecenin ilerleyen saatlerinde hava buz gibi soğumuştu. Herkesin dört gözle beklediği ay[61] solgun ve incecik bir şekilde gökyüzünde belirdi.

"İlkbaharın sisli gökyüzünde ay güzel görünmüyor" dedi Genji. "Sonbahar gecelerinde cırcır böceklerinin sesi, çalınan müzikle birleşince dinlemeye doyum olmuyor doğrusu."

"Doğru" dedi Yūgiri. "Bazı sonbahar gecelerinde ay o kadar parlak, gök o kadar bulutsuz oluyor ki, kotonun ya da flütün sesi gökyüzünün en yüksek yerine kadar çıkarak berrak bir şekilde dalga dalga gecenin içine yayılıyor. Fakat o sırada gökyüzü yapay bir konser sahnesi gibi sahte bir tavır takınır ve sonbahar çiçekleri adeta dile gelip "Hadi ne duruyorsunuz, hepiniz bize bakın" der. Her şey gereğinden fazla kusursuz ve aşırı mükemmeldir. Ama ilkbahar öyle mi? Sislerin içinden doğan ay, flütün huzur veren sesiyle öyle bir bütünleşir ki, bunu sonbahar aylarında asla göremezsiniz. Hayır, flüt sesinin en güzel olduğu zaman sonbahar geceleri değildir. Atalarımızın da dediği gibi, kadınların en hassas olduğu zaman bahar geceleridir. Ben şahsen bu görüşe katılıyorum. İlkbahar geceleri en dingin ahenklere gebedir."

"Atalarımız bile ilkbahar mı güzel, sonbahar mı sorusuna tatminkâr bir cevap bulamamıştır. Bu soruya kesin bir yanıt vermek onların yanında solda sıfır kalan bizim kuşağımızın haddine düşmez. Ama ilkbaharda majör gamdaki ezgilere

---

60. Bkz. Bölüm 11, dipnot 175.

61. *Fushimachi no tsuki*, ayın on dokuzuncu gününde gece geç saatlerde görülen ay.

sonbaharın minör gamdaki ezgilerinden daha fazla yer verildiği bir gerçektir. Bu bakımdan haklısınız."

"İmparatorumuz zaman zaman en ünlü musiki üstatlarını konser vermek için saraya davet ediyor. Ama ne yazık ki kayda değer müzisyenlerin sayısı giderek azalmakta. Günümüzün müzisyenlerinden artık insanların öğreneceği bir şey kalmadığını sanıyorum. Yoksa abartıyor muyum? Burada müzik icra eden kadınlar belki herkesçe tanınan usta müzisyenler grubuna dahil değil, fakat sanatları konusunda hiç kimse onların hakkını yiyemez. Uzun zamandan beri müzikle iştigal etmediğim için kulağımın eski hassasiyetini kaybetmiş olduğunu düşünüyorum ama dilerim öyle değildir. Burada yapılan ufak tefek çalışmaların ne kadar büyük yetenekleri ortaya çıkardığına bakınca gerçekten şaşırıp kalıyorum. Bu akşam dinlemiş olduğunuz konseri, İmparator'umuz için düzenlenen konserlerle kıyasladığınız zaman bir fark görüyor musunuz?"

"Maalesef, bu konuda fazla malumatım yok" dedi Yūgiri, "Ama yine de bir şeyler söyleyebilirim. Kashiwagi'nin Japon kotosu, Prens Hotaru'nun ise biva konusunda birer üstad-ı azam olduğunu söylersem ülkemizin muhteşem müzik geleneğine ihanet etmiş olurum. Ben şahsen şimdiye kadar onları rakipsiz iki icracı olarak telakki etmiştim. Ama bu gece fikrimi değiştirdim. Konseri öyle kendimden geçerek dinledim ki, hâlâ kulaklarıma inanamıyorum. Bu durum belki de daha sıradan ve amatörce bir konser beklemiş olmamdan kaynaklanabilir. Benden enstrümanları akort etmemi ve denemek için bir şeyler çalmamı istediğinizde kendimi çok beceriksiz ve yetersiz hissettim. Sayın Tō no Chūjō'nun Japon kotosunun piri olduğundan hiç kimsenin kuşkusu yok, çünkü o bu alet üzerinde mevsimlere en mükemmel uyum sağlayan, en ince ve karmaşık notaları çalabilen, en geniş repertuara sahip bir üstattır. Onun kadar güzel koto çalan az bulunur. Fakat size samimiyetle itiraf etmeliyim ki, bu gece burada dinlediğim insanların müzik konusundaki yetenekleri en az Chūjō'nunki kadar büyüleyiciydi."

Genji, gururla gülümseyerek "Mübalağa ediyorsunuz, kendi teveccühünüz" dedi. "Ama öğrencilerim gerçekten çok başarılıydı, değil mi? Bayan Akashi'ye biva çalmayı ben öğretmediğim için onun başarısının onuru kendisine aittir. Ama bu evde yaşamanın ona çok şeyler kattığına inanıyorum. Onu ilk kez kuş uçmaz kervan geçmez bir taşra kasabasında dinlediğim zaman hayretten küçük dilimi yutar gibi olmuştum. Ama başkente geldiğinden beri sanatını daha da geliştirdi."

Bayan Akashi'nin başarısından bile Genji'nin kendine pay çıkardığını gören nedimeler birbirlerine bakışıp gülüşmekten kendilerini alamadılar.

"Bir enstrümanı usta bir şekilde çalmak gerçekten emek ister" diye sözlerine devam etti Genji. "Her çalgı aleti insana sonsuz olanaklar sunar ve hiç kimse bunların hepsini bir ömür boyu öğrenip bitiremez. Fakat bu günlerde usta müzisyen olmak isteyen çok az insan var. Artık insanlar küçük bir şey üzerinde ihtisaslaşıp,

bununla yetiniyorlar. Yedi telli koto çalmak her yiğidin harcı değildir. Eskiden o kadar güzel koto çalanlar varmış ki, çaldıkları şarkılarla yeryüzünün ve gökyüzünün efendisi olur, tanrıların ve şeytanların taş kalplerini yumuşatırlarmış. Bütün enstrümanlardaki notaları ve sesleri kotoda birleştirir, kederin derinliklerinden neşeyi bulup çıkarır, adi ve çirkin seslerden güzel, kulakların pasını silecek şarkılar bestelerlermiş. Böylece hem zengin olur hem de evrensel ün kazanırlarmış. Eskiden, Japonya'da koto çalma geleneğinin olmadığı zamanlarda, bu sanatı öğrenmek isteyenler çok çetin koşullarla karşı karşıyaydı. Bu insanların her şeyden vazgeçip başka memleketlere gitmeleri gerekiyordu ve ne yazık ki, sadece birkaçı istediğini öğrenip geri dönebiliyordu. Eski vakayinamelerde görülen bazı hikâyelerde müzik ustaları birer sihirbazdan farksızdır; burada ay ve yıldızları hareket ettiren, yazın kar yağdıran, fırtınalar estiren, yıldırımlar düşüren müzisyenlerin hikâyeleri anlatılır.

"İnsan herhangi bir sanatı öğrenmeye başlayınca, hangisi olursa olsun, çok şey öğrenmesi gerekiyor ve bu öğrenmenin sonu yok. Genellikle, insanlar ne kadar öğrenirse öğrensin bildikleri kadarıyla tatmin olmuyor. Ancak günümüzde bir konuyu ele alıp derinliğine inceleyenlerin sayısı çok az. Ayrıca, ben iyi öğrendim diyen insanların da böbürlenecek hali yok."

"Özellikle yedi telli kotoyu çalmak tamamen bir cambazlık. Bu yüzden herkes bu aleti eline almaya çekiniyor. Geçmişte bu aletin hakkını vererek çalanlar, yerdeki ve gökteki bütün tanrı ve şeytanların gazabını engellemeye muktedirdi. Yeteri kadar iyi çalamayanlar ise çok kötü neticelerin meydana gelmesine sebep oluyordu. Günümüzdeki çalgı aletlerinin piri bu enstrüman ve bununla boy ölçüşecek başka bir alet yok. Ama maalesef günümüzde bunun kıymetini bilen pek yok. Böyle bir sanatı kafaya takıp, annesini babasını, çoluğunu çocuğunu terk ederek Kore'ye ya da Çin'e giden insanlara artık günümüzde deli diyorlar. Ama bizim artık böyle bir fedakârlık yapmamıza gerek yok. Fazla uzaklara gitmeden böyle bir işi makul sınırlar dahilinde yapmaya niçin biz başlamayalım? Bir üslup üzerinde uzmanlaşmanın zorlukları saymakla bitmez, kaldı ki dünya kadar üslup ve pek çok karmaşık ezgi var. Gençken bu müziğe karşı çok büyük hevesim vardı. Memleketimize ulaşmış olan bütün notaları çalıştım, hem de kendi kendime. O zamanlar bana bunları öğretecek hoca bile yoktu. Ama yine de kendimi geçmişin maharetli üstatlarıyla karşılaştırdığımda, onların eline su dökemem. İyi bir icracı olduğumu söyleyemem ama az da olsa bildiklerimi başkalarıyla paylaşamamak beni çok üzüyor. Artık bu müziğe karşı ne ilgi ne de heves kaldı. Bu sanat ne yazık ki düşüşe geçti ve gün geçtikçe de geriliyor."

Kendini çok yetersiz hisseden Yūgiri, söylenenlerin doğru olduğunu düşünüyordu.

"Şayet asilzade torunlarımdan biri veya ikisi şu anda gösterdikleri gayretle çalışmaya devam eder, benim de ömrüm vefa ederse, bu çocuklar büyüyüp olgun-

laşıncaya kadar az da olsa bildiklerimi onlara aktarabilirim. Özellikle İkinci Prens bu konuda istikbal vaat ediyor."

Bayan Akashi torununun ismini duyar duymaz koltukları kabarmış, gururlanmıştı.

Prenses Akashi ise dinlenmek için uzandığında çaldığı kotoyu Murasaki'nin önüne itti. Murasaki de çalgısını Genji'ye vermişti. Murasaki ve Genji neşeli bir düet yaparak içten bir ezgi olan *saibara* "Katsugari"yi[62] çaldılar. Genji her zamankinden güzel sesiyle şarkının güftesini iki kez tekrarladı. Ay yavaş yavaş yükselirken, pırıl pırıl parlayan erik çiçeklerinin mis kokusu doldurmuştu odayı. Prenses Akashi on üç telli kotoyu çalarken, elindeki alet sanki onunla birlikte gençleşmiş gibiydi. Yaptığı tremololar annesinin üslubunu andırıyordu. Prensese kıyasla Murasaki'nin müziği daha sakin, zarif ve büyüleyiciydi. Makam değiştirdikten sonra yaptığı *richi* girizgâhı çok içten ve cana yakındı. "Beş Hava"[63] adlı parçayı yedi telli kotoda çalarken beşinci ve altıncı tellere yapılan pena vuruşları müzisyenlerin karşılaştıkları en büyük zorluklardan biriydi. Fakat Üçüncü Prenses bu notaların üzerinden sular gibi akıp geçerken hem kendinden çok emindi hem de duyulan ezgi çok berraktı. Onda, gençlerde görülen acemiliklerden eser yoktu. Üslubu hem bahar hem de güz ezgileri için uygundu. Çalarken hiç istifini bozmamış, adeta çalgısıyla bütünleşmişti. Genji, öğretmeni olarak kızın başarısıyla onur duydu.

Küçük flütçüler çok sevimliydiler. Yaşlarından beklenmeyen bir ciddiyetle çalıyorlardı.

"Çocuklar herhalde uykunuz gelmiştir" dedi Genji. "Zaman nasıl geçti anlayamadım. Bu gece çaldıkça açıldım. Sanki yeni başlamışız gibime geliyor. O çalgıyı da dinleyelim, bu çalgıyı da dinleyelim derken gece geçti gitti. Darılmıyorsunuz bana değil mi?"

Genji, *shō* flütü çalan küçük müzisyene bir yudum şarap ikram ettikten sonra ona en sevdiği gömleklerden birini hediye etti. Hanımlardan birinin de küçük flütçü için bir armağanı vardı, ona bir pantolon ve sade kumaştan yapılmış bir kadın elbisesi verdi. Üçüncü Prenses Yūgiri'ye önce bir bardak şarap ikram ettikten sonra kendi kimonolarından bir takım takdim etti.

"Çocuklar, ben durumu biraz garip ve haksız buluyorum" dedi Genji. "Birilerine hediye verilecekse önce hocadan başlamak lazım. Çok düşüncesiz davranıyorsunuz."

Üçüncü Prenses kaldığı yerin perdeleri arasından Genji'ye çok güzel, Kore yapımı bir flüt uzattı. Genji flütü gülümseyerek eline aldı ve bir şeyler çalma-

---

62. Bkz. Bölüm 5, dipnot 68.

63. Metindeki anlam belirsiz. "Beş Hava"nın bir ezgi mi yoksa bir üslup mu olduğu bilinmiyor. Yedi telli kotonun ise penayla çalınması pek yaygın değildir.

ya başladı. Misafirler yavaş yavaş ayrılmaya başladığında, Yūgiri flütü oğlunun elinden alarak çok berrak bir ezgi çaldı. Orada oturanların hepsi Genji'nin öğrencileriydi. Onlara müziğin sırlarını öğretmiş, hepsini çok başarılı birer müzisyen olarak yetiştirmişti. Onlar da zaten çok yetenekli insanlardı. Genji'nin göğsü kabardı.

Yūgiri oğullarıyla birlikte evin yolunu tuttuğunda gökyüzünde pırıl pırıl mehtap vardı. Murasaki'nin çaldığı kotodan çıkan harikulade ses hâlâ kulaklarında yankılanıyordu. Eşi Kumoinokari, büyükannelerinden daha önce ders almış, fakat fazla bir şey öğrenemeden babası onu eve kapattığı için derse devam edememişti. Yūgiri'nin yanında o zamana dek hiç çalgı çalmamış, teklif ettiği zaman da onu reddetmişti. Ağırbaşlı, evcimen bir kadın olduğu için bütün hayatı dört duvar arasında geçiyordu. Bu yüzden Yūgiri karısını geleneksel bir ev kadını olarak görüyor, onun daha ince uğraşlara ilgi göstermemesine üzülüyordu. Kumoinokari'nin en sevdiği yönü kıskançlığıydı. Kıskançlıktan kudurduğu zamanlar çok güzel ve ilginç bir kadın oluyordu.

Genji daha sonra konağın doğu kanadına gitmek için oradan ayrıldı. Murasaki Üçüncü Prenses'le konuşmak için geride kaldı ve şafak sökünceye kadar doya doya sohbet ettiler. Daha sonra Murasaki izin isteyerek kalktı ve odasına döndü. Öğleye kadar kimse yataktan çıkmadı. "Prensesimiz gayet iyi bir müzisyen oldu sonunda. Sen ne düşünüyorsun?" diye sordu Genji Murasaki'ye.

"Doğrusunu söylemem gerekirse, onu ilk kez dinlediğimde sanat yeteneği hakkında çok ciddi kaygılarım vardı. Ama şimdi çok iyi olmuş, gerçekten kulaklarıma inanamadım. Sanki başka bir insanı dinliyor gibiydim. Aslında o kadar şaşırmamak lazım, senin ona ne kadar emek verdiğini çok iyi biliyorum."

"Evet, hem de ne emek! Ben ciddi bir hocayım, onun gelişimini adım adım takip ettim. Yedi telli koto öyle bir alet ki hiç kimseye öğretmek istemem. Ama babasıyla ağabeyi çok ısrar etti, onları kıramadım. Önceleri işi pek ciddiye almasam bile dünürlerimin güvenini kaybetmemek için kızın müzik eğitimini çok sıkı tuttum."

"Senin çocukluk yıllarında maalesef ben çok meşguldüm. Bu yüzden müzik derslerinle pek ilgilenemedim. Hoş yakın zamanlarda da pek bir şey yapmış sayılmam ama neyse. Şöyle veya böyle zaman geçti gitti ve seninle ilgilenemedim. Dün akşam beni çok onurlandırdın, gerçekten muhteşemdin. Ayrıca Yūgiri üzerinde bıraktığın izlenim de beni ziyadesiyle memnun etti."

Murasaki şu sıralarda İmparatoriçe'nin çocuklarına anneannelik yapmakla meşguldü. Bu işi yaparken de öyle dikkatli davranıyordu ki hakkında kimsenin kötü konuşmasına mahal verebilecek hiçbir kusuru olmamıştı. Yaptığı her işte mükemmelci biri olması etrafındaki insanlara gerçekten kaygı veriyordu. Onun bu hali pek hayra alamet değildi, çünkü böyle insanlar uzun yaşamıyordu. Genji o

zamana kadar pek çok kadın tanımıştı ama Murasaki aralarında ender bulunan müstesna bir kadındı. O yıl Murasaki otuz yedisine[64] girmişti.

Genji, Murasaki'yle birlikte geçirdikleri yılları düşündü. "Canım, bu yıl kendine özellikle dikkat etmen gerekiyor. Hiçbir dua, ayin ve ibadeti ihmal etme. Ben bildiğin gibi çok meşgul, bazen de çok dikkatsiz bir insanım. Yapacağın işlerin çetelesini kendin tutacaksın ve bana haber vereceksin. Bu konuda sana güveniyorum. Yapılması gereken özel bir şey olursa lütfen bana haber ver, hemen yaptırırım. Rahip olan amcanın hayatta olmaması bizim için çok büyük bir talihsizlik. Kendisi bu işlerin piriydi."

"Beni çocukluğumda el bebek gül bebek büyüttüler ve sonra da hiç kimsenin mazhar olmadığı bir şaşaa ve debdebe içinde yaşadım. Ama madalyonun bir de öbür yüzü var. Şan şöhret içinde yaşamama rağmen aynı zamanda çok büyük acılar çektim. Bütün sevdiğim insanlar aramızdan ayrılarak teker teker beni terk etti. Son yıllarda beni derinden sarsan pek çok acı olay yaşadım. Bu herkesin bildiği bir gerçek. Olur olmaz şeylere üzülerek dert babası oldum çıktım. İşte uzun yaşamamın sırrını burada görüyorum; bu uzun ömür, çektiğim acılara mukabil bahşedilmiş bir ödül gibi geliyor bana. Sana gelince, ben sürgündeyken yaşadığın ayrılık yıllarını bir tarafa koyacak olursak, pek acı çekmedin. Kadınların da kendilerine göre sorunları var, büyük başın derdi büyük olur derler. İmparatoriçeleri düşün, imparatorun diğer cariyelerini ve gözdelerini düşün. Bu insanların saltanatları kadar büyük dertleri var. Etraflarındaki kibirli kalabalık devamlı onları rahatsız eder durur. Aralarındaki rekabet öyle kıran kıranadır ki insanın çelikten siniri olsa yine dayanmaz. Sen şimdiye dek hep manastıra kapanmış bakireler gibi huzur içinde yaşadın. Sanki ailen yanındaymış gibi kendini her zaman güvende hissettin. Canım benim, öteki insanlardan ne kadar şanslı olduğunu hiç düşündün mü? Prensesin birdenbire evimize gelmesinin senin için kolay olmadığını biliyorum. İnsan, elinin altındaki şeyin kıymetini kolay kolay anlamıyor. İnanır mısın, bu kızın varlığı beni sana daha çok yaklaştırdı. Ama sen zaten böyle şeyleri hemen anlarsın, ben belki de boşuna konuşuyorum."

"Haklısın canım, doğru söylüyorsun. Benim gibi bir insanın ne önemi olabilir ki! Eminim etrafımdaki insanlar başıma hiç de hak etmediğim bir devlet kuşunun konduğunu düşünüyor. Ancak ben kaldırabileceğimden çok daha ağır acılar yaşadım; böyle durumlarda beni ayakta tutan inancım, ibadetim ve dualarım oldu."[65] Murasaki aslında daha fazla konuşup tartışmak istiyordu fakat çekindi.

---

64. Romandaki olayların akışı ve kronolojik sıralama Murasaki'nin o sıralarda otuz dokuz, kırk yaşlarında olduğunu gösteriyor. Doğu takvimine göre otuz yedi yaş çok tehlikeli olarak bilinmektedir. Fujitsubo da öldüğünde otuz yedi yaşındaydı.

65. Kaynak metindeki bu cümle romanın genel akışı içinde pek tatminkâr olmadığından dolayı sonradan ilave edilmiş olması kuvvetle muhtemeldir.

Genji kadına hayran olmuştu. "Yaşayacak pek fazla ömrüm olmadığını yavaş yavaş anlamaya başladım. Bu yılı çıkartıp çıkartamayacağımdan bile emin değilim. Uzun zamandan beri niyetlendiğim hayırlı bir iş olduğunu biliyorsun. Düşündüklerimi bu yıl gerçekleştirmeme izin verirsen sana minnettar olacağım."

"Sakın ha! Bunun sözünü bile etmeyelim. Ben sensiz ne yaparım? Koca bir ömrü gece gündüz birlikte geçirdik. Benim için dünyanın en büyük mutluluğu buydu. Lütfen benim sana olan sevgimi, muhabbetimi ve bağlılığımı anlamaya çalış."

Genji yine aynı şeyleri söylemeye başlamıştı. Biraz daha devam ederse Murasaki'nin gözyaşlarına boğulacağını anlayan Genji hemen konuyu değiştirdi.

"Hayatta pek fazla kadın tanıdığımı söyleyemem, fakat tanıdığım kadınların hepsi iyi insanlardı, ancak gerçekten sakin, mülayim ve halim selim olan insanlar çok nadir. Örneğin Yūgiri'nin annesi bunlardan biriydi. Onunla evlendiğimde küçücük bir çocuktum, bu nedenle kadın benim gözümde muhteşem bir insandı. Onu hayatımdan çıkarmak hiçbir zaman aklımın ucundan bile geçmedi. Ne yazık ki ilişkimiz zamanla sarpa sardı. Sonunda birbirimize karşı iki yabancı olup çıktık. O da üzüldü, ben de üzüldüm. Ama yıllar öncesine dönüp baktığımda kabahatin sadece bende olmadığının farkına varıyorum. Ciddi bir kadındı, göze batan hiçbir kusuru yoktu ama soğuktu. Hani bazı zeki kadınlar vardır ya herkese akıl veren, işte o da öyleydi. Tavsiyelerine her zaman kulak versem bile kendimi hiçbir zaman onun yanında rahat hissetmedim.

"Akikonomu'nun annesi Bayan Rokujō da bu gruba giren kadınlardan biriydi. O her zaman, olağanüstü eğitimi, olgunluğu ve zekâsıyla kalbimde taht kurmuştur. Çok zor bir kadın olduğu için kendisiyle geçinmek hemen hemen olanaksızdı. Birine kızdığı zaman öfkesi yıllarca sürerdi. Kıskançlığı ise evlere şenlik, bir erkeğin tahammül edemeyeceği cinstendi. Gerildiği zaman asla çözülmeyen bir sinir yumağı haline gelir, hayatı hem kendisine hem de dost bildiği insanlara zehrederdi. Ona karşı her zaman en kibirli tavrımı takınıp kasılmışımdır. Bu da ona boyun eğdiğim takdirde böbürlenip daha da tepeme çıkacağını bildiğimden dolayı idi. Haliyle bu ilişki uzun ömürlü olmadı. Daha sonra dedikodular onun başını yedi. Onuruna yakışmayan davranışlarda bulunduğundan dolayı kendi kendini lanetledi. Sonunda anladım ki bu kadın ne kadar zor bir insan olursa olsun bunda benim de kabahatim vardı, sütten çıkmış ak kaşık değildim. Son yaşadıklarından duyduğum pişmanlık yüzünden onun kızıyla bu kadar ilgilenmek zorunda kaldım. Kızın başarılarından dolayı duyulacak olan onuru sadece kendime mal etmek istemem. Önemli olayların bir parçası olmak zaten İmparatoriçe Akikonomu'nun kaderinde vardı. Bu arada ona iyilik ettiğim için bir sürü insan bana düşman oldu. Sık sık merhum annesi aklıma gelir, dilerim beni affetmiştir. Bu kadına çok fevri davrandığım, sonra da pişman olduğum zamanlar oldu. İşte benim hayatım eski-

den böyleydi, şimdi de pek değişti sayılmaz." Genji fasılalarla, tanıdığı kadınlardan bahsetmeye devam etti.

"Bir de Bayan Akashi vardı. Bu kadını tanıdıktan sonra onu hep küçümsemiş, bir oyuncak gibi görmüştüm. Fakat kadının muhteşem bir derinliği vardı. Uysal, mülayim ve sade bir insandı, fakat bu yumuşaklığının altında çelik gibi bir irade saklıydı. Kolay kolay herkesin yutabileceği bir lokma değildi."

"Anlattığın kadınların hiçbirini tanımadım, haklarında bir şey söyleyemem" diye yanıt verdi Murasaki. "Bayan Akashi için de durum aynı. Ama zaman zaman bir anlık da olsa onu görme fırsatı buldum. Söylediklerinde yerden göğe kadar haklısın. Kadın gerçekten çok gururlu ve vakur bir insan. Ben bile onu düşünürken kim bilir beni ne kadar basit görüyordur diye aklımdan geçirmiyor değilim. Elimde büyüttüğüm kızına gelince, umarım benim hatalarımı affetmiştir."

Murasaki, bir zamanlar kırgın olduğu bu bayanla artık dostluk kurmuştu. Bu da Murasaki'nin, Bayan Akashi'nin kızı olan Prenses Akashi'yi kendi kızıymış gibi elinde büyütmüş olmasından kaynaklanıyor diye düşündü Genji. Evet, prenses gerçekten de harika bir kızdı.

"Senin de bazı kusurların var tabii" dedi, "Ama sonuçta olayları çevrendeki insanlara ve şartlara göre idare etmesini biliyorsun. Daha önce de söylediğim gibi ben pek çok kadın tanıdım fakat hiçbirisi senin gibi değildi." Sonra da gülümseyerek "Sende bir şeytan tüyü var ama nedir bilemedim gitti."

Akşam olunca Genji ana salona geçti. "Müzik derslerine gösterdiği ilgiden dolayı prensesi tebrik etsem iyi olacak" dedi.

Prenses müziğe öylesine dalmıştı ki, her zamankinden daha genç, daha çocuksu görünüyordu. Varlığıyla sanki "Benim yanımda olan insan mutlu olmaz da ne olur?" der gibiydi.

Genji, "Ben birkaç gün izne çıkıyorum, hem sen de biraz dinlenirsin. Müzik hocan olarak ben senden çok memnunum. Çok çalıştın ve bunun mükâfatını da aldın. Müziğe karşı olan yeteneğin konusunda artık hiçbir kuşkum kalmadı." Kotoyu bir kenara çekerek uzandı.

Genji'nin evde olmadığı zamanlar, Murasaki evdeki kadınlardan prensese hikâyeler okumalarını istiyordu. Dünyada neler olup bittiğini anlatan eski hikâyelerde genellikle çapkın erkekler olur, kadınlar da bunlarla ilişkiye girerdi. Fakat erkek o kadar kadınla düşüp kalktıktan sonra içlerinden sadece bir tanesiyle oturup yuva kurardı. Murasaki niçin içinde bulunduğu cinsten bir belirsiz evliliği seçmişti? Genji'nin de söylediği gibi Murasaki'nin öteki insanlara kıyasla olağanüstü şanslı olduğundan hiç kimsenin kuşkusu yoktu. Fakat niçin sonunda acı çeken ve hüsrana uğrayan hep Murasaki oluyordu? Kafası öyle meşguldü ki ancak gecenin geç saatlerinde uyuyabildi. Sabaha karşı korkunç göğüs ağrılarıyla uyandı. Kadınlar hemen onun başucunda toplandılar. Ne yapmalıydılar, Genji'ye haber verecek-

ler miydi? Murasaki bu teklifi şiddetle reddetti. Ortalık aydınlanmaya başlamıştı. Ateşler içinde yanarken göğüs sancısından kıvranıyordu fakat Genji'ye haber gitmedi. Bu arada Prenses Akashi'den mesaj gelince kadınlar Murasaki'nin hasta olduğunu ona bildirdi. O da büyük bir telaşla haberi Genji'ye iletti. Genji bu kötü haberi duyar duymaz Murasaki'nin odasına koştu. Kadın acılar içinde kıvranıyordu.

Murasaki'nin alnını tutarak, "Ne oldu sana böyle?" diye sorduğunda teninin alev alev yandığını hissetmişti.

Daha geçenlerde Genji onu önlerindeki tehlikeli yıl konusunda ikaz ettiğini dehşet içinde hatırladı. Kahvaltısını elini bile sürmeden geri çevirdi. Bütün gün başucunda oturarak ona yardım etti. Murasaki yatağandan kımıldayacak halde değildi. Boğazından bir lokma bir şey geçmiyordu.

Günler, dualar ve ayinlerle geçmeye başlamıştı. Dağ tapınaklarından gizemli ayinler düzenleyecek rahipler getirtildi. Göğüs ağrıları hiç dinmek bilmiyordu; bazen biraz durulur gibi olsa da tekrar döndüğünde ağrılar daha dayanılmaz hale geliyordu. Kâhinler uzak durulmasını istedikleri şeylerin uzun bir listesini verdi, fakat bu da bir işe yaramadı. Murasaki'nin yanından bir an olsun ayrılmayan Genji kederler içinde küçücük bir umut ışığı arıyordu. En ölümcül hastalıkta bile beklentileri değiştirebilecek küçücük bir ışık... Bütün dikkati Murasaki'nin üzerindeydi. Sık sık nazik mektuplar gönderip hâl hatır soran İmparator Suzaku'ya yapılacak ziyaretin hazırlıkları şimdilik bir kenara itilmişti.

İkinci ay geçti fakat Murasaki'nin durumunda hiçbir değişiklik olmadı. Tebdil-i havada ferahlık var diye düşünen Genji Murasaki'yi Nijō Konağı'na götürdü. Kadın konağa gelir gelmez o kadar büyük bir kalabalık toplandı ki ortalık bir anda karnaval yerine dönüverdi. İmparator Reizei ve özellikle Yūgiri bu duruma çok üzülmüştü. Bazılarının ise ağzını bıçak açmıyordu. Şayet Murasaki ölecek olursa, Genji'nin de onun arkasından seve seve gitmek isteyeceği kesindi. Bu nedenle Yūgiri hem olağan hem de olağanüstü şifa ayinlerinin düzenlenmesine yardım etmek için hiçbir fedakârlıktan kaçınmadı.

Biraz kendine gelen Murasaki, Genji'ye "Senden rica ettiğim şeyi hatırlıyor musun?" diye sordu. "Ben bu haldeyken bile izin yok mu?"

Onu kısa bir süre bile olsa rahibe kıyafeti içinde görmek, Genji için Murasaki'nin ecel vaktinin artık geldiğini kabul etmek demekti. Bu acıya katlanamazdı. "Ben de yıllarca hep onu düşündüm" dedi. "Fakat kendi isteğim doğrultusunda hareket edecek olursam seni geride bırakacaktım ve gözüm arkada kalacaktı. Şimdi de sen mi beni bırakıp gitmeyi düşünüyorsun?"

Gerçekten de Murasaki'nin sonu yaklaşmış gibi görünüyordu. Nöbetler öyle sıklaşmıştı ki her an ölebilirdi. Artık Genji'nin Üçüncü Prenses'i görecek gözü yoktu. Müzikle olan ilgisini kesmiş, koto ve flütünü bir kenara kaldırmıştı. Rokujō Konağı halkının büyük bir kısmı Nijō'ya taşınmıştı. Kadınların kaldığı Rokujō

Konağı'nda hayat durmuş gibiydi. Oradaki geleneksel yaşam biçiminin sadece ve sadece bir kadına bağlı olduğunu iyice anlamışlardı.

Prenses Akashi ve Genji, Murasaki'nin yanındaydı.

Murasaki titreyen cılız sesiyle, "Durumum çok kötü ama ben sizin için daha fazla üzülüyorum. Kötü ruhlar çok tehlikeli oluyor. Sizi yanımda görünce bu fırsattan istifade etmeye kalkabilirler. Lütfen gidin şimdi buradan" dedi.

O sırada prensesin dünya güzeli çocukları da odadaydı. Murasaki onlara bakarak, "Yavrularım, galiba sizin büyüyüp adam olduğunuz günü göremeyeceğim. Zamanla beni unutup gideceksiniz, değil mi canlarım?" dediğinde prensesin gözlerinden sicim gibi yaşlar dökülüyordu.

"Canım, böyle şeyler söyleyip hem bizi hem kendini üzme" dedi Genji. "Hayırlı düşünelim, hayır olsun. Her şeyden önce içimizi ferah tutalım. İçini ferah tutup temkinli olanlar her zaman şanslı çıkmıştır. Büyük başın derdi büyük olur, fevri insanlar hayatta kalamaz. Bu durum pek çok örnekle sabittir."

Genji daha sonra yerli yabancı bütün tanrılara dualar ederek Murasaki'nin az bulunur erdemlerini anlattı. O, zaten büyük bir günah da işlememişti. Af ve mağfiret dilemesi gereken pek az hatası vardı. Ne sarayda gece nöbetinde kalan rahipler, ne de büyük hizmetler başarmış olan bilge keşişler Murasaki'nin derdine deva bulabildi; hepsi bu duruma çok üzülüyordu. Yeniden büyük bir şevk ve hararetle zikir çekip ilahiler okumaya başladılar. Bazen, beş altı gün Murasaki'nin durumu düzelir gibi oluyor, sonra yine eski haline dönüyordu. Böylece günler birbirini kovaladı. Bu işin sonu nereye varacaktı? Murasaki'yi esir alan o habis ruh kadının bedeninden dışarı çıkmak istemiyordu. Nedeni bir türlü anlaşılamayan bu hastalıktan günden güne eriyip gidiyordu Murasaki. Dışarıdan bakanlar olayı endişe ve kaygıyla izliyordu.

Murasaki'den bahsederken Kashiwagi'nin durumunu okurlarıma anlatmayı unuttum. Kashiwagi, orta dereceli bir danışman rütbesine geldikten sonra İmparator'un özel güvenini kazanmış, zamanının gelecek vaat eden genç idarecilerinden birisi olmuştu. Fakat bütün bu şan şöhret, onun Üçüncü Prenses'e karşı olan aşkını küllendirememişti. İmparator Suzaku'nun sıradan bir cariyeden doğan kızıyla, İkinci Prenses'le evlenmişti. Gözü yükseklerdeydi ama kader onu bu kızla birleştirmişti. Aslında bu kızın övülecek pek çok özelliği vardı ama onun gönlü Üçüncü Prenses'teydi. Karısına bir dağ yamacına atılmış yaşlı bir kadın gibi davranmıyordu fakat gereken ilgiyi de göstermiyordu. Gizli aşkı yüzünden Jijū'nun kızı olan Kojijū'ya başvurmuştu. Kojijū aslında Üçüncü Prenses'in dadısıydı. Jijū'nun ablası ise Kashiwagi'ye dadılık yapmıştı. Bu yüzden Kashiwagi uzun zamandır prenses hakkında çok şey biliyordu. Üçüncü Prenses'i çocukken tanımıştı, o günlerde bu minik kız babasının göz bebeğiydi. Ona karşı olan ilgisi ve muhabbeti daha sonra çığ gibi büyümüştü.

Rokujō Konağı'nın şu anda tamamen boşalmış olduğunu tahmin ederek Kojijū'yu evine çağırdı ve yana yakıla ona durumunu anlattı: "Bu aşk beni öldürecek. Onunla temas kurmamı sağlayan tek insan sensin. Bu yüzden seni buraya çağırdım ve sana onu nasıl deliler gibi sevdiğimi anlatmak istedim. Bu konuda tek ümidim sendin fakat ne yazık ki sen de hiçbir şey yapmadın. Duyduğum kadarıyla birileri Genji'yi Üçüncü Prenses'in babasına şikâyet etmiş. Genji'nin gönül eğlendirecek pek çok cariyesi bulunduğunu hatta içlerinden birinin Genji'yi tamamen kapattığını, prensesin de gecelerini yapayalnız ve tek başına geçirdiğini söylemiş. Babası da kızlarının durumunu yeniden gözden geçirerek "Keşke kızlarım sıradan biriyle evlenseydi de bu sıradan damatlar kızlarım için birazcık vakit ayırabilseydi!" diye dert yanmış. Hatta benim karım olan İkinci Prenses'in, kızlarının arasında en şanslısı olduğunu söylemiş. Yani senin anlayacağın, önünde rahat ve güven içinde yaşanacak yılları olan kızı olarak İkinci Prenses'i görüyor. Bu durum beni çok üzüyor" diyerek iç geçirdi. "İkisi de aynı babanın çocuğu fakat farklı insanlar. Beş parmağın beşi bir olmuyor."

"Efendim, hangi dünyada yaşadığımızın biraz farkında olsanız daha iyi olacak. Elinizin altında bir prenses var fakat siz bir başkasını daha istiyorsunuz. Açgözlülüğün de bir sınırı var!"

Kashiwagi kendini tutamayarak gülümsedi. "Doğru söze ne denir, yerden göğe kadar haklısın. Ama babası ve erkek kardeşi beni çok cesaretlendirmiş, damat adaylığıma hiç karşı çıkmamışlardı. Dediğin gibi hangi dünyada yaşadığımın pek farkında değilim belki ama yine de onu düşünmeden edemiyorum. Bu durumda hatalı olan sensin. Prenses ile aramı bulma konusunda yeteri kadar gayret sarf etmedin. Bana daha fazla yardımcı olman gerekiyordu."

"Efendim bunu yapmam imkânsızdı. Hem kader denen bir şey var. Genji'nin onu böylesine ısrarla istemesinin sebebi belki de kaderdi. Zamanında böyle bir teklifi siz yapmış olsaydınız, İmparator kızını size verir miydi? Cevabınız evetse, İmparator Suzaku'nun sizi reddetmeyecek kadar sevdiğinden nasıl emin olabiliyorsunuz? Hem, şimdi sahip olduğunuz saygınlık ve itibar o zamanlar bu kadar göze görünmüyordu."

Kojijū'nun bu fevri çıkışına Kashiwagi cevap vermek istemedi. "Neyse, geçmişe mazi derler! Geçmişi bırakalım bugüne bakalım. Şu anda önümüzdeki fırsat bir daha ele geçmez. Şimdi, herkes dışarıda, prensesin etrafında çok az insan var. Beni onun karşısına ancak sen çıkarabilirsin, tabii istersen. Biraz ona içimi dökmek istiyorum, onun hakkında düşündüklerimi yüz yüze konuşmak istiyorum. Benim ona kötü bir şey yapacağımdan çekiniyorsan, yanlış düşünüyorsun. Bana bir bak, ben öyle bir insana benziyor muyum?"

"Efendim, kusura bakmayın ama abesle iştigal ediyorsunuz. Bunu düşünmek bile benim tüylerimi diken diken ediyor. Yani niçin geldim ben buraya, onu bile anlayamıyorum."

"Hayır, Kojijū abartıyorsun. Benim söylediklerim abes değil. Evlilik zaten istikbali meçhul olan bir sözleşme. Böyle bir durum İmparator'un haremindeki kadınların bile başına gelebilir. Bu nedenle Üçüncü Prenses gibi birinin başına gelmesi bence son derece doğal. Dışarıdan bakınca her şey sütliman gibi görünüyor ama bir de işin içindeki insana sor. Kim bilir prensesin bu evlilikten ne kadar şikâyeti var! Bir zamanlar el bebek gül bebek büyüyen bir insan kendinden bilmem kaç kat aşağıda bulunan kadınların elinde şamar oğlanı oluyor. Ben her şeyin farkındayım. Ne idiği belirsiz bir dünyada yaşıyoruz. İnsan kendi kurallarını kendisi koyamıyor."

"Pardon efendim, yani şimdi siz bunları bana anlatmakla prensesin rakiplerine yenildiğini, artık kendisine daha başka bir kısmet araması gerektiğini mi söylüyorsunuz? Siz merak etmeyin, o kendi tedbirini kendisi aldı, hem de çok özel bir şekilde. Babası onu Genji'ye kendi evladı gibi bakması için, hiçbir sıkıntı çektirmemesi için verdi. Onlar zaten böyle bir ilişki üzerinde baştan anlaştılar. Bu kurulu düzen içinde değişiklik yapmak sizin haddinize mi düştü?"

Kashiwagi'nin Kojijū'yu yatıştırması gerekiyordu; böyle cinler tepesine üşüşmüş şekilde onu evden uğurlayamazdı. "Beni yanlış anlıyorsun. Ben kendi eksikliklerinin farkında olan bir insanım. Bu yüzden Genji gibi eşsiz bir insana alışmış bir kadına karşı kendimi ön plana çıkarmak aklımın ucundan bile geçmez. Ama perdelerinin arkasından bile olsa prensesle kısa bir konuşma yapmak istiyorum. Böyle masum bir isteğin neresi kötü olabilir? Yukarıdaki yüce tanrıya sığınarak insanın içini dökmesinde günah olan ne var?"

Kojijū bu konuşmayı dinledikten sonra onun biraz sonra bütün tanrılar önünde yemin etmeye başlayacağını anlamıştı. Biraz da genç ve ihtiyatsız olduğu için Kashiwagi'nin gözlerinin önünde canına kıyacağını düşünmüş, daha fazla direnememişti.

"Tamam efendim. Uygun bir zaman kollayıp size haber vereceğim. Genji'nin eve uğramadığı zamanlarda prensesin odası her zaman insan kaynar; hizmetçiler, nedimeler, gözdeleri ve ona benzer bir sürü insan hep onunla beraberdir. Bu yüzden ne zaman vakit uygun olur, o konuda hiçbir fikrim yok."

Biraz kızgın, biraz da kafası karışmış bir vaziyette prensesin yanına döndü.

Kashiwagi devamlı bir haber bekliyordu. Sonunda o an geldi ve Kojijū'dan onu davet eden bir mektup aldı. Hemen kıyafet değiştirdi. Çok sevinmişti ama bir yandan da korkuyordu. Bu ziyaretinin derdine dert katacağı aklının ucundan bile geçmiyordu. O bahar akşamını hatırladı. O akşam prensesin sadece kimonosunun kollarını görebilmişti. Şimdiyse yüz yüze görüşmeyi umuyordu. Kim bilir, ona kalbindeki yangını açacak olursa kız belki ona acır, ona yanıt vermeyi kabul edebilirdi.

Dördüncü ayın ortalarıydı. Kamo Festivali için yapılacak arınma töreninin arifesiydi. Üçüncü Prenses'in evinden on iki kadın başrahibeye eşlik edecekti. Geçit

törenini izleyecek olan vasıfsız nedimelerin çoğu hazırlık için dikiş nakış işleriyle uğraşıyordu. Kimsenin prensese ayıracak zamanı yoktu. Üçüncü Prenses'in en güvendiği kadınlardan biri olan Azechi, refakat ettiği Yüzbaşı Minamoto'nun çağrısı üzerine gitmiş ve oradan da kendi odasına dönmüştü. Prensesin yanında kalan sadece Kojijū idi. Doğru zamanın geldiğini düşünerek, Kashiwagi'yi prensesin yatak odasına aldı. Biraz cüretkâr bir davranış değil miydi bu? Kojijū biraz ileriye gitmiyor muydu?

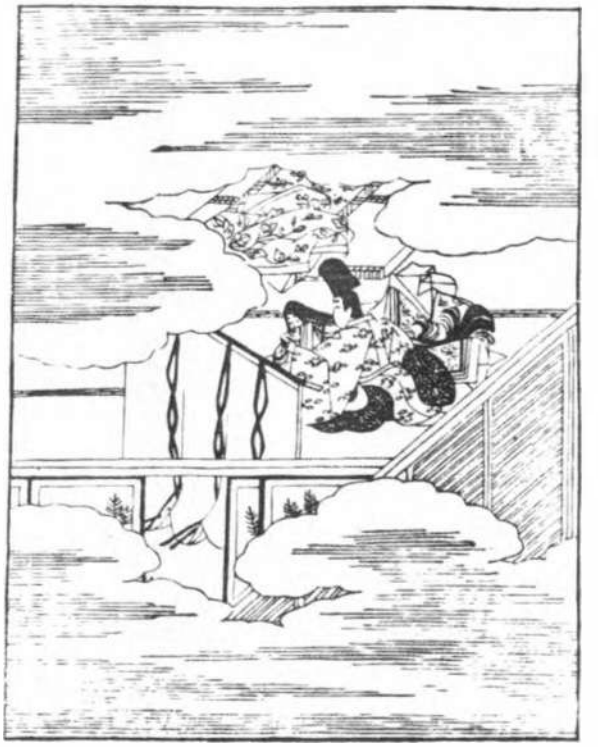
Prenses hiçbir şeyden habersiz, yatak odasına girdi fakat odasında bir erkek olduğunu fark etmişti. Bu da tabii ki Genji'den başka birisi olamazdı. Fakat haddinden fazla nazikti bu erkek. Sonra birdenbire prensesi kollarına alıp onu yatağından kaldırdı. Kızın ödü kopmuştu. Kendisini birdenbire cin mi esir almıştı, ne olmuştu? Son bir gayretle başını kaldırıp baktığında bir yabancının kollarında olduğunu anladı. Saçma sapan bir şeyler geveliyordu ağzında bu insan. Prenses bağırarak nedimelerinden imdat istedi ama onu hiç kimse duymamıştı. Tir tir titrerken terden sırılsıklam olmuştu. Kashiwagi prensese acımasına acımıştı ama onun böyle çırpındığını görmek kızı çok daha çekici kılıyordu.

"Ben sizin için hiçbir şey ifade etmediğimi biliyorum ama sizden bu kadar soğuk bir karşılık da beklemiyordum. Bir zamanlar kendimi aşan çok hırslı, çok iddialı düşüncelerim vardı. Keşke onları bir daha gün yüzüne çıkmamak üzere kalbime gömmeyi becerebilseydim. Ama duramadım ve bu düşüncelerimin çok küçük bir kısmını birilerine anlattım. Sonunda babanızın kulağına kadar gitmiş. Babanız benim düşüncelerime tamamen olumsuz bakmıyordu. Her ne kadar ondan cesaret alsam da avamdan bir insan olmam bu cesaretimi kırdı. O gün bugündür aylarım ve yıllarım size karşı duyduğum aşk, sevgi ve hasretle geçti. Zamanla bu duygular içimde çığ gibi büyüdü. Daha atak davranamadığım için bin pişmanım. Şimdiyse ne kadar pervasız davrandığımın farkındayım, kendimi kontrol edemiyorum ve inanın bundan hicap duyuyorum. Haddimi aşsa bile size olan hislerimi anlatmak istiyorum. Size karşı beni suçlayacağınız bir cürüm işlemeyeceğime yemin ederim."

Prenses en sonunda yabancının kim olduğunu anlamış, dehşete düşmüş, dili tutulmuştu.

"Şu anda neler hissettiğinizi anlayabiliyorum ama bundan önce de zaten böyle olaylar olmuştu. Bana karşı olan soğukluğunuzun bu dünyada eşi benzeri olduğunu sanmıyorum. İşte bu beni deli ediyor. Ne olur bir kez olsun bana acıdığınızı söyleyin. Bu sihirli kelimeyi söyleyecek olursanız burayı hemen terk edeceğim."

Kashiwagi, konuşurken zorlanacağı gururlu bir kadın bekliyordu. Ona biraz mutsuzluğundan bahsedecek, sonradan pişman olacağı hiçbir şey söylemeyecekti. Fakat karşısında umduğundan çok farklı bir kadın duruyordu. Prenses güzeldi, nazikti, uysaldı, şirindi ve şimdiye kadar tanıdığı kadınların hepsinden daha zarif

ve alımlıydı. Tutkusu bir anda kontrolden çıktı. Keşke beraber kaçıp saklanabilecekleri bir yer olsaydı...

Tamamen uyumamıştı ama dalmıştı. Rüyasında, sevdiği kedinin ona doğru tatlı tatlı miyavlayarak geldiğini görmüştü. Kashiwagi de bu kediyi alıp prensese geri getirmişti. Uyandığında "Niye böyle yaptım?" diye kendi kendine sayıklıyordu. Bu rüyanın anlamı ne olabilirdi?[66]

Prenses hâlâ dehşet verici bir şaşkınlık içindeydi. Bütün bunları yaşadığına inanamıyordu.

Kashiwagi "Aramızda mutlaka önceki hayatlarımızdan getirdiğimiz kaçınılmaz bir bağ olması lazım. İnanın ben de en az sizin kadar şaşkınım" dedi.

Prensese o bahar akşamında meydana gelen olayı anlattı. Pencereden kaçan kedinin ipi aniden bir yere takılarak panjuru kaldırıvermişti. Evet, aynen öyle olmuştu! Üçüncü Prenses'in üstünde birtakım habis ruhların dolaştığı anlaşılıyordu. Kız şimdi Genji'nin yüzüne nasıl bakacaktı?

Üçüncü Prenses çocuklar gibi ağlarken Kashiwagi de hem onun için üzülüyor hem de ona saygı duyuyordu. Kızın gözyaşlarını silerken onun da gözlerinden yaşlar boşandı.

---

66. Belgelere dayalı olmasa da eski yorumlara göre, rüyada kedi görmek çocuğun ana rahmine düşmesine bir işaret olarak düşünülürdü.

Yavaş yavaş şafak sökmeye başlamıştı. Keşke buraya hiç gelmeseydi, ama nereye gidebilirdi ki? Gidecek yeri yoktu. "Ne yapacağım ben şimdi? Benden öyle nefret ediyorsun ki sana ne söyleyeceğimi şaşırdım. Daha sesini bile duymadım. Ne olur bana bir şeyler söyle."

Onun bu yakarışları Üçüncü Prenses'i daha da üzüyordu. Kafası iyice karışmıştı, hiç de konuşacak halde değildi.

"Bu sessizliğin beni çıldırtıyor. Bundan daha kötü bir şey olabilir mi. Artık hayata daha fazla tahammülüm kalmadı. Öleyim de benden kurtul. Şimdiye dek hayatın benim için bir anlamı vardı ve yaşadım. Artık yavaş yavaş yolun sonuna geldiğimin farkındayım. Ama bunu hissetmek benim için kolay olmuyor. Ne olur bana acı, beni affet! Beni bağışla ki rahat rahat ölebileyim."

Kızı kollarına alarak dışarı taşıdı. Kız dehşete kapılmıştı. Şimdi kendisine ne yapacaktı bu adam. Köşedeki odanın önüne bir paravan çekerek arkasındaki kapıyı açtı. Dün akşam içeri koridorun güney kapısından girmişti ve bu kapı hâlâ açıktı. Ortalık zifiri karanlıktı. Azıcık bile olsa kızın yüzünü görebilmek için panjurlardan birini açtı.

"Çok zalimsin ve beni çıldırtmak üzeresin. Ben bir delilik yapmadan ne olur bana bir şeyler söyle, bana acıdığını söyle!"

Aslında kız bir şeyler söylemek istiyordu. Bu hareketinin ne kadar rezil, ne kadar alçakça, ne kadar ölçüsüz ve küstah olduğunu onun yüzüne haykırmak istiyordu. Fakat kız, yüreği gümbür gümbür atarken korkudan bir serçe gibi tir tir titriyordu. Hava aydınlanmaya başlamıştı.

"Sana gördüğüm bir rüyayı anlatmak istiyorum, beni çok etkilemişti. Hayır hayır vazgeçtim, beni dinlemeyeceğini biliyorum. Benden ne kadar nefret ettiğinin farkındayım, ama istersen bir dinle, belki senin için bir anlamı olabilir."

O gün şafak vakti gökyüzü, o zamana dek sonbaharda yaşanan tan vakitlerinin en kasvetlisiydi.

"Şafak sökmeden kalkıp, yürüdüm karanlığa,
Ne o? Baktım gözlerim, başlamış ağlamaya."

Kıza gözyaşlarından ıslanan kimonosunun yenini gösterdi.

Kashiwagi sonunda gitmek için hazırlık yapmaya başlayınca kız derin bir nefes almıştı. Birden aşağıdaki dizeler ağzından dökülüverdi:

"Keşke bu şafak vakti eriyip kaybolsaydım.
Yaşadığım kâbusu geride bıraksaydım."

Kızın incecik, titrek bir sesi vardı. Bu haliyle minik, sevimli bir çocuktan farkı yoktu. Kashiwagi hızla oradan ayrılırken kızın dizelerini hayal meyal duyabilmişti, ama bütün ruhunu orada bıraktığından emindi.

Hiçbir yere uğramadan doğruca babasının evine gitti. Kendi evine gidip de karısı İkinci Prenses'le yüz yüze gelmek geçmedi içinden. Yattı, fakat bir türlü uyku tutmadı. Gördüğü rüyaya ne anlam vereceğini bilemiyordu. Birdenbire kediyi hatırladı ve ondan ne kadar hoşlandığını anımsadı. Bu düşünce onu korkutmuştu. Kendi kendine "Çok kötü bir iş yaptım, çok!" diye söylendi. Bundan sonra herkesin yüzüne nasıl bakacaktı? Kendini her şeyden tecrit etmiş ve gizli gizli yaptığı gece dolaşmalarına son vermişti. Yaptığı iş bundan böyle hem kendisinin hem de Üçüncü Prenses'in başına büyük dertler açacaktı. Üçüncü Prenses'i değil de İmparator'un hanımını kandırmış olsaydı ve bu olay da açığa çıksaydı, cezası ne olurdu acaba? Çok mu daha kötü olurdu? Diyelim ki yaptığı bu kötü işten dolayı alması gereken cezayı şöyle veya böyle atlattı, Genji'yle olan ilişkileri ne olacaktı? Onun yüzüne nasıl bakacaktı?

Soylu bayanlar arasında öyle delişmen öyle tutkulu kızlar vardı ki kendilerine kur yapan doğru adamı bulunca hemen yelkenleri suya indiriveriyorlardı. Savunma mekanizmaları sadece bir paravandan ibaretti. Fakat Üçüncü Prenses için durum farklıydı. Onun hem kafası karışıktı hem de kendine özgü katı ilkeleri vardı. Çok çekingen ve alıngandı. Sanki yanındaki nedimelerinden biri onun sırrını bütün dünyaya ifşa etmiş gibi kendini çok güçsüz ve haksızlığa uğramış görüyordu. Kendisini el içine çıkamayacak kadar kötü hissediyordu. Birdenbire dünyası kararmıştı ve bu karanlık dünyayı hiç değiştirmek istemiyordu.

Çok geçmeden Genji'nin kulağına Üçüncü Prenses'in sağlığının iyi olmadığı haberi geldi. Genji bunu duyar duymaz hemen prensesin yanına koştu. Aslında derdi başından aşkındı. Prenseste de görünürde hiçbir hastalık belirtisi yoktu, yanına gelince zaten kız yüzüne bile bakmamıştı. Uzun zamandır evde bulunmayışından dolayı prensesin kendine sitem ettiğini düşünen Genji, ona Murasaki'nin hastalığından bahsetti.

"Kadın son günlerini yaşıyor. Böyle vahim bir zamanda beni duygusuz, hissiz birisi olarak düşünmesini istemem. Bu kadını çocukluğundan beri ben elimde büyüttüm, böyle bir zamanda onu asla yüzüstü bırakamam. Son birkaç ay içinde ondan başka kimseye vakit ayıramadım. Fakat bu durum ebediyen böyle devam etmeyecek. Herhalde ne demek istediğimi anlamışsındır."

Üçüncü Prenses Genji'yi utanç içinde dinlerken çok üzülmüştü. Yalnız kalınca uzun uzun gözyaşları döktü.

Kashiwagi'nin durumu daha da kötüydü. Yavaş yavaş prensesi görmemenin kendisi için daha hayırlı olacağını düşünmeye başlamıştı. Gece gündüz karşılıksız aşkı için yanıp tutuşmaktan başka elinden bir şey gelmiyordu.

Kamo Festivali'ne gitmek isteyen bir grup genç arkadaşı alelacele Kashiwagi'yi ziyaret ederek onun da birlikte gelmesini istediler. Fakat hastalığını bahane ederek onları reddetti ve bütün gün yalnız başına evde kaldı. Karısı İkinci Prenses'e o zamana dek hiçbir kötü davranışta bulunmamıştı ama ondan çok hoşlanmıyordu. Canı sıkılsa bile yalnız başına kendi odasında kalmayı yeğliyordu. Tam o sırada konağındaki küçük hizmetçi kızlardan biri elinde Kamo Festivali'nin simgesi olan bir kalp sarmaşığı dalı ile çıkageldi. Kız, aşağıdaki şiir için ona esin kaynağı olmuştu:

"Yazık ben de kopardım sarmaşığı dalından,
Tanrı beni aklasın bütün günahlarımdan."

Üçüncü Prenses'ten başka bir şey düşünemiyordu. Uzaktan festivalin coşkulu gürültüsü geliyordu, ama onun için hiçbir şey ifade etmiyordu. Can sıkıntısı içinde odasında tek başına çile doldurmaya devam etti.

İkinci Prenses onun bunalımlı hallerine alışkındı. Kashiwagi'yi bu duruma düşüren nedenleri bilmiyordu ama kendisini çok aciz ve işe yaramaz hissediyordu. Evde kimse kalmamış, herkes festivale gitmişti. Efkâr dağıtmak için kotoyu eline alarak acıklı ve yumuşak bir ezgi çaldı. Çok güzel, narin, terbiyeli, asil bir kadındı kuşkusuz, fakat Kashiwagi yine onun kardeşi olan Üçüncü Prenses'i tercih ederdi. Ne yazık ki felek bu kızı ona yar etmemişti.

"Bir dalda iki yaprak, ne güzel yaratmış bak
Bana 'düşeni' düştü, şu kara talihe bak."*

Bu şiiri can sıkıntısından vakit öldürürken karalamıştı, İkinci Prenses'ten pek övgüyle bahsetmediğinin de farkındaydı. Genji, Nijō Konağı'na dönmek için sabırsızlanıyordu ama Rokujō Konağı'nı seyrek ziyaret ettiği için hemen kalkıp gidecek olursa genç karısına karşı çok ayıp olacaktı.

Tam o sırada içeri bir haberci girerek, "Efendim, hanımımız son nefesini verdi" dedi. Bunu duyan Genji yıldırım gibi dışarı fırladı. Her yer birdenbire kapkaranlık kesilmişti. Gitgide kararan yollardan yürüyerek Nijō'ya ulaştığında sokak-

---

* İkinci Prenses'in adı Ochiba olup "Düşen Yaprak" anlamına gelmektedir. İkiz yapraklar, eski imparator Suzaku'nun kızları olan İkinci Prenses Ochiba ile Üçüncü Prenses'i temsil eder. Kashiwagi, bunlardan Ochiba (Düşen Yaprak) ile evlidir ve şiirinde "Bu kızların her ikisi de güzellik ve asalette eşit olduğu halde ben neden gidip Düşen Yaparak gibi biriyle evlendim?" diye hayıflanır. Şiirdeki anahtar kelime *morokazura* ("ikiz yeşil yaprak"), olup festival saç aksesuarında kullanılan *aoi* ve *katsura* sözcüklerinin birleşiminden türetilmiştir. Şiirde, Kashiwagi'nin karısı İkinci Prenses'in adı olan Ochiba üzerinden kelime oyunu yapılmaktadır –ed. n.

ların bir insan seliyle dolup taştığının farkına vardı. Her taraftan feryatlar yükseliyordu. En sonunda beklediği o kötü gün gelmişti. Çaresizlik içinde insanları ite kaka içeri girdi.

Kadınlardan biri "Hanımımız birkaç günden beri iyiydi ama sonunda korktuğumuz başımıza geldi" dedi.

İçerideki feryat ve kargaşa dayanılacak gibi değildi. Kadınlar, "Ne olur bizi de al yanına!" diyerek boğulurcasına ağlıyordu. Rahipler sunaklarını toplamış ev halkını arkalarında bırakarak oradan ayrılmıştı. Genji için dünyanın sonu gelmiş gibiydi.

Genji kadınların arasında dikilerek onları teskin etmeye çalıştı. "Çocuklar, sakin olun! Şimdi aramızda kötü ruhlar dolaşıyor. Onlar bize sanki Murasaki ölmüş gibi göstermek istiyor. Hepsi bu kadar. Ortalığı velveleye vermeyin" dedi.

Büyük bir huşu içinde tanrıya dua ederken ülkedeki en ünlü keşişleri, kâhinleri, takva sahibi din adamlarını evine çağırdı. Bu insanların hepsi ellerini kaldırarak Buda'ya yakardılar: "Eceli gelmiş olsa bile, ona Akala'nın[67] izniyle birkaç nefeslik ömür ihsan et, ey Yüce Buda!"

Öyle canıgönülden yalvarıp yakarıyorlardı ki Akala siyah bir hale şeklinde başlarının üstünde belirmiş gibiydi.

Genji son bir defa Murasaki'nin gözlerini görmek istedi. Her şey çok ani olmuş, helalleşmeye vakit bulamamıştı. Genji büyük bir dehşet içindeydi, kendisini ölümün ucundaymış gibi hissediyordu.

Yapılan dua ve ibadetler yukarısı tarafından kabul edilmiş olmalıydı ki kötü ruh Murasaki'yi sonunda terk etmiş, o sırada medyumluk görevini ifa etmekte olan küçük kıza geçmişti. Şimdi artık bu zavallı kız inim inim inliyor, acılar içinde kıvranıyordu. Büyük bir sevinç ve korku içinde Genji, Murasaki'nin yeniden nefes alıp vermekte olduğunu fark etti.

Medyum kız bir yandan ağlayıp bir yandan da çıldırmış gibi kendini yerden yere çarparken, kötü ruh onun ağzından konuşmaya başladı: "Defolun buradan hepiniz, defolun! Ben Genji Hazretleriyle yalnız kalıp onunla teke tek konuşmak istiyorum. Aylardan beri yaptığınız ayinler, çektiğiniz tespihler, ettiğiniz dualar canıma tak etti. Yeter be! Bana ne kadar acı çektirdiyseniz ben de size o kadar acı çektirmek istedim. Sizleri ölümle burun buruna getirdiğimi anlayınca hepinize acıdım ve ortaya çıktım. Ne kadar sefil bir ruh olsam da daha fazla kayıtsız kalamayacağımı anladım. Fakat şunu bilin ki ben ölmüş olsam bile eski kinim ölmedi!"

---

67. Eski yorumcular Akala'nın, dini bütün Budistler arasından isteyene ölümünden sonra altı aylık ömür bahşetmeyi vaat ettiğini rivayet eder. Fakat kaynağı tam olarak bilinmeyen bu malumat tartışmalıdır.

Genji aynı sahneyi daha önce gördüğünü hatırladı. Eskiden duyduğu dehşeti yeniden iliklerinde hissetti. Birilerine zarar vermesini önlemek istercesine küçük medyum kızın elini tuttu.

"Söyle bana gerçekten sen misin? Tilki şeklindeki ruhların ve diğer kötü yaratıkların bazen çıldırarak ölen insanları taciz etmek için yeryüzüne indiklerini çok duydum. Söyle bana açıkça, kimsin sen? Kimselerin anlamayacağı, yalnız benim farkına varacağım bir işaret ver. İşte o zaman ancak sana inanabilirim" dedi Genji.

Kötü ruh hıçkıra hıçkıra, yüksek sesle ağlamaya başlayınca küçük medyum korkudan iyice büzülmüştü. "Benim ne kadar korkunç bir değişikliğe uğradığımı bile bile bunu görmezden geliyorsun. Hiç değişmemişsin. Senden nefret ediyorum, senden nefret ediyorum!" dedi.

Bütün bu pervasız konuşmaların arkasında yine de bir kayıtsızlık, bir kibir vardı. Dehşet verici bir şeydi bu, Genji artık onu daha fazla dinlemek istemiyordu.

Ancak kötü ruh susmaya niyetli değildi. "Gökyüzünden hep seni gözetledim. Kızım için yaptıkların beni ziyadesiyle memnun etti. İnsanın yaşarken hissettikleriyle, öldükten sonra hissettikleri aynı olmuyor. Bu nedenle bir anne olarak kızıma karşı olan duygularım zayıfladı. Fakat seni hiç unutmadım. Seni dünyanın en zalim adamı olarak görüyorum. Sevgili karına benim hakkımda atıp tutarken çok kötü şeyler söyledin. Benim hakkımda ona çekilmez ve sevimsiz bir insan olduğumu söyledin. Bu bana çok koydu. Yüzüme karşı hakaret edip beni terk ettiğin zaman bile bu kadar gücenmemiştim. Şimdi ben bir ölüyüm ve senin beni affe-

deceğini ummuştum. Benim hakkımda kötü konuşanlara karşı beni savunmanı beklemiştim. Bu da benim gibi sapık bir ruhu iyice çileden çıkardı ve başınıza bu felaketler geldi. Murasaki'den nefret etmiyorum ama sen öyle bir sağlam koruma altındasın ki etrafındaki bu çemberi kırıp sana yaklaşamıyorum. Sesin bile kulağıma hayal meyal geliyor. O zaman biraz da benim günahlarımın affedilmesi için çalış. Yaptığınız bütün bu dualar, ayinler, gürültüyle okuduğunuz kutsal metinler etrafımda alevden bir çember oluşturarak beni cayır cayır yakıyor. Bunların neresi kutsal anlayamıyorum. Bütün bunları kızıma söyle, kulağına küpe olsun. Etrafındaki kadınlarla çekişerek onları kıskandırmasın ve kimsenin boy hedefi olmasın. O aslında İse Tapınağı'na rahibe olarak girmekle Buda'ya karşı büyük bir günah işledi. Taksiratını affetmesi için Buda'ya yalvarsın. Keşke böyle bir hata yapmasaydı."

Genji bu konuşmaya daha fazla devam etmek istemiyordu. Küçük medyumu yandaki odalardan birine taşıdılar. Murasaki de sessiz sedasız odasına çekildi.

Murasaki'nin ölüm haberi birdenbire şehrin her tarafını sardığı için başsağlığı dilemeye gelenlerin haddi hesabı yoktu. Ama Genji bu durumdan nefret ediyordu. Üst düzey saray soylularının hepsi tören alayının Kamo Tapınağı'ndan dönüşünü görmeye gitmiş, evlerine dönerken Murasaki'nin başına gelenleri öğrenmişlerdi.

"Ne kadar feci bir şey!" dedi içlerinden biri "Ebediyete kadar parlaması gereken nur şimdi söndü ve bizi yağmurların yağdığı bu kasvetli dünyada bıraktı".

Bir başkası da "Bu dünyada güzel ve faziletli olmamak gerek. Böyle insanların ömrü çok kısa oluyor. Şairin de dediği gibi, zamana hükmedebilseydik onların bu dünyada rakipleri olmazdı.[68] Şair burada açan kiraz çiçeklerinden bahsediyor. Zaten Murasaki'nin çiçekten ne farkı vardı ki. Böyle insanların sevinç ve başarıları rakiplerini kıskançlıktan çatlatır. Bundan sonra Genji Üçüncü Prenses'e hakkı olan ilgi ve sevgiyi göstermeye başlayacaktır. Zavallı kız, o da çok çekti" dedi.

Öte yandan, Kashiwagi evde yalnız başına kasvetli başka bir gün daha geçirmek istemediği için kardeşleriyle birlikte tören alayının tapınaktan dönüşünü seyretmeye gitmişti. Murasaki'nin ölüm haberi onları da derinden sarmış, arabalarını Nijō Konağı'na çevirmişlerdi.

Kashiwagi kendi kendine "Zaten fani dünyada sonsuz olan ne var ki?"[69] diye mırıldandı. Eve ulaştıklarında sanki Murasaki'nin halini hatırını sormak için gelmiş gibi bir tavır takındı. Ne de olsa duydukları bir rivayetten ibaret olabilirdi. An-

---

68. Anonim *Kokinshū* 70:

Kiraz tomurcukları emrimizde olsaydı,
Onlara bu dünyada bir rakip bulunmazdı...

69. *İse Masalları* **82**:

Açan çiçek solarken, her şeyden çok kıymetli,
Zaten fani dünyada, sonsuz olan ne var ki?

cak evdeki feryat ve figanı işittiği zaman duyduklarının doğru olma ihtimalinden kuşkulanmaya başlamıştı.

Prens Hyōbu ondan önce eve gelmiş bulunuyordu, Kashiwagi içeriye girdiğinde onu çok şaşkın bir halde buldu. O sırada Yūgiri ağlayarak dışarı çıkmıştı.

"Murasaki nasıl? Hasta olduğunu biliyordum ama kötü haberi duyunca kulaklarıma inanamadım."

"Evet, uzun zamandır hastaydı. Öğrendiğime göre sabaha karşı birdenbire nabzı durmuş ve nefesi kesilmiş. Babam onun aslında kötü bir ruhun hışmına uğradığını söyledi. Kötü ruh bedeninden çıkınca Murasaki rahat rahat nefes almaya başlamış ve yeniden hayata dönmüş. Herkes şimdilik seviniyor ama kadın bu bunalımı henüz tamamen atlatmış değil. Hâlâ sağlığı hakkında derin endişelerimiz var" dedi Yūgiri.

Yūgiri'nin gözleri ağlamaktan kıpkırmızı olmuştu. Kashiwagi belki de karşılıksız aşkının verdiği hüzünle arkadaşının çektiği acıyı çok iyi anlıyordu. Ama anlayamadığı şey yüzünü bile doğru dürüst göremediği üvey annesi için Yūgiri'nin bu kadar üzülmesiydi.

Genji, Kashiwagi ve diğer ziyaretçilerin geldiğini öğrenir öğrenmez hemen onları karşılamaya giderek durumu izah etti: "Murasaki bu sabah öyle kötüydü ki son nefesini veriyor sandık. Etrafımdaki kadınlar yeri göğü yırtarak feryat figan etmeye başlamıştı. Ben de onlarla birlikte teşevvüşe ve ümitsizliğe düşmüş, kendimi kaybetmiştim. Şimdi hâlâ kafam karışık. Buraya kadar zahmet edip geldiğiniz için şükranlarımı sunmak istiyorum ama galiba şu anda bunu bile beceremeyeceğim. Artık bunu aklımın başımda olduğu başka bir zamana bırakmak istiyorum."

Böyle feci bir olay zuhur etmeseydi Kashiwagi, Rokujō Konağı'nı ziyaret etmeyi aklından bile geçirmezdi. Bu tür masum bir ziyarette bile kendini son derece rahatsız hissediyordu; demek ki duyduğu vicdan azabını hâlâ üstünden atamamıştı.

Genji eskisinden daha dertliydi. Pek çok tapınakta görkemli ayinler düzenletip dualar okuttu. Bayan Rokujō hayattayken çok kötü şeyler yapmıştı, öldükten sonra bile herkesin başına bela olmaya devam ediyordu. İmparator Reizei ile evli kızının başına aynı akıbetin gelmesinden korkuyordu. Her şey kaçınılmaz olarak onu bir yargıya götürüyordu: Kadınların hepsi günahkâr yaratıklardı. Böyle kadınlarla olan bütün ilişkilerini kesmek istiyordu. Genji'yi muhatap alıp ona anasından emdiği sütü burnundan fitil fitil getirten Bayan Rokujō idi. Bundan kimsenin şüphesi olamazdı. İyi veya kötü, onun hakkında son kez Murasaki'yle birlikteyken konuşmuştu ve bu konuşmalar sadece ikisi arasında olduğu için onları hiç ama hiç kimse dinlememişti. Buna rağmen başları beladaydı ve böyle olmaya devam edeceğe benziyordu. Genji bu durumu mutlaka önlemeliydi. Murasaki hasta yatağındayken bile rahibe olmayı çok içten dilemişti. Usulen de olsa rahibelik yemin töreninin ona

manevi destek olacağını düşünerek saçlarından bir bukle kestirmesine izin vermiş, rahibeliğin ilk adımı olan Beş Emir Töreni'nin[70] düzenlenmesi için rahiplere emir vermişti. Yapılan törende hararetle bu beş emrin faziletlerinden ve kudretinden bahsedilmişti. Genji bütün samimiyetiyle Murasaki için gözyaşı dökmüş, bütün içtenliğiyle, hiçbir art niyet gütmeden defalarca Yüce Buda'nın ilahi adını anmıştı. Böyle durumlarda dünyanın en büyük, en nüfuzlu insanının bile duyarsız kalamayacağını anlamış bulunuyordu. Onun tek amacı bedeli ne olursa olsun Murasaki'yi kurtarmak, onu yanı başında hissetmekti. Uykusuz geceler Genji'yi serseme çevirmişti, bir deri bir kemik bırakmıştı.

Dördüncü ay boyunca Murasaki biraz düzelir gibi olmuştu, ama ağrıları hâlâ devam ediyordu. Beşinci ay gelince yağmur mevsimi başladı, hava daha değişken bir hal almıştı. Genji, Bayan Rokujō'nun günahlarından halas olması için şehrin önemli tapınaklarında her gün düzenli aralıklarla Lotus Sutra'nın okunması ve diğer yardımcı ayinlerin yapılması için emirler verdi. Murasaki'nin başucunda ise güzel sesli hafız rahipler devamlı kutsal kitaptan sureler okuyor ilahiler söylüyordu. Bu arada Bayan Rokujō'nun ruhu medyum aracılığıyla çok acıklı sözler mırıldanıyor olmasına rağmen Murasaki'nin vücudunu terk etmesi için yapılan bütün telkinleri reddediyordu.

Hava ısınınca Murasaki nefes darlığı çekmeye başlamıştı. Genji hastalığın gidişatına kendisini öyle kaptırmıştı ki Murasaki o hasta haliyle ona acıyıp sözleriyle teselli etmeye çalışıyordu. Bu kadar ağır hastalıktan sonra ölse bile onun için pek fark etmezdi, ama etrafındaki insanlara çevresiyle ilgilenmiyormuş hissini vermek istemiyordu. Kendini zorlayarak da olsa biraz çorba içip yemek yemeye çalıştı. Altıncı ay gelince biraz daha düzelmiş, kendi başına oturup yatacak hale gelmişti. Genji, bütün tedirginliğine rağmen yine de Murasaki'nin bu durumuna sevinmişti. Hiçbir yere ayrılmadan günlerini Nijō Konağı'nda geçirmeye devam etti.

Kashiwagi'nin o dehşetengiz ziyaretinden sonra Üçüncü Prenses hasta olmuş, bir daha da kendine gelememişti. Hastalığının özel bir belirtisi veya kendisinin kayda değer bir şikâyeti yoktu. Kendini halsiz hissediyordu, hepsi o kadar. Haftalardan beri ağzına hemen hemen hiçbir şey koymadığından dolayı solup gitmiş, incecik kalmıştı. Bazen Kashiwagi'nin dayanamayıp onu ziyaret ettiği oluyordu, ama her seferinde uyurgezerden bir farkı olmuyordu. Prenses, onun bu ziyaretlerinden nefret ediyordu. Genji'ye karşı duyduğu korku ve saygı öylesine büyüktü ki, bu tablonun yanına Kashiwagi'yi koymak dine küfretmek gibi bir şeydi. Kashiwagi, çok cana yakın ve kalender bir delikanlı olduğu için yaşıtları arasında çok seviliyor ve üstün görülüyordu. Üçüncü Prenses hiç kimselere benzemeyen, eşi benze-

70. Bu beş emir, "Öldürmeyeceksin, Çalmayacaksın, Yalan Söylemeyeceksin, Zina Yapmayacaksın, İçki İçmeyeceksin" şeklinde sıralanmaktadır.

ri olmayan Genji'yi ise çocukluğundan beri tanıyordu. İkisini yan yana koyduğu zaman Kashiwagi dönüp bakmaya bile değmeyen bir insandı. Prenses, Genji'nin kendisine iyi davranmadığı kanısındaydı ve bütün mutsuzluğu da bu yüzdendi. Kızın durumunu yakından gözleyen hizmetçiler kendi aralarında Genji'nin seyrek ziyaretlerini dedikodu konusu yapmaya başlamışlardı bile. Sonunda prensesin arzusu gerçekleşmiş, Genji onu ziyarete gelmişti.

Hava çok sıcaktı. Murasaki saçlarını yıkatmış, biraz olsun rahatlamıştı. Islak ıslak yatınca saçı hemen kurumamıştı. Dümdüz ipeksi saçlarında en ufak pürüz yoktu. Teni ise öyle beyaz ve şeffaftı ki içtiği su görünüyordu. Çok güzel ve nadide bir Çin porseleni kadar narin ve kırılgandı.

Nijō Konağı, Rokujō Konağı'na kıyasla hem dar hem kalabalık hem de lime lime dökülüyordu. Genji, Murasaki'nin kendine geldiği birkaç günü fırsat bilerek bahçıvanlara çiçek yataklarını ve fideleri düzelttirdi, bahçeden akan çayın içini dışını temizletti. Murasaki, gözlerinin önünde birdenbire değişiveren bahçeye hayran olmuş, böyle şeylere şahit olmak onu hayretler içinde bırakmıştı. Nilüferler bahçedeki serin göletin üstünü bir uçtan bir uca halı gibi kaplamıştı. Yeşil taç yaprakların üzerine düşen çiy taneleri mücevherleri andırıyordu.

"Murasaki'ciğim" dedi Genji, "Şunlara bakar mısın ne kadar güzel ve serin duruyorlar!" Murasaki doğrularak Genji'nin gösterdiği tarafa baktı. Manzara o kadar muhteşemdi ki Genji gözyaşlarını tutamayarak "Seni böyle mutlu görmek bana bir rüya gibi geliyor, gözlerime inanamıyorum! Biliyor musun, sen hastayken ben de kendimi seninle birlikte ölecekmişim gibi hissettim."

Murasaki'nin gözleri dolu dolu olmuştu:

"Bilmem geçen ömrümden, bana zaman ne kaldı,
Lotus yaprağındaki çiy tanesi kadar mı?"

Genji hemen ona yanıt verdi:

"Öyleyse bu dünyada söz ver, kavil yapalım,
Lotusun ziynetini ahrette paylaşalım."

Rokujō Konağı'nı ziyaret etmeye hiç hevesi yoktu ama Üçüncü Prenses'in keyfinin yerinde olmadığını öğrendiğinden bu yana epey bir zaman geçmişti. Büyük bir ihtimalle kızın babasının ve kardeşinin de Genji'nin Rokujō Konağı'nda olmadığından haberi vardı. Hâlâ Murasaki'nin yanında oluşunu, havalar iyi olduğu zaman bile onun yanından ayrılıp prensesin yanına gitmeyişini garip karşıladıkları kesindi.

Hâlâ vicdan azabının pençesinde inleyen Üçüncü Prenses, Genji konağa geldiği zaman çok utanmıştı. Başını çevirerek sorduğu soruların hiçbirine cevap

vermedi. Genji onun bu kırgınlığını uzun zamandan beri Rokujō Konağı'na uğramayışına verdiği için dil dökerek onu yatıştırmaya çalıştı.

Prensesin yaşlı hizmetçilerini etrafında toplayarak kızın sağlığı hakkında bilgi aldı. Kadınlardan biri "Hanımefendimizin durumu şu sıralarda hiç iyi değil efendim" diye başlayarak prenseste görülen belirtiler hakkında uzun uzun konuştu.

"Sahi mi? Hem de bu yaşta? Kulaklarıma inanamıyorum" diye yanıt verdi Genji ve başka da bir şey söylemedi. Daha uzun zaman ilişki yaşadığı nice kadınlar olmuştu ve bu kadınlardan hiçbiri bu kadar kısa sürede ondan hamile kalmamıştı. Gerçekten kulaklarına inanamıyordu. Bu yüzden prensese ağzını açıp bir kelime söylemedi. Bu hasta haliyle daha sevimli görünüyordu. Rokujō Konağı'na gelinceye kadar epey bir zaman kafa yorduğu için Nijō Konağı'na hemen dönemedi. Epey bir müddet Üçüncü Prenses'le birlikte kaldı. Bu arada Murasaki devamlı aklında olduğu için ona mektup üstüne mektup yazdı. Üçüncü Prenses'in kabahatli olduğunu bilmeyen nedimelerinden birisi Genji'nin başka bir kadına uzun uzun mektup yazdığını görünce "Aman tanrım! Adam geleli üç gün bile olmadan öteki kadına destanlar döşeniyor. Böyle evlilik mi olur canım?" diye homurdanmaya başlamıştı.

Kojijū'nun korkudan yüreği ağzına gelmişti.

Genji'nin Rokujō Konağı'nda olduğunu öğrenen Kashiwagi, hiç gereği olmadığı halde kıskançlık krizlerine girmişti. Üçüncü Prenses'e mektup yazarak duydu-

ğu ıstırabı dile getirdi. Kojijū, Genji'nin konağın başka bir tarafında bulunmasını fırsat bilerek gelen mektubu Üçüncü Prenses'e gösterdi.

Prenses, "Götür şu mektubu gözüm görmesin! Hatırladıkça midem bulanıyor" diyerek mektuba bakmayı reddetti.

Kojijū mektubu açarak, "Lütfen hanımım. Şuraya, hiç değilse ilk satırına bir göz atın. Çok üzücü çok" dedi.

Birisinin geldiğini hisseder hissetmez prensesin bulunduğu yatağın perdelerini kapatarak hemen oradan ayrıldı.

Gelen Genji'ydi. Birdenbire kafası karışan prenses, mektubu can havliyle yastığının altına saklamıştı. Prensese o akşam Nijō Konağı'na döneceğini söyledi. "Ben buradayken sen epey düzeldin, ama öbür taraftaki kadın çok hasta. Onu terk edip gittiğini düşünmesini istemiyorum. Benim hakkımda dolaşan dedikodulara sakın kulak asma. Benim ne kadar haklı olduğumu zamanla anlayacaksın" dedi.

Normal zamanlarda Genji'ye kedi gibi sokulup tatlı tatlı sohbet eden prenses şimdi onun yüzüne bile bakmıyor, gözlerini kaçırıyordu. Kim bilir belki de kız Genji'nin kendisini sevmediğini düşünüyordu. Genji kızın yanına uzandı, derken sohbet koyulaşınca akşam olmuştu. Yaptığı şekerlemeden ağustos böceklerinin sesiyle uyanmıştı.

"Az sonra hava kararacak" diyerek yataktan kalkıp elbiselerini değiştirdi.

"Ay çıkıp ortalığı aydınlatıncaya kadar bekleyemez misin canım?"[71] diye sordu prenses.

Kız çok genç ve sevimliydi. Bu masum ricasından sonra Genji'ye şiirini okudu:

"Böcek sesleri bana gösterirken menzili,
İstersin gözyaşımla ıslatayım mendili."

Genji'nin neşesi yerine gelmeye başlamıştı. Hemen kızın yanına çömelerek karşılık verdi:

"Ağustos böcekleri her köyde farklı bence,
Kimine bir şölendir, kimineyse işkence."

Gerçekten de Genji, hanımlarından ne birine ne de ötekine yaranabilmişti. Sonunda prensese daha fazla acı çektirmemek için geceyi orada geçirmeye karar

---

71. Şair Buzenli Oyakeme'nin bu dizeleri *Manyōshū* 709'dan alınmış olup bazı seçkilerde farklı varyasyonları vardır:

Yol karanlık tehlikeli, biraz daha kalırsan,
Yolun aydın olacaktır, mehtaba takılırsan.

verdi. Fakat Murasaki hâlâ hiç aklından çıkmıyordu. Hafif bir akşam yemeğinden sonra yatağa uzandı.

Sabahın serinliğinde yola çıkmak istediği için erken kalkmıştı.

"Yelpazemi bir yerlerde bıraktım ama nereye koydum hatırlamıyorum. Şu elimdeki hiç de iyi bir şey değil" dedikten sonra, bir gün önce şekerleme yaptığı odaya girerek etrafı aramaya başladı.

Yastığın altında bir yerde açık yeşil renkli bir kâğıt parçasına rastladı. Şöyle bir bakmak için eline aldı. Mektup bir erkeğin elinden çıkmıştı. Gayet güzel parfümlenmiş, önemli bir belgeye benziyordu. Küçücük harflerle yazılmış iki kâğıttan ibaretti. El yazısının Kashiwagi'ye ait olduğunu hemen anlamıştı. Giyinirken Genji'ye ayna tutan kadın mektubun ona ait olduğunu düşünerek hiç dikkat etmemişti. Kojijū durumu anlar anlamaz kalbi duracak gibi olmuştu çünkü bu dün Kashiwagi'nin ona verdiği mektuptu. Kahvaltısını yapan Genji'ye yardım etmek şöyle dursun panik içinde oradan ayrılmıştı. Hayır, hayır, böyle bir şey olamazdı! Büyük bir felaketti bu. Verdiği mektubu hanımefendinin mutlaka saklamış olması gerekiyordu!

Prenses hâlâ mışıl mışıl uyuyordu. "Bu kız hâlâ çocuk! Hiç de büyüyeceğe benzemiyor" derken kıza karşı küçümseme ve aşağılamayla karışık duygular içindeydi. Şayet bu mektubu başka birisi bulmuş olsaydı, acaba ne olurdu. Genji'yi asıl tedirgin eden kızın bu gaflet ve pervasızlığıydı.

Genji evden ayrılmıştı. Öteki nedimelerin prensesin yanında olmadığı bir zamanı kollayan Kojijū, kıza "Hanımım, dün benim size verdiğim genç delikanlıdan gelen mektubu ne yaptınız? Bu sabah Genji'yi aynı renkte olan bir mektubu okurken gördüm" dedi.

Biçare prenses ağlayarak yere yıkıldı.

Kojijū kuşkusuz prensesin durumuna çok üzülmüştü, ama aynı zamanda kendisi de büyük bir şok geçirdiği için sinirden bütün vücudu titriyordu.

"Hanımım, lütfen hatırlamaya çalışın. Mektubu nereye koydunuz? Etrafımda bir sürü insan vardı; Genji'nin bir dolap çevirdiğimizi sanmaması için hemen oradan ayrılmıştım. Aklımdan geçen buydu. Genji odanıza gelmeden önce mektubu saklayacak zamanınız vardı. Hatırlamaya çalışın hanımım. Mektubu sakladınız değil mi?"

"Ben tam onu okurken Genji içeri girdi. Saklamaya fırsat bulamadım. Bir şeyin altına sokuşturdum ama nereye koyduğumu hatırlamıyorum."

Şaşkınlıktan dilini yutan Kojijū mektubu aramaya gitti, ama nafile. Hiçbir yerde bulamamıştı.

"İnanamıyorum, bu kadar kötü bir tesadüf olamaz! Rezalet! Kashiwagi'nin zaten en ufak bir şey kulağına gider diye Genji'nin ödü kopuyordu. Ve işte, korktuğu başına geldi. Hem de aradan bir gün geçmeden! Hanımım kusura bakma-

yın ama davranışlarınız çok çocukça. Bu adamın sizi görmesine izin veriyorsunuz. Aradan yıllar geçtikten sonra bile sizi unutamıyor. Sonra da gelip aracılık yapmam için yalvar yakar oluyor. Her şey aklıma gelirdi de olayın bu kadar çığırından çıkacağı aklıma gelmezdi. Haydi bakalım, ayıklayın pirincin taşını."

Kojijū hiçbir lafı esirgemeden çok acı konuşmuştu. Prenses çok yumuşak bir insan olduğu için onunla tartışacak gücü yoktu. Gözyaşları seller gibi akmaya devam etti.

Bu olaydan sonra prenses ağzına bir lokma bir şey sokmadı. Kadınlar onun bu durumunu Genji'nin kıza çektirdiği cefaya ve duygusuzluğuna yordular. "Kız neredeyse ölümcül hasta ama Genji'nin umurunda değil. Kızı çok ihmal ediyor çok. Gözü hep öteki kadının üstünde. Hani kadın hasta olsa yüreğim yanmaz ama turp gibiymiş şekerim!"

Genji eline geçirdiği mektubu defalarca okumuş olmasına rağmen içine düştüğü şaşkınlıktan hâlâ kurtulamamıştı. Ama bir ihtimal daha vardı; kadınlardan birisi Kashiwagi'nin el yazısını taklit etmiş olabilirdi. Bunu sınayabilirdi, fakat daha derinden düşününce bu olasılığın geçerli olmadığını anladı. İnce ayrıntılar mektubun ancak Kashiwagi'ye ait olabileceğini gösteriyordu. Kashiwagi prensesle geçirdiği mutlu dakikaları, ümitlerini, kuruntularını, çektiği acıları, en ufak ayrıntılarına kadar muhteşem ve akıcı bir üslupla yazıya dökmüştü. Ama Genji bu yaptıkları kötü işten dolayı hem prensesi hem de genç arkadaşını bütün ruhuyla hem ayıplamış hem de onları aşağılamıştı. Kalıbının adamı olan bir insan bunları böyle çocuk gibi yazıya dökmezdi. Kashiwagi aslında seçkin, aklı başında, her attığı adımı bilen bir insandı. Ama yazdığı bu mektup sıradan bir kadını utandıracak nitelikteydi.

Genji gençliğinde mektupların zaman zaman farklı insanların eline geçtiğini ya da kaybolduğunu hiç aklından çıkarmamıştı. Aksini yapmak istese bile yazdığı mektuplar genellikle kısa, öz ve üstü kapalı olurdu. İhtiyatlı olmak her zaman kolay bir iş değildi.

Şimdi prensese karşı nasıl bir tavır sergilemeliydi? Prensesin neden bu durumda olduğunu çok iyi biliyordu. Gerçeği, kimsenin yardımı olmadan kendi başına öğrenmişti. Ona karşı olan davranışını nasıl ayarlayacaktı? Hiç arzu etmezdi ama bundan sonraki ilişkilerinin bir daha eskisi gibi olmamasından korkuyordu.

Hiç ciddiye almadığı ilişkilerinde bile kadının başka bir erkekle ilgilenmesi, o kadına olan ilgisinin kesilmesine yeterdi. Üçüncü Prenses'in durumunda ise elinde dünya kadar kanıt vardı. Bu kadar da haddini bilmez, küstah bir genç düşünemiyordu! İmparator'un haremindeki kadınların genç insanlar tarafından baştan çıkarılması ender görülen vakalardan değildi, fakat bu farklı bir olaydı. İmparator'un hizmetinde pek çok genç erkek ve kadın vardı. Görevleri süresince bunlar birbirine kolayca yaklaşabiliyor, aralarında istenmeyen ilişkiler doğabiliyordu. Bunun pek

çok örneği vardı. Netice itibarıyla, sarayda yaşayan kadınlar da insandı. Bazıları haliyle, yeterince aklı başında ve dikkatli olmadığından dolayı hata yapabiliyordu. Sarayda çalışan kadın ve erkekler hakkında çok bariz dedikodular olmadıkça olay hiçbir zaman rezalet haline gelmiyor, kendi kendine iyileşen bir yara gibi kapanıp gidiyordu. Genji, "Fakat bu olay başka!" diyerek parmağını şaklatırken sinirden kudurmuş gibiydi. Üçüncü Prenses'e canı gibi sevdiği biricik Murasaki'sinden daha fazla değer vermişti. Ne kadar ilginçtir ki Genji'nin bu samimi ilgisine rağmen Üçüncü Prenses onu Kashiwagi gibi bir zibidiyle aldatmıştı.

Şimdiye kadar başına hiç böyle bir şey gelmemişti. İmparator'un emrindeki kadınların da görevlerini yaparken sıkıntılı zamanları olabiliyordu kuşkusuz. Karşılarına dürüst bir adam çıkıp da onlara tatlı sözler fısıldayınca kayıtsız kalmaları imkânsız oluyordu ve tatlı aşklar zaten böyle başlıyordu. İnsan böyle bir ilişkiyi tasvip etmese bile onların bu davranışının nedenini anlayabilirdi. Genji aslında kibirli, kendini beğenmiş, öküz altında buzağı arayan bir insan değildi ama buna rağmen Üçüncü Prenses'in sevgisini Kashiwagi gibi bir adam ile onun arasında nasıl paylaştırdığına akıl sır erdiremiyordu.

Bütünüyle çok çirkin bir olaydı ama söyleyecek hiçbir şey bulamıyordu. Acaba yıllar önce kendisi üvey annesiyle gizli ilişki yaşadığında babası da mı öyle yapmıştı? Şu anda onun yaptığı gibi bilip de bilmezlikten mi gelmişti? İçine düştüğü dehşeti dün gibi hatırlıyordu. Edindiği tecrübelerden anladığı kadarıyla, bu tür yasak ilişkileri yaşayanları eleştirmeye hakkı olan en son insan oydu.

Genji'nin bütün sessizliğine rağmen Murasaki bir şeylerin yolunda gitmediğini anlamıştı. Murasaki şimdi kendini iyi hissediyordu, artık düzelmiş sayılırdı. Bunda Genji'nin çok büyük payı vardı çünkü genç karısını ihmal etmek pahasına da olsa yanı başından hiç ayrılmamıştı. Acaba Genji'nin bu sessizliği Üçüncü Prenses'e karşı duyduğu suçluluk duygusundan mı kaynaklanıyordu?

"Ben artık iyileştim, kendimi çok daha iyi hissediyorum. Duyduğum kadarıyla Üçüncü Prenses'imiz hastaymış. Hemen buraya gelmeyip biraz onunla ilgilenseydiniz bence daha iyi olurdu."

"Evet, haklısın. Üçüncü Prenses hasta olmasına hasta ama başında nöbet tutulacak derecede değil. Saraydan devamlı gelip gidip onu ziyaret edenler var. Bugün de babası birini göndermiş. Babasının tedirgin olduğunu görünce ağabeyi de onun durumunu merak etmiş. Bense şimdi artık kızı bırakıp akrabalarıyla uğraşmak zorundayım."

"Kızı mutsuz görüyorsan bence sen akrabalarını bırak, kızla ilgilen. Belki sana karşı bir şey söylemiyor olabilir ama etrafındaki kadınların her gün onu tıkıp doldurduklarından adım gibi eminim."

Genji gülümseyerek omuzlarını silkti. "Tatlım, benim için en önemli insan sensin ve bütün bunları benim adıma düşünecek kadar hassassın. Üstelik senin baş

belası akrabaların yok. Bir düşünsene, ben onun ağabeyini kafama takıyorum sen de nedimelerini! Korkarım bugünlerde duygusallıktan uzak katır kutur bir adam oldum." Genji daha sonra Murasaki'nin Rokujō Konağı'na dönme önerisini hatırlayarak, "Tatlım, sen iyileştiğin zaman oraya birlikte gideceğiz" dedi.

"Lütfen öyle konuşma, kızın mutlu olmasını istiyorsan bir an önce oraya gitmen lazım. Hem ben burada biraz daha dinlenmek istiyorum. Benim oraya gelmem fazla sürmez."

Böylece günler günleri kovaladı. Prenses, Genji kendisini ihmal ettiğinden dolayı onu suçlayacak durumda değildi. Bir gün babam başıma gelenlerden haberdar olursa ben onların yüzüne nasıl bakarım diye içi içini yiyor, korku ve dehşet içinde yaşıyordu.

Bu arada ardı arkası kesilmeden Kashiwagi'den aşk mektupları yağdı. Bıçak kemiğe dayanınca Kojijū ona her şeyi anlattı. Bu kez dehşete düşen Kashiwagi'ydi. Ne zaman olmuştu bu olay? Sanki birileri yukarıdan onu gözetliyor gibiydi. Genji'nin dikkatini çeker diye uçan kuştan korkmaya başlamıştı. Şimdi ise Genji'nin elinde su götürmez bir kanıt vardı. Yılın bu mevsiminde hava sabahtan akşama, akşamdan sabaha kadar gayet güzel ve ılıktı ama Kashiwagi'nin ruhunda fırtınalar esiyordu. Genji şimdiye kadar onu başkalarından hep ayrı tutmuş; onu her zaman bir arkadaş, bir danışman gibi görmüştü. Kashiwagi, Genji'den gördüğü bu iyilikler için ona minnettardı. Böyle bir insanın yüzüne şimdi nasıl bakacaktı? Bir zamanlar onun başındayken şimdi ayaklarının ucuna düşmüştü. Evet, şimdi onun gözünde iğrenç bir ırz düşmanıydı. Öte yandan Rokujō Konağı'na yaptığı ziyaretleri kesecek olursa herkes bunu garip karşılayacaktı ve Genji'nin eline daha büyük bir koz verecekti. Kashiwagi korkusundan artık saraya gidemez olmuştu. Ortada resmi cezayı gerektirecek bir durum yoktu ama kendi cezasını kendi vermişti. Bundan daha kötü bir şey olamazdı. Kendinden ve yaptığı işten nefret ediyordu.

Evet, prenses toy, hödük, kuş beyinli hanım evladının biriydi. Kedi yüzünden başına gelenler büyük bir talihsizlikti. Yūgiri bu konudaki fikirlerini ona gayet açık seçik bir şekilde bildirmişti ve Kashiwagi de ona yavaş yavaş hak vermeye başlamıştı. Şimdi ise prensese olan özleminden kurtulabilmek için onun en kötü taraflarını görmeye başlamıştı. Dış görünümün insanın arzularını kamçıladığı kesindi ama abartıldığı zaman cehalet ve görgüsüzlüğün simgesi haline gelebiliyordu. Ayrıca, prensesin etrafındaki kadınların hiçbirisi düzgün, ona akıl verecek cinsten değildi. Sonuç ortadaydı: İkisinin de hayatı kaymıştı! Ama Kashiwagi yine de onun için üzülmeden edemiyordu.

Çok güzel bir kızdı ama sıhhati yerinde değildi. Tabii, Genji de acıyordu ona. Kızı kafasına takmadığına dair kendi kendine telkin verse de bu doğru değildi. Prensesle mutlu olmayabilirdi ama bu onu sevmediği anlamına gelmezdi. Göz göze geldiklerinde ona olan üzüntüsünden ağzından bir kelime bile çıkmayacağını

gayet iyi biliyordu. Her şeye rağmen tapınaklara haber göndererek, Üçüncü Prenses'in sağ salim doğum yapmasını sağlamak için ayinler yaptırdı, dualar okuttu. Görünüş olarak kıza olan resmi dikkat ve ihtimamını hiç bozmamıştı. Hatta bu konularda her zamankinden daha ılıman ve sevecendi. Ancak aralarına uçurumlar girdiğinin farkındaydı ve insanlardan bunu saklamak çok zor oluyordu. Genji prensesi sessizce kınamaya ve aşağılamaya devam etti. Prenses kendi suçluluk duygularıyla baş başa kalıp acı çekmeliydi. Ancak Genji'nin sessizliği hiçbir işe yaramamıştı. Prensesin acılarını dindirmekte sükûnetin hiçbir işe yaramaması muhtemelen onun toyluğunun başka bir göstergesiydi; demek ki kız hâlâ olgunlaşmamıştı. Zaten bütün başına gelenler toyluğu yüzündendi. Masumiyet belki bir erdem olabilirdi ama tedbirsiz ve dikkatsiz bir masumiyet insanlara güven telkin etmiyordu. Sonra başka kadınları, örneğin kendi kızını düşünmeye başladı. Kızı öyle munis, öyle hanım hanımcıktı ki, ona ilgi duyan insanları mecnuna çevirebilirdi. Kashiwagi'nin Üçüncü Prenses'e olan duyguları böyle gelişmişti. Erkekler, bal gibi farkında oldukları halde tereddütleri konusunda hiç kimseye renk vermeden kendi sınıflarını aşan kadınlarla şanslarını deneyebiliyordu.

Daha sonra Tamakazura'yı düşündü. Tamakazura, zor koşullar altında ve onun çıkarlarını koruyacak kimsesi olmadan büyümüştü. Ancak hem zeki hem de uyanıktı ve insanları idare etmekte üstüne yoktu. Genji herkesi onun kendi kızı olduğuna inandırmıştı ve bu yüzden onun başına hiçbir babanın açmayacağı işler açmıştı. Tamakazura rahatlıkla bütün bu sorunların üstesinden gelmişti. Higekuro, hizmetçiler arasında kendine bir yardımcı bularak Tamakazura'nın bulunduğu yere kadar ulaştığında herkesin gözünün önünde bu konuda söyleyecek bir şeyi olmadığını belirtmişti. Sadece bununla kalmamış Higekuro'nun evlenme teklifini hayatında yeni bir dönüm noktası olarak insanlara korkusuzca ilan etmişti. Böylece belki de bir rezaletle sonra erecek bir sorunu aklını kullanarak kazasız belasız atlatmıştı. Onun bu dâhiyane başarısını herkesten çok takdir eden Genji olmuştu.

Şimdi de aklına Oborozukiyo gelmişti. Gönül ilişkilerinin kendisine nelere mal olacağını onun sayesinde çoktan öğrenmiş bulunuyordu. Şimdi artık onunla görüşmesi eskisi kadar zor değildi. Ama onun bir rahibe olduğunu öğrenince çok üzülmüştü. Ona uzun bir mektup yazarak acılarını ve pişmanlıklarını dile getirdi.

"Rahibe oldun diye, zannetme üzülmedim,
Suma'da sürgündeyken, yaşla doldu gözlerim."

"Hayatın ne kadar fani ve güvenilmez olduğunu artık anladım. Ben daha takva yolunu seçmeden, sen rahibe olduğun için ne kadar üzüldüğümü bilemezsin. Ayrıca, böyle yüzüstü bırakıp gitmen beni çok yaraladı. Dua ederken beni de düşün. Şefaatin bana huzur verecektir."

Oborozukiyo mektubu alınca sevinmişti. Kız daha önce de rahibe olmak istemişti ama onu Genji engellemişti. Genji'yle arasında çok eski, güçlü fakat bir o kadar da insana acı veren bir bağ vardı. Uzun yıllar çok güç koşullar altında mektuplaşmışlardı. Ama yolun sonuna geliyor gibiydiler. Bu Genji'nin ona yazdığı son mektup olabilirdi. Böyle düşünceler aklına gelince dayanamayarak ağlamaya başladı. Ona çok içten, samimi bir mektup yazdı. El yazısı ve mürekkebin üzerindeki hareler fevkaladeydi.

"Hayatın ne kadar fani ve değişken olduğunu bilenin yalnız kendim olduğunu zannediyordum. Hidayet yolunu seçerken senden önce davrandığımı söylüyorsun fakat,

"Rahibenin teknesine, binmekte sen çok geç kaldın,
Çünkü Akashi koyunda, balık avlamaya daldın.[72]

"Dualarım herkes için, benim de duamı aldın."

Mektubunu koyu yeşile çalan gri renkli bir kâğıdın üzerine yazdıktan sonra rahibelerin sunakları süslemek için kullandığı anason dalına bağladı. Belki büyük bir düş gücü ürünü denecek kadar özgün bir buluş değildi ama Oborozukiyo büyük bir titizlikle yapmıştı. El yazısı her zamanki gibi mükemmeldi.

Bu mektupla birlikte bütün ilişkilerinin sona erdiğini anlayan Genji, gönül rahatlığıyla zarfı Murasaki'ye gösterdi.

"Oborozukiyo'nun ne demek istediğini gayet iyi anlıyorum" dedi Genji. "Benden önce inzivaya çekilmesine izin vermemeliydim. Şimdiye dek çok acı olaylar geldi başıma ve buna rağmen yıkılmadım. Günlük hayatın sıradan olaylarını gönül rahatlığıyla konuşup anlaşabileceğim iki kadın kalmıştı dünyada. Bunlardan birisi Prenses Asagao, birisi de bu kadındı. Kaderin cilvesine bak ki ikisi de rahibe oldu.[73] Anladığım kadarıyla prenses dünyadan elini eteğini çekip kendini tamamen dine ve ibadete vermiş durumda. Bundan başka bir şeyi gözü görmediği belli oluyor. Hem şahsen hem de gıyaben böyle pek çok kadın tanıdım. Fakat bunlardan hiçbiri dürüstlük ve cazibeyi yan yana getirememişti.

Kız yetiştirmek kolay değil. Doğarken önceki hayatlarından neler getirdikleri belli olmuyor. Onlara her zaman istediğini yaptıramıyorsun. Büyürken bitmez tükenmez bir ilgi ve alakaya ihtiyaçları oluyor. Çok şükür benim başıma pek böyle

---

72. Oborozukiyo, Genji'nin şiirindeki *ama* (尼) (rahibe) sözcüğünü alıp, *amabune* kelimesini (kadın dalgıç ve balıkçıların kayığı 海女船 / rahibenin kayığı 尼船) kullanır ve üzerinde kelime oyunu yapar. Genji'nin sürgünde yaşadığı kedere kendisinin sebep olduğu suçlamasını şiirinde ona gerçekleri hatırlatarak savuşturur, çünkü Genji balık avlamak yerine Akashi hanımı tavlamış ve Oborozukiyo'yu unutmuştur.

73. Bu cümleden, önce Asagao'nun rahibe olduğunu anlıyoruz.

bir şey gelmedi. Sorumsuzca yaşadığım gençlik günlerimde çok sayıda kız evladım olmadığı için yakınır dururdum. Bu nedenle senden en büyük ricam küçük prensesimizin üzerinden ilgini eksik etmemen.

Annesi çok genç ve tecrübesiz, devamlı başka işlerle meşgul. Öyle olmasa bile pek çok konuda yetersiz. Ben, torunuma kimsenin toz kondurmasını istemiyorum. O hatasız yetişmeli. İnşallah rahat ve asude bir hayat geçirmesi için gereken her şeye sahip olur. Soylu olmayan kadınlar her zaman kendilerine bakacak bir koca bulabilir ama prensesler için durum böyle değil."

Murasaki, "Küçük prensesimiz için her zaman, elimden gelen her şeyi yapmaya hazırım. Ama yeterli olur mu bilemiyorum" dedi üzgün bir şekilde. Kendilerini rahatça dine adayabilen kadınları kıskanıyordu.

"Oborozukiyo henüz rahibeliğin başlangıcında. Kendi elbiselerini dikmeye daha tam alışamamıştır ve işin püf noktalarını bilmiyordur. Senden rica etsem onun için birkaç elbise yaptırır mısın? Mesela rahip cübbesi veya harmaniye gibi bir şey. Neyse bir şeyler yaptır işte. Rokujō Konağı'nın kuzeydoğu kanadında kalan hanımefendiden de aynı şeyleri rica edeceğim. Pek şatafatlı bir şey olması şart değil. Ama yine de biraz zevkli ve kadına yakışır bir şey olmalı."

Murasaki dikişte kullanacağı kumaşlar için soluk mavi ve yeşil renkleri seçmişti. Saraydan terziler getirtti. Onları sakin bir odaya yerleştirip bir sürü sipariş vererek sürekli denetledi. Dikmelerini istediği şeyler bir rahibenin inzivadayken ihtiyacı olacağını düşündüğü yatak, yorgan, yastık, minder, perde gibi ev eşyalarıydı.

İmparator Suzaku'ya yapılacak ziyaret sonbahara ertelenmişti. Prenses Omiya'nın ölüm yıl dönümü sekizinci aya denk geldiği için Yūgiri'nin müzisyenlerle ve provalarla ilgilenecek vakti olmadı. İmparator Suzaku'nun annesi Kokiden'in ölüm yıl dönümü ise dokuzuncu aydaydı. Dolayısıyla, Suzaku'ya yapılacak ziyareti onuncu aya aldılar. Ancak onuncu ayda Üçüncü Prenses'in sıhhati bozulduğundan dolayı, ziyareti bir kez daha ertelemek zorunda kaldılar.

Kashiwagi'nin karısı İkinci Prenses, o ay babasını ziyaret etti. Artık emekliye ayrılmış olan Naip Tō no Chūjō, bu ziyaretin öncekilerden daha görkemli olması için elinden gelen her şeyi yaptı. Kashiwagi o sıralarda canlı cenaze gibi hasta olduğu halde karısına eşlik etmek için kendini zorladı.

Üçüncü Prenses yine her zamanki gibi dertleriyle baş başa, inzivadaydı. Bu yüzden iyi bir hamilelik dönemi geçiriyor sayılmazdı. O kadar zayıflamıştı ki iplik gibi kalmıştı. Genji, onun bu durumundan çok rahatsız oluyordu. Yavaş yavaş kızın başına daha kötü şeylerin geleceğinden korkmaya başlamıştı. Bütün bir yılı kızın iyi olması için dua ederek geçirmişti.

Üçüncü Prenses'le ilgili haberler dağda inzivaya çekilen babasına kadar ulaşınca babası kızını görmek için yanıp tutuşmaya başladı. Birileri ona Genji'nin Nijō Konağı'nda oturduğunu ve kızın yanına hiç uğramadığını söylemişti. Bu ne

demek oluyordu? İmparator Suzaku evlilik hayatının ne kadar pamuk ipliğine bağlı olduğunu bir kez daha anlamıştı. Kızı için çok dertliydi. Murasaki'nin hastalığı boyunca Genji'nin onun yanından ayrılmadığını duyan İmparator Suzaku ona çok kırılmıştı. Üstelik Murasaki iyileştikten sonra bile hâlâ onun yanında kalıyor, kızının yanına çok seyrek gidiyordu. Acaba Genji'nin etrafındaki kadınlar, kızının hiçbir suçu olmadığı halde sırf onu kötülemek için birtakım dolaplar mı çevirmişti? Hükümdarlık zamanında sarayda çıkan çirkin dedikoduların haremde mazbut bir hayat yaşayan kadınlara nasıl leke sürdüğünü çok iyi hatırlıyordu. Kızı belki de böyle bir komplonun kurbanı olmuştu. Dünya işlerinden elini eteğini çekmesine çekmişti ama netice itibarıyla o hâlâ bir babaydı.

Üçüncü Prenses'e çok uzun ve ayrıntılı bir mektup yazdı: "Kızım, uzun zamandan beri sana mektup yazamadım, çünkü yazmam için ortada herhangi bir sebep yoktu. Bu kadar zaman nasıl sessiz kalabildiğimi düşünmek bile istemiyorum. Sıhhatinin iyi olmadığını duydum. İnzivaya çekilmiş, dünyadan vazgeçmiş bir keşiş olarak dualarımda bile seni anmamam gerekirdi ama maalesef aklım, fikrim ve dualarım her zaman seninleydi. Söyle kızım, ne oldu sana? Başına ne gelirse gelsin, kendini ne kadar yalnız ve çaresiz hissedersen hisset sabretmen lazım. İnsanlar istikballerinin en belirsiz olduğu zamanda bile memnuniyetsizlik göstermemelidir."

Üçüncü Prenses bu mektubu okuduğu sırada tesadüfen Genji de onun yanındaydı. "Çok acı!" dedi Genji.

İmparator Suzaku'nun maalesef kızının sakladığı korkunç sırdan haberi yoktu ve bu yüzden Genji'yi ihmalkârlıkla suçluyordu.

Bir müddet sonra Genji, prensese "Babana ne cevap vermeyi düşünüyorsun?" diye sorarak konuşmasına devam etti, "Böyle duygusal iniş çıkışlara neden olduğumdan dolayı gerçekten çok üzgünüm. Belki kendi payıma bazı memnuniyetsizliklerim olmuş olabilir ama bu konuları babana hiç açmadığımı bütün samimiyetimle ve gönül rahatlığıyla söyleyebilirim. Bu söylentiler acaba nasıl kulağına gitmiş olabilir sence?"

Prenses utanarak başını yana çevirdi. Üzüntüden bir deri bir kemik kalmasına rağmen her zamankinden daha güzel ve narin görünüyordu.

"Baban, senin gibi genç ve masum bir kız evladını arkasında bıraktığından dolayı derin kederler içinde. Ben de senin için üzülüyorum ve her zaman çok dikkatli olmanı istiyorum. Keşke bunu söylemek zorunda kalmasaydım. Ama söyledim, çünkü babanın başkalarından öğrendiği kulaktan dolma bilgilerle yalnız beni suçlamasını istemiyorum. En azından bunu böyle bilesin. Sen hâlâ kendi kendine yeten bir insan değilsin, çok rahat tesir altında kalabiliyorsun. Üstüne üstlük benim sana iyi davranmadığımı düşünüyorsun. Tabii, ben de bu arada sana göre çok yaşlı olduğumun ve senin için hiç de ilginç bir insan olmadığımın farkındayım. Bütün olan bitenlerden hiç hoşnut değilim, belki sen de öylesin, ama her şeye rağ-

men baban sağ olduğu müddetçe benimle geçinmek zorundasın. Bunun için de belki babanın senin için seçmiş olduğu yaşlı başlı insanı hor görmekten vazgeçmen lazım.

"Genellikle herkes kadınların zayıf ve güvenilmez varlıklar olduğunu düşünür, ama ben öyle düşünmüyorum, çünkü benim ilerlemek istediğim hidayet yolunda onlar her zaman benden bir adım öndeydi. Seçtiğim bu yolda ne kadar yavaş ve kararsız olursam olayım, bu işin geri dönüşü yok. Fakat yine de babanın, terk-i dünya eylemeye karar verdiğinde beni sana hem hami hem de koca olarak seçmesi beni ziyadesiyle memnun edip duygulandırmıştır. Ama ben şimdi hayatımın bu döneminde onu örnek alıp ayak izlerinden gidecek olursam, seni yüzüstü bırakmam gerekeceğinden dolayı, babanın arzularını yerine getirememiş olacağım.

"Benim için önemli olan diğer kadınlardan hiçbiri bana yürüyeceğim yolda engel teşkil etmedi. Kızımın başına neler gelecek, bilemiyorum. Şimdilik çocuk üstüne çocuk doğurmakla meşgul. Onun ihtiyaçlarını karşıladığım müddetçe, geleceği hakkında pek o kadar kaygılanmama gerek olmadığı kanısındayım. Tanıdığım öteki kadınlarsa artık yaşı başı kemale ermiş olan insanlar. Onlar hakkında pek kaygılanmama lüzum yok. Zaten birer ikişer hepsi kendi meşrepleri doğrultusunda rahibe oluyor.

"Babanın da artık bu yaştan sonra bir ayağı çukurda. Zaten hayatı boyunca hep hastalıklarla boğuştu ve bu sıralar da morali yerinde değil. Onun için, bu yaşında adamın kulağına nahoş dedikodular gitmemesine gayret et. Ne kadar da dünyanın gidişatına metelik vermezsek vermeyelim yine de seçtiği hidayet yolunda babana engel olmamaya çalışsak iyi olur. Vebali büyüktür."

Genji, her ne kadar prensesi incitmeyecek şekilde konuşmaya çalışırsa çalışsın, kız kendisini son derece rahatsız hissetmiş ve gözlerinden yaşlar boşanmıştı. Aslında Genji de ağlıyordu. Biraz da böyle ulu orta konuştuğundan dolayı utanmaya başlamıştı.

"İşte, bir bunağın hezeyanları diye buna derler! Başkalarından dinlerken mutsuz olduğum şeyleri kalkmış sana söylüyorum. Belki de şimdi benim hakkımda artık iyice yaşlandı ve diline vurdu diye düşünüyorsun. Öyledir... Doğru söze ne denir!"

Mürekkep taşını kendi önüne çekip öğüttükten sonra prensesin önüne koydu ve babasına cevap yazması için ona bir kâğıt seçti. Prensesin eli sinirden tir tir titrediği için yazamıyordu. Bu kadar uzun, emek çekilerek yazılmış bir mektuba cevap vermemek olmazdı ve bunu bile bile karısı hâlâ işi yavaştan alıyordu. Yüreğinde zerre kadar acıma duygusu olmadığı halde yine de prensese mektubu nasıl yazması gerektiği konusunda birtakım öğütlerde bulundu.

Onuncu aydaydılar. Aslında karısının da babası İmparator Suzaku'yu ziyarete gitmiş olması gerekiyordu ama gidememişti. İkinci Prenses'in babasını ziyareti

çok görkemli geçmişti ama eski gençlik ve taravetini kaybettiği için göze görünmek istememiş, pek fazla insan davet etmemişti.

"On birinci ay[74] benim için bir matem dönemi" dedi Genji. "Yıl sonu ise tamamen ayrı bir curcuna. Seni bu halinle görünce babanın pek memnun olacağını zannetmiyorum ama bu ziyareti de ilelebet erteleyemeyiz. Senden rica ediyorum lütfen babanı gördüğünde biraz daha güler yüzlü, biraz daha rahat ve dingin davran."

Her şeye rağmen prenses hâlâ çok güzel bir kızdı.

Genji, ne zaman ilginç veya önemli bir şey olsa hep Kashiwagi'yi davet ederdi ama son zamanlarda onu hiç çağırmamıştı. Her ne kadar bu sessizliğinin garip karşılanacağını bilse de kendisini boynuzlayan adamı evine çağırma fikri ona hiç de mantıklı gelmiyordu. Ayrıca, onu gördüğü zaman olaydan duyduğu tiksintiyi gizleyebileceğinden pek emin değildi. Kashiwagi şimdilik onlardan ne kadar uzak durursa o kadar iyiydi. Saraydaki diğer insanların gözüyle olaya bakıldığında ise, Kashiwagi'nin hasta olduğu ve son zamanlarda Rokujō Konağı'nda önemli bir etkinlik yapılmadığı şeklinde bir tablo çıkıyordu ortaya. Korkulacak bir şey yoktu. Kashiwagi'nin yokluğunu hisseden sadece Yūgiri idi. Yūgiri, arkadaşının nasıl her gördüğüne heves eden bir insan olduğunu gayet iyi biliyordu. Hatırladığı kadarıyla Kashiwagi ile birlikte o ilkbahar akşamında Üçüncü Prenses'i tesadüf eseri olarak pencereden gördükleri zaman, özellikle arkadaşı çok heyecanlanmıştı. Tabii ondan sonra, nasıl bir rezalet yaşandığından Yūgiri'nin hiç haberi yoktu.

On ikinci ay gelince ziyaret zamanı olarak ayın ortasındaki bir tarihi seçtiler. Rokujō Konağı'nın her tarafı müzikle çın çın çınlıyordu. Provaları seyretmek için Murasaki bile Nijō Konağı'ndan kalkıp buralara kadar gelmişti. Bir oğlan çocuğu daha doğuran Prenses Akashi de o sırada Rokujō Konağı'ndaydı. Bütün günlerini birbirinden tatlı minik torunlarıyla geçiren Genji, hayatından çok memnundu. Demek ki insan ne kadar uzun yaşarsa mutlu olma ihtimali de o kadar artıyordu. Tamakazura da provalar için oradaydı. Provalar, Yūgiri'nin şefliğinde konağın kuzeydoğu kanadında yapıldığı için, orada oturmakta olan Bayan Portakal Çiçeği kendini hep dışlanmış hissetmekten vazgeçmiş ve çok memnun olmuştu.

Böyle bir tablo Kashiwagi'siz olamazdı; onun yokluğu çok tuhaf duruyordu. Kashiwagi, Genji'nin yaptığı daveti önce hasta olduğu gerekçesiyle reddetti. Ancak Genji'nin gördüğü kadarıyla, geçirdiği asabiyet krizinin haricinde Kashiwagi'nin hiçbir şeyi yoktu. Tekrar ona daha sıcak ve samimi bir davetiye gönderdi.

Tō no Chūjō, Kashiwagi'yi uyardı: "Oğlum, niçin Genji gibi bir yakınımızı reddediyorsun? Gitmezsen ne düşüncesiz adammış demez mi? Ayıp olmaz mı? İki elin kanda bile olsa gitmen lazım!"

---

74. Genji'nin ve İmparator Suzaku'nun babası olan İmparator Kiritsubo on birinci ayda vefat etmiştir.

Babasının bu acı uyarılarını dinledikten sonra Rokujō Konağı'ndan daha başka davetiyeler de gelmişti. Sonunda dayanamadı ve gitmeye karar verdi.

Henüz önemli misafirlerin birçoğu gelmemişti. Kashiwagi'yi hemen Genji'nin kabul odasına aldılar. Hakkında söylenilenlerin hepsi doğruydu, Kashiwagi gerçekten çok hasta görünüyordu. Hayat dolu, kanlı canlı erkek kardeşlerine kıyasla, Kashiwagi her zaman çok ağırbaşlı, durgun ve hatta hüzünlü bir insan olmuş ve bu çizgisini devam ettirmişti. Bugün ise her zamankinden daha sessizdi. Çoğu insan onu, imparatorluk ailesine en uygun damat adaylarından biri olarak görüyordu ama Genji'ye göre Kashiwagi hâlâ nasıl davranacağını bilmeyen toy bir delikanlıdan başka bir şey değildi. Aslında bu açıdan Üçüncü Prenses'e çok benziyordu.

Genji her ne kadar ona kaşını karartsa da sözleriyle hiç açık vermiyordu. "Görüşmeyeli aradan epey bir zaman geçti. Senden yardımını isteyebileceğim hiçbir etkinlik olmadı. Bu süre içerisinde devamlı hastalanan insanlarla uğraştık. Bu olaylar o kadar çok vaktimi aldı ki başka hiçbir şeyle uğraşamadım. Prensesimiz uzun zamandır babasının onuruna bir şeyler yapmak istiyordu ama bugün yaparız, yarın yaparız diye diye yılın sonunu bulduk. Aslında babası için daha büyük bir şey yapmak isterdik ama zaman uygun olmadığından dolayı hiç değilse babasının oruç döneminin bitişini kutlamak için onuruna ufak bir şölen vermek istedik. Hem de evin içi çocuk dolu ve bunlar biraz dans öğrendi. Şimdi de öğrendiklerini göstermek istiyorlar. Onları düş kırıklığına uğratmak istemiyorum. Düşündüm taşındım, provaları yönetmek için senden iyi bir insan aklıma gelmedi. Şu çocuklara bir rehberlik edersen ben de seni ihmalkârlığından dolayı affederim."

Genji'nin konuşması hiçbir ima veya kinaye izi taşımıyordu; buna rağmen konuşma boyunca Kashiwagi son derece rahatsız olmuş ve Genji'den duyduğu utanç ve hicabın yüzüne yansıyacağından korkmuştu.

Kashiwagi sonunda "Efendim" diyerek konuşmaya başlayabildi. "Önce birinci eşinizin, sonra da ikinci eşinizin hastalandığını duyunca gerçekten çok üzüldüm. İkisine de geçmiş olsun diyorum. Ancak, ben de ilkbahardan beri bacaklarımdan[75] mustarip olduğum için yerimden zor kalkıyorum. Beni o kadar etkiledi ki inanın evde keşiş gibi yaşamaya başladım. Saraydaki işime bile gidip gelemez oldum. İmparator Suzaku'nun onuruna vereceğiniz şöleni takdirle karşıladım. Babamın da söylediği gibi böyle bir etkinlik herkesten fazla bizim ailemizi ilgilendirir. Babam Tō no Chūjō, sarayda işgal ettiği naiplik makamını bırakarak emekliye ayrılmış bulunuyor. Bana "Git ve İmparator'a karşı olan minnettarlığımızın en az Genji'ninki kadar derin olduğunu göster" dedi. Ben de kıramadım, hastalığıma rağmen kardeşlerimle buraya kadar geldim.

---

75. Beriberinin bir türü olan bu hastalığa Japoncada *kakubyō* adı verilir.

"Eski imparatorumuz Suzaku Hazretleri, artık bu fani dünyadan ve onun nimetlerinden çok uzaklaşmış bulunuyor. Böyle bir insanın kendisi için yapılacak görkemli bir töreni hoş karşılamayacağından eminim. Sizin düşünmüş olduğunuz kısa fakat samimi ziyaret bence yapılacak en doğru şey."

Kashiwagi, İkinci Prenses'in babasına yaptığı görkemli ziyaretten hiç bahsetmemişti. Bu da onun ne kadar düşünceli ve efendi bir insan olduğunu bir kez daha ortaya koyuyordu.

Genji ona cevap verdi. "Evet, öyle düşündüm. Bu sade şöleni İmparator Suzaku'ya karşı bir kayıtsızlık, hatta saygısızlık örneği olarak görenler çıkabilir ama senin bu sözlerin gerçekten beni rahatlattı. Yūgiri karınca kararınca bu işlerle ilgileniyor ama o, tabiat olarak biraz daha zarafet yanlısı bir insan. İmparator Suzaku'ya gelince, o zaten her konunun piridir. Özellikle de müziği çok sevdiği için bu konuda derya gibi bir bilgisi vardır. Senin de söylediğin gibi Suzaku feragat ettiği bu adi dünya ile birlikte müzikten de vazgeçti. Bu yüzden, konser verirken ve gösteri yaparken mümkün olduğu kadar onun huzur ve sessizliğini bozmamaya çalışmamız lazım. Lütfen Yūgiri'ye bu konuda yardımcı ol ve çocukların iyi hazırlanıp hazırlanmadığına bir bak bakalım. Onlara rehberlik yapan hocaları kendi konularını iyi bilebilirler; bakalım bu çocuklara yansımış mı? Bence onları son hatalarından arındırarak mükemmel hale getirecek olan sensin."

Genji bunları söylerken son derece nazik ve içtendi. Kashiwagi elbette ki kendisine duyduğu güvenden dolayı Genji'ye minnettardı ama huzursuzluğu bir

türlü geçmek bilmiyordu. Aklı fikri bir an evvel oradan uzaklaşmak olduğu için çok az konuştu. Bu seferki konuşmaları hiç de önceki yılların rahat ve keyifli geçen sohbetlerine benzemiyordu. Nitekim çok geçmeden Kashiwagi oradan sessizce ayrıldı.

Kashiwagi konağın kuzeydoğu kanadına gidip Yūgiri'nin seçmiş olduğu kostüm ve sahne dekorlarını gözden geçirerek kendi önerilerini sundu. Her ne kadar seçeneklerin hemen hemen tümünü kullanmış olsalar da Kashiwagi getirdiği yeni fikirler ve yaptığı önemli değişikliklerle Genji'nin övgülerine layık bir insan olduğunu kanıtladı.

Prova o gün yapılacaktı. Genji, Rokujō Konağı'nda oturan bütün hanımlarını çağırdığı için prova bile olsa her şeyin mükemmel geçmesini istiyordu. Ziyaret gününde dansçılar eflatun gömlek üzerine kırmızı elbiseler giyeceklerdi ama bugün yeşil gömlek üzerine kırmızı şeritli pembe elbiseler giymişlerdi. 30 müzisyenin hepsi de bembeyaz giysiler içinde, güneydoğudaki Balıkçı Konağı'na geçit veren büyük salonda yerlerini almışlardı. Orkestra "Puslu İnziva" parçasını çalmaya başlar başlamaz bahçedeki küçük tepenin arkasından dansçılar hemen boy göstermiş ve Genji'nin bulunduğu yere kadar gelerek oynamaya başlamışlardı. Seyrek de olsa kar atıştırmaya başlamıştı ama "bahar kapıdaydı".[76] Erikler ilk çiçekleriyle etrafa gülümsüyordu. Genji dansçıları pencereden seyrederken yanında Prens Hyōbu ve Higekuro bulunuyordu. Orta düzeyli saray erkânı taraçadaydı. Gayriresmi bir etkinlik olduğundan dolayı hafif bir akşam yemeği hazırlanmıştı.

"Binlerce Yıl" dansını oynayan dört kişiydi. Bu grup, Higekuro'nun dördüncü, Yūgiri'nin üçüncü ve Prens Hotaru'nun iki oğlundan oluşuyordu. Hepsi de güzel çocuklardı. Bu çocuk yaşlarında bile asaletleri yüzlerinden okunuyordu. Güzel giysileri ve hoş tavırlarıyla zarafetin ete kemiğe bürünmüş hali gibiydiler. "Kralların Ceylanı" dansını ise iki kişi oynamıştı; bu ufak grup Yūgiri'nin Koremitsu'nun kızından olan ikinci oğlu ve Naip Minamoto olarak bilinen muhafız alayı komutanının oğluydu. Bu son çocuk aynı zamanda Prens Hyōbu'nun da torunuydu. "Çinli Yakışıklı General"[77] dans gösterisini yapan ise Higekuro'nun üçüncü oğluydu ve maske kullanmıştı. Yūgiri'nin en büyük oğlu gösteriye "Kore Ejderha Dansı" ile katkıda bulundu. Hemen hemen hepsi akraba olan bu çocuklar daha sonra "Huzur", "Baharın Neşesi Gülşen" de dahil olmak üzere daha pek çok dans gösterisi sergiledi. Akşam olunca Genji bütün perdeleri ve panjurları açtırdı. Şölen doruk noktasına ulaştığında Genji'nin torunları özellikle maske-

---

76. Kiyoware Fukayabu, *Kokinshū* 1021:

Ortalık daha kışken, bahar kapıyı çaldı,
Göklerden yere yağan, karlarla yapraklardı.

77. Ranryōō veya Raryōō olarak anılır. General Ling, o kadar yakışıklıydı ki, kendi askerlerinin dikkatini dağıtmamak için savaşa maskeyle giderdi.

siz yapılan dans gösterilerinde olağanüstü başarı göstermişti. Tanrı vergisi olan yetenekleri usta hocaların ellerinde en ince ayrıntısına kadar oya gibi işlenmişti. Gerçekten de hangisinin en iyi oynadığını çıkarmakta zorlanıyordu Genji, çünkü hepsi birbirinden güzel gösteriler sergilemişlerdi. Artık yaşını başını almış arkadaşları kendini tutamamış, hüngür hüngür ağlamaya başlamışlardı. Özellikle bir yandan gözyaşı döküp bir yandan da burnunu silmekten Prens Hyōbu'nun burnu kıpkırmızı kesilmişti.

"İnsan ne kadar yaşlanırsa sarhoşken o kadar sulu göz oluyor" dedi Genji. Sonra da Kashiwagi'ye bakarak "Şu genç subayımıza bir bakar mısınız? Biz böyle gözyaşı dökerken o tebessüm ederek bizi kıskandırıyor. Ama beklesin biraz o da gününü görecek. İnsan gençken gözyaşları yere paralel gidiyor ama bir ihtiyarlamayagörsün o yaşlar şelale gibi yokuştan aşağıya akacak!"

Olduğundan daha sarhoş görünmeye özel olarak gayret eden Genji, misafirlerinin arasında en ayık duranı keşfetmekte gecikmemişti. Bu insan Kashiwagi'ydi. Gerçekten çok hasta ve keyifsiz görünüyordu. Başı çok ağrıdığı için Genji'nin birbiri ardına yaptığı şakalar ve espriler ona iğne gibi batıyordu. Genji, onun içiyormuş gibi numara yapıp aslında içmediğini fark etmişti. Kadehler dönüp dolaşıp Kashiwagi'ye geldiğinde, Genji şarapları ona içirmek için özel bir gayret sarf etti. Bu huzursuz haliyle bile konukların arasında en yakışıklı olan yine Kashiwagi'ydi. Kashiwagi bu içkilerden sonra kendini çok rahatsız hissettiği için herkesten önce oradan ayrıldı. Eve gelince daha da fenalaşmıştı. Kendini anlayamıyordu. Çektiği ıstıraba ve içtiği onca şaraba rağmen ayıktı. Ne oluyor bana böyle? Ben o kadar zayıf bir insan değilim diye düşündü. Yoksa tansiyonu sinirden mi yükselmişti? Niçin bu akşam kendisini her zamankinden daha kötü hissetmişti?

Alkolün etkisini bütün gün üzerinden atamayınca komaya girer gibi olmuştu. Annesi babası hemen onun kendi evlerine gelmesini istedi. Fakat İkinci Prenses onun evden ayrılmasını istemiyordu. Zor günler geçirirken her zaman kendine "Dilerim, bir gün gelir ilişkilerimiz düzelir" diye telkin verip durmuştu. Evet, birbirlerini deli gibi seven, sayan bir çift değildiler ama onunla vedalaşma fikri prensesi kahrediyordu. Onu bir daha hiç görememekten korkuyordu. Anlı şanlı imparatorluk sülalesinden gelen asil bir prensesi böyle yalnız başına yüzüstü bırakmak hem büyük saygısızlık hem de büyük bir sevgisizlik örneğiydi. Kashiwagi, kendini çok suçlu ve çaresiz hissediyordu.

İmparator Suzaku'nun asalet derecesi yüksek olmayan cariyelerinden biri olan prensesin annesi bu durumdan çok rahatsız olmuştu. "Sorun ne kadar büyük olursa olsun benim umurumda bile değil! Karı-kocanın arasına şeytan bile giremez. Bu ne biçim aile! Hastalığın geçinceye kadar bizde kalsın diyorlar ama ya hastalığın uzun sürerse? Sen en iyisi burada kal. Biz sana bakarız" demişti prensesin annesi perdelerin arasından.

"Bu konuda çok haklısınız. Ben sıradan biriyim. Buna rağmen kendi mevkimin çok üstünde olan biriyle evlenebilmem için bana çok ulu bir müsaade bahşedildi. Uzun bir hayat yaşayarak ve hiç değilse daha şerefli bir mevkie ulaşarak bana yapılan iyiliğe minnettarlığımı göstermek istedim. Ama ne yazık ki olanlar oldu ve bu yüzden belki de hiçbir zaman gerçek duygularımı birazcık olsun göstermeye fırsat bulamayacağım. Korkarım buna ömrüm vefa etmeyecek. Ancak bu karanlık düşüncelerin hem dünyamı hem de ahrete giden yolumu kararttığın.da farkındayım.

İkisi de gözyaşlarına boğulmuştu. Ayrılamayacağını anlamıştı artık.

Annesi oğlunun durumuna çok üzüldüğü için ona yeniden bir mesaj gönderdi. "Oğlum, tanrı aşkına bırak da yüzünü göreyim! Neden bana yüzünü bile göstermekten kaçınıyorsun. Ne zaman dertlenip mutsuz olsam önce sen aklıma geliyorsun ve seni görmek istiyorum. Bunu bana çok mu görüyorsun."

Annesi bir bakıma haklıydı.

"Belki de ailede en büyük oğlan ben olduğum için annemin hep gözbebeğiydim. Şimdi bile hâlâ bana kundaktaki çocuğa davrandığı gibi davranıyor. Çok kısa bir süre için bile uzakta olsam hasretime dayanamadığını söylüyor. Şimdiyse çok ciddi bir şekilde hastayım, böyle bir durumda ondan uzakta olmam annemin kalbini kırabilir. Şimdilik gidiyorum ama durumum kötüleşecek olursa lütfen ziyaretime gel. Yeniden buluşacağız. Bunu biliyorum. Ayrıca ne kadar aptal ve kararsız bir insan olduğumun da farkındayım. Kim bilir benimle geçirdiğin zamanı farkına vararak ya da varmayarak sana zehrettim. Hiç farkına varamadım, halbuki bir ayağım çukurdaymış. Önümüzde hep çok uzun yıllar olduğunu sanmıştım."

Evden çıkarken gözyaşları içindeydi. Tek başına kalan prensesin üzüntüden dili tutulmuştu. Karşılık bulamadığı sevgisinin hüznünü yaşıyordu, derin kederler içindeydi.

Tō no Chūjō'nun evinde ise onu büyük bir telaşla karşıladılar. Hastalık onu aniden vurmadığı için ciddi bir şeye benzemiyordu. Ancak her geçen gün iştahını kaybetmiş, neredeyse yemeden içmeden tamamen kesilmişti. Sanki görülmez, esrarengiz bir el onu kör bir kuyunun içine çekiyor gibiydi. Bu kadar bilge ve herkesten farklı genç adamın bu hale düşmesi sarayı yasa boğmuştu. Bütün saray, hatta eski ve yeni imparator bile haber üstüne haber gönderip onun durumunu soruyorlardı. Bu durum ailesinin endişelerini daha da artırmıştı. Genji de şaşkın ve üzgün bir şekilde devamlı Tō no Chūjō'yu arıyor, aratıyor, oğlu için de acil şifalar diliyordu. Kashiwagi'nin en yakın arkadaşı olan Yūgiri de devamlı onun yanındaydı.

İmparator Suzaku'yu ziyaret günü olarak ayın yirmi beşini saptamışlardı. Bu ziyaretin zamanlaması uygun olmaktan çok uzaktı. Kashiwagi gibi sülalenin göz bebeği olan genç adam çok ciddi bir şekilde hasta olduğundan dolayı bütün ev halkı büyük telaş içindeydi ve ziyaret zamanını hiç uygun bulmamışlardı. Ancak

yapılacak ziyaret sık sık ve defalarca ertelenmiş olduğundan dolayı yeni bir erteleme asla söz konusu olamazdı. Aslında Üçüncü Prenses için de Genji'nin kalbi kan ağlıyordu.

Böyle özel günlerde elli farklı tapınakta Budist sutraları okumak adetti ve nitekim o gün de öyle yapıldı. İmparator Suzaku'nun bulunduğu tapınakta ise lotus çiçeği üzerinde oturan Yüce Buda adına ayinler yapıldı.

BÖLÜM 36

MEŞE AĞACI

KASHIWAGI (柏木)

Yeni yıl gelmiş fakat Kashiwagi'nin durumunda hiçbir iyileşme olmamıştı. Bu durumunun annesiyle babasını ne kadar üzdüğünü biliyordu. İntihar bir çözüm değildi. İntihar edecek olursa sonsuza dek ailesini hiçe sayıp onları geride bırakmanın vebalini taşıyacaktı. Ancak içinde zerre kadar yaşama isteği yoktu. Küçüklüğünden beri çok yüksek idealleri olmuş ve bu yüzden hem özel hayatında hem de toplumsal hayatta bir adım bile olsun rakiplerini geride bırakabilmek için elinden gelen her şeyi yapmıştı. Ama bütün bu arzuları birkaç kez boşa çıkmış ve kendine olan güvenini kaybetmişti. Artık dünya onun için bitmek tükenmek bilmeyen bir hüzün yumağı haline gelmişti. Bu nedenle, eninde sonunda intikal edeceği öte dünya için hazırlık yapma duygusu doldurdu içini. Fakat bu kez de ailesi karşısına duvar gibi dikildi; onun dilenci keşişler gibi kendini dağlara vurmasını, derbeder bir şekilde dere tepe dolaşmasını istemiyorlardı. Yapacağı işleri erteleye erteleye zaman gelip geçmişti. Sonra da olanlar olmuş, başına gelmedik kalmamış, insan içine çıkamayacak duruma gelmişti. Başına gelenlerden dolayı tanrılara isyan etmedi, onları küfrederek anmadı. İçinde bulunduğu durum için sadece kendini suçladı. Bütün bunların nedeni kendi yaptıklarıydı. İnsan ömrü ulu çam ağaçları gibi bin yıl sürmüyordu; arkasından ağlayacak birkaç insan hâlâ hayattayken kararını verip gitmeliydi. Sevdiği kızdan gelecek en ufak bir hıçkırık bile hasretle yanan kalbine su serpecek, onun tesellisi olacaktı. Yaşayarak hem kendinin hem de sevgilisinin şerefini ve haysiyetini iki paralık etmek, kendisini ve onu acılara gark etmektense

ölmek daha iyiydi. Hem bu suretle belki insanların affını kazanabilirdi. Evet, evet böylesi daha iyi olacaktı! Bunun haricinde kefaretini ödemesi gereken hiçbir suç işlememişti. Hem bu yolla onu devamlı onurlandıran Genji'nin sevgi ve muhabbetini yeniden kazanabilirdi.

Aynı düşünceler tekrar tekrar gelip gidiyor, kafasını meşgul ediyordu. Gittikçe derinleşen hüzünler içinde devamlı kendi kendini sorguluyordu: Niçin elindeki seçeneklerin hiçbirini kullanmamıştı? Yatağının içinde tek başına döktüğü gözyaşları öyle bir sel olmuştu ki taştan yastıkları bile önünde sürükleyip götürebilirdi.[78]

Aile üyelerinin başucundan uzaklaşmasını fırsat bilerek hemen bir mektup yazdı ve Üçüncü Prenses'e gönderdi.

"Belki senin de kulağına gelmiştir, şu anda ölüm döşeğindeyim. Tabii, haklı olarak bu durumum senin umurunda bile değil. Ama ben çok üzülüyorum." O kadar takatsizdi ki parmaklarını hareket ettiremiyordu. Bu yüzden aklından geçenlerin hiçbirini yazamadı.

"Ölsem de kara sevdam yükselecek semaya,
Cesedim yakılırken çıkan kara dumanla...

Acı bana, ne olur! Bir tatlı sözün bile içimdeki fırtınayı dindirip kendi isteğimle seçtiğim karanlık yolu pırıl pırıl aydınlatacaktır!"

Ayrıca Kojijū'ya da bir mektup yazarak neler çektiğini hiç çekinmeden uzun uzun anlattı. Ona, hanımını son bir kez görmeyi ne kadar çok istediğini söyledi. Kojijū, çocukluğundan beri Kashiwagiler'in evine girip çıkardı, çünkü orada çalışan yakın akrabaları vardı.[79] Kojijū, Kashiwagi'nin imparatorluk ailesinden bir prensesle yakından ilgilenmesine ilke olarak son derece karşıydı. Söz konusu insan, hanımı Üçüncü Prenses gibi soylu bir kişi olunca Kashiwagi'nin hiç şansı kalmıyordu. Ama Kojijū, yine de onun aşk hastası olmasına çok üzülüyordu, çünkü bu illet onun ölümüne sebep olabilirdi. Gözyaşları içinde hanımına "Lütfen efendim, lütfen! Yalvarıyorum size, ona hiç değilse bir kez mektup yazın" dedi. "Belki de bu ona yazacağınız son mektup olabilir."

"Sevgili Kojijū, emin ol, onun için çok üzülüyorum. Fakat ben de insanım, kendim için de üzülmemek elimde değil. Kimin yarına çıkacağını Tanrı bilir. Bakarsın sen ölürsün, bakarsın ben... Ama yaşananlar çok kötüydü. Olanları düşünmeye bile tahammül edemiyorum. Bu yüzden ona cevap vermem mümkün değil."

Üçüncü Prenses aslında pek öyle dikkatli bir insan değildi. Ama evlenmiş

---

78. *Kokin Rokujō* 3241:
Gözyaşım pınar olmuş, yatağımın içinde,
Bu sel silip süpürür taştan yastığı bile.

79. Kojijū'nun teyzesi Kashiwagi'nin dadısıydı.

olduğu o muhteşem insan, yaptığı imalarla ve kinayeli konuşmalarıyla hayatı ona zehrediyordu. Hem kocasına yaranamıyordu hem de büyük gözaltındaydı.

Kojijū ısrar etmeye devam ederek mürekkep hokkasını ona uzattı. Nihayet Üçüncü Prenses bu ısrarlara dayanamayarak oturup Kashiwagi'ye bir mektup yazdı ve Kojijū da onu alıp gecenin karanlığında kimselere görünmeden gideceği yere ulaştırdı.

Tō no Chūjō, Katsugari dağından şifacılığıyla ünlü bir keşiş çağırtmıştı. Bu keşiş, büyü, sihir ve toplu zikir işlerinden çok iyi anlıyordu. Gelir gelmez bildiği her şeyi uygulamaya başlamıştı. Tō no Chūjō'ya daha farklı ruhani insanların tanıtılması üzerine, başkentte az bilinen bu kişileri aratmak için oğlanlarını dağa gönderdi. Çok geçmeden evin içini suratsız, dilenci kılıklı, partal dağ keşişleri doldurdu. Belirtiler kesin bir hastalığı işaret etmiyordu ama Kashiwagi'nin durumu iyi değildi; durmadan ağlıyordu, bazen de hıçkırıklarla bütün vücudu sarsılıyor, boğulacak gibi oluyordu. Cinci hocalar, Kashiwagi'yi kıskanç bir kadının ruhunun zapt ettiği konusunda fikir birliği ettiler. Belki de haklılar diye düşündü baba Tō no Chūjō. Ama bu kadın her kimse Kashiwagi'nin bedenini terk etmek istemiyordu. Şifacıların bütün gayretleri bu nedenle büyük bir çıkmaza girmişti. Katsuragi dağından gelen dev cüsseli keşiş donuk ve ürkütücü gözleriyle heybetli bir adamdı. O davudi sesiyle kötü ruhları tehdit edercesine efsunlu ilahiler mırıldanmaya başladı.

"Bu törene artık daha fazla dayanamayacağım" dedi Kashiwagi, "Ne günah işlediysem çok kötü bir iş yapmışım. Bu ses, bu ilahiler beni dehşete düşürüyor. Bu gidişle ecelimden önce öldürecek beni."

Yatağından kalktı ve kadınlara "Babama Kojijū ile konuşmaya gittiğimi söyleyin" diyerek odadan ayrıldı. Bu sırada Tō no Chūjō ve keşiş alçak sesle kendi aralarında konuşuyorlardı. Tō no Chūjō yaşına göre son derece sağlıklı ve dinç bir insandı; yüzünden tebessüm ve kahkaha hiç eksik olmazdı. Katsuragili kutsal keşişe oğlunun hastalığının nasıl başladığını anlattı. Hastalık bazen geçer gibi oluyor fakat hemen yeniden nüksediyordu.

"Sizden istirham ediyorum, bedene musallat olan kötü ruh her kime aitse onu oğlumdan uzaklaştırın" dedi yalvarırcasına.

Kashiwagi'nin eski halinden eser yoktu, bir deri bir kemik kalmıştı. Kojijū ile konuşurken bile sık sık duraklıyordu ya da konuşması bazen Kojijū'nun kahkahalarıyla kesiliyordu.

"Babamı ve beni tedaviye gelen keşişi istersen bir dinle. Bu insanlar benim hasta olduğumu biliyorlar. Ama neden hasta olduğumu, ne günah işleyip de hasta olduğumu bilmiyorlar. Bu hocalara ve bilgelere bakılacak olursa bana kızan bir kadının ruhu bedenimi esir almış. Böyle bir durumda onun yüzünden çektiğim acılardan dolayı kendimden daha az nefret etmem gerekmez mi? Benim bu yaptık-

larım ne ilk ne de son, başkaları da aynı şeyi yaptı. Ulaşamayacakları kadınları arzu ederek istikballerini mahvettiler. Bütün bunları söyleyerek bir teselli bulmaya çalışıyorum ama çektiğim azap hiç eksilmiyor. Benim sırrımı, onun bildiğini düşündükçe el içine çıkacak yüzüm kalmıyor. Genji'den yayılan hale beni sersemletiyor, gözlerimi kamaştırıyor, kör ediyor! İşlediğim günahın ne kadar korkunç olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu, ta ki gözlerini o akşam üstüme çevirinceye kadar. O anda öyle bir şey oldu ki kendimi kaybettim. Ruhum sanki bedenimden ayrıldı ve başıboş bir halde ortalıkta dolaşmaya başladı. Burada, bu evin içinde olduğunu biliyorum, fakat nerede olduğunu kestiremiyorum. Ne olur Kojijū, bana yardım et! Şuna bir tuzak kur, yakala ve bana iade et."[80]

Kojijū, ona düşünceler deryasında yüzen ve meraklı gözlerden köşe bucak kaçan Üçüncü Prenses'ten bahsetti. Kashiwagi, prensesin o üzgün, ümitsiz, zavallı halini gözünün önüne getirebiliyordu. Mutsuz ruhu, bedeninden ayrılıp kıza giderek onu rahatsız ediyor muydu acaba?

Kashiwagi, Kojijū'ya dönerek "Hanımından daha fazla bahsetmeyeceğim. Her şey, sanki hiçbir şey olmamışçasına rüzgâr gibi geldi geçti. Olan oldu ve bitti. Yaşadığımız olay onun hidayete ermesine engel olur mu bilemiyorum ama şayet engel olursa büyük vicdan azabı çekerim. Artık sadece bir dileğim var, o da başımıza gelen bu mutsuz hadisenin bıraktığı kötü tortuların bir an önce kazasız belasız ortadan kalkması. Bu olayın meydana geldiği o akşam gördüğüm rüyayı kendi kendime tabir ettim. Öyle feci bir şeydi ki bunu bir sır gibi herkesten saklamakta artık zorlanıyorum."

Kojijū, Kashiwagi'nin kötü bir iş yapmış olduğunu bilmesine rağmen ruhunda kopan fırtınaları, çektiği ıstırabının derinliğini anlayabiliyordu. Kojijū daha fazla dayanamadı ve o da gözyaşlarına boğuldu.

Kashiwagi bir lamba istedi ve prensesin mektubunu okumaya başladı. Titrek ve okunaksız olmasına rağmen yine de güzel bir el yazısı vardı. "Mektubun beni çok üzdü ama seninle görüşmem mümkün değil. Ancak aklımdasın, unutmadım seni. Bedenin yakılırken dumanla beraber arşa yükselecek olan sevdandan bahsediyorsun mektubunda."

"Birlikte ölebilsem, yanıp olsaydım duman,
Alevimden anlardın kimin ateşi yaman.

"Senden sonra sağ kalacağımı mı sanıyorsun?"

---

80. Eskiden göç ettiğine inanılan ruhları yakalamak için özel yöntemler vardı. Yukarıdaki cümlede aşağıdaki alıntıya gönderme yapılmaktadır. *İse Masalları* 110:

Macera olsun diye ruhum gitti yabana,
Gece gören olursa, tutup getirsin bana.

Hepsi bu kadardı ama Kashiwagi minnettardı.

"Evet anlaşılıyor, prenses duman diyor. Hayattayken demek ki ondan bana kala kala bir dumanı kalacak. Yazık! Ne kadar içi boş bir ilişkiymiş bu macera."

Cevabını yazarken yine bir ağlama nöbeti gelmişti üstüne. Yazarken hıçkırıklar yüzünden sık sık durmak zorunda kalıyordu. Kelimeler bölük pörçük, cümleler bağlantısız, satırlardaki düzen seken bir serçenin ayak izlerinden farksızdı.

"Duman gibi kararsız, süzülsem de göklere,
Hayat bulmak isterim, yaşayan gönüllerde.

"Ne olur, geceleri hep gökyüzüne bak. Başkaları bunu görse, niçin yukarı baktığını bilse bile. Kimselere aldırma, sana hiç faydası olmasa da an beni!"

Birdenbire tekrar kötüleşti ve gözyaşları içinde odasına koştu. "Kojijū, artık bu kadarı yeter. Hâlâ vakit erken, git ve hanımefendine son anlarımı yaşamakta olduğumu söyle lütfen. Ben öldükten sonra kimsenin arkamdan dedikodu etmesini istemiyorum. Zaten edecekleri kadar ettiler. Tanrım, öteki hayatlarımda ben ne günah işledim de bu hayat baştan sona bana ıstırap oldu?"

Kashiwagi işleri bittikten sonra Kojijū'dan genellikle biraz daha kalmasını isterdi ve birlikte sohbet ederlerdi. Ama bugün yalnız kalmak istemişti. Kojijū, onun durumuna çok üzülüyordu ve gitmek istemedi.

Kashiwagi'nin dadısı, yeğeni Kojijū'ya bir kez daha ağlayarak onun hastalığının ne kadar vahim bir duruma geldiğini anlattı.

Tō no Chūjō olanları duyar duymaz dehşete düştü. "Yahu bu çocuğa ne oldu? Daha geçenlerde onu çok iyi görmüştüm. Neden böyle bozuldu birdenbire?"

Bunu duyan Kashiwagi, "Baba, neden şaşırıyorsun anlayamıyorum" dedi, "Artık ben ölüyorum. Nasip buraya kadarmış."

O gece Üçüncü Prenses korkunç sancılar içinde kıvranmaya başlamıştı.

Bunların doğum sancıları olduğunu anlayan nedimeleri, büyük bir heyecanla Genji'ye haber gönderdiler. O da hemen geldi. Çocuğun kimden olduğu konusunda kuşkuları olmasa ne kadar mutlu olacaktı Genji! Sevincinden uçabilirdi... Ama bu düşüncelerinden kimsenin haberi olmaması lazımdı. Konağa cinci hocaları, şifacı olarak isim yapmış en ünlü keşişleri çağırarak onlardan bütün gece ayin yapmalarını, dua okumalarını, efsunlu sözlerle tesbihatta bulunmalarını istedi. Rokujō Konağı'nın her tarafı dini ilahilerle inim inim inlemeye başlamıştı. Bütün gece sancılar içinde kıvranan prenses sabaha karşı doğum yaptı. Oğlu olmuştu. En kötüsü de bu diye düşündü Genji. Çocuk erkek olduğu için babasına benzeyecek olursa bu sırrı saklamak hiç de kolay olmayacaktı. Kız olsaydı onu gözlerden uzak tutmak mümkündü. Zaten kızlar erkekler kadar toplum içine çıkmıyor, ortalıkta dolaşmıyordu. Ama öte yandan erkek çocuk yetiştirmenin de iyi tarafları vardı. Erkek çocuk büyütmek kız yetiştirmek kadar zahmetli değildi.

Hayat ne kadar ilginç diye düşündü Genji. Bir zamanlar aynı dehşet verici günahı kendisi de işlemişti ve şimdi o günahın kefaretini ödüyordu. Belki de hayatının sonuna kadar ödemeye devam edecekti. Her iki durumda da başına gelen olaylar çok ani ve kendi iradesi dışında gelişmişti. Bu yüzden, belki de öbür dünyadaki cezam hafifler diye düşünüyordu.

Genji'nin ruhunda kopan fırtınalardan habersiz olan kadınlar yeni doğan bebeğin üzerine titriyordu. Sonuç olarak Genji'nin ileri yaşlarında taptaze bir kızdan olan çocuğuydu bu. Bütün sevgisini bu yeni doğan çocuğuna vereceğinden hiç kimsenin kuşkusu yoktu.

Üçüncü gece yapılan doğum kutlamaları, bütün kutlamalar içinde en muhteşem olanıydı. Tepsiler ve tezgâhlar üzerine dizilen hediyeler herkesin bu olaya ne kadar önem verdiğini gösteriyordu. Beşinci geceki töreni Akikonomu düzenlemişti. Prenses için kaftanlar, nedimeleri için de kıdemlerine göre çeşitli hediyeler hazırlanmıştı. Bütün bunlar da devletin bir devlet büyüğü için düzenlediği bir ödül töreninden farksızdı. En önemli ziyaretçiler için elli kişilik bir ziyafet sofrası kurulmuştu. Diğer misafirler de evin her tarafında bol bol yiyip içiyordu. İmparator Reizei'in sarayındaki bütün personel, Akikonomu'nun başmabeyincisi de dahil olmak üzere canla başla çalışıyordu. Yedinci gün yapılan töreni bizzat İmparator Reizei'in kendisi düzenlemiş, yiyecek, içecek ve hediye-

leri o göndermişti. O gün yapılan kutlamalar öylesine şaşaalı ve debdebeliydi ki sarayda yapılsaydı bile bundan daha iyisi olamazdı. Tō no Chūjō da davet edilen şeref konuklarından biriydi. Fakat oğlunun sağlığıyla ilgili düşünce ve kaygıları onu davete icabet etmekten alıkoymuş, sade bir tebrik mesajıyla yetinmek zorunda kalmıştı. Hanedanın bütün prensleri ve saray ileri gelenlerinin hepsi oradaydı. Genji törenlerde hiçbir eksiklik olmaması için elinden geleni yapmasına rağmen mutlu değildi. Bu nedenle misafirlerini memnun etmek için özel bir gayret sarf etmedi ve nitekim törende müzik de yoktu.

Zaten narin bir vücuda sahip olan prenses, korkudan iyice erimişti. Kendisine verilen ilaçların hiçbirini içmedi. Bütün bu başına gelenler onu iyice karamsarlığa sürüklediğinden dolayı sessiz sedasız ölüp kurtulmaktan başka bir şey düşünemiyordu. Genji büyük bir dikkat ve ihtiyatla hareket ediyor, kuşkulandığını belli edecek hiçbir ipucu vermek istemiyordu. Buna rağmen yine de bebeğe bir türlü içi ısınmamıştı. Onun bu soğuk tavrını fark eden kadınlardan biri "Görüyor musunuz kızlar, efendimiz Genji bebeğin yüzüne bile bakmıyor" dedi. Yaşlı kadınlardan biri de araya girerek "Çok şeker, çok tatlı bir çocuk, fakat inanın beni kaygılandırıyor. Genji bu kadar ileri bir yaşta çocuk sahibi olduğu için başıma devlet kuşu kondu diye sevinmesi gerekirken sanki bir ev dolusu çocuğu varmış gibi davranıyor, bu yavrucağa yüz vermiyor. Çok yazık!"

Bu konuşmalar bölük pörçük prensesin kulağına gelmişti. Genji'yle aralarına giren uçurumun farkındaydı ve gelecekte bu daha da büyüyecekti. Onu çok acı günler bekliyordu. Burada en büyük suçun kendisinde olduğunu anlayan prenses manastıra kapanıp rahibe olmayı düşünmeye başlamıştı. Genji arada bir uğruyordu ama geceleri onun yanında kalmıyordu.

Prensesin kaldığı bölmenin perdesini aralayarak "Bir ayağımın çukurda olduğu fikri şu sıralarda maalesef bende bir saplantı haline gelince ben de kendimi ibadete verdim. Sanki gün sayıyor gibiyim ve içim rahat değil. Bu loğusa halinde insan görmek istemediğini düşünerek seni rahatsız etmek istemedim. Nasılsın, iyi misin? Biraz kendine gelebildin mi? Sen de az acı çekmedin."

Prenses başını yastıktan kaldırarak "Hâlâ kendimi ölecekmişim gibi hissediyorum. Fakat ölecek olursam Yüce Buda'nın da beni affetmeyeceğinin farkındayım.[81] Bir seçim yapmak gerekirse galiba en iyisi rahibe olmak. Ancak huzura böyle kavuşacağım. Hem ölsem bile yüce Tanrımız benden şefaatini eksik etmeyecektir." Bunları söylerken her zamankinden daha ciddi ve daha olgun görünüyordu.

"Bu ne biçim konuşma, sus, ağzından yel alsın! Böyle kötü şeyleri anmakla belayı davet etmiş oluyorsun. Kim soktu bu fikirleri kafana? Hani şu anda ölüm döşeğinde olsan sana hak verirdim ama ortada öyle bir durum yok."

---

81. Zamanın yaygın inancına göre doğum yaparken ölmek en büyük günahlardan biridir.

Genji bunları söylerken bir yandan da prenses acaba kendini mecbur hissettiği için mi böyle şeyler konuşuyor diye düşünüyordu. Eğer düşüncelerinde gerçekten samimiyse rahibe olmasına izin vermek en doğrusuydu. Böyle düşünen birinden eşi olmasını istemek ve onu hayata böyle devam etmeye mecbur etmek zulümden başka bir şey değildi. Hem artık bu aralarındaki ilişki hiçbir zaman eskisi gibi olmayacaktı. Eninde sonunda bir gün kendini rencide edilmiş hissedecek ve bu da etrafa yayılacaktı. Rivayet bile olsa böyle bir dedikodu babası İmparator Suzaku'nun kulağına gidince ne olacaktı? Kız haklıydı. Şu anda yaşamakta olduğu bunalımı her an rahibe olmak için bir mazeret olarak gösterebilirdi. Ama sonra prensesin daha yaşayacak uzun bir ömrü olduğu geldi aklına. O güzelim uzun saçlarını kökünden keseceklerdi rahibe olurken. Sonra, rahibelerin giydiği o berbat harmaniyelerin içine sokacaklardı onu... Dayanılacak gibi değildi.

Prensese ilacını vererek "Hayır canım" dedi Genji "Hemen kendini kapıp koyuverme, biraz metin ol. Senin hiçbir şeyin yok. Konağın doğu kanadında oturan Murasaki senden daha feci bir hastalık geçirmesine rağmen kurtuldu. Gerçekten ölümlerden döndü. Dünya her zaman ne sandığımız kadar zalim ne de düşündüğümüz gibi keşmekeş."

Genji gözlerinin önünde uzanan o sakin, sessiz, solgun ve takatsiz kıza baktı. Çok büyük bir günah işlemişti ama galiba Genji'nin onu affetmesi gerekiyordu.

Kızının kolay bir doğum yaptığını öğrenen İmparator Suzaku onu görmek istiyordu. Ancak doğumdan sonra kızının nekahet devresini bir türlü atlatamadığını duyunca bayağı tedirgin olmuş, inzivadaki ibadetlerini aksatmaya başlamıştı.

Prenses yemeden içmeden kesildiğinden dolayı çok zayıf düşmüştü ve büyük bunalım içindeydi. Ne zaman babası aklına gelse gözyaşlarına hâkim olamıyordu. Gelin olup evden çıktığından beri onu hiç bu kadar özlememişti. Sanki onu bir daha göremeyecekmiş gibi bir korku vardı içinde. Bu korkularını Genji'ye anlatmış, o da karısının dileğini münasip bir dille İmparator Suzaku'ya aktarmıştı. İnzivaya çekilmiş bir insan olarak yaptığı işin ne kadar dine aykırı olduğunu bile bile, kalmakta olduğu dağdaki tapınaktan karanlıkta hiç kimseye görünmeden kaçarak şehre indi. Çektiği acı ve ıstırabı kendisinden başka kimse anlayamazdı. Sonunda kızının yanına gelebildi.

Onun bu ani ziyareti Genji'de korkuyla karışık bir şaşkınlık uyandırmıştı.

Yaşlı imparator "Bu adi dünyayı bir daha görmemek için kendi kendime söz vermiştim" dedi, "Fakat bir baba için çocuklarını tamamen aklından çıkarmak mümkün değil.[82] Bu yüzden dini vecibelerimi bir yana iterek koşa koşa buraya geldim. Dünyanın binbir türlü hali var. Düzen tersine çalışır da ben dünyayı terk etmeden kızım beni terk edecek olursa içime hicran olur diyerek kalktım buralara

82. Bkz. Bölüm 1, dipnot 7.

kadar geldim. Yoksa ömür boyu pişmanlıkla yaşardım. Bunu yaptığım için kim bilir arkamdan neler söyleyecekler, söylesinler umurumda bile değil."

İmparator münzevilere özgü harmaniyesi içinde çok zarif görünüyordu. Etrafın dikkatini çekmemek için rahiplerin giydiği canlı renklerden kaçınmıştı. Genji onun giysilerine bakarak ne kadar güzel ne kadar sade diye düşündü. Uzun zamandan beri hep böyle giysiler içinde olmayı düşlemişti. Gözlerinden yaşlar süzüldü.

"Mühim bir şeyi yok" dedi Genji, "Son bir aydan beri neredeyse hiçbir şey yemedi ve bu yüzden çok zayıf düştü." İmparator'u, prensesin yatağını çevreleyen perdelerin önündeki bir yere buyur etmişti. "Keşke zât-ı âlinizin geleceğini önceden haber alabilseydik, o zaman sizi daha görkemli bir şekilde karşılardık" dedi.

Bu arada yardımcıları prensesi yatağından kaldırarak üstüne bir çekidüzen vermişlerdi.

İmparator perdeyi hafifçe aralayarak "Kendimi evinizde gece vardiyasına kalan bir rahip gibi hissediyorum" dedi, "Senin için ettiğim dualaların etkisiz kaldığını görmek beni gerçekten çok üzüyor. Beni görmek istediğini biliyorum. Sana pek büyük bir faydam olmayacağını bile bile öylece kalktım geldim."

Prenses ağlıyordu. "Baba, pek uzun yaşayacağımı zannetmiyorum. Hazır sen buradayken senden rahibe olmam için yemin törenimi yönetmeni rica edebilir miyim?"

İmparator "Gerçekten istiyorsan, ne diyeyim, takdire şayan bir talep. Ancak hasta olman hemen öleceğin anlamına gelmez. Önünde daha uzun yıllar olan bir kadın, rahibe olduğunda bazen başına dert açabiliyor ve el âlemin diline düşüyor. Acele etmemize lüzum yok" dedi. Sonra Genji'ye dönerek "Karın bu konuda çok samimi görünüyor. Gerçekten son anlarını yaşıyorsa, kısa bir zaman için bile olsa onu dini inancın vereceği huzurdan mahrum bırakamayız" dedi.

"Son günlerde hep aynı şeyleri tekrarlıyordu. Ama ben, dışarıdan görünmez bir gücün ona bunları söylettiğinden şüphelendiğim için sözlerine pek kulak asmak istemedim" dedi Genji.

Bunun üzerine İmparator "Bahsettiğin o güç şayet kızımı ters bir tarafa doğru yönlendirseydi yerden göğe kadar sana hak verirdim. Ama bir insanın son arzusunu yerine getirmemenin bedeli pişmanlık ve acıdır, bunu unutma" dedi.

İmparator, Genji'ye sonsuz güveni olduğunu biliyordu, ancak Genji'nin kızını derin bir aşkla sevdiğine dair hiçbir işaret görmemiş olması onun için hep endişe kaynağı olmuştu. Şimdi bile ilişkileri pek yolunda gidiyormuş gibi görünmüyordu. Bu konuyu bir fırsat bulup Genji'ye hiç açamamıştı. Durumu değerlendirerek herhangi bir dedikoduya mahal vermeden ayrılmalarını sağlayabilirdi. Ancak göründüğü kadarıyla Genji, prensesin üzerinden elini çekmek, onu yalnız bırakmak istemiyordu. Üstelik herhangi bir kızgınlığı ya da kini varmış gibi de görünmüyordu. Onun bu tutumu kıza karşı olan sadakatinin bir göstergesi değil de neydi? İmpara-

tor kızını Genji'den ayırmak yerine babasından kalan Sanjō Konağı'nı tamir ettirip onu kızına tahsis edebilirdi. Böylece bu dünyadan göçüp gitmeden önce kızının güvende ve rahat olduğundan emin olacak ve gözü arkada kalmayacaktı. Genji ne kadar soğuk görünürse görünsün kızını bırakmaya niyetli değildi.

Kafasındaki düşüncelerden emin olmak için bunları uygulamaya koymalıydı.

İmparator "Artık burada olduğuma göre kızım için aydınlanmaya giden yolda ilk adımı atabiliriz. Yüce Buda ile kızımın arasındaki ilk bağı kurmak için ayini başlatabilirim. İlk dini öğretileri benden alacak" dedi.

Genji, "Bu da ne demek oluyor?" diye kendi kendine söylendi. Kıza karşı duyduğu acımayı ve kırgınlığı bir anda unutmuştu. Prensesin bulunduğu perdelerle kaplı iç mekâna girerek "Önümde kısacık bir ömür kaldığını bile bile niçin beni terk etmek istiyorsun? Lütfen, bana biraz daha tahammül etmeye çalış. Yemeklerini ye, ilaçlarını iç ve biraz kendine gel. Yapmak istediğin şey gerçekten takdire şayan, ama davulun sesi her zaman uzaktan hoş gelir. Rahibeliğin bütün vecibelerini yerine getirebilecek misin? Hiç düşündün mü? Önce bir iyileş, bu konuyu daha sonra görüşürüz" dedi.

Prenses, bu konuşmalara başını iki yana sallayarak itiraz ederken Genji'nin nefret kustuğunu düşünüyordu.

Prenses bir şey söylememişti ama Genji kızı ne kadar üzdüğünün farkındaydı. Gece boyunca prensesi isteğinden vazgeçirmek için konuşurken yavaş yavaş gün ağarmaya başlamıştı.

İmparator Suzaku "Aydınlıkta kimseye görünmek istemiyorum" diyerek en değer verdiği iki rahibi konağa çağırdı ve kızının saçlarını kesmelerini istedi. Prensesin o güzelim, gür, ipek buklelerinin, altın çağında böyle makas altında darmadağın olduğunu görmek çok acıydı. Genji hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. İmparator'un gözbebeği olan Prenses bu hallere mi düşecekti. Babası da gözyaşlarını sile sile elbisesinin kollarını sırılsıklam etmişti.

"Kızım sonunda istediğin oldu" dedi Suzaku, "Bundan sonra kendini hep dinine ve ibadetine vereceksin."

Güneş doğmak üzereydi. Prenses çok halsiz olduğu için babasıyla doğru dürüst sohbet edememişti.

Genji, İmparator'a dönerek "Bu ziyaretiniz rüzgâr gibiydi, nasıl geçtiğini anlayamadık. Daha önceki ziyaretiniz aklıma geliyor. Sizi istediğim gibi ağırlayamadığım için gerçekten çok mahcubum. Sizi en kısa zamanda ziyaret edip kendimi affettirmeye çalışacağım" dedi.

Genji, İmparator'a refakat etmesi için yanına bir muhafız verdi.

"Ecelin ne zaman geleceği belli olmuyor. Ya bugün olur ya yarın... Ama benim yolum çok yakın. O korkunç an geldiğinde kızımın çok yalnız ve himayesiz kalacağını biliyordum. Bu yüzden senin yardımını rica ettim. Senin bu sorumluluğu

üstlenmeni istediğim zaman biraz ileri gittiğimi biliyordum. Fakat senin bu işi ne kadar canıgönülden yaptığını gözlerimle gördüm. Artık gözüm arkada kalmayacak. Şayet kızım sağ kalıp yaşamaya devam edecek olursa bu kılığıyla, kesilmiş saçlarıyla bu kadar insanın içinde yaşaması pek kolay olmayacak. Ama benim gibi bir dağ tapınağına inzivaya çekilirse yalnız kalacağından korkuyorum. Lütfen kızımın peşini bırakma. Senden özellikle bunu rica ediyorum."

Genji "Kendinizi böyle bir şey söylemek zorunda hissetmeniz beni hem üzdü hem de çok utandırdı. Kafam o kadar karışık ki ne olup bittiğinin farkında bile değilim. Size ne cevap vereceğimi bilemiyorum" dedi. Genji gerçekten de sinir krizi geçirmemek için kendini zor tutuyordu.

Sabah ayini sırasında o habis ruh kahkahalarla gülerek tekrar ortaya çıktı ve konuşmaya başladı. "Ha, ha, ha! İşte yine karşındayım. Neler yaptığımı gördün değil mi? Kızı benden aldığında seni öyle mutlu görmek hiç hoşuma gitmemişti. Evin içinde biraz takılıp neler yapabileceğimi düşündükten sonra yapacağımı yaptım ve şimdi de tüyüyorum."

Evet, kadın hâlâ onların peşini bırakmamıştı. Genji dehşete düştü. Prensese rahibelik için yemin töreni düzenlemekle hiç iyi etmemişlerdi. Prenses her ne kadar rahatlamış görünse de hâlâ halsizdi ve tehlikeyi tam anlamıyla atlatamamıştı. Ayine katılan nedimeler de kötü ruhun konuşmalarına şahit olmuş ve büyük bir şok geçirmişlerdi. Buna rağmen hiç renk vermemişlerdi; hanımları için böylesi daha uygun olacaktı. Genji "Gevşemek yok, ayine devam" diyerek dağılan dikkatleri yeniden toparladı. Her şeyin kusursuz bir şekilde yerine getirilmesini istiyordu.

Prensesin doğum yaptığı haberi Kashiwagi'yi ölüme daha çok yaklaştırdı. Karısı İkinci Prenses için de çok üzülüyordu. Ama İkinci Prenses'in onu ziyarete gelmesi yakışık almayabilirdi. Ayrıca ne kadar ihtiyatlı hareket ederlerse etsinler Kashiwagi'nin annesi ve babası prensesi görebilirdi ve bu durum prensesi mahcup edebilirdi. Kashiwagi, karısını ziyaret etmek istediğini söyleyince annesi ve babası onu duymazlıktan geldi. Artık İkinci Prenses için yapabileceği hiçbir şey kalmamıştı. Eşinden dostundan ancak ona iyi davranmalarını isteyebilirdi, hepsi o kadar.

Kayınvalidesi zaten işin başından beri kızının Kashiwagi ile evlenmesine pek gönüllü değildi. Fakat babası Tō no Chūjō öyle bir bastırmıştı ki kadın onların gayret ve samimiyetine bakarak sonunda evlenmelerine rıza göstermişti. İmparator Suzaku da konuyu iyice düşündükten sonra kızının bu evliliğini onaylamıştı. Suzaku, Üçüncü Prenses'in geleceği için gece gündüz kaygılandığı zamanlarda ikinci kızı için bir damat bulduğunu, onun gıyabında artık içinin rahat olduğunu etrafındaki insanlara çoktan duyurmuş bulunuyordu. Şimdi ise Kashiwagi, İmparator'un bu güvenini sarstığını düşünüyor ve bu duruma çok üzülüyordu.

Kashiwagi, annesine "Onu arkamda yapayalnız bırakıp gideceğim için çok üzülüyorum, ama ne yazık ki hayatta her şey istediğimiz gibi olmuyor. Ona verdi-

ğim sözleri yerine getiremediğim için bana ne kadar kızdığını biliyorum. Anne, ne olur ben ölünce bu kıza iyi davranın" dedi.

"Böyle saçma sapan konuşma oğlum, ne kadar korkunç laflar bunlar böyle! Beni öyle bırakıp gidecek olursan, sağ kalacağımı mı zannediyorsun?"

Annesi hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlayınca, Kashiwagi daha fazla bir şey söyleyemedi. İkinci Prenses'le ilgili konuları kardeşi Kōbai ile konuşmaya karar verdi. Kashiwagi, ağırbaşlı, dengeli ve becerikli bir delikanlı olduğundan dolayı kardeşlerine ağabeylikten ziyade babalık yapmıştı. Bu yüzden Kashiwagi'nin durumuna ve ümitsizce konuşmalarına en çok onlar üzülüyordu. Evin içinde herkes onun için kan ağlıyordu. Onun bu durumunu öğrenen imparator, Kashiwagi'yi hemen başdanışmanlık görevine atadı.

"Belki" dedi, "Bu haber ona moral verir de bizi ziyarete gelir."

Ama bu terfi haberi beklenen etkiyi bırakmamıştı. Kashiwagi, hasta yatağından İmparator'a sadece teşekkürlerini sunabilmişti. İmparator'un bu teveccühü Tō no Chūjō'nun elem ve üzüntüsünü daha da artırmıştı.

Terfi haberiyle ilgili olarak Kashiwagi'yi kutlamaya ilk gelen Yūgiri oldu. Kashiwagi'nin oturduğu kanadın önünde öbek öbek arabalar dizilmişti ve evin içi kendisini tebrik etmeye gelen insanlarla dolup taşıyordu. Kashiwagi, yılbaşından beri neredeyse yatağından hiç çıkmamıştı. Böyle şık giyinmiş bir kalabalığın önüne perişan bir vaziyette çıkmak istemiyordu. Ama öte yandan onları belki bir daha hiç göremeyebilirdi.

En azından Yūgiri'nin onu görmesine izin vermeliydi. Rahipleri dışarı çıkardıktan sonra "İçeri gel" dedi Yūgiri'ye. "Umarım kılık kıyafetimi mazur görürsün."

Kashiwagi ve Yūgiri çok eskiden beri canciğer arkadaştı, bu nedenle Yūgiri'nin ona duyduğu üzüntü, kendi öz kardeşine duyacağı üzüntüden farksızdı. Onun sağlıklı olduğu bir zamana rastlasaydı, ne kadar mutlu vakit geçirirlerdi birlikte. Ancak, hayalden öteye geçemiyordu bu düşünceleri.

"Bu hastalık da nereden tebelleş oldu sana?" diye kendi kendine söylenerek Kashiwagi'nin yatağının önündeki perdeyi kaldırdı. "Sevgili dostum, terfi haberinin seni sevindireceğini zannetmiştim."

"Ah, Yūgiri'ciğim ah! Nerede o günler. Artık mevki, makam, terfi ya da bütün şeref payeleri, hiçbiri gözümde değil."

Eboshi şapkası yataktayken bile başındaydı. Başını kaldırmaya çalıştı ama takati yoktu. Sırtında kat kat güzel elbiseler, üstünde de bir yorgan vardı. Odası sade fakat zevkli bir şekilde döşenmişti. Buhurdanlıklardan yükselen tütsü kokuları ve içerdeki diğer dekoratif ayrıntılar odaya sessiz ve sakin bir hava veriyordu. Kashiwagi'nin giysileri ve odasının zarafeti için gösterilen özen aşağı yukarı aynı düzeydeydi. Yatalak insanlarda görülen dağınıklık, derbederlik ve iğrençlikten onda eser yoktu. Bir deri bir kemikken bile üstünde bir asalet ve zarafet

vardı. Kashiwagi yatağında doğrulmaya çalışırken, Yūgiri yüreği parçalanarak ona yardım etti.

"Ne kadar güzel bir sürpriz ama," dedi Yūgiri gözlerini silerken, "Onca hastalıktan sonra bir deri bir kemik olacağını düşünmüştüm. Ama yanılmışım, turp gibi görünüyorsun maşallah! Ben her zaman birlikte olacağımızı, hiç ayrılmayacağımızı, birbirimizi hiç bırakmayacağımızı düşünmüştüm hep. Bu hastalık da nereden çıktı. O kadar yakın olmamıza rağmen hastalığının nedenini hâlâ bilmiyorum. Kashiwagi'ciğim ne oldu sana, anlat bana."

"Ne söylesem boş Yūgiri. Benim hastalığımın hiçbir gözle görünür belirtisi yok. Göz açıp kapayıncaya kadar sabun kalıbı gibi eridim gittim. Ne oluyor bana, ben de bilemiyorum. Her şey benim iradem dışında gelişiyor. Eğer hâlâ ayaktaysam, bunu kesinlikle hiç hak etmediğim dualara borçluyum. Benim kendi fikrimi sorarsan, bu iş çok uzadı, bitse de kurtulsam diyorum."

"Öte yandan annemi, babamı, onlara karşı olan sorumluluklarımı düşündüğüm zaman daha vaktim gelmedi diyorum kendi kendime. Ayrıca İmparator'umuza karşı olan görevlerimi de çok ihmal ettim. Şöyle bir dönüp geçmiş hayatımın muhasebesini yaptığımda, boşa çiğnemişim yalan dünyayı diyorum. Sonra da yaptıklarıma bakıyorum, gide gide bir arpa boyu yol gittiğimin farkına varıyorum. Bütün bunların üstüne tuz biber eken başka bir konu daha var ve beni çok rahatsız ediyor. Bu sırrı şimdiye dek herkesten sakladım, ama artık bir ayağımın çukurda olduğunu iliklerimde hissetmeye başladım. Bunu birileriyle paylaşmanın zamanı

geldi. Söylemeye çalışıyorum ama dilim varmıyor; ellere denmez, balla yenmez! Yani öyle bir sır. Bak, o kadar kardeşim var; onlardan hiçbiriyle böyle bir sırrı paylaşmak aklımın ucundan bile geçmedi. Değil sır vermek, onlara en ufak bir imada bile bulunamıyorum.

"Nasıl anlatacağımı bilemiyorum. Bir gün saygıdeğer babanla beni karşı karşıya getiren bir durum hasıl oldu. Ama iyi anlamda değil. O gün bugündür, babana karşı çok mahcubum. İçimden binlerce defa ondan özür dileyip beni affetmesini diledim. Öyle bir şey yaptım ki, çok geçmeden bunalıma düştüm, insanlardan kaçmaya başladım, sonra da bu hastalık bana musallat oldu. Rokujō Konağı'nda müzik provasının yapıldığı o gece baban her şeyin farkına varmıştı ve beni affetmediği her halinden belliydi. Onun bana karşı olan bu nefretini bile bile nasıl onun yüzüne bakacaktım? En büyük sorun buydu. Bu nedenle büyük bir ruhi çöküntüye uğrayıp bunalıma girdim. Ondan sonra olanları da zaten biliyorsun, anlatmama lüzum yok.

"Ben aslında onun için önemli bir insan olmadığımı biliyorum. Ama o, çocukluğumdan beri varlığına alıştığım, çok saygı duyduğum bir büyüğümdür. Kulağına benimle ilgili çok çirkin dedikodular geldiğine eminim. Bu beni çok rahatsız ediyor. Hatta öyle bir kâbus haline geldi ki, bu dünyada bana rahat vermediği gibi öbür dünyada da vermeyecek. Lütfen benim söylediklerimi unutma; uygun olan bir ortamda ona özürlerimi ilet ve beni bağışlamasını iste. Ben bu dünyadan göçünce beni affedecek olursa bu ancak senin sayende olabilir. Artık vebali boynuna."

Konuşurken çok güçlük çekiyordu. Yūgiri hikâyenin içindeki ayrıntıları hatırlıyordu fakat hikâyenin özünü kavrayamamıştı.

"Sevgili dostum, hastalığın seni çok hassaslaştırmış. Babamdan şimdiye kadar senin hakkında bir memnuniyetsizlik kelimesi duymadım. Aksine, senin için çok kaygılanıyor ve durumuna çok üzülüyor. Ama niçin bütün bunları hep içine attın? Benimle paylaşsaydın, size aracılık yapar, seni onunla barıştırabilirdim. Ama artık çok geç." Gerçekten de öyleydi, Yūgiri birkaç yıl, hatta birkaç ay geriye gidip aralarını bulmak için nelerini vermezdi ki.

"Birazcık iyi olduğum zamanlarda, içimi sana döküp fikrini almayı düşünmedim değil. Ama sonumun bu kadar yakın olduğunu nereden bilebilirdim ki? Ben hep yarın ola hayrola deyip aptalı oynayarak itirafları erteleye erteleye bugünlere geldim. Ama lütfen konuştuklarımızın hepsi aramızda kalsın. Ben sana bunları şimdi söylüyorum çünkü yeri geldiğinde benim adıma babanla konuşmanı istiyorum. Ayrıca ben aranızdan ayrıldıktan sonra karım kendini çok yalnız hissedecek. Lütfen İkinci Prenses'i ihmal etme. Ona göz kulak ol, seyrek de olsa ziyaretine gel."

Daha fazla konuşmak istedi, fakat öyle büyük acılar içindeydi ki başaramadı. Sonunda eliyle işaret ederek Yūgiri'nin oradan ayrılmasını istedi. Tam o sırada

Kashiwagi'nin annesi, babası ve rahiplerle birlikte büyük bir kalabalık odasını doldurdu. Yūgiri odadan çıkarken gözyaşlarını tutamamıştı.

Kashiwagi'nin kız kardeşlerinden biri Yūgiri ile diğeriyse İmparator'la evliydi. Bu kızların ikisi de Kashiwagi'nin sağlığı ve geleceği konusunda son derece kaygılıydı. O, sevgisiyle herkesi kucaklayan bir ağabeydi. Özellikle Tamakazura için ona ailede gerçek bir kardeş gibi davranan tek kişi Kashiwagi idi. Tamakazura da ağabeyinin iyi olması için tapınaklarda ayinler düzenletmişti.

Ne yazık ki, Kashiwagi'nin derdine derman olacak kişiler bu insanlar değildi.[83] Bir su kabarcığı suyun içinde nasıl sönerse, Kashiwagi de öyle göçüp gitti dünyadan.

İkinci Prenses artık bir daha onu görmedi. Kashiwagi ona delicesine âşık değildi ama ona bütün varlığıyla bağlanmıştı. Ayrıca ona karşı her zaman son derece saygılı davranmıştı. Her zaman kibar, anlayışlı bir koca olmuş, karısından çok şeyler talep etmemiş, hiçbir zaman aniden sinirlenip parlamamış, onu kızdırmamıştı. Beraber geçirdikleri yılları üzüntüyle yad ederken, kaderinde böylesine kısa bir ömür yazılmış bir adamın, hayatın tadını çıkarmaya hevesli olmayışını çok garip bulmuştu. En sonunda, annesinin korktuğu başına gelmişti. Kashiwagi'nin fazla yaşamayacağının farkındaydı ama bu kadar erken öleceğini hiç tahmin edememişti. Sırf koca bulmuş olmak için kızını kendi düzeyinden aşağıda, avamdan biriyle evlendirmişti. Adam ölünce kızı dul kalmıştı. Kim bilir herkes şimdi onun durumuna ne kadar gülüyordu.

Kashiwagi'nin ailesi perişan olmuştu. Ölüm, ailedeki yaşlıları bulacağı yerde bu genç evlatlarını seçmiş, doğal düzeni bozmuştu. Ama olanla ölene çare yoktu, hayıflanmak hiçbir şeyi değiştirmeyecekti. Artık bir rahibe olan Üçüncü Prenses, Kashiwagi'yi hep haddini bilmez bir küstah olarak düşündüğü için cenaze töreninde yapılan ayinlere katılmamıştı ama o bile arkasından üzülmüştü. Kashiwagi çocuklarının olacağını tahmin etmişti. Kim bilir, belki de onların bu dünyadaki bağları daha önceki hayatlarından birinde kararlaştırılmıştı. Bu tür düşünceler durmadan prensesin beynine üşüşüyor, onu bunalıma sokuyordu. Dayanamadı ve sonunda hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Üçüncü ayda, havaların ısınmaya ve yumuşamaya başladığı bir sırada küçük oğlan ellinci gününe girdi. Bembeyaz ve yumuşacık bir teni vardı. Yaşına göre epeyce gelişmiş olduğu için daha şimdiden sanki bir şeyler anlatmak istiyormuşçasına ağzında sözcükler gevelemeye başlamıştı.

---

83. Anonim, *Shūishū* 665:

Benim bu hastalığım, karşılıksız aşkımdan,
Derdimin tek devası yürek sarmaşığından.

Genji, Üçüncü Prenses'i ziyarete geldi. "Nasıl, iyi olabildin mi? Cevabın ne olursa olsun, yaptığın işe çok üzüldüm. Böyle bir zamanda rahibe olmakla hiç iyi bir iş yapmadın." Genji bunları söylerken ağlamak üzereydi. "Evet, hiç iyi bir iş yapmadın hem bana hem de kendine zulüm ediyorsun."

Her gün ziyaretine geliyordu ama onun için yapabileceği pek fazla bir şey yoktu.

Yeni doğmuş bir çocuğun ellinci gününe girişinin bir rahibenin evinde nasıl kutlanacağını kadınlardan hiçbirinin bilmediği aşikârdı. Genji, "Sorun nedir anlayamıyorum? Hani çocuk kız olsa, annesinin rahibe olması ona uğursuzluk getirebilir, kutlamalara gölge düşürebilir diyelim. Ama bu bir erkek çocuğu, onun için annesi rahibe olmuş olmamış hiç fark etmez."

Ana salonun güney taraçasına bakan odalardan birinde bebek için küçük bir yer hazırlanmıştı ve gelene gidene pirinç krakeri ikram ediliyordu. Çocuğun dadısı ve diğer hizmetlilerin hepsi birbirinden güzel tören kıyafetleri içindeydi. Bebeğin önündeki meyve dolu sepetler ve selvi ahşabından yapılmış bölmeli kutuların hepsi rengârenkti. Çocuğa hizmet için gayet masumane bir şekilde çırpınan, bir içeri bir dışarı koşuşturup duran kadınlardan hiçbiri acı gerçeği bilmiyordu. Genji bunları gördükçe acılar içinde kıvranıyordu. Onun için gerçekten utanç verici bir sahneydi.

Hasta yatağından daha yeni kalkan prenses, darmadağın duran saçlarını taratıyordu. Genji karısının yatağını çevreleyen perdeleri aralayarak yanına ilişti. Utanarak başını yana çeviren prenses, tüy gibi incecik kalmıştı. O güzelim saçını keserlerken çok üzülmüştü. Bu nedenle sadece ön kısmından biraz almışlar arka tarafı olduğu gibi bırakmışlardı. Bu durumda, sadece ön cepheden bakanlar saçını kestirdiğinin farkına varabiliyorlardı. Gri iç çamaşırlarının üstüne kızıl kahverengi bir elbise giymişti. Yan taraftan görünüşüyle yüzü sevimli küçücük bir çocuğunkinden farksızdı. Bu yüzün rahibelikle hiçbir alakası olamazdı.

"Gerçekten çok üzülüyorum" dedi Genji. "Rahibelerin kıyafetleri bana her zaman kasvet vermiştir. Bence bu gerçeği kimse inkâr edemez. Sana bu halinle bile her zamanki gibi bakmaya, göz kulak olmaya hazırım, bu da bana büyük teselli verecektir. Ama bütün bunları yaparken, gözyaşlarım ne zaman dinecek bilemiyorum. Sana farkına vararak ya da varmayarak ne yaptım bilmiyorum ama emin ol bu konuda kendimi çok suçlu buluyorum. Çünkü kasıtsız bir sözümden ya da davranışımdan dolayı benden vazgeçip aramıza uçurumlar koyduğunun farkındayım. Evet, gerçekten bunu düşünmek bile bana acı veriyor. Keşke elimde olsa da zamanı geriye çevirebilsem.

"Şayet evi terk edecek olursan, beni de bütün ruhunla reddettiğin sonucuna varacağım. Böyle bir durumda seninle bir daha nasıl yüz yüze gelebilirim, bilemiyorum. Onun için kararını vermeden önce sakin bir kafayla bir kez daha düşünmeni istiyorum.

"Herkes, benim gibi rahibelerin, insan duygularını yeteri kadar anlamadığından bahseder. Bu konuda ne söyleyeceğimi bilemiyorum, ben kendimi bildim bileli insanların neler hissettiklerini hiç anlayamadım."

"Kendine haksızlık etme. Senin ne kadar duygusal bir insan olduğunu cümle âlem biliyor" derken Genji küçük çocuğa bakıyordu.

Dadı ve öteki hizmetlilerin hepsi çok güzel, yakışıklı ve soylu insanlardı ve Genji onları teker teker bizzat kendisi seçmişti. Hepsini etrafında toplayarak çocuğa nasıl bakmaları gerektiği hakkında onlara talimat verdi ve "Ne yazık ki oğlumla birlikte geçirecek çok az zamanım var" diyerek çocuğu onlara emanet bırakacağını ima etti.

Daha sonra da çocukla oynamaya başladı. Açık tenli, top gibi yusyuvarlak, son derece neşeli bir bebekti. Yūgiri'nin çocukluğunu hayal meyal hatırlıyordu ama bu oğluyla Yūgiri arasında görünüm olarak hiçbir benzerlik yoktu. Birinci dereceden hanedan mensubu olan torunları damarlarında babalarının asil kanını taşıyordu, fakat hiçbirine olağanüstü yakışıklı denemezdi. Ama bu çocuk kelimenin tam anlamıyla bir "erkek güzeli" idi. Durmadan etrafa gülücükler dağıtırken gözlerinden çok özel bir ışık yayılıyordu çevresine. Genji, işte bu pırıltıya hayran olmuştu. Acaba Genji bu bebeği babasına benzetmekle hayal mi görüyordu? Teni de gözleri gibi pırıl pırıl parlayan bu bebeğin bakışlarında insanı mahcup eden bir asalet vardı.

Prenses, oğlundaki bu güzelliğin hiç farkında değil gibiydi ve hiç kimse doğum olayının iç yüzünü bilmiyordu. Genji, yalnız kaldığında oturup Kashiwagi

için hüngür hüngür ağlamıştı, zavallı delikanlıya oğlunu görmek nasip olmamıştı. Buna kaderin cilvesi denmez de ne denirdi? Daha sonra bu mutlu gününe gölge düşürmesini önlemek istercesine gözyaşlarını kuruladı.

"Sessiz sessiz düşünürkenki hüznü benden iyi bilemez kimse, 'En sevinçli anımda ağlarım ben halime'"[84] diye mırıldandı kendi kendine.

Elli sekiz yaşında ölen şairden on yaş daha gençti, ama o yaşa ulaşabilir miydi bunu kimse bilemezdi. Çocuğa dönerek, "Sakın babana benzeme" dedi. Bunu söylemekle sanki ona yürekten bir uyarıda bulunuyor gibiydi. Prensesin özel hayatının ayrıntılarını bilen sırdaşnedimelerin kimler olduğunu çok merak ediyordu. Her kimse, bu insanlar ona katıla katıla gülüyor olmalıydı. Genji bu alaylara tahammül edebilirdi. Ama bu üzücü olaydaki sorumluları tartıştıklarında Genji'den çok prensesin utanç duyacağı kesindi. Genji kimseye bir şey söylemeyecek, hiç kimseye en ufak bir ipucu bile vermeyecekti. Bu konuda kararlıydı.

Çocuk; gülücükleriyle, sevinç dolu bakışlarıyla, minnacık ağzıyla insanı büyülüyordu. Babasına olan benzerliğini kimse fark etmeyecek miydi? Tekrar Kashiwagi geldi Genji'nin aklına. Onun hatırasını canlı tutacak bir torun için yanıp tutuşan anne babasına, bu gizli yadigârını gösteremeden ölmüştü. Bu denli temkinli, mağrur ve ihtiraslı bir gencin kendini mahvetmesine bir türlü akıl erdiremiyordu. Ona olan kırgınlığı geçmiş, ağlamaya başlamıştı.

Genji, etrafta nedimelerin olmadığı bir zamanı seçerek prensese, "Bu çocuk sana ne anlam ifade ediyor?" diye sordu. "Rahibe olmak için beni reddetmekle kendi çocuğunu da reddetmiş olmuyor musun?"

Prensesin yüzü kıpkırmızı kesilmişti.

"Evet, çok hüzün verici bir durum" diye sessizce devam etti.

"Gün gelir tohumunu sorarlarsa fidanın,
Onlara ne diyecek, büyüyünce civanım."

Prenses, yüzünü yastığa gömmüş Genji'yi dinliyordu. Genji, prensesi rencide ettiğini anlayınca sustu. Yine de prensesin kendi çocuğu hakkında neler düşündüğünü merak ediyordu. Ondan olgun bir muhakeme beklemiyordu ama onun çocuğa karşı kayıtsız kalmasını da istemiyordu. Gerçekten içler acısı bir durumdu.

Kashiwagi'nin ölümüne, kardeşlerinden daha çok Yūgiri üzülmüştü. Son konuşmalarını ve Kashiwagi'nin artık dayanamayıp ona açtığı sırlarını bir türlü unutamamıştı. Anlatmaya çalıştığı şey neydi? Onu dinlerken üstüne gitmemiş,

---

84. Po Chü-i, *Bütün Eserleri*, şair bu şiiri ileri yaşlarında oğlan babası olduğu zaman yazmıştır.
Sessiz ve tek başıma bakıp da ahvalime,
En sevinçli anımda ağlarım ben halime.

ağzından daha fazla laf almaya çalışmamıştı. O sıralarda zaten arkadaşı ölüm döşeğindeydi, böyle bir insanın üstüne gitmek insafsızlık olurdu. Ciddi bir hastalığı olmadığı halde, prenses hiç fazla düşünmeden rahibe olmak için çileye girmişti. Genji niçin buna müsaade etmişti? Nitekim Murasaki de ölüm döşeğindeyken rahibe olmak istemiş ama Genji bunu şiddetle reddetmişti. Yūgiri kafasından geçen bu düşünceleri ince eleyip sık dokuyarak bir sonuca varmaya çalışıyordu. Birkaç kez Kashiwagi'nin itidalini kaybettiğine şahit olmuştu ama o aslında kendi yaşındaki gençlerden daha sakin, daha temkinli ve daha ölçülüydü. Öyle ki, bazen onun bu ağırbaşlı sessizliği etrafındaki insanları bile rahatsız ediyordu. Ama her insan gibi onun da zaafları vardı. Kim bilir, başına gelen bütün bu olaylar belki de onun çok iyimser ve yumuşak başlı olmasından kaynaklanıyordu. Yūgiri, aşırı uçlarda gezinen insanların niçin kendilerini mahvetme eğiliminde olduklarını bir türlü anlayamamıştı. Kashiwagi, Üçüncü Prenses'le olan ilişkisinde başarılı olamamıştı ama Yūgiri'nin yaptığı hatalar daha affedilir cinstendi. Belki de Kashiwagi, önceki hayatlarından getirdiği hatalarla doğmuştu. Ancak böyle bile olsa, Yūgiri arkadaşının kendine olan hâkimiyetini kaybetmesini tasvip edemiyordu. Düşüncelerini hep kendine sakladı. Kashiwagi'nin kardeşi olan kendi karısı da dahil, hiç kimseye bu konuda bir kelam etmedi, hatta Genji'ye bile. Ama bir gün, Kashiwagi'nin anlattıklarını Genji'ye açtıktan sonra yüzünün alacağı ifadeyi görmek isterdi doğrusu.

Tō no Chūjō ve karısı, evlat acısından günlerin nasıl gelip geçtiğinin farkına bile varmıyordu. Her hafta yapılan anma ayinleri, cenaze ve matem kıyafetleri gibi işlerin yönetimini çocuklarına bırakmışlardı. En büyük oğlan Kōbai, özellikle tören sırasında kullanılacak olan dini heykel, ikon ve kutsal metinlerle ilgileniyordu. Bir gün babalarını da ayine davet ettiklerinde, Tō no Chūjō sanki bir ayağı çukurdaymış gibi cevap verdi: "Benim üstüme gelmeyin! Ben dünyamdan vazgeçmişim. Halimi görüyorsunuz. Oğlumun ruhuna iki çift dua okuyacağım derken öbür dünyada onun eline ayağına dolaşmak istemiyorum."

İkinci Prenses'in acısı, herkesinkinden büyüktü. Çünkü kocası Kashiwagi ölmeden önce onunla helalleşmeye bile fırsat bulamamıştı. Artık her gün annesinin İchijō Konağı'nda oturup hüzünle etraftaki sessiz, devasa ovayı seyrediyordu. Kashiwagi'nin sevdiği dostları, sanki o hâlâ sağmış gibi sık sık eve uğruyordu. Onun yokluğunu en çok hissedenler çok yakın adamları olan seyisler ve doğancılardı. Kırlarda bayırlarda teselli kâr etmez bir şekilde dolaşırlarken Kashiwagi'nin yokluğunu daha derinden hissediyorlardı. Prenses bu insanları ne zaman görse, dayanılmaz kederlere gark oluyordu. Zamanla Kashiwagi'nin eşyalarının üstünü bir toz tabakası kaplamaya başlamıştı. Hiç elinden düşürmediği, artık telleri kopmuş bivası ve kotosu, mahzun bir sessizlik içindeydi. Konağın her tarafı hüzün ve kasvet yüklüydü. Prenses kederli gözlerle pencereden dışarıyı seyrederken ağaçlar üstlerine yeşil

ilkbahar sislerinden bir tül örtünmüş gibiydi. Çiçekler ise patlayan tomurcuklarıyla açacakları mevsimi unutmadıklarını haykırıyordu sanki.

Her zamanki kasvetli sabahlardan birinde, gür sesli çığırtkanların arasında kapıya doğru ilerleyen kalabalık bir alay gördüler.

"Hay aksi!" dedi kadınlardan birisi, "Efendi Hazretleri'nin konağımıza teşrif edeceğini nasıl da unuttuk böyle."

Prensesin annesi gürültüyü duyunca, gelen misafirin Kashiwagi'nin erkek kardeşlerinden biri olduğunu sanmıştı. Fakat bu gelen daha önemli biriydi, Yūgiri idi. Onu, kabul salonunun güneyindeki taraçaya buyur ettiler. Yūgiri'yi karşılamak için bizzat prensesin annesi dışarı çıkmıştı; kadınlardan birini göndermek böyle bir konuk için uygun olmazdı.

"Size yemin ederim ki, kardeşim ölse bu kadar üzülmezdim" dedi Yūgiri. "Ama aileden biri olmadığım için maalesef kuru bir başsağlığı dileğinden başka bir şey gelmedi elimden. Ölmeden önce kızınız hakkında da bana bazı vasiyetleri oldu, o gün bugündür prenses hep aklımda. Hiçbirimiz bu dünyada baki değiliz, kimin ne zaman gideceğini Yüce Buda'dan başka kimse bilemez. Ancak, ben sağ olduğum müddetçe her konuda sizin ve kızınızın emrine amadeyim. Tören ve ayinlerin yoğun olduğu ikinci ayda ziyaretinize gelerek sizi rahatsız etmek istemedim. Gelseydim, içeri bile giremeden kapıdan şöyle bir ayaküstü konuşup dönmem gerekecekti.[85] Şimdi artık o günler geçmiş bulunuyor. Tō no Chūjō'nun kederden deliye döndüğünü duydum. İnanın ben de en az onun kadar perişanım. Kızınızı böyle yapayalnız bıraktığını düşündükçe kendimi daha kötü hissediyorum."

Konuşurken bir taraftan burnunu, bir taraftan da gözlerini siliyordu. Yaşlı kadın Yūgiri'nin son derece sıcak, saygılı, ağırbaşlı bir insan olduğunu anlamıştı.

Konuşurken sesi titreyen kadın, sözlerini bitirince hüngür hüngür ağlamaya başlamıştı: "Evet, işin acı olan tarafı her şeyin fani, her şeyin belirsiz olması. Artık ben yaşlandım, bir ayağım çukurda. Damadımın ölümüyle, başıma gelebilecek felaketlerin en büyüğünü yaşamış oldum. Ama kızımın böyle gözümün önünde üzüntüden eriyip gitmesine gönlüm razı olmuyor. Ne yapacağımı bilemiyorum. Aslında en kara bahtı olan benim. En sevdiğim iki insanın kısacık bir hayat yaşadıktan sonra öldüğünü görmek alnıma yazılıymış.

"Siz, Kashiwagi'nin en yakın arkadaşısınız. Bildiğiniz gibi, o kızıma evlenme teklif ettiğinde ben çok gönülsüz davranmıştım. Fakat babası çok ısrar etti, onu kırmak istemedim. Ayrıca, İmparator Efendimiz bana, bu çocuk iyi koca olur, dedi. Hal böyle olunca, kabahati kendimde buldum, çünkü müstakbel damadımın ne

85. Şayet Yūgiri İkinci Prenses Ochiba ve annesini ikinci ayda ziyaret etseydi, dini kurallara göre eve giremeyecekti. Geleneklere göre, tanrılar için tören yapılan bir ayda insanların içinden cenaze çıkan bir eve girmesi yasaktı.

kadar iyi bir insan olduğunu anlayamamıştım. İşte o korkunç olay kâbus gibi geldi, damadımı kaybettik. Şimdi düşünüyorum da içimden gelen o belli belirsiz sesi dinlemediğime yanıyorum. Ama bu izdivacın böyle korkunç bir şekilde biteceğini nereden bilebilirdim ki.

"Bu eski kafamla düşündüm taşındım, ortada önemli bir sebep olmadıkça prensesin evlenmemesinin daha hayırlı olacağına karar verdim. Zavallı kızım, aslında olmaması gereken bir evlilik yaptı ve sonu hiç oldu. Keşke damadımın cenazesi yakılırken bir odun yığını da kızım için hazırlanmış olsaydı ve ikisinin dumanı aynı anda tütseydi. Hiç değilse el âlem bizi kınamazdı. Ama bunu söylemesi kolay. Anne kalbi, kızımın düzelmesi için ona bakan yine de benim. Başımıza böylesine felaketler gelmişken, en kötü günümüzde bize maddi ve manevi olarak yardım edip rahatlattığınızdan dolayı size minnettarız. Gösterdiğiniz ilgi ve alaka için çok teşekkür ederiz. Onun mükemmel bir koca olduğunu söyleyemem, ama ölüm döşeğindeyken son sözlerini sizinle paylaştığını söylediler. Konuşmalarının arasında herhalde kızım hakkında da iki çift laf etmiştir."

Yaşlı kadın, öyle katıla katıla ağlıyordu ki, Yūgiri de gözyaşlarını zapt edemedi. "Kashiwagi aslında, yaşına göre fevkalade olgun bir insandı ve belki de bu yüzden umutsuzluğa kapılmıştı. Sahip olduğu bilgi ve görgünün onun haletiruhiyesini, insaniyetini bozabileceği konusunda onu defalarca ikaz edip ayağını denk almasını öğütledim. Böyle konuştuğum için büyük bir ihtimalle beni derinlikten yoksun, yüzeysel bir insan gibi gördü. Fakat şimdi en çok üzüldüğüm kişi inanın sizin kızınız. Haddimi aşıyorsam lütfen beni bağışlayınız." Yūgiri çok sıcak ve açık sözlü biriydi. "Beni en çok düşündüren, tekrar ediyorum, kızınız ve onun çektiği acıdır."

Yūgiri'nin ilk ziyareti çok kısa sürmüştü.

Kashiwagi Yūgiri'den beş-altı yaş daha büyüktü ancak onun delikanlı tavırları onları candan dost yapmıştı. Buna rağmen, Yūgiri daha olgun ve daha erkeksi duruyordu, ama daha genç ve daha yakışıklıydı kuşkusuz. Yūgiri'nin varlığı, onu uğurlamaya gelen genç kızlar için uzun bir matem döneminden sonra serin bir rüzgâr gibi gelmişti.

Bahçenin ön kısmındaki kiraz ağaçları çiçek açmıştı. Bu çiçekler Yūgiri'ye eski bir şiiri hatırlatmıştı: "Bu yıl matem yılıdır..."[86] Bu şiiri biraz uğursuz bulduğu için, "Fakat görmeye benim..."[87] dizelerini kendi kendine mırıldanmaya başlamıştı.

---

86. Kanazuke Mineo, *Kokinshū*, 832:

Kalbiniz varsa eğer, narin kiraz dalları,
Bu yıl matem yılıdır, giyinin siyahları.

Bu şiir, Fujiwara no Mototsune'nin ölümü üzerine, ağıt olarak yazılmıştır.

87. Anonim, *Kokinshū*, 97:

Elbette ki her bahar tomurcuklar açacak,
Fakat görmeye benim, zamanım olmayacak.

Daha sonra, kiraz ağacı hakkında bir şiir yazdı, ama özel olarak düşündüğü birisi yoktu:

"Şu ağaca bir bakın, dalı kurusa bile,
İlkbahar yaklaşınca bürünüyor çiçeğe."[88]

Bu dizeleri okuyan yaşlı anne evden çıkmak üzere olan Yūgiri'ye cevap göndermekte gecikmedi:

"Yaprak veren söğütler şebnemlerle parlıyor,
Daldan düşen yaprağı ne bekliyor bilmiyor."[89]

İmpartor Suzaku'nun eşleri arasında en hassas ya da en zeki olanı kuşkusuz prensesin annesi değildi, ama üstün yetenekleri ile takdire şayan bir kadın olduğunu düşündü Yūgiri.

Oradan Tō no Chūjō'nun konağına gittiğinde, kayınbiraderlerinin hepsinin orada olduğunu gördü. Tō no Chūjō kendine çekidüzen verdikten sonra, onu misafir odasında karşıladı. Oğlunu kaybettiğinden dolayı çektiği onca acıya rağmen, yakışıklı görünümünden hiçbir şey kaybetmemişti. Sadece, Kashiwagi'nin hastalığı boyunca sakal bırakmış ve yüzü incelmişti. Bu ölümün, onu merhum annesinin vefatından daha fazla etkilediği belli oluyordu. Tō no Chūjō'nun bu halini görünce Yūgiri'nin birdenbire burnunun direği sızlamış, ağlamamak için kendini zor tutmuştu. Böyle bir ziyaret sırasında ağlamak yapılacak en son şeydi. Fakat baba Tō no Chūjō gözyaşlarını tutamamıştı; ne de olsa Yūgiri merhum oğlunun en iyi arkadaşıydı. Sohbet epey bir zaman, insanları terk etmek bilmeyen acılar üzerinde dolandı. Sıra başka konulara gelince, Yūgiri ona İkinci Prenses'in annesiyle yaptığı görüşmeyi anlattı. Bunun üzerine, Tō no Chūjō'nun gözyaşları bahar sağanakları gibi daha da şiddetlenmişti. Yūgiri, yaşlı kadının şiirini cebinden çıkararak ona uzattı. Tō no Chūjō yaşlarla dolu gözlerini silmeye çalışırken, "Harfleri seçemiyorum, okuyabileceğimi sanmıyorum" dedi. Bir zamanlar erkeklik haykıran o mağrur yüzü, çektiği acılardan sabun kalıbı gibi erimişti. Şiir pek o kadar güzel olmamasına rağmen, çiçek döken söğütler benzetmesi Tō no Chūjō'nun gözlerinde yeni bir yaş fırtınası daha estirmişti.

"Sonbaharda annen öldüğü zaman bundan daha büyük bir acı olamayacağını düşünmüştüm. Ama annen bir kadındı ve ülkemizde erkeklerin kadınları o

---

88. Şiirdeki kiraz ağacı Ochiba'yı, kuru ağaç ise kocasını temsil ediyor. Yani kocası ölse bile Ochiba güzelliğini koruyor.

89. Anne (söğüt ağacı), kızının (yaprak) kaderinin ne olacağını bilmediği için gözleri yaşlarla parlıyor.

kadar sık görme imkânı olmadığını biliyorsun. Onların birkaç arkadaşı vardır ve hep gözlerden uzak dururlar. Annen için duyduğum acı tamamen benim özel akrabalık durumumdandı. Çünkü o benim kız kardeşimdi. Belki benim oğlum başarılı bir politikacı değildi ama daha küçük yaşlarda İmparatorumuzun muhabbetine mazhar olarak ilgisini celbetmiş, yaşı ilerledikçe de türbesi ve nüfuzu artmış, halk arasında güvenilir bir kişi olarak kendini kabul ettirmişti. Onu tanıyan her insan, kendi samimiyeti derecesinde ona gözyaşı döktü. Benim duyduğum ıstırabın onun itibar ve nüfuzuyla hiç alakası yok. O, mevki, makam, ikbal kazanmadan önce de benim oğlumdu, onu ben büyüttüm. Şimdi onun benim için ne kadar büyük bir kayıp olduğunu anlıyor musun Yūgiri? Bir daha eski huzuruma nasıl kavuşacağımı bilemiyorum artık."

Tō no Chūjō bunları söyledikten sonra gökyüzünü süzdü. Kasvet yüklü, külrengi, mat bulutlar, sislerin arasında kaybolmuş gibiydi. Dikkatle bakınca, kiraz dallarının çırılçıplak olduğunu gördü. Yūgiri'nin verdiği şiire göz attı. Bunu prensesin annesi yazmıştı. Kâğıdın kenarına yeni bir şiir karaladı.

"Yaprak dökümü geldi, toprak oğlumu aldı,
Sıra nedir bilseydi, önce beni alırdı."

Yūgiri cevapladı:

"Olmayınız sitemkâr, isteyerek gitmedi,
O matem kaftanını giydirmek istemezdi."

Sonra da Kashiwagi'nin kardeşi Kōbai şiirini okudu:

"Baharı yaşamadan, soldu çiçek ne acı,
Bu matemi kimlere tutturmaktı amacı?"

Kashiwagi'yi anma töreni muhteşem geçmişti. Hem Yūgiri hem de eşi Kumoinokari, ellerinden gelen hiçbir yardımı esirgememişti. Bazı özel işleri ise, Yūgiri bizzat kendisi üstlenmişti.

Bu arada, Yūgiri fırsat buldukça İkinci Prenses'in kaldığı İchijō Konağı'nı ziyarete gidiyordu. Dördüncü ay gelince havalar düzelmiş, her taraf yemyeşil olmuş, gökyüzü bakanların içini ısıtmaya başlamıştı. Fakat Kashiwagi'nin evinde yalnızlık, kasvet ve hüzün hâkimdi. Orada yaşayan kadınlar için her yeni gün, yeni bir çile demekti.

Yūgiri işte böyle keder yüklü bir günde İchijō Konağı'nı ziyarete gelmişti. Bahçenin her tarafında yeni çimenler yeşermiş, toprağın inceldiği kaya diplerinde veya ağaç gölgelerinde biten pelin otları ve diğer yabani bitkiler, bütün bahçeye hâkimiyetlerini ilan eder gibi her tarafı sarmıştı. O zamana kadar büyük bir ihtimamla ekilen, dikilen, bakılan çiçekler, şimdi arsız bir çalılık haline gelmişti. Baharda yemyeşil olan bu çayır çimenin, sonbahar gelince, böceklerin ötüştüğü[90] kıraç bir ot yığını haline geleceğini düşündü. Üstüne çiy düşmüş arapsaçına dönen otların arasından geçip taraçaya vardığında gözleri buğulanmıştı. Evin ön cephesine, boylu boyunca evde matem olduğunu simgeleyen mütevazı *İyo*[91] panjurlarından asmışlardı. Panjurların arasından, bahar mevsimine uygun olarak değiştirilen kül rengi perdeler görünüyordu. Dikkatlice bakınca, içeride güzel saçlı, koyu gri elbiseli, küçük nedimeler görmüştü. Hepsi çok güzel, çok sevimliydi ama insanın içini kararan renkte elbiseler giymişlerdi. Taraçada onun için bir yer hazırlandığını gören yaşlı hizmetçiler, gençlere sinirlenerek gelen konuğu adabına uygun bir merasimle karşılamaları için onları ikaz etti. Prensesin annesi biraz rahatsız olduğu için istirahat ediyordu. Yūgiri, etrafındaki kadınlarla konuşurken bir taraftan da insanların kaygılarından ve tasalarından bağımsız bir şekilde bahçede büyüyüp serpilen ağaçları seyrediyordu. Aralarında renk olarak hepsinden taze görünen meşe[92] ve çınar ağacına baktı. Uzanan dallarıyla birbirlerini kucaklamış gibiydiler.

---

90. Bkz. Bölüm 33, dipnot 8.

91. Genellikle matem tutulan evlerde kullanılan panjur türü.

92. Kashiwagi: *Quersus Dentata*, meşe ağacı. Roman kahramanı adını bu satırlardan almıştır. Mensubu olduğu muhafız alayının sembolü meşe ağacıydı.

"Acaba daha önceki hayatlarından aralarında ortak olan ne vardı ki bu iki ağacın dalları birbirine böyle sarmaşık gibi dolanmıştı?" Yūgiri bunları söyledikten sonra sessizce panjurlara yaklaşarak şiirini okudu:

"Kuru dal canlı dala sarılarak bir oldu,
Çünkü ağaç tanrısı bunu böyle buyurdu."

Öne doğru eğilip elini pencerenin pervazına koyduktan sonra, prensese "Beni dışarıda bekletmekle nezaketsizlik ediyorsunuz" dedi.

Kadınlar aralarında fısıl fısıl kendilerine yeni takdim edilen bu nazik bey hakkında konuşuyordu. Prensesin cevabını Yūgiri'ye ileten Shōshō[93] oldu:

"Meşe ağaçlarıyla tanrılar ilgilenmez,
Diyelim ilgilendi, her kuşun eti yenmez."

"Sayın bayım, sözlerinizde, istemeseniz de sığ olduğunuzu telkin eden bir ciddiyetsizlik sezdik."

Yūgiri bunu duyunca gülümsedi. Doğru söze ne denirdi ki? Prensesin annesinin odaya girdiğini hissederek kendine çekidüzen verdi.

"Günlerim hep kasvet içinde geçiyor, belki de bu yüzden sıhhatim bozuldu." Anne, gerçekten hiç iyi görünmüyordu. "Etrafımda neler olup bittiğinin hiç farkında değilim. Bizi böyle yalnız bırakmayıp sık sık ziyarete geldiğiniz için size gerçekten minnettarım."

"Çektiğiniz ıstırabı anlıyorum, fakat metanetinizi muhafaza edin. Her şey *karma* döngüsünün bir sonucu, bugünkü hayatımızı belirleyen önceki hayatlarımızda yaptıklarımız. Her şey bu yasalar dâhilinde, zamanında olup bitiyor."

Prenses, ona anlatılandan çok daha derin bir insandı. Kara talihinin bir sonucu olarak kendisinden daha alt sınıftan olan biriyle evlenmiş ve dul kalmıştı. Bu yüzden etrafındaki insanlar tarafından çok aşağılanmıştı. Bu kadınla tanışmanın çok ilginç olabileceğini düşünerek, büyük bir merakla annesine bazı sorular yöneltti. Beklediği muhteşem bir güzellik değildi elbette, fakat insan iğrenç bir şekilde çirkin olmayan her kadından hoşlanabilirdi. Güzellik bazen erkeklerin aklını başından alabilirdi ama önemli olan insanın karakteriydi.

"Lütfen Kashiwagi'yi nasıl düşünüyorsanız beni de öyle düşünün. O sağlığında size ne kadar yakın olduysa, ben de size şimdi en az onun kadar yakınım.

---

93. Romanın ilerleyen bölümlerinde bu kadının, prensesin anne tarafından kuzeni olduğunu öğreniyoruz.

Bunu böyle bilin." Bunları söylerken mümkün olduğu kadar ima ve kinayeden kaçındığı için konuşmalarına ciddiyet hâkimdi.

Günlük saray kıyafetleri içinde çok heybetli ve vakur bir hali vardı.

Kadınlardan biri diğerinin kulağına, "Kashiwagi son derece nazik ve asil bir insandı" diye fısıldadı. "Onun gibi şık ve mükemmel bir insan gerçekten şimdi bile az bulunur. Ama bir de şu genç, diri, yüzünden kan damlayan, gözleri çakmak çakmak yanan erkek güzeline bakın. Gözler ona takılınca, heyecanla bağırmak, ona tezahürat yapmak geliyor insanın içinden. Kashiwagi eşsiz bir insandı, bu beyefendi de öyle. Bize sahip çıkacak birini istiyorsak, bu beyden daha iyisi can sağlığı!"

"Otlar önce generalin mezarında yeşerir"[94] diye mırıldandı Yūgiri kendi kendine.

Bütün memlekette Kashiwagi'nin ölümüne üzülmeyen, onun ardından gözyaşı dökmeyen kalmamıştı. Herkesçe bilinen erdemlerinin yanı sıra, olağanüstü nazik ve duyarlı bir insandı. Saraydaki en alakasız nedimeler ve yaşlı kadınlar bile onu hasret ve üzüntüyle anıyorlardı. Onun yokluğunu en çok hissedenlerden biri de İmparator'du. Özellikle bir konser verilmeyegörsün, gözleri hep onu arıyor, keşke, Kashiwagi de aramızda olsaydı diye herkese dert yanıyordu. Zaman geçtikçe Genji, Kashiwagi için daha çok üzülmeye başlamıştı. Küçük oğlan, ona Kashiwagi'den kalan bir yadigârdı ve Genji bu sırrını kimseyle paylaşamıyordu. Sonbahar gelince çocuk artık kundaktan çıkmış ve emeklemeye başlamıştı.[95]

---

94. Aslı Çince yazılmış olan bu ağıt, eleştirmenlere göre Ki no Arimasa tarafından Fujiwara no Yatsutada için yazılmıştır.

95. Bazı özgün metinler, Genji'nin çocuğa olan ilgisinin ve sevgisinin arttığından bahsetmektedir.

BÖLÜM 37

FLÜT

YOKOBUE (横笛)

Pek çok insan hâlâ, Kashiwagi'nin zamansız ölümünden dolayı yas tutuyordu. Genji kendisi için pek önemli olmayan insanların ölümlerinden bile artık çok etkilenmeye başlamıştı. Kashiwagi bunlardan biri değildi. Ona çok düşkündü ve hiç yanından ayırmadığı bir dostuydu. Ona kızmakta belki haklıydı ama birlikte yaşadığı iyi anılar, ona olan kırgınlığından kat kat üstündü. Ölüm yıl dönümünde Kashiwagi için tapınakta ayin düzenletti. Kashiwagi'den yadigâr kalan Kaoru'nun bu masum bebeklik hali Genji'ye çok dokunmuştu. Cenaze ayinlerinin her yıl düzenli olarak yapılması için tapınağa yüz altın bağışladı.[96] Tō no Chujō bu duruma çok sevinmiş fakat bu kadar büyük bağışın nedenini bir türlü anlayamamıştı.

Yūgiri de arkadaşı için ayinler düzenletmiş, dualar okutmuş, tapınaklara cömert bağışlarda bulunmuştu. Özellikle İkinci Prenses'le, kızın kayınbiraderlerinden daha çok ilgileniyordu. Kashiwagi'nin anne ve babası, Yūgiri'nin hiç beklemedikleri kadar büyük bir cömertlik yaptığını şaşırarak itiraf etmişti. Fakat oğullarının ölümü için yapılan bu saygı gösterileri, onların acısını artırmaktan başka bir işe yaramamıştı.

Dağda inzivaya çekilmiş olan İmparator Suzaku'nun ikinci kızı için duymuş olduğu endişeler kuşkusuz çevredeki insanlar için bir alay konusu olmuştu. Üçüncü kızı ise, yemin töreninden geçerek rahibeliğe ilk adımını atmıştı. İmparator Suzaku hangi birinin derdine yanacağını bilemiyordu. En sonunda bu adi dünyanın

96. Yüz altının aşağı yukarı bir buçuk kilo tutacağı tahmin edilmektedir.

ahvaliyle ilgilenmemeye karar vererek iç huzurunu muhafaza etmeye çalışmıştı. Suzaku zahitlik yolunda ilerlerken yollarının kızı Üçüncü Prenses'le bir gün kesişeceğini düşünerek yemin töreninden geçtiği günden beri her fırsatta ona mektuplar göndermişti. Tapınağın yanındaki ormandan toplanan bambu sürgünleri ve otların arasından kazarak çıkarılan gölevez yumruları, dağlardaki münzevi hayatı en dokunaklı biçimde yansıtan bitkilerdi. İmparator Suzaku, küçük kızını düşünerek, bunlardan bir çıkın hazırlattı ve içine bir de mektup koyarak ona gönderdi. Mektubun sonunda şöyle yazıyordu: "Yoğun sisler yüzünden göz gözü görmeyen bu dağ başında, insanlar neredeyse el yordamıyla ilerliyor. Fakat ben bunları senin için toplattım. Güle güle ye kızım. Afiyet olsun."

"Peşimi bırakmadın, ayak seslerin gelir,
İnşallah en sonunda, yollarımız birleşir.

"Fakat hayatı arkada bırakmak o kadar kolay değil."

Genji Üçüncü Prenses'i gördüğünde kadın gözyaşları içindeydi. Karısının önünde sıralanmış duran kaplara bakarken, içindeki hediyeleri ve yanındaki mektubu gördü. Çok duygulanmıştı. İmparator Suzaku, hasretini ve içinde bulunduğu imkânsızlıkları çok güzel dile getirmişti. Hayat öyle belirsizliklerle doluydu ki kızını ona layık gördüğü bir çerçeve içinde görmesi olanak dışıydı. Şiirinin son dizesindeki "İnşallah en sonunda, yollarımız birleşir" şeklindeki sözleri takdire şayan bir ifade sayılmazdı ama yine de gayet "rahipvari" söylenmiş fevkalade bir özlü sözdü. Genji'nin, kızına karşı göstermiş olduğu ilgisizlik de İmparator Suzaku için ayrı bir üzüntü kaynağıydı.

Üçüncü Prenses hediyeleri getiren ulağa ipek kumaştan yapılmış maviye çalan gri renkli bir elbise verdikten sonra utana sıkıla babasına cevap yazmaya koyuldu. Genji, perdenin arkasına saklanmış ufak kâğıt parçası görünce alıp okudu. Çocuklarınkine benzer bir el yazısıyla yazılmış kâğıdın üzerinde şu dizeler yer alıyordu:

"İçimde huzur yokken, bu dünyayı neyleyim,
Baba bana izin ver, ben yanına geleyim."

"Baban senin için zaten çok üzülüyor. Sen de kalkıp böyle şeyler yazarak adamı daha fazla üzüyorsun. Doğru mu bu yaptığın?" dedi Genji.

Prenses, göz göze gelmemek için başını çevirdi. Kâkülü bir parça kesilmiş olmasına rağmen hâlâ alnında zengin duran saçlarıyla ve küçük bir kız çocuğunu andıran güzel profiliyle bir hüzün anıtı gibiydi. Bütün bunlar Genji'nin kabahatiydi, karısının kendinden uzaklaşmasına kendisi sebep olmuştu. Geçen yılların

aralarına soktuğu soğukluğu sanki tamir etmek istiyormuş gibi perdenin önüne kadar geldi ve okşarcasına onunla konuşmaya başladı.

Dadısı çocuğu perdenin arkasından dışarı çıkardı. Çok güzel bir bebekti. Genji'nin yanına gelince elbisesinin kollarını çekiştirmeye başladı. Çocuğun üzerinde ince beyaz bir kaftan ve içinde üstü güzel desenlerle süslü, Çin malı bir kırmızı gömlek vardı. Kat kat eteklerin içinde kendini kapana kısılmış gibi hisseden çocuk, bu baş belası elbiselerinden kurtulmak için kendi kendini yarı beline kadar soydu. Kuşkusuz her çocuk böyle şeyler yapardı ama onun bu çıplak hali Genji'ye taze söğüt ağacından yapılmış pırıl pırıl parlayan oyuncak bebekleri anımsatıyordu. Yeni kesilmiş saçları, çiçeklerin üstündeki mavi siyah renkleri andırıyordu. Dudakları ise dolgun ve kıpkırmızıydı. Gözlerinde masum bir sükûnet vardı. Genji onun bu halini rahmetli Kashiwagi'ye benzetmişti ama Kashiwagi bile bu kadar yakışıklı değildi. Bu nasıl izah edilebilirdi? Çocuğun, Üçüncü Prenses'le uzaktan yakından hiç alakası yoktu. Belki bir karşılaştırma yapmak çok saçmaydı ancak Genji aynaya baktığı zaman bebeğin kendisine çok benzediğini düşünmüştü. Çocuk birkaç adım attıktan sonra, içinde bambu sürgünleri bulunan kaba takılıp sendeleyerek yere düştü. Kabın içindeki sürgünlerden birini eline alıp ısırdı, tadını beğenmeyince de etrafa savurmaya başladı.

"Ne yapıyorsun oğlum, ayıp değil mi? Yahu bakın şu çocuğa, hiç ilgilenmiyorsunuz! Alın şu otları çocuğun elinden. Bu kadınlar sana hiç bakmıyorlar, değil mi oğlum? Sonra da kalkıp eline geçeni yiyorsun diye sana tombiş diyecekler."

Genji bunları söyledikten sonra çocuğu kucağına aldı. "Siz bu çocuğun gözlerinde farklı bir ifade olduğunu sezmiyor musunuz? Hayatımda bunun yaşında pek çok çocuk gördüğümü söyleyemem. Görsem bile, aman çocuk değil mi, hepsi birbirine benzer deyip geçmişimdir. Fakat bu yumurcak için aynı şeyi söyleyemiyorum. Bu çocuk, bambaşka bir kişilik ve beni kaygılandırıyor. Evimizde zaten ufak bir prenses var. İnşallah büyüyünce birbirini yemezler. 'Fakat görmeye benim zamanım olmayacak.'"[97] Çocuktan gözlerini ayıramıyordu.

Kadınlardan biri, "Lütfen efendim, lütfen böyle şeyler söylemeyin!" dedi.

Yeni çıkan süt dişlerini denemek istercesine, çocuk bambu sürgünlerinden birini tekrar eline alıp ağzına götürdüğünde salyası akmıştı.

Bunu gören Genji kahkahalar atarak, "Kesinlikle tuhaf bir yiğitlik anlayışı var. Şu veledin dişlediği şeye bak!" dedi.

"Bambunun acı tadı henüz geçmese bile,
Şu taptaze filizi asla vermem ellere."

Çocuğun elinden bambu sürgünlerini alarak onu eski yerine götürüp oturttuğu halde çocuk hiç oralı olmamış yine ortalıkta dört elle dolaşmaya devam etmişti.

Küçük Kaoru, gün geçtikçe büyümüş, serpilmiş ve öyle güzelleşmişti ki etrafındaki yakınlarının çocuğa nazar değecek diye ödü kopmaya başlamıştı. Genji bile oğlunun doğumunu gölgeleyen içindeki "acı burukluğu" yavaş yavaş unutmuştu. Bu doğum onun kaderinde yazılıydı ve mukadderattan kaçış yoktu. Genji, kader fikrini ilke olarak kabul etmesine rağmen, gerçek olaylarla karşılaştığında kader olarak kabul edemeyeceği pek çok durumla burun buruna gelmişti. Şimdiye kadar evlendiği kadınların arasında Üçüncü Prenses, asaletinden ve gençliğinden dolayı, en iyi eş olabilmek için en uygun, en tatminkâr koşullara sahipti ama kişilik olarak en az beğendiği kadın o olmuştu. Bu yüzden kıskançlık duyguları hâlâ alev alev yanıyor ve onu bir türlü affedemiyordu.

Yūgiri hâlâ Kashiwagi'nin son sözlerini düşünüyordu. Bu sözlerin Genji'nin üzerinde nasıl bir etki bırakacağını çok merak ediyordu. Onunla pek sık konuşmadığı bir konu olduğundan dolayı, doğru sorularla ona yaklaşmak kolay olmayacaktı. Gerçeği öğreninceye kadar beklemekten başka çaresi yoktu ve ancak o zaman Kashiwagi'nin ölüm döşeğindeyken söylediklerini Genji'ye anlatma fırsatı bulabilecekti.

Kasvetli bir sonbahar akşamı İkinci Prenses'i ziyarete gitti. Onu konağın güneyindeki odalardan birine götürdüler. Etraftaki çalgılardan anlaşıldığı kadarıyla prenses müzik eşliğinde sakin bir akşam geçirmişti. O sırada koyu parfüm sürmüş

---

97. Bkz. Bölüm 36, dipnot 87.

bir kadının ipek giysilerini hışırdatarak güney taraçadan esrarengiz bir şekilde içerideki odalardan birine girdiğini hissedince çok heyecanlanmıştı. Bu kadın prensesin annesiydi; her zaman olduğu gibi yine Yūgiri'yi karşılamaya gelmişti. Eskilerden bahsederek bir müddet sohbet ettiler. Yūgiri'nin evi her zaman, bir tabur haşarı afacan yüzünden çok kalabalık ve gürültülüydü. İchijō Konağı ise tam tersine sessiz, sakin hatta ıssız bir yerdi. Bahçe bakımsız olmasına rağmen konağın gayet zarif ve asil bir görünümü vardı ve hatta bahçe bile eski görkemli günlerin izlerini taşıyordu. Akşam güneşinin aydınlattığı, tomurcuklarını patlatan çiçek deryasının içinde sonbahar böcekleri aynen eskiden olduğu gibi son şarkılarını söylüyordu. Yakınında duran Japon kotosunu eline aldığında bunun herkesin hoşuna giden minör anahtarlardan birine akort edilmiş olduğunu gördü ve üzerinde hâlâ son çalan insanın kokusu vardı. Bu mekân, hiç de kanı fokur fokur kaynayan bir delikanlıya uygun yer değildi. En ufak bir yanlışlık kolayca etraftaki huzuru bozabilir, çevredeki insanların dedikodu yapmalarına sebep olabilirdi. Kashiwagi'nin kotoyla sık sık çaldığı parçalardan birini icra ederek orada hazır bulunanlara ufak bir konser verdi.

"Ne yazık ki Kashiwagi şu anda aramızda değil. Sağlığında bu aletten çok güzel ezgiler çıkarırdı. Prensesimizin kotosu üzerinde hâlâ onun titreşimlerinin yankılandığına eminim. Bize bir parça çalma lütfunda bulunacak olursa çok memnun olurum."

"Maalesef bu aletin telleri koptu ve kızım da öğrendiği her şeyi unuttu. Babası İmparator Suzaku, kızlarına bu çalgıyı öğretirken benim kızımı çok yetenekli bulmuştu ama aradan geçen zaman ve başına gelenler kızımı tamamen bu aletten soğuttu. Artık kızım aynı insan değil. Bütün günleri gam ve keder içinde geçiyor. Bu çalgıyı çaldığı zamanlarda ise iyice hüzünleniyor, dertleri depreşiyor."

"Sizi çok iyi anlıyorum. Keşke 'bir son olsaydı, dünyada acılara.'"[98] Bir yandan bahçeyi seyrederken elindeki kotoyu yaşlı anneye uzattı.

"Hayır, lütfen siz çalınız. Onun dokunuşlarını müziğinizin içinde hissetmek istiyorum. Çalınız ki biraz hüznüm dağılsın, kulaklarımın pası silinsin."

"Anlıyorum ama onun varlığını hissettirecek olan en iyi notalar orta telden çıkar. Ben bu konuda kendi elime güvenemiyorum, bu yüzden prensesin çalmasını istemiştim" diyerek elindeki kotoyu prensesin bulunduğu odanın perdelerinden aşağı itti. Fakat prensesin pek gönüllü olmadığını anlayınca ısrar etmekten vazgeçti.

Ay ortaya çıktığında gökyüzünde tek bulut yoktu. Eşleriyle kanat kanada bir sürü yaban kazı geçti gökyüzünden. Birbirlerini yanına çağırırken çıkardıkları sesleri onlara gıpta ederek hüzünlü bir şekilde dinledi. Rüzgâr serin esiyordu. Pren-

---

98. Sakanoe Korenori, *Kokin Rokujō, Zoku Koka Taikan* 33417:
Şayet bir son olsaydı, dünyada acılara,
Önce ben son verirdim, çektiğim ıstıraba.

ses sonbaharın verdiği mahmurluk içinde çekine çekine birkaç parça çaldı. Yūgiri çok etkilenmişti. Keşke daha fazla çalsaydı ya da hiç çalmasaydı. Dayanamayıp bivayı eline aldı ve en ince ayrıntılarına kadar dikkat ederek bir Çin ezgisi olan lotus çiçeği şarkısını[99] çaldı.

"Fazla ısrarcı davranmak istemiyorum ama hiç değilse bir-iki söz edemez misiniz?"

Ancak Yūgiri'nin çaldığı parça prensesin aklına hüzünlü düşünceler getirmişti. Yūgiri daha fazla dayanamayarak ona bir şiir okudu:

"Derin utangaçlığın, senin dilini almış,
Ne söze ne müziğe, artık bir yer kalmamış."

Prenses buna karşılık olarak aynı Çin şarkısının sonuna doğru olan bölümünü çalarak bir şiir ekledi:

"Sonbahar akşamında içimde bir hüzün var,
Söz uçmuş, kelâm bitmiş, sazım beni oyalar."

Prenses çalmaya devam etmediği için Yūgiri çok üzülmüştü. Kotonun muhteşem sesi ve Kashiwagi'nin büyük emekler sarf ederek prensese öğrettiği ezgiler hiç değişmemişti, aynen eski günlerdeki gibiydi ama yine de bu melodinin içinde şimdi insanın içini ürperten ve hatta tehdit eden bir soğuk hava esiyordu.

"Gördüğünüz gibi hangi alet olursa olsun hiç ayrım yapmadan elime alıp çaldım ve duygu dünyamı saklamadım. Bu sonbahar gecesinde sizinle birlikte uzun süre eğlenerek arkadaşımın ruhunu gücendirmiş olabilirim. Şimdi kalkıyorum fakat yine geleceğim ve sizi rahatsız edecek hiçbir şey yapmayacağım. Ben gelinceye kadar rica etsem çalgıların akordunu öylece bırakır mısınız? Yoksa çok tedirgin olacağım. Artık dünyada güvenilecek insan o kadar az ki." Yūgiri oradan ayrılmadan önce üstü kapalı da olsa bazı imalarda bulunmuştu; anlayana sivrisinek sazdı.

Yaşlı kadın "Ben şahsen bu geceki eğlencemizin kimseyi gocunduracağını zannetmiyorum. Eskilerden bahsederken bana o günleri tekrar yaşattınız, vakit çok çabuk geçti. Bana bir kez daha müziğinizi dinletmek lütfunda bulunursanız gerçekten ömrüm uzayacaktır" dedi ve Yūgiri ayrılmadan önce eline bir flüt verdi.

"Bu flütün çok zengin bir mazisi vardır. Bahçesi çalı çırpıdan geçilmeyen bu metruk evde kaybolursa çok yanarım. Dönüş yolunda, onu öyle bir coşkuyla çalın ki önünüzden yürüyen çığırtkanlarınızın sesini bile bastırsın. Bu bana çok büyük mutluluk verecektir."

---

99. Bkz. Bölüm 26, dipnot 307.

"Teşekkür ederim efendim. Bu flüt şimdi maiyetime katılan en kıymetli varlık olacaktır."

Kashiwagi'nin en sevdiği müzik aleti olan bu flütün gerçekten de çok eski ve zengin bir geçmişi vardı. Kashiwagi Yūgiri'ye defalarca bu flütün erdemlerinden bahsetmiş, onu yeterince iyi çalamadığını belirterek aleti onun dilinden anlayan birine armağan etmek istediğini söylemişti. Yūgiri flütü eline alır almaz *banjiki*[100] makamında bir şarkı çalmaya başlamış fakat gözleri dolu dolu olduğu için sonunu getirememişti.

"Koto çalarken yaptığım hatalara belki bir mazeret bulabilirim ama bu flütü elime alınca kendimi tamamen çaresiz ve yetersiz hissediyorum."

Yaşlı kadın ona bir şiir göndermişti:

"Yine böcekler öter, şu dikenli bahçemde,
Eski sonbaharları anımsatan sesiyle."

Yūgiri hemen cevap verdi:

"Buradan ayrılsa da flüt sesi kalacak,
O mükemmel ezgisi, hep bizde yaşayacak."

Vakit çok geç olmasına rağmen Yūgiri istemeye istemeye ayrıldı.

Eve döndüğünde bütün kapıları kapalı ve panjurları inmiş buldu. Herkes çoktan uykuya dalmıştı. Kumoinokari'nin hizmetçileri ona, Yūgiri'nin İkinci Prenses'e çok aşırı ilgi gösterdiğini söylemiş oldukları için, kocasının eve bu kadar geç gelişinden hiç hoşlanmamıştı. Bütün gece gözlerini hiç kırpmadığı halde, kocasının geldiğini öğrenince tilki uykusuna yattı.

Yūgiri eve girdiğinde o güzel sesiyle hafif hafif "Ah benim dağlı kızım!"[101] şarkısını mırıldanıyordu.

"Bu ne yahu böyle! Evin içi zindana dönmüş. Göz gözü görmüyor. Bu evde ay ışığından hoşlanmayanlar var galiba!" diyerek panjurları kaldırttı ve kendisi de içerideki perdeleri açarak taraçaya çıktı.

"Burada tepsi gibi ay pırıl pırıl parlarken millet yatmış uyuyor, inanılacak gibi değil! Hadi kalkın bakayım, gelin buraya! Biraz insan içine girin!"

---

100. Karar sesi si notasıdır.

101. Bir *saibara* şarkısı:

Ah benim dağlı kızım,
Teni mis kokan kızım,
Senin rayihan yeter,
Manolya neme lâzım.

Kumoinokari, Yūgiri'ye çok kırgın olduğundan dolayı onu duymazdan geldi. Çocukların her biri bir yere kıvrılıp uyumuştu. Kadınların da çoğu öbek öbek odalarında horluyordu. Burası, bu kadar kalabalık insan güruhuyla, az önce geldiği dağ başındaki hayalet konaktan son derece farklıydı. Yeni flütünü hafif hafif çalarak düşüncelere daldı. Prenses, yaptığı son görüşmeden sonra onun hakkında ne düşünüyordu acaba? Yūgiri'nin rica ettiği gibi, koto ve öteki çalgıların akordunu değiştirmeden bırakacak mıydı? Kızın annesi de çok güzel koto çalıyordu. Uzandığı yerde bir taraftan onları bir taraftan da arkadaşı Kashiwagi'yi düşünüyordu. Kashiwagi herkesin yanındayken karısına bir prensese gösterilmesi gereken saygıdan daha fazlasını gösterdiği halde özel hayatında ona karşı son derece kayıtsız ve ilgisizdi. Yūgiri, prensesi görebilmek için gerçekten yanıp tutuşuyordu ama bir taraftan da düş kırıklığına uğramaktan korkuyordu. Çünkü insan, güzelliği şişirilerek anlatılan bir kadını kendi gözüyle gördüğünde hayal kırıklığına uğrayabiliyordu. Daha sonra evlilik hayatını düşünmeye başladı. Yıllardan beri karısının eline onu kıskandıracak hiçbir koz vermemişti. Belki de onun böyle kibirli ve çekilmez oluşu bu yüzdendi.

Kafasında bu düşünceler dolaşırken, bir süre sonra uyuya kaldı. Rüyasında Kashiwagi'yi gördü. Üstünde son görüştüklerinde giydiği elbisesiyle gelip yanına oturmuş, flütü eline alıp incelemeye başlamıştı. Arkadaşının hâlâ flütünün peşinde olması Yūgiri'nin çok garibine gitmişti. Kashiwagi ona bir şiir okudu:

"Ah elimden gelseydi, deseydim esen yele,
Bundan böyle soyuma, flütü sen çal diye."

Arkadaşı ona, "Aslında bu flütü ben başkasına vermek istemiştim" dedikten sonra Yūgiri tam bir açıklama isteyeceği zaman çığlık atan bir çocuk sesi onu uyandırmıştı. Çocuk boğulurcasına bağırıyor ve kusuyordu. Kumoinokari, çocuğun yanı başında duran dadısını lamba getirmeye göndererek, saçlarını arkada topladıktan sonra çocuğu kucağına aldı. Dolgun göğüslerinden birini çıkararak çocuğun ağzına verdi. Süt gelmiyordu ama çocuğu yatıştıracağını düşünmüştü. Sevimli yumurcağın bembeyaz bir teni vardı.

Yūgiri içeri girerek, "Nesi var bu çocuğun?" diye sordu.

Evde çıkan gürültü patırtı Yūgiri'ye gördüğü kasvetli rüyayı unutturmuştu. Kadınlardan biri evin üstünde dolaşan uğursuzluk bulutlarını dağıtmak ve kötü ruhları kovmak için etrafa efsunlu pirinçler serpiyordu.

"Gördüğün gibi çocuğumuz hasta. Biz burada canımızla uğraşırken, sen damızlık küheylanlar gibi etrafta aranıyorsun. Hadi git şimdi, mehtabı seyredeceğim diye binanın öteki pencerelerini de aç! İçeri girmeyen ecinni kalmasın!"

Yūgiri kendini tutamayarak onun bu kızgın haline gülümsedi. Karısı hâlâ taptaze ve güzeldi. "Yani kötü ruhları içeri benim davet ettiğimi mi söylüyorsun?

Belki haklı olabilirsin ama panjurları kaldırmadan içeri nasıl girilir onu bilemiyorum. Görüyorum ki veletlerin sayısı arttıkça sen de laf ebesi oluyorsun!"

"Hadi git şimdi buradan, bizi lütfen meşgul etme!" Kocası o kadar yakışıklıydı ki bundan daha kötü söz bulamamıştı. "Git başımızdan, öyle bakıp durma, burada bir şey oynatmıyoruz!"

Gerçekten de karısı fazla ışıktan rahatsız oluyordu. Onun bu utangaç hali Yūgiri'nin çok hoşuna gitmişti.

O gece çocuk yüzünden hiç kimse gözünü kırpmadı.

Yūgiri gördüğü rüyanın etkisinden kurtulamamıştı. Flüt yüzünden başı derde gireceğe benziyordu. Kashiwagi hâlâ bu aletle olan bağlarını koparamamıştı, belki İchijō Konağı'nda kalsa daha iyi olurdu. Zaten onu yaşlı kadının elinden almakla doğru bir iş yapmamıştı.[102] Kashiwagi acaba ne demek istemişti? Şu anda acaba neler düşünüyordu? Doğrusu bunları bilmek isterdi. Herhalde şimdi onun ruhu, burayla olan bağlarını tamamen koparamadığından dolayı, incir çekirdeğini doldurmaz dünyevi saplantılar yüzünden son derece mutsuz bir şekilde karanlıklar içinde dolanıyor olmalıydı. Bu nedenle Yūgiri, "Bir gün terk-i dünya eylediğimde, kesinlikle arkamda özleyeceğim bir şey bırakmak istemiyorum" dedi kendi kendine.

---

102. Flüt, zamanın geleneklerine göre, babadan oğula geçmesi gereken bir alettir. Kadınlar flüt çalmadığı için, Yūgiri bu aleti onlardan birinden almakla zamanın veraset geleneğini çiğnemiştir.

Yūgiri, Kashiwagi'nin ruhu için hem Otagi dağında[103] hem de onun ailesinin sık sık gittiği tapınaklarda ayinler düzenletti, dualar okuttu. Daha sonra da flütü ne yapacağını merak etmeye başladı. Yaşlı bayan flütün zengin bir geçmişi olduğunu söylemişti. Flütü bir tapınağa sunacak olursa az da olsa Kashiwagi'nin ruhu huzura kavuşabilirdi, fakat bu konuda tereddütleri vardı.

Rokujo Konağı'nı ziyarete gitti.

Genji'nin o sırada kızıyla birlikte olduğunu öğrendi.

Genji'nin en sevimli torunu Üçüncü Prens şu anda üç yaşındaydı ve bakımını Murasaki üstlenmişti. Yūgiri'nin geldiğini görünce hemen koştura koştura yanına geldi.

"General amca! General amca! Dedemin yanına gidiyorsan küçük prensimizi de kucağına alır mısın? Ben de oraya gitmek istiyorum."

Yūgiri, Prensin çok bilmiş konuşmasını duyunca gülümsemeden edemedi. "Gelmek istiyorsan gel canım. Evin hanımından izin almadan odasının önünden birlikte geçebilir miyiz, onu bilemiyorum işte. Galiba çok ayıp olacak" dedi ve küçük prensi kucağına aldı.

"Kimse görmeyecek ki. Bak, senin yüzünü örtüyorum işte. Haydi gidelim!"

Yūgiri'nin yüzünü minik kollarıyla örtmeye çalışırken çok sevimliydi. Birlikte Prenses Akashi'nin kaldığı bölüme gitmek için yürümeye başladılar. Genji'nin küçük oğlu İkinci Prens de oradaydı. Genji torunlarını oynarken seyretmeye bayılıyordu. İkinci Prens'e yakalanır yakalanmaz, Yūgiri, Üçüncü Prens'i köşede kollarından indirmek zorunda kaldı.

Bu yumurcak da "General amca! General amca! Beni de kucağınıza almanızı buyuruyorum!" diye yine bilgiç bilgiç emirler yağdırıyordu.

"Hayır!" diye itiraz etti Üçüncü Prens, "O general amca benim himayemde ve bana hizmet edecek."

"Hey bir dakika gençler! Biraz ayıp olmuyor mu? General amcanızın asıl görevi imparator babanızı korumak; siz kalkmış adamı kendi keyfiniz için gasp ediyorsunuz" dedi Genji ve sonra da Üçüncü Prens'e dönerek, "Sen küçük bayım, sen artık işi iyice azıttın. Her zaman kardeşinle sidik yarıştırmaya çalışıyorsun."

Yūgiri Genji'ye dönerek, "Baba, içlerinde asıl patron ikinci afacan, o devamlı büyük ağabey rollerinde. Uygun gördüğü yerlerde uzlaşmayı beceriyor. Korkarım büyüyünce çok yaman bir delikanlı olacak" dedi.

Genji tebessüm etti. Torunlarının ikisi de pırlanta gibi çocuklardı. "Gel oğlum, senin gibi önemli bir hükümet yetkilisinin kaybedeceği vakit yok burada. Daha sakin bir yere gidelim" dedi ve çocuklar arkalarında hep birlikte konağın doğu kanadındaki kendi dairesine doğru yürümeye başladı. Aslında, prens olan

---

103. Başkentin doğusuna düşen ölülerin yakıldığı tepe.

bu torunlarını oğlu Kaoru ile tanıştırması saray geleneklerine göre doğru bir hareket olmazdı. Ancak prenslerin yanında oğluna ayrımcılık yapar, onu torunlarından uzaklaştıracak olursa, karısı Üçüncü Prenses'in buna güceneceğini de çok iyi biliyordu. Bu yüzden oğluna olan sevgisinin torunlarına olan sevgisiyle eşit düzeyde olduğunu herkese göstermek zorundaydı ve öyle yaptı. Zaten Kaoru çok güzel ve sevimli bir çocuktu. Genji onu çok seviyordu.

Yūgiri Kaoru'yu pek sık görmemişti. Yere düşmüş bir kiraz çubuğunu kaldırarak pencerelere doğru salladı. Çocuk koşa koşa yanına geldi. Üzerinde koyu mor renkli bir kimono vardı ve beyaz teni de pırıl pırıl parlıyordu. Minik, toplu vücudunda prensleri bile kıskandıracak bir zarafet ve asalet vardı. Yūgiri çocuğun yüzünde olağanüstü bir özellik yakalamıştı. Bakışları çok keskindi ve kaşlarının kavisi Kashiwagi'yi andırıyordu. Sadece o değil, güldüğü zaman dudaklarında beliren ifade ve yüzündeki pırıltı da aynıydı. Bu durum Genji'nin de dikkatini çekmiş olmalıydı. Uygun bir zamanda Genji'ye de bu konudaki fikrini sormak istiyordu.

Prensler prens gibi görünüyordu; gururluydular, kibirliydiler, havalıydılar, sarayda yaşadıklarının farkındaydılar, kısacası güzel çocuklardı, ama hepsi o kadar. Kaoru hem görünüm hem de davranış olarak onlardan fevkalade farklıydı, asilzade çocuklarından yüz kişi yan yana gelse bile yine de Kaoru kadar asil olamazdı. Hayat ne kadar acımasız diye düşündü Yūgiri. Tō no Chūjō en sevdiği evladı Kashiwagi'yi kaybettikten sonra dünyaya küsmüştü. Kendisi zamanında pek çok gönül serüveni yaşamış, bundan hiç farkında olmadığı pek çok çocuğu olmuştu. Sonra da bunlar teker teker Tō no Chūjō'nun kapısını aşındırmaya başlamış ve o da çoğunu kendi öz evladı olarak tanımıştı. Niçin şimdi birisi çıkıp da ona "Ben Kashiwagi'nin oğluyum" ya da "Ben Kashiwagi'nin kızıyım" diyerek onun gönlüne su serpmiyordu? Maalesef ona Kashiwagi'den hiçbir yadigâr kalmamıştı. Şayet Yūgiri'nin Kaoru hakkındaki kuşkuları doğru çıkacak olursa, bu yaralı babaya gerçeği söylememek en büyük günah değil miydi? Oğlunun ölümünden sonra her gün ölen bu insana bu işkence reva mıydı? Ancak, Yūgiri hâlâ kendinden emin değildi. Aşağı tükürse bıyık, yukarı tükürse sakaldı. Bu muammayı bir türlü çözememişti ve kolay kolay da çözeceğe benzemiyordu. Bu çocuğa gerçekten kanı kaynamıştı; çünkü çok efendi, çok sevecen ve çok sevimliydi.

Dereden tepeden sohbet ederlerken akşam oluvermişti. Yūgiri'nin önceki akşam İchijō'ya yaptığı ziyareti gülümseyerek dinleyen Genji daha sonra "Demek o gece İkinci Prenses 'Onu Öyle Sevdim ki'[104] şarkısını çaldı" dedi. "Yaşlı ve soylu bir annenin elinde büyüyen bir kızdan ne beklenebilir ki? Ama maksadı ne olursa olsun kadınlar hiçbir zaman erkeklerin ilgisini çekecek, onları baştan çıkaracak bir harekette bulunmamalı. Sen, Kashiwagi'nin son dileklerini yerine getirmek için

104. Bazı metinlerde "Lotus Şarkısı" olarak geçmektedir.

onlara yaklaştığını söylemekle çok iyi ettin. Ne de olsa Kashiwagi senin çok samimi bir arkadaşındı. Sen yine de her zaman terbiyeli ol, onların iyi niyetlerini suistimal etmeyecek şekilde davranmaya devam et. Şaibesiz bir arkadaşlık her ikiniz için de hayırlı olur."

Doğru diye düşündü Yūgiri, yine babasının dilinden bal damlıyordu ve tecrübe konuşuyordu. Acaba onun durumunda olsaydı Genji ne yapardı? Çok merak ediyordu doğrusu.

"İyi ama baba sen terbiyeli ol derken sanki ben bunun tersini yapıyormuşum gibi davranıyorsun. Ben bu kadına kısacık süren ve çok hazin bir şekilde biten evliliğinden dolayı yardım etmek istiyorum. Eğer benim ona ilgim onun evliliği gibi kısa sürecek olursa hakkımızda kim ne şaibesi çıkaracak? Arkamızdan bunlar işi pişirdiler mi diyecekler? Şayet prenses, şarkıyı kendi iradesiyle çalmış olsaydı söylediğim ifadeyi göğsümü gere gere ben kendim için kullanırdım. Şarkının çalınışı tamamen zaman ve mekânla ilgili olan bir durumdu. Yeri gelince kadın o ezgiyi çaldı, ben de onu o anda dinlemiş bulundum. Hem, Ochiba artık on beşinde bir kız değil, ben de artık makul bir aile reisiyim. Zaten bu yüzden kız kendini benim yanımda rahat hissediyor. Kim ne derse desin benim edindiğim izlenime göre, İkinci Prenses son derece nazik ve dost canlısı bir insan."

Tam zamanı diye düşündü Yūgiri. Babasına biraz daha yaklaşarak gördüğü rüyayı anlattı. Genji onu sessizce dinledi ve ona cevap vermekte hiç acele etmedi. Tabii ki anlattıkları ona bir şeyler ifade ediyordu.

"Evet, flütü bana vermen için bazı önemli nedenler var. O flüt aslında İmparator Yōzei'e aitti ve onun vefatından sonra kardeşi Prens Shikibu[105] bu flüte gözü gibi bakmıştı. Bir gün hep birlikte yeni açan çalı yoncalarını seyrana gittiğimizde prens, Kashiwagi'nin müzik yeteneğine olan hayranlığını dile getirerek ona bu flütü hediye etmişti. Zannedersem Prenses Ochiba'nın annesi bu flütü sana verdiğinde ne yaptığının hiç farkında değildi."

Genji bunu söylemişti, ama Kashiwagi'nin flütünün niçin kendi soyundan gelen birine verildiğini anlar gibi olmuştu. Yūgiri zaten çok zeki bir çocuktu, flütün niçin kendisine verildiğini anlamamış olmasına imkân yoktu.

Genji'nin yüzündeki ifade Yūgiri'nin konuşmaya devam etmesini zorlaştırıyordu. Ancak bu kadar mesafe kat ettikten sonra her şeyi anlatsa bile ne fark ederdi

---

105. Prens Shikibu, *Shikibukyō no miya* olarak bilinmektedir ve bu da "tören ve ayinler bakanı" anlamına gelir. Hem Murasaki'nin hem de Asagao'nun babası aynı makamı işgal etmiştir. Şayet bu prens, Murasaki'nin babası olsaydı bu kitapta onun ölümünün geçmiş olması gerekirdi. Ayrıca böyle bir olayın Rokujō Konağı'nda Murasaki'nin kaldığı bölümdeki herkesi yasa boğması beklenirdi. İkinci bir varsayım ise, İmparator Yōzei'in (868-949) tarihsel bir kişilik olduğu için kardeşi Prens Shikibu'nun da gerçek bir kişilik olduğunu ileri sürer; çünkü Yōzei'in küçük kardeşi de tören ve ayinler bakanlığı yapmıştır.

ki? Sanki o anda aklına gelmiş gibi çekine çekine, "Kashiwagi ölüm döşeğindeyken yanındaydım. Ölmeden önce benden pek çok ricaları oldu, hatta buna vasiyet bile diyebiliriz. En büyük ricası, senin onu affetmendi. Ne demek istediği üzerinde çok düşündüm, ama bir türlü anlayamadım. Hâlâ şimdi bile anlayabilmiş değilim."

Tane tane ve çekine çekine konuşmuştu. Genji artık Yūgiri'nin hakikati bildiğinden emindi. Ama yine de kirli çamaşırları deşip geçmişle yüzleşmenin zamanı değildi. Buna lüzum da yoktu.

Kafasında bu konuyu bir süre evirip çevirdikten sonra cevap verdi: "Vallahi ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Ona vicdan azabı çektirecek ya da bana karşı düşman olmasını gerektirecek bir davranışta bulunduğumu zannetmiyorum. Ama yine de senin gördüğün rüya üzerinde düşüneceğim ve önemli bir ipucu elde edersem sana haber vereceğim. İstersen bunu burada keselim, geceleri rüyalar hakkında konuşmak uğursuzluk getirir derler. Kadınlardan böyle duydum."

Babasının verdiği cevap Yūgiri'yi tatmin etmemişti. Bütün bu konuşmalar Yūgiri'de buruk bir tat bırakmıştı. Durup dururken neden bu konuları babasının önüne getirmişti ki?

BÖLÜM 38

ÇAN CIRCIRI

SUZUMUSHI (鈴虫)

Yazın lotus tomurcuklarının en güzel çiçek açtığı zamanda Üçüncü Prenses ibadet için kullandığı takı, heykel, ikon ve bu gibi eşyaların hepsini Genji'nin kendisi için itinayla yaptırdığı tapınağa adak olarak armağan etmişti. Bunların arasında Murasaki'nin kendi elleriyle diktiği sırmalı nadide Çin kadifelerinden yapılmış sunak ve sütun örtüleri de vardı. Çiçek sehpalarının üstü ise birbirinden güzel ender renklerle bezeli batik kumaşlarla kaplıydı. Prensesin, dört tarafı pencerelerle kaplı yatak odasında perdeler açık duruyordu ve odanın arkasındaki duvarda bir Lotus Mandala[106] levhası asılıydı. Onun önünde ise uzun gümüş vazoların içinde, adak olarak konmuş rengârenk muhteşem çiçekler vardı. Sunağın üstündeki buhurdanlıkta yanmakta olan otlar, Çin'de üretilen tütsülerin en iyilerindendi ve rayihası bütün mabede ve oradan da dışarıya yayılıyordu. Sandal ağacından yontulmuş zarif Buda heykelinin iki tarafında bodhisatvalar[107] yer alıyordu. Küçük kutsal su kabı mavi, beyaz ve mor lotus çiçekleriyle süslenmişti. "Lotus yaprağı"[108] yöntemine göre balla karıştırılarak yapılan tütsü, sunağın üzerinden gelen lotus çiçeği kokularıyla mükemmel bir uyum içindeydi.

---

106. Budizmde mikro kozmosu simgeleyen işaret. Mandalalar meditasyon yapan, ibadet eden insanlar için evrenin kutsal merkezini temsil eder.

107. Budizm inancına göre bunlar, insanların, Buda'nın çizdiği hidayet yoluna ulaşmasına yardımcı olan mitolojik varlıklardır.

108. "Lotus yaprağı" (*kayō*) bir yaz tütsüsüdür. Tütsü kokusunun çok tatlı olmasını önlemek için az miktarda bal kullanılır.

Prenses, Altı Âlem'in[109] her biri için kutsal sutralar yazdırmış ve bunları rulo halinde toplamıştı. Genji de bu sutralardan birini kendi eliyle yazmış ve prensese hediye etmişti. Ayrıca Genji, aynı kutsal metnin giriş kısmında birbirine tek yastıkta kocamayı vadetmiş her çift gibi Buda'dan onları Saf Topraklar'da yer alan cennetine birlikte dahil etmesini niyaz etmişti. Ayrıca oturup, yine kendi elleriyle bir nüsha da Amitabha Sutrası[110] yazmıştı. Çin yapımı kâğıtların zamanla yıpranacağını düşünerek saray vekilharcına daha sağlam kâğıtlar sipariş vermişti. Baharda hat çalışmalarına başlamış ve sonunda çok verimli sonuçlar almıştı. Konuyla en az ilgilenen insan bile yazdığı ayet levhalarının sadece bir köşesini görse bile bu yapıtların ne kadar büyük bir sanat eseri olduğunu anlayabilirdi. Özellikle, levhaları çerçeveleyen altın yaldızlı hatlar ve kâğıtla mükemmel bir tezat oluşturan parlak siyah mürekkep muhteşemdi. Ayrıca, kâğıt ruloların sarıldığı el işi çubukların, silindir rulo kaplarının ve onların konduğu kutuların ne kadar büyük birer sanat şaheseri olduğunu anlatmaya gerek bile görmüyorum. Bütün bunlar öd ağacından yapılmış geniş ayaklı bir sehpanın üzerine konmuş, Buda ve bodhisatvalar üçlüsünün hemen yanında merkezi bir mekânda yer alıyordu.

Tapınağın iç mimari düzenlemeleri bittikten sonra vaaz verecek olan rahip[111] gelmiş, daha sonra da buhurdanlıkları yakacak diğer ruhban, ayini başlatmak üzere mabette yerlerini almıştı. Genji tapınağın ortasına doğru ilerlerken batı tarafındaki koridora baktığında prensesin orada olduğunu gördü. Tıklım tıklım dolu olan bu küçük sıcak bölmede prensesin etrafında en azından sayıları elli altmışı bulan gayet şık giyimli kadınlar gördü. Genç nedimelerden birçoğu oturacak yer bulamadığından dolayı kuzeydeki taraçaya çıkmıştı. Devamlı tüten buhurdanlıkların çıkardığı dumandan göz gözü görmüyordu, ama Genji taraçada dolanıp duran kızların farkına vardı. Kadınların yanına giderek, "İçeriyi güzel kokularla doldurmak istiyorsanız tütsülerin yerini, dumanın nereden geldiğini bilemeyeceğiniz bir şekilde ayarlamanız gerek. Fuji dağı gibi devamlı dışarı duman salan buhurdanlıklar bu amaç için uygun değildir. Ayin başladığında ortalıkta çıt çıkmaması lazım, ayrıca öyle patırtı, gürültü, öksürük, aksırık, hışırtı gibi seslerden de kaçınmak lazım. Böyle şeyler ulvi bir amaçla burada toplanmış olan cemaatin dikkatini dağıtır" dedi. Tapınağa belki hayatında ilk defa gelen tecrübesiz genç kadınlara bunları hatırlatmak zorunda kalmıştı.

---

109. Bu kavram, tanrılar, asuralar (titanlar), aç ruhlar, cehennemler, hayvanlar ve insanlar âleminden meydana gelmektedir.

110. Shōmuryōju-kyō (Ebedi Hayat hakkındaki ayetlerin en kısası), Amida'ya ithaf edilen üç sutradan en kutsal ve en kısa olanı.

111. Kōji adı verilen bu rahibin en önemli görevi kutsal kitaptan sutralar okuyarak ayini başlatmaktır.

Kalabalığın ortasında daha da küçücük kalmış olan sevimli Prenses, oturduğu sandalyenin kolçağına yaslanmıştı.

Oğlunu göstererek, "Bu çocuk," dedi karısına, "Biraz sonra ortalıkta dolaşarak insanların dikkatini dağıtabilir. Söyle birisine, hemen çıkarsınlar şunu dışarı!"

Tapınağın kuzey tarafına sürgülü kapılar yerine hasır perdeler asmışlardı ve kadınlar buradan girip çıkıyordu. Genji gidip hepsiyle tek tek ilgilenmiş, onları bir yerlere oturtmuş, sonra da gidip prensese büyük bir nezaketle bundan sonra ne yapması gerektiği konusunda talimat vermişti. Prensesin yatak odası olarak kullandığı bu odanın nasıl gerçek bir tapınak odası haline geldiğini düşününce gözyaşlarını tutamadı.

"En sonunda muradına erdin! Daha önce bana rahibelik ayinlerin için sana yardım edeceğimi söyleseler dünyada inanmazdım. Kim inanırdı ki? Bundan sonra cennetteki lotus çiçeğinin üzerinde bize vadedilen makamı kazanmak için ibadet edelim."

Prensesten mürekkep taşını isteyerek açık pembe yelpazesinin üstüne bir şiir yazdı:

"İki damla olsak da Lotus'un üzerinde
Yekvücut olacağız Buda'nın cennetinde."

Prenses de ona şöyle cevap verdi:

"Lotus'un üzerinde derken dilin dolanır,
Seninle olacağım, desen de kim inanır?"

"Ne demek istiyorsun yani? Teklifimi reddederek beni cezalandırmak mı istiyorsun?" derken Genji acı acı tebessüm ediyordu.

Ayine katılan cemaatin içinde çok sayıda prens bulunuyordu. Rokujō Konağı'nın sakini olan diğer hanımefendiler tapınağa yaptıkları bağışın özellikle çok nadir ve zengin olmasına dikkat etmişlerdi. Bu konuda o kadar iddialıydılar ki aralarındaki rekabetten dolayı prensesin odası armağanlarla dolup taşmıştı. Murasaki ise ayine katılan yedi rahibin en çok ihtiyaç duyacağı erzak ve giysilerle ilgilenmişti. Bütün cübbe ve harmaniyeler sırmalarla işlenmişti; öyle ki terziliğe ilgi duyan her insan en ince, en göze görünmez dikişin bile büyük bir itina ile dikildiğinin hemen farkına varabilirdi. Ben bile bunu anlatmadan geçemedim doğrusu.

Ayinin onur konuğu olan rahip, vaazına başlamadan önce günün mana ve öneminden bahsetmiş, sonra da sözü çileye giren prensese getirmişti. "Böylesi-

ne genç ve güzel bir hanımın dünya nimetlerinden feragat ederek kurtuluşu Lotus Sutra'da araması, kendine bundan sonraki hayatlarında yepyeni huzurlu bir yaşama kavuşmak için Buda'nın yolunu seçmesi gerçekten takdire şayan bir olay, körelen bilincimiz için engin bir gıdadır" diyerek prensese övgüler yağdırmıştı. Dilinden bal damlayan bu yetenekli hatip o günkü konuşmasında kendini aşmış ve bütün cemaati gözyaşları içinde bırakmıştı.

Genji aslında tapınağın ve içindeki ikonların açılış töreninin çok sessiz, sakin ve mütevazı olmasını istemişti ama karısının babası ve kardeşleri işin içine girince birdenbire yeni hazırlıklar, yeni aile temsilcileri ortaya çıkmış ve ayin çok görkemli bir hale gelmişti. Genji'nin basit tutmaya çalıştığı her tören gibi bu da onun elinde olmayarak kendiliğinden dallanıp budaklanmış ve herkese parmak ısırtan bir gösteriye dönüşmüştü. Getirilen hediyeleri koyacak toplu iğne başı kadar yer bile kalmamıştı tapınakta.

Prenses rahibelik için yemin töreninden geçtikten sonra Genji'nin ona olan ilgisi inanılmaz derecede artmıştı. Ona karşı duyduğu arzu şimdi her zamankinden daha fazlaydı.

Kızın babası İmparator Suzaku, Genji'ye "Sanjō Konağı'nı kızıma bağışlayacağım, ola ki bir gün rahibelikten vazgeçer de oraya taşınır. Sen her zaman onunla iyi geçinmeye bak" dedi.

Genji bu fikre itiraz etti: "Hayır, ben kızın her zaman yanımda olmasını istiyorum. Şunu yapalım, bunu yapalım derken zaten vakit gelip geçiyor. Beni bıraka-

cak olursa çok mutsuz olacağım. Hiçbirimiz dünyaya kazık çakmak için gelmedik, işte benim de yaşayacağım günler zaten sayılı. Hâlâ sağken beni bu huzurdan mahrum etmeyin ne olur."

Genji, Sanjō Konağı'nın tamirat, tadilat ve yeniden tezyinatı için hiçbir masraftan kaçınmadı. Konağın depo ile ambarlarını prensesin şahsi geliriyle satın aldığı eşyalar ve arazilerinden hasat edilen en güzel erzaklarla, mahsullerle doldurdu. Yepyeni depolar inşa ettirerek karısının babasından ve diğer akrabalarından miras yoluyla elde ettiği bütün mallarını ve hazinelerini burada topladı; başına da çok sağlam muhafızlar dikti. Artık bundan böyle karısının bütün mal ve varidatından Genji sorumluydu.

Sonbahar gelince, Rokujō Konağı'nın[112] batı cephesine düşen bahçeyi tamamen elden geçirterek çimle kaplattı. Sunakların üzerine adak olarak konan yiyecekler bile kadınsı bir zevkle seçilmişti. Prenses de hizmetçileri arasındaki yaşlı kadınların ve dadısının onunla birlikte yemin töreninden geçerek rahibe olmasına razı olmuştu. Genç olanlar arasında ise ancak iradesine güvendiği, verdiği sözde ömür boyu durabilecek olanları seçti. Bu gruba giremeyenler ise hep birlikte itiraz ederek toplu halde rahibeliğe alınmalarını istemişti.

Genji herkesin böyle cümbür cemaat dine sarılışını hiç hoş karşılamamıştı. "Eğer içinizden birinin en ufak bir tereddüdü bile varsa, sakın bu işe girişmeyin. Aceleyle vereceğiniz her karar hem aranıza nifak sokar hem de el âleme rezil olursunuz" diyerek onları uyardı.

Sonunda aşağı yukarı on kişi kararını vererek yemin töreninden geçmişti.

Genji sonbahar için saklamış oldukları cırcır böceklerini bahçeye salıvermelerini istedi ve rüzgârın serin estiği akşamlar gelip buraları ziyaret etti. Cırcır böceklerinin ötüşlerini bahane ederek, prensese aldığı bu karardan dolayı kendisinin ne kadar mutsuz olduğunu devamlı anlatmaya çalışıyordu. Sanki prensesin yemin ettiğinden haberi yokmuş gibi davranıyordu, ama bu davranışı affedilecek gibi değildi. Başkalarının yanında çok nazik davranıyordu, ama baş başa kaldıkları zaman prensese açık açık onun hatalarını bildiğini söylemekte hiçbir sakınca görmüyordu. Prenses, rahibe olduktan sonra Genji'nin bu davranışlarını çok çirkin bulmaya başlamıştı. Huzur bulacağını ümit ederek bu işi seçmişti, ama Genji bitmek tükenmek bilmeyen dırdırlarıyla sürekli başının etini yiyordu. Prenses bir an evvel kaçıp sakin bir yerde inzivaya çekilmek için can atmaya başlamıştı, ancak buna karar verebilecek olan yine kendisi değildi.

Bir dolunay akşamında, ay göğe henüz yükselmeden Prenses mabedin taraçasına oturmuş, Buda'nın kutsal ismiyle zikir çekerek derin düşüncelere dalmıştı. İki-üç genç rahibe kutsal heykellerin önündeki çiçekleri düzenliyordu. Çılgın

112. Prensesin odaları ilkbaharda cennet gibi güzel olan bu bahçeye bakıyordu.

dünyadan uzak bu huzurlu manastırın çıkardığı sesler, kutsal kapların birbirine dokunuşları, suyun ilahi fısıltısı insana huşu veriyor, dokunsalar ağlayabilecek bir hale getiriyordu.

Genji yine onu ziyarete gelmişti. "Kulaklarıma inanamıyorum. Bahçendeki bütün böcekler cıvıl cıvıl!" dedikten sonra, prensesle birlikte Buda'nın ilahi ismini anarak o da zikir çekmeye başlamıştı.

Duyduğu hiçbir ses iniş çıkışlarıyla çan cırcırınınki[113] kadar net ve berrak değildi.

"Bunların hepsi bambaşka bir güzellikte ötüyor, ama İmparatoriçe Akikonomu en çok çam cırcırından hoşlanıyor. Bu böceklerden bulup getirmeleri için pek çok adamını dağlara ovalara saldı, fakat getirdikleri böcekler bahçede hiçbir zaman kendi doğal ortamlarındaki kadar güzel ötmediler. Öte yandan çam ağaçları kadar uzun ömürlü olmalarını bekliyorlardı, ama o da olmadı, çok kısa ömürlü çıktılar. Onların en büyük sevinçle, mutlu mutlu öttükleri yerler ıssız dağlar, ormanlar. Bu nedenle ben onları çok soğuk nevale buluyorum, ama onlar da çok ayıp ediyor. Fakat çan cırcırları öyle değil, hepsi tam bir dost canlısı, cıvıl cıvıllar!"

Genji bunları söyledikten sonra, Prenses o yumuşacık zarif sesiyle hemen bir şiir okumuştu:

"Sonbaharı her zaman kederli mevsim bildim,
Ama bu böceklerin seslerini çok sevdim."

Genji çok şaşırarak "Kederli derken neyi kastediyorsun?" diye sordu ve ona bir şiir okudu:

"Sen bu sade mekândan ayrılmak istesen de,
O tatlı şarkıları yaşayacak benimle."

Genji hemen bir koto isteyerek prensese güzel bir konser vermeye başladı. Prenses ibadetini, tespih çekmeyi unutuvermişti. Ay bütün berraklığıyla gökyüzünde yükselmişti. Genji oturduğu yerde mehtabı seyrederken düşüncelere dalıp gitmişti. Hayat ne kadar da değişken! Ne kadar da belirsizliklerle dolu diye düşünürken kotosundan yükselen sesler her zamankinden daha acı, daha hüzünlüydü.

---

113. Bu böceğin Japoncadaki adı *suzumushi* olup onu meydana getiren kelimeleri teker teker tahlil ettiğimizde *suzu*=çan, *mushi*=böcek sözcüklerinden oluştuğunu görürüz. Bu böceğin ötüşü, sallanan çıngırakların çıkardığı sesi hatırlatmaktadır. Her ne kadar bu isimli bir böcek Türk dilinde mevcut olmasa da romanın akışı için en iyi tercih olan *çan cırcırı* şeklinde çevirmeyi yeğledik. Daha sonra gelen *matsu-mushi* (çam cırcırı) için de aynı durum söz konusudur.

Kardeşi Prens Hotaru, "Böyle gecelerde Genji boş durmaz, mutlaka bir şeyler çalıyordur" diyerek Yūgiri ile birlikte ona uğramıştı. Yanlarında onlara refakat eden muhafızları vardı. Müziğin sesini takip ederek prensesin bulunduğu bölüme kadar gelmişlerdi.

"Lütfen bunu ciddi bir konser olarak düşünmeyin. Çok canım sıkılınca şöyle bir tıngırdatayım dedim. Zaten uzun zamandır elime almamıştım. Kendi kafama göre bir keyif yapıyordum, ama iyi ki duyup geldiniz."

Genji misafirleri içeri davet etti.

Gelenler sadece onlar değildi, arkalarından bir grup üst düzey saraylı içeri sökün etti. O akşam sarayda mehtap seyranı için şölen düzenlenmişti, ama maalesef iptal olmuştu. Bu arada herkesin Rokujō Konağı'nda toplandıkları haberi gelince kalkıp onlar da buraya gelmişlerdi.

Sohbet arasında konu dönüp dolaşıp öten böceklere gelince herkes fikir beyan etmeye başladı.

Gelen misafirlerle birlikte konsere katılan çalgıların sayısı artarken, "İnsan mehtabı seyredince duygulanmadan edemiyor" dedi Genji. "Fakat bu yıl dolunay beni yerimden etti; alıp bambaşka âlemlere götürdü. Artık Kashiwagi aramızda değil, bu yüzden neye baksam her şey bana onu hatırlatıyor. O gitti, dünyanın çivisi çıktı. Hiçbir şeyin tadı tuzu kalmadı. Böyle toplantılardaki o eski neşe ve coşku artık yok. Konu ne zaman mevsimlerdeki değişime, kuşlara, çiçeklere gelse onun ağzından hep bal damlar, inciler dökülürdü."

Genji dayanamamış, mızrabının ucundan güzel ezgiler dökülürken gözyaşları da o müzikle birlikte dökülmeye başlamıştı. Kashiwagi'den bahsederken perdelerin arkasındaki prensesin onu dinlemekte olduğundan emindi.

Meşk edilen akşamlarda İmparator da Kashiwagi'yi özlüyordu.

Genji bütün geceyi çan cırcırını dinleyerek geçirmeyi teklif etti. İkinci şarap kadehini bitirdiği zaman İmparator Reizei'den bir haber geldi. Saraydaki mehtap şöleninin iptal edilmesine çok üzülen Kōbai ve Shikibu no Tayū[114] Reizei Sarayı'na gelmişlerdi. Yanlarında da dönemin en usta şairlerinden bazılarını getiren Kōbai ve Tayū, Yūgiri'nin ve diğer saraylıların Rokujō Konağı'nda olduğunu öğrenmişlerdi. İmparator da aşağıdaki şiiri ve notlarını yazarak bir ulakla Genji'ye göndermişti:

"Bulutlar âlemine bu güz gecelerinde
Niçin yalnız ay gelir, benim ziyaretime?

"Şu anda başka bir işle iştigal etmiyorsanız, bana uğramanızı rica ediyorum."

---

114. Tō no Chūjō'nun erkek evlatlarından ikisi.

İmparator Reizei tahtından feragat ettikten sonra sakin bir hayat sürmeye başlamıştı. Genji'nin de aslında işi çok sayılmazdı, ama bir türlü fırsat bulup Reizei'yi ziyaret edememişti. Koskoca imparatorun ona mektup yazarak "Niçin beni ziyaret etmiyorsun?" demesi Genji'yi çok utandırmıştı. Bu çok ani bir davetti, ama buna rağmen Genji hemen gitmek için hazırlanmaya başladı.

"O nurlu tepelere, mehtap sizlere gitti,
Fakat burada güz var, ay bizi ihmal etti."

Pek o kadar muhteşem bir şiir sayılmazdı, ama samimi bir dille geçmişteki yakınlığı, son zamanlardaki ihmalkârlığı ifade eden bundan daha iyi bir şiir olamazdı. Ulağa şarap ikram edip büyük hediyeler verdiler.

Kafileye bir öncü bölük refakat ediyordu. Yūgiri ve onun Saemon no Kami, Tōsaishō gibi arkadaşlarından oluşan bu bölüğün neferleri, askeri rütbelerine göre sıralanmışlardı. Böylece, Genji huzur içinde geçirmekte olduğu o akşam keyfinden vazgeçmek zorunda kalmıştı. Günlük saray kıyafetlerinin üzerine giymiş oldukları uzun etekli kaftanlar olaya ayrı bir resmiyet kazandırmıştı. Gecenin geç saatleriydi ve ay iyice yükselmişti. Gençler flütlerini ellerine almış, akıllarına estiği gibi değişik değişik parçalar çalarak yollarına devam ediyorlardı. Dışarıdan bakınca, kafile çok zarif ve mütevazı bir şekilde ilerliyordu. Genji, İmparator'la olan daha önceki resmi karşılaşmalarını ve bunların gerektirdiği şaşaalı fakat can sıkıcı törenleri hatırladı.

Bu akşamki etkinlik, onu sıradan bir vatandaş olduğu zamanlardaki günlerine götürdüğü için Genji halinden çok memnundu. İmparator Reizei onları karşısında görünce çok sevinmişti. Aradan yıllar geçtikçe Genji'ye olan benzerliği daha da artıyor gibiydi. Reizei önünde daha nice verimli yılları olduğu halde, gençliğinin baharında tahtından feragat etmişti. Bu sessiz, sakin, huzurlu emeklilik hayatından daha çok keyif alıyordu.

O gece okunan Çince ve Japonca yazılmış şiirlerin hepsi birbirinden güzel, birbirinden derin ve dokunaklıydı. Fakat maalesef bu şiirlerden hiçbirini kaydedecek vaktim olmadı. Çince şiirler şafak sökerken okunmuş, sonra da ziyaretçiler birer ikişer sarayı terk etmeye başlamıştı.

Genji, Rokujō Konağı'na dönmeden önce Akikonomu'ya uğradı.

"Artık o kadar meşgul değilsin." dedi Genji, "Bir gün oturup seninle unutamadığımız olaylar ve insanlar hakkında uzun uzun sohbet etmek istiyorum. Fakat bildiğin gibi ben imparatorluğun resmi dünyasının ne içinde ne de dışındayım. Bu yüzden benim resmi durumum çok karışık. İmparatoru ziyaret ederken ne ona telkinde bulunuyormuş izlenimi vermek istiyorum, ne de haddimi aşmak.[115] Bu yaşıma gelinceye kadar geçirdiğim uzun yıllar içinde benden çok daha genç insanların teker teker aramızdan ayrıldığına şahit oldum.[116] Feleğin çemberinden geçe geçe çemberlerin hepsi boynuma dolanmaya başladı ve kendimi çok huzursuz hissediyorum. Artık ben de bu çılgın dünyadan uzak, rahat ve huzur içinde geçireceğim günleri iple çekmeye başladım. Ama beni asıl üzen, arkamda bıraktığım zaman perişan olacak insanlar. Benim senden ricam, yokluğumda bu insanlara göz kulak olup kol kanat germen. Bu konuda sana güveniyorum."

Akikonomu her zamanki gibi o gencecik ve bilge haliyle cevap verdi: "Bildiğiniz gibi hayatımın büyük bir kısmı saray duvarlarının ardında geçti ve hem benim özel konumumdan hem de sizin işlerinizden dolayı pek sık görüşemedik. Sizin yardım, destek ve öğütlerinizden mahrum kalacağımı düşünerek ötekiler gibi inzivaya çekilmek istemedim. Her zaman size güvendim ve bağlı kaldım. Bu nedenle sizin inzivaya çekilerek aramızdan ayrılacağınızı düşünmek bana her şeyden fazla acı veriyor."

"Saray teşrifatının el verdiği sürece ben hep sizin ziyaretlerinizi bekledim ve daha fazlasını istemedim" diye yanıtladı Genji. "Dünya her ne kadar kaypak, gü-

---

115. Genji'nin şu andaki statüsü Emekli Fahri İmparator olmasına rağmen, Genji hiçbir zaman tahta oturmamıştır. Öte yandan, sade bir vatandaş da değildir. Kendisinin de itiraf ettiği gibi, imparatorluk sülalesindeki statüsü karmaşık bir durumdadır. Emekli Fahri İmparator sıfatıyla Reizei'yi ziyaret ettiğinde onun üzerinde bir baskı unsuru oluşturmakta, sade vatandaş olarak ziyaret ettiğinde ise haddini aşmaktadır.

116. Örneğin, Kashiwagi vefat ederek, Asago, Oborozukiyo, Onna San no Miya ise inzivaya çekilerek dünya hayatını terk etmişlerdir.

venilmez, belirsiz bir yer olsa da insanın çok ama çok önemli nedenleri olmadıkça böyle bir yeri terk etmesi kolay değil. İnziva için gereken bütün şartlar oluşsa bile, dünya ile olan bağlar öyle kolay kolay kopmuyor. Manastıra gidip huzur bulma konusunda öteki insanlarla yarışa girdiğiniz anda size ve safiyane kararlarınıza çamur atacak insanlar çok olacaktır. Bence siz en iyisi, inziva gibi düşünceleri hiç zihninizde barındırmayın."

Genji, Akikonomu'nun anlattıklarından hemen hemen hiçbir şey anlamamıştı; genç kadın işte buna yanıyordu.

Akikonomu Genji'nin verdiği cevaptan onun konuya iyice vakıf olmadığını üzülerek anlamıştı. Kim bilir zavallı annesi şimdi cehennemin hangi katında alevler içinde dolaşıyordu. Genji o zamana dek Bayan Rokujō'nun intikama susamış ruhunun ikinci bir kez daha rahatsız ettiğini hiç kimseye söylememişti. Fakat yerin kulağı vardı; bu olayın dedikodusu dönüp dolaşıp Akikonomu'ya kadar gelmiş, ona dünyayı zindan etmişti. Annesinin söylediklerinin tamamını ya da en azından bir kısmını Genji'nin ağzından duymak istiyordu ama bunu ona sorma cesaretini kendinde bulamıyordu.

"Ne kadar doğru bilemiyorum ama duyduğum kadarıyla annem büyük bir günahkâr olarak ölmüş. En azından yaptığım araştırmalar bunu böyle gösteriyor. Maalesef ben bu konuda annemin lehine pek fazla bir şey yapamadım. Kendimi çok suçlu ve süngüsü düşük hissediyorum. Benim ne yapıp edip bu işlerden anlayan, takva sahibi bir evliya bularak annemin başında dolaşan bela bulutlarını, cehennem ateşini engellemem lazım."

Bu konuşma Genji'yi çok etkilemişti. Kızın duygularını anlıyordu. "Eninde sonunda hepimiz o cehennem aleviyle yüz yüze geleceğiz. Her ne kadar hayat sabah güneşiyle birlikte buharlaşıp giden bir çiğ tanesi kadar fani olsa da yaşam akıp giderken bizi sürükleyip götürüyor, bizden her an yeni kararlar vermemizi bekliyor. Evliya Mokuren, Yüce Buda'nın neredeyse peygamberlik makamına oturacak derecede gizli bilgilerine vakıf kutsal simalarından biridir. Bu insan dua ve riyazetiyle, öbür dünyada ıstırap çekmekte olan merhum annesini cehennem azabından kurtarmıştır. Fakat böyle bir mucizeyi gerçekleştirebilmek bizim gibi nefsani insanlar arasında kimin haddine? Sen bu işi elmaslarla süslü zülüflerini keserek başaramazsın. Senin yapman gereken şey imanını kuvvetlendirip, tevekkülle dua ederek, annenin başının üzerinde dolaşan azap bulutlarını defetmektir. Aynı şeyleri yapmayı ben de çok düşündüm. Fakat gördüğün gibi bir şey yapabilmiş değilim; günlerim amaçsız, hedefsiz bir su gibi akıp gidiyor ve beklediğim huzur çok uzaklarda. Aslında sessizce bir kenara çekilip hem kendim için hem de annen için dua edebilirdim. Gel gör ki bugün yaparım, yarın yaparım diye bu işi aptalca savsakladım durdum."

Daha sonra, yine dünyanın dertlerinden, tasalarından, badirelerinden bahsettiler. Fakat henüz dünyanın nefsani cazibelerinden vazgeçemediklerinden inzivaya çekilmek için vakit çok erkendi.

Genji'nin bu olağan ziyareti herkesin dikkatini çekmişti, sabahleyin saraydan ayrılırken bütün yüksek rütbeli görevliler onunla birlikteydi.

Kızı Prenses Akashi son derece akıllı, becerikli bir insandı. Neredeyse Genji'nin bütün beklentilerini yerine getirmişti. Üstelik kardeşi Yūgiri'ye karşı da son derece yakın ilgi gösteriyordu. Yūgiri de kendi gayretleriyle önemli bir yere gelmişti. Ancak Genji'nin en çok kafasını meşgul eden bu iki çocuğu değil, İmparator Reizei idi. Reizei, Genji ile her zaman birlikte olmak istemesine rağmen işlerinin çokluğundan dolayı ona yeterince vakit ayıramıyor, hatta bu yüzden de tahtından çekilmeyi bile düşünüyordu.

İmparatoriçe Akikonomu, Rokujō Konağı'na gitmek istiyordu ama bir türlü buna cesaret edemiyordu. Şimdi sıradan herhangi bir ev hanımı gibi kocasının dizinin dibindeydi. Konserlere gidip, eğlencelere katıldığı için eskisine kıyasla hayatı daha dolu dolu geçiyordu, ama annesi aklına geldiği zaman bütün huzuru kaçıyor, kara kara düşünmeye başlıyordu. Her ne kadar günden güne kendini daha fazla dine ve ibadete verse de İmparator Reizei onun inzivaya çekilip rahibe olmasına izin verecek gibi görünmüyordu. Annesi için ettiği dualar ve çektiği zikirler ona bu dünyanın ne kadar fani ve geçici olduğunu bir kez daha hatırlatmıştı.

BÖLÜM 39

AKŞAM SİSİ

YŪGIRI (夕霧)

Yūgiri herkesin gözünde bir doğruluk ve dürüstlük timsaliydi. Bu şöhretinin arkasına saklanarak kimseye İkinci Prenses'ten hoşlandığını belli etmiyor ve ona karşı olan yakınlığını eski bir dosta vefa borcu olarak gösteriyordu. Arkadaşı Kashiwagi'nin vefatından sonra pek çok kez İkinci Prenses'in ziyaretine gitmişti. Aradan haftalar, aylar geçmesine rağmen aradığını bulamamış ve bu ziyaretlerinin samimiyetten uzak, saçma sapan bir resmiyetle karşılandığını anlamaya başlamıştı. Prensesin annesi için o, dünyanın en nazik, en kibar erkeğiydi. Yalnız ve tekdüze geçen hayatlarının üstünde esen serin bir rüzgâr gibiydi o. Şimdiye kadar ne romantik niyetlerinden bahsetmiş ne de damatlığa aday olduğu konusunda herhangi bir şey ima etmişti. Her zamanki gibi nazik ve babacan davranışlarına devam etmeye kararlıydı. Belki bir gün gelir Prenses kendisine kur yapan insanlara daha davetkâr bir tavır sergileyebilirdi. Fırsatlar el verdiği ölçüde prensesin zevklerine, davranışlarına dikkat ediyor, bunları aklının bir köşesine yazıyordu.

Yūgiri, annesi şehir dışına taşınıncaya kadar hep İkinci Prenses'le daha samimi olabilme ümidi içinde yaşamıştı. Evdeki hesap çarşıya uymadı; kadın durup dururken inatçı bir habis ruhun saldırısına uğrayınca başkent Kyoto'nun kuzeydoğusunda yer alan Ono Konağı'na apar topar taşınmak zorunda kaldı. Çünkü uzun zamandan beri dua ve zikirlerinde yaşlı kadına yardımcı olan başrahip şehirden ayrılarak Ono'nun yakınlarındaki tapınaklardan birinde inzivaya çekilmiş ve bir daha insan içine dönmemeye ant içmişti. Bu ruhani şifacı, yaşlı kadının bedenini kötü ruhlar zapt ettiği zamanlar hep ona yardım etmişti. Yeniden aynı sorunla karşılaşan kadın bu azizden pek fazla uzaklaşmak istemiyordu. Ono Konağı'nda

oturacak olursa istediği zaman rahibi evine çağırabilirdi. Yūgiri onlara araba ve refakatçiler temin etti. Kashiwagi'nin kardeşleri kendi işleriyle o kadar meşgullerdi ki yengelerinin annesiyle birlikte taşınmakta olduğunun farkına bile varmadılar. En büyük ağabeyleri olan Kōbai Kashiwagi'nin ölümünden sonra yengesiyle ilgilenmeye başlamış, fakat Prenses bunun kardeşçe bir duygudan öte bir şey olduğunu anlayınca onu şiddetle reddetmişti. Yūgiri ise prensese karşı olan duygularını devamlı kendine sakladığından büyük akıllılık etmişti. Bununla da kalmamış, ayinlerde, törenlerde dini kıyafetler ve adaklar temin ederek onların devamlı gönlünü almıştı. Yaşlı anne bütün bu yapılanlara karşı teşekkür edemeyecek kadar hastaydı, ama Yūgiri için ne fark ederdi ki.

Nedimeler, Yūgiri'nin onlar için nasıl kendini paraladığını gördükçe İkinci Prenses'i ona bir mektup yazması konusunda ikna etmeye çalıştılar; ancak böyle bir mektubu prensesin bizzat kendi eliyle yazması, başka birine yazdırmaması gerekiyordu. Prenses kendisine söyleneni yaptı ve Yūgiri'ye bir teşekkür mektubu gönderdi. Zarfın içine çok güzel bir el yazısıyla kaleme aldığı bir şiir dizesi eklemişti. Mektubun geri kalan kısmı da çok sıcak ve samimiydi. Yūgiri'nin onu mutlaka tekrar görmesi gerekiyordu. Fakat Kumoinokari çok şüpheci ve zor bir kadındı. Ono Konağı'na yapacağı ziyaretler o kadar kolay olacağa benzemiyordu.

Sekizinci ay neredeyse çıkmak üzereydi. Bu sonbahar aylarında Ono tepeleri kim bilir ne kadar güzeldi.

"Yahu şu rahibin adı neydi?" diye sordu Yūgiri umursamaz bir şekilde. "Bu adam prensesin annesini görmek üzere dağdan inmiş. Rahiple konuşacağım çok önemli bir konu var, kolay kolay ele geçmiyor. Bu fırsatı değerlendirmem lazım. Anne çok hasta ve ben kadını uzun süredir ihmal ediyorum."

Yūgiri, yanına seyahat tulumu giymiş beş altı muhafız alarak yola çıktı.

Yol şehrin yakınındaki tepelerden geçiyordu ve her taraf, özellikle de Matsugasaki'nin tatlı eğimli tepeleri, nefis sonbahar renkleriyle kaplıydı.

Ono Konağı büyük bir zevk ve incelikle yapılmış bir mimari şaheserdi; şehirdeki en kibirli konağı bile kıskandıracak güzellikteydi. Ev bir yazlık olarak planlanmış olmasına rağmen basit çalılardan yapılmış çitleri bile büyük bir zevkin ürünüydü. Konağın doğu kanadındaki ana binanın önünde yer alan ilave oda, tapınak olarak kullanılıyordu. Annenin odası kuzeye bakıyordu ve prensesin odaları batı cephesindeydi.

Annesi prensese devamlı habis ruhların son derece muhteris ve şehvet düşkünü olduğundan bahsetmiş hatta kızını şehirde yalnız bırakarak Ono Konağı'na tek başına gelmeyi düşünmüştü. Ama prenses gelmek için ısrar etmişti. Annesinden bu kadar uzak olmaya nasıl dayanabilirdi? Sonunda annesi onun isteğini kabul etmiş, kızını Ono'ya getirmişti ama hasta yattığı odaya girmesini yasaklamıştı.

Misafir için hazırlıkları olmadığından, Yūgiri'yi prensesin kaldığı bölümün taraçasına alarak hasta kadına haber göndermişlerdi.

Prensesin annesinden, "O kadar yolu kat edip buraya kadar gelme zahmetinde bulunduğunuz için size minnettarım. Ziyaretiniz bana yaşama sevinci verdi. Size gerçekten nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum" şeklinde bir mesaj gelince Yūgiri de ona hemen şu notu gönderdi: "Ono'ya taşınırken size gerçekten refakat etmek isterdim. Ama babam başıma bir sürü iş çıkardı. O gün bu gündür incir çekirdeğini doldurmayan işlerle uğraşıyorum. Sizi çok ihmal ettim umarım kusuruma bakmazsınız. Bu ihmalimin size karşı ilgisizliğimden kaynaklandığını düşünecek olursanız beni gerçekten çok üzersiniz."

Prenses, Yūgiri'nin haber getirip götüren kadınlarla yaptığı bu konuşmayı perdelerin arkasında sessizce dinlemişti. Perdeler ve panjurlar pek incecik oldukları için Yūgiri prensesin orada bulunduğunu hissetmişti. İpek elbiselerin birbirine sürtünürken çıkardığı tatlı hışırtı Yūgiri'ye hangi odayla ilgilenmesi gerektiği konusunda bir fikir vermişti. Mesajların gelip gitmesi epey bir zaman alıyordu. Yūgiri bu boş geçen aralıklardan faydalanarak, Koshōshō ve diğer tanıdıklarını görme fırsatını bulmuş ve onlara epeyce sitem etmişti.

"Sizi ziyaret etmeye birkaç yıl önce başladım ve o gün bu gündür size hizmet etmek için canla başla çalışıyorum. Ben sizin için bu kadar fedakârca davrandığım halde niçin beni böyle soğuk bir şekilde karşılıyorsunuz? O kadar yolu tepip geliyorum, beni içeri bile almadan taraçaya oturtuyorsunuz ve bir de karşıma çıkmayıp

mektuplarla, notlarla, mesajlarla konuşuyorsunuz benimle. Ben bunlara layık bir insan değilim. Belki de size karşı gösterdiğim ilgi tecrübesizliğimden, toyluğumdan, çaylaklığımdan ileri geliyor. Gençken belki böyle şeylere güler geçerdim ama artık bu yaşımda bu tür nezaketsizlikleri kaldıramıyorum, insanların beni aptal yerine koymasını istemiyorum. Kim bilir kabahat bende, bu kadar dürüst olmamalıydım."

Yūgiri'nin mesaj getirip götüren insanla yaptığı bu konuşmayı evdeki kadınlar duymuş kendi aralarında fısıldaşmaya başlamışlardı. Adam şikâyet etmekte haklıydı. Onun gibi beyefendi bir insana yapılacak şey değildi.

Sonunda kadınlar dayanamayarak durumu prensese iletti: "Hanımefendi böylesine asil bir beyzadeyi hafife alamazsınız, çok ayıp. Şayet böyle davranmaya devam edecek olursanız sizi çok kaba, gabi ve duygusuz bulacaktır."

Prenses sonunda kadınlara hak vererek Yūgiri'ye mesaj gönderdi. "Anneme karşı göstermiş olduğunuz nazik ilgiye kendisi yeteri kadar karşılık veremediğinden dolayı ne kadar özür dilesem azdır, fakat inanın çok hasta, onun yerine şimdi bu satırları ben yazıyorum. Annemin vücudunu zapt eden kötü ruh, nasıl anlatayım bilemiyorum, çok lanet bir varlık. Bu durumu bildiğimden dolayı anneme bakmak için buralara kadar bizzat kendim geldim. Hastalık, dert derken bu dünya telaşının içinde neredeyse canlı bir varlık olduğumu bile unutmuş durumdayım. Bu mesajımı bir mektup olarak kabul etmeyeceğinizi bildiğimden dolayı üzgünüm."

Yūgiri, prensesten yanıt gelince gözlerine inanamadı. "Vay canına bu mektubu gerçekten prenses mi gönderdi?" diye kendi kendine sorduktan sonra hemen ona yanıt gönderdi. "Annenizin bu elim hastalığı inanın beni de en az sizin kadar sarstı. Sanki hasta olan o değil de benmişim gibi geldi bana. Bunun neden böyle olduğunu biliyor musunuz? Affınıza sığınarak söylüyorum ama annenizin iyi olmasını ben sizin sağlığınız için istiyorum. Anneniz iyi olmadıkça size ve bana rahat yok. Ben yalnız sizi düşünüyorum. Şayet benim size karşı olan ilgimin annenizin hastalığından kaynaklandığını düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Böyle bir durum varsa benim size karşı olan duygularımın derinliğini ve boyutunu anlayamamışsınız demektir."

Kadınlar Yūgiri'ye hak verdiler.

Gurup vakti yaklaşırken sislerin güzel bir tül gibi örttüğü ıssız dağın karanlıkta kaybolan mahzun tepelerinde ağustos böcekleri ötüyordu. Bahçeyi çeviren çitlerin arasından fırlayan yabani karanfiller, taraçanın yakınındaki sonbahar çiçekleri akşamın alacakaranlığında kızıllaşmıştı. Sular mırıldanırcasına serin serin akıyordu. Çam ormanları hüzünlü dağ rüzgârında inler gibiydi. Çanlar yeni bir rahip grubunun geldiğini haber verdikten sonra konakta ayin yapan rahiplerin sesi neredeyse katlanmıştı. Eski seslere yenileri katılınca korodan yükselen ezgi daha muhteşem bir hal aldı. Bu gizemli ortam ve her ayrıntı Yūgiri'yi büyülemiş gibiydi.

Buradan hiç ayrılmak istemiyordu. Dağdan özel olarak gelen rahibin davudi sesi bütün ihtişamıyla diğerlerinin arasından sıyrılıp çıkıyordu.

Tam o sırada birisi gelerek prensesin annesinin acılar içinde kıvrandığını haber verdi. Bunun üzerine konaktaki kadınlar, Prenses ve şehirden getirdiği birkaç nedimesi koşarak kadının yanına gitti. Yūgiri kendi kendine, "Müdahale etmenin tam zamanı!" diyerek söyleyeceklerini sessizce aklından geçirdi. Ev saçaklarına kadar sisler içinde kalmıştı. "Bu saatten sonra şehre dönecek olursam yolumu bulamam. Her taraf sisle kaplanmış durumda, ne yapacağımı bilemiyorum." Yūgiri bunları söyledikten hemen sonra prensese bir şiir gönderdi.

"Akşam akşam bu siste nasıl yolu bulurum?
Bu dağ köyünde mahsur kalırsam kahrolurum."[117]

Yūgiri'nin şiirine Prenses hemen bir şiirle cevap verdi.

"Dağ başında köhne köşkün başı dumansız kalmaz,
Hemen dönmek isteyene kimse engel olamaz."

Prensesin kinayeli şiiri Yūgiri'nin çok hoşuna gitmiş ve sözlerinden cesaret bulmuştu. Saati ve zamanı unutuvermişti.

"Ortalık zifiri karanlık, sisten de göz gözü görmüyor. Bu durumda evimin yolunu bulamam. Siz beni hâlâ içeri almıyor böyle taraçada bekletiyorsunuz. Bana bu gece burada kalacak bir yer vermeyecek misiniz? Ne yapmamı istiyorsunuz?" Yūgiri dayanamayarak bunları söylemişti. Prenses de onun içinde bulunduğu zor durumu anladığı halde anlamazlıktan geliyordu. Yūgiri kendi durumunu açık seçik bir şekilde ortaya koyunca çok rahatsız olmuştu. Prensesin vurdumduymazlığı Yūgiri'nin hoşuna gitmese de bu fırsatı kaçırmak istemiyordu. Onu ciddiyetsiz, havai, uçarı hatta kaba ve görgüsüz bulabilirdi; bulsundu ne fark ederdi ki! Uzun zamandan beri ona karşı beslediği ve söyleyemeden hep içine attığı duyguları artık onun da bilmesi gerekiyordu. Hemen geçenlerde beşinci dereceden terfi alan genç nöbetçi subayını yanına çağırdı.

"Bak evladım, bu akşam dağdan inen aziz başrahiple mutlaka görüşmem lazım. Saatlerden beri prensesin annesi için ilahiler okuyup dua ederek kendini paraladı. Biraz sonra herhalde mola verecektir. Bence yapılacak en iyi iş bu gece burada kalıp, akşam ibadeti bitince onunla görüşmek."

Yūgiri, nöbetçi subayından yakınlar ki kendine ait Kurusuno Konağı'na giderek atlara yem vermesini istedi.

---

117. Roman kahramanı "akşam sisi" anlamına gelen Yūgiri adını bu dizelerden almaktadır.

"Gürültü çıkarmak yok. Hiç kimsenin bizim burada olduğumuzu bilmesini istemiyorum."

Yūgiri'nin imalı sözlerini gayet iyi anlayan subay yerlere kadar eğilerek efendisini selamladıktan sonra oradan ayrıldı.

Yūgiri daha sonra prensese acilen bir haber gönderdi: "Bu akşam yola çıktığım takdirde yolumu kaybedeceğimi size daha önce kaygılanarak bildirmiştim. Bu koskoca konakta herhalde benim de kalabileceğim bir göz oda vardır. Örneğin sizin panjurlarınızın önündeki odada kalmam mümkün mü? Sizden rica etsem bu gece orada kalmama izin verir misiniz? Biraz sonra aziz başrahibi görmeye gideceğim. Akşam duasını bitirmesi herhalde uzun sürmez."

Haberi alan prensesin çok canı sıkılmıştı. Maskaralığın bu kadarı da fazlaydı. Bu kadar ısrarı Yūgiri'ye hiç yakıştıramamıştı. Ama onu kırmak da istemiyordu. Sinirli bir şekilde odasına kapandı. Yūgiri geceyi orada geçirme fikrinde son derece kararlıydı. Prensesi ikna edebilmek için mesajını götüren kadının arkasından içeri girdi.

Henüz ortalık aydınlık olsa da yoğun sisten dolayı içerideki odalar ve koridorlar zifiri karanlıktı. Kadın, Yūgiri'nin arkasından geldiğini hissedince dehşete düştü. Prenses onu bekleyen tehlikeyi anlayınca kaçmak için kuzeydeki kapıya yöneldi. Yūgiri de içinden gelen sesi dinleyerek o tarafa yürümüştü. Prenses bitişikteki odaya geçmiş ama etekleri kapıya takılınca kapıyı kapatamamıştı. Soğuk soğuk terleyerek kapısı aralık duran odada oturmaya başladı. Nedimeleri ne yapacaklarını bilemiyordu. İsteselerdi belki kapıyı itip kakarak onun içeri girmesi engelleyebilirlerdi. Ama bu Yūgiri gibi güçlü bir adama karşı kaba kuvvet kullanmak olurdu. Hiçbirinin buna cesareti yoktu.

Kadınlardan biri ağlamaklı bir şekilde, "Efendim böyle bir şey yapacağınız dünyada aklımıza gelmezdi" dedi.

"Ne demek yani? Benim gibi ona hizmet etmek için çırpınan bir insanın onun yanında olması niçin size korkunç geliyor? Belki ben değersiz bir insan olabilirim ama biz yıllardır birbirimizi tanıyoruz" diyerek yavaşça cevap verdi Yūgiri. "Hâlâ niçin bana yabancıymışım gibi davranıyor?"

Prenses Yūgiri'yi duymak bile istemiyordu. Boş bulunduğu bir zamanda odasına baskın yapmıştı. Böyle bir insanla neyi konuşabilirdi ki.

"Bencil bir küçük çocuktan farkınız yok. Benim tek suçum duygularımı içime gömmem. Ama onlar artık benim kontrolümden çıktı. Arzunuz hilafına size hiçbir şey yapmayacağımdan emin olabilirsiniz. Buraya geldim, çünkü beni kasten uzakta tuttunuz, yanınıza çağırmadınız ve üç maymunu oynadınız. Başka seçeneğim yoktu. Belki çok kaba bir başlangıç oldu ama yüreğimdeki yangını size bildirmek için başka bir yöntem düşünemedim. Anlatmadığım müddetçe hiçbir zaman bunun farkında olmayacaktınız. Bu soğukluğunuz beni kızdırabilir hatta çileden

çıkartabilirdi. Fakat sizin durumunuza, içinde bulunduğunuz koşullara büyük saygım olduğu için dargınlık aklımın ucundan bile geçmedi."

İsteseydi kapıyı itip açabilirdi ama bunu yapacak olursa aradaki bütün güven ve samimiyet köprülerinin hepsini yıkmış olacaktı.

Yūgiri alaycı bir şekilde gülümseyerek, "Çok ilginç doğrusu. Benden uzaklaşmak istiyorsun ama şu aramızdaki mesafeye bak. Neredeyse aynı odadayız."

Her şeye rağmen çok tatlı bir kızdı. Belki de duyduğu kaygılar onu bu kadar incecik ve zayıf bırakmıştı. Misafir beklemediğinden otura otura buruşmuş kimonosunun yumuşak kollarından çok güzel bir parfüm kokusu yükseliyordu. Aslında hal ve tavırları son derece nazik ve hoştu.

Gecenin geç saatleriydi. Dağdan esen rüzgârın uğultusu, dışarıda ötüşen böceklerin vızıltısına, geyiklerin yanık çığlıklarına, şelalelerin sesine karışıyordu. Dünyanın en tembel ve duygusuz insanı bile böyle muhteşem bir manzara karşısında duyarsız kalamazdı. Dağın yamacından ay parlayıverince Yūgiri'nin gözleri dolmuştu.

"Beni anlayamaman aslında senin duygularının ne kadar sığ olduğunu gösteriyor. Benim zararsız bir insan olduğumu anlamıyorsun ya da anlamak istemiyorsun. Ben cani olacak biri değil, kolayca kurban edilebilecek bir insanım. Dedikoduyla uğraşan insanlara malzeme veriyorum ben. Yoksa siz de bunlardan biri misiniz? Eğer bunlardan biriyseniz benim hakkımda en kötü şeyleri düşünüp bana kızabilirsiniz. Ama lütfen bana hayatı tanımıyorum demeyin."

Yūgiri hiç çekinmeden her türlü tartışmayı açtığı için Prenses perişan olmuştu, ne söyleyeceğini bilemiyordu. Devamlı kinayeli konuşmalarıyla onu kolayca teslim olmaya zorluyor gibi bir hali vardı. Yeryüzünde ondan daha şansız bir insan daha olamazdı. Hiçbir şey duymadan yok olup gitmek istiyordu.

"İnsanları yargılarken hata yaptığımdan dolayı çok suçlu olduğumu biliyorum. Fakat hayatımda şimdiye kadar böyle bir olay yaşamadım. Ne düşüneceğimi ne diyeceğimi bilemiyorum." Prenses ağlamaklıydı.

"Ağladım, hep ağladım, içimde eş acısı,
Mendilim ıslanmışken bekler namus belası."

Bunları öyle kısık bir sesle söylemişti ki sanki kendi kendine konuşuyor gibiydi. Yūgiri söylenen şiiri mırıldandığında, kızın utandığını görünce ondan özür diledi ve şiirini okudu.

"Benim amacım sana elem vermek değildir,
Ne kadar ağlasan da rivayet sürecektir."

Yūgiri, "Haydi artık, şimdi biraz cesur biraz da kararlı olman lazım" derken gülümsüyordu.

Prensesi mehtaba çıkarmak için ikna etmeye çalıştı. Kız inatla direnince onu kollarına almakta hiç güçlük çekmemişti.

"Size karşı olan sadakatimi lütfen anlayın. İzniniz olmadan hiçbir şey olmayacak."

Tan vakti yaklaşmıştı. Sisler kalkınca, batıdaki taraçanın korkuluklarından süzülen ay ışığı odayı doldurdu. Kız elleriyle yüzünü kapatmaya çalışırken çok sevimli bir hali vardı. Yūgiri kısaca Kashiwagi hakkında konuştuktan sonra prensese gayet nazik bir şekilde sitem etti. Prenses niçin merhum arkadaşını ondan üstün görüyordu?

Gerçekten de Prenses bu iki erkeği gayriihtiyari kıyaslıyordu. Kashiwagi çok küçük ve önemsiz bir memur olduğu halde herkes onu öve öve göklere çıkardığı için Prenses onunla evlenmeye karar vermişti. Ama evlendikten sonra Kashiwagi ona karşı kayıtsız bir tavır takınmış ve bu şaşırtıcı tavrını ölünceye kadar hiç değiştirmemişti. Şimdi ise neredeyse aileden biri sayabileceği bir ahbaplarıyla onun hakkında söylentiler çıkmıştı. Kayınpederinin yüzüne nasıl bakacaktı? Milletin yüzüne nasıl bakacaktı? Her şey bir tarafa, eskiden imparatorluk yapmış olan babasına bu durumu nasıl izah edecekti? Çok korkunç bir durumdu. Şu cılız bedeniyle gücünün son damlasına kadar bu adamı yanından uzaklaştırmak için direnebilirdi, ama neye yarardı ki? Hakkında dedikodular

başını almış gitmiş ve koca memlekette bunu duymayan kalmamıştı. Öyle veya böyle yapmış, şimdi ona kim inanırdı? Ayrıca olayları annesinden saklamak kabahatlerin en büyüğüydü. Ama bir de öğrenecek olursa ne aptallığı kalacaktı ne de dangalaklığı.

"Lütfen gün ağarmadan burayı terk edin!" dedi Yūgiri'ye, artık söylenecek bir bu kalmıştı.

"Bu emrinizi çok garip karşıladım. Benim bu saatte gitmemi istiyorsunuz ama su uyur düşman uyumaz, unutmayın. Ya birisi görürse? Ortada fol yok yumurta yokken bir şey olmuş zannetmezler mi? Benim hakkımda istediğiniz gibi düşünebilirsiniz. Zaten önünüzde şerefimi iki paralık etmiş bulunuyorum. Eğer siz bundan sadistçe bir zevk alıyorsanız, alın ama şunu da unutmayın ki her an kafamın tası atabilir. Artık ondan sonra elimden ne kaza çıkar bilemiyorum."

Yūgiri olaya çok üzülmüştü. Aslında gitmeye hiç niyeti yoktu ama sonradan pişman olmamak için fazla ısrarcı da davranmak istemiyordu. Hem kızın hem de kendi akıbetini düşünerek etrafta hâlâ sis varken erkenden oradan ayrılmaya karar verdi.

"Saçakların altında ıslanıp feci, berbat,
Dalıyorum ormana sisler olmuş sekiz kat.

"Evet prensesim, istediğiniz gibi olsun; işte gidiyorum. Üstüm sırılsıklam olacak, fakat leke bırakmayacak. Ya size sürülen leke ne olacak? Bunun hesabını sormazlar mı sanıyorsunuz?"

Yūgiri haklıydı, Prenses kendisine kara çalanlara karşı bir şey yapamazdı ama kendi vicdanını da töhmet altında bırakamazdı.

Buz gibi bir sesle cevap verdi:

"Üstün ıslansa bile, sende leke yok ama,
Bir kez de kirlettiğin, şöhretimi hatırla."

Prensesin bu ciddiyeti hem çok hoş hem de ürkütücüydü. Prenses için üzülmekten kendisini alamadı. Yaptıklarından utanmıştı. Şimdiye kadar annesi ve Prenses için elinden gelen her şeyi yapmış onların gözünde farklı bir yer edinmişti. Bu durumdan istifade edip prensese daha başka bir teklifle gitmeliydi. "Tamam, öyleyse, hoşça kalın!" deyip işin içinden sıyrılıp çıkabilirdi. Fakat böyle bir şey yapması etrafına çok saçma görünecekti.

Konağı terk ettiği zaman kafası allak bullaktı. Düşünceleri, yabani otlardan ve çalı çırpıdan görünmez hale gelmiş dağ patikalarından farksızdı. Bu gece maceraları onun için çok yeni ve çok heyecanlı olmasına heyecanlıydı ama aynı zamanda

çok sinir bozucuydu. Sırılsıklam olmuş, üstü başı Sanjō Konağı'nda sorun yaratabilirdi; bu yüzden rotasını değiştirerek Rokujō Konağı'nın kuzeydoğusuna gitti. Bahçenin üstüne çöken sisten sabah sabah göz gözü görmüyordu. Prensesin kaldığı dağ başındaki Ono Konağı'nda kim bilir hava nasıldı!

Kadınlar kendi aralarında fısıl fısıl konuşuyordu. Yūgiri'den genellikle böyle bir şeyi beklemezlerdi. Bayan Portakal Çiçeği'nin evinde her zaman onun için mevsimine uygun zarif ve tertemiz yedek elbiseler bulunurdu. Kahvaltıdan sonra babasını görmeye gitti.

Prensese bir mektup gönderdi ama o bakmaya bile tenezzül etmedi. Yūgiri'nin bu ani saldırgan tavrından hiç hoşlanmamıştı. Aslında annesine bu konuyu açmayı hiç istemiyordu fakat olanları hizmetçilerden duyacak olursa büyük bir ihtimalle annesi kuşkulanacak, bu da Prenses için hiç iyi olmayacaktı. İçinde yaşadıkları dünya hiç kimsenin sırrını ilelebet saklayacağı cinsten bir ortam değildi. Belki de yapılacak en iyi şey annesini kızdırıp gücendirmeden, kızarsa da zaten yapabileceği bir şey yoktu, kadınlardan birine, ona bütün hikâyeyi anlatması için emir vermekti. Ama bunun olayları saptırmadan, değiştirmeden, abartmadan yapılması lazımdı. Zaten ana-kız olarak aralarından su sızmazdı ve şimdiye dek de birbirlerinden en ufak bir sır saklamamışlardı. Romanlarda ve hikâyelerde genellikle cümle âlemin bildiği sırları anne ve babasından saklayan kızlardan bahsedilir, fakat Prenses böyle bir kız değildi.

Kadınlardan biri, "Annesinin hiçbir şeyden haberi yok. Zavallı kız kendi kendine telaşa kapılıp üzülüyor" dedi.

Açılmamış mektubu görmek için can atıyorlar, meraktan çatlıyorlardı.

"Efendim buna cevap vermezseniz, inanın çok tuhaf olacak. Nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum ama çok çocukça bir kapris olacak." Prensesin direnmesine rağmen mektubu açıp eline verdiler.

Prenses ağlamaklı bir şekilde, "Bu tamamen benim kabahatim" dedi, "Çok dikkatsiz davrandım, beni hiç görmemeliydi ama görmüş. Çok ayıp etti, çok! Söyleyin ona, böyle münasebetsiz birinin mektubunu okumak doğrusu hiç içimden gelmiyor." Üzgün ve çaresiz bir şekilde kadınların yanından ayrıldı.

Aslında kadınların gördüğü kadarıyla mektubun hiç de rahatsız edici bir tarafı yoktu; ateşli bir dille yazılmıştı, hepsi o kadar.

"Gönlümü kaptırdım ben, bî-insâf-ı cânâna,
Helâk edip çevirdim hayatımı zindâna.

"Böyle bir durumun sadece benim başıma gelmediğine kendimi inandırmaya çalışıyorum. Gönül sevgiliden karşılık alamayınca kendi içine dönermiş derler. İşte benim kalbim de böyle yanıldı."

Mektup çok uzundu fakat kadınlar bu kadarını okuduklarında bile çok şaşırmışlardı. Mektupta evlilik, nişan, düğün veya bu gibi yaklaşımı çağrıştıracak hiçbir işaret yoktu. Müteessir olduğu her halinden belli olan hanımları için çok üzülmüşlerdi. Yūgiri çok nazik bir insandı ve uzun zamandan beri onlara yardım ediyordu. Acaba Prenses Yūgiri'ye son zamanlarda muhtaç olduğunu anladığı için mi ondan soğumaya başlamıştı? Ev halkını hiç de parlak bir gelecek beklemiyordu.

Hasta kadının hiçbir şeyden haberi yoktu. Zaman zaman rahat bir nefes alsa da habis ruh onu hâlâ rahatsız etmeye devam ediyordu.

Öğle ayini bitmiş, anne en sevdiği rahiple yalnız kalmıştı.

Rahip, yaşlı kadının rahat bir şekilde dinlendiğini görünce çok sevinmiş ve "Efendim, görüyorsunuz Yüce Buda Hazretleri bizi hiç yanıltmıyor. Sizin için okuduğum naçiz dualarımın hepsini kabul ederek şefaatini bizden esirgemedi" dedi. "Bazı habis ruhlar çok inatçı oluyor, fakat bunlar genellikle kendi tekâmüllerinin belli *karma* engellerine[118] takılıp kalan kayıp ruhlardır." Rahip gür sesiyle ateşli bir şekilde bunları söylemişti. Son derece ruhani ve ciddi bir görünümü olan rahip aniden sordu: "Şey efendim, General Yūgiri'den bahsetmek istiyordum, sayın komutanımız acaba ne zamandan beri kızınızla kalıyor?"

"Kızımla mı kalıyor? Hayır Aziz Peder, böyle bir şey yok, bunu siz söylüyorsunuz. Sayın Yūgiri benim merhum damadımın çok yakın arkadaşıydı. Damadımı kaybettikten sonra sağ olsun bizi hiç yalnız bırakmadı ve her zaman bize yardım etti. Hepsi bu kadar. Her zaman halimi hatırımı sormaya gelir ve bundan dolayı kendisine minnettarım.

"Ama efendim, bu çok tuhaf. Ben basit bir din adamıyım, hakikatleri benden saklamanıza lüzum yok. Ben sabah ayini için içeri girerken evin batı köşesindeki kapıdan çok şık bir beyefendiyi çıkarken gördüm. Ortalıkta hâlâ çok koyu bir sis olduğu için yüzünü pek iyi seçemedim ama rahip arkadaşlarımdan bazıları onun kesinlikle General Yūgiri olduğunu söylediler. Galiba dün arabasını konağına göndererek kendisi burada kalmış. Nereden geçse arkasında mis gibi kokular bırakıyor. Gerçekten de onun sürdüğü parfüm burnuma değince başım döndü. Gördüğüm insanın komutan Yūgiri olduğuna işte o zaman inandım. Bu sadece ona özgü, başkalarında rastlanmayan bir şey. Bu zatı muhteremin evinize böyle ulu orta girip çıkması bence hiç de hoş değil.

"Her konuda çok geniş malumatı olduğuna şüphe yok. Sağ olsun anneannesi, daha o çocukken ona kutsal metinleri okumamı, sutraları ve ibadetleri öğretmemi isterdi benden. O gün bugündür elimden geldiğince hep ona yardım etmeye çalıştım. Ama saygıdeğer kızınız için onun uygun bir aday olacağını zannetmiyorum.

---

118. Budizm'de *Gōshō* adı verilen bu *karma* unsurları, varlığın aydınlanma yolunda katedilen tekâmülü engellemeye çalışır. Bu engellerden en önemlileri tamah, öfke ve aptallıktır.

Karısı çok eli maşalı birisi ve adamı avucunun içine almış durumda. Üstelik ailesi de siyasi iktidarın en tepesinde bulunuyor. Bu kadın, Yūgiri efendimize yedi-sekiz çocuk doğurdu. Kızınızın onun yerini alabilme şansı konusunda gerçekten çok tereddütteyim. Kadınlar zayıf yaratıklardır ve günahkâr içgüdülerle doğmuşlardır. Aynen bu örnekte olduğu gibi attıkları yanlış adımlar onları karanlığa götürür ve bu utanç mezbelesinde el yordamıyla yürümek isterken debelenip dururlar. Şayet kızınız Yūgiri'nin karısını kızdıracak olursa emin olun bunun bedelini çok pahalıya ödeyecektir. Ama saygıdeğer hanımefendiciğim, bütün bunlara sebep ben olmak istemem. Bu konuda beni sorumlu tutmayınız lütfen." Lafı gevelemeden kendinden gayet emin bir şekilde başını sallayarak sözlerine son noktayı koydu.

"Evet, haklısın, çok garip bir durum. Bana karşı olan davranışlarında hiç ama hiçbir kuşkulu durum göremedim. Nedimelerimin söylediğine bakılırsa, benim hasta olduğumu öğrenince çok üzülmüş, biraz dinlendikten sonra beni görmek istemiş. Bu sebeple geceyi burada geçirmiş olamaz mı? Benim bildiğim kadarıyla son derece dürüst, terbiyeli, saygın bir beyefendi.

Bayan İchijo bu haberleri getiren kişiye ne kadar itiraz eder gibi görünse de onun yaptığı gözlemleri inkâr etmek mümkün değildi. Hatta zaman zaman kızına karşı gösterdiği aşırı ilginin de farkındaydı. Fakat kendisi her zaman çok samimi ve anlayışlı bir bilge gibi düşündüğünden dolayı herhangi bir skandala karşı son derece dikkatli ve temkinli davranmıştı. Zaten kızına da güveni vardı. Onun izni olmadan hiç kimsenin bir yere varamayacağından emindi. Acaba kızın etrafında yeteri kadar koruma olmadığından dolayı mı başına bu hadiseler gelmişti?

Rahip odadan ayrılır ayrılmaz Bayan İchijo, Koshōshō'yu yanına çağırdı. "Neler olup bitiyor? Söyler misin Tanrı aşkına" dedi ve rahibin söylediklerini anlattı. "Ne oluyor bu kıza? Niçin anlatmadı bunları bana? Ama yine de çok kötü bir şey olduğunu zannetmiyorum, ne dersin?"

Koshōshō her ne kadar prenses için üzülse de bildiği her şeyi kelimesi kelimesine anlattı. Ayrıca sabahleyin prensesin aldığı mektuptan ve bu mektup hakkında yaptığı imalı konuşmalardan bahsetti.

"Bence Yūgiri bu mektubuyla kızınıza içini döktü efendim. Daha başka ne mi yaptı? Son derece temkinli davrandı ve gün doğmadan konaktan ayrıldı. Size daha başka neler anlattılar efendim?"

Gerçek ispiyoncunun kimliği hakkında hiç şüphesi yoktu, kim olduğunu adı gibi biliyordu. Yaşlı kadın suskundu, yanaklarından aşağıya sicim gibi yaşlar süzülüyordu. Koshōshō bu kadar açık sözlü davrandığına bin pişman oldu. Ölüm döşeğinde olan bir kadına keşke bu kadar gerilimli bir konuyu açmasaydı. Sözlerinin de onda bırakacağı etkiden korkmaya başladı.

Yaşlı kadını birazcık olsun rahatlatmak için, "Merak buyurmayınız efendim, kızın kapısı kilitliydi" dedi.

"Öyle olmuş olabilir. Fakat bu durum yine de kızımın onunla görüştüğü gerçeğini değiştirmez. Asıl acı olan bu. O ne kadar temiz ve suçsuz olursa olsun, rahip gibi ya da el âlemin zayıf yanlarını kollayan boş boğazlar gibi kendini bilmez şom ağızlı insanlar olduğu müddetçe kızımın hali yaman. Bu insanlar boş durmayacak, hep konuşmaya devam edecektir. Etraftan biri çıkıp da ayıp yahu bu kız böyle yapmadı diye onu koruyup kollamayacaktır" dedi ve "Etrafımızda buna benzer bir sürü lüzumsuz insan var" diye ekledi.

Zavallı hanımcığım diye düşündü Koshōshō, "Zaten acılar içindeydi, duyduğu haberlerle iyice yıkıldı kadıncağız. Hayatı boyunca hep kızının saraya girip gerçekten prenseslere layık bir şekilde rahat bir hayat yaşamasını düşlemişti. Ama olaylar onun istediği gibi gelişmemiş, kızının namusuna leke düşmüş, itibarı sarsılmıştı."

Yaşlı kadın gözyaşlarını silerek, "Evladım, git kızıma söyle, az da olsa kendimi daha iyi hissediyorum ve onu görmek istiyorum. Aslında benim onu ziyaret etmem lazımdı ama eminim beni anlayacaktır. Uzun zamandır görüşemedik" dedi.

Koshōshō prensese giderek annesinin onu görmek istediğini söyledi, fakat az önce aralarında geçen konuşmalardan hiç bahsetmedi. Prenses ağlamaktan ıslanan zülüflerini tarayarak, elbiselerini değiştirdi. Hâlâ tereddüt ve kuşkular içindeydi. Etrafındaki bu kadınlar acaba onun hakkında ne düşünüyordu? Annesi henüz olanlardan haberdar değildi ama bunlardan biri olanları ona çıtlattıysa, bu durumun kadını çok yaralayacağı kesindi.

"Kendimi çok kötü hissediyorum" diyerek tekrar yatağına uzandı. "İnşallah hiç iyileşmem, belki böylesi herkesin daha çok hoşuna gider. Ayaklarım uyuşuyor, dizlerimin bağı çözülmüş durumda."

Yaşadığı üzücü olaylardan dolayı elleri ve ayakları keçeleşmişti. Hizmetçilerden birini çağırarak vücuduna masaj yaptırttı.

Koshōshō, "Hanımım, birileri iyi niyetli annenize bir şeyler çıtlatmış. Yanına çağırarak bana dün akşam olup bitenleri sorunca ben de her şeyi anlatmak zorunda kaldım. Ama sizi kollamak için kapıyı kilitli tuttuğunuz üzerinde ısrarla durdum. Size de aynı şeyleri sorarsa, lütfen ağız birliği edelim, ters bir şey söylemeyin" dedi fakat yaşlı kadının ne kadar üzgün olduğundan hiç bahsetmedi.

Olan olmuş, korktuğu başına gelmişti... Prenses derin kederler içinde sessizce ağlamaya devam etti. Şimdiye kadar iki talibi çıkmıştı ve ikisini de reddetmişti. Her iki olay da annesini derinden yaralamıştı. Kim bilir onu gelecekte ne zorlu sınavlar bekliyordu, çünkü daha çilesi dolmamıştı. Kim bilir daha kaç erkek onun üzerinde şansını denemeye kalkacaktı. O zamana kadar direndiği için az da olsa biraz teselli bulmuştu ama son olay bütün bunların üstüne tuz biber ekmiş ve onu bir prensese yakışmayacak şekilde herkese teşhir etmişti.

Akşam oldu.

Annesinden yeni bir davet mesajı daha gelince, Prenses kendi odasıyla annesininkini bağlayan gizli koridoru açtırdı ve kimselere görünmeden onun bulunduğu bölüme geçti. Yaşlı kadın hasta olmasına rağmen doğruldu, tatlılık ve sevecenliğini hiç elden bırakmadan, "Kızım kendimi çok kötü hissediyorum, yüzüme baktığın zaman bunu hemen anlarsın. Seni buralara kadar yorduğumdan dolayı özür dilerim. Son görüşmemizin üstünden belki birkaç gün geçti ama inan bana bu kadarcık ayrılık bile bana birkaç asır gibi geldi. Saçma sapan konuşuyorum ama bu buluşmamız belki son görüşmemiz olabilir. Öbür dünyada karşılaşacağız da ne olacak? Birbirimizi tanımayacağız ki! Sana bu kadar düşkün olmakla belki büyük hata ettim, çünkü artık bu dünyada fazla vaktim kalmadı. Sana veda vaktim yaklaşıyor" derken gözyaşlarına boğulmuştu.

Suskun bir şekilde annesini seyretti. Sessiz ve çekingen bir mizacı olan Prenses şimdiye kadar annesine hiç içini dökmemişti ve bunun ne kadar rahatlatıcı bir şey olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Anne aklından geçen soruları sormaya cesaret edemiyordu. Hizmetçilere emir vererek ışıkları yaktırdı ve akşam yemeğinin odaya getirilmesini istedi. Koshōshō'dan prensesin yemeden içmeden kesildiğini duymuş, bu nedenle de onun en sevdiği yemekleri hazırlatmıştı. Ama nafile! Prenses yemeklerden bir lokma bile almadı. Her şeye rağmen annesinin bu kadar düzeldiğini görmek onu çok memnun etmişti.

Tam o sırada Yūgiri'den bir mektup geldi. Olaylardan hiç haberi olmayan bir hizmetçi almıştı mektubu. "Mektup Generalden Koshōshō'ya geliyor" dedi.

Yaşlı kadının kalbi duracak gibi oldu ve hemen mektubun içinde ne olduğunu sordu. Yūgiri'ye olan dargınlığının yerini ümit almıştı. Yūgiri belki tekrar onu ziyarete gelecekti. Ama belki de gelmeyecekti. Bunun düşüncesi bile onu kaygılandırmaya yetmişti.

Yaşlı kadın prensese dönerek "Kızım, bu mektuba mutlaka cevap ver" dedi. "El âleme ne kadar saf, temiz, iffetli olduğunu anlatmaya çalışırsan çalış sana çok az kişi inanacaktır. Bu nedenle Yūgiri'ye yumuşak, güzel bir mektup yaz ki işler olacağına varsın. Yapacağın en iyi şey bu olacaktır. Ona iyi davran, seni görgü kurallarını bilmeyen kaba saba bir kız olarak görmesin."

Koshōshō istemeyerek mektubu onlara uzattı.

"Bana karşı olan haksız husumetin artık sabrımı taşırmaya başladı. Vereceğin karardaki gecikmeyi korkarım bundan böyle hoşgörüyle karşılayamayacağım.

"Gayretlerin boşuna, akıntıya set çekme,
Dedikodu kaynıyor kendini rezil etme."

Generalden gelen mektup oldukça uzundu, yaşlı kadın mektubu sonuna kadar okumak istemedi. General mektubu zırvalıklarla doldurmuştu, ziyarete gel-

memek için gösterdiği nedenler düpedüz kendini beğenmişlikti ve kesinlikle kabul edilecek gibi değildi. Kashiwagi belki dünyadaki en iyi koca değildi ama nerede nasıl davranacağını bilen bir insandı. Prensese şimdiye dek hiçbir zaman tehditkâr davranmamış, güvensizlik vermemişti. Yaşlı kadın damadı Kashiwagi'den pek memnun sayılmazdı ama Yūgiri ondan bin beterdi. Tō no Chūjō ailesinin bu konuda neler düşündüğünü çok merak ediyordu doğrusu.

Yūgiri'nin ne yapmak istediğini iyice anlamaları gerekiyordu. Bir yandan gözyaşlarını silip bir yandan da kafasındaki kötü düşünceleri temizlemeye çalışırken mektup yazmaya başladı. Yaşlı kadının elleri bir serçe kanadı gibi tir tir titriyordu.

"Çok hastayım, durumum hiç iyi değil. Kızım bugün benim halimi hatırımı sormaya geldiğinde ondan senin mektubuna cevap vermesini rica ettim, hatta emrettim. Onun da durumunun iyi olmadığını anlayınca iş başa düştü diyerek sana bizzat yazmaya karar verdim, çünkü bu mektuba birilerinin cevap vermesi gerekiyordu.

"Bu virane bahçede ağlayan bir çiçek var,
Koklayıp atma diye, durmaz eder ahu zar.

"Senin için ne ifade ediyor."

Mektubu istediğinden daha kısa olmuştu. Yazdığı kâğıdı düzgünce katlayarak bir kenara koyar koymaz aniden fenalaştı. Bunu gören evdeki hizmetçi kadınlar çok telaşlandı. Kötü ruh yaşlı kadının boş bulunduğu bir anı fırsat bilerek ona saldırmıştı. Bunun üzerine hemen ünlü kâhinleri ve hocaları eve davet ederek dualara başladılar. Ev, yoğun ruhani bir hava içinde kutsal dua ve ilahilerle çın çın çınlamaya başladı. Hizmetçiler prensesten hemen odasına dönmesini rica etti. Prenses bu isteğe şiddetle karşı çıktı ve "Annem eğer ölecekse, ben de burada onunla birlikte ölmek istiyorum!" dedi.

Yūgiri Sanjō'daki konağına döndüğünde öğle olmuştu. O gün prensesin oturduğu konağa gitmek istemiyordu. Bu akşam da oraya gidecek olursa herkes gerçekten bir şeyler olduğunu sanacak, insanların üzerinde çok kötü bir izlenim bırakacak ve onun hakkında gereksiz dedikodular başlayacaktı. Kendini frenleyerek nefsini tutmayı başarmasına başarmıştı ama bu onun prensese karşı özlemini bin kat daha artırmıştı. Kumoinokari ana hatlarıyla neler olup bittiğinin farkındaydı ve hiç memnun değildi. Ama başında bir sürü çocuk olduğu için hiçbir şeyin farkında değilmiş gibi davranmayı yeğlemişti. Oturma odasında dinleniyordu.

Yaşlı kadının titrek ellerle yazdığı bu mektup okunacak gibi değildi. Daha iyi görebilmek için mektubu ışığa yaklaştırdı. Bu arada Kumoinokari sinsi sinsi arkadan Yūgiri'ye yaklaşmış ve mektubu omzunun üstünden kaparak uzaklaşmıştı.

"Niye böyle yaptın ki? Elindeki kâğıt Rokujō Konağı'ndaki yaşlı bayandan gelen sıradan bir nottan başka bir şey değil. Grip yüzünden bu sabah çok ağırlaşmış. Rahibin yanından ayrıldıktan sonra onu ziyaret etmeyi düşünüyordum ama işlerim uzayınca ona kısa bir not göndermeyi tercih ettim. Çok merak ettiysen oku. Hiç aşk mektubuna benzer bir hali var mı? Ortada fol yok yumurta yok! Yaşımız ilerleyip evliliğimiz devam ettikçe sen bana her geçen yıl sanki çocukmuşum gibi davranıyorsun. Bu davranışlarının beni ne kadar kırdığını biliyor musun?

Yūgiri mektubu karısının elinden almak için hiçbir girişimde bulunmadığı gibi Kumoinokari de elindeki notu okumaya çalışmadı.

"İnsanı aptal yerine koyan asıl sensin! Bütün davranışların bunu gösteriyor."

Yūgiri'nin soğukkanlılığı karısının cesaretini kırsa da kadın sanki kendisine gençlik aşısı yapılmış gibi bir kıvraklıkla kocasına hiç de yabana atılmayacak bir cevap vermişti.

"Haklı olabilirsin. Fakat burada hiç fark etmediğin bir durum var şekerim. O da buna benzer olayların mütemadiyen tekerrür etmesi. Burada ilginç olan şey, hayatının belli bir döneminde, belli bir makama ulaşan bir adamın durumu. Adam buraya geldikten sonra kayıtsız şartsız karısına yani sadece bir kadına sadık olmaya devam ediyor. Sen hiç kılıbık kelimesinin ne anlama geldiğini düşündün mü? İnsanlar herhalde benim durumuma şu anda katıla katıla gülüyordur. Kusura bakma ama böylesine monoton, can sıkıcı bir adamın karısı da dilli düdük olamaz. Bir kadını diğerlerinden ayıran özellik onların arasından göze batacak şekilde sıyrılıp çıkabilmek ve herkesten daha fazla onurlandırılmaktır. Bu durum hem onun gençliğini canlı tutar hem de hayattan aldığı zevki artırır. Ama ne yazık ki senin sahip olduğun kadın benim gibi sana ayak bağı olan yaşlı bunağın biri. Bunun zevk alınacak neresi var?"

Kadının bu konuşmayı yapmasının asıl nedeni hiç ilgilenmiyormuş gibi görünerek mektup meselesini tamamen kapatmaktı.

Kumoinokari pırıl pırıl bir tebessümle "Son zamanlarda öylesine kanın kaynamaya başladı ki şimdiye dek hiç önemsemediğim kırışıklıklarım beni rahatsız etmeye başladı. Sendeki bu değişikliğe yavaş yavaş alışmak gerekir. Bu da tabii kolay bir durum değil benim açımdan, eğitim ister."

Yūgiri karısını dinlerken, tanrım, şikâyet etmek kadınları ne kadar da cazip kılıyor diye düşünüyordu.

"Hayatım, sahiden benim değiştiğimi mi düşünüyorsun? Böyle bir durum beni hem şaşırtır hem de üzer. Üstelik artık birbirimizi eskisi gibi iyi anlamadığımızı gösterir. Ne oldu, yoksa birisi benim hakkımda sana kötü bir şey mi söyledi? Belki de bu insan beni çok eskiden tanıyan ve benden nefret eden biridir. Yoksa bu

insan benim o zamanki mevkiimi sana layık görmeyen o kadın mı?[119] Hâlâ bizim hayatımıza müdahale etmek mi istiyor? Kim olursa olsun benim masum prensesimi yanıltmasını istemem." Yūgiri bütün bunları hiç de af diler bir tonla söylememişti ve konuyu daha fazla tartışmak bile istemiyordu.

Kumoinokari'nin dadısı Tayū da bu konuşmalar geçtiği sırada oradaydı. Yaşlı dadı oturduğu yerde biraz kıpırdanır gibi oldu fakat Yūgiri ile tartışacak cesareti kendinde bulamadı. Tartışma biraz uzayınca Kumoinokari hiç belli etmeden mektubu saklamayı başardı. Yūgiri sanki hiçbir şey umurunda değilmiş gibi görünerek yatmaya gitti. Fakat aslında çok heyecanlanmıştı. Mektubu geri almak için yanıp tutuşuyordu. Mektup büyük bir ihtimalle prensesin annesinden geliyordu. Kadın acaba neler yazmıştı ona? Gözüne bir damla uyku girmedi. Kumoinokari uykuya dalar dalmaz yorganın altını yokladı ama hiçbir şey bulamadı. Karısı acaba mektubu nereye saklamıştı?

Sabah olunca Yūgiri hemen yataktan kalkmadı. Bu arada çocuklar gelip annelerini uyandırmışlar ve alıp götürmüşlerdi. Bunun üzerine hemen yataktan kalkıp iğnenin deliğine kadar her yerde mektubu aradı, fakat mektuptan eser yoktu. Demek ki bu gerçekten masum bir mektuptu ve Kumoinokari de onu unutup gitmişti. Çocuklardan bazıları birbirini kovalıyor, bazıları bebekleriyle oynuyor, bazıları ise bir yandan kitap okuyor bir yandan da yazı yazıyordu. Bebeklerden biri emekleyerek gelip annesinin kolunu çekiştirmeye başladı. Kadın mektup konusunu çoktan unutmuştu. Yūgiri'nin ise aklında mektuptan başka bir şey yoktu. Cevap yazmak istiyordu ama mektubun içeriğini bilmiyordu. Rastgele bir cevap yazacak olursa yaşlı kadın onu mektubu kaybettiğine hükmedecekti.

Kahvaltıdan sonra ortaya bir sessizlik çöktü. Artık Yūgiri'nin dayanacak hali kalmamıştı.

"Dün gece benim elimden aldığın mektupta ne yazıyordu? Ne o, söylemek niyetinde değil misin? Bugün onun ziyaretine gitmem gerekiyor ama kendimi hiç iyi hissetmiyorum. Bu nedenle kadına mektup yazmayı düşünüyorum."

Yūgiri bunları öylesine kayıtsız bir şekilde söylemişti ki Kumoinokari mektubu ondan almakla birazcık saçmaladığını düşündü.

"Aman canım sen de! Zarif bir mazeret bulursun olur biter. Onlara dağa tırmanmaya gittim ya da soğuk aldım gibi bir şeyler söyle."

"Benimle dalga geçme! Benim zarafetle filan işim yok. Sen beni başkalarıyla karıştırıyorsun galiba. Arkadaşlarımın hepsi beni bir halk adamı olarak bilir. Bu kinayeli laflarını kendine sakla, çünkü konuya hep teğet geçiyorsun. Şimdi söyle bana mektup nerde?"

---

119. Bahsedilen kadın Kumoinokari'nin 21. Bölüm'de adı geçen Tayū adlı dadısıdır.

Kumoinokari'nin acelesi yoktu. Havadan sudan konuştular, birazcık kestirdiler. Derken akşam oluvermişti. Yūgiri, ağustos böceklerinin sesiyle uyanır uyanmaz tekrar başı dumanlı kasvetli dağları düşünmeye başlamıştı. Çok berbat bir durumdu. Mektuba hâlâ cevap vermemişti. Fırçasını ve mürekkebini hazırlayarak okunmamış bir mektuba nasıl cevap vereceğini kara kara düşünmeye başladı. Tam o anda köşelerinden biri kabarık duran bir yastık gözüne ilişiverdi. Bir de ne görsün, mektup oradaydı! İnsanlar genellikle çok ayakaltında olan yerlere bakmıyordu. Hafifçe sırıtır gibi oldu ama arkasından hemen ciddileşti. Mektubu okuyunca karamsarlaşmıştı. Yaşlı kadın önemli bir şeyin olduğunu zannediyordu. Önceki akşam ziyaretlerine gidemediğinden dolayı yaşlı kadın çok sarsılmış olmalıydı. "Çok kötü oldu, çok!" diye söylendi kendi kendine. Üstelik mektup da yazmamıştı. Yaşlı kadının kargacık burgacık okunaksız el yazısı, zavallının ne kadar derin bir bunalım içinde olduğunu çok net bir şekilde gözler önüne seriyordu.

Yaptığı bu hatayı artık telafi etmesi mümkün değildi. Bütün bunlara Kumoinokari'nin sebep olduğunu düşününce cinler tepesine toplandı. Mektubu saklaması çok büyük saçmalıktı. Demek ki bu zamana kadar onun terbiyesini verememişti. Kabahat Kumoinokari'de değil kendisindeydi. Elinde olmayarak bir taraftan karısına diş bileyip kendisine lanet okurken hırsından kuduracak gibi olmuştu. Neredeyse ağlamak üzereydi.

Hemen Ono Konağı'na gitse iyi olacaktı. Prensesin eskisinden daha dostane davranmasını beklemek büyük aptallık olurdu. Yaşlı kadının içine düştüğü bunalıma ne anlam vereceğini bilemiyordu. Üstelik bugün takvime göre bütün ayın en uğursuz günüydü. Hani insana bedava gelin verseler bile kabul edilmemesi gereken günlerden biriydi. Aklını başına alıp sakin olmalı ve daha geniş düşünmeliydi. Sonunda mektubu yazmaya koyuldu.

"Kıymetli mektubunuz beni ziyadesiyle memnun etti. Fakat bana sitemkâr davranışınızın nedenini bir türlü anlayamadım. Acaba sizi rahatsız eden bir söylenti ya da dedikodu mu duydunuz? Kuşkularınız nereden kaynaklanmaktadır?"

"Kuru güz otlarını çiğneyip geldim ama,
Koymadım ben başımı kızınla bir yastığa.

"Özür, mazeret bazen hiç yerinde olmuyor, çünkü sükût ikrardan gelmiyor."

Prenses için de uzun bir mektup yazmıştı. Ono'ya yaptığı son ziyarette tanışmış olduğu konak muhafızlarını çağırarak kendisine çok hızlı koşan bir at hazırlattı. Yazdığı mektupları muhafıza verdikten sonra talimatlarını kulağına fısıldadı: "Onlara, sizden döndükten sonra hep Rokujō Konağı'nda kaldığımı, hemen az önce kendi evime döndüğümü söylemeyi unutma" dedi ve muhafızı Ono Konağı'na geri gönderdi.

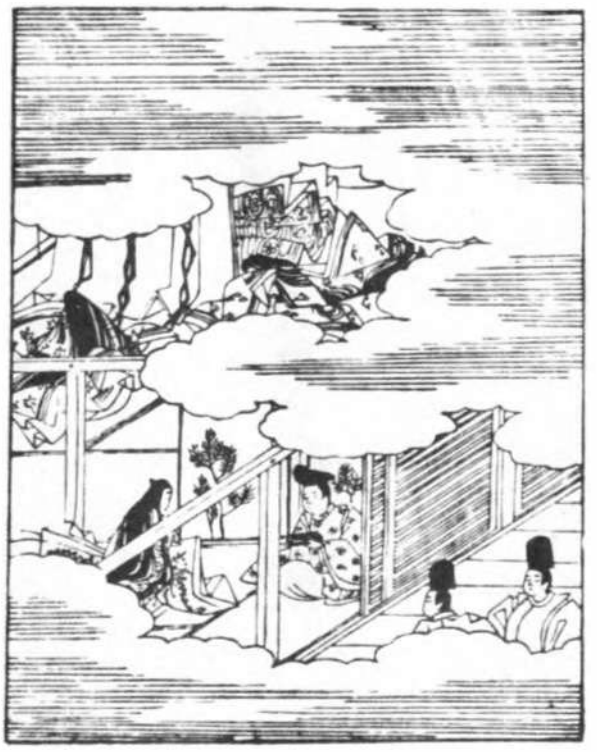
Bu arada Ono Konağı'nda işler karışmıştı. Prensesin yaşlı annesi ipleri eline almış Yūgiri'nin düşüncesizliğine ateş püskürüyordu; ama onu gücendirdiğinin de farkındaydı. Saatler saatleri kovalayıp karanlık bastığı halde ondan hiçbir haber gelmemişti. Bu durum yeni yeni kendini toparlamaya başlayan yaşlı kadını hepten yıkmıştı. Prenses için Yūgiri'nin bu davranışı hiç de şaşırtıcı değildi; o sadece Yūgiri'ye daha sert davranmadığına yanıyordu. Belli ki annesini üzen şey prensesin Yūgiri ile o akşam yüz yüze konuşmuş olmasıydı. Elinden geldiği kadar annesine o akşam önemli bir şey olmadığını anlatmaya çalıştı. Kızının bu konudaki hassasiyetinin ve utancının farkına varan anne, Prenses için daha fazla üzülmeye başladı. "Zavallı yavrum" diye söylendi kendi kendine, "bir insan bu kadar şanssız olamaz."

"Sevgili kızım, benim hiç kimseyle kavga etmek istediğim yok. Fakat sana atfedilen konulardaki masumiyetini düşündükçe hırsımdan kuduruyorum ve meselenin bu şekilde kapanmasına gönlüm razı olmuyor. Bu adam seni el âleme teşhir etti. Artık yapılacak bir şey yok, bundan sonra her atacağın adıma dikkat etmen lazım. Ben şahsen senin için elimden gelen her şeyi yapmış bulunuyorum. Artık erkekleri tanıyıp değerlendirebilecek bir yaşa gelmiş bulunuyorsun. Keşke sana biraz daha fazla güvenebilseydim. Ne yazık ki hâlâ çocuk gibi her şeye kanıyorsun. İnşallah hemen tanrı canımı almaz da bir müddet daha senin başını beklerim.

"Prenses olmasalar bile, soylu hanımların iki kocası yoktur. Sen bir prensessin ve çevrene her elini uzatanın avucuna düşecekmiş gibi bir izlenim vermemen gerek. İlk evliliğinde başına gelenler çok kötüydü. Senin için çok üzüldüm. Ama kader bu, kocan öldü, yapılacak bir şey yok. Hem ilk evliliğinde baban Kashiwagi'yi beğenmiş, Kashiwagi de kendi babasından izin almıştı. O zaman bu konuya yabancı olan bir ben vardım. Gördüğüm kadarıyla ilk evliliğinde senin hiçbir suçun, kabahatin, hatan yoktu. Ben de o zaman içime doğan kuşku, tereddüt ve şikâyetlerimi tanrıya havale etmiştim. Bu yeni macera ikinize de hayır getirmeyecek kızım. Ama Buda'nın izniyle, bu ilişki normal bir mecraya girecek olursa, zamanla dedikodularla birlikte yaşamayı öğreneceğiz. Artık daha ne söyleyeyim, benim kadersiz kızım." Yaşlı kadın ağlıyordu. "Ben bu adamı tanımıyorum ve bütün bu söylediklerimi onu tanımadan söylemiş bulunuyorum. Tanrı hayırlısını versin."

Annesi bunları konuşurken Prenses ağzını açıp bir tek kelime etmedi. Üzüntüden minnacık kalan zarif bedeni hıçkırıklarla sarsılıyordu.

"Canım kızım benim, sen hâlâ dünya güzelisin. Senin bir bakireden farkın yok. Tanrı böyle güzel yarattığı bir insanın başına nasıl bu kadar bela sarabilir ben onu anlayamıyorum. Sen öbür hayatlarında ne yaptın ki böyle acıları hak ettin, ona yanıyorum."

Anne bunları konuşurken aniden fenalaştı. Hep böyle oluyordu, bunalım geçiren insanların üstüne kötü ruhlar üşüşüyordu. Aniden komaya girdi ve vücudu yavaş yavaş soğumaya başladı. Konaktaki insanlar büyük bir hızla dağların en ücra köşelerindeki tapınaklarda yaşayan rahipleri yalvarıp yakararak eve getirdi. Bu keşişler ömürlerinin sonuna kadar tapınaklarından ayrılmayacaklarına dair ant içmişlerdi, fakat yalvarıp yakarmalara dayanamayarak verdikleri sözden caymışlar, yaşlı kadını tedavi etmek için dağdan inmişlerdi. En büyük korkuları ettikleri duaların yerini bulmaması, kadının iyileşmemesiydi. Böyle bir durumda inançlarının sakatlanacağını söyleyerek Yüce Buda'ya sitem ettiler.

Dualar okunurken Prenses kendinde değildi.

Yūgiri'nin mektubu işte böyle bir kargaşanın içinde konağa ulaştı. Ne olup bittiğinin hayal meyal farkına varan yaşlı kadın Yūgiri'nin o gece de konağa gelmeyeceğini anlamıştı. Daha da kötüsü, artık kızını hiçbir şey rezil olmaktan kurtaramayacaktı. Yaşlı kadın en çok kendine kızdı; Yūgiri'ye öyle sitem ve hakaret dolu bir mektup yazmamalıydı. Yaşlı kadının son düşünceleri bu olmuştu. Bir müddet sonra ruhunu teslim etti.

Yaşlı kadının arkasında bıraktığı üzüntü ve kasveti anlatmama gerek yok. Bedenine habis bir ruh musallat olduğundan dolayı uzun zamandan beri hastaydı ve birkaç kez komaya girince herkes onun öldüğünü sanmıştı. Bunu da başka bir nöbet olarak düşünmüşler, ellerinden geldiği kadar rahiplerin yardımıyla bu badireyi atlatmaya çalışmışlardı. Ama artık sonunun geldiği gün gibi aşikârdı. Prenses

annesine sımsıkı yapışmış, kadın nereye giderse gitsin sanki onunla gitmek istermiş gibi bir hali vardı.

Kadınlardan biri prensese "Olacakla öleceğe çare yoktur, hanımım. Dünyanın düzeni bu. Bunu böyle kabul etmeniz lazım" diyerek onu teselli etmeye çalıştı. "Ne kadar büyük acılar içinde olduğunuzu biliyorum, ama o şimdi dönüşü olmayan bir yolda. Siz ne kadar kendinizi parçalarsanız parçalayın, onunla aynı yolda yürümeniz mümkün değil. Ne demiş atalar: Ecel gelmiş cihane, baş ağrısı bahane. Ölünün arkasından böyle dövünmek hem doğru değil hem de uğursuzluk getirir, bizi kınarlar. El ölüye değil, deliye güler. Anneniz sağ olsaydı sizin bu durumunuza eminim çok kızardı. Lütfen hanımım, lütfen! Haydi, şimdi bizimle gelin."

Prenses kadınların gözünün önünde, saniyeler içinde sabun kalıbı gibi eriyip gitmiş gibiydi; öyle ki kendisine söylenilenleri duymadı bile.

Ayin için gelen rahipler sunakları toplayarak birer ikişer evi terk etmeye başlayınca, ev sakinleri ıssız odalarda cenazeyle baş başa kaldı. Her kötü haber gibi bu da tez duyulduğu için baş sağlığı dilekleri şimdiden ulaşmaya başlamıştı. Genji'den, Tō no Chūjō'dan ve birçok kişiden taziye mesajları geldi.

Prensesin babası eski imparator Suzaku'dan gelen mektup özellikle yürek parçalayan türdendi. Bu mektubu okuyabilmek için Prenses kendini zorladı. "Kızım, annenin uzun zamandır hasta olduğunu biliyorum. Son zamanlarda iyice kötüleşmişti. Ona yeteri kadar ilgi göstermemekle ne kadar büyük hata ettiğimi şimdi daha iyi anlıyorum. Ama olan oldu, ölen öldü. Yapılacak bir şey yok. Senin ruh sağlığın benim için çok önemli. Eğer seni rahatlatacaksa hemen söyleyeyim, annenin ölümüne en az ben de senin kadar üzüldüm. Senin acılarını da paylaşıyorum. Fakat kızım, dünyayı kendine zindan etme. Hiçbir şey baki değil."

Kız gözyaşları içinde mektubu okuduktan sonra babasına cevap yazdı.

Yaşlı kadın cenaze töreninin hemen öldüğü gün yapılmasını vasiyet etmişti. Cenaze hazırlıklarını Yamato Valisi olan yeğeni üstlenmişti. Prenses son olarak annesiyle bir müddet yalnız kalmak istediği için kendisine izin verdiler, fakat bu arada cenaze hazırlıkları hızla devam ediyordu.

Sonunda Yūgiri konağa gelebildi ama zamanlama çok kötüydü.

Sanjō Konağı'ndan ayrılırken, "Bugün Ono'ya gidiyorum" demişti evdekilere. "Bugün gitmezsem daha başka ne zaman giderim bilemiyorum. Daha sonraki günler benim için hiç uygun değil." Gözlerinin önüne inim inim inleyen Prenses gelmişti.

"Lütfen efendimiz," dedi kadınlar, "Acele etmeyiniz."

Fakat Yūgiri ısrarlıydı, kimseyi dinlemedi. Uzun bir yolculuktan sonra Ono Konağı'na vardı; evde onu ağıt ve gözyaşı bekliyordu. Kasvetli paravanlar Yūgiri'nin cenazeyi görmesini engelledi. Onu prensesin odasına götürdüler, Yamato Valisi oralara kadar zahmet ettiği için Yūgiri'ye gözyaşları içinde teşekkür etti. Son-

ra da Yūgiri köşedeki tırabzanlara dayanarak prensesin kadınlarından birkaçının hemen oraya gelmesi için emir verdi. Kadınlardan hiçbirisi onunla uğraşacak durumda değildi, sadece Koshōshō gelmişti. Duygusal bir insan olmamasına rağmen, ev sakinlerinin durumunu gördükten sonra kelimeler boğazına düğümlenmiş, her şeyin ne kadar fani ve geçici olduğunu bir kez daha kavramıştı.

"Onun artık iyileşmekte olduğuna kendimi inandırmıştım" dedi sesi titreyerek, "Demek ki rüya görüyormuşum. Ölümü benim için gerçekten çok ani oldu."

Annemi acılara gark edip aklını başından alan adam karşımda diye düşünüyordu Prenses. Evet, kaçınılmaz son denilen bir şey vardı, ama annesini en çok yıkan şey bu adamla olan ilişkisiydi. Ona haber göndermek için kendini ne kadar zorlasa da hiç içinden gelmedi.

"Sevgili hanımımız, bu insan önemli bir devlet büyüğü ve o kadar yol tepip buralara kadar sizi görmeye geldi. Ona bir yanıt vermeniz lazım. Ne dedi diyelim? Bize çok iyiliği dokundu, nankörlük etmemek lazım. Lütfen, ona böyle bir izlenim vermeyelim."

Prenses, "Önce şu halime bir bakın, sonra içinde bulunduğum ruhsal bunalımı anlamaya çalışın ve ona göre kendisine siz cevap verin. Ne söyleyeceğimi kendim de bilemiyorum. Nasıl isterseniz öyle yapın" dedi ve odasına çekildi.

Onun durumunu anlamışlardı. Kadınlardan biri Yūgiri'ye giderek, "Efendim, teşrif ettiğinizi kendisine bildirdik ama hanımımız şu anda canlı cenazeden farksız" dedi.

"Vallahi, ne diyeyim bilemiyorum ki, başı sağ olsun. Doğrusu ben de sarsıldım, biraz düzeldikten sonra yine geleceğim. O zamana kadar Prenses de kendine gelmiş olur. Annesini çok ani kaybettik. Neden böyle oldu?" diye sordu Yūgiri.

Koshōshō olan biteni, tansiyonu yükseltmeden, dura dura merhum annenin açısından izah etmeye çalıştı. "Efendim, size bir şeyler anlatacağım ama lütfen beni sizi itham ediyormuşum gibi değerlendirmeyiniz. Bu kötü olaylar hepimizi çok sarstı. Ortadaki belirsizliklerden dolayı belki bende de suç var. Genç hanımın durumu çok kötü. Annesini kaybedeli canlı cenazeden farksız. Ama bu da geçecek. Prenses biraz kendine gelsin ona sizi daha iyi anlatacağımdan ve kendisinin de sizi daha iyi anlayacağından eminim."

Kadın, prensesin duyduğu acıyı hiç de abartmıyordu. Yūgiri, "Evet, durum hepimiz için aynı. Hepimiz zifiri karanlıkta yürüyoruz. Lütfen onu teselli edin. Buna çok ihtiyacı var, ancak iyi olduktan sonra bana cevap verebilir" dedi.

Gitmeye hiç niyeti yoktu, ama çok hassas bir durumdu. Ortada ayaklar altına almak istemediği onuru vardı. Cenaze töreninin o akşam olacağını hiç düşünmemişti. Tören hazırlıkları çok hızlı bir şekilde yapıldığı halde eksik olan hiçbir şey yoktu. Buna rağmen civarda kendi arazilerinde çalıştırdığı adamları konakta toplayarak cenaze törenine yardım etmeleri için onlara talimat verdi ve şehre döndü.

Hazırlıklar baştan savma yapılsa bile cenaze törenlerine pek çok insan katılıyordu; bu yüzden dikkatli olmak gerekirdi.

Yamato Valisi, Yūgiri'ye "Cenaze törenine yaptığınız katkılardan dolayı zât-ı âlinize şükranlarımızı sunarız, lütfen kabul edin" dedi.

Her şey bitmiş, Prenses yapayalnız kalmıştı. Hüngür hüngür ağlıyor, acılar içinde kıvranıyordu ama yapacak bir şey yoktu. Kadınlar prensese konuşurken, "Kimsenin kimseye o kadar bağımlı olmaması lazım, hatta anneye bile" diyorlardı.

Olayın ayrıntılarını düşündükten sonra, "Prensesimiz, artık burada yalnız başınıza kalamazsınız. Huzur arıyorsanız, şehre dönmeniz gerek" demişti vali.

Fakat Prenses Ono Konağı'ndan ayrılmak istemiyordu; başı dumanlı dağlarda annesinin anılarıyla baş başa yaşamak istiyordu. Matem boyunca konakta kalan rahipler doğu kanadındaki bazı odaların içine ve dışına seyyar ibadet kabinleri kurdukları için kimse onların hâlâ konakta olduğunu anlayamıyordu. Prensesin odasındaki son renkler de böylece solup gitmişti.

Günler gelip geçerken, prenses neredeyse geceyi gündüzden ayıramaz duruma gelmişti. Dokuzuncu ayın içindeydiler.

Dağlardan buz gibi rüzgârlar eserken ağaçlar çırılçıplak soyunmuştu. Yılın en kasvetli zamanıydı. Prensesin dünyası gökyüzü gibi simsiyahtı. Daha fazla acı çekmemek için ölmek istiyordu, ama beceremiyordu. Yūgiri'nin göndermiş olduğu hediyeler rahipleri sevindirse de evin içi son derece kasvetliydi. Prenses her gün Yūgiri'den mektup alıyordu. Bunların çoğu prensesin kayıtsızlığına karşı sitemler ve harikulade güzel bir dil ile yazılmış baş sağlığı dilekleriyle doluydu. Ancak prensesin hiçbir şeyi gözü görmüyordu, mektuplara bakmamıştı bile. Annesinin son birkaç gün içindeki hali kafasına takılıp kalmıştı, bir türlü bu kâbustan kurtulamıyordu. Günden güne eriyip giden annesi sanki hâlâ yanındaymış gibiydi. Her şey çok kötü ve ümitsizdi. Olayları başka türlü yorumlama yeteneğini tamamen yitirmişti. Böyle kötü şeyler düşünmeye devam edecek olursa annesinin öbür dünyadaki yolunu karartacağının farkındaydı; fakat başka türlü davranmak elinden gelmiyordu. Yūgiri'den gelen en kısa notlar bile onu iğrendiriyor, gözyaşlarına boğuyordu. Etrafındaki kadınlar şaşkın ve çaresiz kalmışlardı. Prenses için ne yapacaklarını bilemiyorlardı.

Prensesin bu sessizliğini Yūgiri önce annesinin ölümünden duyduğu üzüntüye verdi. Aradan o kadar zaman geçtiği halde hiç cevap alamayınca yavaş yavaş prensese gücenmeye başlamıştı. Matem tutmasına tutmalıydı ama her şeyin bir sonu vardı. Prenses artık kabalaşmaya, duygusuzlaşmaya, çocuklaşmaya başlamıştı. Mektuplarını çiçeklerle, yapraklarla, kelebeklerle süslese belki okumamakta haklıydı ama Yūgiri onun acılarını sanki kendi acısıymış gibi yüreğinde hissediyordu ve öyle yazıyordu.

Yūgiri o anda anneannesinin ölümünü hatırladı. Dayısı Tō no Chūjō kendi öz annesini kaybettiğinden dolayı pek sarsılmamış, hemen yaşam ve ölümü yan yana getirerek hayat felsefesi yapmaya başlamıştı. Yapılan cenaze merasimi bile merhum anneye değil, etraftaki insanlara gösteriş içindi. Fakat cenaze töreni için gösterdiği ilgi ve özverili hizmetlerinden dolayı Genji'ye minnettardı. Merhumenin damadı olduğu halde kadının oğlundan fazla hizmet etmişti. Yūgiri'nin o ailede en çok sevdiği kişi, insanların çektiği acı ve ıstıraplara hassas olan Kashiwagi idi. Bu yüzden kocası Kashiwagi'yi kaybeden prensesin içinde bulunduğu derin hüznü çok iyi anlıyordu.

Kumoinokari bu arada, Yūgiri'nin davranışlarını irdeleyerek, "Bütün bunlar da ne demek oluyor?" diye kendi kendine soruyordu. Son zamanlarda kocası niçin prensesle ve merhum annesiyle bu kadar sık mektuplaşmıştı?

Bir akşam Yūgiri evinde oturmuş gökyüzünü seyrederken, Kumoinokari küçük oğlanlarından birini yanına çağırarak ellerine bir kâğıt verdi ve "Hadi bunu babanıza götürün" dedi. Kâğıdın üstünde şunlar yazılıydı:

"Haydi bana dök içini, bir teselli verem sana,
Bu matemin, kız içinse, ne yanarsın anasına?

"Belirsizlik kadar feci bir şey yok."

Yūgiri karısından bu notu alınca gülümsedi. İkinci Prenses'in annesi hakkında söylediği sözleri pek beğenmemişti ama kızın muhteşem bir hayal gücü vardı. Gayet serinkanlı bir şekilde hemen ona çalakalem bir şeyler karaladı:

"Hayat bir çiy tanesi, boş misafirhanesi,
Sanki kimse gelmemiş, dünyada her şey fani.

"Hem benim muhabbetim milletin menfaati!"

Kocasından aldığı yanıt Kumoinakari'yi hiç memnun etmemişti, "Bu adam dobra dobra konuşmayı bir türlü öğrenemedi gitti!" diyerek kendi kendine hayıflandı. Kumoinokari'nin derdi millet değildi, kendi hayatıydı.

Yūgiri Ona'ya gitmek için tekrar yola çıktı. Matem dönemi bitinceye kadar bekleseydi iyi olurdu ama daha fazla dayanamadı. Her şeyden önce prensesin itibarını koruması lazımdı. Daha sonra da ona her erkeğin davrandığı gibi davranabilirdi. Kumoinakari'yi, kuşkularının yersiz olduğuna ikna etmek için çok gayret etmedi. İkinci Prenses'in düşmanca tavrındaki kararlılığına rağmen, Yūgiri'nin de elinde bir kozu vardı. Bu da ikinci akşam gelip onları ziyaret edemediğinden dolayı, kızın annesinden almış olduğu sitem dolu mektuptu.

Dokuzuncu ayın ortalarıydı. Dünyadaki en duyarsız insanın bile dağların rengine kayıtsız kalamayacağı bir zamandı. Sonbahar rüzgârları ağaç yaprakları-

nı kopartıp var gücüyle önündeki tepelere sürerken, yabani asma yaprakları geride kalacaklarını düşünerek mahzunlaşmış gibiydiler. Uzaklardan Yüce Buda'nın ismini terennüm eden bir sutra duyuldu. Bunun haricinde bütün Ono Konağı terk edilmiş gibiydi. Geyikler, kendilerini korkutup mahsulleri yemelerini önlemek için sağa sola konmuş çanlara hiç aldırmadan çitleri aşarak içeri sığınmıştı. Bu halleriyle, bahçedeki sonbahar renkleri arasında dolaşan hüzün beneklerinden farksızdılar. Bir erkek geyik yanık yanık böğürürken, civardaki şelale, onun bu karamsar düşüncelerine sanki bir son vermek ister gibi gürlüyordu. Sararmış otlar arasında isteksizce öten böcekler onlara, gidin buralardan der gibiydi. Ama onlar nereye gideceklerini bilmiyorlardı. Çalıların arasından fırlayan çiy yüklü yılan otları etrafındaki bitkilere meydan okuyarak herkesi kovuyor gibiydi. Sonbaharın bu ses ve görüntüleri her ne kadar sıradan bir şeymiş gibi gelse de aslında içinde bulunulan zaman ve mekâna en uygun olarak seçilmiş ender, hazin bir manzarayı andırıyordu.

Yūgiri, şeffaf yumuşak kaftanının altındaki koyu kırmızı kimonosu içinde kapıya doğru yürüdü ve durarak etrafına bakındı. Sadece ona yönelmiş gibi görünen batan güneşin ışıkları o kadar parlaktı ki, elindeki yelpaze ile yüzünü kapatmak zorunda kaldı. Bu haliyle, kendisini seyretmekte olan nedimelere bir kadının endamını nasıl göstermesi gerektiğini anlatmak ister gibiydi ama kadınların arasında onu taklit edebilecek birisi yoktu. Koshōshō'yu yanına çağırırken, o yakışıklı yüzüyle öyle bir gülümsedi ki bu tebessüm en amansız acıyı bile hafifletebilirdi.

Koshōshō çok yakınında olmasına rağmen Yūgiri ona "Biraz daha yaklaş lütfen, biraz daha!" dedi, çünkü panjurların arkasında birileri olduğunu anlamıştı. "Bana yardım et, bana biraz daha yakın davran. Ben o kadar yolu, dere tepe demeden, burada ağaç olmak için tepmedim. Hem de çok ağır bir sis vardı." Özellikle pencerelerin bulunduğu tarafa bakmaktan çekinerek, başını dağlara çevirdi. Yūgiri, "Biraz daha, biraz daha yakınıma gel diye ısrar edince Koshōshō gidip, gri matem perdesinin arkasına oturdu ve eteklerine bir çekidüzen verdi. Yamato valisinin kız kardeşi olan Koshōshō, aynı zamanda, vefat eden merhumenin yeğeni ve İkinci Prenses'in de kuzeniydi. Daha çocukken teyzesi onu yanına aldığı için İkinci Prenses ile kardeş gibi büyümüşlerdi. Bu yüzden en koyu renkli matem elbisesi onun sırtındaydı.

Çok geçmeden Yūgiri gözyaşlarına boğulmuştu. "Bir taraftan acı kaybımıza metanetle göğüs germeye çalışırken öte yandan da prensesin bana karşı göstermiş olduğu soğuk tavırla baş etmeye çalışıyorum; hem de ona karşı her zaman boynum kıldan ince olduğu halde! Artık daha fazla dayanamıyorum. Ruhum bedenimden ayrılmış da hayatımın anlamı kaybolmuş gibi derin acılar içindeyim." Bunları söyledikten sonra annenin ölmeden önce ona yazmış olduğu son mektuptan bahsetti.

Koshōshō da hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. "Yazdığı son mektuba sizden cevap alamayınca öyle içine kapandı ki bir daha oradan çıkamadı. Kadıncağız gözümüzün önünde sabun kalıbı gibi eridi gitti. O habis ruh yok mu, kadının bu durumundan istifade ederek yine ortaya çıkıp onu taciz etmeye başladı. Çok iyi hatırlıyorum, genç yaşta kaybettiğimiz Kashiwagi efendimizin başına gelenler aynen onun da başına geldi. Fakat kızının da en az kendi kadar üzgün olduğunu gördükçe sırf onu teselli edebilmek için hep canını dişine takarak kendini toparlamaya çalıştı. Zavallı prensesimiz o sıralarda sersemlemiş, dünya ile alakasını kesmişti." Koshōshō, gözyaşları içinde dura dura konuşurken içinde kaynayan acıyı bastırmaya çalıştığı her halinden belli oluyordu.

"İşte ben de zaten onu söylemek istiyorum. Prensesin kendini toparlayıp aklını başına alması lazım. Belki bu uyarılarımı küstahça bulabilirsin ama Prensesin artık benden başka kimsesi kalmadı. Babası iflah olmaz bir münzevi. Çile çekilen tapınakların bulunduğu başı dumanlı dağlardan ona saat başı mektup geleceğini düşünüyorsa büyük hata ediyor. Lütfen sen şu kıza kulağına küpe olacak bir-iki çift öğüt ver. Ne olacaksa olsun artık. Hayat canına tak etmiş olabilir, ama kimin etmiyor ki! Olan olacak, ölen ölecek, herkes yoluna devam edecek. Bizim asıl amacımız sevdiğimiz insanları böyle zalim vedalardan kurtarmak."

Yūgiri konuşmasına devam ederken, Koshōshō hiç müdahale etmeden üzüntülü bir şekilde onu dinledi. Tam o sırada, bahçe duvarlarının ardından bir erkek ceylanın sesi duyuldu.

Yūgiri bunun üzerine "Onlardan ne farkım var?"[120] diye kendi kendine hafifçe mırıldanmıştı.

"Dere tepe demedim, dağları aştım geldim,
Şikâyetim çok ceylan! Senin gibi inlerim."

Koshōshō ona yanıt verdi:

"Güz dağlarında giydik mor matem urbasını,
Tutuyoruz böğüren, ceylanların yasını."

Bu şiir bir şaheser sayılmazdı ama zaman, mekân ve Koshōshō'nun dingin sesi şiire bambaşka bir nefes vermişti.

Prensese not üstüne not gönderdi, fakat ondan sadece çok kısa ve sert bir cevap geldi. "Şu anda bir kâbusun içindeyim. Bana biraz zaman verin, kendime geleyim. Size daha sonra şükranlarımı sunacağım."

---

120. Anonim, *Kokinshū* 582:
Güzün dağda geyikler, böğürür dişi arar,
Ben odamda yalnızken, onlardan ne farkım var?

Bu kadar inat görülmedik bir şeydi! Onun bu sözleri şehre ulaşıncaya kadar beyninde yankılanıp durmuştu. Hüzünlü sonbahar semalarını süsleyen dolunay bu gece, muhteşem pırıltısıyla, ona karanlık Ogura[121] tepelerini geçerken yoldaş olmuştu. Prensesin İchijo Konağı da çok metruk bir vaziyetteydi. Bahçenin güneybatı köşesindeki duvarı tamamen çökmüştü. Panjurları kapalı, bahçesi bakımsız bu mekânda in cin top oynuyordu. Bu duruma el koyan sadece dolunaydı; bahçenin içindeki gölcüklerin üzerine vuran şavkıyla bahçeyi ele geçirmiş gibiydi. Kashiwagi'nin sağken böyle dolunaylı gecelerde, bahçeyi flütüyle nasıl inim inim inlettiği aklına geldi.

"Ah ederim sevdiğim, dostlarım yok olmuş, vay!
Bahçelerde suları bekleyen tek dolunay!"

Sanjō Konağı'na döndüğünde sanki ruhu onu terk edip gökyüzüne yükselmiş gibi akşam semalarını seyretmeye başladı.

Kadınlardan biri "Beyefendiyi hiç böyle görmemiştik. Biz onu hep makul davranan bir insan olarak bilirdik" diye onun hakkında birkaç söz etti.

Kumoinokari o sıralarda gerçekten çok mutsuzdu, çünkü kocası Yūgiri'nin aklı başında değildi. Herhalde Rokujō Konağı'ndaki dilberleri göre göre aklı başından gitmişti. Böyle şeylere zaten alışkındı ama Yūgiri için sıkıcının ötesinde yavan bir kadın olma düşüncesi artık ona yabancı gelmemeye başlamıştı. Ona tatminsizliğin asıl kaynağının kendisi olduğunu öğretmek gerekiyordu. Belki babası Genji gibi birisi olsaydı, daha rahat, daha huzurlu bir hayatı olabilirdi.

Şafak sökmek üzereydi. İkisi de yalnız ve kendi düşünceleriyle baş başaydılar. Fakat Yūgiri, daha sisler dağılmadan her sabah erkenden kalkıyor, prensese mektup yazıyordu. Kumoinokari bu kez, daha önce yaptığı gibi, mektubu elinden çekip almamıştı ama onun evli bir insan olarak bu iletişimini çok iğrenç bulmuştu. Uzun bir mektuptu. Yūgiri, mektubunu bitirdikten sonra beğendiği bölümleri etraftan duyulacak şekilde kendi kendine mırıldanmaya başlamıştı.

"Nedir senin takvimin?"

"'Tükenmez bir kâbustan uyanınca' demiştin,
'Buluşuruz seninle', nedir senin takvimin?"

---

121. Ogura tepesi coğrafi olarak Kyoto'nun batısında kalır ve bu yüzden Yūgiri'nin dönüş güzergâhı üzerinde değildir. Ancak bu sözcüğün Japoncada "karanlık", "loşluk" gibi anlamları olduğu için sözcük oyunu yapmak amacıyla metne konduğu tahmin ediliyor.

Bu şiiri yazdıktan sonra ayrıca "Evet, takvimine baktın mı? Ne yapayım şimdi ben?" diye eklemiş, sonra da mektubu zarfa koyup haberciye uzatmıştı.

Kumoinokari mektubuna neler yazdığını öğrenmek için meraktan çatlıyordu. Hani gelen cevabı bile görse ona da razıydı. Bu durum onu çok rahatsız etmişti.

Cevap geldiğinde öğle üzeriydi. Mektup her zamanki gibi Koshōshō'dan geliyordu. Koyu eflatun renkli bir kâğıt üzerine yazılmış kısa, ciddi bir iş mektubundan farksızdı.

"Prenses gönderdiğiniz uzun mektubun sayfalarının altına, 'Hiç yoktan iyidir' diyerek bazı notlar karaladı. Ben de size bunları aynen gönderiyorum."

Demek Prenses mektubu görmüştü! O kadar sevinmişti ki, bu mutluluğunu etrafına belli etmekten kendini alamamıştı. Bir kelime oradan bir kelime buradan derken, prensesin notlarını birleştirerek sonunda ortaya anlam ifade eden bir şiir çıkarmayı başardı.

"Gece gündüz ağlarım mekânım Ono dağı,
Sessiz bir şelaledir, döktüğüm gözyaşları..."

Mektubuna ayrıca o güzel el yazısıyla şiir seçkilerinden alıntılar da yapmıştı.

Sevdiği bir kadın yüzünden aklı başından giden erkekleri Yūgiri hep tuhaf karşılamış, davranışlarının sakat olduğunu düşünmüştü. Şimdi ise aynı şeyi kendisi yapıyordu ve tuhaf bulduğu insanlardan bir farkı yoktu. Fakat bunun düşüncesi bile acı vericiydi. Titreyip kendine dönmek istedi ama iş işten geçmişti, beceremedi.

Bu olay, sonunda Genji'nin de kulağına gitmişti. Genji'nin gençlik yıllarındaki hovarda haline hiç benzemeyen ve şimdiye kadar hakkında en ufak bir dedikodu fısıltısı dahi duyulmayan o sakin, ağırbaşlı oğlu gitmiş, yerine iki kadını birden mutsuz eden farklı bir Yūgiri gelmişti. Üstelik ailenin içindendi: Tō no Chūjō'nun hem yeğeni hem de damadıydı. Büyük bir ihtimalle Yūgiri ne yaptığını bilmiyordu ve birinin ona bunu hatırlatması lazımdı. Ama sonuç olarak bu bir kaderdi, Genji de onun gibi yaşını başını almış bir evladına akıl verecek durumda değildi. Kadınlara acırken kendisinin de zaman zaman Murasaki'yi ne kadar mutsuz ettiği aklına geldi. Bir gün havadan sudan bahsederlerken Yūgiri'nin, merhum Kashiwagi'nin dul karısıyla olan ilişkisini ona da açtı. Böyle durumlarda en çok mağdur olan taraf İkinci Prenses gibi kocasını kaybeden kadınlar oluyordu. "Ben de" dedi Genji Murasaki'ye, "Kashiwagi gibi ölüp gidecek olursam, senin halin nice olur?" Bunu duyan Murasaki kulaklarına kadar kızardı, ama Genji'den daha uzun yaşayacağını zannetmiyordu.

Acaba Genji, Murasaki'yi daha ne kadar kendi başına bırakacaktı? Kadın olmak gerçekten çok zordu. Hareketleri kısıtlanmış, bir kafes içinde geçen zavallı

bir hayattı kadınlarınki. Ama insan bütün duygularını inkâr edip, güzelliğe, şefkate ve dünyanın başka sevinçlerine sırtını dönecek olursa geriye ne kalıyordu ki? Oturup ecel gününü beklemek mi? Böyle bir hayat, kızlarını, onların mürüvvetini görmek için yetiştiren ana babaları için de çok acıydı. Kadınların bu hayatı, eski masallarda anlatılan Suskun Prens'in[122] durumuna benziyordu. Her şeyi içlerine atmaları gerekiyordu. Ama bu ne kadar doğruydu? Din adamları bile suskunluğun günah olduğunu söylüyordu. Nitekim Suskun Prens bile hayatta kalmayı konuşmaya karar verdikten sonra başarabilmişti. Kendilerine orta bir yol seçmiş olsalar bile hayat, kadınlar için yine de zordu. Bütün bunları düşünürken Murasaki'nin aklına kucağında büyüyen üvey kızı Prenses Akashi gelmişti. Kim bilir, belki o da günün birinde aynı sorunlarla yüz yüze gelecekti.

Yūgiri ziyarete gelince, Genji olayı bir de onun ağzından dinleme fırsatı buldu. "İkinci Prenses'in annesi için tutulan matem neredeyse sona ermek üzere. Onu tanıyalı tam 30 yıl oldu. Zaman ne kadar da çabuk gelip geçiyor... Hayat işte böyle, gün doğunca uçup giden bir çiy tanesi kadar fani... Biz de kalkmışız dişimizle tırnağımızla ona tutunmaya çalışıyoruz. Çok düşündüm her şeyi geride bırakıp inzivaya çekilmek için; bu kadar lüks içinde kaygısız, tasasız yaşamak gerçekten çok yavan."

"Haklısınız baba" dedi Yūgiri, "Hepimiz bu pamuk ipliğinden hayata tutunmuş, dik durmaya çalışıyoruz. Ochiba'nın annesi için yapılan cenaze işlerinin ve daha sonraki ayinlerin bütün masrafını kimsenin yardımını beklemeden yeğeni Yamato valisi karşıladı. Düşününce insan üzülüyor, kadın arkasında bir şey bırakmadı ki... Kendisi hayattayken maddi saygınlığı kusursuz gibi görünüyordu ama artık her şey değişti."

"İmparator Suzaku'dan haber var mı? Prensesin durumu şu anda çok kötü olmalı. Ben onları pek yakından tanıma fırsatı bulamadım ama merhumenin mükemmel bir insan olduğu geliyordu hep kulağıma. Kaybımızın büyük olduğunun farkındayız. Aslında en çok ihtiyaç duyduğumuz insanlar aramızdan ayrılanlar. Bu ölüm Suzaku'yu da çok sarsacak. Herkes, benim eşim olan Üçüncü Prenses'ten sonra en çok kızı Ochiba'yı sevdiğini, bu kızın çok güzel olduğunu söylüyor.

"Şimdi kızı ne durumda? Çok merak ediyorum doğrusu. Annesi, senin de söylediğin gibi kusursuz bir kadındı. Onu pek yakından tanıyamadım sadece bir yerlerde birkaç defa gördüm hepsi o kadar."

---

122. Japonya'da Taishi Bohaku-kyō sutrası olarak bilinen bir Budist dini metnine göre, Harana Krallığı'nın Prensi Bohaku önceki hayatında geçmiş ve gelecek, iyi ve kötünün sırlarını bilen ermiş bir kişidir. Ancak başkasına kızarak söylediği bir söz yüzünden cehenneme atılır ve çok ıstırap çeker. Dersini alan Prens Bohaku yeni hayatında hiç konuşmamaya karar verir ve tam 13 yıl ağzını açıp tek söz etmez. Buna sinirlenen kral babası onun diri diri gömülmesini emredince, Bohaku sessizliğini bozar ve ülkesine kral olur. Keşişler de sessizlik yemini ettikleri bir dönemden geçerler.

Genji'nin kurnazca manevralarına rağmen Yūgiri, İkinci Prenses hakkındaki düşüncelerini ele vermek istemiyordu. Bu kızı gerçekten kafasına koymuşsa, ona ne söylesem boş diye düşündü Genji. Bu kadar kararlı bir insana akıl vermiş vermemiş, ne fark ederdi ki? O, kendi bildiği doğrultuda gidiyordu. Konu üzerinde ısrar etmekten vazgeçti. Aslında cenaze işleri ve sonrasıyla ilgili masrafların tamamını Yūgiri üstlenmişti. Böyle konular gizli kapaklı kalmadığı için olanlar, Tō no Chūjō'nun kulağına kadar gitmişti. Yūgiri'yi yakından tanıdığı için haklarında çıkan dedikoduların suçlusunu İkinci Prenses olarak gördü. Demek, bu ufak fingirdek nazenin aslında saman altından su yürütüyordu da kayınpederinin ruhu bile duymamıştı! Hem oğlanları hem de Tō no Chūjō'nun kendisi bütün ayinlere katılmış ve tapınaklara cömert bağışlarda bulunmuşlardı. Sonunda hiç kimse geride kalmamak için büyük katkılarda bulununca kadının cenazesi büyük bir devlet adamı için yapılan törenden farksız bir hale gelmişti.

Prenses ömrünün sonuna kadar Ono Konağı'ndan ayrılmayacağını söylemişti. Babası bunu öğrenir öğrenmez hemen bir mektup yazarak buna itiraz etti.

"Olmaz kızım. Buradan ayrılmakla başım derde girecek diye düşünmekte haklısın ama yalnız bir kadın dünyadan elini eteğini çekmek istediğinde, genellikle hep tersi bir olay başına geliyor. Adı dedikodulara karışıyor. İşte böyle bir durumdasın. Ne çemberin dışına çıkabiliyor ne de içinde rahat edebiliyorsun. Biliyorsun ben rahip oldum, kız kardeşin de benim ayak izlerimden yürüyerek rahibe oldu. Böyle olunca ne olacak biliyor musun? Herkes benim ardımdan zürriyetsiz adam diyecek, soyu kurudu diyecek. Şimdi prensip olarak belki benim bu laflara gülüp geçmem lazım. Ama kızlarımın ikisini de birbiriyle yarışırcasına rahibe olmak için manastıra koşarken görmek hiç de hoş değil. Hayır kızım! Bu dünyadan sana gına gelmiş olabilir ancak sen kalkar da dünyadan fevri bir şekilde kaçacak olursan, emin ol kendini gırtlağına kadar onun içine batmış olarak göreceksin. Lütfen aklını başına devşir, sinirlerine hâkim ol, bu konuyu daha sakin, ruhen daha müsterih olduğun bir zaman düşün!"

Suzaku, Yūgiri'nin çevirdiği dolaplardan haberdarmış gibiydi. İnsanlar maalesef kızı ve Yūgiri hakkında pek olumlu konuşmuyordu. Ochiba'yı oyuncak gibi oynanmış ve terk edilmiş biri olarak görüyorlardı. Her ne kadar kızını, Yūgiri'nin hareminde sıradan bir cariye gibi görmek onun için onurlandırıcı bir şey olmasa da kızına bunları söyleyerek onun kalbini kırmak istemiyordu. En iyisi bunları sanki hiç duymamış gibi davranarak bu konuda bir fikir beyan etmemekti. Bu yüzden kızına konuyla ilgili olarak ağzını açıp tek kelime etmedi.

Yūgiri bu arada kendini çok rahatsız ve aciz hissediyordu. Yaptığı bütün girişimler Ono Konağı'nın duvarlarına çarpıp geri dönüyor, Prens'e hiç mi hiç tesir etmiyordu. Israr etmekle de hiçbir yere varamamıştı. Yapması gereken tek şey merhum annenin onun damat adaylığını kabul etmiş olduğunu kanıtlamaktı, ama bunu nasıl

yapacağını bilmiyordu. Belki de merhum annenin adına gölge düşüreceğini bilmesi pahasına Ochiba'yla olan ilişkilerinin daha kadın sağken başladığını etrafa yayması gerekiyordu. Fakat bir başlangıç tarihi saptayamıyordu. Sonra da bütün bu düşünceleri saçma sapan bularak yeniden pişmanlık gözyaşları döküyordu.

Kızı tekrar başkentteki İchijō Konağı'na getirmesi ve konağın tamirat, tadilat ve temizlik işlerini yaptırması için Yamato valisine talimat verdi. Konak aslında krallara layık güzel bir evdi, fakat geride bırakmış olduğu kadınlar bahçeyle ilgilenemediğinden dolayı yabani otlardan geçilmez hale gelmişti. Temizlik ve boya işleri bittikten sonra Yūgiri bu kez validen evin pencere, perde, minder, paravan gibi iç dekorasyonuyla ilgili işleri yaptırmasını söylemişti.

Yūgiri, kararlaştırılan günde İchijō Konağı'na giderek, prensesin kalmakta olduğu Ono Konağı'na bir korumanın refakatinde arabalar gönderdi. Yamato Valisi de bu arabalardan birindeydi. Prenses şehre dönmeyi reddetti. Ono Konağı'ndaki bütün kadınlar, hatta Yamato valisi, prensesi ikna etmek için saatlerce bağıra çağıra dil döktüler. Sonunda vali dayanamayarak sinirli bir şekilde konuşmaya başladı: "Sayın Prenses, sizi anlıyorum ama tahammülümün de son sınırına geldiğimi hissediyorum. Kendi resmi işlerimi bir kenara iterek sırf sizi memnun etmek için elimden gelen her şeyi yaptım. O kaybettiğiniz kadın benim kız kardeşim! Dolayısıyla, annesini kaybetmiş bir yeğenim olarak size acıdım. Benim kısa zamanda tekrar işimin başına dönmem lazım. Sizi yalnız başınıza İchijō Konağı'na göndermek istemediğim için ben buradayım. General Yūgiri şu anda konağın bütün işleriyle ilgilenmekte. Yapılan bütün bu hazırlıkların bir prensese layık olmadığını ben de biliyorum ama daha kötüsünü de gördük. Tek başınıza, hakkınızda yapılan dedikoduların üstesinden gelebileceğinizi mi zannediyorsunuz? Eğer böyle düşünüyorsanız, bu çocukça fikirden vazgeçiniz. Dünyanın en güçlü kadını bile ona yardım eden, her tökezleyişinde onu elinden tutup kaldıran birisi olmadan tek başına hayatla mücadele edemez. Size yardım elini uzatan birisi varsa o eli geri çevirmeyin." Vali daha sonra da Koshōshō ve Sakon'a dönüp, "Siz de bu konuda şimdiye kadar ona hiç yardımcı olmadınız. Bu davranışınızı kınıyorum!" diyerek onları azarladı.

Hemen prensesin üstündeki matem elbiselerini çıkarıp, tertemiz, yeni elbiseler giydirdiler, rahibe olmak için kestirmeye niyetlendiği saçını güzelce tarayıp fırçaladılar. Biraz seyrelmişti ama bir buçuk metrelik uzunluğuyla kadınları hâlâ hasetten çatlatacak kadar güzeldi. Bu arada Prenses kendisini çok korkunç bulduğunu, kimselere görünmek istemediğini, mutsuz olduğunu söylenerek mızmızlanıyordu.

Kadınlar, "Biraz daha acele edin prensesimiz, biraz daha! Geç kalıyoruz" diyerek teker teker yanına gelip ona destek veriyorlardı.

Birdenbire korkunç bir fırtına patladı.

"Annemin dumanına, ey rüzgâr kat da beni,
İstemediğim yere, savurup atma beni."

Kızın rahibe olmak istediğini bildikleri için bütün makas ve bıçakları saklamışlardı. Artık hiçbirine gerek yoktu. Ona ne yaparlarsa yapsınlar prensesin umurunda değildi. Ona çocuk dememişler, gizlice saçını keser diye hakkında inatçı olduğunu düşünmemişler, artık onu hiç ilgilendirmiyordu.

Herkes büyük bir telaş içinde hazırlık yapıyordu. Kadınlar tarak, mücevher, aksesuar sandıklarını hazırlamışlar, ellerine ne geçerse çuvallara doldurarak şehre göndermişlerdi. Ev tam takır kalmıştı. Prenses böyle bir yerde yalnız başına kalamazdı. Gözyaşları içindeki prensesi sonunda arabaya bindirdiler. Her zaman annesi için ayrılmış olan yanındaki koltuk artık boştu. Prenses o sırada Ono Konağı'na geldikleri günü hatırladı. Ölümcül hasta olan annesi kızını rahatlatmak için yol boyunca saçını okşamış konağa ulaştıklarında da ilk önce arabadan onun inmesini istemişti. Şimdi ise annesinden yadigâr kalan sedef kakmalı sutra kutusu ve uğur kılıcı yanındaydı.

"Gözyaşımdan ıslanan, küçük sedefli kutum,
Bir teselli ver bana, hep senden medet umdum."

Annesi öldüğünde tapınağa adak olarak verilen eşyaların arasında bunlar da vardı. Ama Prenses onları öteki adakların arasından çekip almıştı. Ne de olsa anne yadigârıydı bunlar. Kendisi için ısmarlamış olduğu siyah sutra kutusunun henüz yapımı bitmemiş, eline geçmemişti.

Kendini uzun bir seyahatten sonra, artık hiç tanımayacağı kadar değişmiş memleketine dönen balıkçı Urashima[123] gibi hissediyordu. İchijō Konağı'na döndüğünde gözlerine inanamadı; içerdeki kalabalık ve çalışan insanlarla her tarafından hayat fışkırıyordu. Bu manzara onu o kadar korkuttu ki aşağı inmek istemedi; bu yüzden onu taraçaya kadar arabayla getirdiler. Etrafındaki kadınlar onun bu yaptığından utanarak bu davranışını çocukluğuna vermişlerdi.

Yūgiri, İchijō Konağı'nın doğu kanadındaki ana salonu kendi kullanımı için ayırmıştı. Evden pek çok eşya alıp götürdüğünü gören Sanjō'daki kadınlar hem çok

---

123. Balıkçı Urashima hayatını kurtardığı kaplumbağanın sırtına binerek ölümsüzlerin yaşadığı bir adaya gider. Burada, kaplumbağanın aslında Denizler Kralı *Ryūjin*'in kızı güzel Prenses *Otohime* olduğunu öğrenir ve orada üç gün kalır. Daha sonra memleketini özleyip evine döneceği zaman Prenses ona bir kutu vererek bunu hiç açmamasını söyler. Evine döndüğünde ailesinin ve tanıdığı insanların hiçbirine rastlayamaz. Çünkü o gideli aradan üç yüz yıl geçmiştir. Kederli Urashima kutuyu açar ve birden üç yüz yıl yaşlanır. Bu efsanenin ilk kayıtlarına 8. yüzyılda kaleme alınan *Tango Fudoki*'de rastlanmaktadır.

üzülmüş hem de şaşırmıştı: "Çok garip doğrusu! Yūgiri ile prensesin ilişkisi ne zamandan beri devam ediyor?" diye kendi aralarında fısıldaşıyorlardı.

Yūgiri, düğün için henüz zamanın uygun olmadığını düşünüyordu. Akşam yemeğinden sonra ortalık tenhalaşınca prensesin kaldığı bölüme giderek Koshōshō'dan onu içeri almasını istedi.

"Lütfen efendim. Eğer onu seviyorsanız ve bu sevginizin kısa bir süre için de olsa devam edeceğini düşünüyorsanız lütfen bir-iki gün daha bekleyin. Siz onun evine geldiği için mutlu olduğunu düşünüyorsunuz ama durum hiç de öyle değil. Gördüğü değişiklikler onu öylesine sarstı ki kendini kaybetmiş durumda, neredeyse ölmek üzere. Ona moral vermeye çalıştığım zaman ise beni kalpsizlikle suçluyor. Benim söyleyeceklerim bu kadar. Kendimi onun yerine koysam bile bundan daha fazla bir şey söylemem mümkün değil."

"Sahi mi? Gerçekten çok tuhaf! Bu kız tahmin ettiğimden de akılsız çıktı." Koshōshō'ya tatlı tatlı kötü bir niyeti olmadığını söylemeye çalıştı.

"Lütfen efendim! Sizden rica ediyorum beni korkutmayın. Bu gidişle evden ikinci cenaze çıkacak. Muhakeme tarzınız beni aşıyor. Lütfen, size yalvarıyorum, herhangi bir sert ya da haşin bir harekette bulunmayınız."

"Hayır Koshōshō, bu çok özel bir durum. Senin hanımın beni her zaman listesinde sondan birinci olarak gördü! İstersen gidip hâkim çağıralım ve soralım: Benim o odaya girmeye hakkım var mı yok mu?" Yūgiri daha fazla bir şey söylemedi.

Koshōshō tebessüm ederek "Siz böyle bir fikrin gerçekten uygun olduğunu düşünüyorsanız o zaman boşuna çiğnemişsiniz yalan dünyayı! Yani bu konularda hiç tecrübeniz yok demektir! Çağırın şu hâkimleri gelsinler bakalım..."

Koshōshō'nun bu şakacı konuşmasının altında büyük bir kaygı yatıyordu; ne yaparsa yapsın Yūgiri'yi dizginleyememişti. Yūgiri, hiç aşina olmadığı koridorlardan askeri adımlarla geçerek prensesin odasına girdi. Prenses, Yūgiri'yi karşısında görünce şaşkınlıktan donakalmıştı. Onun böyle bir taşkınlık yapabileceğini hiç düşünmemişti. Elinde birkaç koz daha vardı ama bunları kullanacak olursa yer yerinden oynardı ne çocukluğu kalırdı ne hödüklüğü! Kendini elbise dolaplarından birine kilitleyerek geceyi orada geçirmeye hazırlandı. Buna rağmen hâlâ kendini emniyette hissetmiyordu. Yūgiri'nin bu yaklaşımını destekleyen Koshōshō'ya ve öteki kadınlara olan kızgınlığından barut gibiydi.

Yūgiri çok sinirliydi ama ılımlı davranmaya kararlıydı. Prensese hiç dokunmadan geceyi dağ sülünleri[124] gibi yalnız başına geçirdi. Sabah olmuştu ama Prenses ile arasındaki buzlar hâlâ erimemişti.

Yūgiri, "Lütfen kırma beni ve kapıyı hiç değilse bir parmak kadar arala" diyerek yalvardı. Hiçbir karşılık alamayınca ona şiir diliyle konuşmaya çalıştı:

"Zindan gibi gecede, dertliyim kara kışta,
Bak hâlâ bekliyorum, taş yürekli kapında.

"Ben senin kadar merhametsiz kadın görmedim!" diyerek gözyaşları içinde evi terk etti.

Yūgiri oradan ayrılınca Rokujō Konağı'na gidip, bir süre orada dinlenmişti. "Tō no Chūjō'nun adamlarından duyduğumuz kadarıyla" dedi Bayan Portakal Çiçeği, "İkinci Prenses'in konağına taşınmışsınız. Bu ne demek oluyor şimdi?" Bayan Portakal Çiçeği perdelerin arasından son derece sakin ve uysal görünüyordu. Yūgiri hemen ona cevap verdi: "Evet, millet zaten dedikodu yapmak için kendine malzeme arıyor. Annesi başlangıçta böyle bir şeye hiç razı olmamıştı ama belki kızını yalnız bırakmaktan korktuğu belki de direnci kırıldığı için kızın tek hamisinin ben olabileceğimi herkese ilan etti. Ben de zaten böyle bir şey istiyordum. Tabii milletin ağzı torba değil, büzemiyorsun. Kadının bu kararı hakkında kim bilir ne yorumlar yapacaklar!" derken Yūgiri gülüyordu. "İnsanlar el âlem hakkında fikir beyan ederken kendilerini hep hakkın terazisi gibi görüyorlar. Prensesin kendine kalırsa gözü dünya nimetlerinde değil, o rahibe olup manastıra kapanmak istiyor. Onu bu fikrinden vazgeçirebilir miyim bilemiyorum ama şansım çok az. Hakkımızdaki

124. Japoncada bu kuşlara *yamadori* adı verilir. Zamanın edebi geleneğine göre erkek ve dişi *yamadori*'ler geceyi ayrı vadilerde geçirirler.

dedikodular tabii hiç durmadan devam edecek. Benim bütün amacım annesinin ölmeden evvelki vasiyetini yerine getirmek ve kızın hakkında söylenen yalan yanlış dedikoduları düzeltmek. Benim yaptığım bütün işler, onların hayatına ettiğim müdahale hep bu konuya yönelik oldu. Babamı görecek olursanız lütfen durumu kendisine aynen böyle izah edin. Yıllarım hep onun bana karşı olan saygısına layık olabilmek için çabalamakla geçti. Bu yaşıma geldikten sonra da bana karşı olan saygı ve sevgisini yitirmek istemiyorum" dedikten sonra sesini alçaltarak ekledi, "Ama bu işler hiç belli olmuyor, insan kendi konularına iyice yoğunlaşınca bazen yapılan ikazları, verilen öğütleri göz ardı edebiliyor ve kendi bildiğini okuyor."

"Duyunca pek inanmamıştım ama konu pek o kadar da olağanüstü bir durum değil. Ancak ben yine de Sanjō'da oturan eşiniz için üzülüyorum. Yıllardan beri çok güzel bir hayat yaşıyordu, bundan sonra düzeni bozulacak."

"Eşiniz mi dediniz? Çok naziksiniz, ama bence cadı deseniz daha yerinde olur. Belki haksızlık ya da münasebetsizlik ettiğimi düşünebilirsiniz, ancak kendi durumunuzu bir kez gözünüzün önüne getirin. Siz de Rokujō Konağı'ndaki hayata ayak uydurabilmek için pek çok fedakârlıklar yaptınız. Ama hepimizin istediği huzurlu bir hayat... Siz onun için bu fedakârlıkları yaptınız. Bir erkek, eli maşalı bir kadından kurtulmak için her türlü bedeli ödemeye hazırdır. Niçin? Rahat etmek için! Ondan uzak durmak için! Böyle kadınların çenesi dursa bile insanı tırmalamaya devam ederler. Bu bakımdan Murasaki gerçekten çok istisnai bir kadın. İş tatlılık ve uysallığa gelince de sizin üstünüze bir insan tanımıyorum.

Bayan Portakal Çiçeği bu övgüyü duyunca gülümsemeden edemedi. "Teşekkür ederim ama bu teveccühünüz bana bir kez daha kendi kusurlarımı hatırlattı. Yalnız burada dikkatimi çeken garip bir şey var: Saygıdeğer babanız çapkınlıklarını alenen yapıyor ve bunları herkesin bildiğinden zerre kadar da şüphesi yok. Ama sen en ufak bir hata yapsan, senin yanında veya sen yokken, başlıyor nutuk atıp ahlak dersi vermeye. Hani büyük bilgeler için söylenmiş bir atasözü vardır, ele verir talkını, kendi yutar salkımı diye, işte babanız onlardan biri."

"Evet, bıkıp usanmadan nutuk atmayı çok sever. Ancak ben onun kıymetli öğütleri olmadan da dikkatliyimdir."

Genji'nin odasına gitti. Bu yeni gelişmelerden o da haberdardı, ama konuyu yeniden dillendirmenin anlamı yoktu. Yūgiri'nin konuşmasını beklerken, insanların, bu kadar yakışıklı bir genç adamı, hayatının en güzel çağında arada sırada yaramazlık yaptığı için nasıl kınayabildiklerini düşündü fakat anlayamadı. Artık o bir çocuk değildi. Gençliği çok temiz ve macerasız geçmişti; böyle ufak tefek kaçamakları affetmek gerekirdi. Bir kadının ondan memnun olmaması için hiçbir neden yoktu. Aynada gördüğü şeklinden gurur duymak onun hakkıydı.

Yūgiri, Sanjō Konağı'na döndüğünde vakit neredeyse öğle vakti olmuştu. Çocuklar babalarını görünce, hemen etrafını çevirip üstüne atlamaya başladı. O

sırada Kumoinokari etrafı perdelerle kaplı yatağına uzanmış dinleniyordu. Kocasının içeri girdiğini anladığı halde hiç istifini bozmadı. Yūgiri onu ne kadar canından bezdirdiğinin farkındaydı. Kadın, kızmakta yerden göğe kadar haklıydı, ancak Yūgiri utanılacak hiçbir şey yapmamış gibi davranacak, masumları oynayacaktı.

"Yine ne cehennemdeydin? Çoluk çocuk ne zamandan beri seni bekliyoruz. Ölüp gitsem haberin olmayacak! Beni görünce şeytan çarpmış gibi oluyorsun! Ölünce dilerim şeytan şekline girip de başına musallat olurum.

"Şeytan ruhlu bir kadın olabilirsin, ama senin gibi şeytana can kurban yavrum!" diyerek kıkır kıkır güldü.

Kumoinokari burnundan soluyarak yerinden doğruldu. "Senin gibi bir yakışıklının yanına yakışmadığımı biliyorum. Bırak beni de kendi yolumdan gideyim. Zaten onca yılı boşuna harcamışım. Lütfen beni unut ve bir daha adımı bile anma!"

Kızgın yüzüne kan gelmiş, karısı daha taze, canlı ve çekici görünmeğe başlamıştı gözüne.

"Tatlım ben senin dırdırına alıştım artık! Hem seni şeytan gibi gördüğüm de yok. Beni korkutman için şeytan numaraları yetmez, ejderha olman gerekir!"

"Anlaşıldı, yeter! Lütfen şimdi yavaş yavaş ortalıktan kaybol. Biraz sonra ben de aynı şeyi yapacağım. Artık ne yüzünü görmek ne de sesini duymak istiyorum. Tek derdim senden önce ölmek, çünkü ben ölürsem arkamdan göbek atacağını çok iyi biliyorum."

Karısının konuşmaları gitgide daha eğlenceli bir hale gelmişti. "Canım, nereye gidersen git, birileri sana benim hakkımda nasıl olsa yalan yanlış bir şeyler söyleyecek. Sen yine rahatsız olacaksın, olmayacak mısın yani? Sen aslında bu konuşmalarınla bana aramızdaki bağın ne kadar güçlü olduğunu ima etmeye çalışıyorsun. Böyle düşünüyorsun; bu fikrine katılıyorum. Bu yüzden öbür dünyaya giderken, emin ol birbirimizi çok bekletmeyeceğiz tatlım."

Yūgiri, bunu sıradan bir karı-koca tartışması olarak görüyordu. Karısı her şeye rağmen iyi huylu bir kadındı; genç ve hoşgörülüydü. Kocasının ne yaptığını çok iyi bilmesine rağmen, öfkesi kısa sürede geçmişti.

Yūgiri bir yandan karısı için üzülürken, öte yandan da İkinci Prenses konusunda son derece kaygılıydı. Bu kız bana karşı hâlâ direniyor, ama bu durum ne zamana kadar devam edecek bilemiyorum. Yarın öbür gün manastıra girip de rahibe olmaya kalkarsa, millet benimle alay eder diye düşündü. Kızı geceleri yalnız bırakmamalıydı. Akşam olmuştu ve hâlâ prensesten herhangi bir yanıt alamamıştı. Akşam yemeğini getirdiler. Kumoinokari bir şeyler atıştırmasına rağmen Yūgiri hiçbir şey yiyemedi. Üstelik önceki günden beri ağzına bir lokma koymamıştı.

"Yıllar boyu senden başka kimseyi düşünmedim, fakat baban beni hiç istemedi. Onun yüzünden herkes bana güldü. Ben dişimi sıkıp bu işkenceye dayandım ve üstüne üstlük bana eş olarak teklif edilen bütün genç hanımları

reddettim. Arkadaşlarımın maskarası oldum. Bir kadın bile bu kadar sadakat gösteremez, diye gülüyorlardı bana. Şimdi geriye bakıp düşündüğümde, nasıl bu kadar sadakat gösterdiğime şaşırıyorum. Bana şu anda kızgın olabilirsin, fakat evi terk etmeye karar vermeden önce arkanda bırakacağın bir ev dolusu çocuğumuzu düşün. Onları terk edemezsin. Onları terk edemeyeceğin için beni de terk edemezsin; yüreğinin derinliklerinde böyle bir duyguyu barındıramazsın. Ayrıca, güvenilmez olan hayatın kendisidir, ben değilim." Bunları söylerken bir yandan da ağlıyordu.

Kumoinokari, geriye dönüp bakınca gerçekten de son derece mutlu bir evlilik geçirdiklerini anımsadı. Bundan önceki hayatlarında çok güçlü bir bağ kurmuş ve onu bu âleme getirmiş olmalıydılar.

Buruşuk ev elbiselerini değiştirerek mis kokular sürülmüş şık elbiselerini giydi. Lambanın ışığı altında pırıl pırıl parlayan yakışıklı kocasını uğurlarken gözyaşlarını tutamadı, az önce kocasının çıkardığı gömleği eline alarak acıklı bir sesle mırıldandı:

"Şikâyetim olamaz beni terk etse bile,
Matsushima'ya[125] *gidip olacağım rahibe.*[126]

"Bu iş böyle devam edemez."

Fısıldar gibi konuşmasına rağmen, Yūgiri karısının sözlerini duyup arkasına döndü:

"Çok zalimsin!" dedi.

"Matsushima cübbeleri sırılsıklam suludur,
Senden bunun hesabı elbette ki sorulur."

Aceleyle okunmuş basmakalıp bir tekerlemeden farkı yoktu bu şiirin.

İchijō'ya vardığında prensesi yine gizli odasına kapanmış buldu.

Yanındaki kadınlardan birisi ona: "Prensesim, çok çocukça davranıyorsunuz. El sizi böyle görürse, arkanızdan ne der? Lütfen bulunduğunuz yerden çıkın ve onu daha medeni bir şekilde kabul edin."

Prenses, nedimelerinin haklı olduğunu biliyordu, fakat hakkında yapılan dedikodular onu çok mutsuz kıldığı için Yūgiri'den nefret ediyordu. Ondan ilgi beklemek bir yana, gösterdiği ilgiden tiksiniyordu. Onu kabul etmedi.

---

125. Matsushima bir balıkçı köyüdür.

126. Rahibe sözcüğünün karşılığı Japoncada *ama*'dır. Bu kelime aynı zamanda "balıkçı" ya da "dalgıç" gibi anlamlara da gelmektedir.

Yūgiri odanın kapısının önünde donakalmıştı.

"Kulaklarıma inanamıyorum, herhalde şaka yapıyorsunuz" dedi.

Kadınlar Yūgiri ile hemfikirdiler. "Efendim, son günlerde hanımımız kendini pek iyi hissetmiyor. Biraz yalnız kalmak istiyorlar. Önümüzdeki günlerde hâlâ onunla görüşmek isterseniz, sizinle konuşacağını zannediyoruz. Matem döneminde kimsenin onu rahatsız etmesini istemiyor. Ayrıca, kulağına gelen tatsız dedikodular onu ziyadesiyle sarstı."

"Anlıyorum, ama benim niyetim farklı, tedirgin olmasına hiç lüzum yok. Kesinlikle onu üzecek bir şey yapmayacağım. Lütfen söyleyin, kendini kilitlediği yerden çıksın. İsterse, konuşurken aramıza bir perde bile koyabilir. Gelmeyecek olursa, oturur onu burada yıllarca beklerim." Yūgiri, uzun uzun nutuk attı, ama hiçbir işe yaramadı.

Prenses nedimeleriyle cevap gönderdi. "Israrlarınızla derdime dert katıyorsunuz. Bu da size hiç yakışmıyor. Hakkımızdaki dedikodular ayyuka çıktı. Duydukça çok rahatsız ve mutsuz oluyorum, ama siz böyle davranmaya devam etmekle onların eline koz veriyorsunuz. Bu davranışınızın affedilecek bir yanı yok."

Yūgiri kendi kendine "Mutlaka bir şeyler yapmalıyım" dedi. Dedikoduların etrafa dalga dalga yayılması hiç de şaşırtıcı değildi. Kendini kadınların önünde çok rahatsız hissetmeye başlamıştı.

Koshōshō'ya dönerek, "Belki prensesin hiç hoşuna gitmeyecek, ama onunla aramızda bir şey olmamasına rağmen sanki varmış gibi buraya gelip gitmeye devam edeceğim. Buraya gelmemi menetmeye çalışmakla aslında çok büyük bir hata ediyor. Yarın öbür gün, ben buradan ayağımı kesecek olursam, işte asıl o zaman itibarı beş paralık olacak. Bencilce sadece kendi duygularına önem vermesi çok büyük bir talihsizlik. Hâlâ çocuk gibi davranmakta ısrar ediyor."

Koshōshō ona hak verdi. Böylesine saygıdeğer, iyi niyeti kötüye kullanılan bir beyefendiye karşı gelmek doğru değildi. Prensesin odasına hizmetçiler, arkadaki gizli bir kapıdan girip çıkıyordu. Koshōshō, Yūgiri'yi oraya götürdü.

Prenses Yūgiri'yi karşısında görünce hem çok kızmış hem de hayretten donakalmıştı. En güvendiği nedimelerin bile demek ki, sokaktaki insandan farkı yoktu. Bugün böyle yapıyorlarsa, kim bilir yarın neler yapacaklardı. Dünyada artık güvenecek kimsesi kalmadığı için kör talihine yandı.

Yūgiri, prensese yarı şaka yarı ciddi bir şekilde hayat dersi vermeye çalıştı, ancak prensesin ona karşı olan düşmanca tutumu hiç değişmemişti.

"Bana korkunç birisi olarak baktığınız için utancımdan yerin dibine geçiyorum. Benim neyimi sevimli buldunuz? Size böyle bir duygu telkin ettiğim için çok üzgünüm, ama şimdi vakit çok geç; üzülmek bir işe yaramıyor. Bu olaydan, emin olun, saygıdeğer isminiz yara almadan kurtulamayacak. Benden vazgeçin! Düş kırıklığına uğrayan insanların umutsuzlukla kendilerini denize attığını söylerler.

Sizin için de durum aynen öyle. Bana âşık olmakla siz de kendinizi okyanusun derinliklerine bırakmış oluyorsunuz."

Başına bir örtü çektikten sonra yüzünü avuçlarının içine alarak hüngür hüngür ağladı. Kızın bu hâlini görünce, Yūgiri'nin içi burkulmuştu. O mağrur prenses gitmiş, yerinde feryat eden bir enkaz yığını kalmıştı sanki. Üzüntüyle onu seyrediyordu, ama yapabileceği bir şey yoktu. Niçin ondan bu kadar nefret ediyordu? Normal bir kadın, bir erkekten ne kadar nefret ederse etsin, bu kadar ısrardan sonra mutlaka teslim olur, o erkeğin kalbine girmesine izin verirdi. Ama ya Prenses? O, taş kalplinin biriydi. İnsanların birbirlerine karşı hissettikleri olumsuz duyguların daha önceki hayatlarından onlara miras kaldığını duymuştu çevresinden. Acaba Prenses için de durum böyle miydi? Prenses, Yūgiri'ye karşı olan nefretini geçmiş yaşantılarından mı devralmıştı?

Yūgiri o anda, şimdi yatağında tek başına uyuyan karısı Kumoinokari'yi ve birlikte geçen yıllarını düşündü. Evlilikleri son derece huzurlu geçmişti. Bir zamanlar birbirlerine, pek çok karı-kocanın hayal dahi edemeyeceği kadar yakındılar. Şimdi ise böyle bir sorun çıkmıştı karşısına sonradan. İsteseydi, buna engel olabilirdi, ama olamadı. Prensesle uğraşmaktan vazgeçip geceyi iç çekerek geçirdi.

Bu durumda, prensesin bulunduğu yere girip çıkıp durmak, ayak altında dolaşmak çok saçma olacaktı. Nitekim o geceyi sessiz sedasız kızın bulunduğu İchijō Konağı'nda geçirdi.

Prenses, Yūgiri'nin küstahlığına şaşırıp kalmıştı. Ne cesaretle bu kadar ileri gidebiliyordu? Düşündükçe ona olan kızgınlığı artıp kini bilendi. Yūgiri ise, yarı kızgın yarı sevecen bir şekilde kızın yaramaz bir çocuktan farkı olmadığını düşünüyordu.

Prensesin gizli odasında, duvara yaslanmış bir parfüm çekmecesi ve elbise dolabının dışında hiçbir şey yoktu. Özel bir oda görünümü vermek için etrafa basit perdeler çekmişlerdi, ama yine de içeri gün ışığı sızıyordu. Yorganı bir tarafa itip kızın düğümlenen saçlarını elleriyle düzelttikten sonra ilk defa onu bu kadar yakından görebildi. Çok güzel, narin, hanım hanımcık bir kızdı. Yūgiri günlük kıyafetler içindeyken saray üniformaları içindeki görünümünden daha yakışıklı duruyordu. Prenses birden kocası Kashiwagi'yle birlikte geçirdiği yılları hatırladı. Kadınlığının altın çağındayken bile, kocası onu küçük düşürmek için devamlı çirkinliğini yüzüne vururdu. Şimdi ise, bu kupkuru, bir deri bir kemik haliyle erkek güzeli bir yakışıklının karşısındaydı. Bu erkek isteseydi, prensese bir kez baktıktan sonra onu çok çirkin bulup başından defedebilirdi. Düşüncelerini toplayıp onlara bir anlam vermeye çalışıyordu. Vicdani bir karmaşa içindeydi, çok yanlış hareketler yapmıştı ve herkesin diline düşmüştü. Hâlâ matem dönemi içinde olduğundan dolayı, gönül maceralarına girmek için bundan daha kötü bir zamanlama olamazdı.

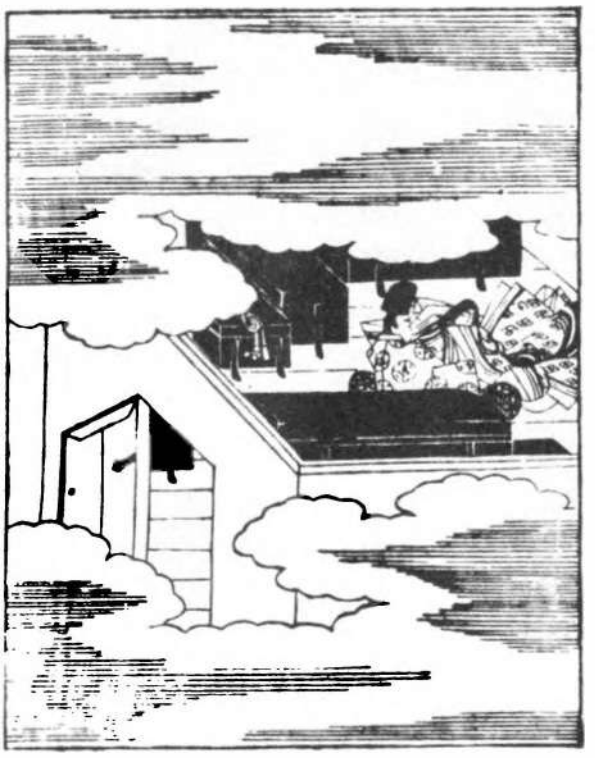
Prenses oturma odasına döndüğünde, önce elini yüzünü yıkaması için sıcak su, daha sonra da kahvaltı getirdiler. Odadaki renkler matem dönemiyle hiç uyuşmuyordu, bu yüzden odanın doğu kısmına paravanlar yerleştirilmişti. Odanın kenarları boyunca yukarıdan aşağıya karanfil tonlarında rengârenk perdeler asılı duruyordu. Odadaki başka bir ilginç mobilya da öd ağacından yapılmış raflı komodindi. Bu mobilyaların hepsini Yamato valisi hediye etmişti. Kahvaltıda hizmet eden nedimeler sarı-kırmızı ya da yeşil-mor karışımı kıyafetler içindeydiler. Bu görünümleriyle ne tekdüze ne de gösterişli bir halleri vardı. Özellikle mor ve sarı-yeşil karışımı renkler, matem döneminin verdiği ağır havayı hafifletmek için seçilmişti. Kashiwagi'nin ölümünden sonra, ev idaresinin düzeni bozulmuştu. Prensesin konağında yaşamaya devam eden hizmetçi ve kâhyaları düzene sokmak için çalışan tek insan Yamato valisiydi. Kendi şahsi işleri için prensesi terk eden görevlilerin hepsi, Yamato valisinin ismini duyar duymaz tekrar konakta toplanmış, arı gibi çalışmaya başlamıştı.

Yūgiri herkese, artık İchijō Konağı'nda bir konutu olduğu izlenimini vermek istiyordu. Kumoinokari önce, Yūgiri'nin böyle bir şey yapacağına pek ihtimal vermemişti, ancak sonunda bunun gerçek olduğunu anlayınca Yūgiri'yle olan bütün ilişkilerinin bittiğine karar verdi. Bir zamanlar, iyi aile reisleri değişmez, ama değiştiğinde de artık onları kimse eski haline getiremez, diye duymuştu da inanmamıştı, fakat artık inanabilirdi. Derin derin iç çekerek evlilikleri boyunca yaşadıklarını şöyle bir gözden geçirdi. Yūgiri'nin aşağılamalarına daha fazla göğüs geremezdi. Bu yüzden, geçerli bir bahane bularak babasının evine gitti. İmparator Reizei'in cariyelerinden biri olan kardeşi tesadüfen oradaydı. Kardeşiyle konuştuktan sonra, büyük teselli bulup rahatlayan Kumoinokari sıkıntılarının çoğunu unutmuştu. Sanjō Konağı'na dönme konusunda hiç acele etmedi.

Yūgiri, karısının evi terk ettiğini duyunca, korktuğu şeyin başına geldiğini anlamıştı. Karısı zaten asabi ve uçarı bir kadındı. Bu huyunu da hiçbir zaman sakin bir insan olmayı başaramayan saygıdeğer babasından almıştı. Şimdi mutlaka evde oturup Yūgiri hakkında atıp tutuyor olmalıydılar. Büyük bir olasılıkla, onlara göre Yūgiri son derece mesuliyetsiz, vurdumduymaz insanın biriydi. Ondan ne köy olurdu ne kasaba! Keşke karaltısı tamamen kaybolsaydı! Onlar için daha iyi olurdu.

Yūgiri aceleyle Sanjō Konağı'na döndü. Kumoinokari, en küçüğü hariç bütün oğlanlarını Sanjō Konağı'nda bırakmış, kızlarının hepsini yanına alarak babasının evine götürmüştü. Evde kalan oğlanlar, babalarını görünce çok sevinmişler ve hepsi babalarının kucağına üşüşmüşlerdi. Ancak bazıları "Annemizi istiyoruz!" diyerek mızmızlanıp duruyorlardı. Çocukların bu hâli Yūgiri'nin yüreğini burktu.

Yūgiri, pek çok mesaj ve elçi göndererek karısının eve dönmesini istedi, fakat hiçbir cevap alamadı. Karısının dik kafalı ve inatçı davranışlarından nefret etme-

sine rağmen bir de konuyu babasıyla görüşerek onun fikrini almak istedi. Akşam olunca, kalkıp kayınpederi Tō no Chūjō'nun evine gitti.

Oraya vardığında, nedimeler eşinin ana salonda, çocukların da bakıcılarıyla birlikte olduğunu söyledi.

Karısına sert bir mesaj gönderdi: "Böyle saçma sapan davranışlarda bulunmak için biraz yaşlı sayılırız. Arkanda bir ton çocuk bırakarak sanki bir şey varmış gibi babanın evine attın kendini. Seninle ruhen anlaşamadığımızı, mizaçlarımızın uyuşmadığını biliyorum, ama kör talihim beni seninle birlikte olmaya mecbur etti. Etrafımızdaki bir tabur çocukla artık birbirimizi terk etmenin zamanı çoktan geçmiş durumda. Olayı aptalca abarttığın yetmiyormuş gibi, bir de trajedi haline getiriyorsun. Yakışmaz!"

"Ne demekmiş yakışmaz! Hem kalkıyorsun bana mizaçlarımızın uyuşmadığını, benden bıktığını söylüyorsun, hem de kalk gidelim diyorsun. Ben bu yaştan sonra, sen istiyorsun diye kendimi değiştiremem. O bir tabur veledi de al başına çal, hepsi senin olsun!"

"Mükemmel bir cevap verdin, sağ ol canım! Bu işten kim zararlı çıkacak, kimin yakası yırtılacak, artık onu zaman gösterir." Karısına, birlikte gelmesi için daha fazla ısrar etmeyen Yūgiri, geceyi tek başına geçirdi.

Çocukların arasına uzanıp hem kendi evinde hem de İkinci Prenses'in evinde yarattığı kargaşayı bir kez daha gözden geçirdi. İkinci Prenses'in başına getirdiği dertlerden sonra, zavallı kız şimdi, kim bilir, ne kadar şaşkın vaziyetteydi. Aklı ba-

şında olan makul bir insan hiç böyle bir iş yapar mıydı? Bunun neresi eğlenceliydi? Yūgiri'nin daha fazla tahammül edecek hali kalmamıştı.

Sabah olunca, karısına tehdit dolu bir mektup daha gönderdi: "Bana yaptıklarını duyan herkes, senin dik kafalı küçük bir kızdan farkın olmadığını düşünecek. Aramızdaki bütün ilişkileri koparmak istiyorsan, amenna deneyelim! Çocuklardan bazılarını giderken evde bıraktığına göre, herhalde bir düşündüğün var. Çocuklar gece gündüz 'Anne, anne!' diye meliyor. Ama ben, senin yaptığın gibi onları çiğneyerek evden kaçıp gidemem. Ömrümün sonuna kadar onlar için elimden gelen her şeyi yapacağım."

Belki çok zeki bir insan değildi, ama Kumoinokari'nin sezgileri çok güçlüydü. Yūgiri'nin mektubundaki tehdidi hemen anlamıştı. Kocası ne yapıp edip kızlarını onun elinden kaçıracak, hiçbir zaman göremeyeceği bir yere saklayacaktı.

Yūgiri, daha sonra gördüğü küçük kızını yanına çağırarak, "Canım kızım, benim her gün buraya gelip sizleri ziyaret etmem pek kolay olmuyor. Kardeşlerini de düşünmem gerekiyor. Onların hepsi şu anda evde. Haydi gel evimize gidelim! Annenin söylediklerini dinleme. O beni zaten hiç anlamıyor" dedi.

Bu olay, sonunda dönüp dolaşıp Tō no Chūjō'nun kulağına gidince, yaşlı adam çok rahatsız olmuştu. Kumoinokari'yi bir kenara çekerek, "Kızım çok büyük hata ediyorsun. Bu kadar fevri olmaman lazım. Kendine göre makul nedenlerin olabilir, ama şunu bil ki, böyle ailevi sorunlarda genellikle toplum kadını suçlar ve kadının adı kötüye çıkar. Senin durumuna gelince, artık olan olmuş. Kocana restini çekip durumunu belli etmişsin, bu nedenle kararının üstünde biraz otur bakalım, hemen evine dönme. Bakalım Yūgiri ne düşünüyor, hele onu bir anlayalım."

Tō no Chūjō, bir mektup yazıp oğlanlarından birine vererek bunu, yengesi İkinci Prenses'e götürmesini istedi.

"Geçmiş hayattan bağlar bizi bugün de bağlar,
Seni severiz ama ne bu dedikodular?

"Umarım bizi unutmamışsındır."

Genç adam uygun adımlarla konağa girdi. Prensesin nedimeleri onu güney taraçada karşıladıklarında, ne söyleyeceklerini şaşırmışlardı. Prensesin kendisi ise onlardan daha şaşkın bir vaziyetteydi. Tō no Chūjō'nun bütün erkek çocukları çok yakışıklıydı, ama bu oğlu ötekilere göre çok daha çekici bir erkek güzeliydi. Etrafına bakınırken geçmişi hatırlıyormuş gibi bir hali vardı.

"Sanki buraya aitmişim gibi geliyor bana" derken sesi çok kinayeli çıkmıştı. "Lütfen bana yabancıymışım gibi davranmayın."

Prenses, nedimelerine kafasının çok karışık olduğunu, kayınpederi Tō no Chūjō'ya cevap yazamayacağını bildirdi.

Etrafına toplanan kadınlardan biri ona, "Sayın prensesimiz, sizin yaşınızdaki olgun bir insanın böyle yanıt vermesi uygun karşılanmaz. Sizin yerinize biz cevap verecek olursak, kayınpederinize karşı çok ayıp olur" dedi.

Annesinin şimdi yanı başında olması için nelerini vermezdi ki! O yanında olsaydı, hem her şeyi güzel güzel, en ince ayrıntılarına kadar izah eder, hem de ona akıl verirdi. Gözlerinden dökülen yaşlar kâğıt üzerindeki mürekkebe karıştı.

Sonunda, bölük pörçük de olsa, bir şeyler karalayabildi.

"Hakkımda dedikodu, kızgınlıklar öfkeli,
Benim gibi kul için bilmiyorum değer mi?"

Kâğıdı katlayıp zarfın içine koydu.

Genç adam nedimelere "Bundan sonra beni burada sık sık göreceksiniz" dedi. "Bu evde ben kendimi çok rahat hissediyorum, çünkü burayla çok güçlü bağlarım var ve sık sık geleceğim. Bu eve yıllar boyu sadakatle hizmet ettim; emeklerimin takdir edileceğini umuyorum." Genç adamın son sözleri çok manidardı.

Öte yandan, Yūgiri telaş içinde ne yapacağını bilemiyordu. Prensesin kendisine karşı göstermiş olduğu husumet onu şaşırtıyordu.

O sırada hâlâ babasının yanında kalmakta olan Kumoinokari, her geçen gün kendisini daha mutsuz hissediyordu.

Dedikodular Koremitsu'nun kızına kadar ulaşmıştı. Birden Kumoinokari'nin, önceleri onu kibir dolu sözlerle nasıl aşağıladığını hatırladı. Ancak bu sefer her ikisi de eşit durumdaydı. Arada sırada yazışıyorlardı. Kumoinokari'ye bir mektup gönderdi.

"Hayat çok zalim ama, kendi derdime yanmam,
Sen aklıma gelince, gözyaşımı tutamam."

Kumoinokari, bu şiiri biraz münasebetsiz olduğunu düşünmüştü, fakat yalnızdı, bezgindi, baba evindeydi ve şefkate ihtiyacı vardı. Hemen bu mektuba bir cevap yazdı.

"Ne evlilikler gördüm, baştan sona tarumar,
Benimki cehennemdi, hiç olmadı bana yâr."

Kumoinokari'nin satırları son derece içten ve yapmacıksızdı. Yūgiri, Kumoinokari onun evlenme teklifini reddettiği günlerde, umutsuzca ortalıkta dolaşırken ona kollarını açan Koremitsu'nun kızı olmuştu. Üstelik bundan kimsenin haberi de yoktu. Evlendikten sonra yüzüstü bırakmasına rağmen, bu kız Yūgiri'ye çok çocuk

doğurmuştu. Kumoinokari, yaş sırasına göre Yūgiri'nin birinci, üçüncü, beşinci ve altıncı oğlanları ile ikinci, dördüncü ve beşinci kızını dünyaya getirmişti. Koremitsu'nun kızı ise, birinci, üçüncü ve altıncı kızlar ile ikinci ve dördüncü oğlanların annesiydi.[127] Hepsi de iyi, sağlıklı ve güzel çocuklardı, ama özellikle Koremitsu'nun torunları daha akıllı ve daha zekiydi. Üçüncü kız ve ikinci oğlan Bayan Portakal Çiçeği'nin elinde büyümüştü. Genji en çok bu iki çocuğa düşkündü.

Yūgiri'nin gönül maceraları gerçekten çok karmaşıktı.

127. Bazı metinlerde çocukların sayısı farklı şekillerde verilmektedir. Kullanılan kaynak metin, doğru olma ihtimali en yüksek olan versiyon olup en büyük çocuğun Koremitsu'nun kızından olduğunu belirtir.

BÖLÜM 40

AYİNLER

MINORI (御法)

Geçirdiği büyük hastalıktan sonra, Murasaki'nin sağlık durumu hep ciddiyetini korumuştu. Ölüme yakın bir deneyim yaşadıktan sonra, önemli bir emare görülmemesine ve aynı şiddetli bunalım yeniden nüksetmemesine rağmen, Murasaki gün geçtikçe daha takatsiz düşmüştü. Genji onsuz bir gün bile yaşayabileceğini zannetmiyordu. Murasaki'yi üzen tek şey yokluğuyla ona acı çektirmek ve ömür boyu beraber olacağına dair ettiği yemini tutamamaktı. Bunun haricinde, dünyayla pek bir bağı ve ondan talep edeceği bir şey kalmamıştı. Artık yola çıkma zamanı geldiğinden dolayı öbür dünya için gerekli hazırlıklarını tamamlamak istiyordu. Sık sık kendisinin de dile getirdiği gibi en büyük arzusu kendini tamamen dua ve ibadete vermekti, ama Genji bunun lafını bile duymak istemiyordu. Bir zamanlar onun da buna benzer istekleri olmuştu. Belki de ikisi için çileye girme zamanı gelmişti. Genji bir defa kararını verdikten sonra artık geriye dönüp bakamazdı, yani bunun dönüş yolu yoktu. Zaten çok önceden birbirlerine söz vermişlerdi; hak vaki olup da öbür dünyaya göçtüklerinde, ikisi de yan yana aynı lotus çiçeğinin üzerindeki tahtlarına oturacaklardı. Ama burada çileye girdikten sonra aynı dağın üzerindeki manastırda yaşasalar bile, Genji aralarında yine de bir tepeciğin bulunmasını istiyordu. Bir daha birbirlerini göremeyeceklerdi. Genji, kadının hastalıktan ne kadar perişan olduğunu gördükçe kaçınılmaz ayrılığın yaklaştığını anlıyor ve korkudan titriyordu. Demek, dağların derinliklerinde keşfedecekleri sığınağın berrak suları bundan böyle bulanık akacaktı. Aradan yıllar geçmiş, hidayete ulaşmak isteyen insanlar onu fersah fersah geride bırakmışlardı. Zaman ve mekân onlar için uygun olmasa bile, gözü kara bir şekilde kararlarını vermişler; pervasızca münzevi hayatın deryasına dalmışlardı.

Şayet Murasaki, Genji'nin isteğine karşı gelerek kendi fikri üzerinde ısrar edecek olursa, bunun hem kendi iç dünyasındaki duygularına karşı çıkmak hem de Genji'ye karşı saygısızlık etmek anlamına geldiğini iyi biliyordu. Onun kayıtsız şartsız kurallarına gücenmektense kabahati kendinde aramalıydı.

Birkaç yıldan beri *Lotus Sutra*'nın bin adet el yazısı nüshası için hattatlar çalıştırıyordu. Yüce Buda'ya sunacağı son adak bu olacaktı. Hâlâ asıl evi saydığı Nijō Konağı'nda atölyeleri vardı. Yazım çalışmaları sonunda bitmişti ve artık adak takdim törenine hazırlanmak için acele ediyordu. Bütün öteki ayrıntıların yanında törene katılacak yedi rahip için mükemmel elbiseler hazırlanmıştı. Israrcı görünmemek için, Genji'den yardım istememiş, Genji de bunu sağduyuyla karşılayarak hazırlıklar sırasında onun işine pek karışmamıştı. İnsanlar Murasaki'nin arkasından "Başka hiçbir kadın bu kadar güzel bir tören düzenleyemezdi" diyerek onu övmüşlerdi. Genji, Murasaki'nin kutsal tören ve ayinler konusundaki bilgisine hayran olmuştu. Bir kez daha bu kadının kafasına koyduğu her şeyi yapabileceğine inandı ve iman etti. Genji'nin törene yaptığı katkı tamamen bir formaliteden ibaretti. Yūgiri ise törende yapılacak olan müzik ve dans gösterileri için epey bir zaman ayırıp kafa yormuştu. İmparator, İmparatoriçe,[128] Veliaht Prens ve Rokujō Konağı'nın hanımları tören için kutsal metinler, dini armağanlar gibi geleneksel adaklar göndermekle yetinmişlerdi. Sadece bunlar bile Nijō Konağı'nı ağzına kadar doldurmuştu. Saray erkânından, törenlerde, hiç değilse çorbada bizim de tuzumuz bulunsun, diyenler de vardı. Bütün bu yardım ve katkılarla tören öyle görkemli bir hale geldi ki, insanlar Murasaki'nin ne zamandan beri bu planı hazırladığını merak etmeye başlamıştı. Murasaki sanki çileye gireceğini yüzlerce binlerce yıl önce tanrı Furu'ya[129] bildirmiş ve ona söz vermiş gibiydi. Bayan Portakal Çiçeği ve Bayan Akashi de Nijō Konağı'nda toplananlar arasındaydı. Murasaki'nin törende oturduğu yer ana salonun batısında kalan duvarla çevrili bir mekândı, fakat bu oda tören sırasında güneydeki ve doğudaki kapılara geçit veriyordu. Diğer hanımlar ise, sunağın bulunduğu yerden paravanlarla ayrılmış kuzeydeki odalarda oturuyordu.

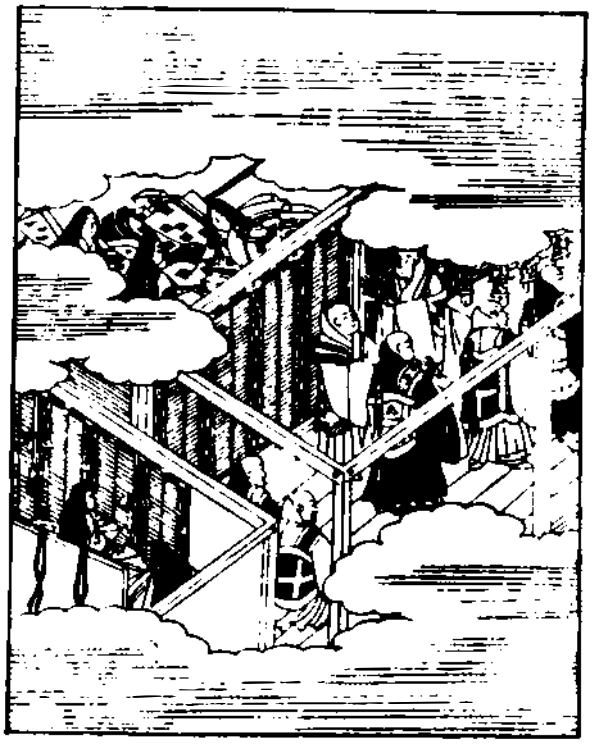
Üçüncü ayın onuncu günüydü. Çiçek açmış kiraz ağaçlarının üstündeki gökyüzü son derece berraktı. Sanki Amitābha'nın cenneti yakınlarda bir yerdeymiş ve bu nedenle o gün dinsiz olan insanlar bile günahlarından tamamen arınmış gibiydi. Ayinde ilahilerin zirveye çıktığı anda, çalı çırpı toplayanları temsil edenlerin ve rahiplerin, yükselip alçalarak ürpertici tonlarla dalgalanan sesleri, Yüce Buda'nın nirvanaya ermek için geçirdiği zorlu sınavları müzikle resmediyordu.[130]

---

128. Akikonomu ve Genji'nin kızı.

129. *Furu* kelimesi aynı zamanda "yaşlanmak" ve "zamanın geçmesi" anlamına da geldiği için, bu tanrının ismi cinaslı ifadeler için çok kullanılmaktadır.

130. Lotus Sutra okumalarının önemli bir noktasında, sırtında çalı çırpı taşıyan insanlardan oluşan bir kafile hep bir ağızdan Gyōgi'ye, *Shūishū* 1346'ya atfedilen bir şiiri terennüm ederler. Bu şiir,

Bunun hemen ardından gelen sükûn ise, kelimelerden daha coşkuluydu. Törende bulunan en duyarsız insanın bile bu sükûnetten etkilenmemesi mümkün değildi ve o günlerde içinde belli belirsiz bir hüzün hisseden Murasaki'ye dünyaları ifade ediyordu.

Bayan Akashi'ye Üçüncü Prens küçük Niou ile bir şiir gönderdi:

"Hayata veda vakti geldi pişman değilim,
Fakat sönen her ateş, hüzün verir bilirim."[131]

Akashi, Murasaki'ye aynı dokunaklı tonda cevap verdiği takdirde, etrafındaki insanların dedikodu yapacağını düşünerek daha soğukkanlı ve çekimser bir ifade kullanmayı yeğledi:

"Bugün Buda Yolu'na çıkacağın ilk gündür,
Onun bin yıl çektiği zahmetin ürünüdür."[132]

Gautama'nın önceki yaşamlarından birinde sutrayı ele geçirebilmek için sarf ettiği cehdi hikâye etmektedir.

Çalı çırpı topladım, suları hep ben çektim.
Evet, Lotus Sutra'yı yine ben elde ettim.

131. Ateş imgesi Lotus Sutra'daki Gautama'nın ölümü ile ilgili betimlemelerden alınmıştır.

132. Lotus Sutra'yı elde edebilmek için Gautama tam bin yıl mücadele vermiştir.

Büyüleyici ritimlerle çalan davulların eşliğinde ilahiler bütün gece devam etti. Günün ilk ışıkları gökyüzünü aydınlatmaya başlayınca, ilkbahar âşığı olan Murasaki, bu manzarayı sanki kendisi için özellikle hazırlanmış bir tablo gibi algılamıştı. Bahçe boyunca uzanan kiraz ağaçları, birbirinden güzel çiçekleriyle ilkbahar sisinin içinde zarif bir örtüyü andırıyordu. Semayı dolduran binlerce kuşun şarkısı, flütlerle yarışıp onları bastırmak ister gibiydi. Tam herkesin artık güzelliğin sonu geldi diye düşündüğü bir sırada, sahneye birden yakışıklı General Ling[133] fırladı. Dansın ritmi baş döndürücü bir hal alınca, herkes üstünü başını çıkartıp sahneye atarak tezahürat yapmaya başlamıştı. Mevsim ve ortam insanlara yeni güzellikler sunmuştu. Gösteri yapmak için sahneye çıkan bütün prensler ve sarayın büyük isimleri, o gün kendilerini aşmıştı. Önünde yaşanan bütün bu neşe ve güzelliklere bakan Murasaki çok az zamanının kaldığını bir kez daha hüzünle hatırlamıştı.

Bütün gün hiç yatağından kalkmıyordu ve bugün de yine yataktaydı.[134] Bunlar yıllar içinde Murasaki'nin etrafında toplanan tanıdık, aşina yüzlerdi. Ona son bir kez şahane bir flüt ve koto konseri vermişlerdi. Hepsini seviyordu ama aralarından bazılarının Murasaki'nin gönlündeki yeri başkaydı. En uzağındakileri dikkatle incelerken bu insanları sevmeye doyamayacağını düşünüyordu. Bunlar hem müzik çalarken hem de sürekli değişen mevsimler için düzenlenen eğlencelerde onu hiç yalnız bırakmayan, devamlı yanında olan can dostlarıydı. Zaman zaman aralarında rekabet veya sürtüşme olmasına olmuştu ama kimse birbirinden vazgeçmemişti. Onlar da elbet bir gün meçhule giden yolda yürümeye başlayacaklardı ama başı çekecek olanın kendisi olacağını biliyordu. Murasaki herkesten önce çıkmıştı o ıssız yola ve tek başına devam edecekti.

Ayin bitmişti. Rokujō Konağı'ndan gelen hanımefendiler evlerine döndü. Murasaki onları bir daha göremeyeceğinden emindi. Bir şiir yazarak Bayan Portakal Çiçeği'ne gönderdi:

"Belki de bu ibadet son ayinim olacak,
Gelecek yaşamlarda bu bağlar kopmayacak."

Bayan Portakal Çiçeği de ona hemen yanıt gönderdi:

---

133. Bkz Bölüm 35, dipnot 77.

134. Kronolojik zaman sıralaması biraz karışık görünüyor. Ayin sırasında Lotus Sutra'nın tamamının okunmasının birkaç gün süreceğini düşünecek olursak söz konusu edilen zamanın ikinci veya dördüncü gün olması kuvvetle muhtemel. Bu nedenle Murasaki'nin yataktan çıktığı günleri birinci gün ya da ellerinde çalı taşıyan görevlilerin yaptığı resmigeçit günü olan üçüncü gün olarak düşünebiliriz. Bu etkinliklerin sadece bir gün sürdüğünü farz edecek olursak böyle bir durumda gönderme yapılan zamanın muhtemelen bir sonraki gün olması gerekir.

"Ayinler herkes için zaten çok kısa olur,
Buda'nın kanunuyla güçlü bir bağ oluşur."

Ayin bitmişti fakat kutsal yazılardan okunan Lotus Sutra ve diğer sutralarla yapılan tesbihatlar bütün ihtişamıyla devam etti. Nijō Konağı adeta bir ibadet evi haline gelmişti. Murasaki'nin hastalığını tedavi etmek için evde yapılan dua ve ibadetler kâr etmeyince şehirdeki en büyük tapınaklar aynı işle görevlendirildi.

Murasaki'nin eskiden beri sıcağa karşı tahammülü yoktu. Özellikle bu seneki sıcaklar onu çok takatsiz düşürmüştü. Üzerinde ne gözle görülür bir hastalık belirtisi vardı ne de güzelliğinden yitirecek kadar zayıflamıştı. Ancak her geçen gün daha da fazla kuvvetten düşüyordu. Etrafındaki hizmetçiler ve nedimeleri Murasaki'nin geleceğini düşündükleri zaman dünyaları kararır gibi oluyordu.

Hastalığın seyrinde hiçbir olumlu gelişme kaydedilmediğini öğrenen İmparatoriçe daha fazla dayanamadı ve Murasaki'yi ziyaret etmek için Nijō Konağı'na geldi. Konağın doğu kanadındaki odalar onun için ayrılmıştı. Murasaki İmparatoriçe'yi kabul salonunda karşıladı. Bu karşılama töreninde hiçbir olağanüstü durum yoktu. Ancak, her zaman olduğu gibi, Murasaki'yi bir konuda uyarmak zorunda kaldılar, o da İmparatoriçe'nin çocuklarından ayrı yaşamak zorunda olduğuydu. İmparatoriçe'ye refakat edenler kendilerini teker teker tanıttı. Bazıları üst düzey soylu ailelerden geliyordu. Ayrıca duyduğu sesler de Murasaki'ye çok aşina gelmişti. Epey bir zamandır İmparatoriçe'yi görmemişti. Bu yüzden hasret giderircesine büyük bir zevkle onunla sohbete daldı.

Çok geçmeden odaya Genji girdi ve onları dikkatle süzdü, "Bu akşam çok keyifsizim. Kendimi yuvadan kovulan bir yavru kuş gibi burada gereksiz hissediyorum. Bu saatten sonra da hiç çekilmem. En iyisi gidip yatmak" dedi ve oradan ayrıldı. Murasaki'yi yatağının dışında gördüğü için çok sevinmişti fakat ne yazık ki bu sevincinin uzun süre devam etmeyeceğini de çok iyi biliyordu.

Murasaki İmparatoriçe'ye dönerek, "Sizin için ayrı bir yer hazırlattım. Beni ziyaret etmek için buralara kadar gelmek zahmetinde bulunduğunuz için size ne kadar teşekkür etsem azdır. Ayrıca sizi yorduğum için özür diliyorum ama halimi görüyorsunuz. Dışarı çıkamıyorum. Bu yüzden ziyaretinize gelemedim."

Bir müddet sonra Bayan Akashi içeri girdi. İki kadın birbirlerini sevgiyle selamlayarak samimi bir şekilde konuşmaya daldılar. O anda Murasaki'nin aklından pek çok şey geçiyordu fakat bunları hiç kimseyle paylaşmak istemedi.

Hiç kimseye geleceği hakkında pembe bir tablo çizmek istemiyordu. Onlara sadece hayatın geçiciliği ve dünyanın faniliği hakkında bazı şeyler söyledi, hepsi o kadar. Söylediği şeylere kendisi öyle derinden inanıyordu ki ruhundaki kederi sadece sözlerinden değil ses tonundan bile okumak mümkündü.

Hizmetçiler Genji'nin torunlarını içeri getirdiler.

"Yavrularım benim! Geleceğiniz hakkında o kadar güzel hayaller kurdum ki! Sizleri nasıl bırakıp gideceğim bilemiyorum. Gözüm arkada kalacak."

Gözlerinden yaşlar boşandı. O hasta haliyle bile hâlâ çok güzeldi. İmparatoriçe konuyu nasıl değiştireceğini bilemiyordu.

Murasaki, "Sizden bir konuda yardım rica edebilir miyim?" derken, sanki konuyu açmaya tereddüt eder gibi bir hali vardı. "Uzun zamandan beri yanımda çalışan benimle birlikte oturan bir sürü insan var. Bazılarının buradan başka kalacak yeri yok. Sizden rica etsem bu insanlarla ilgilenip onlara kalacak bir yer bulur musunuz?" Bunları söyledikten sonra bahsettiği insanların bir listesini verdi.

Murasaki'ye ilahiler okuması için birini görevlendirdikten sonra İmparatoriçe kendi odasına çekildi.

Torunlarının en sevimlisi olan küçük Niou durmak nedir bilmeden salonun her tarafında dolaşıp duruyordu. Etrafta kimsenin bulunmadığı ve kendini iyi hissettiği bir zamanı kollayarak Murasaki bu küçük oğlan çocuğunu dizinin dibine oturttu.

"Bir gün aranızdan ayrılıp gidecek olursam, beni hatırlar mısın canım?"

"Ama büyükanne ben senin bir yere gitmeni istemiyorum ki?" Başını kaldırıp Murasaki'ye bakarken gözlerini ovuşturuyordu. Bu haliyle o kadar sevimliydi ki, Murasaki gözleri yaşlı olduğu halde yine de gülümsemekten kendini alamadı. "Ben büyükannemi annemden babamdan çok seviyorum. Ne olur babaanne bir yere gitme, terk etme bizi!"

"Yavrum sen büyüdüğün zaman bu ev senin olacak. Bak orada gördüğün gül erikleri ve kiraz ağaçları var ya, onlar da senin olacak. Onlara gözün gibi bak canım. Onlarla konuşmayı, tatlı tatlı sohbet etmeyi öğren. Böyle zamanlarda beni hatırlayacak olursan küllerimin bulunduğu sunağın üstüne bir demet çiçek koymayı ihmal etme yavrum."

Çocuk, Murasaki'nin gözlerine bakarak başını salladı ve hıçkırıklara boğulmak üzere olduğunu anlar anlamaz da hemen yerinden fırlayarak dışarı kaçtı. Murasaki en çok bu yaramazı ve Birinci Prenses'i geride bırakacağına üzülüyordu. Göz bebeği olan bu pırlanta çocukların büyüdüğünü görememek ona çok koyacaktı.

Uzun zamandan beri beklenen serin sonbahar havaları nihayet geldi çattı. Sağlığının yerinde olduğu söylenemezdi ama Murasaki kendini biraz daha iyi hissediyordu. Rüzgâr hâlâ tatlı esiyordu fakat yine de her yer çiy taneleriyle kaplıydı. İmparatoriçe'nin birkaç gün daha kendisiyle birlikte kalmasını istiyordu ama bunu söylemeye cesaret edemiyordu. Onu saraya götürmek için bir sürü uşak gelmişti. Bu yüzden İmparatoriçe'yi zor durumda bırakmak istemedi. Saray teşrifatına yakından aşina olduğu halde sağlık durumundan dolayı onu uğurlamaya çıkamayacaktı. Bu nedenle İmparatoriçe gitmeden önce ona uğrayarak ziyaretine geldiği

için kendisine uzun uzun teşekkür etti. Belki de bu son görüşmeleri olacaktı. Bunu bildiğinden dolayı çok dikkatli bir şekilde hazırlık yapmıştı.

Bir deri bir kemik kalmıştı ama her zamankinden çok daha güzel görünüyordu. Bunu nasıl beceriyordu? İnanılacak gibi değildi. Geçmiş yılların bu taze ve dipdiri güzelini yeryüzünün çiçeklerine benzetmişler ve adını Mu-ra-sa-ki yani "Mor Salkım" koymuşlardı ama şimdi ise bu güzelliğin üstüne zarif bir sükûnet çökmüştü. Gözler önünde eriyip giden bu narin çehre, bu gittikçe derinleşen sükûnet, her şeyin ne kadar fani olduğunu haykırıyordu. İmparatoriçe tarifi imkânsız derin kederler içindeydi.

Murasaki akşam ışığında çiçeklerini seyretmek için koltuk değneğine tutunarak yatağından kalktı.

Tam o sırada Genji içeri girmişti. "Muhteşem! Gözlerime inanamıyorum. Bakıyorum İmparatoriçe'nin ziyareti sana ilaç gibi gelmiş!"

Sağlığında hiçbir düzelme olmadığı halde Genji onu böyle ayakta görünce çok sevinmişti. Ama yakında gönlü viraneye dönecekti. Murasaki Genji'ye şiiriyle konuşmak istiyordu:

"Çiy tanesi çok kalmaz yoncaların üstünde,
Bak nasıl savruluyor en hafif yelde bile."

Murasaki haklıydı. Çalı yoncalarının üstündeki çiy taneleri onun durumunu çok iyi dile getiriyordu. Bu minnacık su damlaları esen yellere dayanamaz, savrulur giderdi. Tıpkı hastalıktan bitap düşmüş bu kadın gibi.

Genji bahçedeki bitkiler üzerinde göz gezdirerek ona yanıt verdi:

"Öteki çiy tanesi, nasıl yaprakta kalsın?
Dilerim ki birlikte, Tanrı canımı alsın."

Tam İmparatoriçe Akashi şiirini okumaya başladığında, Genji gözyaşlarını daha fazla gizleyememişti.

"Güz yeline kapılmış bir çiy tanesi gibi,
Otlardan farkımız yok, düş yalan, dünya fani."

Genji, Murasaki ve İmparatoriçe'ye bakarken ikisi de birbirinden güzel! Keşke aynen bu halleriyle bin yıl dizimin dibinde olabilseler diye içinden geçirdi. Fakat zamana hükmetmek mümkün değildi. Acı olan gerçek buydu.

"Sizden rica etsem beni yalnız bırakabilir misiniz?" dedi Murasaki. "Birdenbire çok fenalaştım. Kabalık ediyorsam beni bağışlayın." Güçlükle konuşuyordu.

İmparatoriçe ellerini avucunun içine alarak dikkatle Murasaki'yi süzdü. Evet, bu çehre yok olmaya yüz tutmuş bir çiy tanesini andırıyordu. Dua ve ayinlere ağırlık verilmesi için tapınaklara haberciler gönderildi. Daha önce de böyle komaya girer gibi olmuş fakat kurtulmuştu. Genji şimdi var gücüyle kadının bedenine giren kötü ruhun onu bırakıp gitmesi için dua ediyordu. Bütün gece boyunca hacılar, hocalar, kâhinler, rahipler ayinler düzenleyip tespihler çektiler; fakat çabaları boşunaydı. Sabaha karşı tam ortalık aydınlanırken Murasaki ruhunu teslim etti. Genji görünmeyen bir gücün bütün gece İmparatoriçe'yi Murasaki'nin yanında tuttuğunu hissetmişti. Hem Genji hem de burada çalışan insanlar bu tür hadiselerin herkesin başına geldiğini ve bundan sonra da geleceğini gayet iyi biliyordu. Fakat her şeye rağmen olayların doğal düzenini kabul etmek bazen çok zor oluyordu. Çektikleri acı yüzünden insanların vücutları uyuşmuştu ve insanlar kendilerini alacakaranlık bir rüya âleminin içinde kaybetmiş gibiydi. Kadınlar beyhude, her biri anılarda dolaşan düşünceleri toparlamaya çalışıyordu. Yūgiri, herkesten fazla sarsılmış olan babasının durumundan korkarak içeri girmişti.

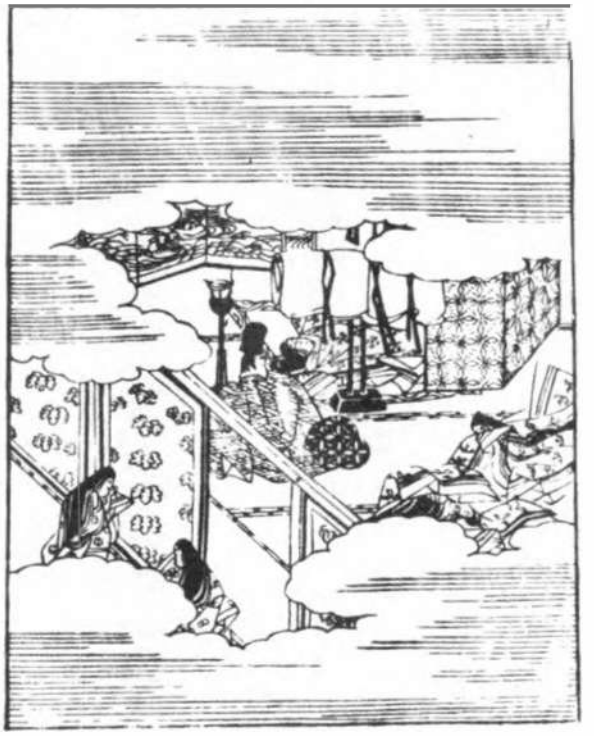
Genji onu Murasaki'nin yatağını çevreleyen perdenin yanına götürerek, "Oğlum, artık her şey bitti" dedi. "Bir insanın son dileğini yerine getirmemek kadar büyük alçaklık olamaz. Rahipler herhalde bu sıralarda ayini bitirip konaktan ayrılmıştır. Yine de aramızda inzivaya icazet merasimini yönetecek birinin olduğunu zannediyorum. Karım sağken onun için pek fazla bir şey yapamadım ama Yüce Buda'dan onun ahrete giden yolunu aydınlatmasını, ondan şefaatini esirgememesini niyaz ediyorum. Lütfen ruhbandan birini çağır ve merhumenin saçlarını kessin. Mutlaka aramızda bunu yapabilecek biri vardır."

Konuşurken kendini soğukkanlı olmaya zorluyordu. Ancak bitkindi ve gözyaşları dinmek bilmiyordu.

Yūgiri, "Babacığım, kötü ruhlar insanı boş bırakmıyor, üstümüzde çok çirkin oyunlar oynuyorlar" derken en az babası kadar üzgündü. "Aynı şey daha önce başımıza gelmedi mi? Sizin samimiyetinize inanıyorum. Duyduğumuz kadarıyla keşiş olarak bir gün ya da bir gece bile inzivaya çekilmek büyük mutluluk ve saadet getirirmiş. Fakat ölüm nihai bir sonsa bizim yaptığımız şeyler gerçekten onun öbür dünyada geçeceği yolu nurlandırır mı? Hayır baba, lütfen kendimize gelelim ve acılarımızla yüzleşelim. Olayı zorlaştırmayalım."

Yūgiri böyle konuşmasına rağmen, yine de gidip konakta kalan rahipleri getirdi ve onlardan matem süresince kendilerine her konuda yardımcı olmalarını istedi.

Yıllar içinde babasına gösterdiği sadakatten dolayı Yūgiri kendini kutlayabilirdi. Murasaki hakkında hiçbir zaman uygunsuz fikirler beslememişti. Sadece bir kez onu hayal meyal görmüştü. Hep onu bir an için bile olsa bir kez daha görebilmeyi, onun sesini duyabilmeyi ummuştu. Sesini hiçbir zaman duyamamıştı

ama onu görme dileği ancak şimdi onun ölümünden sonra gerçekleşmişti. Yaşlar gözlerinden yağmur gibi boşanıyordu ve cenazenin bulunduğu oda ağıt yakan kadınların feryatlarıyla çın çın çınlıyordu.

"Lütfen biraz sakin olur musunuz?" dedi Yūgiri, "Hiç değilse birkaç saniyeliğine." Sanki onu oraya Genji çağırmış gibi Murasaki'yi gözlerden uzak tutan perdeyi araladı. Sabahın alacakaranlığında Genji, elinde tuttuğu lambayla eğilmiş Murasaki'nin cansız yüzüne bakıyordu. Yūgiri'nin yanında olduğunun farkındaydı. Bir an için oğlunun bakışlarından bu güzel yüzü sakınmak istediyse de bunun insanları daha fazla kederlendireceğini düşündü.

"Bak yüzü hiç değişmedi" diye fısıldadı Genji. "Ama artık o yok."

Genji elleriyle yüzünü kapattı. Yūgiri de ağlıyordu. Yanağından akan yaşları elinin tersiyle sildi ama önündeki cansız yüze bakınca gözleri tekrar buğulandı. Hastalığı sırasında saçları bakımsız kalmış olmasına rağmen hâlâ gayet parlak ve muntazamdı. Lambanın ışığında teni yaşayan insanlarınkinden bile daha beyaz, daha pürüzsüz ve parlak görünüyordu. Aynanın önünde oturup makyaj yapan bir kadın bile onun kadar doğal olamazdı. Sanki ölmemişti de derin bir uykuya dalmıştı. Tek kelimeyle "kusursuz" bir güzelliği vardı. Mümkün olsaydı bir gün nasıl olsa çıkacak olan ruhunu onun bu eşsiz güzelliğine emanet olarak verebilirdi Genji.

Murasaki'nin emrindeki kadınların üstlerine farz olmayan konularda ne kadar beceriksiz olduğunu bildiği için kendini cenaze töreni konusunda düşünmeye zorladı. Şimdiye dek çok büyük acılar yaşamıştı ama çevresinden yardım almıştı;

fakat başına gelen bu elim olayda ona yaralı gönlünden başka yardım edecek kimse yoktu. Hayatında hiç bu kadar derin bir ıstırap duyduğunu hatırlamıyordu ve ömrünün geri kalan kısmında da böylesine dehşet verici bir acı yaşayacağını zannetmiyordu.

Bütün cenaze töreni bir gün içinde tamamlanmıştı. Zalim dünyanın bu hazin gerçeği Genji'yi bütün hayatı boyunca bir konu üzerinde düşündürecekti: O da sevgili Murasaki'sinin emanet olarak aldığı bedeni tekrar yeryüzünde bomboş bırakıp gittiğiydi. Cenazenin yakıldığı devasa bozkır insanlarla ve arabalarla doluydu. Cenaze töreni son derece heybetli ve vakurdu. Murasaki dumanlar içinde incecik bir çelenk gibi gökyüzüne yükselmişti. Dünyanın ahvali böyleydi ama ateş düştüğü yeri yakıyordu. Hiç kimsenin dayanabileceği cinsten bir acı değildi bu. Genji kendini sanki ayağının altındaki yerküre kaymış gibi hissediyordu ve adamlarından iki-üç kişi onu zar zor ayakta tutuyordu. Orada bulunan herkes böylesine güçlü bir adamın nasıl olup da bu kadar perişan duruma düştüğüne akıl sır erdiremiyordu. En hissiz, en katı yürekli insanların bile gözyaşlarına hakim olamadığı bir törendi. Murasaki'nin nedimeleri sanki bir karabasanın ortasında yollarını yitirmiş gibiydiler. Arabalar üzüntüden salkım saçak olan insanlarla doluydu. Bu durum en dikkatli sürücüleri bile tedirgin ediyordu. Genji'nin o anda ilk karısı olan Yūgiri'nin annesinin ölümü gözünün önüne geldi. O gün kendini o kadar kaybetmemişti; mehtaplı bir akşam olduğunu çok iyi hatırlıyordu. Ama bugün ağlamaktan gözleri kör olmuştu. Murasaki ayın on dördünde ölmüştü, şimdi ise on beşinci günün sabahıydı. Güneş yavaş yavaş yükselmeye başlayınca çiy taneleri için saklanacak bir yer kalmamıştı. Genji, Murasaki'nin yokluğunda hayatın kasvetli ve çekilmez olacağını biliyordu. Menzile giden yolda tek başına daha ne kadar yürüyecekti? Belki de onun ölümünün verdiği acı, eskiden beri düşündüğü inzivaya çekilme özlemini gerçekleştirmesi için iyi bir vesile olacaktı. Ancak aciz bir insan olarak hatırlanmak istemiyordu. Kalbi paramparça olsa da bu acıya dayanacaktı.

Bütün matem süresi boyunca Yūgiri bir an olsun babasının yanından ayrılmadı. Babasının durumu onu çok tedirgin ediyordu, Genji'nin acılarına merhem olmak için elinden gelen her şeyi yaptı. Fırtınalı bir akşam esen rüzgâr ona geçmişi ve Murasaki'nin yüzünü hatırlatmıştı. Ölümünde bile Murasaki'yi fazla görememişti. Murasaki'ye bakabildiği sayılı dakikalar şimdi ona bir hayalmiş gibi geliyordu. Ona acı veren bu anıları aklından alması için tanrı Amitabha'ya yakardı. Yūgiri'nin gözlerinden akan yaşlar elindeki tespihi ıslatıyordu.

"Yıllar önce bir akşamdı, mevsimlerden sonbahar,
Şafakta bir rüya sanki, onsuz gözlerim ağlar."

Genji rahiplerden Buda'nın kutsal adını tekrarlayıp kutsal yazılardan Lotus Sutra'yı okumalarını istedi. Çok acı ve dokunaklı bir andı. Genji'nin gözyaşları çeşme gibi akmaya devam etti. Bütün hayatı gözlerinin önünden bir şerit gibi geçiverdi. Aynada gördüğü yüze başkalarından farklı olarak nice olağanüstü onur, şeref ve payeler ihsan edilmişti. Fakat Âlemlerin Rabbi ona aynı zamanda, dünya âleminin ne kadar fani olduğunu anlaması için doğduğu günden beri hiç kimselerde görülmedik acılar, kaygılar ve ıstıraplar vermişti. Genji bunlardan hiç ders almamış ve bu fani âlemde bildiğini okumaya devam etmişti. Ancak şimdi öyle büyük bir ıstıraba gark olmuştu ki hiçbir insanoğlu ondan önce bu kadar büyük bir acı yaşamamıştı ve yaşamayacaktı. Demek ki artık bu dünyada yapacağı başka bir iş kalmamıştı. Hemen inzivaya çekilip dua ve ibadete başlaması lazımdı. Hiçbir şey ona engel olmamalıydı. Nitekim çektiği sonsuz ıstırabın haricinde hiçbir şey onu yıllardan beri hasretini çektiği takva yolundan alıkoyamayacaktı. Azıcık bile olsa Murasaki'yi unutmasına yardımcı olması için Yüce Amitabha'ya tekrar tekrar dua etti.

Evin içi başsağlığı dilemeye gelen insanlarla dolup taşıyordu. İmparator ve daha nice saraylı ona taziyelerini göndermiş ve çok samimi bir şekilde onun acılarını paylaşmaya çalışmışlardı. Ama o kimseden merhamet dilenmek istemiyordu. İnsanlar onu yenilmiş, dingin, süngüsü düşük bir ihtiyar bunak olarak görmemeliydi. Genji maceralarla dolu güzel bir hayat sürmüştü ve hayata küsmüş aciz bir adam olarak görünmek istemiyordu. İşte o zaman yüreğinin derinliklerinden gelen inzivaya çekilme planını hayata geçiremeyeceğini üzülerek anlamıştı. Çektiği acı ikiye katlandı.

Genji bu yaslı günlerinde Tō no Chūjō'dan pek çok teselli mektubu aldı. Böyle zamanlarda ne yapılacağını bilen çok iyi bir kara gün dostuydu. Murasaki gibi bir güzelin, kadınlığının altın çağında solup gitmesi onu da çok üzmüştü. Yūgiri'nin merhum annesi Tō no Chūjō'nun kız kardeşiydi. O da aşağı yukarı yıllar önce aynı günde ve aynı mevsimde hakkın rahmetine kavuşmuştu ve o sıralarda taziye gönderen insanların çoğu şimdi artık aralarında yoktu. Sanki o günden bugüne, aradan bir gün geçmiş gibiydi sadece.[135] Karanlığa gözlerini dikti ve oturup Genji'ye uzun ve dokunaklı bir mektup yazdı. Oğlanlarından biriyle gönderdiği zarfın içine bir de şiir koymuştu:

"O kasvetli sonbahar, yine yâdıma geldi,
Gözlerimden akan yaş, yine bağrımı deldi."

135. Bu düşünceler, Genji'nin Murasaki'ye yazdığı ve Tō no Chūjō'ya göstermediği son şiirini yankılıyor gibi görünüyor. Fakat şiirdeki düşünce ve eda Henjo, *Shinkokinshū* 757'yi de anımsatmaktadır:

Er geç bir gün düşecek, çiy tanesi sonunda,
Dünya ahvali böyle, hata yok bu masalda.

Genji'nin bu şiire verdiği yanıt şöyleydi:

"Bu gözyaşları yok mu, yeni değil eskidir,
Sonbahar koca yılın, en mahzun mevsimidir."

Genji satırlarını "Beni mektuplarınla yalnız bırakmadığın için sana minnettarım" diyerek bitirdi. Bu ince ruhlu arkadaşına ne kadar derin kederler içinde bulunduğunu belli etmemek için satırlarını burada kesmişti. Şimdi, geçen güz[136] tuttuğu yastan daha koyu renkli bir matem harmaniyesi vardı sırtında.

Başarılı ve mutlu olan insanlar bazen başkalarının yüreğine kıskançlık tohumları ekerken, bazen de gurur ve kibirlerine kapılarak başkalarını mutsuz ederler.

Murasaki bu duruma istisna olan bir kadındı. Hizmetçilerinin içinde en huysuz olanları bile onu sevmiş, en ufak hareketi herkeste hayranlık uyandırmıştı. Belki de onu bu kadar insanların gözünde değerli kılan her zaman kendinden çok başkalarının iyiliğini düşünmüş olmasıydı. Ağaçların arasından esen rüzgâr, çimenlerin arasında ötüşen böcekler bu sonbahar mevsiminde onu yakından tanımayan insanları bile gözyaşlarına boğuyordu. Onu yakından tanıyanlar ise bir teselli arıyordu. Artık uzun zamandır onunla birlikte yaşayan nedimeler tatsız tuzsuz kasvetli bir hayata alışmak zorundaydı. Aralarından bazıları dünyadan ve dünya nimetlerinden bir an önce elini eteğini çekmeyi düşünerek, rahibe olmak için dağların derinliklerindeki ıssız manastırlara atmışlardı kendilerini.

Akikonomu duyduğu hicranı dile getirmek için Genji'ye sık sık mektuplar yazıyordu. Onlardan birinde Murasaki'nin sonbaharı sevmediğine değiniyor ve sonbaharda hayatını kaybettiğine dikkat çekiyordu:

"Evet şimdi anladım, niçin sevmediğini,
Güz mevsiminin ona, yaptığı kalleşliği.

"Kuruyan otlarıyla solan bitkileriyle, bozkır ona iyi gelmedi."

Gönderilen taziyeler arasında en anlamlı olanları onun mektupları ve şiirleriydi. Akikonomu'nun yazılarıyla Genji'nin ıstıraptan uyuşan kalbi teselli buluyordu. Sessizce ağladı, ağladı... Hüzünlü bir düşün içinde yitip gitmiş gibiydi. Akikonomu'ya cevap yazması uzun zaman aldı:

"Bak bana kâşanenden, bulutlu tepelerden,
Ben kendi âlemimde, sonbaharda ölürken."

---

136. Bkz. Bölüm 9. Aoi'un ölümü üzerine yazılan şiirdir.

Genji mektubu katladı ve avucunun içinde tuttu. Üzüntüsünün onu ne kadar yıprattığını kimseye fark ettirmemek için konakta kadınların bulunduğu bölüme yerleşti. Hiç kimsenin onu ihtiyar bir bunak olarak görmesini istemiyordu. Yanına birkaç kadın alarak kendini dua ve ibadete vermişti. Murasaki ile birbirlerine tam bin yıl birlikte olacaklarına dair söz vermişlerdi, ama Murasaki sözünü tutmamış onu terk etmişti. Düşüncelerini artık onun bulunduğu öbür dünya üzerinde yoğunlaştırması gerekiyordu. Lotus çiçeği üzerinde bir çiğ tanesi! İşte, olması gereken şey buydu. Hiçbir şey onu bu azminden caydırmamalıydı. Ama ne yazık ki dünyanın ahvali hâlâ onu ilgilendiriyordu.

Cenaze işleri ve anma törenleriyle hep Yūgiri ilgilenmişti. Genji'ye kalsaydı işler karışırdı. O hep inzivaya çekilip çileye girmeyi düşündü. Bugün girerim yarın girerim derken günler bir rüya gibi geldi geçti.

İmparatoriçe için de teselli kâr etmedi.

BÖLÜM 41

KÂHİN

MABOROSHI (幻)

Bu sene ilkbaharın tadı yoktu. Üstünden bir sene geçmişti ancak Genji'nin acısı hâlâ dün gibi tazeydi. Konağa yine her zamanki gibi konuklar gelip gidiyordu. Fakat Genji kendini hiç iyi hissetmediğini mazeret göstererek gelenleri geri çeviriyordu. Bunların arasında tek istisna kardeşi Prens Hotaru oldu. Onunla bile perdelerin arkasından konuştu.

"Bahar gelmiş neyime, kadınım olmayınca,
Çiçek açmış neylesin, seveni kalmayınca."

Prens gözyaşları içinde, Genji'nin şiirini yanıtladı:

"Ben çiçeğin sadece rengi için gelmedim,
Rahiyayı bilirim, koklayınca giderim."

Prens Hotaru dışarı çıkıp hayranlıkla gül eriklerini seyretmeye koyulunca, geçmiş senelerin ilkbaharları geçti Genji'nin gözlerinin önünden. Tomurcuklar yeni yeni açmaya başlamıştı. Ama kim vardı ki Prens Hotaru'dan başka bunların güzelliğini doya doya seyreden? Bu sene konakta konser düzenlemeye hiç niyeti yoktu, çünkü bu ilkbahar öteki baharlardan çok farklıydı.

Murasaki'ye hizmet etmiş olan kadınlar hâlâ yas giysilerini üzerlerinden çıkarmamış, hanım efendilerinin ölümünü henüz tevekkülle kabul edememişlerdi. En büyük tesellileri Genji'nin Rokujō Konağı'na dönmemiş olmasıydı. Hâlâ Nijō Konağı'nda kaldığından dolayı hepsinin içi huzurluydu. Genji ciddi olmasa bile, Mura-

saki'nin bazı nedimeleriyle zaman zaman ilişkisi olmuştu. Kendini yalnız hissettiği bu dönemde aslında etrafındaki kadınlarla daha fazla ilgilenmesi gerekirdi. Ama öyle olmadı, şimdi gözü hiç kimseyi görmüyordu. Eski delişmen arzularından eser kalmamıştı. Gece nöbetine kalan nedimeler bile yatağını çevreleyen perdenin dışında uyuyordu. Bazen onlarla konuşup geçmiş yıllardan bahsederek sıkıntısını atmaya çalışıyordu. Romantik ilişkilerin Genji'nin gözünde o zamana dek hiçbir değeri olmamıştı. İncir çekirdeğini doldurmayan günlük ya da anlık ilişkilerinden dolayı Murasaki'ye çok acı çektirmişti. Bu sıradan ilişkileri yüzünden niçin ondan özür dilememişti? Murasaki aslında çok zeki bir kadındı. Genji'nin evlilik dışı ilişkilerinin bir aşk macerası olmadığının farkındaydı. Ama her şeye rağmen o da kadındı. Yaşadığı kıskançlıkları hiçbir zaman bir cinnet haline getirmemiş, kısa zamanda ruhunu tedavi etmeyi bilmişti. Bütün bunları yaparken de çok derin acılar çekmişti. Genji bunu biliyordu. Murasaki ile yaşadığı ufak tefek sürtüşmeler bir şerit gibi gözünün önünden geçmeye başladı, ta ki yüreğinin daha fazla kaldıramayacağını hissedinceye kadar. Genji geçmişten bahsederken bazen nedimeler de şahit oldukları bazı tatsız olaylar hakkındaki fikirlerini belirtiyordu. Evet, evde hiçbir zaman yalnız olmamışlardı, etraflarında kadınlar vardı ve onlar her şeyi görüp her şeye tanık olmuşlardı.

Üçüncü Prenses konağa geldiğinde Murasaki en ufak bir gücenme belirtisi bile göstermemişti. Oysa Genji, Murasaki'nin üzüldüğünün hep farkındaydı ve bundan en az onun kadar üzüntü duymuştu. Gökyüzünün kara bulutlarla kaplı olduğu o karlı sabahı hatırladı. Murasaki onu odasına kabul edinceye kadar dışarıda soğuktan tir tir titremişti. Murasaki onu sessiz sedasız, şefkatle içeri almış, ağlamaktan kan çanağına dönen gözlerini Genji'den saklamaya çalışmıştı. Genji bütün bu uykusuz geçen geceler boyunca Murasaki'nin ne kadar cesur, güçlü ve sabırlı olduğunu düşündü. Keşke ben de bir zamanlar olduğu gibi yine cesur, güçlü ve sabırlı olabilsem diye geçirdi içinden.

Kadınlardan biri odasına dönerken, "Dışarıda lapa lapa kar yağıyor" dedi. Karlı bir şafak vaktiydi. Genji her zamanki gibi odasındaydı ama bu kez tek başına. Acı olan buydu aslında.

"Ah, kar olup eriseydim bu kasvetli dünyada,
Yağışıyla oyalanmak çok zor geliyor bana."

Temizlenme ritüelini tamamladıktan sonra her zamanki gibi ibadetine başladı. Kadınlardan biri geceden kalma küllerin arasından korları seçerken başka bir kadın mangal getirmişti. Chūnagon ve Chujō da o sırada Genji ile birlikteydiler.[137]

137. Daha önceki bölümlerde bu isimler geçmiş bulunuyor. Burada bahsedilen isimlerle önceden bahsedilenler aynı kişilerse bu kadınların çok yaşlı olmaları gerekiyor.

"İnsan yalnız kaldığı zaman, her gece ayrı bir ıstırap oluyor. Fakat dün geceki ıstırabı daha önce hiçbir zaman yaşamadım. Aslında kabahat bende, şimdiye kadar çoktan her şeyi bırakıp inzivaya çekilmem gerekiyordu."

Genji dünyadan feragat edip de dağa çekilecek olursa burada yaşayan kadınların hali nice olurdu?

Genji, tapınağın asude dinginliğinde ilahiler okurken sesi alçalıp yükseliyor, bu titreşimler, bu seda onu bambaşka bir şekilde duygulandırıyordu. Ona hizmet eden kadınlar da bu ilahi cezbenin etkisi altına girmiş, gözyaşlarını tutamamışlardı.

Onlara, "Hayatta istediğim her şeye sahip oldum, çünkü bir soylu olarak doğmuştum" dedi Genji. "Fakat ömrüm boyunca kara talihim bana hiç gülmedi. Yüce Buda bu dünyanın ne kadar fani ve sahte olduğunu sanki bana anlatmak ister gibiydi. Bense bunları hep görmezden geldim ve hayatımın gün batımına yaklaştığım şu sıralarda hatalarımdan doğan acıları yudum yudum içiyorum. Öbür hayatlarımdan getirdiğim kusur ve yanlışların şimdi farkındayım. Artık beni dünyaya bağlayan en ufak bir bağ bile kalmadı. Hayır, hayır yanlış söyledim! Beni bu dünyaya bağlayan siz varsınız. Hatta şu anda kendimi size, Murasaki'nin sağ olduğu zamanlardakinden daha fazla yakın hissediyorum. Size elveda demek benim için çok zor olacak."

Gözlerini silmesine rağmen yaşlar yine çeşme gibi akmaya devam etti. Kadınlar da hiç durmadan ağlıyordu; öyle ki, Genji ayrılacağı için üzüntülerini dile getirmek istiyor fakat hıçkırmaktan bunu başaramıyorlardı.

Gözlerini kuruladı ama yaşlar yine de akmaya devam etti. Kadınlar büyük bir acı içinde ağlıyorlardı ki, Genji'yi terk ettikleri zaman duyacakları hüznü ona anlatamıyorlardı.

Bazen sabah bazen de akşamın alacakaranlığında, kendine çok yakın hissettiği kadınları yanına çağırıyordu. Chūjō'yu çocukluğundan beri tanırdı. Ona her zaman özel bir ilgi duymuş, onu başkalarından ayrı tutmuştu. Chūjō, hanımefendisi Murasaki'yi çok sevdiğinden dolayı Genji ile olan ilişkisini uzatmamış, tadında bırakmıştı. Genji ise şimdi onu bütün eski nefsani arzularından bağımsız olarak Murasaki'nin bir gözdesi, ondan kalan kıymetli bir yadigâr olarak görüyordu. Çok şirin, iyi huylu, hoşsohbet bir kadındı. Onu kendisine ve Murasaki'ye olan yakınlığından dolayı merhum karısının mezarının başını bekleyen bir selvi ağacı gibi görüyordu.

Taziyeye gelenler arasında sadece en yakın dostlarını kabul etti. Kardeşleri ve yüksek düzeyli saray soyluları durmadan kapısını aşındırıyorlardı ama Genji onların karşılarına çıkmayı reddediyordu. Öteki insanlarla beraberken elimden geldiği kadar itidalimi muhafaza etmeye çalışıyorum ama aylardan beri çektiğimi bir Buda bilir bir de ben. Bu yüzden onların önünde tuhaf davranışlarda bulunabilirim. İnsanlar böy-

le şeyleri unutmaz. Yarın öbür gün kalkıp bunu yüzüme vurabilirler. Böyle bir şey başıma gelsin istemiyorum. Gerçi her durumda arkamdan atıp tutacaklar ama zayıf yönlerimi kimseye göstermemem lazım. Bırakayım dedikodu yapsınlar ama beni görmeden, diye düşünüyordu Genji. Bu yüzden en sevdiği oğlu Yūgiri bile perdelerin arkasından konuşmuştu babasıyla. Genji, sonuna kadar içinden gelen sesi dinlemeye kararlıydı. Ancak, içinden gelen ses onu yönlendirdiği zaman çileye girip inzivaya çekilecekti. Arada sırada Rokujō Konağı'nı da ziyaret ettiği oluyordu. Fakat ne zaman oraya gitse, kendisi dahil bütün ev halkının gözyaşları sel olup akıyordu. Orada yaşayan kadınları geçici de olsa ihmal etmek zorunda kalmıştı.

Genji'nin kızı olan İmparatoriçe saraya dönerken küçük Niou'yu dedesine arkadaşlık etmesi için orada bıraktı. Niou anneannesinin tembihlerini unutmamıştı; anneannesi ondan bahçedeki gül eriği ağacına gözü gibi bakmasını istemişti. Gerçekten de çocuğun gözü devamlı gül eriğinin üzerindeydi. Genji onun bu hareketini çok sevimli ve anlamlı bulmuştu. İkinci ay gelmişti; erikler çiçek açmış, filizlenmiş ve narin bir sisin içine gömülmüştü.

Murasaki'nin canı gibi sevdiği gül eriği ağacında şakıyan bülbülün berrak sesini duyan Genji verandaya çıktı.

"Bülbül şimdi ne ötersin gül eriği dalında,
O ağacın bahçıvanı yok ki artık bağında."

İlkbaharın ortalarına doğru bahçe yine eski haline gelmişti. Hatırlamamaya çalıştı, ama gözüne ilişen her şey binbir anıyla yüklüydü. Artık tahammül edecek gücü kalmamıştı. Başını alıp dağlara, hem de bir kuş sesi bile duyulmayan dağların en ücra köşelerine kaçıp gitmek istiyordu.[138] Dallarından aşağı çağlayanlar gibi dökülen kanarya güllerine bakmak istedi ama bakamadı; gözleri yaşlarla dolmuştu. Bahçelerin çoğunda süs kirazları yapraklarını çoktan dökmüştü. Nijō Konağı'nda ise önce tek, sonra da çift taç yapraklı kirazlar sırayla yaprak döktü. Şimdi tam morsalkımların zamanıydı. Murasaki sağlığında bahçenin her tarafını baharda çiçek açan ağaçlarla doldurmuştu. Bazıları erken, bazıları geç açıyordu ama bahçe bahar aylarında hiç çiçeksiz kalmıyordu.

"Dede, bu kiraz ağacı benim!" dedi Niou. "Bu ağaç, yapraklarını hiç dökmesin istiyorum. Dedeciğim ne yapalım biliyor musun, bu ağacın etrafına perde çekelim ve alttan üstten sımsıkı bağlayalım. O zaman rüzgâr giremez."

Hem sevimli hem de teklifinde gerçekten samimi olan bu yumurcağa Genji gülümsemeden edemedi. "Sevgili Torunum" dedi Genji, "Sen hem çok zekisin hem

---

138. Bkz. Bölüm 34, dipnot 36.

de kolunun yeniyle gökyüzünü kapatmak isteyen adamdan daha akıllısın."[139] Niou Genji'nin can yoldaşı olmuştu.

"Evladım, seninle arkadaş olmak iyi ama bu dostluğumuz galiba pek uzun sürmeyecek" derken Genji ağlamamak için kendini zor tutuyordu. "Hemen öleceğim demiyorum, ama yaşasam bile senden çok uzakta bir yerlerde olacağım."

Çocuk huzursuzca kimonosunun kollarını çekiştirerek yere baktı. "Dedeciğim, niçin sen de böyle anneannem gibi konuşuyorsun? O da bana hiç görüşemeyeceğimiz bir yere gideceğini söylüyordu."

Genji köşedeki odanın taraçasına çıkıp balkon korkuluklarına yaslanmış hüzünlü bir şekilde bazen bahçeyi seyrediyor, bazen de geri dönüp panjurların arasından içeri bakıyordu. Kadınlardan bazıları hâlâ koyu renkli matem giysileri içindeydi. Normal kıyafetler içinde bulunanlar ise özellikle kasvetli renkleri seçmişti. Genji'nin üstünde ise soluk renkli bir günlük kıyafet vardı. Sade bir şekilde döşenmiş odalar buram buram sessizlik ve yalnızlık kokuyordu. Genji kendi kendine aşağıdaki dizeleri mırıldandı.

"Şu bahar bahçesine, veda zamanı geldi,
Bir zamanlar üstünde, anne gibi titrerdi."

139. Bkz. Bölüm 14, dipnot 218.

Aslında kimse onu çile çeksin diye hücreye kapatmıyordu. Çileye girmek onun kendi özgür iradesiyle verdiği bir karardı, ama o yine de üzülmeden edemiyordu.

İnzivaya çekilmesine ramak kala Üçüncü Prenses'i ziyaret etmeye karar verdi. Torunu Niou ve dadısı da onunla birlikte geldi. Niou, prensesin küçük oğlu Kaoru'yu görünce dünyalar onun olmuştu. Sağa sola koşuştururken artık gül eriği ağacının dökeceği çiçekleri düşünmüyordu. Üçüncü Prenses tapınakta elinde bir sutrayla onları karşıladı. Bu kadın Genji'ye hiçbir zaman ilginç gelmemiş, heyecan vermemişti. Fakat onun, dünya nimetlerine ve dünyanın zevklerine hiç itibar etmeden, nefsinin efendisi olarak kendini sessiz sedasız ilahi varlığa vakfetmesine hayrandı. Evet, hiç beğenmediği bu sığ, yavan, derinliksiz minik yaratık sonunda onu utandırmış, fersah fersah gerilerde bırakmıştı. Buna, "kaderin cilvesi" denmezdi de ne denirdi?

Akşamın alacakaranlığında sunağın üzerindeki çiçekler çok güzel görünüyordu.

"Murasaki, aramızda değil. Kendi elleriyle diktiği bahar çiçeklerini maalesef sevip koklayamayacak; bu yüzden artık çiçekler benim için pek bir şey ifade etmiyor. Ama yine de çiçeklerin güzel göründüğü bir yer var, orası da Yüce Buda'ya ait olan sunağın üstü." Genji duraksadı. "Onun diktiği kanarya gülü bu sene öyle bir açtı ki şimdiye kadar onu hiç böyle görmemiştim. Top top çiçekleri vardı. İnsanı, kendine hayran bıraktırmaya çalışan bir çiçek değil bu. Belki de bu yüzden arsızca, dolu dolu açıyor. Niçin kanarya gülleri bu sene her zamankinden fazla tomurcuk patlamasına uğradı sence? Çektiğimiz onca acıya ne denli kayıtsız olduğunu bize göstermek mi istiyor dersin?"

Üçüncü Prenses, Genji'ye kayıtsızca yanıt verdi, "Karanlık dehlizime ilkbaharlar uğramaz..."[140]

Onun bu sözleri Genji'yi rahatsız etmişti. Murasaki hiçbir zaman böyle vurdumduymaz olmamış, en önemsiz konularda bile kendinden ne istendiğini, neler beklendiğini derhal kavramıştı. Ve onun zekâsı ölünceye kadar pırıl pırıl parlamıştı. Ya gençlik çağı? Murasaki gençlik çağında da kelime, tutum, davranışla yapılan imaları derhal anlamış, çevresine karşı her zaman duyarlı olmuştu. Murasaki zihninde her zaman böyle canlanıyordu. Böylece kadınlarından biri daha onu hüzün gözyaşları dökerken görmüştü.

Gece çıkan sis bahçeye süzülerek girerken çok güzel görünüyordu.

---

140. Kiyowara Fukayabu, *Kokinshū* 967:
Karanlık dehlizime ilkbaharlar uğramaz,
Dökülen çiçeklerin feryatları duyulmaz.

Genji daha sonra Bayan Akashi'yi ziyaret etti. Uzun süredir görüşemedikleri için Bayan Akashi, Genji'yi birdenbire karşısında görüverince çok şaşırmış olmasına rağmen, yine de onu gayet sakin ve asil bir şekilde karşılamıştı. Evet kuşkusuz, Bayan Akashi asil bir kadındı. Fakat Murasaki'nin asaleti başka bir asaletti. Genji, yavaş yavaş eski günleri yâd etmeye başladı.

"Birine tutkun olmanın ne kadar büyük bir hata olduğunu çoktan anlamış bulunuyorum. Bütün ömrüm boyunca dünya ile olan bağlarımı en alt düzeyde tutmaya çalıştım. Fakat hayatımda öyle bir dönem oldu ki herkes bana karşı cephe aldı. Hayatın benden bir şey beklemediği böyle bir dönemde ben ondan ne bekleyebilirdim ki? Dağlarda inzivaya çekilerek hayatımın sonuna kadar orada kalmam için önümde hiçbir engel yoktu. Ama görüyorsun, hâlâ böyle bir şeyi gerçekleştirebilmiş değilim ve dünyadaki eski bağlarımdan kendimi henüz kurtaramadım. Hayatım öyle kendi kendine bir su gibi akıp gidiyor. Bu kadar zayıf, iradesiz birisi olduğum için kendime çok kızıyorum."

Aklından geçenleri dolaylı bir şekilde dile getirmişti ama Bayan Akashi onun ne demek istediğini gayet iyi anlamış ve konuya şefkatle yaklaşmıştı. "Dünyanın en lüzumsuz insanının bile kendine göre dertleri var. Senin için ise durum daha feci. Eşin, dostun, binbir türlü sorumluluğun var. Bence böyle konularda fevri davranmamalısın, üzücü sonuçlar doğurabilir. Düşündüklerini hemen uygulamaya koyacak olursan, herkes seni uçarı, hercai, omurgasız biri olarak göreceği için hiçbir zaman yaptıklarından memnun olmayacaksın. Zor bir işe kolay kolay karar verilmez, ama bir kez verince de geri dönülmez. Çok önemsiz bir olay ya da ufak bir şok yüzünden, dünyasından vazgeçen nice insanlar gördüm. Senin tercihin bu olmamalı. Bir süre sabret, torunların büyüsün, işlerini yoluna koysun. Ondan sonra kararın hâlâ aynıysa, sana karşı çıkmam, aksine senin adına sevinirim bile."

Kulaklara küpe olacak bir nasihatti bu. "Senin dediğin derecede dikkatli ve tedbirli olmak hemen hemen imkânsız. Sanki fevri davranmak daha yerinde bir hareketmiş gibi geliyor bana."

Anılar aklına geldikçe eski günlerden bahsetti. "Fujitsubo öldüğünde benimle birlikte kiraz ağaçlarının da karalar bağlayacağını zannetmiştim.[141] Çocukken onun zarafetine ve güzelliğine hayranlıkla bakmak için çok vaktim olmuştu. Bu yüzden, o öldüğünde arkasından en çok üzülen ben oldum. Fakat ne yazık ki hüzün, aşkın yerini dolduramıyor. Muhabbet dolu eski bir birliktelik sona erdiğinde insan sadece ilişkinin bittiğine üzülmüyor. Bir kız çocuğu düşünün, alıyorsunuz, elinizde büyütüyorsunuz, olgun bir kadın haline getirip evleniyorsunuz, birlikte uzun yıllar geçiriyorsunuz. Aniden sizi bırakıp gidince de hayatınızın so-

141. Bkz. Bölüm 19, dipnot 256.

nuna doğru yapayalnız kalıyorsunuz. Bu, dayanması gerçekten çok zor bir durum. Çünkü anılar sizi yalnız bırakmıyor, yağmur gibi akıyor; bunlar acı da olsa, tatlı da olsa insanı derin kederlere gark ediyor."

Genji bütün gece eskilerden, yenilerden konuşmaya devam etti. Hatta geceyi Bayan Akashi ile geçirmek ister gibi bir hali vardı. Fakat zamanı gelince oradan ayrıldı. Bayan Akashi üzgün bir halde arkasından bakakalmış, Genji de yaptığına şaşırmıştı.

Genji, çok kısa bir süre oturma odasında dinlendikten sonra bütün gece yalnız başına ibadet etti. Sabahın erken saatlerinde Bayan Akashi'ye bir mektup gönderdi, mektubuna aşağıdaki şiiri eklemişti:

"Evimi arıyorken ağladım nâçâr,
Her yer bu dünyada olmuş târumâr..."

Bayan Akashi Genji'nin aniden kalkıp gidişini bir hakaret gibi görmüş olsa da onun bu şaşkın, kederli, yitik halini düşününce gözyaşlarına boğuldu. Genji artık eski Genji değildi.

"Çeltik tarlasından turna, nasıl ki uçup gitti,
Suya artık vurmaz oldu, çiçeklerin hayali."[142]

Bayan Akashi'nin el yazısı her zamanki gibi çok güzeldi. Bu Genji'ye Murasaki'nin Bayan Akashi ile olan ilişkisini hatırlatmıştı. Sonunda iyi arkadaş olmuşlardı ama yine de aralarında bir burukluk yok denemezdi. Murasaki ona karşı her zaman mesafeli durmuştu ama Genji'den başka kimse bunun farkında değildi. Yalnızlığı dayanılmaz hale gelince Genji bazen Bayan Akashi'nin yanına uğruyordu ama asla geceyi onunla birlikte geçirmiyordu.

Yazlık elbiseleri giyme zamanı gelmişti. Bayan Portakal Çiçeği, Genji'ye çok güzel elbiselerle birlikte bir de şiir göndermişti:

"Armağan mevsimidir, yavaş yavaş geldi yaz,
Özlem dolu geçmişi n'olur analım biraz."

Genji de hemen ona bir şiirle cevap verdi:

142. Genji'nin şiirinde "fanilik"i temsil eden *kari* sözcüğü burada "yaban kazı" veya "turna kuşu" anlamında kullanılmaktadır. İçinde bulunulan mevsim bu göçmen kuşların sulu çeltik tarlalarından kuzeye göç ettiği aylardır.

"Yazlık elbiselerin ipi ince mi ince,
Hayatı hatırlatır, anlarsın ömür nice."

Günlük işlerindeki tekdüzelik Kamo Festivali'nin çok uzakta olduğu izlenimini uyandırmıştı Genji'de ama festival o gün başlıyordu. Böyle bir bayram gününde evde kaldıkları takdirde kadınların çok sıkılacağını biliyordu.

"Bugün rahat rahat tatil yapabilirsiniz. Evlerinize gidin, eşinizi dostunuzu görün" diyerek kadınlara izin verdi.

Chūjō, doğu tarafındaki odalardan birinde uzanmış kestiriyordu. Genji içeri girer girmez ayağa kalktı ve utanarak kimonosunun yeniyle hafifçe kızaran yüzünü kapattı. Chūjō ufak tefek, parlak yüzlü, gür saçlı ve hayat dolu bir kadındı. Uykudan yeni kalktığı için darmadağın duran saçları ona ayrı bir güzellik katıyordu. Üzerindeki sarı gömlek, koyu gri kimono ve safran renkli pantolonu buruş buruş olmuştu. Fakat ceketini ve etekliğini uyurken çıkardığı için onlar düzgün duruyordu. Aceleyle kendine bir çekidüzen vermeye çalıştı. Yanı başında bir kalp sarmaşığı duruyordu.

Genji bu sarmaşık yapraklı asmayı eline alarak "Yahu, bunun adı neydi? Görmeye görmeye unuttum vallahi."

Chūjō, Genji çok kinayeli konuşuyor diye düşündü.

"Bir zaman o yapraklar tâc olurdu başıma,
Şimdiyse adım bile kalmamış hafızanda."

Evet, Chūjō haklıydı. Onu çok ihmal etmişti ve pişmandı.

"Dünya nimetlerini boşlayalı çok oldu,
Fakat bu asma başka, koklamak vacip oldu."

Demek ki hâlâ reddedemeyeceği, kayıtsız kalamayacağı bir kadın vardı Genji'nin hayatında.

Yağmurlu geçen beşinci ay zor bir dönem oldu.

Dolunaya yaklaşmış olan ay bulutları delip geçti. Akşamın bu güzel anında Yūgiri, Genji'yle birlikteydi. Beyaz beyaz açan portakal çiçekleri ay ışığıyla birlikte aniden canlanmış, mis kokularını geceleyin esen serin rüzgârın saçlarına dolayarak onların bulunduğu tarafa gönderdiğinde, odanın içi anılarla dolmuştu. Fakat bu durum çok kısa sürmüş, guguk kuşunu beklerlerken gökyüzü simsiyah olmuştu. İşte o anda şairin dizelerini hatırlamışlardı: "Bin yıldır guguk öter, o dalların

üstünde."[143] Rüzgâr iyice şiddetlenince saçaklardan sarkan lambalar kopacak gibi olmuş, bardaktan boşanırcasına yağan yağmurlar damdaki kiremitlerin üzerine balyoz gibi inmeye başlamıştı. Gökyüzü şimdi katrandan farksızdı.

Genji kendi kendine, "İşte penceremde ses, işte yağmurun sesi."[144] şiirini ve ona benzer dizeleri mırıldandı. Bunlardan hiçbiri belki çarpıcı ya da alışılmadık koşuklar değildi ama tam yerinde ve zamanında söylendiği için Yūgiri bu dizeleri Murasaki'nin "kendi bahçesinde" duymasını isterdi.[145]

"Tek başına yaşamak garip bir olay değil ama insan kendini çok yalnız ve huzursuz hissediyor" dedi Genji. "Böyle bir hayata alışan insan için artık dağlara inzivaya çekilmek zor olmaz, hatta huzur bile verebilir." Genji bunları söyledikten sonra kadınlara seslenerek "Kızlar, buraya yiyecek içecek bir şeyler getirin. Adamlarıma da söyleyin beklemesinler."

---

143. Anonim, *Gosenshū*, 186:
Portakal çiçekleri hâlâ eski renginde,
Bin yıldır guguk öter, o dalların üstünde.

144. Po Chü-i, Tüm Eserleri, III, (*Hakushi monjū* 0131)

145. *Genji monogotari kochūshakusho in'yōwaka* 300:
Seni yalnız dinlemek, bana hep keder verdi,
Öt bülbül yârim için, şenlensin bahçeleri.

Genji ikide bir gökyüzüne bakıp duruyordu, sanki birini arar gibi bir hali vardı.[146] Yūgiri onun bu durumuna çok üzüldü. Murasaki gece gündüz Genji'nin aklındaydı. Hal böyle olunca yaptığı ibadetler ne işe yarayacaktı? Onu nasıl huzura kavuşturacak, kurtuluşa ermesini sağlayacaktı? Fakat bir de olayın tersini düşündü; Murasaki sağken Yūgiri onu sadece bir anlığına görmüş, onu hiç unutamamıştı. Hayatı boyunca hep onunla birlikte yaşamış olan zavallı babasından Murasaki'yi unutmasını nasıl bekleyebilirdi? Babasını hiç de kınayacak hali yoktu.

"Baba, bana hâlâ dün gibi geliyor ama Murasaki'nin ölümünün birinci yıl dönümündeyiz. Onu anma töreni için herhangi bir şey düşündünüz mü?"

"Tabii ki düşündüm, ama bunlar çok sıradan şeyler. Hem ne faydası oluyor ki? Onun yaptığı bir kutsal mandala tablosu vardı; buna Cennet Mandalası da diyebiliriz. Bu tabloyu onun ruhuna armağan etmeyi düşünüyorum. Ayrıca, kendisinde pek çok yazma sutra vardı. Ölmeden önce bunları ismini hatırlamadığım bir rahibe göstermiş, neler istediğini anlatmıştı. Rahip bunların hepsini ve kime ne talimat vereceğini biliyor. Her şeyi ona bıraktım."

"Doğru, bu konular onun kafasını hep meşgul etmiştir. Sağken vasiyet ettiği törenlerin yapılması onun ruhuna hediyedir. Zaten o bir dünyalı değildi ve burayla olan ilişkisi pamuk ipliğinden daha inceydi. Ama ben en çok onun bir evlat sahibi olmadan göçtüğüne yanarım."

"Dünyayla daha sıkı bağı olduğu halde çocuk konusunda sınıfta kalan kadınlar var. Ailemizin büyüyüp genişlemesini sağlayacak olan sensin."

Ağlamaktan başka bir şey yapmıyormuş izlenimini vermemek için, Genji biraz da geçmişten bahsetmeye başladı.

Tam o anda, ne zamandır beklediği guguk kuşunun uzaktan şakıdığını duydu. "Nasıl kaldı eski sedan?" diyebildi.[147]

"Guguk, neden ıslak ıslak uçtun da geldin?
Yoksa giden kadını mı görmektir derdin?"

Bu sözleri söylerken Genji hâlâ gökyüzüne bakıyordu.
Yūgiri yanıtladı:

---

146. Sakai Hitozane, *Kokinshū* 743:
Onu bana anlatan, gökyüzü bana bakar,
Ondan bana aşina, semadan başka ne var?

147. *Kokin rokujō* 2804:
Söyle bana garip guguk, ben geçmişten bahsederken,
Nasıl kaldı eski sedan, o kadar zaman geçerken?

"Ey guguk de ki ona: Sen buradan gideli,
Portakal çiçeklerin, bahçenin gözbebeği."

Kadınlar da pek çok şiir okudu, ancak onları buraya kaydetmeye gerek görmüyorum.

Yūgiri, babasının yalnız olduğu gecelerde onunla birlikte kalıyordu, bu geceyi de onunla geçirdi. Bir zamanlar ona yasak olan odalar şimdi onun burnunun dibindeydi ve her tarafa istediği gibi girip çıkabiliyordu. Bu nedenle Yūgiri, Murasaki'nin yokluğundan çok büyük üzüntü duyuyor, onu gönül dolusu özlüyordu.

Çok sıcak bir yaz günüydü. Genji serinlemek için, o sırada nilüfer çiçekleriyle kaplı havuz başına çıktı. Suyu görür görmez, "Gözyaşım tufan olmuş sel gibi çağlar."[148] dizeleri de aklına gelen ilk cümle oldu. Sanki vecd içindeymiş gibi kendini unutarak akşamın alacakaranlığına kadar oturduğu yerden hiç kalkmadı. Akşam karanlığında yalnız başına oturup, yaban karanfillerini seyrederek yaygaracı ağustos böceklerini dinlemek ne kadar da boş bir uğraştı.

"Yaz günümü doldurur, buruk gözyaşı, keder,
Siz de mi ağlarsınız benim gibi böcekler?"

Artık karanlık çökmüş, ateş böcekleri Genji'nin gözlerinin önünde uğul uğul dönmeye başlamıştı. Bu ruh hali ona Çin şiirinden dizeler hatırlatmıştı, "Geceleri ateş böcekleri uçuşur odalarımda."[149]

"Benim için gündüzmüş geceymiş fark etmiyor,
Ama ateş böceği, gece nedir biliyor."

Yedinci ayın yedinci gecesi gelmişti. Hiç kimse gökyüzündeki yıldızların buluşmasını kutlayacak halet-i ruhiyede değildi.[150] Festival günü olmasına rağmen Genji'nin evinde ne müzik vardı ne de misafir. Gecenin ilerleyen saatlerinde, Genji kalkıp kapıyı açtı ve dışarıyı seyretti. Aşağıdaki bahçeye yoğun bir şekilde çiy yağmıştı. Dışarı çıktı.

---

148. İse, Kokin Rokujō, *Kokka Taikan* 33325:
Gam, keder yüklenenler acıyla ağlar,
Gözyaşı tufan olur sel gibi çağlar.

149. Çinli şair Bai Juyi bu "Bitmeyen Acı" ağıtını karısını kaybeden imparator için yazmıştır.

150. Bu önemli gün Tanabata festivalini işaret etmektedir. Efsaneye göre, Samanyolu'nun farklı uçlarında bulunan semavi sevgililer bir geceliğine bu tarihte buluşarak yan yana gelir.

"Yıldızlar buluşurken bulutların üstünde,
Gözyaşlarım karışır, yerde çiy tanesine."

Sekizinci ayın başından itibaren sonbahar rüzgârları daha kasvetli esmeye başlamıştı. Genji de Murasaki için yapılacak olan anma töreninin hazırlıkları için uğraşıyordu. Günler, aylar nasıl da su gibi akıp gitmişti! Evdeki herkes oruç tutup günahlarını affettirmek için ibadet ediyordu. Murasaki'nin çok önceden yapmış olduğu Cennet Mandalasını da bu kutlama esnasında onun ruhuna adadılar. Chūjō her zamanki gibi, Genji'nin gece ibadeti için kutsal su getirdi. Genji, Chūjō'nun yelpazesini eline alınca üzerinde şu şiirin yazılı olduğunu gördü:

"Söyleseler de bugün matem günü son bulur,
Gözyaşlarım dinmezse bu nasıl bir son olur?"

Genji hemen bunun yanına aşağıdaki dizeleri yazdı:

"Yasını tutuyorken yakında vadem dolar,
Ama bilirim hâlâ dökülmemiş yaşım var."

Kasımpatı Festivali dokuzuncu ayın ilk günlerinde başlamıştı. Her zamanki gibi festivalde kullanılan çiçek demetleri, efsunlu çiy tanelerini üstünde toplamaları için pamuklu bezlerle sarılmıştı.[151]

"Çiçeklere pamuk bez, sarmak için birlikte,
Festival zamanında erken kalkmak isterdim.
Şimdi ise hasretim mazideki günlere,
Gözyaşlarım dinmiyor sırılsıklam mendilim."

Onuncu ay gelince hep kasvetli kış yağmurları başlardı. Akşamleyin gökyüzüne bakarak kendi kendine mırıldandı: "Yine yağmur yağıyor eski yıllardaki gibi." Başının üzerinde yuvalarına kanat çırpan yaban kazlarını kıskandı.

"Gökyüzünde uçan kâhin! Onu bana al da gel!
Rüyalarda hasretim ben, sevgilimi bul da gel!"[152]

Günler, aylar geçti fakat Genji'nin ıstırabını dindirmeye hiçbir teselli kâr etmedi.

O sıralarda, herkes hasat festivali ve Gosechi dans gösterileri için hummalı bir şekilde hazırlık yapıyordu. Yūgiri küçük yaşta sarayda göreve başlamış olan iki oğlunu yanına alarak dedelerinin ziyaretine geldi. Aşağı yukarı aynı yaşta olan bu iki gencin ikisi de yakışıklı çocuklardı. Bu iki küçük beyzadeye, mavi renkli Gosechi desenleriyle süslü elbiseleri içinde çok zarif ve şık duran, kalabalık bir amca ve dayı topluluğu refakat ediyordu. İki küçük çocuk için oldukça görkemli bir refakatçi topluluğuydu. Onları görünce kanı kaynayan Genji'nin mutluluğuna payan yoktu. Gözlerinin önünde eski bayramlarda yaşadığı unutulmaz anılar canlandı.

"Saraylılar aydınlık şölenlere koşuyor,
Güneş ise günbegün benden uzaklaşıyor."[153]

---

151. Çiçeklerden nemi çekmesi için pamuklu bezler kullanılırdı. Kasımpatılar üzerindeki çiy taneleri ölümsüzlük iksiri olarak görülürdü ve çiyle ıslanan pamuklu bezi tenine süren yaşlanmazdı. Kasımpatı ya da Kasımpatı Festivali, dokuzuncu ayın dokuzuncu günü kutlanırdı.

152. "Ebedî Istrabın Şiiri" adlı yapıtta imparator, ölmüş olan sevgilisi Yang Kuei-fei'nin ruhunu bulup getirmesi için bir kâhin tayin eder. Bu yapıtın birinci cildinde, acı çekmekte olan Genji'nin babasının aklına aynı dizeler gelmiştir. *Maboroshi* (kâhin, hayalet) sözcüğü bu sayfalarda sadece iki kez kullanılmıştır.

153. Burada *toyonoakari* kelimesi kullanılmış olup hasat festivalinden sonraki kutlama anlamına gelmektedir. Güneş ise dünyevi zevkleri temsil eder.

Bütün bir yılı acılar içinde tamamlayan Genji, çok geçmeden dünyayı geride bırakacağını anlamıştı. Yanında çalışan insanlara rütbelerine göre onu hatırlamaları için çeşitli hediyeler dağıttı. Olayı büyük bir veda törenine dönüştürmemek için elinden gelen gayreti sarf etmesine rağmen, etrafındakiler neler olup bittiğinin farkına vardıkları için yıl sonu herkese zehir olmuştu. Evraklarının arasında yıllardır biriktirdiği ama kimselerin görmesini istemediği mektuplar vardı. Artık bütün işlerini haline yoluna koyduğundan dolayı, bunların hepsini yakmayı düşünüyordu. Bunların arasında Murasaki'nin mektupları ve Suma'da sürgündeyken sevgilileriyle olan yazışmalar da vardı. Aradan uzun yıllar geçmiş olmasına rağmen, mürekkebin kokusu ve rengi dün yazılmış gibi taptazeydi. Sanki bin yıl hiç bozulmadan saklanmak için yazılmış gibiydiler. Ama aslında bu mektupların hepsi onun için yazılmıştı ve onun bu mektuplarla fazla bir işi kalmamıştı. En yakın sırdaşları olan iki üç kadından bu mektupları yakarak yok etmelerini istedi. Ölmüş birinin el yazısı her zaman insanları etkiliyor, onları duygulandırıyordu; üstelik bunlar öyle sıradan mektuplar da değildi. Gözlerine, yaşlardan bir perde indiğinde dökülen damlalar, mürekkebi bulandırmış, yazılanlar okunmaz hale gelmişti.

"Giden yârin ardından, yürürken o âleme,
Yolumu şaşırırım, acırım ben halime."

Kararsızlığını gösterip kendini ele vermemek için mektupları bir kenara itti.

Kadınlar mektuplara şöyle bir göz ucuyla bakınca bile eski dertleri depreşmişti. Murasaki aslında Genji'den birkaç adım uzaktaydı ve kim bilir ondan ayrıldığına ne kadar üzülüyordu. Bunu düşünmek kadınların üzüntüsünü bin kat daha artırmıştı. Abartmamak için gözyaşlarına hakim olmaya çalışan Genji, Murasaki'nin yazdığı sevgi dolu mektuplardan birine muhabbetle baktı ve kenarına bir şiir yazdı:

"Deniz yosunu gibi mektuplar birikmesin,
Yansınlar alev alev, dumanları yükselsin."

Genji bunları yazdıktan sonra, önündeki mektup tomarlarının hepsini ateşe attırdı.

On ikinci ayda, Buda'nın kutsal ismi ilahilerle gökyüzüne yükselirken çınlayan çanların sesi önceki yıllardan daha dokunaklıydı; çünkü Genji artık bir daha hiçbir ayine katılamayacağını biliyordu. Ona uzun ömür ihsan edilmesi için okunan bu yakarışların Yüce Buda'yı memnun etmeyeceği aşikârdı. Lapa lapa yağan kar, şimdi rüzgârın önünde sürüklenerek sağda solda tepecikler meydana getiriyordu. Başrahibin onuruna verilen ziyafet mükemmeldi ve Genji'nin verdiği he-

diyeler her zamankinden daha görkemli ve muhteşemdi. Bu başrahip, Genji için her zaman hem sarayda hem de Rokujō Konağı'nda yıllardan beri pek çok ayin düzenleyip dualar etmişti. Genji, uzun zamandan beri tanıdığı bu ruhani kişinin saçlarına ak düştüğünü görünce çok üzülmüştü. Her zamanki gibi, cemaatin içinde, çok sayıda prens ve yüksek rütbeli saray mensubu hazır bulunuyordu. Karların arasından patlamaya hazırlanan erik tomurcukları harikulade görünüyordu. Ayine müzik de ilave edilebilirdi ama Genji müziğin onu ağlatmasından çekinmişti. Zaman, mekân ve günün anlamına uygun olarak şiirler okundu.

Genji, onur konuğuna bir kadeh şarap uzatırken şiirini okudu:

"İlkbahara çıkar mıyız bunu nerden bilelim,
Karda açan eriklerle kepleri süsleyelim."

Başrahip ona şöyle cevap verdi:

"Dilerim ki tanrı size bin bahar ihsan etsin,
Saçına karlar yağan rahip ömrü neylesin."

Buna benzer pek çok şiir vardı, ama onlara yer vermek istemiyorum.

Genji uzun bir yas döneminden sonra ilk kez halkın içine çıkıyordu. Her zamanki gibi, hatta her zamankinden daha yakışıklıydı. Ortada hiçbir sebep yokken başrahip gözyaşlarına boğuldu.

Yıl biterken Genji perişan bir vaziyetteydi.

Küçük Prens Niou, yeni yılın hayırlı geçmesi için etrafta dua ederek dolaşıyor, kötü ruhları kovmaya çalışıyordu.

"Dedeciğim, kötü ruhlardan kurtulmak için çok mu gürültü yapmak lazım?"

Bu sahne, özellikle bu çocuk ve ona veda etme düşüncesi Genji'nin burnunun direğini sızlatmaya yetmişti. Dokunsalar ağlayabilirdi.

"Istıraplar içinde bir ömür geçti gitti,
Sayılı günlerimin son yılı böyle bitti."

Kutlamaların her zamankinden daha eğlenceli yapılmasını istedi Genji. Bütün prenslere, hangi rütbeden olursa olsun bütün saray mensuplarına verdiği armağanlar geçmişteki bütün kutlamaları geride bırakmıştı.

BÖLÜM 42

MİS KOKULU PRENS

NIŌ MIYA (匂宮)

Işık saçan Genji ölmüştü ve artık soyunda ne ona benzeyen biri vardı ne de onun yerini dolduracak bir insan. İmparator Reizei'in ona bedel olabileceğini söylemek Genji'ye karşı saygısızlık olurdu. Tahttaki imparatorun üçüncü oğlu Niou ve Genji'nin üçüncü hanımından olan genç oğlu Kaoru aynı evin[154] içinde kardeş gibi büyümüşlerdi. İkisi de herkesin hayranlıkla seyrettiği son derece yakışıklı gençlerdi, fakat hiçbir zaman Genji kadar pırıl pırıl ve büyüleyici bir erkek güzeli olamadılar. Çok hassas, nazik ve efendi gençlerdi, ama bu yaşta gördükleri saygı, sevgi ve ilgiyi Genji'ye olan yakınlıklarına borçluydular. Herkes onlar hakkında çok iyi düşünüyordu.

Niou, Genji'nin torunları arasında Murasaki'nin en sevdiği çocuk olduğu için onu kendi elleriyle büyütmüştü. Niou, Nijō Konağı'nda hâlâ onunla birlikte oturuyordu. Veliaht Prens özel durumundan dolayı diğer prensler arasında en çok saygı gören çocuk olmasına rağmen, anne ve babanın asıl göz bebeği Niou idi. İmparator ve İmparatoriçe çocuklarının kendileri ile birlikte sarayda oturmasını çok istemişlerdi, ama çocukluk anılarını geçirdiği evde kendini daha rahat hissediyordu. Yaşı kemale erince, saraya savunma bakanı olarak atandı.[155]

---

154. Muhtemelen Genji'nin Rokujō Konağı.

155. Bu rütbeye *hyōbukyō* adı verilir. Genellikle bu göreve imparatorla kan bağı olan prensler getirilmektedir.

Kız kardeşi olan Birinci Prenses de Rokujō Konağı'nın doğu kanadında Murasaki'nin oturduğu güneydoğu bölümünde kalıyordu. Buradaki eşyalar aynen Murasaki öldüğü zamanki gibi kaldığından dolayı her şey ve her yer onun anılarıyla doluydu. İkinci Prens'in odaları da doğu kanadının merkezindeydi ve boş vakitlerinin çoğunu burada geçiriyordu. Fakat devamlı ikamet yeri olarak saraydaki Erikli Konak'ı seçmişti. Yūgiri'nin ikinci kızıyla evli olan bu prens çok itibarlı ve görkemli bir insan olduğu için herkes tarafından tanınıyor, daha sonra gelecek olan yeni saltanat döneminde veliaht olması bekleniyordu.

Yūgiri'nin pek çok kızı vardı. En büyüğü veliahtla evliydi ve kocasının sevgisini paylaşacağı hiçbir kadın rakibi yoktu. Genç kız evlatların imparatorluk ailesinden olan prenslerle evlenmeleri hemen hemen bir gelenek haline gelmişti. Özellikle, Yūgiri'nin kız kardeşi olan İmparatoriçe Akashi bu konuya çok sıcak bakıyordu. Ancak, Niou herkesten farklı düşünüyordu. Onun bu konuda kendine ait değişik bir bakış açısı vardı. Canının istediğini yapan, başına buyruk bir gençti. Yūgiri bir taraftan "evlilik konularında kanun konmaz!" diye herkese fetva verirken, bir taraftan da kızlarını "Aman prens adaylarını geri çevirmeyin!" şekline öğütlüyordu. Prensler ve yüksek rütbeli saray mensuplarının çocukları damat adayı olarak seçilme şansları olduğundan dolayı kendilerini çok şanslı hissediyordu. Altıncı kız hakkında çok ilginç şeyler duymuşlardı.

Genji'nin cariyelerinin bir kısmı, hayatlarının geride kalan bölümünü geçirecekleri yer için gözyaşları içinde Rokujō Konağı'ndan ayrılmıştı. Genji sağlığında Bayan Portakal Çiçeği'ni Nijō Konağı'nın doğu kanadına yerleştirmişti. Kaoru'nun annesi Sanjō Konağı'nda oturuyordu. İmparatoriçe Akashi'nin saraya taşınmasıyla Rokujō Konağı, çok sessiz ve sakin bir yer haline dönmüştü. Yūgiri'nin de daha önceden gözlemlediği gibi en büyük konaklar ve saraylar bile zamanla çok hızlı bir şekilde viran oluyordu. Zamanında o kadar masraf ederek, ilgi ve ihtimam gösterilerek yapılan bu konaklar, evin seçkin efendisi öldüğü zaman, hayatın ne kadar fani olduğunu göstermek istercesine hemen dökülmeye başlıyordu. Yūgiri, Rokujō Konağı'nın aynı akıbete uğramasını istemiyordu. Yaşadığı sürece konakta ve civarındaki sokaklarda, caddelerde hayatın devam etmesini istiyordu. Bu nedenle Kashiwagi'den dul kalan İkinci Prenses'i, Rokujō Konağı'nın kuzeydoğu kanadına yerleştirdi. Zaten kendisi de Bayan Portakal Çiçeği'nin evlatlığı olarak orada oturmuştu. Yūgiri prensip sahibi bir insandı, ayın on beş gününü burada, geri kalan kısmını ise Sanjō Konağı'nda Kumoinokari ile birlikte geçiriyordu.

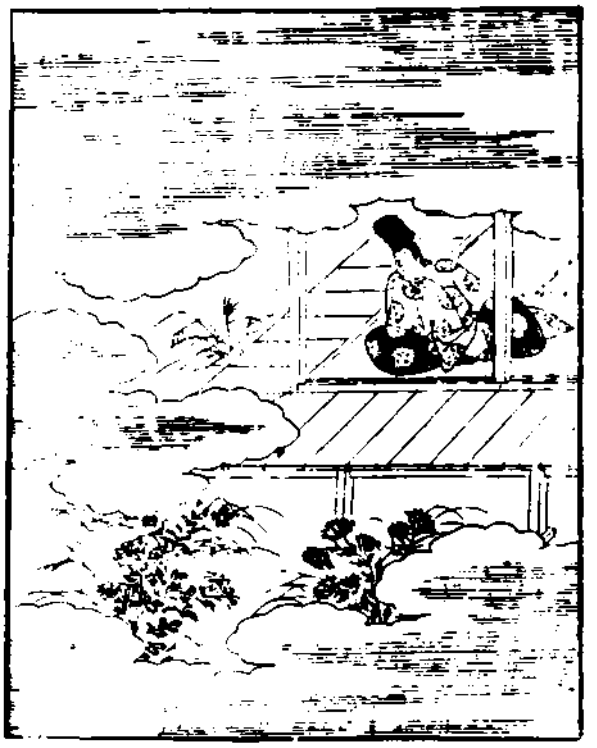
Genji, sağlığında Nijō Konağı'nı mükemmel bir hale getirmiş, Rokujō Konağı'nın ise güneydoğu bölümünü yeniden elden geçirip bir kuyumcu hassasiyeti ile dekore ettirmişti. Şimdi de Yūgiri'nin sayesinde, bu konak hayata dönmüştü ve etrafında cıvıl cıvıl bir hayat ve heyecan vardı. Sonunda bu konak o kadar cariyesi arasından sadece bir bayana ve onun torunlarına kalmıştı. Bu kadın, İmparatori-

çe'nin çocuklarına bakmakta olan Bayan Akashi idi. Yūgiri, Genji'nin sağken bu iki konak üzerinde kurduğu ev idaresi düzeninde hiçbir değişiklik yapmadı. Genji'nin hayatta olan bütün hanımlarına sanki hepsi onun öz annesiymişler gibi davrandı. Ne yazık ki Murasaki, Yūgiri'nin hanımlara karşı gösterdiği bu derin saygıyı göremeden vefat etmişti. En büyük üzüntüsü buydu. Onun ölümünün üstünden yıllar geçtiği halde, onu hâlâ hasretle anıyor ve matemini tutuyordu.

Ayrıca bütün memleket Genji için hâlâ yas içindeydi. Sanki bir güneş ebediyen batmış gibiydi. Bu acı kuşkusuz, Genji'nin hanımları, evlatları, torunları ve ona yakın olan insanlar için daha yoğun ve canlıydı. Genji ile birlikte devamlı Murasaki'yi de anıyorlardı. Atasözü doğruydu: "Baharda açan güllerin, kiraz çiçeklerinin ömrü az olduğu için onlar daha çok seviliyorlardı." Genji için de durum öyleydi.

Genji, İmparator Reizei'den oğlu Kaoru'ya göz kulak olmasını vasiyet etmişti. Reizei, Genji'nin güvenini boşa çıkarmayacak bir insandı. Kraliçe Akikonomu da kendi çocuğu olmadığı için Kaoru'nun sorumluluğunu seve seve üstlenmişti. Kaoru on dört yaşına geldiğinde, reşit olma töreni Reizei'in sarayında yapıldı. Aynı yılın ikinci ayında saray nazırı, sonbaharda ise Sağ Cenah Muhafız Alayı'na yüzbaşı olarak atandı. Bu hızlı terfiler için karar veren İmparator'un kendisiydi ve anlaşıldığı kadarıyla hızlı davranmasının kendine göre özel nedenleri vardı. Böylece Kaoru, önemli mevkiler işgal ederek çok genç yaşta seçkin bir sima haline gelmişti. Ayrıca Kaoru'ya, Reizei'in sarayında özel odalar ve bölümler tahsis edildi. İmparator Reizei onun emrinde çalışacak olan hizmetçilerin, nedimelerin ve cariyelerin saraydaki en güzel ve en akıllı kızlar arasından seçilmesi için özel bir gayret gösterdi. Aynı dikkat, ona ait odaların iç dekorasyonu için de gösterilmişti. Odalar öyle büyük bir özen ve hassasiyetle süslenmişti ki, en müşkülpesent prensesi bile kıskandırabilirdi. Gerçekten de Reizei ve İmparatoriçe Akikonomu, ellerinin altında bulunan en yetenekli kadınları bir kenara ayırarak onun hizmetine verdi. En büyük arzuları Kaoru'nun yanlarında rahat etmesiydi. Kendi oğulları bile olsa belki bu kadar üstüne düşmezlerdi. İmparator Reizei'in, sadece bir kız evladı vardı, o da Tō no Chūjō'nun kızındandı. Bu kız için de İmparator Reizei'in yapamayacağı şey yoktu. Çünkü geçen zaman içinde İmparator'un Akikonomu'ya olan aşkı daha da artmıştı. Akikomu'yu ne kadar seviyorsa, aynı ilgiyi ve şefkati Kaoru'ya karşı da duyuyor, onun üzerine titriyordu. Bazıları için bu aşırı ilginin kaynağı bir muamma idi.

Kaoru'nun rahibe annesi kendini ibadete vermiş inançlı bir Budistti. Hiçbir masraftan kaçmadan, Buda'nın kutsal ismini anmak için her ay muntazam bir şekilde ayinler düzenletir ve yılda iki defa Lotus Sutra okumaları dahil olmak üzere çeşitli dinsel törenler tertip ettirirdi. Her ay kutsal isme yakarılması, altı ayda bir Lotus Sutra'nın okunması ve öngörülen diğer tüm ayinlerin düzenlenmesi için hiçbir masraftan kaçınmadı. Oğlunun ziyaretleri onun için en büyük mutluluk

kaynağıydı. Bazen bir evlat gibi değil de sanki bir babaymış gibi gelirdi kadına. Çoğu kez Kaoru bunu anlardı ve çok üzülürdü. Hem tahttaki imparatorun hem de eski imparatorun yakın arkadaşıydı. Ayrıca, veliaht ve diğer prensler de hep onun peşindeydi. Kimi zaman öyle yoğun bir şekilde sağa sola koşuşturuyordu ki keşke iki tane bedenim olsa da aynı anda iki farklı yerde bulunabilsem diye içinden geçirdiği oluyordu. Çocukluğundan beri hep onun dikkatini çeken bölük pörçük konuşmalar, onu üzen birtakım söylentiler duyardı. Keşke bunları sorup açıklama bekleyebileceği bir yakını olsaydı. Ama maalesef yoktu. Kuşkuları ile ilgili annesine yapacağı en ufak ima kadını derin kederlere boğuyordu. Yalnız kaldığı zamanlarda oturup kara kara düşünüyor, "Tanrım, böyle bir işkenceyi hak etmek için bundan önceki hayatlarımda ne gibi bir hata yaptım ne günah işledim ki çocukluğum hep yüreğimi pençesine alan kuşkular içinde geçti?" şeklinde kendi kendine söyleniyordu. Daha fazla dayanamıyordu. Keşke kendi doğumuyla ilgili gerçekleri içgüdüsel olarak bilen Prens Rāhula'nın[156] durugörüsüne sahip olabilseydi... O zaman bütün bu soruların cevabını kendi kendine verebilirdi.

"Kime sorsam bilmem ki, bu nasıl bilmecedir?
Ben kimim? Nerden geldim? Bunu hangi kul bilir?"

156. Rāhula, Buda'nın oğullarından biri olup kendi soyağacıyla ilgili sorunları kendi başına halletmiştir. Aynı şahıs bazı metinlerde Kui Taishi, bazılarında ise Zengyō Taishi olarak geçmektedir.

Tabii ki bunun cevabını öğrenmek için gidebileceği birisi yoktu.

Bu kuşkular Kaoru'nun yakasını bir türlü bırakmak bilmedi. Sonunda yatağa düşmüştü. Gençliğinin baharında dünya nimetlerini terk ettirerek annesine rahibe elbiseleri giydiren, onu manastıra kapattıran sebep neydi? Mutlaka çok büyük bir şok geçirmiş olmalıydı. Böyle bir olayı niçin kimse bilmiyordu? Buna imkân var mıydı? Kimse ona gerçeği söylemiyordu, çünkü bunun hâlâ bir sır olarak saklanması isteniyordu.

Annesi gece gündüz demiyor, devamlı dua edip tesbihatlarda bulunuyordu. Ama onun gibi güçsüz ve tereddütler içinde bocalayan bir kadın, cennetteki lotus çiçekleri üzerinde parlayan çiy tanelerini ilahi yasaların vecibeleri gereğince nasıl birer mücevher tanesine dönüştürebilirdi? Zaten bir kadının kurtuluşa erebilmesi için önünde beş engel yok muydu?[157] Bundan sonraki hayatlarına daha rahat geçebilmesi, oralarda daha rahat doğabilmesi için annesine yardım etmek istiyordu.

Birdenbire aklına genç yaşta ölen Kashiwagi geldi. Onun ruhu herhalde dünyada yaşadığı uğursuz olayların pişmanlığıyla hâlâ ortalıkta sefil bir şekilde dolaşmaktaydı. Onunla tanışmış olmayı o kadar çok isterdi ki... Kim bilir belki de bu, başka bir hayatta mümkün olacaktı.

Kendisi için yapılacak olan reşit olma töreni onu zerre kadar ilgilendirmiyordu, ama yine de bu törene katılmak zorundaydı. Törenden sonra birdenbire yıldızı parlamış, herkesin ilgi odağı haline gelivermişti. Fakat bu yeni durum onun daha fazla içine kapanmasına sebep oldu.

Çok yakın akraba oldukları için İmparator onu çok seviyordu, fakat bunun daha başka nedenleri de vardı. Her şeyden önce Kaoru, İmparatoriçe'nin çocuklarıyla birlikte büyümüştü ve İmparatoriçe onu hiçbir zaman kendi çocuklarından ayırt etmemişti. Genji'nin sağken, küçük Kaoru'ya bakıp bakıp, "Acaba bu çocuğun bir gün büyüyüp adam olduğunu görür müyüm?" diye iç geçirirken ses tonundaki umutsuzluğu sanki dün gibi hatırlıyordu. İmparatoriçe bunları duydukça, çocuğa karşı olan sorumluluğunun hep arttığını hissetmişti. Yūgiri ise kendi oğullarıyla bile Kaoru'yla ilgilendiği kadar ilgilenmiyordu.

Işık saçan Genji, babasının göz bebeği olduğu için kardeşleri onu hep kıskanmıştı. Annesi soylular sınıfından gelmediğinden dolayı, Genji'nin sarayda kendisini destekleyen bir dayısı ya da başka akrabaları yoktu. Ancak Yüce Tanrı ona iyi bir zekâ, sağlam bir muhakeme gücü ihsan ettiği için parlayan ışığını kendi isteğiyle ikinci plana itmiş, bu suretle devlet meselesi haline gelebilecek büyük bir sorunun içinden sıyrılıp çıkmayı başarmıştı. Dünyevi işlerini tamamladıktan sonra uhrevi âleme yönelirken de yine her zamanki gibi dikkat ve itidali elden bırakmamıştı: Kendi tabiriyle "Her şeyin bir zamanı vardı.". Kaoru çocukluğundan beri devam-

157. Budizme göre, Lotus Sutra'da kadınların kurtuluşa ermelerini engelleyen beş durum vardır.

lı etrafından ilgi gördüğünden dolayı, kendi haddini ve sınırını iyice öğrenmeye fırsat bulamamıştı. Bazıları için Kaoru, tanrının insan şeklinde bedenlenmiş bir halinden farksızdı. Bu dünyada oturduğu halde sanki başka dünyaların insanıymış gibiydi. Onu diğer insanlardan ayıran bambaşka bir hâle vardı etrafında. Hiç kimse onun yüzünde ve davranışlarında bir kusur bulamazdı; kusur bir yana ona sınırsız bir derinlik katan güzelliği vardı.

Ayrıca onda yeryüzünde hiçbir insanda bulunmayan bir özellik vardı: Nereye gitse etrafa mis gibi kokular saçıyor, herkesin başını döndürüyordu. En ufak bir hareketi bile, gayet esrarengiz bir şekilde, sanki etrafında yüz buhurdanlıktan tütsü fışkırıyormuş gibi harikulade güzel kokular yayıyordu etrafa. Onun özellikleriyle doğan hiçbir insan davranışlarında ve giyim kuşamında onun kadar sade olmayı aklının ucundan bile geçirmezdi. Gerçekten de zarafet aslında temizlik, makyaj, özenli giyim kuşam demekti. Ancak bütün bunlar Kaoru için hiçbir şey ifade etmiyordu ve böyle düşündüğünü kimseden saklamıyordu. İnsanların dikkatini çekmemek için bir adım geride bile dursa, bedeninden doğal olarak yayılan mis kokular onu her yerde ele veriyordu. O zamana dek hayatında ne parfüm kullanmış ne de giysilerini gül suyuyla yıkatmıştı. Fakat nereye gitse, sanki Çin malı sandıklar içine hapsedilmiş binlerce parfüm bardaktan boşanırcasına etrafa yayılıyor gibiydi. Taraçadaki erik ağacından ne zaman tomurcuklu bir dal koparıp, üstüne sürse, çiçeklerin üstüne damlayan yağmurlar, aşağıdan geçen insanların üstüne esans damlaları olarak yağıyordu. Kırlardaki sahipsiz mor meşecik çiçekleri[158] bile Kaoru'nun kokusunu hisseder hissetmez utanıp kokularını saklıyordu.

Niou her konuda Kaoru'nun rakibiydi, özellikle güzel kokma konusunda onunla yarışıyordu. Parfüm yapmaya bir başlamayagörsün, kendini kaybediyor, günlerin nasıl geçtiğinin farkına varmıyordu. Bahar gelince bahçesinde açan erik çiçeklerini dikkatle seyreder, sonbaharda ise şairlerin hayran olduğu çançiçeklerine ve ceylanların göz bebeği çalı yoncalarına[159] dudak bükerdi. Onun en sevdiği çiçekler, yaşlanmaya meydan okuyan kuru kasımpatılar,[160] solmuş mor meşecikler, kırağı çalana kadar inatla direnen mütevazı taş anasonlarıydı. Kısacası, Niou için güzel kokular bir tutku haline gelmişti. Ancak bütün bunlar çevresine onun yumuşak, aygın baygın, uyuşuk, garip alışkanlıklar içinde olan bir insan olduğu

158. Sosei, *Kokinshū* 241:

Seni atan efendin kim, mor meşecik sorum sana,
Yerin yurdun bilmem ama mis kokundan koklat bana.

159. Japoncada adı *hagi* olan bu çiçek, kadın güzelliğini simgelemekte olup edebiyatta dişi ceylan anlamına gelir ve bunlar çiftleşmek için sonbaharda erkeğini ararlar.

160. Ki no Tsurayuki, *Kokin Rokujō, Zoku Koka* 31072:

O kasımpatılar ki yaşlanmak nedir bilmez
Bin asır geçse bile taptazedir irkilmez.

izlenimini veriyordu. Genji ise hayatının hiçbir döneminde böyle tuhaf uğraşların içine girmemişti.

Kaoru sık sık Niou'un evine uğruyordu. Ne zaman koto ve flütlerini alıp karşılıklı müzik yarışına girseler, konağın bütün odaları ve koridorları güzel ezgilerle inim inim inlerdi. Hem birbirlerinin rakibi hem de çok iyi arkadaştılar. Pek hoşlarına gitmese de insanlar onlara "Mis Kokulu Prens" ve "Kokulu Yüzbaşı" lakabını takmıştı.[161] Yetişkin güzel kızı olan bütün babaların bu iki delikanlıdan haberi vardı ve ellerine geçen her fırsatta onları bekleyen bekâr kızları olduğunu bu gençlere hatırlatmakta adeta birbirleriyle yarışıyorlardı. Niou bu kızların arasında dikkatini çekenlere mektuplar yazarak onlarla ilgili bilgiler topluyordu, fakat içlerinde şimdiye dek onun hoşuna giden, onu gerçekten heyecanlandıran bir kız bulamamıştı. Ancak birisi vardı ki Niou onu herkesten üstün tutuyordu, bu da İmparator Reizei'in kızıydı. Niou bu kızla evlenmeyi kafasına koymuştu. Prensesin anne tarafından olan dedesi çok önemli bir şahsiyetti; kendisi ise, deyim yerindeyse, hazineler değerinde bir kızdı. Zaman zaman onun hizmetinde çalışan kadınların Niou'ya kız hakkında bilgi taşıdıkları da oluyordu. Kısacası bu delikanlının gözü Prenses Reizei'den başkasını görmüyordu.

Kaoru diğerlerinden daha farklı bir gençti. Dünyanın ne kadar boş ve anlamsız bir yer olduğunu çoktan öğrenmiş bulunuyordu. Hiçbir iş için kendini gereğinden fazla yormak istemiyordu. Kendini zora sokacak işlerden vazgeçmişti. Gönül meselelerine hep dudak bükerek baktığı için herkes onu yüce bir bilge gibi görüyordu. Böyle bir insan, asla kadınların arzusu hilafına onlar üzerinde baskı kurmaya, onları yönetmeye kalkmazdı.

Daha on dokuzundayken, yüzbaşı rütbesini koruyarak, üçüncü dereceden danışman olmuş, meclise girmişti. İmparator ve İmparatoriçe'nin ona karşı olan sevgi ve saygısı Kaoru'yu ülkenin en iyi tanınan halk adamlarından biri haline getirmişti. Fakat o kendisinin kim olduğunu biliyordu. Bu düşünce Kaoru'yu, düşüncesizce girilen aşk maceralarından korumuş, ciddi, ağırbaşlı bir insan yapmıştı. Kaoru'nun genç yaşta kazandığı bu olgunluğu bazıları ürkütücü bularak, kuşkuyla karşılıyordu.

Kaoru'nun da İmparator Reizei'in sarayında kendine ait dairesi ve odaları olduğundan dolayı, Niou'un deli gibi sevdiği Prenses hakkında hiç zorlanmadan pek çok bilgi toplamıştı. Edindiği bu bilgilerden prensesin gerçekten olağanüstü bir kız olduğu meydana çıkıyordu. Evlenmek için ideal bir gelin adayıydı ve Kaoru böyle bir şeye karar verecek olursa, şansı çok yüksekti. İmparator Reizei her konuda tamamen açık ve sınır tanımayan bir insan olduğu halde, kızına karşı son derece

---

161. Niou Hyōbukyō ve Kaoru Chūjō. Kahramanlara verilen yukarıdaki geleneksel isimler bu paragraftan alınmıştır.

muhafazakâr davranıyor, onu devamlı gözaltında tutuyordu. Kaoru, İmparator'un bu davranışını son derece makul bulduğu için hiçbir zaman durumu zorlamamış, olayları kendi akışına bırakmıştı. Çok ihtiyatlı bir insan olduğu için kendisine ve kıza hoş olmayan şeyler yaşatmak istemiyordu.

Herkesin hayranlıkla baktığı bir sima olduğu için, hiçbir kız onun yazdığı mektupları cevapsız bırakmıyordu. Kızlar onun yaklaşımına hemen yanıt verdikleri için kısa zamanda, geçici de olsa, pek çok gönül macerası yaşamıştı. Her zaman ilgileniyormuş gibi görünüyor, fakat hiçbir kadının onun aklını başından almasına izin vermiyordu. Hangi kıza "Sana karşı kayıtsız değilim" dese, onu "Seninle ilgileniyorum" şeklinde yorumladıkları için annesinin oturduğu Sanjō Konağı ona hizmet etmek için can atan genç kızlarla dolup taşıyordu. Onun mesafeli davranışları kızları pek memnun etmiyordu kuşkusuz, ama ondan uzak olmak düşüncesi kızlara daha fazla acı veriyordu. Ev işleri konusunda çok donanımlı olan pek çok genç kız, kendilerini sonu belli olmayan bir ilişkiye bağlamıştı. Her ne kadar aşırı yardımsever, dert babası bir insan olmasa da son derece yakışıklı ve kibar bir insan olduğu tartışılmaz bir gerçekti. Onu göz ucuyla şöyle bir görüveren kadınlar bile, onun bütün kusurlarını affedecekleri üzerine yemin edebilirdi.

Kaoru, imparatorluk sülalesinden gelen annesi sağ olduğu müddetçe ona her konuda hizmet etmeyi ve onu himaye etmeyi kendine en önemli vazife olarak görüyordu.

Yūgiri, her ne kadar kızlarından birini Niou'ya, diğerini de Kaoru'ya vermeyi gönlünden geçirse de bu fikrini hep kendine sakladı. Akraba içi evlilik pek de hoş karşılanmıyordu, ama fener yakıp bütün sarayı arasa onlardan daha uygun damat adayı bulamazdı. Koremitsu'nun torunu olan altıncı kızı, Kumoinokari'den olan kızlarından daha güzeldi ve kibarlığı, asaleti ve başarılarıyla bütün öteki çocuklarını geride bırakmıştı. Ancak, annesi soylu sınıftan gelen bir kadın olmadığından, insanların bu kızı hor görmesine bir son vermeye kararlıydı. Bu nedenle, altıncı kızını Kashiwagi'nin çocuksuz, dul karısı İkinci Prenses'in hizmetine verdi. Niou ya da Kaoru'ya yapacağı en ufak telkinin bile boşa gitmeyeceğini adı gibi biliyordu, çünkü bu kız yetenek ve başarılarıyla bir altından farksızdı. Kızını kapalı kapılar ardında tutmak yerine, onu zarif ve kıpır kıpır bir salon hanımefendisi olarak yetiştirmişti. Onun hakkında konuşulan övgülerin bir gün genç asilzadelerin kulağına gideceğinden emindi.

Yeni yıl okçuluk yarışmalarından sonra verilecek olan şölen bu yıl Rokujō Konağı'nda düzenlenecekti. İmparatorluk ailesine mensup bütün prenslerin bu şölene katılması beklendiğinden dolayı her şey büyük bir ayrıntı ve özenle hazırlanmıştı. Gerçekten de reşitlik yaşına gelen prenslerin hemen hemen hepsi bu daveti kabul etti. İmparatoriçe'nin bütün hoş görünümlü erkek evlatları arasında en yakışıklısı Niou idi. Dördüncü Prens Hitachi'yi insanlar pek o kadar cazip bulmu-

yordu; belki de bu durum onun soylu olmayan bir cariyenin oğlu olmasından kaynaklanıyordu. Öğleye kadar süren yarışmayı her zamanki gibi yine Sol Cenah Muhafızları hiç zorlanmadan kazanmıştı. Yūgiri, Rokujō Konağı'na dönerken, Niou, Hitachi, Beşinci Prens ve İmparatoriçe'nin oğlunu arabasına davet etti. Yūgiri, yarışmada kaybeden takımın üyelerinden biri olan Kaoru'yu davet ettiğinde, o sessiz sedasız yoluna koyulmuş bulunuyordu. Yüksek rütbeli saraylılardan ve Yūgiri'nin erkek evlatlarından meydana gelen tören alayı çok kalabalıktı. Yūgiri'nin çocukları arasında muhafız alayı komutanı, orta danışman ve birinci müfettiş de Rokujō Konağı'na dönen kalabalığın içinde bulunuyordu. Dönüş yolu yağan karlarla çok daha güzel bir hale gelmişti. Çok geçmeden dört mevsimin dolu dolu yaşandığı bir cennet köşesinden farksız Rokujō Konağı'ndan bütün binayı çın çın çınlatan tatlı bir flüt sesi yükselmeye başlamıştı.

Protokol geleneğine uygun olarak, yenen takımın muhafızları ana salonun güneye bakan tarafına, prensler ve diğer önemli devlet adamları ise kuzeye bakan tarafa oturtulmuştu. Kadehler dolup boşalırken, ortalık canlanmış ve muhafız alayından bazı subaylar "Aradığım Dilber"[162] şarkısı eşliğinde dans etmeye başlamışlardı. Dans ederken havada uçuşan kimonoların uzun kolları, dışarıdaki erik tomurcuklarından yükselen nefis kokuları taraçadan içeriye doğru yelpazelemiş, Kaoru'nun önünden geçerken de aynı koku esrarengiz bir derinlik kazanmıştı.

Olan biteni yakından gören şanslı kadınlardan birisi "Karanlık belki bizim görme duygularımızı etkiler, fakat koku alma duygularımızı asla! Zaten dünyada bundan daha büyük bir zevk ne olabilir ki?" demişti.

Yūgiri, Kaoru'ya bakınca bu gencin ne kadar kusursuz bir yüze sahip olduğunu bir kez daha anlamıştı. Kaoru'ya dönerek, "Şimdi bize şarkı söyleyeceksin. Biliyorsun sen misafir değil, evin adamısın. Onun için misafirlerimizi eğlendirmen gerek. Bu senin görevin." Kaoru söyleneni yerine getirdi ve onlara vakur bir şekilde "Tanrılar Orda Yaşar" şarkısını söyledi.

---

162. Doğu Dansı Şarkısı (*Azuma Asobi*). Bu dans şarkısı sık sık "Sekiz Genç Kız" adlı *fūzokuuta* yani "halk şarkısı" ile karıştırılmaktadır.

BÖLÜM 43

GÜL ERİĞİ

KŌBAI (紅梅)

Tō no Chūjō'nun hayatta olan en büyük oğlu Kōbai, başmüfettiş olmuştu. Daha çocukken bile parlak bir gelecek vadeden Kōbai son derece akıllı, zinde, çalışkan ve açık yürekli bir insandı. Zamanla ön plana çıkarak, herkese kendini sevdirmiş ve İmparator'un sevgi ve muhabbetine mazhar olmuştu. İlk karısının ölümü üzerine, Naip Higekuro'nun kızı Makibashira ile evlenmişti. Makibashira daha çocukken, annesi, Higekuro'yu terk ettiğinde babası için en çok üzülen o olmuş, evdeki selvi dalından yapılan koltuğunu[163] geride bıraktığı için çok ağlamıştı. Daha sonra büyükbabası, Makibashira'yı Prens Hotaru ile evlendirmiş, bir kızı olmuş fakat kocasının ömrü vefa etmeyince genç yaşta dul kalmıştı. Kōbai bunun farkına varınca Makibashira ile gizli gizli buluşmaya başlamış, daha sonra ise beraberliklerinin seçkin bir ilişki olduğunu düşünerek herkese durumu açıklamakta hiçbir mahzur görmemişti. İki kızı ile dul kalan Kōbai, Makibashira çocuğu ile birlikte onun evine taşınınca, bu kadından bir kızı daha olmuştu. Bütün yerli ve yabancı tanrılara dua ederek ikinci karısının ona bir de erkek evlat doğurması için yalvardı. Sonunda duaları kabul oldu ve Makibashira ona nur topu gibi bir oğlan doğurdu.

Kōbai, öz-üvey gözetmeden üç kızına da aynı şekilde davranıyordu. Fakat nasıl her evde baş belası bir kadın bulunursa, onun evinde de böyle bir nazar bon-

163. Bkz. Bölüm 31.

cuğu vardı. Kuşkusuz, onların evinde de çok tatsız olaylar cereyan etmişti, ancak esasen çok neşeli ve dost canlısı bir insan olan Makibashira olayları fazla deşip kaşımamış, herkesi yatıştırmış ve böylece bütün aile facialarını önlemişti. Prens Hotaru'dan olan prenses kızının aşırı taleplerini de bir hizaya sokarak bütün becerikli dişi kuşlar gibi gayet ahenkli bir yuva kurmuştu.

Kızların yaşları kemale erince, reşit olma törenleri de birbiri ardından sırayla yapıldı. Kōbai, onlar için oturdukları konağa ek oda ve salonlar yaptırarak, bunları kızları arasında dağıttı. Güneydeki odaları büyük kıza, batıdakileri küçük kıza, doğudaki odaları ise Makibashira'nın kızı olan prensese tahsis etti. Dışarıdan bakan birisi, babasını kaybettiği için prensesi üzgün ve süngüsü düşük bir kişi olarak düşünebilirdi. Fakat durum hiç de öyle değildi, çünkü prensese hem merhum babasından hem de annesi tarafından pek çok miras kalmış, zevkine ve ilgisine göre istediği her lükse sahip olmuştu. Kısacası hiçbir şeye ihtiyacı yoktu.

Böyle ayrıcalıklarla doğan genç kızlara çevresi tarafından gıpta ile bakılıyordu. Nitekim Kōbai'ın kızları da büyüyüp serpilince, soylular arasından talipleri çıkmaya başlamıştı. Hatta bunların arasında Veliaht Prens ve bizzat İmparator'un kendisi de vardı. Fakat sarayda sadece İmparatoriçe'nin borusu öttüğü için Kōbai, iki arada bir derede kalmıştı. İmparator'a ne cevap vereceğini bilemiyordu. Aslında Kōbai'a kalırsa kızlarını, kadınlar arasında rekabetin zirveye çıktığı saray ortamına göndermek istemezdi. Ancak böyle bir şey, rekabetten korkmayan genç kızlar için şanslarını körelten en büyük kötülük olurdu. Örneğin Veliaht Prens, en büyük rakip olan Yūgiri'nin kızı ile evliydi. Ama kendinden emin, üstün bir erkek aslında bu tür kadın kaprislerini kolayca kulak ardı edebilirdi. Güzel ve cazip kızların evlerde harcanıp gitmesi haksızlık değildi de neydi? Bu nedenle, Kōbai büyük kızını veliahda verdi. On yedi, on sekiz yaşlarında, çok güzel ve cıvıl cıvıl bir kızdı.

Küçük kızı, daha ağır, daha derin ve aklı başında bir dilberdi. Kōbai, bu kızını asla avamdan biriyle evlendirmek istemiyordu. Acaba Prens Niou bu kızla ilgilenir miydi?

Niou, Kōbai'ın genç oğlu saraya geldiği zamanlarda onunla birlikte eğlenmeye ve şakalaşmaya bayılırdı. Oğlu, yakışıklı bir aydın olmasının yanında pek çok sanatsal yetenekleri olan bir çocuktu. Niou bir gün ona "Söyle babana," dedi, "ben ona çok güceniyorum. Ailesinden sadece seni benimle tanıştırdı. Niye öbürleriyle tanıştırmıyor?"

Oğlan bu konuşmayı babasına iletince, Kōbai gülmekten yerlere yattı. Demek ki kız çocuğu sahibi olmanın da güzel tarafları vardı.

"Doğrusu bu fikir çok hoşuma gitti. Saraydaki kıyasıya rekabet kötü olmasına kötü ama kızın var mı derdin var. Bir de onu bir prensle evlendirmeyip kendi

halinde bırakacak olursan, gider sıradan bir saray uşağına varır; bu konu üstünde biraz düşüneyim" dedi Kōbai.

Bu olay, büyük kızının saraya takdim töreni için hazırlıklar yaptığı sırada olmuştu. Bundan sonraki imparatoriçenin Fujiwara sülalesinden gelmesi için, Kōbai gece gündüz tanrı Kasuga'ya dua ediyordu.[164] Zaten tanrının kendisinin Fujiwara ailesine verilmiş bir sözü vardı. O sıralarda, Tō no Chūjō Genji'nin oyununa gelmiş, kendi kızı için düşündüğü imparatoriçeliği başkasına kaptırmıştı. İmparator Reizei, şu sıralarda yeni imparatoriçenin ismini ilan etmek için hazırlıklar yapıyordu. Kōbai, belki bazı değişiklikler yapmanın tam zamanı diye düşündü.

Veliaht Prens'in muhabbetini kazanma yarışında büyük kızın epey bir mesafe kaydettiği dedikodusu sarayda yayılmaya başlamıştı. Saraydaki yaşamın ne kadar farklı ve zor olduğunu bilen Kōbai, Makibashira'yı kızına eşlik etmesi için saraya gönderdi. Makibashira'nın, kızına eşsiz bir akıl hocası ve iyi bir hami olduğunu biliyordu ama Kōbai çok geçmeden onsuz sıkılmaya başlamıştı; ayrıca kendini boşlukta hisseden küçük kızının da bir yardımcıya ihtiyacı vardı. Prens Hotaru'nun kızı ise bu zor zamanlarda uslu uslu oturmak yerine zamanının büyük bir kısmını Kōbai'ın küçük kızıyla beraber geçiriyor, özellikle geceleri birlikte müzik ve ona benzer daha eğlenceli uğraşlar peşinde koşuyorlardı. Kōbai'ın kızı, prensesi bir akıl hocası olarak görüyor ve onunla çok iyi anlaşıyordu. Genç prenses aşırı çekingen biri olduğundan dolayı öz annesine bile rahatça açılamıyordu. Aslında hakkında olumsuz söylentiler çıkmasının nedeni çekingenliğiydi. Ancak kızın hareketlerinde hiçbir tuhaflık olmadığı için bu söylentiler kısa zamanda son buldu. Üstelik yumuşak başlı ve çok çekici bir kız olduğu için kısa zamanda çevresindekilerin takdirini kazanmıştı.

Üvey kızı bütün bu olayların dışında kaldığı için Kōbai onu her şeyden soyutlanmış hissediyor ve onun adına çok üzülüyordu.

"Bu kız için bir şeyler yapman gerekiyor, kendi kızlarım için ne yaptıysam onun için de aynısını yapmaya hazırım" dedi Makibashira'ya.

Makibashira gözünden gelen bir damla yaşı silerek: "Ben şahsen bu kızda, bir genç kızın sahip olması gereken hiçbir plan program ve geleceğe dönük beklenti göremiyorum; çocuk değil, yaşını başını almış birisi; bu konuda ona ne baskı yapabilirim ne de telkin verebilirim. Artık bunu onun alın yazısı olarak kabul etmekten

---

164. Kōbai büyük kızının imparatoriçe olmasını arzulamaktadır. Kasuga, Fujiwara sülalesinin koruyucu tanrısıdır ve bu tanrı imparatoriçelerin Fugiwara sülalesinden gelmesini istemektedir. Ancak son üç imparatoriçe (Fujitsubo, Akikonomu ve Akashi no Chūgū) Fujiwara sülalesinden değildir. Tō no Chūjō'nun kızlarından biri, İmparator Reizei ile evlenmiş olmasına rağmen, imparatoriçe olamamıştır. Genji çok ince bir manevra yaparak, Tō no Chūjō'yu alt etmiş, imparatoriçe olma şerefi Akikonomu'ya gitmiştir.

başka bir çare yok. Ben öldüğümde kim bilir başına neler gelecek. Günün birinde rahibe olmaya kalkarsa kimsenin ona güleceğini zannetmiyorum" dedi.

Daha sonra da her şeye rağmen kızının iyi bir insan olduğunu ve iyi bir gelecek vadettiğini ekledi.

Kōbai iyi bir baba olmaya kararlıydı ve en azından kızının onu görmesine izin vereceğini umuyordu.

"Kendini benden saklamak sana hiç yakışmıyor" diyerek kızın saklandığı perdeleri aralayıp bir boşluk bulmaya çalışıyordu ama her seferinde düş kırıklığına uğruyordu.

Bütün cesaretini toplayarak tekrar "Ben senin hem baban hem de annen olmak istiyorum. Bana bir yabancı gibi davranman beni çok yaralıyor" diye devam etmişti.

Kızın yumuşak sesle verdiği cevaplar, onunla ilgili her şeyde olduğu gibi çok zarifti. Kōbai üvey kızını görmek için yanıp tutuşuyordu. Kendi kızları belki ülkenin en güzel kızları değildi ama yine de bir ağırlıkları vardı. Ancak prensesin onları gölgede bırakmasından çekiniyordu. Dünya büyüktü ve binbir türlü hali vardı; asıl sorun buydu. Bir insan pamuk prenses kadar eşsiz bir kız evladı olduğunu düşünse bile, günün birinde bir yerlerden daha güzel daha sevimli bir kız çıkabiliyordu. Evet, ayağını denk alıp prensese dikkat etmeliydi.

"Son biva çalışınızı dinleyişimden bu yana bir aydan fazla zaman geçti. Bu günlerde konakta işler çok karışık. Konağın batı kanadında kalan küçük kızım bivaya bayılır. Sizce onun müzik yeteneği var mı? Müzikten anlamayanların bu alete dokunmasını hiç istemem ama sizden rica etsem ona ders verir misiniz? Bir zamanlar ben de bu aleti çalardım. Düzenli ders almadığım halde hiç de fena çalmazdım. Ama artık benden geçti. Fakat yine de kulağım deliktir; hangi alet olursa olsun iyi çalanı kötü çalandan ayırt edebilirim. Arada sırada müziğinizi duyunca hep eski anılarım canlanıyor. Müzik konusunda çok cimrisiniz, pek fazla dinletmiyorsunuz sanatınızı. Rokujō Konağı'nın geleneğini canlı tutmak için Sayın Yūgiri devamlı bize katılır. Ayrıca, Prens Niou ve Yūgiri'nin kardeşi genç danışman Kaoru[165] da bizim aramızda. Özellikle bu iki genç insan müzik konusunda öyle ciddi ve yetenekli ki neredeyse eski üstatlara bile taş çıkartacak durumdalar. Ama yine de tellere dokunurken Yūgiri kadar kendilerine güvenleri yok. Ne zaman biva çalışınızı dinlesem hep Yūgiri'nin üslubu geliyor aklıma. Sizin çalışınız onunkine çok benziyor.

Bu aleti iyi tanıyan insanlara göre en önemli şey, sol eli kullanma konusundaki sezgi ve gösterilen sabırdır. Ayrıca, iyice yerine oturmamış bir eşiğin müziği berbat edeceğini göz önünde bulundurmak ve buna dikkat etmek lazım. Sol eldeki maharetin yanında, bir kadın için sağ elle yapılan vuruş da çok önemlidir, bunun

165. Kaoru'nun *chūnagon* rütbesine terfi ettiğini ilk kez burada öğreniyoruz.

büyük bir zarafetle yapılması gerekir. Şimdi lütfen bize bir parça çalar mısınız? Çocuklar, bana hemen bir biva getirin!"

Nedimelerin hepsi prensesten daha konuşkan kadınlardı, birisi hariç. Çok iyi bir aileden gelen bu genç kızın odanın bir köşesine çekildiğini görünce Kōbai'ın canı sıkılmıştı.

"Rica etsem buraya gelir misin? Hanımefendi benim yanı başımda otururken kim dedi sana ta oralara git diye?"

Saraylılara özgü günlük kıyafetlerle Kōbai'ın oğlu içeriye girdi. Bu giysileri resmi üniformadan daha şık duruyordu üzerinde.

Ona, büyük kızına iletmesi için bir mektup vererek, "Bu akşam sizinle birlikte olamayacağım. Her şeyi ablana bırakıyorum. Ona bu akşam biraz keyifsiz olduğumu söyle" diye tembihledi.

Bu işi hallettikten sonra gülümseyerek hemen başka bir konuya geçti. "Bir ara flütünü de getir. Bu alet belki ablanı müziğe teşvik eder. İmparator'umuz için hiç çaldın mı? Nasıl? O acemi müziğin efendimizi memnun ediyor mu?"

Ondan *sōjō* makamında[166] bir ezgi çalmasını istediğinde oğlu bu isteğini ustalıkla yerine getirdi.

Kōbai, "Aferin oğlum, aferin! Bakıyorum küçük konserlerimiz senin için çok faydalı olmuş" dedikten sonra prensese döndü: "Haydi küçük hanım, siz de ona katılın."

Prenses sıkılarak aleti eline aldı fakat çalarken pena kullanmadı. Kōbai da nefesi yettiği kadar onlara ıslık çalarak eşlik etti. Kısa süren düet herkesin çok hoşuna gitmişti.

Kōbai doğudaki taraçanın hemen altındaki tomurcuk yüklü gül eriğini uzun uzun seyrettikten sonra şöyle dedi: "Tek kelimeyle muhteşem! Zannedersem Prens Niou bugünlerde sarayda kalıyor. Oğlum, şu erik ağacından bir dal kopartıp sevgili Prens'imize götür de gözü gönlü açılsın. Bu çiçeklerin kokusunu, rengini ondan başka bilen yok![167]

"Genji'nin delikanlılık çağını dün gibi hatırlarım. İnsanlar ona "ışık saçan Prens" derdi. O zamanlar Genji Muhafız Alayı'nda komutan, ben de senin gibi saray içinde görevli bir çocuktum. Şansım varmış ki onun ilgisini çekmeyi başardım ve bunun bana verdiği mutluluğu hiç unutamam. İnsanlar şimdi hep Prens Niou ve onun en iyi arkadaşı olan Kaoru'dan bahsediyorlar, ikisi de gerçekten çok efendi delikanlıdır. Sağda solda belki onların Genji'ye hiç benzemediğini söylemiş olabilirim. Doğrudur, buna gerçekten inanıyorum; çünkü

---

166. Karar sesi sol notasıdır.

167. *Kokinshū* 38, şair Ki no Tomonori:

Gel sana göstereyim, şu erik dallarını,
Kokusunu, rengini, başka bir bilen var mı?

benim için hiçbir zaman ikinci bir Genji olamaz. Ne zaman onun yanında çalıştığım, onunla yan yana durduğum zamanlar aklıma gelse boğazıma bir şeyler düğümleniyor. Bir de devamlı onun yanında, onun sıcaklığını hissederek yaşayan insanların onu kaybettikten sonraki durumunu düşünün." Kōbai bunları söylerken ağlamaklı olmuştu ve sesi titriyordu. Hemen kendine bir çekidüzen vererek erik ağacından bir dal koparıp oğluna uzattı ve ona kapıyı gösterdi: "Aile efradı arasında, şu anda bana Genji'yi tek hatırlatan torunu Prens Niou. Yüce Buda efendimiz öbür âleme intikal ettiği zaman, insanlar onun takipçilerinden olan Prens Ananda'da ondaki ışığın aynısını gördüklerini söyleyerek onun geri döndüğünü iddia ettiler. Fakat benim için Niou da öyledir. Işığıyla karanlıkları nurlandıran Prens odur."

Birdenbire gençlik yıllarına dönen Kōbai, kırmızı bir kâğıt parçasının üstüne bir şiir karaladıktan sonra katlayarak oğluna verdi.

"Mis kokular yayıyor erik dalındaki gül,
Hemen uç bahçeye gel, gecikmeden ey bülbül!"

Niou'yu göreceğine çok sevinen çocuk, hemen koşa koşa saraya gitti ve onu İmparatoriçe'nin kabul odasından çıkarken yakaladı. Niou çocuğu bir kenara çekerek, "Şimdi söyle bakalım, dün akşam niçin o kadar erken ayrıldın? Ne zaman buraya geldin?" dedi.

"Erken ayrıldığım için özür dilerim efendim. Sizin hâlâ burada olduğunuzu öğrenince koşa koşa geri döndüm." Niou ile ilk defa, böyle yetişkin bir insan gibi rahat bir şekilde konuşmuştu.

"Bir ara Nijō Konağı'na beni ziyarete gel. Orası daha rahat bir yer. Nedenini bilmiyorum ama gençler orayı çok seviyor."

Bunun baş başa yapılan özel bir konuşma olduğunu anlayınca etraflarındaki kalabalık dağılmış, ortalık sakinleşmişti.

"Demek kardeşim Veliaht Prens değişiklik olsun diye sana biraz izin verdi. Eskiden seni bir saniye bile yanından ayırmazdı. Zamanının çoğunu senin kız kardeşine ayırdığını biliyorsun; bu durum seni hiç kıskandırmıyor mu?"

"Böyle olmasını istemediğimi siz de biliyorsunuz efendim. Keşke onun emrinde değil de sizin yanınızda olsaydım" diyerek kendinden emin bir şekilde prensin yanına oturdu.

"Büyük ablan bana hâlâ çocukmuşum gibi davranıyor" dedi Niou. "Bundan dolayı ona kızmıyorum ama bu tutumundan hoşlanmadığımı da bilmeni isterim. Hani, konağın doğu kanadında oturan üvey ablan var ya, ona arkadaşlık teklifimi iletmeni senden rica etsem yapar mısın? Nasıl olsa, ikimiz de aynı imparatorluk ailesinden geliyoruz, bence arkadaş olmamızda hiçbir mahsur yok."

Kōbai'ın oğlu Prens Niou'ya erik çubuğunu işte tam o anda vermişti.

Niou tebessüm ederek, "Umarım bu bir barış çubuğu değildir" dedi. Prens, erik dalına bayılmıştı. Daldaki çiçeklerin kokusu, rengi ve zenginliği şimdiye dek saray bahçelerinde gördüklerinin kat kat üstündeydi.

"Gül eriklerinin bahçeleri renkleriyle, beyaz eriklerin ise mis kokularıyla doldurduğunu söylerler. Ama getirdiğin bu erik dalı inanılmaz bir şey hem kokusu hem de renkleri muhteşem."

Prens eskiden beri erik tomurcuklarına hayrandı ve gözünde onların yeri başkaydı. Bu duruma en çok sevinen Kōbai'ın oğlu oldu.

"Zannedersem bu akşam sarayda nöbetçisin. Neden burada benimle kalmıyorsun?"

Niou, Kōbai'ın oğlunu yanında alıkoyduğundan dolayı çocuk o akşam Veliaht Prens'in yanına gidemedi.

Niou'un giysilerinden gelen parfüm kokusu erik çiçeklerinin yaydığı kokuyu bastırmıştı. Çocuk, onun yanına uzandığında, şimdiye dek böyle bir kibar insanla tanışmadığını düşünüyordu.

"Erik dallarının sahibesi[168] olan bayan hâlâ evde mi? Onu, Veliaht Prens'in hizmetine girmeye davet etmediler mi?"

---

168. Prens Hotaru'nun kızı.

"Şimdiye dek kimseden böyle bir şey duymadım, ama babam hep, bir işi ancak erbabı anlar demiştir."

Niou'ya gelen haberlere göre Kōbai, Prens Hotaru'nun kızından çok kendi kızı ile ilgileniyordu. Niou'un asıl hoşlandığı kişi Kōbai'ın kızı değildi, bu yüzden Kōbai'ın şiirine hemen cevap vermek istemedi.

Ertesi sabah Niou, eline bir şiir vererek çocuğu yolcu etti. Şiiri içerik olarak hiç de ateşli sayılmazdı.

"Çiçeklerin rayihası cezbediyorsa seni;
Rüzgâr teklif getirince acep hayır denir mi?"

Kōbai'ın oğlunu bir kenara çekerek, "Bak aslanım, o yaşlı adamı ve etrafındaki insanları benimle muhatap etme. Ben senden bir şey isteyince gidip onlara söyleme. Sen sadece benim istediklerimi yap" demiş ve aynı şeyi defalarca tekrarlamıştı.

Çocuk bunları duyunca üvey kız kardeşi Prenses için kendini daha sorumlu hissetmişti. Kendi kız kardeşleri ona çok iyi davranıyordu. Ancak, çocuk evlerinde oturan ve esrarengiz bir şekilde kendisini çevresinden soyutlayan prensesi daha ilginç buluyor, daha çok ilgileniyordu. Onun için mutlaka iyi bir koca bulmalıydı. Bütün kız kardeşlerinin şansının yaver gitmesini istiyordu ama saraydaki zevkli ortamı göz önünde bulundurduğunda, Veliaht Prens'le olan kız kardeşi Oigimi'nin çok şanslı, öte yandan, evlerinde çile doldurmakta olan prensesin çok şanssız olduğunu düşünmüştü. Bir gün Prensesi Niou ile yan yana görmeyi ne kadar isterdi! Babasının gönderdiği çiçekli erik dalı kafasında binbir türlü ilginç fikirler doğmasına sebep olmuştu.

Daha sonra çocuk, Niou'un verdiği şiiri babasına götürdü.

"Prensimizin mektubu pek dostane değil. Bize bu kadar resmi davranmasını ben biraz komik buluyorum. Yūgiri dahil hepimiz onu zampara birisi olarak tanırız. Kırdığı yumurtalar kırkı geçti. Niçin bize böyle suret-i haktan görünüyor anlamıyorum. Bu kadar ciddi olmak ona hiç yakışmıyor."

Kōbai, çabuk kızan fakat çabuk yatışan bir insandı. Aynı gün saraya oğluyla bir başka mektup daha gönderdi:

"Ne zaman kollarınız değse erik dallarına,
Çiçekler mest oluyor, şöhret kokuyor hava."

"Havai konuştuysam kusurumu affedin."

Şiiri okuyan Niou, galiba bu adamı ciddiye almak lazım diye düşünerek hemen cevap verdi:

"Şayet gidip görürsem mis kokulu bahçeni,
El âlem bana bir gün vay zampara demez mi?"

Kōbai aldığı bu tuhaf cevap üzerine tekrar gerginleşmişti.

İşte o anda karısı Makibashira saraydan eve döndü. "Biliyor musun Kōbai" dedi, "Bizim oğlan geçenlerde geceyi sarayda geçirmiş. Sabahleyin ayrılırken ona rastlayanlar üstündeki parfüm kokusuna bayılmış. Bunu Veliaht Prens'e söyleyince, 'Vay canına! O akşam kesin benim birader Niou'un dairesinde kalmıştır. Demek o yüzden bana uğrayamadı' dedi bana. Böyle konularda Veliaht Prens gerçekten cin gibidir. Olayı çok komik bulduk. Prens Niou'ya mektup yazdın mı sen? Herhalde yazmamışsındır."

"Aslında yazdım" dedi Kōbai. "Biliyorsun, Niou erik tomurcuklarına bayılır. Bu sene gül erikleri öylesine güzel çiçek açtı ki, hani ona haber vermeden edemedim. Erik ağacından çiçekli bir dal kopartıp ona gönderdim. Zaten biliyorsun kendisi de mis gibi kokar. Saraydaki en önemli baloya hazırlanan soylu bir kadın bile onun kadar güzel kokamaz. Kaoru'nun güzel kokusu ise doğuştandır. O, parfümlerle hiç ilgilenmez. Gerçekten inanılır gibi değil. Bazen kendi kendime, bu insan acaba daha önceki hayatlarında ne yapıyordu ne işle meşguldü diye sorduğum oluyor. Erik ağacı ve erik çiçekleri netice itibarıyla hep aynıdır; aralarında görülen fark köklerinden kaynaklanır. Prens Niou, sağ olsun, bizim erik tomurcuklarımızı ve kokusunu çok sevdi. Ne yalan söyleyeyim, ben de çok seviyorum ağaçlarımızı. Bunu takdir eden biri olunca da bayılıyorum." Kōbai, Niou hakkında bir şeyler söylemek için erik dalını bahane etmişti.

Prens Hotaru'nun kızı artık etrafında olup bitenleri ve bir genç kız olarak ondan bekleneni anlayacak yaşta ve olgunluktaydı. Fakat evlenme fikri bir türlü kafasına girmiyordu; çünkü güç ve saygınlık arayışı erkeklerin evlilik kararlarını kolayca etkileyebiliyordu. Kōbai'ın kızları arkalarında onlara destek olan nüfuzlu babalarının sayesinde daha şimdiden pek çok evlilik teklifi almıştı. Prenses onlara kıyasla daha sakin daha münzevi bir hayat sürüyordu. Gelgelelim, Niou onun için çıldırıyordu. Şimdi Prens'in daimi hizmetkârları arasında yer alan Kōbai'ın genç oğlu, ona devamlı gizli mektuplar taşımakla meşguldü. Kōbai'ın beklentileri vardı. Prens'in dikkatini çekmek için çırpınıyor, gelecek için ciddi planlar yapıyordu.

Makibashira ise kocasının bu durumuna üzülüyor, "Kōbai'ın hareketleri çok yanlış. Ne demek böyle sandıklar dolusu mektuplar yazmak; ortada fol yok yumurta yokken. Hani Prens, Kōbai'ın bu iki kızıyla birazcık ilgilense yüreğim yanmaz" diye kendi kendine söyleniyordu.

Prensese yazdığı mektuplarına yanıt alamayınca, Niou başka yollar aramaya başlamıştı. Makibashira da bu arada kızının ağzından olumlu bir cevap almaya çalışıyordu. Niou'un geleceğe ait çok parlak düşünceleri vardı ama yine de onunla

evlenen bir kızın izdivacı hüsranla sona erebilirdi. Ayrıca Prenses onun evlilik düşüncesinde samimi olduğuna kesinlikle inanmıyordu. Kırdığı ceviz kırkı geçmişti ve hâlâ gizli gizli kırmaya devam ediyordu. Uji'ye sık sık gittiğine bakılırsa, orada mutlaka beğendiği birileri olmalıydı.

Her şeye rağmen Makibashira Niou'ya seyrek de olsa mektup yazmaya devam ediyordu. Sonuç olarak karşısındaki insan bir prensti ve imparatorluk sülalesinden geliyordu.

BÖLÜM 44

BAMBU NEHRİ

TAKEKAWA (竹河)

Şimdi anlatacağım hikâye, Genji ve ailesinden uzakta gelişen bir olaydır. Bu hikâyeyi Higekuro'nun evinde yıllarını geçirmiş olan kadınlardan dinledim. Bu hikâyeler Murasaki'yi konu alan hikâyelere hiç benzemiyor. Üstelik kadınlar Genji'nin torunlarının anlattığı şeylerin çoğunun yalan yanlış rivayetlerle dolu olduğunu söylüyor. Onlara göre bunun nedeni, torunların etraflarındaki hafızası zayıflamış yaşlı kadınlara kulak vermeleri. İnsan kime hak vereceğini şaşırıyor.

Tamakazura, kocasını kaybettikten sonra, o dul haliyle üç oğluna ve iki kızına bakmak zorunda kalmıştı. Çocukları için her zaman parlak istikbal planları kuran Higekuro, onların büyümesini sabırla beklemiş; fakat verdiği emeklerin karşılığını görmeye ömrü vefa etmemişti. Tamakazura, onu kaybettikten sonra sudan çıkmış balığa dönmüştü. Higekuro aslında çocuklarını saray hizmetine vermeyi düşünüyordu. Şimdi ise bu hayallerin hepsi suya düşmüştü. İnsanlar hep güç ve saygınlığın arkasından gidiyor, ona tapıyorlardı. Nitekim Higekuro'ya da öyle olmuştu. Onun şaşaalı günlerinden kalan hazineleri ve konakları henüz dağılmış olmasa da evi yine de sessiz, kimselerin uğramadığı bir yer haline gelmişti.

Tamakazura aslında çok geniş ve nüfuzlu bir aileden geliyordu, ama böyle ailelerde insanlar genellikle birbirlerine mesafeli davranıyordu. Higekuro zaten geçinmesi zor bir insandı. Çok açık sözlü birisi olduğu için, beğendiği veya beğenmediği her şeyi insanın yüzüne karşı dobra dobra söylerdi. Bu yüzden, Tamakazura'nın erkek kardeşleri Higekuro'ya hiç bulaşmak istememişti. Öte yandan, Genji'nin çocukları hiçbir zaman Tamakazura'nın peşini bırakmamış, ona hep kendi

kardeşlerinden biriymiş gibi davranmıştı. Genji bile vasiyetnamesinde Tamakazura'nın adını, şimdi imparatoriçe olan kızının yanına yazarak ona özel bir ayrıcalık tanımıştı. Yūgiri de her zaman ona bir kardeş gibi yakın ve anlayışlı davranmıştı. Fırsat buldukça ona devamlı uğrar veya mektup yazardı.

Oğlanların hepsi reşit olma töreninden geçmişti. Tamakazura kocasının sağ olup bu günleri görmesini öyle isterdi ki. Ama ne yazık ki bu mümkün olmamıştı. Higekuro onların başında olmasa bile, çocukların mesleklerinde yükselip en saygın yerlere geleceğinden hiç kimsenin kuşkusu yoktu. Asıl sorun kızlardı. Higekuro, İmparator'dan kızlarını saraya alması için özel bir ricada bulunmuştu. Müracaat zamanının geçtiğini hatırlatmaları üzerine İmparator, defalarca Tamakazura'ya haber göndermiş, Higekuro'nun ricasını hatırlatarak ondan elini çabuk tutmasını istemişti. O sırada, İmparatoriçe kocası üzerinde hâkimiyet kurmuş olduğu için saraydaki bütün kadınlar İmparator'un onları göz ucuyla göreceği günleri bekliyordu. Kısacası, sarayın içinde kadınlar arasındaki rekabet baş döndürücüydü. Doğal olarak, Tamakazura da bu yarışmadan kızlarını haberdar etmişti. Onları böyle acımasız bir ortama göndermek istemezdi.

Bu arada, İmparator Reizei'in de Tamakazura'ya arada sırada halini hatırını sorduğu oluyordu. Bir gün karşılaştıklarında ona, kendisini yıllar önce nasıl düş kırıklığına uğrattığını hatırlatmış[169] ve "Artık yaşlandım. Şimdi beni belki eskisinden daha işe yaramaz biri olarak görüyorsun. Ama lütfen şu kızlarından birini bana ver de hiç değilse ona babalık yapayım" demişti.

Bunları duyan Tamakazura şöyle bir duraksamıştı. Geçmişi düşündü. Aslında çok bahtsız bir kadındı. Niçin İmparator Reizei'i hayal kırıklığına uğratıp onu yaraladığını şimdi bile anlayamıyordu. Aslında hiç de böyle bir şey yapmak istememişti. Feleğin çemberinden geçtikten sonra hırsını yitirmiş, sıradan, alçakgönüllü bir insan olup çıkmıştı. Belki de geçmişiyle hesaplaşması için bu bir fırsattı.

Kızlarının daha şimdiden birçok talibi vardı. Yūgiri ve Kumoinokari'nin teğmen olan oğulları, çok efendi bir çocuktu ve özellikle babasının gözdesiydi. Talipler arasında belki de en ağırbaşlı delikanlılardan biriydi. Tamakazura bu aileyle akraba[170] olduğu için kardeşlerin hepsi onun evine serbestçe girip çıkıyordu. Üstelik onun evinde delikanlıların yakından tanıdıkları hizmetçiler olduğu için onlara kapı daha rahat açılıyordu. Gel zaman git zaman, bu delikanlıların eve geliş gidişleri öyle sıklaşmıştı ki, bu durum Tamakazura'yı bile rahatsız etmeye başlamıştı.

Kumoinokari'den de sık sık mektup geliyordu.

---

169. Tamakazura yıllar önce, İmparator Reizei'i reddederek Higekuro ile evlenmişti.

170. Tamakazura, çocuğun annesinin üvey kardeşidir ama Heian geleneklerine göre babasıyla yakın akrabalığı yoktur. Belki de Tamakazura bir süre Genji'nin Rokujō Konağı'nda yaşadığı için Yūgiri'nin üvey kardeşi olduğu düşünülmesi nedeniyle böyle bir ifade kullanılmaktadır.

Yine bir gün Yūgiri Tamakazura'ya kendi oğlundan bahsederken "Bizim teğmen henüz çok genç olduğu için belki şimdilik yüksek bir mevkide değil; fakat çok iyi vasıfları olan bir çocuk. Belki sen de dikkat etmişsindir" demişti.

Tamakazura, büyük kızını sıradan bir insana vermek istemiyordu ama küçük kız için durum öyle değildi; küçük kızı daha mütevazı biriyle dünya evine girmeyi düşünüyordu. Ancak, Tamakazura yavaş yavaş teğmenden korkmaya başlamıştı. Bu oğlanın hakkında çok kötü rivayetler dolaşıyordu. Onun gözü büyük kızındaydı. Büyük kızı elde edemediği zaman gözünü kırpmadan onu kaçıracağı söyleniyordu. Tamakazura için böyle bir durum belki büyük bir felaket değildi ama kızın rızası olmadan böyle bir şeyin başına gelmesi rezaletlerin en büyüğü olurdu. Bu yüzden, teğmeni savunan kadınlarıyla çok ciddi bir şekilde konuşarak onlardan böyle bir rezaleti engellemelerini istedi. Kadınlar, iki arada bir derede kalmış, ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Teğmenden gelen mektupları iletmekte artık çekinir olmuşlardı.

On dört on beş yaşlarına giren Kaoru, İmparator Reizei'e o kadar yakındı ki görenler onları baba oğul zannederdi. Yaşına göre olgun ve son derece aklı başında bir delikanlı olduğu için herkes onun parlak bir geleceğe sahip olacağından emindi. Onu talipler listesine almak Tamakazura'yı çok memnun edebilirdi. Kaoru'nun annesi ile birlikte yaşadığı Sanjō Konağı, onlara çok yakındı. Müzik konseri verdiği zamanlarda oğlanları mutlaka Kaoru'yu eve davet ederdi. Evde pek çok hoş ve güzel genç kız bulunduğu için Kaoru ne zaman onları ziyarete gitse etrafta bir sürü genç delikanlı görüyordu. Çoğu züppe ve kasıntı olduğundan dolayı hiçbirinde Kaoru'daki asalet ve kendine güven yoktu. Yūgiri'nin oğlu teğmen de devamlı ortalıkta dolaşıp duruyordu ama dış görünüm itibarıyla Kaoru'nun eline su dökemezdi. Belki de Genji'ye olan yakınlığından dolayı ülkede herkes onu saygıyla anıyordu. Konaktaki nedimeler onu mükemmel buluyordu. Tamakazura da aynı fikirdeydi ve sık sık onunla dostane sohbetler ederdi.

"Biliyor musun Kaoru, baban benim iyilik meleğimdi. Hayatta beni en çok onun yokluğu etkiledi ve hâlâ ondan kalan yadigârları hasretle anıyorum. Tabii senin bir de bakan olan ağabeyin var. Artık o kadar önemli bir insan oldu ki, hiç görüşemiyoruz. Görüşebilmem için de herhalde bir dilekçe filan yazmam lazım."

Kaoru'ya sanki ablasıymış gibi davranıyordu. Zaten Kaoru da Tamakazura'yı ziyaret ederken aynı duygular içindeydi. Öteki genç insanlardan çok farklı olduğu için onun fevri ya da hercai bir iş yapabileceğini kesinlikle düşünmüyordu. Öyle dürüst ve namuslu bir insandı ki nedimelerinden bazıları onu kadınlar konusunda biraz bağnaz bulmuşlardı. Kaoru onları hiç ciddiye almamış, gülüp geçmişti.

Yeni yılın ilk günlerinde Tamakazura'nın ağabeyi Kōbai, onu ziyarete geldi. Şimdi ise Başmüfettişlik makamında oturan önemli bir devlet adamıydı. Yıllarca önce "Takasago" isimli halk şarkısını söyleyerek onları eğlendirmişti.

Yanında, karısı Makibashira'nın erkek kardeşi olan kayınbiraderi ve başka insanlar da vardı. Daha sonra, çok kalabalık maiyetiyle birlikte Yūgiri geldi. Çok yakışıklı olan bu insan, altı oğlunu da yanında getirmişti. Bu gençlerin hepsi mükemmel, kariyer yolunda arkadaşlarından daha hızlı ilerleyen cıva gibi delikanlılardı. Aralarında tabloyu bozan tek kişi, yine dengesizliğiyle tanınan teğmendi. Ne kadar ilginçtir ki, babasının en sevdiği oğlu da buydu.

Tamakazura, Yūgiri'yle konuşurken aralarında perde vardı. Yūgiri'nin rahat ve teklifsiz tavrı onu eski günlere götürmüştü.

"Sizi daha sık ziyaret etmek isterdim ama nereye gitsem benden hesap soruyorlar. Saraya yaptığım ziyaretler hariç tabii, onlar mecburi ziyaretler. Maalesef en sıradan ziyaretim bile merasime tabi. Onun için bu kadar zahmete değmez deyip vazgeçiyorum. Eski günleri yad etmek için sizi görmeyi ne kadar istedim bilemezsiniz. Herhangi bir şekilde işiniz düşecek olursa, benim delikanlıları çağırmak için lütfen hiç tereddüt etmeyiniz. Hepsi her zaman sizin emrinize amadedir. Bu konuda benim onlara talimatım var."

"Benim durumumu görüyorsunuz; kendimi dünyadan tamamen tecrit etmiş durumdayım. Gösterdiğiniz nezaket bana babanızı hatırlatıyor, merhum Genji de bana çok iyi davranmıştı." Bunları konuşurken Reizei Sarayı'ndan gelen mektupları özellikle konu dışında bırakmaya çalışıyordu. "Bence, arkası olmayan birinin saraya girmesi, insanın dertsiz başını derde sokması demektir" dedi Tamakazura. Bunun üzerine Yūgiri konuyu kendisi açtı.

"Tahttaki İmparator'un da sizinle bizzat iletişim içinde olduğu geldi kulağıma. Doğrusu kimi seçmeniz konusunda size ne tavsiye edeceğimi bilemiyorum. Malumunuz olduğu üzere İmparator Reizei artık tahtta değil ve görkemli günlerinin de sona ermekte olduğu aşikâr. Fakat geçen o yıllara rağmen çok genç görünümlü ve yakışıklı bir adam. Ben şahsen onu kızlarımın damat adayı listesine aldım, ola ki belki biriyle ilgilenir diye. Ama sonradan iyice düşününce kızlarımın saraydaki o acımasız rekabet içine girmesini istemedim. Gönülsüzce bu sevdadan vazgeçtim. Biliyorsunuz onun da bir kızı var. Annesinin[171] kızı hakkında ne kadar hassas düşündüğünü göz önünde bulundurmak lazım. Bir sürü insanın, saraya girdikten sonra kızımın sonu ne olacak sorusunu kendilerine sorduklarında korkudan nasıl titrediklerini çok iyi biliyorum."

"Burada bir şey söylememe izin verin" dedi Tamakazura. "Kızım bu teklifle candan ilgilendiği için ben olaya sıcak bakıyorum, bundan emin olabilirsiniz. Ayrıca bana, evde boş boş oturmaktan canının sıkıldığını söylüyor. Kısacası, kızım ona gelin gidecek olursa hem o rahat edecek hem de İmparator Reizei böyle bir genç kızı evinde yetiştirdiği için çok mutlu olacak."

---

171. Tamakazura ve Reizei'in kızının annesi üvey kardeştir.

Tamakazura'nın evi şimdi yeni ziyaretçilerle dolup dolup taşıyordu. Yūgiri, Kaoru'nun annesi Üçüncü Prenses'i ziyaret etmek için Sanjō Konağı'na gitti. Üçüncü Prenses'in kendisini ihmal edilmiş gibi hissetmesi için ortada hiçbir sebep yoktu. Babasının ve ağabeyinin himayesinde çalışmış, onların ekmeğini yemiş insanlardan hiçbiri onu asla sarfınazar edemezdi. Yūgiri'nin kalabalık maiyetinde bu kez Tamakazura'nın üç oğlu da hazır bulunuyordu. Bunlardan her biri muhafız alayında yüzbaşılık, yöneticilik ve danışmanlık gibi görevleri ifa ediyorlardı.

O akşam Kaoru da Tamakazura'ya uğradı. Sabahtan beri ev genç misafirlerle dolup taşmıştı. İçlerinden hiçbirine suratsız ya da çirkin denemezdi. Ancak, Kaoru eve adımını attığı andan itibaren içeride güneş gibi parlamış, etraftaki genç nedimeler hemen kendi aralarında fısıldaşmaya başlamıştı: "Kaoru gerçekten olağanüstü yakışıklı bir genç. Bu çocuk büyük kızın tam dengi, yan yana geldikleri zaman biblo gibi duracaklar."

Genç nedime belki bunları biraz yüzsüzce söylemişti ama söylediklerinde gerçek payı vardı. Kaoru hakikaten çok yakışıklıydı. Vücudunun hangi organını hareket ettirirse ettirsin ortalığa dalga dalga güzel kokular yayılıyordu. Devamlı kilit altında tutulan kızlardan birinin artık onun üstünlüğünü anlaması lazımdı.

Tamakazura o sırada evinin içindeki küçük tapınakta ibadet ediyordu. Kaoru, doğu tarafındaki merdivenlerden çıkarak tapınağa girdi ve perdenin önüne oturdu. Saçaklardaki erikler ilk tomurcuklarını vermeye başlamıştı. Çalı bülbülleri ise şimdilik ilk ötüş denemelerini yapıyordu. Kaoru'nun temkinli ve ağırbaşlı davranışları konaktaki genç nedimelerin muziplik damarını gıdıklamıştı. Bu çocuğu konuşturmanın bir yolu yok muydu? Hepsi sağdan soldan ona laf atmaya başladı. Fakat aldıkları cevapların tümü, her zamanki gibi kısa, öz ve ciddi idi.

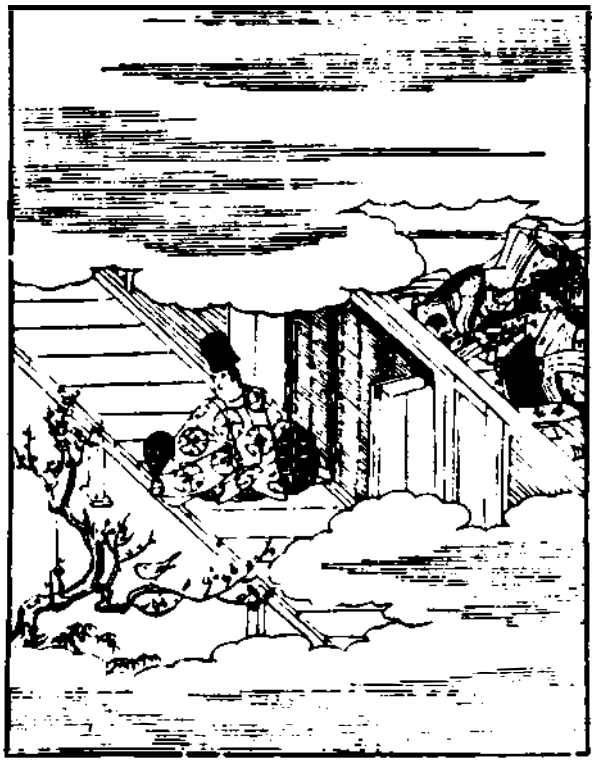
Aralarından Saishō adlı bir nedime, Kaoru'ya bir şiir okudu:

"Haydi, taze tomurcuk, bize bir kez gülümse,
Elinize düşersem, daha mis kokarım de!"

Doğaçlama olmasına rağmen bunun güzel bir şiir olduğunu düşünen Kaoru hemen cevap verdi:

"Belki gördüğün ağaç kupkuru, çırılçıplak,
Sen kuru dala değil, gül açan kalbine bak!

"Emin olmak istersen hemen elini uzat."

"Söyle erik çiçeği, yârime sen mi değdin?"[172] Saishō bunları söylerken gerçekten de eliyle dokunup emin olmak ister gibiydi.

Tamakazura tapınaktan dışarı çıkmıştı. "Kızlar ne fenasınız ayol!" dedi tatlılıkla. "Memleketimizin en terbiyeli, en düzgün, en soylu beyefendisinin karşısında olduğunuzu unutuyorsunuz galiba."

Kaoru herkesin kendisine "muntazam asilzade" dediğini biliyordu, ancak bu paye onu her nedense hiç gururlandırmıyordu.

Tamakazura'nın genç yaşta imparator naibi olan en küçük oğlu Jiju eve geldi. Henüz sarayda göreve başlamadığından dolayı Yeni Yıl için hiç kimsenin ziyaretine gitmek zorunda değildi. Sandal ağacından yapılmış güzel tepsiler üzerinde içkiler sunuluyordu. Her geçen yıl Yūgiri'nin daha fazla Genji'ye benzemesi Tamakazura'nın dikkatini çekmişti. Öte yandan Kaoru hiç de ona benzemiyordu. Ancak tavır ve davranışlarındaki soyluluk inkâr edilemezdi. Belki de çocuk Genji'nin gençliğine benziyordu. Ne zaman onlar aklına gelse, hep sessiz sessiz düşüncelere dalıyordu.

Kadınlar, Kaoru'nun arkasında bıraktığı olağanüstü koku hakkında çene çalıyordu.

172.Anonim, *Kokinshū* 33:

Söyle erik çiçeği, yârime sen mi değdin?
Hoş renginle beraber, kokunu sen mi verdin?

Kaoru, "muntazam asilzade" olarak anılmaktan hiç hoşnut değildi. Ay sonu bütün erik ağaçlarının en güzel çiçeklerini açtığı bir dönemdi. Beni yanlış değerlendirenlere artık bir şeyler anlatmanın zamanı geldi diye düşünen Kaoru, Tamakazura'nın oğlu genç imparator naibini ziyarete gitti. Tam bahçe kapısından girerken, başka bir genç adamın kendisinden önce oraya gelmiş olduğunu gördü. Kendisi gibi günlük saray kıyafetleri içinde bulunan bu delikanlının görünmek istemiyor gibi bir hali vardı. Ancak Kaoru onu tanımıştı; bu genç, oralarda sık sık rastladığı, Yūgiri'nin teğmen olan oğlu Kurodo'dan başka birisi değildi. Batı cephesindeki odalardan biva ve Çin kotosundan yükselen canlı ezgiler geliyordu kulağına. Kaoru, birdenbire kendini çok rahatsız hissetti, hatta biraz da mahcup olmuştu. Davet edilmediği yere gitmek pek ona göre değildi.

Müzik duraklayınca Kaoru, "Gel, bana kılavuzluk yap. Ben buraların yabancısıyım" dedi Kurodo'ya.

Batı salonundaki erik ağacının altında yan yana dikilerek orada hazır bulunan bayanlar için "Erik Dalında Bülbül"[173] türküsüyle düet yaptılar. Taze parfüm kokusunu içeri davet etmek istercesine köşedeki kapılardan biri açıldı ve bir Japon kotosundan çıkan büyüleyici nağmeler dışarıya yayılmaya başladı. Kulaklarına inanamamışlardı, çünkü genel olarak hiçbir kadın *ryo* makamında[174] bir şarkıya bu kadar mükemmel eşlik edemezdi. Dışarıda söyledikleri şarkıyı burada tekrar eder etmez bunu hemen anlamışlardı. Bivanın sesi kulağa son derece canlı ve temiz geliyordu. Ev sakinlerinin sanatsal konularla meşgul olduğu belli oluyordu. Kaoru eski pısırıklığını üzerinden atmıştı.

Perdelerin arkasından birisi Kaoru ve arkadaşına bir Japon kotosu uzattı. Gençler birbirine o kadar saygılıydı ki hiçbiri kotoyu ellemek istemedi. Kaoru Kurodo'ya "Buyur sen çal" dedi, Kurodo da Kaoru'ya çalması için ısrar etti. Sorunu çözen Tamakazura oldu. Oğlu aracılığıyla Kaoru'ya mesaj gönderdi.

"Sayın Kaoru, çalış tarzınızın merhum babamınkine benzediğini duydum. Bu nedenle de sizi can kulağıyla dinleyeceğim. Bu akşam bülbüller bile gelip meclisimizi şenlendirdi. Sizden de aynı şeyi rica edebilir miyiz?"

Kaoru, söylenileni yapmazsa parmağını ısırıp duran utangaç bir çocuktan farksız olacağını biliyordu. İsteksiz de olsa birkaç kısa parça çaldı. Odanın içi harikulade güzel ezgilerle dolmuştu.

Baba Tō no Chūjō, sağlığında Tamakazura'ya hiç yakınlık göstermemişti; ama buna rağmen Tamakazura onu özlüyor, en önemsiz hadiseler bile ona babasını hatırlatıyordu. Bu bir tarafa, Kaoru, Tamakazura'nın merhum ağabeyi Kashiwagi'nin bir kopyası gibiydi. Az önce dinlediği kotoyu ağabeyinin çaldığına dair

---

173. Bkz. Bölüm 32, dipnot 334.

174. Major gamlara benzemektedir.

yemin etse başı ağrımazdı. Ağabeyi aklına gelince gözyaşlarını tutamadı. Kim bilir, insan yaşlandıkça daha hassaslaşıyor, daha sulu gözlü oluyordu.

Teğmen Kurodo konserine "Bu Ev"[175] şarkısıyla devam etti. Çok güzel bir sese sahip olan teğmen o akşam formundaydı. Resmiyetten uzak, doğal bir konser olmuştu. O akşamki topluluğun içinde yaşlılar veya müşkülpesent üstatlar bulunsaydı konser bu kadar canlı geçmezdi. Konsere herkes katıldı ve müzik sular gibi aktı gitti. Genç naip, babası Higekuro'ya benziyordu. O akşam da yine müzik yerine şarabı tercih etmişti.

"Jiju haydi bakalım sahneye! Öyle dut yemiş bülbül gibi oturmak yok. Şimdi bize neşeli bir şarkı patlat!"

Genç naip, başka bir müzisyenin eşliğinde "Bambu Nehri"[176] şarkısını söyledi. Bütün toyluğuna, acemiliğine ve hamlığına rağmen alkışı hak eden bir sahne sergilemişti.

Perdenin altından birisi, Kaoru'nun önüne bir bardak içki uzattı. Kaoru almak için hiç acele etmedi. Bardağı uzatan Tamakazura'ydı.

"Çok içenler çok konuşur derler. Amacınız beni konuşturmak mıdır efendim?"

Kadın ona bir paket içinde yılbaşı hediyesi sunmuştu. İçinde kendi elbise dolabından seçtiği, mis kokulara bulanmış bir kimono ve bir harmaniye vardı.

---

175. Bkz. Bölüm 23, dipnot 300.

176. Bkz. Bölüm 23, dipnot 301.

Kaoru, "Efendim çok ısrarcı davranıyorsunuz" diyerek hediyeyi Jiju ile annesine geri göndermek istedi. Hediye konusunda Jiju'nun ısrarlarına kulak asmayarak, "Ben buraya sadece bir içki almaya gelmiştim. Ayrıca Saray Yılbaşı Korosu[177] müzisyenlerinin katılması gereken başka partiler de var. Vakit çok geç oldu" dedi ve konağı terk etti.

Teğmen, Kaoru'nun arkasından karanlık bir ruh haliyle somurtarak bakarken, ilgiyi toplayan hep o oluyor, diye düşündü. Ayrılmadan önce derin derin iç çekerek şiirini okudu:

"Herkes çiçek kokusunu düşünüp ah ederken,
Karanlık baharlarda yalnızım bu yıl erken."

Perdelerin arasından bir kadın sesi onu hemen şöyle yanıtladı:

"Her şeyin zamanı var bekle ki mevsimini,
Koku değil çiçektir çalan kadın kalbini."

Genç naip, ertesi sabah Kaoru'dan bir mektup aldı. "Dün gece kabalık ettiysem özür dilerim. İnşallah insanlar bu davranışımdan rahatsız olmamıştır." Mektubuna bir de kana alfabesiyle yazıldığından dolayı kızları etkilemek için kaleme alındığı hissi veren bir şiir eklemişti.

"Bambu Nehri şarkısını usul usul söylerken,
Sana bir şey ima ettim, anladın mı dinlerken?"

Naip bunu götürüp ana salondaki kadınlara teslim ettiğinde şiiri okumuşlar ve hayran olmuşlardı.

Tamakazura, "Aman Tanrım! Ne güzel bir el yazısı bu" diye küçük bir çığlık attıktan sonra, "Ah benim çocuklarım da bu yazıya bakıp ibret alsalar ne güzel olurdu" diye hayıflanmıştı. "Onun gibi genç, on parmağında on marifet bulunan bir delikanlı daha varsa söyleyin bana Tanrı aşkına. Şu çocuğa bakın. Genç yaşta babasını kaybetti, sonra da annesi onu yüzüstü bırakarak rahibe oldu. Bu çocuk canını dişine takarak kendi kendini yetiştirdi. Şimdi şu mükemmel haline bakar mısınız? Mutlaka bunun bir nedeni olmalı." Tamakazura bunları söyledikten sonra hâlâ kargacık burgacık el yazısından kurtulamayan kızlarını ayıpladı.

Naip henüz çok toy olduğu için ona verdiği yanıt da çok çocukçaydı. "Yılbaşı Korosu'nu bahane ederek bizi kandırdığını sanıyorsan yanılıyorsun!"

---

177. Bkz. Bölüm 6, dipnot 86.

"Bambu nehri diyerek hemen terk edip gittin,
İma ettim diyorken, söyle neyi kastettin?"

Kaoru, sanki "anlatmak istediklerini" yeniden pekiştirmek istercesine yeniden ziyarete geldiği zaman aynen teğmenin söylediği gibi bütün dikkatler onun üzerinde toplanmıştı. Ama onun gelişi genç naibi çok mutlu etmişti. Kaoru'yla daha sıkı bir dostluk kurmak, ona mümkün olduğu kadar daha fazla yakınlaşmak istiyordu.

Üçüncü ay gelmişti. Kiraz tomurcukları patlamış, yer gök uçuşan çiçekler ve yapraklarla dolmuştu. Yılın bu en güzel gününde gözlerden uzak yaşayan Tamakazura ve nedimeleri can sıkıntısından gidip taraçaya oturmakta hiçbir sakınca görmemişlerdi. Tamakazura'nın kızları on sekiz, on dokuz yaşlarında, güzel, hanım hanımcık kızlardı. Büyük kızı, alışıldık hatlara sahip, zarif, neşeli, her zaman içinden geldiği gibi davranan, yapmacıksız biriydi; öyle ki, imparatorluk ailesine katılsa yeriydi. Omuzlarında yanları kırmızı çizgili beyaz bir pelerin, sırtında ise sarı astarlı kızıl kahverengiye çalan bir kimono vardı. Bu renkler, içinde bulundukları mevsimle büyük bir uyum içindeydi. Giyim kuşam konusunda son derece yetenekli olan bu kız, kimonosunun eteklerini kıvırıp kuşağının içine sıkıştırdığında öteki kızlar yanında çok sönük kaldıklarını düşünerek kıskançlıktan çatlıyordu. Küçük kız ise açık pembe renkli kimonosu ve başından omuzlarına dökülen ipeğimsi, yumuşak saçlarıyla narin salkım söğütleri andırıyordu. Uzun boyluydu ve dalgın, düşünceli yüzü mağrur güzelliğini gölgeliyordu. Fakat onların gözlerine dikkatle bakan insanlar büyük kızın daha alımlı olduğu üzerinde hemfikirdi.

İkisi de bir Go tahtasının etrafına oturmuş ve simsiyah saçlarını arkadan salıvermişti. Gerekirse hakemlik yapmak üzere erkek kardeşleri olan genç Naip onların yanında yer almıştı.

Bu sırada öteki iki erkek kardeş de odaya girmişti.

"Bu kızlarda da hiç akıl yok, çocukla çocuk oluyorlar. Ciddi ciddi oyun oynarken kaderlerini genç naibimizin pamuk ellerine teslim edip isabetli kararlar bekliyorlar" diyerek diz çöküp kardeşlerinin yanına oturdular. Etrafta erkeklerin çoğaldığını fark eden hizmetçi kadınlar hemen kendilerine çekidüzen vermişti.

Büyük ağabey, "Bu sıralar işlerim çok yoğun. Bu evdeki sorumluluklarımın tümünü genç naibimize devrettim" dedi.

İkinci ağabey de "Ne yalan söyleyeyim, benim işim seninkinden daha yoğun. Eve bile çok seyrek uğrayabiliyorum. Hani ne desem, ev işlerinden tamamen koptum" diye cevap verdi.

Küçük hanımlar oyunu bitirirken tiyatro sanatçıları gibi rol yaparak utangacı oynamaya başlamışlardı.

Büyük ağabey gözlerini ovuşturarak, "Bazen görev başındayken düşünüyorum da keşke babamız sağ olsaydı diyorum." Yirmi yedi yirmi sekiz yaşlarında, çok yakışıklı ve ağırbaşlı bir delikanlıydı. Babasının kız kardeşleri için düşündüğü planları hayata geçirmek istiyordu.

Kadınlardan birini kiraz ağaçlarından geçilmeyen bahçeye göndererek, ondan güzel bir dal koparıp getirmesini istedi.

Getirilen bu dalı büyük kız eline alarak "Söyleyin bana şimdi, bu kadar güzel çiçek açan tomurcuklar başka nerede var?" dedi.

"Siz çocukken" diye söze başladı büyük ağabey, "Bu çiçekler senin benim diyerek aranızda devamlı kavga ederdiniz. Babamız bu çiçeklerin büyük kızı Himegimi'ye ait olduğunu söylemesine rağmen, annemiz ağacın tamamını küçük kızı Wakagimi'ye verdiğini söylerdi. Bu işlere hiç girmediğim halde yine de bu ağaçlar benim için çok şey ifade ediyordu. Şimdi de öyle, çünkü onlara baktıkça geçen yılları ve zaman akıp giderken kaybettiğim insanları hatırlıyorum." Kardeşler bazen neşelenip gülerek, bazen de hüzünlenip ağlayarak çok güzel vakit geçirmişti. Büyük erkek kardeşlerin her ikisi de evliydi ve ailevi sorumlulukları vardı. Bu yüzden sık sık baba ocağına gelip gidemiyorlardı ama bu sefer hem doya doya kiraz ağaçlarını seyrettiler hem de her zamankinden fazla kalıp hasret giderdiler.

Tamakazura böyle yetişkin evlatlara sahip olabilecek yaşta görünmüyordu. Hâlâ bekârlık zamanlarındaki gibi çiçeği burnundaydı. İmparator Reizei de onu gençken tanımış ve içi gitmişti. Zaten Tamakazura'ya olan bu özleminden dolayı kızlarından birini ondan istemişti.

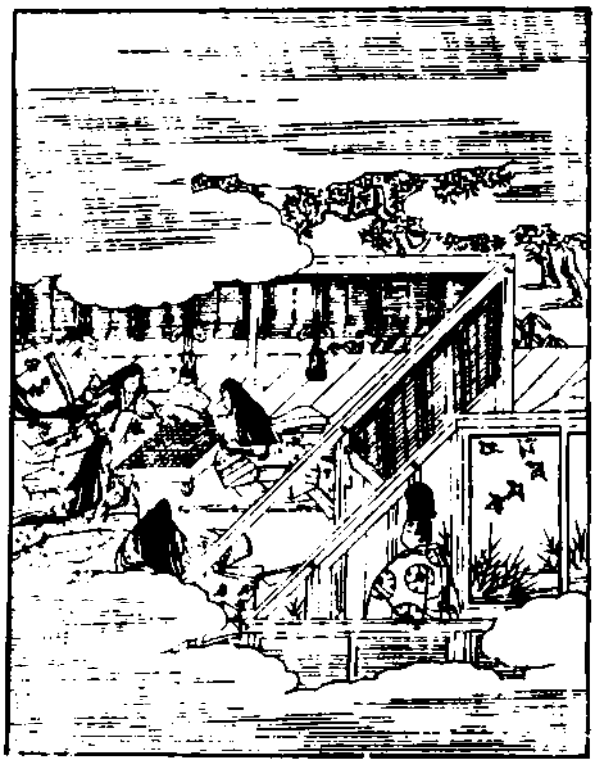
Oğlanları Tamakazura'ya bu konuda fazla destek vermedi. "Bizim için mühim olan iktidar sahibi olan kişidir. Reizei tahtından feragat ettiği için artık onun devri geçti ve yıldızı söndü. Ama çok yakışıklı bir erkek olduğunu inkâr edemeyiz; bakınca insan gözlerini ondan alamıyor. Fakat müzik, kuşlar ve çiçekler de öyle değil mi? Her şeyin bir çağı var. İşte mühim olan bu çağı yakalamak. Bence şimdi top Veliaht Prens'te.

"Evet, onu ben de düşündüm" dedi Tamakazura. "Ancak Yūgiri'nin kızı onu tamamen avucunun içine almış durumda. Sağlam arkası olmadan onunla rekabete girecek kadının vay haline! Gelecekte ne olacağını kimse bilemez ama baban sağ olsaydı kızımızın şansı daha yüksek olurdu." Yani özetle, çıkan bu talip cesaret kırıcıydı.

Erkek kardeşleri gittikten sonra kızlar yeniden Go tahtasına döndü. Bu defa sözü edilen kiraz ağacı üzerine bahse girdiler.

"Üç elin ikisini alan ağacın sahibi olacak, tamam mı?" diyerek birbirleriyle alay ettiler.

Karanlık yavaş yavaş çökerken oyunu bitirip taraçaya çıktılar. Nedimeler bir taraftan perdeleri kaldırıyor, bir taraftan da herkes kendi hanımına tezahürat yapıyordu.

Yūgiri'nin oğlu Teğmen Kurodo genç naibi ziyarete gelmişti ama o diğer ağabeyleriyle birlikte dışarı çıktığı için odasında kimse yoktu. Koridordan kadınların kaldığı bölüme açılan kapı aralıktı. Dayanamayarak içeri baktı; gördüğü manzara onu büyülemişti. Karşısında sanki bedenlenerek yeryüzüne inmiş bir tanrıça vardı.

Akşamleyin çöken sis görüş sahasını engellese bile, yine de kırmızı beyaz renkli, "kiraz" adı verilen kimonoyu seçebilmişti. Bu kız kesinlikle, ne zamandan beri görmek için can attığı Himegimi idi. Böylesine güzel ve hayat dolu bir kız ondan başkası olamazdı. "Çiçekler dökülünce, odur kalan yadigâr"[178] diye kendi kendine söylendi. Bu kızı asla başka bir erkeğe kaptırmayacaktı. Akşam karanlığında genç nedimeler de peri kızı gibi görünüyordu.

Oyunu sağdaki küçük kız kazanmıştı. Onun taraftarlarından olan genç nedimelerden biri, "Hadi kızlar, Kore usulü şöyle okkalı bir alkış!"[179] diye ciyak ciyak bağırmaya başladı. Kazanan taraf gerçekten de bağırıp çağırarak yeri göğü yıkıyor, kaybeden tarafı çileden çıkarmaya çalışıyordu. "Derdinize yanın minnoşlar! Hem kendi ağacınız var, hem de kalkmış bizimkine göz dikiyorsunuz. Hanımınız artık

178. Ki no Aritomo, *Kokinshū* 66:

Kimonomun üstünde, tomurcuğun rengi var.
Çiçekler dökülünce odur kalan yadigâr.

179. Binicilik ya da ona benzer yarışlarda yaşça genç olan sağ taraf kazandığı zaman "Kore usulü tezahürat" yapılarak kutlanırdı.

penceresinin sol tarafındaki kiraz ağacıyla idare etmeye çalışsın. Avucunuzu yalayın!" Kazanan taraf çok acımasızdı.

Kurodo neler olup bittiğini tam olarak anlayabilmiş değildi ama onlara katılmak için can atıyordu. Ancak sessizce geri çekilmeyi tercih etti; çünkü böyle mutlu bir anda kendi aralarında eğlenirken birileri tarafından gözetlenmiş olmak hiç hoşlarına gitmezdi. Teğmen o günden sonra belki eline böyle bir fırsat daha geçer diye etrafta sinsi sinsi dolaşmaya başladı.

O akşam, ne yazık ki, çok sert bir rüzgâr çıkmış, aralarında bir türlü paylaşamadıkları ağacın üstündeki o güzelim kiraz çiçeklerini kaşla göz arasında darmadağın edivermişti.

Kaybeden kız kardeş Himegimi şöyle dedi:

"Benim olsun deyince gelmek istemez bana,
Sonra atar kendini rüzgârın kollarına."

Bunun üzerine nedimesi Saishō hanımını teselli etmek istedi:

"Rüzgâr aldı götürdü, şimdi onu aniden
Kaçan balık büyüktür, rahvan gitsin de lütfen."

Galip gelen Wakagimi ise hemen onlara şiir yetiştirdi:

"Çiçektir, elbet uçar, bu doğanın gereği.
Hor görmeyin hanımlar bana bahşedileni."

Küçük kızın nedimelerinden biri olan Tayū da hanımını destekledi:

"Bizim çiçeğimizdir düşseler bile göle,
Suları köpürterek geri gelir bizlere."

Galip gelen kardeşin küçük nedimelerinden biri bahçeye inerek bir kucak dolusu kırık dalla geri döndü.

"Rüzgârlar vurdu yere ama onlar bizimdir,
Kırılmış olsa bile buraya gelmelidir."

Kaybeden hanımın destekçilerinden olan Nareki adlı küçük kız ise:

"Çiçek dolu olsa da elin avucun senin,
Şunlara da ucundan koklatayım demezsin![180]

"Ne olacak cimri sen de!"

Günler sessiz sedasız geçip gitti. Tamakazura'nın canı sıkkındı, hiçbir karara da varamamıştı. İmparator Reizei ise devamlı, kızını ona vermesi için Tamakazura'yı rahatsız edip duruyordu.

Tam o sıralarda, İmparator Reizei'in eşlerinden biri olan kız kardeşinden son derece dostane bir mektup geldi. "Sevgili kardeşim, sanki iki yabancıymışız gibi davranıyorsun. İmparator Hazretleri şayet benim kendi öz yeğenimin yolunu kapattığımı söylüyorsa büyük haksızlık ediyor, sakın inanma. Bunun şakası bile edilmez. Lütfen kararını ver ve kızı bir an evvel buraya göndermeye bak."

Belki de kızımın kaderi alnına böyle yazıldı diye düşündü Tamakazura; fakat yine de bu ikircikli durumu ortadan kaldırmak için kız kardeşinin "Hayır!" diye kestirip atmasını dilerdi. Derin bir iç çektikten sonra kızı hazırlamaya koyuldu ve bu arada ona refakat edecek hanımların giyim kuşamını gözden geçirdi.

Teğmen Kurodo'nun ümitsizlikten içi yanıyordu. Annesine gidip durumu anlatınca, Kumoinokari dayanamayıp oğlunun gıyabında acilen bir mektup yazdı. "Size evladı için yüreği[181] kan ağlayan bir anne olarak yazıyorum. Belki hiç hakkım değil ama beni anlamanızı ve birazcık olsun rahatlatmanızı istirham ediyorum."

Tamakazura derin bir ah çekerek mektuba cevap yazmaya oturdu ama çok hassas bir durumdu. Ne söyleyeceğini bilemiyordu. "Hanımefendi, siz kanayan anne kalbinden bahsediyorsunuz ama inanın ben de içinde bulunduğum müteredditdurum yüzünden kalp krizi geçirmek üzereyim. İmparator Reizei durup dinlenmeden yazdığı mektuplarla iyice kafamı karıştırıyor. Keşke birisi çıkıp da oğlunuzu daha sabırlı olmaya ikna edebilse. Bence en makul olan çözüm yolu bu. Eğer gerçekten bana saygısı varsa lütfen beklesin, onun dileklerinin benim için ne kadar önemli olduğunu anlayacaktır."

Tamakazura bu mektubunda, sanki İmparator Reizei'le olan sorun halledildikten sonra küçük kızının teğmene verebileceğini ima eder gibiydi. Aynı anda iki kıza birden söz kesmek istemiyordu. Böyle bir durum insanlar üzerinde sanki böbürleniyormuş gibi yanlış bir izlenim bırakabilirdi. Ayrıca teğmen çok toy ve ne yapacağı belli olmayan bir insandı. Teğmene gelince, o sevgi ve ilgi odağını birdenbire değiştirebilecek bir insan olmadığını düşünüyordu. İşin içinde duygu vardı, yazboz tahtası değildi ki bu! Go tahtasının önünde gördüğü kızın hayali hâlâ onunla bera-

---

180. Bkz. Bölüm 14, dipnot 218.

181. Bkz. Bölüm 1, dipnot 7.

berdi. Onu görmek için yanıp tutuşuyordu ama artık bütün şansını yitirmişti ve bu yüzden derin kederler içindeydi.

Teğmen dertlerini ve şikâyetlerini Tamakazura'nın küçük oğlu olan imparator naibiyle paylaşmayı alışkanlık edinmişti. Bir gün onu, Kaoru'dan gelen mektubu okurken yakaladı. Teğmenin geldiğini görür görmez naip mektubu önündeki kâğıt yığınının arasına saklamaya çalıştı ama teğmen onu çekip aldı. Mektupta Kaoru aslında kendisine yüz vermeyen nezaketsiz bir kadın hakkında atıp tutuyordu. Mektubu geri alacak olursa teğmen onu yanlış anlayabilirdi; bu yüzden hiç müdahale etmedi.

"Günler gelip geçiyor, içimde derin sancı,
Eremedim murada, bahar bitti, ne acı."

Teğmenin aşk yarasının yanında Kaoru'nun bu şiiri çok hafif kalıyordu. O böyle yanıp tutuşurken arkadaşlarının bu kadar kayıtsız kalması Kurodo'yu sinirlendirmişti. "Benim halimden anlasa anlasa ancak kadınlar anlar" diyerek Chūjō'nun bulunduğu bölüme geçti. Chūjō onu her zaman büyük bir içtenlik ve şefkatle dinlerdi. "Ne olurdu sanki bir kez de benim dileklerim yerine gelseydi" diye yakındı teğmen. Naip, Kaoru'ya ne cevap vereceğini danışmak üzere Tamakazura'nın odasına giderken, Chūjō'nun odasının önünden geçti. Teğmen bu sırada Chūjō'ya dert yanıyordu. Ancak hezeyanları o kadar şiddetliydi ki Chūjō ona verecek cevap bulamadı. Şakacı bir kişiliği olduğu halde kadının sesi soluğu kesilmişti.

Chūjō'ya, kızlar Go oynarken onları gizlice izlediğini anlatmış ve sonra da yana yakıla "Ah nasıl anlatsam, rüya gibi bir şeydi bu. Keşke aynı rüyayı görsem de o uykudan hiç uyanmasam" demişti. "Yaşama sevincimi kaybettim. Ne yapacağımı bilemiyorum. Hayatımın amacı ortadan kalktı sanki. Hani şair "Dertleri zevk edindim" demiş ya, işte ben de öyleyim. Aşk derdime deva olsun diye kadeh kadeh içiyorum acıları."

Chūjō, yüreği alev alev yanan teğmenin durumuna gerçekten çok üzülmüştü ama söyleyecek bir şey bulamamıştı. Tamakazura'nın ona verdiği manevi destek de şimdilik ona pek teselli vermiş gibi görünmüyordu. Himegimi'nin çok güzel bir kız olduğu kesinlikle inkâr edilemezdi ama ne yazık ki teğmen onu bir kez gördükten sonra aklı başından gitmiş, hayatı dramatik bir şekilde değişmişti.

Chūjō, teğmene karşı muhalif bir tavır takındı. "Anladığım kadarıyla benim sizi savunmamı istiyorsunuz. Böyle bir şey yapacak olursam Tamakazura küplere biner ve bir daha da sizinle konuşmaz. Hem yavaş yavaş benim de sabrım taşmaya başladı. Sizin yüzünüzden herkese karşı devamlı savunmadayım ve kendimi diken üstünde hissediyorum. Artık buna can dayanmaz!"

"İstediğini yap, umurumda bile değil. Ben zaten öldüm diye yaşıyorum. Başıma ne geleceği de beni ilgilendirmiyor. Himegimi gözümün önünde oyunu kaybetti. Sen beni gizlice içeriye almış olsaydın, ona hangi taşları oynaması konusunda kaş göz eder, oyunu kaybetmesini önlerdim. Ah ne kadar bahtsız bir insanım! Hangi dala uzansam hepsi kırılıp elimde kalıyor ama ne yazık ki ben kaybetmeyi sevmeyen bir insanım. Evet, belki bir zaaf ama kaybetmekten nefret ediyorum."

Chūjō dayanamayarak güldü.

"Kazanmak mı istiyorsun, salla gitsin başını,
Atı alan yol almış, kaldırma hiç kaşını."

Teğmen, Chūjō'nun bu sözlerinden alınmasına rağmen yine de ondan yardım dilenircesine kendi şiirini okumuştu:

"Acı bana ne olur, beni ona ulaştır.
Ben bu dertten ölürsem, ellerim yakandadır."

Bazen gülüp bazen ağlayarak bütün gece sohbet ettiler.

Ertesi gün dördüncü ayın ilk günüydü. Bütün kardeşleri giyinip kuşanıp saraya gitmiş olmasına rağmen teğmen, dertleriyle baş başa evde kalmayı tercih etmişti. Oğlunun bu durumundan dolayı annesinin gözleri dolu dolu olmuştu. Babası Yūgiri ise, ne kadar oğlunun duygularını paylaşsa da daha mantıklı düşünüyordu. İmparator Reizei'in dileklerine karşı olumlu cevap verdiğinden dolayı Tamakazura'yı hiç suçlamıyor, hatta onu haklı buluyordu.

"Oğlum, ben çok hata ettim. Keşke Tamakazura'yı gördüğümde senin durumundan söz etseydim; beni kesinlikle reddetmezdi. İhmalkârlığım yüzünden bu işler başımıza geldi, çok özür dilerim."

Kurodo her zamanki gibi acıklı bir şiirle cevap verdi:

"Bütün bahar boyunca çiçeklerle şenlendim.
Şimdi dallar kupkuru, gam çeker dertlenirim."

Tamakazura'nın nedimeleri arasında teğmenin tarafını tutan ve onun için çalışan kadınlar vardı ve bunlar hâlâ hanımefendilerinin aldığı kararı iptal ettirme düşüncesinden vazgeçmemişlerdi. Nitekim Chūjō "Teğmenin durumuna çok üzülüyorum. Prensese olan ümitsiz aşkı yüzünden canına kıyacağını söylüyor. Şaka gibi geliyor ama ya kıyarsa ne yaparız" diye konuşuyordu etrafına.

Tamakazura da onun durumuna çok üzülmüştü. Babasının ve annesinin bu konuda ne kadar hassas olduğunun farkındaydı. Ayrıca teğmenin kızgınlığı-

nı da anlayabiliyordu. Bu nedenle de ona başka bir teklifle yaklaşmak istiyordu. Ama teğmenin onu büyük kızı için verdiği karardan caydırmaya çalışmasını çok cüretkâr bulmuştu. İleride prensesin başına dert açmasından korkuyordu. Kocası Higekuro'nun vasiyeti vardı: "Benim kızımı, ne kadar büyük makam sahibi olursa olsun sakın avamdan birine vermeyin!" demişti. Tamakazura da onun vasiyeti doğrultusunda kızı eski imparatorlardan birine, Reizei'ye söz vermişti. Ama yine de içi rahat değildi; iyi mi yapmıştı, kötü mü yapmıştı bilemiyordu. Böyle duygular içinde bocalarken teğmenden bir mektup geldi.

Tamakazura'nın cevabı hazırdı:

"Yakışmıyor sana hiç âşık pozları yapmak,
Senin derdin açıktan tomurcuklara konmak."

Şiiri okuyan Chūjō hanımına itiraz etti: "Efendim, böyle bir ifade biraz ayıp olmuyor mu?"

Fakat Tamakazura'nın başı o kadar meşguldü ki hiç oralı olmadı.

Büyük kızın Reizei'in sarayına takdim töreni ayın dokuzunda yapıldı. Yūgiri düğün alayı için pek çok araba ve geniş bir muhafız bölüğü tahsis etmişti. Kumoinokari bu duruma çok içerlemişti ama yine de Tamakazura'yla olan yazışmalarına son vermeye hiç niyeti yoktu. Hem geline hem de etrafındaki nedimelere çeyizler göndererek düğüne katkıda bulundu.

Ayrıca Tamakazura'ya bir mektup yazarak, "Bu kadar önemli bir olayı bana haber vermediğinizden dolayı doğrusu size çok gücendim; çünkü aklı tepesinden bir karış havadaki oğlum yüzünden son zamanlarda burnumun ucunu bile göremez olmuştum. Düğün hakkında kimse bana bir şey söylemedi" dedi.

Tamakazura gayet ılımlı bir imayla yazılmış bu mektubu alınca hem sevindi hem de Kumoinokari'yi anlayışla karşıladı.

Ayrıca Yūgiri de ona bir mektup yazarak, "Tam sizinle birlikte olma şerefine nail olacağımı düşündüğüm bir zamanda aniden çıkan bir görev yüzünden bu programımı iptal etmek zorunda kaldım. Fakat ihtiyacınız olacağını düşünerek benim oğlanları size gönderiyorum. Hepsi emrinize amadedir. Hiç çekinmeden istediğiniz işi buyurabilirsiniz" dedi ve bütün erkek çocuklarını iki muhafızın refakatinde düğün evine gönderdi. Yūgiri'nin bu nazik davranışı Tamakazura'yı çok duygulandırmıştı.

Kōbai da düğüne pek çok araba göndererek katkıda bulundu. Kōbai hem Tamakazura'nın ağabeyiydi hem de karısı onun üvey kızı oluyordu. Onun bu aileyle olan akrabalık bağları çok derin olmasına rağmen birbirlerinden çok uzak kalmışlar, pek o kadar yakınlaşamamışlardı. Makibashira'nın erkek kardeşlerinden biri de düğüne gelip Tamakazura'nın oğlanlarının yanında refakatçi olarak yer almıştı.

Herkes, "Zavallı Tamakazura! Kocasının sağ olup bu günleri görebilmesini ne kadar isterdi" diyerek onun adına üzülmüştü.

En acıklı mektup teğmenden geldi. "Bugün hayatımın sonu geldi. Kadere boyun eğdim ama yine de üzgünüm. Sizden sadece bir dileğim var: Lütfen bana acıdığınızı söyleyin. Söyleyin ki hayatla yüzleşme cesaretim tekrar yerine gelsin, biraz mücadele edebileyim." Bu mektubu Chūjō getirmişti.

Chūjō elindeki mektupla iki kız kardeşin bulunduğu odaya girdi. Kızların çok üzgün bir hali vardı. Aralarından senelerce su sızmayan bu iki kardeş için artık ayrılık zamanı gelmişti. Yakında Reizei Sarayı'na gidecek olan büyük kız gelinlikler içinde çok güzel görünüyordu. Herhalde babasının yıllar önce onun için yaptığı planları düşünüyor olmalıydı. Büyük kız, Chūjō'nun getirdiği mektubu okudu; fakat hiç inandırıcı bulmadı. Teğmenin anne ve babası hâlâ sağdı ve bunlar evlatlarının üzerine titreyen iyi kalpli, faziletli insanlardı. Ama yine de teğmen rol yapmıyor olabilirdi.

Kız, gelen mektup kâğıdının üstüne bir şiir yazarak "Bu yazdıklarımı ona ilet" dedi.

"Şu yalancı dünyada hepimiz hüzünlüyüz,
Hüzün kimi betimler, bunu düşünür müyüz?

"Hüzün, acı ne demek, siz onu bana sorun."

Teğmen mektubu alınca sevinç gözyaşları döktü. Üstelik kızın kendi el yazısıydı. Kıza yazdığı cevaba "Ben aşkından ölürsem..."[182] şeklinde başlayarak eski şairlerden birine gönderme yaptı.

"Yaşarken ölüm her an gelebilir neyleyim,
Acıdım sözcüğünü duymaktı tek dileğim...

"Mezarlıksa muradın bırak hemen öleyim."

Bu mesajı alan büyük kız, "Ne korkunç bir hata yapmış. Chūjō şiirimin üzerinde hiç düzeltme yapmadan adama vermiş olmalı!" dedi ve teğmene cevap yazmadı.

Nedimelerini en güzel ve zarif kızlar arasından seçmişti. Onun için düzenlenen tören o kadar görkemliydi ki görenler kızın şu anda tahtta bulunan genç İmparator'a takdim edileceğini sanırdı. Tören alayı gece geç saatlerde Tamakazura'nın kız kardeşine uğrayarak İmparator Reizei'in sarayına doğru yoluna devam

---

182. Kiyowara Fukayabu, *Kokinshū* 603:
"Dünya fani diyorken sende suç bulunmaz mı?
Ben aşkından ölürsem, dedikodu olmaz mı?"

etti. İmparator'a uzun seneler hizmet vermiş olan Akikonomu ve nedimeleri artık yaşlanmışlardı. Şimdi ise sarayına gençliğinin baharında olan pırıl pırıl bir kız geliyordu. İmparator'un bu kızın üzerine titremesine hiç kimse şaşırmamıştı ve bu sarayda çok kısa zamanda en çok saygı gören, en hızlı yükselen kadın olacağı kesindi. İmparator Reizei'in davranışları sıradan herhangi bir kocanın davranışlarından farksızdı ve halk da onun arkasından "Zaten eski imparatorumuza da bu yakışır" diye konuşuyordu. Birazcık Tamakazura ile görüşmek istemişti, ama ne yazık ki o çok kısa bir selamlaşmadan sonra hemen huzurdan ayrılmıştı.

Kaoru İmparator'u hiç yalnız bırakmıyordu. Yıllar önce Genji'nin yaptığı gibi devamlı onun yanındaydı. Yeni gelen kız da dâhil olmak üzere evdeki herkesle arası iyiydi. Bu kızın ne kadar arkadaş canlısı olduğunu merak ediyordu. Sakin bir akşamüstü, kızın mabeyinci olan erkek kardeşi ile yürüyüşe çıkmıştı. Bir çam ağacının önüne geldiklerinde dikkatle bakınca, arkadaki pencere ve perdelerin kıza ait olduğunu tahmin etti. Pencerenin önünde çok güzel bir morsalkım ağacı vardı. Derenin kenarındaki üstü yosun tutmuş kayaların üzerine oturdular.

Kaoru'nun okuduğu şiirde üstü kapalı bir kırgınlık duygusu hissediliyordu.

"Morsalkım çiçeğinden tutabilseydim eğer;
Çamdan güzel görünürdü, rengi dünyaya değer."[183]

183. Bu şiirde çam ağacı İmparator Reizei'i, mor salkım ise Tamakazura'nın büyük kızını simgelemektedir.

Arkadaşı durumu hemen anlamıştı ama ima edilen dileği onaylamadığını belli eden bir şiirle karşılık verdi.

"Soyumuzun anası mor salkımın rengidir,
Yine de sizin için seçtiğim renk değildir."[184]

Arkadaşı çok sıcakkanlı ve dürüst bir çocuktu. Aklına geleni olduğu gibi söylemiş, fakat Kaoru'yu düş kırıklığına uğrattığı için de çok üzülmüştü. Ama üzüntüsü o kadar büyük değildi.

Yūgiri'nin teğmen olan oğlunun ise her an bela arıyormuş gibi bir hâli vardı. Talipler bu kez dikkatlerini büyük kızdan küçük kıza doğru çevirdi. Tamakazura aslında, teğmenin annesi Kumoinokari'nin görücülük taleplerine sıcak bakıyordu fakat en azından oğlunun da kızla şahsen yakından ilgilenmesini isterdi. Her nedense teğmen hep sessiz kalıyordu. İmparator Reizei'in, Yūgiri'nin oğullarının hepsiyle arası iyi olmasına rağmen, teğmen nadiren onu ziyarete gelirdi, gelince de çok rahatsız olduğu için fazla kalamaz, hemen oradan ayrılırdı.

Tahttaki genç İmparator, Tamakazura'nın kızını Reizei'e vermek için birtakım hazırlıklar içinde olduğunu öğrenince çok şaşırmıştı. Böyle bir durumda Higekuro'nun sağken yaptığı vasiyetlerin hepsi boşa çıkacaktı. Bu nedenle genç İmparator, bazı konulara açıklık getirmek için Tamakazura'nın yüzbaşı olan oğlunu huzuruna çağırıp onunla görüştü.

Bu görüşmeden sonra Yüzbaşı eve dönünce, annesi Tamakazura'ya "İmparator bize çok dargın" derken kaygılıydı. "Anne, biliyorsunuz ben duygularını saklayan bir insan değilim. Bu nedenle herkesin şaşıracağını söylediğimde çok samimiydim. Siz benimle aynı fikirde olmadığınız için kendimi size anlatmakta epey güçlük çektim. Ama şimdi olan oldu ve İmparator'u karşımıza aldık. İyi mi yaptık bilemiyorum ama pek akıllıca bir iş olmadı."

Tamakazura, "Oğlum, niçin öyle düşünüyorsun" diye yanıtladı. "Ben konuyu herkesin iki ayağını bir pabuca sokarak aceleyle halletmiş değilim. Bildiğin gibi Reizei ablan için teklifini yaptıktan sonra aylarca bekledi, daha sonra da sabrı kalmayınca bana baskı yapmaya başladı. Ben de şapkamı önüme koyup her iki teklifin bize sağlayacağı nimetleri mukayese ettim. Önce genç İmparator'un sarayını göz önüne getirdim. Biz burada kimseyi tanımıyoruz. Burada ablanı koruyacak bir canlı kul yok. Ablan böyle bir yerde öksüz çocuklar gibi kendini nasıl mutlu hissetsin? Ama Reizei'in sarayı için aynı şeyi söyleyemeyiz. Zaten gidip gözlerin-

184. Genç adam burada "Sen ve ben ikimiz de Fujiwara sülalesinden geliyoruz, biz aslında çok yakın akrabayız" demek istemektedir. Morsalkımın eflatun rengi hem romantizmi hem de kardeşler arasındaki sevgiyi simgeler. Mor renk aynı zamanda Fujiwara sülalesinin aile rengidir.

le gördün. Kız orada hayatından memnun. Bu kararlar alındığı zaman ne sen ne de bir başkası üstüme düşerek beni fikrimden caydırmaya çalışmamıştı. Şimdiyse ağabeyim Yūgiri de dahil olmak üzere hepiniz benim çok korkunç bir hata yaptığımı söylüyorsunuz. Haksızlık ediyorsunuz. Artık olan oldu, bunu bir yazgı olarak kabul etmemiz lâzım."

Yüzbaşı'nın annesine cevabı hazırdı: "Sizin yazgı diye bahsettiğiniz şey elle tutulur, gözle görülür somut bir şey değil. Bunu İmparator'a nasıl anlatabiliriz? Siz şu andaki İmparatoriçe'nin ablama kötü davranacağını düşünerek kaygılanıyorsunuz ama kendi kız kardeşinizin de şu anda Reizei'in hanımlarından biri olduğunu unutuyorsunuz. Ablam için yapmış olduğunuz hazırlıklarla övünüyorsunuz ancak bunların işe yarayacağından kuşkuluyum. Ama olan oldu, ben de ablam için elimden geleni yapacağım. Hüküm süren imparatorların sarayları genellikle cariyelerle dolar taşar ama hâlâ yeni gelenler olur. İmparatoriçeler de saraya girdiklerinde belki birer cariyeydi. Saraylarda esas olan şey kadınların zevk ve neşeyle İmparator'a hizmet etmesidir. Bundan büyük bir şeref duyarlar. Eskiden beri böyle bir gelenek süregeldiğine göre bu işte bir hikmet olmalı. Ama Reizei Sarayı'nda durum öyle değil. Ablamın oradaki istikbali ve huzuru tamamen orada yaşayan fosilleşmiş hanımların merhametine kalmış bir şey. En ufak bir kıvılcım, teyze ve yeğen arasındaki o sevecen ilişkiyi bir anda cehenneme çevirebilir ve öyle bir yangın çıkar ki bütün dünya bize bakar."

Tamakazura'nın oğulları kadına hiç rahat vermiyordu.

İmparator Reizei aylar geçtikçe Himegimi'den daha çok hoşlanmaya başlamıştı. Yedinci ayda kız hamile kaldı. Bu kadar güzel ve sevimli bir kızın etrafında bir talipler ordusunun bulunması, İmparator Reizei'in onu dizinin dibinden ayırmaması bir tesadüf değildi. İmparator müzik konserlerine ve diğer eğlencelere her zaman onu götürüyordu. Devamlı yanlarında bulunan Kaoru da sık sık kızı çalgı çalarken dinliyor, dinlerken de karmaşık duygular içine giriyordu. İmparator Reizei özellikle Chūjō'nun üstünde "Erik Dalı" ezgisini çaldığı Japon kotosunu çok seviyordu.

Yeni yıl gelince kutlamalar başladı. Sarayda birçok güzel sesli genç şarkıcı vardı. Ancak bu seçkin gruptan sadece en iyileri kutlama korosuna sanatçı olarak seçildi. Yūgiri'nin teğmen olan oğlu da bu müzisyenler arasındaydı. İki korodan birine Kaoru şeflik yapıyordu. Ana saraydan ayrılıp Reizei'in sarayına doğru yola çıktıklarında pırıl pırıl dolunaylı gökyüzünde buluttan eser yoktu. Tamakazura'nın kızı ve kız kardeşi ana salona girince prensler ve yüksek rütbeli saray mensupları İmparator Reizei'in etrafında yerlerini almıştı. Bu kadar büyük kalabalığın içinde hoş görünümleriyle en çok dikkat çekenler, Yūgiri ve Higekuro'nun oğullarıydı. Yılbaşı Korosu'na seçilecek müzisyenler Reizei'in sarayında, ana saraydakine kıyasla daha güç bir sınavdan geçmek zorunda olduklarını anlamışlardı. Teğmen, sevdiği kızın da seyirciler arasında bulunduğunu fark ettiği için oldukça gergin ve hu-

zursuzdu. Koro mensuplarının şapkalarına takmış oldukları beyaz keten çiçekler genellikle çok zevksiz ve çirkin olmasına rağmen bazılarında daha iyi duruyordu. Teğmen ses ve görünüm olarak gerçekten ötekilerden çok farklıydı. Bambu Nehri dansında oynamak için merdivenlerin yanına yaklaştığında adımlarını şaşırmış, geçen seneki anılarını hatırladığı için gözleri yaşlarla dolmuştu. İmparator Reizei onlarla birlikte Akikonomu'nun bulunduğu bölüme gitti. Gece ilerledikçe ay öyle bir parlamaya başlamıştı ki ortalık neredeyse öğle gibi aydınlanmıştı. Seyirciler arasında bir çift gözün özellikle onu seyretmekte olduğunu bilen teğmen, adımları üzerine yoğunlaşamıyordu. Bir de kendisine devamlı ikram edilen şu şaraplar yok muydu, onlar daha fazla başını döndürüyordu.

Bütün gece orada burada şarkı söylemekten bitkin düşen Kaoru, Reizei'in sarayından onu çağırdıklarında oturmuş dinleniyordu.

"Anlaşılan bu gece bize uyku yok!" diye homurdanarak sarayın yolunu tuttu.

İmparator Reizei, şarkıcıların ana sarayda nasıl bir etkinlik gösterdiğini, nasıl ağırlandığını öğrenmek istemişti.

"O kadar yaşını başını almış insan arasından senin koro şefi olarak seçilmen güzel olmadı mı?"

İmparator Reizei çok mutlu görünüyordu. Yeni hanımının kaldığı bölüme doğru yürürken "Bin Baharın Keyfi" şarkısını mırıldanıyordu. Kaoru da onunla birlikte gitti. Kızın akrabaları kafileler halinde sarayı doldurmuş, gayet aydınlık ve şık bir ortamda yılbaşını kutluyorlardı. Kaoru da salonun koridora açılan kapısında, tanışık olduğu bir kızla sohbete dalmıştı.

"Bütün gece ay gerçekten göz kamaştırıcıydı" dedi Kaoru. "Fakat teğmenin yüzünü aydınlatan ay ışığı değil, başka bir şeydi. Bilmiyorum ama onu sarayda çakırkeyif gördüğümde bana öyle geldi."

Bunu duyan kadınlar teğmen için üzüldü. İçlerinden cilveli biri "Çiçek hâlâ mis kokar"[185] dedi. "Ay ışığı teğmeni değil sizi aydınlattı, Sayın Kaoru!"

Perdelerin altından Kaoru'ya üstünde şiir bulunan bir kâğıt parçası uzatıldı.

"Bambu nehri şarkısı, beni asla çekmedi,
Ama dün siz söyleyince hepimizi mest etti."

Şiir o kadar sıradan olmasına rağmen Kaoru'nun gözleri yaşlarla dolmuştu; belki biraz abartıyordu ama kızdan hoşlandığını ancak bu gözyaşlarıyla belirtebilmişti.

"Baktım Bambu nehrine, kurumuş buharlaşmış;
Ardında çöl misali çorak bir dünya kalmış."

---

185. Bkz. Bölüm 34, dipnot 17.

Kızlar onun bu üzgün halini daha da yakışıklı bulmuşlardı. Teğmen gibi çılgın bir ıstırap nöbetine girerek kendini kaybetmemiş olduğu için herkes onu daha sempatik bulmuştu.

"Çok gevezelik yaptım, artık gitmem lâzım" dediği sırada İmparator'un onu çağırdığını söylediler. İstemeye istemeye de olsa İmparator'un yanına gitmek zorunda kaldı.

"Yūgiri'den öğrendiğime göre baban sağken yılbaşında koro evden ayrılsa bile kadınların oturduğu yerden gece gündüz müzik sesi hiç eksilmezmiş. Nerede o günler! Kimse böyle işlerle uğraşmıyor artık. Baban Rokujō Konağı'nda ne yetenekli şarkıcıları yan yana getirmişti bilemezsin. Onun topladığı en ufak bir grup bile en büyük orkestralardan daha üstündü ve başka bir yerde eşini bulamazdın" dedi İmparator Reizei.

Sanki Rokujō Konağı'nın o eski görkemli günlerini yad etmek istercesine İmparator çalgıların hemen getirilmesini istedi. Yeni hanımı için Çin kotosu, Kaoru için biva, onun için de Japon kotosu gelir gelmez İmparator hemen "Bu Ev"[186] şarkısını çalmaya başladı. Himegimi biraz acemi olmasına rağmen dikkatli bir müzik hocası olan İmparator Reizei'in sayesinde müzikte epey bir mesafe kat etmişti. Kız hem solo parçaları hem de koro parçalarını gayet güzel çalıyordu. Kaoru onu dikkatle dinlediği halde herhangi bir kusur bulamadı. Ayrıca kızın çok güzel olduğunun da farkındaydı.

186. Bkz. Bölüm 23, dipnot 300.

Değişik zamanlarda da aynı vesile ile Reizei Sarayı'nda yan yana gelmişlerdi. Kaoru, bazen kıza iltifat etse de hiçbir zaman efendiliği elden bırakmamıştı ama bulundukları samimi ortama güvenerek kızın İmparator'la yaptığı evlilikten duyduğu düş kırıklığını da ona ima etmekten kendini alamamıştı. Kız bu konuda ne düşünüyordu? Artık onu bilemiyoruz.

Dördüncü ayda genç İmparatoriçe nur topu gibi bir kız çocuğu dünyaya getirdi. İmparator Reizei hâlâ tahtta olsaydı, bu doğum onun için daha büyük bir sevinç kaynağı olabilirdi ama buna rağmen Yūgiri ve başkalarından hediyeler yağdı. Tamakazura bu sevimli yumurcağı kollarından indiremiyordu fakat çok geçmeden Reizei Sarayı'ndan haber geldi; İmparator yeni doğan kızını görmek istiyordu. Çocuğu doğumunun ellinci gününde babasına göstermek için saraya getirdiler. Bu doğan çocuk ikinci kız evlâdı olmasına rağmen İmparator Reizei sevincinden uçuyordu. Kız gerçekten çok hoş, çok tatlı bir bebekti. Prensesin bazı yaşlı nedimeleri, baba sevgisinin çocukları bazen şımarttığına dikkat çekmişlerdi.

Genç İmparatoriçe ile haremdeki diğer kadınlar arasındaki rekabet, hakaret derecesine varmamıştı ama bu hanımların nedimeleri arasında bazı nahoş hadiseler cereyan etmişti. Tamakazura'nın oğlanları, annelerini daha önceden bu konuda ikaz etmişlerdi. Nitekim onların kehanetleri teker teker doğru çıkmaya başlamıştı. Tamakazura bir anne olarak bu tür olayların kızını millete alay konusu etmesinden çekiniyordu. İmparator Reizei'in genç karısına olan sevgi ve muhabbeti hiç sarsılmamıştı ama uzun zamandır haremini işgal eden eski eşleri saraya yeni giren Himegimi'ye hayatı zehredebilirlerdi. Ayrıca tahttaki İmparator halinden pek memnun değildi; devamlı Tamakazura'ya ikinci kızı Wakagimi ile ilgilendiğini, onu saraya almak istediğini ima ediyordu. Ancak Tamakazura, İmparator Reizei ile evli olan kızı Himegimi'nin çektiği cefayı bu kızının da çekmemesi için onu İmparator'un sarayına cariye olarak değil de bir kamu görevlisi olarak vermeyi düşünüyordu. Aklına ilk gelen görev, kendisinin o ana kadar ifa ettiği Başkadın Efendilik makamıydı. Tamakazura yıllar önce istifasını sunup bu görevden affı için müracaat ettiği halde dileği, yerine kolay kolay kadın bulunamayacağı gerekçesiyle hep geri çevrilmişti. Durum iyice araştırılınca böyle görevlerin genellikle bazı aileler tarafından kuşaktan kuşağa devredildiğinin farkına varıldı. İmparator, merhum aile reisi Higekuro'nun devlet için yapmış olduğu hizmetleri göz önünde bulundurarak sonunda Tamakazura'nın istifasını kabul etti ve yerine onun kızını atadı. Yıllar yılı Tamakazura'nın aynı görevi yürütmesinin nedeni ilahi bir takdirden başka bir şey olamazdı.

Bu yeni atamadan en üzgün ve zararlı çıkan Teğmen olmuştu. Büyük kız için Kumoinakari, Teğmen'i desteklemişti. Tamakazura verdiği cevapta Teğmen için küçük kızın daha münasip olacağını ima etmişti. Acaba Teğmen bu konuda ne düşünüyordu? Merakını gidermek için ikinci oğlu Uchuben'i Yūgiri'nin ağzını aramakla görevlendirdi.

"Efendim" dedi Uchuben, "Bize İmparator'dan bazı talepler gelmiş durumda. Pek aşırı hırslı görünmek istemiyoruz ama emir büyük yerden. Bu yüzden ne yapacağımızı bilemiyoruz. Siz ne dersiniz?"

Yūgiri onu dinledikten sonra, "Oğlum, ablan Himegimi'yi Reizei ile evlendirdiniz. Bu durum tahttaki İmparator'umuzun hiç hoşuna gitmedi; eh, adam haklı da. Bildiğin gibi annen hâlâ sarayda Başkadın Efendi olarak çalışmakta. Aslında bu görevi yıllar önce bırakması gerekiyordu. Artık bu görevi Wakagimi'ye devretmesinin zamanı geldi. Bence İmparator'un teklifini hemen kabul edin, hem de hiç vakit kaybetmeden."

Bunları oğlundan duyan Tamakazura derin bir iç geçirdi. Kocasının yokluğu hem onu hem de çocuklarını derinden etkilemiş, onları himayesiz bırakmıştı. Bu yüzden Tamakazura'nın şimdi gidip İmparatoriçe'den kızının tayini için izin istemesi gerekiyordu.

Artık her şey yolundaydı. İmparator, Himegimi'nin olağanüstü cazibesi hakkında çok şey duymuş olduğu halde Wakagimi hakkında duydukları çok sınırlıydı. Ancak onu görünce çok şaşırmıştı. Kız gerçekten güzel, zarif, akıllı, işinin ehli olan bir dilberdi. Böyle olunca da İmparator kızla ilgili bütün kaygılarını unutuverdi. Tamakazura artık manastıra kapanmak için vakit geldi diye düşünüyordu, ancak oğlanları buna şiddetle karşı çıktılar. "Sevgili validemiz, yine de siz bilirsiniz ama kızlarınız selâmete çıkıncaya kadar biraz daha sabretseniz iyi olacak. Yoksa dualarınız kabul olmaz" dediler.

Tamakazura kimselere görünmeden arada sırada saraya gidip küçük kızı Wakagimi'yi ziyaret etmeye devam etti. Fakat bu ziyaretlerinden İmparator Reizei'i hiçbir zaman haberdar etmedi; çünkü İmparator ondan hâlâ hoşlandığını yüzüne karşı söylüyordu ve bu durum Tamakazura'yı çok rahatsız ediyordu. Aslında herkese karşı çıkıp, çok hırslı bir kadın gibi görünmek pahasına bile olsa kızı Himegimi'yi Reizei'yle evlendirmiş ve vaktiyle İmparator'a çektirdiği acıları fazlasıyla telafi etmişti. Bu yüzden İmparator'u baştan çıkaracak en ufak bir ima, telkin, cilve veya işveden kesinlikle kaçınması lâzımdı. Büyük kızı Himegimi, annesinin kendisini ziyaret etme konusundaki kayıtsızlığına hiçbir anlam veremiyordu. Zaten onlar hep Wakagimi'yi sevip beni ihmal ettiler diye kendi kendine hayıflanmaya başlamıştı. Babası kendisini sevse de annesinin ondan hiç hoşlanmadığını düşünüyordu. Kiraz ağacı üzerine bahis oynamaları gibi en ufak entipüften meselelerde bile annesi hep küçük kızının tarafını tutmuştu. Sonunda İmparator Reizei de Tamakazura'nın ilgisizliğinden duyduğu rahatsızlığı dile getirmeye başlamıştı. "Tamakazura'nın gönlünden geçenleri anlamak o kadar zor değil. Gencecik kızını benim gibi saçlarına ak düşmüş, yaşını başını almış bir adamla evlendirdikten sonra ziyaretlerine gelip de ne'ylesin?" Buna rağmen Tamakazura'nın büyük kızına olan sevgi ve muhabbetini cümle âlem biliyordu.

Aradan birkaç yıl geçtikten sonra Himegimi bir oğlan doğurarak herkesi şaşırttı. Yıllardan beri İmparator Reizei'in haremini işgal eden kadınların büyük bir çoğunluğu kısır çıktığı halde Himegimi'nin bir prens doğurmasını herkes takdirle karşılamıştı. Tabii aralarında en çok sevinen İmparator'un kendisi olmuştu ama yine de keşke bu çocuk ben tahtı terk etmeden dünyaya gelseydi diye hayıflanmaktan da kendini alamadı; çünkü oğlu için yapabileceği şeyler artık çok sınırlıydı. Birinci kızına gözü gibi bakarken ikinci kızı doğmuş, sonra da canı gibi sevdiği bu minik prens dünyaya gelmişti. Artık ondan daha mutlu bir insan olamazdı. Tamakazura'nın kız kardeşi, İmparator Reizei'in ilk karısıydı ve artık kocasının iyice saçmalamaya başladığını düşünüyordu. Saraya ilk geldiğinde yeğenine çok iyi davrandığı halde peş peşe doğurduğu çocuklardan sonra artık ona da kızmaya başlamıştı. Cereyan eden ufak tefek nahoş olaylardan sonra durum ciddileşmiş, teyzesiyle Himegimi arasına buzdan bir duvar girivermişti. Yeni gelen hanımın sınıfsal konumu ne olursa olsun böyle ufak tefek sürtüşmelerde haklı görülen genellikle hep kıdemlilerdi. Reizei Sarayı'nın ahvali işte böyleydi. Büyük veya küçük, rütbesi ne olursa olsun sarayda herkes İmparator'la daha uzun zaman geçiren kadının yanında yer alıyordu. Hiç kimse yeni hanımı yıpratmak için eline geçen fırsatı kaçırmıyordu.

Oğlanları ne zaman Tamakazura'yı karşılarına alsa, "Anne biz size bunu zaten önceden söylemedik mi? Bakın, söylediklerimizin hepsi tek tek doğru çıkıyor" diye kadının başının etini yiyorlardı.

"Çocuklar, etraf sümüklü böcek gibi kabuğuna çekilmiş yaşayan kız kurularıyla dolu. Salla başını, pişir aşını felsefesiyle yaşayan kadınlar elbette ki insanların hışmına uğramaz. İnsanlar meyveli ağacı taşlar. Benim kızım altın doğdu, hazinede yerini buldu. Kesin sesinizi."

Bu arada kızın eski talipleri devlet ricalinde almış başını gidiyordu. Yeni kazandıkları mevki ve makamlarıyla daha iyi bir damat adayı olabilirlerdi. Örneğin, bir zamanların sıradan bir saray mabeyincisi olan Kaoru şimdi muhafız alayının başına getirilmiş, meclise girmiş, adı dillere destan olmuştu. Onun adını anarken kimi "mis kokulu albay" diyor, kimileri ise ondan "rayihalı asilzade" olarak bahsediyordu. Son derece ciddi, ağırbaşlı ve etrafından saygı gören biriydi. Bütün prensesler ve bakan kızları Kaoru'nun peşinde olduğu halde o hiç kimseye yüz vermiyordu.

Tamakazura, "Bu çocuğu ilk gördüğümde gülüp geçmiştim, ama şu yükselen yıldızına bakın a dostlar" diye yaptığı hataya üzülmekten kendini alamıyordu.

Yūgiri'nin teğmen olan oğlu Kurodo da albay olmuştu ve herkes tarafından çok sevilen bir delikanlıydı.

Tamakazura'nın konağındaki sinsi nedimelerden biri, "Tanrım, şu delikanlının güzelliğine bakın! Hanımımız böyle dünya güzeli bir erkek dururken kızını gitti, bir ayağı çukurda olan yaşlı İmparator'a verdi. Üstelik hareminde kum gibi şirret kadın kaynıyor. Kaçan balık gerçekten büyük şekerim!" demişti gülerek.

Ne yazık ki kadının söylediklerinde büyük bir gerçek payı vardı.

Kurodo albay olup daha iyi bir mevkie gelmiş olduğu halde Himegimi'ye olan ateşi hâlâ hiç sönmemişti. Batı İlleri Bakanlarından birinin kızıyla evlenmiş olmasına rağmen hayatından hiç memnun değildi ve evini devamlı ihmal ediyordu. Arada sırada onu "Hitachi'nin Kuşağı"[187] adlı şiiri karalarken ya da kendi kendine mırıldanırken görenler vardı. Fakat hiç kimse bunun ne demek olduğunu anlamıyordu.

Reizei Sarayı'ndaki kadınların şerrinden illallah diyen büyük kız, çareyi annesinin yanına dönmekte buldu. Bu duruma en çok üzülen Tamakazura oldu. Küçük kızın saraydaki durumu ise çok iyiydi. Son derece neşeli, akıllı bir kız olan Wakagimi, Başkadın Efendilik görevini mükemmel bir şekilde ifa ederken, genç İmparator'un da takdirini kazanmıştı.

O sıralarda Batı İlleri Bakanı vefat ettiği için Yūgiri ondan boşalan görevi devraldı. Doğu İlleri Bakanlığına ise Kōbai getirildi.[188] Kaoru da dahil olmak üzere terfi listesinde pek çok isim vardı. Kaoru üçüncü dereceden danışman albaylık rütbesine terfi ettirilmişti. Yūgiri ve Tō no Chūjō'nun soyundan gelen çocukların bu hızlı terfilerini hiç kimse garip karşılamamıştı.

Yeni görevinden dolayı Kaoru etraftan tebrik davetleri almış, bunları bir sıraya koyarak ilk önce Tamakazura'yı ziyaret etmişti. Önce, panjurların arkasında duran Tamakazura'yı bahçeden resmi bir şekilde selamlamış, sonra da davet üzerine içeriye girmişti.

"Evlâdım, hâlâ buradaki dikenli bahçeleri unutmadığın için ne kadar memnunum bilemezsin. Senin bu ziyaretin, merhum babanın bana yaptığı iyilikleri hatırlattı."

Çok hoş, yumuşak, inanılmaz bir zarafetle inip çıkan ses tonuyla konuşuyordu. O kadar genç görünüyordu ki... Şayet öteki kadınlar gibi yaşlanmış olsaydı, İmparator Reizei onu çoktan unutup gitmiş olur, hâlâ peşinde gezmezdi. Her ne kadar yaşlı bir insan olsa da gayet zinde görünüyordu.

"Efendim, aldığım terfiler beni pek o kadar ilgilendirmiyor ama sizi tekrar görebilmem için bir vesile yarattığından dolayı çok memnunum. Bana sizi unutmadığımı söylüyorsunuz ama aslında size karşı çok mahcubum, herhalde ihmalkârlığımı saklamak için böyle konuşuyorsunuz."

"Benim gibi yaşını başını almış bir insanın şikâyetleriyle seni sıkmak istemem oğlum. Ziyarete vakit ayırmanın senin için ne kadar zor olduğunu gayet iyi biliyorum. Son zamanlarda başımda bir sürü dert var ve bunları seninle yüz yüze

---

187. Bkz. Bölüm 30, dipnot, 320.

188. Bundan sonraki bölümlerde burada sözü geçen terfiler göz önünde bulundurulmadığı için, bölümlerdeki bazı kısımların uydurma olup olmadığı konusunda ciddi tartışmalar vardır.

konuşmak istedim. Reizei ile evlendirdiğim kızımın sarayda başına gelmedik kalmadı. Bu yüzden çok mutsuz. Şimdi yanımda kalıyor. Bu kız hakkında nasıl bir karar alacağımı bilemiyorum. Kızımı saraya göndermeden evvel durumunun ne olacağını hem İmparatoriçe hem kız kardeşim hem de İmparator'un kendisi ile uzun uzun konuşmuş, hepsinin onayını almıştım. Şimdi ise bu iki kadının ikisi de kızıma karşı kılıçlarını çekmiş durumda; beni de küstah ve sonradan görme olarak düşünüyorlar. Tabii bu durum beni çok rahatsız ediyor. İmparator'dan çocukları sarayda tutup kızımı hava değişikliği için evime göndermesini rica ettim, o da kabul etti. Himegimi'yi saraya girdiğine gireceğine bin pişman ettiler. Şimdi kızım yanımda ama bu sefer de beni, onu eve kapattın diye suçluyorlar. Özellikle İmparator Reizei bu durumdan çok rahatsız. Senden rica etsem, içinde bulunduğum bu çıkmazı hiç fark ettirmeden İmparator'a bir çıtlatabilir misin? Kızımdan çok büyük beklentilerim vardı ve onun her zaman, herkesle iyi geçinmesini istedim. Bazen düşünüyorum da haddimi aşan işlere giriştiğimden dolayı kendimi suçluyorum." Bunları söylerken Tamakazura ağlıyordu.

Kaoru cevap verdi. "Efendim, bu işi gereğinden fazla ciddiye alıyorsunuz. Saraya hizmet vermenin ne kadar zor olduğu herkesin malûmu. İmparator Reizei tahtından feragat ettikten sonra sade bir hayat yaşamaya başladı. Kavga gürültüden uzak olduğu için sarayında oturan kadınların da normal koşullarda anlayışlı, hoşgörülü ve sabırlı olması lâzım. Ama işte öyle olmuyor. Bu insanların kendine göre gururları, bencillikleri ve rekabet duyguları var. Kimse bunun önüne geçemiyor. Dışarıdan bakan bir insan için incir çekirdeğini doldurmayacak bir mesele, onlar için affedilmez bir küstahlık olabiliyor. Bu yüzden imparatoriçeler de dahil, saraydaki kadınların hepsi son derece hassas insanlardır. Kızınızı saraya gönderirken bunları düşünmeniz lâzımdı." Tamakazura, Kaoru'nun bunları söylerken kelime oyunu yapmadığının farkındaydı. "Korkarım İmparator Reizei ve hanımları arasına girmek benim haddime düşmez. Beni bu konuda mazur görmenizi rica ediyorum" diye ekledi Kaoru.

Tamakazura tebessüm ederek, "Senin kafanı boş yere bir sürü şikâyetle doldurdum ve sen de gereken cevabı verdin. Teşekkür ederim" dedi.

Bu sessiz, sakin ve genç görünümlü insanın evli olan bir kızının sorunları karşısında rahatsız oluşu ve içini döktükten sonra da böylesine rahatlayışı gerçekten takdire şayandı. Herhalde kızı Himegimi de böyle olmalıydı. Evet, Ujili Prenses aynen bu kız gibiydi ve Kaoru bu özelliğinden dolayı prensesi çok sevmişti.

O sırada küçük kız da saraydan bir süreliğine eve gelmiş bulunuyordu ve bütün aile fertlerinin toplanmış olması, evde bir mutluluk dalgası yaratmıştı. Bu dostane sıcaklığı Kaoru bile perdelerin arkasından hissedebiliyordu. Tamakazura, Kaoru'nun o kadar temkinli olmasına rağmen yine de böyle bir atmosfer içerisinde bulunmaktan büyük mutluluk duyduğunu hissetmişti. Bir kez daha bu çocuk üze-

rinde ciddi bir şekilde düşünmeye başladı; küçük kız için aradığı damat adayı belki de bu delikanlı olabilirdi.

Kōbai'ın Konağı, Tamakazura'nın oturduğu evin hemen bitişiğinde, doğu tarafına düşüyordu. Verilecek resmi davete yardım etmek için genç saraylıların büyük bir kısmı burada toplanmıştı. Niou, Batı İlleri Bakanı Yūgiri'nin düzenlemiş olduğu okçuluk, güreş gibi etkinliklerin sergilendiği her iki şölene de katılmış olduğu halde Kōbai'ın davetine gelememişti. Kōbai'ın asıl amacı, sevgili kızlarına[189] damat bulmaktı. Niou, belki de böyle bir şey hissettiğinden dolayı şölenle pek ilgilenmemişti. Niou'un haricinde Kōbai ve karısı, Kaoru ile de ilgileniyorlardı; onun gibi genç, efendi ve kusursuz bir delikanlı az bulunurdu.

Bitişiklerindeki şölen evinden gelen araba sesleri, kafilelerin önündeki çığırtkanların ve muhafızların bağrışmaları Tamakazura'ya Higekuro'nun zamanında kendi evlerinde yaşanan altın çağı ve onun anılarını hatırlattı. Ama şimdi bu konak o hatıraların içine gömülmüş, uyuklar vaziyetteydi.

Tamakazura, bitişiklerindeki cıvıl cıvıl konağı işaret ederek, "Hatırlıyor musunuz, daha Prens Hotaru'nun kırkı çıkmadan karısı Makibashira, Kōbai ile görüşmeye başlamıştı. O zaman herkes bunu kadının hafifmeşrepliğine verdiği için çok ayıplamıştı ama gördüğünüz gibi bu evlilik ve sevgi yıllardan beri devam ediyor. Bu işler belli olmuyor. Kime niyet, kime kısmet! Ben de kızımı İmparator'a verdim ama bu iki kadından hangisi daha şanslı, bilemiyorum..." dedi.

Yūgiri'nin albaylığa terfi eden oğlu Kurodo, şölen bittikten sonra Tamakazura'ya uğradı. Himegimi'nin o sırada evde olduğunu biliyordu ve son derece terbiyeli bir tavır sergiledi.

Gözlerinde biriken damlaları elinin tersiyle sildikten sonra, "Yavaş yavaş adam yerine konulmak insanı rahatlatıyor" dedi. "Ama inanın ben hâlâ mutlu değilim. Aradan geçen yıllar kanayan gönül yarama hâlâ şifa olmadı. Reddedildiğim günü dün gibi hatırlıyorum."

Şimdi yirmi yedi yirmi sekiz yaşlarında olan delikanlı, gençliğinin altın çağındaydı.

Tamakazura da gözyaşlarını tutamayarak, "Ah be evlâdım!" dedi, "Keşke benim kocam sağ olsaydı da benim çocuklarım da senin gibi yüksek mevkilere gelebilselerdi. Mevki makam dediğin şeyler insanların eline kolay kolay geçmiyor. Eline geçen imkânların kıymetini azımsama oğlum."

Aslında kendi çocuklarının durumu da fena değildi. Her ne kadar meclise girememiş olsalar da büyük oğlu muhafız alayı komutanlığına, ortanca oğlu ise idari danışmanlığa atanmıştı. En küçükleri de yakın zamanlara kadar mabeyinci

---

189. Bazı özgün metinlerde bu sözcük çoğul olduğu halde bazılarında hem tekil hem de çoğul olarak geçmektedir.

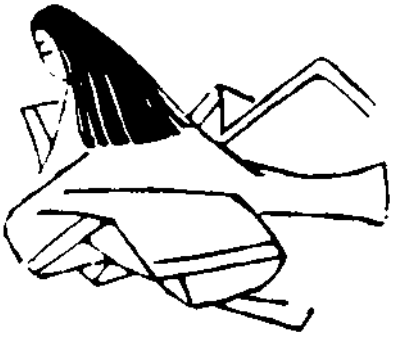
olarak görev yapmış ve şu sıralarda muhafız alayında yüzbaşı olmuştu. Ağabeyleri onun yaşındayken daha yüksek mevkilerdeydiler ama onun bugünkü konumu yine de yaşına göre fena sayılmazdı.

Kurodo'nun anlatacak çok şeyi vardı; nitekim o akşam çok makul ve inandırıcı konuşmalar yaptı.

BÖLÜM 45

KÖPRÜDEKİ KADIN

HASHIHIME (橋姫)

İmparator Suzaku'nun pek çok kardeşinden biri olan Prens Hachi no Miya o sıralarda iyice yaşlanmış, varlığı ve nerede olduğu saraylılar tarafından neredeyse tamamen unutulmuştu. Annesinin sülalesindeki herkes safkan soyluydu. Bir ara çok iyi bir konuma getirilmesi gündemdeydi, fakat o sırada hiç beklenmedik olaylar cereyan etti. Siyasal ve toplumsal dengeler değişince[190] prensin yeni kariyeri üzerinde yapılan planların hepsi suya düştü. Olayların kötü gidişatından canı yanan ve korkuya kapılan yandaşları büyük bir sadakatsizlik örneği vererek onu yüzüstü bıraktılar. Böylece hem iş hayatında hem de özel hayatında bütün kapılar ona kapandı ve yapayalnız kaldı. Eski bir bakanın kızı olan karısı, ailesinin onun için düşünmüş olduğu hayallerin gerçekleşmeyeceğini, bütün ümitlerinin suya düştüğünü anlayınca çok derin bir bunalıma girdi. Tek tesellisi kocasıyla olan ilişkisinin hiçbir çiftte rastlanmayacak derecede iyi olmasıydı. Başlarına gelen bütün kötü olaylara rağmen birbirlerine olan güvenini hiçbir zaman yitirmemişlerdi.

Ancak, evliliklerinde de her şey toz pembe değildi. Yıllar geçmiş ama hiç çocukları olmamıştı. Prens de zaman zaman, "Keşke küçücük, güzel bir çocuğumuz olsaydı! Hiç değilse onun sayesinde yalnızlıktan ve can sıkıntısından kurtulurduk..." diye samimi düşüncelerini dile getirmeye başlamıştı. Ne kadar ilginçtir ki

190. Burada Genji'nin sürgünden döndükten sonra İmparator Reizei'in tahta çıkışına gönderme yapılmaktadır.

prensin bu samimi dileğinden dolayı kısa bir zaman sonra nur topu gibi bir kızları oldu. Çocuğun doğumuyla birlikte hayatlarına neşe ve mutluluk geldi. Yıllar sonra karısı tekrar hamile kaldı. Prens bu kez her ne kadar tanrıdan kendilerine bir erkek evlat ihsan etmesini dilemiş olsa da ikinci çocukları da yine kızdı. Doğum çok rahat geçmişti ama ne yazık ki prenses loğusalığında çok ağır bir şekilde hastalandı ve çok geçmeden hayatını kaybetti. Prens üzüntüden kahrolmuştu. Bu kahpe dünyanın bana garezi var; uzandığım bütün dallar kuruyor diye kendi kendine hayıflanıyor, karısının ölümüne dayanamıyordu. Zaten onu dünyaya bağlayan şey karısının güzelliği, anlayışı, şefkati değil miydi? Şimdi onsuz ne yapacaktı? Kendisi ve iki kızı yapayalnız kalmıştı. Bu iki çocukla nasıl başa çıkacaktı? El âleme rezil olmadan ve çocukları rezil etmeden onları nasıl büyütecekti? Çünkü avamdan birisi değildi. Saçlarını kestirip manastıra girmeye, inzivaya çekilmeye karar verdi. Ama tereddütteydi. Zahitliğe başlayacak olursa kızlarına kim bakacaktı?

Yıllar birbirini kovaladı; prensesler büyüdü, serpildi, gelişti ve sonunda birbirinden alımlı iki dünya güzeli oldu. Herkeste kusur vardı ama onlarda yoktu. Prensin hayatındaki en büyük neşe kaynağı olmuşlardı. Yıllar o kadar hızlı geçmişti ki prens çileye girmek için verdiği kararı gerçekleştirecek fırsatı bulamamıştı.

Geçmiş günleri, karısının doğumdan sonraki hastalık sürecini düşündü. Karısı ikinci çocuğunu doğurduğunda çok kötü bir durumda olduğu için etrafındaki hizmetçiler ve nedimeler, "Görüyor musunuz şu veledin yaptığını? Annesine ve eve uğursuzluk getirdi!" diye söylenerek bebeğin dünyaya gelişini hiç hoş karşılamamışlardı. Onunla hemen hemen hiç ilgilenmediler. Prens etrafındaki kadınlarla aynı fikirde değildi. Parmak kadar masum yavrunun ne günahı olabilirdi? Yarı baygın bir vaziyette loğusa yatağında uzanan annesi bebeğinin öksüz kalacağını düşündükçe kahroluyordu. Son nefesinde de "Bu kız benden size yadigâr. Yavruma iyi bakın ve ona baktıkça beni hatırlayın" diye vasiyet etti.

Prens bu doğumun, karısıyla geçmiş hayatlarında kurmuş oldukları bağı kopardığını biliyordu ama bu bir kaderdi. Hem ölmeden önce annesi kızı onlara emanet etmişti.

Sonuç olarak prens bu kızın üzerine titremeye başladı. Ama yine de kızın o narin güzelliğinin altında meşum bir uğursuzluk havası hissediliyordu.

Kızlardan yaşça büyük olanı hem alımlıydı hem de yumuşak başlıydı. Yüzü de davranışları kadar zarifti ve bu zarafetin ardında daha derin bir kişilik yatıyordu. Bu sessiz sedasız ve ılımlı haliyle küçük kızdan daha olgun bir izlenim veriyordu. Prens iki kızını da seviyor, birbirinden ayırmıyordu. Fakat prensin başında bir sürü dert ve gaile olduğundan dolayı işlerini bir türlü yoluna koyamamıştı. Bu yüzden ev sakinleri gün geçtikçe daha karamsar ve içine kapanık bir hale gelmişti. Hizmetçiler ve uşaklar akıbetlerinin ne olacağını kestiremedikleri için birer ikişer evden ayrılmaya başladı. Küçük kız doğarken yaşanan ölüm olayından sonra bebe-

ğe uygun bir bakıcı bulacak zaman olmamıştı. Ayrıca annesinin ölümünden bebeği sorumlu tutan kadınlar bakıcılık konusunda çok çekimser davranıyordu. Nitekim ilk bulunan dadı daha işin başındayken bebeği yüzüstü bırakıp gitti. Böylece prens de kızı bizzat kendisi büyütmek zorunda kaldı.

Bir zamanlar bahçe düzenini sağlamak için çok emek harcamışlardı. Bahçedeki havuzlar, su birikintileri ve tepecikler hemen hemen hiç değişmemişti ama her tarafı ot kaplamıştı. Çalı çırpıların arasında gitgide yabanileşen bu toprak parçasını, prens umursamaz gözlerle seyretti. Kâhyaları çok uyuşuk olduğundan dolayı bahçenin bu gidişatıyla ilgilenecek kimse yoktu. Adam boyu yükselen yabani bitkiler, saçaklara kadar ulaşan sırnaşık eğrelti otları evi adeta esir almıştı. Karısı sağken ilkbaharda taptaze açan kiraz tomurcuklarını, sonbaharda dökülen kızıl yaprakları hep birlikte seyretmişlerdi. Şimdiyse onlara bakarak bir teselli arıyordu ama her mevsimin getirdiği güzellik ve bu güzelliğin faniliği onun kendini daha yalnız hissetmesine sebep oluyordu. Bu durum onun, evin içindeki küçük tapınağına daha fazla ilgi göstermesine ve gece gündüz orada kalarak günlerini dua, zikir, ibadetle geçirmesine sebep olmuştu. Kızları onun bu dünyaya olan ilgisini tamamen koparmasına engel oluyordu. Garipti ama bu bile onu rahatsız ediyordu. İnzivaya çekilmesine engel olan bu durum belki de onun önceki hayatlarında yaptığı hatalardan ve işlediği günahlardan kaynaklanıyordu. Bu yüzden ne yaparsa yapsın içinden geldiği gibi özgürce davranamıyordu. Geleneklere boyun eğerek evlenme ihtimali ise artık onun için neredeyse bir hayaldi. Akıp giden zaman kafasındaki bu düşünceyi sürükleyip götürmüştü. O şimdi yaşantı ve düşünce olarak hâlâ ten hırkasını sırtından atamamış, mana âlemine ait bir keşişten ya da azizden farksızdı. Karısı öbür âleme göçmüştü ve burada onun yerini artık kimse alamazdı.

Etrafındaki insanlar onu bazen karşılarına alıyor ve "Saygıdeğer Prensimiz, artık bu gidişe bir son verseniz iyi olacak" diyorlardı. "Saygıdeğer eşiniz aramızdan ayrıldıktan sonra ne kadar üzüldüğünüzü ne kadar kederlendiğinizi çok iyi anlıyoruz. Fakat aradan uzun zaman geçti. Ölenle ölünmez. Onun arkasından ebediyen matem tutamazsınız. Niçin öbür insanların yaptığı gibi yapıp tekrar dünya evine girmiyorsunuz? Bakınız bu ev bir kadın elinden uzak kaldı. Eğer şimdi başımızda bir hanımefendimiz olsaydı ne ev viraneye dönerdi ne de biz böyle perişan olurduk."

Bu tartışmalar sürüp gidiyordu. Ona uygun birçok talip olduğunu söylüyorlardı ama prens onları dinlemiyordu bile. İbadet dışındaki zamanını kızlarıyla birlikte geçiriyordu. Büyüme çağında olan bu çocuklara çalgı çalmayı, Go oynamayı, üstünde kelime yazan kartlarla[191] bulmaca çözmeyi ve buna benzer oyunları öğretiyordu. Her birinin kişiliği farklıydı. Büyük kız sakin, aklı başında, ince düşü-

191. Bkz. Bölüm 9, dipnot 137.

nen bir insandı. İma bile edilse her şeyi hemen anlıyordu ama biraz inatçı birisiydi. Ufağı ise sessiz, içine kapanık, utangaç birisi olmasına rağmen çocuksu bir neşesi vardı.

Ilık bir ilkbahar gününde prens oturmuş bahçeyi seyrediyordu. Bahçedeki su birikintilerinde yaban ördekleri yüzüyordu. Kol kola, kanat kanada, gaga gagaya karşılıklı ötüşüp duruyorlardı. Gençken hiç dikkatini çekmemişti bu su kuşları; ama şimdi onları, eşlerini hiç terk etmedikleri için gıptayla, imrenerek, hasretle seyrediyordu.

Bir gün müzik alıştırmaları yaptırırken kızları çok hoş bir şekilde enstrümanların üzerine eğilmiş çalgı çalıyordu. Bu sahne ve müzik, prensi o kadar duygulandırmıştı ki gözyaşlarına hakim olamadı. Sessizce gözlerini silerek aklına gelen ilk şiiri okudu.

"Dünyadan göçüp gittin ayrılık içimde ok,
Kalan iki yavrunun güdecek çobanı yok."

Çok yakışıklı bir adamdı. Yıllardır tuttuğu oruç yüzünden çok zayıflamıştı ama bu durum ona daha asil bir görünüm vermişti. Müzik dersleri için sırtına desenli bir harmaniye almıştı. Her şeye boş verircesine omzuna attığı, buruş buruş olmuş bu pelerin, giyenin ne kadar soylu bir kişi olduğunu vurgular gibiydi.

Büyük kız Oigimi, mürekkep taşını sessizce önüne çekerek üstüne bir şeyler karaladı.[192] Babası ona bir parça kâğıt uzatarak "Kızım, onun üstüne yazma buraya yaz" dedi. Kız utanarak kâğıdı aldı ve üstüne aşağıdaki dizeleri yazdı.

"Kuş yuvadan uçacak bir gün vakti gelince,
Kanat açıp meçhule bilinmez istikbale."

Dizeler bir şaheser sayılmazdı ama kızın içinde bulunduğu ruhsal durumu olağanüstü güzel betimlediği için çok dokunaklıydı. Harfler çocuk yazılarındaki gibi birbirinden ayrık dursa da ileride çok iyi bir el yazısına dönüşeceği kesindi.

Küçük kızı Nakanokimi'ye bakarak "Evladım, şimdi sıra sende" dedi Prens.

Yaşı henüz küçük olduğu için onun şiirini tamamlaması biraz daha uzun zaman aldı.

"Yuvada kanadını üstüne germeseydi,
Babasız ne olurdu, minicik kuşun hali?"

---

192. Orta Çağ Japonya'sındaki batıl inanca göre, mürekkep taşı üzerine yazı yazmak uğursuzluk getirirdi.

Kızlarına bakan kimse olmadığı için onları böyle eski püskü ve buruşuk giysiler içinde görmek prensi çok üzüyordu. Kızlar ise onları çepeçevre saran can sıkıntısından bir türlü kurtulamıyordu. Böyle durumlarda bile yine de sevimliydiler. Prens onlara elindeki kutsal metinden öyküler okurken arada bir durup sözlerini şiirlerle destekliyordu. Büyük kıza biva, küçüğüne ise on üç telli koto çalmayı öğretmişti. Kızlar düet yapmayı çok seviyordu. Böyle zamanlarda öğrenci olarak çok başarılıydılar ama yine de acemi oldukları hissediliyordu.

Prens önce imparator babasını sonra da annesini kaybetmişti. Sağlam bir destekçisi olmadığından dolayı Çin dili ve kültürü eğitimine yeteri kadar önem verememişti. Devlet yönetimiyle ilgili olan konular ise tamamen onun dışında bir alan olarak kaldı. Doğuştan zarif bir insandı. Nezaketi ve zarafeti öylesine ileri derecedeydi ki görenler onu biraz kadınsı buluyordu. Ecdadından kalan hazineler, bakan olan babasından kalan tarla ve araziler başlangıçta hiç tükenmeyecekmiş gibi görünmüştü ama yumuşak yüzlü olduğu için elinde avucunda ne varsa hepsi uçup gitmiş, o da bunların nereye gittiğini anlayamamıştı. Elinde kalan sadece konak ve içindeki birbirinden güzel mobilyaları olmuştu. Son hizmetkârları da onu terk edince artık dünyada derdini anlatacak kimsesi kalmamıştı. Sıkıntısını gidermek için arada sırada saraydan usta müzisyenleri çağırıyor, onlarla meşk ederek kendini unutmaya çalışıyordu. Fakat müzik çalışmalarının ona büyük faydası olmuş, sonunda kendisi de aynen hocaları gibi başarılı bir müzisyen olup çıkmıştı.

Prens Genji'nin kardeşiydi ve imparatorluk ailesinin sekizinci çocuğu olarak dünyaya gelmişti. İmparator Reizei veliaht prens olduğu zamanlarda tahttaki İmparator'un annesi birtakım entrikalar çevirerek Reizei'in yerine Sekizinci Prens'i veliaht olarak aday göstermişti. Kadın dünyayı parmağının ucunda oynatacak kadar güç ve nüfuz kazanınca Sekizinci Prens de birdenbire kendini sıcak siyasetin içinde buluvermişti. Onun başarısı muhalif grupları rahatsız ettiğinden dolayı hiçbir şey valide sultanın istediği gibi gitmedi. Genji ve Yūgiri'nin yıldızı parlayınca birdenbire destekçilerinin hepsini yitirmişti. Aradan geçen yıllar içinde dünya nimetlerini terk edip kendini riyazet ilmine vererek inzivaya çekilmiş, bilge bir keşiş olmuştu.

Bu başarısızlığını başka bir felaket daha izlemişti. O da evinde çıkan yangındı. Yangın sonucunda bütün konak kül olmuştu. Başını sokacak yeri kalmayınca şehrin birkaç kilometre güneydoğusundaki Uji'ye taşınmak zorunda kaldı. Bütün her şeyini kaybetmiş olmasına rağmen, bereket buradaki dağların tepesinde müzeyyen bir konak kalmıştı elinde. Dünyadan elini eteğini çekmesine çekmişti ama şehirden ayrılmak yine de ona zor gelmişti. Yanı başlarında akan nehir üzerine büyük bir dalyan yapılmıştı. Buraya balık avlamaya gelen insanlar çok gürültü yaptığı için aradığı huzuru bulamıyor, dini çalışmalarına odaklanamıyordu. Ama yapabileceği bir şey yoktu. Baharda çiçeklenen dallar, sonbaharda dökülen yapraklar ve nehrin çıkardığı melodi yine de ona huzur veriyordu. Bütün bu olan bitene rağmen aklından çıkmayan bir şey vardı, o da karısıydı. Çılgın kalabalıktan uzak, dağların tepesinde böyle huzur veren bir ortamda karısı da onunla birlikte olsaydı, nelerini vermezdi ki!

"Ateş düştü evime göçüp gidince karım,
Böyle dağ başlarında biçare kalakaldım."

Geçmişten bir türlü kopamadığı için zamana ayak uyduramıyor, yaşadığı hayatı çok anlamsız buluyordu.

Yaşayan dünyayla arasında sıradağlar vardı. Baltacı, oduncu gibi yörenin fakir insanları ona işlerinde yardım etmeye geliyordu. Başka da kimsesi yoktu. Günler geçiyor fakat hüzün sabahleyin dağların tepelerine yapışmış inatçı bir duman gibi bir türlü yakasını bırakmıyordu.[193]

Uji dağlarında evliyadan farksız bir rahip[194] yaşıyordu. İlmi ve irfanı kemale ermiş olmasına rağmen cemaatle yapılan ibadetlerin hemen hemen hiçbirine ka-

193. Anonim, *Kokinshū* 935:
Kasvetli düşünceler, bırakmıyor peşimi.
Turnalar aşıyorken, dumanlı tepeleri...

194. Kaynak metinde bu sözcük *ajari* olup Sanskritçedeki *ācārya* kelimesinin karşılığıdır.

tılmazdı. Bu aziz zamanla yakınlarında bir yerde bir prensin inzivaya çekildiğini, kendi kendine ilahi hikmetin sırlarını öğrenmeye çalıştığını duymuştu. Prensin batını ilimler üzerindeki bu gayretine hayran olmuş, sık sık onu ziyaret etmeye başlamıştı. Bunun bir sonucu olarak prens de dini konular ve kutsal metinler üzerine daha da derin bir şekilde eğilmeye başlamıştı. Prens onun sayesinde "fanilik" ve etraftaki maddi dünyanın "beyhudeliğini" daha iyi kavramıştı.

Prens bir gün dağda tanıştığı azize, "Ben ruhen, bir lotus çiçeği üzerinde huzurlu yerimi bulmuş olabilirim, ancak ne yazık ki dünyaya henüz elveda diyemiyorum. Geride bırakacağım iki kızım var, onlara kıyamıyorum" dedi.

Bu rahip İmparator Reizei'i tanıyordu ve aynı zamanda onun manevi hocasıydı. Bir gün şehri ziyaret ettiğinde İmparator'a uğramış, halini hatırını sorduktan sonra Sekizinci Prens hakkında konuşmaya başlamıştı.

"Sizin kardeşiniz" dedi rahip, "Dini çalışmalarına dikkat ve ihtimamla devam ederek takdire şayan sezgiler geliştirmiş bulunuyor. Onun ilahi ilimlere olan aşkı aslında daha önceki hayatlarından getirmiş olduğu bir özelliktir. Başka türlü izah edilemez. Ondaki akıl ve ilahi derinliğe bakınca bu insan bana bir evliya gibi görünüyor, ama henüz dünyadan feragat edememiş bir evliya."

Rahibin bu sözleri üzerine İmparator Reizei, "Presimiz hâlâ saçlarını kestirmedi mi yoksa? Genç insanlar ondan yaşayan ve hâlâ bizlerden ayrılmayan ermiş olarak bahsediyorlar."

Kaoru bu görüşme yapıldığı sırada tesadüf eseri olarak İmparator'un yanında bulunuyordu. Konuşmaları can kulağıyla dinlemişti. Bu dünyanın ne kadar boş olduğunu kimse ondan daha iyi bilemezdi; ancak günlerinin büyük bir çoğunluğunu ortalıkta aylak aylak dolaşarak geçiriyor, dine ve ibadete kendini tamamen veremiyordu. Onun dindarlığı şimdiye dek pek de kimsenin dikkatini çekmemişti. Bu dünyada olduğu halde bütün kalbiyle ve ruhuyla aziz mertebesinde olmak... Acaba nasıl bir şeydi? Nasıl izah edilebilirdi?

Dağlı rahip konuşmasına devam etti: "Prens aslında uzun zamandır dünya ile bütün rabıtalarını koparmak istiyordu fakat çok ehemmiyetsiz bir sebep yüzünden bu arzusunu tatbik edemedi. Şu anda iki öksüz çocuğu var, onları arkasında bırakmaya kıyamıyor. İstese de istemese de bu cefayı çekecek."

Zaten rahibin kendisi de dünya nimetlerinden tamamen kopamamıştı; musikiden çok hoşlanıyordu. İmparator Reizei'e "Efendim, bir de kızlarının düetini dinlemeniz lazım!" dedi. "Onlar müzik icra ederken nehirdeki çağlayan su sesi bile duruyor, onları dinliyordu. İnsan kendini cennet-i âlâda sanıyor...

İmparator Reizei dağ rahibinin kullandığı eski dil ve deyimlere gülümseyerek, "Kızlarına bütün bunları öğretenin münzevi bir aziz olduğunu düşünecek olursak, başarıları gerçekten takdire şayandır. Dünyada öyle insanlar bulunduğuna sevindim. Böyle olağanüstü kızların ancak böyle olağanüstü babaları olabilir.

Onları geride bırakıp gitmek ağabeyimin içine büyük bir hicran olacaktır. Ömrüm vefa eder de ben ondan uzun yaşayacak olursam, bu kızların velayetini üzerime almak isterim."

Reizei, İmparatorluk Ailesi'nin onuncu çocuğu olduğu için Uji dağına inzivaya çekilen ağabeyinden haliyle daha gençti. Aklına büyük ağabeyi İmparator Suzaku gelmişti. O da küçük kızını Genji'ye emanet etmişti. Kızlar için pekâlâ buna benzer bir çözüm yolu getirilebilirdi. Bu kızlardan birini kanadının altına alacak olursa hem ileri yaşlarda hissetmeye başladığı yalnızlıktan ve tekdüze yaşantıdan kurtulur hem de kız için bir güvence olurdu.

Kaoru kızlardan ziyade babalarıyla ilgileniyordu. Duyduklarıyla adeta kendinden geçmişti. Dinin getirdiği huzurlu dünyanın içine gömülmüş olan bu insanla tanışmak için can atmaya başlamıştı.

Dağ rahibi İmparator'un yanından ayrılmadan önce ona, "Efendim ben bu insanla tanışıp ondan benim mürşidim olmasını rica edeceğim" dedi. "Siz ne diyorsunuz? Acaba beni yanına müridi olarak kabul eder mi?"

"Ayrıca lütfen kendisine söyleyin" dedi İmparator Reizei, "Onun seçtiği hidayet yolu beni çok etkiledi." Sonra da bir şiir yazarak onu Sekizinci Prens'e vermesini istedi.

"Yorulmuş ruhum senin dağlarına gidiyor,
Ama dönen bulutlar hep beni engelliyor."

Rahip önünde saraylı bir muhafızla Uji dağına yola çıktı. Manastır yolu üzerinde Sekizinci Prens'e uğrayıp ona mektubunu verdi. Prens uzun zamandan beri kimseden haber alamadığı için kardeşinden gelen mektuba çok sevinmişti. Konuklarına şarap ve bölgenin özel yemeklerinden ikram etti.

O da Reizei için bir şiir yazdı:

"Dağlara çıktım ama henüz aydınlanmadım,
Tepelerden dünyanın buruk haline yandım."[195]

Bu mektup Reizei'in eline geçince çok etkilenmişti. Ağabeyi onca çabasına rağmen hidayete ermiş olduğunu henüz kabul etmiyordu. Demek ki bu adi dünyanın hâlâ onun üzerinde nefsani etkileri vardı.

---

195. Bu şiirde *Uji* kelimesi cinaslı olarak kullanılmış olup keder ve hüznü simgelemektedir. Ayrıca Kisen Hōshi tarafından yazılan bir başka şiire de gönderme yapılmaktadır. *Kokinshū* 983:

Evim bu pây-i tahtın, güneydoğusundadır,
Özgür yaşasam bile, bir hüzünlü dünyadır.

Rahip sözü Kaoru'ya getirerek, onun çok ciddi bir şekilde dini konularla ilgilendiğini anlattı. "Size kendisinden bahsetmemi rica etti. Anlattığına bakılırsa çocukluğundan beri hep kutsal metinler ve Buda'nın kelamı üzerinde çalışmak istemiş. Hem şahsi hem de devlet idaresindeki incir çekirdeğini doldurmaz işleri yüzünden dünya ahvalini terk edemediğini söyledi. Yaptığı dünyevi işlerin hiç önemli olmadığını düşünüyor. Öyle ki işini yarın öbür gün terk edip kendini dini ilimlere, ibadete ve meditasyona verdiğinde kimsenin bunun farkına varmayacağını söyledi. Şimdiye kadar düşündüklerini uygulamaya engel olacak, dikkatini dağıtacak pek çok olay yaşamış. Bunları bana sizin hakkınızda anlattıklarımı dinledikten sonra söyledi. Size son derece büyük bir saygısı var ve devamlı aklındasınız. Ayrıca sizin müritlerinizden olmaya da son derece kararlı görünüyor."

"İnsanlar genellikle başlarına gelen kötü olaylardan sonra dünyayı değersiz, alçak, aşağılık bir yer gibi görerek ondan nefret etmeye başlarlar. İşte böyle bir durumda insan dünyayı reddederek daha yüce emellere bel bağlar. Fakat Kaoru gibi hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, şanslı bir delikanlının daha şimdiden öbür dünyadaki hayatı düşünmesine, hayran oldum. Bana gelince, ben bu yolu Yüce Buda'nın bana verdiği emir ve telkinlerle seçmiş bulunuyorum. Zamanla benim için huzur ve sükûnun ne kadar önemli olduğunu kendim idrak ettim. Ancak ben yaşımı başımı almış birisiyim. Bu yüzden de hidayet yolunda ilerleyecek pek vaktim kalmadı. Geçmişi ve geleceği değerlendirmek için donatım gerekiyor. Ben ise maalesef yolun yarısında bile değilim. Bu yüzden ona iyi bir rehberlik yapabileceğimi zannetmiyorum. Beni hâlâ gerçeği aramakta olan mütevazı bir, bakınız hoca demiyorum, öğrenci olarak görsün yeter."

Daha sonra Kaoru ve Prens mektuplaşmaya başladı ve bu dostluğun ardından Kaoru ilk ziyaretini gerçekleştirdi.

Prensin kaldığı mekân, rahibin anlattıklarından çok daha ilkel ve içler acısı bir yerdi. Burası çerden çöpten, derme çatma yapılmış, basit bir kulübeydi. Görenlerin iki üç gün sonra darmadağın olacağını düşündüğü bu çile hücresinin içinde ev eşyasını andıran hiçbir şey yoktu. Dağ köylerinin çoğunun kendine özgü bir cazibesi ve sevimliliği vardı. Fakat buradaki suların gümbürtüsü, rüzgârın uğultusu etrafa çok kasvetli bir hava veriyor, insanın ruhunu karartıyordu. Aydınlanmayı gerçekten isteyen samimi bir insanın niçin böyle yerleri seçtiğini şimdi daha iyi anlıyordu; amaç gerçekten bu rezil dünyayla olan bağları kesmekti. Münzevi keşişin bu durumu acaba kızlarını nasıl etkilemişti? Bu genç insanların hâlâ bu dünyanın zarif nesnelerine arzu duymalarından daha doğal ne olabilirdi?

Tapınak, kaldıkları odaların yer aldığı bölümden sürgülü bir kapıyla ayrılmıştı. Buraya ilk defa olarak gençliğinin baharında, karşı cinse hemen kanı kaynayabilecek bir delikanlı geliyor ve kendini takdim ediyordu. Acaba onu nasıl karşılayacaklardı? Doğrusu bunu merak ettiği için Kaoru da biraz heyecanlıydı. Ancak,

şehirden kalkıp bu kadar uzaklara, dağ başına isteyerek geldiğinden dolayı gençlik heyecanlarını bastırması gerekiyordu; yoksa bu ziyareti asıl amacına ters düşecekti. Herhangi bir uçarılık yapmamak için çok dikkat etmeliydi.

Önünde bir evliya gibi duran bu aziz şahsiyetten Kaoru çok etkilenmiş ve samimi bir şekilde onunla dost olmak istediğini bildirmişti. Bu ilk ziyaretinin arkasından Kaoru sık sık bu münzevi Prens'i görmeye gitti. Ele aldığı hiçbir konu sıradan değil, derinlik yüklüydü. Çok iyi vâkıf olduğu ve bol bol kanıtlarla desteklediği dini öğretilerini verirken hiçbir zaman gurura ve kibre kapılmıyordu. Üstelik saçlarını kestirip bu ıssız dağlarda inzivaya çekilmesinin üzerinden pek o kadar uzun bir zaman bile geçmemişti.

Etrafta pek çok ruhban ve bilgili din uzmanı vardı. Fakat bu rahip ve din adamları her ne kadar birer bilgi hazinesi ve fazilet timsali olsa da çok katı, ciddi, haşin ilkelere sahiptiler ve başkalarına ayıracak vakitleri yoktu. Kaoru soru sormak için bu tür ruhbana yaklaşmaya cesaret edemiyordu. Bunların haricinde Buda'nın daha düşük düzeyli müritleri de bulunuyordu. Bu insanlar bütün dini vecibelerini herkesten fazla yerine getirmesine getiriyorlardı ama konuşmalarında ve davranışlarında bir kabalık, köylülük hatta terbiyesizliğe varan zaaflar vardı. Gün boyunca Kaoru devlet işleriyle uğraştığından dolayı sevdiği insanlara ancak akşamları kendi mekânında zaman ayırabiliyordu. Ama böyle insanları evine davet edemezdi.

Kaoru sonunda gayet zarif, ketum, dalkavuklukla uzaktan yakından alakası olamayan bir din adamıyla, Sekizinci Prens'le karşılaşmıştı. Bu insan Buda'nın öğretilerini anlatırken son derece sade, anlaşılır bir dil kullanıyor, günlük hayata uygun örnekler veriyordu. Belki o zamana kadar gördüğü en büyük insanı kâmil değildi ama her insanın, varlıkların özünü anlamak ve anlatmak için doğuştan getirdiği ve çevrenin kültürüyle beslenen, kendine özgü sezgileri vardı. Prensin mekânına yaptığı pek çok ziyaretten sonra Kaoru bu insanın yanından ayrılamaz olmuştu. Başkentteki işlerinin yoğunluğundan dolayı onu ziyaret edemediği zamanlar hem çok üzülüyor hem de prensi çok özlüyordu.

İmparator Reizei, Kaoru'nun dine karşı gösterdiği bu samimi ilgiden çok etkilenmiş ve onun hocasına sık sık mektup göndermeye başlamıştı. Böylece bir zamanlar unutulmuş bir dünyanın içinde sessiz sedasız hayatiyetini sürdürmüş olan, Uji'deki sazdan kulübeye misafirler gelip gitmeye başlamıştı. İmparator'un bazen buraya cömertçe erzak ve armağanlar gönderdiği de oluyordu. Kaoru da dini bayramlarda ve her mevsim düzenlenen değişik festivallerde onlardan maddi veya manevi desteğini hiçbir zaman eksik etmiyordu.

Aradan üç yıl geçti. Güz mevsiminin sonuydu. Her üç ayda bir okunan kutsal metinlerin kıraat vakti gelmişti.[196] Nehir üstünde yapılan dalyana balık avlama-

196. Aslında kutsal okumalar için belli bir zaman saptanmış değildi. Buradaki anlamı kışın yaklaş-

ya gelen insanların çıkardığı gürültüden son derece rahatsız olan Sekizinci Prens, çareyi başrahibin manastırına birkaç günlüğüne çekilmekte buldu.

Prensesler dağ başındaki bu evde çok yalnızlık çekiyorlardı. Kaoru'nun son ziyaretinden bu yana aradan epey bir zaman geçmişti. Kararını verdi ve dolunayın tepeleri pırıl pırıl aydınlattığı bir gece, etraftan kimseye tanınmamak için kıyafet değiştirerek Uji'ye yola çıktı. Prens'in evi Uji nehrinin kıyısında olduğundan dolayı tekneden vazgeçerek at üstünde gitmeyi tercih etmişti. Dağlara ulaştığında etrafa öyle bir sis çöktü ki göz gözü görmeyen bu çalılık arazide ilerlemek imkânsız hale geldi. Fundalıkların arasından ilerlerken keskin rüzgârla birlikte savrulan çiy taneleri suratına kırbaç gibi geliyor, uçuşan yaprak bulutunun içinde el yordamıyla yoluna devam etmeye çalışıyordu. Çok üşümüş ve sırılsıklam olmuştu; ama böyle bir havada yola çıktığından dolayı kabahat kendisindeydi. Pek alışık olduğu türden bir seyahat değildi bu. Ama bu haşin yolculuk ona çok ilginç ve öğretici bir kıssadan hisse gibi gelmişti.

"Dağ yeliyle uçuşan, yapraklar çiy dökerken,
Gözyaşlarım, akıyor sel gibi bilmem neden!"

Önden giden muhafızlarına sessiz olmalarını tembihlemişti; çünkü buradaki dağ adamlarının ne yapacağı hiç belli olmazdı. Çalılara sürünerek geçerken, nereden gelip nereye gittiği belli olmayan kıvrım kıvrım kıvrılan derelerin üstünden atlarken genç atının nal sesleri çıkarmamasına mümkün olduğu kadar dikkat ediyordu. Fakat her şeye rağmen vücudundan fışkıran güzel kokulara engel olamıyordu. Esen rüzgârla birlikte bu tatlı kokular pek çok ailenin evine kadar ulaşmış ve onları tatlı uykularından uyandırmıştı; acaba bu mis kokular hangi efendiden yayılıyordu etrafa?[197]

Uji'deki eve yaklaştığında uzaktan bir çalgı sesi geldi. Penayla çalınan bu telli sazdan çıkan ezgiler, inanılmaz boyutlarda yalnızlık ve kasvet yüklüydü. Daha önce başrahipten, Prensin kızlarıyla grup halinde meşk ettiğini öğrenmişti ama bir türlü o meşhur kotoyu dinlemek ona nasip olmamıştı. Ama bu sefer ümitliydi. Bahçeye girdiğinde *ōjiki*[198] makamına göre akort edilmiş bir biva dinlemekte olduğunun farkına vardı. Kulağına gelen müziğin pek olağanüstü bir güzelliği yoktu. Belki de içinde bulunduğu ilginç ortam müziği de ilginç kılmıştı. Özellikle alt tellere dokunulduğunda çıkan ses daha net ve berraktı. Bivanın sesi kesilir kesilmez,

---

makta olduğuna işaret etmektir. Acele etmeyecek olursa güz mevsimindeki dini vecibeleri yerine getirememe tehlikesi bulunmaktadır. Bundan sonra gelen cümleden de anlaşılacağı gibi sonbahar aynı zamanda bir balık avlama mevsimidir.

197. Bkz. Bölüm 42, dipnot 158.

198. Ōshiki olarak da bilinen bu akort usulü, la notasını eksen alır.

kotodan ağır ve dingin nameler dökülmeye başladı. Aslında biraz daha dinlemek isterdi ama evin etrafındaki muhafızlardan biri hiç de hoş olmayan, hatta tehditkâr bir vaziyette onlara yaklaştı.

Adam Kaoru'yu tanır tanımaz prensin bazı nedenlerden dolayı birkaç günlüğüne dağdaki manastıra çekildiğini anlattı. Bu ziyaretini hemen gidip prense iletecekleri.

"Lütfen," dedi Kaoru, "Lütfen hiç zahmet etmeyin. Oraya herhalde kafasını dinlemeye gitti. Zaten birkaç gün sonra dönecekmiş. Kendisini hiç rahatsız etmeyelim. Yalnız sizden, gidip prenseslere benim geldiğimi bildirmenizi rica ediyorum. Gördüğünüz gibi yağmur tepemden girdi tırnağımdan çıktı. Ziyaretimi tamamlayamadan dönersem çok üzülürüm. Benim şu halime acıyıp bir şeyler yaparlarsa çok memnun olacağım."

Muhafızın sert yüzü birdenbire yumuşamış, tebessüm etmişti. "Kendilerine haber verilecektir efendim."

Adam dönüp yürümeye başlamıştı ki Kaoru arkasından seslendi. "Bir dakika bakar mısınız? Şimdilik kendilerine hiçbir şey söylemeyin. Yıllardan beri hep onların ne kadar güzel çalgı çaldığını duymuş ve daha dinlemeden bile hayran olmuşumdur. Şimdi böyle bir fırsatı yakaladığım için kaçırmak istemiyorum. Hemen gidip karşılarına çıkarsam belki utanıp müziği kesebilirler. Böyle bir şeyi dünyada yapmak istemem. Onun için sizden rica etsem şöyle bir müddet oturup onları gizlice dinleyebileceğim bir yer gösterir misiniz bana?"

Kaoru'nun yüzü ve tavırları öylesine asildi ki en vahşi, en kaba dağ adamını bile ikna edebilirdi. "Doğru haklısınız. Hanımefendilerin gece veya gündüz ne zaman çalacakları belli olmuyor ama genellikle etrafta insanın olmadığı bir zamanı kolluyorlar. Değil siz, şehrin en çapaçul, en önemsiz insanı bile gelse tellere bir fiske dokunmazlar. Hiç kimsenin onların burada olduğunu bilmemesi lazım. Bu konuda prensimizin kesin emri var."

Kaoru gülümsemeden edemedi. "Şimdi ben size bir sır vermek istiyorum. Burada pırlanta gibi iki kız bulunduğunu cümle âlem biliyor. Bakın ben fikrimi değiştirdim. Beni onların yanına götürün. Çok iyi niyetli olduğuma inanabilirsiniz. Hiç kuşkulanmayın gerçekten de öyleyimdir. Bu iki pırlantayı artık gözlerimle görmek istiyorum." Kaoru bunları son derece kibar, ciddi ve vakur bir edayla söylemişti.

"Durumu anlayacak olurlarsa, ben mahvolurum efendim."

Yine de Kaoru'yu binanın çit örgülerle çevrili gözden uzak bir köşesine götürdü. Daha sonra da Kaoru'nun muhafızlarını alıp batıdaki taraçaya çıkararak uygun bir yere oturttu ve onlarla bizzat kendisi ilgilendi.

Prensesin oturduğu bölüme geçit veren kapıyı biraz araladı. Hafifçe kalkık duran perdelerin arasından ay görünüyordu. Sisler içinde olsa bile muhteşem bir

manzara oluşturuyordu. Ufak tefek, narin bir genç kız, üzerinde hafiften kırışmış ince elbisesiyle taraçada titreyerek oturuyordu. Yanındaki yaşlı kadın da onun gibi ince giyinmişti. Prenseslerin bulunduğu yer daha içeride kalıyordu. Sütunların arkasında kalan kızlardan birinin önünde bir biva, elindeki penayla oynuyordu.[199] Tam o sırada ay bütün heybetiyle parıldamaya başlamıştı.

"Elimdeki şu pena yelpaze değil ama gördüğünüz gibi sis bulutlarını dağıtıp ayın pırıl pırıl meydana çıkmasına yardımcı oluyor." Gökyüzüne çevirdiği yüzü ışıl ışıl aydınlanmıştı.

Yanındaki kız ise önünde uzanan kotonun üzerine eğilmişti. "Bir de batan güneşi durduran bir penaya sahip olduğunu duydum.[200] Bu aleti kullanmak için kendine özgü yöntemlerin var anlaşılan." Yüzünde hüzünlü, buruk bir tebessüm vardı.

"Haddim olmayarak bir şey söyleyeceğim ama galiba bivalar ile ay arasında ilginç bir ilişki var."[201]

Kaoru tahmin ettiğinden çok daha güzel bir manzarayla karşılaşmıştı. Evindeki genç kızların eski aşk hikâyelerini okuduklarını ve bu kitaplarda devamlı bu tür manzaralardan bahsettiklerini duyardı fakat gerçek hayatta böyle şeylerin olmayacağını üzülerek düşünürdü. Ama şimdi hayal mahsulü zannettiği bu olayların gerçek hayatta da yer alabileceğini gözleriyle görmüş ve inanmıştı. Seyrettiği manzara onu o kadar etkilemişti ki baygınlık geçirmek üzereydi. Çok geçmeden sis yoğunlaşmaya başladı ve prenses de dahil herkes gözden kayboldu. Tam, "Söyleyin dolgun aya, çıksın tekrar semaya!" demek üzereydi ki, kadınların bulunduğu odaya aniden bir hizmetçi girdi ve onları gözetlemekte olan birisinin bulunduğunu haber verdi. Bunun üzerine perdeler indi ve bütün kadınlar çil yavrusu gibi evin içine dağıldı. Fakat bunu öyle sessiz sedasız ve doğal bir şekilde yapmışlardı ki en ufak bir tıkırtı veya ipek hışırtısı duyulmamıştı; zarafet ve asaletlerine hayran olmamak elde değildi.

Usulca dışarı çıkıp adamlarından birini araba çağırması için şehre gönderdi.

"Prensin evde bulunmadığına üzüldüm" dedi kendine yardımcı olan adama "Ama hanımefendileri izlememe izin verdiğinizden dolayı büyük teselli buldum. Lütfen efendinize kendisini görmek için yağmurlu bir havada geldiğimi ve gelirken de sırılsıklam olduğumu iletin."

Hanımefendiler utançlarından kıpkırmızı olmuşlardı. Birilerinin onları izleyebileceği fikri akıllarının ucundan bile geçmemişti. Acaba bu davetsiz misafir konuşulanları da duymuş muydu? Şimdi geriye dönüp olanları anımsamaya çalıştıklarında esen rüzgârla birlikte gelen o mis gibi kokuyu hatırlamışlardı, fakat o sı-

---

199. Bu paragraf üzerine çok tartışma yapılmıştır. Büyük kızın biva, küçük kızın koto çaldığı biliniyor. Ancak bu paragraftaki betimlemeler küçük kıza daha uygun düşmektedir.

200. Bu bir yakıştırma olup kitabın öteki bölümlerinde kanıtlanamamıştır.

201. Biva adı verilen müzik aletinin göğsünde üç ses çıkış deliği bulunur. Bunlardan ikisi yarım ay, biri ise dolunay şeklindedir.

rada vakit çok geç olduğu için hiç kimse buna dikkat etmemişti. Hiçbir şey bundan daha utanç verici olamazdı.

Mesajını göndermesini istediği kadın bu konuda çok tecrübesizdi. Ancak Kaoru'nun kaybedecek vakti yoktu. Sisten faydalanıp dizlerinin üstünde emekleyerek perdelerin bulunduğu yere kadar yürüdü. Köyden yeni gelen genç hizmetçiler ona ne söyleyeceğini bilemiyordu. En basit nezaket kuralı olan misafirin altına bir minder çekip onu bir yere oturtmayı bile beceremeyecek gibiydiler.

"Pencerenin dışında, burada ne kadar rahatsız olduğumu görüyorsunuz. Buraya gelmek için dağlar, tepeler aştım. Niyeti kötü olan bir insan asla böyle bir şey yapmaz. Siz de kalkmış bana böyle soğuk davranıyorsunuz, hüsnükabul göstermiyorsunuz. Sizden anlayış beklemem için daha kaç kez buralara yağmur çamur demeden taban tepmem lazım?"

Genç ve tecrübesiz hizmetçiler ne karşılık vereceklerini şaşırmıştı. Kaoru'nun karşısında ezilip büzülüyorlardı. İçeriden daha tecrübeli bir hizmetçi çağırmaları epey zaman aldı. Oigimi bu uzun süren sessizliği Kaoru'nun yanlış anlamasından, onunla oyun oynandığını sanmasından korkuyordu.

"Bizim hiçbir şeyden haberimiz yok, hiçbir şey bilmiyoruz. Yoksa niçin öyle davranalım?" Kadının dalga dalga çıkan tatlı sesi öyle cılızdı ki Kaoru duymakta zorlanıyordu.

"İnsanlar şimdiye dek hep çevrelerinde yaşanan acıyı, zulmü görmüş ve görmezlikten gelmiştir, suçu işleyen kendileri olsa bile. Ben bunu affedemiyo-

rum, ama ne yazık ki dünyanın ahvali böyle. Muhterem babanız feraset sahibi bir insandı. Siz onunla birlikte hep burada yaşadınız. Sizin de aynı sezgileri ondan kazanmış olmanız lazım. Durum böyle olunca benim duygularımdaki derinlik ve yoğunluk için sizden anlayış bekliyorum. Çünkü artık kendi duygularım bana ağır bir yük gibi gelmeye başladı. Benim sıradan bir maceracı olmadığımı anladığınızı umarım. Ben dik kafalı, ilkelerinden ödün vermeyen bir insanım. Beni yönlendirmek isteyen insanlara ne rağbet ederim ne de arkalarından giderim. Benim bu söylediklerimi herkes biliyor. Belki sizin de kulağınıza gitmiştir. Günlerim hep sessiz ve sakin geçiyor. Siz de yalnızlık çektiğiniz zamanlarda biraz rahatlayıp teselli bulmak isterseniz, lütfen beni arayınız. Bundan duyacağım memnuniyeti size ifade etmemde inanın kelimeler kifayetsiz kalacaktır."

Oigimi, cevap vermeye çekinerek, odasından getirttiği yaşlı kadını devreye soktu.

Yaşlı kadında utangaçlıktan eser yoktu. "Aman Tanrım! Beyefendiyi öyle kapının önünde mi bıraktınız? Hemen buyur edin içeri. Şu zamane gençlerini de hiç anlayamıyorum." Az önce sessizlik içinde donup kalan prensesler yaşlı kadının bu sözleri üzerine iyice şaşırıp küçük dillerini yutar gibi oldular. "Bildiğiniz gibi beyefendi, prenseslerin babası insanlardan kendini soyutlayarak inzivaya çekildi. Bu nedenle bugünlerde bizi hiç kimse arayıp sormuyor. Hatta ona minnet borcu olan insanlar bile. Fakat siz öyle değilsiniz, halimizi hatırımızı sormak için buralara kadar teşrif

ettiğinizden dolayı size ne kadar teşekkür etsek azdır. Aptal veya patavatsız olabilirim ama kadirşinas insanları anlarım ve böyle insanlara şükranlarım sonsuzdur. Bakmayın siz onlara, aslında küçük hanımefendiler de öyledir. Fakat çok genç, çok utangaçlar."

Kaoru bayağı şaşırmıştı. Her halinden tecrübeli olduğu belli olan kadının davranışları çok zarifti, üstelik de çok tatlı bir sesi vardı.

"Az öncesine kadar kendimi çok yalnız ve mutsuz hissediyordum. Sizi dinledikten sonra keyfim yerine geldi. Hanımefendilerin de beni anladığını söylemeniz beni ziyadesiyle memnun etti."

Kaoru'yu içeriye aldıklarında şafak sökmeye başlamıştı. Yaşlı kadın artık perdenin arasından Kaoru'nun yüzünü seçebiliyordu. Tam ona anlattıkları gibi gösterişten uzak bir insandı. Üstündeki kaba saba yolculuk kıyafeti yağmurdan sırılsıklam olmuştu. Kaoru içeri girer girmez ortalığı mis gibi bir koku kaplamıştı, gerçekten inanılır gibi değildi.

Yaşlı hizmetçi ağlamaklı bir sesle "Efendim, saygısızlık olarak düşünmeyin lütfen, ama yıllardır size acıklı bir hikâyenin küçük bir bölümünü anlatmak için hep bir fırsat bekledim." Sesi titriyordu. "Bana böyle bir günü göstermesi için hep dua ettim. Görüyorum ki dualarım kabul oldu. Çok ama çok uzun bir zamandan beri bu anı bekliyordum. Evet, işte o an geldi. Ama inanın, anlatmaya başlamadan önce dilimin dolaştığını, kelimelerin boğazımda düğümlendiğini hissediyorum."

Kaoru, yaşlı insanların sulu gözlü olduğunu, çabucak ağlayıverdiğini hem başkalarından duymuş hem de kendi hayatında buna sık sık şahit olmuştu. Fakat bu kadın rol yapmıyordu, duygularında samimiydi.

"Güçlüklerle dolu da olsa daha önce buraya defalarca gelmiş bulunuyorum. Ama sizin gibi içten bir hanımefendinin burada oturduğunu ilk kez öğrendim. Buyurun, lütfen. Hiç çekinmeden her şeyi bir bir anlatın."

"Doğru söylüyorsunuz. Bir daha böyle bir fırsat elime geçmeyebilir. Bizim yaşımızdaki insanların sabaha çıkacağı bile belli olmaz. Neyse ben konuya geleyim. Sözünü edeceğim yaşlı kadın hâlâ hayatta. Ama saygıdeğer annenize yıllarca hizmet etmiş olan Kojijū'nun vefat etmiş olduğunu duydum. Nedense hep böyle oluyor. Sevdiğim insanlar, özellikle onun yaşındakiler, aramızdan birer birer ayrılıyorlar. Kala kala bir ben kaldım geriye. Hayat bu, bazı aile bağları[202] beni taşradan buralara attı. Son beş altı yıldır hanımefendilerimin hizmetinde çalışıyorum. Eminim bunlardan hiçbiri sizin dikkatinizi çekmemiştir. Ama muhafız alayında yüzbaşılık yapan gencin vefatını duymuşsunuzdur. Şu sıralarda kardeşinin önemli bir meclis üyesi[203] olduğunu öğrendim. Düşünüyorum da hâlâ sanki dün aramızdan ayrılmış gibi geliyor, bana. Hayat, gözyaşlarımızın kurumasına izin vermiyor. Ama öte yandan yıllar gelip geçiyor. İşte geçen yılları parmaklarımla sayıyorum ve karşımda sizi görüyorum. Maşallah aslan gibi delikanlı olmuşsunuz. Yıllar hep böyle bir rüya gibi geçip gitmiş."

"Benim annem efendimiz Kashiwagi'nin dadısıydı. Ben de ona hizmet etme şerefine nail oldum. Bazen başkalarından sakladığı sırlarını bana anlatır, içini bana dökerdi. Ben de öyle dinler, üstünde durmazdım. Ölüm döşeğindeyken beni yanına çağırdı ve hem bazı özel sırlarını açtı hem de düzenlediği vasiyetnameyi bir zarf içinde bana teslim etti. Müsait olduğunuz bir zaman bu sırları size aktaracağım. Şimdilik benim söyleyeceklerim bu kadar. İnşallah bundan sonraki karşılaşmamızda hikâyenin kalan kısmını anlatmak bana nasip olur. Bakın, beni dinlemekte olan küçük hanımlar duyduklarından nasıl şoka girdiler. Herhalde çok ileri gittim. Galiba haklılar." Kadın oldukça konuşmayı seven, çaçaron bir ihtiyardı, fakat son sözlerini söyledikten sonra ortalık sessizliğe büründü.

Anlatılanlar rüyada görülen bir hikâye ya da aniden transa giren bir medyumun dudaklarından dökülen bir kehanetten farksızdı. Çok garipti. Kadının anlattığı şeyler uzun zamandan beri merak edip araştırmak istediği konulardı. Ama kadın haklıydı, onu dinlemesi için henüz vakit erkendi, çünkü herkesin gözü üzerlerindeydi. Üstelik bütün geceyi eski bir hikâyeyi dinleyerek geçirmek istemiyordu.

---

202. Söz konusu yaşlı kadının adı Bennokimi'dir. Bu kadın hem Kojijū'nun hem de Sekizinci Prens'in müteveffa eşinin kuzenidir.

203. Ölen Kashiwagi olup meclis üyesi olan kardeş ise Kōbai'dır.

"Maalesef anlattığınız şeylerin hepsini anlayamadım, ama eskilerden bahsetmeniz çok hoşuma gitti. Hikâyenin geri kalanını dinlemek için tekrar geleceğim. Üstümün başımın halini görüyorsunuz. Hava iyice aydınlanmadan gitsem iyi olacak, yoksa bu kılık kıyafetle hanımefendilere rezil olacağım. Daha uzun kalmak isterdim aslında, ama bu seferlik mümkün değil."

Gitmek için kalktığında manastırın çanları çalıyordu. Sis çok yoğundu. Issız dağları kaplayan yoğun sisle birlikte burada oturan insanların hüzünlü yaşamlarını düşününce içi burkuldu. Bütün hayatları elem ve acılarla yoğrulmuş diye geçirdi içinden. Artık neden böyle münzevi bir hayat yaşadıklarını anlıyordu.

Diz boyu hüzün vardı burada.

"Gün ağarır şehre giden yollar görünmez,
Tepelerde sis yoğundur hiç geçit vermez."

Gitmek için hamle yaptı, ama hâlâ tereddütteydi. Şehirde her gün şık erkek görmeye alışkın olan hanımlar bile onu görünce gözlerini ayıramazlardı. Şimdi ise Kaoru şehir yüzü görmemiş hizmetçilerin kalplerini tümden fethetmişti. Oigimi cevap vermek için aracı kullanmanın doğru olmayacağını düşünerek, yumuşak fakat her zamanki utangaç ses tonuyla, derin derin iç çekerek yanıt verdi:

"Evet, dağ yollarında her mevsim bulutlar var,
Şimdiyse sis zamanı, artık mevsim sonbahar."

Onun asıl ayağını bağlayan sisli hava değildi, buradaki insanların içine diz boyu gömülmüş oldukları hüzünlü yalnızlıktı.

Prensesin bulunduğu bölümden ayrılırken "Ne yazık ki karşılıklı çok az konuşabildik" dedi. "Öğrenmek istediğim ve merak ettiğim çok şey var. Herhalde birbirimizi daha iyi tanıdığımız zaman bunları konuşacağız. Öte yandan beni sıradan gençlerle bir tuttuğunuzu görüyorum. Şayet bu düşüncem doğruysa yanılıyorsunuz. Bu fikrinizden vazgeçmenizi rica ediyorum sizden."

Gün ışığında görülmek düşüncesi önce onu rahatsız etmiş olmasına rağmen şimdi pek aldırmıyordu. Onun için batıya bakan taraçada hazırlanan yere yürüdü ve oradan nehri seyretmeye başladı.

Adamlarından birisi "Barajın bulunduğu yerden bağrışmalar geliyor. Herhalde oltalarına balık gelmiyor. Balıklar[204] onlara küstü galiba" dedi.

Üstünde çalı çırpı yığılı hurda tekneler nehirde bir aşağı bir yukarı dolaşıp duruyordu. Hüzünlü balıkçıların nafakaları nehrin gizemli sularının merhametine

204. Tutmaya çalıştıkları balığın adı *Hiuo* olup "buz balığı" anlamına gelmektedir.

kalmıştı. Kaoru onları seyrederken derin düşüncelere dalmıştı: "Seller, felaketler, acılar hep onlar için mi? Ben sakin, güvenli, yarınından emin bir şekilde sırça saraylarda yaşıyorum, onlardan farklıyım diye sevinmem mi lazım?"

Hemen etrafındakilerden bir fırça ve mürekkep hokkası isteyerek Oigimi'ye bir mektup yazdı: "Ne kadar üzgün olduğunuzu biliyorum."

"Dökülen damlalardan kollarım sırılsıklam, olmuş sanki nehirdeki kayıkçının küreği,

Kalbim ilham alarak Köprü Tanrıçasından, yansıtır yüreğimin en derin gizlerini."[205]

Yazdığı mektubu gece ona yardım eden bekçiyle gönderdi. Adam çok geçmeden elinde bir mektupla geri döndü, soğuktan yüzü kıpkırmızı olmuştu.

Prenses tuhaf kokulu bir kâğıda yazılmış olan mektuptan hiç hoşlanmamıştı, ama yine de yanıt vermekte gecikmedi.

"Benim de kimonomun kolları sırılsıklam oldu. Suların merhametine kalmış benim istikbalim.

---

205. Kaoru burada Oigimi'yi Uji Köprüsü'nün tanrıçasına benzetmektedir ve bu ecenin adı *Kokinshū* seçkisinde geçmektedir. *Kokinshū* 689:

Soyunup yatağında bekliyor mu bu gece,
Köprünün yamacında evi olan o ece?

"Kayıkçı ıslak kolla, nehirlerde gezinir,
Islanmış şu kolların onlardan farkı nedir?"

Prensesin kendinden emin ve gayet asil bir el yazısı vardı, yazısında en ufak bir kusur bile bulamadı. Çok geçmeden adamları koşarak şehirden yola çıkan arabanın geldiğini bildirdiler.

Kaoru, bekçiyi bir kenara çekip "Sayın Prensimizin inzivası sona erdiğinde kesinlikle tekrar döneceğim" dedi. Getirilen saray kıyafetlerini giyip ıslak giysilerini adama verdi."

Yaşlı kadının sözleri şehre döndükten sonra da hep aklını meşgul etti. Prenseslerin hepsi hâlâ gözlerinin önündeydi. Onları düşündüğünden daha güzel, daha çekici ve sakin bulmuştu.

"Demek ki her şeyden vazgeçip inzivaya çekilmenin henüz zamanı değil benim için. Dünya hâlâ çok güzel."

Kaoru bir mektup gönderdi. Bunun bir aşk mektubuna benzememesi için en ufak ayrıntılara bile dikkat etti. Beyaz, kalın, dikdörtgen bir kâğıt; sağlam fakat esnek bir fırça ve yazarken harelenen bir mürekkep seçti.

"Size yaptığım son ziyarette maalesef uzun müddet kalamadım. Aslında konuşmak istediğim o kadar çok şey vardı ki bunları konuşmaya hiç fırsat bulamadım. Ama en büyük korkum beni cüretkâr biri olarak telakki etmenizdir. Umarım yakın bir gelecekte daha serbest bir şekilde konuşmamız mümkün olur. Muhterem babanızın inzivasının sona ereceği günü dört gözle bekliyorum. Ancak o zaman evinizin üstüne çöken kasvetli bulutlar dağılacaktır."

Mektubunda özellikle romantizmi çağrıştıracak ifadelerden kaçınmaya çalıştı.

Elçi olarak seçtiği başmuhafızına, yaşlı kadını bulmasını, mektubu ve hediyeleri ona vermesini söyledi. Daha sonra kendisine yardım eden bekçinin ortalıkta dolaşırken nasıl tir tir titrediğini hatırladı ve ona da pek çok pahalı hediyenin yanında selvi ahşabından yapılmış kutularda güzel yiyecekler gönderdi.

Ertesi gün prensin inzivaya çekildiği tapınağa bir mektupla birlikte top top keten ve ipek kumaşlar gönderdi. Mektubunda prense "Efendim, malumunuz olduğu üzere tapınaktaki rahipler, çömezler sonbahar aylarındaki soğuk ve fırtınadan çok rahatsız oluyor. Size takdim ettiğim eşyaları onlara bağış olarak bırakmanızı istirham ediyorum."

İnziva süresi bir gün önce sona erdiğinden dolayı prens tapınaktan ayrılmak için hazırlıklar yapıyordu. Kendisine hizmet eden rahiplere harmaniyelerle birlikte keten ve ipek kumaşlar hediye etti.

Bekçiye verdiği şık avcı kıyafeti ve beyaz sırmalı gömlek çok yumuşak ve hoş kokulu idi. Fakat adam böyle şık giysilere layık olmadığının farkındaydı. Nitekim

bunları giyerek nereye gitse çevresine yaydığı güzel kokudan dolayı ya onu iltifatlara boğuyorlar ya da bunu bir kusurmuş gibi görerek onu eleştiriyorlardı. Yavaş yavaş bu tür lüks hediyeleri aldığına pişman olmaya başlamıştı. Aldığı farklı tepkiler yüzünden her hareketini denetlemek zorunda kalıyordu. Keşke giysileri öyle kokmasıydı. Kokuyu çıkarmak için ne yaptıysa kâr etmedi.

Sonuç olarak bu giysiler adı *Kaoru* yani "Hoş Koku"[206] olan ve hoş kokusuyla tanınan bir asilzadenin hediyesiydi.

Kaoru, Oigimi'nin verdiği mütevazı ve zarif cevaba çok memnun olmuştu.

Baba, Kaoru'nun gönderdiği mektuplardan birini eline alarak Oigimi'ye "Bu da ne?" diye sordu. "Kızım, ona niçin böyle soğuk davranıyorsun? Biz onun üzerinde böyle bir intiba bırakmak istemiyoruz. Onu, zamanımızda mantar gibi türemeye başlayan zibidilerle bir tutma. Ona, ben öldükten sonra sana göz kulak olması için ufak tefek imalarda bulunduğum günden beri bu çocuğun sana ilgisi var. Bunu yabana atma!" Baba, hemen oturdu ve manastıra yağmur gibi yağdırdığı hediyelerden dolayı Kaoru'ya bir teşekkür mektubu yazmaya başladı. Kaoru, bu mektubu aldıktan sonra ikinci bir ziyaret için hazırlık yapmaya başladı.

Şimdi ise arkadaşı Niou'yu[207] düşünüyordu. Bu çocuğun çılgın kalabalıktan uzak, dağların derinliklerinde yaşayan bir güzel bulup onunla birlikte yaşamak gibi bir fantezisi vardı. Kaoru, arkadaşının bu fikrini destekliyor ve onu bu konuda yüreklendiriyordu. Ayrıca ona anlatılacak bir hikâyesi vardı.

Sakin bir akşamüstü onu ziyarete gitti. Her zamanki saray dedikodularını bitirdikten sonra ona Uji Tapınağı'nda çileye giren prensten ve bir sonbahar sabahı başına gelenlerden bahsetti.

"Şahane bir hikâye!" dedi Niou. Kaoru, arkadaşının bu ilgisine çok sevinmişti. Ona bu konuda ilginç ayrıntılar vermeye başladı.

"Mektup ne oldu, mektup?" dedi Niou, "Bir mektuptan bahsettin ve bana hâlâ göstermedin. İnsan arkadaşına böyle mi yapar? Benim başıma böyle bir olay gelse hiç çekinmez sana harfiyen anlatırdım."

"Yok ya! Şimdiye dek o kadar kızdan mektup aldın bana bir tanesini bile göstermedin. Ama benim öyle kızların hepsini kendime ayırmak gibi bir niyetim yok. Benim gibi el bebek gül bebek sarayda büyümüş birinin tek başına kotarabileceği bir iş değil bu. Zaten böyle yapmaya kalkarsam hepsini murdar ederim. Seni bir gün oraya götürüp kızlarla tanıştırmak istiyorum, ama bunu senin düzeyindeki bir soylu için nasıl yapacağımı bilemiyorum. Biz de imparatorluk ailesinden gelmediğimiz için belki daha şanslıyız. Sen ise istediğin zaman istediğin yere gitme

---

206. Sonuç olarak bu giysiler adı Kaoru yani "Hoş Koku" olan ve hoş kokusuyla tanınan bir asilzadenin hediyesiydi. Burada aslında Kaoru'nun ismi geçmemektedir. Biz açıklama olarak yazdık.

207. Üçüncü Prens.

konusunda benim kadar özgür değilsin. Ben, gizli gönül maceralarına girmek istediğim zaman hiç kimse beni engelleyemez. Düşünsene bir; şimdi, şu anda bizden uzakta yüzlerce, binlerce yalnız yaşayan genç kız var. Bu zavallı insanların çoğu da fakir. Kimi köyde, kimi kentte, kimi balta girmemiş ormanlarda hayat mücadelesi veriyor ve birilerinin onları keşfetmesini bekliyor. Ben, Uji dağlarında yaşayan prensesleri yıllar önce tanıdım. Her aklıma geldiğinde tüylerim diken diken oluyordu ve hiçbir zaman gidip onları görmeye tenezzül etmiyordum. Fakat geçenlerde onları ay ışığında göz ucuyla gördüğümden beri fikrimi değiştirdim. Nasıl söylesem bilemiyorum, üçü de ay parçası gibiydi. Üçü de insanların ideallerindeki tanrıçalardan farksızdı."

Kaoru sözlerini bitirdiğinde, Niou kıskançlıktan çatlayacak bir hale gelmişti. Kaoru, kolay kolay her kadını beğenmezdi. Büyük bir coşkuyla bahsettiğine göre bu kızların çok farklı özellikleri olmalıydı. Niou, bu hurileri görmek arzusuyla yanmaya başladı.

"Aman Kaoru, lütfen bırakma bu işin peşini" dedi Niou. Saraydaki konumu bu tür gönül maceralarına karışmasını zorlaştırıyordu.

Kaoru, arkadaşını gülümseyerek dinledi. Kızları henüz görmediği halde öyle iştahlıydı ki. "Niou, dostum, kendine gel. Kadınlar için bu kadar zahmete girmeye değmez. Hem sana samimi bir itirafta bulunmak istiyorum. Son zamanlarda yaşadığım maceralardan bıkmaya başladım. Niyetim biraz kafamı toparlamak. Bu yüzden seni heyecanlandıran hercailiklerle vakit kaybetmek istemiyorum. Duygularıma yenik düşecek olursam kime ne faydası olur?"

"Öyle olsun" dedi Niou, gülerek. "Bir vaaz daha. Hadi şimdi susup azizimizin sözlerine kulak verelim. Ya da vazgeçtim. Bu günlük bu kadar vaaz yeter."

Kaoru, yaşlı kadınının hikâyesinin işaret ettiği olayları özlem ve hüzünle hatırlıyordu. Sıra dışı cazibe ve yeteneklere sahip kadınlar bile hiç bu kadar ilgisini çekmemişti. Hatta artık eskisinden de az ilgisini çekiyorlardı.

Onuncu ay geldi ve Kaoru hafta sonunda Uji Konağı'nı ikinci kez ziyaret için hazırlık yaptı. Yola çıkmadan önce adamları ona "Efendimiz, Uji'ye gittiğinizde mutlaka baraja da uğrayın ve orada *hio* balığı avlayanları bir görün. Şimdi tam mevsimidir" dedi. Kaoru, bu öneriyi hemen reddetti, çünkü balığın ismini duyunca bir günde ömrünü tamamlayan *hiomushi* sinekleri geldi aklına. "Aman çocuklar, yapmayın! *Hio* balığı tutanlara bakarken *hiomushi* sinekleri gibi ömrümüz kısalmasın durup durduğumuz yerde" diye karşılık verdi.

Ziyaretini mümkün olduğu kadar gizli tutabilmek için böyle düşüncelere itibar edemezdi. Bu nedenle seyahati için hasırdan yapılmış çok hafif bir araba seçti. Üzerine de bir pelerin ile kaba, desensiz kumaştan yapılmış bir pantolon istedi.

Kaoru'yu aralarında görmekten çok memnun olan prens, onun için yörenin en güzel yemeklerinden oluşan mükellef bir ziyafet sofrası hazırlattı. Akşam olun-

ca lambaların altında, daha önce birlikte inceleyip tefsir edemedikleri ayetler üzerinde uzun bir vaaz dinlediler. Manastırdan gelen din adamları arasında başrahip de bulunuyordu. Gecenin geç vakitlerinde bile dağ başındaki gürültüden kimsenin gözüne bir damla uyku girmemişti. Gürül gürül akan nehirden, rüzgârda hışırdayan yapraklardan, kopan dallardan çıkan ses çok şiddetliydi. Bu doğal olaylar yıllık ortalamalara uygun bir şekilde seyretseydi, belki tatlı bir mevsim değişikliği olarak algılanabilirdi. Ama durum öyle değildi. Bu ses, bu dehşetli gürültü insanın içini karartıyordu. Şafak sökerken, Kaoru geçen gelişinde duyduğu koto sesini yine işitmeye başlamıştı.

Kaoru, sohbeti koto ve bivanın tatlı sesine doğru yönlendirdi. "Geçen ziyaretimde, sabah ortalığa sis çökerken harikulade güzel fakat çok kısa süren bir ezgi gelmişti kulağıma. Ya bir saniye sürmüştü ya iki. O gün bugündür hep onun devamını nasıl dinleyebilirim diye kara kara düşünüyordum."

"Artık dünyanın rengini ve kokusunu unuttum. Müziğe olan aşkım da mazinin derinliklerinde kaldı" dedi Prens. Fakat buna rağmen çalgı aletlerini getirmesi için kadınlardan birini içeri gönderdi. "Ne kadar becerebilirim bilmiyorum ama biri bana eşlik ederse belki bir şeyler hatırlayabilirim." Kaoru'ya bir biva uzattı.

Kaoru aleti akort etmeye başladı. "Geçen sabah duyduğum ezginin bu aletlerden çıkıp çıkmadığını çok merak ediyorum doğrusu. Bu aletlerin kendilerine has bir sesi olduğunu düşünüyordum. Ama görüyorum ki marifet sadece çalgıda değil" derken bivayı çalmak için çok gönülsüz bir hali vardı.

"Lütfen bizimle alay etmeyin. Duyduğunuz müzik nereden gelmiş olabilir ki? İmkânsız bir şeyden bahsediyorsunuz."

Prensin çaldığı koto, keskin, güçlü, insanın tüylerini diken diken eden ve "çamlı ormanların arasından süzülen rüzgârların"[208] uğultusuna benzer bir ses çıkarıyordu. İlk ezgiyi bitirince gerisini hatırlamıyormuş gibi yaparak aleti bir kenara bıraktı. Herkes bu kısa konserin ardında kıvrak bir zekâ, güçlü bir sezgi saklı olduğunu anlamıştı.

"Bazen uzaktan, kızlarımdan birinin gerçek müziği anladığını düşünmeme sebep olacak kadar güzel ezgiler duyuyorum. Ama onlar yeteri kadar eğitim almadı. Ben onlara bir şeyler öğretmeyi bırakalı da yıllar oldu. İçlerinden geldiği gibi bazen bir iki ezgi çalıyorlar ve bu sırada onlara tek eşlik eden nehrin şırıltısı oluyor. Çıkardıkları tıngırtının sizin gibi bir üstada yakışacağını pek zannetmiyorum ama yine de onlardan sizin için bir şeyler çalmalarını isteyebilirim" dedi ve kızlarına seslendi.

---

208. Saigū, *Shūshū* 451:

Kotonun sesi sanki çamlı ormanın yeli,
Bu ezgiler nereden, hangi dağlardan geldi.

Fakat kızları babalarını tersledi.

"Etrafta kimsenin olmadığını düşünürken bizi böyle birinin dinlemiş olması hiç de hoş bir şey değil doğrusu."

"Çok kötü çok, rezil olduk."

Yaşlı adam hemen vazgeçmeyip ısrar ettiği halde kızları çalgı çalmayı kabul etmedi. Bu durum Kaoru'yu düş kırıklığına uğratmıştı.

Prens, kızlarının kaba bir taşralı gibi davranmasından çok mahcup olmuştu.

"Bu kızlar dünyadan tecrit edilmiş bir şekilde, bir sır gibi büyüdü. Bunu zamanında ben böyle istedim. Ama artık o kadar az vaktim kaldı ki yarına çıkıp çıkamayacağımı tanrı bilir. Bu yüzden onları böyle tecrit ederek yetiştirmekle iyi mi ettim kötü mü ettim orasını kestiremiyorum. Önlerinde koskocaman bir ömür var, ben gittikten sonra başlarına ne gelir, hırsız mı olurlar, uğursuz mu olurlar, yoksa dilenci mi, orasını bilemiyorum. Böyle bir ihtimalin verdiği korku, ecelim gelse bile dünyadan gönül rahatlığıyla ayrılmamı engelleyecektir."

Kaoru prensin içinde bulunduğu acıklı durumdan çok etkilenmişti. "Size kızlarınız konusunda kesin bir mesuliyet sözü veremeyeceğimden dolayı üzgünüm. Fakat bana yabancı gözüyle bakmayın ve söylediklerinize kayıtsız kaldığımı zannetmeyin. Sizden kaç sene fazla yaşarım bilemiyorum ama size yardımcı olacağıma söz veriyorum. Bunu telaffuz ettiğim her hecenin üzerine basa basa söylüyorum."

"Çok teşekkür ederim. Beni şerefyâb ettiniz."

Prens sabah ibadeti için çekilince Kaoru yaşlı kadını yanına çağırttı. Sekizinci Prens, Bennokimi isimli bu kadını senelerce evvel kızlarına bakması için görevlendirmiş ve kadın da bir an bile prenseslerin yanından ayrılmamıştı.

Altmış yaşına merdiven dayamış olmasına rağmen hâlâ taze bir kız gibi genç ve dinç görünüyordu. İki gözü iki çeşme ağlarken, Kaoru'ya Yüzbaşı Kashiwagi'nin ömrünün baharında nasıl mutsuz olduğunu, hastalanıp yataklara düştüğünü ve nasıl eriyip gittiğini anlattı.

Bu eski hikâye hiç tanımadığı birinin başına gelmiş olsa bile insanı derinden etkiliyordu. Kendi doğumu üzerindeki esrar perdesi yıllar yılı Kaoru'nun kafasını kurcalamış, beynini yemişti. Hep, bir gün gerçeği öğrenebileceğini düşlemiş ve bunun için dua etmişti. Yoksa şimdi duaları kabul mü oluyordu? İşte bütün eski konular teker teker gözünün önünde deşiliyordu. Uzun bir kâbustan uyanır gibiydi. Yaşlı kadın gibi o da hüngür hüngür ağlıyordu.

"Gerçekten inanılacak gibi değil. Ama hemen itiraf etmeliyim ki o günleri hatırlayan birinin hâlâ aramızda bulunması beni biraz ürkütüyor. Belki de benim merak ettiğim şeyi cümle âlem biliyor da bir ben cahil kaldım."

"Hayır efendim, konuya vâkıf olan bir Kojijū bir de benim. Hiçbirimiz kimseye bu konuda bir kelime bile etmedik. Gördüğünüz gibi ben bir hiçim, zavallı bir

kadınım ama o yüce insanla birlikte olmak şerefine nail oldum. Yavaş yavaş ona neler olduğunu anlamaya başlamıştım. Bazen ruhu o kadar çok sıkılıyordu ki azar azar da olsa duygularını bizimle paylaşmaktan çekinmiyordu. Bunun ayrıntılarına girmek onun hatırasına karşı saygısızlık olur. Size daha önce bahsettiğim gibi bir de elimizde vasiyetname var. Bunu da ölüm döşeğindeyken bıraktı. Yıllarca bu vasiyetnameyi üstümde taşıdım. Başka nerede saklayabilirdim ki? Dilim döndüğü kadar Yüce Buda'ya dua ettim ve bu konuda sizi haberdar etmesi için O'na yalvardım. Şu anda Yüce Buda Hazretleri'nin yanımızda olduğunu hissedebiliyorum. Evet, ne diyordum? Bir de vasiyetname var, bunu size göstermek istiyorum. Ne yalan söyleyeyim üstümde taşırken bazen ümitsizliğe kapılıp yakmak istediğim zamanlar oldu. Ölür kalırsam başkalarının eline geçer diye korkuyordum. Fakat siz kızlarımızın babası Sekizinci Prens Hazretleri'ni ziyaret etmeye başladıktan sonra rahat bir nefes aldım. Çünkü günün birinde sizinle yüz yüze konuşma şansım olacaktı. Demek ki dualarım boşa değildi. Bana verilen kâğıdı sizin için saklamaya devam ettim. Biliyor musunuz, bizi aşan yüce bir güç bizi yan yana getirdi." Yaşlı kadın bunları söyledikten sonra gözyaşları içinde Kashiwagi'yi, onun Genji'nin karısıyla olan yasak aşk ilişkisini ve Kaoru'nun doğumunu anlatmaya başladı. Anlattıkça açılıyor, olayın ayrıntılarını daha net bir şekilde hatırlıyordu.

"Efendimiz genç Kashiwagi'nin ölümünden sonra annem üzüntüsünden hasta düşmüş ve bir daha da iflah olmayarak ölmüştü. İşte böyle canım, iki kişinin yasını aynı anda tuttum. O sıralarda gözü bende olan iblisin biri çıktı karşıma ve

o yitik durumumu fırsat bilerek beni buralardan alıp memleketin batısına, başkentten çok uzaklara kaçırdı. Böylece şehirdeki bütün tanıdıklarımla rabıtamı kaybettim. Sonunda o herif geberince rahat bir nefes alıp tam on yıl sonra bambaşka bir dünyadan tekrar başkente döndüm. Burada her şey değişmişti. Genç efendimiz Kashiwagi sağken, onun kız kardeşi İmparator Reizei ile evlenmişti ve ben de bu hanımla tanışma fırsatı bulmuştum. Esaret yıllarımdan sonra bu hanımın hizmetine girmek en doğal hakkımdı. Fakat burada da başıma bir sürü ailevi sorunlar açıldı. Ayrıca babam tarafından Sekizinci Prens Hachi no Miya'nın ailesiyle de akraba[209] idik. Bu nedenle çocukluğumdan beri onları da tanıyordum. Ama artık yaşlanmıştım. Dünya gerçekleri ile yüz yüze gelecek halim kalmamıştı. Gördüğünüz gibi sonunda dağların en ücra köşelerinde unutulan, kökleri kurumuş bir ağaca[210] döndüm. Sahi Kojijū ne zaman ölmüştü? Artık gençlik akranlarımdan hemen hemen hiçbiri hayatta değildi. Sona kalmak hiç iyi bir şey değil ama işte o günlerden kala kala bir ben kaldım."

Bir şafak daha söküyordu.

"Bu güzel hikâyenizin sonuna daha gelmedik sanırım" dedi Kaoru. "Kimsenin bizi duyup rahatsız edemeyeceği sessiz sakin bir yerde hikâyenizin kalan kısmını tekrar dinlemek isterim. Kojijū'yu hayal meyal hatırlıyorum. Aniden vereme yakalanıp öldüğünde ben herhalde dört ya da beş yaşındaydım. Neyse, size gerçekten çok minnettarım. Siz olmasaydınız bu günahı[211] herhalde mezara kadar taşırdım."

Yaşlı kadın Kaoru'ya bez bir torba verdi; içinde sımsıkı sarılmış küflü sayfalardan oluşan bir tomar kâğıt vardı.

"Bunları alın ve imha edin. Kashiwagi efendimiz öleceğini anlayınca bu kâğıtların hepsini toplayıp bana emanet etmişti. Ben de Kojijū'yu gördüğümde bunların hepsini ona veririm, o da alır hanımına götürür diye düşünüyordum. Fakat maalesef Kojijū'yu bir daha hiç göremedim. İşte böyle benim derdim kendime yetip yetip artarken bir başka ıstırap daha çıkmıştı karşıma. Bana verilen görevi yerine getirememiştim ve suçluydum."

Kaoru hiç umursamazmış gibi davranmaya gayret ederek kâğıtları ondan aldı. Çok kaygılanmıştı. Acaba kadın hiç hesapta olmayan bu hikâyeyi ona sırf gevezelik olsun diye mi anlatmıştı? Olur ya, yaşlı insanların böyle bir huyu var-

---

209. Bennokimi'nin babası, Sekizinci Prens'in eşinin amcasıdır.

210. Kengei, *Kokinshū* 875:

Şu dağların en ücra, ıssız tepelerinde,
Kökleri lime lime, kurumuş bir ağacım,
Yeter ki kalbimi aç, her şey senin elinde,
Haydi, gel elimden tut, sende hayat bulayım.

211. Kaoru burada öz babasına karşı yeteri kadar saygı gösterememenin günahından bahsediyor.

dı. Kadın yüzlerce defa yemin billâh ederek bunları hiç kimseye anlatmadığını ve anlattıklarını kimsenin duymadığını, bilmediğini söylemişti. Acaba bu ne kadar doğruydu? Ona inanabilir miydi?

Hafif bir kahvaltıdan sonra oradan ayrılmak için prensten izin istedi. "Dün İmparator'un istirahat günüydü, bugün tekrar bizimle olacak. Ayrıca Prenses Reizei'e uğramam lazım. Kendini pek iyi hissetmiyormuş. Buna benzer bir sürü işim var. Fakat sonbahar yaprakları dökülmeden tekrar geleceğim."

"Sizi her zaman bekliyorum. Benim için sizin ziyaretleriniz dağların gölgelerine ışık saçan güneşten farksız."

Şehre döner dönmez Kaoru'nun ilk işi yaşlı kadının ona verdiği torbayı açmak oldu. Çin işi sırmalarla süslü torbanın üzerine "Saygıdeğer Hanımefendim İçin"[212] yazısı işlenmişti. Ağzı incecik bir iple bağlıydı ve üstü Kashiwagi'nin adıyla mühürlenmişti. Kaoru ipi çözerken elleri titriyordu. Torbanın içinden renkli kâğıt parçaları çıktı. Bunlardan özellikle altısı annesinin Kashiwagi'ye cevaben yazdığı mektuplardı.

Ayrıca torbanın içinden Michinokuni kâğıdı üzerine yazılmış beş altı sayfalık bir mektup çıktı. Kuşların ayak izlerini andıran bu el yazısı muhtemelen Kashiwagi'ye aitti. "Çok hastayım, ölmek üzereyim. Yazdığım hiçbir şeyi sana ulaştıramıyorum. Sana olan hasretim çığ gibi büyüyor. Üstelik rahibe olmak üzere dünyadan elini eteğini çektiğini duydum. Bu da ayrıca hüznüme hüzün katıyor."

"Üzgünsün biçaresin, inzivaya çekildin,
Ya senden sonsuza dek ayrılan kul neylesin?"

Çocuğun doğduğunu öğrenince tuhaf bir mutluluk duydum. Onun için üzülmemize lüzum yok. Nasıl olsa emin ellerde büyüyecek.

"Ömrüm vefa edip de görseydim fidanımı,
Anlardım gizli çamın nasıl boy attığını."

Karmakarışık bir el yazısıydı ve kâğıdın ucuna kadar devam ediyordu. Mektup Kojijū'ya yazılmıştı.

Mektupların bulunduğu torbanın içine güveler yuva yapmıştı ve oradan etrafa yılların küf kokusu yayılıyordu. Ama ne kadar ilginçtir ki bütün yazılar sanki dün elden çıkmış gibi pırıl pırıldı. Kaoru hem üzülmüş hem de çok korkmuştu: "Mektuplar başka birilerinin eline geçmiş olsaydı benim halim nice olurdu?" diye düşünüyordu. Bu garip olay onu dehşete düşürmüştü. Şimdiye kadar hiç böyle

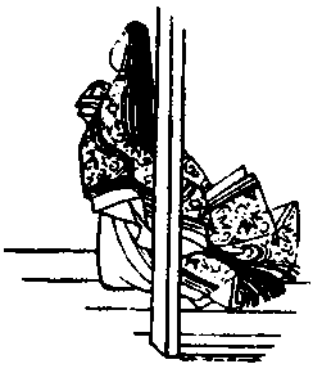
212. Kumaşın üzerinde *ue* olarak okunan ve "üstünde" anlamına gelen bir Kanji karakteri bulunuyordu.

bir şey başına gelmemişti ve bir daha da geleceğini zannetmiyordu. Hâlâ olayın etkisinde olduğundan dolayı saraya gitmek gelmedi içinden. Onun yerine annesini ziyarete gitti. Gepegenç ve huzur içinde görünen kadının elinde Budist sutralar vardı. Oğlunun geldiğini görünce mahcup bir şekilde onları bir kenara bırakmıştı. Bu sırrı kendime saklamalıyım diye düşündü Kaoru. Annesinin sırlarını yüzüne vurmak çok zalimce bir davranış olurdu. Aklında sürekli öğrendiği hikâyenin ayrıntıları dolaşıyordu.

BÖLÜM 46

MEŞE AĞACININ ALTINDA

SHII GA MOTO (椎本)

Niou ikinci ayın yirmisinde hac ziyareti için Hatsuse Tapınağı'na gitti. Ayrıca hacdan başkente dönerken Uji'de kalacak olursa yıllar önce verdiği bir sözü de yerine getirmiş olacaktı. Bu bölgenin ismi, yıllarca önce yazılmış bir şiirden dolayı hiç de hoş şeyler çağrıştırmıyordu.[213] Fakat Niou'nun oradan geçmek istemesinin çok özel nedenleri vardı. Yüksek dereceli memurların büyük bir kısmı, alt düzey memurlarınsa hemen hemen hepsi kafileye katıldığı için başkentte neredeyse kimse kalmamıştı. Uji nehri'nin öte yakasında Doğu İlleri Bakanı Yūgiri'ye babası Genji'den miras kalan güzel bir konak yer alıyordu. Yūgiri konağın Prens Niou ve konukları için hazırlanmasını emretmişti. Devlet protokolüne göre Prens'i, Hatsuse dönüşünde kendisinin gidip alması gerekiyordu ama bu görevden affını talep etti. Başına gelen bazı olaylardan sonra kâhinlere danışınca onlar da Yūgiri'ye bir süre inzivaya çekilip oruç tutması gerektiğini söylemişlerdi. Niou bu duruma biraz gücenmişti ama onu Kaoru'nun karşılayacağını öğrendiği zaman böyle bir protokol ihlalinin aslında kendisi için bir şans olduğuna karar verdi. Kaoru'yu gönül rahatlığıyla karşı yakada oturan Sekizinci Prens'in evine gönderebilir, oradaki durum hakkında malumat alabilirdi. Çünkü Kaoru ile Sekizinci Prens çok samimi idiler. Yūgiri'nin gelmediği iyi olmuştu. Soğuk nevale birisi olduğu için Niou da onun yanında gerginleşiyor, eli ayağına dolaşıyordu.

---

213. Bkz. Bölüm 45, dipnot 195.

Yūgiri'nin oğullarının çoğu Kaoru'nun kafilesine iştirak etmişlerdi. Bunların arasında bir saray nazırı, bir albay ve iki muhafız subayı vardı. Niou imparatorluk ailesinin en gözde çocuğu olduğu için muhteşem bir saygınlığı ve itibarı vardı. İnsanlar, hangi toplumsal sınıftan, hangi asalet derecesinden, hangi rütbeden olursa olsun onu "Prensimiz" diye bağırlarına basmışlardı. Niou ve maiyetinin kalacağı daireler, misafirlerin en iyi şekilde rahat etmesi için olağanüstü bir özen ve dikkatle düzenlenmişti. Go, tavla ve *tagi*[214] gibi çeşitli oyun tahtaları getirilmişti. Erkekler istedikleri oyun tahtasının başına oturarak kıyasıya yarışmaya başladı. Yolculuk etmeye alışkın olmayan Niou hem yorgunluktan hem de daha başka nedenlerden dolayı burasının gece konaklamak için uygun bir yer olacağına karar verdi. Bir süre dinlendikten sonra müzik aletlerinin getirilmesini istedi. Akşam olmak üzereydi. Şehirlerin gürültülü patırtılı çılgın dünyasından uzak buna benzer sakin yerlerde, su sesi müziğe çok güzel eşlik ediyor, onun daha net ve berrak duyulmasını sağlıyordu.

Sekizinci Prens'in konağı nehrin hemen karşısında, bir taş atımı mesafedeydi. Rüzgâra karışarak bulunduğu yere kadar gelen müzik ona saraydaki eski günlerini hatırlatmıştı. "Ne kadar da güzel flüt çalıyor! Kim acaba? Genji çok güzel flüt çalardı, ama bu daha değişik. Bu bana eski imparator naibimizin flüt çalışını hatırlatıyor; net, cüretkâr biraz da mağrur.[215] Böyle bir konsere icracı olarak katılmayalı

214. Heian devrinde revaçta olan bir tür şans oyunu.

215. Bu sahnede flütün kim tarafından çalındığı bilinmiyor olmasına rağmen, nehrin karşı yakasında

çok oldu. Yaşayan bir ölü gibi boşa geçti yıllarım" diye hayıflanmıştı kendi kendine.

Kızlarının böyle kuş uçmaz kervan geçmez dağların ortasında çakılıp kalmaları ne kadar kötü bir şeydi. Bir yolunu bulup onları bu dağ başından kurtarmayı öyle istiyordu ki! Kaoru aslında dört dörtlük bir damat adayı olabilirdi ama onun önce kızların birinden hoşlanması gerekiyordu. Kızlarını zamane gençlerine nasıl emanet edebilirdi? Endişeler içini kemirmeye başlamıştı. Bu güzel bahar gecesinde oturmuş, hiç durmadan büyük kederler içinde bunları düşünüyordu. Nehrin öbür yakasındaki neşeli misafirler için içki, müzik, eğlence derken gece çarçabuk bitivermişti. Yavaş yavaş eve dönme zamanının geldiğini hisseden Niou'nun içini bir burukluk kapladı.

Bahar sisleriyle kaplı devasa gökyüzünün altındaki kiraz çiçekleri yapraklarını dökerken bazı ağaçlarda tomurcuklar açıyordu. Nehrin kıyısına gayet sevimli bir şekilde sıra sıra dizilmiş söğüt ağaçlarının[216] dalları esen rüzgârla sağa sola savrulurken sulara vuran şavkı muhteşem bir tablodan farksızdı. Şehir yaşantısında böyle şeylere alışkın olmayan Niou kendi kendine, "Cennet burası!" diye mırıldanırken oradan ayrılmaya bir türlü cesaret edemiyordu.

Kaoru buraya kadar gelip de Sekizinci Prens'e uğramamanın ayıp olacağını düşündü. Acaba kimsenin gözüne görünmeden tekneyle karşıya geçebilir miydi? Misafirlerinin yanından birdenbire kaybolacak olursa acaba onun hakkında ne düşünürlerdi? Biraz saygısızlık olmaz mıydı? Gitsem mi gitmesem mi diye içi içini yerken, tam Niou'nun yanında bulunduğu bir sırada ona Sekizinci Prens'ten bir şiir getirdiler:

"Müziğinin rüzgârı sisleri süpürse de,
Aramızda dalgalar, oynaşıyor nehirde."

Sekizinci Prens'in el yazısı güçlü kalın hatlarıyla çok seçkin duruyordu.

Evet, bu mektup tam da Niou'nun gitmek için can attığı yerden geliyordu. Cevabı Kaoru yerine Niou yazdı:

"Dalgalar bizi bizden ayırmış olsa bile,
Ey rüzgâr o sahile selamımı müjdele."

"Eski İmparator Naibi" Tō no Chūjō'nun sülalesinden pek çok insan bulunmaktadır. Bunlar Yūgiri'nin çocukları ve torunlarıdır. Kaoru'ya gelince o, herkes tarafından Genji'nin oğlu olarak bilinmesine rağmen aslında Tō no Chūjō'nun torunudur.

216. *Nihon Shoki* adlı yapıtta bulunan ve İmparator Kenzō'ya atfedilen bu kutlama şiiri Heian döneminde çok revaçtaydı. Bu şiir farklı şekillerde birden fazla karşımıza çıkar:

Kıyıdaki söğütler sarsılıp savruluyor,
Nehirler kudursa da kökü sabit kalıyor.

Bu şiiri Prens'e vermek için Kaoru yola çıktı. Yanına müzikle ilgilenen pek çok genç aldı. Karşıya kürek çekerken gençler bütün yeteneklerini sergileyerek "Müzik Gibi Bir Nehir" parçasını çaldılar.

Sahil kasrından nehre doğru uzanan iskelesiyle Uji Konağı doğa ile uyum içinde inşa edilmişti. Üstün bir zevkin ürünü olan bu yapı muhteşem bir mimari şaheseriydi. Seçkin ziyaretçiler için temizlenerek yeniden elden geçirilen bu ev, onların bir gece önce kaldıkları yerden çok farklıydı. Mobilyalar, ince çubuklarla örülmüş bambu dallarından yapılan paravanlar ve diğer ev mefruşatı çok sadeydi ama gayet hoş bir şekilde bu dağ evini tamamlıyordu. Sekizinci Prens olağanüstü titreşimler veren ata yadigârı eski koto ve bivalarını gayet mütevazı bir şekilde misafirlerin önüne koydu. Çalgı aletlerini *ichikotsu* makamına akort eden misafirler "Kiraz Tomurcuğu Kız" şarkısını çaldı. Bitirdikten sonra da Sekizinci Prens'ten o meşhur yedi telli kotosuyla kendilerine bir şeyler çalmasını rica ettiler. Prens çekingen biri olduğu için onlara zaman zaman kısa parçalarda eşlik etmeyi tercih etti. Gençler Prens'in kotoyu çalış şekline alışkın değildiler. Onlar bu tür aletleri daha yüzeysel bir biçimde çaldıkları için Prens'in icra şekline hayran olmuşlardı. Bambaşka bir derinliği, tınısı, gizemi olan bu müziği tuhaf bir şekilde dokunaklı bulmuşlardı.

İkram edilen yemekte de eskiyi çağrıştıran bir lezzet vardı fakat olağanüstüydü. Yedikleri yemeğin bile ortamla bu kadar uyumlu olacağını hiç düşünmemişlerdi. Etrafta hizmet eden insanlara dikkatle bakınca bunların çok asil görünümlü yaşlı insanlar olduğunu anlamışlardı. İmparatorluk sülalesinden gelmese bile yakında oturan birçok saygın kişi ve İmparator'un uzaktan akrabası olan insanlar Sekizinci Prens'e yardıma gelmişlerdi. Misafirlerin içki kadehlerini hiç boş bırakmayan bu yardımcıların giydikleri elbiseler son moda olmasa bile köylü kıyafetlerinden çok farklıydı. Misafirlerin arasında konağın harem dairesinde oturan kadınları düşündükçe kalpleri gümbür gümbür çarpan gençler de vardı. İçlerinde en sabırsız olanı ise Niou idi. Fakat ufak tefek gönül maceralarını bile ona yasaklayan bir mevkide bulunduğundan dolayı kendini cenderede hissediyordu. Daha fazla dayanamayarak güzel bir kiraz tomurcuğu dalı kopardı ve yazdığı şiiri üstüne bağladı. Daha sonra, hazırladığı armağanı oradaki yakışıklı iç oğlanlarından birine vererek bunu evin hanımına götürmesini istedi:

"Dağ kirazı açarken geldim ben bu yaylaya,
Goncasını koparıp başıma taç yapmaya."[217]

---

217. Bu şiir "İmparatorluk soyunun bir üyesi olarak dostluğunu aramaya geldim" anlamına geliyor. Gönderme yaptığı şiir ise, *Gosenshū* 809:

Umarım memleketim Yoshino'ya gelirsin,
Aynı tomurcuklarla saçlarını süslersin.

Niou bu dizelerin altına, "O gece orada kaldım, âşık olup doğaya" cümlesini eklemişti.

Prensesler bu mektubu almıştı ama nasıl cevap göndereceklerdi? Ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Ama yaşlı kadınlara bakılırsa mutlaka bir cevap gitmesi gerekiyordu. Resmi bir şiir yazmanın zamanı değildi. Cevabı hiç bekletmeden göndermeleri gerekiyordu, yoksa ayıp olacaktı. Sonunda Oigimi dizeleri bulmuştu, Nakanokimi onun söylediklerini yazıya geçirdi: "Onca dağı büyük bir mücadele vererek aşıp buralara kadar geldiniz. Ama yine de şiirimizi okuyup üstünde bir düşünün:

"Ey başına taç için çiçek arayan yolcu,
Baharda bir uğrayıp terk edersin koruyu."

Nakanokimi bu dizeleri çok büyük bir dikkat ve itina ile yazmıştı.

Nehrin her iki yakasında çalınan müzik rüzgârın etkisiyle dalga dalga gidip gelerek sanki birbirlerine karşılık veriyor gibiydi. Niou'nun istediği gibi olmuştu, rüzgâr aralarındaki mesafeye rağmen yine onları bir araya getirmişti. İmparator Başnaibi Kōbai[218] aldığı bir emirle saraydan oraya kadar gelmiş, Sekizinci Prens'e İmparator'un selamını getirmişti. Kōbai ve adamları da ziyafete katılıp eğlendikten sonra Niou'yu da yanlarına alarak başkente döndü. Kafile çok kalabalık olduğu için dönüşleri çok gürültülü, şaşaalı ve muhteşem olmuştu. Hiç ayrılmak istemeyen Niou dönüp dönüp geriye bakmaktan kendini alamadı. Bir yolunu bulup en kısa zamanda mutlaka oraya geri dönecekti. Efsanevi bir manzarası, rengârenk çiçekleri olan bu konak sislerin arasında büyülü bir şato gibi duruyordu. Bu güzel manzara karşısında herkes şair kesilmiş, pek çok Japonca ve Çince şiir yazılıp söylenmişti. Fakat bu konuyla pek ilgilenmediğim için gidip kimseye ne yazdığını sormadım.

Niou pek mutlu değildi. O karışıklıkta kızlara içinden geçeni aktaramamıştı. Bu olaydan sonra Kaoru'nun aracılığına gerek duymadan kızlara sık sık mektup göndermeye başladı.

"Kızlar, bu adama mutlaka mektup yazın" dedi Sekizinci Prens. "Ama sakın çok ciddiymiş gibi bir izlenim vermeyin, yoksa azar. Prens çok çapkın bir çocuktur, sizi artık burada gördü ya, konuyu böyle kapatmayacak, sonunu getirecektir."

Sekizinci Prens bu şekilde uyarılarda bulunsa da kızlarını cevap yazmaya teşvik etmişti. Cevapları yazan aslında Nakamokimi'ydi. Oigimi bu tür yazışmalara katılmamak için özel bir gayret sarf ediyordu.

Sekizinci Prens, uzun ve olaysız geçen bahar günlerini hiç sevmediği için gün geçtikçe daha durgun ve hüzünlü bir hale gelmişti.

---

218. Kōbai, Kashivagi'nin genç kardeşlerinden biridir.

Yıllar geçtikçe kızlarının boy atıp serpilip daha da güzelleştiğini görüyordu ama bu durum ona mutluluk vermek bir yana dursun, daha da kasavetlendiriyordu. Çoluk çocuk olsalardı, onları dağ başında bırakmak pek o kadar büyük sorun olmazdı. Kaygıları bir kısır döngüye girmişti. Gece gündüz bu saplantıdan kurtulamıyordu. Oigimi yirmi beşine, Nakanokimi ise yirmi üçüne girmişti.

Bu yıl onun için tehlikeli bir yıldı,[219] bu nedenle kendini dinine ibadetine her zamankinden fazla vermişti. Gözü gönlü artık bu dünyada olmadığı için kısa bir süre sonra buradan ayrılacağına kendini inandırmış, önünde uzanan huzur ve sükûnet yolu daha berrak bir hale gelmişti. Fakat onun gözünü arkada bıraktıracak tek şey kızlarıydı.

Etrafındaki insanlardan biri onun hakkında, "Azimli bir insandır" demişti, "Dini çalışmalarında ve ibadetlerinde son derece kararlı ve iradesi güçlüdür. Ama yarın öbür gün sıra ona gelince, acaba o imtihanı nasıl verecek? Bence onları arkasında bırakırken çok zorlanacak."

Prens Hachi gerçekten de çok kaygılıydı. Kızlarına koca olacak adamın mutlaka onun şartlarına uygun biri olması gerekmiyordu. Ama yine de iyi huylu, eli yüzü düzgün, belli bir mevkii olan birini arıyordu. Kızlarına samimiyetle bakıp yokluğunu aratmayacak, onları küçük düşürmeyecek biri olması gerekiyordu. Keşke böyle birini bulabilseydi! Hiç değilse birini hayırlısıyla baş göz edebilseydi ötekini onun yanına verebilirdi. Fakat maalesef şimdiye kadar ciddi niyetli bir damat adayı karşısına çıkmamıştı. Bugüne kadar karşılarına onlara mektup yazan insanlar ve tapınak dönüşü evlerine uğrayan aklı tepesinden bir karış yukarıdaki gençlerden başka kimse çıkmamıştı. Sadece böyle insanlar ilgilenmişti kızlarıyla. Fakat yine de hepsinin kızlarına olan yaklaşımlarında küçümseyici bir tavır vardı. Kuş uçmaz kervan geçmez dağ köylerinde kendi kaderlerine bırakılan kızları pek makbul bulmuyorlardı. Zaten kızlarından da böyle insanlarla muhatap olmamalarını istemiş, onlara karşılık vermelerini yasaklamıştı.

Bir de Niou vardı. Prenseslerle ahbaplık kurmadan içinin rahat etmeyeceğini söylüyordu. Bu hevesi acaba önceki hayatlarından birinde prenseslerle bağ kurduğuna dair bir işaret miydi?

Albay Kaoru, sonbahar gelince Devlet Şurası'nda daha yüksek bir mevkie getirildi. Makamı yükselince dış görünüşü, tavırları ve meşguliyeti de değişmiş, onu devamlı rahatsız eden düşünceleri bariz bir şekilde artmıştı. Yıllardan beri doğumundaki belirsizlik onun kafasını meşgul etmişti. Ama bir kez gerçeği öğrendikten sonra babasının yaşadığı çağı, onun hastalığını ve ölümünü düşünmeye başlamıştı. İçinden devamlı tanrıya yalvarıp yakarmak, tövbe istiğfar etmek geli-

219. O devirde insan hayatındaki bazı yılların tehlikeli geçeceğine inanılırdı. Prens için tehlikeli olan sene ise, Doğu takvimine göre, altmışıncı doğum gününü kutladığı yıl veya altmış birinci yıldı.

yordu.[220] Babasının bütün hikâyesini en ince ayrıntılarına kadar bilen Uji'deki yaşlı kadın onu derinden etkilemişti. Bu kadını hem seviyor hem de onun durumuna çok üzülüyordu. Gayet sessiz bir şekilde, başkalarına hissettirmeden onun için elinden gelen her şeyi yaptı.

Yedinci aydaydılar. Uji'ye gitmeyeli aradan çok uzun bir zaman geçmişti.

Şehre henüz sonbahar gelmemişti ama Otowa dağına vardığında rüzgâr bayağı serin esiyordu. Yakındaki Oyama dağında ise sonbahar kendini ağaç dallarında hissettirmeye başlamıştı. Uji'ye yaklaştıkça dağların durmadan değişen manzarası onu kendinden geçirmişti.

Prens Hachi Kaoru'yu o zamana kadar hiç görmediği bir samimiyet ve sıcaklıkla karşılamıştı. Hiç çekinmeden ona uzun uzun içini döküp dert yandı.

Daha sonra konuyu kızlarına getirerek, "Olur da bir gün bu dünyadan göçersem" dedi, "Fırsat buldukça kızlarımı görmeye gel, onların ihtiyaçlarını karşıla ve bu kızları hiçbir zaman unutmayacağın, ihmal etmeyeceğin insanların arasına koy."

"Efendim, bu konuyu zaten bundan önce birkaç kez gündeme getirmiş bulunuyorsunuz. Her seferinde söz verdiğim gibi onları hiçbir zaman unutmayacağım, devamlı aklımdalar. Yalnız lütfen benden pek fazla bir şey beklemeyiniz. Daha önce de söylediğim gibi ben bu dünya ile olan rabıtasını sağlığında kesmek isteyen insanlardan biriyim. Bunu gerçekleştirmek için de çok az vaktim kaldı. Böyle bir durumda kızlarınıza ne kadar yardımcı olurum bilemiyorum. Sağken tek dileğim inzivaya çekileceğim günü görebilmek. Bu yüzden büyük sorumluluklar almak istemiyorum. Ancak, dünya işleriyle uğraştığım müddetçe onlar için elimden gelen her şeyi yapacağım, bu konuda size tekrar söz veriyorum."

Prens bu sözleri duyunca oldukça rahatlamıştı. Gece geç saatlerde bulutları delerek geçen mehtap, berrak ışığıyla batıdaki tepeleri aydınlattı. Prens manzaraya bambaşka bir yücelik katan dualarını okuyup bitirdikten sonra eski anılarından bahsetmeye başladı.

"Bu sıralar sarayda işler nasıl gidiyor? Böyle sonbahar gecelerinde insanlar eskiden İmparator Hazretleri'nin kabul salonunda konserler için toplanırdı. Ünlü müzisyenler gelir, ellerinden gelenin en iyisini yapardı. Fakat ben bunları yine de çok resmi bulurdum. Asıl görülmeye değer olan şey, saraydaki kadınların ana salonda bir araya gelip bir taraftan sohbet ederken, bir taraftan da aralarında kıyasıya bir rekabetin bulunmasıydı. Daha sonra saraya bir sessizlik çökerdi. İşte o zaman asıl güzel müziği dinlerdiniz. Bunlar gözdelerin, cariyelerin ve İmparator'un hanımlarının bulunduğu yerlerden gelen çalgı sesleriydi. Her müziğin anlatmak istediği bir şey vardı."

---

220. Kaoru burada hem babasına cenaze töreni düzenleyemediği ve iyi bir evlat olamadığı için hem de babası zina işlediği için tövbe etmektedir.

"Kadınlar çok sorunlu yaratıklardır. Sana bir anlık zevk yaşatır, fakat hiçbir şey veremez. Verseler bile verdikleri şeyin içi boştur. Bunlar devamlı etrafa nifak tohumları saçar. Bu yüzden kadın kısmının günahı ağırdır. Bir çocuğun baba için ne kadar büyük bir yürek yarası olduğunu hiç düşündün mü? Bak, erkek evladın varsa rahatsın. Ama ya kızın varsa? O zaman baba olarak yandın! Çünkü eninde sonunda dert babası olursun. Aslında hiç üzülmeyeceksin. Onları ümitsiz bir vaka olarak kabul edeceksin, o zaman rahat edersin. Ama baba kalbi bu, babalar yine her şeye rağmen kızlarının üzerine titrer."

Sekizinci Prens kendi kişisel kaygılarını genel anlamda dile getirdiği için Kaoru can kulağıyla onu dinlemiş ve söylediği her kelime için büyük bir içtenlikle onun duygularını paylaşmıştı. Ama artık konuyu değiştirmenin zamanı geldiğini düşündü.

"Efendim, siz benim dünya görüşümü biliyorsunuz. Hayatım boyunca hiçbir sanat dalıyla doğru dürüst ilgilenemedim, müzik hariç! Onun da ne kadar lüzumsuz bir uğraş olduğunu biliyorum, ama vazgeçemiyorum. Üstelik önümde örnek alabileceğim havariler bile var. Biliyorsunuz, Buda'nın müritlerinden[221] biri müzik sesini duyunca duramaz, kalkar dans edermiş."

Kaoru ayrıca daha önce burada duymuş olduğu güzel koto müziğini bir kez daha dinlemek istediğinden bahsetti. Prens böyle bir müzik dinletisinin Kaoru'yu kızlarıyla tanıştırma konusunda iyi bir başlangıç olabileceğini düşündü. Hemen kalkıp prenseslerin bulunduğu odaya gitti ve onlardan koto çalmalarını istedi. Biraz sonra Kaoru'nun kulaklarına çok hafif, yumuşacık bir müzik sesi gelmeye başlamıştı. Ufuk, gurup vaktinin kızıl renklerine bürünürken, hiçbir insan sedasının bulunmadığı devasa sessizliğin ortasına aniden geliveren bu ezgilerle Kaoru vecd içine girer gibi oldu. Fakat hepsi o kadardı, prensesler daha fazla çalmak istemedi.

Babaları, "Benden bu kadar çocuklar. Sizleri tanıştırmak için elimden gelen her şeyi yaptım. Önünüzde yaşanacak daha nice yıllar var. Gerisi sizlere kalıyor" diyerek ibadet odasına doğru yürüdü. Giderken dudaklarından aşağıdaki dizeler dökülmüştü:

"Ben buradan gidersem kalmaz şu köhne mekân,
Ama senin sözün var destek beklerim her an.

"İçimde sanki bir daha hiç görüşemeyecekmişiz gibi bir his var" derken gözyaşlarına boğulmuştu. Kaoru ona cevap verdi:

---

221. Burada adı anılan kişi, Buda'nın on büyük müridinden biri olan Kāşyapa'dır. Bu olaydan, Tendai mezhebinin Çin'de yazılmış olan *Hokke mongu* ya da *Fa-hua-wên-chü* adlı yapıtlarında bahsedilmektedir.

"Sözüm söz vaadimden, bir sapma olmaz asla,
Bu köhne mekânınız, çökmeyecek zamanla."

Kaoru şiirini okuduktan sonra devam etti: "Bu sıralarda şehirde güreş turnuvaları var. Müsabakalar beni bir müddet meşgul edecek. İşlerim biter bitmez sizi tekrar ziyarete geleceğim."

Prens ibadet etmek için oradan ayrılınca Kaoru Bennokimi'yi başka bir odaya çağırarak ona daha önce bahsettiği hikâyenin ayrıntılarını uzun uzun anlattırdı ve can kulağıyla dinledi. Daha sonra oradan prenseslerin bulunduğu bölüme geçti. Şafak vakti odayı dolduran ay ışığı Kaoru'nun mükemmel hatlarını[222] ortaya çıkarmıştı. Prensesler panjurların ve perdelerin arasından sessizce onu seyrediyordu. Çok genç insan görmüşlerdi ama bu onlardan hiçbirine benzemiyordu. Konuşurken son derece ciddi bir hali vardı. Oigimi bazı sorularını atlamakla birlikte bazılarına cevap verdi. Kaoru o sırada arkadaşı Niou'yu ve onun kızlara nasıl göz açıp kapatıncaya kadar tutuluverdiğini anımsamıştı. Neden Kaoru Niou'dan veya etrafındaki insanlardan bu kadar farklıydı? Babaları göz göre göre kızlarının ikisini de ona sunmuştu. Niçin herkes gibi davranmamış, bu teklifin meyvelerini toplamamıştı? İsteseydi pekâlâ kızlardan biriyle evlenebilirdi. İkisi de akıllı, zeki ve anlayışlı insanlardı. Böyle olduklarını bu geceki sınavı geçerek ortaya koymuşlardı. Bahar çiçekleri, sonbahar yaprakları gibi konulardan bahsederken ne kadar hassas oldukları belli oluyordu. Yavaş yavaş bu kızları sanki kendi mülküymüş gibi düşünmeye başladı. Bir başkasının eline düşecek olurlarsa çok yazık olurdu.

Gün doğmadan şehre dönmek üzere yola koyulduğunda Sekizinci Prens'i ve onun ölüme çok yakın olduğu şeklindeki kuruntularını düşünüyordu. Saraydaki işlerini yoluna koyar koymaz mutlaka buralara dönmesi gerekiyordu.

Niou ise bu sıralarda prensesleri düşünüyordu. Sonbahardaki yaprak dökümü onun Uji'yi tekrar ziyaret etmesi için iyi bir bahane olabilirdi. Prenseslere yazmaya devam etti. Bu tür yazışmalarda kötü bir taraf göremeyen prensesler zaman zaman onun mektuplarına cevap vermeyi ihmal etmiyordu.

Sonbaharın ortalarına doğru prensin kasveti daha da derinleşmişti. İbadetlerini daha rahat yapabilmek için daha sakin bir yere çekilme kararı aldı. Ayrılmadan önce kızlarına uzun uzun öğütler verdi.

"Her canlı zamanı geldiğinde buradan ayrılacaktır; dünyanın ahvali böyle. Bundan kimse kaçamaz. Fakat yanınızda acıyı paylaşacak birisi olduğu zaman acıya katlanmak daha kolay oluyor. Sizi geride yalnız bırakacağımı bile bile bu dünyadan ayrılmanın benim için ne kadar zor olduğunu anlatmak istiyorum ama ke-

---

222. Bu sırada, odanın içinde bulunan prensesler panjurların arasından bütün bedeni ay ışığıyla aydınlanmış Kaoru'yu görebilmektedir.

limeler kifayetsiz kalıyor. Artık bunu sizin hayal gücünüze bırakıyorum. Ama bu dünya ile olan nefsani bağlarımdan dolayı öbür dünyanın karanlıklarında serseri bir ruh gibi dolaşmak istemiyorum. Sizinle geçirdiğim zamanlarda bile aslında ben bu dünyadan uzaktım; o yüzden ben gittiğimde ne yapmanız gerektiğini söylemek bana düşmez. Ama unutmayın ki babanızdan başka düşünmeniz gereken bir de anneniz var. Lütfen merhum annenizin yüzünü kara çıkarmayın. Yarın öbür gün tırnağınız bile olamayacak bir erkek çıkıp dil dökerek sizi bu dağlardan alıp götürmeye kalkışabilir. Bu insan tamamen güvenebileceğiniz samimi biri olmadıkça sakın bu iltifatlara kanmayın. Diyelim ki karşınıza iyi bir kısmet çıkmadı, en kötü ihtimalle burada yaşamaya devam edersiniz. Zaten burada doğdunuz. Bir kere karar verdiniz mi yıllar öylece akıp gidecektir. Bu iğrenç dünyanın rezilliklerinden uzak yaşamak erkeklerden çok kadınlar için daha hayırlıdır."

Prensesler geleceği düşünemeyecek kadar masum ve cahildi. Gerçekten de babaları bugün ölse yarın ikisi de sudan çıkmış balığa dönerdi. Babalarının bu kasvetli ve meşum sözleri prensesleri çok acı bir kararsızlık içinde bırakmıştı. Babaları çoktan bu dünyadan vazgeçmişti. Fakat yıllar yılı onunla birlikte yaşayan kızları için aniden veda vaazı dinlemek çok zor gelmişti. Kuşkusuz, babaları böyle bir şeyi onları üzmek için kasten yapmamıştı ama yine de kızlar bir burukluk hissetmekten kendilerini alamadı.

Sekizinci Prens ayrılmadan önceki akşam sağa sola gidip gelerek etrafı büyük bir dikkatle inceledi. Uji'deki evini başlangıçtan beri hep geçici bir mekân olarak görmüş, bütün zamanı burada çabucak geçip gitmişti. Sanki etrafındaki her şey ona dünyadaki bağlarından uzak kalmasını telkin etmişçesine Prens kendini devamlı ibadete adamıştı. Gelecek hakkında çok seyrek düşünüyordu. Kızları o kadar yalnızdı ki... O öldükten sonra nasıl hayatta kalacaklardı, hayatlarını nasıl idame ettireceklerdi?

Evdeki yaşlı kadını çağırarak onunla görüştü.

"Senden son olarak bir şey rica edeceğim. Kızları sana emanet ediyorum. Onlar için elinden gelen her şeyi yap. Sıradan bir ailenin dağılıp gitmesi, ocağının sönmesi başkaları için o kadar da önemli bir olay değildir. Fakat seçkinler, herkesin her zaman gözünün önünde bulunan soylular için aynı şeyi söyleyemeyiz. Onların rezilane bir şekilde kaybolup gitmesi çok acıdır. İnsanların çoğu zaten mutsuz ve zavallı bir hayat yaşar. Bu insanlar hizmetini gördükleri eve sadakatle bağlanır, o evin geleneklerini saygıyla devam ettirecek olursa hem kendi vicdanlarını rahatlatır hem de başkalarının gözünde takdir kazanırlar. Herkes refah içinde yaşayıp heyecanlı bir hayat geçirmek ister. Fakat sizden rica ediyorum, siz siz olun maddiyatın cazibesine kanarak bu kızların kötü bir izdivaç yapmalarına asla izin vermeyin."

Ay ışığı şafakta kaybolurken kızlarıyla helalleşmeye gitti. "Ben öldükten sonra kimsesiz bir garip kuş gibi bir kenara çekilmeyin. Kendinize bir meşgale bu-

lun, o zaman mutlu olursunuz. İnsan dünyada her istediğine sahip olamaz. Bizim halimiz ne olacak diye kendinizi yiyip bitirmeyin."

Manastıra doğru yola koyulduktan sonra sık sık dönerek arkasına baktı.

Bütün bu öğütlere rağmen kızlar daha şimdiden kendilerini yapayalnız hissetmeye başlamıştı. Kızlardan biri şu veya bu nedenle evden ayrılacak olursa diğeri ne yapacaktı? Dünyada hiç kimse güvence içinde değildi. Bir gün birbirlerinden ayrılacak olurlarsa halleri nice olurdu? Yıllar boyunca kâh gülmüşler kâh ağlamışlar, kimi zaman eğlenip kimi zaman kara kara düşünerek hep birlikte kardeş kardeş yaşayıp birbirlerini teselli etmişlerdi. Hayatları böyle gelip geçmişti. Ama birbirlerinden hiç ayrılmamışlardı.

Çile müddetinin dolduğu günün sabahı prensin eve dönmesi gerekiyordu. Ama prens ortalıkta görünmedi. Akşamleyin mektubu geldi. "Üzerimde sabahtan beri bir halsizlik var. Galiba üşüttüm. Neyse, burada hastalığımla ilgileniyorlar. Sizi çok göresim geldi."

Kızlar hem şaşırmış hem de korkmuştu. Acaba babalarının durumu çok mu ciddiydi? Hemen içi pamuk astarlı kışlık giysiler gönderdiler. Aradan iki üç gün geçtiği halde babalarının durumunda hiçbir iyileşme yoktu. Daha sonra bir haber daha geldi. Babaları hastalığının pek fazla ciddi olmadığından bahsediyor, kendisini birazcık iyi hisseder hissetmez hemen eve döneceğini söylüyordu.

Hastalığı boyunca manastırda prensin yanından hiç ayrılmayan başrahip bu soylu münzevinin dünya ile olan son bağlarını koparması için ona yardımcı olmaya çalışıyordu. "Efendim, bu son derece sıradan bir hastalıktır ama sizin ebediyete uzanan son yolculuğunuzun başlangıcı da olabilir. Hal böyleyken niçin durmadan kızlarınız için endişeleniyorsunuz? Hepimizin alın yazısı bir değil, herkes kendi kaderini yaşar. Böyle bir zamanda başkaları için üzülmenin hiç kimseye bir faydası yoktur." Başrahip bu şekilde konuşarak onun dünya ile olan son rabıtalarını da gevşetmeye çalıştı. "Kusura bakmayınız ama sizin bu halde manastırdan ayrılmanıza asla izin veremem."

Sekizinci ayın son haftasıydı. Sonbahar semalarının en kasvetli olduğu zamanlardan biriydi. Prensesler her gün devam eden bu sisli ve kasvetli havada iç çekerek dövünüp duruyorlardı. Sabahın alacakaranlığında ay gökyüzünde parlarken nehrin berrak suları etrafa pırıl pırıl ışıklar saçıyordu. Dağa bakan panjurların hepsini kaldırmışlardı. Prensesler pencereden dışarıyı seyrederken manastırın çan sesleri zayıf da olsa oralara kadar gelerek şafak vaktini haber veriyordu.

Çok geçmeden ağlamaktan gözleri kan çanağı gibi olmuş bir haberci geldi. Prens o gece vefat etmişti.

Babaları bir an bile prenseslerin aklından çıkmamıştı. Ama bu acı haberi duyunca dehşete düştüler. İçine düştükleri bu şaşkınlık anında ağlayamadılar bile. Perişan bir halde secdeye kapanarak şaşkınlıklarının geçmesini beklediler. Yakınla-

rı ölüm döşeğindeyken son nefesinde onun yanında bulunan sıradan insanlar bile daha şanslıydı. Prensesler ise günlerden beri babalarını görememiş, o hasta halinde başucunda olamamışlardı. Bu nedenle onların hissettikleri kaybetme duygusu herkesinkinden daha büyük, daha yoğundu. Feryatlarıyla yeri göğü inletseler de acıları son bulmayacaktı. Her ne kadar babalarının vefat ettiğini bir türlü kabul etmeseler bile bundan sonra ne yapacaklarını düşünüyorlardı. Prens dönüşü olmayan bir yola girmişti ama eninde sonunda herkes bir gün aynı yoldan yürüyecekti. Ağlamak, sızlanmak bu acı gerçeği hiçbir zaman değiştirmeyecekti.

Yıllar önce planlandığı gibi cenaze törenini başrahip yönetti. Prensesler, "Son nefesinde yanında değildik, hiç değilse bize onun naaşını gösterin" diye başrahibe haber göndermişti. Başrahip de onlara, "Göreceksiniz de elinize ne geçecek?" şeklinde bir haber gönderdi. Başrahip, prense hep bir gün gelip kızlarını göremeyeceği ve bu gerçeğe alışması gerektiği şeklinde telkin vermişti. Şimdi de prenseslerin bu gerçeğe alışması gerekiyordu. Onlar da şimdi kalplerine söz geçirip babalarıyla olan bağlarını kopartmalı ve hayatlarına öyle devam etmeliydi. Kızlara Prens'in manastırdaki son günlerini anlatınca başrahibin babalarına karşı takındığı yobazca tavırdan hiç hoşlanmamışlardı.

Babalarının uzun zamandır en büyük arzusu kafasını kazıtıp gerçek bir rahip olmaktı. Kızlarına göz kulak olacak birini bulamadığı için onları öyle kendi halinde bırakamazdı. Ama bu durum günler geçtikçe onu ayrılmak istediği dünyaya bağlayan bir bağ, keder dolu hayatında onun için bir teselli kaynağı olmuştu. Sonuç olarak ne son yolculuğuna çıkan prens ne de geride kalan kızları bu ayrılıktan memnun kalmıştı.

Kaoru'nun içini acı ve pişmanlık kaplamıştı. Prensle baş başa bir gece daha geçirebilecek olsaydı onunla konuşacak o kadar çok şeyi vardı ki... Dünya ve hayat ne kadar faniydi. Kafasını devamlı bu düşünceler işgal ettiğinden sicim gibi akan gözyaşlarını durdurmak için hiçbir gayret göstermedi. Prense son kez söyledikleri doğruydu, bir daha belki görüşemeyiz demişti ve öyle oldu. Fakat Kaoru yıllar içinde kendini bu dünyanın ne kadar değişken olduğuna, gecenin gündüz gündüzün gece oluşuna o kadar alıştırmıştı ki, "Dün mü olur, yarın mı olur?"[223] sorusunu kendine hiç sormamıştı. Başrahip ve prenseslere uzun ve ayrıntılı mektuplar gönderdi. O zamana dek hiç kimseden taziye mektubu almamış olan prensesler derin acılar içinde matem tutmalarına rağmen Kaoru'nun bu nezaketini çok takdir etti. Onları bu acılı günlerinde yine yalnız bırakmamıştı. İnsanın atasını kaybetmesi kolay değil; bu kızlar şimdi dünyada yapayalnız, kimsesiz kaldı. Onlar için çok zor bir du-

---

223. Ariwara Narihira, *Kokinshū* 861:

Bu yol öyle bir yol ki, herkes birgün gidecek,
Dün m'olur yarın m'olur, kim nereden bilecek?

rum diye düşünüyordu Kaoru. Akıllıca davranarak, dinsel törenlerin aksamadan yürümesi için rahibe çok önceden yeteri kadar bağış ve erzak göndermişti. Daha sonra konaktaki yaşlı nedimelerle temasa geçmiş, evdeki cenaze töreni için gereken her şeyi temin etmişti.

Artık günler prensesler için uzun kara bir gece gibiydi ve sonunda dokuzuncu ay da gelmişti. Dağın manzarası herkesi sırılsıklam eden yağmurları sanki davet ediyor gibiydi. Bazen prensesler gözyaşları içinde kendilerini öylesine kaybediyordu ki düşen yaprakların ve kuduran nehir sularının şelaleler gibi akan bu yaşlara karışıp tek bir ırmak haline geldiğini sanırdınız.

Evdeki kadınlar kızların dikkatini başka yöne çekip acılarını bir nebze bile olsa unutturmaya çalışıyordu. "Hanımlar lütfen ağlamayın, bu kadar gözyaşı dökecek olursanız ecelinizden evvel öleceksiniz. Hayat çok kısa, böyle üzülmeye değmez."

Sadece manastırda değil konakta da anma törenleri düzenlenmiş, rahipler görevlendirilmişti. Evdekiler ve evi ziyaret edenler merhum prensin bir zamanlar dua edip tefekküre daldığı sunağın önünde durup dinlenmeden ilahiler okuyor, zikirler çekiyor, yas tutuyordu.

Niou'dan da onlara mektuplar gelmişti ama kızlar bunlardan hiçbirine cevap verecek durumda değildi.

Niou kendi kendine, "Benim arkadaşım farklı muamele görüyor. Neden beni adam yerine koymuyorlar?" derken çok acı çekiyormuş gibi bir hali vardı.

Sonbahar yapraklarının sarardığı bu mevsimde Uji Konağı'nın şairane duygular için en mükemmel esin kaynağı olacağını düşünmüştü Niou. Fakat ne yazık ki şu geçirdikleri hüzünlü dönem şimdilik bu iş için hiç uygun değildi. Matem[224] müddetinin ilk devresinin sona erdiğini düşünerek Uji'ye çok uzun bir mektup yazmıştı. Tuttukları yasa, döktükleri gözyaşına hiç değilse bir ara vermeleri gerektiğini düşünmüştü. Serin bir yağmurlu akşamda gönderdiği mektubuna aşağıdaki dizeleri de eklemişti:

"Hayat nasıl geyiklerin böğürdüğü tepelerde?
Gözyaşından şebnem oldum akşamlarda dağ gülünde."

Böyle bir gün batımında duyduğum hüzne nasıl kayıtsız kalabildiğinizi anlayamıyorum. Sonbahar, kuruyan Onoe yaylasına[225] bambaşka bir keder veriyor.

---

224. İlk matem döneminin genellikle 49 gün sürdüğü söylenmektedir. Fakat bu uzun müddet bazı kronolojik olayların anlaşılmasına engel oluyor. Bu müddeti 30 gün olarak düşünmek gerekiyor.

225. Prens Tomohira, *Shinsenzaishū* 526:

Solmuştur dağ gülleri Onoe yaylasında,
Güzün geyikler yaşar kuruyan bozkırında.

Oigimi "Prens haklı" dedi kız kardeşine, "Mektuplarını biriktiriyoruz biriktiriyoruz dağ gibi oluyor ve cevap vermiyoruz. Kim bilir bizi ne kadar duygusuz ve görgüsüz buluyordur. Şuna bir şeyler yaz."

Babasını kaybetmenin verdiği acıyla geçirdiği günlerin ardından fırçayı tekrar eline alıp yazı yazmayı becerebilecek miydi Nakanokimi? Nasıl da onları ezip geçmişti o zalim günler! Gözleri bulutlanmıştı, mürekkep taşını bir kenara itti.

Çisil çisil ağlarken "Yapamayacağım abla, ısrar etme" dedi, "Bugünlere kadar geldik diye acım bitsin, öyle mi istiyorsun? Hayır abla, hayır, babam aklıma geldikçe boğazıma bir şeyler düğümleniyor." Oigimi kız kardeşinin durumunu anlayabiliyordu, daha fazla üstüne gitmedi.

Niou'nun mektubunu getiren ulak şehirden akşama doğru ayrılmış, gecenin geç vakitlerinde Uji Konağı'na ulaşmıştı. Adamı bu saatte nasıl geri gönderebilirlerdi? Haberciye gece orada kalmasını söylediler. Ama adam geri dönmesi gerektiğini söyleyerek oradan ayrıldı.

Oigimi'nin de aslında içinden hiçbir şey yazmak gelmiyordu ama ulağı orada daha fazla tutamazlardı. Fırçayı eline alarak bir şiir yazıp adamın eline verdi:

"Gözyaşı bulutları sardı bak köyümüzü,
Geyikler paylaşıyor burada hüznümüzü."

Koyu renkli bir kâğıdın üzerine karanlıkta yazmıştı bu şiiri. Böyle bir durumda hiç kimseye şirinlik taslayacak hali yoktu. Satırları düzgünmüş, temizmiş onu hiç ilgilendirmiyordu. Fırça kendi bildiğine kâğıdın üzerinde kaydı gitti. Sonra da kâğıdı katlayıp basit bir zarfın içine koyarak adama verdi.

Fırtınalı, simsiyah, korkunç bir geceydi. Haberci, Kohata'nın ıssız topraklarından geçerken çok tedirgin olmuştu. Fakat Niou'nun adamlarının arasında kuru gürültüye pabuç bırakan bir kişi bile yoktu. Ulak, atını mahmuzlayarak en yoğun çalılıkların arasından bile rüzgâr gibi geçip çok kısa zamanda Niou'nun konağına ulaşmıştı. Tepeden tırnağa sırılsıklam adamı karşısında görünce kıymetini anlamış, onu hemen özel bir şekilde ödüllendirmişti.

Kâğıdın üzerindeki el yazısı çok garipti, daha önce gördüklerinden çok farklıydı, daha olgun, daha birikimli, daha anlayışlı bir insanın elinden çıkmışa benziyordu. Acaba bunu prenseslerden hangisi yazmıştı. Niou mektubu uzun uzun incelerken bunları düşünüyordu. Gece geç vakitlere kadar uyuyamadı.

Evdeki kadınlar Niou'nun niçin geç vakitlere kadar uyumadığını anlamıştı. Cevap beklemiş, sonunda onu da almıştı. Hâlâ uyumayıp mektuba baktığına göre bu insan onun için çok önemli birisi olmalıydı. Uykusu gelen ve yatmak için can atan kadınlar fısıl fısıl böyle konuşuyorlardı.

Niou sabahleyin erkenden uyanarak akşamki mektuba cevap yazmaya başladığında her tarafta hâlâ yoğun bir sis vardı.

"Ceylan meler siste, eşi kaybolmuş meğer,
Böyle acı feryada nasıl duyulmaz keder?[226]

"Benim feryatlarımsa taş yürekleri deler."

Oigimi, mektubunu aldıktan sonra kardeşiyle birlikte Niou'nun durumunu irdelemeye başlamıştı. "Bu adama sıcak davranacak olursak bir gün başımıza bela olacağını sanıyorum. Eskiden bizi koruyan bir babamız vardı. Keşke ondan önce ölebilseydik. Ama o gitti, biz hâlâ buradayız. Hayatının sonuna kadar o hep bizi düşündü, şimdi de bizim onu düşünmemiz lazım. En ufak bir yanlış adımımız onun ruhunu taciz edecektir." Oigimi kesinlikle cevap verme taraftarı değildi. Ama yine de Niou'ya çoğu erkeğe baktığı gözle bakmıyordu. El yazısı ve seçtiği kelimeler, en gelişigüzel olduğu zaman bile özgündü, zarifti. Şimdiye kadar erkeklerden fazla mektup almamış olsa bile çoğundan üstün olduğunu kesinlikle söyleyebilirdi. Ama böyle ince mektuplara dahi cevap yazmak onun gibi bir hanımefendiye yakışmazdı. Bütün dünya ona karşı çıksa bile kararı kesindi; babası onu bir dağ rahibesi gibi büyütmüştü ve o da ömrünü öyle tamamlayacaktı. Hiç kimsenin onun işine burnunu sokmaya hakkı yoktu.

Öte yandan, Kaoru mektuplarını öyle içten bir dille yazıyordu ki ona istediği gibi cevap verebiliyordu. Matemin en yoğun dönemi olan kırk dokuz gün geçer geçmez Kaoru onları ziyarete gitti. Prensesler hâlâ Uji Konağı'nın doğu kısmındaki odada normal zeminden daha aşağıda kalan bir yerde koyu renkli kıyafetler içinde yas tutmaya devam ediyordu. Kaoru kızlara haber göndermek için Bennokimi'yi çağırttı. Karanlık dünyaları içinde kendilerinden geçmiş ibadet etmekte olan prensesler birdenbire gelen ışık ve koku karşısında hem çok şaşırmış hem de gözleri kamaşmıştı. Aydınlık ve koyu giysileri tam bir zıtlık içindeydi. Ne cevap vereceklerini bilemiyorlardı.

"Niçin bana hâlâ sanki bir yabancıymışım gibi davranmaya devam ediyorsunuz? Babanızın son vasiyetini unuttunuz mu yoksa? Konuşmalarımız hep böyle tek taraflı olacak olursa babanızın dileklerini yerine getirmede güçlük çekebilirim. Hem ben insanlarla üçüncü kişiler aracılığıyla konuşmayı ne severim ne de böyle bir şeye alışkınım. Araya birileri girince kafam karışıyor." Kaoru bunları söylemişti.

Oigimi sonunda birkaç söz etmeyi başarabildi. "Belki sizin üzerinizde sanki yaşıyormuşuz gibi bir izlenim bırakıyor olabiliriz ama ne yazık ki biz şu anda galiba hiç uyanamayacağımız bir rüyanın içinde dolaşmaktayız. Hâlâ gün yüzüne

---

226. Ki no Tomonori, *Gosenshū* 372:
Meleyen ceylan değil, benim dertli can evim,
Ben de güzün o siste sevgilimi kaybettim.

çıkmaktan nefret ediyoruz. Taraçaya kadar bile gidecek halimiz yok. Bizden yapamayacağımız şeyleri istemeyiniz."

"Babanıza olan sonsuz sadakatinizi takdirle karşılıyorum. Tabii ki bu karanlık odadan birdenbire güneşin ya da ay ışığının altına çıkıp dolaşmanız doğru olmaz. Ben uzaklardan sizi görmek, size yardım etmek için geldim. Ama siz böyle davranınca ne yapacağımı şaşırıyorum. Şu anda üstünüze abanan derin kederden sizi hiç değilse bir an için uzaklaştırabilirsem çok memnun olacağım" dedi Kaoru.

Evdeki kadınlar bunun üzerine "Efendim bakınız, Kaoru Hazretleri size ne kadar güzel şeyler söylüyorlar. En kederli ve acı gününüzde size yardım etmek, sizi teselli etmek istiyorlar" diye prenseslere olumlu telkinlerde bulundular.

Oigimi, bütün itirazlarına rağmen yavaş yavaş kendine gelmeye başlamıştı. Kaoru'nun şimdiye dek onlara nasıl iyi davrandığını ve yıllarca hatır sayıp dere tepe aşarak Uji gibi böyle kuş uçmaz kervan geçmez bir yere nasıl onları ziyarete geldiğini hatırladı. Kaoru'nun yanına biraz daha yaklaştı. O da büyük bir nezaket ve içtenlikle Oigimi'ye onların en kederli günlerinde nasıl acılarını paylaştığını, babalarına ne sözler verdiğini anlattı. Davranışları ısrarcı olmadığı için Oigimi onun yanında hiçbir baskı ve endişe hissetmedi. Ama yine de onunla hiçbir zaman aileden biriymiş gibi samimi olamamıştı. Zihni tekrar bulanır gibi oldu. Son birkaç hafta içinde Oigimi onun desteğine ihtiyacı olduğunu aklından geçirmişti. Evet, şimdi ona ne kadar acı verse de bunları düşünmüştü. Nutku tutuldu. Kaoru, kızın bu kısacık konuşmasından acısının hâlâ küllenmediğini anlamış ve ona karşı duyduğu merhamet daha da artmıştı. Perdenin arasından Oigimi'nin üzgün yüzünü görebiliyordu. Onun bu hali günlerini nasıl büyük bir kasvet ve hüzün içinde geçirdiğini daha çarpıcı bir şekilde ortaya koyuyordu. Kaoru bir sonbahar şafağında belli belirsiz gördüğü silueti düşündü.

Kendi kendine konuşurcasına ağzından şu dizeler döküldü:

"Baktım ki bozkırlarda bütün renkler kararmış,
Karalar bağladığın matemi hatırlamış."

Oigimi cevap verdi:

"Yas cübbemin kül rengi gözyaşımı saklıyor,
Ama bana dünyada sığınak bırakmıyor.

"Yas cübbemin kumaşından..."[227]

---

227. Tadamine babasının ölümü üzerine aşağıdaki şiiri yazmıştır; Mibu Tadamine, *Kokinshū* 841:
Yas cübbemin kumaşından kopartarak bir ipi,
Akan gözyaşlarımı dizerim inci gibi.

Oigimi sesi titreyerek bunları söyledikten sonra daha fazla devam edemeyip cümlesini tamamlayamadan hemen odasına çekildi.

Prensesi tekrar çağırmanın uygun olmayacağını düşünen yaşlı Bennokimi, hanımının yerine Kaoru ile kendisi konuşmaya başladı. Belki insan olarak Oigimi'nin yerini tutamazdı ama ailenin dünü ve bugünü hakkında bildiği pek çok acıklı hikâye vardı. Olayların hepsine bizzat şahit olmuştu. Kaoru onu insana bıkkınlık veren öteki bunak ihtiyarlarla bir tutamazdı.

"Genji Hazretleri öldüğünde ben henüz ufacık bir çocuktum" dedi Kaoru. "Dünyadaki acılara ilk kez o zaman merhaba dedim. Büyüdükçe anladım, rütbe, makam, mevki, ikbal hiçbir şeymiş. Hiçbir şey! Burada Uji'de, huzur içinde yaşayan Prens Hazretleri birdenbire aramızdan ayrılınca, her şey buraya kadarmış dedim kendi kendime. Ve o zaman dünyanın ve insanların faniliği hakkında son söz sanki söylenmiş gibi geldi bana. Ben de bu dünyadan kaçıp inzivaya çekilmek, her şeyi tamamen arkada bırakmak istedim. Bana şimdi kalkıp da prensesler, bu dünyada kalman için sana bir mazeret vesilesi oluyor diyebilirsin. Ama benim Prens Hazretleri'ne verilmiş bir sözüm var ve bu sözümden asla dönemem. Bir de yıllar öncesine ait senin bana anlattığın bir hikâye var. Ne zaman onu düşünsem elime geçecek ilk fırsatta bu dünyadan feragat etmem gerektiğini hatırlatıyor bana."

Kaoru bunları söylerken gözyaşları içindeydi. Yaşlı kadın da hıçkırıklara boğulduğu için hiç cevap veremedi. Tıpkı babası gibiydi! Bütün unutulmuş anıları, çektiği yeni acıları gölgede bırakarak tekrar canlanmıştı zihninde. Fakat bunlardan Kaoru'ya bahsetmemeliydi.

Bennokimi her ne kadar başkalarına hizmet eden bir kadın olsa da sıradan birisi değildi: annesi Kashiwagi'nin dadısıydı, Devlet Şurası'nda müfettiş[228] olan babası ise prenseslerin annesinin amcasıydı. Babasının ölümünden sonra başkente dönen Bennokimi tekrar uzak diyarlara gittiği için eski efendisi Kashiwagi'nin ailesiyle ilişkisi kopmuştu. Daha sonra, kızların babası Sekizinci Prens'ten aldığı davete icabet ederek gelip onların hizmetine girmişti. Devamlı başkalarının hizmetinde olduğu için hayatta çok başarılı bir insan olduğu söylenemezdi. Fakat prens onda bir ışık görmüştü, zevk sahibiydi, boş bir kadın değildi. Bu nedenle prens Bennokimi'yi kızlarının başına mürebbiye tayin etti. Gece gündüz kızlarla birlikte olup zamanla onların en yakın dostu haline gelse de Kashiwagi ile ilgili eski bir sırrı vardı ki bunu her zaman kendisine sakladı. Fakat Kaoru yaşlı insanların çenelerini tutamadığını bildiği için kadından birazcık kuşkulanıyordu. Bildiklerini her önüne gelene anlatmayabilirdi ama yaşlı kadınların bazı şeyleri istemeden de olsa ağzından kaçırdıklarını herkes bilirdi. Yaşlı kadının bil-

228. *Sachūben.*

diklerini gitgide kabuklarına daha çok çekilen prenseslere anlatmış olmasından korktu. Onlar, hiç kimseyle görüşmedikleri için böyle bir şeyi nasıl olsa kimseye anlatmazlardı.

Artık Uji'de bir gece daha kalmak istemiyordu. Yola çıkmak için hazırlanırken, prense yaptığı son ziyareti hatırladı. Prens sohbetlerinin son görüşmeleri olabileceğinden bahsettiğinde Kaoru'ya şaka gibi gelmişti ama gerçekten de son görüşmeleri olmuştu. Kaoru, yarınlardan emin, büyük bir zevkle Prens'i dinlerken onu bir daha göremeyeceğini hiç aklına getirmemişti. Sonbahar işte yine aynı sonbahardı! Prens kısa bir zaman önce gözden kaybolmuştu, kim bilir nerelerdeydi. Çok sade bir yaşam sürmüştü. Gösterişten uzak olan evi çevredeki evlerin en sadesiydi; temizdi, basit ama zevkli bir görünüşü vardı. Dini ibadetler için kullanılan eşyalar hâlâ yerli yerindeydi. Ancak evde bir içeri bir dışarı koşuşturan rahipler, prensin kızlarına sunakta kullanılan kutsal eşyaları ve ikonları manastıra götüreceklerini bildirdiler. İşte, rahiplerin etrafta koşuştururken bu yalnız evin içinde yarattıkları heyecan da son bulmuştu. Bundan sonra prensesler koca konakta kendi başlarına ne yapacaklar diye düşünüyordu Kaoru.

Adamlarından birinin çok geç olduğunu söylemesiyle hüzünlü düşüncelerini bir kenara bırakıp ayağa kalktı. Tam o sırada yabani bir kaz sürüsünün başının üzerinden uçarak geçtiğini gördü.

"Bulutlarla kaplanan sonbahar semasında, bakıyorum uçuyor, işte yaban kazları.

Düşündürüyor bana düşlerim arasında, insan ne kadar fani, beyhude çabaları..."[229]

Kaoru şehre dönünce Niou'ya uğradı. Sohbetleri hemen Uji'deki prensesler üzerine odaklandı. Sıcak bir mektup göndermenin zamanı geldi diye düşündü Niou. Ama prensesler en küçük bir cevap bile yazmak istemiyordu. Niou, efendiliği ile tanınan, belki de niyeti ciddi bir insandı ama yabani otlarla kaplı uzak bir diyardan ona kasvetli, modası geçmiş bir mektup yazacaklardı da onun gibi bir imparator çocuğunun ne işe yarayacaktı? Olsa olsa kendilerini komik duruma düşürürlerdi.

Acıları, üzüntüleri hiç dinmemiş, gözyaşları hâlâ kurumamıştı. Zaman zalim bir şekilde hızla akıp gidiyordu. Babalarının da fani bir insan olduğunu biliyorlardı ama gidiş "dün mü olur yarın mı olur"[230] kimse bilemezdi. Babaları, bir zamanlar onlara yaşamın geçici olduğunu anlatırken sanki havadan sudan

---

229. Şiirde *kari* sözcüğü üzerine kelime oyunu yapılmıştır. Bu sözcük hem "yaban kazı" hem de "fani" anlamına gelmektedir.

230. Bkz. Bölüm 46, dipnot 223.

bahsediyormuş gibi gelmişti. Ondan daha uzun bir ömür süreceklerini bir an bile düşünmemişlerdi. Babalarının sağlığından bugüne kadar kat ettikleri mesafeyi düşündüler. Kuşkusuz, o sağken zor günler geçirdikleri de olmuştu. Buna rağmen yine de hep huzur ve sükûn içinde başlarına böyle bir felaketin geleceğini hiç düşünmeden korkusuzca yaşamışlardı. Şimdi ise işler tersine dönmüştü; rüzgârlar ortalığı kasıp kavuruyor, yabancılar içeri girmek için kapıları dövüyordu. Yaşadıkları korku, dehşet ve yalnızlık her geçen gün dayanılmaz bir şekilde çığ gibi büyüyüp gidiyordu.

Bu kışta kıyamette rüzgâr her tarafı inim inim inletiyordu. Hayatlarında belki de ilk defa, dağlardaki hüznü ne kadar yakından tanıdıklarının farkına vardılar. "Üzülmeyin kızlar" dedi kadınlardan biri, "Kasvetli günler geride kaldı. Ümidinizi kaybetmeyin, direnin. Yeni yıl bunların hepsini unutturacaktır size." Ama prensesler aynı fikirde değildi.

Kızların babası Sekizinci Prens sağlığında zaman zaman dağdaki manastırda inzivaya çekildiği için buradaki insanlar Uji Konağı'nı ve orada oturanları yakından tanıyordu. Bu nedenle manastırdan kızlara bazen ufak tefek notlar gelir, bazen de başrahibin kendisi mektup yazarak onların halini hatırını sorardı. Babaları vefat ettiğinden dolayı artık başrahip de eskisi gibi konağı ziyarete gelmiyordu. Gün geçtikçe ev daha derin bir yalnızlığa bürünüyordu. Belki de dünyanın ahvali böyleydi ama prensesler yine de bu duruma çok üzülüyordu. Arada sırada birkaç köylünün gelip onların halini hatırını sorduğu da olmuyor sayılmazdı. Babaları sağken köylülerden onları ziyarete gelenler olurdu ama bu olay onların pek dikkatini çekmezdi. Şimdi ise önemli bir olay haline gelmişti. Bu gelen misafirler onların hayatındaki tekdüzeliğe bir çeşni getiriyordu. Köylüler onlara yakacak odun ve kuru yemiş temin ediyor, başrahip ise onların odun kömürü, erzak ve buna benzer ihtiyaçlarını karşılıyordu.

Hediyelerle gelen mektupta rahip onlara, "Yıllarca saygıdeğer babanıza hep hizmet ettim. Kendisi aramızda olmasa bile hizmetimi aksatmak benim için büyük bir üzüntü kaynağı olacaktır. Gönderdiğim her şeyi güle güle kullanın" diyordu. Mektubu okuduktan sonra prensesler babalarının her sene manastıra içi pamuk astarlı elbiseler gönderdiğini hatırladı. Manastırdakiler soğuk kış günlerini ve dağ rüzgârını ancak böyle atlatabiliyordu. Kızlar da hemen kolları sıvayarak aynı şeyi yaptı ve hediyelerini takdim etti.

Sonra da taraçaya çıkarak rahip ve çömezlerin hediyeleriyle birlikte karlı dağ yollarında bazen görünüp bazen kaybolarak manastıra dönüşlerini gözyaşları içinde seyrettiler. Babalarının inzivaya çekildiği günleri hatırladılar. Normal koşullarda inzivaya çekilen insanların misafirlerinin azalması lazımdı. Ama hiç de öyle olmamıştı. Sanki babaları hiç böyle bir iş yapmamış gibi misafirlerinin daha da çoğaldığını hatırlamışlardı. Oigimi gözlerinde yaşlarla kız kardeşine dönerek "Babam

sağ olsaydı eninde sonunda manastıra kapanıp rahip olacaktı" dedi. "Ama öyle olsa bile yine bizden uzak olmayacaktı. Araya haberciler koyup mutlaka haberleşirdi bizimle. Hatta tapınağa kadar gidip onu görmemize bile izin verirdi." Sonra da şiirini okudu.

"Babam gitti yok artık, dik yamaçlar boş kaldı,
Çamlara yağan karda gözler onu aradı."

Nakanokimi cevap verdi:

"Çamları süsleyen kar, ayrılır tekrar uğrar,
Babam da öyle olsa, bizim olur dünyalar."

Nakanokimi karların yağışını imrenerek seyretti.

Yılbaşında çok meşgul olduğu için Kaoru o seneki ziyaretini biraz geciktirmişti. Bu yoğun kar altında prensesleri yakınlarındaki bir kişinin bile ziyaret etmesi mümkün değildi. Yüksek rütbeli bir saray görevlisi olan Kaoru'nun her gün yaptığı mutat ziyaretlerden birini yapıyormuşçasına bu kışta kıyamette şehirden kalkıp buralara gelmesi onun ne kadar nazik bir insan olduğunun göstergesiydi. Prensesler Kaoru'yu ağırlamak için her zamankinden daha yoğun bir hazırlık yaptı. Kadınlar, en azından, matem tutarken kullanmış oldukları gri renkli kasvetli mangalı bir kenara atarak daha güzel renkleri olan bir mangal buldu. Sonra da Sekizinci Prens Hazretleri'nin, Kaoru'nun ziyaretlerini ne kadar büyük bir zevkle beklediğini hatırladılar. Prensesler, utangaç olmalarına rağmen Kaoru'ya karşı bir nezaketsizlik veya kabalık yapmak istemiyordu. Onunla paravanların arkasından görüşmeyi kabul ettiler. Konuşmanın çok içten ve sıcak olduğu söylenemezdi ama Oigimi, kendinden umulmayacak bir şekilde birkaç kelimeyi yan yana getirmeyi başarmıştı. Kaoru bu duruma hem sevinmiş hem de şaşırmıştı. Çıkartma yapmanın tam zamanı diye düşündü. Temkinli insanlar da bazen pervasız olabiliyorlardı.

"Arkadaşım Niou bana çok kızmış. Ancak şimdiye kadar neden kızdığını anlayabilmiş değilim. Farkında olarak veya olmayarak merhum babanızın bana vasiyeti hakkında ağzımdan bir şeyler kaçırmış olabilirim. O biraz ince fikirlidir, bunu düşünerek tahmin etmiş de olabilir. Beni devamlı kendisi hakkında sizlerle konuşmam için zorluyor. Bana bu konuda güveni olduğunu söylüyor. Ben size ondan bahsettim, fakat siz hiç bu konuda bana yardımcı olmadınız. Bu nedenle Niou, devamlı benim beceriksiz bir elçi olduğumu söylüyor. Ancak benim onun için yaptıklarımı düşünecek olursanız hakkımdaki şikâyet ve suçlamalarının ne kadar yersiz olduğunu anlarsınız. Çünkü onun için elimden gelen her şeyi yaptım.

Sizin sahilinize demirlemesi için ona rehberlik[231] bile ettim. Devamlı Kafdağı'nda oturduğunuz için mi herkese böyle tepeden bakıyorsunuz?" Kaoru bunları söyledikten sonra derin bir nefes alarak konuşmasına devam etti.

"Hakkında yapılan dedikodularla adının çıktığı doğrudur. Ama bu çapkın dış görünüşünün altında sizleri şaşırtacak bir derinlik var. Ne yazık ki o, kendine kul köle olan kadınlardan hiç hoşlanmaz. Ancak öte yandan hayatı olduğu gibi kabul eden kadınlar da var. Bunlar, herkes ne yaparsa yapsın bize ne. O kadar kasmaya lüzum yok, inceldiği yerden kopsun diye düşündükleri için böyle kadınların aslında kocaya mocaya ihtiyacı yoktur. Karşılarına çıkanla yetinirler. Bu insan ne hoş ne de iğrenç birisidir, olsun! Belki inanmayacaksınız ama en sadık kadınlar bunların arasından çıkar. Ama çiftlerin arasındaki sadakat çatırdamaya başladığı zaman her şey yerle bir olur. Şairin dediği gibi Tatsuta suları çamurludur.[232]

"Konuya başka bir açıdan da bakabiliriz. Şimdi yüreğinin sesini dinlediği için Niou ile birlikte olmaya karar veren birini düşünelim. Ben şahsen Niou'nun

---

231. Ono no Komachi, *Kokinshū* 727:

Sahil şehirlerini çok az bilirim ama,
Adam ısrar ediyor, rehberlik yaptırmaya.

232. Takamuku Kusaharu, *Shūishū* 389:

Yamaç ufalanırken dağlar yukarıdan bakar,
O Tatsuta nehrinin suyu çamurlu akar.

Tatsuta, Yamato ilinde akan nehirlerden birinin ismidir.

böyle bir kadını hafife alacağını zannetmiyorum. Öyle bir kadın bulduğu takdirde kendini ona adayacak ve verdiği sözleri de kesinlikle yerine getirecektir. Ben bunu biliyorum. Çünkü onu hiç kimsenin bilmediği ve görmediği sırlarıyla tanıyorum. Bana bir işaret vermeniz yeter, sizin için elimden gelen her şeyi yapacağım. Size yardım etmek için Uji köyü ve başkent arasında ayaklarıma kara sular ininceye kadar mekik dokuyacağıma yemin ediyorum."

Kaoru'nun bu uzun ve ciddi söylevini Oigimi can kulağıyla dinlemişti. Bu konuşma acaba kimi muhatap alıyordu. Şimdi kendini babasının yerine koyarak mı cevap vermeliydi? Onun ağzıyla mı konuşmalıydı? Düşündü taşındı, ama söyleyecek bir şey bulamadı. Fakat yine de konuştu: "Doğrusu ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Sözleriniz beni çok şaşırttı, söylediğiniz her şey çok manidar" dedikten sonra hafifçe gülümsedi. Bu haliyle o kadar sevimli, o kadar yapmacıksızdı ki! Kaoru ona cevap verdi: "Benim söylediğim sözlerin muhatabı siz değilsiniz. Lütfen beni bu kışta kıyamette büyük bir iyi niyetle buralara kadar gelmiş bir ağabey gibi düşünün. Konuşmalarımı mazur görün ama Niou Hazretleri'nin ilgisini celbeden zannedersem siz değilsiniz. Duyduğum kadarıyla arada birtakım mektuplar gelmiş gitmiş. Acaba bu mektuplara hanginiz cevap verdi?"

Oigimi birdenbire durgunlaşıvermişti. Bu son soru onu Kaoru'nun tahmin edemeyeceği kadar mahcup etmişti. Niou'nun o zamana kadar göndermiş olduğu mektuplara cevap vermesi zor bir şey değildi ama jest olarak bile hiçbirine cevap vermemişti. Bu nedenle Kaoru'nun sorusuna da cevap veremezdi.

Oigimi, arkasında bulunduğu perdenin altından dışarıya bir şiir uzattı:

"Yolları geçit vermez, karlıdır tepeleri,
Senden başka canlı kul buralara gelmedi."

Kaoru, "Gerçekleri inkâr etmeniz kuşkuları arttırıyor" dedikten sonra Oigimi'nin şiirine karşılık verdi:

"Buz üstünde dörtnala, buraya ben gelsem de,
Birinin vekiliyim, zeval olmaz elçiye.

"Ama 'Benim kalbim çok derindir,'[233] hiç belli olmuyor mu?"

Oigimi kendini gitgide daha rahatsız hissettiğinden dolayı hiçbir cevap vermedi. Aşırı çekingen ya da soğuk bir insan sayılmazdı ama onda, erkeklerin genç kızlardan beklediği sıcaklık ve cilveden eser yoktu. Sessiz, sakin, hanım hanımcık ve zarifti; kısacası, Kaoru'nun bir kadından beklediği her şey onda mevcuttu. Ama

233. Bkz. Bölüm 5, dipnot 72.

ne zaman ona yaklaşmak için bir adım atsa hemen bir buzdağına çarpıyor, utandığı için de geçmişten gelecekten bahsederek lafı uzattıkça uzatıyordu.

Kaoru'nun adamları dışarıda gergin bir şekilde öksürerek ona acele etmesini ima ediyorlardı. Vakit çok geç olmuştu. Kar şiddetini artırmış, gökyüzünü yeniden kara bulutlar kaplamıştı.

Gitmek için hazırlık yaparken prenseslere dönerek şöyle dedi: "Gördüğüm kadarıyla, maalesef, eviniz çok kasvetli bir yer. En az burası kadar ıssız, sakin ve bir dağ köyü kadar güzel yerler biliyorum. Kabul ettiğiniz takdirde sizleri böyle bir yerde görmek benim için büyük mutluluk kaynağı olacaktır."

Bazı kadınlar onun bu sözlerini duymuş ve çok memnun olmuştu. Ah şehre bir gidebilselerdi! Dünyalar onların olacaktı.

Ancak Nakanokimi böyle düşünmüyordu. Böyle bir şey asla olamazdı.

Hizmetçiler Kaoru'ya tepsilerin üstüne gayet muntazam bir şekilde yerleştirilmiş güzel meyveler ve tatlılar getirdi. Adamlarına da yine büyük bir zevkle seçilmiş şaraplar ve mezeler sundular. Kaoru'nun hediye ettiği parfümüyle meşhur olan nöbetçi de oradaydı. Bu suratsız adamın adı Çalısakal olarak kalmıştı. Onu yanına çağırarak, "Nasılsın?" diye sordu, "Efendin Sekizinci Prens artık aramızda değil. Herhalde onu çok özlüyorsundur."

Birdenbire adamın yüzü değişti ve ağlamaya başladı. "Efendim, otuz yıldan fazla bir zaman prensimizin himayesinde bulunma şerefine nail oldum. Ama o gidince benim de gidecek bir yerim kalmadı. Artık dağlarda mecnun gibi dolaşmaktan başka çarem yok. Şimdi hangi ağaç[234] bana kol kanat gerer, gölgesine sığınmama izin verir, bilemiyorum." Ağladıkça yüzü daha da büyük acılar içerisinde buruşuyor gibiydi.

Kaoru Çalısakal'dan, prensin küçük ibadet odasını açmasını istedi. Odayı kalın bir toz tabakası kaplamıştı fakat içerideki ikonlar ve heykelcikler[235] büyük bir zevkle yerleştirildiği için prenseslerin hiç ara vermeden dua ve ibadetlerine devam ettiği belli oluyordu. Hem sunak hem de prensin sağlığında dua ederken kullandığı vaiz kürsüsü tertemizdi. Prens, yıllar önce Kaoru'ya bir gün inzivaya çekildiğinde bunların kendisine dualarında eşlik edeceğini söylemişti. Kaoru'nun dudaklarından şu dizeler döküldü:

"Gölgesine taptığım meşe artık burda yok,
Kaldığı yerler bomboş, hiçbir şeyde neş'e yok."

---

234. Henjō, *Kokinshū* 292:

Kaçak, ister ağaçtan, bir tek sığınma hakkı,
Ağaç onu reddeder, döker yapraklarını.

235. Bu durum, daha önce verilen, rahiplerin ikonları manastıra götürdüğü bilgisi ile çelişmektedir (Bkz. Bölüm 46).

Kaoru sütunlardan birine dayanmış, dalgın dalgın düşünürken bütün gözler onun üzerindeydi. Hizmetçi genç kızlar toplanmış, onu seyrediyordu. Şimdiye dek onun kadar yakışıklı birini görmedikleri geçmişti akıllarından.

Kaoru'nun adamları, efendilerinin geceyi buraya geçireceğinden emin olamadıklarından atlarına yem ve saman temin etmeleri için sağa sola emirler vermişti. Buralarda Kaoru'nun çiftlikleri ve çok geniş arazisi olduğu için bunları temin etmeleri hiç zor olmadı. Bu vesileyle, etraftaki insanlar Kaoru'nun burada olduğunu hemen öğrenmişti. Haber etrafa yayılınca kapının önünü bir sürü çocuk, köylü ve amele doldurdu. Kaoru, bu insanlara, yaşlı rahibeyi görmeye geldiği izlenimini vermeye çalıştı. Oradan ayrılırken bir gün gelir belki bu insanlar prensese yardımcı olur diye düşünüyordu.

Yeni yıl gelince hava yumuşamış ve aydınlanmış, göletin etrafındaki buzlar erimişti. Prensesler babalarının ölümünün üzerinden bir yıl geçtiği halde hâlâ onsuz yaşamaya alışamamıştı ama yine de hayatta kalmak için direnmişlerdi. Başrahipten Uji Konağı'na bir mektup ve bir de hediye çıkını gelmişti. İçinde tere ve eğrelti otu sürgünleri vardı. Tereyi bataklıklardan, yeni sürgünleri de dağ eteklerinden onlar için topladığını yazıyordu başrahip. Kadınlar bu yeşil otları pişirip tepsilere yerleştirdiklerinde, "Kır hayatının da bu güzellikleri var" diyorlardı kendi kendilerine. Mevsimler geçerken bitkiler, ağaçlar, her şey değişiyordu. Dünyada bundan daha güzel bir şey olabilir miydi? Fakat böyle şeyler prenseslere acı vermekten başka bir işe yaramıyordu.

Böyle konuşan kadınların çok saf ve basit olduklarını düşünüyorlardı. Oigimi kız kardeşine şiirini okudu:

"Görseydim bu otları babamın ellerinde,
O zaman inanırdım baharın geldiğine."

Nakanokimi cevap verdi:

"Babam yok, neye yarar toplasam da tereyi,
Karlı dağ yamacında adımlarken dereyi."

Bütün günlerini böyle karşılıklı şiirler söyleyerek, konuşarak geçiriyorlardı. Bu arada Niou ve Kaoru'dan devamlı mektuplar alıyorlardı. O kadar çok mektup göndermişlerdi ki kızlara artık gına gelmişti. Ben de her zamanki dikkatsizliğimle bunları yazmayı unuttum.

Kiraz ağaçları şimdi en güzel çiçeklerini açmıştı. Niou geçen seneki kiraz çiçeklerini[236] ve şapkasına taktığı goncaları hatırladı. Etrafındaki genç arkadaşları,

236. Niou'nun şiir için bkz. Bölüm 46, s. 364.

"Böyle soylu bir prensin evine artık tekrar gidemeyeceğiz, ne yazık" diyerek üzüntülerini dile getirmişti.

Niou prenseslere bir şiir gönderdi:

"Geçen yıl sisli yolda gördüğüm tomurcuklar,
Bu yıl artık sis kalktı, elimde olacaklar."

Niou hiç çekinmeden böyle yazmıştı.

Kızlar şiiri çok imalı bulmuştu. Niou'ya yüz vermek istemiyorlardı ama hayatlarında hiç heyecan kalmamıştı. Bu nedenle, onun bu şiirine yine de cevap vermekte fayda vardı.

"Ev karanlık içinde, en koyu sisten beter,
Size bu fikri veren acaba hangi rehber?"

Niou kızların kendisini böyle ısrarla dışlamalarına çok üzülmüştü. Canının çok sıkıldığı zamanlarda gidip Kaoru'dan hıncını alıyor ne acemiliğini bırakıyordu ne de beceriksizliğini. Onun bu tepkilerine bıyık altından gülen Kaoru ise hemen kızların hamisi kesiliyordu. Bazen de onu azarlıyor, sağduyuya davet ediyordu. Niou'nun ise cevabı hazırdı: "Merak etme, bu durum sonsuza dek böyle devam etmeyecek. Hoşuma giden birini bulduğumda onların pabucu dama atılacak."

Yūgiri bir ara kızı Rokunokimi ve Niou arasında çöpçatanlık yapmaya kalkmıştı ama Niou kızıyla pek ilgilenmemişti. Bu teklifte[237] hiçbir heyecan, hiçbir gizem yoktu. Üstelik Yūgiri çok sert, katı, ciddi bir insandı ve Niou'nun yaptığı en ufak bir hatayı bile affetmiyordu.

O yıl Sanjō Konağı yangında yerle bir olduğu için Kaoru'nun annesi Genji'nin evi olan Rokujō Konağı'na taşınmıştı. Kaoru, Uji'yi ziyaret etmeye vakit ayıramayacak kadar meşguldü. Her ne kadar Oigimi'yi kendi malıymış gibi düşünse de öteki gençlerden farklı olan Kaoru, kızın gönlü oluncaya kadar beklemeye karar vermişti, çünkü kızın merhum babasına sadakat yemini etmişti; kız da bunun farkında olsun istiyordu. Onu gücendirecek veya utandıracak hiçbir şey yapmak istemiyordu. Zaten böyle karakterde birisi değildi.

Çok sıcak bir yaz günüydü. Kim bilir Uji'deki nehrin kıyısı ne güzeldir diye geçirdi içinden. Sabahın serinliğinde yola çıkmasına rağmen Uji Konağı'na vardığında güneş göz kamaştırıyordu. Konağa ulaşınca, bir zamanlar prensin kullandığı batı cephesindeki odaya giden Kaoru, bir şeyler sormak için Çalısakal'ı yanına çağırdı. O sırada prensesler ibadet ediyordu. Kaoru'nun geldiğini öğrenince Oigimi,

237. Yūgiri Niou'nun dayısıdır. Bu nedenle, Rukonokimi onun kuzenidir.

Nakanokimi ve diğer kadınlar hemen Prens'in odasının yakınında yer alan ibadet odasından kendi odalarına çekilmeye başlamıştı. Gürültü çıkarmamak için çok dikkat etmelerine rağmen, odalar birbirinden çok ince bir duvarla ayrıldığı için Kaoru her şeyi rahatça duyabiliyordu. Heyecanlanarak duvarın önündeki paravanı yana çekti. Daha önce kapıda ufak bir delik keşfetmişti. Hemen gözünü oraya dayayarak dışarı baktı. Ama ne yazık ki önünde bir perde vardı. Tam geri çekiliyordu ki birdenbire taraçadan gelen rüzgâr perdeyi bir tarafa savurdu.

Kadınlardan biri, "Kızlar kapatın şu perdeyi, herkes bizi seyredecek!" diye bağırdı.

Kadının bu telaşı Kaoru'yu zevkten dört köşe etmişti. Şimdi dışarıyı daha net görüyordu. Biri büyük biri küçük olan perdeli divanları taraçanın bulunduğu tarafa sürükleyerek içerinin görünmesini engellemeye çalıştılar. Prensesler mabedin öteki köşesindeki kapıdan geçerek oradan ayrılmak üzereydi. Kaoru'nun görüş alanına giren ilk kadın taraçaya çıktı. Sonra da evin önünde bir sağa bir sola yürüyerek nehirden gelen serin havayı teneffüs eden Kaoru'nun adamlarını seyretti. Kadının üstünde koyu kül rengi bir gömlek ve ayaklarında bol bir turuncu pantolon vardı. Bu olağanüstü parlak giysinin içindeki insanın zevk sahibi biri olduğu belli oluyordu. Omuzlarından aşağı bir şal[238] sarkıyordu, elindeyse bir tespih vardı. İnce, zarif, uzun boyluydu ve gür, parlak saçları topuklarına kadar dümdüz iniyordu. Kusursuz bir profili, taze ve pürüzsüz bir teni vardı. Davranışlarındaki dinginlik ve asalet uzaktan bile belli oluyordu. Bu kız ona Niou'nun ablası olan Birinci Prenses'i hatırlattı. Onu bir kez görmüştü ama bu kıza bakınca ona olan eski hasreti depreşmişti.

Daha sonra öteki prenses ihtiyatla kardeşinin yanına yaklaştı.

"Şuraya bakar mısın, sürgülü kapının önünde hiçbir şey yok" derken Kaoru'nun bulunduğu tarafa dönmüştü. Çok muhafazakâr ve dikkatli birine benziyordu. Saçlarının şekli ona az önce gördüğü bayandan daha büyük bir asalet katıyordu.

"Merak etmeyin efendim" dedi genç hizmetçilerden birisi, "O sürgülü kapının arkasında bir paravan var. Biz onun burada bizi gözetlemesine izin vermeyiz."

"Ya bizi gözetlerse? Ne kadar kötü bir durum değil mi?" İlerideki kapıya doğru ilerlerken çekinerek arkasına bakıyordu. Bu düşünceli haliyle bile o kadar zarifti ki onun gibi biri az bulunurdu. Onun da üstünde aynı renkte bir gömlek ve aynı kumaştan yapılmış çizgili bir pantolon vardı. Matem içinde oldukları belli oluyordu. Kaoru, bu hüzünlü güzel daha sessiz ama daha çekici diye düşündü. Saçları ablasınınki kadar gür değildi, bakımsızdı ve uçları kırıklarla doluydu. Üzüntüden kendini ihmal ettiği her halinden belli oluyordu. Ama saçları yine de ipek yumak-

---

238. Buna *obi* veya daha doğru bir ifadeyle *kakeobi* denir. Kırmızı ipek kordonlar omuz üzerinden geçirilerek arkada bağlanır. Genellikle hacca giden veya ibadet eden kadınların kullandığı bir giysidir.

ları gibiydi. Yer yer yalıçapkını kuşunun tüy rengini andıran mavi pırıltılar Kaoru'nun özellikle çok hoşuna gitmişti. Üstünde kutsal sutralar yazılı mor parşömen tomarını tutan elleri, kız kardeşininkilerden daha küçük ve narindi. Prenseslerden daha genç olanı köşedeki kapının önünde diz çöktü ve gülümseyerek arkasına, Kaoru'nun bulunduğu tarafa baktı. Kaoru'nun aklı başından gitmişti.

BÖLÜM 47

ÜÇ YAPRAKLI YONCA

AGEMAKI (総角)

Uji'deki prensesler sonbaharda babalarının vefatının birinci yılını anmak için hazırlanırken, yıllardan beri aşina oldukları rüzgâr ve sular her zamankinden daha soğuk ve kasvetliydi. Kaoru ve başrahip yapılacak işleri gözden geçirdi. Konaktaki kadınların tavsiyesiyle prensesler de rahiplerin giysileri, nişanları ve kullanacakları kutsal metinler gibi ayrıntılarla meşgul oldular. Üzüntülerinden öyle zayıflamışlardı ki etrafındaki insanlar bunların neden dışarıdan yardım almayıp kendi başlarına evde koşuşturup durduğuna bir anlam veremiyordu. Matem dönemi sona ermeden Kaoru, konağı ziyaret edince başrahip de onu görmek için manastırdan Uji'ye geldi.

Prensesler kutsal tütsü destelerinin etrafına püsküllü ipler dolarken, demek kaderin ağı ıstırapla örülmüş[239] diye düşünüyorlardı. Perdelerin arasındaki bir delikten ip yumağını gören Kaoru, prenseslerin neyi ima ettiğini anlar gibi olunca, "Keşke gözyaşlarımı dizebilsem o ipe" diye mırıldandı.[240] Kaoru'nun bu sözlerinden prensesler çok duygulanmıştı. "İse'li Soylu Bayan" da aynı duygular içindeydi

---

239. Anonim, *Kokinshū* 806:
Ne kadar üzülsek de hayat devam ediyor,
Keşke şu ip, desen de yumak yine dönüyor.

240. İse, *Kokin Rokujō, Zoku Kokka Taikan* 33326:
Bu çilenin ipiyle hemen bağlanalım biz,
Sonra da gözyaşımı bu ipin üstüne diz.

diye düşündüler ama yine de cevap vermekte tereddüt ettiler. Kaoru'nun ne demek istediğini anladıklarını hemen belli etmek istemiyorlardı.[241] O anda akıllarına şair Tsurayuki gelmişti. Tsurayuki kaybettiği sevgilisi yüzünden çektiği acıya karşı gösterdiği metaneti pamuk ipliğinden de ince bulmuştu.[242] "Eski bir şiir bile insan kalbini ne kadar güzel ifade edebiliyor" diye düşündü Oigimi.

Kaoru, fırçayı eline alarak hangi duaların hangi tanrılara okunacağı da dahil olmak üzere anma töreninin bütün ayrıntılarını yazıya geçirdi. Bunların yanında bir de şiir yazmıştı:

"Bu üçlü düğümlerle ebedi bağ kuralım,
Kaderimiz birleşsin, artık ayrılmayalım."[243]

---

241. Bazı uzmanlar, prenseslerin çekingenliğini klasik şiiri iyi bilmemelerine bağlamaktadır.

242. Ki no Tsurayuki, *Kokinshū* 415:

Dayanamam acıya, ben yufka yürekliyim,
Ondan uzaklaşırken, kırılır metanetim.

243. *Yoru* fiili Japoncada "bükmek" ya da "yan yana getirmek" anlamına gelir. *Agemaki*, üç yapraklı yonca şeklinde yapılan bir düğüm biçimidir. Aynı zamanda, genç kızların saç sitilini de yansıtmaktadır. Aşağıdaki *saibara* şarkısında *agemaki* sözcüğünün romantik çağrışımları görülmektedir.

Ah benim güzel kızım,
Zülüfü üçlü kızım,
Ayrı ayrı yattık ama,

Bu şiiriyle hâlâ kendisine yaklaşmaya çalışan Kaoru'nun niyetini anlamıştı Oigimi. Hemen bir cevap yazdı:

"Gözyaşlarım akıyor, tıpkı hayatım gibi,
Söz vermiş vermemişim, artık neye yarar ki?"

Kaoru hemen itiraz etti: "Hayır, olamaz" dedi, "böyle hayatın bize ne faydası olur ki?"[244]

Oigimi sonunda konunun en can alıcı noktasını saptırmayı başardı. Daha fazla konuşmak istemediği her halinden belli oluyordu. Kaoru da bunun üzerine gayet samimi bir şekilde arkadaşı Niou'dan bahsetmeye başladı. "Onu uzun bir süredir yakından takip ediyorum ama onun için biraz da üzülüyorum. Kaybedeceği bir şeyi olmasa bile çok mücadeleci bir ruhu vardır ve inatçıdır. Açıkçası, sizin bu davranışlarınızı onun gurur meselesi haline getirmesinden korkuyorum. Emin olun bu yüzden çok tedirginim. Fakat bu seferlik merak edilecek bir şey yok. Şimdi sizin bir şeyler yapmanız lazım. Etrafınıza biraz daha dostane davranamaz mısınız? Sizin duygusuz bir hanımefendi olmadığınızın farkındayım ama kapıları insanların yüzlerine kapattığınızı da biliyorum. Niou buna bozulursa benim de bozulmaya hakkım yok mu? Ben size kalpten inanıyorum, oysaki siz hâlâ benim işlerimi güçleştirmek için elinizden geleni yapıyorsunuz. Şöyle veya böyle artık renginizi belli etmenin zamanı gelmiştir diye düşünüyorum."

"Nasıl böyle şeyler söyleyebiliyorsunuz? Çünkü ben özellikle sizin işlerinizi kolaylaştırmak için bana bu kadar yaklaşmanıza izin verdim. Hem de etrafımdaki insanların hakkımda dedikodu yapmaları pahasına! Siz ise konuya bambaşka bir açıdan bakıyorsunuz. Beni hayal kırıklığına uğrattınız doğrusu. Bu konuda daha anlayışlı olmanızı beklerdim. Benim hatalarım yok mu? Tabii ki var. Az önce duyarsız biri olmadığımı söylediniz. Ama gerçekten hassas olan bir insan böyle kuş uçmaz kervan geçmez yerde bile her şeyi düşünür ayarlardı. Böyle konularda ben her zaman yavaş davrandım. Anladığım kadarıyla bir evlilik teklifi getirdiniz. Tamam, olabilir. Size gayet net bir şekilde cevap vereceğim. Babam vefat etmeden önce geleceğim hakkında pek çok şey söyledi, birçok öğüt verdi. Fakat konuşulanlar arasında bahsettiğiniz cinsten bir teklif hiç söz konusu olmadı. Bununla da galiba babam benim inzivaya çekilip insanlardan uzak bir yerde hayat geçirmemi istiyor-

---

Yan yana kalktık kızım.
Uykuda yuvarlandık,
Kol kola kalktık kızım.

244. Anonim, *Kokinshū*, 483:
İpimizi eğirmişler, seninki ve benimki,
Biz yan yana gelemezsek, bu ne işe yarar ki?

du. Özür dilerim ama ben şahsen kendi adıma, yaptığınız teklife olumlu bir yanıt veremem. Tabii kız kardeşim benden daha genç ve benden daha fazla yaşayacak. Onu düşünmem lazım. Onu bu dağlarda kendi başına çürüyüp giden bir ağaç gibi bırakamam. Eğer onun için bir şeyler ayarlanabilirse bu beni daha çok mutlu eder."

Oigimi, bu gergin konuşmasının ardından sustu. Kaoru onunla çok sert konuştuğu için üzülmüştü. Onun olgun bir kız olduğunu biliyordu ama bu kadarını da beklemiyordu.

Bennokimi'yi yanına çağırdı.

"Yıllar önce ben buraya ilk defa Sekizinci Prens'in ruhani bir insan olduğunu öğrendikten sonra ondan ders almak için gelmiştim. Her iki cihanda da saadete erebilmek için onun yardımına ihtiyacım olduğunu düşünmüştüm. Yıllar sonra hayatının sonuna yaklaştığını hissettiği o günlerde beni yanına çağırmış ve birtakım ricalarda bulunmuştu. En önemlisi, o öldükten sonra kızlarına göz kulak olmam konusundaki vasiyetiydi. İşte ben de bu görevimi yerine getirebilmek için şimdi buradayım. Onlar ise sanki garip bir şey söylemişim gibi beni reddederken aslında babalarını reddettiklerinin farkında değiller. Ne demek istediğimi anlıyor musun? Babalarının onlar için gönlünde yeşerttiği birtakım ümitleri vardı. Ama onlarda bu ümit yok! Benim nasıl tuhaf bir insan olduğumu başkalarından duymuşsundur. Herkesi ilgilendiren dünyevi konular beni ilgilendirmez. Ama kader beni onlarla buluşturdu. Sonunda gerçekten ilgimi çeken birine rastladım. Etraftaki dedikodulara kulak verecek olursanız herkesin bizi çoktan karı koca ilan ettiğini anlamakta güçlük çekmezsiniz. Mademki durum böyle, o zaman babalarının vasiyetine uyalım, onun istediği şeyi gerçekleştirelim. Ülkemizin tarihinde halktan biriyle evlenen ilk prenses Oigimi olmayacaktır.

"Öteki prensese gelince, Nakanokimi ile arkadaşım Niou hakkında defalarca konuştum. Bundan iyi koca bulamazsın dedim ama o bana inanmak istemiyor. Sanki onu babasının isteğine karşı gelmeye zorlayan biri var. Ne olur bu konuda bana bildiğiniz her şeyi anlatın."

Kaoru bunları konuşurken sürekli derin derin iç çekmişti.

Kızların durumundaki insanların etraflarında genellikle onlara dalkavukluk ederek akıl hocalığı yapan, onların fikrini çelmeye çalışan insanlar bulunurdu. Ama Bennokimi böyle biri değildi, son derece dürüst bir insandı. Prenseslerin gelin olup dünya evine girmelerini candan istiyordu. Fakat o zamana kadar sesini çıkaramamıştı.

"Efendim, prensesler şimdiye kadar hizmetinde bulunduğum insanlardan çok farklı. Doğuştan farklı bir mizaçları var. Onlar hiçbir zaman diğer insanların ilgi duyduğu şeylerle ilgilenmemiştir. Babaları sağken bile, biz çalışanlar olarak, yıllarca hiçbir güvencemiz, dikili ağacımız olmadı. Bu kötü hayat koşullarında herkes geçim derdine düştüğü için canını kurtarmaya baktı. Burada çalışan kadınla-

rın her biri bir tarafa dağıldı. Hatta bunların arasında merhum prense çok sadık olan, ona yıllarca hizmet veren adamları bile vardı. Şimdi ise Prens aramızda yok artık. İşler daha da sarpa sardı. Devamlı "Bugün evi kim terk edecek, sıra kimde?" diye kendi kendimize sormaya başladık. Kalanların da yüzünden düşen bin parça, homurdanıp duruyorlar. Tabii, bu durum el bebek gül bebek büyüyen prenseslerimizin hiç hoşuna gitmiyor. Prens Hazretleri'nin, biraz eski moda, muhafazakâr düşünceleri vardı. Kızlarının ikisi de safkan, asil prenses olarak doğmuştu. Onların değişik sınıftan biriyle evlenmesine gönlü razı olmuyordu. Ama artık o öldüğü için kızlar istediklerini yapabilir, kendilerinden daha aşağı olan biriyle evlenebilirdi. Hiç kimsenin de onlara kaşını kaldırmaya hakkı yoktu. Kızlar bunun yerine bekâr kalmayı tercih etti. Şimdi ise durumları içler acısı. Bekâr olmanın da ötesinde yapayalnız kaldılar dünyada. Bunlar da artık öteki sıradan kızlar gibi davranacak olursa, hiç kimsenin şaşmaması ve kınamaması lazım. Yoksa tek başlarına böyle bir hayata devam etmeleri zulüm olur. Çam yaprakları yiyerek hayatlarını devam ettirmeye çalışan keşişlerin bile bazen yol ve tarikat değiştirdikleri oluyor. Zaten mezhepler bu yüzden çıkmadı mı? Bu da bir takdir-i ilahi! Hayat şakaya gelmez. Ben size bütün bunları anlatıyorum, çünkü etraftaki kadınların nasıl dedikodu yaptığını bilmenizi istiyorum. Büyük hanımım çok dikbaşlı, hiç kimsenin sözünü dinlemiyor ama kardeşi için çok iyi niyetli. Onun için hayırlı kısmetler çıkabileceğini düşünüyor. Kız kardeşinin sıradan bile olsa saygın bir hayat yaşamasını istiyor. Sizin yıllarca bu dağları nasıl aşındırdığınızı kendi gözleriyle gördü. Böyle bir sorumluluk hiç de sıradan bir insanın üstüne vazife değil. Bence büyük hanımımız konunun ayrıntılarını sizinle görüşmek istiyor. Mühim olan sizin fikrinizin ne olduğu. Niou için aynı şeyi düşünmüyor. Mektuplarını ciddiyetsiz bulduğu için çoğuna cevap bile vermedi."

"Babasının son dileğinden size bahsetmiştim. Sözleri beni öyle etkiledi ki onları ziyarete devam edeceğime yemin ettim. Siz kendinizi benim yerime koyuyorsunuz ve iki hanımınızdan herhangi birini tercih etme konusunda benim kayıtsız kalacağımı varsayıyorsunuz. Ayrıca Oigimi'nin bana güvenmesinin gururumu okşadığını belirtmek isterim. Ancak biliyorsunuz ki, dünyada pek gözü olmayan mazbut insanların da sevdiği, cazip bulduğu kadınlar olabiliyor. Böyle bir şey olduğunda da insan birincinin kollarından kalkıp kendisini ikincisinin kucağına atamaz. Fakat aşkın gözü kördür derler, bir anlık coşkularına kapılıp böyle davranan kurbanları bundan hariç tutuyorum.

"Keşke Oigimi benden kaçmaktan ve aramıza duvarlar örmekten vazgeçse. Yan yana gelip ona içimi dökebilmeyi öylesine isterdim ki. Bu kaçgöçü anlayamıyorum.

"Ben yalnız bir insanım ve her zaman da öyleydim. Yaşadığım ufak tefek mutlulukları ve acıları paylaşabileceğim, yaşıma yakın bir erkek kardeşim yok.

Evet, bir kız kardeşim var ama o bir imparatoriçe; eften püften konularla onu rahatsız etmek istemiyorum. Bir de annem var, ama her ne kadar yanımda kız kardeşimmiş gibi dursa da o benim annem. Diğer tanıdıklarımın çoğunun burnu Kafdağı'nda ve bana mesafeli davranıyorlar. Yanlarında çok sıkılıyorum, mahcup oluyorum. İşte bu yüzden ben yalnız bir insanım. En ufak bir gönül macerası beni darmadağın ediyor, adeta felç oluyorum. Sevdiğim birine karşı duygularımı ifade etme zamanı geldiğinde elim ayağıma dolaşıyor, ne yapacağımı şaşırıyorum. Birisi beni üzmüş olabilir, kızgın olabilirim, durum hiç değişmiyor: Put gibi apışıp kalıyorum. Yaptığım saçmalığın farkındayım ama elimden bir şey gelmiyor.

"Biraz da Niou'dan bahsetmek istiyorum, ama isterseniz bu sorunu bana bırakın. Hiç kimseyi incitmeyeceğime dair size söz verebilirim."

Yaşlı kadın, Kaoru kafasından geçenleri yaparsa daha mutlu olacak diye düşündü. Üstelik bu genç insan yalnızlıktan da kurtulmuş olurdu. Keşke ona "Hadi yiğidim, bildiğin gibi yap!" diyebilseydi. İkisi de çok duygusallaşmışlardı; bu yüzden kadın aklından geçenleri kendisine sakladı.

Kaoru bir taraftan oyalanırken bir taraftan da o akşam Uji'de kalıp Oigimi ile konuşabilmeyi umuyordu. Oigimi için Kaoru'nun bu tavrı affedilecek gibi değildi. Adam o zamana dek kırgınlığını hep dolaylı yollardan anlatmaya çalışmıştı ama artık yavaş yavaş bıçağın kemiğe dayanmakta olduğunu hissediyordu. Kendini en basit soruya bile cevap vermekten aciz hisseden Oigimi, onun sürekli aşk meşk konularını açıp durmaktan vazgeçmesini istiyordu. Kaoru her zaman son derece hoşgörülü ve ılımlı davranıyordu ancak onun bu hali bile Oigimi'yi çileden çıkartıyordu. Kız, tapınağın kapılarını açtırıp lambaları yaktırarak perdelerin gerisindeki paravanın arkasına geçti. Tapınağın dışına da lambalar konmuştu, ancak Kaoru bunların hemen kaldırılmasını istedi, çünkü ışıklar orada durdukça üstünün başının ne kadar pasaklı olduğu ortaya çıkacaktı. Gelip paravanın yanına uzandı. Oigimi'nin emriyle ona zevkli bir biçimde hazırlanmış meyveler ve tatlılar getirildi. Adamlarına ise şarap ve nefis mezeler sunuldu. Daha sonra adamları onların rahatça özel konuşmalarını yapabilmeleri için içkilerini alıp koridora çekildi.

Oigimi çok gergindi ancak onun bu sinirli halinde Kaoru'nun ne yazık ki hoşuna giden ve onu heyecanlandıran bir şeyler vardı. Kıza o kadar yaklaştıktan sonra aralarında bir paravanın bulunması çok can sıkıcı bir şeydi. Üstelik de kızın ona en ufak bir yeşil ışık yaktığı yoktu. Burada bulunmakla sadece vakit kaybediyordu, hepsi o kadar. Yine de sanki hiçbir şey olmamış gibi havadan sudan konuşmaya devam etti. Kaoru'nun anlattıkları aslında Oigimi'nin çok ilgisini çekiyordu, fakat buna rağmen uzakta duran nedimelerinin ona doğru yaklaşmalarını istedi. Ancak nedimeleri ikisine gözcülük yapıp pişmiş aşa su katmak istemiyordu; bu yüzden hanımın emri üzerine oraya yaklaşmalarına rağmen onları duymuyormuş gibi davranıyorlardı. Kaoru ve Oigimi aralarında paravan olduğu halde dinlenmek için

yere uzandıklarında nedimeler onları daha fazla rahatsız etmemek için biraz geri çekildi. Kutsal heykellerin önündeki lambaların yağı bitmişti ama ortalıkta onları dolduracak kimseler görünmüyordu. Oigimi yumuşacık sesiyle birilerini çağırdığı halde hiçbir yanıt alamadı.

Oigimi, "Kendimi pek iyi hissetmiyorum" diyerek kapıya yöneldi. "Galiba biraz kestirsem iyi olacak. Size iyi uykular diliyorum."

"Siz kendinizi pekiyi hissetmediğinizi söylüyorsunuz, ya yağmur çamur demeden dereleri tepeleri aşıp buralara kadar gelen insan ne yapsın? Bakın yine de ben yorgunum demiyorum. Siz yakınımda olun yeter. Ben buraya sizin için geldim, lütfen beni burada tek başıma bırakmayın."

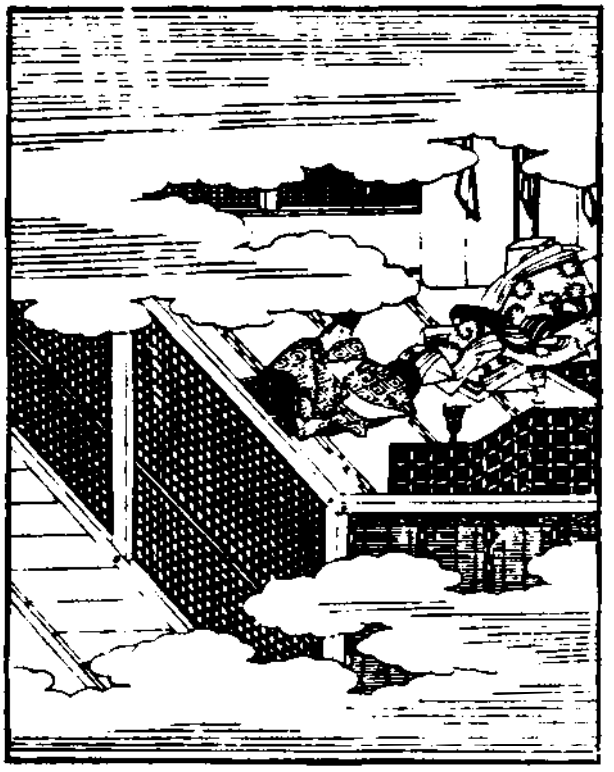
Kaoru bunları söyleyip yavaşça paravanı bir kenara ittiğinde Oigimi yıldırım gibi yerinden fırlamış, kapıyı bulmuştu bile.

Fakat kız tam dışarı çıkarken Kaoru onu kimonosunun yeninden yakalamıştı. "Dostça sohbetten kastınız bu muydu? Doğrusu bunu sizden hiç beklemezdim" dedi Oigimi öfkeyle. Onun bu kızgınlığı Kaoru'nun değil cesaretini kırmak, kıza olan hayranlığını daha da artırmıştı.

"Siz benim dostluktan neyi kastettiğimi anlamamak için kararlı görünüyorsunuz. Ben de size bunu bizzat kanıtlamak istiyorum. Bu hareketimi beğenmediğinizi söylüyorsunuz, izin verin de sorayım, peki benden ne bekliyorsunuz? Hem öyle yaprak gibi titreyip durmayın. Ortada korkacak ne var? Kutsal Buda üzerine yemin ederim ki şimdiye dek sizi korkutup rahatsız edecek hiçbir şey yapmadım. Yine yemin ederim ki dünyanın hiçbir yerinde bizim ilişkimiz kadar tuhaf bir ilişki yaşayan başka bir çift yoktur. Fakat kabahat bende, aptalın teki olduğum için böyle bir ilişkiye devam ediyorum ve galiba da devam edeceğim."

Kaoru lambanın titrek ışığında kızın omuzlarından aşağı dökülen saçlarını okşadı. Bir kadının saçları ancak bu kadar parlak ve yumuşak olabilirdi. Bu ıssız ve korumasız eve kötü niyetli birisi gelmiş olsaydı adam çoktan istediğini elde etmiş olurdu. Kaoru'nun yerine kim gelirse gelsin kartlarını açar, kıza da açtırırdı. Birden kendi kararsızlığından iğrendi. Ancak kız ellerini birbirine kenetlemiş, kendinden geçmiş hüngür hüngür ağlıyordu. Onun rızasını beklemek zorundaydı. Kızın bu hüzünlü haline Kaoru çok üzülmüştü; onu rahatlatmak için elinden gelen her şeyi yapmaya çalıştı.

"Size galiba haddinden fazla yüz verdim, şimdi de astarını istiyorsunuz. Müneccim değilim ki aklınızdan geçenleri bileyim. Üstelik üstümdeki bu çirkin renkli elbiselerle kimseye görünmek istemediğim halde siz paravanı yerinden çekerek bir çuval inciri berbat ettiniz. Fakat asıl kabahat bende, çünkü ne yapacağımı nasıl davranacağımı bilmiyorum. Her ikimiz için de çok üzücü bir durum bu." Kız, Kaoru'nun gözüne o kasvetli, partal kül rengi giysiler içinde göründüğü için çok utanmıştı.

"Düşüncesizce paravanı kaldırmakla çok büyük hata ettim ve bundan dolayı da hem utanıyor hem de çok üzülüyorum. Ama siz de matem kıyafetlerinizi bahane ederek biraz abartmıyor musunuz? Bizi dün tanıştırmadılar, biz yıllardır birbirimizi tanıdığımız halde yok matem kıyafetiymiş, yok kötü renkli giysiymiş, devamlı onu bunu bahane ediyorsunuz. Çok kurnazlık yapıyorsunuz ama beni kandırdığınızı sanmayın."

Kaoru bir sonbahar sabahı iki prensesi ilk kez gördüğü günden başlayarak şimdiye dek içinde sakladığı her şeyi anlattı. Oigimi utanç ve ıstırap içindeydi. Demek Kaoru onca zaman bu sırrı kendine saklamış, sonra da hiçbir şey olmamış gibi gayet rahat ve kayıtsız görünerek rol yapmıştı.

Kaoru, sunak ile aralarındaki alçak perdeyi çekerek kızın yanına uzandı. Sunağın üstündeki buhurdanlıktan etrafa yayılan kutsal tütsü, özellikle de anason kokusu Kaoru'nun vicdani duygularını harekete geçirmişti çünkü böyle konularda herkesten daha fazla hassastı. Kızın böyle matem tuttuğu bir zamanda onu baştan çıkarmaya çalışmak hiç de yakışık almayan bir durumdu. Üstelik arzularını dizginlemez, nefsine hâkim olmazsa kendini hiç affetmeyecekti. Kız matem dönemini bitirinceye kadar beklemek zorundaydı. Hem o zaman Oigimi ne kadar nazlansa da aralarındaki gerilimin azalacağı kesindi.

Sonbahar geceleri her tarafta hüzünlüdür ama bu kuş uçmaz, kervan geçmez, fırtınaların uluduğu, böceklerin vızıldadığı dağlarda ve ormanlarda sonbahar geceleri bir başka kasvet yüklüydü. Kaoru kaderin insanlar için ördüğü ağlardan bahse-

derken Oigimi de zaman zaman ona karşılık veriyordu. Kızın bu hali Kaoru'yu hem duygulandırıyor hem de memnun ediyordu. Onların biraz ötesinde yer yataklarına uzanmış nedimeler, çiftin arasındaki samimiyet derecesinin artığını hisseder hissetmez hemen toparlanıp iç odalara çekilmişti. Tam o sırada Oigimi babasının uyarılarını hatırladı. Babası haklıydı, uzun ömür süren bir kadının başına her şey gelebilirdi. Gözlerinden boşalan yaşlar dışarıda kopan tufana karışıyordu sanki.

Şafak sökünce çiftler hareketsiz geçen geceyi noktalamıştı. Dışarıdan Kaoru'nun adamlarının gırtlaklarını temizlerken çıkardığı sesler ve at kişnemeleri geliyordu. Bu gürültüler ona yollarda geçen gecelerle ilgili okuduğu öyküleri hatırlattı. Arka kapıyı açarak doğudaki taraçaya çıktı. Oigimi de onun arkasından gelmişti. İkisi de orada dikilerek şafakla birlikte gökyüzünde değişmekte olan renkleri izledi. Saçakları süsleyen eğrelti otlarının üzerindeki çiy taneleri sabahın alacakaranlığında ışıldamaya başlamıştı bile. Kaoru ve Oigimi'yi bu halde gören birisi, kesin onların mükemmel bir çift oluşturduğuna hükmederdi.

"Şu anda aklımdan neler geçiyor biliyor musun? Keşke her zaman böyle kalabilsek diyorum. Seninle hep çiçekleri, mehtabı seyretmek istiyorum. Keşke her günümüzü birlikte geçirip, havadan sudan konuşup gevezelik etsek."

Kaoru'nun davranışları öyle yumuşaktı ki Oigimi bütün korkularını unutuvermişti. "Ben ne isterdim biliyor musunuz? Ben şahsen biraz mahremiyet isterdim. Şu halimle kendimi herkese teşhir ediyormuşum gibi geliyor. Hiç değilse aramızda bir paravan olsa emin olun kendimi size daha yakın hissedeceğim."

Gökyüzü kıpkırmızı olmuştu. Yuvalarından ayrılan kuş sürülerinin kanat sesleri geliyordu kulaklarına. Bir de insana sanki gecenin derinliklerinden geliyormuş hissi veren çan sesleri dolduruyordu ortalığı.

Oigimi büyük bir samimiyetle, "Artık rica etsem konağı terk eder misiniz?" dedi. "Neredeyse ortalık aydınlanacak, beni gün ışığında görmenizi istemiyorum."

"Sabah sabah dağların sisli yollarına mı düşeyim istiyorsunuz? Çevreye karşı ayıp olmaz mı? Hayır, bu bize yakışmaz. Etrafa sanki evli bir çiftmişiz gibi izlenim verseniz bence daha doğru olur. Bırakalım insanlar hakkımızda ne düşünürse düşünsün. Sizi incitecek bir şey yapmayacağıma yemin ediyorum. Siz de lütfen benim hislerimde ne kadar samimi olduğuma inanmak zahmetine katlanın artık."

Oigimi'nin, Kaoru'nun ayrılmaya hiç de niyeti olmadığını fark edince siniri bozulmuştu. "Bana karşı olan hisleriniz gerçekten samimiyse bir zaman gelecek, her istediğiniz olacak ve istediğiniz her şeyi elde edeceksiniz. Ama sizden rica ediyorum, bu sabah ne olur benim istediğim olsun." Hiçbir işe yaramayacağını bile bile Oigimi bunları söylemişti.

"Demek sabahın kör karanlığına beni yolcu etmek istiyorsunuz. Üstelik de buraların benim için yeni mekânlar olduğunu ve karanlıkta yolumu kaybedeceğimi bile bile!"

Tam o sırada Kaoru'nun şehre dönmesini emredercesine horozlar ötmeye başlamıştı.

Kaoru kıza bir şiir okudu:

"Sabahın ışığıyla horozlar ötüyorken,
Dağ köylerinde yine keder başladı erken."

Oigimi hemen yanıt verdi:

"Issız dağ başındayım kuşların ötmediği,
Kurtuldum sanıyorken, dert yine buldu beni."[245]

Kaoru kızı konağın kadınlara ait bölümüne kadar uğurladıktan sonra erkeklerin bölümündeki odasına gidip uzandı fakat bir türlü uyku tutmadı. Anılar ve pişmanlıklar bir ordu gibi üstüne üşüşmeye başlamıştı. Oigimi'ye şu anda duyduğu hisler önceden de bu kadar güçlü olsaydı şimdiye dek hiç vakit kaybeder miydi? Hal böyleyken şimdi kalkıp apar topar şehre dönmek ona zulüm gibi geliyordu.

Oigimi de çok tedirgindi ve uyuyamamıştı. Bu akşam olup biteni gören nedimeleri şimdi onun hakkında kim bilir neler düşünüyordu. Bel bağlayacak kimsesi olmadığı bir zamanda büyük bir sınavdan geçiyordu. Üstelik bu kadar belirsizlik yetmiyormuş gibi bir de etrafındaki kadınların saçma sapan öğütlerini dinlemek zorundaydı. Sanki ağız birliği etmişler gibi, sadece durumu kurtarabilmek için ona binbir türlü teklif getiriyorlardı. Ezkaza yanılıp yenilip onların ağzına bakacak olursa hayatının sonuna kadar utanç duyacak ve kendisini aşağılanmış hissedecekti. Kaoru fena bir insan değildi. Prens babası ona bir zamanlar, "Kızım, bu adam sana talip olursa onu asla reddetmem" demişti. Ama hayır! Oigimi bunu kabul edemezdi, o hayatının sonuna kadar bekâr kalmak istiyordu. Ancak kız kardeşi henüz gençliğinin baharındaydı ve normal insanlar gibi yaşamak ona yakışırdı. Babasının sözleri aslında ona göreydi. Kız kardeşi böyle bir şey yapacak olursa onu canıgönülden desteklerdi. Ama onu kim destekleyecekti? Kaoru'dan başka kimsesi yoktu ama yine de o, sıradan bir adamla flört etmeyi tercih ederdi. Birbirlerini uzun zamandan beri tanıyorlardı, hatta şeytana uysaydı Kaoru'ya teslim olabilirdi. Onun tartışmasız üstünlüğü ve aristokrat olmasının verdiği soğukluğu Oigimi'nin aşağılık duygusuyla birleşince, kız utangaçlık duygusunun kurbanı oluyordu. Galiba onun bu ürkek ve münzevi hali hayatının sonuna kadar devam edecekti.

Oigimi bütün gece ağlamaktan helak olmuştu. Odanın uzak bir köşesinde uyumakta olan kız kardeşinin yanına gidip uzandı. Ablasını başucunda gören

---

245. Bkz. Bölüm 34, dipnot 36.

Nakanokimi yorganını o tarafa doğru çekerek onun üstünü örttü. Nakanokimi de uyuyamamış, kadınların kendi aralarında fısıl fısıl yaptığı konuşmaları duyunca önce rahatsız olmuş, sonra da çok sevinmişti. Burnuna ablasının elbiselerinden yükselen koku çarptı. Kesinlikle yanılmış olamazdı, bu koku Kaoru'nun kokusuydu. Bir zamanlar Kaoru kendi pelerinini evin nöbetçilerinden birine hediye ederek onu ödüllendirip yüceltmişti. Ama zavallı yaşlı nöbetçi her gittiği yerde epey farklı eleştiri aldığı için bu kokudan çok çekmişti. Ablasının neler hissetmekte olduğunu tahmin eden Nakanokimi sanki uykudaymış gibi davrandı.

Kaoru Bennokimi'yi çağırdı ve onunla uzun uzun konuştu. Oigimi'ye iletilmesi için verdiği mektupta hiçbir duygusallık yoktu.

Oigimi o kadar çok utanmıştı ki ortalıktan kaybolup gitmek istedi. Yonca düğümleri ile ilgili o saçma konuşmayı acaba Nakanokimi nasıl yorumlamıştı? Yoksa kız kardeşi onun Kaoru ile birlikte olduğu hissine mi kapılmıştı?

Hastalandığını bahane ederek bütün günü odasında geçirdi.

"Artık hazırlıklara başlamamız lazım, hanımım" dedi nedimeleri, "Bütün bu işlerle sizden başka ilgilenecek kimse yok. Çok kötü bir zamanda hastalandınız."

Nakanokimi örgüleri hazırlamaya devam etti, ancak sıra altın ve gümüş ipliklerden gül rozetleri yapmaya geldiğinde takılıp kalmıştı. Nereden başlayacağını bilemiyordu. Ortalık kararınca bunu fırsat bilen Oigimi ortaya çıktı. İki kardeş el birliği ederek bu zor işin üstesinden gelmeye çalıştılar.

Kaoru'dan haber geldi ancak Oigimi ona sabahtan beri rahatsız olduğunu belirten bir mektup yolladı. Nedimeleri bunun çok çirkin ve çocuksu bir hareket olduğunu mırıldandı.

Böylece matem dönemi bitmişti. Babalarından daha uzun yaşayacaklarını hiç akıllarına bile getirmemişlerdi, oysa babalarının ölümünün ardından koskoca bir yıl çabucak geçivermişti. "O gitti biz hâlâ buradayız! Ne kadar acı ne kadar keder verici bir duygu!" Kızlar bunları düşünüp derin derin iç çekerlerken nedimeler de hüzünlü bir şekilde onları taklit ediyordu. Yine de aylardır giymeye alışkın oldukları matem kıyafetlerini çıkartıp daha açık renkli[246] elbiseler giyince eve hayat dolu bir tazelik geliverdi. Henüz hayatının baharını yaşayan Nakanokimi, Oigimi'den çok daha güzel ve alımlıydı. Oigimi kız kardeşinin güzelliğiyle bizzat kendisi ilgileniyordu. Nakanokimi'yi önüne oturtmuş, saçlarını kendi elleriyle güzelce yıkamış ve taramıştı. Daha sonra kendi yarattığı şahesere hayran hayran bakarken aylardan beri ona hiç nefes aldırmayan dertlerini birazcık olsun unutur gibi olmuştu. Kaoru kardeşini sahiplenecek olursa Oigimi'nin bütün ümitleri gerçekleşmiş olacaktı. Bütün isteksizliğine, bütün kayıtsızlığına rağmen Kaoru'nun bu kızdan hoşlanacağına emindi. Ayrıca kız kardeşine de güveniyordu, çünkü o birlikte oldu-

246. Henüz matemden tamamen çıkmamışlardı.

ğu erkeği düş kırıklığına uğratacak bir kız değildi. Kız kardeşi için Kaoru'dan daha iyi bir aday tanımıyordu ve düşünemiyordu. Ne anneleri vardı ne de babaları; bu nedenle Oigimi'den başka Nakanokimi'ye hem annelik hem de babalık yapacak kimse yoktu.

Kaoru matem dönemi hâlâ devam ettiği için Oigimi'nin kendisine böyle soğuk davrandığını düşünüyordu. Sabırsızlıkla matem döneminin bitmesini beklemeye koyuldu, sonunda o gün gelip çatınca soluğu Uji Konağı'nda aldı. Eskiden olduğu gibi bu kez de hüsnükabul göreceğini zannediyordu. Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı. Kızın ayağına kadar gidip konuşmak için not üstüne not gönderdiği halde Oigimi bütün bu dileklerini geri çevirdi ve hastalığını bahane ederek onunla konuşmayı reddetti.

Kaoru yılmayarak bir not daha gönderdi: "Basit bir görüşmeyi böylesine sorun yapacağınız doğrusu aklımın ucundan bile geçmemişti. Haydi ben neyse ama nedimelerinizin bu yanlış davranışınızı nasıl yorumlayacaklarını düşünün."

Oigimi'nin cevabı yine olumsuzdu: "Sizin de takdir edeceğiniz gibi, insan matemden çıktığı anda kendini tekrar hüzün deryası içinde buluyor. Lütfen bana anlayış gösteriniz. Sizden beni mazur görmenizi rica ediyorum."

Bunun üzerine Kaoru yine Bennokimi'yi çağırdı ve her zamanki şikâyetlerini dile getirdi. İçinde bulundukları bu dayanılmaz kasvetten kurtulabilmeleri için Kaoru'nun tek umut olduğunu bilen nedimeler dedikodu yapmaktaydı. Duaları kabul olup da Kaoru hanımlarını alıp götürdüğünde her şeyin ne kadar güzel olacağını konuşuyorlardı. Hatta Kaoru'yu hanımlarının odasına sokabilmek için planlar bile yapmışlardı. Bu ayrıntıları bilmese de Oigimi bir şeylerden şüpheleniyordu: Bennokimi ve Kaoru'nun çok iyi anlaştıklarına bakılırsa yaşlı kadının onun arkasından dolaplar çeviriyor olması işten bile değildi. Üstelik eski aşk hikâyelerinde soylu kadınların hiçbir aracı olmadan gidip kendilerini bir erkeğe teslim ettiği görülmemişti. Mutlaka sevgililere aracılık yapan bir kadın olurdu; aynen bu evde olduğu gibi. Evet, Oigimi'nin evinde kurduğu güvenlik ağını delen yine kendi nedimeleriydi.

Kaoru'nun onun bu savsaklayıcı, nezaketsiz davranışına kızmaya başladığı ortadaydı. Kendi yerine kız kardeşini öne sürmenin zamanı gelmişti artık. Kaoru, hoşuna gitmeyen biri bile olsa kendisine uygun bir ortamda, münasip bir vesileyle tanıştırılan kadına kabalık yapacak bir insan değildi. Kız kardeşini ona bir kez göstermesi yetecekti, ona ilk bakışta yıldırım aşkıyla vurulacağından emindi. Aklı başında hiçbir erkek daha ilk görüşmede atağa geçmek istemezdi, onlar için çok ucuz bir davranış olurdu. Kaoru için de durum öyle olmalıydı. Kaoru şıpsevdi ya da hercai görünmemek için kayıtsız davranıyordu.

Oigimi bütün bunları düşünüp durdu. Kendi kendine gelin güvey oluyordu ama henüz Nakanokimi'nin bu planlardan hiç haberi yoktu. Kız bu konuya nasıl

bakacaktı? Fikrini almamak ona karşı haksızlık olmaz mıydı? Böyle bir durum için kendini kız kardeşinin yerine koyduğunda çok güceneceğini düşündü. Kız kardeşini karşısına aldı, aklından geçenleri en ince ayrıntılarına kadar anlattı.

"Babamızın bize neler söylediğini hatırladığından eminim. O bizden hayatımızın sonuna kadar yalnız kalsak bile kendimizi el âleme rezil etmememizi, kendimizi küçük düşürmememizi istemişti. Babamıza karşı büyük vicdan borcumuz var. Hayatının sonuna kadar onun huzura kavuşmasını engelleyen hep biz olduk. Dolayısıyla onun öğütlerini kulağımıza küpe edelim. Bu nedenle yalnız kalmak beni hiç korkutmuyor ama etrafımdaki nedimelerin çenesini kapatamadım, bana hiç rahat vermiyorlar. Devamlı inatçılığımdan, dikbaşlılığımdan dem vuruyorlar. Kabak tadı verdi fakat galiba haklılar. Kendim neyse ama senin ömür boyu yalnız kalmana dayanamam. Senin için bir şeyler yapmak istiyorum bir tanem. Sana aklı başında, düzgün bir eş bulmak istiyorum. Bunu yaptığım zaman değil yalnız kalmak, ölsem bile gam yemem."

Nakanokimi'nin verdiği cevap oldukça acıydı. Ne biçim düşünüyordu ablası! "Babamızın sadece seni kastettiğini mi sanıyorsun? Hayır, onun kafasına takılan sen değil hep ben oldum. Aramızda en hayırsız, beceriksiz olan benim, hangi işe bulaşsam bir çuval inciri berbat ediyorum. Ayrıca babamızın ne demek istediğini iyi anlayamamışsın, o bize kenetlenin, yalnız kalmazsınız diye öğüt vermişti."

"Kardeşim haklı" diye düşündü Oigimi. İçi şefkatle doluvermişti. "Çok özür dilerim. Öyle üzgünüm ki ne söylediğimin farkında bile değilim. Hep böyle davrandığımdan dolayı adım huysuza çıktı. İşte benim de böyle bir sorunum var." Oigimi bunları söyledikten sonra tekrar derin düşüncelere daldı.

Hava kararmasına rağmen Kaoru hâlâ konaktan ayrılmamıştı. Oigimi ne yapacağını bilemiyordu, sanki beyni durmuş gibiydi. Bennokimi yanına gelip ona uzun uzun Kaoru'nun haklı kırgınlığından bahsetti. Oigimi hiçbir şey söylemedi, sadece derin derin iç geçirip akıl danışabileceği birilerini düşünmeye çalıştı. Keşke ailesinden bir kişi olsaydı başlarında. Annesi veya babası sağ olsaydı ona mutlaka bir koca bulurlardı ve o da boynunu büküp kaderine razı olur, istese de hayır diyemezdi.[247] Dünyanın ahvali böyleydi. Başına gelenleri sineye çeker, milleti kendine güldürmezdi. İhtiyar nedimeleri sırf ondan yaşlı olduklarından dolayı kendilerini allame-i cihan zannediyordu. Ne zaman uygun bir damat adayı keşfetseler hemen burnunun dibinde soluğu alıyorlar, ona adamın ne kadar iyi bir eş olacağını anlata anlata bitiremiyorlardı. Onları ciddiye almalı mıydı? Elbette ki hayır! Bu kadınların hepsi Oigimi'nin hislerini hiçe sayan beyni sulanmış, sabit fikirli kocakarılar güruhuydu.

---

247. İse, *Gosenshū* 938:

Ne kadar acıdır ki, "Evet", "Hayır" diyemem,
İçimden gelen sesi maalesef dinleyemem.

Nedimeleri neredeyse kolundan tutup zorla sürüklercesine Oigimi'yi iknaya çalışıyorlardı ve bu durum kızın nefretini artırıp ruhunu karartmaktan başka işe yaramıyordu. Her konuda rahatça konuşup dertleşebildiği tek kişi olan Nakanokimi ise bu konularda hiçbir şey bilmiyordu, dolayısıyla ablasını rahatlatacak bir cevabı yoktu. Oigimi artık iyice bahtının kara olduğuna kendini inandırmaya başladığı için el içine çıkamaz olmuştu.

Bir keresinde, "Biraz daha canlı renkte, şık elbiseler giyseniz daha iyi olmaz mı efendim?" demişti nedimeleri. Ama Oigimi buna çok sinirlenmişti. Utanmasalar elin adamının kollarına atıvereceklerdi onu. İşin kötüsü böyle bir şey yapmak isteseler kimse de onlara engel olamazdı. Herkesin balık istifi yaşadığı bu küçücük evde kaçacak yer yoktu.[248] Kaoru şimdiye kadar ona hiçbir zaman açık açık sevgi gösterilerinde bulunmamıştı, devamlı araya bir nedime sokmuş, hislerini onlar vasıtasıyla aktarmıştı. Böylece karda yürüyüp izini belli etmemiş oluyordu, ama Oigimi istediği takdirde ömrünün sonuna kadar onu beklemeye hazır olduğunu da belirtmişti. Ancak yaşlı kadınlar Kaoru kadar ketum davranmıyorlar, kulakları sağır olduğu için ne zaman onun hakkında gizli bir şey konuşmak isteseler evde neredeyse davul çalıyorlardı. Bu durum belki onların doğuştan budala olduklarından ya da yaşın verdiği bunaklıktan kaynaklanıyordu. Sebebi ne olursa olsun Oigimi artık onların yaptıklarına katlanamaz hale gelmişti.

Oigimi derdini biraz olsun Bennokimi'ye anlatmaya çalıştı: "Kaoru'nun diğer insanlardan farklı olduğu doğru, bunu kabul ediyorum. Babamız da zaten zamanında bize böyle söylemişti. O öldükten sonra bu insan devamlı evimize girip çıktı. Doğru muydu yanlış mıydı bilemiyorum, ama biz de buna müsamaha ederek hep ona bağımlı kaldık. Şimdi ise hiç beklemediğim bir durumla karşı karşıyayım. Bana çok kızgın görünüyor, ama bir türlü nedenini anlayamıyorum. Ben herkes gibi birisi olsam onun ilgisine karşılık vermekten zerre kadar çekinmezdim. Ben öyle birisi değilim, herkesin ilgisini çeken şeyler benim ilgimi çekmiyor, hatta onları sorguluyorum. Ne yazık ki Kaoru bunu anlamıyor. Bu duruma çok üzgünüm ama yapabileceğim pek fazla bir şey yok." Oigimi bütün bunları çekine çekine söylemişti.

"Ancak bir de kız kardeşim var. Hayatının baharının boşa gitmesini hiç istemem. Zaman zaman bu evin böylesine yıkık dökük ve kalabalık olmasından şikâyet ettiğimde bile bunu sadece onu düşünerek yapıyorum. Kaoru babamın son isteklerini yerine getirmek istediğini söylüyor. O zaman ben ve kız kardeşim ara-

248. Anonim, *Kokin Rokujō, Zoku Koka Taikan* 35111:

Dünya öyle zalim ki, gamı çok kasveti çok,
Kaçmak istesem bile saklanacak dağı yok.

Yamanashi, hem "dağ yok" hem de "armut" anlamına gelmektedir.

sında bir ayrım yapmaması gerekir. Dış görünüşümüz farklı bile olsa aynı kalbi paylaşıyoruz. Onlar için elimden gelen her şeyi yaparım. Senden rica etsem bunu Kaoru'ya iletebilir misin?"

Bennokimi ziyadesiyle duygulanarak, "Başından beri neler hissettiğinizi gayet iyi biliyorum" dedi. "Ona bütün bunları dikkatle açıkladım. Ancak o, insanların istese bile sevgisini başkalarına yöneltemeyeceğini, ısmarlama sevgi olmadığını söyledi. Üstelik arkadaşı Niou'yu da düşünmesi gerektiğini belirtti. Kardeşiniz için birini bulmayı vadetti. Bence Kaoru çok beyefendi bir insan. Başlarında anası babası olan kızlar için bile aynı anda iyi eşler bulmak zordur, ama sizin önünüzde büyük bir fırsat var. Açık sözlülüğümü lütfen bağışlayın, ama sizin bu dünyada ikinizden başka kimseniz yok ve bu durum beni çok üzüyor. Yarın ne olacağını tanrı bilir fakat şu an sizin yıldızlarınızın parladığı zaman. Yanlış anlamayın, bunları söylemekle babanızın son isteklerine karşı gelin demiyorum. Onun tek isteği denginize düşmeniz, size layık olmayan insanlara itibar etmemenizdi. Babanız sık sık, "Keşke Kaoru şu kızlardan birini almak istese de onların gelin olduğunu görsem!" derdi. Hem asillerden hem de avamdan ana babasını kaybeden pek çok kız gördüm. Hepsinin sonu hiç oldu, gittiler dünyanın en mendebur insanlarıyla evlendiler. Şu uzun hayatım boyunca böyle olayların yaşanmadığı bir zaman görmedim, kaldı ki böyle bahtsız kızlarla bile kimse alay etmemiştir. Siz ise son derece nazik, duyarlı, şefkatli bir insanla karşı karşıyasınız. Sipariş verseniz böyle birini bulamazsınız. Başka birisi olsa Kaoru gibi birini asla kaçırmazdı. Onun gibi düzgün bir adamın teklifini geriye çevirirseniz Yüce Buda sizi affetmeyecektir, cennetine almayacaktır. Hep bu dünya cehennemine mahkûm olursunuz."

Yaşlı kadının hiç susacağı yoktu. Oigimi kızgın ve dargın bir tavırla yüzükoyun yere uzanmış, onu dinliyordu. Nakanokimi onun bu halini görünce çok üzüldü ve onu yerden kaldırarak teselli dolu sözlerle yatak odasına götürdü. Bennokimi'nin bu sözleri Oigimi'yi korkutmuştu ancak bu küçücük evde kaçabileceği başka bir yer yoktu. Nakanokimi'nin üzerine temiz, yumuşacık bir yorgan örttükten sonra onun biraz uzağına yattı. Hava hâlâ sıcaktı.

Bennokimi kızla arasında geçen konuşmayı Kaoru'ya anlattı. Yaşlı kadını dikkatle dinleyen Kaoru derin bir iç çektikten sonra düşüncelere daldı. Böyle gepegenç bir kızı dünyadan nefret ettiren şey acaba ne olabilirdi? Bu durum yoksa takva sahibi babasından edindiği telkinler ve öğretilerden mi kaynaklanıyordu? Çünkü babası onun zihnine dünyanın fani, hayatın beyhude olduğunu işlemişti. Eğer onun gönlü böyleyse bu kızın Kaoru'dan hiçbir farkı yoktu, ruh ikizi gibiydiler. Bu bakımdan kıza bilgiçlik taslayamazdı.

"Demek öyle... Bundan sonra onunla konuşurken her zaman izin almak gerekecek galiba. Neyse, senden rica etsem hiç değilse bu akşam beni onun odasına götürür müsün?"

Kaoru'ya yardım etmeye kararlı olan Bennokimi nedimelerin çoğunu yatağına gönderdi. Aralarından birkaçı Bennokimi'nin iş birlikçisiydi. Gece ilerledikçe rüzgâr eğreti duran panjurları gürültüyle sarsmaya başladı. Bu sayede sessiz gecelerdeki kadar adımlarına dikkat etmek zorunda değildiler. Bennokimi Kaoru'yu prenseslerin yatak odasına soktu. Kızlar her zamanki gibi aynı yatakta yatıyorlardı. Bennokimi onları hiç değilse bu gece ayırmak isterdi ama durum müsait olmadığı için bunu onlara söylemeye cesaret edememişti. Her ne kadar birbirlerine benzeseler de Kaoru'nun Oigimi'yi kız kardeşiyle karıştırmayacağından emindi.

Ancak hâlâ uyumamış olan Oigimi onun yaklaştığını hissedince yataklarını çevreleyen perdenin arasından sıyrılarak dışarı kaçtı. Zavallı Nakanokimi o sırada hâlâ uyuyordu. Oigimi ne yapabilirdi? Donup kalmıştı. Keşke ikisi birden dışarı kaçabilselerdi. Korkudan tir tir titreyen Oigimi tekrar içeri girmeye cesaret edemiyordu. Loş ışıkta pijamalar içinde bir siluet perdeleri yana çekerek bir ev sahibi edasıyla odaya girdi. Bir paravan ile harap olmuş bir duvar arasında saklanmakta olan Oigimi, Nakanokimi ya şimdi uyanırsa diye düşünürken kalbi gümbür gümbür çarpıyordu. Nakanokimi, kendisi için hazırlanan evlilik planını duyunca ablasına isyan etmişti. Şimdi ise kendisi için düşünülen damat adayı yatak odasındaydı. Bir uyanacak olursa evdeki herkesin el birliği edip de ona karşı komplo düzenlediklerini zanneder, kıyameti koparırdı. Oigimi korkudan baygınlık geçirmek üzereydi. Bütün bunlar onları bu acımasız dünyadan koruyacak bir haminin bulunmamasından ileri geliyordu. "Ah babam, vah babam!" diye inim inim inlerken babası birdenbire gözlerinin önünde belirivermişti; tıpkı onu son yolculuğuna çıkardığı o akşamki haliyle.

Kaoru hayalini kurduğu kızın, yatağında mışıl mışıl tek başına uyuduğunu görünce çok sevinmişti. Bunu Bennokimi ayarlamış olmalı diye düşündü. Sonra yatanın Oigimi olmadığını fark etti. Bu kız, daha taze, daha alımlı, daha çekici biriydi. Bu arada Nakanokimi uyanmış ve dehşete kapılmıştı. Görmek istediği insan bu kız olmadığı ve onu boşu boşuna tedirgin ettiği için Kaoru çok üzülmüştü ama bile bile ondan kaçan kız kardeşine ise çok kızgındı. Her ne kadar Nakanokimi'den hoşlansa bile yine de istemediği bir kızın yanında bulunmak onun huzurunu bozmuştu. Çünkü bu kızla birlikte olduğu takdirde Oigimi'yi tamamen elinden kaçırmış olacaktı. Ama yine de her şey inceldiği yerden kopar diye düşündü. Şayet kaderinde varsa bu kızla evlenmek, ilk defa tanıdığı bir kız değildi, neden olmasındı? Kendine bir çekidüzen verip kızın yanına uzandı ve geceyi aynen kız kardeşiyle daha önce yaptığı gibi tatlı tatlı sohbet ederek geçirdi.

Bennokimi hazırladığı planın mükemmel bir şekilde işlediğini görünce çok sevinmişti. Odada iki kişi olduğuna göre Nakanokimi acaba nereye gitmişti? Geceyi odada onlarla birlikte geçirmiş olamazdı.

Kadınlar kendi aralarında konuşmaya başladı:

"Kızlar Nakanokimi nerede dersiniz?"

"Neredeyse nerede! Kocaman kız, ne yaptığını biliyordur."

"Kaoru Hazretleri ne kadar da yakışıklı bir delikanlı, ne zaman bu tarafa baksa içimiz kıpır kıpır oluyor, gençleşiyoruz. Her kadının rüyalarını süsleyecek bir erkek! Bizim küçük hanım neden böyle naz yapıyor?"

"Ne olacak şekerim, nazar var üzerinde, aklı başında değil."

Bir ayağı çukurda olan yaşlı nedimeler kız hakkında böyle ileri geri konuşuyordu.

"Yok ayol, nazar mazar değil. Ağzını hayra aç! Ben size asıl sebebini söyleyeyim. Babası bunu böyle yetiştirdi. Dağ başında devamlı yaşıtlarından ayrı büyüdü. Erkekleri tanıyamadı, şimdi de onlardan korkuyor. Biraz bekleyelim, Kaoru Hazretleri'ne alışsın, her şey düzelecek, işler yoluna girecektir."

"Vallahi hepimiz ona duacıyız, onun şansı düzelince bizim de hayatımız değişecektir."

Uykuya dalıncaya kadar bu konuşmalar sürüp gitti ve sonra da hep birlikte koro halinde horlamaya başladılar.

Yatağındaki refakatçi[249] asıl konuyla alakasız biri olsa bile bu tatlı sonbahar gecesinin rüzgâr gibi geçtiğini düşündü Kaoru.

Kaoru şimdi hangi prensesten daha çok hoşlandığını ciddi ciddi düşünmeye başladı. Çok geçmeden oradan ayrılacaktı, ayrılmadan önce hangi kızı daha çok sevdiğine karar veremezse bu suç onların değil kendisininidi.

Nakanokimi'den ayrılırken, "Beni unutma ve ablanı kendine örnek alma" dedi. Tekrar buluşacaklarına dair yemin etti.

Kaoru için olup biten her şey bir rüya gibiydi. Her şeye rağmen buz yığını abla ile bir kez daha şansını denemek istiyordu. Sinirlerini sıkı bir denetim altına alarak kendisi için ayrılan odaya gitti ve uzandı.

Sabah olunca Bennokimi'nin ilk işi prenseslerin odasına gitmek oldu. Yatakta yatanın Oigimi olduğunu sanarak, "Aman tanrım!" dedi, "Nakanokimi nerede?"

Nakanokimi yattığı yerde kulaklarına kadar kızarmıştı. Bütün bu başına gelenler ne demek oluyordu? Ablasının dünkü söylediklerine bir anlam verememişti, ama şimdi onu daha iyi anlıyordu. Çok sinirlenmişti.

Ortalık aydınlanınca bütün gece deliğinde saklanan çekirge ortaya çıkıverdi.[250]

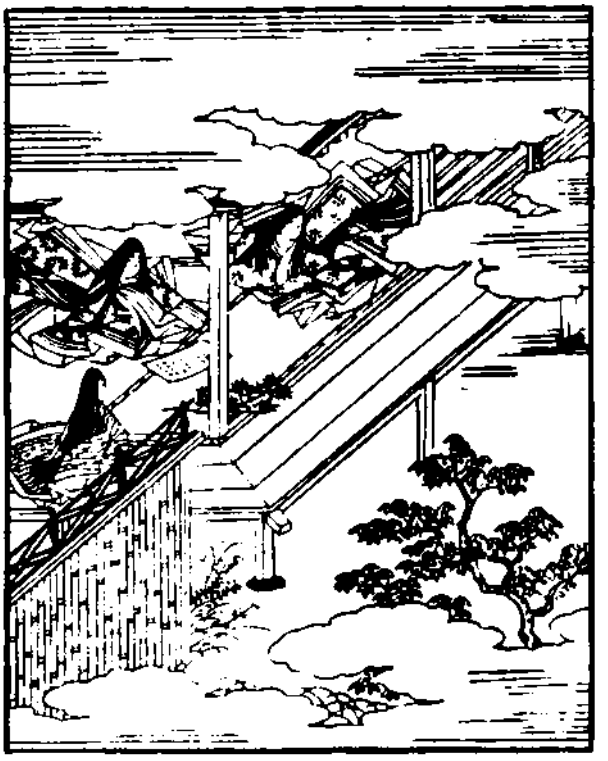
Oigimi kız kardeşinin şu anda neler düşünmekte olduğunu tahmin edebiliyordu. Kızın başına gelenler yüzünden ona hem acıyor hem de onun için üzülü-

---

249. Oshikōchi Mitsune, *Kokinshū* 636:

Sonbahar geceleri sanma uzundur asla,
Yanındakine bağlı hem uzundur hem kısa.

250. Oigimi.

yordu. Yan yana geldiklerinde ikisinin de ağzını bıçak açmadı. Oigimi aralarındaki son esrar perdesi de kalktığı için üzgündü. Artık attıkları her adıma dikkat etmek zorundaydılar.

Bennokimi Kaoru'nun odasına gitti. Sonunda Oigimi'nin inadının Kaoru'ya nelere mal olduğunu o da öğrenmişti. Onun için çok üzülmüştü, Kaoru ne kadar sinirlense haklıydı.

"Bütün bu saçmalıklara kızda bir ümit ışığı gördüğüm için katlandım. Ama dün geceden sonra deli gönlüm diyor ki, git kendini şu karşıdaki nehre at. Beni bundan alıkoyan tek şey babalarının hatırası. Bu insan ölmeden önce bu kızları bana emanet etti. Ne yapalım, yolumuz buraya kadarmış. Bir daha onları hiç rahatsız etmeyeceğim ama bana yapılan hakareti de unutmayacağım, onu bir kenara yazdım. Duyduğum kadarıyla Niou utanmadan küçük kızın peşinde. Bu kız da onun sayesinde daha yüksek bir mevkie gelmek istiyor olmalı. Bir daha buralara gelip de kendimi herkese rezil etmek istemiyorum. Benim senden ricam bu olaydan kimselere bahsetmemen. Dostum var, düşmanım var."

Erkenden yola çıktığında artık oradan ayrıldığına zerre kadar üzülmüyordu. Bu sahneyi gören nedimeler "Evet, bir karşılıksız aşk hikâyesi de böylece kapandı. İkisi için de çok yazık" dediler.

Oigimi bu kez kendi kendini sorgulamaya başladı. Kaoru şimdi kesin kardeşine de kızmıştı. Ne yapacaklardı? Üstelik etrafında kendilerini âlim zanneden, ona akıl hocalığı yapmaya kalkan bir sürü yaşlı kadın vardı. Hiç kimse onun derdini

anlamıyor, anlamak da istemiyordu. Kaoru'nun mektubu geldiğinde hâlâ bu düşünceler Oigimi'nin beynini kemirmeye devam ediyordu. Ne kadar ilginçtir ki olan bitene sevinmişti, hem de olağanüstü derecede. Kaoru sanki sonbahar mevsiminden haberi yokmuş gibi mektubunu yeşil bir dala bağlamıştı ve bu dalın üzerinde kırmızıya dönmüş sadece bir yaprak vardı. Zarfın içindeki mektup çok kısaydı ve sakin bir dille yazılmıştı. İçinde kırgınlıktan eser yoktu.

Dağlar kızı bir dalı iki renge boyadı,
Soruyorum hangi renk daha çok koyu kaldı?

Demek ki önemli bir şey olmamış gibi davranıyordu. Oigimi bir kez daha karasızlığın pençesine düştü, nedimeleri onu cevap yazmaya zorluyordu. Bu işi kardeşine bırakmayı tercih ederdi ancak zavallıcık zaten dayanma gücünün sınırlarındaydı. Nihayet birçok denemeden sonra bir iki mısra yazıp yolladı:

Dağlar kızı renk seçmiş, bilmem ama hangisi
Bu iki renkten sana, en uygunu tazesi.

Oigimi bu satırları endişe etmeden yazmış gibiydi. Bu durum Kaoru'nun çok hoşuna gitti ve adam kırgınlığının geçici olduğuna karar verdi.

"Aynı kalbi paylaşan iki hanım onlar" demişti Bennokimi. Oigimi ona defalarca Kaoru için kız kardeşinin daha münasip olacağını ima etmişti. Kaoru bu imaları reddettiğinden dolayı dün geceki olayları yaşamıştı. Aslında düşüncesiz davranmıştı. Bir anda yüreği merhametle doldu. Onun bu davranışı kıza karşı kendini kalpsiz, duygusuz birisiymiş gibi gösterdiyse bütün ümitleri boşa çıkmış olurdu. Üstelik bu zamana kadar mektupları kıza iletmekte kendisine yardımcı olan Bennokimi yavaş yavaş onun güvenilmez bir insan olduğunu düşünmeye başlamıştı. Kendi kendini tuzağa düşürmüştü, bütün suç ondaydı. Eğer insanlar ona dünyayı ve hayatı devamlı ıskaladığı için güleceklerse gülsünlerdi. Aslında, durumu onların bildiğinden daha kötüydü. Sürekli aynı limana geri dönen ufacık bir tekneden farksızdı.[251]

Bütün geceyi böyle kuruntular içinde geçirdi. Gün ağarırken Niou'yu görmeye gittiğinde ay hâlâ batmamıştı. Annesinin Sanjō'daki evi yandığından beri Rokujō'da kalıyorlardı. Niou da aynı konakta oturduğu için sık sık onu görebiliyordu.[252] Hayat gailesini unutmak için Rokujō'dan daha müsait bir yer olamazdı.

---

251. Bkz. Bölüm 5, dipnot 75.

252. Buradan anlaşıldığı kadarıyla Niou'nun da Genji'nin Rokujō Konağı'nda özel odaları bulunmaktadır. Niou'nun asıl ikamet yeri Genji'nin Rokujō'ya taşınmadan önce kullanmış olduğu Nijō Konağı'dır.

Taraçanın altındaki çiçekleri bile farklıydı. Rüzgârda salınan ağaçları, hatta otları bile farklıydı. Yakından geçen çayın sularına yansıyan ayın şavkı sanki bir tablodan fırlamış gibiydi. Kaoru arkadaşını mehtabın tadını çıkarırken bulmayı ummuştu ve nitekim yanılmamıştı da. Esintinin getirdiği kokuyla irkilen Niou hemen toparlandı ve üstüne başına bir çekidüzen verdi. Kaoru merdivenleri yarıya kadar çıkarak duraklamıştı. Niou da onu yanına çağırmak yerine yerinden kalkıp tırabzanlara dayandı ve havadan sudan konuştular. Uji meselesi sürekli kafasını meşgul ettiği için Niou arkadaşına biraz sitem etti, çünkü elçilik görevini doğru yapamamıştı. Kaoru bunu kendisine yapılan bir haksızlık olarak düşündü. Henüz kendi istediği şeyi elde edemeyen bir insan nasıl başkalarının derdiyle uğraşabilirdi? Fakat bir süre sonra, Niou'ya yardım ettiği takdirde kendi işinin de kolaylaşacağı aklına geldiği için her zamankinden daha büyük bir içtenlikle bu konuda neler yapılabileceğini anlatmaya koyuldu.

Ortalık aydınlanırken etrafa bir sis çökmüştü ve hava soğuktu. Ayın kaybolmasıyla birlikte ağaçların gölgesi kopkoyu bir hale gelmişti. Hüzünlü olmasına rağmen güzel bir manzaraydı.

"Artık yavaş yavaş vakit gelmeye başladı, bundan böyle beni geride bırakıp oralara gidemeyeceksin" dedi prens. Kasvetli havanın ıssız Uji'yi aklına getirdiği belli oluyordu.[253] Kaoru'dan ses çıkmadığını görünce Niou ona şiirini sundu:

"Ortalık kaynıyorken el değmemiş çiçekle,
Söyle niçin sen bana, kazık atarsın böyle?"

Kaoru da ona aynı şakacı ifadeyle cevap verdi:

"Dumanlı yamaçlarda tomurcuklar açılır,[254]
Onlar ancak o sabah toplayanın hakkıdır.

"Bu işi bilmeyenler de ardından bakakalır" dedi gülümseyerek.

Niou, "Öyle utanmazsın ki!" diye bağırdı, haklı olarak sinirlenmişti.[255]

Niou devamlı Kaoru'nun başının etini yemişti ama çok müşkülpesentti ve katı kuralları vardı. Nakanokimi acaba onun sınavdan geçebilir miydi? Kaoru, artık Nakanokimi'nin de en az ablası kadar kıymetli olduğuna inanmıştı. Önce Nakano-

---

253. Burada *ushi* ile "kasvetli" sözcüğü ima edilmektedir.

254. Burada, Yamato vilayetindeki *Ashitanohara* (sabah tarlası) bölgesinde yetişen ünlü *ominaeshi* çiçeğinin el değmemiş tomurcuklarına gönderme yapılmaktadır.

255. Henjō, *Kokinshū* 1016:

Ey güz bayırlarının, şehvet kokan çiçeği;
Ömrün bir günlük ama, öyle utanmazsın ki!

kimi'nin kusurları olacağından korkmuştu ama artık özür dilemesini gerektirecek hiçbir kusuru olmadığını biliyordu. Böyle davranmakla her ne kadar Oigimi'nin kardeşi hakkındaki beklentilerini boşa çıkarmış olsa da bu bir zevk meselesiydi. Oigimi onu istemiyor diye kardeşinin üstüne atlayacak hali yoktu. Nakanokimi'nin Niou ile arasını yapmalıydı. Böylece hem Niou'yu hem de Oigimi'yi memnun edebilecekti.

Niou ise onun bu düşüncelerinden haberi olmadığı için Kaoru'ya "utanmaz adam" diyordu ve yine farkına varmadan komik oluyordu.

Kaoru ona ağabeylik taslayarak, "Bana bak Niou," dedi, "İşin olacak ama sadakatten sınıfta kaldığını unutma!"

"Hayır, ne alakası var!" diye yanıtladı Niou, "Sen bekle de gör! Ben hayatta hiç kimseyi bu kızı sevdiğim kadar sevmedim. Sana şerefim üzerine yemin edebilirim".

"Bu kızlar çetin ceviz, öyle kolay kolay teslim olacak cinsten görünmüyorlar. Bana çok zor bir görev verdin."

Kaoru, daha sonra Uji'ye yapmayı planladığı ziyareti en ince ayrıntılarına kadar anlattı.

Gündönümü Festivali'nin[256] bitimine rastlayan ayın yirmi sekizi uğurlu bir gündü. Kaoru büyük bir dikkatle her türlü tedbiri alarak arkadaşıyla birlikte gizlice Uji'ye gitmek üzere kuzeye doğru yola çıktı. Niou'nun annesi olan İmparatoriçe Hazretleri bunu öğrenecek olursa başları derde girerdi. Böyle bir seyahati kesin yasaklardı ama Kaoru kararlıydı. Düşünüp taşınmışlar, bu seyahati sıradan bir dağ gezisi şeklinde göstermeye karar vermişlerdi ama bu iş Niou'nun sandığı kadar kolay değildi. Uji nehrini geçmeye kalkacak olurlarsa yakayı ele verecekleri kesindi. Yūgiri'nin nehrin güney kıyısındaki muhteşem konağının rahatlığından vazgeçen Kaoru, Niou'yu Sekizinci Prens'in evinin yakınında yer alan kendine ait çiftlik evine bırakarak yola yalnız devam etti. Artık onlara zorluk çıkaracak kimse kalmamıştı; ancak Kaoru araziyi devriye gezen bekçi Çalısakal'ın bile Niou'nun varlığından haberdar olmasını istemiyordu.

"Kaoru Hazretleri geldiler, Kaoru Hazretleri geldiler!" Onu eve buyur etmek için herkes sağa sola koşuşturmaya başladı. Prensesler bu durumdan biraz rahatsız olmuştu. Oigimi Kaoru'ya sevgisini kız kardeşine yöneltmesi için yeteri kadar telkinde bulunduğu kanısındaydı. Nakanokimi ise adamın hoşlandığı kişinin kendisi olmadığını bildiğinden dolayı korkacak bir şey yok diye düşünüyordu. Üstelik geçirdiği o sıkıntılı geceden sonra her nedense ablasıyla arasına bir soğukluk girmişti. Artık onu eskisi kadar kendisine yakın hissetmiyordu, gerçekten de yüz yüze değil,

256. *Higan*, bahar ve güz mevsiminde yılda iki kez, gündüz ve gecenin eşitlendiği zaman yapılır. Bir Budist festivali olmasına rağmen Hindistan ve Çin'de kutlanmamaktadır.

nedimeler aracılığıyla görüşmeye başlamışlardı. "Bunun sonu ne olacak?" diye düşünüyordu mesajlarını taşıyan nedimeler.

Niou'yu karanlıkta içeri soktukları için kimse farkına varmamıştı.

Kaoru Bennokimi'yi çağırttı. "Büyük Hanımınızla bir çift laf etmek istiyorum. Daha önce beni reddetti ama o öyle yaptı diye ortalıktan kaybolacak halim yok. Biraz sonra, geçen gece yaptığın gibi beni onun yanına götürmeni isteyeceğim senden."

Kaoru'nun tavırlarında şüphelenecek bir taraf yoktu. İki kızdan hangisine götürürse götürsün onun için fark etmeyeceğini düşündü yaşlı kadın. Oigimi'ye Kaoru'nun ricasını bildirince kız rahatlamış ve memnun olmuştu; tıpkı istediği gibi Kaoru'nun artık kardeşiyle ilgilendiğini düşünüyordu. Taraçaya açılan kapıyı kapatıp kilitledi, kardeşine giden kapıyı açık bırakarak görüşmeye hazırlandı.

"Sadece birkaç kelime etmek istiyorum," dedi Kaoru sinirli bir şekilde, "Bunu da bağıra bağıra millete ilan etmem çok gülünç olacak. Rica etsem kapıyı biraz açar mısın? Burada ne kadar rahatsız olduğumu anlamıyor musun?"

"Sizi gayet iyi duyabiliyorum" diyen Oigimi kapıyı açmadı.

Belki de Kaoru'nun ona karşı olan sevgisi bir saman alevi gibi sönüvermişti de vedalaşmaya gelmişti. Ne de olsa yabancı değillerdi. Onu gücendirmemesi gerektiğine karar verdi. Saate dikkat etmesi gerektiğini düşünerek kapıya biraz daha yaklaştı. Kaoru homurdanarak kapının aralığından kızı kimonosunun kolundan yakaladı. Oigimi çok kızmıştı, erkek milleti değil mi, yapmayacakları şey yoktu. Ama onu bir an evvel yatıştırıp hemen kız kardeşine yönlendirmeliydi. Her zamanki yumuşaklığıyla adama yaklaştı. Sessizce ondan kendisi için düşünmüş olduğu şeyleri aynen kız kardeşi için de düşünmesini istedi.

Bu sırada Niou kendisine verilen talimatları uygulamaktaydı. Kaoru'nun geçen gece girdiği kapıya doğru yöneldi. Yelpazesiyle Bennokimi'ye işaret edince kadın onu içeri aldı. Niou, Kaoru'nun sık sık kullandığı bu yoldan geçme sırasının kendisine geldiğini düşününce dudaklarında bir tebessüm belirmişti. Evde olan bitenden hiç haberi olmayan Oigimi hâlâ Kaoru'yu kız kardeşinin odasına göndermeye çalışıyordu. Kaoru böyle bir yaramazlığın bir parçası olmaktan heyecan duysa da bu duygu yerini şefkate bırakmıştı. Kız yarın öbür gün nasıl kandırıldığını öğrenecek olursa göstereceği mazeret yoktu, çok ayıp olacaktı. Gerçeği olduğu gibi anlattı:

"Niou onu buraya getirmem için aylardır başımın etini yiyordu. Canıma tak edince ben de aldım onu buraya getirdim. Herhalde şu sıralarda konağa girmiş olmalı. Böyle patavatsızca kendini tanıtmadan içeri girdiği için onun nam-ı hesabına senden özür dilerim. Belki de o hoş sohbet yaşlı kadın şu anda ona yol gösteriyordur. Ben de burada yalnız başıma kalakaldım. Artık güler misin, ağlar mısın orasını bilemiyorum."

Oigimi bu kadarını da beklemiyordu. Şaşkınlık içindeydi. Doğru mu işitiyordu acaba? "Şu işe bakın! Ne kadar safmışım meğer! Düş gücünüzün derecesi tahminlerimin de ötesinde çıktı. Size bu kadar samimi davranıp beni görmenize izin vermekle ne kadar büyük aptallık ettiğimin şimdi farkına varıyorum. Yaptığınız kurnazlığı düşünerek kim bilir ne kadar üstünlük taslıyorsunuzdur."

"Söyleyecek bir şey bulamıyorum. İstersen bütün gece özür dileyebilirim ama ne sana ne de bana faydası olur. Bana o kadar kızdıysan istersen gel çimdikle, yüzümü gözümü tırmalayıp kan revan içinde bırak beni. Yemin ederim gık çıkarmayacağım çünkü seni anlıyorum. Sen benden daha üstün birini aklından geçiriyordun ama insan kendi kaderini kendisi yazamıyor. Arkadaşım maalesef senden başka birinden daha çok hoşlandı. Emin ol, bu duruma senin kadar ben de çok üzüldüm. Ama kendim için de çok üzülüyorum, hiçbir talebimi yerine getirmeyip beni böyle ayazda bekletiyorsun. Her şeyi olduğu gibi kabul edip birazcık da ikimizi düşünsen daha iyi olmaz mı? Kapının kilitli olduğunu sen ve ben biliyoruz ama arkadaşlığımızın bu kadar saf olduğuna başkalarını inandırabilir misin? Örneğin bana bu akşam buraya kadar rehberlik yaptıran arkadaşım Veliaht Prens'in sakin bir gece geçirdiğimize inanacağını zannediyor musun?"

Kaoru neredeyse kapıyı kırıp içeriye dalmak üzereydi. En iyisi onun suyuna gitmekti.

"Kaderle neyi kastettiğinizi pek iyi anlayamadım, ayrıca bu konuda da fazla bir bilgim yok. Tek bildiğim şey gözyaşlarımdan önümü bile göremediğimdir.[257] Bundan sonraki hamlenizde ne yapacağınızı tahmin etmek tam bir kâbus. Eğer etrafımızdaki insanlar kız kardeşim ve beni bir vaka olarak görecek olurlarsa hikâyelerde adı geçen aptal kadınların listesine sokacaklarından eminim. İkiniz de çok kurnaz davrandınız, aferin doğrusu! Ama bana şimdi hiç değilse arkadaşınızın ne yapacağını söyleyin. Sizden rica ediyorum, hayatımızın düzenini bozmayın, bizi el âleme rezil etmeyin. Ayrıca daha fazla da kafamızı karıştırmayın. Bu badireden sağ çıkacak olursam, ki hiç sanmıyorum, belki günün birinde kendimi toparlayıp sizinle konuşacak fırsat bulabilirim. Şu anda son derece kırgın ve rahatsızım, istirahate ihtiyacım var. Şimdi beni yalnız bırakın lütfen."

Kızgın ve üzgün olduğu her halinden belliydi ve buna rağmen mantıklı davranabiliyordu. Kaoru kendini çok fena hissetti.

"Dileklerini yerine getirmek için elimden gelen her şeyi yaptım, yaptım da ne oldu? Her seferinde aptal muamelesi gördüm. Benden bu kadar nefret ediyor-

---

257. Minamoto Wataru, *Gosenshū* 1334:

Bilmiyorum gittiğim ince uzun yolları,
Gözlerimden akan yaş kapladı her tarafı.

san, yakınında bulunmam seni bu kadar rahatsız ediyorsa ben de çeker giderim. Hem de temelli giderim." Kaoru bir süre durakladıktan sonra devam etti: "Kendini pek iyi hissetmesen bile hiç değilse kapının arkasından konuşmaya devam edemez miyiz? Lütfen hemen kaçıp gitme, kal bulunduğun yerde."

Kızın kolunu bıraktığında fazla uzaklaşmadığını görerek sevindi. "Sadece orada durup beni teselli et yeter, senden başka hiçbir şey istemeyeceğim."

Çok rahatsız ve uykusuz bir gece geçirdiler. Gece ilerledikçe şiddetlenen rüzgâr ve nehrin gürültüsünü dinlerken Kaoru, kendini eşinden ayrılmış bir sülün gibi hissediyordu.[258]

Her zamanki gibi şafak sökerken manastırın çanları çalmaya başladı. Niou hâlâ Nakanokimi'nin koynunda olmalıydı. Bu durumdan biraz rahatsız olan Kaoru boğazını temizledi. Çok tuhaf bir durumdu.

"Dün onu uzaklardan buraya ben getirdim,
Sabah kör karanlıkta yola çıkan tek benim.

"Böyle bir şey şimdiye dek oldu mu acaba?"

Oigimi öyle kısık bir sesle cevap verdi ki Kaoru onu duymakta güçlük çekti:

"Sen yolunu seçmişsin çoktan kendi kendine,
Biz burada tökezlerken karanlıklar içinde."

Kaoru'nun sabrı taşmıştı. "Reva mı bu yaptıkların bana? Aramızdaki bu gereksiz duvarların bir kısmını yıkamaz mısın?"

Gökyüzü aydınlanırken Niou ortaya çıktı, üstüne bir gece önce yaşadığı tatlı olayların kokusu sinmiş gibiydi. Yaşlı nedimeler ağızları açık bakakaldı. Nasıl olmuştu bu iş? Fakat biraz düşününce rahatladılar. Prens Hazretleri ne yaparsa yapsın kötü bir niyeti olamazdı.

Niou ve Kaoru ortalık iyice aydınlanmadan şehre geri döndü. Dönüş yolu onlara daha uzun gibi gelmişti. Kendi mevkiindeki bir adamın gönül işlerinde ne kadar dikkatli olması gerektiğini çok iyi bilen Niou yeni sevgilisinden "ayrı geçen geceler"[259] ne yapacağını, buna nasıl dayanacağını düşünerek daha şimdiden hayıflanmaya başlamıştı. Nijō Konağı'na vardıklarında sokaklar henüz bomboştu. Arabanın taraçaya çekilmesini emrederek oradan içeriye girdiler. Sonra da dönüp

---

258. Kaynak metinde bu sözcük *Yamadori* (sülün) olup, erkek ve dişi sülün çiftlerinin geceyi ayrı yamaçlarda geçirdiklerine inanılırdı.

259. Anonim, *Manyōshū* **2542**:

Yeni bir gelinim var çimenler kadar taze,
Ayrı geçen geceler, artık haramdır bize.

onları büyük bir gizlilik içinde Uji'ye götürüp getiren saray kadınlarının kullandığı arabaya bakarak sırıttılar.

"Bence görevini mükemmel bir şekilde tamamladın" dedi Kaoru. Ancak o gece başına gelen korkunç olaylardan ona hiç bahsetmedi. Niou hemen Nakanokimi'ye mektup yazmaya koyulmuştu.

Oigimi ve Nakanokimi'nin ikisi de şaşkınlıktan sersem gibiydiler. Özellikle de Nakanokimi'nin yüzünden düşen bin parçaydı. Demek ablası gizli gizli arkasından planlar yapmıştı ve bu konuda ona en ufak bir şey çıtlatmamıştı! Oigimi ise kendi masumiyetini ispatlayamamanın verdiği çaresizlik içinde kıvranıyordu. Derin derin iç geçirmekten başka yapacak bir şey kalmamıştı.

Yaşlı kadınlar bu olan bitene bir anlam vermek istercesine birbirlerinin yüzüne bakıp duruyorlardı. Ancak onları her zaman yüreklendiren hanımefendileri içine kapanmış, dünyayla alakasını kesmişti, bu yüzden meraklandıklarıyla kaldılar.

Ulak şehirden bir mektup getirmişti, Oigimi zarfı açarak kardeşine göstermek istedi ama Nakanokimi yüzünü kollarının üstüne dayamış öylece yatarken hiç oralı olmadı. Ulak, "Bu kızlar da insanı çatlatıyorlar, iki satır cevap yazamadılar gitti!" diye kendi kendine homurdanmaya başlamıştı.

Niou'nun mısraları şöyleydi:

"Zannetme ki benimki, gelip geçici heves,
Dikenli yollara sor, onlar versin sana ses."

Eskiden, fazla bir anlam taşımadığı için onlara büyük zevk veren bu güzel el yazısı şimdi onlar için büyük bir sıkıntı kaynağıydı. Oigimi her zaman yaptığı gibi kız kardeşinin yerine cevap yazmak istemiyordu. Görgü kurallarını öne sürerek Nakanokimi'yi cevap yazmaya ikna etti. Haberciye eflatun ve yeşil renklerin hâkim olduğu bir kimono ve çift astarlı şık bir pantolon hediye etmek istediler.[260] Ancak Niou'nun en sağlam adamlarından biri olan bu görevli dikkat çekeceğini düşünerek hediyeleri almak istemedi. Bunun üzerine onlar da hediyeleri bir bohçaya sararak ulağın yanındaki hizmetkârına verdiler. Geri döndüklerinde hizmetkârın elindeki hediyeyi gören Niou küplere bindi. Uji'ye yaptığı ziyaretleri herkesten gizli tutmak için akla karayı seçen Niou bunun o işgüzar yaşlı kadının başının altından çıktığını biliyordu.

Niou, Kaoru'yu evine çağırarak "Senden rica etsem beni bu akşam tekrar Uji Konağı'na götürür müsün?" diye sordu.

---

260. *Miegasana no hakama.* Hikâyede ilk kez geçen bu kıyafet, çok kıymetli bir giysidir ve ulağın hediyeyi kabul etmeye gönülsüz davranması belki de bundan ileri gelmektedir.

"Memnuniyetle götürürdüm ama tam bu gece Reizei Sarayı'nda iptal edemeyeceğim bir görüşmem var."

"Benim sevgili dostum hep böyledir zaten, dünyayı takmaz!"

Uji Konağı'nda Niou'nun gelme planına Oigimi itiraz etmek istiyordu ama eli kolu bağlı kalakalmıştı. Acaba "Kız kardeşim için ben seni düşünmüyordum" diyerek prensi başından defetmesi mümkün müydü? Evin içi bir gerdek odası hazırlanamayacak kadar berbat vaziyetteydi, yine de eldeki eski mobilyalarla durumu idare etmeye çalıştı. Etrafta biraz koşuşturunca keyfi yerine gelmişti. Niou'nun o kadar yolu teperek Uji'ye gelmesi aslında sevindirici bir haberdi ama kız kardeşi için yaptığı planların hepsi altüst olmuştu. Nakanokimi ise korku ve şaşkınlık içinde kendini zifaf gecesine hazırlayan kadınların ellerine bırakmıştı tamamen. Gözyaşlarını silmekten kırmızı kimonosunun kolları sırılsıklam olmuştu.

Onun bu haline dayanamayan Oigimi de ağlamaya başladı. "Bundan böyle pek uzun bir hayat süreceğimi zannetmiyorum. Geride bırakınca tek üzüleceğim insan sensin ve seni düşünüyorum. Evdeki kadınlar ikinizin ne kadar güzel bir çift oluşturduğunu söyleye söyleye dillerinde tüy bitti. Eh, bu kadar yaşlı ve tecrübeli olduklarına göre herhalde bir bildikleri vardır diye düşünüyorum. Ayrıca, dünyanın ahvalini iyi bildiğimi iddia edemem ama yine de kendi kendime seni savunmasız ve korumasız bırakmayacağıma dair söz vermiştim. Ancak işlerin bu kadar sarpa saracağı hiç aklıma gelmemişti. İnsanlar böyle birlikteliklere kader diyor, demek ki senin nasibinde de bu adam varmış. İnan bana ben de en az senin kadar üzgünüm. Biraz sakinleştiğinde sana olan bitenden hiç haberim olmadığını anlatmaya çalışacağım. Ne olur bana kızma, yoksa ileride çok pişman olursun."

Konuşurken bir yandan da kardeşinin saçlarını okşuyordu. Nakanokimi sessiz kaldı. Aklında bir sürü düşünce dolanıyordu. Ablasının üzüntüsüne bakılırsa kötü bir niyeti olmadığı gerçekten de meydandaydı. Bütün bu kuruntuları kendisi yaratıyordu. Milletin gözünde onlar iki aptal kızdı sadece; bir de üstüne ablasının mutsuzluğuna mutsuzluk katmasının bir anlamı yoktu.

Nakanokimi dehşete düşmüş haliyle bile çok güzeldi. O akşam aklı başında olduğu için daha keyifli görünüyordu. Niou, Uji'ye olan uzun yolu ve onun üzerindeki engelleri düşününce kalbi sıkıştı. Kıza verdiği sözleri yerine getireceğine dair yemin etmişti, ant içmişti. Nakanokimi ise ne olumlu ne de olumsuz hiçbir tepki göstermemişti. Sadece şaşırmıştı; erkekler onun için tanımadığı bir dünyanın insanları gibiydiler. Bütün genç kızlar utangaçtı ama bir kız ne kadar şımartılırsa şımartılsın, korunursa korunsun evde başka insanlar, özellikle de erkek kardeşleri varsa, onlardan çok şey öğreniyordu. Bu iki prensese gelince ne şımartılmışlar ne de koruyanları olmuştu. Şehirden uzak ıssız dağlarda geçirmişlerdi çocukluklarını. Başına gelen bu beklenmedik hadiseden sonra duyduğu utançtan dolayı Niou'nun

sorduğu en ufak soruya bile cevap verememişti. Niou'nun onu tanıdığı öteki kadınlardan farklı, tuhaf bir köylü gibi gördüğü kesindi. Fakat yine de Uji'deki iki kız kardeşten en akıllı ve becerikli olanı da oydu.

Nedimeler prenseslere üçüncü gerdek gecesinde pirinç unundan kek yapmanın âdet olduğunu hatırlattılar. Mademki bu bir adet, bizim de buna uymamız gerekiyor diye düşündü Oigimi. Hemen kız kardeşiyle birlikte kolları sıvayıp işe başladılar. Nakanokimi bu konulara çok yabancıydı. Oigimi de ondan aşağı kalmazdı ama ablalığa leke sürdürmemek için kızara bozara kız kardeşine yardım etti. Kim bilir bu halleriyle evdeki kadınlara ne kadar gülünç görünüyorlardı? Ancak onları böyle çalışırken gören kadınlar büyülenmiş gibi onları seyrediyorlardı. Oigimi'nin sakin zarafetine bakarak hem onun yaptığı ablalığı takdir ettiler hem de onun kız kardeşine olan sevgisinin derinliğini anladılar.

O gün Uji'ye Kaoru'dan Michinoku kâğıdına dikkatle yazılmış bir mektup geldi. "Dün akşam size uğramayı düşündüm ama ne kadar gayret edersem edeyim karşılığında hiçbir şey elde edemiyorum. Bu bakımdan çok kırgınım. Bu akşam gelip size yardım etmek isterdim ama gece nöbetim maalesef buna izin vermiyor. Ayrıca geçen gece olanlar hatırıma geldikçe soğuk soğuk terliyorum. İşi zamana bırakacağım, bakalım gelecek ne gösterecek."

Bennokimi ve diğer kadınlara top top kumaşlar göndermişti. Annesinin elinde kalanları gönderdiği için her zamanki gibi cömert davranamadığını belirtiyordu üzülerek. İki süslü kimono ve gömleğin altında boyanmamış düz ve desenli ipek kumaşlar vardı. Gömleklerden birinin koluna eski bir şiir işlenmişti:

"Bir yatakta yatmadık, diyormuşsun ben duydum,
Birlikteydik diyorum, iddia ediyorum."

Bu şiir Oigimi'ye çok tehditkâr geldi. Son derece rahatsız edici bir şey olsa da Kaoru'nun ne demek istediğini anlamıştı: Oigimi'nin ve kız kardeşinin artık kendilerini savunacak gücü kalmamıştı. Ne cevap vereceğini düşünürken habercilerden bazıları oradan sıvışmıştı.[261] Oigimi, en düşük rütbeli ulağı cevabını bitirinceye kadar bekletti.

"Kalpten kalbe duyguda bir engel olmasa da,
Ellerimiz değmedi, bunu asla unutma."

---

261. Uşakların, Kaoru'nun emriyle böyle davrandıkları anlaşılmaktadır. Kaoru'nun karşılık olarak verilecek hediyelerden kaçınmayı amaçlamış veya yazdığı "tehditkâr" mektup üzerinde Oigimi'nin biraz daha düşünmesini istemiş olabilir.

Sıradan bir şiirdi ama Oigimi'nin gerginliği belli oluyordu. Bu durum Kaoru'yu çok duygulandırdı. Dizelerinden kızın ne kadar dürüst ve yapmacıksız olduğunu anlayabiliyordu.

Öte yandan Niou'nun başı dertteydi. Saraydaydı ve kendini kapana kısılmış gibi hissediyordu. Annesi, sarayda olmasını fırsat bilerek onu bir güzel haşladı. "Beyefendi ne oluyor? Gece kuşu gibi hep kaybolup kaybolup gidiyoruz. Oğlum, aklını başına al. Hâlâ bekârsın. Bu gece kaçamaklarından dolayı kendine çok kötü bir şöhret edindin. Adın zamparaya çıktı. Bak, bu hiç hoşuma gitmiyor. Bunu meslek haline getirme. Ne ben ne de baban bu durumdan memnunuz, bizim canımızı sıkma!"

Zılgıtı yiyen Niou kös kös özel dairesine çekildi. Kara kara düşünürken, Uji'ye yazdığı mektubu yeni bitirmiş olan Kaoru kapısında belirdi. Bu ziyaret Niou'yu çok sevindirmişti, hiç değilse onu anlayan, dertleşebileceği birisi vardı yanında şimdi. Niou üzgün üzgün "Vallahi ne yapacağımı şaşırdım. Ortalık kararardı. Elim kolum bağlı, burada böyle bekliyorum" dedi.

Kaoru bu fırsattan faydalanarak arkadaşının gerçek düşüncelerini öğrenmeye karar verdi. "Son zamanlarda seni ortalıkta göremez olduk, kalkıp bugün de oraya gidecek olursan annen iyice küplere biner. Saraydaki kadınlar senin hakkında yeni yeni dedikodular çıkarmışlar. Sana yardım ettiğimden dolayı kim bilir benim başıma ne gelecek."

"Öyle yahu, sorma. Az önce valideden bir ton azar işittim. İşitmek ne kelime, ezdi geçti beni, mahvetti. Ah o kadınlar yok mu! İşleri güçleri dedikodu! Herkes silahını bana çevirmiş, ben onları bu kadar kızdıracak ne yaptım ki! Ben sana bir şey söyleyeyim mi dostum, babanın kellesinde kep yerine taç varsa yandın! Hayatı sana zehir ederler" derken iç geçiriyor, soylu olarak doğduğundan dolayı şansına lanet okuyordu.

Kaoru onun için üzülmeye başlamıştı. "Eh, gitsen de kalsan da olay çıkacağı kesin. Bu iş için bir kurban gerekiyorsa senin için kendimi feda ettim gitti. Mesela Kohata dağını atla geçmeye ne dersin?[262] Birileri yine de dedikodu edecek ama ne yapalım, başka çare yok."

Hava karardıkça Niou gitgide daha gergin bir hale gelmişti. Nihayet Kaoru'nun önerisini kabul ederek atına atladı. Kaoru arkadaşını uğurlarken, "Haydi yolun açık olsun! Ben arkada kalıp senin yokluğunu hissettirmemeye çalışacağım" dedi ve İmparatoriçe'nin kabul odasına gitti.

---

262. *Manyōshū* 2425, "Hitamaro Seçkisi"nden:

Kohata'dan geçerken, yedek at beklemedim,
Aşkından onca yolu, yürüyerek bitirdim.

Kaoru burada dikkat çekme tehlikesine rağmen atla gitmenin daha hızlı olacağını vurguluyor. Ya da ne yaparlarsa yapsınlar dedikodular durmayacağına göre atla gitmenin arabadan daha hızlı olacağını belirtmek istiyor.

"Demek yine kaçıp gitti" dedi imparatoriçe, "Anlayamıyorum bu çocuğu. İnsanların onun hakkında neler konuşacağını hiç mi düşünmüyor bu oğlan? Babası olanları duyup da birisini suçlamaya kalktığında bunun ceremesini ben çekeceğim."

İmparatoriçe, birçok yetişkin çocuğu olmasına rağmen yıllar geçtikçe sanki gençleşiyor gibiydi. En büyük kızı olan Birinci Prenses ona çok benziyordu. Kaoru şimdiye kadar hep Birinci Prenses'i görebilmek, hiç değilse sesini duyabilmek için fırsat kollamıştı ama maalesef böyle bir şey nasip olmamıştı. Kızın annesiyle karşı karşıyaydı fakat kız yoktu onun yanında. Belki de çapkın delikanlıların yakından tanıma fırsatı elde edemedikleri kadınlara karşı duyduğu ilgi ve uygunsuz arzular bu yüzdendi; çünkü bu tür kadınlar ne ellerinin dokunamayacağı kadar uzakta ne de avuçlarının içindeydi. Yoksa kendisi mi saçmalıyordu? Tuhaf olan kendisi miydi? Böyle durumlarda yoğun bir şekilde sevgi duyduğu kadına gönlünü kaptırınca bir daha kendini kurtaramıyordu. İmparatoriçe'nin nedimeleri arasında hassasiyet ve zarafet açısından eksiği olan bir kişi bile yoktu. Her kızın kendine göre ayrı bir meziyeti olduğu gibi çoğu olağanüstü güzellikteydi. Ancak Kaoru onlara karşı tam bir fazilet abidesi gibi duruyor, ona yaklaşan bile olsa, ki pek çoktu, kesinlikle yüz vermiyordu. İmparatoriçe hiçbir ciddiyetsizliğe yer vermeden sarayın vakarını korumak istediği için hiçbir şey aşikâr olarak yapılmıyordu. Ancak kadının fendi bir yolunu bulup kuralları deliyor, İmparatoriçe'nin refakatindeki nedimeler ne yapıp edip Kaoru'ya olan ilgilerini alenen belli ediyordu. Yaşadığı olaylar Kaoru'yu bazen gülümsetiyor, bazen duygulandırıyordu ama Kaoru bütün bu sıradan gönül maceralarının arka planında insanın ve dünyanın ne kadar fani olduğunu gösteren bir şeyler hisseder gibiydi.

Oigimi kederler içindeydi. Kaoru o kadar emin konuştuğu halde Niou hâlâ gelmemişti. Onun yerine saatler sonra mektubu geldi. Demek ki Niou hakkında yapılan çapkınlık ve düşüncesizlik iddiaları doğruydu. Neden sonra gece yarısına doğru Niou rüzgâr gibi girdi Uji Konağı'na. Bütün vücudundan mis gibi kokular yükseliyordu. Böyle bir insana kızmak mümkün müydü? Üstelik şimdi gelin kız da yavaş yavaş kendinden neler beklendiğini anlamış gibiydi ve daha rahat davranıyordu. Nakanokimi her zamankinden daha güzel görünüyordu. Niou, o gece güzelce süslenmiş olan Nakanokimi'yi her zamankinden daha çekici buldu. Devamlı güzel kadınlarla çevrili olmasına rağmen hiç de hayal kırıklığına uğramadı. Kızın yüzü, davranışları, her şeyi inceledikçe daha da güzelleşiyordu. Etrafındaki yaşlı nedimeler dişsiz ağızlarıyla onlara gülümsedir. "Kızımız öylesine güzel ki, sıradan bir adama yar olsaydı çok yazık olurdu" dediler. Şans artık hepsinin yüzüne gülmüştü. Ayrıca büyük kızın diğer genç adama insafsızca soğuk davranmasını için için kınadılar. Bu kadınların yaşına başına bakmadan süslü süslü, parlak kıyafetler içinde olduğunu gören Oigimi yavaş yavaş kendisinin de yaşlanmaya başladığını iliklerin-

de hissetmişti. Her aynaya bakışında iyice incelen bir yüz görüyordu. Nedimeleri arasında kendini çirkin gören kim vardı ki? Her biri azalmış saçlarını alınlarına döküyor, arkadan nasıl da garip göründüklerini bilmeden ortalıkta dolaşıyorlardı. Her birinin yüzü boya küpü gibiydi. Oigimi boş bakışlarla bahçeyi seyrederek uzandı. Acaba henüz çirkinleşmediğini, yüzünün hâlâ bozulmadığını düşünürken kendini mi kandırıyordu? Zaman geçtikçe düzgün genç bir beyefendinin yanına çıkmak daha zorlaşacak, bir iki yıl içinde yüzündeki tahribat daha da görünür olacaktı. Gençlik ne kadar da geçici ne kadar fani, ne kadar ele avuca sığmaz bir şeydi! İncecik ellerine ve bileklerine bakarak Kaoru'yu ve dünyayı düşünürken hüzünlü gözlerle bahçeyi seyrediyordu.

Niou için bu kadarcık özgürlüğe bile kavuşmak zor olmuştu ve ileride her şey daha da zorlaşacaktı. Derin derin iç çekerek Nakanokimi'ye annesinin sert sözlerini anlattı. "Canım, ilerde istesem de gelemeyeceğim zamanlar olabilir, bu durum sakın seni endişelendirmesin. Seni sevmesem bunca cefaya katlanır mıydım hiç? Bütün gece rüzgâra karşı meydan savaşı vererek dağları aşıp buralara kadar geldim çünkü beni yanlış anlamanı istemedim. Ama inan bana bu iş her zaman böyle olmayacak. En kısa zamanda bir yolunu bulup seni yanıma getireceğim."

Niou bunları büyük bir samimiyetle söylemişti ama daha şimdiden onu ziyaret edemeyeceği dönemlerden bahsetmeye başlamıştı. Onun hakkında söylenenlerin doğru olduğuna dair bir kanıt değil miydi bu? Bunları düşününce işinin ne kadar zor, gücünün ne kadar zayıf olduğunu içi parçalanarak anlamıştı Nakanokimi. Tan ağarırken Niou yan kapıyı açarak onu dışarı çağırdı. Etraftaki sis tabakası onu her zamankinden daha mutlu etmişti. İşte çalı çırpı yüklü küçük tekneler yine sisleri delerek yol alırken, arkalarında beyaz köpükler bırakarak ilerliyordu.[263] Bu ilginç manzara sarayda doğup büyüyen Niou'yu derinden etkilemişti. Güneşin ışıkları dağların tepesini aydınlatmıştı. El bebek gül bebek büyütülen en soylu prensesler bile Nakanokimi'nin eline su dökemezdi. Bunu düşündüğü anda birdenbire aklına kız kardeşi Birinci Prenses gelivermişti. Hızla geçen gece onu etraftaki güzelliklerle baş başa bırakmıştı ve Niou da şimdi onları birer birer keşfediyordu. Su gürül gürül çağlayarak akıyordu. Sisler yavaş yavaş yıkılmaya yüz tutmuş eski köprünün üstünden kalkarken nehrin kıyıları daha da vahşi ve ıssız görünüyordu. Bu iki kız onca yılı böylesine ıssız bir yerde nasıl geçirmişti?

Nakanokimi dışa vurmasa bile oturmakta oldukları köy evi ve kırsal yaşantıları yüzünden kendini bir buruk hissediyor, hatta utanç duyuyordu. Başına gelenler rüyalarında bile görmeyi tahayyül edemeyeceği cinstendi. İşte önünde ülkedeki

---

263. Manzei, *Manyōshū* 351:

Kendi yaşantımızı, benzetsek mi acaba,
Bir tekne köpüğüne, yüzüp giden şafağa?

her genç kızın gönlünde yatan beyaz atlı prens duruyordu. Üstelik bu genç adam hem bu hayatında hem de bundan sonra gelecek olan bütün yaşamlarında onunla birlikte olacağına dair ant içmişti. Ne kadar ilginçti ki Nakanokimi, Niou'nun yanında şaşkınlıktan serseme dönse bile kendini onunla daha rahat hissediyordu. Öte yandan tanıdığı ilk erkek olan Kaoru'nun yanında o kadar rahat davranamıyordu. Kaoru aklı hep başka yerde olan soğuk bir insandı. Niou'yu ise aralarındaki asalet farkı yüzünden kendinden çok uzaklarda görmüş, en ufak mektuplarına bile cevap verirken akla karayı seçmişti. Şimdi ise onu birkaç gün görememek düşüncesi bile kızı derinden hüzünlendiriyordu. Çok garip bir durumdu!

Niou'ya refakat eden muhafızlar artık yola çıkma vaktinin geldiğini hatırlatmak için kesik kesik öksürmeye başlamışlardı. Kendisi de acele ediyordu çünkü eve yoğun bir günün ortasında varmak istemiyordu. İlerdeki birkaç gün içinde kızı göremeyeceğinden dolayı Niou binlerce defa özür dileyip onun gönlünü almaya çalıştı.

Kapıdan çıkarken ona bir veda şiiri verdi:

"Ardımdan ağlasan da köprüdeki güzel kız,
Ayrılığım çok sürmez, uzun kalmazsın yalnız."[264]

Kız ona yanıt verdi:

"Güvenirim sözüne, bekliyorum dört gözle,
Uji nehri köprüsü, bizi ayırsa bile."[265]

Kız şikâyet etmese de mutsuzluğu her halinden belli oluyordu, bu Niou'yu yürekten yaraladı. Adam sabahın ilk ışıklarında öyle yakışıklı görünüyordu ki evdeki genç nedimelerin gözleri kamaşmıştı. Nakanokimi onu uğurlarken geride bıraktığı parfümü ondan bir hatıra olarak elinde tutuyordu.

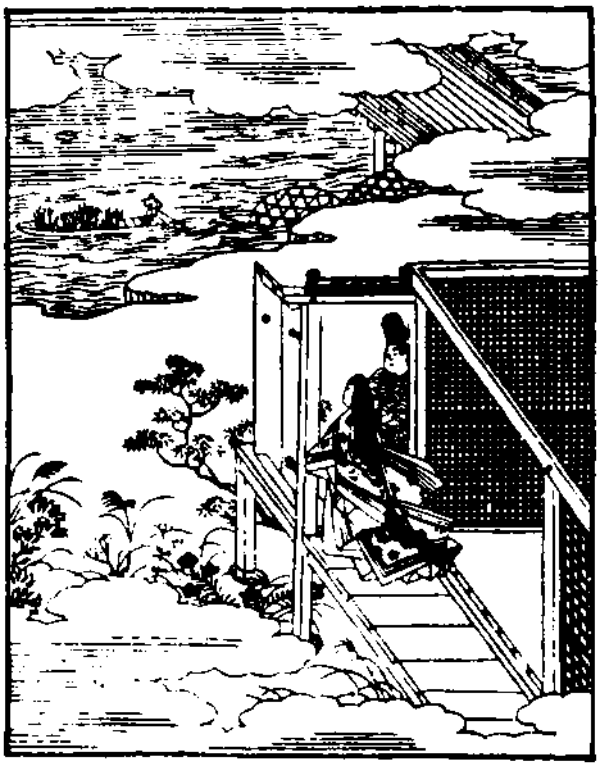
Nedimeler onu ilk kez aydınlıkta görmenin zevkini çıkarıyordu. "Diğer beyefendi de çok kibar bir insan" dediler, "Ancak çok içine kapanık birisi, sanki bu dünyadan değilmiş gibi bir hali var. Tabii Niou Hazretleri'nin veliaht olduğunu bildiğimiz için biraz taraf tutmuş olabiliriz."

Nakanokimi'nin üzüntüsünü gören Niou az kalsın geri dönecekti. Onun bu iradesizliğine adamları bile bıyık altından gülmeye başlamıştı. Hareketlerine dikkat edip, şöhretine halel getirmemek zorundaydı. Bir kez şehre döndükten sonra kolay kolay tekrar ayrılamayacağını çok iyi biliyordu.

---

264. Bkz. Bölüm 45, dipnot 205.

265. Uji nehri üzerindeki köprü ilk kez MS 646 yılında inşa edilmiş olup, yaklaşık 160 metrelik uzunluğuyla ünlüydü.

Niou Uji'ye her gün mektup gönderdi. Oigimi onun samimiyetinden zerre kadar şüphe etmiyordu ama günler birbiri ardına geçip gittiği halde Niou ikinci bir kez evlerinin kapısında görünmemişti. Derin derin iç çekerek kız kardeşi için üzülmeye başladı. Oigimi'nin bütün görevi kardeşinin mutsuzluğuna karşı bir kalkan oluşturmaktı ama gördüğü kadarıyla kız kardeşi şimdi kendisinden daha mutsuzdu. Ne yapacağını bilemiyordu; şimdi kalkıp Niou hakkında ileri geri konuşsa kardeşinin huzurunu bozacak, onu daha derin kederlere itecekti. Artık kesin kararını vermişti: Hiçbir erkeğin kendi hayat düzenini bozmasına asla izin vermeyecekti.

Kaoru arkadaşını yakından izliyor ve onun harekete geçmesini sağlamak için onu devamlı teşvik ediyordu. Uji'deki insanların sorumluluğunu üstlendiğinden dolayı kızların ve ev halkının ne durumda olduğunu aşağı yukarı tahmin edebiliyordu. Ancak Niou'nun da en az kendisi kadar endişelendiğini keşfedince biraz rahatlar gibi olmuştu.

Dokuzuncu ayın ortasıydı. Sevgilisinin yaşadığı dağlardaki o güzelim sonbahar manzaraları Niou'nun burnunda tütüyordu. Simsiyah yağmur bulutlarının gökleri kapladığı bir akşam hasret canına tak etmiş, tek başına yola çıkmaya karar vermişti. Onun böyle bir şey yapabileceğini tahmin eden Kaoru hemen gelip onu bulmuş ve "Acaba şimdi Furu'da[266] yağmur var mıdır dersin?" diye sormuştu.

266. Furu, Uji'nin epey güneyinde yer alan bir köyün adıdır. Aynı zamanda bu sözcük, Japoncada "yağmur yağmak" anlamına gelir. Kaoru'nun burada bir kelime oyunu yaptığı anlaşılıyor.

Niou hiç beklemediği bir anda arkadaşını karşısında görünce çok sevindi. Demek arkadaşı da onunla gelecekti? Hemen bir arabaya binip yola çıktılar. Dağların çalı çırpıyla kaplı yollarından zar zor geçerken Niou Nakanokimi'yi düşünüyordu. Ayrılık ve hasretten kendisi bu durumdaysa kim bilir zavallı Nakanokimi'nin hali nasıldı. Bir taraftan ona acıyor, bir taraftan da vicdan azabı çekiyordu. Akşamın ölgün alacakaranlığı güz sonunun sunduğu kuru yapraklarla dolu dağ manzarasını kollarına almış gibiydi. Soğuk soğuk yağan yağmur elbiselerini ıslatmıştı. Arabadaki iki delikanlının üstünden etrafa yayılan kokular köylüleri şaşkına çeviriyor, dönüp dönüp arkalarına bakmalarına sebep oluyordu. Sanki arabanın içindeki yolcular başka bir gezegenden gelmiş gibiydi. Sonunda Uji Konağı'na ulaştılar. Uji'de devamlı Niou'nun kalpsizliğinden şikâyet edip duran yaşlı kadınlar bir taraftan onlara gülücükler gönderiyor, bir taraftan da oturma odasını hazırlıyordu. Sarayda hizmet eden yeğen, kuzen gibi akrabadan kim varsa yardım etmeleri için Uji Konağı'na çağrılmıştı. Uzun süre Uji prenseslerini ve onların köylü yaşamlarını küçük gören bu kendini beğenmiş kuzenler ve yeğenler Prens Niou Hazretleri'nin konağı ziyarete geldiğini görünce hayretten donakalmışlardı. Oigimi de bu durumdan çok memnundu, ziyaret tam zamanında gerçekleşmişti. Ancak Niou'nun yanında o kasıntı arkadaşını da getirmiş olmasını hiç beğenmemişti. Daha sonra, Kaoru'yu izlerken, onun hakkındaki fikirlerini değiştirmek zorunda kaldı. Kaoru aslında son derece mükemmel, eşi bulunmaz bir insandı; Onun Niou'dan en büyük farkı sükûneti ve ciddiyetiydi.

Uji Konağı'ndaki bütün insanlar onları ağırlamak için ellerinden gelen her şeyi yaptı ve kendilerine bölgenin en güzel yiyecek ve içeceklerinden sundular. Kaoru konakta kendisini aileden biriymiş gibi hissetse de saatler geçtikçe kabul odasında canı sıkılmaya başladı. "Daha samimi bir ortam hazırlayamazlar mıydı sanki?" diye düşündüğü sırada Oigimi onun imdadına geldi ve Kaoru'nun kendisiyle perdeler ardından konuşmasına izin verdi.

"Hep böyle mi sürecek? Şakası bile kötü!"[267] dedi Kaoru.

Oigimi Kaoru'ya hak veriyordu ama kız kardeşinin durumunu gözlemleyince karı koca arasındaki yakınlığın dünyadaki en kasvetli ilişki olduğuna karar vermişti. Hal böyleyken nasıl kendini bir erkeğe teslim edebilirdi? Yazık değil miydi ona? Tatlı tatlı başlayan aşklar zamanla yerini hep zehir zemberek mutsuzluğa bırakıyordu. Hayır, onlar başka türlü davranamazlardı, bu şekilde devam etmeleri onlar için en hayırlısıydı. Birbirlerini üzmeden, birbirlerinin isteklerine karşı gelmeden arkadaşlıklarını devam ettirmeliydiler. Oigimi buna karar vermişti ve kararı kesindi. Kaoru, Niou'nun Nakanokimi'ye nasıl davrandığını sordu. Bunun üzerine kız ona olan biteni anlattı. Kaoru da arkadaşının niyetinin ciddi olduğunu, onun her hareketini izlediğini söyleyerek Oigimi'ye güven verdi.

---

267. Bkz. Bölüm 13, dipnot 210.

Oigimi her zamankinden daha dostane bir şekilde "Bütün bu işkence bitip de rahat bir nefes aldığımızda sizinle uzun uzun konuşmak istiyorum" dedi.

Kız ondan nefret edercesine kaçmış olmasa da kapısı yine ona kapalıydı. Bu kapıyı kırmaya, zorlamaya kalkacak olursa Oigimi'nin kendisini kolay kolay affetmeyeceğini gayet iyi biliyordu Kaoru. Prensip sahibi bir kızdı, kendi ilkelerine uymak zorundaydı. Sevgi ve şefkatini etrafına uluorta dağıtan bir insan değildi. Kaoru yine de her zamanki çelik gibi iradesini kullanarak Oigimi'den yükselen soğuk havayı ısıtırken yüreğinde kopan fırtınayla baş etmeye çalışıyordu.

"Kapıyla konuşmak hiç de hoş bir şey değil. Geçen gece yaptığınız gibi hafifçe aralasanız olmaz mı?"

"Yüzümü göstermek istemiyorum açıkçası, çünkü her aynaya bakışımda gitgide "çirkinleşen bir yüz"[268] görüyorum ve beni gördükten sonra sizin yüzünüzde oluşacak tiksintiyi görmek istemiyorum. Neden böyle solup gittiğime de bir anlam veremiyorum." Oigimi bunları söylerken ses tonunda gülücükle karışık bir istihza vardı. Onun bu hali Kaoru'yu mest etmişti.

"O halde sonsuza kadar sizin kaprislerinizin kölesi olacağım demektir." Bir kez daha geceyi ayrı ayrı yerlerde geçirdiler.

Arkadaşının ne gibi badireler içinden geçtiğinden, ona nasıl basit bir misafir gibi davranıldığından habersiz olan Niou "Kaoru'yu kıskanıyorum" dedi Nakanokimi'ye, "Adam sanki bu evin kralıymış gibi hareket ediyor."

Nakanokimi onun bu yorumunu çok tuhaf karşıladı.

Niou onca zorluğu aştıktan sonra koşa koşa geri dönmenin haksızlık olduğunu düşünüyordu. Bundan habersiz olan Ujili prensesler ise kendi durumlarının belirsizliğine yanıyorlardı. Onların tek isteği herkese rezil olmaktan kurtulmaktı. "Her açıdan çok zor ve ıstıraplı bir ilişki bu," diye düşünüyordu Niou. Koskoca başkentte Nakanokimi'yi saklayacağı tek bir delik bile yoktu. Yūgiri, Rokujō Konağı'na yerleşmişti. Kızı Rokunokimi ile Niou'nun arasını yapmaya çalışıyordu. Bu evlilikten büyük ümitleri vardı ancak Niou'nun böyle bir beraberlikle ilgilenmediğini görünce duyduğu memnuniyetsizliği açıkça etrafına göstermeye başlamıştı. Niou'nun çapkınlığı ve hovardalığıyla ilgili dedikodular çıkarmış, hatta saraya kadar giderek onu İmparator ve İmparatoriçe'ye bizzat şikâyet etmişti. Niou şimdi anne babasına daha önce hiç tanımadıkları bir gelin getirecek olursa hem onları utandıracak hem de kendisini çok zor durumda hissedecekti. Nakanokimi'ye olan sevgisi geçici bir heves olsa hemen onu nedime olarak saraya aldırırdı ama bu çok daha ciddi bir ilişkiydi. İmparator babası şu anda tahtı kime bırakacağını düşünmektey-

---

268. İse, *Kokinshū* 681:

Her sabah daha çirkin gösterir beni aynam,
Artık rüyalarına girmesem bile yanmam.

di ve her şey yolunda giderse Niou Nakanokimi'yi en yüksek mertebeye çıkaracak bir fırsat elde edecekti. Ancak istikbali ne kadar parlak olursa olsun şu anda çok aciz olduğunu kabul etmek zorundaydı.

Kaoru da Sanjō Konağı'nın tamiratı bittiğinde Oigimi'yi şehre getirmek için planlar yapıyordu. Zavallı Niou Nakanokimi'yi deliler gibi sevmesine rağmen kendisini izleyen gözlerden korktuğu için Uji'yi sık sık ziyaret edemiyor ve bu yüzden de çok bunalımlı günler geçiriyordu. Bazen de keşke sıradan bir insan olarak doğsaydım, daha rahat ederdim gibi düşünceler geçiyordu aklından. Demek ki halktan olmanın da birtakım olumlu tarafları vardı. Öte yandan Kaoru, iyilik olsun diye, Niou'nun sırrını açığa vurmayı bile düşündü. Her şey dibe vurduğu zaman belki bir süre üzücü olaylar yaşanacaktı ama yine de Nakanokimi kalıcı bir zarar görmeyecekti. Niou'nun şimdiye kadar Uji Konağı'nda tam bir gece bile geçirememesi gerçekten çok üzücü bir durumdu, ayrıca Nakanokimi'nin de layık olduğu mevkie gelmek en doğal hakkıydı. "Hayır," dedi kendi kendine, "Bu sırrı daha fazla saklayamam."

Kış geliyordu. Uji'de kışlık giysilere ve erzaka ihtiyaç olacaktı ve bunları sağlayabilecek tek kişi kendisiydi. Oigimi'nin Sanjō'ya taşınacağı zaman için ayırmış olduğu perde ve örtüleri gizlice Uji'ye gönderdi. Annesine bunlara başka bir yerde ihtiyaç olduğunu söylemişti. Ayrıca yaşlı bakıcısına ve diğerlerine Uji'deki nedimelere gönderilmesi için giysiler hazırlamalarını emretti.

Kaoru onuncu ayın başlarından itibaren Uji'deki balık dalyanlarının ne kadar ilginç olduğundan, Çınar Ağaçları Seyranı'ndan bahsetmiş ve Niou'nun ona sonbaharda böyle bir gezi borçlu olduğundan dem vurmaya başlamıştı. Sararan yaprakları seyretmek için bundan daha iyi bir mevsim olamazdı. Niou aslında yanına sadece sevdiği birkaç adamı ve samimi olduğu birkaç saraylıyı almayı düşünüyordu ama evdeki hesap çarşıya uymadı. İmparator çocuğu olduğu için yapacağı gezi herkesin dikkatini çekti ve refakatçilerin sayısı bir anda çığ gibi büyüdü. Üstelik bunların arasında Yūgiri'nin yüzbaşı olan oğlu da vardı. Sonunda, iki önemli saray görevlisi olan Kaoru ve yüzbaşı ile bir sürü de düşük dereceli saraylıdan meydana gelen koskocaman bir tabur oluşmuştu etrafında.

Kaoru Uji'ye uzun bir mektup yazdı. "Niou'nun orada bir gece kalmak isteyeceği kesin. Dolayısıyla iyi hazırlık yapın. Geçen sene Niou ile birlikte oraya gelen adamlar fırtınalı kış havasını fırsat bilip sizi gözetlemeye çalışacaklardır. Ayağınızı denk alın."

Uji'deki insanlar arı gibi çalışmaya başladı. Perdeleri değiştirdiler, odaları süpürdüler, kayaların üstüne düşen yaprakları ve derede biriken otları temizlediler. Kaoru kendi hizmetçileriyle birlikte onlara pek çok nefis yiyecek ve içecek gönderdi. Eskiden olsa bu tür bir ilgiye hemen kızmaya hazır olan Oigimi bu sefer sadece iç geçirip kadere teslim olmakla yetindi, hatta hizmetçilere yardım bile etti.

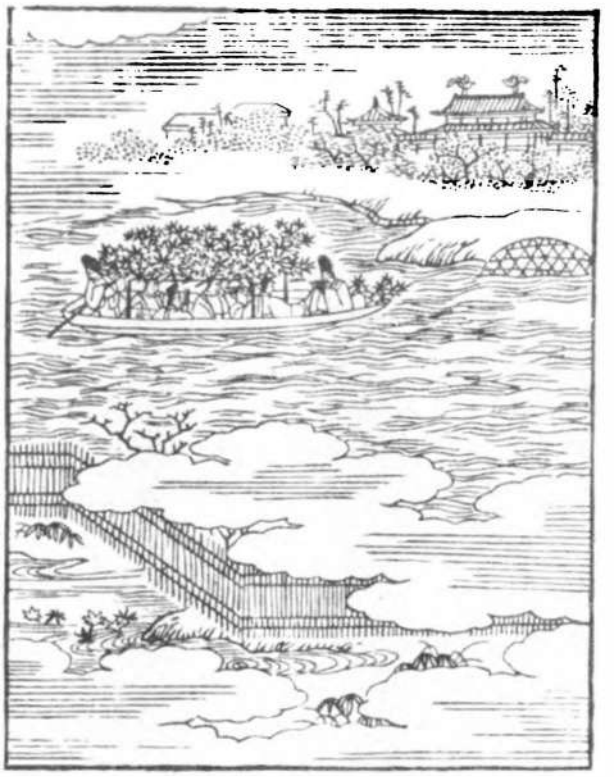
Tekne nehirde bir aşağı bir yukarı giderken oradan etrafa müzik ve heyecanlı konuşmalar yayılmaya başlamıştı. Genç kadınlar daha yakından görebilmek için nehrin kıyısına indi. Prensin kendisini göremiyorlardı ancak çatısı kıpkızıl sonbahar yapraklarıyla kaplanmış olan tekne bir sanat eseri gibi duruyordu. Gruptakiler şarkı söyleyenlere flütleriyle eşlik ederken tekneden yükselen müzik rüzgârın da tesiriyle sahile kadar dalga dalga yayıldığı için her taraftan kolayca duyuluyordu. Oigimi ve Nakanokimi sessiz ve sakin bir gezi olarak kendilerine tanıtılan bu nehir sefasında bütün gözlerin Niou üzerinde olduğunu gördü. Niou yılda bir[269] bile gelecek olsa her genç kızın seve seve bekleyeceği bir adamdı, bunu o an daha iyi anladılar. Bu güzel günde Çince şiirler okunacağını düşünen Niou yanında Çin şiiri uzmanı şairler de getirmişti. Akşama doğru tekne nehrin öte kıyısına[270] yanaşır yanaşmaz müzik ve şiir birbiriyle yarışırcasına bir hız kazanmıştı. Şapkalarını, üstünde sarılı kırmızılı turunculu sararmış sonbahar yaprakları bulunan çınar dalları ile süslemiş müzisyenler ve şarkıcılar "Okyanustaki Bilge Adam"[271] şarkısını çalmaya başlamıştı. Herkes eğleniyordu. İçlerinde keyfi yerinde olmayan sadece bir kişi vardı, o da Niou idi.

---

269. Burada Altair ve Vega yıldızının Tanabata Festivali'nde buluştuğu yedinci ayın yedinci gününe gönderme yapılmaktadır.

270. Öte kıyıda Yūgiri'nin konağı bulunmaktadır.

271. "Kaisenraku." Muhtemelen "denizin mavi rengi" anlamına gelmektedir.

Kalbi "Omi Denizi"[272] gibi kabarmıştı. Öte kıyıdaki Nakanokimi'yi ve onun ne kadar huzursuz olduğunu düşündükçe içi hem hasretle doluyor hem de son derece rahatsız oluyordu. Bu mevsime uygun olarak söylenen Çince şiirler onu çok duygulandırmıştı.

Kaoru, şamata sona erdiğinde Uji Konağı'nı ziyaret etmeye fırsat bulabileceklerinden emindi. Ancak tam bundan Niou'ya söz edeceği sırada gruplarındaki yüzbaşının ağabeyi olan muhafız alayı komutanı bir tabur askerle şehirden çıkageldi. Görkemli bir sahneydi. Oraya intikal etmesini İmparatoriçe emretmişti. Niou bu seyahati gizli tutmak için elinden geleni yapmıştı ama böyle haberler çabuk yayılıyordu. Niou İmparatoriçe'nin izni olmadan ani bir kararla yola çıktığı için yanında yeteri kadar refakatçisi yoktu. Bu durum İmparatoriçe'nin hiç de hoşuna gitmemişti. Resmi kayıtlara göre imparatorluk sülalesinden gelen bir prensin yanında sadece bir komutan alarak Çınar Yaprakları Seyranı gezisine çıktığı vaki değildi. Çok tehlikeli bir durumdu ve bundan böyle emsal teşkil edebilirdi. Kraliçe, muhafız alayı komutanını ve ilave askerleri bu nedenle göndermişti. Böylece Niou'nun etrafında iki yüzbaşı, bir tabur asker ve bir sürü saraylıdan meydana gelen kalabalık bir grup oluşmuştu. Kaoru'nun akşam için yaptığı planlar mahvolmuş, iki arkadaşın bütün keyfi kaçmıştı. Öte yandan onların içinde bulundukları zor durumdan haberi olmayan refakatçiler bütün gece yiyip içip eğlenmeye devam ettiler.

272. Biva gölü. Şiirsel bir gönderme olabilir.

Yine de tam Niou'nun Uji'ye bir kaçamak yapmaya yeltendiği sırada İmparatoriçe naibinin öncülüğünde çok kalabalık bir saraylı grubu akın etti bulundukları yere. Bütün keyfi kaçmış olan Niou artık şehre dönmekten nefret ediyordu.

Nehrin öte yakasına bir not gönderdi. Kurnazlık yapma sevdasından vazgeçerek en içten düşüncelerini anlatmaya çalıştı. Nakanokimi, Niou'nun yüzlerce gözün kıskacında bulunduğunu düşünerek ona mektup göndermekten kaçındı. Üstelik böylesine devasa bir gruba katılmanın da bir anlamı yoktu. Niou uzun süre uğramadığı için ona karşı haklı bir kırgınlığı vardı. Bu da yetmiyormuş gibi müstakbel eşi şimdi onun gözlerinin önünde çılgın gibi eğleniyor ve onu hiç umursamıyordu. Nakanokimi çok üzgün ve kızgındı.

Niou'nun kederi dayanılacak gibi değildi. Bentlerdeki balıklar bile sanki onun peşindeydi. Yakalanan balık kocamandı. Adamları balığı Niou'nun önüne kadar getirerek rengârenk sonbahar yapraklarından hazırladıkları örtünün üzerine uzattılar. Herkes sevinçten uçuyordu, unutulmayacak bir gezi olmuştu. Ancak Niou onlardan uzak duruyordu, hatta sinirinden kalbi sıkışmıştı.

Nehrin öte yakasındaki eski bahçenin içindeki ağaçlar sonbahar yaprakları ile pırıl pırıldı. Dallardan sarkan sarmaşıklar insanları hüzne boğan soylu yeşiliyle uzaktan bile belli oluyordu.

Kaoru görevini layıkıyla yerine getiremediğini düşünüyordu. Özellikle onlar için günlerce hazırlık yapmış olan prensesleri ne kadar kırdığının farkındaydı. Gruptaki insanlardan çoğu geçen sene Uji'de gördükleri kiraz tomurcuklarını hatırladılar ve şimdi babasız kalan iki prensesin talihsizliklerinden bahsettiler. Aralarından bazıları Niou Hazretleri'nin kimseye belli etmeden karşıya geçmek istediğini anlamıştı. İçlerindeki en aptal refakatçi bile prenseslerin güzelliğinin farkındaydı. Hayat ne kadar inziva içinde yaşansa bile bazı şeyler gizli kalamıyordu. Oradaki evde birbirinden güzel iki prenses yaşıyordu. Babaları Sekizinci Prens'in sağken etrafında ülkenin en iyi müzisyenlerini toplayarak onlara müzik öğrettiğini herkes adı gibi biliyordu.

Yüzbaşı, Kaoru'nun Sekizinci Prens'e duyduğu saygı ve sevgiyi hatırladı:

"Bir zamanlar çiçek dolu gördüğüm o ağaçlar,
Güz gelince hepsi soldu, şimdi dalları ağlar."

Kaoru onu şöyle yanıtladı:

"Solan çiçek, kuru yaprak aynı dili konuşuyor,
Hayat boştur, her şey fani, dünya bir rüyadır diyor."

Oraya yeni gelen muhafız alayı komutanının da söyleyecekleri vardı:

"Elveda solan güller, sonbahar bahçeleri,
Yine bir mevsim daha, ömürden kayıp gitti."

Naip de onlara katıldı:

"Tanıdığım o insan terk etse de köyünü,
Sarmaşıklar bahçesinde sürdürüyor ömrünü."

Naip, yaşlı bir adamdı, Sekizinci Prens'in gençliğinde her şeyin ne kadar güzel olduğunu hatırlayarak gözyaşlarına boğuldu.

Nihayet, ağlamakta olan Niou da bir şiir söyledi:

"Rüzgâr! Öyle sert esme, çamların arasından!
"Nasıl olsa hüzün var sonbaharın ardından."

Niou'nun neler hissettiğini pek anlamayan insanlar bile onun duygularındaki samimiyete hayran kaldı. Sevgilisine o kadar yakın olduğu halde oraya gidememesi gerçekten çok acıydı. Ellerinden bir şey gelmiyordu; nehrin karşı kıyısına donanma gönderecek halleri yoktu.

Yer, zaman ve mevsimden ilham alınarak yazılan birçok Japonca şiirin yanında ünlü Çince şiirler de okundu. Ama sarhoşların bu cümbüşlü meclisinden çıkan hiçbir şiire özgün diyemezdim doğrusu. Bunların en ufak bir bölümünü yazsam bile hikâyeme zarar vereceğini düşündüğüm için buraya hiçbirini almıyorum.

İki prenses, konuşamayacak kadar derin bir üzüntü içinde nehrin öte yakasından gelen sesleri dinledi. Hazırlıklara yardım eden nedimelerden biri "Niou gibi şöhretli bir centilmenden böyle bir hareket beklemezdik" diye kendi kendine söylendi.

Oigimi düşündükçe rahatsızlığı artıyordu. Demek ki söylentilerin hepsi doğruydu. Niou daldan dala konan, her çiçekten[273] bal almaya çalışan, hercai biriydi. Bunu hep duymuştu. Erkeklerin yalan söylemekte usta olduklarını ve âşıkmış gibi yaparak birçok tatlı sözle kızları kandırdıklarını da duymuştu. Etrafındaki avam kadınlar ona başlarından geçen eski gönül maceralarını anlatmıştı. Oigimi bu kadınlarla birlikte olan adamlar arasında böyle alçak ve ahlaksız kişiler olmasının normal olduğunu düşünmüştü. Oysa soyluların yüzeysel de olsa adab-ı muaşeret adına biraz daha terbiyeli ve olgun davranmaları gerekirdi. Çok yanılmışlardı. Niou'nun bu pis huylarını bilen babaları onu işin başında reddetmişti. Daha sonra

273. Burada bahsedilen çiçeğin adı Japoncada *tsukikusa* ya da bugünkü adıyla *tsuyukusa* olup, "üstüne çiy taneleri dökülmüş ot ya da çiçek" anlamına gelmektedir.

Kaoru şüphe uyandıracak kadar ısrarla arkadaşını onlara kabul ettirmeye çalışmış ve olan olmuştu. Acaba Kaoru'nun öve öve göklere çıkardığı o soylu arkadaşının sadakat ve dürüstlüğüne ne olmuştu? Uji köyünde kendini aşağı göreceği hiç kimse yoktu ama bu insanların aklından neler geçmekte olduğunu düşündükçe ıstıraptan kıvranıyordu. Yaptıkları aptalca hareketlerle el âlemin maskarası olmuşlardı.

Bu durumdan en çok etkilenen kız kardeşi Nakanokimi olmuştu. Niou ziyaretlerini seyrek tutsa da ona çok ciddi vaatlerde bulunmuştu. Nakanokimi de bu sözlere güvenerek Niou'nun seyrek ziyaretlerinden rahatsız olmuyor ve kendisini terk etmeyeceğini düşünerek teselli buluyordu. İhmalkârlığının had safhaya çıkıp kendisini rahatsız etmeye başladığı zamanlarda bile Nakanokimi yine mutluluğu oynuyor, "Sık sık gelemediğine göre mutlaka kendine göre bir sebebi vardır" diye düşünüyordu. Öte yandan onun bu tuhaf davranışından rahatsız olmadığını da söyleyemezdi. Başkentten buralara, o kadar yolu teptikten sonra kapısının önünden geçiyor, ona bir selam bile vermiyordu. İşte bunun bıraktığı acı dayanılır gibi değildi.

Oigimi, kız kardeşinin ıstıraplar içinde paramparça olup gittiğini gördükçe bir taraftan onun için duyduğu acıma hisleri dayanılmaz hale geliyor, bir taraftan da Niou'ya olan öfkesi de çığ gibi büyüyordu. Oigimi, şayet ben kız kardeşime karşı olan görevlerimi kusursuzca yerine getirmiş olsaydım ve evimizde öteki insanlarınkine benzer bir düzen olsaydı, Niou asla ona böyle davranamazdı diye düşünürken devamlı içi içini yiyordu.

Oigimi eninde sonunda kendi başına da aynı şeylerin geleceğinden emindi. Kaoru da ona yeminler ediyor, sonu gelmez vaatlerde bulunuyordu ama inanan kim? Güvenilecek biri değildi o. Öte yandan Kaoru'yla görüşmemek için bahane uydurdukça bulduğu bahanelerin yavaş yavaş tükenmeye başladığını da hissediyordu. Etrafındaki kadınlar Oigimi'nin başına gelecek felaketin farkında değillerdi. Onlar sadece hanımlarına koca bulma derdindeydiler. Oigimi kadınların ağzına bakacak olursa, hayatının sonuna kadar hiç istemediği bir insanla kapana girmiş olacaktı. Zaten babası zamanında Oigimi'yi bu konuda defalarca uyarmıştı. Bekâr kalıp yalnız oturmak aslında öyle herkesin düşündüğü gibi kötü bir kader değildi ama onlar doğuştan kötü yazılmış bir kaderin kurbanıydı. Öyle olmasaydı anne ve babaları onları böyle yüzüstü bırakıp öbür dünyaya göçer miydi? Mademki bu onlar için bir kaderdi, yarın öbür gün aynı şeyi onlara kocaları yapacaktı. Şöyle veya böyle yine yüzüstü bırakılacaklardı. Kararını vermişti, evlenmeyecekti. Evlenecek olursa ismini dünyadaki ahmaklar listesine altın harflerle yazdıracak ve babasının kemiklerini sızlatacaktı. Böyle bir felaketin başına gelmesine izin veremezdi. En iyisi günahları henüz hafifken bu dünyadan göçüp gitmekti.

Bu ıstıraplı düşüncelerin esiri olmuş, yemeden içmeden kesilmişti. Kardeşi için hissettiği kuruntular bir işkence haline gelmiş, kızın yüzüne bakamaz olmuş-

tu. Günün birinde o da bu dünyayı terk edecek olursa kız kardeşi bu hayata, bu yalnızlığa nasıl dayanacaktı? El âlemin acımasızca ihmal ettiği bu güzel kız aslında onun hayatına anlam veren en önemli gizli desteğiydi. Bir abla olarak onun en büyük amacı kız kardeşini aklı başında biriyle dünya evine sokmak, onun mutlu olduğunu görmekti. Sonunda amaçlarına ulaşmışlar, ona asilzade bir koca bulmuşlardı ama bütün bunlara rağmen evlilikleri tam bir fiyaskoyla neticelenmişti. Bu durum zavallı kız kardeşinin kolunu kanadını kırmış, onu el yüzüne bakamaz hale getirmişti. Saygın bir evlilik hayatı Nakanokimi için artık söz konusu olamazdı. Kız kardeşi ve kendisi bu seferki hayatlarında amaçsız olarak dünyaya gelmişlerdi. Dünyanın teselli kaynakları yok sayılmazdı ama bu kez hayatın onlara bahşedeceği bir şey kalmamıştı.

Niou başkente döner dönmez Uji'ye yeni bir yolculuk için planlar yapmaya başladı. Bu kez yeni seyahatinden kimsenin haberi olmaması lazımdı. Ancak muhafız yüzbaşı, İmparator ve İmparatoriçe'nin huzuruna çıkmış ve Niou hakkındaki şikâyetlerini dile getirmiş bulunuyordu. Aslında böyle bir şey söylemek istemezdi ama açıklayamayacağı bazı nedenlerden dolayı bunu yapmak zorundaydı. Prens Niou, hiç kimseye haber vermeden şehir dışına çıkmayı âdet haline getirmişti. Üstüne üstlük sağda solda bir prense yakışmayacak hareketlerde bulunduğundan dolayı halkın diline düşmüştü. Hem İmparator hem de İmparatoriçe kulaklarına inanamadı ve çok üzüldü. Yüzbaşı onun bu sorumsuz davranışlarını saraydan uzakta yaşamasına bağlıyordu. Bu çocuğa bu kadar özgürlük vermemek gerekiyordu. Hal böyle olunca, Niou köşeye sıkışmış, sarayda ikamet etmesi için gelen emre itaat etmek zorunda kalmıştı. Yūgiri'nin kızı Rokunokimi ile evlenmeye hiç niyeti yoktu ama büyükleri onu bu kızla evlendirmekte kararlıydı.

Kaoru derin kederler içindeydi. Şimdi ne yapacaktı? Kabahati kendi tuhaf alışkanlıklarında aramalıydı ya da belki kaderin bir oyunuydu bu. Sekizinci Prens'in, kızları için duyduğu kaygı ve endişe bir türlü aklından çıkmıyordu. O kadar güzel, cazip, alımlı kızlar olmalarına rağmen şansları hiçbir zaman yaver gitmemişti. O güzellikleri de ne yazık ki bir gün sular seller gibi akıp gidecekti. Kaoru'nun asıl amacı bu güzel insanlara yardım etmekti. Bu yardım duygusu öylesine derinden içine işlemişti ki, düşündüğünde kendisi bile bu duruma hayret ediyordu. Ayrıca Niou'nun ısrarla onun üstüne gelmesi de canını sıkmaya başlamıştı. Çok tuhaf bir ikilem içindeydi. Kaoru Nakanokimi'yi kendisi istememişti ama ne kadar gariptir ki öteki kız da onu istemiyordu. Kaoru, kafasına göre bütün bu planları yapmıştı ama sonunda gele gele böyle bir darboğaza gelmişlerdi. İsteseydi bu kız kardeşler arasından dilediğini seçer, koluna takıp gidebilirdi ve hiç kimse de kalkıp ona tek kelime söyleyemezdi. "İş işten geçti artık!" diye söylendi kendi kendine. Yaptığı bütün bu aptallıkların üzerine, gidip gönül rahatlığıyla bir bardak soğuk su içebilirdi.

Niou için kaygısız kalmak daha zordu. Annesi ona defalarca nasihatte bulunmuş, onu ikaz etmişti: "Oğlum, düşündüğün bir kız varsa getir onu buraya, sizi baş göz edelim. Sonra da adam gibi oturup karına kocalık et, mazbut bir hayat yaşa. Herkes babanın sana ne kadar düşkün olduğunu biliyor, sorumsuz hareketlerinle herkesin diline destan oldun. Beni çileden çıkarma."

Niou, kış yağmurlarının bardaktan boşanırcasına yağdığı boş bir gününde ablası Birinci Prenses'i ziyarete gitti. Eve vardığında ablası yanındaki birkaç nedime ile birlikte, biriktirdiği resimleri inceliyordu. Konuşmaya başladılar ama aralarında perde vardı. Ablası, zamanın en güzel kızlarından biriydi ve hâlâ o çocuksu genç kızlık ruhunu koruyabilmişti. Niou ne zaman onu düşünse, "Acaba dünyada ablam kadar güzel bir kız daha var mı, bilmek isterdim doğrusu..." diye mırıldanırdı kendi kendine. Aslında vardı böyle bir kız. Bu dilber İmparator Reizei'in gözünden sakındığı, dünyalara değişmeyeceği biricik kızıydı. Gözlerden uzak yaşaması kızı daha cazip ve esrarengiz kılıyordu ama ne yazık ki Niou'nun ona yaklaşmasına imkân yoktu. Ayrıca Uji'de bir güzellik anıtı gibi onu bekleyen kendi prensesi vardı. Düşündükçe ona karşı olan özlemi giderek artıyordu.

Niou can sıkıntısını gidermek için yerde dağınık duran birkaç resmi eline alıp inceledi. Hepsi de kadın zevkine göre ustalıkla yapılmış sanat eserleriydi.[274] Örneğin tablolardan birinde aşk acısı çeken bir erkek, diğerinde güzel bir dağ evi, ötekilerde ise ressamların ilgisini çeken farklı manzaralar vardı. Bu resimlerden çoğunun kendi durumunu anımsattığını görünce ablasından bazılarını Uji'ye göndermesini istemeye karar verdi. *İse Masalları*'ndan alınan bir sahnede öykü kahramanı, kız kardeşine koto dersleri[275] veriyordu. Niou bunu görür görmez ablasıyla konuşmak için perdeye yaklaştı: "Yazık taze çimenler, çok tatlı duruyorken" diye fısıldadı. Acaba bununla ne demek istemişti? "Eskiden ablalar ve erkek kardeşler arasında kaçgöç mü vardı? Biz neden böyle perdeler arasından konuşuyoruz? Benden çok uzaklardasın" diye devam etti Niou.

Ablası ona hangi resmi istediğini sordu. Niou resmi hemen rulo yapıp perdenin altından uzattı. Prenses tam resmi almaya eğildiği zaman saçları yere döküldüğünde kısacık bir an bile olsa Niou ablasının yüzünü görüvermişti. Dünyalar onun oldu. "Ah" dedi kendi kendine, "Keşke bu güzel kız ablam olmasaydı!" İşte tam o anda dudaklarından aşağıdaki mısralar dökülüverdi:

---

274. Bu resimler için Japoncada *onna-e* (kadın resimleri) ifadesi kullanılmaktadır. Bu ifade ile "kadınlar için yapılan resimler"den ziyade, "kadın konulu resimler" veya "kadınların yaptığı resimler"in mi kastedildiği konusu hâlâ tartışılmaktadır.

275. Niou'nun dikkatini çeken tablo *İse Masalları*'nın 49. bölümünü resmetmektedir. Resmin üzerinde yer alan şiir cinsel ilişkiyi konu edinmektedir:

Yazık o yaş çimenler, bal gibi duruyorken,
Baktım ki eller almış, onu benim elimden.

"Ah gönlüm ne uzanmak ne orda yatmak ister,
O taze çimenlerin, esiri olsam yeter!"

Prensesin etrafındaki nedimeler utancından kıpkırmızı kesilmiş, hemen oradan çekilmişlerdi. Kardeşim gerçekten çok tuhaf bir şey söyledi diye düşündü prenses fakat hiç karşılık vermedi. Ablasının bu durumdan rahatsız oluşunu tablodaki eski şiire kadın muhatabın verdiği cevaba yordu; çünkü bu cevap çok davetkâr bir ifadeyle yazılmıştı.[276]

Murasaki, bütün çocukları arasında en çok Birinci Prenses ve Niou'yu sever ve onları kendine daha yakın bulurdu. İmparatoriçe özellikle büyük kızı üzerine titrerdi. Prensese refakat etmesi için, soylu aileler arasından seçilerek getirilen nedimelerden herhangi birinde en ufak bir hata bile görse hemen o kızı görevinden alırdı.

Hercai ruhlu Niou, her fırsatta daldan dala konsa bile onun gönlü yine de Uji'deki prensesteydi. Ne yazık ki, yazma konusunda çok tembeldi ve günler öylece akıp gidiyordu.

Uji'de oturan prensesler bekleye bekleye sıkılmaya ve tedirgin olmaya başlamışlardı. Nitekim Oigimi'nin korktuğu şey başlarına gelmişti. Kaoru Oigimi'nin rahatsız olduğunu öğrenince halini hatırını sormaya geldi. Oigimi'nin hastalığı aslında pek o kadar ciddi sayılmazdı ama yine de bunu bahane ederek Kaoru'yu kabul etmedi.

"Bu kadar yolu onun için tepip geldim" dedi Kaoru, "Lütfen beni şimdi onun odasına götürün".

Kaoru ilgi ve ısrarlarında öylesine samimi görünüyordu ki, evdekilerden biri dayanamayıp onu Oigimi'nin yatağını çevreleyen perdenin önüne kadar götürdü. Oigimi, her ne kadar onunla görüşmek istememiş olsa da yatağından doğrulup gayet medeni bir şekilde karşıladı onu. Kaoru, "Niou sizi Akasya Tomurcuğu Seyranı'na götürmek için söz verdi ama zerre kadar buralara uğramak niyetinde olduğunu zannetmiyorum" diyerek konuşmasına devam etti.

"Ama siz yine de sabırlı olun ve endişelenmeyin."

Oigimi, "Kız kardeşim bu durumdan şikâyetçi değil" derken sesi titriyor, ağlamamak için kendini zor tutuyordu. "Ama onun için ne kadar büyük bir yıkım, düşünebiliyor musunuz? Rahmetli babam bizi erkekler konusunda devamlı ikaz ederdi, şimdi onun ne demek istediğini daha iyi anlıyorum."

---

276. Kadının cevabı:
Taze çimene bakıp hayrete gerek var mı?
Zaten eskiden beri hep senin olmadı mı?

"Dünya ahvali bu, her şey bizim istediğimiz gibi gitmiyor. Şu anda ona kızıyor olabilirsiniz. Siz kapalı kapılar ardında büyüdüğünüz için pek fazla hayat tecrübeniz olmadı. Bu yüzden böyle düşünmeniz gayet normal. Konuya bir de onun açısından bakmaya çalışın. Endişe etmenize hiç gerek yok. Gerçekten böyle düşünmesem, bunları size söylemezdim." Kaoru, hiç üstüne vazife olmadığı halde başkasının avukatlığını yapmayı çok tuhaf bulmuştu.

Oigimi gece kendini daha kötü hissetti. Nakanokimi evlerine gelen bir yabancının kız kardeşini bu kadar rahatsız ettiğini görünce çok kaygılanmıştı. Nedimeler Kaoru'ya, "Efendim isterseniz zât-ı âlinizi aşina olduğunuz odaya götürelim" dediler.

Bunun üzerine Kaoru yaşlı Bennokimi'ye serzenişte bulundu. "Hanımınızın hasta olduğunu duyunca öyle üzüldüm ki, hemen koşa koşa buraya geldim. Şimdi siz de kalkmışsınız bana biran evvel evi terk etmemi söylüyorsunuz. Niçin bunu yapıyorsunuz? Sizi böyle tahammülsüzlüğe iten nedir? Hanımınızın böyle hasta ve çaresiz olduğu bir durumda ona ben bakmazsam kim bakacak?"

Ayrıca yaşlı kadından, Oigimi'nin tedavisi için planladığı ayinleri derhal başlatmasını istedi. Oigimi böyle bir şeyin yapılmasına tamamen karşıydı ama ağzını açacak takati yoktu. Rahiplerin onu bu halde görmelerini istemiyordu. Ayrıca hayattan bezdiği için yaşama sevincini yitirmişti. Bunları böyle bir zamanda Kaoru'ya söyleyemezdi. Her şeye rağmen onun sağlığıyla bu kadar ilgilenmesi Oigimi'yi çok duygulandırmıştı.

Kaoru Oigimi'ye ertesi sabah, "Umarım biraz düzelmişsinizdir. Bugün sizinle özel bir konuşma yapmak istiyorum, dünkü kadar kısa tutacağımdan emin olabilirsiniz" şeklinde bir mesaj gönderdi.

Oigimi de onun bu notuna hemen karşılık verdi: "Aradan geçen zaman zarfında iyileşmek bir yana daha da kötüleştim. İnanın kendimi hiç iyi hissetmiyorum. Ama mademki ısrar ediyorsunuz lütfen odama buyurun."

Kaoru çekine çekine yatağının kenarına kadar geldi. Beklemediği bu hoşgörü ve sıcaklık Kaoru'yu hem memnun hem de tedirgin etmişti. Acaba kıza ne oluyordu. Bir müddet havadan sudan konuştular.

Oigimi daha sonra, "Şimdi gerçekten kendimi iyi hissetmiyorum, daha fazla konuşacak halim yok, belki biraz istirahat bana iyi gelecek. İsterseniz daha sonra konuşalım" dedi.

Kızın sesinin böyle fısıl fısıl çıkması Kaoru'yu daha çok kaygılandırmıştı ama işi gücü vardı, daha fazla kalamazdı. Bu kıza kötü bir şeyler olacağını sezmeye başlamıştı. Başkente doğru yola çıkmadan önce yaşlı kadına "Uji ona göre bir yer değil. Ben bu kızı daha ferah, daha rahat edebileceği bir yere götürmek istiyorum" dedi. Ayrıca başrahip hazretlerini çağırarak kızın bir an önce iyi olması için ondan dua ve ayinlerine hız vermesini istedi.

Kaoru'nun maiyetindeki muhafızlardan biri evdeki genç kadınlardan biriyle arkadaşlık kurmuştu ve onunla sohbet ediyordu. "Biliyor musunuz, duyduğumuz kadarıyla artık Niou Hazretleri buralara kadar gizli gizli gelemeyecek. Şu anda onun saraydan dışarı çıkmasını yasaklamış bulunuyorlar. Onu Doğu İlleri Bakanı'nın küçük kızıyla evlendireceklermiş. Kızın ailesi senelerden beri bunu istiyordu. Böylece her şey tatlıya bağlanmış olacaktı. Düğünü yılbaşından önce yapmayı düşünüyorlar ama gelin görün ki Niou bu durumdan hiç memnun değil. O hâlâ sarayda cariye kovalamakla meşgul. O kadar gayret etmelerine rağmen annesi ve babası bu genç adamı bir türlü ıslah edemedi. Bir de bizim efendimize bakın ve farkı görün. Bizim beyimiz son derece ciddi bir insan fakat onun bu ciddiyetiyle kimse başa çıkamıyor. Devamlı buralara taşınıp durması herkesi çok şaşırtıyor. Ateş olmayan yerden duman tütmez diyorlar".

Genç nedime bunları işitir işitmez hemen gitmiş, duyduklarını bütün ev halkına birer birer anlatmış ve sonunda olay Oigimi'nin kulağına kadar gelmişti. Prensesin üzüntüsü daha da arttı. Evet, olanlar olmuş ve yolun sonuna gelmişlerdi. Niou, bir taraftan kendine soylu bir gelin ararken bir taraftan da onlarla gönül eğlendiriyordu. Kısacası Kaoru'nun hareketlerini dikkatle izlerken sahte şefkat gösterilerinde bulunarak kendini kabul ettirmeye çalışmıştı. Belki Niou'nun ne kadar ikiyüzlü bir insan olduğuna kulak asmayabilirdi ama ortaya çıkan çok önemli bir gerçek vardı, bu da onların bu dünyada tutunacağı bir dal, sığınacağı bir yer kalmadığı gerçeğiydi. Bunları düşünürken yatağında hüngür hüngür ağlıyordu. Artık yaşamak istemiyordu. Yanında çalışan kadınların hiçbiri asilzade olmadığı için onların gözüne mazbut bir insan olarak görünmeye mecbur değildi ama ya dedikoduları? İşte onu asıl iğrendiren buydu. Olanları hiç duymamış gibi davrandı. Kız kardeşi yanında uyukluyordu; tıpkı "bir derdi" olan insanların uyukladığı gibi.[277] Başının altına yastık yaptığı koluna dökülen uzun saçlarıyla harika görünüyordu. Oigimi babasını ve onun ikazlarını hatırladı. Babasının cehennemde olduğunu sanmıyordu ancak öyle olsa bile, kardeşiyle birlikte onun yanında olmak istiyordu. "Ah benim zalim babam!" diye düşündü. Onları böyle bir acılar denizinde yüzüstü bırakıp gitmişti. Hiç değilse rüyalarında bile olsa onlara görünemez miydi?

Karanlık ve yağmurlu bir akşamdı, ağaçların arasından yükselen rüzgârın uğultusu bir yalnızlık şarkısı söyler gibiydi. Oigimi, sırt üstü uzanmış, kaygılar içinde geçmişi ve geleceği düşünüyordu. Bu hali her zamankinden çok farklıydı. Günlerden beri tarak girmiş olmasa da o güzelim saçları ipek gibi, beyaz elbisesinin üzerine dökülmüştü. Hastalığın verdiği solgunluk yüzündeki ifadeyi derinleştirerek onu gizemli bir hale getirmişti. Akşamın alacakaranlı-

277. Anonim, *Shūishū* 897:

Annem, sen uyuklama, sana yakışmaz derdi,
Ama dalıyor insan, şayet varsa bir derdi.

ğında oturmuş gurubu seyrederken, alnı ve gözleri o kadar güzel görünüyordu ki, bunu bir sanat eseri gibi tüm dünyaya, "güzel"den ve "güzellik"ten anlayan bütün zevk sahibi ulu üstatlara göstermek lazımdı.

Şiddetli fırtınanın çıkardığı gürültü Nakanokimi'yi uyandırmıştı. Üstünde canlı sarı ve pembe[278] renklerin hakim olduğu bir elbise vardı. Yeni makyaj yapılmış gibi parlak ve pırıl pırıl duran yüzünde endişeden eser yoktu.

"Babamı gördüm rüyamda. Şöyle bir karşıma çıktı ve sonra da hemen kayboldu. Çok üzgün bir hali vardı."

Oigimi, "Ne zamandan beri onu görmek için can atıyorum ama bir kez bile rüyama girmedi babam" dedi hüzünlenerek.

İki kız kardeş de gözyaşlarına boğulmuştu. Belki de babam aklımı çok meşgul ettiği için Nakanokimi onu rüyasında gördü diye düşündü Oigimi.

Nerede olursa olsun onun yanına gitmek için can atıyordu ama o kadar çok günahı vardı ki yukarıdan ona böyle bir izin çıkacağını zannetmiyordu. Böylelikle Oigimi'nin endişeleri bu dünyayı aşıp öbür dünyaya kadar uzanmıştı. Duyduğu kadarıyla yabancı ülkelerde ölen insanları dirilten özel tütsüler vardı.[279] Keşke şimdi onun da elinde bu tütsüden bir parçacık olsaydı.

Akşama doğru Niou'dan bir mektup geldi. Başlarının darda olduğu bir zamanda geldiği için yüreklerine su serpilmişti; fakat Nakanokimi mektubu açmak için hiç acele etmedi.

Oigimi kız kardeşine şöyle dedi: "Lütfen ona kibar ve dostane bir dille mektup yaz. Yarın öbür gün ben ölür de sen kötü bir erkeğin eline düşecek olursan hayatın zindan olur. Gözüm arkada kalsın istemiyorum. Prens seyrek olarak halini hatırını sorsa bile ilgi ilgidir, etrafındaki kötü niyetli adamları uzaklaştırır. Biliyorum, belki bu senin için kolay olmayacak ama onu bir tür savunma kalesi gibi görmeye çalış."

Nakanokimi elleriyle yüzünü kapatarak "Abla, beni gerçekten bırakıp gitmeyi mi düşünüyorsun? Sus, öyle şeyler söyleme, ağzından yel alsın!" dedi.

"Günün birinde hepimiz öleceğiz, babamı kaybettiğimizde ben de onunla birlikte ölmek istemiştim. Ondan bir saniye bile fazla yaşamaya tahammülüm yoktu ama görüyorsun hâlâ yaşıyorum ve hayat devam edip gidiyor. Fakat şimdiye kadar 'yarınların sırrını kimseler bilemedi;'[280] böyle bir dünyadan ayrılmaktan dolayı niçin üzülecekmişim?"

---

278. Burada farklı farklı renkler betimlenmekte olup ortak olan yönleri sadece parlaklıklarıdır.

279. İmparator Wu-ti, ölen sevgilisi Li'yi rüyasında görmek için bu mucizevi tütsüyü kullanmıştı. Şair Po Chü-i'nin bu konuda yazılmış bir şiiri vardır.

280. Ki no Tsurayuki, bu şiiri kuzeni Tomonori'nin ölümü üzerine yazmıştır, *Kokinshū* 838:

Yarınların sırrını, kimseler bilemedi,
Acıyorum ona ben, gününü gün etmedi.

Lamba getirip Niou'dan gelen mektubu okudular. Her zamanki gibi sıcak, ayrıntılı bir mektuptu ve içinde bir şiir vardı:

"Her akşam seyrettiğim, alıştığım gökyüzü
Yağdırdı yağmurları, çöktü hasretin hüznü."

Son derece baştan savma yazılan bu şiir bayat mecazlarla doluydu. İşte bu kadar, Niou'dan başka ne beklenebilirdi ki? Yazmıştı ve yasak savar gibi hemen yola çıkarmıştı. Ancak Niou'nun görünüşü ve tavırları farklıydı, her kızı kendine âşık etmeye yeterdi. Canı istediği zaman dünyanın en cazip erkeği olmasını biliyordu.

Zamanla Nakanokimi'nin ona olan özlemi artmaya başlamıştı. Niou ona coşkulu vaatlerde bulunmuş, ateşli yeminler etmişti. Bütün bunları unutmuş olamazdı. Ona karşı duyduğu dargınlık gittikçe azalıyordu.

Mektubu getiren adam o gece geri dönmek istediğini söylemişti. Herkes Nakanokimi'yi yanıt vermesi için sıkıştırınca daha fazla dayanamayıp cevabını yazdı:

"Dağların başındaki dolu yağan bu köyde,
Gökler hep bulutludur, geçit vermez güneşe."

Onuncu ayın sonlarıydı ve Niou'nun Uji'ye yaptığı son ziyaretin üzerinden tam bir ay geçmişti. Bir an önce oraya tekrar gitmeyi istiyordu fakat gidemediği için de sinirleri yay gibi gerilmişti. Önünde engeller vardı; "sazlıkların geçit vermediği bir kayık"tan[281] farksızdı. Ancak o sene Gosechi Dansı Festivali[282] erken başladığı için saraydaki eğlencelerden ve etkinliklerden bir türlü yakasını kurtaramamıştı. Bu arada Nakanokimi beklemekten neredeyse bunalıma girmek üzereydi. Ancak, festival sırasında Niou'nun gözüne birkaç soylu dilber veya saray kadını takılsa bile onun kalbi Uji'deki prensesteydi.

Annesi yine sözü döndürüp dolaştırıp Yūgiri'nin kızına getirmişti. "Oğlum, benden sana anne nasihati, önce güzel ve akıllı biriyle sağlam bir yuva kurman lazım. Ondan sonra canının istediği kadını getirir, istediğin yere yerleştirirsin. Ama önce evlenmen, sağlam bir yuva kurman şart."

"Anne, sizden rica ediyorum, biraz daha bekleyiniz lütfen. Hâlâ düşünüyorum."

---

281. Hitomaro, *Shūishū* 853:

Kayığım ilerlerken su üstünde sahile,
Önümdeki sazlıklar geçit vermiyor yâre.

282. On birinci ayda öküz günü üç kere olursa danslar ikincisinde başlar, iki kere olursa birincisinde başlar.

Uji'dekiler, Niou'nun onları üzmek gibi bir niyeti olmadığının farkında değildi, bu yüzden her geçen gün evlerindeki kasvet kurşun gibi ağırlaşıyordu.

Kaoru çaresizlik içinde ellerini ovuşturuyordu. O zamana kadar Niou'yu hep güvenilir bir arkadaş olarak görmüştü, yoksa yanılıyor muydu? Şu sıralarda onu pek ziyarete gidememişti ama Oigimi'nin sağlık durumunu öğrenmek için Uji'dekilere mektup yazmayı hiç ihmal etmemişti. Gelen haberlere göre, on birinci ayın başına kıyasla Oigimi kendini daha iyi hissediyordu. Tam o sıralarda hem saraydaki işleri hem de özel işleri birdenbire dağ gibi yığılıverdiği için beş altı gün kızın halini hatırını soramamıştı. Bu durum onu çok tedirgin ettiği için aniden bütün işlerini bırakıp Uji'ye yola çıktı.

Kaoru, bundan önceki gidişinde rahiplere emir vererek kızın şifa bulması için yapılan zikir ve ayinlere hiç ara vermeden devam edilmesini istemişti. Fakat Oigimi, sonradan iyileştiğini söyleyerek başrahibi tapınağına geri göndermişti. Ayrıca Oigimi'ye refakat eden çok az kadın vardı etrafta. Konunun ayrıntılarını öğrenmek için Bennokimi'yi yanına çağırdı.

"Efendim, Oigimi'nin vücudunda ağrıyan sızlayan bir yer yok. Bu nedenle pek ağır hasta olduğunu söyleyemeyiz. Sadece yemekten kesildi, hepsi o kadar. Zaten incecik narin birisiydi, şimdi iyice zayıfladı. Görseniz tanıyamazsınız. Niou ile yaşanan o tatsız olaydan sonra ağzına tek bir lokma bile koymadı. Bu kızı nasıl kurtaracağımızı bilemiyorum. Uzun ömür yaşadım ama hiç gün görmedim. Hayatım acılarla geçti, dert üstüne dert geldi başıma. Uzun yaşayıp Oigimi'yi bu halde göreceğime keşke ölüp kurtulsaydım." Bennokimi daha sözlerini bitirmeden, gözlerinden yaşlar boşanmıştı.

"İyi ama bütün bunları bana şimdiye kadar niçin söylemediniz?" dedi Kaoru. "Biliyorsunuz ben meşgul bir adamım. Kimseye ayıracak vaktim yok, bu yüzden kızın durumuyla yakından ilgilenemedim."

Kaoru kızın odasına gitti, diz çöküp başucuna oturdu. Oigimi'nin kimseye cevap verecek hali yoktu.

"Senin bu kadar hasta olduğunu kimse bana söylemedi. Çok merak ettiğim için kalkıp geldim ama şimdi ne işe yarayacak, bilemiyorum."

Kaoru, tesirli duaları ve zikirleriyle ün kazanmış olan başrahibi ve onun etrafındaki din adamlarını çağırdı. Ertesi gün sabahleyin erkenden dini merasim başlar başlamaz başkente haber göndererek bazı adamlarını Uji'ye davet edince konak, her rütbeden saray mensubuyla dolup taşmıştı. Kadınlar bu kadar kalabalığı görünce yalnızlıklarını unutmuştu. Akşam olunca Kaoru'ya hafif bir yemek getirip onu konağın uzak bir köşesine yerleştirmenin yollarını aradılar. Ancak Kaoru, daha faydalı olabileceğini düşündüğü için Oigimi'nin yanında kalmayı tercih etti. Rahipler, konağın güneyinde kalıyorlardı. Oigimi'nin bulunduğu doğudaki odaya perde ve paravanlar koydurup kendisi de oraya yerleşti; kızın yakınında olmak

istiyordu. Bu durum Nakanokimi'yi üzüyordu ancak Kaoru'nun her şeye rağmen prensesleri terk etmediğini ve onlar için uğraştığını gören nedimeler rahatlayıp onu odadan uzaklaştırma fikrinden vazgeçmişlerdi. Akşam olunca güzel sesli on iki rahip sırayla Lotus Sutra'yı görkemli bir şekilde okumaya başladı. Kaoru'nun odasında lamba olduğu halde Oigimi'nin yattığı yer karanlıktı. Perdeyi kaldırarak içeri süzüldüğünde birkaç nedimeyi kızın başucunda diz çökmüş oturturken buldu. Nakanokimi Kaoru'nun içeri girdiğini görünce hemen odanın arka tarafına çekilmişti. Hüzünlü bir sahneydi.

Kaoru "Ne olur, hiç değilse bana bir kelime söyle" diyerek kızın elini avucuna aldı.

Bir an irkilen Oigimi, zorlukla duyulabilen kısık bir sesle cevap verdi. "Seninle konuşmayı çok isterim, inan bana. Ama dudaklarımı kıpırdatmaya bile dermanım yok. Uzun zamandan beri ziyaretime gelmedin, seni görmeden ölürüm diye çok korktum."

Kaoru hıçkıra hıçkıra ağlarken, "Kendime ne kadar kızıyorum bilemezsin" dedi. Elini kızın alnına koyduğunda, biraz ateşinin olduğunu fark etti. "Acaba yaptığın hangi hata buna sebep oldu, bir düşün bakalım. Sakın birine acı çektirdiğin için bunlar senin başına gelmiş olmasın?" dedikten sonra, Oigimi'ye biraz daha yaklaşarak bir şeyler söylemek istediğinde, Oigimi utanıp kimonosunun yeniyle yüzünü kapattı. Kız eriyip gitmişti. "Ya ölecek olursa ben ne yaparım? Bu acıya nasıl dayanırım?" diye sordu kendi kendine.

Nakanokimi'ye dönerek, "Sen de bittin ablanla birlikte. Bu gece onun başında ben kalırım. Sen git, biraz dinlen" dedi.

Kız biraz tereddüt etse de sonunda odasına çekildi. Oigimi hâlâ yüzünü açmamıştı ancak Kaoru'nun yanında olmak onu biraz rahatlatıyordu. Kaoru'nun kendisine bu kadar yakınlık göstermesinin nedenini daha önceki hayatlarından birinde onunla bir bağ kurmuş olmasına yoruyor, üstündeki utangaçlığı atmak için kendisiyle mücadele ediyordu. Onun bu efendi davranışlarıyla Niou'nun bencil ve düşüncesiz tavırları arasında dağlar kadar fark vardı. Kaoru'nun onu kalpsiz, soğuk bir insan olarak hatırlamasını istemiyordu. Ona kalk, git diyemezdi. Bütün gece kadınlar otlar kaynatıp ilaç hazırladıkları halde Oigimi bunlardan hiçbirini ağzına sürmedi. Kaoru şaşkınlıktan ve çektiği acıdan çıldırmak üzereydi. Kızın durumunun ne kadar ciddi olduğu ayan beyan meydandaydı. Onu kurtarmak için ne yapılabilirlerdi? Sabahleyin, ayini devam ettirecek yeni rahipler geldi. Bütün gece konakta kalan başrahip makamına ve usulüne göre gizemli şifreler içeren yeni bir duaya başladı. Yaşlı rahibin zamanla sesi boğuklaşmıştı ama yine de evin içindeki insanlara ümit verecek kadar güzel ve latif bir sedası vardı.

Başrahip Oigimi'ye dönerek titrek bir sesle, "Geceyi nasıl geçirdiniz efendim?" diye sordu ve kızın babasından bahsetmeye başladı. "Kim bilir öbür âlem-

de hangi makamdadır. Huzur ve sükûn içinde mekânı cennet olsun. Merhum pederinizi geçen gün rüyamda gördüm. Sağken giydiği günlük kıyafetler içindeydi. Benimle gayet açık seçik konuştu. Dedi ki, 'Şu anda yaşamakta olduğunuz dünyayı terk etmeyi bütün kalbimle istemiştim ve buraya gelmemi engelleyecek hiçbir şey yoktu ortada. Fakat şimdi az da olsa bir şeyler beni endişelendirmeye başladı ve buradaki huzurumu altüst etti. Bu olay, manevi âlemde ait olduğum mekâna bir an önce vasıl olmamı maalesef geciktiriyor. Bu benim için çok acı bir şey. Benim senden isteğim dua ve zikirlerinle istikametimi hidayet yoluna çevirmen.' Babanız bunları söyledikten sonra kayboldu. Çok şaşırmıştım önce ne yapacağımı bilememdim. Hemen beş-altı rahibimi görevlendirerek Yüce Buda'nın güzel adını zikreden ilahiler okuttum. Daha sonra da memleketin dört bir yanına rahipler göndererek insanların Buda'nın gösterdiği hak yoluna girmeleri için vaazlar verdirdim.[283]

Kaoru'nun gözlerinden yaşlar boşandı. Oigimi o anda son nefesini vermek, işlediği günahın bedelini ödemek istiyordu. Babasına sadece bu dünyada değil, öbür dünyada da rahat vermemişti. Nerede olursa olsun babasına kavuşmak, ruhu ebedi dinginliğe ulaşmadan evvel onunla birlikte olmak istiyordu.

---

283. Bu vaazlar, Lotus Sutra'da adı geçen Sadāparibhūta-bodhisattva'nın (Japoncası Jōfugyō) yolunu izleyerek hiçbir şeyden yılmadan, herkese Buda'nın çizdiği yolun gerçek hidayet yolu olduğu anlatılarak yapılırdı. Hatta vaaz veren kişiyi dövseler de taşa tutsalar da bu görevi üstlenen kişi, yılmadan hak bildiği şeyi anlatmaya devam ederdi.

Biraz daha sohbet ettikten sonra rahip çekildi. Buda'nın adını yaymak için yakındaki köylere ve başkente dağılmış olan rahipler gün ağarırken çıkan fırtına yüzünden geri dönmek zorunda kaldı.[284] Başrahibin odasına gitmeden önce bahçe kapısının önünde oturmuşlar, ilahiler okuyarak secdeler ederek görevlerini görkemli bir şekilde sona erdirmişlerdi. Buda'nın öğretileriyle yakından ilgili olan Kaoru bu son sahneden çok etkilenmişti.

Ablasına olan üzüntüsünden yüreği parçalanan Nakanokimi'nin odaya girdiğini, ipek elbiselerin çıkardığı hışırtıdan anlayan Kaoru hemen kendisine çekidüzen vererek kibarca ayağa kalktı.

Nakanokimi'ye, "Bu dua ve zikirler dünyadaki en önemli çare olmayabilir ama inkâr edilmez bir yüceliği ve asaleti vardır. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?" diye sorduktan sonra sanki sohbetin bir parçasıymış gibi konuşmasına bir de şiir ekledi:

"Yağmur kuşları üzgün, donan nehrin önünde
Acı acı öterler, sabahın seherinde."

Kaoru'nun zalim arkadaşına benzeyen bir yanı vardı. Ona doğrudan cevap vermeye cesaret edemeyen Nakanokimi yazdığı şiiri Bennokimi ile gönderdi:

"Kanatları buz tutan üzgün yağmur kuşları
Dertliyi bilirler mi, kimedir çığlıkları?"

Bir aracı vasıtasıyla sunulmuş olsa bile Kaoru bu şiirden hoşlanmıştı, çünkü bu iş çok zarif bir şekilde yapılmıştı.

Bu kısacık görüşmelerde bile Nakanokimi çok utangaç davranıyordu fakat verdiği zarif cevaplar onun ne kadar hassas bir insan olduğunu gösteriyordu. Kaoru bu kızı hayatının dışında bırakamazdı. Kaoru'nun aklına başrahibin rüyasında gördüğü Sekizinci Prens geldi. Bütün bu olup bitenleri öbür âlemden izlemek nasıl bir şeydi acaba? Prens'in son günlerini geçirdiği manastırda ve başka tapınaklarda dualar okuttu, ayinler yaptırdı. Şehirdeki bütün işlerini olduğu gibi bırakarak hem Budist hem de Shinto mabetlerinde yapılması mümkün olan hiçbir ayini göz ardı etmedi. Oigimi'nin bedenine giren bir habis ruh yüzünden hastalanmadığı artık apaçık ortaya çıkmıştı. Bu yüzden, yapılan dua ve ayinler hiçbir işe yaramadı. Kız, kendine acıyarak iyi olmak için bir kez bile dua etse belki ruhen huzur bulacaktı ama o kurtuluşu ölümde arıyordu. Kaoru, sanki kocasıymış gibi kendisini

---

284. Buradaki olayların silsilesi pek açık değildir. Anlaşıldığı kadarıyla Buda'nın öğretilerini vaaz etmek için yola çıkan rahipler fırtına çıkınca görevlerini yapmaya pek fırsat bulamadan geri dönmüşlerdir.

Oigimi'ye adamıştı. Kızın onu herhangi bir şekilde başından atması mümkün değildi. Çünkü Kaoru artık onun hakkındaki her şeyi biliyordu.[285] Ancak böyle olsa bile zamanla bu büyük sevgi ve muhabbet eninde sonunda acı ve ıstırap içinde bitecekti. Hem Kaoru hem de kendisi büyük kederlere gark olacaklardı. Karşısına son derece bulanık bir gelecek tablosu çıkıyordu. Hayır, hayır! Kızın yapması gereken şey yemin töreninden geçerek rahibeliğe girip dünyadan feragat etmekti. Hatta hastalığını, amacına ulaşmak için bir mazeret olarak kullanabilirdi. Ancak ondan sonra birlikte geçirecekleri uzun yıllara özlemle bakabilirlerdi. Oigimi'nin bu kararı uygulaması lazımdı.

Teklifini görkemli bir şölene dönüştürmemek için, Nakanokimi'ye, "Sevgili kardeşim, artık bana hiçbir şeyin fayda edeceğini zannetmiyorum ama duyduğum kadarıyla kadınlar rahibe olduğu takdirde daha uzun yaşıyorlarmış. Senden ricam, bunu başrahibe iletir misin?" dedi Oigimi.

Bunu duyan ev halkı, özellikle de kadınlar, ona itiraz ederek ayaklandı. "Kesinlikle böyle bir şey olamaz. Bir dakika bile senin başucundan ayrılmayan şu zavallı genç adamı düşün. Eğer böyle bir şey yapacak olursan adamın dünyası yıkılır" dediler.

Kızın bu fikrini düş kırıklığına uğramaması için Kaoru'ya iletmediler bile.

Kaoru'nun devlet işlerinden kendini tecrit etmesi sarayda büyük yankı uyandırmıştı. Pek çok saray mensubu onun başına gelenleri araştırmaya başladı. Saraydaki görev arkadaşları, emrindeki hizmetliler ve onu seven daha niceleri Oigimi'nin hastalığının onu çok sarstığını anlamış ve karınca kararınca ona yardımcı olabilmek için kolları sıvayarak tapınaklarda ayinler düzenlemeye başlamıştı. Başkentte o sıralarda festival en şaşaalı, en debdebeli halini alırken Uji'deki havaya hâlâ korkunç rüzgârlar, fırtınalar hükmediyordu. İsteseydi şu anda pekâlâ şehirde olabilirdi. Hem burada oluyor da eline ne geçiyordu ki? Kız gözünün önünde eriyip gidiyordu, belki de çok geçmeden ölecekti ama Kaoru'ya karşı en ufak bir şefkat kırıntısı yoktu yüreğinde. Ortada böyle bir gerçek vardı. Ancak onun bu hasta hali Kaoru'nun sitem etmesini engelliyordu. Kıza karşı duyduğu özlem içinde çırpınıyordu. Acaba bir daha onu görebilecek miydi, hiç değilse birkaç gün? Kaoru eskisi gibi Oigimi'yi karşısına almak, ona bütün hislerini ve düşüncelerini bir çırpıda söylemek istiyordu. Güneşsiz gökyüzünü karanlıklar kaplamıştı.

Aşağıdaki şiir döküldü Kaoru'nun dudaklarından:

"Sıradağlar ardındaki bulutlar, gökyüzünde kapatmışlar güneşi.
Gönlü her gün için için kan ağlar, çok yakında kaybolacak can eşi."

---

285. Kaoru kızın hastalığı sırasında sanki onun kocasıymış gibi açıp yüzüne bakmış, ellerini tutmuş, alnına dokunmuş, onunla bedensel bir temas kurmuştu. Oigimi'ye göre bunu ancak bir kadının kocası yapabilirdi.

Konakta bulunduğu müddet içerisinde Kaoru, Oigimi'nin yanından hiç ayrılmamıştı ve onun varlığı bütün ev halkına huzur ve güven veriyordu. Her zamanki gibi yine Oigimi'nin yanında otururken şiddetli bir rüzgâr esince perdeler savrularak açılmıştı. Bunun üzerine Nakanokimi hemen içerideki odalardan birine kaçtı. Oigimi'nin başucunda devamlı nöbet tutarak Kaoru'ya göz açtırmayan çirkin, yaşlı kadınlar da onu takip ederek odadan ayrıldı. Kaoru bunu fırsat bilerek Oigimi'nin yatağına yaklaştı. Yalnız gözleri değil konuşurken de sesi ağlamaklıydı.

"Nasılsınız, iyi misiniz? Günlerden beri dua ediyorum ama korkarım hiçbiri işe yaramadı. Şimdiye dek doğru dürüst bir sesinizi bile duyamadım. Beni terk etmeyeceksiniz, değil mi?" diye yakındı Kaoru.

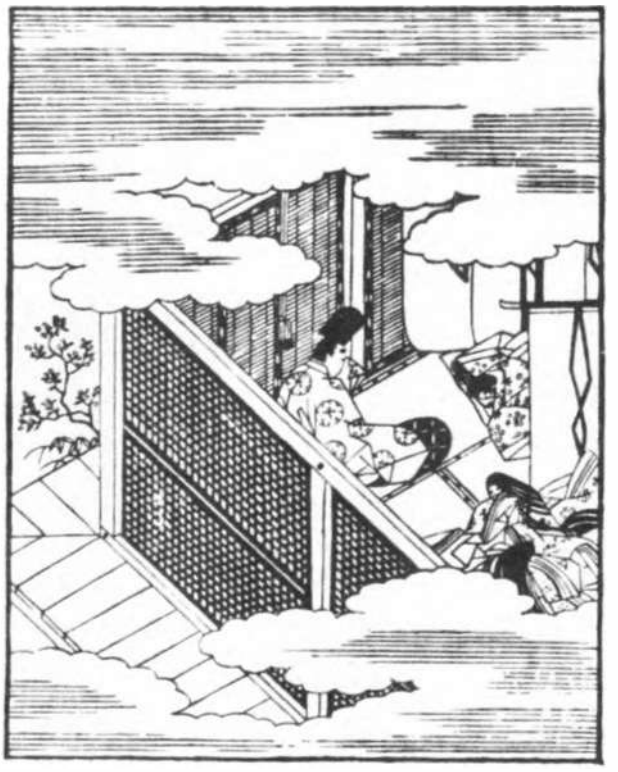
Oigimi yarı baygın vaziyette olduğu halde yine de yüzünü kapatmayı ihmal etmiyordu. "Biraz kendime gelebilsem size söylemek istediğim çok şey var. Fakat ölümümün yaklaştığını hissediyorum" dedi.

Kaoru gözyaşlarına hâkim olmaya çalışıyordu. Üzüntüsünü belli etmemek için kendi kendisiyle çok mücadele etti ama başaramamıştı; yüksek sesle hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Bu acıları hak etmesi için acaba önceki hayatlarında ne günah işlemişti? Oigimi'yi candan sevmişti ama kendisine ödül olarak verilen şey sadece acı ve hüzün oldu, işte şimdi onunla vedalaşmak üzereydi. Oigimi'nin bir kusuru olsaydı belki ondan ayrılmak bu kadar zor olmazdı. Yüzüne baktıkça Oigimi ona daha güzel görünüyor, ondan vazgeçmeyi daha zor hale getiriyordu. Elleri, kolları çöp gibi incecik kalsa da teni hâlâ ipek gibiydi. Üzerindeki yorgan yatağın kenarında toplanmış, öylece duruyordu. Yumuşacık beyaz giysileri içinde öyle ufacık kalmıştı ki, oyuncak bir bebekten farksızdı. Sırtındaki hacimli elbisesiyle, olmayan bedenini saklayan küçücük oyuncak bir bebek! İyice incelen saçları yastığın üstüne dökülmüştü ve hâlâ göz alıcıydı. Böyle bir güzellik nasıl yok olabilirdi? Nasıl bu dünyayı terk edebilirdi? Düşüncesi bile dayanılacak gibi değildi. Uzun hastalığı boyunca kendisine pek bakamamıştı. Ama bu haliyle bile bir elinde cımbız, bir elinde ayna sabahtan akşama kadar takıp takıştıran, sürüp sürüştüren havalı kızlardan çok daha güzeldi. Kaoru ona baktıkça daha derin acılara gark oluyordu.

"Beni terk edecek olursanız pek uzun yaşayabileceğimi zannetmiyorum. Yaşasam bile dağlarda inzivaya çekileceğim ama böyle bir durumda beni düşündüren kız kardeşiniz olacak. Çünkü onu arkamda bırakmak zorunda kalacağım" dedi Kaoru.

İyi veya kötü kızın ağzından bir şeyler duyabilmek istiyordu. Kız kardeşi Nakanokimi'nin adı geçtiği anda Oigimi kolunu yüzünden hafifçe indirdi.

"Artık benim vadem doldu. Gönlünüzden geçenleri yapamadığım için beni belki hep kaba bir insan olarak gördünüz. Kısa zamanda öleceğim, artık iyice bel-

li oldu. Tek ümidim kız kardeşimle ilgilenmeniz, onu size emanet ediyorum. Benimle nasıl ilgilendiyseniz lütfen onunla da aynı şekilde ilgilenin. Size bu kadarını söylüyorum. Şayet benim bu son dileğimi yerine getirecek olursanız gözüm arkada gitmeyecek, huzur içinde öleceğim. Gerçekleşmesini beklediğim bu arzum yüzünden hâlâ dünya ile olan bağlarımı koparamadım" dedi Oigimi.

"Ben üzerinde hep kara bulutlar dolaşan, gamlı bir insanım. Şimdiye kadar hiç kimse kalbimde en ufak bir aşk kıvılcımı bile yaratamadı. Bu yüzden, sizin dileklerinizi yerine getiremedim. Bunun için de sizden özür diliyorum fakat kız kardeşinizi hiç merak etmeyin" dedi Kaoru.

Vakit geçtikçe Oigimi'nin çektiği acı daha da artmaya başlamıştı. Kaoru hemen başrahibi, maiyetindeki diğer din adamlarını ve ünlü şifacıları çağırarak ayin ve duaları yeniden başlattı. Kendisi de bütün kalbiyle zikir çekmeye başlamıştı. Buda, bütün bu dertleri, belaları, acıları insanın dünyayı terk etmesi, reddetmesi için mi veriyordu? Oigimi, Kaoru'nun gözleri önünde bir çiçek gibi solup gitmeye başlamıştı. Kaoru etrafındakilere aldırmadan içinde bulunduğu çaresizliğe haykırarak isyan etmek istedi. Nakanokimi yarı baygın bir halde, kız kardeşinin ruhunu teslim ettiğini anlamıştı. Kendini Oigimi'nin cansız bendeni üzerine atarak ona sımsıkı sarıldı. Kadınlar onu zorla ablasından ayırırken "Böyle şeyler yapma, haneye uğursuzluk getirir"[286] dedi.

---

286. O zamanki inanca göre ölü çıkan ev kirlenmiş sayılırdı.

Bütün bunlar bir rüya mıydı? Hayır, hayır, böyle bir şey olamazdı! Mutlaka bir rüya görüyor olmalıydı Kaoru. Elindeki lambanın fitilini iyice yukarıya kaldırarak Oigimi'nin cansız yüzüne yaklaştırdı. Yine eli yüzünde uyuyormuş gibi bir hali vardı. Onun her zamanki güzelliği hiç değişmemişti. Keşke Kaoru sonsuza dek hep onu böyle seyredebilseydi. Bir yandan dualar okunurken bir yandan da kadınlar kızın saçını kesmeden önce tarayıp düzeltiyordu. Oigimi'nin saçlarından gelen o gizemli koku, hayattayken bedeninden gelen kokunun aynısıydı. Kaoru üzüntüsünü hafifletmek için Oigimi'yi sıradan bir kızdan farksız gösterecek bir özellik arıyor gibiydi. "Yüce Tanrım" diye yalvardı Buda'ya. "Bütün bunları bana feragat ve teslimiyet yolunu öğretmek, ondan vazgeçmemi sağlamak için başıma getirdiysen, ne olur kalbime onun hakkında öyle dehşet verici bir fikir ilham eyle ki, ondan nefret edeyim" dedi. Dualar üstüne dualar ediyordu ama yüreğinde onu rahatlatacak bir teselli kırıntısı hissedemiyordu. Düşündü, düşündü ve sonunda kızın bedenini alevlere armağan etmekten başka çaresi kalmadığını anladı ve bu acı görevi yerine getirmek için cenaze töreni hazırlıklarını başlattı. Cenazeyi ateş yakılan yere kadar uğurlarken dalgın dalgın yürüyor, sanki ayağının altındaki yeri hissetmiyordu. Uyurgezer gibi eve döndü. Kızın bedeni öyle iğne ipliğe dönmüştü ki, yakılan bedeninden çıkan duman bile hiç yok denecek kadar azdı.

Evin içi başsağlığına gelenler ve bir ay sürecek matem için hazırlık yapan insanlarla dolup taşıyordu. Evin yalnızlığı kısa bir süre için bile olsa ertelenmişti sanki. Bundan böyle insanlar onun içine düştüğü zavallı durumdan bahsedecek, hakkında ah vah edeceklerdi. Ne kadar aşağılayıcı bir durumdu, utancından yerin dibine geçti. Bu kasvetli düşünceler içinde kız kardeşinden hiçbir farkı kalmamıştı, o da artık canlı bir cenazeden farksızdı. Niou'dan birçok başsağlığı mektubu geldi ancak Nakanokimi'nin onunla yaptığı evlilik yüzünden haneleri lanetlenmiş, Oigimi Niou'yu affetmeden mezara girmişti.

Kaoru, Oigimi'nin ölümünün ardından artık kendisi için inzivaya çekilme vaktinin geldiğini düşünmeye başlamıştı. Ancak bu konuda hem annesinin fikirlerini hem de Nakanokimi'nin durumunu göz önünde bulundurmak zorundaydı. Kafası allak bullak olmuştu. Keşke Oigimi'nin de istediği gibi Nakanokimi'yle evlenseydi. Ancak her ikisinin birbirinin ruhen kopyası olduğunu bilse bile Oigimi'ye gösterdiği duygusal yakınlığı Nakanokimi'ye göstermesi mümkün değildi. Böyle acılar içinde kıvranmaktansa keşke Nakanokimi'yi almış olsaydı! Hiç değilse Uji Konağı'nı ziyaret ettiğinde onunla birlikte olarak karşılıksız aşkına bir teselli bulurdu. Kaoru başkente bir kere bile gitmedi, dünyayla bağlarını iyice koparmıştı artık. Oigimi'nin ölümüne duyduğu üzüntünün çok derin olması, saraydan ve diğer konaklardan çok sayıda başsağlığı mektuplarını da beraberinde getirmişti.

Böylece Kaoru'nun günleri bomboş geçti, gitti. Haftanın belli günlerinde yapılan Oigimi'yi anma törenlerinin alışılmadık bir ihtişamı vardı. Ancak aileden olmayan birinin yapabileceği işler de sınırlıydı. Kızın nedimelerinin siyah matem kıyafetleri içinde olduğunu görüyor ve kendisinin siyah giyinmesini yasaklayan geleneğe lanet okuyordu.

"Gözlerimden kanlı yaşlar akıtsam da ne fayda,
Kaftanımın renklerini çevirmiyor siyaha."

Kaoru yıkanmış, tıraş olmuş, oldukça şık kıyafetler içinde bahçeye oturup dalgın dalgın etrafı seyretmeye başlamıştı. Eflatun kimonosu eriyen bir buz gibi parlıyor, yanaklarından aşağı süzülen gözyaşları ona ayrı bir ışıltı veriyordu. Kadınlar bir taraftan yas tutuyor, bir taraftan da hayran hayran ona bakıyordu. Başlarına gelen bu korkunç olaya üzülmelerinin yanında, bir daha Kaoru'yu görememekten korkuyorlardı. O tekrar bir yabancı olacaktı. Ancak bu acı alın yazısına katlanmak zorundaydılar. Kaoru mükemmel bir beyefendi olmasına rağmen hanımlarından hiçbirine yar olmamıştı.

Kaoru Nakanokimi'ye dönerek, "Ben sizi ablanızdan bana kalan bir yadigâr olarak düşünüyorum. Samimi olarak söylemem gerekirse konuşmalarınız, sohbetiniz bana huzur ve sükûn veriyor. Lütfen benden uzak durmayın, bana soğuk davranmayın" dedi.

Ancak Kaoru ondan çok şey istiyordu. O, acıların kadınıydı; dert çekmek ve aşağılanmak için dünyaya gelmişti. Nakanokimi bundan emindi. Her zaman ablasından daha neşeli bir kızdı ancak incelik ve zarafet arayan birisi için ablasının daha çekici bir kişiliği vardı.

Kaoru, dalgın dalgın hayaller kurarken bütün gün kar yağdı. On iki ayın sonuncusu olan o korkunç günün akşamı bulutsuz gökte ay pırıl pırıldı. Panjurları kaldırarak dışarıyı seyretti. Manastırdan hafif hafif çan sesleri geliyordu. Onları dinlerken, "Bir gün daha bitti" dedi kendi kendine.

"Ruhum kapılmış gider, bu akşam doğan aya,
Bir misafirhanedir, bu dünya anlayana."

Rüzgârın çıktığını fark ederek panjurları indirmeye gitti. Ay ışığında dağların, nehrin buz gibi sularına şavkı vurmuştu. Dağları aynadan seyreder gibiydi. Durumu ne kadar zorlasa da şehirde yeni yaptırdığı evinden böyle güzel bir manzarayı görmesi mümkün olmayacaktı.

Kısık sesle, "Ne olur gel sen de gör, hiç değilse bir anlık" diye söylendi kendi kendine.

"Ölüm abıhayattır aşk acısı çekene,
Keşke yok olup gitsem karlı dağlar üstünde."

Karlı dağların üstündeki çocuk gibi, keşke o da bir ifrite rastlayıp Nirvana'ya giden yolu anlatan şiirin ilk dörtlüğünü ondan duyabilseydi. Sonra da ikinci dörtlüğü öğrenmek için nelerini vermezdi ki? Canını bile verirdi! Kendini uçurumdan aşağı atarak...[287] Ama Kaoru bunları düşünmekle günah işliyordu. Kendini uçurumdan aşağı atan çocuğun kalbinde Yüce Buda'nın aşkı vardı. Kaoru'nunki ise kul aşkıydı.

Sükûnetini ve dengesini asla bozmayan Kaoru'nun, bazen evin içindeki kadınlarla konuştuğu da oluyordu. Genç kızların hepsini büyülemişti. Yaşlı olanlar ise derin derin iç çekip hanımlarının bahtsızlığına yanıyordu.

---

287. Sözü geçen şiir aslında Mahāparanirvāna Sutra'da yer alan (Daihatsunehangyo), "Fani Dünya İlahisi"dir. Burada geçen olay Nara'daki Höryūji Tapınağı'nın içinde yer alan Tamamushi adlı küçük mabetteki bir tabloda resmedilmektedir. Bahsedilen karlı dağlar *(yuki no yama, sessen)* Himalayalar'dır. Daha önceki hayatında bir Buda olan Karlı Dağların Çocuğu bir cinle karşılaşır ve ondan aydınlanmaya giden yolun sırrını anlatan bir dörtlük öğrenir. Bu onun o kadar hoşuna gider ki, ikinci dörtlüğü de öğrenmek arzusundadır ancak cin bunun karşılığında oğlanın canını ister. Oğlan da bunu memnuniyetle kabul eder, ikinci dörtlüğü öğrendikten sonra hemen bunu yaşadığı mağaranın duvarına kaydeder ve sonra da verdiği söze uyarak kendini uçurumdan aşağı bırakır. Ancak cin aslında tanrı İndra'dır, hemen kılık değiştirerek bu ermiş çocuğu kurtarır.

"Oigimi, Prens Niou'nun densiz davranışlarını çok ciddiye alarak cümle âlemin onunla alay ettiğini zannetti ve içine attı. Zavallı hanımımız onun yüzünden hasta düştü, yemeden içmeden kesildi. Ondan sonra da olan oldu artık. Ne düşündüğünü hiç belli etmedi ama olup biten hiçbir şeyi de kaçırmadı. Her şey babasının ölümüyle başladı, sonra da kız kardeşinin istikbali... Babasının yapma dediği şeyleri yaptığını düşündüğü için hep suçluluk duygusu içindeydi." Kadınlar onunla yaşadıkları ufak tefek olayları hatırlayıp birbirlerine anlatarak üzüldükçe üzülüyor, sonra da hep birden gözyaşlarına boğuluyorlardı.

Kaoru, olan bitenlerden kendini sorumlu tutuyor ve yaptığı hataları düzeltebilmek için yanıp tutuşuyordu ama nafile. Bu yüzden dünyaya sırtını dönerek her gün sabahtan akşama kadar ibadet edip zikir çekiyordu.

Yine uykusuz geçen, karlı ve dondurucu gecelerden birinde dışarıdan bağrışmalarla karışık at kişnemeleri duyuldu. Rahipler büyük bir şaşkınlıkla uyandı. Bu fırtınalı havada, gecenin bir yarısında gelen kim olabilirdi? Bu Niou idi. Az sonra berbat bir vaziyette Niou içeri girdi. Sırtındaki avcı kıyafeti sırılsıklam olmuştu. Kaoru, kapıyı döven insanın tanıdık biri olduğunu anlayınca içerideki odalardan birine çekildi. Henüz matem sona ermemişti ama sabırsızlanan Niou bütün gece karlarla mücadele ederek buralara kadar gelmişti.

Bu ziyaret Nakanokimi'nin dargınlığını biraz olsun hafifletmesi gerektiği halde hiç de öyle olmadı. Niou'nun yüzünü bile görmek istemiyordu. Ablasına yaptıkları affedilecek cinsten değildi. Kendine bir çekidüzen vermeden göz göre göre onun ölümüne neden olmuştu. Belki şimdi değişmek istiyordu ama artık vakit çok geçti. Nedimeleri Nakanokimi'yi temkin ve itidale davet edince sonunda Niou ile perdelerin arkasından konuşmaya ikna oldu. Özür ve mazeretinin binî bir paraydı ama özrü kabahatinden büyük olduğu için Nakanokimi onu sessizce dinlemekle yetindi. Niou, karısının hâlâ içinde bulunduğu kâbustan uyanamadığını fark etmişti. Yoksa o da mı ablasının ardından gitmeye hazırlanıyordu? Ödeyeceği bedel ne olursa olsun bu gece burada kalmalıydı.

"Bütün gece burada böyle oturacak mıyım? Beni yanına almayacak mısın?" diye sordu Niou.

Ancak Nakanokimi arkasını dönerek "Daha kendime gelemedim, biraz kendimi toparladıktan sonra" dedi.

Neler olup bitiğini aşağı yukarı tahmin eden Kaoru, kadınlardan biriyle Nakanokimi'ye küçük bir not gönderdi. Burada ona birtakım tavsiyelerde bulunuyordu. "Kızmakta yerden göğe kadar haklısın. Niou işin başından beri sizlere son derece duyarsız, kalpsiz ve soğuk davrandı. İstediğin gibi bağırıp, çağırıp, azarlayıp onu haşlayabilirsin, buna hakkın var ama lütfen çizmeyi aşma ve onu kızdırma. Ne de olsa imparator çocuğu olduğu için bağırılıp çağrılmaya alışkın değil, kalbi kırılabilir."

Kaoru'nun bu bilge sözleri olayı yatıştıracağı yerde, işleri iyice karıştırdı. Nakanokimi'nin dili tutulmuştu adeta.

"Bu davranışın hiç hoş değil, biliyor musun?" diye iç geçirdi Niou. "Yoksa benim sana verdiğim sözleri unuttun mu?"

Gece korkunç bir fırtına patladı. Niou kendisinden başka suçlayacak kimse bulamadığı için çok mutsuzdu. Sonunda Nakanokimi ona acıyarak perdelerin arkasından da olsa onunla konuşmaya karar verdi. Niou yüz bin tanrının üzerine yemin ederek sonsuza kadar Nakanokimi'nin yanında olacağına ant içti. Nakanokimi hiç oralı olmamıştı, "timsahın gözyaşları" dedi kendi kendine. Haftalar süren düşüncesizliği hiç affedilir cinsten olmamasına rağmen yine de kalkıp buralara kadar gelmişti ve Nakanokimi'nin yanındaydı. Yavaş yavaş ona karşı duyduğu ilgi galip gelmeye başladı. Direncini yitirmeye yüz tutan Nakanokimi'nin dudaklarından fısıldarcasına şu sözler döküldü:

"Baktım, geldiğim yollar, kalleşliklerle dolu,
Nasıl yakalarım ben, gelecekte umudu?"

Niou'ya gelecek için ümit ve güven veren sözler değildi bunlar.

"Gelecekte yolumuz bitecek olsa bile,
Ne olur beni şimdi sakın geri çevirme.

"Hayat çok kısa, fani; içindeki her şeyle. Sakın üzme kalbini böyle küçük şeylerle."

O kadar gayret etmesine rağmen Nakanokimi yine de memnun olmamış, kendini iyi hissetmediğini söyleyerek içeriye çekilmişti.

Niou uykusuz bir gece geçirdi. Oradaki tüm kadınların karşısında küçük düştüğünün farkındaydı. Gözyaşları içinde Nakanokimi'yi düşündü. Onu ne kadar kızdırdığını anlıyordu ama bu kez çok ileri gitmişti. Nakanokimi'nin de bunun farkına vardığından emindi. O da Nakanokimi'ye gücenmişti.

Kaoru, Uji Konağı'nın efendisiymiş gibi davranıyordu. Onlar da Kaoru'nun her işine koşuşturuyor, hiçbir emrini ve öğününü aksatmıyorlardı. Bu durum Niou'yu hem duygulandırmış hem de eğlendirmişti. Kaoru çok kilo kaybetmiş ve beti benzi solmuştu. Yaşayan bir ölüden farkı yoktu. Niou ona yüreğinin derinliklerinden gelen başsağlığı dileklerini iletti. Kaoru vefat eden kız hakkında bir şeyler söylemek istemişti ama ne faydası dokunurdu ki? Kendi kendine şikâyet eden, aciz bir kadın gibi görünmemek için kısa kesti. Gözyaşı dökerek geçirdiği günler onu değiştirmişti ama hatları her zamankinden daha düzgün bir hale gelmişti. Niou, kadın olsaydım kalbimi ancak böyle bir erkek çalabilirdi diye düşündü. Bu durum onu tedirgin etti.

Ne yapıp edip Nakanokimi'yi buradan şehre taşıması lazımdı. Başına dert açmadan onu nasıl şehre götürebilirdi? Kız, çok inatçı birisi olup çıkmıştı. Ancak Niou bir gece daha orada kalırsa İmparator babası kızabilirdi. Bu yüzden Kyoto'ya dönmek üzere yola koyuldu. Kızı ikna etmek için elinden geleni yapmıştı ama tahammül gücünün de sonuna gelmişti. Niou'ya, kayıtsızlığın ve umursamazlığın ne demek olduğunu öğretmek istercesine Nakanokimi sonuna kadar ödün vermemişti.

Yeni yıl yaklaşırken en ılıman bölgelerde bile hava dayanılmaz bir hal almıştı. Uji'de, dağların arasında, bir gün yoktu ki fırtınasız ve karsız geçsin. Akıp giden günler çekilen acıları hiç hafifletmedi. Niou, Oigimi için yapılan dini törenlere gayet cömert bağış ve adaklarda bulundu. İnsanlar sesi sedası çıkmayan Kaoru hakkında ciddi şekilde kaygılanmaya başlamışlardı. Yoksa yeni yıla gözyaşları içinde girmeyi mi düşünüyordu? Kaoru sonunda Uji'den ayrıldı ama çektiği ıstırabı anlatmakta kelimeler kifayetsiz kalıyordu. Onun konaktan ayrılışına en çok üzülen kadınlar oldu. Evde o varken her tarafta bir canlılık ve hareket vardı ama şimdi o Uji'den ayrılıyordu. Evdeki bu sükûnet onlara ilk acıklı günlerin şokundan daha acı gelecekmiş gibi duruyordu. Her zamanki nazik ve anlayışlı haliyle hep onların yanında olmuş; önemli önemsiz, büyük küçük ne kadar dert ve sorun varsa hepsini halletmeye çalışmıştı. Bu kez önceki ziyaretlerinden daha iyi tanıma fırsatı bulmuşlardı onu. Hepsinin gözlerinden sicim gibi yaşlar dökülüyordu. Artık bir daha Kaoru'yu göremeyeceklerdi.

Niou'dan Uji'ye bir mektup geldi: "Sevgili Nakanokimi, gün geçtikçe başkentle Uji arasındaki mesafe gözümde büyümeye başladı. Yavaş yavaş sizi şehre aldırmak için hazırlıklar yapmaya başlıyorum, haberiniz olsun."

İmparatoriçe, Uji'de olup bitenin ayrıntılarını oğlundan sıcak bir ilgiyle dinlemişti. Şayet Kaoru merhum prenses için bu kadar kendini helak ediyorsa kız kardeşi de onun gibi saygıya layık, kıymetli bir insan olmalıydı. Niou, kızı pekâlâ Nijō Konağı'nın batı kanadındaki bir yere getirip canı istediği zaman onu ziyaret edebilirdi. Ayrıca İmparatoriçe durumu ayarlayıp Nakanokimi'yi Birinci Prenses'in maiyetine nedime olarak girmiş gibi gösterebilirdi. Ancak bunu her şeyden evvel oğlunun takdir edip istemesi lazımdı. Niou ancak bütün bunları öğrendikten sonra mektubunu Uji'ye göndermişti.

Çok geçmeden Kaoru, Niou'nun ne işler çevirdiğini öğrendi. Aslında aynı şeyi Kaoru kızın ablası Oigimi için düşünmüştü; Sanjō Konağı'nın tamiratı biter bitmez sevgilisini oraya getirmeyi planlamıştı ama ne yazık ki bunu gerçekleştirememişti. Keşke Oigimi'nin tavsiyelerine uyup onun yerine kız kardeşi Nakanokimi'yi kendi cariyesi yapsaydı.

Kızı şehre taşıma işini Kaoru'nun yapması gerekiyordu. Babaları zaten kızların ikisini de ona emanet etmişti. Böyle bir şeyi yaptığı takdirde, Niou ondan kuşkulanacak olursa kendi bileceği işti.

BÖLÜM 48

EĞRELTİ OTU FİLİZLERİ

SAWARABI (早蕨)

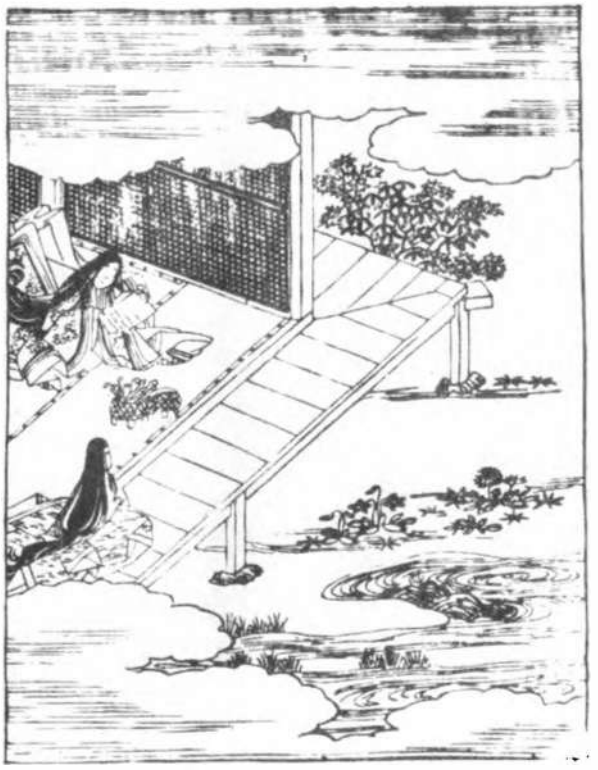

Baharın ışıkları "vahşi ormanların"[288] bile arasından süzülerek toprağa erişti. Nakanokimi hâlâ derin ıstıraplar içindeydi. Kız kardeşinin onu terk edişinden bu yana o kadar zaman geçtiği halde, o ne yazık ki hâlâ hayattaydı. Onu kaybedinceye kadar mevsimlerin geliş ve gidişini hep birlikte yaşamışlar, yeni açan çiçeklerin renklerini hep birlikte seyretmişler, kuşların şarkılarını hep birlikte dinlemişlerdi. Ne zaman birinin aklına tesadüfen bir şiir gelse öteki ona hemen bir başka şiirle cevap verirdi. Ne kadar acı ne kadar kasvetli günler geçirseler de her zaman birlikte olmuşlar, birbirlerine güven vermişlerdi. Onlar için mühim olan birlikte olmaktı. Şimdi Nakanokimi ne zaman bir şeye ilgi duyacak veya sevinecek olsa onu paylaşabileceği kimsesi yoktu. Bütün günleri sevimsiz ve kasvetli bir yalnızlık içinde tekdüze geçip gidiyordu. Istırabı, babası öldüğünde duyduğu acıdan daha fazlaydı bu sefer. Özlem ve yalnızlık içinde geçen günlerin karanlık bir geceden farkı yoktu. Kendine verilen hayat dilimini kullanmak zorundaydı. Herkesin bir vadesi vardı, insan istese de vade dolmayınca dolmuyordu, insan ölemiyordu.

Başrahip nedimelerden birine mektup göndermişti: "Yılbaşı artık yaklaşmaya başladı. Hanımefendimiz nasıllar? Artık yalnız yaşayan bir insan olduğundan dolayı gece gündüz dualarım onun üzerinden hiç eksik olmuyor. Onu çok merak ediyorum. Bu mektubumla birlikte sizlere tapınaktaki sunağımıza konmak üze-

---

288. Furu İmamichi, *Kokinshū* 870:
Doğar bahar güneşi, vahşi ormana bile,
Hayranım ben o köyün, gülüne çiçeğine.

re çömezlerimizin topladığı, baharda açan ilk eğrelti otları ve atkuyruğu bitkilerinden bir demet gönderiyorum." Gerçekten de mektupla birlikte gelen küçük bir sepet dolusu bahar sürgünleri odanın havasını değiştirmişti. Mektubun haricinde çiçek sepetinden bir de kötü bir el yazısıyla yazılmış bir şiir çıktı.[289]

"Eğreltileri her yıl, baban için topladım,
Ama bu yıl bu otlar, düşündüm senin hakkın.

"Lütfen bu şiirimi hanımınıza gösterin."

Nakanokimi çok duygulanmıştı. Yaşlı rahip her zaman şiir yazan birisi değildi. Bu birkaç hece Nakanokimi'ye sayfalar dolusu süslü sözlerden daha güzel ve içten gelmişti. Çünkü onu etkilemek gibi bir kaygısı yoktu. Nakanokimi'nin tanıdığı öyle insanlar vardı ki, kendisine ateşli sözler söyledikleri halde yüreklerinde o ateşten bir eser yoktu. Gözyaşlarını tutamadı. Kadınlardan biriyle hemen başrahibe bir cevap gönderdi:

"Kimlere göstereyim eğrelti filizini,
Hatırlanan insanlar, gitti gelmiyor geri."

289. Şiir bitişik el yazısıyla (Hiragana) ile değil de Kanji ile yazılmış olabilir. Buradan başrahibin bu tür mektuplar yazmaya alışkın olmadığını anlıyoruz.

Mesajı getiren çömezi cömertçe ödüllendirmeyi ihmal etmedi.

Hayatının baharını yaşayan Nakanokimi duyduğu üzüntüler yüzünden çok kilo kaybetmişti. Zayıflayınca hatları derinleşmiş, daha güzelleşmiş, ablasına benzemeye başlamıştı.

Bu iki kız kardeş yan yanayken kimse onları birbirine benzetemiyordu ancak şimdi bu kızı görenlerin Oigimi'nin öldüğüne inanası gelmiyordu. İki insan birbirine ancak bu kadar benzeyebilirdi.

Nedimeler büyük prensesi elinde tutamadığı için Kaoru'nun ne kadar ağıt yaktığını çok iyi hatırlıyordu. Hatta Oigimi ölünce, çekirgenin değişim geçirirken bıraktığı kabukta bile onu görebilmeyi arzulamıştı.

Her iki prenses de onun için yaşça başça uygun kızlardı ama zalim kader ona genç olan kardeşi nasip etmemişti.

Kaoru'nun adamlarından bazıları Uji'de tanıştıkları kız arkadaşlarını görmek için hâlâ oraya gidip geliyorlardı. Bu vesileyle Kaoru ve Nakanokimi de arada bir konuşma fırsatı buluyordu. Nakanokimi Kaoru'nun, kız kardeşine karşı olan duygularında hiçbir şeyin değişmediğini çok iyi anlamıştı. Yeni gelen yıl bile onun gözyaşlarını dindirememişti. Bu, gelip geçici bir tutku değildi. Oigimi'ye olan aşkı son derece dürüst ve samimiydi.

Niou, rütbesinin gerektirdiği engellere neredeyse isyan etmek üzereydi. Zaman geçtikçe bu sorumluluklar daha dayanılmaz bir hale geliyordu. Aklı fikri Nakanokimi'yi bir an önce başkente getirmekteydi.

Yılbaşı töreni ve şölenlerle geçen yorucu günlerden sonra Kaoru tekrar hiç kimselerin anlayamadığı kırık kalbiyle baş başa kalmıştı. Niou'yu ziyaret etmeye karar verdi. O akşam da yine hüzünlü düşünceler içindeydi. Niou taraçada oturmuş, bahçeyi seyrederken bir yandan defterini karıştırıyor, bir yandan da bir şeyler yazıp çiziyordu. Kotosu yanındaydı. En sevdiği rayiha, erik tomurcuklarından yükselen kokuydu. Kaoru tomurcuklu dallardan birini koparark Niou'ya getirdi. Bu güzel koku Niou'nun o anki duygularıyla öyle ahenk içindeydi ki, ona şiiri için ilham verdi:

"Bu kırık dal tamamen sahibinden yadigâr;
Tomurcuk neyse ama gizli bir kokusu var."[290]

Kaoru'nun cevabı hazırdı:

"Bir art niyet gütmeden, sundum sana hediye,
Sanki sana koz verdim, kalk beni suçla diye.

290. Niou burada "gizli koku" ifadesi ile Kaoru ve Nakanokimi arasında herkesten sakladıkları gizli bir ilişki olduğunu ima etmektedir.

"Her hareketimden farklı bir mana çıkarma."

Birbirleriyle atışırken bile şakalaşır gibiydiler. İçten dostlukları hiç değişmemişti.

Ciddi konulardan bahsetmeye başladıklarında konu dönüp dolaşıp Uji'ye geldi. Nakanokimi ve nedimelerinin durumu ne olacaktı? Niou bunu öğrenmek istiyordu. Kaoru ona bitmek tükenmek bilmeyen ıstırabından, Oigimi'nin ölümünden beri çektiği acılardan, onunla birlikte yaşadığı güzel anılardan, kahkahalardan, gözyaşlarından bahsetti. Kaoru'nun bu iflah olmaz arkadaşı aslında çok yufka yürekli biriydi. Her ne kadar Kaoru'nun çektiği acılar onun acıları olmasa bile Niou kendini tutamamış, önce gözleri bulutlanmış, sonra da kendini tutamamış ve ağlamaya başlamıştı. Kaoru'nun da zaten böyle deli dolu bir arkadaşa ihtiyacı vardı. Sanki onların duygularını anlamış gibi gökyüzü de bulutlanmaya başlamıştı. Ortalık kararınca birdenbire fırtına çıktı, sanki kış geri dönmüş gibiydi. Şiddetli rüzgârın etkisiyle lamba birkaç kez söndü. Yaktılar fakat yine söndü. Bunun üzerine karanlıkta oturmanın daha güzel olacağına karar verdiler. Erik tomurcuklarını[291] artık göremiyorlardı ama ne fark ederdi ki, birbirlerini duyabiliyorlardı ya! Aradan saatler geçti fakat onlar sohbete doyamamışlardı.

"Evet, yerden göğe kadar haklısın" dedi Niou. "Gerçekten de safiyet çok ender bulunan bir haslet. Kabul ediyorum ama ona benzer başka bir kız yok mu dünyada?"

Niou çapkın ve hercai bir insan olduğu için herkesi kendisi gibi zannediyordu ve bu yüzden Kaoru'ya onun gibi düşünmesi için adeta baskı yapar gibiydi. Bütün bunlara rağmen Niou, sevecen ve anlayışlı bir insandı. Mahirane bir şekilde konudan konuya atlayarak sohbeti sürdürdü. Kimi zaman arkadaşını teselli etti, kimi zaman geçmişi unutturmaya çalışarak Kaoru'nun içinde birikmiş olan acıların tortusunu dışarıya atmasına adım adım yardımcı oldu. Başarmıştı. Kaoru kendini kuş gibi hafif hissediyordu.

Daha sonra ona Nakanokimi'yi şehre getirme fikrinden bahsetti.

Kaoru, "Kesinlikle öyle yapmanı tavsiye ediyorum" dedi. "Ancak kızın yaşadığı mutsuz olaylardan dolayı kendimi suçluyorum. Seni o kızla tanıştırmakla galiba büyük bir hata ettim. Lütfen beni yanlış anlama, bunu kıza karşı duygusal bir bağım olduğundan dolayı söylemiyorum. Bana kaybettiğim Oigimi'yi hatırlatan yeryüzündeki tek varlık o. Bu nedenle Nakanokimi'ye yardım etmekten, istediğim zaman onunla konuşabilmekten daha doğal ne olabilir?"

Kaoru daha sonra arkadaşına Oigimi'nin evlilikle ilgili düşüncelerinden bahsetti. Bu kız ömrünün sonuna kadar bekâr kalmaya yeminli olduğundan dolayı, Kaoru'nun kız kardeşiyle evlenmesini istediğini, hatta bunun için planlar

291. Bkz. Bölüm 34, dipnot 17.

yapmış olduğunu anlattı. Ama ona Oigimi'nin ikisini bir odada bırakarak dışarı çıktığından hiç söz etmedi. O akşam, İwase ormanlarındaki[292] guguk kuşunu düşünmüştü Kaoru.

Kalbindeki pişmanlık gittikçe büyüyordu. Keşke kaybettiği sevgilisinin tavsiyelerine uyarak aynen onun söylediği gibi davransaydı. Ama artık çok geçti. Bu şekilde düşünmeye devam edecek olursa, hiçbir zaman gerçekleştiremeyeceği arzularının esiri olacaktı, çok tatsız olaylar cereyan edecekti, hiç kimseye bir fayda sağlamayacaktı. Başka şeyler düşünmeye çalıştı. Ayrıca bir başka konu daha vardı; babası kızlarını ona emanet etmişti. Hal böyle olunca Nakanokimi'nin şehre taşınma işini o halletmeyecekti de kim halledecekti? Hemen hazırlık yapmaya koyuldu.

Uji Konağı'nda herkes sabırsız bir bekleyiş içindeydi. Her geçen gün Nakanokimi'nin maiyetine güzel güzel kızlardan ve kadınlardan oluşan yeni nedimeler ekleniyordu. Onların bu sevincine katılmayan tek kişi Nakanokimi'nin kendisiydi. Artık Fushimi[293] bölgesindeki evini barkını terk etmek zorunda kalacaktı ve bu yüzden evinin her tarafı kısa zamanda bir harabeye dönecekti. Nakanokimi sonsuz acılar içindeydi. Burada kalmayı tercih edecek olursa, acıları dinmeyecekti, bunu biliyordu. Fakat burada kaldığı müddetçe, yalnızlık ve tekdüze hayatla baş edebilirdi. Niou aynı görüşte değildi. Nakanokimi Uji'de oturma konusunda ısrar edecek olursa birbirlerine vermiş oldukları sözü nasıl tutabilirlerdi? Burada Nakanokimi'nin büyük bir ikilemi vardı.

Taşınma işi ikinci ayın başında gerçekleşecekti. Ayrılık günü yaklaşırken Nakanokimi kiraz tomurcuklarına bakıp bakıp üzülüyordu. Bu ağaçları, bu çiçekleri ve bu yüce dağların sisini gerilerde bırakmak onun için çok zor olacaktı.[294]

Evsiz kalacaktı, han han dolaşan derbeder bir yolcu gibi... Kim bilir o yollarda kendisini ne alçaklıklar ne utançlar ne alaycı tebessümler bekliyordu. Kara kara düşünerek geçirdiği her gün ona yeni korkular, yeni endişeler getiriyordu. Matem dönemi sona ermiş, nehrin kenarında arınma töreni başlamıştı. Yas tutanlar bura-

---

292. Kaoru o geceyi Nakanokimi ile birlikte geçirmiştir. *Genji monogatari kochūshakusho in'yō waka* 367:

Haydi, gel ötüşelim, seviyorsan sen beni,
İwase ormanında, guguk kuşları gibi.

Yamato ilindeki ormanın adı olan İwase sözcüğünü ve *yobukodori*'nin (guguk kuşu) ilk iki hecesini dikkate aldığımızda, Kaoru ve Nakanokimi'nin bir aracı olmadan, yüz yüze konuştuklarını anlıyoruz. Bu da Oigimi kriket oynarken, Kaoru ve Nakanokimi'nin geceyi birlikte geçirdiklerine gönderme yapmaktadır.

293. Anonim, *Kokinshū* 981

Hükmü artık verilmiştir, ömrüm burada geçecek,
Yoksa zaman Fushimi'yi, yer ile yeksan edecek.

Fushimi, Yamato ilinde yer alan başka bir şehrin adıdır.

294. İse, *Kokinshū* 31:

Niçin yaban kazları, sisleri terk ederek,
Baharından vazgeçip çorak yere uzanır?

da bedensel ve ruhsal bir temizlikten geçiyorlardı ama her nedense bu törenlerde baştan savmacı bir sıradanlık vardı. Annesini hiç tanımadığı için onun yasını tutamamıştı. Tutulmamış yasların bedelini ödeyebilmek için matem kıyafetini daha koyu bir renge boyamak istemişti. Ama hayır, böyle bile yapsa onun bitmez tükenmez hüznünü dindirmek için bu bile yetmezdi. Böyle bir fikri geleneklere karşı olduğu için hiç kimseye açamamış, içine atmıştı. Kaoru arınma töreni için bir araba, birkaç yardımcı ve bilge kâhinler gönderdi.

Onlarla birlikte bir de şiir yollamıştı:

"Zaman ne çabuk geçti, attın matem cübbeni,
Tomurcuklar patladı bahar yeniden geldi."

Hem arınma töreni hem de şehre taşınma seyahati için pek çok çiçek desenli kimono göndermişti fakat hiçbiri aşırı süslü ve şatafatlı değildi. Herkes kendi konumuna uygun bir elbise almıştı.

Kadınlardan biri "Görüyorsunuz ya hanımım!" dedi. "General Kaoru her fırsatta bizi hiç unutmadığını, devamlı hatırladığını gösteriyor. Acaba bunun kadar nazik bir insan var mı yeryüzünde diye düşünüyorum bazen. Size yemin ederim ki, kendi öz ağabeyiniz olsa bizimle bu kadar ilgilenmezdi."

Yaşlı kadınlar artık parlak renklerden eskisi kadar hoşlanmadıkları halde Kaoru'nun bu nezaketinden çok duygulanmışlardı. Gençler ise Nakanokimi'ye, "Kaoru Hazretleri yıllardan beri buraya gelip gidiyor ama artık biz buradan ayrılacağımıza göre onu çok özleyeceksiniz efendim" dediler.

Kafile şehre taşınmadan bir gün önce Kaoru Uji Konağı'nın kapısında göründü. Her zamanki gibi onu misafir odasına aldılar. Acı da olsa Kaoru'nun gözünün önünde eski anıları canlanmıştı. Böyle bir durumda Oigimi sağ olsaydı kesinlikle ona daha candan davranırdı, daha çok yaklaşırdı. Belki de şehre taşınan ilk onlar olurdu ve Niou da onları takip ederdi. Oigimi'nin yüzü ve konuşmaları gittikçe daha da berraklaşıyordu. Kendini hiçbir zaman Kaoru'ya teslim etmemişti ama ona hakaret edip kötü de davranmamıştı. Aralarındaki mesafe kızın değil, Kaoru'nun tuhaflıklarından dolayı ortaya çıkmıştı ve şimdi bundan büyük bir pişmanlık duyuyordu.

Kaoru, kapıya doğru giderek bir zamanlar iki kardeşi gizlice izlediği deliği aradı ancak şimdi kapının arkasında perde ve panjurlardan başka bir şey görünmüyordu.

Yandaki odada kadınlar oturmuş sessizce ağlaşıyor, birbirlerine merhum hanımefendileriyle yaşadıkları anıları anlatıyorlardı. İçlerinde en çok gözyaşı döken Nakanokimi'ydi. Sanki kendisini bulanık önsezilerinden arındırıp ruhunu temize çıkarmak ister gibi bir hali vardı.

Nakanokimi oturmuş dalgın dalgın bahçeyi seyrederken Kaoru'dan bir mektup geldi. Uji'ye uzun bir süre gelemediğinden, onları çok merak ettiğinden bahsediyor ve ondan karşılıklı rahatça konuşabilecekleri dostane bir ortam yaratmasını istiyordu. "Şayet mümkün olursa" diyordu, "Sizinle resmi olmayan, dostane bir hava içinde görüşmek istiyorum. Uji Konağı'nın yeni koşullarına alışmaya çalışıyorum. Lütfen bana eskisi gibi soğuk davranmayın. Öyle davrandığınız zaman kendimi ıssız bir adaya sürgüne gönderilen bir insan gibi hissediyorum."

Nakanokimi kesinlikle soğuk davranmak istemiyordu ama Kaoru çok talihsiz bir zaman seçmişti. Her şey karmakarışıktı ve Nakanokimi ne yapacağını bilmiyordu. Fakat buna rağmen Kaoru'nun mektubuna hemen cevap verdi: "Lütfen beni kaba bir insan olarak değerlendirmeyin. İnanın henüz kendimde değilim. Elimde olmayarak kötü bir şey söyleyip kalbinizi kıracak olursam özür dilerim."

Fakat bütün bunlara rağmen yanındaki nedimeler uzun uzun konuşarak Kaoru'nun durumunu Nakanokimi'ye anlattılar ve o da sonunda kapıya kadar giderek onu odasına almak zorunda kaldı. Kaoru o kadar yakışıklıydı ki, Nakanokimi ona bakarken sanki kendi güzelliğini sınavdan geçiriyormuş gibi mahcup oluyordu. Üstelik görmeyeli daha da olgunlaşmış gibi bir hali vardı. Bu nezaket ve zarafetinin yanında öyle ağırbaşlı ve kendinden emindi ki, bu özelliklerin hepsini bir erkekte görmek hemen hemen imkânsızdı. Evet, ablasını deliler gibi seven insan, işte bu müthiş genç adamdı. Bunu düşünmek Nakanokimi için Kaoru'yu daha dayanılmaz bir hale getiriyordu.

"Böyle mutlu bir günde devamlı kız kardeşinden bahsederek eski acıları tazelemek uygun değil." Bir an duraksadı ve tekrar devam etti. "Ben de bir süre sonra sizin gideceğiniz evin yakınındaki bir yere taşınacağım. Atalarımızın, dostlarımıza her zaman kapımız açıktır dediği gibi, benim de kapım size gece gündüz açık olacaktır. Bana ihtiyacınız olduğu zaman lütfen hiç çekinmeyin. Yeter ki arada sırada görüşelim, ilişkimizi kopartmayalım. Sağ olduğum müddetçe sizin için elimden gelen her şeyi yapmaya hazırım. İnsanların her zaman fikirleri uyuşmuyor, benimle aynı fikirde olmayabilirsiniz. Onun için, bu konuda ne düşündüğünüzü öğrenmek istiyorum."

"Ben hiçbir zaman evimi terk etmek istemedim, şimdi de istemiyorum. Ancak siz evimin yanındaki bir yere taşınacağınızı söyleyince kafam karıştı, ne cevap vereceğimi bilemiyorum."

Konuşurken Nakanokimi'nin sesi titriyordu. Kızın içine girdiği bunalım ona Oigimi'yi hatırlattı. Onu dinlemeyerek Nakanokimi'yi cömertçe Niou'ya teslim ettiği için şimdi kendine lanet okuyordu. Ama geçmişe mazi denirdi. Üstüne şimdi bir bardak soğuk su içmekten başka ne yapabilirdi ki? Birlikte geçirdikleri geceyi ona hiç hatırlatmak istemiyordu. Nakanokimi de Kaoru'nun ne kadar içtenlikli ve dürüst bir şekilde konuştuğunu bildiği için böyle bir konuyu açmamasını onun

unutkanlığına verdi. Taraçanın altındaki gül eriği tomurcuklarının rengi ve kokusu çok canlı bir şekilde eski anıları çağrıştırıyordu. Bülbüller bile üstünden geçerken en güzel şarkılarını şakımadan edemiyorlardı. Sohbetleri arasında bu baharın "eski bahar"lara[295] benzemediğini anlamışlardı. Rüzgârın getirdiği çiçek kokuları Kaoru'nun kokusuna karışıyordu. Bu kokuların arasında geçmişi en derin yaşatan yeni açan portakal çiçekleriydi.[296] Nakanokimi, ablasının erik çiçeklerine olan düşkünlüğünü hatırladı. Kasvetli günlerinde sık sık onlardan bahseder, teselli bulmaya çalışırdı. Hatıralar öyle yoğun bir şekilde üşüşmüştü ki, incecik bir seda ile şiirini okurken sanki kaybolmak üzereymiş gibi duran sesi titriyordu:

"Dağ başıdır, buraya rüzgâr, kasırga uğrar,
Bir de gül kokusunun getirdiği anılar..."

Kaoru fısıldayarak yanıt verdi:

"Dokunduğum eriğin kokusu kolumdadır
Söküyorlar yurdundan, bu bana reva mıdır?"

---

295. Ariwara Narihira, *Kokinshū* 747 ve *İse Masalları* 4:
Andırmıyor eskiyi ne bu bahar ne bu ay,
Değişmedim desem de söylemek dile kolay.

296. Bkz. Bölüm 11, dipnot 175.

Kaoru gözlerinde biriken yaşları silerken "Başka hoş sohbet için umarım vakit kalır" dedi.

Ertesi gün yapılacaklar hakkında talimat vermek için dışarı çıktı. Çalısakal ve diğer ev halkı korucuların arkasından gidecekti. Kaoru ayrıca, oradaki çiftliklerinde görev yapan insanlara kafilenin umumi ihtiyaçlarını karşılamaları için emirler verdi. Herkes hiçbir şeyin onun dikkatinden kaçmadığını anlamıştı.

Bennokimi onlarla birlikte şehre gitmeyeceğini herkese açıkça söylemişti. Kendisine kalsa ölmeyi tercih ederdi ama ne yazık ki, çok uzun bir ömür sürmüştü ve yaşlanmıştı. İnsanların arkasından "Bu yaşlı acuze başımıza yine musallat oldu, bundan böyle şansımız yaver gitmez" demelerini istemiyordu. Artık yaşayan dünyanın bir parçası olmadığına iyice kanaat getirmişti. Kaoru onu görmek istedi. Partal rahibe kıyafetleri içindeki dazlak kafalı kadını gören Kaoru'nun gözleri doldu.

Eski günlerden bahsettiler. Kaoru sesi titreyerek "Arada sırada buralara uğrayacağımı düşündüğüm için burada kimsenin kalmaması ne yalan söyleyeyim beni biraz tedirgin etmişti. Burada kalmaya karara vermenize çok üzüldüm ama bir bakıma da rahatladım. Şimdi artık burada bana kapıyı açacak birinin olduğunu biliyorum" dedi.

"Efendim, ben haddinden fazla uzun bir hayat yaşadım. İnsan hayattan nefret ettikçe hayat da inadına insanın yakasına sımsıkı yapışıyor. Genç vefat eden hanımıma beni böyle arkada bırakıp gittiği için çok kırgınım. Yalnız ona mı? Aslında bütün dünyaya küskünüm."[297]

Bennokimi'nin şikâyetleri bitmek tükenmek bilmiyordu. Dertli dertli devamlı feryat ediyordu fakat Kaoru onu yatıştırmaya kararlıydı ve nitekim bunu başarmıştı da. Saçlarında hâlâ gençliğinin izleri vardı. Kesilmiş saçlarıyla alnı eskisinden daha asil duruyordu. Oigimi'ye olan özlemi yeniden depreşmişti. Keşke ona, rahibeliğe geçse bile birlikte olabileceklerini söyleseydi. Kadın, erkek olarak hiçbir şey yapamasalar bile en azından onunla tatlı tatlı sohbet edebilme bahtiyarlığına nail olurdu. Kaoru, geçmişe duyduğu hasret yüzünden yaşlı rahibeye bile gıpta ile bakmaya başlamıştı. Daha yakından konuşabilmek için perdeyi hafifçe araladığında kadının yüzünü gördü. Bennokimi gerçekten çok yaşlanmıştı ancak konuşması ve zekâsı hâlâ pırıl pırıldı. Ayrıca zamanında çok güzel bir kadın olduğu her halinden belli oluyordu ama çektiği acılar yüzünden okunuyordu.

"Gözyaşımın seline bıraksaydım kendimi,
Çoktan ölüp gitmiştim, takmazdım ecelimi."

---

297. Ki no Tsurayuki, *Shūishū* 953:
Onulmaz gam yüküyüm, yapayalnız köşemde,
Bütün dünyaya küstüm, çare var mı bu derde?

Kaoru, "Böyle bir şey yapsaydınız daha büyük bir günaha girerdiniz" dedi. "İntihar edenler her zaman selametle nehri yüzerek karşı tarafa, ahretin kıyılarına çıkamıyor. Nehrin ortasında avare bir ruh gibi akıntıya kapılıp dolaşıyor. Bu bir salih amel değildir. Yüce Buda Hazretleri buna rıza göstermez. Bunların hepsi boş şeyler."

"Atsan bile kendini gözyaşının seline,
Huzura kavuşmazdın, ne geçerdi eline?

Kaoru kendi kendine, "Acaba ben nerede ve ne zaman huzur bulacağım?" dedi ama aslında bu sorunun cevabını çok iyi biliyordu: Hiçbir yerde ve hiçbir zaman.

Hava kararmış olmasına rağmen Kaoru bir türlü oradan ayrılmak istemiyordu ama bu hiç hesapta olmayan geceleme insanları kuşkulandırabilirdi. Kararını verdi ve şehre doğru yola koyuldu.

Bennokimi hanımefendisine ve öteki kadınlara Kaoru'yla konuştuklarını anlattı. Nakanokimi teselli kâr etmeyen kederler içindeydi. Kadınlar, kılıklarına kıyafetlerine, iflas etmiş görünümlerine bakmadan hummalı bir gidiş hazırlığına kendilerini kaptırmışlardı. Nakanokimi sadece yaşlı rahibenin partal kıyafetinin bu mutlu günle hiç uyum içinde olmadığını görerek çok üzüldü.

"Dikiş dikip hayatın, çıkarırlar tadını,
Düşünmezler yaş döken, bu balıkçı kadını."[298]

Rahibe bu sözlerle şikâyetini dile getirince Nakanokimi ona şöyle cevap verdi:

"Bu kadın senin kadar ağlamadı sanırsın,
Dalgalar içindeyim, gözyaşıma acırsın.[299]

"Yeni başlayacağım hayatın bana göre olduğunu zannetmiyorum. Bir deneyeceğim bakalım. Beğenmezsem geri döneceğim için sanki bir yere gidiyormuşum gibi gelmiyor bana. Elbette yine görüşeceğiz. Fakat sizi böyle geride yalnız başınıza bırakmak hiç içime sinmiyor. Rahibelerin kendilerini dünyadan tamamen koparmamaları lazım, bunu siz de biliyorsunuz. Ötekiler ne yapıyorlarsa siz de aynısını yapın. Evime gelin, beni ziyaret edin. Başımın üstünde yeriniz var."

Nakanokimi'nin içi bu yaşlı kadına karşı sevgi ve şefkat doluydu. Oigimi'nin saç tarağı ve fırçalarını hatıra olarak rahibeye bırakmaya karar verdi.

"Benim buradan gidişime herkesten fazla sizin üzüldüğünüzün farkındayım" dedi Nakanokimi. "Daha önceki hayatlarımızın birinden kalma bir bağ var aramızda. Bundan adım gibi eminim. Şimdi bana herkesten daha fazla yakınsınız."

Yaşlı kadın kendini tutamayarak annesini kaybeden bir çocuk gibi hüngür hüngür ağlamaya başladı.

Odalar boşaltılıp temizlenmiş, eşyalar taşınmış, arabalar hazırlanmıştı. Refakatçilerin arasında çok sayıda orta dereceli saray görevlisi bulunuyordu. Niou da onlara katılmak için can atıyordu ama lüzumsuz yere herkese kendini teşhir etmek istemediği için Nijō Konağı'nda kalıp onları beklemeye karar verdi. Kafilenin sessiz ve sakin bir şekilde hareket etmesi gerekiyordu. Kaoru da onlara refakat etmesi için çok sayıda adam göndermişti. Niou taşınma işini geniş çapta idare etmiş, aradaki ince detayları Kaoru'ya bırakmıştı. Evdeki kadınlar ve dışarıdaki Niou'nun adamları akşam olduğu için acele etmeye, ileri geri koşuşturmaya başlamıştı. Güneş neredeyse batmak üzereydi ama hâlâ yola çıkamamışlardı. Üstelik Nakanokimi nereye gideceğini tam olarak bilmiyordu. Sonunda arabaya binebildi. Kendini çok yalnız ve zayıf hissediyordu.

Arabada bekleyen Tayū adlı kadın gülümseyerek ona bir şiir okudu.

---

298. Kaynak metindeki şiirde kullanılan *ama* sözcüğü Japoncada hem "rahibe" hem de "balıkçı kadın" anlamına gelmekte olduğu için burada bir kelime oyunu vardır.

299. Nakanokimi burada kendisini dalgaların (Niou) önünde sürüklenen bir nesneye benzetmektedir.

"Yaşayarak sonuçta bugüne gelmedin mi?
Uji'de tükenmedim diye sevinmedin mi?"

Nakanokimi kadının söylediklerinden hiç hoşlanmamıştı. Bennokimi ile bu kadın arasında dağlar kadar fark vardı. Bu kez başka bir kadın Nakanokimi'ye şiir okudu:

"Öleni unutmadık, kalbimizdedir ama
Geleceğe bakalım, biz yaşıyoruz hâlâ."

Bunların ikisi de uzun zamandır Uji'de çalışan ve Oigimi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan kadınlardı. Fakat Nakanokimi şimdi anlıyordu ki, bir an önce onu ve bütün diğer anıları unutmak istiyorlardı, ablasının adını bile anmamışlardı. Bu düşünce kızı derinden yaraladığı için hiç ağzını açmadı.

Bitmek tükenmek bilmeyen yollar sarp tepelerin arasından geçiyordu. Niou'nun düşüncesizliğine çok kırılmıştı ama şimdi neden sık sık gelemediğini daha iyi anlıyordu. Gökyüzündeki yarım ay çöken sisle birlikte parlaklığını kaybetmiş, daha güzel ve gizemli bir hal almıştı. Böyle uzun yolculuklara alışkın olmayan Nakanokimi yorgunluktan rüya görür gibiydi.

"Dünyaya tepelerin arkasından baksa da
Sonunda ay dönüyor dağdaki yuvasına."[300]

Nakanokimi gelecekte ne olacağı konusunda hiçbir şey bilmiyordu. İstikbali meçhuldü. Hayatındaki bu hassas dengeler bozulacak olursa başına neler gelecekti? Son birkaç yıl içinde yaşadığı mutsuzluk ve rahatsızlıkları şu anda çektiği işkenceyle karşılaştırdığında eski hayatına dönmek için can atmaya başlamıştı. Şimdikinin yanında o günler hiçbir şeydi.

Nijō Konağı'na ulaştıklarında gece yarısı olmuştu. Konağın ihtişamı Nakanokimi'nin gözlerini kamaştırdı. Arabaları, iç içe yapılmış birkaç avlunun içinden geçirerek görkemli bir binanın önünde durdurdular. Niou heyecan ve sabırsızlıkla onları karşıladı. Nakanokimi ve nedimelerin kalacağı dairelerin hepsi büyük bir zevkle seçilmişti. Odaların tamir ve tadilatıyla Niou bizzat kendisi ilgilenmiş, hiçbir ayrıntıyı gözden kaçırmamıştı.

Çapkınlıklarından dolayı insanların diline düşmüş, onların alay konusu olmuş prensin kendine bir eş bulması herkeste büyük şaşkınlık uyandırmıştı. Bu sefer insanların kafasında onun ne işlerle uğraştığına dair herhangi bir belirsizlik yoktu. Herkes yeni prensesin yüzünü görmek için sabırsızlanıyordu.

Kaoru şu an tadilatı devam etmekte olan Sanjō Konağı'na ayın sonuna doğru taşınacaktı. Her gün gidip inşaatı kontrol ediyordu. Nijō Konağı çok uzakta olmadığından dolayı Nakanokimi'nin durumunu öğrenmek için oraya gitti. Uji'deki insanlara yardım etmeleri için gönderdiği adamlar geri dönmüş ve Niou'nun prensesle yakından ilgilendiğini hatta üstüne titrediğini söylemişlerdi. Doğal olarak Kaoru sevinmişti ama yine de içinde bir burukluk ve eziklik hissetmişti. Bu tür duyguların anlamsız olduğunun farkındaydı zaten her şeyi bu noktaya kendisi getirmişti.

"Heyhat! Maziyi değiştirmek mümkün olsaydı keşke!"[301] diye fısıldadı kendi kendine.

"Fırtınalı bir gölde bir tekne yelken açtı,
Hileyle olsa bile kıyıya demir attı."[302]

---

300. Nakanokimi'nin aklında düş kırıklığına uğrayıp tekrar Uji'ye dönme ihtimali vardır.

301. *Genji monogatari kochūshakusho in'yō waka* 1933:
Maziyi değiştirmek mümkün olsaydı keşke,
O zaman dönerdim ben, dost bildiğim iklime.

302. Bu şiirdeki göl Biwa gölüdür. Şairin bu şiirinden "Kızla yatmayı başaramadım ama o geceyi birlikte geçirdik" anlamı çıkarılmaktadır.

Yūgiri, kızı Rokunokimi ile Niou'yu bu ay içinde evlendirmeyi planlıyordu. Niou ise sanki kendi önceliklerinin daha önemli olduğunu vurgulamak istercesine evine hiç tanımadıkları bir kız getirmişti. Daha kötüsü Rokujō Konağı'ndan da ayağını kesmişti. Amcasının ona ne kadar kırgın olduğunu bildiği için arada sırada Rokunokimi'ye mektup yazmayı ihmal etmiyordu. Yūgiri bir an evvel kızının yaş kutlama töreninden geçerek reşit olmasını ve dolayısıyla evlenecek yaşa geldiğinin tescil edilmesini istiyordu. Adet olduğu üzere bu tören kızların uzun kuyruklu özel bir kıyafet giymeleriyle sona eriyordu. Bu töreni erteleyecek olurlarsa evliliği de ertelemek zorunda kalacakları için herkesin alay konusu olacaklardı. Bu nedenle, kızın yaş töreni ayın sonuna doğru gerçekleştirildi. Hatta Yūgiri kızını, her ne kadar aile içi evlilik olduğundan dolayı hoş bir şey olmasa da Kaoru'ya vermeyi düşündü. Kaoru gibi önemli bir şahsiyetin başkalarına yar olmasını istemiyordu. Kaoru ise yıllardan beri gizli aşk çekmiş, bir sonuca ulaşamamıştı. Bu genç adamın kadına ihtiyacı vardı. Araya münasip birini sokarak Kaoru'nun ağzını aramayı düşündü.

Kaoru'nun verdiği cevap pek yüreklendirici olmadı. "Dünyadaki varlıkların ne kadar özden yoksun ve hayatın ne kadar fani olduğunu artık anlamış bulunuyorum. Bu konuda öyle güçlü kanıtlar gözlemledim ki, kendi varlığım bile bana çok saçma ve iğrenç geliyor. Hal böyleyken kesinlikle bana teklif edilen cinsten bir işe girişemem."

Yūgiri bu cevaba çok içerlemişti. Bu genç adam kendisine ne kadar önemli bir teklif yapıldığının farkında değil miydi? Ancak Kaoru, ağabeyinin bile özgürlüğüne karışmasına izin vermeyecek türden bir insandı. Yūgiri daha fazla üstelemedi.

Kaoru, Nijō Konağı'nda çiçek açmış kirazlara bakarak dağ başında, Uji Konağı'ndaki sahipsiz kalmış olan kiraz ağaçlarını düşündü. Şair şiirinde[303] efendisini yitiren çiçeklerin rüzgârda uçuştuğunu anlatıyordu. Şimdi Uji'de durum nasıldı acaba? Bunu rüzgârlardan sorması mümkün müydü?

Nijō Konağı'nı ziyarete gitti. Niou artık vaktinin büyük bir kısmını burada prensesiyle mutlu bir şekilde geçiriyordu. Onlar ermişlerdi muratlarına; dolayısıyla Kaoru için artık kaygılanacak bir konu kalmamıştı. Fakat beynini kemiren sorudan hâlâ kurtulamamıştı. Bu da neden bunların yan yana gelmesi için o kadar emek verdiği sorusu idi. Yüreğinin derinliklerinden gelen ses ona doğru işi yaptığını söylüyordu. Nakanokimi'nin sonunda selamete çıktığını görmek Kaoru'ya mutluluk veriyordu. Niou ve Kaoru oturup geç vakitlere kadar önemli önemsiz çeşitli konular hakkında konuştu. Akşam olunca hizmetçiler saraya gidecek olan Niou'nun arabasını hazırladı. Niou'ya refakat edecek kalabalık bir grup toplandı. Kaoru da bulunduğu yerden Nakanokimi'nin oturduğu bölüme geçti.

---

303. Egyō, *Shūishū* 62:

Seyrek sazlı ovadaki kiraz dalı çiçekleri,
Efendisi yitip gitmiş, uçuşur yelde gülleri.

Nakanokimi dağ köyünün vahşi yaşantısını geride bırakarak sarayda çok görkemli ve zengin bir hayata başlamıştı. Kaoru sevimli minik nedimelerden birini gözüne kestirerek ondan prensese gelişini haber vermesini istedi ve sonra da kendisine gösterilen mindere oturdu. Çok geçmeden Nakanokimi'den gelen cevap elindeydi. Bunu getiren de Uji'deki olaylara aşina olan kadınlardan biriydi.

Onu Nakanokimi'nin bulunduğu odanın önüne götürdüler fakat aralarında bir perde vardı. Kaoru "Sizin çok yakınızda oturduğumdan dolayı ziyaretimi belki bu kadar geciktirmemem, daha sık gelmem gerekirdi ama ben uzak durmayı yeğledim. Çünkü yeni başladığınız hayata müdahale etmek istemiyorum. Artık bu benim işim değil. Yalnız, pek çok şeyin değiştiğini ikimiz de biliyoruz. Kendi bahçemden baktığım zaman sislerin arasından sizin bahçedeki ağaçları görüyorum ve onlar bana çok hoş anılarımı hatırlatıyor" dedi.

Birdenbire sustu, gerçekten de anıların içinde kaybolmuş gibiydi. Nakanokimi de aynı duygular içindeydi ve Kaoru için üzülüyordu. Kız kardeşi yaşasaydı belki de Kaoru'yla evlenecek, Oigimi'yle komşu olacaktı. Her gün birbirlerini ziyaret edecek, mevsimlerin geçişini, çiçeklerin açışını, kuşların ötüşünü birlikte izleyerek büyük bir mutluluk içinde yaşayacaklardı. Şimdi hayat ona daha zor geliyordu. Yıllarca dünyadan tecrit edilmiş bir şekilde oturdukları dağ başında bile bu kadar derin hüzün ve yalnızlık yaşayıp acı çekmemişti.

Nedimeler "Efendim, efendim" diyerek Nakanokimi'yi ikaz ettiler. "Kaoru Hazretleri alelade bir misafir değil. Şimdiye kadar sizin için her şeyi yaptı. Artık ona olan minnet borcunuzu ödemenin zamanı geldi."

Ancak bütün bu ısrarlara rağmen Nakanokimi, Kaoru ile yüz yüze konuşmak için kendini ikna edemedi.

Niou, konaktan ayrılmadan önce karısıyla vedalaşmak için muhteşem saray kıyafetleri içinde Nakanokimi'nin odasına geldi. "Kaoru'yu dışarıda gördüm, yapayalnız tek başına oturuyor. Onun sana yaptığı onca iyilikten sonra bu adamı orada oturtman bana çok tuhaf geliyor. Aslında ondan korkması gereken birisi varsa o da benim ama ben bile sana bu insanı orada oturtmanın son derece kaba, nezaketsiz ve saygısızca bir davranış olduğunu söylüyorum. Onu içeriye davet et. Biraz medeni ol. Eski günlerden, eski anılarınızdan bahsedin" dedi Niou. Sonra da birden ses tonunu değiştirerek dikleşti. "Ama dikkat et; iplerini gevşek tutma, çizmeyi aşmasın! Bu adamın ne yapacağı hiç belli olmaz!"

Bu sözleri duyan Nakanokimi ne yapacağını bilemedi. Şüphesiz Kaoru'ya çok şey borçluydu, ona çok büyük iyiliğinin dokunduğu aşikârdı. Kaoru'yu göz ardı edemezdi. Kaoru, Oigimi'nin bıraktığı boşluğunu birazcık olsun doldurabilmek için Nakanokimi'ye yaklaşmıştı. Orası belliydi. Ancak Niou'nun kinayeli konuşmasını çok tuhaf bulmuş, sözlerine bir anlam verememişti.

BÖLÜM 49

SARMAŞIK

YADORIGI (宿木)

İmparator'un eşlerinden biri de Batı İlleri Bakanı'nın[304] kızı olan Erguvan Hanım'dı. İmparator özellikle Erguvan Hanım'dan çok hoşlanıyordu çünkü o daha veliahtken saraya giren ilk hanımıydı. Ancak İmparator, her ne kadar ona yoğun sevgi gösterilerinde bulunsa da yine de kadının hakkını yemiş, onu imparatoriçe yapmamıştı. Hükümdar'ın imparatoriçe[305] yaptığı kadınlardan biri ona pek çok çocuk doğurmuştu. Ama Erguvan Hanım'dan sadece bir kızı oldu ve kadın bütün hayatını bu kız çocuğuna vakfetti. Erguvan Hanım, belki de kara talihinden dolayı rakiplerine yenilmişti ama kızının dik duracağından ve onun zaaf gösterdiği yerlerde başarılı olacağından emin olduğu için kızını her seyredişinde teselli buluyordu. İmparator da bu minik kızdan çok hoşlanıyordu ama onun asıl ilgi odağı Birinci Prenses'ti. Erguvan Hanım'dan olan kızı İkinci Prenses[306] ise halk tarafından çok iyi tanınmayan bir sima olarak kaldı. Bütün bunlara rağmen saygınlığından hiçbir şey kaybetmemişti. Her şeyden evvel, dedesi Batı İlleri Bakanı iken muazzam bir servet yapmış ve bunu da kızına ve torununa bırakmıştı. Bu bakımdan annesi hiç de öyle sonradan görme bir fakir fukara değildi. Erguvan Hanım'ın maiyetindeki nedime-

---

304. Japonca kaynak metinde Erguvan Hanım'ın özgün ismi Fujitsubo'dur. 46. Bölüm'ün sonu ile bu bölümün başı aynı zamanda geçiyor.

305. Bu İmparatoriçe Genji'nin kızı olan Prenses Akashi'dir ve aynı zamanda Niou'nun annesidir.

306. Bu prensesi daha önce adı geçen İkinci Prenses ile karıştırmamak gerekir. Önceki bölümlerde adı geçen İkinci Prenses İmparator Suzaku'nun kızı olup, Kashiwagi ile evlendikten sonra dul kalmış ve ardından Yūgiri ile evlenmiştir.

ler de çok şık ve zarifti. Bunların hepsi yaş ve kıdemlerine göre her mevsim değişik değişik giyinirler ve giysi konusundaki üstün zevkleri asla tartışma götürmezdi.

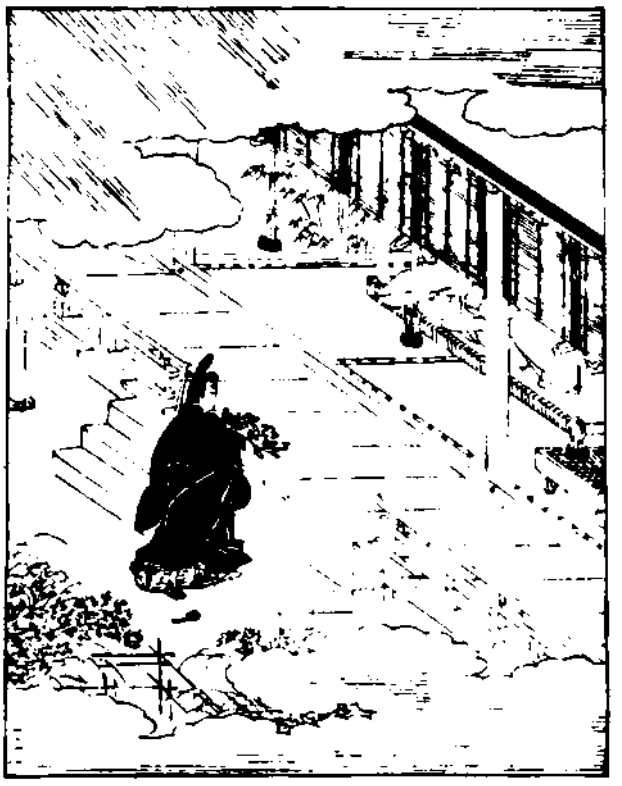
Prenses 14 yaşına girince reşit olma töreninin yılın ilk aylarında yapılması kararlaştırılmıştı. Annesi gece gündüz bu törenin hazırlıklarıyla uğraşıyordu. Her şeyin hem kusursuz hem de öteki törenlerden farklı olmasını istiyordu. Merhum dededen kalan bütün eski aile yadigârları ortaya çıkarılır çıkarılmaz evde o zamana kadar hiç görülmedik baş döndürücü bir koşuşturma başladı. Yazın ortalarına doğru Erguvan Hanım'ın bedenine kötü bir ruh musallat olmuş ve kadını yatağa düşürmüştü. Daha hastalığının ne olduğunu kimse anlayamadan kadın ruhunu teslim etmişti. İmparator sevgili karısının ölümü üzerine mahvoldu ama yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Yüksek düzeyli saray mensupları Erguvan Hanım gibi zarif ve duyarlı bir hanımefendinin ölümünü büyük bir üzüntüyle karşıladılar. Yas tutma hakkı olmayan sıradan hizmetçi kızlar bile imparatorun acısına ortak oldu.

İkinci Prenses artık yapayalnız kalmıştı. Merhum karısını anma törenleri bittiğinde İmparator, kızını saraya yerleştirdi ve her gün onu ziyaret edip gönlünü aldı. Siyah matem kıyafetleri ve acının getirdiği solgunluk ona apayrı bir güzellik vermişti. Yaşına göre olgun duran prensesin huzur veren asaleti onu annesinden bile üstün kılıyordu. Bu sebeple, prensesin durumu yüzeysel de olsa saray soyluları arasında güvencedeydi. Ancak işin iç yüzü başkaydı. Başı dara düştüğünde yardım isteyebileceği bir dayısı bile yoktu. Annesinin üvey kardeşlerinden biri Hazine Bakanı, diğeri ise Saray Tamirat ve Restorasyon İşleri Müdürü'ydü ama bunların ikisi de silik şahsiyetlerdi. Başa gelecek sorunları çözmek bir yana, prensesin başına dert açacak cinsten insanlardı. İmparator da kızının geleceği hakkında en az prensesin kendisi kadar endişeliydi.

Hüzünlü güz yağmurlarının bahçeleri ıslattığı ve buz tutan kasımpatıların en güzel renklerine büründüğü bir sonbahar gününde, İmparator kızını ziyarete geldi. Erguvan Hanım'dan bahsettiler. Kızın konuşmaları son derece dingindi fakat bir taraftan da buram buram gençlik kokuyordu. Bu durum İmparator'u ziyadesiyle memnun etti. Acaba bu kızın erdemlerini takdir edip, onu kanatları altına alıp ona bakacak bir delikanlı yok muydu? Bu durum ona İmparator Suzaku'nun yaptığı derin araştırmalardan sonra kızını[307] eş olarak Genji'ye emanet edişini hatırlattı. O zamanlar İmparator Suzaku'ya soylu bir prensesin Genji gibi avamdan biriyle evlenmesinin yakışık almayacağını söylemişler, kızın hayatının sonuna kadar bekâr kalmasını tavsiye etmişlerdi. Şimdi ise bu kadının Kaoru gibi son derece yetenekli bir oğlu vardı ve annesinin hayattaki en büyük desteği oydu. Üçüncü Prenses avamdan biriyle evlenmekle kişiliğinden ve asaletinden hiçbir şey kaybet-

307. Bu roman kahramanı İmparator Suzaku'nun kızı olan Üçüncü Prenses'tir. Aynı zamanda Kaoru'nun annesi olup iktidardaki İmparator'un da kız kardeşidir.

memiş, tam tersine bu işten en kârlı o çıkmıştı. Şayet Genji ile evlenmemiş olsaydı kim bilir ne kara günler geçirmek zorunda kalacaktı ve ayrıca şimdiki saygınlığının yarısına bile sahip olamayacaktı. İmparator bunları düşündükçe kızı İkinci Prenses'in geleceği hakkında iyice kaygılanmaya başlamıştı; ne yapıp edip hâlâ tahttayken bu soruna bir çözüm bulmalıydı. Kızı için Kaoru'dan daha uygun damat adayı kim olabilirdi ki? Hem bu suretle, birinci kuşakta yapılan çöpçatanlığı aynen ikinci kuşağa taşımış olacaktı. Kaoru, her haliyle prenseslerin yanına yakışacak cinsten bir delikanlıydı. Aslında İmparator Kaoru'nun çok hoşlandığı bir sevgilisi olduğunu bir yerlerden duymuştu ama kızıyla evlendiği takdirde prensesin ismini lekeleyecek bir insan değildi. Zaten sonsuza kadar bekâr kalamazdı. İmparator, genç adam ondan önce davranıp kendine başka bir eş bulmadan mutlaka kafasından geçenleri Kaoru'yla paylaşmalıydı.

Bir akşam, İmparator kızıyla Go oynarken yağan yağmurdan sonra, ıslak kasımpatıların üstüne sonbahar güneşinin ışıkları vurdu.

İmparator saray iç oğlanlarından birini çağırdı.

"Bu akşam has odamda devlet ricalinden kimler var?"

"Sayın İçişleri Bakanı, Sayın Prens Kanzuke ve Sayın Naip Minamoto Hazretleri zat-ı âlinizi intizar ediyorlar efendim."

"Naibi hemen huzuruma gönderin."

Naip Minamoto olarak sözü geçen zat aslında Kaoru idi ve emredildiği gibi İmparator'un huzuruna çıktı. İmparator seçiminde yanılmamıştı. Genç adam her

yönüyle mükemmeldi, etrafa saçtığı mis koku onun yaklaşmakta olduğunu haber veriyordu.

"Bu akşam yağmur ne güzel yağıyor. Sanki bize müzikle eşlik edin der gibi bir hali var. Ama ne yazık ki matemde olduğumuz için bunu yapamayız. Vakit öldürmek için Go oyunundan daha iyi bir seçenek düşünemiyorum."[308]

İmparator hemen bir Go tahtası istedi ve Kaoru'yu oyuna davet etti. Böyle dostlar arasında sık sık oynanan salon oyunlarına alışkın olan Kaoru, İmparator'un davetine uyarak hemen Go tahtasının başına oturdu.

"Bu oyunda kıymetli bir şey üzerinde bahse gireceğiz" dedi İmparator, "O kadar cesaretim var mı bilemiyorum ama bakacağız."

İmparator'un ne demek istediğini anlayan Kaoru, çok dikkatli bir şekilde oynamaya başladı. İmparator üç oyundan ikisini kaybetmişti.

"Hay aksi bendeki de şans mı yani? Neyse, haydi şimdi git, daldan kendine bir tomurcuk kopar da gel."[309]

Kaoru bahçeye indi ve en güzel kasımpatılardan birini koparıp getirdikten sonra İmparator'a dikkatle aşağıdaki şiiri sundu:

"Sıradan bir bahçede, görseydim bile onu,
Sevinçle koparırdım dalından tomurcuğu."

İmparator cevap verdi:

"Bir kasımpatı düşün, şu kupkuru bahçede,
Don vursa da her şeyi, o hâlâ yeşilinde."

O zamana dek pek çok aracı İmparator'a bu genç adam hakkında haber taşımıştı. Kaoru öyle patavatsız bir şekilde herhangi bir ilişkiye bodoslama dalacak bir insan değildi. Ayrıca evlenmek için can attığı da yoktu. O zamana kadar karşısına çıkan pek çok kısmeti reddetmişti. Belki garipti ama Kaoru kendini şimdi bir keşiş gibi görüyordu; bu noktadan sonra kimseyle oturup pazarlığa giremezdi. Ama o ne kadar gönülsüz olursa olsun imparatorluk ailesinden bir prensesle beraber olmak

---

308. Po-Chü-i, *Derleme*, XVI, "Aylaklık":
İşte yine baharı uğurladık şarapla,
Vakit öldürmek için, *Go* kaldı, kala kala

309. Ki no Tadana, *Wakan Rōeishū* 784, Çince:
Duydum ki bahçenizde en güzel çiçekler var,
İzin ver koparayım, koksun o tomurcuklar.
"Tomurcuk" şairin aramakta olduğu kadının elini simgeler, İmparator burada Kaoru'ya bir imada bulunmaktadır.

için hayattaki bütün amaç ve ilkelerini elinin tersiyle kenara itecek pek çok genç vardı ortalıkta. Kaoru olaya onlardan farklı bakıyordu. Prenses şayet İmparatoriçe'nin kendi öz kızı olsaydı durum tamamen değişirdi. Fakat böyle saçma sapan şeyleri düşünmenin zamanı olmadığı için zihnini berrak tutmaya çalıştı.

Bu beklenmedik gelişmeler hakkındaki haberler, çok geçmeden Yūgiri'nin kulağına gitmiş ve onu çok rahatsız etmişti; çünkü Kaoru üzerinde onun da planları vardı. Kaoru'nun onun teklifine "Haydi bakalım!" deyip balıklama dalmayacağını biliyordu ama bastırırsa kazanabilirdi. Ama son olaylar neyin nesiydi? Canı sıkılan Yūgiri bir kez daha düşüncelerini Niou üzerine çevirdi. Evet, bu genç adamdan sabır, sebat ve sadakat ummak kendi kendini kandırmak olurdu ama Niou'nun durup dinlemeden kızı Rokunokimi'ye küçük küçük ilginç ve eğlendirici mektuplar gönderdiğini biliyordu. İnsanlar onun hakkında "avare", "zampara" gibi sıfatlar kullanıyordu ama ne fark ederdi ki? Gördüğü kadarıyla kader ağlarını kızı Rokunokimi için değişik bir şekilde örmüştü. Şöyle veya böyle, Niou'nun kızıyla ilgilendiği belliydi. Damat adayı yüksek rütbeli biri olmadıkça, kalıbının adamı olmadıkça verilen ateşli sözlerin, edilen yeminlerin, su katılmadık vaatlerin hepsi boştu. Her zaman gönül yarası ve düş kırıklığıyla sonuçlanıyordu.

"Ne günlere kaldık yarabbi!" dedi Yūgiri. "Krallar bile kızlarına damat araya araya dilenciye döndü. En güzel çağlarını yıldan yıla arkasında bırakan kızları için koca arayan bizim gibi sıradan insanların vay haline!"

Yūgiri bunları İmparator'la konuşurken çok dikkatli olmasına rağmen, kız kardeşi İmparatoriçe ile yaptığı sohbetlerde lafını hiç esirgemiyordu. Bu yüzden, İmparatoriçe Yūgiri'nin bazı şikâyetlerini Niou'ya iletmek zorunda kaldı.

"Oğlum, dayın çok dertli, onun için çok üzülüyorum. Bildiğin gibi, bir-iki yıldır senin peşinde ve senden yardım bekliyor. Hâlbuki sen bütün bir yılı başka bir istikamette koşarak geçirdin. İnsan dayısına böyle mi davranır? Ona saygısını, sevgisini böyle mi gösterir? Senin gibi birisi için iyi bir evlilik, mazbut bir aile yuvası şart. Baban yakında tahttan ayrılmayı düşünüyor. Ona göre sen de düşün, taşın. Sıradan insanlar tek eşle mutlu oluyor. Ama aralarında, mesela ağabeyim Yūgiri gibi, iki eşli olup da kimseyi gücendirmeyen, ahlak ve namus abidesi olan insanlar da var. Babanın sözünü tuttuğun müddetçe istediğin kadar eş alabilirsin. Kimse de sana kaşını kaldıramaz."

İmparatoriçe, çok konuşkan bir kadın değildi ama oğluyla yaptığı bu konuşma fevkaladeydi; çünkü kadın haklıydı.

Rokunokimi'den hep hoşlanan Niou, ters bir cevap verip bütün açık kapıları kapatmak istemiyordu. Fakat böyle kuralcı bir ailenin içine kendini hapsederek şu andaki özgürlüklerinden feragat etme fikri ona son derece sıkıcı ve tekdüze geliyordu. Annesinin konuşmalarındaki haklılık payını inkâr edemezdi. Özellikle damat edinmek isteyen önemli insanları kendinden uzaklaştırması büyük akılsız-

lıktı. Ne yapacağını bilemiyordu; aşağı tükürse sakal yukarı tükürse bıyıktı. Ayrıca elinde olmadan sevgisini birçok kız arasında bölmek zorunda kalıyordu. Nitekim Kōbai'ın üvey kızını[310] o kadar gayret etmesine rağmen hâlâ unutamamıştı. Mevsimi geldiğinde ona mektuplarıyla beraber bahar çiçekleri ve sonbahar yaprakları gönderiyordu. Rokunokimi ve Kōbai'ın kızı en çok sevdiği kızlar listenin başında yer alıyorlardı.

Böylece bir Yeni Yıl daha gelmişti.[311] Annesi için tuttuğu yas süresi bittiği için İkinci Prenses, matem kıyafetlerini çıkarmıştı. Artık suskunluğunu bozup evliliği hakkında rahatça konuşabilirdi.

Arkadaşlarından biri Kaoru'ya "Öyle görünüyor ki, İmparator yakında size damat adayı olmanız teklifiyle gelecek" demişti.

Kaoru bunu bilmezlikten gelemezdi; iyi veya kötü bir tepki göstermesi gerektiğinin farkındaydı. Ancak, onun ne kadar tuhaf, aksi, asabi ve ters bir insan olduğunu herkes biliyordu. Kararını verdikten sonra, evlenme fikrine sıcak baktığını sağa sola çıtlatmaya başladı. İmparator onun bu olumlu yaklaşımını reddetmedi. Çok geçmeden Kaoru ara bulucular yoluyla düğün tarihinin ayarlandığını öğrendi. Dertli İmparator'un neler hissettiğini anlayabiliyordu, fakat kendini hâlâ boşlukta hissettiği için hayatı kendine zehrediyordu. Çünkü eski sevgilisi ile olan bağlarının hâlâ kopmadığını hissediyordu. Oigimi'ye benzer birine, sokak kızı bile olsa, deliler gibi âşık olabilirdi. O kadim Çin İmparatoru[312] gibi, sihirli bir tütsü koklayarak ölen aşkını bir an görebilmek için nelerini vermezdi! Bu asil hanımla evlenmek için doğrusu hiç acelesi yoktu.

Yūgiri ise çok acele ediyordu. Niou ve Rokunokimi'nin düğünü için en uygun zamanın Sekizinci Ay olacağını düşünüyordu ve bunu oğlan evine bildirdi.

Bu olayları öğrenen Nakanokimi, "Sonunda bu da başıma geldi" diye düşündü. Şimdi ne yapacaktı? Günleri bu kara haberin geleceği zamanı bekleyerek geçmişti. El âlemin maskarası olacaktı! Başından beri Niou'nun zamparalık serüvenlerini bildiği için ona hiç güvenmiyordu. Ancak, onun ateşli bir birliktelik ve sonsuz aşk vaatlerine kandıktan sonra onun nazik ve düşünceli bir insan olduğuna inanmaya başlamıştı. İyi ama ondaki son ani değişimi nasıl yorumlayacaktı? Bunu nasıl hoşgörüyle karşılayabilirdi? Şayet, Nakanokimi düşük sınıf bir soylu olarak doğmamış olsaydı Niou ile olan evliliği çökmez, yuvası yıkılmazdı. Fakat durum öyle değildi, bu nedenle gelecekten hiç umudu yoktu. İstikbale giden yolu dikenlerle doluydu. Bir gün çocukluğunu geçirdiği dağlara geri döneceğinin alnında yazılı olduğundan hiç şüphe etmiyordu. Düşünceleri zihninde helezonlar çizerek yankılanmaya devam ediyordu. Babasının vasiyetine itaatsizlik edip dağdaki evlerini terk ettiği için şansı-

---

310. Bkz. Bölüm 43, dipnot 164.

311. Burada 48. Bölümde bahsi geçen bahar aylarından söz edilmektedir.

312. Han Wu-ti. Bkz. Bölüm 47, dipnot 279.

nın yaver gitmediğinden, hatta cezalandırıldığından emindi. Öte yandan memlekete dönüp çocukluk anılarını paylaştığı köylülerin diline düşmektense buralarda helak olup gitmek daha iyidir diye düşünüyordu. Kız kardeşi herkese zayıf ve kararsız bir insan gibi görünmüştü ama bu dengesiz dış görünümünün altında muhteşem bir güç vardı. Kaoru bugün bile hâlâ kız kardeşinin arkasından matem tutuyordu ancak Oigimi sağ olsaydı o da Nakanokimi ile aynı kaderi paylaşacaktı. Oigimi bu makûs talihine pes etmemek için her türlü yolu denemiş, Kaoru'yu yanına yaklaştırmamak için rahibe olma tehdidini bile savurmuştu. Gerektiğinde gözünü kırpmadan bunu yapabilirdi. Onun bu kararlılığı, azmin en uç örneği değildi de neydi? Şimdi hem babam hem de ablam yukarıdan bana bakıp bakıp aptallığıma ve içine düştüğüm gaflete kim bilir ne kadar üzülüyorlardır diye düşündü Nakanokimi. Mutsuzdu ve utanç içindeydi. Bu düşünceleri başkalarıyla paylaşmak hiçbir işine yaramayacaktı. Haberleri duyduğuna dair hiçbir belirti göstermeden hayatına devam etti.

Niou her zamankinden daha kibar ve sevecendi. Devamlı Nakanokimi'nin yanında bulunarak onu rahatlatmaya çalışıyordu. Hem şu anda yaşadıkları hayat için hem de gelecekte yaşayacakları öteki hayatları için ateşli sözler veriyordu. Beşinci aydan itibaren Nakanokimi'nin bedensel bir rahatsızlığı olduğunu fark etmeye başladı. Açık seçik bir belirti yoktu ama kızın iştahı neredeyse tamamen kesilmişti ve vaktinin çoğunu dinlenerek geçiriyordu. Daha önce hiç böyle bir durumla karşılaşmayan Niou, Nakonikimi'nin sıcaktan bunaldığını düşünüyordu. Yine de aklında başka ihtimaller vardı.

"Yoksa sen? Sana yeni bir şeyler oluyor. Bu durum her kadının başına gelebilirmiş diye duydum" dedi Niou.

Nakanokimi kulaklarına kadar kızardı ve ısrarla herhangi bir rahatsızlığı olmadığını söyledi. Nedimelerden hiçbiri ona neler olup bittiğini söylemediği için Niou kendi tahminleriyle ve konu üzerinde yürüttüğü yorumlarıyla baş başa kaldı.

Tespit edilen düğün günü Nakanokimi'ye sekizinci ayda bildirildi. Niou bu haberi ondan saklamak istemiyordu ancak ne zaman konuyu açma fırsatı yakalasa dili tutuluyordu. Bu sessizliği işleri daha da karıştırıyordu. Düğünün yapılacağı günü duymayan kalmadı ama Niou bunu Nakanokimi'ye bildirme nezaketinde bulunmamıştı. Buna Nakanokimi kızmayacaktı da kim kızacaktı? Kâhin ve falcıların uyarıları ya da başka bir beklenmedik emrivaki olmadıkça Niou geceleri sarayda kalmamayı alışkanlık haline getirmişti. Eskiden olduğu gibi artık gece serüvenlerine de çıkmıyordu. Ancak Nakanokimi'yi yokluğuna alıştırmak için, nadiren de olsa işi bahane ederek, bazı geceler sarayda kalmaya başlamıştı. Tabii, Nakanokimi için bu çok sevimsiz bir durumdu.

Kaoru, Nakanokimi için gerçekten çok üzülüyordu. Niou, Nakanokimi'den ne kadar hoşlanırsa hoşlansın, onun ayran gönlünün eninde sonunda bu kızdan daha havalı ve yetenekli olan Rokunokimi'ye kayacağından emindi. Çünkü Ni-

ou'nun kendisi de zaten mizaç olarak biraz gösteriş meraklısı ve züppe bir insandı. Rokunokimi'nin dişli ailesi Niou'nun tepesinde boza pişirdikçe, Nakanokimi daha önce hiç alışkın olmadığı yalnız gecelere mahkûm olacaktı. İçler acısı bir durumdu. Kaoru bu konuda kendini çok aciz hissediyordu; bu kızı çok fena elinden kaçırmıştı. Gönlünü Oigimi'ye kaptırıncaya kadar, ruhu dünya nimetlerinden feragat etmenin verdiği huzur içindeydi. Ama âşık olunca şuuru bulanmıştı. Onca yoğun duygularına ve sevgisine rağmen kendi aşkını Oigimi'ye dayatamamıştı. Böyle bir şey yapmak Kaoru'nun insani ilkelerine ters düşerdi. Ümidini hiç kaybetmeden Oigimi'nin ona yeşil ışık yakıp kalbini açacağı günü hep dört gözle beklemişti.

Oigimi'nin beklentileri Kaoru'nunkinden çok farklıydı, buna rağmen kız onu yanından bir türlü uzaklaştıramamıştı. Kaoru'yu en çok memnun eden durum da buydu. Oigimi sanki ikizi gibi ruhunu paylaştığı kız kardeşiyle Kaoru'nun arasını yapmaya çalışmıştı. Gururu kırılan Kaoru hemen Niou'yu Uji'ye götürmüş ve sanki intikam alırcasına Nakanokimi'yi Niou'nun kollarına atmıştı. Bundan daha büyük bir gaflet olamazdı! Niou'ya gelince, Kaoru'nun o günlerde çektiği ıstıraba birazcık saygısı olsa onun bugünkü duygularını anlamaya çalışırdı.

Ortalıkta aylak aylak gezen zamparalara kadınlar hiç güvenmemeliydi; aslında sadece onlar değil, hiç kimsenin güvenmemesi gerekirdi. Kaoru ise her zaman bu kızlar için ileriyi gören bir hami olmuştu. Onun tek bir amaç üzerine dikkatini böylesine yoğunlaştırması etrafındaki insanların büyük bir kısmına çok garip, uygunsuz ve rahatsız edici gelmişti. İlk aşkı Oigimi'yi kaybettikten sonra İmparator'un kızını onunla evlendirmeye kalkışması bile Kaoru'nun içini yatıştırmamıştı. Günbegün Nakanokimi'ye olan özlemi çığ gibi büyümeye devam etti. Oigimi'nin ölümünü kabullenememesinin en önemli nedeni, belki de bu iki kızın tek bir ruh gibi birbirlerine yakın olmalarıydı. Oigimi son nefesine kadar, "Beni nasıl biliyorsan kız kardeşimi de öyle bil, beni nasıl görüyorsan onu da öyle gör!" diye Kaoru'ya telkinde bulunmuş, bu son arzusunu yerine getirdiği takdirde gözünün arkada kalmayacağını söylemişti. Büyük bunalımlar yaşadığı bu dönemde herhalde onun ruhu göklerden Kaoru'ya öfkeyle bakmakta olmalıydı. Yalnız geçirdiği gecelerden dolayı hiç kimseyi suçlamaya hakkı yoktu. Bir suçlu varsa o da kendisiydi. En ufak bir rüzgâr uğultusu bile onu uyandırıyor, kara kara düşündürüyordu. Aklından neler geçmiyordu ki! Geçmişte kalan üzeri küllenmiş dertler, geleceğe ait kaygılar... Ama bu sorunların hepsi sadece kendinden kaynaklanmıyordu. Arada sırada kadınlarla gönül eğlendirdiği olmuştu. Hatta evi buna benzer ilişkiler yaşayabileceği bir sürü kadınla doluydu. Bu kadınları dışlaması için ortada hiçbir neden yoktu ama içlerinde kendine en yakın bulduğu insanla olan ilişkisi bile bir saman alevi kadar ömürsüz olmuştu. Ayrıca imparatorluk sülalesinden gelmekle birlikte feleğin gadrine uğramış nice prensesler biliyordu ki şu anda hayatları fakruzaruret ve sefalet içindeydi. Zaten annesi acıyarak bu kadınlardan çoğunu yanına almıştı

ancak Kaoru bu dünyaya sırtını dönüp inzivaya çekildiğinde arkasında düşüneceği kimsenin kalmasını istemiyordu. Nitekim bu kadınlar da bir istisna değildi.

Kaoru, yine uykusuz geçirdiği bir gecenin sabahında kalkmış sislerin arasından bahçeyi seyrederken üzerine çiy düşmüş çiçeklerin içinde açan narin gündüzsefalarını gördü. "Sabahı selamlamak için buradalar. Bir saat içinde hem çiçek açıyor hem de soluyorlar" diye fısıldadı kendi kendine. Bu çiçeklerin Kaoru'nun hayatında özel bir yeri vardı. Hayatın ne kadar fani ve geçici olduğunu düşünen Kaoru gibi bir insan için bundan daha anlamlı çiçek olamazdı. Panjurlar kaldırılırken oturup gündüzsefalarının çiçek açışını izledi.

Hizmetçilerinden birine "Çocuklar, hemen gösterişsiz arabalardan birini hazırlayın. Nijō Konağı'na gitmek istiyorum, aman dikkat çekmeyelim" dedi.

"Efendim, Prens Niou bütün geceyi sarayda geçirdi. Dün akşam boş arabasını Nijō Konağı'na getirdiklerini gördüm."

"Prenses Nakanokimi biraz rahatsızmış galiba. Geçmiş olsun demek istiyorum. Öğleden sonra da saraya gideceğim zaten. Hadi, acele edin şimdi. Güneşle birlikte hemen yola çıkmak istiyorum."

Giyinip kuşandıktan sonra bahçeye indi ve bir müddet çiçeklerin arasında dolaştı. Elbisesi ne aşırı süslü ne de sadeydi. Fakat buna rağmen üzerinde vakur ve bakan insanları ezen huzurlu bir hava vardı. Kibir ve çalımla hiç alakası olmayan, tamamen kendisine özgü bir tavırdı bu. Gündüzsefalarından birini sapından tutarak kendine doğru çekti. Çiçeğin üzerinde biriken çiy taneleri koluna dökülmüştü.

Bilsem de onun ömrü, çiy tanesi kadardır,
Yine de sabah solan rengine hayranımdır.

"Her şey öyle fani ki, benim maruzatımdır!"

Kaoru bu gündüzsefasını eline alarak yoluna devam etti. Öteki şımarık çiçeklere yüzünü dönüp bakmadı bile.

Nijō Konağı'na yaklaştığında güneş doğuyordu ve etraf hâlâ sisliydi. Çok erken gelmişti, kadınlar hâlâ uyuyordu galiba. Dikkat çekmek için öksürmek, panjura vurmak ya da kapı çalmak gibi kaba hareketlerden hoşlanmayan Kaoru, bahçeye gidip bakması için adamlarından birini gönderdi. Panjurlar kaldırılmıştı ve içeride koşuşturan kadınlar vardı. Sislerin arasındaki görkemli karaltıyı gören kadınlar, efendilerinin gece safarisinden döndüğünü sanmışlardı. Ancak ıslak giysilerinin daha da yoğunlaştırdığı kokuyu hisseden genç kızlar, gelen insan hakkında yorum yapmaya başlamıştı. "Ne kadar güzel ne kadar muhteşem bir insan! Ama aşırı ciddi, çok mesafeli. Keşke öyle olmasaydı" diyorlardı birbirlerine. Gelenin Kaoru olduğunu anlayınca kadınlar hiç tereddüt etmeden hemen altına bir minder göndererek bu erken ziyaretinde onu rahat ettirmeye çalıştı.

Kaoru, "Benim için burada bulunmak büyük bir şeref ama hâlâ evin dışındayım. Lütfen beni evin içine alın ki hoş geldiğimi anlayayım. Yoksa bundan sonraki ziyaretlerim seyrek olacak" şeklinde bir haber gönderdi Nakanokimi'ye.

Kadınlar, "Peki, o zaman ne yapmamızı istersiniz Efendim?" diye sordular.

Kaoru kapının üstüne elini dayayarak cevap verdi: "Konağın kuzeyindeki sakin odalardan birine götürün beni.[313] Benim gibi eski bir dostu ağırlayacağınız en münasip bölüm orasıdır ama yine de kararı size bırakıyorum. Halimden şikâyet etmeyi pek sevmem."

Kadınlar Kaoru'nun bu sözlerini hemen Nakanokimi'ye iletip, "Efendim, Kaoru Hazretleri'ni bizzat kabul etseniz galiba daha iyi olacak" diyerek misafiri karşılaması için ısrar etti.

Kaoru'nun üzerinde genç bir adamdan beklenen sabırsızlıktan eser yoktu. Zaten son zamanlarda iyice durulmuş, duruş ve davranışlarıyla tam bir beyefendi olmuştu. Nakanokimi de yavaş yavaş utangaçlığını atıp onunla daha içli dışlı olmaya başlamıştı.

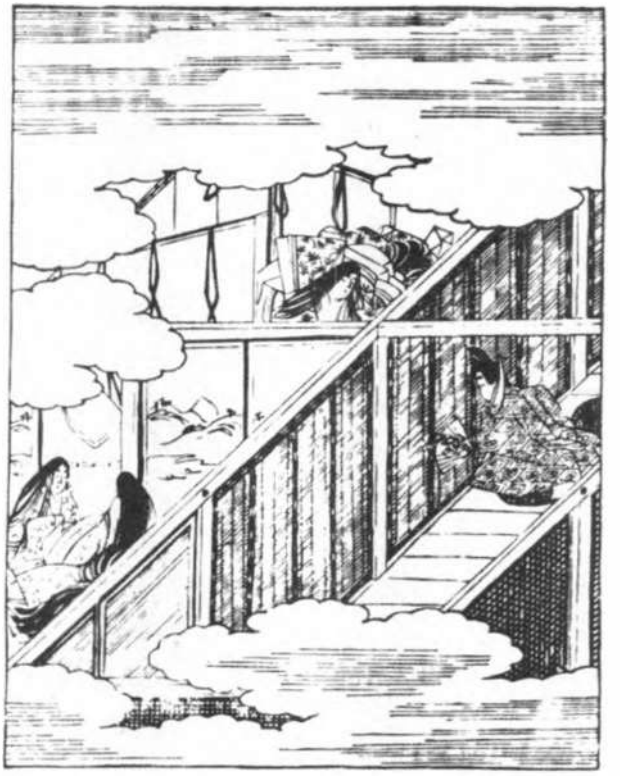
"Son zamanlarda sizi rahatsız eden nedir?" diye sordu Kaoru. Nakanokimi kesin bir cevap veremedi. Kızın bu sessiz ve olağanüstü itaatkâr hali Kaoru'yu çok duygulandırmıştı. Ona bir ağabey şefkatiyle dünyada huzur bulmanın yollarını ve evliliğin ne demek olduğunu anlattı. İki kardeşin sesleri hiç birbirine benzemezdi ama o sırada hayret verici bir benzerliğin farkına vardı. Sanki Oigimi geri dönmüş gibiydi. Hani etrafta meraklı kadınlar olmasa aralarındaki perdeyi kaldırıp içeriye girecek, yanına oturuverecekti. Hastalandığından dolayı yüzü daha ince ve daha güzel olmalıydı. Aşk acısı çekmeyen bir insan var mıydı dünyada? Cevabı içinde saklı olan bir soruydu bu.

"Erkeklerin bu dünyada istedikleri her şeye sahip olamayacaklarını söylemişimdir hep" dedi Kaoru. "Ancak; yine de korkmadan, yılmadan, üzülmeden, şikâyet etmeden yoluna devam etmek zorundadırlar. Şu anda geri dönüp bu fikirlerime kuş bakışı göz attığımda bunu gerçekleştirmenin ne kadar zor olduğunu gayet iyi anlıyorum. Bir taraftan Oigimi'yi kaybetmenin acılarını hâlâ yaşarken bir taraftan da sana olan iflah olmaz bahtsız tutkumla boğuşuyorum. Soruyorum sana böyle bir insan huzura kavuşabilir mi? Öte yandan etrafımda diz boyu dert batağına saplanmış insanlar var, işlerini kaybetmişler, mevkilerini kaybetmişler. Aslında onların şikâyet etmeye daha fazla hakkı var ama ben yine de kendi durumumu herkesinkinden berbat görüyorum."

Yelpazesinin üzerine bırakmış olduğu gündüzsefasına uzun uzun baktı. Solunca kırmızıya çalmış, bir başka güzelleşmişti.

---

313. Bu bölge kadınların oturma odasıdır.

Gündüzsefasını perdenin altından içeriye iterken yavaşça şiirini okudu:

"Keşke kabul etseydim sunulan o çiçeği,
Henüz üzerindeyken o gümüş çiy tanesi."[314]

Kaoru çiçeğin üzerindeki çiy tanelerini korumak için özel bir gayret sarf etmemişti ama buna rağmen gündüzsefalarının üzerindeki çiy taneleriyle önüne kadar gelmesi Nakanokimi'yi çok mutlu kılmıştı. Daha çiy taneleri buharlaşmadan çiçeğin solacağını bilen Nakanokimi hemen cevap verdi:

"Üstünde çiy tanesi solan güller perîşân...
Gül soldu arkasından kalan çiyler perîşân...

"Sığınağım kalmamış, beni halim ne yaman!"[315]

Nakanokimi bunları çok yavaş ve titrek bir sesle söylemişti. Sanki başkalarının duymasından utanır gibi bir hali vardı. Bu incecik siteminde bile kız kardeşine o kadar benziyordu ki! Daha sonra Nakanokimi sessizliğe büründü.

---

314. Kaoru burada "Keşke kız kardeşin Oigimi'nin teklifini kabul edip de seninle evlenseydim, çünkü sen hâlâ onun gümüş pırıltısını yansıtmaktasın" demek istemektedir.

315. Nakanokimi burada, "Benim kaderim hâlâ kız kardeşiminkinden daha kötü" demek istiyor.

"Çok hüzünlü bir mevsimdeyiz. Bence yılın en kasvetli mevsimi. Üstümdeki karamsarlığı atmak için geçen gün Uji'deki konağa gittim. Bahçenin ve çitlerin darmadağın olduğunu görünce üzülmeden edemedim.[316]

Babam öldükten sonraki Rokujō Konağı'nın ve Saga'daki[317] tapınak külliyesinin haline benziyordu. Babam son iki üç yılını bu tapınakta inzivada geçirmişti. İşte sizin Uji'deki evinize gidince hep kendi ailemin yaşadığı yerler geldi aklıma, çiçekleriyle, bitkileriyle, binalarıyla. Büyük küçük, soylu avam babamı çok sever sayarlardı. Bütün bunlara rağmen evinde ve arazilerinde ona hizmet vermiş olan insanlar zamanla buralardan ayrılarak bambaşka yerlere gitti. Özellikle onun etrafında toplanmış olan hizmetçi kadınlar arkasından çok gözyaşı döktü ama sonunda hepsi dağ ve orman köylerine dağıldı. Aradan biraz zaman geçtikten sonra hayatları konaklarda, saraylarda geçmiş olan bu kadınlar basit birer köylü kadın[318] haline geldi. Rokujō Konağı'nın bile her tarafını yabani otlar kapladı. Daha sonra bakan olan ağabeyim buraya taşınmadan evvel, her tarafı baştan aşağıya tamir ettirdi. Sonuçta burası yine prens ve prenseslerin yaşadığı görkemli bir konak haline geldi. Artık eski günlerindeki kadar canlı ve cıvıl cıvıldı. Kendi kendime "Üzülme, zaman her şeyin ilacı, her şeyi tedavi ediyor. Bir gün gelir de çekilen bütün acı ve ıstıraplar biter" dedim. Haklıymışım, her şeyin bir sonu vardı. O zamanlar bunu söyleyebiliyordum, çünkü gençtim, delikanlıydım. Yaralarım kendiliğinden tedavi oluveriyordu. Ancak bu arada fani dünya önce babamı sonra Oigimi'yi alarak bana iki büyük ders vermişti... Bu aldığım son yara galiba hiç iyileşmeyecek ve mezarıma da benimle birlikte gelecek.

Kaoru bu gözyaşlarıyla sanki hiç tutulmadık bir matemin bedelini yeniden öder gibiydi. Oigimi'yi hiç tanımayan birisi bile olsa Kaoru'nun çektiği bu acıyı dayanılmaz bulurdu. Kaybettiği kardeşine karşı özlem, hasret, ıstıraplar içinde yüzen Nakanokimi ise bir türlü içinden çıkamadığı hüzün deryasına yeniden dalar gibi oldu. Dayanamadı. Onun da gözyaşları sicim gibi akmaya başladı. Hani birbirlerinin yarasını sarmak için yan yana gelmişlerdi? Hiç de öyle olmamıştı. Kanayan yaralarını iyice deşmişlerdi.

Nakanokimi, "'Issız bir dağ köyüdür aslında benim hanem'[319] diye başlayan herkesin sevdiği şiiri herhalde bilirsiniz" dedi. "Bu zamana kadar bu şiirin ne anla-

---

316. Henjō, *Kokinshū* 248:
Köyde bir fakirhane içinde yaşlılar var,
Bahçe, çitler, duvarlar, sonbaharla tarumar.

317. Şu anda Daikakuji Tapınağı'nın bulunduğu yerin civarı.

318. Bu cümleden Genji'ye hizmet veren kadınların köylü erkeklerle evlendiğini anlıyoruz.

319. Anonim, *Kokinshū* 944:
Issız bir dağ köyüdür aslında benim hanem,
Değil dünyaya onu, hiçbir şeye değişmem.

ma geldiğini doğru dürüst anlayamamıştım. Şimdi ise o dağ köyüne ulaşmak için ne kadar can attığımı bilemezsiniz. Artık bütün bunlar benim için bir hayal oldu. Bennokimi Uji'de kalmakla aslında iyi etti. Keşke ben de onun kadar öngörülü olabilseydim. Bu ayın sonunda babamın ölüm yıl dönümü geliyor. Tapınağın çanlarını tekrar duymak kulağımın pasını silecek. Doğrusunu isterseniz beni birkaç günlüğüne oraya götürmenizi rica edecektim sizden. Başkalarına duyurmamıza hiç gerek yok."

Kaoru cevap verdi: "Anladığım kadarıyla oradaki evin yıkılıp gitmesini istemiyorsunuz. Fakat bu tahribatı önlemek galiba mümkün olmayacak. Yükü olmayan insan için bile o dağ köyüne tırmanmak çok zor. Oraları çok seviyorum ama ben bile ancak ayda yılda bir gidiyorum. Başrahibe, babanızı anma töreninde ne yapılacağını anlattım. Doğrusunu isterseniz ben sizin yerinizde olsam ona talimat verir, orayı manastıra çeviririm. Seyrek de olsa orada bulunduğum zamanlar bana hep eskileri hatırlıyor ve hüzünleniyorum. Sadece benim için değil herkes için öyle. Giden hüzünleniyor. Ama bu evi manastıra çevirtecek olursanız ölülerinizin ruhu şad olacak, huzur bulacaktır. Sizin izninizi almadan ben kesinlikle böyle bir işe girişmek istemem. Lütfen bana bu konudaki fikrinizi söyleyin. Verdiğiniz talimat doğrultusunda hareket edeceğimden emin olabilirsiniz."

Kaoru birdenbire gündelik işlerle ilgilenmeye başlamıştı. Nakanokimi, babası için yapılacak anma törenlerinde manastıra kendine ait ikonalar, heykelcikler ve kutsal resimlerden bağışlayacak olursa eline birkaç gün Uji'de kalma fırsatı geçebileceğini düşünüyordu. Böyle huzurlu bir ortama çok ihtiyacı vardı.

"Hayır, hayır. Şimdilik böyle bir şey kesinlikle mümkün değil. Sizden rica ediyorum biraz sabırlı olun ve önemsiz olaylar için kaygılanmaktan vazgeçin."

Güneş iyice yükselmiş, kadınlar toplanmaya başlamıştı. Kaoru, daha fazla orada kalacak olursa dikkatleri üzerine çekebilirdi.

"İnsanlarla böyle perdelerin arkasından konuşmaya hiç alışkın değilim. Böyle davranmaya mecbur olduğum zamanlarda da kendimi çok rahatsız hissediyorum. Artık çıkıyorum, hoşça kalın" diyerek oradan ayrıldı.

Niou'nun kılı kırk yararak herkesi sorguladığını bildiği için, Kaoru'nun ilk işi gidip Prens'in mabeyincisiyle konuşmak oldu. Bu adam aynı zamanda başkentin yargıçlarından biriydi.

"Bana Prens'in saraydan dün gece döndüğünü söylemişlerdi. Ancak, üzülerek henüz gelmediğini öğrenmiş bulunuyorum. Bu yüzden onu görmek üzere saraya gitmeye karar verdim."

"Ama bize bugün geleceğini söylemişti."

"Tamam. O zaman akşama uğramaya çalışırım."

Kaoru, Nakanokimi ile her karşılaşmasında onun zarafet ve hassasiyetine hayran oluyor, kızı göz göre göre elinden kaçırdığına üzülüyordu. Oigimi kız kar-

deşini Kaoru'ya kendisi teklif etmişti. Niçin inatçılık yapıp onu reddetmişti? Düşündükçe bir anlam veremiyordu. Niçin katı bir şekilde burnunun dikine gidip kendini mutsuzluğa mahkûm etmişti? Hiç kimseyi suçlamaya hakkı yoktu, suçlanacak biri varsa o da kendisiydi. Bu nedenle kendini daha yoğun bir şekilde oruç ve ibadete verdi. Biraz tasasız olduğu için hâlâ bir genç kız gibi duran annesi onun bu durumunu görmüş, çok üzülmüştü.

"Oğlum ben baki değilim.[320] Bu dünyadan ayrılacak olursam istediğini yapmakta serbestsin. Ama ben henüz ölmedim. Beni kendi evladımla gurur duymaktan mahrum etme. Tuhaftır, aslında ben de yemin ederek rahibe oldum ama buna rağmen niçin sana engel teşkil ettiğimi hiç düşündün mü? Yarın öbür gün sen de rahip olur dünyadan elini eteğini çekersen kederim büyük olacaktır. Sen yanımda olmadan yaşamamın bir anlamı kalmayacaktır. Oğlumun genç yaşta rahip olması kendimi günahkâr bir kadın gibi hissetmeme neden olacak, iki cihanda da hidayete ermemi engelleyecektir. Yapma oğlum!"

Kaoru asla böyle bir şey olmasını istemezdi. O günden sonra annesinin yanındayken mutsuzluğundan, ibadetlerinden ve vicdan azabından bir daha hiç bahsetmedi.

Yūgiri ise bu sırada Rokujō Konağı'nın kuzeydoğu kanadını tamir ettirmek için bütün varını yoğunu harcamakla meşguldü. Ne de olsa evine hiç kimseye kolay kolay nasip olmayan bir damat giriyordu. Ayın on altıncı günü mehtabın altında bütün aile Niou'yu bekliyordu ama o hâlâ ortalıkta yoktu. Yūgiri, "Bu kadarı da olmaz" diye kendi kendine söylenerek Niou'ya bir haberci gönderdi. Çok geçmeden adam geri dönerek Yūgiri'ye "Efendimiz, Prens Hazretleri bu akşam sarayda değiller. Anladığım kadarıyla şu anda Nijō Konağı'nda bulunuyorlar" dedi.

Bu durum Yūgiri'nin hiç hoşuna gitmemişti. Bu gece kızı Rokunokimi, Niou ile gerdeğe girecekti. Bütün aile orada toplanmış Niou'yu bekliyordu. Prens'in hiç değilse o gün diğer kadınları bir tarafa bırakıp oraya gelmesi icap ediyordu. Gelmeyecek olursa herkese maskara olacaklardı. Sonunda muhafız alayında yüzbaşı olan oğlanlarından biriyle Nijō Konağı'na haber gönderdi. Mektubunda aynen şöyle sitem ediyordu:

"Göklerdeki ay bile, evim üstünde parlar,
Niou Hazretleri acaba ne yaparlar?"

---

320. Anonim, Kokinshū 934:
Zaten baki değilim, bak şu benim halime,
Kızlar rahibe olmuş, el âlemden bana ne?

Niou önce Nijō Konağı'na gitmek istemiyordu. Çünkü oraya gidecek olursa tekrar oradan ayrılmak zorunda kalacak, bu da Nakanokimi'yi çok üzecekti. Hemen kıza bir mektup gönderdi. Kızdan gelen cevapta sitemli bir hava sezdiğinden dolayı aniden Nijō Konağı'na gitmeye karar verdi. Oraya ulaşınca da kızı yalnız bırakmaya kıyamadı. Mehtabın altına oturduklarında ateşli bir şekilde kıza olan sevgisini ve ona daha önce verdiği sözleri tekrarladı. Nakanokimi ise günlerce çektiği ıstıraptan sonra kendi kendine sessiz direniş kararı almıştı. Kızgınlığını hiç belli etmedi ve soğuk bir şekilde Niou'yu dinliyormuş gibi yaptı.[321] Onun bu ılımlı davranışı Niou'yu çok duygulandırmıştı.

Ancak, öbür tarafı da düşünmek zorundaydı. O sırada bir mektup geldiğini bildirdiler. Hazırlık yaparken Nakanokimi'ye dönerek "Canım, şimdi gidiyorum ama hemen döneceğim, lütfen mehtabı bensiz seyretme.[322] Sensiz geçen zamanları boşa geçmiş sayıyorum" diyerek oradan ayrıldı. Niou konağın gizli yollarından ana salona giderken, "Tanrım, ne kadar feci bir durum!" diye kendi kendine söyleniyordu.

Nakanokimi aceleyle oradan ayrılan Niou'ya bakarken, gerçek bir hanımefendi kıskançlık gibi değersiz duygulara itibar etmemeli diye kendi kendine telkin veriyordu. Birlikte baş koydukları yastığı sel götürse[323] bile, kalbini çelik kilitler içinde korumalıydı. Çok üzgündü.

Genç kızlığa ilk adım attığı günlerden beri ne onun ne de kız kardeşinin talihi yaver gitmişti. Erkek olarak sadece dünyadan elini eteğini çekmek isteyen babalarını tanımışlardı. Dağların arasında hep yalnız ve tekdüze bir hayat yaşadıkları için dünyanın ne kadar gaddar olduğunu hiç anlayamamıştı. Önce sevdiği insanlardan birincisini, sonra da ikincisini kaybetmişti. Bundan daha büyük acı olamazdı. Hiç özeleştirisini yapmadan çektiği ıstırapların ve duyduğu özlemin herkesinkinden özel olduğuna kendini iyice inandırmıştı. Ama her şeye rağmen aradan o kadar zaman geçtiği halde hâlâ yaşıyordu ve hayatı yepyeni bir döneme girmişti. Niou'yla birlikte olması herkesi şaşırtmıştı kuşkusuz. Onun durumundaki genç kızların rüyalarında bile göremeyeceği bir beraberlikti bu. Fakat Nakanokimi kendisini hiçbir zaman Niou'ya tümüyle kaptırmamıştı. İşin başlangıcından beri uzun vadeli bir ilişki olmayacağını zaten biliyordu. Niou'nun gösterdiği yüzeysel sadakate rağmen kuşkularının ne kadar yerinde olduğunu anlamış bulunuyordu. Artık bu rüyadan uyanması gerekiyordu. Yolun sonuna gelmişlerdi.

---

321. Yūgiri'nin habercisi olan oğlu tam bu sırada gelmiş olabilir.

322. Japon ve Çin kültürü uzmanları ayı tek başına izleyen kadınların erken yaşlandıklarını doğrulamaktadır.

323. *Kokin Rokujō* 3241

Hep ağlarım kederle, gözyaşım döndü sele,
Aldı gitti her şeyim, taştan yastığı bile.

(Bkz. Bölüm 12, dipnot 188.)

Acaba arada sırada da olsa Niou'yla bir daha görüşemeyecekler miydi? Yaşadığı bütün talihsizliğe rağmen Niou hâlâ sağdı, ölmemişti. Fakat onun bu geceki davranışı bütün geçmiş ve geleceği toz zerreciği kadar anlamsız bir hale getirmişti. Yaşadığı hüznün karanlık dehlizlerinde el yordamıyla kendisine bir çıkış yolu arıyordu ama nafile, bulamıyordu... Bir müddet daha hayatta kalacak olursa zamanla her şey değişebilirdi. "Korkma, diren! Yenilip teslim olursan bu her şeyin sonu olacaktır!" dedi kendi kendine. Gece ilerledikçe pırıl pırıl yükselen ay, sanki "Terk Edilmiş Kadınların Dağı"[324] üzerinden gökyüzüne tırmanırcasına ona yoldaş oldu.

Uji'de esen vahşi rüzgârlara aşina olan birisi için çamlar arasından gelen esinti cennetten süzülen tatlı bir nefes gibiydi. Ama bu akşam rüzgârın devasa meşeler arasından uğultuyla esmesini istiyordu.

"Hiç esmedi dağ evimin çam ormanı içinden,
Şimdiye dek böyle rüzgâr kemiklerimi delen."

Gerçek olan neydi? Yoksa duyulan yeni acılar eskilerini unutturuyor muydu?

---

324. Anonim, *Kokinshū* 878:

Mehtap yine terk edilmiş kadınlara vuruyor,
O tepeyi düşündükçe yüreğim kan ağlıyor.

Eski bir efsaneye göre genç bir adam, yaşlı, elden ayaktan düşmüş annesini Obasute-yama dağında ölüme terk eder. Bu dağ, Nagano ilindeki Sarashina bölgesinin yakınlarındadır.

"Hanımım, lütfen içeri girer misiniz? Orada oturup mehtabı yalnız başına seyretmeniz doğru değil. Hem niçin yemek yemek istemiyorsunuz? Günlerden beri ağzınıza bir lokma bile koymadınız."

Kadınlar kendi aralarında fısıldaşıyorlardı:

"Kızlar, Niou Hazretleri'nin hanımımıza yaptığını görüyor musunuz?"

"İyi ama kaldırıp atacak hali yok ya şekerim. Böyle şeyler olabilir, hanımımız onun ilk göz ağrısı. Zamanla her şey değişecektir."

Nakanokimi bunların hepsini duyuyordu. "Şunlar da çeneleri kapasalar iyi olacak" diye düşündü. Bundan böyle bekle gör politikasını uygulayacaktı. Hakkında kimsenin dedikodu yapmasını istemiyordu, şefkat de beklemiyordu. Duygularını sonuna kadar kendisine saklayacaktı.

Oigimi'nin ölümünü hazırlayan sebeplere aşina olan kadınlar, kaderin insanlar üzerinde ne kadar kalleşçe oyunlar oynadığını yakından görmüşlerdi. Genç Kaoru Hazretleri, öteki hanımları için elinden gelen her şeyi yapmış, onu sabırla beklemişti. Ama mükâfatı ne oldu bu beklemenin? Koskocaman bir hiç!

Niou'nun Nakanokimi için olan üzüntüsü çok kısa sürdü. İçinde bulunduğu yeni durum ve hazırlıklar aşkını ona unutturmuştu. Şimdi yepyeni bir ailenin içinde, yepyeni bir kızın kalbini çalmaya çalışıyordu. Kimonosundan fışkıran kokular yanına yaklaşan herkesi mest ediyordu. Rokujō Konağı'nda her şey hazırdı. Gelin kız hiç de öyle tahmin ettiği gibi çıtı pıtı incecik biri değildi, balıketinde bir kızdı. Acaba huyu suyu nasıldı? Geveze miydi? Gösteriş meraklısı mıydı? Sinirli biri miydi? Sonradan efelik taslar mıydı? O, böyle kadınlardan hiç hoşlanmazdı. Fakat Rokunokimi çok hassas çıkmıştı. Bunu hisseden Niou, gitgide kendini ona kaptırır gibi oldu. Göz açıp kapayıncaya dek bir sonbahar akşamı da böylece geçivermişti.

Niou, ertesi sabah Nijō Konağı'na dönünce hemen Nakanokimi'nin odasına çıkmadı. Ana salonda bir süre kestirdikten sonra, eve döndüğüne dair Rokujō Konağı'na bir mektup gönderdi.

Kadınlar aralarında yine dedikoduya başlamıştı. "Beyefendinin hiç de düş kırıklığına uğramış gibi bir hali yok. Zavallı hanımımız, orada odasında hâlâ tek başına. Bizim beyin dünyada ayartamayacağı kadın yok ama hanımımız baltayı taşa vurdu. Rakibi çok kuvvetli." Niou'nun bu durumu kadınları çok üzmüştü, çünkü hepsi canla başla hanımlarına hizmet etmeye, onu memnun etmeye çalışıyordu. Ellerinde olarak veya olmayarak acı sözler söylüyorlardı. Bu arada, dedikoduları duyan gerçek aktörlerin ruhunda sözlerinin ne gibi tepkiler uyandıracağını hiç hesaba katmıyorlardı.

Niou Rokujō'dan cevap gelinceye kadar ana salonda beklemeyi tercih etti. Fakat Nakanokimi'nin dün ne kadar çalkantılı bir gece geçirdiğinin de farkındaydı. Bu, Niou sarayda kaldığında Nakanokimi'den ayrı geçirdiği gecelere benzemiyordu. Hemen koşa koşa onun odasına gitti. Niou uykudan yeni uyanmış o taptaze

yüzüyle kızın odasına bir güneş ışığı gibi süzüldü. Birdenbire uyurken yakalanan Nakanokimi utanmıştı. Hafifçe yataktan doğruldu. Gözyaşları efkârlı yüzüne bambaşka bir sihirli güzellik katıyordu. Niou ona bakarken boğazı düğümlenmiş, gözleri dolmuştu. Nakanokimi utanarak başını çevirdiğinde saçları omzundan aşağıya şelaleler gibi dökülürken Niou düşünüyordu; acaba sevgilisinden daha güzel bir varlık olabilir miydi yeryüzünde?

Niou'nun da kafası karışıktı. Şefkatli sözleri artık yerini sıradan konuşmalara bırakmıştı. "Senin neyin var? Sıcaktan böyleyim dedin, ben de havaların soğumasını bekledim. Bak, havalar soğudu ama sen hâlâ kendine gelemedin. Beni gerçekten çok üzüyorsun. Tapınağa haber verip senin için dualar ettirdim ama hiçbirisi kâr etmişe benzemiyor. Belki bir daha denesem iyi olacak. Yakınlarda nefesi kuvvetli bir rahip biliyor musun? Neydi o başrahibin adı, istersen onu getirtelim, biraz bizle kalsın."

Gerçekten akıllı bir adamdı. Nakanokimi istemese de cevap vermek zorunda kaldı: "Kendimi bildim bileli diğer insanlardan farklı olduğumun bilincindeyim. Yeni bir şey değil ki bu. Zamanla geçer."

"Kendini ne kadar iyi tanıyorsun!" dedi gülümseyerek. Onun bu uysallığı Niou'yu mest ediyordu. Böyle düşününce aklına birden Rokunokimi gelivermişti. Ama bu Niou'nun artık Nakanokimi'den daha az hoşlandığı anlamına gelmiyordu. Ona sadık kalacağı konusunda yeminler üstüne yeminler etti. O kadar çok söz verdi ki bir noktadan sonra kendini tekrar etmeye başlamıştı.

"Herkes bir gün ölecek, ölmeyen var mı bilmem.[325] Sonumu beklerken bile bu cendereden, bu işkenceden kurtulmanın imkânı yok. Bana, bundan sonraki hayatlarımızda da birlikte olmayı vadediyor ama bu çok afakî bir fikir. Adımı lekelemeden[326] onunla yoluma devam etsem iyi olacak" diye düşünüyordu Nakanokimi.

Gözyaşlarını tutmaya çalıştı ama galiba bugün bu işi beceremeyecekti. Son zamanlarda hiç kimseye düşüncelerini açmamış, hep içine atmıştı. Ona incindiğini belli etmek istemiyordu. Fakat zehir gibi acı düşünceler beynine akın etmeye başlamıştı. Elinde olmadan gözlerinden fışkıran ilk damladan sonra sicim gibi gelen yaşları durduramadı. Yüzünü göstermemek için utanç ve kızgınlık içinde başını çevirdi.

Niou onu kendine doğru çekti. "Bir erkeğin isteklerini karşılama konusunda muhteşemsin. Zaten senin en büyük özelliğin bu. Ne oldu, yoksa aramızdan bir kara kedi mi geçti?" Kimonosunun yeniyle kızın gözyaşlarını sildi.

---

325. Taira Sadafumi, *Kokinshū* 965:
Herkes bir gün ölecek, ölmeyen var mı bilmem,
Şu üç günlük ömrümde acı çekmek istemem.

326. Anonim, *Kokinshū* 631:
Dedikodu olmadan, adın lekelenmeden,
Anlaştığım adamla yoluna devam et sen.

Nakanokimi acı acı gülümseyerek "Bu soruyu bana mı soruyorsun? Önce iğneyi kendine batır" dedi.

Haydi canım, çocuklaşma şimdi. Benim senden saklayabileceğim ne olabilir ki? Alnım ak, vicdanım pak benim! Hem senden bir şey saklayacak olursam ne faydası olur bana? Çok safsın canım, zaten ben de seni bu safiyetin için seviyorum. Fakat bu dünyada safiyet ve masumiyet geçer akçe değil, bunu unutma. Bir an kendini benim yerime koy, düşün bir. Ben hiçbir zaman öyle aklının estiği yere yönelen, ayran gönüllü bir adam olmadım. Geleceğe dair çok büyük beklentilerim var. Bunlar gerçekleşecek olursa, sana karşı olan sevgimin ne kadar derin olduğunu ispat edeceğim. Belki bu yol senin için biraz dikenli olacak ama artık "onu zaman gösterir."[327]

Tam o sırada Rokujō Konağı'na gönderdiği haberci geri döndü. Adam zilzurna sarhoştu. Konaktan ona armağan edilen ipek kıyafetler içinde batı kanadındaki taraçaya tökezleyerek geldi. Durumun ciddiyetini kavrayamamış olduğu her halinden belliydi. Hizmetçilerin en budalası bile habercinin ne amaçla geldiğini anlamıştı. Ama onların asıl merak ettiği başka şeydi. Niou acaba ne zaman mektup yazmaya fırsat bulmuştu? Nakanokimi'den özellikle saklamaya çalıştığı bir şey yoktu. Habercinin böyle herkesin gözünün önünde taraçaya çıkıp gelmesi büyük talihsizlikti ama adamı azarlamak için vakit çok geçti.

Kadınlardan biri mektubu getirdi. "Ne olursa olsun" diye düşündü Niou, artık aralarında sır kalmamalıydı. Yazıya bakarak mektubu yazanın Rokunokimi değil de kızın üvey annesi[328] olduğunu anlayınca Niou biraz rahatladı. Mektubu hemen alıp bir kenara koydu. Mektup başka bir hattatın elinden çıkmış olsa bile durum yine de Niou'yu mahcup etmişti.

Muntazam el yazısının çok usta bir fırçadan çıktığı belli oluyordu. "Niou Hazretleri, mahremiyeti korumak için kıza kendi mektubunu kendisinin yazması için çok ısrar ettim ama ikazlarım hiçbir işe yaramadı. Çok heyecanlıydı ve kendini iyi hissetmiyordu."

"Taze çiçek çok üzgündür, boynu bükük perişan,
Çiy tanesi uçtu gitti, ne yaptı bunca zaman?

"Bu kadar erken ayrılman şart mıydı?"

"Şikâyet, hep şikâyet! İki dakika yalnız bırakmıyorlar seninle, devamlı tepemizdeler. Vallahi ben de bıktım!" dedi Niou.

---

327. Anonim, *Kokinshū* 377:

Şimdi bir şey diyemem ki, onu zaman gösterir,
Sen mi beni unutursun, selamın ne gün gelir...

328. Kashiwagi'nin dul kalan karısı.

Tek eşin erkekler için yeteceğine inan hiç kimse Niou'nun düşüncelerine katılamazdı. Fakat Niou'nun durumu biraz farklı olduğu için bugün yapılan iş bugün olmasa bile yarın veya öbür gün yine yapılacaktı. Tanrı, Niou'yu farklı bir konumda yaratmıştı. Hanedanlığın öteki prensleri arasında bile onun durumu farklıydı. Hiç kimse onu harem kurdu diye suçlayamazdı. Ayrıca hiç kimsenin Nakanokimi'nin durumuna bakıp vah vah, yazık oldu kıza! Prens de ne zalim adam diyecek hali yoktu. Tam tersine herkes onun şanslı olduğunu, imparatorluğun saygıdeğer sıcak kanadının altına girdiğini düşünüyordu. Nakanokimi'nin asıl yanıldığı nokta yavaş yavaş Niou üzerinde tekel kurmaya başlamış olmasıydı. "Aşkının hepsi benim olsun" diyordu, fakat yanılıyordu. Kendisi bile eski aşk maceralarını okurken böyle durumlardaki kadınların niçin kıskançlık gösterdiğini anlayamaz, dudak bükerdi. Ama Nakanokimi kendini öyle kaptırmıştı ki eskilerden artık hiçbir şey hatırlamıyordu. O gerçekten acı çekiyordu.

Gayet nazik bir şekilde, "Sevgilim bakıyorum, günlerdir bir lokma bir şey yemedin. Dikkat et, hasta olacaksın" diyerek Niou konuşmasına devam etti. Her halinden kız için endişelendiği belli oluyordu. Hemen onun en sevdiği meyveleri getirmelerini emretti. En ünlü aşçılarını mutfağa koşturarak kızın iştahını açacak yemekler hazırlattı. Fakat Nakanokimi'nin kafası başka yerde olduğu için Niou'nun bütün bu yaptıkları canını sıkmaktan öteye geçmiyordu.

Akşama doğru Niou ana salona çekildi. Hava serindi ama yılın bu zamanında gökyüzünün bambaşka bir güzelliği vardı. Bir moda düşkünü olan Prens, bugün her zamankinden daha da şıktı. Ancak Niou'nun giyim kuşamına gösterdiği bu özen kızın kasvetini daha dayanılmaz bir hale getirmişti. Akşamleyin öten çekirgelerin şarkısı ona "dağların gölgesine" karşı duyduğu hasreti hatırlatınca dertlendi.[329]

"Dağdaki böcek sesi hiç ilgimi çekmezdi,
Ama bu güz akşamı, deşiyor dertlerimi."

Niou akşam erkenden yola çıktı. Uzaktan ona yol açan muhafızların bağrışmaları duyuluyordu. Nakanokimi'ye sanki yastığının başında[330] bulanık suda balık avlayan birileri varmış gibi geldi.

Bir yandan hüngür hüngür ağlarken bir yandan da kıskançlığa ne kadar kolay yenik düştüğüne yanıyordu. Adam, işin başlangıcından beri böylesine

329. Anonim, *Kokinshū* 204:
Bir çekirge ötünce güneşi battı sandım,
Dağların gölgesiymiş, demek ki ben aldandım.

330. *Genji Monogatari Kochūshakusho inyō waka* 381:
Canandan ayrılmışım, gözyaşım durmaz akar,
Umursamaz balıkçı, başımda balık avlar.

duygusuz, taş yürekliydi. O halde Nakanokimi neyin matemini tutuyordu? Niçin kendini yaralı hissediyordu? Üstelik bir de hamilelik sorunu çıkmıştı karşısına, bu durum işleri daha da karıştırıyordu. Geleceği meçhuldü. Şimdiye dek ailesinde hiç kimse uzun ömürlü olmamıştı. Ya o da erken ölürse? Bütün yaşam sevincini kaybetmiş olmasına rağmen, ölümü düşünmek onu hüzünlendirmişti. Arkasında annesiz bir çocuk bırakacak olursa günahı büyük olacaktı. Geceyi karabasanlar içinde geçirdi.

İmparatoriçe'nin rahatsız olduğunu öğrenince Niou ertesi gün saraya gitti. Hastalığı önemsiz bir soğuk algınlığı olduğu halde, bütün saray ayaktaydı. Yūgiri saraydan ayrılırken Kaoru'yu arabasına davet etti. Yūgiri, avamdan birinin ne kadar zengin olursa olsun, maddi olanaklarının sınırlı olduğunu bildiği halde yine de o akşamki düğünün[331] misli görülmedik bir şekilde şaşaalı ve debdebeli olmasını istiyordu. Nedense Kaoru'nun yanında o akşam kendini çok rahatsız hissetmişti. Ancak yakın akrabaları içinde ondan başka yanına yakışan, eli yüzü düzgün biri de yoktu. Böyle bir günde onun mutlaka evinde hazır bulunması gerekiyordu. Ama yine de Yūgiri huzursuzdu. O akşam Kaoru alışılmadık bir sevinçle saraydan ayrılmıştı; Rokunokimi'yi başkasına kaptırdığından dolayı zerre kadar pişmanlık duymuyordu. Sanki kızın ağabeylerinden biriymiş gibi hemen düğün hazırlıklarına katıldı.

331. Burada Niou'nun Rokunokimi ile evliliğinin ikinci gecesi yapılacak düğünden bahsedilmektedir.

Niou geldiğinde hava kararmıştı. Ana salonun güneydoğu kanadında onun için bir oda hazırlanmıştı. Ortaya yüksek ayaklı sekiz masa konmuş, üzerlerine de gümüş tabaklar içinde yiyecekler dizilmişti. Ayrıca onların yanında iki alçak masa yer alıyordu ve üzerlerinde içi pirinçten yapılmış çeşitli tatlılarla dolu çiçek şekilli ayakları olan tepsiler vardı. Ama sözlerimi burada kesiyorum, herkesin bildiği şeyi anlatmama ne gerek var?

Şölen salonuna gelen Yūgiri, kadınların olduğu bölümden çıkmayan Niou'ya artık geç olduğunu hatırlatmalarını istedi. Salonda herkes onu bekliyordu. Ancak Niou hâlâ kadınlarla sohbet ediyor ve bundan çok hoşlanıyordu. Salona gidişi biraz gecikti. Bu sırada Yūgiri'nin yanında iki kayınbiraderi, muhafız alayı komutanı, bir de naip bulunuyordu. Niou üstünde son derece şık bir damatlıkla salona girer girmez Yūgiri'nin yüzbaşı olan oğlu hemen teşrifat işini üstlenerek ona bir şarap kadehi uzattı. Sonra ikincisini, sonra üçüncüsünü derken herkesin kadehi dolup dolup boşalmaya başlamıştı. Niou arkadaşı Kaoru'nun şarap kadehlerini devamlı dolu tutmaktaki ustalığını yürekten takdir ederek ona gülümsedi. Aklından o anda Yūgiri ve evi hakkındaki yaptığı eleştiriler geçti. Kaoru'ya bir zamanlar Yūgiri'nin ne kadar kılı kırk yaran, tiziz bir adam olduğunu anlatmış, o eve damat girme konusundaki en büyük isteksizliklerden biri olarak da bunu göstermişti. Niou tebessüm etmesine rağmen Kaoru'nun yüzünde bu alaycı anıyı belli eden hiçbir ifade değişikliği göremedi. Hatta onu anlamazlıktan gelmişti. Pek çok yüksek rütbeli saraylıdan meydana gelen Niou'nun maiyetindeki insanlar o sırada konağın doğu kanadında eğleniyorlardı. Dördüncü rütbeden altı saraylıya birer kadın kimonosu ve pelerin, beşinci rütbeden on kişiye ise çift şeritli Çin giysileri ve rütbelerini simgeleyen çeşitli renklerde kaftanlar hediye edildi. Altıncı dereceden dört kişi de şalvar ve sırmalı ceketler almıştı. Misafirlerini kesinlikle memnun etmek için Yūgiri verilen hediyeleri en nadide kumaşlardan en usta terzilere yaptırmıştı. Niou'nun emrinde çalışan adamlar ve seyisleri için verdiği hediyeler bile mükemmellik açısından çılgınlığın sınırındaydı. Evet, böyle güzel ve muhteşem sahneler her zaman görmeye değer. Bu yüzden de bütün hikâyelerde, masallarda, romanlarda her zaman karşımıza çıkmaktadır. Fakat maalesef ben ancak bunlardan bir kısmını anlatabildim, her şeyi yazamadım. Okuyucularım bunu böyle bile.

Hava çok karanlık olduğun dolayı düğün evinde kimse Kaoru'nun adamlarının farkına varmamıştı. Bu yüzden, kendilerine şarap ikram edilmemişti. Kaoru'nun arabasını bahçe kapısından dışarı çıkarken gördüklerinde, "Neden kendisi evlenmedi bu kızla adam gibi? Ona göre bekârlık sultanlık tabii, ama bizce hiç değil" diye kendi kendilerine dert yanıyorlardı.

Kaoru bunları duyunca dudaklarında bir tebessüm belirmişti. Vakit çok geçti ve uykusu vardı. Şu anda Niou'nun adamları şarabın da etkisiyle ortalığa serilmiş, tatlı tatlı uyuyor olmalıydı. Yatağa uzandığında günün aslında ne kadar

yorucu ve gergin geçtiğini hatırladı. Gelinin babası olan insan aynı zamanda damadın da akrabasıydı[332] ve muhteşem bir düğün yapmıştı. Bütün ışıklar sonuna kadar açılmış, davetliler birbiri arkasına damada elleriyle içkiler sunmuş, o da olağanüstü bir dinginlik ve vakarla kendisine takdim edilen şeyleri kabul etmişti. Sonsuza dek hoş anılarla hatırlanacak bir olaydı. Kaoru, "Yetişkin bir kızım olsaydı, onu İmparator'un sarayına cariye olarak göndermektense Niou ile evlendirirdim. Bir zaman evvel anne babalar Niou'nun nişanlandığını gördükten sonra ondan ümitlerini kesmişler, bütün dikkatlerini Kaoru üzerine çevirmişlerdi. Çoğu yerde insanlar alenen onu rahatsız ettiğinden, onun üzerinde baskı kurduğundan dolayı Kaoru kendini artık kaçırılmayacak büyük balık gibi görmeye başlamıştı. Toplumda başarısız olmuş insanların çoğu bu yolla kendi konumlarını düzeltmek, saygınlıklarını korumak istiyordu. Ona kızını teklif edenlerin en başında İmparator'un kendisi geliyordu. Ama Kaoru kendinden emin değildi. Bir gün İmparator çıkıp "Al şu kızı!" dediğinde reddedecek olursa ona hayır diyebilecek miydi? Ne yapacaktı? Aslında onun için büyük bir şeref olurdu ama böyle bir izdivacın akıbeti meçhuldü. Bu kızın, kaybettiği Prenses Oigimi gibi olmasını o kadar isterdi ki... Hayır, hayır İmparator'un teklifini aslında reddetmek istemiyordu.

Kaoru bu düşüncelerle yatağında döndü durdu. Uyuyamayınca annesinin nedimeleri arasında en çok sevdiği Azechi'nin odasına gitti ve geceyi orada geçirdi.

---

332. Yūgiri Niou'nun dayısıdır.

Kimse ona geç kalktığı için kızmazdı ama sanki yapması gereken bir iş varmış gibi erkenden yataktan fırladı.

Azechi onun bu aceleciliğine biraz bozuldu:

"Zaten hep gizli gizli buluşuruz derede,
Erken git, sabah sabah adım çıksın kötüye."

Kadın haklıydı. Doğru söze ne denirdi ki? Aslında biraz daha nezaketli olması gerekirdi.

"Yükseklerden bakınca dere çok sığ görünür,
Dibi aşk gibi derin, içini sel götürür."

Kaoru, ne kadar "derinlikten" bahsetse Azechi hiç yutmamış, ilk dizedeki "sığ" kelimesinden ise hiç hoşlanmamıştı.

Kaoru yandaki kapıyı açarak "Gel gökyüzünü seyredelim" dedi. "Sanki hiç var olmamış gibi nasıl hâlâ orada yatabiliyorsun? Uzun bir geceden sonra söken şafak insanı hem bu dünya hem de öte dünya hakkında derin derin düşündürüyor." Azechi'nin kafasını iyice karıştırdıktan sonra, oradan ayrıldı.

Kaoru güzel konuşmasını çok iyi becerebilen bir insan değildi ama yine de zevk sahibi, yakışıklı, sıcakkanlı birisiydi. Evdeki kadınların çoğu böyle düşünüyordu. Hangi kadına ufacık bir iltifat etse, herkes bunun arkasını getirmek istiyordu. Bu yüzden annesinin etrafında bir sürü nedime birikmişti. Herkes onunla samimiyetini ilerletmek için yarış halindeydi ama zamanla hepsi hüsrana uğramıştı.

Gelini ilk kez gündüz gözüyle gören Niou, çok memnun olmuştu. Orta boyluydu, mütenasip bir vücudu, omuzlarından aşağıya şelaleler gibi dökülen gür saçları vardı. Yüzü asil, teni incecikti. Gözlerini kimin üzerine çevirse insanlar kendinde bir eksiklik hissediyordu. Niou kızın güzelliğine gölge düşürecek hiçbir hatası olmadığı üzerine yemin edebilirdi. Onun tek korkusu yaşının kemale ermemiş olmasıydı ama yirmi yaşına girmek üzereydi, artık çocuk sayılmazdı. Babasının her işini bir kenara iterek yetiştirdiği en güzel çiçekti o. Ama yine de daha bambaşka çekiciliği olan başka kadınlar da vardı. Burada en büyük ödülü Niou'nun Nijō'daki eşine vermek gerekirdi. Rokunokimi çok girişken bir kadın değildi ama yine de kendini rahatça ifade edebiliyordu. Kısacası yeni karısı özellikleri olan birisiydi. Onu en cazip kılan taraflardan biri de zekâsı ve eğitimiydi. Maiyetinde büyük bir özenle seçilmiş otuz genç kız ve altı sevimli kız çocuğu bulunuyordu. Aralarında "gerçek güzel" denmeyecek bir kişi bile yoktu ve hepsi birer manken gibi büyük bir zevkle giydirilmiş ve hazırlanmıştı. Yūgiri çok müşkülpesent bir damadı olduğunu zaten biliyordu. Bu yüzden elinden gelen bütün imkânları kullanarak büyük bir

samimiyetle her şeyin en iyisini seçmeye çalışmıştı. Bazıları ondaki bu aşırılığı bir zaaf olarak görüyordu. Kumoinokari'den olan en büyük kızını veliahtla evlendirirken bile bu kadar zahmete girmemişti. Bütün maddi ve manevi gücünü öteki prens için, Niou için saklamıştı.

Niou aradan biraz zaman geçince Nijō Konağı'nda bir gece bile geçiremez olmuştu. Bütün gün sarayda işleriyle meşgul olduğu için Nakanokimi'yi artık o kadar sık göremiyordu. Rokunokimi'ye bir zamanlar Murasaki'nin kaldığı odaları vermişlerdi. Niou'nun bütün çocukluğu Rokujō Konağı'nın güneydoğu kanadında geçtiği için kendini sanki evindeymiş gibi rahat hissediyordu.

Nakanokimi, hep Niou'yu beklediği için geceler bir türlü bitmek bilmiyordu. Böyle bir durum için kendini hazırlamaya çalışmıştı, ama ha deyince hazırlanmak mümkün olmuyordu. Artık kendi kendine bir aşkın bu kadar çabuk nasıl solabileceğini sormaya başlamıştı. Çok aceleci davranmıştı. Aklı başında insanlar bu yüzden hadlerini biliyor, boylarından büyük bir işin içine girmek için gayret sarf etmiyorlardı. Uji'nin dağlarından şehrin ortasındaki saraylara inerken herhalde çıldırmış olmalıydı. Korkunç bir dönüş arzusu geçiyordu içinden. Bunu meydan okumak için değil, ruhunu rahatlatmak, dinlenmek, dinginliğe ulaşmak ve huzura kavuşmak için istiyordu. Eğer böyle bir şey yapacak olursa Niou'ya açıkça söylemeliydi, amacı ona ders vermek değil, dersini öğrendiğini göstermekti.

Her ne kadar utansa da daha fazla dayanamayarak Kaoru'ya bir mektup göndermeyi akıl edebildi. "Geçenlerde başrahip hazretleriyle sizi konuştuk. Babamın ölüm yıl dönümünü hatırlayarak düzenlettiğiniz ayinden dolayı size ne kadar teşekkür etsem azdır. Bunu hatırlamanız benim için de büyük teselli kaynağı oldu. Şayet mümkün olursa şükranlarımı size bizzat iletmek istiyorum."

Nakanokimi'nin yazdığı mektup, Michinoku kâğıdı üzerine çok sade ve yalın bir dille yazılmıştı. Gösterişsiz bir ciddiyet içinde geçen ayinlere karşı duyduğu şükran duygularını gayet samimi, abartısız bir şekilde ifade etmişti. Kaoru'nun şimdiye kadar ondan aldığı önemli, önemsiz mektupların hepsinde bir tutukluk, içine kapanıklık ve tereddüt hissetmişti. Şimdi ise Kaoru ile yüz yüze görüşmek istiyordu! Niou her zamanki o ele avuca sığmaz, daldan dala konan haliyle belli ki kızı ihmal ediyordu. Kaoru çok duygulanmıştı. Gözyaşları içinde bu iki satırlık mektubu okudu, okudu, tekrar tekrar okudu.

Bembeyaz bir kâğıt üzerine yazdığı cevabı aynı derecede kısa ve öz oldu. "Mektubunuz için teşekkür ederim. Başrahip doğru söylemiş. Geçenlerde bir keşiş gibi sessiz sedasız Uji'ye gittim. Bu durumu size bildirmedim çünkü kendime göre özel nedenlerim vardı. Yalnız mektubunuzdaki "hatırlamak" kelimesine biraz gücenmedim diyemem. Bu kelimeyi kullandığınız zaman sanki unutmak mümkünmüş gibi bir izlenim veriyorsunuz. Fakat bunları buluştuğumuz zaman karşılıklı görüşürüz. En derin saygılarımla."

Ertesi akşam Nakanokimi'yi ziyaret etti. Yüreği gizli bir duygu yumağı haline geldiği için kıyafetine her zamankinden daha çok dikkat etti. İç çamaşırlarına kat kat en güzel parfümlerden sıktı. Elindeki yonca boyalı yelpazesini sallayarak bu enfes kokuların ona ulaşmasını sağlayacaktı.

Nakanokimi, beraber geçirdikleri o tuhaf akşamı hiç unutmamıştı. Kaoru şimdiye dek rastladığı en kibar, en samimi insandı. Şimdi başka birisinin karısıydı ama keşke bunu Kaoru'nun lehine değiştirmek mümkün olabilseydi düşüncesi aklından geçivermişti. Artık, onu aldatan adamla Kaoru'yu karşılaştırabilecek kadar olgunluğa ulaşmıştı. Kaoru her konuda Niou'dan çok daha üstündü. Onu kendinden uzak tutmanın bir anlamı yoktu. Kaoru'yu içeriye aldı, koridora kadar davet ederek odasının önündeki perdenin öbür tarafına oturttu.

"Beni daha önce evinize hiç davet etmediniz" dedi Kaoru, "Fakat bu alışkın olmadığım jestiniz beni ne kadar mutlu etti bilemezsiniz. Aslında daha önce gelebilirdim fakat Prens'in yanınızda olduğunu öğrenince biraz beklemek zorunda kaldım. Hiç değilse bu kez aramızdaki birinci engeli geçerek karşınıza kadar gelebildim. Böyle bir ödülü elde edebilmek için bile yıllarca beklemek zorunda kaldım."

Nakanokimi hâlâ konuşmakta güçlük çekiyordu. Sesi o kadar kısık çıkmıştı ki Kaoru onun verdiği cevabı güçlükle duyabildi. "Bildiğiniz gibi ben her zaman dilsiz ve buz yığını olan bir insanım. Bu yüzden size karşı duyduğum en ufak şükranı bile nasıl dile getireceğimi düşünürken akla karayı seçtim."

Nakanokimi gerçekten de çok utangaçtı. "Yine benden çok uzaktaymışsınız gibi geliyor bana. Size anlatacak çok şeyim var" dedi Kaoru.

Adam haklı, diye düşündü Nakanokimi ve perdeye yaklaştı. Kaoru son derece dikkatli bir şekilde, konudan konuya atlayıp arada sırada kızı teselli ederek konuşmasına devam etti. Ancak Niou ve onun hercai davranışları konusunda herhangi bir eleştiri yapmaktan kaçındı. Nakanokimi ne kadar kırgın olduğunu hiç belli etmemeye çalıştı ve kabahatin aslında kendisinde olduğunu anlattı. Bu onun kaderiydi ve bu kaderi yaşaması gerekiyordu. Birazcık konuşmasını uzatsa da sonunda konuyu Uji'ye getirdi. Kaoru'dan onu tekrar bu dağ köyüne götürmesini istiyordu.

"Çok özür dilerim ama ben şimdi böyle bir şeyi yapacak durumda değilim" diye cevap verdi Kaoru. "Bunu Niou'ya bildirip onun vereceği talimatlara göre hareket etmemiz gerekiyor. Benim sizden en büyük ricam ona hafifmeşrep, güvenilmez bir kadın hissi vermemenizdir. Bütün bunları onunla açıkça konuştuktan sonra sizi hiçbir şüpheye mahal bırakmadan oraya memnuniyetle götürüp getireceğime söz veriyorum. O beni bilir, benden kimseye kötülük gelmeyeceğinin farkındadır."

Kaoru "Kaderim kaçırılmış fırsatlarla dolu" diye düşünüyordu. "Acaba zamanı tersine çevirmek mümkün müydü?"

Ortalık yavaş yavaş kararmaya başladı. Nakanokimi artık onun gitmesini istiyordu.

"Biraz rahatsızlandım" dedi. "Kendimi iyi hissettiğim bir zamanda umarım tekrar görüşürüz."

Kaoru gitme vakti geldiğini üzülerek anlamış bulunuyordu.

"Bir dakika lütfen" dedi. Kızın oradan ayrılmasını önlemek için çırpınıyordu. "Gerçekten ciddiyseniz gidelim. Ne zaman gitmek istersiniz? Yollar şimdi çalı çırpıyla kaplı, gitmeden evvel orayı temizletmem lazım."

Nakanokimi, "Mesela gelecek ay olabilir mi? Zaten bu ay neredeyse çıktı. Giderken çok dikkatli olmalıyız, hiç kimsenin haberi olmamalı. Ondan izin almamı söylediniz, gerçekten öyle mi düşünüyorsunuz?"

Yumuşacık sesi Oigimi'ninkine o kadar çok benziyordu ki. Eskiden hiç böyle düşünmemişti. Birdenbire önündeki sütuna dayanarak perdenin arkasında oturan kızı kimonosunun yeninden yakaladı.

Evet, aynen Nakanokimi'nin tahmin ettiği gibi olmuştu! Odanın içine doğru kaçtı. Kaoru, sanki aileden biriymiş gibi perdeyi bir yana iterek içeri girdi ve onu kolundan yakaladı.

"Siz beni tamamen yanlış anladınız. Sessiz sedasız Uji'ye gitmek istediğinizi söylediniz, tabii ki böyle bir şey beni ziyadesiyle memnun eder. Kulaklarıma inanamadım. Sizden işittiğim şeyin doğru olduğunu tekrar duymak istedim. Bütün amacım bu. Benden kaçmanıza lüzum yok."

Nakanokimi cevap vermek istemedi. Kaoru başına bela olmaya başlamıştı. Fakat kendini toparlayarak gücendiğini hafifçe belli etti: "Davranışlarınız bazen çok tuhaf. Bizi bu durumda görseler evdekilerin hakkımızda ne düşüneceğini tahmin edebiliyor musunuz?"

Nakanokimi neredeyse ağlamak üzereydi. Kız haklıydı. Kaoru onun bu durumuna üzülmesine rağmen yine de devam etti. "Sizi gücendirecek bir şey mi yaptım yoksa? Böyle bir şey aklımın ucundan bile geçmez. Ama lütfen hatırlayın, biz sizinle Uji'de bundan daha samimi bir gece geçirdik. Hatta kız kardeşiniz buna vesile oldu. Lütfen bana eli kanlı katilmişim gibi davranmayın. Benden korkmayın, bana kızmayın. Sizi küçük düşürecek hiçbir şey yapmayacağıma yemin edebilirim."

Kızı bırakmaya niyetli değildi. Aylardan beri içinde biriken acıyı ve pişmanlıkları gayet sakin bir şekilde kıza anlattı. Nakanokimi ise kendini kapana kısılmış gibi hissediyordu. Derdini ve hırsını kelimelerle anlatamıyordu. Ağlamaya başladı. O kadar büyük bir utanç ve kızgınlık içindeydi ki defol git demek geliyordu içinden.

Kaoru tekrar acıma duygularıyla kıza, "Biliyor musunuz bu halinizle çocuktan bir farkınız yok" diyebildi. Kızın bütün perişan dış görünüşüne rağmen büyük bir olgunluk, dinginlik kazanarak güçlendiğini anlamakta gecikmedi. Karşısında Uji'dekinden çok farklı bir Nakanokimi vardı. Niçin bu kızı düşüncesizce kurda

kuşa yem etmişti? Bunu yapmıştı ve kendi kolunu kanadını kendisi kırmıştı. Şimdi yaptığı hatayı bütün dünyaya haykırmak istiyordu.

Yandaki odada iki nedime Nakanokimi'ye gözcülük yapıyordu. Hanımlarının yanındaki insan bir yabancı olsaydı hemen içeri girip duruma müdahale ederlerdi. Kaoru eski bir dosttu ve konuştukları konular oldukça mahrem gibi duruyordu. Temkinli fakat umursamazmış gibi görünerek bulundukları yerden ayrıldılar. Ancak bunun Nakanokimi için işleri zorlaştıracağını düşünemediler. Kaoru her ne kadar içine attığı pişmanlıkları saklamayı beceremese de kendini başarılı bir şekilde dizginlemişti. Böyle bir durumda Nakanokimi'nin onu tersleyip evinden kovması mümkün değildi.

Kaoru en iyisi bütün bu olayların üzerine bir sünger çekmek diye düşündü. Büyük ümitlerle gelmişti ama bu ziyaretten eli boş çıkmıştı. Şimdi ise kös kös oradan ayrılmaktan başka bir çaresi yoktu.

Şafak yeni sökmeye başlamıştı ama Kaoru'ya kalırsa bir gün batımıydı bu. Şimdi onu düşündüren kendi hakkında yapılacak dedikodular değil Nakanokimi'nin lekelenecek olan adıydı. Kızın durumu belliydi. Hamile olduğunu ondan saklamaya çalışmıştı ama belindeki kuşak onu ele veriyordu. Onun utangaçlığına saygı göstererek bu konuda hiçbir şey söylemedi. Belki aptalca bir sessizlikti bu ama öte yandan daha ileri gitmeyi hiç arzu etmiyordu. Bir anlık içgüdülerine kapılarak fevri bir hareket yapıp bundan sonraki buluşmalarını tehlikeye atmak istemiyordu. Bir çuval inciri berbat edebilirdi. Ne kendi hayatını ne de onun hayatını zorlaştırmaya hakkı vardı. Onu hiç görmese ne olurdu? Buna dayanamazdı. Ondan uzak olduğu her an bir işkenceden farksızdı. Ne yapıp edip mutlaka onu görmeye devam etmeliydi. Sonunda, hükmedemediği kalbinin kaprislerine yenildiğini anladı.

Nakanokimi'nin yüzü biraz incelmişti ama her zamanki narin güzelliği hâlâ üstündeydi. Yanından ayrıldıktan sonra bile tek düşündüğü şey onun güzel yüzüydü. Onu seve seve alır Uji'ye götürürdü ama Niou'nun buna izin vereceğini zannetmiyordu. Hiç kimseye haber vermeden gizlice gitmek hiç de akıllıca bir hareket olmazdı. Bir rezalet çıkarmadan kalbinin sesini nasıl dinleyebilir, içinden gelenleri nasıl gerçekleştirebilirdi? Uzanarak düşüncelere daldı.

Ertesi sabah hemen bir mektup yazdı ve bunu resmi bir zarfın içine koyup Nakanokimi'ye gönderdi.

"Bu güz akşamı bana, maziyi hatırlattı,
Beyhude yürüdüğüm, vıcık vıcık yolları...

"Kabul görmek bir yana, bir kovmadığın kaldı. Bana çok zalimce davrandın."

Nakanokimi mektubu okuduktan sonra içinden cevap vermek gelmedi. Ancak cevap vermezse her zamanki davranışının dışına çıkardı ve bu da hizmetçileri-

nin dikkatini çekerdi. Bu yüzden cevabını kısa tutmak zorunda kaldı; "Mektubunuzu aldım. Kendimi iyi hissetmiyorum ve cevap verecek durumda değilim" dedi.

Kaoru dün geceki olayların etkisini üzerinden hâlâ atamadığından dolayı gelen cevap onu hiç teselli etmedi. Onun durumundaki başka erkeklerin nasıl davranacağını bilmeyen Nakanokimi, Kaoru'nun hareketlerinden rahatsız olmuştu. Yine de onu uğurlarken çok asil davranmış, hiç kabalık etmemişti. Kaoru, olanları kafasında evirip çevirdikçe daha da huzuru kaçtı. Kalbi kırılmıştı, kendini çok yalnız hissediyordu.

Ancak Nakanokimi Uji'de yaşadığı günlere kıyasla inanılmaz bir olgunluk kazanmıştı. Şayet Niou bu kızı yüz üstü bırakacak olursa ona destek olacağından adı gibi emindi. Belki herkesin gözünün önünde alenen birlikte olamazlardı ama ruhu Nakanokimi'nin yanında huzur bulacaktı ve onu herkesten üstün bir yere koyacaktı. Ne yazık ki daha başka bir şey düşünemiyordu. Belki bu erkeklerin ortak zaafıydı. Dışarıdan bakınca çok akıllı ve basiretli görünmelerine rağmen aslında öyle değildiler. Bir zamanlar Oigimi için kanlı gözyaşları dökmüştü ama şimdiki durumu o zamankinden bin kat daha kötüydü.

Bu düşünceler Kaoru'nun kafasında dolanıp durdu. Niou'nun Nijō Konağı'na döndüğünü öğrenince kıskançlıktan kalbi sıkıştı. Bir anda kızın sevgilisi değil, hamisi olduğunu unutuvermişti.

Uzun zamandır Nijō'ya uğramadığı için kendini suçlu hisseden Niou, konağa hiç haber vermeden gelmişti. Nakanokimi dargın olduğunu göstermemeye kararlıydı. Uji'ye gitmek istemişti ama hayatta en çok itimat ettiği adamın kendisinden faydalanmak istediğini anlamıştı. Güvendiği dağlara karlar yağmıştı. Daha sonra da ne kadar soysuzlaşmış bir dünyanın içinde yaşadığının farkına varmış, her şeyi teslimiyetçi bir tavırla karşılamaya karar vermişti. Yaşadığı süreçe kaderine boyun eğmeli, başına ne gelirse gelsin her şeyi olduğu gibi, hiç şikâyet etmeden kabul etmeliydi. Bu nedenle kocasını o kadar sevimli ve candan karşılamıştı ki bunu gören Niou'nun kıza olan aşkı ve sevgisi yepyeni doruklara çıkmıştı. Onu ihmal ettiği için defalarca özür diledi. Hamile olduğu yine kemerinden belli oluyordu. Bir gece önce Nakanokimi'yi mahcup eden bu kemer, şimdi Kaoru için büyük bir mutluluk kaynağı olmuştu; çünkü daha önce hamile bir kadının yanında hiç bulunmamıştı. Rokujō Konağı'nın resmiyetinden bunalan Niou, Nijō'da kendini çok rahat hissediyordu. Dilediği özürlerin ve verdiği sözlerin haddi hesabı yoktu. "Ağzından bal damlıyor çapkının!" diye düşündü Nakanokimi. Tam o anda Kaoru'nun uygunsuz davranışları aklına geldi. Kaoru'ya eskiden olduğu gibi hâlâ minnettardı ama o bu sefer çizmeyi aşmıştı. Niou'nun ettiği yeminlere zerre kadar inanmasa bile yine de onunla birlikte olmaktan başka çaresi yoktu. Kaoru önce ona güzel güzel dil döküp sonra da odasını işgal edince Nakanokimi neye uğradığını şaşırmıştı! Kız kardeşi Oigimi'ye sonuna dek saf ve temiz duygular beslediğini söylediğinde Nakanokimi

ona inanmış, hatta ona hayran olmuştu. Ancak bundan böyle ayağını denk alması gerekiyordu. Tam o sırada Niou ile aralarına daha uzun süreli ayrılıklar gireceği ihtimalini düşününce bu kez yine dehşete düştü. Her şeye rağmen Niou'ya korkularından, şüphelerinden hiç bahsetmedi. Onun, bir genç kızınkine benzeyen çocuksu tavırları Niou'yu mest ediyordu. Tam o sırada, daha önce orada neler olup bittiğini gammazlayan bir koku alıverdi. Bu, normal koşullar altında insanların üstlerine sıktığı herhangi bir parfüm kokusuna benzemiyordu. Kokuların piri olan Niou gibi birisi için bu parfüm kokusunun nasıl orada bulunduğunu anlamak hiç zor olmamıştı.

"Bu garip koku da neyin nesi?"

Nakanokimi'nin nutku tutulmuştu. Demek, o farkına varmadan ikisinin arasında geçen bir şeyler vardı. Kalbi gümbür gümbür çarpmaya başlamıştı. Kaoru'nun Nakanokimi'yi sadece bir arkadaş gibi görmediğini uzun zamandan beri biliyordu ama şimdi iyice emin olmuştu. Nakanokimi kıyafet değiştirmesine değiştirmişti ama Kaoru'nun kokusu öyle üstüne sinmişti ki ondan bir türlü kurtulamıyordu.

"Güzelim, bana hep onu kendinden uzak tuttuğunu söylüyorsun ama sen onu benim külahıma anlat!" Bu sözler o kadar kin ve nefret dolu bir şekilde dudaklarından dökülmüştü ki Nakanokimi kendini çok çaresiz ve zavallı hissetti. "Ben sana, aşkımdan şüphe etmeni gerektirecek en ufak bir şey yapmadım. Sana olan aşkımın derinliğini 'ilk unutan'[333] sen oldun. Sana zevksizliğin ve bizim gibi insanlardan beklenenleri unuttuğun için kızıyorum. Senden birkaç gün ayrıldım diye böyle mi davranman gerekir? Nasıl böyle bir şeyi kendine hak görebilirsin? Senin bu duygusuzluğun ve aymazlığın beni çileden çıkartıyor." Ağza alınmayacak hakaretlerinin ardı arkası gelmiyordu. Nakanokimi sessiz kaldıkça Niou daha da sinirleniyordu. Sonunda Nakanokimi'ye olan hıncını bir şiirle dile getirdi:

"Demek arkadaşımla? Dostlukmuş, bilmem neymiş!
Utan, utan o koku, iliklerine sinmiş!"

Niou'nun bu suçlamaları tahammül edilebilecek gibi değildi. Nakanokimi dayanamayıp cevap verdi:

"Sanırdım ki bu giysi, bizi birleştirecek,
Korkarım bu kem koku, aramıza girecek."

---

333. İse, *Kokin Rokujō, Zoku Kokka Taikan* 32974:
Bilseydim karşımdaki o kadar zalim insan,
İlk unutan emin ol ben olurdum o zaman.

Kız bir taraftan konuşuyor, bir taraftan da hüngür hüngür ağlıyordu. Bu kadar güzel ve çekici bir kızın önünde sicim gibi gözyaşı dökmesi onu çok etkilemişti. Zaten bütün bu başına gelenler onun güzelliği yüzünden değil miydi? O kadar kızgın olduğu halde daha fazla dayanamamış Niou da onunla birlikte ağlamaya başlamıştı. Yaptığı hata ne kadar büyük olursa olsun, Nakanokimi'yle olan ilişkisini asla kesemezdi. Onun gibi bir kadının karşısında kızgınlığı fazla süremezdi. Nitekim bir süre sonra onu rahatlamak için dil dökmeye başladı.

Niou, ertesi gün yıkanıp uzun bir kahvaltı yaptıktan sonra, Nijō'dan ayrıldı. Rokunokimi'nin evinde Çin ve Kore işi parlak tablolara ve üstü sırmalı Şam işi ipek duvar örtülerini görmeye alışık olan Niou'ya, Nakanokimi'nin evindeki sade fakat sıcak mobilyalar büyük huzur veriyordu. Ayrıca, kolasız yumuşak elbiseleriyle ortada dolaşan nedimeler konağa ayrı bir asalet katıyordu. Nakanokimi'nin sırtında eflatun renkli yumuşak bir kimono ve onun üzerinde mavi şeritli koyu pembe bir pelerin vardı. Bu sade elbisesiyle giyim kuşamı üzerinde tir tir titreyen Rokunokimi ile bile yarışabilirdi. Giyimi kuşamı düzgün, çarpıcı, gösterişli güzellerden hoşlanan kendisi bile Nakanokimi'nin rakiplerinden asla aşağı kalmayacağı kanısındaydı. Ne verdiği kilolar ne de soluk teni, büyüleyici yuvarlak yüzünün güzelliğini bozabilmişti. Tüylerini diken diken eden o kokuyu hissetmeden önce bile böyle rahatsız edici bir olayın başına gelebileceğini önceden tahmin etmişti. Nakanokimi, onu öteki kadınlardan farklı kılan güzelliği ve havasıyla herkesin dikkatini çekiyor; yakın akrabaları dışında hangi erkek onu görürse görsün aklı başından gidiyordu. Niou kendi eğilimlerinin gayet güzel farkında olduğu için herkesi kendisi gibi zannediyordu. Bu nedenle bir ipucu elde edebilmek için gayet rahat bir şekilde Nakanokimi'nin dolabını, sandığını, çekmecesini canının istediği gibi didik didik karıştırırdı. Fakat kuşku veren hiçbir şey bulamamıştı. Baktığı kâğıtların arasında Kaoru'nun çiziktirdiği çok kısa, sıradan mektupları da vardı ama Nakanokimi onları kasıtlı bir şekilde saklamışa benzemiyordu. Özel mektuplarını başka bir yerde saklamış olabilirdi. Ortada kuşku uyandıracak bir mektup bile yokken kokunun bulunması aslında durumun ciddiyetini artırıyordu. Kaoru bir kadına âşık olduğu zaman, onu tutkuyla severdi. Nakanokimi'nin onu başından defetmesi acaba mümkün olur muydu? Aslında iyi bir çift teşkil ediyorlardı ve aralarında pek çok ortak yön de bulunduğu kesindi. Önüne geçemediği aşırı duygularının kurbanı olan Niou, kızgındı, öfkeliydi, kıskançlıktan çatlıyordu. Rokujō Konağı'na iki üç tane mektup göndererek gelemediği için özür diledi. Yaşlı kadınlardan bazıları "Huylu huyundan vazgeçer mi?" diyerek hayıflandılar.

Kaoru, Niou'nun hâlâ Nijō Konağı'nda kalmasından rahatsız oluyordu. Ama daha sonra, "Bana ne elin işinden? Aptallığım yüzünden bunları düşünüyorum. Mutlu mutlu yaşayan insanların arasına girmeye ne hakkım var? Şimdi de kalkmış onları kıskanıyorum!" diye kendi kendini suçlamaya başladı. Ancak, olaya

başka bir açıdan bakınca onu mutlu edecek bir şey fark etti: Nakanokimi, Rokujō Konağı'ndan ve orada olanlardan hiç hoşlanmıyordu. Daha sonra, kızın hizmetçilerinin giydiği kötü kıyafetleri hatırlayınca annesine danışmaya karar verdi.

"Şu anda işine yaramayan elbisen var mı? Doğru dürüst kıyafetlere ihtiyacı olan birileri var."

"Gelecek ay[334] yapılacak ayinler için ısmarladığımız kıyafetler yakında elimize geçer. Kumaş boyayanların ellerinde çok iş varmış. İstersen yeni siparişler verelim."

"Hiç zahmet etme anne; elinde olanlar işimi görür."

Kaoru, terzilere haber gönderince ellerinde pek çok hazır kadın elbisesi, kaliteli pelerin, top top boyanmamış ipek kumaş olduğunu öğrendi. Prenses için ise kendi gardırobundan harikulade güzel dövme ipekten kırmızı bir elbise ve yine beyaz Şam işi ipekten yapılmış çok sayıda giysi buldu. Aralarında hiç pantolon bulamamıştı ama çok usta bir sanatkârın elinden çıkmış olan bir şalvar uçkuru buldu. Yazdığı şiiri bununla bağlayarak üzerine güzel bir düğüm attı.

"Tek düğümle bağlandın benden başka birine,
Bundan böyle kızamam, ne sana ne kendime."

Hediyelerin hepsini Tayū'ya gönderdi. Tayū, Nakanokimi'nin maiyetindeki en iyi tanıdığı yaşlı hizmetçiydi.

"Burada sağdan soldan topladığım birkaç parça kıyafet var. Onları etrafa pek belli etmeden, uygun gördüğün insanlara dağıtmanı istiyorum."

Olayı abartılı göstermemek için Nakanokimi'nin hediyelerini ayrı paketletmişti. Tayū, Kaoru'nun bu tür nazik davranışlarına alışık olduğu için ne hanımına ayrıntılı bilgi verdi ne de Kaoru'ya karşılık olarak hediye gönderdi. Hediye alışverişlerinde genellikle uyulan bu tür nezaket kurallarının külfeti altına girmeden, kumaşların hepsini hizmetçilere istediği gibi dağıttı. Kadınlar da hediyelerini alır almaz kendilerine yeni yeni kıyafetler dikmeye başladı. Tayū kaliteli kumaşları, devamlı prensesin yanında olan genç hizmetçilere verdi. Kıyafetlerindeki yırtıkları saklamakta zorlanan hizmetçiler, mütevazı beyaz kıyafetleri içinde artık daha çok dikkat çekiyordu. Onları düşünen Kaoru'dan başka kim olabilirdi? Niou, çok iyi kalpli bir insandı, onları asla aç bırakmazdı ama bir evi idare konusundaki ufak ayrıntıların hiç farkında değildi. Bütün ülkenin şımarttığı bu genç delikanlının dünyanın acı ve üzüntülerinden hiç haberi yoktu. Dünyada her şeyin insanların istediği gibi olmadığını bilmiyordu. Onun için "soğuk" kavramı yüzüne düşen bir çiy tanesi, "hayat" ise moda ve zarafetin resmigeçit yaptığı bir tören alanıydı. An-

334. Kaoru'nun annesi düzenli olarak her ay Lotus Sutra okutarak ayin yaptırmaktadır.

cak, işin içinde hoşlandığı bir kadın varsa her mevsim gelişinde yapılan sıradan, geleneksel işleri ihmal etmezdi. Dadısı da dahil olmak üzere konaktaki herkes onun bazen çizgiyi aştığını düşünüyordu. Üstelik Nakanokimi de hizmetçilerinin eski püskü kıyafetlerinden utanıyordu. Bir tarafta anlı şanlı imparator çocuğunun muhteşem konağı, öbür tarafta, içinde adı konmamış bir sefalete mahkûm edilmiş insanlar vardı. Rokunokimi ve onun dillere destan olan evine ve maiyetine ne demeliydi? Niou'nun etrafındaki adamlara göre Nijō Konağı neredeyse içinde barınılmayacak kadar berbat bir yerdi. Kaoru hiç tanımadığı bir adama bile göstermekten utanacağı elbiseleri Prens'in konağına gönderdiğinden dolayı insanların onu saygısızlık ya da düşüncesizlikle suçlamalarını istemezdi. Ancak, bunun için bazı nezaket kurallarına riayet etmesi gerekiyordu. Böyle sıradan hediyeler değil de ülkenin en iyi terzilerinin elinden çıkmış kıyafetleri gönderseydi insanlar onun hakkında ne derdi? Bu nedenle, Kaoru her zamanki dikkat ve itinasını elden bırakmayarak ne çok gösterişli ne de çok paspal kıyafetlerden meydana gelen bir hediye grubu seçmişti. Bunların arasında hem Nakanokimi için özel olarak dokuttuğu elbiseler hem de Çin ve Şam işi ipekten yapılan giysiler vardı. O da Niou gibi "büyüklerin" yetiştirdiği şımarık bir erkekti. Tavırları bazen öyle mağrur ve kibirliydi ki insanlar onu kendilerine mesafeli buluyorlardı. Bazılarına göre ise zevkleri çok abartılıydı. Sekizinci Prenses'in dağdaki evi, yalnızlığı ve hüznü onu değiştirmiş ve gerçek gözyaşının ne demek olduğunu öğrenmesini sağlamıştı. Bu acı gerçekleri anlamasına Prens vesile olmuştu.

Kaoru, Nakanokimi'yi rahatsız etmemeye özen gösteriyordu ancak onu her zamankinden daha çok düşünüyordu. Artık daha ayrıntılı yazdığı mektuplar, hislerini denetim altında tutmakta zorlandığını belli ediyordu. Kaoru'nun yazdığı mektupları okudukça daha çok üzülen Nakanokimi, hayatındaki zorlukların azalmaktan ziyade artmakta olduğunu düşünüyordu. Kaoru'yu hiç tanımasaydı onu kolayca hayatından çıkarabilirdi; ancak yıllardan beri Nakanokimi'ye en büyük desteği veren oydu. Şimdi ilişkilerini birdenbire keserse insanlar hemen bir sürü soru sormaya başlayabilirdi. Kaoru ona karşı her zaman nazik ve düşünceli olmuştu, bunun için ona müteşekkirdi fakat son yaptıklarını affetmediğini bilmesi gerekiyordu. Uji'deki olayları bilen kadınların hepsi artık çok yaşlanmıştı; gençlerin ise hemen hemen hiçbir şeyden haberi yoktu. Konuşacak kimsesi kalmayan Nakanokimi ablasını her zamankinden daha fazla özlüyordu. Oigimi hayatta olsaydı Kaoru bugünkü uygunsuz eğilimlerini dizginleyebilirdi. Bu konular onu çok rahatsız ediyordu, hatta Niou onu bir gün terk eder korkusundan bile daha fazla.

Bir akşam Kaoru Nakanokimi'nin özlemine dayanamayarak Nijō Konağı'na geldi. Nakanokimi, onu oturtmak için taraçada bir yer hazırlatmış, hizmetçilerinden biriyle haber göndererek hasta olduğunu ve onu bu akşam kabul edemeyeceği-

ni bildirmişti. Bunu duyan Kaoru, hizmetçilerin önünde ağlamamak için kendini zor tuttu.

"Hasta olduğunuz zaman tanımadığınız rahipleri çağırıp yanınıza oturtuyorsunuz. Beni de onlardan biri yahut hekiminiz gibi düşünemez misiniz? Niçin odanıza giremiyorum? Eğer iki çift laf konuşmamız için aramızda bir sürü insan devamlı mekik dokuyacaksa, keşke gelmeseydim demek geçiyor içimden." O akşam aynı odada bulunan hizmetçilerden biri "Hiç de hoş bir durum değil" diye kendi kendine söylendi. Hizmetçiler taraça ile ana salon arasına bir perde çekti ve Kaoru'ya gece duasına gelen rahiplerin oturduğu yeri gösterdi. Nakanokimi çok huzursuzdu ama düşmanca tavırlar sergilememesi gerekiyordu, yanlış anlaşılabilirdi. Utangaç ve isteksiz bir tavırla Nakanokimi perdeye biraz daha yaklaştı. Kızın ağzından belli belirsiz çıkan bir iki kelime Kaoru'ya Oigimi'nin ölmeden önceki günlerini hatırlattı. Öyle korkunç bir durumdu ki Kaoru'nun gözleri karardı, konuşamaz oldu. Kopuk kopuk, kesik kesik konuşmaya başladı. Cümlelerini tamamlayamıyordu. Nakanokimi'nin cevap vermemekteki ısrarı onu deli ediyordu. Sanki aileden birisiymiş gibi perdeyi bir yana çekerek Nakanokimi'ye doğru ilerledi.

Nakanokimi dehşete kapılarak hizmetçilerinden Shōshō'ya seslendi. "Shōshō yetiş! Nefes alamıyorum. Hemen göğsüme masaj yap!"

Shōshō'nun kıza doğru yaklaştığını gören Kaoru "Sakın böyle bir şey yaptırmayın!" diyerek huzursuz bir şekilde bir adım geri çekildi. "Neden hâlâ kendinizi öyle kötü hissediyorsunuz? Ben sizin durumunuzda olan insanlara sordum, önce böyle oluyormuş ama sonradan insan rahatlıyormuş. Çocuklaşmayın, biraz kendinize gelin."

"Bazen kendimi çok kötü hissediyorum işte" diye yanıtladı Nakanokimi. Durumu hakkında konuşmaya utanıyordu. "Kardeşimin de başına sık sık böyle şeyler gelirdi. Böyle nefes darlığı çeken insanların fazla yaşamadığını söylediler bana."

"Evet" dedi Kaoru için için acıyarak. İnsan hayatı "bin yıllık çamlar"la[335] aşık atamazdı. Shōshō'nun orada bulunması bile artık onu dizginleyemedi. Yıllardır neler çektiğini anlatmaya başladı. Kullandığı kelimeleri öyle özen ve ihtiyatla seçiyordu ki anlattıklarını ikisinden başka kimse anlayamazdı. Ne kadar muhteşem bir beyefendi diye düşündü Shōshō.

Her şey ona aklından hiçbir zaman çıkmayan Oigimi'yi hatırlatıyordu. "Ben gençlik yıllarımdan beri dünyaya sırtını dönmüş bir insanım, bu yüzden hep hayatımın sonuna kadar bekâr kalmayı düşledim. Fakat kader karşıma kız kardeşinizi çıkardı. Biliyorsunuz kardeşiniz aslında soğuk bir kızdı. Ama onunla tanışınca bana

335. Anonim, *Kokin Rokujō, Zaku Koka Taikan* 32948
Acı ama hayatta aşka karşı gelen çok,
Ne yazık ki çam gibi bin yıllık ömrümüz yok.

öyle olağanüstü bir şey oldu ki ebedi bekârlığa adım attığım yollar ayağımın altında sallanmaya başladı. O öldükten sonra başkalarında teselli aradığımı itiraf etmeliyim. Gözlerim başka kadınlar üzerinde gezindi ve hatta zaman zaman bir ikisiyle aynı anda arkadaşlık ettiğim oldu. Bunu yaparken de tek amacım onu unutmaktı." Kaoru'nun gözlerinden yaşlar süzülürken ses tonu da sanki kendini savunmak istercesine titremeye başlamıştı. "Fakat bunu başaramadım. Hiçbir kadın beni çekmedi. Takdir etmeniz gerekir ki ben de insanım. Zaman zaman kendimi kontrol edemediğim durumlar oldu. Ancak niyetlerim hakkında herhangi bir şüpheniz olduğunu düşünmek beni derinden yaralayacaktır. Benim size karşı olan davranışlarımda en ufak bir nezaketsizlik ya da kabalık hissedecek olursanız benden istediğiniz kadar nefret edebilirsiniz. Fakat lütfen arada sırada da olsa sizi görmeme izin verin. Havadan sudan konular hakkında konuşmamızın kime ne sakıncası olabilir ki? Bu davranışlarımla, sizi tehlikeye atacak eğilimler içinde olmadığımı kesinlikle söyleyebilirim. Ben başkaları gibi değilim, size bu konuda yemin edebilirim."

"Ama ben size güveniyorum. Yoksa sizinle hiç bu kadar samimi olur muydum? Yıllardır bana karşı gösterdiğiniz iyi niyeti ve nezaketi unutamam. Bunu bildiğimden dolayıdır ki sizden zaman zaman bazı ricalarım oldu."

"Rica mı? Hafızamı zorluyorum ama kayda değer bir şey yaptığımı hatırlamıyorum. Böyle düşündüğünüz için teşekkür ederim ama abartmayın lütfen. Ha evet, ne demek istediğinizi hatırladım. Bir tarihte Uji'deki dağ konağınıza gitmek isteyince bana başvurmuştunuz. Bu işi organize etmek inanın benim için büyük bir kıvanç kaynağı oldu." Kaoru serzenişlerini bitirmemişti ama etrafta pek çok nedime ve hizmetli kadın olduğu için daha fazla devam etmek istemedi.

Kaoru, oturduğu sandalyenin koluna yaslanmış dışarıyı seyrederken hava gitgide kararmaya, böcekler koro halinde ötmeye başladı. Bahçedeki tepecik de yavaş yavaş karanlıkta görünmez oldu. Bu sırada Nakanokimi de ah bir gitse de rahat bir nefes alsam diye düşünmeye başlamıştı.

Kaoru derin düşünceler içindeydi. Kendi kendine "bir son olsaydı, dünyada acılara"[336] diye mırıldandı. "Bu kadarı da fazla dayanılacak gibi değil. Keşke içimi döküp sessiz sessiz ağlayabileceğim bir Huzur Köyü[337] bulabilseydim, mesela Uji'de, sizin manastırınızın yakınlarında bir yerde. Kocaman bir tapınak değil, ufacık bir yerdir istediğim. Şöyle kızın heykelini, resimlerini etrafa yerleştirebileceğim bir mekân, üstüne adaklar koyabileceğim bir sunak isterdim."

---

336. Bkz. Bölüm 37, dipnot 98.

337. Anonim, *Kokin Rokujo, Zoku Kokka Taikan* 32156:

Gözyaşlarım dinmiyor, ruhum sükûndan yoksun,
Bana bir mekân bulun, huzurlu bir köy olsun.

Japonya'da Huzur Köyü adlı bir yerleşim birimi yoktur. Ancak bu betimlemeler Yamashiro'daki "Otonashi no Taki"yi (Sessizlik Şelalesi'ni) çağrıştırmaktadır.

"Çok naziksiniz, çok ince düşünüyorsunuz. Ama ben yine de üzülmeden edemiyorum. Kız kardeşimin heykelini yaptırmak istediniz ya, işte bu bana arınma törenlerinde Mitarashi nehrinin[338] sularına bırakılan oyuncak bebekleri hatırlatıyor. Ayrıca iyi portre yaptırmak da ressama vereceğiniz paraya bağlı, artık her şey ticarileşti. Ressam isterse insanı rezil edebilir.

"Doğru! Yerden göğe kadar haklısın" dedi Kaoru. "Hiçbir ressam veya heykeltıraş Oigimi'yi şanına layık olarak yapamaz ki. Yapabilmesi için mucize[339] gerekli. Benim böyle bir dehaya ihtiyacım var.

Nakanokimi sonunda Kaoru'ya gerçekten acımaya başlamıştı. Kız kardeşini hâlâ unutamayan bu insandan bir zarar gelmeyeceğini düşünerek yanına biraz daha yaklaştı.

"Biliyor musunuz, bahsettiğiniz bu heykel bana çok garip bir şeyi anımsattı."

"Ya öyle mi? Çok merak ettim neyi anımsattı?" Kaoru, Nakanokimi'nin bu dostane ve sıcak yaklaşımına o kadar sevinmişti ki perdenin arasından kolunu içeri uzatarak onun ellerini aradı.

Kaoru yine eski Kaoru oluvermişti. İşte yine aynı yerdeydiler! Onun bu hareketine çok kızmasına rağmen hemen kendini toparladı. Makul bir şekilde konuşmaya devam etmesi lazımdı, çünkü o sırada Shōshō, Nakanokimi'nin hemen yanı başındaydı.

"Bu yaz hiç tanımadığım ve varlığından daha önce haberdar olmadığım bir kadınla tanıştım. Çok uzaklardan geldiği için ona soğuk davranamazdım ama yine de hemen samimi olmak istemedim. Geçenlerde beni ziyarete geldi. Hayretten az kalsın küçük dilimi yutacaktım. Kız kardeşime o kadar çok benziyordu ki, sanki hık demiş burnundan düşmüş! Sizse beni kardeşimin bir kopyası olarak görüyorsunuz, ama başkaları öyle düşünmüyor. Mesela benim yanımdaki kadınlar bizim çok farklı olduğumuzu, birbirimize hiç benzemediğimizi söylüyor. Ben de şaşırdım kaldım. Siz benim Oigimi'ye benzediğimi düşünüyorsunuz, bense yeni tanıştığım ve bizimle hiç alakası olmayan bir yabancının ona benzediğini düşünüyorum. Bunlar ilginç işler."

Kaoru rüya görüyor gibiydi. "Bu kadın sizi arayıp bulduğuna ve aranızda bir akrabalık bağı olduğunu iddia ettiğine göre herhalde özel bir sebebi olmalı. Tam bir bilmece! Bunu bana niçin daha önce söylemediniz?" Nakanokimi cevap verdi:

---

338. Tapınağın yakınında akmakta olan Mitarashi nehri arınma törenlerinde kullanılmaktadır. Kaoru'nun Oigimi için yaptırtmak istediği *hitokata* (heykelcik) Nakanokimi'ye arınma törenlerinde (*misogi*) kullanılan ve sonradan nehre salınan bebekleri hatırlatmaktadır. İnanışa göre bu bebekler insanların üzerindeki kötü tesirleri kendi üstünde toplayarak suyun içinde uzaklara taşımaktadır.

339. Burada ismi bilinmeyen bir heykeltıraşın yonttuğu Buda heykeline gönderme yapılmaktadır. Rivayete göre heykeltıraşın eseri olan Buda o kadar mükemmel ve canlı görünmektedir ki gökten bunun üstüne yağmur gibi lotus çiçekleri yağmıştır.

"Bu insanların beni niçin arayıp buldukları konusunda sizin gibi ben de hiçbir şey bilmiyordum. Bilsem bile ortada herkese anlatılabilecek cinsten bir hikâye yok. Babam bizi büyütürken her zaman aile şerefimizi korumamızı telkin etti. Kız kardeşim ölünce bu aileden kala kala bir ben kaldım. Şimdi de durup durduğum yerde başıma böyle bir hadise geldi. Bunu başkalarına anlatırsam herkes babamın sağken devamlı fındık kırdığını zannedecek. Bu da zavallı babamın kemiklerini sızlatacaktır."

Buradan, Baba Prens Hachi'nin sağken metresi varmış da bu ilişkiden geriye bir evlat[340] kalmış gibi bir anlam çıkıyordu. Fakat Kaoru'yu asıl ilgilendiren bu kızın Oigimi'ye olan benzerliğiydi.

"Bu kadar bilgi verdikten sonra artık lütfen devam edin. Beni boşlukta bırakmayın."

Nakanokimi ayrıntı vermek istemiyordu. "Eğer gidip o kızı görmek istiyorsanız onun nerede olduğunu söyleyebilirim. Fakat hakkında pek fazla bir şey bilmediğimi de anlamanızı isterim. Daha fazla konuşarak sizi düş kırıklığına uğratmak istemiyorum."

Kaoru pek ikna olmadığı için ısrar etmeye devam etti. "Söz konusu insan kız kardeşiniz olsaydı onu, değil bu koskoca kasvetli yeryüzünde, denizlerin diplerinde bile arardım.[341] Ancak bu kız konusunda pek o kadar hevesli değilim. Ama bakın, minnacık bir heykeli bile Oigimi'nin yerine koyarak teselli bulmak istiyorum. Şimdi karşımızda böyle kanlı canlı birisi varken neden onu tercih etmeyeyim? Neden bu kız o dağ köyünde benim tanrıçam olmasın? Lütfen bana bildiğiniz her şeyi açık açık söyleyin.

"Keşke size bu kadar fazla ayrıntı vermeseydim. Her şeyden önce şunu bilmenizi istiyorum: Babam bu kızı evlat olarak tanımadı. Buna rağmen, Oigimi'nin heykelini yaptıracağım, mucizeler yaratan bir heykeltıraş arıyorum demeniz yüreğime dokunduğu için size bu kızdan bahsettim.

Bu kız Doğu İllerinde büyüdü. Annesi kızının bu kadar tecrit edilmiş yerlerde yaşamasına dayanamadığı için cesaretini toplayıp bana mektup yazdı. Ben de onlara cevap verince kız kalkıp beni görmeye geldi. Pek fazla vaktim olmadığı için kıza alıcı gözle bakamadım ama kızın üstünde köylü olarak nitelendirebileceğim hiçbir emare göremedim. Eğer bu kızı bahsettiğiniz tapınağa aldırabilirseniz hem onun hem de annesinin hayatını kurtarmış olursunuz. Zavallı kadın hâlâ umutsuzluğun pençesinde ve tutunacak bir dal arıyor. Artık ne yaparsınız orasını bilemiyorum."

---

340. Bkz. Bölüm 9, dipnot 132.

341. Po Chü-i yapıtında İmparator Hsüan-tsung'un Yang Kuei-fei'yi denizin diplerinde bile aradığından bahsederdi.

Kaoru çok gücenmişti O masum görünüşüne rağmen Nakanokimi'nin, Kaoru'yu bir an evvel başından savmak ister gibi bir hali vardı. Fakat onun bu aşikâr olumsuz tutumuna rağmen Kaoru vazgeçecek değildi. Belli ki Kaoru'nun orada bulunmasına tahammül edemiyordu ama onu hemen göndermeye de gönlü razı olmuyordu. Demek ki Kaoru'yu anlamaya, ona karşı sempati duymaya başlamıştı. Vakit iyice ilerleyince Nakanokimi, nedimelerin onun hakkına neler düşündüğünü tahmin ettiğinden dolayı tedirgin olmaya başladı. Kaoru'nun şaşkınlığından istifade ederek arka odalardan birine geçmek üzere ayağa kalktı. Tam o sırada Kaoru'nun çektiği acı ve ıstırap öyle dayanılmaz bir hale gelmişti ki gözyaşları yağmur gibi boşandı. Fakat bu durum, o kadar kadının arasında ona hiç yakışmıyordu. Böyle fevri davranmasının ne ona ne de Nakanokimi'ye faydası vardı. İçinde kopan fırtınalara rağmen kendini toparladı ve derin bir nefes alarak oradan ayrıldı.

Nakanokimi'ye duyduğu arzu onu esir etmişti. Bu saplantıdan nasıl kurtulabilirdi? Onu düşünmek acı çekmek demekti. El âlemin diline düşmeden nasıl teselli bulacaktı? Aşk konusunda çok cahil olduğu için ikisine de faydası olmayan bir hayal dünyası içinde yüzüyordu. Geceyi bu vesveseler içinde geçirdi. Yeni keşfettiği üvey kız kardeşinin merhum Oigimi'ye benzediğini söylüyordu. Bu sözlerinin doğru olup olmadığını nasıl tahkik edebilirdi? Kız alt tabakadan birisi olduğu için ona yaklaşmakta zorluk çekmeyeceği kesindi. İyi ama ya bu kız Kaoru'nun tipi çıkmazsa o zaman ne yapacaktı? Bunları düşününce keyfi kaçtı.

Kaoru Uji'ye uğramayalı aradan çok uzun zaman geçmiş, o dağlara olan özlemi depreşmeye başlamıştı. Dokuzuncu ayın sonlarına doğru yola çıktı. Bu ıssız dağ başında onu bekleyen, inim inim inleyen rüzgâr ve kudurmuş gibi akan nehrin çıkardığı su sesiydi. Ortalıkta in cin top oynuyordu. Yüreğini sonsuz bir hüzün kaplamıştı; gözleri dolu dolu oldu. Bennokimi'yi sorunca onu kadının odasına götürdüler. Aralarında koyu mavi bir perde vardı.

"Efendim, hoş geldiniz sefalar getirdiniz. Sizi burada görmek benim için büyük şereftir. Zaman gelip geçiyor. Beni son gördüğünüzden bu yana daha da yaşlanıp çirkinleştim. Yüzümü görmeyesiniz diye size perdenin arkasından konuşuyorum."

"Böyle kuş uçmaz kervan geçmez yerlerde ne kadar hüzün dolu bir hayat yaşadığınızı tahmin edebiliyorum. İşte bu nedenle kalkıp sizinle sohbet etmek için buralara kadar geldim. Zaten içimi dökebileceğim, kalbimden geçenleri paylaşabileceğim başka kimim var ki? Beni yalnız siz anlarsınız." Kaoru bunları söylerken gözleri buğulanmıştı. "Ah!" dedi, "Zaman ne kadar da çabuk gelip geçiyor!"

Yaşlı kadın hüngür hüngür ağlamaya başladı. "Şu anda eski hanımımın, kız kardeşi için gözyaşları döktüğü aylardayız. Gözyaşının mevsimi olmaz derler ama şu güz ayları yok mu insana kan ağlatıyor. Kulağıma çalınan dedikodulara göre

genç hanımımın kocasıyla hiç tadı yokmuş. Ablasının korkarak yaptığı kehanetler bir bir gerçekleşiyor. Çok üzülüyorum ama elimden bir şey gelmiyor ki."

"Siz boş verin bunları. Her şey olacağına varır. Tanrı size uzun ömürler versin. Fakat Oigimi'nin son günlerini düşündükçe ne büyük hatalar yaptığımı şimdi daha iyi anlıyorum ve başına gelenlerden kendimi suçluyorum. Az önce Nakanokimi'nin kocasının davranışlarından bahsettiniz. Prens Niou için olağanüstü bir durum değil, bu onun her zamanki hali. Şimdi üstüne bir karı daha aldı, fakat Nakanokimi'nin umurunda bile değil, onun için üzülmeyin. İçlerinde dertli olan biri varsa o da benim. Bu dünyada baki olmadığımı, bir gün benim ruhumun da göklere yükselerek kaybolup gideceğini biliyorum. 'Er geç bir gün düşecek, çiy tanesi sonunda.'[342] Bir gün yanıp kül olacağımı biliyorum. Bu beni korkutmuyor. Fakat zor olan geride kalmak."

Başrahibe haber göndererek Oigimi'nin anısına ayinler düzenlenmesini istedi. "Ne zaman buraya gelsem içime hüzün doluyor. Ama gideni getirmek mümkün olmuyor ki. Bu evin bazı bölümlerini söküp başka bir yerde yeniden yapmak mümkün. Ben bu evin ana salonunu söktürüp manastırınızın yakınında bir yerde tekrar inşa ettirmek istiyorum. Ne kadar çabuk olursa o kadar iyi olur. Bence hemen söküm işlerine başlayın."

Kaoru tapınağın planını çizerek ana salon, galeri, hücre ve rahip yerleşkeleri gibi farklı bölümlerin mimari ayrıntılarını gösterdi.

"Muhteşem bir girişimde bulunuyorsunuz, tebrik ederim" dedi başrahip.

"Prens Hachi'nin büyük bir zevkle yaptırdığı bu binayı alıp götüreceğimden dolayı içim kan ağlıyor ama rahmetli sağ olsaydı benim bunu ne maksatla yaptığımı anlar, bana hak verirdi. Belki bunu kendisi de zamanında istemiştir, fakat kızlarıyla uğraşmaktan herhalde buna fırsat bulamadı. Bu ev, miras yoluyla ikinci kızının kocası Niou'ya geçti. Bu yüzden istesek de tapınağı bu civarda kuramayız. Üstelik ırmağa çok yakın ve önü çok açık. Irmaktaki gürültü ve har gür olduğu gibi buraya geliyor. İnziva mekânı olarak uygun bir yer değil. Bu nedenle evi taşımalıyız."

"Planınız gerçekten çok mükemmel. Bakın ben size bir hikâye anlatayım. Bir zamanlar bu civarlarda çocuklarını kaybedip üzüntüsünden dere tepe demeden dolaşan bir adam varmış. Çocuklarından geriye kalan kemikleri bir atkıya sarıp devamlı boynunda taşırmış. Sonunda Yüce Buda'nın inayetiyle boynundaki yükünü atmış ve hidayet yoluna girip aydınlanma âlemine adım atmış.[343] Aynı şekilde bu ev de yürüyeceğiniz kutsal yol üzerinde sizin huzurunuzu kaçıran bir engel. Yaptıracağınız tapınak ise bundan sonraki hayatlarınızda size en büyük mükâfat olacak, hanenizi aydınlatacaktır. Hemen kâhinlere haber verelim, işe başlamak için

342. Bkz. Bölüm 40, dipnot 135.

343. Bu öykünün kaynağı bilinmemektedir. Büyük bir ihtimalle sözlü bir gelenektir.

en uğurlu günü seçsinler. Sonra işten anlayan birkaç marangoz bulmamız lazım. Ondan sonrası da Yüce Buda'nın keremine ve inayetine kalmıştır."

Kaoru görevlilere gerekli talimatları verdikten sonra kendi arazilerinde çalışan adamlarını oraya çağırarak başrahiple tanıştırdı. İş bitinceye kadar onun her dediğini yerine getirmelerini adamlarına sıkı sıkı tembih etti. Kaoru, akşam olunca geceyi orada geçirmeye karar verdi. Biraz ortalıkta dolaşıp sağı solu gezdi, belki de bu onun Uji'deki mekâna son gelişi olacaktı. Bennokimi'nin ibadet için kullanacağı birkaç eşyanın haricinde bütün heykeller ve resimler çoktan tapınağa gitmişti. Kadıncağız burada yapayalnız yaşadığı için işi zordu. Şimdi ne olacaktı onun durumu?

"Bazı nedenlerden dolayı ana salonu buradan acilen alıp manastırın yanında bir yerde inşa ettireceğiz. Artık siz de yan taraftaki galerilerle idare edersiniz. Hanımınıza göndermek istediğiniz bir şeyler varsa adamlarımdan birine söyleyeyim alsın götürsün."

Kaoru bunları söyledikten sonra yaşlı rahibeye evin kullanımıyla ilgili çeşitli talimatlar verdi. Başka zaman olsa böyle yaşlı bir kadını asla muhatap almayacak olan Kaoru, Bennokimi'yi yanına oturtmuş, ona geçmişe dair sorular soruyordu. Burada birileri tarafından dinlenme tehlikesi olmadığından dolayı Bennokimi uzun uzun Kaoru'nun babası Kashiwagi'den bahsettikten sonra sözlerini şöyle bitirdi: "Hâlâ dün gibi hatırlıyorum, ölüm döşeğindeyken bile aklı fikri sendeydi, seni soruyordu ve senin istikbalini düşünüyordu. Yüce Buda'ya nasıl şükretsem bilemiyorum. Aradan geçen onca yıldan sonra kader bizi yeniden buluşturdu. İşte yıllar sonra bu kez efendimin[344] oğluna hizmet etmek nasip oldu bana. Bu günleri görebildiğime hem seviniyorum hem üzülüyorum hem de utanıyorum. O lanet yıllar bana neler öğretti, neler gösterdi, neler çektirdi. Başıma gelmedik kalmadı. Hanımım Nakanokimi bana mektup yazarak arada sırada gidip onu ziyaret etmemi istiyor. Kasten kendi kendimi tecrit ettiğimi, onu unuttuğumu sanıyor. Bu ihtiyar halimle benim artık el içine çıkacak yüzüm kalmadı. Bundan sonra benim yüzüm Yüce Buda'ya dönük olacaktır."

Ayrıca uzun uzun Oigimi'yi anlattı. Onun huyundan, davranışlarından, bahar tomurcukları ve sonbahar yaprakları üzerine yazdığı şiirlerden bahsetti. Yaşlı kadın kendini çok güzel ifade etse bile zaman zaman sesi titriyordu. Kaoru çok etkilenmişti. Oigimi aslında çocuksu bir kızdı, fakat yine de aklı başındaydı. Onu Nakanokimi'yle karşılaştırdı. Nakanokimi, Oigimi'ye göre daha neşeli, daha çağdaş bir kızdı, fakat hoşuna gitmeyen insanlara çok soğuk davranabiliyordu. Fakat Yūgiri'ye karşı sıcak tavırları vardı ve galiba ilişkisini hep böyle devam ettirmek istiyordu. Bu sırada, Nakanokimi'nin bahsettiği, Oigimi'ye benzeyen kız gelmişti aklına. Bennokimi'ye bu kızı anlattı.

---

344. Bennokimi, Kashiwagi'nin dadısının kızı olduğu için onun evinde büyümüştür.

"Şu anda bu kızın Kyoto'da olup olmadığını bilemiyorum" diye cevap verdi Bennokimi. "Ben de elin yalancısıyım ama bu hadisenin başlangıcı Prens Hachi'nin, karısını kaybettikten hemen sonraki zamana rastlar. O sıralarda henüz bu dağlara taşınmamıştı. Hâlâ şehirde oturuyordu. Hizmetlilerinin arasında cana yakın, iyi aileden gelen Chūjō isimli bir kadın vardı. Prens Hazretleri bu kızı çok beğendiği için kısa bir süre bile olsa ilgisiyle onu şereflendirmişti. Hiç kimsenin bu ilişkiden haberi olmamasına rağmen kadın bir kız çocuğu doğurdu. Bunu duyan Prens, bu kızın kendisinden olabileceğini bildiğinden dolayı çok canı sıkılmış, hatta bu doğum olayından iğrenmişti. Daha fazla başına bela almak istemediğinden dolayı kızı bir daha görmeye yanaşmadı. Bundan dolayı da kendisinden nefret eden Prens, çareyi son yıllarında inzivaya çekilip keşiş gibi yaşamakta buldu. Zavallı kadın ne yapsın, pılısını pırtısını toplayıp Prens'in hizmetinden ayrıldı. Bir müddet sonra Michinoku valisiyle evlenerek onun yanına taşındı. Birkaç yıl sonra başkentte tekrar boy gösteren kadın, kızının sapasağlam olduğunu bildirmişti Prens'e. Prens ise kadına çok kızmış, etrafa yaydığı dedikoduların kendisiyle uzaktan yakından alâkası olmadığını söylemişti. Zavallıcık kızının istikbali için hiçbir olumlu sonuç elde edememişti. Birkaç yıl ortadan tamamen kayboldu. Ben de haber alamadım. Zannedersem o sıralarda kocası vali[345] olarak Hitachi'ye tayin edilmişti. Sonra onun

345. Roman boyunca koca devamlı Hitachi valisi olarak anılmaktadır. Ancak o zamanki yasalara göre vilayet valisinin mutlaka imparatorluk sülalesiyle kan bağı olan bir prens olması gerekiyordu. Bu

ilkbaharda hanımım Nakanokimi'ye uğradığını duydum. Şu anda kızın yirmi yaşlarında[346] olacağını sanıyorum. Bir defasında annesi bana uzun bir mektup yazmış, kızının gurbet ellerde heba olup gitmesine gönlünün razı olmadığını söylemişti."

Bu açıklamalar karşısında ağzı açık kalan Kaoru, Nakanokimi'nin söylediklerinin büyük ölçüde gerçek olduğu sonucuna vardı. "Rahmetli hanımınıza azıcık benzeyen biri bile olsa onu görebilmek için dünyanın öbür ucuna gidebilirim. Bu konuda andım var. Merhum Prens bu kızı kendi çocuğu olarak saymamış olabilir. Saymasın, ama ortada inkâr edilmeyecek bir durum var. Bu kız mutlaka bir gün sizi ziyarete gelir. Geldiği zaman lütfen ona benim söylediklerimi söyleyin ama pek de fazla abartmayın."

"Chūjō, Nakanokimi'nin annesinin yeğenidir. Bu bakımdan ben onunla akraba[347] sayılırım, fakat hep ayrı ayrı ailelerin yanında çalıştığımız için pek yan yana gelemedik. Geçenlerde Tayū'dan bir mektup aldım. Başkentte hanımım Nakanokimi'yle berabermiş. Bu kız Tayū'ya uğrayarak babasının mezarını ziyaret etmek istediğini bildirmiş. Bana mektup göndermedi ama herhalde önümüzdeki günlerde beni ziyarete gelir. Geldiği zaman söylediklerinizi ona iletirim."

Kaoru sabahleyin oradan ayrılırken başrahip hazretlerine bir gün önce şehirden getirttiği top top ipekli, pamuklu kumaşlardan hediye etti. Tabii, Bennokimi'yi, diğer rahip ve rahibeleri, hatta çömezleri bile ihmal etmemişti. Burası ıssız bir dağ evi olmasına rağmen düzenli gelen hediyeler sayesinde Bennokimi ve buradaki insanlar huzur ve emniyet içinde dini vecibelerini yerine getiriyordu. Zaten onlara da bu yakışırdı.

Zalim sonbahar rüzgârları ağaçları çırılçıplak etmiş, dökülen yapraklar yüzünden yollar gözden kaybolup gitmişti. Kaoru burayı son ziyareti olduğunu bildiği için hiç ayrılmak istemiyordu. Karşısındaki hüzünlü manzarayı seyrederken mahzunlaşmıştı. Tepelerdeki kuru ağaçların gövdesine tırmanan sarmaşıklarda sonbahar renkleri hâkimdi. En ufak bir hediyenin bile Nakanokimi'yi mutlu edeceğini düşünerek sarmaşıktan ince bir filiz kopardı.

"Sarmaşıklı[348] dalları hemen tanımasaydım,
Bu evde kalamazdım kaçardı uykularım."

---

nedenle sözü geçen kişinin vali değil de vali yardımcısı olması gerekiyor.

346. Bu hesaba göre kızın Nakanokimi'den beş yaş genç olması gerekiyor. Ancak, Sekizinci Prens'in karısının Nakanokimi doğduktan hemen sonra öldüğünü düşünecek olursak buradaki yaş hesabı konusunda tutarsızlıklar ortaya çıkmaktadır.

347. Bennokimi, Prens Hachi'nin karısının birinci kuzenidir.

348. *Yadoriki* sözcüğü "mesken, yatmak, kalmak, uyumak" gibi anlamları çağrıştırmasına rağmen aynı zamanda "sarmaşık" anlamına da gelmektedir. Burada sonbahardaki renkleriyle hayranlık uyandıran "sarmaşık" sözcüğü kullanılmıştır.

Bennokimi'nin cevabı şöyle oldu:

"Köhne dala ev demek dile kolay geliyor,
Bozkırda serap görmek inan beni üzüyor."

Bu dizeler her ne kadar modaya uygun, güncel bir şiir olmasa da kendine göre özel bir büyüsü vardı. Kaoru için bir tür teselli olmuştu.

Kaoru'nun gönderdiği sarmaşık filizi Nakanokimi'ye ulaştığında tesadüfen Niou da orada bulunuyordu.

Hediyeyi getiren kadın Nakanokimi'ye "Sanjō Konağı'ndan geliyor," dedi kocasının orda bulunmasına aldırmadan.

Al başına belayı! Nakanokimi'nin yine işi vardı Niou ile! Keşke şunu gizlice verseydi kadın. Hediyeyi saklamak istedi ama olan olmuştu.

Gayet kinayeli bir şekilde "Güzeeel! Fevkalade!" dedi Niou sırıtarak. Sarmaşık filizine sarılı mektubu eline alarak okumaya başladı: "Son günlerde nasılsınız? Umarım iyisinizdir. Geçenlerde sizin eski mekânınız olan dağ köyüne ziyarette bulundum. Hava öyle sisli öyle yapış yapıştı ki dağ patikalarında yolumu kaybettim. Bütün bunları sizi gördüğümde ayrıntılı olarak anlatacağım. Başrahiple birlikte ana salonu tapınak olarak yeniden inşa etme planları üzerinde çalıştık. Sizin onayınızı aldıktan sonra gerekli hazırlıkları yapmaya başlayacağım. Sizden bu konuda Bennokimi'ye gerekli talimatları vermenizi rica edebilir miyim?"

"Çok resmi, çok mesafeli" dedi Niou. "Burada bulunacağım kalbine doğdu galiba."

Galiba Niou haklıydı. Nakanokimi mektubu çok sade ve zararsız bulmuştu, ama eksik kalan duygusallık onu bayağı rahatsız etmişti. Gerginliği belli olsa bile o kadar büyüleyici bir güzelliği vardı ki Niou onun için her şeyi affedebilirdi.

"Hemen ona mektup yaz, bakmayacağım" diyerek sırtını döndü.

Özür dilemenin, mırın kırın etmenin zamanı değil diye düşündü Nakanokimi. Fırçayı alıp mektubuna başladı:

"O güzelim dağlara kaçtığınız için sizi kıskanıyorum. Zaten ben de uzun zamandan beri sizin teklif ettiğiniz değişikliği yapmayı düşünüyordum. Böyle bir şey, kaya kovuğunda[349] başımı sokacak bir yer aramaktan daha kolay olacaktır. Bu dünyadan göçüp gidinceye kadar böyle bir yerin harap olup gitmesine gönlüm razı olmuyor, devamlı elimin altında hazır bulunmasını isterim. Lütfen uygun gördüğünüz şekilde gerekli değişiklikleri yapınız. Size bu iş için hem izin veriyor hem de bizzat ilgilenmenizi rica ediyorum."

---

349. Bkz. Bölüm 12, dipnot 177.

Niou bu dostluğun çok rahat ve masum bir ilişki olduğuna kanaat getirmişti. Ortada kıskançlığı gerektirecek bir şey yoktu, ama onun da başına böyle bir şey gelse karda yürüyüp izini belli etmezdi. Yine de Nakanokimi için rahat bir durum değildi.

Taraçanın altındaki bahçede en göze çarpan bitki uzun saplarıyla dimdik duran tüy kamışlarıydı. Onlar da esen rüzgârla birlikte solmuş çiçeklerin üstüne kadar eğilip sağa sola savruluyordu. Henüz başları püskül tutmamış taze sürgünler ise üstlerinde benek benek biriken çiy tanelerinin ağırlığıyla akşam rüzgârında kırılacak gibi oluyordu. Belki dünyanın en güzel bitkisi sayılmazdı ama o gün, o akşam rüzgârında insanı baktıkça etkileyen bir büyüsü vardı.

"Sonbaharın otları benden bir şey saklıyor.
Şebnemlerin altında birine el sallıyor."[350]

Niou, yumuşak giysilerinin üstüne bir kaftan giymişti. Bivayı eline alarak *ōjiki* makamına göre akort etti. Niou çok güzel çalıyordu, Nakanokimi iyi bir müzik eğitimi aldığı için bunun farkındaydı. Sonunda Niou'ya olan siniri geçmiş, rahatlamıştı. Koltuğuna yaslanarak paravanın arkasından ona utangaç bakışlar fırlattı. Kızın büyüleyici bir güzelliği vardı.

"Rüzgâr otları sallar, sonbahar mevsiminde,
Yok oluş zamanıdır, onlar da bilincinde..."

Şiirine şu sözleri ekledi: "Onulmaz gam yüküyüm, yapayalnız köşemde."[351]

Gözyaşlarını tutamadığı için elindeki yelpazeyle yüzünü kapattı. Niou, onun bu durumuna üzülmeden edemedi. Karısı çok güzel, çok alımlı bir kadındı. Bu nedenle erkeklerin onun cazibesine direnmeleri çok zordu. Bu da karısı için durumu zorlaştırıyordu. Niou'nun karısı hakkındaki kuşkuları, kırgınlığı geri geldi.

Kasımpatılar henüz sonbahar rengine dönmemişti; çünkü ne kadar dikkatli yetiştirilirse, rengi de o kadar yavaş değişiyordu. Fakat içlerinden bir çiçek, her ne hikmetse, en güzel renklerle donanmıştı. Prens hemen bu kasımpatıyı koparıp getirmelerini istedi.

Niou, şairin "Kasımpatılar için tek sevdiğim diyemem"[352] dizesini kendi kendine mırıldandıktan sonra konuşmaya başladı. "Yıllarca önce bir akşam,

---

350. Niou, şiirinde Nakanokimi'nin Kaoru ile gizli bir ilişki yaşamakta olduğunu ima etmektedir.

351. Bkz. Bölüm 48, dipnot 297.

352. Yüan Chên, *Wakan Rōeishū* 267:

Kasımpatılar için tek sevdiğim diyemem,
Bir açmaya görsünler, başka çiçek sevemem

prenslerden[353] biri, bir taraftan biva çalmaya çalışıyor, bir taraftan da kasımpatıları hayranlıkla seyrediyormuş. Tam o sırada gökten bir peri inip ona yepyeni bir şarkı öğretmiş. Keşke biz de o devirde yaşasaydık. Bizim de ilham perimiz olurdu. Çağımızda her şey o kadar yüzeysel ki!"

"Belki onlar kadar hayal gücümüz olmayabilir ama" dedi Nakanokimi, "Geçmişten günümüze kadar gelen müzik parçalarını pekâlâ çalabiliriz." Bilmediği parçaları Niou'dan dinlemek istiyordu.

"Yalnız başıma çalmamın ne anlamı var? Sen de benimle birlikte çalsana!" Nedimelerden hemen Nakanokimi için bir koto getirilmesini istedi.

"Zamanında epey müzik dersi aldım ama buna rağmen hiçbir şeyi doğru dürüst çalamıyorum" dedi ve getirilen alete elini sürmedi.

"Ne kadar da zor birisin canım! Böyle ufak tefek işlerde bile mızıkçılık yapıyorsun. Rokujō Konağı'nda oturan kızı tanıyorsun. Kendini hâlâ bana tamamen teslim etmediği halde bu kız benden hiçbir şey saklamaz, en zayıf olan taraflarını bile. Dostumuz Kaoru, kadınlar hakkında ne der biliyor musun? Kadınlar yumuşak başlı ve özü sözü bir olmalı der. Yanımda zorlanıyorsun ama onun yanında daha rahat davrandığından eminim."

Niou en sonunda taşı gediğine koymuştu. Nakanokimi derin bir iç geçirdikten sonra kotoyu eline aldı. Teller gevşek olduğu için aleti *banjiki* makamına[354] akort ettikten sonra kısa bir parça çaldı. Tellere bir iki dokunuşu dahi onun ne kadar mükemmel bir icracı olduğunu ortaya koymuştu. Niou o güzel sesiyle "İse Denizi"[355] şarkısını söylerken Nakanokimi'nin nedimeleri yüzlerinde aydınlık tebessümlerle perdelerin arkasına kadar geldiler.

"Evet, bütün sevgisini hanımımıza verebilseydi çok iyi olurdu, ama soylu insanları değiştirmek mümkün olmuyor. Bu duruma alışmamız lazım. Hanımımız yine de şanslı sayılır. Bir kere buraları gördükten sonra gidip tekrar dağ başında oturamaz. Hem gidip de ne yapacak? Hayatı buradakinden daha mı ilginç olacak?"

Genç nedimeler ağızlarını açıp bir şey söylemediler. Büyüklerini dinleyip kendilerine bir hisse çıkarmaya çalışıyorlardı.

Niou, can sıkıntısını gidermek için birkaç gün Nijō Konağı'nda kalarak çalgı çalıp eğlendi. Rokujō Konağı'na haber göndererek bedensel ve ruhsal arınma için inzivaya çekilmek zorunda kaldığını, devamlı oruç tuttuğunu söyledi. Bu haber Yūgiri'nin hiç hoşuna gitmemişti.

---

353. Geleneğe göre bu prens, İmparator Daigo'nun oğullarından Minamoto Takaakira (914-82) olup, göklerden inen esin perisi ise Yüan Chên'dir.

354. *Ōjiki*'den bir nota daha tiz olan bu makamın kış mevsimine en uygun makam olduğu söylenmektedir.

355. Bkz. Bölüm 13, dipnot 206.

Yūgiri, o gün saraydan evine dönerken Nijō'ya uğrayıp neler olup bittiğini öğrenmek istedi.

Niou, "Bu adam da gelince hep böyle bir tabur kalabalık ile gelir" diye kendi kendine söylenerek Yūgiri'yi karşılamak için kabul salonuna gitti.

"Bu evde çok güzel anılarım oldu. Keşke fırsatım olsaydı da buralara daha sık gelebilseydim" dedikten sonra Yūgiri uzun uzun eski günlerden bahsetti. Ayrılırken Niou'yu yanına aldı.

Yūgiri'nin kafilesi bir sürü oğlundan ve saraylılar topluluğundan meydana geliyordu. Bu halleriyle gerçekten geçit törenine çıkmış bir ordu gibiydiler.

Nakanokimi'nin nedimeleri önlerindeki devasa kalabalığı görünce hanımlarının Yūgiri'nin kızıyla rekabete girdiğinde hiç şansının olmadığını anlamışlardı. İçlerinden biri şöyle dedi: "Ne kadar güzel ne kadar yakışıklı bir erkek. Hem de biri diğerinden düzgün bir tabur oğlu var. Hepsi maşallah zımba gibi delikanlı, ama yine de Yūgiri Hazretleri bambaşka, bütün gençleri gölgede bırakıyor."

Öbürleri bu durumdan o kadar hoşnut değildi. "Bu kadar gösteriş meraklısı olmak iyi değil. Damadını almak için kapımıza ordu yığdı. Zaten hanımımızın kendi derdi kendine yetiyor. Bu adam da gelmiş üstüne tuz biber ekiyor."

Nakanokimi'nin de kendine göre düşündükleri vardı. Aradan geçen yıllar ona bu büyük insanlar arasına karışamayacağını, karışmaması gerektiğini öğretmişti. Bütün dünyanın da gözü önünde olduğu gibi o küçücük önemsiz biriydi. Sessiz sedasız geldiği dağlara geri dönmek galiba daha iyi olacaktı.

Öteki yıllar gibi bir yıl daha geçmişti ömründen.

Birinci ayın sonlarına doğru Nakanokimi kendini çok rahatsız hissetmeye başlamıştı. Böyle durumlara hiç alışkın olmayan Niou, kızın iyileşmesi için ne yapacağını bilemiyor, tapınaklarda ayin üstüne ayin düzenletiyor, dualar ettiriyor, zikirler çektiriyordu. Nakanokimi'nin rahatsızlığı had safhaya çıkınca İmparatoriçe kızın sağlık durumunu çok merak etmiş, ona bir mektup göndermişti. Evliliklerinin ikinci yılındaydılar. Her ne kadar Niou onun üzerine titrese bile kimse şimdiye kadar Nakanokimi'ye en ufak bir ilgi göstermemişti. Şimdiyse öteki saraylılardan da geçmiş olsun dilekleri gelmeye başlamıştı.

Kaoru da kızın durumuna en az Niou kadar üzülüyordu. Sağlığı hakkında gizli gizli soruşturmalar yapmış, tapınaklarda ayinler düzenletmişti. Ancak eskisi kadar sık sık gelip gidemiyordu. Bütün saray o sıralarda İkinci Prenses'in reşit olma törenine yapılan hazırlıklarla haşır neşir oluyordu. Bu durumla İmparator'un bizzat kendisi de ilgileniyordu. Kızın anne tarafından hiç akrabası olmadığı için şanslı sayılırlardı. Annesi ölünce bütün serveti kıza kalmıştı. Ayrıca saraydan ve başka illerden kıza çok kıymetli hediyeler yağıyordu. Bütün bu törenler biter bitmez Kaoru ile evlenecekti. Kaoru'nun kendisi de hazırlıklarla meşgul olması gerektiği halde Nakanokimi'den başkasını düşünemiyordu.

İkinci ayın sonuna doğru çıkan ek atamalar listesiyle Kaoru, Yūgiri'nin bu görevden istifası üzerine boşalan Doğu İlleri Generalliği'ne yükselmiş ve meclise girmişti. Kaoru kolları sıvayarak bu mutlu olayın gerektirdiği resmi ziyaretlere başladı ve ilk gittiği yerlerden birisi de Nijō Konağı oldu. Nakanokimi'nin bu zor zamanında Niou'nun onun yanında olacağını tahmin ederek doğrudan doğruya kızın kaldığı bölüme gitti. Niou, kafası karışmış bir halde, kızın kaldığı odanın duaya gelen şifacı rahiplerle dolup taştığını söyleyerek onu kabul salonuna davet etti. Niou, resmi kıyafet içinde gelen misafirini onun kadar olmasa bile yine de yarı resmi bir kıyafetle merdivenlerin bitiminde karşıladı. İkisinin de çok asil bir görünümü vardı. Kaoru o akşam muhafız alayı subaylarına bir ziyafet vereceğinden bahsederek Niou'nun da orada hazır bulunmasından büyük onur duyacağını söyledi, fakat Niou, Nakanokimi'nin hastalığı nedeniyle onun bu davetine icabet edeceğine dair kendisine söz veremedi.

Rokujō Konağı'nda verilen ziyafetin, Yūgiri'nin bakan olduğu zaman verdiği ziyafetten hiçbir farkı yoktu, en az onun kadar görkemliydi. İmparatorluk sülalesinden gelen prenslerin ve üst düzey saray efradının büyük bir kısmı oradaydı ve üstelik daha önce verilen ziyafetten sayıca hiçbir farkları yoktu. Niou bir ara ziyafet sofrasında göründükten sonra hemen koşa koşa Nijō'ya döndü. Yūgiri ve ailesi onun bu tutumundan hiç hoşlanmamıştı. Nijō'da oturan Nakanokimi'nin, Yūgiri'nin kızı Rokunokimi'den asalet düzeyi olarak hiçbir farkı yoktu, ancak Rokunokimi, güç merkezlerine daha yakın olduğu için insanları etkilemesi daha kolay oluyordu.

Nakanokimi sabaha karşı bir oğlan doğurdu. Çok kötü günler geçirmişlerdi ama sonunda muratlarına ermişlerdi. Terfi ile birleşen bu sevinçli haber Kaoru'nun memnuniyetini daha da artırmıştı. Hem Niou'yu tebrik etmek hem de ona birkaç gün önceki akşam ziyafetinde hazır bulunduğu için teşekkür etmek amacıyla Nijō Konağı'na kısa bir ziyarette bulundu. Sadece Kaoru değil, bütün saray bu mutlu olaydan dolayı Niou'yu ziyaret etmişti.

Âdet olduğu üzere, doğumun üçüncü gecesinde kutlamayı evde yaptılar. Beşinci gece ise Kaoru, Nijō'ya doğum hediyesi olarak elli adet *onigiri*,[356] Go müsabakalarını kazananlar için ödüller ve pek çok yiyecek içecek gönderdi. Nakanokimi'ye otuz adet ayaklı tepsi, beş set kundak takımı, bebek bezleri ve benzeri şeyler yolladı. Bu çeşitli hediyeler arasında gösterişli ya da abartılı bir şey yoktu, fakat yakından bakıldığında bunların büyük zevk sahibi bir insan tarafından seçildiği belli oluyordu. Niou'ya öd ağacından yapılmış on iki adet ayaklı tepsi üzerinde değişik tahıllardan yapılmış çörekler göndermişti. Nakanokimi'nin hizmetindeki nedimeleri de unutmamıştı. Onlara da ayaklı tepsiler ve otuz adet selvi ağacından yapılmış içi hediyelerle dolu güzel kutular gitmişti. Her şey öyle büyük bir zevkle seçilmişti ki aralarında sıradan olan hiçbir şey yoktu. Şenliklerin yedinci günündeki kutlamaları İmparatoriçe üstlenmişti. O gün şenliğe katılan insanların sayısı her zamankinden daha fazlaydı. Şenliğe katılan orta ve üst düzey saray mensuplarının haddi hesabı yoktu ve yanlarında İmparatoriçe'nin başteşrifatçısı bulunuyordu. İmparator da bu doğumdan duyduğu sevinci çocuğa bir kılıç hediye ederek göstermişti. Dokuzuncu günkü kutlamaların idaresini Yūgiri üstlendi. Kızının rakibi olan bir kadının bebek dünyaya getirmesi onu hiç memnun etmemişti, ama işin ucunda Niou olduğu için onu gücendirmek istemedi. Oğullarının hepsi kutlamalarda hazır bulunuyordu. Yūgiri ile aralarında bir sürtüşme çıkmaması için çok büyük bir özen gösterildi. Bedensel rahatsızlığı ve rakibiyle ilgili endişeleri yüzünden son zamanlarda çok acı çeken Nakanokimi, bu ilgiyi gerçekten çok rahatlatıcı bulmuştu.

Kaoru'nun hisleri ise karmakarışıktı. Nakanokimi şimdi anne olduğu için Kaoru'ya karşı daha soğuk ve mesafeli davranacak, herkes onun üzerine titreyecekti. Bununla birlikte en başta yaptığı planların gayet güzel bir şekilde işlediği gerçeğini göz ardı edemezdi.

İkinci Prenses'in reşit olma töreni aynı ayın sonuna doğru bitmiş, Kaoru'yla evlenmişti. O akşam, sarayda onlar için özel kutlamalar düzenlendi.

Bazı insanlar bu evliliği hiç hoş karşılamadı. "İmparatorumuzun kızı üzerine ne kadar titrediğini memlekette duymayan kalmadı, ama kaderin cilvesine bakın ki onu bir asilzade ile evlendireceğine gitti Kaoru gibi asil olmayan biriyle

---

356. *Onigiri*, pirinçle yapılan arasına isteğe göre tavuk ya da balık eti konularak avuç içinde top şekline sokulan bir çeşit Japon yemeğidir.

evlendirdi. Bu ne perhiz ne lahana turşusu! Zavallı kızın aklından daha iyi damat adayları geçmiş olmalı. Efendimiz kararını vermeden önce biraz düşünseydi iyi olurdu. Niye böyle acele etti hiç anlaşılacak gibi değil."

Öte yandan İmparator, verdiği kararı hiç geciktirmeden derhal uygulayan bir insandı. Nasıl olsa kızı için bir karar vermesi gerekiyordu, bunun için geleneksel uygulamaları dikkate alması şart değildi. Aslında prenseslerin halktan biriyle evlendirilmesi görülmedik bir olay değildi, ancak gencecik taptaze kızlarını yangından mal kaçırır gibi bu kadar aceleyle halktan biriyle evlendiren imparator sayısı yok denecek kadar azdı.

Yūgiri, karısı Prenses Ochiba'ya, "Kaoru çok şanslı. İkinci Prenses ile evlenmekle İmparator Efendimizin en büyük teveccühüne nail oldu. Muhterem babanız İmparator Suzaku Hazretleri kardeşiniz Üçüncü Prenses'i babamla evlendirdiğinde tahttan feragat etmişti ve ömrünün son yıllarını yaşıyordu. Bense bildiğin gibi seni kepçelediğimde kimseden teşvik, destek ya da izin almadım."[357]

Gerçekten doğru söylüyordu, ama yine de Yūgiri'nin bu sözleri üzerine Ochiba kıpkırmızı kesilmişti. Cevap veremedi.

İmparator düğünden sonraki üçüncü akşam, kızına, dayılarına ve diğer akrabalarına yardımcı olan herkese hediyeler gönderdi. Ayrıca Kaoru'nun muhafızlarına, çığırtkanlarına, seyislerine ve uşaklarına da çeşitli armağanlar yolladı. Bunu da sessiz sedasız, gösterişsiz ve sarayın soğuk resmiyetinden uzak bir şekilde yapmıştı. Kaoru yeni hanımı üzerine titriyordu ama kalbi hâlâ geçmişi yâd ediyordu. Bütün gününü bunalım içinde düşüncelere dalarak geçiriyordu. Akşam olunca da yeni karısını görmek için saraya gitmek ona zor geliyordu. Bir yolunu bulup yeni hanımını Sanjō Konağı'na taşısa iyi olacaktı.

Annesi onun bu düşüncesine çok sevinmişti. Ana salonu onlara ayırdı, fakat Kaoru burayı çok büyük bulmuştu. Ana bina ile tapınak arasına bir galeri inşa ettirerek annesinin batı kanadına taşınmasına yardımcı oldu.[358] Doğu kanadı yangından sonra güzel bir tamirat geçirmişti ve mükemmel bir hale gelmesi için hâlâ büyük bir itina ile üzerinde çalışılıyordu. İmparator bu haberleri duyunca bayağı rahatsız olmuştu. Evlendikten çok kısa bir süre sonra kızının saray yaşantısından vazgeçip kocasının evine taşınması ne kadar doğru bir hareketti? Söz konusu çocukları olunca hükümdarların sıradan insanlardan hiçbir farkı kalmıyordu. Kaoru'nun annesi olan kız kardeşine mektup yazarak endişelerini dile getirdi. Babaları İmparator Suzaku vefat etmeden önce oğluna vasiyet ederek prensesin bütün sorumluluğunu üstlenmesini istemişti. Yani kızını erkek kardeşine emanet etmişti.

---

357. Bkz. 37. ve 39. Bölümler.

358. Bu ifade pek açık değildir. Anlaşıldığı kadarıyla Kaoru, büyük salonu annesiyle ortak olarak kullanmayı kastetmektedir. Tapınak muhtemelen batı cephesinde ya da batı cephesinin arkasında yer almaktadır.

Hatta kızı rahibe olduktan sonra bile onunla yakından ilgilenmeye devam etmiş, onun bir dediğini iki etmemişti.

Kısacası Kaoru ülkenin başındaki en önemli iki kişinin ilgi ve teveccühüne mazhar olduğu halde hayatından memnun değildi. Dikkatle bakan birisi onun dalgın dalgın düşünürken bile Uji Manastırı'nın inşaatını bir an evvel bitirmek için planlar yaptığını rahatça anlayabilirdi.

Küçük prensin ellinci gün törenleri yaklaşırken Kaoru bir yandan gün sayıyor, bir yandan da hummalı bir şekilde hazırlıklar yapıyordu. Pirinç tatlıları ve şekerlemeleri için kullanılacak sepetler ve kutuların ayrıntılarıyla ilgileniyordu. Kutlamaların görkemli olmasından hiçbir zaman ödün veremezdi. Bu nedenle etrafında oymacı, kakmacı ve kuyumculardan oluşan bir sanatçılar ordusu oluşturdu. Bunlar gece gündüz öd ağacı, sandal ağacı, altın ve gümüş işlerken birbirleriyle kıyasıya mücadele ediyorlardı.

Her zamanki gibi Niou'nun evde olmadığı bir zamanı seçerek Nijō Konağı'nı ziyaret etti. Belki Nakanokimi yanılıyor olabilirdi, ama geçen zaman zarfında Kaoru daha olgun bir görünüm kazanmıştı. Onu kendinden daha emin bir şekilde karşıladı. Sıkıntı veren o eski huylarını geride bıraktığı her halinden belli oluyordu.

Ama Nakanokimi yanılmıştı. Kaoru hiç değişmemişti. Odaya girer girmez gözyaşlarına boğulmuş, ne kadar acınacak halde olduğunu apaçık ortaya koymuştu. "Dünyam bana zindan oldu, çünkü kabahat bende. İçimden gelen sesi dinlemedim."

"Lütfen böyle konuşmayınız. Ya birinin kulağına gidecek olursa ne olur sonra?" Nakanokimi bunları söylemişti ama yine de Kaoru'nun durumundan çok etkilenmişti. Kız kardeşine olan sevgisinin büyüklüğü her halinden belli oluyordu. Herkesi kıskandıran yeni evliliğine rağmen hâlâ Oigimi'yi unutamamıştı. Keşke Oigimi sağ olsaydı! Ama kız kardeşi sağ olsaydı Nakanokimi'nin yaşadığı sorunların aynısını yaşayacaktı, aynı kaderi paylaşacaklardı. Birinin diğerinden üstün hiçbir şeyi olmayacaktı. Al birinin kaderini vur ötekine! Ne fark edecekti ki! Birileri onları tanıyıp onlara karşı saygı göstermedikten sonra bu toplumda kimse onları adam yerine koymayacaktı. Kız kardeşi kendini Kaoru'ya teslim etmemekle dünyanın en akıllı işini yapmıştı.

Kaoru çocuğu görmek için yalvardı. Nakanokimi aslında çocuğu göstermek istemiyordu. Belki başına gelen o tatsız olaydan sonra Kaoru'ya kızması gerekiyordu, ancak ona karşı soğuk davranmak istemiyordu. Bu olay haricinde onun bütün istediklerini yerine getirmesinin bir mahsuru yoktu. Kaoru'ya hiçbir cevap vermedi, ama çocuğu dadısıyla birlikte ona gönderdi. Böyle güzel bir anne babadan doğan çocuk çirkin olamazdı. Çocuğu gördüğü zaman teninin beyazlığına inanmakta çok güçlük çekmişti. Bu minik yumurcak şimdi kendi kendine bağırıyor çağırıyor, etrafa gülücükler saçıyordu. Keşke bu afacan onun çocuğu olsaydı. Demek ki Kao-

ru, tamamen bu dünyadan vazgeçmemişti. "Ah! Oigimi de benimle birlikte olsaydı da bana böyle güzel bir evlat verseydi" dedi kendi kendine. Belki o çocukla teselli bulabilirdi. Ama o dikkafasına hükmedemiyordu. Genç ve soylu karısıyla evlendiğinden beri ondan çocuk yapma ihtimali aklının ucundan bile geçmemişti. Fakat yine de ölçülere göre sapık bir insan sayılmazdı. Yaramaz bir insan olsaydı koskoca İmparator kalkıp da kızını ona vermezdi. Devletle ilgili önemli konularda olağanüstü yetenekler sergiliyordu.

Kaoru, prensesin ona çocuğu vermesinden çok duygulanmıştı. Bu nedenle tatlı tatlı sohbet ederlerken akşam oluvermişti. Daha fazla kalamayacağını bildiği için iç çeke çeke oradan ayrıldı.

Kaoru, konaktan ayrıldıktan sonra genç nedimeler onun evdeki varlığı ve etrafa saçtığı parfüm kokusu hakkında ileri geri konuşmaya başladı.

"Kızlar ayol! Ne güzel koku bu böyle!"

"Sorma şekerim sorma! Ne demiş şair: "Niçin böyle öter bülbül, derdi gül koklamak mı? Yoksa onun kem niyeti gülü benden almak mı?"[359]

Kaoru yeni evlendiği prensesi yazın annesinin evine taşımayı düşünüyordu, fakat müneccimler yıldız falına göre bu mevsimde taşınmanın mahzurlu olacağı kehanetinde bulunmuşlardı. Bu yüzden Sanjō Konağı'na mutlaka dördüncü aydan önce taşınmaları gerekiyordu. Kız saraydan ayrılmadan bir gün önce İmparator, Morsalkım Festivali vesilesiyle kızın annesinin konağına gitti (Resmi bir ziyaret olduğu için prensesin kendisi ev sahibeliği yapmıyordu). Bütün perdeler açılmış ve İmparator'un tahtı güneydeki taraçaya yerleştirilmişti. Ambar muhafızları gelen bütün saraylı misafirlerle ilgileniyor, onlara yaşlarına ve rütbelerine uygun olarak hizmet veriyordu. Higekuro'nun oğullarından Yūgiri ve Kōbai da imparatorluk yönetiminin temsilcisi olarak orada hazır bulunuyorlardı. Ayrıca imparator sülalesinden Prens Niou ve Prens Hitachi de oradaydı. Orta dereceli saray mensupları ise güney bahçedeki morsalkım çardaklarının altında yer almışlardı. Hemen ötede, Kōrōden Salonu'nun doğu tarafı boyunca saray müzisyenlerinin sıralandığı görülüyordu. Gurup vakti geldiğinde *sōjō* makamında[360] çalmaya başladılar. İmparator'u eğlendirmek için özel olarak prensesin kaldığı bölümden müzik aletleri geldi. Bu aletleri getirenler, Yūgiri ve etrafındaki diğer görevlilerdi. Yūgiri aynı zamanda rahmetli Genji'nin kendi bestesi olan iki koto partisyonu sundu. Genji bunları Kaoru'nun annesine vermişti; onlar da bu notaları uğurlu kabul edilen çam dallarına sararak icra edilmek üzere İmparator'a takdim ettiler. Daha sonra İmparator Suzaku'ya ait olan koto ve bivalar ortaya çıkarıldı. Ayrıca bu müzik aletlerinin arasında ilginç bir flüt vardı. Kashiwagi, vefatından hemen sonra Yūgiri'ye rüyasında gö-

359. Bkz. Bölüm 34, dipnot 19.

360. Sol majör dizisi olup, ilkbahar havaları için uygun olduğu düşünülür.

rünmüş ve ondan bu flütü geride bıraktığı oğluna vermesini istemişti. İmparator, bu flütün sesini daha önce duymuştu ve hayran olmuştu. Aynı aleti bir kez daha dinlemek için bundan daha iyi bir fırsat olamazdı. İmparator Hazretleri, Yūgiri'ye bir Japon kotosu, Niou'ya da bir biva vermişti. Kaoru ise flütteydi. O akşam Kaoru öyle güzel çaldı ki herkes ona hayran oldu. Sesi güzel pek çok saray mensubu ise İmparator için güzel şarkılar söyledi. Prenses ikram olarak herkese beş renkli tahıldan yapılan çöreklerden göndermişti. Masa düzeni olarak çeşitli yerlere sandal ağacından ayaklar üstünde duran öd ağacından yapılmış dörder tepsi ve morsalkım dallarıyla süslü eflatun örtüler kullanılmıştı. Ayrıca masaların üstünde cam kadehler[361] ve gümüşten bardak altlıkları[362] ve çivit mavisi sürahiler[363] vardı. Muhafız Alayı Komutanı Kōbai masaları dolaşıyor ve kadehlerin devamlı dolu olmasına özen gösteriyordu. İmparator başından beri devamlı Yūgiri'nin şerefine kadeh kaldırıyordu. Artık daha fazla içkide ısrar etmenin anlamı olmayacağını düşünerek gözü başka birilerini aradı. Orada sülaleden gelip de şerefine kadeh kaldırılacak uygun bir prens göremediğinden dolayı İmparator Hazretleri Kaoru'ya döndü. Genç adam bu şerefe layık olmadığını ima ederek önce bu daveti kabul etmedi. Fakat sonradan fikrini değiştirerek kadehini en yukarılara kaldırdı.

"İmparator Hazretleri'nin sağlığına!"[364] Bu sade sözcükler bile onu başkalarından fevkalade farklı kılıyordu ya da imparatorluktaki özel mevkiinden dolayı o meclisteki bütün insanlar Kaoru'yu çok farklı gözlerle görmüştü. Şarabı başka bir kadehe aktararak İmparator'un şerefine törensel şükranlarını sunmak için dans etmek üzere emsali görülmemiş bir saygınlıkla bahçeye indi. Yüksek dereceli bakanlar, imparator sülalesinden gelen prensler ve orada hazır bulunan diğer zevat Kaoru'ya karşı gösterilen bu ilgiyi gurur okşayıcı fakat abartılı bulmuştu. Kaoru ise imparator ailesinin damadı olarak kabul edilmenin gururunu yaşıyordu. Ancak rütbesi ne kadar yüksek olursa olsun kendisi bir asilzade olmadığından dolayı saygı gösterisinde bulunduktan sonra tekrar aşağı taraflarda olan yerine geri döndü.

Bu durumdan en çok alınan Kōbai oldu, çünkü o da aynı şekilde onurlandırılmayı bekliyordu. Bir zamanlar kızın annesine âşık olmuş ve saraya cariye olarak girdikten sonra bile ona devamlı mektup yazmıştı. Zamanla kadının kızına hamilik yapmak isteğini dile getirmek istemiş, fakat kadın bu durumdan İmparator'a bahsetmemişti. Dolayısıyla Kōbai'ın bu ilişkiden hiçbir menfaati olmamıştı.

---

361. *Ruri*, lapis lazuli de olabilir.
362. *Yōki*.
363. Bunlar da lapis lazuli olabilir.
364. *Oshi*. Tam olarak ne anlama geldiği şüpheli.

"Arkadaşımız Kaoru'nun hepimizden daha şanslı olduğunu kabul ediyoruz, ama imparatorumuz bazen kendini çok gülünç durumlara sokuyor. Bütün bu yaygara sadece kızını evlendirdiği adam için mi? Senden ve benden hiçbir farkı olmayan sıradan birinin İmparator'un yatak odasına yakın bir yerde konuşlanması doğru mu? Üstüne üstlük bugün ona sanki bir şeref konuğuymuş gibi davrandı. Yazıklar olsun!"

Görkemli bir toplantıyı kaçırmak istememişti, ama katıldığına da hiç memnun olmamıştı. El meşaleleri yakılmış, herkes yazdığı şiiri sunmak üzere İmparator'un önünde bulunan kürsüye ilerlemişti. Kürsüye doğru yürüyen insanların yüzlerinden büyük bir memnuniyet ifadesi okunuyordu. Şiirlerin büyük bir çoğunluğu her zamanki gibi basmakalıp, beylik laflardan ibaret olduğu için hepsini yazmaya lüzum görmedim, yine de unutmamak için bazılarını not etmiştim. (Burada şunu hemen belirteyim ki yüksek rütbeli olmanın başarılı bir şair olmakla hiçbir alakası yoktur.)

Zannedersem Kaoru, İmparator'a aşağıdaki şiiri bir morsalkım filizine bağlayarak sunmuştu. Morsalkım filizi, İmparator'un tacı içindi.

"O taca uygun olan, morsalkımı seçerken,
Kolum bir yüksek dala takılıverdi erken..."[365]

İnsan bir prensesle evlenince işte böyle havalara giriyordu.
İmparator, Kaoru'ya cevap verdi:

"On bin yıl mis kokacak üstündeki çiçekler,
Şu anda gözümüze şölen olan o renkler."

Bir başkası[366] da aşağıdaki şiiri yazmıştı:

"Tacınızı taç yapan morsalkımlı çiçekler,
Cennette bulutlarla aşık atmayı bekler."

Bir başkası da şöyle yazmıştı:

"Durmadan tepelere renklerini savurur,
Bundan daha rezalet bir çiçek mi bulunur!"

---

365. "Ben genç yaşta kendi sınıfımdan çok daha yüksekte olan biriyle evlendim."
366. Bu şiiri muhtemelen Yūgiri, Kaoru'nun hanımı için yazmıştı.

Son şiiri yazan muhtemelen sinirinden kuduran Kōbai idi.

Bu şiirleri sonradan hatırlayarak yazdım. Bazılarını unutarak yanlış yazmış olabilirim, ancak bu şiirlerden hiçbirisinin özgün şiir sayılabilecek derecede bir özelliği yoktu.

Saatler ilerledikçe konser daha da ilginç bir hale gelmişti. Kaoru çok güzel bir sesle "Ne Kadar Muhteşem Bir Gün"[367] şarkısını söylerken herkesi mest etmişti. Kōbai da ona eşlik etti. Gençliğinden beri herkesin yakından tanıdığı o güzel sesinden hiçbir şey kaybetmemişti. Yūgiri'nin yedinci çocuğu çok küçük yaşta olduğu halde *shō* flütünü öyle mükemmel bir şekilde çalmıştı ki İmparator dayanamayıp çocuğa güzel bir elbise armağan etti. Yūgiri, İmparator'a duyduğu şükranını törensel olarak sunmak için bahçeye indi. İmparator, üst düzey saraylılara ve sülaleden gelen prenslere verilecek ödül ve hediyeleri bizzat seçtikten sonra odasına döndüğünde gün ağarmak üzereydi. Düşük rütbeli saray mensupları ve müzisyenler ise hediyelerini liyakatlerine uygun olarak prensesin elinden aldılar.

Prenses, bir gece sonra büyük bir kalabalığın refakatinde Kaoru'nun Sanjō Konağı'na götürüldü. Bütün saray kadınlarının katıldığı gelin alayı için düzenlenen resmi tören olağanüstü görkemliydi. Prensesin bindiği at arabasının sırmalarla süslü geniş damı göz kamaştırıcı güzellikteydi. Ayrıca, törene katılan üç adet at arabası vardı ki bunların her tarafı sırmalarla süslenmiş olmasına rağmen damları sadeydi. Bunların hemen arkasında yer alan altı arabanın alınlıkları altın kabartmalarla süslü ince hasırla kaplıydı. Bunları da tezyinatsız ince hasırla kaplı yirminin üzerinde araba takip ediyordu. İçlerinde sadece iki arabanın dış yüzeyi kalın hasır perdelerle kaplanmıştı. Prensesin maiyetindeki nedimelerin sayısı otuzu buluyordu ve bunlardan her birine sekiz küçük nedime ve sekiz hizmetli kadın refakat ediyordu. Kaoru'nun evinden on iki arabayla hareket eden bir kadınlar grubu daha sonra bu topluluğa katıldı. Bir de bunlara altıncı dereceden saray görevlileri iştirak edince törenin şaşaa ve debdebesi tasvir edilmez boyutlara ulaşmıştı.

Sonunda Kaoru, prensesine kavuşmuş, boş zamanlarında onu yakından izleme fırsatı bulmuştu. Gördüklerinden memnun olmadığı söylenemezdi. Minyondu, güzeldi, ağzı var dili yoktu, gözle görülebilecek hiçbir kusuruna şahit olmamıştı. Çok şanslıydı; Oigimi'yi unutmak için bundan daha iyi bir fırsat olamazdı ama elem onu terk etmiyordu. Sağ oldukça bu dünyada maalesef ona rahat yoktu. Oigimi ile yaşadığı bu mutsuz ilişkinin ona bir ceza olarak verildiğine inanıyordu. Böyle bir cezayı hak etmek için ne günah işlemişti? Bunu bir öğrenebilseydi o zaman hidayete ermiş gibi aydınlanacak, çektiği ıstıraplar dinecekti. Bunun nedenini bilemediği için ıstırap çekmeye devam ediyordu. Uji Konağı için yaptığı planlar yeniden kafasını meşgul etmeye başladı.

---

367. Bkz. Bölüm 21, dipnot 278.

Kamo Festivali'nin heyecanı iyice yatıştıktan sonra, dördüncü ayın sonlarına doğru Uji'ye yola çıktı. Binayı inceden inceye gözden geçirdikten sonra tamirat ve tadilat hususunda gereken emirleri verdi. Oradayken "sarmaşık kaplı asırlık ağacı" görmemenin nezaketsizlik olacağını düşünerek yaşlı rahibe Bennokimi'yi ziyaret etmek üzere yola çıktı. Köprü tarafından ona doğru yaklaşmakta olan saygın bir alay gördü. Bu güruhun göbeğinde, her halinden mütevazı bir kadına ait olduğu anlaşılan bir araba ve onun etrafında bellerine ok sadağı bağlanmış kalabalık bir asker topluluğu bulunuyordu. Muhafızların sert görünümünden, onların Doğu İllerinden gelen savaşçılar olduğu anlaşılıyordu. Ayrıca etrafta çok sayıda hizmetli vardı. Kaoru içeriye girerken kendi kendine, "Taşra eşrafından biri olmalı" diye mırıldandı. Adamlarıyla birlikte gürültülü bir şekilde ana kapıdan içeri girerlerken, karşılarındaki topluluğun da Uji Konağı'na gelmekte olduğunu anlamışlardı. Adamlarını susturan Kaoru, karşılarındaki grubun kim olduğunu öğrenmesi için birilerini gönderdi.

Soruya cevap veren askerler Doğu şivesiyle konuşuyorlardı: "Hanımımız Hitachi eski valisinin kızıdır. Kendileri Hatsuse Tapınağı'na hac ziyaretlerini eda ettiler. Tapınağa giderken önce buraya uğramıştık, dönüşte de yine buraya uğruyoruz."

Çok ilginçti! Daha önce kendisine bahsettikleri genç kızdı bu! Adamlarına emir vererek hemen gözden kaybolmalarını istedi.

Arabayla gelen gruba gönderdiği mesajda "Lütfen buyurun, hemen gelebilirsiniz. Konakta kalan başka insanlar da var, ancak onlar konağın kuzey kanadında kalıyorlar. Hanımınız, güney kanadında kalacağı için bu durum kendilerini rahatsız etmeyecektir" demişti.

Kaoru'nun adamları basit seyahat kıyafetleri içinde bulunduğundan dolayı hiçbir gösterişli yanları yoktu. Buna rağmen gelen topluluk içeride yüksek rütbeli bir konuğun bulunduğunu anlamış, kendilerini çok rahatsız hissetmişlerdi. Atlarını bir tarafa çekerek gergin bir şekilde olanı biteni izlemeye başladılar. Daha sonra hanımın bulunduğu arabayı, büyük salonu dış binaya bağlayan koridorun batı ucuna getirdiler. Ana binadaki pencerelerin hiçbirinde henüz güneşlik asılı olmadığı için dışarıdan bakan birisi içerisini rahatça görebiliyordu. Kaoru, önü sürgülü bir paravanla kaplı bir odanın içinde gizlenerek kendini yabancıların gözünden uzak tutmayı becermişti. Ayrıca bu odanın panjurları yarıya kadar indirilmiş olduğundan dolayı doğuya bakan[368] ufak, dar açıklıkların arasından kimseye görünmeden dışarıyı görebiliyordu. Kimonosu yürürken hışırdadığından dolayı Kaoru sadece bir pantolon ve pelerinle kaldı.

368. Romandaki betimlemelerden anlaşıldığı kadarıyla Kaoru, şu anda ana salonun doğu taraçasında yer alan ikinci odadadır (*futama*). Kızın arabası ise koridorun taraçayla birleştiği noktaya çekilmiştir.

Kadın arabadan inme konusunda kararsız gibi görünüyordu. Evdeki kıymetli misafirin kim olduğunu öğrenmek için yaşlı rahibeye haber gönderdi. Fakat Kaoru önceden, kimliğinin açıklanmamasını sıkı sıkı tembih etmişti.

Tapınaktaki hizmetçi aynen kendisine söylendiği gibi davrandı. "Buyurun efendim, lütfen içeri girin. Evde bir misafirimizin olduğu doğrudur, ancak kendileri şu anda evin başka bir bölümünde kalıyorlar."

İçeriden genç bir kadın çıktı ve arabanın perdelerini kaldırdı. Genç kadın, hepsi taşra adamı olan muhafızlardan çok daha farklı ve çağdaş bir görünüme sahipti.

Daha sonra arabadan yaşlı bir kadın çıkarak, "Lütfen efendim hemen inin!" dedi.

"Fakat biri beni gözetliyormuş gibi geliyor bana." Kız bunları, sesini alçaltarak gayet nazik bir şekilde söylemişti.

"Hoppala! Yine hayaller görmeye başladınız" derken yaşlı kadın kendinden çok emin görünüyordu. "Geçen sefer de bildiğiniz gibi bütün panjurlar kapalıydı. Kim sizi nereden görecek?"

Kız bütün bunları işitmesine rağmen tereddüt ederek kapının önünde durdu. Kızın narin vücudu, saç ve baş şekli, nazik davranışları inanılmaz derecede Oigimi'yi andırıyordu. Kaoru'nun kalbi gümbür gümbür çarpmaya başlamıştı, kız elinde tuttuğu yelpazeyle yüzünü kapattığı için onu iyice görememişti. Kaoru, bu saklanan yüzü görebilmek için yanıp tutuşuyordu. Bindiği araba çok yüksek olduğu için çukur bir yerde durdurmuşlardı. Kızın arabadan inmesi gerekiyordu. Daha önceki iki kadın gayet rahat bir şekilde yere atladıkları halde kız ne yapacağını bilemiyordu. Epey bir tereddüt geçirdi. İner inmez de hemen içeriye kaçtı. Koyu kırmızı kimonosunun üzerinde eflatun çizgili pembe bir pelerin, onun altında da açık yeşil renkli başka bir pelerin vardı. Kaoru'nun kızı seyrettiği kapının önüne bir-bir buçuk metre yükseklikte bir paravan konulmasına rağmen baktığı panjur aralığı daha yukarıda olduğu için dışarıda olan biteni rahatça görebiliyordu. Kız kuşkulu gözlerle başka yönlere bakmakta olduğundan dolayı Kaoru yine onun yüzünü görememişti.

"Bugün çok yoruldunuz hanımım, geçmiş olsun! İzumi nehrini[369] geçerken bindiğimiz o sandal ne korkunçtu değil mi?"

"Geçen baharda buradan geçtiğimizde sular bu kadar yüksek değildi. Ama sular yükselse bile bu yollar yine iyi. Doğudaki o berbat yollara kıyasla buralar cennet."

Konuşmakta olan iki nedimede en ufak bir yorgunluk emaresi yoktu. Hanımları sessizce uzanmıştı. Başını üstüne koyduğu kolu çok güzel ve tombişti. Bu

---

369. Günümüzdeki Kizu nehri olup, Uji ile Yamato ovası arasında yer alır. Kyoto ve Uji üzerinden Hatsuse'ye seyahat eden yolcuların buradan geçmesi gerekir.

kadar güzel, çıtı pıtı bir dilber, Hitachi valisi gibi kaba saba bir adamın kızı olamazdı. Kaoru'nun sırtı ağrımaya başlamıştı, fakat orada olduğunu belli etmemek için hiç kımıldamadı.

"Ne kadar hoş bir koku" dedi genç kadın. "Çok kaliteli bir tütsüye benziyor. Yaşlı rahibenin kullandığı tütsülerden biri mi acaba?"

"Gerçekten de çok hoş bir koku. Başkentli hanımlar dağ başında bile otursa, şıklık ve zarafetinden hiç ödün vermez. Hanımımızın annesi imal ettiği kokularla her zaman övünmüştür, Doğu İllerinde böyle bir şey yapmasına imkân var mı hiç? Buranın bir manastır olduğuna bakma sen. Hanımımızın valideleri mavi-gri rahibe kıyafetleri içinde bile iki dirhem bir çekirdektir. Yani kadın yaşamasını bilen bir insandır vesselam."

Taraçanın öbür tarafından kadınların konuştuğu yere doğru hizmetçi kızlardan biri gelerek. "Lütfen hanımınıza bunlardan ikram edin, bir şeyler yiyecek olursa kendini daha iyi hissedecektir" dedikten sonra getirdiği üstü meyve, tatlı ve içecek dolu tepsileri onların önüne koydu.

Nedimeler Ukifune'ye "Buyrun efendim, bakın size neler getirdiler" diyerek hiç değilse tatlılardan yemesi için ısrar ettiler.

Yine de kız gözlerini bile açmadı. Bunun üzerine nedimeler kestanelerden başlayarak önlerine ne konduysa kütür kütür, hatta şapır şupur yemeye başladı. Kaoru'nun alışık olmadığı bir gürültüydü bu, çok garip karşıladı, çok rahatsız oldu. Bulunduğu yerden zaman zaman ayrılsa bile tekrar kapının arkasına geldi. Fevkalade güzellik ve zarafete sahip asil kadınlarla, hatta İmparatoriçe'yle bile gönlünün dilediği gibi arkadaşlık kurabileceğini bile bile niçin bu alelade kadınla ilgileniyordu? Soğukluğu dillere destan olan bu kıza kendini kaptırması ne kadar garipti! Böyle sıradan bir genç kızda onu çeken neydi?

Kaoru'ya, rahibeden bir mesaj geldi, fakat adamları onun gizlilik tembihlerine uyarak efendilerinin kendisini pek iyi hissetmediğini ve dinlenmekte olduğunu söylediler. Bunun üzerine Rahibe, Kaoru'nun şu anda kız hakkında istihbarat topladığını, onunla karşılaşmak için akşamı beklediğini düşündü; çünkü Kaoru daha önce rahibeye bu kızla tanışmak istediğini söylemişti. Kaoru'nun meseleyi ele alarak kendi kendine harekete geçtiğinin henüz farkında değildi. Kaoru her zamanki gibi, civardaki çiftliklerine haber vermişti. Uji'ye sepet sepet, küfe küfe yiyecek içecek, erzak getirtmişti. Bunlardan çoğunu rahibe Bennokimi'ye göndermiş, o da kendine gelen bu erzakın bir kısmını yeni gelenlere ikram etmişti. Rahibe daha sonra da üstüne başına çekidüzen verip misafirleri resmi olarak selamlamaya geldi. Üstündeki elbise gerçekten çok güzel bir kumaştan dikilmiş olup kaliteli bir kıyafetti. Ayrıca yüzünde hâlâ genç kızlık günlerinden kalan bir dirilik vardı.

"Ben sizi dün bekliyordum, niçin geciktiniz?" diye sordu Ukifune'nin yaşlı nedimesine.

"Hanımımız dün öyle yorgundu ki inanamazsınız. İzumi nehrini geçtikten sonra, gece bir mola verdik ve ertesi gün kendine gelinceye kadar yola çıkamadık."

Ukifune'yi uyandırdılar. Kız, rahibeden utanarak tam başını çevirdiği sırada Kaoru onun yüzünü gayet net bir şekilde görebilme fırsatı bulmuştu. Oigimi'nin yüz hatlarını ayrıntılı bir şekilde inceleyememişti, ama bu kızın gözlerinin etrafındaki çizgiler, gür saçları Oigimi'ye o kadar benziyordu ki Kaoru gözyaşlarını tutamadı. Yumuşak tatlı sesi ise inanılmaz derecede Nakanokimi'nin sesini andırıyordu.

Bu kız çok acıklı bir hayat yaşamıştı. En büyük trajedi, onu şimdiye kadar tanıyamamış olmasıydı. Kız kardeşlerine ne kadar da çok benziyordu! Kaoru, onlarla aynı görünümü paylaşan bir kızı, ne kadar alt sınıftan gelirse gelsin, başına taç edebilirdi; kaldı ki bu kız nesebi tanınmamış olsa bile Sekizinci Prens'in öz kızıydı. İçi içine sığmıyordu. Hemen koşa koşa ona gidip "Ah sen bizi kandırdın! İşte buradasın! Hâlâ hayattasın!" demek istiyordu. O sırada Tang sülalesi Çin İmparatoru Hsüan-tsung'un hikâyesini[370] hatırladı. Bu İmparator, kaybettiği sevgilisini bulması için Taocu kâhinlerden birini Hōrai'ya göndermiş, o da sevgilisinden sadece bir saç tokası getirebilmişti. Bu bile İmparator'u teselli etmeye yetmişti. Bu kız kuşkusuz Oigimi'nin kendisi değildi, fakat Kaoru için büyük bir teselliydi. Geçmiş hayatlarından getirdikleri bir bağ, onları bu dünyada da tekrar bir araya getirmişti.

Rahibe kısa bir sohbetten sonra oradan ayrıldı. Konuştuğu nedimelere hiçbir sır vermek istemiyordu, ama etrafa yayılan o güzel kokulardan onlar bir şeylerden şüphelenmeye başlamışlardı.

Kaoru hava kararırken sessizce bulunduğu yerden çıkıp rahibenin kapısına giderek gelen misafir hakkında bilgi almak istedi. "Şu anda burada bulunmam benim için büyük bir şans. Benim sizden rica ettiğim şeyi hatırlıyor musunuz?"

"Uzun zaman sizin dileklerinizi ona aktarmak için bir fırsat kolladım. Böylece koskoca bir yıl gelip geçti. Bu yıl ilkbaharda Hatsuse Tapınağı'na hacca giderlerken ana kız bana uğradı. Annesine senin dileğini çıtlattım. 'Benim kızımın, merhum Oigimi'nin yerini tutacağını zannetmiyorum' dedi. Sizin meşgul olduğunuzu bildiğim için daha uygun bir zaman bekledim. Bu yüzden size bir şey söylemedim. Daha sonra bu ay içinde tekrar Hatsuse Tapınağı'na gideceklerini öğrendim. Burası babasının hatıralarıyla dolu bir yer olduğu için tekrar Uji'ye uğrayacağını biliyordum. Fakat ne oldu bilmiyorum, annesi başkentte kalmaya karar verince kız yalnız başına seyahate çıktı. Annesi yanında olmadığından dolayı, ne yalan söyleyeyim, sizin durumunuzu kıza anlatmaktan biraz çekindim."

---

370. Bu hikâye, MS 9. yüzyılda yaşamış olan Çinli şair Po-Chü-i'nin "Ebedi Istırabın Şarkısı" adlı yapıtında geçmektedir. Öyküdeki imparatorun adı Hsüan-tsung olup, sevgilisi ise Yang Kuei-fei'dir.

Kaoru, "Bölgedeki köylülerin beni bu kıyafetler içinde görmesini istemediğimden dolayı adamlarıma sıkı sıkı çenelerini tutmalarını tembih ettim. Ama biliyorsunuz insanın kendi adamı bile bazen boşboğazlık yapabiliyor. Nereye kadar sır saklarlar, artık orasını bilemiyorum. Şimdi söyleyin bana, ne yapacağız? Kızla konuşma konusunda sizinle aynı fikirde değilim. Kızın yalnız olması işimizi kolaylaştıracaktır. Lütfen ona aramızda geçmişten gelen manevi bir bağ olduğunu anlatmaya çalışın. Yoksa bu buluşmayı nasıl izah edebiliriz?" dedi.

Onu dikkatle dinleyen rahibe gülümseyerek, "Evet efendim, herkesin işine yarayacak cinsten bir bağ! Siz de bunu zaten şipşak keşfediverdiniz! Şimdi hemen gidip bunu kendisine bildiriyorum" dedi ve içeri girdi.

"Yıllar önce duymuştum yavru kuşun sesini,
Çimenlerde ararım şimdi ikincisini."[371]

Kaoru'nun kendi kendine fısıldadığı bu şiiri rahibe duyup hemen yazıya geçirmişti. Ukifune'nin yanına giderken bunu da götürdü.

371. Buradaki kuşun Japoncadaki adı '*kaodori*'dir. Bu kelime *kao* (insan yüzü) ve *tori* (kuş) sözcüklerinden oluşmaktadır. Belki de güzel sesinden ve sevimli yüzünden dolayı Heian devrinde çok güzel bir kuş olarak bilinirdi. Bu isim ilk kez olarak *Manyōshū* seçkisinin 1902 numaralı şiirinde geçmektedir. Kelime oyunlarının yapıldığı yukarıdaki örnek ise *Kokin Rokujō* seçkisinin 4488 numaralı şiirinden alıntılanmıştır.

BÖLÜM 50

DOĞUDAKİ KULÜBE

AZUMAYA (東屋)

Hitachi bölgesindeki yüce Tsukuba dağı[372] göz kırpıyordu ama Kaoru, bu dağın balta girmez ormanlarına yaklaşmaya cesaret edemiyordu. Kendini, adını ve itibarını düşünmek zorundaydı. Kıza mektup bile yazmak düşüncesizlik olurdu. Zaman zaman rahibe Bennokimi, kızın annesine, Kaoru'nun Ukifune hakkındaki ciddi niyetlerinden bahsetmiş olsa bile kadın buna inanmakta zorluk çekmişti. Kızına önem vermesi, kadının gururunu okşuyordu kuşkusuz. Ancak Kaoru'nun devlet idaresinde ne kadar yüksek bir mevki işgal ettiğini de biliyordu. Kendi ailesi onun kadar yüksek bir konumda değildi. Bu yüzden kızı, Kaoru'nun dengi olamazdı. Onu tedirgin eden konu buydu.

Hitachi valisinin vefat eden ilk eşinden birçok çocuğu vardı. Yeniden evlenen valinin bu kadından kızı olmuş, adını Himegimi[373] koymuşlardı. Hepsi genç olan diğer beş altı çocuğun arasında vali en çok bu kızını severdi ve şımartırdı. Bütün sevgisini ve ilgisini kendi çocuklarına hasrettiğinden dolayı Ukifune'ye hep el gibi

---

372. Minamoto Shigeyuki, *Shinkokinshū* 1013:

Balta girmez olsa da Tsukuba ormanları,
Âşık engel tanımaz deler geçer dağları.

Tsukuba, Hitachi bölgesindeki ünlü dağlardan biridir. Burada bu dağdan bahsedilmesinin nedeni Sekizinci Prens'ten dolayıdır. Sekizinci Prens'in asıl adı Hitachi olup Ukifune de onun öz kızıdır. Ancak bu kızın annesi avamdan bir kadın olduğundan dolayı Prens Hitachi, ölünceye kadar bu kızı evladı olarak tanımamıştır. Ukifune de annesi Hitachi valisiyle evlendikten sonra bu valinin üvey kızı olmuştur.

373. *Himegimi*'nin "prenses" gibi bir anlamı olduğundan dolayı oldukça iğneleyicidir.

davranmıştı. Kızın annesi bu duruma hep içerlemişti. Zamanı geldiğinde kocasını ve diğer bütün çocuklarını utandırmak istiyordu. Bunun için de kızını çok iyi biriyle evlendirmeye adeta kendi kendine söz vermişti. Bu konuda hiçbir tereddüdü yoktu. Kızı hem öteki çocuklarından daha güzeldi hem de kanunen valinin kızıydı. Ukifune,[374] yaşı ilerledikçe daha güzel, daha zarif bir genç kız haline gelmişti. Onu fark eden birinin olmaması gerçekten çok üzücü bir durumdu.

Hitachi ailesinin evi ağzına kadar kız dolu olduğu için çeşitli asalet derecelerindeki erkekler şu veya bu kıza olan ilgilerini artık açıkça ortaya koymaya başlamıştı. Valinin karısı o zamana kadar iki üç kız gelin etmiş olmasına rağmen hayattaki en büyük varlığı Ukifune için hâlâ yüksek beklentileri vardı.

Valinin düşük sınıftan biri olduğu söylenemezdi. Ailesinin içinden sarayda çalışan pek çok yüksek rütbeli insan çıkmıştı. Zamanla kendine epey bir servet yapmış olan vali, kendi şanına layık güzel ve gösterişli bir evde oturuyordu. Bütün bunlara rağmen kaba saba yontulmamış bir köylüden hiçbir farkı yoktu. Belki de uzun yıllar Doğu İllerinde çalıştığından dolayı konuştuğu hiçbir söz ağzından doğru çıkmıyordu. Bozuk şivesinin ve genel olarak görgüsüzlüğünün farkında olduğundan dolayı saraydaki yüksek zümrelerle olan mesafesini kasten koruyor, aralarına pek karışmıyordu. Flüt ya da koto çalmaktan hiç anlamıyordu, ama okçulukta kimse onun eline su dökemezdi. Evinin içi herkesin sevip saydığı güzel kadınlarla doluydu. Belki bu insanlar daha iyi yerlere layıktı ama paranın satın alamayacağı bir şey yoktu. Buradaki kadınlar son moda giyinmelerine, zarafetlerine rağmen şiir, roman veya öykü yazmakta pek üstün sayılmazlardı. Kısacası eğlenmek için kendilerine, özellikle de Kōshin geceleri[375] sırasında, zevksiz konular ve uğraşlar seçiyorlardı.

Bu şamatalı yaşam biçimi etrafın dikkatini çektiği için Ukifune, iyi aile çocuğu gençler arasında ünlenmeye başlamıştı. Herkes onu genç ve güzel olduğu kadar başarılı bir kız olarak düşünüyordu. Rakip olarak birbirine karşı kıyasıya mücadele veren talipleri arasında imparatorluk muhafız alayından bir teğmen vardı. Yirmi iki-yirmi üç yaşları civarında, iyi eğitim almış yakışıklı bir gençti. Belki de biraz ruhsuz ve donuk bir insan olduğundan dolayı kiminle arkadaşlık kurmaya kalksa reddedilmiş, hangi dala tutunsa nasibi kurumuştu. Son olarak çareyi Ukifune'ye yamanmakta bulmuştu. Annesi, talipler arasında kızına en iyi gelecek vadeden gencin bu teğmen olduğuna karar vermişti. "Bu delikanlı ötekilerden çok farklı, son derece saygıdeğer bir

374. Bu isim de "yüzen tekne," anlamına gelmekte olup bundan sonraki bölümde Ukifune ismiyle ilgili bir şiir vardır.

375. Her altmış günde bir gelen Köshin gecesinde uyumanın tehlikeli olduğu düşünülürdü. Heian döneminde Çin'den gelen bu inanca göre, herkesin vücudunda üç kurt bulunurdu. Bu kurtlar Köshin gecelerinde uyuyan kişilerin vücutlarından çıkar, bu insanların işledikleri günahları ve sevapları Gök Tanrı'sına bildirirdi. Tanrı da bu insanları ona göre cezalandırırdı. Böyle bir olayın başlarına gelmesini istemeyen insanlar da Köshin gecelerini yazarak, çizerek, sohbet ederek, kısacası eğlenerek geçirirdi.

insan" diyordu anne. Gönül işlerinde tecrübesiz olmamasına rağmen çapkın biri değildi. Evet, kızı güzel olmasına güzeldi ama Ukifune için bundan iyisi can sağlığıydı.

Teğmenin mektuplarını önce annesi alıp okuyor, sonra da uygun gördüğü zamanlarda, dostane mektuplar yazması için kızına telkinde bulunuyordu. Anneye göre her şey hazırdı. Vali öteki kızlarını kayırabilirdi, varsın kayırsındı. Ne fark ederdi ki! Annesi de Ukifune'yi destekleyecek, onun için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacaktı. Ukifune'yi gören birisi onun üstüne başka çiçek koklamak istemezdi. Bu durum, damat adayı teğmen için de geçerliydi. Anne buna yürekten inanıyordu. Düğünü sekizinci ayda yapmayı kararlaştırdılar. Ukifune'nin annesi çeyiz düzmeye başladı. Vali, bir koleksiyon meraklısıydı. Lüzumlu lüzumsuz, eski yeni hiçbir şey anlamadan evinin içini antika zannettiği eşyalarla doldurmuştu. Öyle ki oturacak yer bile yoktu. Anne bunların arasında güzel, lake, kakma işçiliği bulunan mobilya ya da müzik aleti gibi kıymetli ender eşyaları kızı için bir kenara ayırıyor ve kocasına bunların çöp kadar değeri olmadığını söylüyordu. Sonra da ne kadar değersiz eşya varsa öve öve göklere çıkartıyor, bunları öteki kızları için saklamasını telkin ediyordu. Zaten vali bu kadar eşyanın arasında neyin gidip neyin kaldığını anlayacak durumda değildi. Valinin en büyük arzularından biri de kızlarını ünlü birer müzisyen olarak görmekti. Vali bu maksatla İmparatorluk Müzik Okulu'ndan bir hoca tutmuş ve bu hoca kızlarına her gün koto ve biva dersleri vermeye başlamıştı. Kızlarının son derece acemice çaldıkları ilk parçayı duyan vali sevincinden hocanın ayaklarına kapanmış, onu hediyelere boğmuştu. Daha sonra kızlarından birini, bir akşamüstü hocasıyla beraber grubun alacakaranlığında güzel bir parça çalarken duyan valinin gözleri yaşarmış, hıçkırıklar içinde bağıra bağıra kızına övgüler yağdırmıştı. Müzikten anlayan anne için onun bu görgüsüz davranışı affedilecek gibi değildi. Bir de utanmadan kalkmış, "Senin kızında bunun yarısı kadar müzik kabiliyeti bulunsa onu müzik dehası ilan ederdin" diye kadına çıkışmıştı.

Teğmen düğün için sabırsızlanmaya başlamıştı. Sekizinci aya kadar beklemek şart mıydı yani! Düğünü beklerken anne yavaş yavaş fikir değiştirmeye başlamıştı. Kızını vermeye kalkıştığı adamı pek yakından tanımıyordu. Güvenilecek biri miydi acaba? Galiba kocasına danışsa daha iyi olacaktı.

Düğün tarihinin yaklaştığı bir sırada teğmenin aracılarından biri valinin evine uğrayarak Ukifune'nin annesiyle görüştü.

Anne, "Kardeşim, benim derdim bir tane değil" dedi, "Teğmenimiz uzun bir zamandır bekliyor. Böyle önemli bir şahsiyete karşı kabalık edip onu oyalıyormuşum gibi görünmek istemem. Her şey kararlaştırıldı. Fakat kızım babasız büyüdü. Eşim vali, onun öz babası değil. Ona ben hem annelik hem de babalık yaptım. Söyleyin kendisine, lütfen teğmen sakın beni yanlış anlamasın. Öteki kızlarımın babası var. Yarın öbür gün başlarına bir şey gelecek olursa babaları onlara bakar, fakat bir gün ben ölüp gidecek olursam kızımın durumu ne olur?

Ben teğmeni efendi bir insan olarak tanıdığımdan dolayı bu evliliğe herhangi bir şart veya koşul getirmedim. Ama anne kalbi, düşünmeden edemiyorum. Yarın öbür gün teğmen fikrini değiştirecek olursa zavallı kızım sokakta kalır, el âleme rezil olur, öyle değil mi?"

Çöpçatanlık yapan aracı, bu durumu olduğu gibi teğmene iletti. Bunu duyan teğmenin birdenbire nevri dönmüş, suratının ifadesi değişmişti.

"Ne demek yani, şimdi bu kız valinin öz kızı olmuyor mu? İlk defa böyle bir şey duyuyorum. Tamam, bu kız valinin üvey kızı olabilir, ama ben böyle biriyle evlenecek olursam benim gibi mevki ve rütbe sahibi olan bir insanı herkes tefe koyar! Bu iş olmaz, bu iş burada bitmiştir. Ben de size aracılık yapmanız için güvenmiştim. Çok teşekkür ederim, görevinizi layıkıyla yerine getirdiniz. Sizden daha iyisini bekleyemezdim."

Aracı suçlu suçlu "Efendim, size yemin ediyorum ki bundan benim de haberim yoktu" diye yakındı, "Valinin evinde görevli olarak çalışan kadınlardan birini yakından tanıyorum. O kadın bana Ukifune'nin herkesin gözdesi olduğunu söylemişti. Ben de doğal olarak Ukifune'nin, valinin öz kızı olduğunu düşündüm. Bu ahbabıma, valinin üvey kızı olup olmadığını sormaya bile lüzum görmedim. Bunu ima eden herhangi bir şeyi de kimseden işitmedim. Onun güzel, hanım hanımcık bir kız olduğunu, annesinin de onun üzerine titrediğini, sağken kızını hayırlı bir kısmetle baş göz etmek istediğini anlattı bana herkes. Siz de benden elçilik, aracılık yapmamı istediniz, ama ben sizin kızı yakından tanımadığınızı nereden bilebilirdim ki? Bir aracı olarak üzerime düşen her türlü vazifeyi yaptım. Elçiye zeval olmaz, bana yönelttiğiniz suçlamaları kesinlikle kabul edemem."

Aracı gerçekten kurnaz bir insan, iyi bir hatipti.

Teğmenin cevabı hiç de onunki kadar zarif olmadı. "İnsan alacağı kızla evlenmeli, ailesiyle evlenmemeli derler, doğrudur; fakat etrafıma baktığımda herkesin kızla değil, aslında ailesiyle evlendiğini görüyorum. Herkes kızın ailesine bakarak evliliğe karar veriyor. Ben de bu kızla evlenmeye karar verdiğimde açıkçası babasının Hitachi valisini olduğunu düşünmüştüm. Böyle bir evlilik yaparak valiyi arkama alıp pek çok sorunu çözebilirim diye düşündüm. Bu konuda beni hiç kimse yalakalıkla suçlayamaz. Vali bu kızı öteki kızlarından ayrı tutmayabilir. Hatta başkaları için de o kızla veya bu kızla evlenmişim fark etmeyebilir ama gerçekte durum öyle değil. Bu valinin kızlarından biri Minamoto meclis üyesiyle, birisi de Sanuki valisiyle evli. Bu insanlar kayınpederlerinin evine kasıla kasıla girip çıkıyor, çünkü eşleri Hitachi valisinin öz kızları. Bana gelince, Ukifune ile evlendiğimde müstakbel bacanaklarımın beni küçümsemeleri bir yana, kayınpederim olacak Hitachi valisi, beni damadı olarak bile görmeyecektir."

Aracı, çok menfaatperest bir insandı. Ne şiş yansın ne kebap ilkesiyle her iki tarafı da idare etmeye çalışıyordu, her iki taraftan da beklentileri vardı.

"Demek siz mutlaka valinin öz kızlarından biriyle evlenmek istiyorsunuz. Valinin kızları daha çok küçük, ama isterseniz ben size bu konuda da yardımcı olur, dileğinizi iletirim. Büyük kızın adı Himegimi. Babasının gözbebeği diyorlar."

Teğmen kısa bir müddet düşündükten sonra aracıya cevap verdi. "Vallahi dostum ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Evleneceğim diye söz verdikten sonra zavallı kızı böyle yüzüstü bırakıp öteki kardeşini istiyorum demek hiç de hoş bir şey değil. Ama ben size asıl maksadımı çok samimi bir şekilde anlatmak istiyorum. Benim valinin kızıyla evlenmek istememin asıl sebebi, valinin kızları değil kendisi ve onun kişiliği. Vali hazretleri hali vakti yerinde, mevki makam sahibi, kerli ferli bir insan. Böyle bir insanın desteğine ihtiyacım var, hepsi bu kadar. Ben dünya güzeli veya fazilet abidesi olan bir kız istemiyorum. Böyle kızlar her tarafta var. Ben şaşaalı evlilik yapmış üstün zevk sahibi nice insanlar tanırım. Çoğunun iki yakası bir araya gelmemiştir. Böyle bir evlilik yapmaya kalkan insan başına bela alır. Hırslı bir insan değilim, ben güvenli ve beni taşıyabilecek bir evlilik yapmak istiyorum. Hakkımda başkalarının ne konuştuğu beni ilgilendirmez. Sizden ricam, benim evlilik hakkındaki düşüncelerimi gidip valiye anlatmanız. O da benimle hemfikirse, kendi kızlarından biriyle evlenmem niçin mümkün olmasın? Böyle bir şeye kim itiraz edebilir ki?"

Bu görevi üzerine alan aracı, kız kardeşinin uzun zamandan beri çalışmakta olduğu Hitachi valisinin konağına gitti. O zamana dek tanışıklığı olmadığı halde, hiç çekinmeden vali hazretlerinin huzuruna çıktı.

"Efendim, sizinle konuşmak istediğim bazı özel konular var."

"Sizin, evime yaptığınız ziyaretlerinizden haberim var, fakat sizi davet ettiğimi hiç hatırlamıyorum." Valinin bu ziyaretten memnun olmadığı her halinden belliydi.

"Muhafız alayından Teğmen Sakon'un temsilcisi olarak geldim."

Vali böyle bir görüşmeye izin verdikten sonra aracı, konuya nasıl başlayacağını bilemiyormuş gibi iyice sokularak konuşmaya başladı.

"Efendim Sakon uzun bir zamandır sayın eşinizle temas halindeydi. Karşılıklı haberleşerek üvey kızınız Ukifune ve teğmen evlenmeye karar verdiler. Hatta düğün gününü bile seçmişlerdi. Teğmen çok sabırsız bir adamdır. Tam olarak kim olduğunu bilmiyorum ama birisi o sırada teğmene, Ukifune'nin sizin öz kızınız olmadığını, hanımınızın daha önceki bir ilişkisinden doğan çocuğu olduğunu söylemiş. Başkaları için belki fark etmez ama sizin de takdir edeceğiniz gibi, teğmen için bir valinin üvey kızıyla evlenmek hiç de hoş bir durum değil. Soylu bir genç için bir taşra valisinin kızıyla evlenmek demek, genellikle kayınpederin desteğine mazhar olup aile içinde sevilip sayılmak, pırlanta gibi bir değere sahip olmak demektir. Böyle bir imkân söz konusu olduğunda oğlan evi ve kız evi üstüne düşeni yapar, evlilik gerçekleşir. Aksi takdirde böyle bir evliliğin ne anlamı olur ki? Olaya teğmenin açısından bakalım. Teğmen, koskoca bir valinin kızıyla evleniyor. Vali değil onu kendine damat olarak görmek, yüzüne bile bakmıyor ve aşağılıyor. Teğmen de insanların kendisi hakkında böyle ileri geri konuştuğunu duyunca çok üzüldü. Çünkü teğmen, işin başından beri sizin öz kızlarınızdan biriyle evlenmeye karar vermişti. Sizin ne kadar basiretli, yüce bir insan olduğunuz, ailenizin ne kadar sağlam yapıda olduğu sadece bizim değil, İmparator Efendimizin de dilinden düşmüyor. Bu nedenle teğmenimiz size yaklaşabilmek için benden yardım rica etti. Ayrıca çocuklarınızdan birinin sizin öz kızınız olmadığını bilmiyormuş. Öte yandan, yaşları küçük de olsa başka kızlarınız olduğunu da biliyor. Şimdi üvey kızınızla izdivaç fikrinden tamamen vazgeçmiş durumda, fakat öteki kızlarınız hakkında hâlâ ümidini kaybetmiş değil, bu konuda sizden yardım ve anlayış bekliyor. Benden bunu anlatmamı istedi, ben de size aynen naklettim."

"Onun ne yapmak istediğini bana hiçbir zaman ayrıntılı olarak anlatmadılar. İlk önce ilgilenmiş olduğu kız üvey kızımdır ama ben ilke olarak öz-üvey ayırt etmem, hepsine aynı şekilde davranırım. Onun haricinde başka şımarık kızlarımın olduğu da doğrudur. Onlar için elimden gelen her şeyi yapıyorum ama genç ve afacanlar, başa çıkamıyorum. Karım bana Ukifune'ye farklı davrandığımı, onu bir yabancı olarak gördüğümü söylüyor. Bu yüzden kızıyla ilgili hiçbir konuyu benimle konuşmaz. Ben bu gencin Ukifune ile ilgilendiğini duydum ama niçin ilgilendiğini, beklentilerinin ne olduğunu bir türlü öğrenemedim. Ama siz şimdi bana bu genci tanıttınız ve asıl niyetini söylediniz. Onun, kızlarımdan biriyle ilgilenmesi ne

yalan söyleyeyim benim gururumu okşadı. Özellikle içlerinden birisini çok seviyorum. Yani sevmek bir tarafa onun için hayatımı bile veririm. Bir sürü isteyeni oldu, fakat bir türlü karar veremedim. Bu yeni kuşağın düşünce tarzını hâlâ çözebilmiş değilim. Benim iyi bulduğum insanla acaba bu kız mutlu olabilir mi? Böyle bir şeyi söyleyebilmek çok zor. Benim tek istediğim kızımın mutluluğu. Son zamanlarda günlerim onun için uygun olacak iyi, sağlam, güvenilir birini nasıl bulabileceğimi düşünmekle geçiyor. Ben teğmeni tanıyorum. Onun merhum babası generaldi ve gençken askerliğimi onun yanında yaptım. Çok başarılı ve kabiliyetli bir çocuktu. Gençken hep bir gün ben de generalimin çocuğuna yardım edeceğim günleri düşünmüşümdür.[376] Daha sonra ömrüm taşra kasabalarında, başkentten uzak yerlerde geçtiği için bir daha görüşme fırsatı bulamadık. Hakkımdaki iyi düşünceleri beni çok memnun etti. Böyle bir insana ben kızımı niye vermeyeyim? Seve seve veririm. Burada sorun olan eşim. Ben kendi öz kızımı teğmene verdiğim zaman kendilerine haksızlık edildiğini düşüneceklerdir. Ellerinden koca çalmakla suçlayacaklardır beni."

Aracı bu duruma çok memnun olmuştu. Her şey yolunda gidiyordu.

"Efendim bu şekilde endişelenmenize hiç gerek yok. Her şey size bağlı; siz ne derseniz o olur. Teğmenin bütün istediği, babasının elinde el bebek gül bebek büyümüş bir gelin. Babası onu sevdiği müddetçe kızın genç olması mühim değil. Üvey kızınızı düşünmekle ne kadar büyük bir hata yapmış olduğunu anlamış bulunuyor. Hem teğmenimiz yakışıklı genç bir insan. Herkes ondan büyük işler bekliyor. Genç olduğu kadar sağlam, güvenilir, mazbut ve aynı zamanda feleğin çemberinden geçmiş bir insandır. Memleketin her tarafında arazisi vardır. Şimdilik pek fazla kazancı yok ama çok parlak bir istikbali var. Bence böyle bir damat adayı, sonradan görme ailelerin şımarık çocuklarından çok daha iyi. Rahat edersiniz. Gelecek yıl kesinlikle Dördüncü Rütbe'ye yükselecek. İmparator Hazretleri onu kendisine özel kâtip olarak tayin edeceğini söylüyor. Anlayacağınız üzere, benim konuşmalarımda şüpheye mahal bırakacak bir taraf yok. Ayrıca İmparator Efendimiz, onun gibi genç, yakışıklı ve kusursuz bir insanın bekâr kalmasına hayıflanarak ona, 'Evladım, vakit kaybetme! Git kendine güzel bir kız bul, evlen! Sana yardım eden, seni destekleyen arkan olsun. Devlet ricalinde asalet basamaklarını bir bir çıkarken elim her zaman üzerinde olacaktır. Orasını merak etme' diyormuş. İmparatorumuz ondan daha sadık bir kul bulamazlar ve bunu kendileri de çok iyi biliyorlar. Aralarından su sızmıyor. Teğmen ciddi, kabiliyetli, kendini işine adamış fedakâr bir insan. Efendim, böylesine mükemmel bir damat adayı için bence kara-

376. Burada kronolojik bir hata olduğu görülüyor. Aradaki yaş farkını düşünecek olursak Hitachi valisinin gençliğinde Teğmen Sakon'un bebek olması gerekir, ancak yaşlı vali bunu konuyu abartmak için böyle söylemiş olabilir.

rınızı bir an evvel, hatta şimdi verseniz daha iyi olur. Ondan iyisi can sağlığı. Daha şimdiden yüzlerce kayınpeder adayı onun peşinde. Tereddüt ederseniz kaybedersiniz. Bunları söylüyorum, çünkü ben sizin iyiliğinizi düşünüyorum; hem de en içten, en kalpten, en samimi duygularımla."

Büyük bir hatip olan aracının ağzından bal damlıyordu. Böyle övgü dolu sözleri köy ağası gibi dinleyen valinin ağzı kulaklarına varmış, sırıtıyordu.

"Dostum, bu oğlanın parasının olup olmaması benim için mühim değil. İstersem onu paraya boğabilirim. Onu fakruzaruret içinde bırakır mıyım hiç? Ondan önce ölsem bile, zaten bütün malımı mülkümü, arazilerimi, depolarımı, her şeyimi sevgili yavrum Himegimi'ye bırakıyorum. Hiç kimse ona kalkıp bir şey söyleyemez. Benim bir sürü çocuğum var ama bu kız benim göz bebeğim. Ben damadımı meslek hayatında da desteklerim, hatta bakan bile yaparım; yeter ki kızıma benim baktığım gibi baksın, onun gönlünü hoş tutsun! Düğün yaparken borç para alsam bile onun elini cebine attırmam. Yoksa İmparator Efendimize bu kadar yakın olan birisi bana güvenmiyor mu? Düşünüyorum da bir tarafta teğmen, bir tarafta benim kızım. Bundan daha uygun, daha muhteşem bir çift olabilir mi? Ne diyorsunuz dostum?"[377]

Vali sanki söz kesilmiş gibi konuşmuştu. Sevincinden yerinde duramayan aracı, olan biteni anlatmak için ne valinin karısına uğradı ne de kendi kız kardeşine, doğrudan doğruya teğmenin yanında gitti. Görüşmeyi anlatarak her şeyin yolunda olduğunu söyledi. Teğmen çok mutlu olmuştu, ama "Onu bakan yaparım" dediğini duyunca gülümsemeden edemedi. Bu adamın gerçekten cahil köylülerden farkı yok diye düşündü.

"Valinin karısıyla görüştünüz mü? Kadıncağız kızını bana vermeyi iyice kafasına koymuştu. Şimdi millet beni ayıplayacak, hatta beni sahtekârlıkla bile suçlayabilirler." Teğmen, biraz tereddüt içindeymiş gibi görünüyordu.

"Ama teğmenim, lütfen bu kadar ince düşünmeyin. Müstakbel kaynananızın en çok sevdiği kızı aslında Ukifune değil, Himegimi, yani kadının validen olan çocuğu. Ukifune'yi size yönlendirmesinin asıl nedeni, onun en büyük kız oluşu. İlk önce şu büyüğü bir evlendireyim, daha sonra küçüklere sıra gelir diye düşündüğü kesin. Belki evde kalır diye üzülmüş olabilir. Şöyle veya böyle derdine ilaç olarak sizi görüyor."

Annenin en sevgili kızı olarak Ukifune'nin yerini Himegimi'nin alıvermesi teğmene çok tuhaf gelmişti. Fakat o, bu evliliği uzun vadede düşünmek zorundaydı. Bu durum, annenin hoşuna gitmese bile, başkaları uzun yıllar arkasından dedikodu etse bile kendi istikbali için bunu yapması lazımdı. İşini bilen bir genç olduğu için kararını çabuk verdi. Ukifune ile evlenmeyi kararlaştırdığı gece, Himegimi ile gerdeğe girdi. Nikâh gününü bile değiştirmemişti.

---

377. Valinin son ifadesi, gülünç bir etki yaratmak için söylenmiş olabilir.

Bütün bunlardan habersiz olan valinin karısı, Ukifune için yaptığı hazırlıklara devam ediyordu. Evindeki kadınların hepsi, düğün için gayet şık bir şekilde giyinip kuşanarak odaları baştan aşağı döşemişlerdi. Gelin kız Ukifune'nin süs ve makyajıyla bizzat annesi ilgilenmiş, saçlarını yıkayıp taramış, gelinliğini giydirmişti. Kızı aslında teğmenden daha iyi insanlara layıktı. Kızın babası ölmüştü. Ama Sekizinci Prens, sağlığında bu kızı evlat olarak tanıyıp öteki kızlarıyla birlikte büyütmüş olsaydı, bu kızı, biraz iddialı olsa da Kaoru'yla bile evlendirebilirdi. Ne yazık ki durum öyle olmamıştı. Babası kızını tanımamış ve onu ömrünün sonuna kadar gayrimeşru bir evlat olarak aşağılanmaya mahkûm etmişti.

Kadın, daha fazla kafasını böyle acı düşüncelerle meşgul etmek istemedi. Kızı hayatının baharını artık geride bırakmak üzereydi. Kader karşısına bu adamı çıkarmıştı. Damadının ailevi kökeni hiç de fena sayılmazdı. İyi bir rütbesi vardı, kızına sağlam bir teklifle gelmişti. Bu nedenle, kadın kimseye danışmadan onları evlendirmeye kendisi karar vermişti. Üstelik çöpçatanlık yapan aracı, çok iyi bir hatipti. İnsanları ikna etmekte üstüne yoktu.

Ana kız sağa sola koşuştururken saatler yaklaşıyordu. Bu arada vali içeriye girdi ve onlara uzun bir nutuk çekti.

"Sen kendini ne zannediyorsun? Benim arkamdan dolap çevirerek damadımı elimden mi almak istiyorsun? Damadım gibi iyi aile çocuklarının senin kızın gibi tuhaf biriyle evleneceğini mi zannediyorsun? Benim kızlarım çirkin olabilirler, ufak tefek olabilirler ama her ne hikmetse erkekler hep benim kızlarımın peşinde. Sen kafana göre bir şeyler kurup planlar yaptın. Fakat teğmen senin kızınla evlenmek istemiyor. Bunu bana öyle söylediler. Az kalsın gidip başka yerden kız beğenecekken ben de ona 'Bende kız çok, gel beğendiğini al!' dedim."

Bunları söylerken o kadar kabaydı ki karısının duygularını incitebileceğini hiç düşünmemişti.

Şaşkınlıktan küçük dilini yutan karısının sesi soluğu kesilmişti. Oturdu ve ağlamaklı bir şekilde dünyanın ve insanların ne kadar zalim olduğunu düşündü. Daha sonra yerinden kalkarak hemen odayı terk etti.

Soluğu Ukifune'nin odasında almıştı. Bütün bu olanlara rağmen kızı dünyanın en güzel, en zarif, en şirin varlığıydı ve herkesten üstündü. Gözyaşları içinde olan biteni kızın dadısına anlattı.

"Erkekler çok gaddar. Damatlarım arasında kimseyi kayırmayacağım diye kendi kendime söz vermiştim, ama Ukifune'nin kocası için her şeyimi feda etmeye hazırdım. Ama onun yaptığı şu terbiyesizliğe bak. Sırf babası yok diye gül gibi kızı suratıma fırlatıyor ve gidip benim yeni yetmeyle evleniyor. Bu erkekler çok ruhsuz. Onunla bir daha ne görüşmek ne de sesini duymak istiyorum. O kocam denecek orman kibarı bunu kendine büyük bir şeref zannediyor. İşte bir tarafta teğmen, bir tarafta kocam. Al birini vur ötekine. Tencere yuvarlandı kapağını buldu. Benim

daha başka söyleyecek sözüm yok. Şu evden bir kurtulsam türbelere mum yakacağım."

Bunu duyan dadının da tepesi atmıştı. Niçin aynı şekilde küçük kıza hakaret etmiyorlardı? "Aman hanımım lütfen! Boş verin, inceldiği yerden kopsun. Bunlar kadından ne anlar? Teğmen dediğin adam da zaten hâzâ odun! İsabet oldu. Bizim kızımız daha iyi, daha kibar, kadın ruhundan anlayan beyefendilere layık bir insan. Geçen gün komutan Kaoru'yu ilk kez Uji'de gördüğümde ömrüm uzadı sandım. Düşünün bu insan kızınızla ilgileniyor. Niçin onu kabul etmeyelim bu adamın yerine? Edelim ki kader ve adalet yerini bulsun."

"Sen aklını kaçırdın galiba! Onun ne fikirde olduğunu herhalde bilmiyorsun. Yıllardan beri sıradan kadınlarla evlenmem diyor. Onun ilgileneceği kadının olağanüstü biri olması lazım. Konuşulanları duymuyorsun. Prens Hotaru da dahil olmak üzere, Kōbai ve Yūgiri Hazretleri kızlarının alması için onun ayaklarına kapandılar. Ama ne oldu? Kaoru hepsini postaladı. Sonra gitti Yüce İmparatorumuzun öz kızı olan prenseslerden biriyle evlendi. Ne için? Ona yatağında kadınlık yaptırmak için mi? Hayır efendim, koskoca prensese şimdi validesine hizmetçilik yaptırıyor. Karısını ancak annesini ziyaret ettiğinde görüyor. Şüphesiz ben de kızımın öyle bir eve gelin girmesini isterim, ama büyük başın derdi büyük olur. Herkes şimdi Ukifune'nin kız kardeşine bakıp onun İmparator'un oğlu ile evlendiğine imreniyor ama Nakanokimi'nin de kendine göre dertleri var. Güvenilecek tek erkek, tek kadınla yetinmesini bilen erkektir. Ben bunu kendi tecrübelerimden biliyorum. Uji'de oturan Sekizinci Prens, son derece beyefendi ve duygusal bir insandı, fakat bana bir paryaymışım gibi muamele etti. Ne kadar ıstırap çektiğimi sana anlatamam. Kocam olacak vali, aslında çok çirkin, kaba saba, yontulmamış bir insan, ama bana hiç ihanet etmediği için yıllarımız böyle sessiz sedasız geçti gitti. Bu akşam bana yaptığı şey yenilecek yutulacak cinsten değil, ama beni kıskandıracak bir olay da değil. Ne zaman kavga etsek hep herkesin gözünün önünde oldu. O koskoca kâşâneleri, içinde yaşayan bakanları, prensleri, soyluları ve yaşayış tarzlarını görerek onlara imrenebilirsin. Ben imrenmiyorum, öyle insanlarla yaşayamam. Davul dengi dengine çalar. Onlar kendi sınıflarına uygun olan insanlarla mutlu oluyorlar, bizim gibi sıradan insanlarla değil. Bu dünyada mevki, makam ve asalet yine de önemli diyorum. Bunun tersini söyleyen yalan söyler. Kızım benim toplumsal mevkiim yüzünden acı çekiyor. Bu nedenle kızımı iyi birileriyle baş göz etmeye çalışıyorum. Onun için öyle bir şey yapmalıyım ki ömrünün sonuna kadar kimsenin alay konusu olmasın zavallı kızım.

Vali, kendi hazırlıklarıyla meşgul olduğu halde karısının dadıyla konuştuğunu görünce gelip onların tepelerine dikildi. "Nedimelerinden bir kısmını Himegimi'ye versene. Sizde çok güzel kızlar varmış. Ukifune için hazırladığın o yatak

perdelerini de ben alacağım. İşimiz acele, yenilerini yaptırmaya vaktim yok. Onlar şimdilik idare eder."

Vali bunları söyledikten sonra oturma odasına daldı. Hop oturup hop kalkarak tekrar etrafa emirler yağdırmaya başladı. Karısının dikkatli bir şekilde zevkle dayayıp döşediği tertemiz odalara eline ne geçerse dolduruyordu. Bir anda odanın içi paravanlardan, dolaplardan, sehpalardan geçilmez oldu. Etraf panayır yerine dönmüştü ama vali bütün bu olanları gururla seyrediyordu. Karısı sinirden kudurduğu halde yine de ağzını açıp bir kelime etmedi. Ukifune de içerideki odalardan birine çekilmişti.

Vali, karısına dönerek, "Aklından geçeni biliyorum" dedi. "Ama Himegimi yalnız benim değil senin de kızın. İnsan hiç böyle öz kızına sırt çevirir mi? Ama neyse, annesinden yardım almaksızın kendi işlerini halleden nice kızlar var dünyada."

Vali ve Himegimi'nin dadısı öğleden beri kızı giydirip kuşatmakla meşguldü. Sonuç hiç de fena sayılmazdı. Himegimi, 15-16 yaşlarında, küçük, tombul bir genç kızdı. Gür saçları topuklarına kadar iniyordu. Vali, "Babasının bir tanesi!" diyerek onun saçlarını gururla okşarken, "Kızım, düşünüyorum da kendimi biraz suçlu hissediyorum. Annenin öteki kızı için düşündüğü damadı elinden aldık. Ama çocuk çok iyi, böyle iyi bir fırsatı kaçıramazdık. Bütün şehir bu çocuğun peşinde. Erken davranmasaydık birileri kapardı. Böyle bir şeye izin vermek istemedim" dedi. Valiyle damadın arasını bulan aracının ne mucizeler yarattığı belli oluyordu.

Teğmen hayatından memnundu. İstikbalini güvence altına almıştı. Vali, çok zengin bir adamdı. Ukifune ile kararlaştırdığı düğün gününü değiştirmeye bile lüzum görmeden, aynı gece Himegimi ile gerdeğe girdi.

Anne ve dadı, hiddetten kuduruyordu. Zavallı Ukifune'nin yersiz yurtsuz, vatansız bir insandan farkı yoktu.

Anne son çareyi Prens Niou'nun başhasekisi Nakanokimi'ye mektup yazmakta buldu.[378] "Ortada hiçbir sebep yokken mektup yazmamın size saygısızlık olacağını düşünerek şimdiye kadar böyle bir şey yapmadım. Fakat son gelişmeler kızımın hayatını hem derinden etkiledi hem de çok zorlaştırdı. Onun bir müddet evimden uzakta bir yerde kalması lazım. Şayet kızımı, kimseye göstermeden evinizde bir yerde belli bir zaman misafir edebilirseniz gerçekten çok sevinirim. Ben zavallı bir kadın olduğum için onun bazı ihtiyaçlarını karşılayamıyorum. İnsanın başına kötü bir olay gelmeyegörsün, arkası durmuyor. Gökten bela yağıyor. Sizden başka tutunacak dalım kalmadı."

---

378. "Esas eş" ya da "birinci eş" anlamına gelen *kitanokata* (haseki) sözcüğü kaynak metinde ilk kez geçmektedir.

Anne bu mektubu gözyaşları içinde yazmıştı. Nakanokimi üvey annesinden gelen mektubu okuyunca çok etkilendi ama neye karar vereceğini bilemiyordu. Merhum babası Prens Hachi'nin ölünceye kadar tanımayı reddettiği bu kızını yanına alması acaba ne kadar doğru olurdu? Ancak dara düşmüş, yardıma ihtiyacı olan bu kardeşine yardım etmemek fikri onun vicdanını sızlatıyordu. Öte yandan ona yabancıymış gibi davranacak olursa babasının hatırasına karşı saygısızlık etmiş olacaktı. Ne yapması gerekiyordu?

Kararsızlık Nakanokimi'yi altüst etmişti. Tayū'yu çağırıp onun fikrini sordu.

"Hanımım, ne söyleyeceğimi bilemiyorum ama kadıncağız size böyle bir mektup yazdığına göre herhalde kendine göre nedenleri olmalı. Lütfen ona, sizin soğuk ya da vefasız olduğunuzu düşündürecek bir cevap yazmayın. Şimdiye dek, metreslerden olan çocuklar ve nikâhlı annelerden doğanlar hep yan yana büyüyegelmişlerdir. Aslında merhum babanız bu kıza karşı çok büyük haksızlık etti. Böyle yapmamalıydı."

Prenses sonunda cevabını gönderdi. "Konağın batı kanadında Ukifune'nin saklanabileceği bir yer var. Belki biraz rahatsız olabilir ama bu kadarcık rahatsızlığa tahammül edebilecek olursa başımın üstünde yeri var. Buyursun gelsin."

Anne bu mektubu alınca sevincinden uçmuştu. Hemen hazırlanıp kızıyla birlikte evden ayrıldılar. Ukifune biraz düşününce başına gelen talihsizliğe sevinmeye başlamıştı çünkü bu sayede kız kardeşiyle daha samimi olma imkânı bulacaktı.

Vali, damadını en görkemli şekilde ağırlamaya kararlıydı; fakat bu ihtişamı nasıl yaratacağını bilemiyordu. Etrafı Doğu İllerinden gelen ipek halı ve kumaşlarla süsletti. Ziyafet sofrası ise çok gürültülü ve şamatalı geçti. Masalar yemeklerle dolup dolup taştı. Teğmenin hizmetçileri yaşadıkları bu muhteşem şölenden çok etkilenmişlerdi. Teğmenin kendisi ise hem memnun olmuş hem de çok gurur duymuştu. Valinin sevgisini kazanmaya çalışmakla ne kadar akıllıca bir iş yaptığını bir kez daha anlamıştı. Ukifune'nin annesi, eşinin isteklerine boyun eğmiş sessizce acı çekiyordu, çünkü bu tür şölenlere valinin eşi olarak katılmaya mecburdu. Bu oda teğmene, şu oda hizmetçilerine derken koskoca konakta boş olan tek bir oda bile kalmamıştı. Belediye meclisi üyelerinden genç Minamoto doğu kanadında kalıyordu. Burayı valinin oğulları doldurmuştu. Himegimi, Ukifune'nin oturduğu batı kanadını işgal ettiğinden dolayı zavallı Ukifune geceyi konaktaki koridorlardan birinde geçirmek zorunda kaldı.

Nakanokimi, valinin karısının aklına işte böyle çaresiz bir zamanda gelmişti. Zavallı Ukifune güçlü akrabaları olmadığından evde devamlı aşağılanıyor ve taciz ediliyordu. Bu nedenle, Ukifune'ye karşı zerre kadar sorumluluk hissetmemiş bir babanın kızına mektup yazıp ondan üvey kız kardeşi için yardım dilemek valinin karısı için o kadar kolay olmamıştı.

Ukifune'nin dadısı ve birkaç genç nedime onlarla birlikte geldi. Konağın kuzeybatı kanadında onlar için hazırlanan oda evin içindeki koşuşturmalardan uzak, sakin bir yerdeydi. Prenses Nakanokimi babası sağken yıllarca Ukifune'nin annesinden ayrı yaşamış olsa bile birbirlerine tamamen yabancı sayılmazlardı.[379] Nakanokimi kucağında çocuğuyla misafirlerini büyük bir içtenlikle karşıladı. Valinin karısı devamlı farklı bir ortamda yaşadığı için prensesi çok cazip ve candan bulmuştu. Ama bu duygularının içinde yine de gizli bir kıskançlık saklıydı. Acaba kendisi merhum Prens Hachi'nin öteki karısından çok daha aşağılarda olan birisi miydi? Hayır, kesinlikle öyle değildi. Prens Hachi'nin ona karşı soğukluğu evinde önceleri hizmetçi olarak çalışmasından kaynaklanıyordu. Bu aşağılamanın başka bir izah şekli olamazdı. Bu yüzden kızı için Nakanokimi'den bir şeyler rica etmek onun için pek o kadar olmamıştı. Etrafa kızın burada inzivaya çekileceği haberi verildiğinden dolayı hiç kimse onun ziyaretine gelmemişti. Anne orada kaldığı birkaç gün içinde konağı ve orada yaşayan insanları yakından inceleme fırsatı bulmuştu.

Bir gün, Niou onların kalmakta olduğu kuzeybatı kanadından geçerken valinin karısı merakını yenemeyerek bu ev sahibini görmek için iki kapının arasındaki incecik boşluktan dışarıya baktı. Bu yakışıklı insan ona pırıl pırıl tomurcuklarla süslü bir kiraz ağacını anımsattı. Niou'nun etrafı dördüncü ve beşinci dereceden rütbeli saraylılarla çevriliydi. Bu insan yıllardan beri kahrını çektiği

379. Ukifune'nin annesi Nakanokimi'nin annesinin yeğenidir.

kocasından hem görünüş hem de davranış olarak daha üstün bir insandı. Ne kadar kaba saba olsa da kocasını o zamana kadar reddetmemiş ve bundan sonra da reddetmeyecekti. Nakanokimi'nin kâhyaları konakta yaşanan çeşitli sorunları konuşup tartışmak için gelmişlerdi. Beşinci dereceden genç saray adamları arasında tanımadığı pek çok kişi vardı. Ayin ve Festival İşleri Bakanlığında kâtip olarak çalışan üvey oğlu saraydan bir yazı getirmişti, fakat henüz onu prense doğrudan takdim edecek kadar kıdemli değildi. "Onun bu kadar yakınında olmak ne büyük bir şeref ne büyük bir mutluluk!" diye düşündü kadın. Öte yandan, Niou gibi dışarıdan çok ihtişamlı görünen bir insanın, Prenses Nakanokimi'ye mutsuzluk getirdiğini de düşünmekten kendini alamıyordu. Bu insanı daha yakından tanıması lazımdı. Çocuğunu kucağına aldığında yüzü ve tavırları öyle asildi ki, yılda bir bile olsa yaz ortasında yan yana gelen iki yıldız[380] gibi onunla birlikte olmak için can atmayacak kadın düşünemiyordu. Prenses Nakanokimi bu sırada bir perdenin arkasındaydı. Niou perdeyi bir kenara iterek onunla yüz yüze konuşmaya başladığı zaman ikisinin de birbirini tamamlayan mükemmel bir çift olduğunun farkına varmıştı. Valinin eşi eski kocası Sekizinci Prens Hachi'nin ne kadar yalnız ve zavallı bir hayat geçirdiğini hatırladı ve kendi kendine "Prens var, prens var! Prensten prense fark var" diye mırıldandı.

Niou ve Nakanokimi çocuğu nedimeler ve genç hizmetçilere bırakarak yatak odasına çekildiler. Niou'yu görmek için gün boyunca akın akın ziyaretçi gelmişti ama o kendini iyi hissetmediğini söyleyerek akşama kadar yataktan çıkmadı. En küçük ayrıntılarda bile gözlemlediği zarafet valinin eşini çok şaşırtmıştı. O zamana dek kendisini hep ince zevkler keşfetmek için adayan bir insan olarak düşünmüştü ama konağa geldikten sonra bu konuda solda sıfır olduğunu anlamıştı. Sıradan insanlar zevk konusunda kendilerini ne kadar geliştirmeye çalışırsa çalışsın belli bir noktadan sonra daha ileriye gidemiyorlardı. Fakat yine de şanslı sayılırdı, burada gördüğü en iyilerin arasına karışacak bir kızını bırakıyordu arkasında. Vali olan kocası kendi öz kızları hakkında ne kadar iddialıysa, o da en azından kocası kadar Ukifune hakkında iddialı olmalıydı. Kuşkusuz valinin malı, mülkü, zenginliği, siyasi mevkii vardı ama Ukifune'nin de güzelliği vardı. Pes etmemeliydi, dayanmalıydı. Bütün gece kızının geleceğini düşünmekten gözüne bir damla uyku girmedi.

Niou uyandığında güneş çoktan doğmuştu. Etrafındakilere "İmparatoriçe yine rahatsızlanmış, gidip görmem lazım" dedikten sonra saray üniformalarını giymeye koyuldu. Valinin eşi yine merakının esiri olmuştu ve aynı kapı aralığından dışarıyı gözetlemeye başladı. Saray kıyafetleri içinde Niou'nun emsalsiz bir görü-

380. Tanabata Festivali: Yedinci ayın yedinci gününde *vega* (nesr-i vaki) ve *altair* (nesr-i tair) yıldızlarının yan yana geldiği zaman yapılan festival.

nümü vardı. Oturduğu yerde çocuğuyla oynarken dışarı çıkmaya çok isteksiz görünüyordu. Hafif bir kahvaltı yaptıktan sonra odasından ayrıldı. Refakatçi muhafızlar koğuşlarından çıkmış, onu bekliyordu. Aralarında, çizgili üniforması üzerine kılıç kuşanmış oldukça iyi kıyafetli bir muhafız vardı. Ötekilerden daha ılımlı ve yumuşak bir görünüm sergilese de prensle kıyaslanamayacak kadar basitti.

Kadınlar kendi aralarında konuşuyordu.

"Hitachi valisinin damadı işte bu teğmen. Aslında o evimize yeni misafir gelen kızla evlenecekti ama son dakikada fikrini değiştirip valinin öz kızlarından birine yamanmayı tercih etmiş. Bu hareketi onu herkesin gözünde çok küçülttü."

"Bize gelen kadın misafir bu konuda hiçbir şey söylemedi ki."

"Sen bizi ne zannediyorsun kızım! Bizim de her tarafta elimiz kolumuz, hafiyelerimiz var."

Konuşmaları hikâye gibi dinlemekte olan valinin eşi bu sözleri duyunca birdenbire şaşırmış, kulak kesilmişti. Demek o dönek teğmen bu adamdı! "Onu adam yerine koymakla ne kadar büyük aptallık etmişim! Bu adam benim seçeceğim damadın tırnağı bile olamaz. Yazıklar olsun!" diye kendi kendine hayıflanmaya başlamıştı valinin eşi.

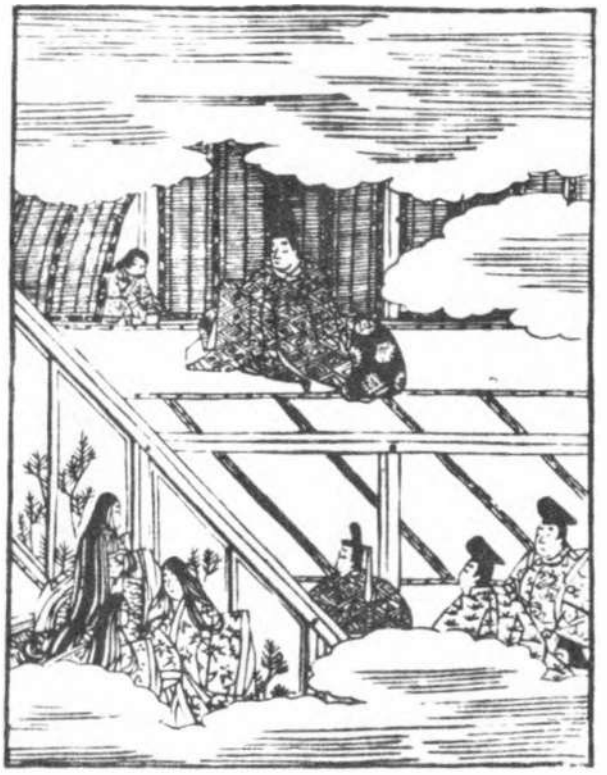
Yerde dört elle emeklemeye çalışan küçük prens paravanın altından dışarıyı gözetlemeye çalışıyordu. Niou geri dönüp onu bir kez daha havaya zıplattı ve etrafındakilere dönerek şöyle dedi: "İmparatoriçemizi sağlığı düzelmiş olarak görecek olursam hemen eve dönerim. Yoksa sabaha kadar sarayda kalmam gerekebilir. Evimden bir akşam için bile olsa uzaklaşmak istemiyorum ama ne yapayım böyle davranmaya mecburum."

Valinin eşi Niou oradan çıkıncaya kadar uzun uzun dışarıyı seyretmeye devam etti. Prens oradan ayrıldıktan sonra bir yalnızlık çökmüştü kadının üstüne.

Hemen kalkıp kendilerine sığınma hakkı veren Nakanokimi'nin yanına gitti ve Prens Niou'yu öve öve bitiremedi. Nakonokimi ise, onun taşralı kadınlara özgü bu davranışını çok yadırgamış ve gülümsemekten kendini alamamıştı.

"Annen öldüğünde sen daha küçücük bir çocuktun. Baban da dahil hepimiz bu çocuğun hali ne olacak diye endişeleniyorduk. İyi bir burçta doğduğun için şanslıydın. İşte bu nedenle kuş uçmaz kervan geçmez dağlarda büyüdüğün halde hanım hanımcık bir kız oldun. En büyük şanssızlığımız kız kardeşini gencecik yaşta kaybetmemiz oldu. Büyük bir facia idi..."

Bunları söylerken valinin eşi gözyaşlarına boğulmuş, Nakanokimi'nin gözleri de buğulanmıştı. "Hayat insanlar için acı sayfalarla dolu" dedi Nakanokimi. "Benim için de öyle oldu ama ben hiç ümidimi kaybetmedim. Hayatla uzlaşmayı, tevekkülle yaşamayı öğrendim. Benim için her şeyden değerli, her şeyden önemli olan insanlardan daha uzun yaşamak varmış kaderimde. Bu yüzden annemi tanımak hiç nasip olmadı bana. Fakat kız kardeşimin ardından döktüğüm gözyaşları

dinmek bilmiyor. Kaoru gibi sözünün eri, duygularından emin bir general onu çılgınlar gibi severken kız kardeşim niçin canına kıymak zorunda kaldı? Bunu anlayamıyorum..."

"Ama o adam biraz kendini fazla beğenen birisi değil mi? Hele şu sıralarda İmparator'un ona özel ilgi gösterdiğini düşünecek olursak... Kız kardeşin sağ olsaydı bile eminim onların arasına hemen öteki prenses girerdi."

"Doğrusu ben de çok merak ediyorum bu konuyu. Sağ olsaydı belki de benimle aynı kaderi paylaşırdı ve el âleme alay konusu olurdu. Galiba haklısın; belki de ölüp kurtulduğu iyi oldu. Ama bence Kaoru hâlâ ıstırap çekmeye devam ediyor; çünkü kız kardeşim onu hiçbir zaman yanına yaklaştırmadı. Buna rağmen, işin garibi, general kız kardeşimi bir türlü unutamadı. Ayrıca babamın vefatından sonra yapılan bütün cenaze ayinlerini de hiçbir maddi külfetten kaçınmayarak o gerçekleştirdi." Nakanokimi bununla yetinerek Kaoru ile olan ilişkilerinin sorunlu olan kısımlarından söz etmedi.

"Duyduğum kadarıyla Kaoru, zavallı kız kardeşinin ölümünden sonra Uji Tapınağı'ndaki rahibeye benim kızımla evlenmek istediğini söylemiş. Bunu söylemek bana düşmez ama ortada 'o mor açan sümbüllerin'[381] konusu var."

Anne, gözyaşları içinde Ukifune'in sorunlarını anlatmaya devam etti. Ayrıntılı olmasa da Nakanokimi'nin, bu olayı duymuş olabileceğini düşünerek, üvey

381. Bkz. Bölüm 5, dipnot 81.

baba ve teğmenin, kızına yaptığı tüm haksızlıkları üstü kapalı bir şekilde anlatmaya çalıştı.

"Ben sağ olduğum sürece şöyle veya böyle durumu idare edebileceğimi zannediyorum. İyi kötü birbirimize destek oluruz. Ama ya ben ölür de kızımı arkamda bırakacak olursam ona kim bakar? İşte beni üzen konu bu. Bu yüzden yavaş yavaş ona koca bulma sevdasından vazgeçmem gerektiğine inanmaya başladım. Galiba en iyisi, onu dağdaki manastırlardan birine verip rahibe yapmak."

"Evet, hayat gerçekten çok acı. Bizim, aileden geriye kalan insanlar olarak hakaretlerle, aşağılamalarla dolu bir dünyada yaşamayı öğrenmemiz lazım. Kız kardeşim ve ben manastıra gitmedik, çünkü babam onun yerine bize çılgın dünyadan uzakta kendi başımıza yaşamayı öğretti. Kaderin cilvesine bakın ki şu anda şehrin ortasındayım ve şu garip evlilik hayatımı sürdürmeye çalışıyorum. Ama neyse, siz yine de manastır fikrini kafanızdan çıkartın. Doğrusu onun gibi güzel bir kızı o iğrenç simsiyah kıyafetler içinde görmeyi hiç istemem."

Nakanokimi'nin büyük bir dikkat ve ciddiyetle yaptığı bu konuşma valinin eşini rahatlatmıştı. Kadın aslında artık genç sayılmazdı fakat özenle seçtiği mütevazı giyim kuşamı bile onun çok zevk sahibi bir insan olduğunu ortaya koyuyordu. Şişmanlığa karşı olan eğilimi de inkâr edilemezdi. Kim bilir belki de Hitachi valisinin gönlünü çalan aslında ondaki bu cömert orantılardı.

"Saygı değer babanız sağlığında kızıma hiç iltifat edip onu kollamadı, belki de bu yüzden herkes ona parya muamelesi yaptı. Fakat senin söylediklerin hem yüreğime su serpti hem de eski acılarımı unutmama yardım etti." Nakanokimi'ye yıllar içerisinde yaşadığı yerleri, ıssız bölgeleri, Ukishima[382] gibi uzak diyarları anlattı. "İşte böyle kızım. Bütün bunları sana niçin anlattığımı sanıyorsun? Oralarda 'Onulmaz gam yüküyüm, yapayalnız köşemde',[383] bu yüzden anlatmak istedim sana bunları. İnin cinin top oynadığı, konuşacak tek canlı kul bulunmayan Tsukuba'nın eteklerinde yaşamanın ne demek olduğu hakkında sana bir fikir vermek istedim. Burada senin dostluğundan ve yakınlığından o kadar büyük zevk duyuyorum ki hiç yanından ayrılmak istemiyorum. Ama böyle bir şey yapacak olursam evde beni bekleyenler kıyameti kopartacaklardır. Onun için hiç huzurum yok. İnsanın toplumsal konumunu kaybetmesinin ne demek olduğunu benim kadar hiç kimse iyi bilemez. Bu yüzden kızımı sana emanet ediyorum ve daha fazla da bir şey söylemeyeceğim."

Valinin eşini rahatsız eden dertler listesi uzadıkça uzuyordu. Nakanokimi kız için belki bir şeyler yapmanın mümkün olabileceğini ciddi ciddi düşünmeye başlamıştı. Ukifune en azından sessiz, sakin, aklı başında, çok cazip ve hoş bir kız-

382. Günümüzde Miyagi ili sınırları dahilinde olan bu yer Shiogama'nın yakınındadır.
383. Bkz. Bölüm 48, dipnot 297.

dı ama utangaç da sayılmazdı. Etraftaki nedimelerin kılı kırk yaran bakışlarından çok büyük rahatsızlık duymuştu. Bu kadınların Nakanokimi'ye bildirdiği kadarıyla böyle bir kız asla zekâ yoksunu olamazdı. Üstelik konuşma tarzı da inanılmaz derecede Oigimi'yi andırıyordu. Kaybettiği kız kardeşi Oigimi'nin bir resmine sahip olabilmek için General Kaoru yanıp tutuşuyordu. Keşke Oigimi'nin yerine Ukifune'yi ona gösterebilseydi.

Tam o sırada biri dışarıda bağıra bağıra konuşmaya başlamıştı. "Dikkat! General Hazretleri geliyor, General Hazretleri geliyor!"

Hemen perdeleri düzelttiler.

"Müsaade ederseniz ona bir bakmak istiyorum" dedi valinin karısı. Herkes onun çok yakışıklı bir erkek güzeli olduğunu söylüyor ama kim olursa olsun Prens Niou kadar yakışıklı olamaz."

"Orasını bilemiyoruz" diye cevap verdi kadınlar. "Aralarında seçim yapmak çok zor."

"İkisi yan yanayken" dedi Nakanokimi, "Kocam onun yanında sönük kalıyor; ama onları ayrı ayrı gördüğünüzde hangisinin daha yakışıklı olduğuna karar vermek imkânsız. İnsanları sadece dış görünümlerine göre, bu yakışıklı bu çirkin diye değerlendirmek çok sinir bozucu. Hem böyle karşılaştırmalar yapmanın ne anlamı var ki."

"İşte öylesine konuşuyoruz" dedi kadınlardan biri gülerek. "Hanımımız belki biraz ön yargılı davranabilir ama yakışıklılık konusunda prensimizin eline su dökecek insan daha anasından doğmadı."

Tam bu sırada içeriye General Kaoru'nun arabasından çıktığı haberi geldi. Fakat yolu açmak için etrafını saran muhafızlardan dolayı onu görmek mümkün değildi. Aradan biraz zaman geçince sonunda onu görebilmişlerdi. Söylenenler doğruymuş diye düşündü valinin karısı, o sadece sıradan bir yakışıklı erkek değil zarafeti, asaleti olan birisiydi. İnsan, onun yanında kendini çok avam hissediyordu. İster istemez eli alnına gitti kâküllerini düzeltti.

Saraydan eve dönmekte olduğundan etrafında kalabalık bir muhafız gurubu vardı.

Kaoru konağa Nakanokimi ile görüşmek için gelmişti.

"Dün akşam İmparatoriçe Hazretleri'nin hasta olduğunu öğrendim. Çocukları yanında olmadığından dolayı prensin yerine yanında ben kaldım. Üstelik bu sabah da saraya çok geç geldi. Bundan böyle onun bu hatalarından dolayı galiba sizi sorumlu tutacağız" dedi Kaoru.

Nakanokimi ona çok kısa bir yanıt verdi. "Onun yerine sarayda kaldığınızdan dolayı çok teşekkür ederim."

Niou'nun sarayda olduğunu bildiği bir zamanda geldiğine göre aklında Nakanokimi'ye söyleyeceği bir şeyler olduğu kesindi. Konuşmaları her zamanki gibi

samimi, içten ve sevgi doluydu. Hangi konudan bahsederse bahsetsin hiçbir zaman incitici olmuyor, tam tersine konuşmalarının arasına geçmişten bir şeyler katıyor, özlemle eskileri yad ediyor, evliliğinden duyduğu memnuniyetsizliği dile getiriyordu. Nakanokimi bu insana gerçekten hayret ediyordu. Nasıl oluyordu da aradan o kadar zaman geçtiği halde kız kardeşini hatırlıyordu? Yoksa gösterdiği bu sebatın arkasında başka bir niyeti mi vardı? Acaba başlangıçta kız kardeşinin yokluğunu çok ağır hissettiği için şimdi de hâlâ onu unutmadığını kanıtlamaya mı çalışıyordu? Fakat duygu ve davranışlarında o kadar açık ve içtendi ki onun çektiği acının gerçek olduğunu anlamaması için Nakanokimi'nin taş yürekli olması gerekirdi. Derin bir iç geçirdi. Kaoru'nun ne kadar ıstırap çektiği belliydi. Nakanokimi isterse onun çektiği acılardan birazını belki hafifletebilirdi. Bu düşünceyle ona, kız kardeşinin küçük bir heykelini yaptırmak istediği günlerden bahsetti. Evet Kaoru ona Uji'deki eve Oigimi'nin bir heykelini yaptırmak istediğini söylemişti ve Nakanokimi de Kaoru'ya Oigimi'nin cansız suretini yaptırmak yerine onun yaşayan örneğiyle ilgilenmesi gerektiğini belirtmişti. Hemen arkasından Kaoru'ya, "Size bahsettiğim ablamın kopyası olan o kız şu anda konakta benimle birlikte" dedi ve başka bir şey söylemedi.

Bu inanılmaz bir haberdi. Hemen kızı görmek istedi fakat konuyu saptırmamak için dilini tuttu ve başka şeylerden bahsetti.

"Şimdiye kadarki dualarımın kabul edilmesini çok isterim ama sizin bulduğunuz bu yeni tanrıçaya ne kadar güvenebilirim? Ondan uzak dursam iyi olur. Tanrıçasız bir tapınağa boşu boşuna yapacağım her tavaf beni ancak dinden çıkarır."

Nakanokimi "Eh, ermiş olmak kolay değil!" diyerek güldüğünde Ukifune'nin annesi onları duymuştu. Kızın ne kadar da edalı bir sesi vardı.

"Belki haklısınız ama lütfen annesine söyleyin bu kızı mutlaka görmek istiyorum. Sizin de bildiğiniz gibi geçmişte de benim başıma böyle bir olay gelmişti. Onu o kadar görmek istediğim halde çok az görüşebilmiştik." Kaoru bunları söylerken gözyaşlarını tutamayarak medet umarcasına hemen şiirine başladı.

"Kız onun kopyasıysa, ben ondan ayrılamam,
Nazar boncuğum olsun, derdime deva bulam."[384]

Nakanokimi ona cevap verdi.

"Nazar boncuğum dersen, hafife alamazsın,
Hem başına taç edip hem suya atamazsın."

384. Nazar boncuğu olarak çevirdiğimiz Japonca sözcük *nademono*'dur. Bunlar aslında küçük oyuncak bebekler olup, dokunulduğunda insanlardaki kötülük ve günahları bedenlerinde topladıklarına inanılırdı. Arınma törenleri sırasında bebeklere dokunulur sonra da günahları alıp götürmesi için nehrin akan suyuna bırakılırlardı.

"Hayır, sana güvenemem, eline dokunan çok.[385] Zavallı kız için üzülüyorum."

"Sonunda hangi limana sığınacağımı siz benden daha iyi biliyorsunuz. Lütfen bilmiyormuş gibi davranmayın. Ben nehirler üstünde bir batıp bir çıkan ak köpükler gibiyim.[386] Suya atmakla ilgili sözlerin tam da benim için söylenmiş. Bu köpük nerede huzur bulacak?"

Ortalık kararmaya başlamıştı. Nakanokimi'nin ilgilenmesi gereken konukları vardı. "Şu anda evimde kalan misafirler var. İlgilenmezsem ayıp olur. Bu akşam sizi evinize erken yolcu etsem bir mahsuru var mı acaba?"

"Ne münasebet! Hiçbir sakıncası yok. Yalnız sizden ricam benim duygularımın gelip geçici bir kapris olmadığını ona iletmeniz. Ben yıllarca bu hayalle yaşadım. Lütfen bu konuda kıza ketum olmasını telkin edin. Ben böyle gizli kapaklı işlere alışkın bir insan değilim. Her şeyi yüzüme gözüme bulaştırabilirim. Hiç değilse o öyle yapmasın."

Bu ricasını ilettikten sonra Kaoru oradan ayrıldı.

Valinin karısı Kaoru'ya tek kelimeyle hayran olmuştu; ne kadar mükemmel bir insan diye düşündü. İçinden onu öve öve bitiremedi. Kaoru fikrini aklına ilk önce Ukifune'nin dadısı Bennokimi sokmuştu, hem de defalarca ondan bahsetmişti. Fakat her defasında böyle bir ihtimali hayal bile edemediğini söyleyerek konuyu kapatmıştı ama bugün o insanı gözleriyle görmüştü. Kızımı, bu Çoban Yıldızı göklerden yere inene kadar bekleteceğim. Dünya güzeli evladımın avamdan birinin malı olmasına izin veremem. Bütün hayatımı taşra kasabalarında, barbar köylülerin arasında geçirdiğim için eski damat adayı Teğmen Sakon'u bulunmaz Hint kumaşı zannetmiştim diye düşündü. Şimdi ise böyle bir düşünce suçu işlediğinden dolayı kendinden nefret ediyordu. Oysaki Kaoru'nun dayandığı sütunda, oturduğu minderde bıraktığı rayihayı anlatmaya kelimeler kifayetsiz kalıyordu.

Onu sık sık gören kadınlar bile her görüşlerinde onun için övgü dolu sözler kullanmaktan kendilerini alamıyordu. "Güzel kokunun metinlerde bile yeri var" diyorlardı, "Yüce Buda Hazretleri rayihanın en büyük faziletlerden biri olduğunu

---

385. Anonim, *İse Masalları* 47 ve 706. *Kokinshū* 706'dan öğrendiğimiz kadarıyla, bir gün sevdiği kadın şair Ariwara no Narigira'ya bir şiir yazarak onun değişik kadınlarla yatıp kalktığını öğrendiğini anlatır.

Duydum nice dişiler eline dokunuyor,
Sevgim değişmese de hiç güvenim kalmıyor.

Burada "el" olarak çevirdiğimiz Japonca kelime *Nusa* (burada *ōnusa*) olup, arınma törenlerinde kullanılan *nademono*'lara benzer. Ancak bunlar bebek değil uçlarına krapon kağıtları bağlanmış olan kutsal ağaç dallarıdır. Şinto ayinleri sırasında rahipler *ōnusa*'ları insanların bedenleri etraflarında gezdirerek onları günahlarından arındır.

386. Ki no Tomoroni, *Kokinshū* 792:

"Nehirler üstündeki ak köpükler misali,
Bir batıp bir çıksam da beklerim ben vaktimi."

bildiriyor. Lotus Sutra'daki Şifacı Hükümdar[387] metninde Öküz Başı dağında[388] yetişen bir tür sandal ağacının kokusundan bahseder."

"Öküz Başı dağı[389] mı? Ne kadar iğrenç bir isim! Fakat Kaoru yanımızdan geçerken Yüce Buda'nın ne kadar haklı olduğunu hemen anlıyoruz."

"Kaoru dini bütün bir Budisttir şekerim. Çocukluğundan beri ibadetini hiç aksatmamıştır. Bu yüzden adam öyle mis gibi kokuyor."

"Kaoru bundan önceki hayatlarında acaba ne işlerle meşguldü, bilmek isterdim doğrusu!"

Valinin karısı bir taraftan kadınların konuşmalarını dinliyor bir taraftan da mutlu mutlu tebessüm ediyordu.

Nakanokimi Kaoru hakkındaki bazı düşüncelerini valinin eşine iletmek lüzumunu hissetti. "Kaoru öyle bir insandır ki birinden sevgi titreşimlerini alırsa asla yolundan sapmaz, o insan için sonuna kadar devam eder. Hatta onu bir saplantı haline getirir. Evet, hayatı karışıktır, zorluklarla doludur fakat kızınızı gerçekten manastıra göndermeyi düşünüyorsanız, bence bu insanı göz ardı etmemenizde yarar var."

"Evet, gerçekten de kızımı ıssız yerlere göndermeyi düşünüyordum; öyle yerler ki 'bir kuş bile çıkmaz karşına.'[390] Kızımı ancak böyle bir yerde güven içinde tutabileceğimi düşünmüştüm. Ama Kaoru'yu bu kadar yakından görmekle çok önemli bir karara vardım: onun kölesi olmak bile insanın hayatını değiştirebilir, insanın hayatına yepyeni bir anlam kazandırabilir. Eğer Kaoru benim üzerimde böyle bir izlenim bıraktıysa, düşünün bir genç kızın ruhunda ne fırtınalar koparacaktır. Fakat kızım gibi kıymetsiz ve değersiz bir insan için o, hani nasıl söyleyeyim, kel başa şimşir tarak! Böyle bir birliktelik kızımı mutlu etmek yerine onu çok mutsuz da kılabilir. Biz kadınlar hayatta gün görmek için yaratılan varlıklardan değiliz. İster asil olalım ister parya bu dünyada acı çekmeye mahkûmuz. Bunları düşündükçe içimden hüngür hüngür ağlamak geliyor. Ne söyleyeceğimi bilemiyorum. İşin geri kalan kısmını size bırakıyorum. Kızım için en doğru kararı vereceğinizden eminim."

"Hanımefendi, Kaoru ben onu bildim bileli mertlik ve dürüstlüğün timsali oldu." Nakanokimi bunları söyledikten sonra derin bir iç çekmişti çünkü durup dururken yeni bir sorumluluk almak istemiyordu. "Ancak yarınların ne getireceğini bilemiyoruz" dedi ve başka hiçbir şey söylemedi.

Ertesi sabah valinin eşi için bir araba ve beraberinde zehir zemberek bir mektup geldi. vali hiddetten kuduruyordu.

---

387. Şifacı Hükümdar (*Yakuō*) metni Lotus Sutra'nın 23. bölümündedir.

388. Güney Hindistan'da bulunan bu dağın adı Japoncada *Gozu-San* olarak bilinir.

389. "Öküz Başı" ismi Japonlara cehennemdeki "öküz başlı zebanileri" hatırlattığı için korkunç çağrışımları olan bir addır.

390. Bkz. Bölüm 34, dipnot 36.

Kadın gözyaşları içinde arabaya binmeden önce Nakanokimi'ye, "Durumumu görüyorsunuz..." dedi. "Belki böyle yapmamam lazım ama yine de her şeyi size bırakıyorum. Kızımı bir müddet daha saklayın. Hiçbir işe yaramaz, zavallının biri. Ama yine de saklayın onu. Ablalık yapın, yol yordam öğretin. Kızı senden aldıktan sonra ne yapacağıma ben karar veririm. Artık onu kaya kovuğuna mı[391] gönderirim, yoksa başka bir şey mi yaparım ona ben karar vereceğim."

Ukifune annesinden ilk kez ayrılıyordu ve bu yüzden çok üzgündü. Ancak kız kardeşiyle birlikte bir müddet böyle pırıl pırıl ve şık bir evde oturma fikri hiç de fena değildi.

Niou ve etrafındaki birkaç adamı şafak vakti kapıdan içeri girerken valinin eşi konaktan ayrılmak üzereydi. Niou birazcık rahatsız olan oğlunu görmek için saraydan gizlice ayrılmış ve konağa gelmişti. Hiç kimsenin farkına varmaması için adamlarından birinin arabasını almıştı. Fakat kapının önünü kapayan arabayı görünce arabasını durdurarak yan taraftan konağın avlusuna girmeyi yeğledi. Kuşkulu gözlerle kapının önündeki arabaya bakarak kendi kendine "Kimin arabası acaba? Gecenin bu vaktinde etrafta tanımadığım insanların arabası var, çok garip doğrusu" diye söylendi. Demek bir işler karıştırmışlar ve şimdi de sıvışıyorlardı. Pekâlâ, yaşadığı bir aşk macerasından sonra ortalık aydınlanmadan evden tüyen birisi olabilirdi. Kendi tecrübeleri bunun ancak böyle olabileceğini gösteriyordu.

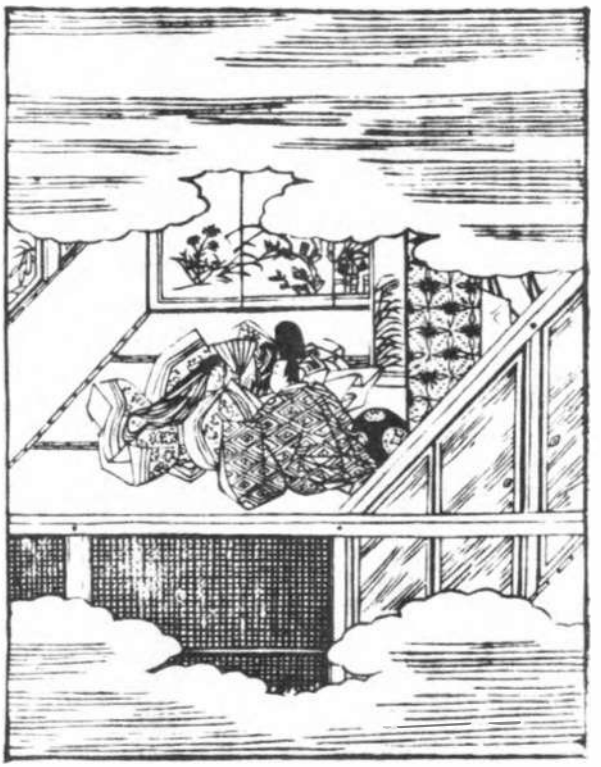
Adamlarından biri arabanın Hitachili bir asilzadeye ait olduğunu bildirince Niou'nun genç yardımcıları "Hitachili bir asil mi? Olmaz böyle şey!" diyerek kahkahalarla güldüler.

Valinin karısı acı acı sesini duyduğu insanların onu ne kadar aşağıladığının farkına vardı. Demek Hitachi'den asil biri çıkamazdı. Bu sıradan insanlar bile sarayda çalıştıkları için kocasını ve onun mensubu olduğu sınıfı aşağılıyordu. Hiçbir zaman asiller sınıfına kabul edilmeyeceği için çok üzüldü. İşte sırf bu yüzden kızını soylu biriyle evlendirmek istiyordu. Kendisi için vakit çok geçti ama kızı soylu bir eşi hak ediyordu. Onu asla sıradan biriyle evlendiremezdi.

Niou içeriye girdi. Karısına "Demek bu akşamı Hitachi'den soylu biriyle geçirdiniz hanımefendi. Bir gece buraya geliyorum ve evimden muhafız tarafından korunan bir araba ayrılıyor. Benim bilmediğim bir şeyler oluyor burada, kuşkulanmamak elde değil."

Onun bu tutumu Nakanokimi'yi çok kızdırdığı için, hemen itiraz etti. "Bu kadar heyecanlanmana lüzum yok. Misafir Tayū'nun eski bir arkadaşıydı. Hitachi valisinin karısı onun çocukluk arkadaşı oluyor. Her şeyi kendi kafana göre yanlış bir anlam verip beni suçlamaya çalışıyorsun. Beni herkesin önünde rezil etmek is-

391. Bkz. Bölüm 12, dipnot 177.

ter gibi bir halin var. Boşu boşuna uğraşma." Nakanokimi'nin kızarak oradan ayrılırkenki halini Niou çok beğenmişti, ona ayrı bir cazibe katıyordu.

Güneş doğmasına rağmen Niou uyumaya devam etti. Bu arada saray mensupları ana salonu doldurmaya başlamışlardı. İmparatoriçe çok iyi görünüyordu. Herhalde rahatsızlığı pek önemli bir şey değildi. O gün saraydaki işlerinden kurtulduğundan dolayı Yūgiri'nin oğlanlarıyla çok iyi vakit geçirdi. Go ve kafiye bulmacası oynayarak eğlendiler.

Akşam olunca prensesin odasına gitti. Nakanokimi saçını yıkatıyordu. Kadınların çoğu kendi odalarına çekilmişlerdi. Küçük bir saray nedimesiyle karısına bir mesaj gönderdi. "Saç yıkatmak için seçtiğin vakte diyecek yok hani! Herhalde gelip seni seyretmemi istemezsin. Can sıkıntısından patlaya patlaya oturacağım demek ki."

Niou'nun notuna Tayū cevap verdi: "Hanımım bugünü seçti. Evet, sıkılmakta haklısınız. Genellikle saçını siz yokken yıkar. Ama sürekli erteleyip durdu. Ayın sonu gelmeden önce en iyi gün bugün ve tabii ki önümüzdeki ay ya da ondan sonraki ay[392] saçını yıkatamaz. Ben de işi bu gece halledeyim dedim."

Kadınlardan birkaçı bebek prensi yatağına yatırmış, uyutmaya çalışıyorlardı. Niou can sıkıntısında bir aşağı bir yukarı volta atarken batıdaki taraçanın yakınında

392. Budizm inancına göre dokuzuncu ayda, Şinto inancına göre ise onuncu ayda saç yıkamak günahtı.

bir yerde o zamana dek hiç görmediği bir kızla karşılaştı. İşe yeni alınan hizmetçilerden biri miydi acaba? Sürgülü kapıların arasından içeriyi gözetledi. Yarım metre kadar uzakta büyük bir paravan vardı. Arkasında ise pencereye yakın bir şekilde yerleştirilmiş bir yatak yer alıyordu. Yatak perdelerinin arkasından bir kadın kimonosunun kolları çıkmıştı dışarıya. Yıldız çiçeği deseni işlenmiş sırmalı eflatun bir kumaştan yapılmıştı. Ayrıca yeşile çalan sarı renkli bir pelerin görünüyordu. Paravan kanatlarından biri katlandığı için içeriyi çok rahat görebiliyordu ama içeriden onu görmelerine imkân yoktu. Kapıyı yavaşça birkaç santim daha açarak o esrarengiz kıza biraz daha yaklaştı. Taraçanın bu tarafındaki çiçek yatakları ve bahçenin içinden geçen dere kenarındaki çiçekler inanılmaz bir renk cümbüşü içindeydi. Ukifune taraçanın bir köşesinde kolunu bir kenara dayamış etrafı seyrediyordu. Niou kapıyı biraz daha açarak kızı bu kez paravanın arkasından seyretmeye başladı. Ukifune kadınlardan birinin geldiğini düşünerek Niou'nun geldiği tarafa baktı. Ne kadar da güzel bir kızdı! Böyle fırsatları hiç kaçırmayan Niou bir eliyle hemen kızın eteklerine yapışıp öbür eliyle de kapıyı kapattı ve paravanın önüne oturdu. Ukifune bu davetsiz misafirin sıradan bir saraylı olmadığını anlamıştı. Utanıp hemen yüzünü bir yelpazeyle kapatarak adamın kim olduğunu anlamak için ona baktı. Fakat Niou kaşla göz arasında kızın elinden tutup yelpazeyi ondan kapıvermişti.

"Kimsin sen? Adın ne senin?" Kızı gafil avlamıştı. Niou tanınmamak için yüzünü paravanın gölgesine sakladı. Acaba bu insan kendisiyle bu kadar ilgilenen General Kaoru muydu? Etrafa yayılan güzel kokuya bakılırsa kesinlikle oydu.

İçerde yabancı birinin varlığını sezen dadı paravanı bir tarafa iterek "Neler oluyor burada kızım! Kim ne halt karıştırıyor!" dedi.

Fakat Niou böyle ufak tefek fırçalara pabuç bırakacak cinsten birisi değildi. Her ne kadar oraya davet edilmeden gitmiş olsa bile kendini savunmak için çenesi sağlamdı. Havadan sudan konuşmaya başlayınca vakit öyle hızlı geçti ki akşam oluvermişti.

"Adını söyle bana yoksa bırakmam seni" diye hafif yollu kızı tehdit ettikten sonra pişkin pişkin hemen yanına uzanıverdi. Dadı sonunda onun kim olduğunu anlayınca dehşete düştü.

Hizmetçiler saçaklardaki kandilleri yakarken, nedimeler de Nakanokimi'nin salona dönmek üzere olduğunu bildirdiler. Her taraftan indirilen panjurların sesi duyuluyordu. Ukifune'nin uzak bir köşedeki odasında mobilya olarak sadece bir çift şifonyer vardı. Paravanlar dağınık bir şekilde öbek öbek etrafa yayılmıştı. Giriş çıkış için bir kapı açık bırakılmıştı. Nakanokimi'nin hizmetinde bulunan kadınlardan biri de Tayū'nun kızı Ukon'du. Bu kız Ukifune'nin bulunduğu bölüme gelerek burada mevcut bulunan panjurların hepsini kapattı.

"Ayol burası çok karanlık oldu! Sana kimse ışık getirmedi mi? Bak sen şu işe! Orayı burayı kapatırken dünyam kararadı, nerede olduğumu şaşırdım" diyerek az

önce kapattığı panjurlardan birini tekrar açtı. O sırada odada bulunan Niou biraz tedirgin olmuştu.

"Şimdi gelin buraya da benim söyleyeceklerime kulak verin." Dadı gözünü budaktan sakınmayan bir kadındı. "Az önce burada başımıza gelenleri ah bir bilseniz! Burada çok korkunç şeyler dönüyor. Devamlı tetikte olmak lazım. Kızı korumak için buradan bir milim kımıldayamıyorum."

Ukon karanlıkta el yordamıyla odanın içinde dolaşırken mis kokular yayan birine rastladı. Adam yarı çıplak bir vaziyette Ukifune'nin yanına uzanmış yatıyordu. "Yine o!" diye düşündü Ukon. Niou yine iş üstündeydi. Ukifune'nin rızasını almaya bile lüzum görmediğini hemen anlamıştı.

"Aman yarabbi ne kadar feci bir durum! Ne yapacağım ben şimdi? Bunu hanımıma anlatsam bir türlü, anlatmasam bir türlü! Ama galiba haber versem iyi olacak."

Ukon tam odadan çıkmak üzereyken dadının yüzünün şekli değişti. Çok tedirgin olmuştu. "Sakın öyle bir şey yapma, uygun olmaz!" diyebildi. Fakat Niou hiç oralı değildi. Onun kafasını kurcalayan başka bir şeydi. Yanı başında dünya güzeli bir kız bulunuyordu. Ukon'un konuşmalarından anladığı kadarıyla bu kızın hizmetçilikle zerre kadar alakası yoktu. Daha üstün düzeyli birine benziyordu. Niou elinden geldiği kadar kızı konuşturmaya çalışmış, ancak başaramamıştı. Yaptığı işte hiçbir kötü taraf yoktu. Ama kızın ne kadar rahatsız olduğu her halinden belli oluyordu. Bu duruma çok üzülen Niou onu yatıştırmak için daha fazla üstüne gitmeye başladı.

Ukon hemen gidip Nakanokimi'yi buldu. Olanları ona anlattıktan sonra, "İşte böyle hanımcığım. Zavallı kız çok zor durumda kaldı. Onun için ne kadar üzüldüğümü bilemezsiniz. Çok yazık, çok!"

"Haklısın Ukon" dedi Nakanokimi, "Niou bu! Huylu huyundan vazgeçmiyor. Annesi bu kızı bana emanet etti. Defalarca 'Aman kızıma göz kulak olun!' diye yalvardı. Olanları duyacak olursa çok üzülür kadın, bizi suçlar."

Nakanokimi ne yapacaktı şimdi? Adam evin içinde avcı gibi dolaşıp duruyordu. Ne zaman eli yüzü düzgün genç birini görse hiç affetmiyordu. Kızın burada olduğunu nereden öğrenmişti? Kimseye bir şey söylemedi ama sinirinden kuduruyordu.

Ukon da gidip Shōshō'ya içini döktü.

"Niou arkadaşlarıyla birlikte olduğu zaman gece geç vakitlere kadar oyun oynuyorlar. Biz kadınlar da o saate kadar bekleyemediğimizden dolayı odalarımıza çekiliyoruz. İşte böyle bir zamanda Niou hazretleri boş buldu meydanı. Her birimiz bir taraftaydık şekerim. Neyse olan oldu, bundan sonra ne yapacağımızı düşünelim artık."

"Fakat kızın dadısı çok eli maşalı bir kadın. Bildiğinden bir milim sapmayan prensip sahibi bir insan. Vallahi kadının tutumuna baktım da neredeyse onları kaba kuvvet kullanarak ayıracaktı birbirinden."

Bu arada saraydan bir ulak gelerek İmparatoriçe'nin tekrar hastalandığını haber verdi. Zaten akşamdan beri büyük acılar içindeydi.

"Bu kadın da tam hastalanacağı zamanı buldu" dedi Ukon fısıldayarak. "Gidip Niou'ya haber vereyim bari." Ukon oradan ayrılırken Shōshō ona, "Sakın ona çıkışayım filan deme. Zaten olan oldu. Boşuna nefes tüketirsin" dedi.

"Ama ben kıza pek bir şey olduğunu zannetmiyorum."

Onların fısıldaşarak birbiriyle konuştuğunu gören Nakanokimi derin bir iç geçirdi. Kim bilir kocası hakkında ne düşünüyorlardı? Ama birazcık edep duygusuna sahip olan insanlar sadece Niou'yu değil onu da kınayacaklardı. Ne de olsa karısıydı.

Ukon İmparatoriçe'den gelen mektubu Niou'ya iletirken durumun biraz acil olduğunu söyledi. Fakat Niou hiç kılını kıpırdatmadı.

"Kim bu haberci hazretleri? Annemin durumunu haddinden fazla abartıyor gibi geldi bana."

"Kendisini Taira no Shigetsune olarak tanıttı efendim. Saygıdeğer valideniz in mabeyincisi oluyorlarmış."

Başkaları ne düşünürlerse düşünsünler acele etmeye hiç niyeti yoktu. Bunu anlayan Ukon haberciyi batıdaki taraçaya getirdi. Prens Niou isterse bu adamla yüz yüze konuşup sorularını ona iletebilirdi. Fakat habercinin yanında mektubu ondan alıp kadınlara veren Niou'nun adamı da bulunuyordu. "Efendim," dedi adam "Valideniz İmparatoriçe Hazretleri şu anda Prens Nakatsuka[393] ile birlikte. Ayrıca saray nazırlarından biri de İmparatoriçe Hazretleri'nin yanına gitmek için evinden çıkmış bulunuyor. Buraya gelirken yolda gördüm."

Annesinin sık sık böyle nöbetler geçirdiğini hatırlayan Niou nihayet oturduğu yerden kalkabildi. Söylene söylene yola çıkarken bir taraftan da kıza tekrar döneceğine dair yeminler ediyordu. Kalkıp gitmezse herkesin ona hayırsız evlat diyeceğini adı gibi biliyordu.

Ukifune devamlı başı öne eğik bir durumda otura otura kan ter içinde kalmıştı. Niou'nun oradan ayrıldığını görünce korkunç bir kâbustan uyanır gibi oldu. Yanında oturan dadısı bir taraftan kızı yelpazelerken bir taraftan da olayın değerlendirmesini yapıyordu.

"Kızım, burası bize göre bir yer değil. Etrafımızda bizi koruyacak hiçbir savunma düzeni yok. Senin burada olduğunu öğrendi ya bundan sonra vay halimize! Dehşet içindeyim, hâlâ elim ayağım titriyor. İmparatorun çocuğuymuş, prensmiş kim olursa olsun canı cehenneme. İlk önce adam olsun! Yok kızım, yok! Bizim bu ailenin dışında bir insan evladı bulmamız lazım. Senin enişten olacak bu adam

393. Muhtemelen Niou'nun küçük kardeşlerinden biri.

emin ol iblisin[394] ta kendisi. Aman sana bir şey yapmasın diye ne kadar okuyup üfledim bilemezsin. Beni bir cadaloz gibi gördüğü için tabii onu biraz korkutmayı başardım. Ama buna rağmen yine de çapkın bir şekilde elimi çimdikledi! Artık gençleri bıraktı, hızını alamayıp benim gibi yaşlı kadınlara da sulanmaya başlıyor diye düşündüm. Güleyim mi kızayım mı bilemedim."

Dadı derin bir iç geçirdikten sonra konuyu değiştirerek Ukifune'nin evinde olup bitenlerden bahsetmeye başladı.

"Bugün sizin evde meydan muharebesi varmış, öyle duydum. Üvey baban olacak vali, anneni bir güzel haşlamış. 'Sen bütün ev halkını bırakıp devamlı kendi kızınla uğraşıyorsun. Tam damadın gerdeğe gireceği gün evi terk edip gidiyorsun. Utanmıyor musun?' diye bağırıp çağırarak annenin üstüne yürümüş. Kadıncağızı ayağının altına almasına ramak kalmış. Evdekilerin hepsi bunu gözleriyle gördüklerini söylüyor. Ama herkes annenden yana çıkmış. Bütün bunlar teğmenin başının altından çıkıyor dediler. Teğmen gelip işleri karıştırmasaydı, arada sırada aile içinde ufak tefek kavgalar olsa da kol kırılır yen içinde kalırdı diye şikâyet ettiler."

Ancak Ukifune'nin değil annesini, başka hiç kimseyi düşünecek hali yoktu. Başına gelen kâbus yetmezmiş gibi bir de kardeşi Nakanokimi'yi düşünerek derin bir suçluluk duygusu içine girmişti. Başı önünde hiç durmadan ağlıyordu.

Kızın bu karamsar haline üzülen dadı onu biraz teselli etmek için daha güzel şeylerden bahsetmeye başladı. "Ağlama canım ağlama. Ağlayacak ne var? İyi ki seni düşünen bir annen var. Ya o da olmasaydı ne yapardın? Hiç düşündün mü? İnsanlar babasını kaybetmiş bir kızı belki aşağılayabilir ama inan bana yeryüzünde hiçbir şey kötü bir üvey anne kadar lanet olamaz. Sana bakan bir annen var. İyi veya kötü, Yüce Buda ondan razı olsun, senin için elinden gelen her şeyi yapıyor. Bırak artık ağlamayı. Seyahat etmeye o kadar alışık olmadığın halde defalarca Hatsuse Tapınağı'na hacca gittin. Yüce Rabbimiz bunu bilmiyor mu zannediyorsun? İnsanlar belki sana şimdi kötü davranabilir ama ben senin iyi bir evlilik yapıp herkesi utandıracağın günler için gece gündüz yatıp kalkıp dua ediyorum. Son gülen iyi güler. Bir gün sen de güleceksin eminim."

Nijō Konağı'nın batı kapısı saraya daha yakın olduğu için Niou aceleyle buradan dışarı çıktı. Çıkarken de eski şiirlerden bestelenmiş güzel bir şarkı söylüyordu. Muhteşem bir sesi olmasına rağmen Ukifune onu duymamak için kulaklarını tıkadı. Niou'ya uzak taşra illerinden gelen on atlı refakat ediyordu.

Ukifune'nin başına gelenlerden haberi olan Nakanokimi sanki hiçbir şey olmamış gibi bir mesaj göndererek kızı yanına çağırdı. "Prens saraya annesini gör-

---

394. Gōma: Buddha Shakyamuni geçirdiği sekiz hayat döneminden birinde Bodhi ağacının altına oturduğunda ona şeytani güçler hücum edince, o da nirvanaya ulaşmasını engelleyecek olan bu tesirleri kendi manevi gücünü kullanarak engellemiştir. Burada dadı kendini O'na benzetmektedir.

meye gitti ve büyük bir ihtimalle bu akşam eve dönmeyecek. Kendimi hiç iyi hissetmiyorum; belki de saçımı yıkattığımdan dolayı böyle oldu. Hiç uyuyamıyorum. İstersen gel sohbet ederiz. Senin de zaten canın sıkılıyordur."

Ukifune kız kardeşine dadısıyla cevap gönderdi: "Lütfen beni mazur görünüz, ben de kendimi iyi hissetmiyorum. Dinlenmem lazım."

Nakanokimi'den ikinci bir mesaj geldi: "Neyin var? Çok merak ettim."

"Önemli bir şey değil ama hâlâ kendime gelebilmiş değilim" diye cevap verdi Ukifune.

Ukon ve Shōshō göz göze geldi. Kızın sıkıntısının ne olduğunu biliyorlardı. Sadece onlar değil herkes biliyordu. Ama Ukifune için yapabilecekleri bir şey yoktu.

"Zavallı kız" diye düşündü Nakanokimi. Kaoru aslında onunla ilgileniyordu ama bu son durumu öğrenecek olursa "Ne kadar utanmaz biriymiş bu kız!" diye düşünebilirdi pekâlâ. Niou'ya gelince, onun kadar rezil bir insan olamazdı. Nakanokimi'nin hayatını zehretmek için en ufak olayları bile ince eleyip sık dokuyor hakkında rezalet çıkarmak için adeta fırsat kolluyordu. Kendisi ise her şeyi alenen yapıyordu. Kırdığı yumurta kırkı geçmişti. Nakanokimi'yi devamlı aslı astarı olmayan hoppalıklarla suçlarken kendi yediği naneleri unutuyordu. Öte yandan acımasızca kendi öz eleştirisini yapan Kaoru, Oigimi için çektiği acılar sanki yetmiyormuş gibi bir de Ukifune'nin derdini başına saracaktı. Yıllar yılı Ukifune ve Nakanokimi birbirinden ayrı yaşamışlardı. Ama şimdi buluştuklarına göre hiçbir şeyin onları ayırmasına izin vermemeliydi. Özellikle bu yüzden kızın başına gelenler büyük bir talihsizlikti. Dünyanın derdi bitmiyordu. Elbette ki Nakanokimi'nin de kendine göre sorunları vardı ama bunları Ukifune'nin sorunlarıyla kıyasladığında kendi dertleri devede kulak kalıyordu. Kısacası Nakanokimi daha şanslıydı. Başına gelmedik kalmamıştı ve belki daha da çekeceği vardı ama her seferinde sanki görünmeyen bir el onun uçurumun dibini bulmasını engellemişti. Şimdi ise tek dileği Kaoru'nun ona karşı olan sevdasını usulca Ukifune'ye doğru yönlendirmekti. Böylece sorun kendiliğinden çözülmüş olacaktı. Uzun gür saçlarının kuruması zaman alıyordu. Otura otura yorulduğu için bulunduğu yere uzandı. İncecik beyaz geceliği içinde çok zarif, alımlı ve şirin görünüyordu.

Ukifune hâlâ girdiği şoktan kurtulamamıştı. Dadısı çok anlayışlı bir kadın olduğu için onu devamlı kendine gelmeye davet ediyordu. "Kızım, bu yaptığın doğru değil. Ablan bu sefer gerçekten bir şeyler oldu zannedecek. Kendine biraz çekidüzen ver. Git ablanı gör ve onunla konuş. Şimdi ben Ukon'la konuşmaya gidiyorum. Her şeyi anlatacağım." Kapıya kadar giderek Ukon ile konuşmak istediğini söyledi. Ukon dışarı çıkınca da "Yaşadığı o müessif olaydan sonra kızın ateşi çıktı" dedi. "Durumu çok kötü. Hanımınıza söyleyin kızı biraz teselli etsin. Af dileyecek hiçbir özürü olmadığı halde, bakın şu kızın haline, kendini dünyanın en suçlu insa-

nı zannediyor. Huyu böyle. Birazcık daha tecrübesi olsaydı aldırmaz güler geçerdi." Biraz daha Ukon'a dert yandıktan sonra Ukifune'ye kız kardeşi Nakanokimi'nin odasına kadar refakat etti.

Ukifune utanç ve ıstırap içinde kıvranıyordu. Herkes onun hakkında ne düşünecekti şimdi? Çok uysal ve itaatkâr bir insan olduğu için kendisine söylenilenleri hiç itiraz etmeden yaptı.

Ağlamaktan saçlarının bile ıslandığını görmemeleri için ışıktan uzak bir yere oturdu Ukifune. Bütün hizmetçiler ve nedimeler hanımlarının biricik olduğunu düşünüyordu ama işte karşılarında onun bir kopyası daha vardı. Işıktan ne kadar uzaklaşırsa uzaklaşsın yine de kız kardeşinden ve diğer iki kadından, Ukon ve Shōshō'dan, kendini saklamasına imkân yoktu. Herkes onu bu kadar yakından görme fırsatını ilk kez buluyordu. "Ya Niou şimdi bütün sevgi ve ilgisini bu kız üzerinde toplarsa, bizim halimiz nice olur?" diye akıllarından geçivermişti. Düşüncesi bile onların tüylerini diken diken etmeye yetti. Niou yeni gelen tazelerden hoşlanıyordu. Ukifune kadar güzel olmasına bile lüzum yoktu.

Nakanokimi gayet samimi, sevecen ve şefkatli bir şekilde "Ukifune, sevgili kardeşim bu evi kendi evinmiş gibi düşün. Hiçbir zaman kendini bir şeylerden korumaya mecburmuşsun gibi hissetme" dedi. "Kız kardeşim Oigimi'yi kaybettiğim günden beri gözyaşlarım dinmedi. Hatta beni onun ölümünden sonra sağ bırakan kaderime lanet ettim. Sen benim için en büyük neşe ve huzur kaynağısın. Oigimi'ye o kadar çok benziyorsun ki! Ben burada hiç kimsenin umurunda değilim. Eğer sen de bana Oigimi gibi şefkatli davranmayı öğrenebilirsen dünyalar benim olacaktır."

Ukifune, ne de olsa taşrada büyüdüğü için, çok utangaçtı ve verecek cevap bulamadı. Sonunda çocuğunkine benzer incecik bir sesle şöyle dedi: "Yıllar boyunca binlerce kilometre ötede çocukluğum ve gençliğim hep sizi düşünerek geçti. Bu kadar uzun bir ayrılıktan sonra sizinle karşılaşmanın benim için ne kadar çok şey ifade ettiğini anlatamam."

Ukon, onlara eski zamanlara ait aşk hikâyeleri okuyor, Nakanokimi de anlatılan öyküleri betimleyen resimler çıkarıyordu. Karşısına oturmuş lambanın ışığında resimleri incelerken Ukifune'nin ne kadar da çocuksu ve narin bir güzelliği var diye düşündü Nakanokimi. Yüzünün zarafeti, gözlerindeki pırıltı, alnı tıpkı kaybettiği kız kardeşininki gibiydi. Nakanokimi Ukifune'nin yüzüne öyle dalmıştı ki elinin altındaki resimleri çoktan unutmuştu bile. Geçmişe karşı dayanılmaz bir hasret duydu içinde. Zihni devamlı biri önünde biri aklında beliren iki varlığı karşılaştırmakla meşguldü. İki insan birbirine nasıl bu kadar benzeyebilirdi? Bu kız babalarına çekmişti. Babaları Sekizinci Prens'in hizmetinde çalışmış olan yaşlı kadınlar ona Oigimi'nin babalarına, kendisinin ise annelerine çektiği söyler dururlardı. Bu kız, canı kadar sevdiği fakat kaybettiği o iki insanı hatırlatıyordu Nakanokimi'ye. Ruhu sevgi, özlem ve hasretle dolmuştu. Gözleri buğulandı. Oigimi soylu,

gururlu fakat soğuk bir insandı. Ama istediği zaman son derece nazik, uysal ve sevecen olmasını bilen bir yanı vardı. Ukifune hâlâ çocukluğu üstünden atamamış, utangaç bir kızdı. Bu yüzden her ne kadar insanın gözlerini kamaştıran bir güzelliği olsa da Oigimi ile boy ölçüşemezdi. Bu kadar uysallığı ve derinliği olan bir kız Kaoru'ya pekâlâ iyi bir eş olabilirdi. Nakanokimi yavaş yavaş kıza karşı ablalık rolünü üstlenmeye başladığını hissetti.

Uyumak için yan yana uzanmış yatarken gün ağarıncaya kadar konuştular. Uji Konağı'nda yaşadıkları hayatın ayrıntılarına girmese bile Nakanokimi uzun uzun babasından bahsetti. Ukifune, onlarla birlikte olamadığı için derin derin iç çekiyordu.

O gün cereyan eden olaydan haberi olan diğer kadınlar da kendi aralarında konuşmaya devam ediyordu.

"Kızlar, prensimiz ne kadar ileri gitti dersiniz? Kız da çok güzel yani, bir içim su. Fakat şansı yok zavallının! Hanımımız bu kızdan çok hoşlandı ama kıza pek faydası olmayacak gibi görünüyor."

Ukon, "Vallahi ben adamın pek ileri gittiğini zannetmiyorum" dedi fısıldayarak. "Dadısı beni odaya çekti bir şeyler söyledi söylemesine ama benim anladığım kadarıyla kız prensin fazla ileri gitmesine izin vermemiş. Prens saraya giderken bir şarkı söylüyordu, bir şeyler mırıldanıyordu. Sonra da çıktı gitti. Artık bilemiyorum belki de beni yanıltmak için böyle bir şey söylemiş olabilir. Ama bakın kız hanımımızla birlikte otururken ne kadar sakin ne kadar huzurlu görünüyor. Bu kadar rahat bir insanın bir şey saklamakta olduğunu ben şahsen zannetmiyorum."

Dadı hemen bir arabaya binip valinin evine gitti. Ukifune'nin annesi kızının başına gelenleri duyunca kahrolmuştu. Nijō Konağı bu rezaletle çalkalanıyor olmalıydı. Acaba Nakanokimi ne düşünüyordu bu konuda? Kıskançlığın sınırı yoktu. Soylu, avam dinlemiyordu, bu kendi tecrübeleriyle sabitti. O akşam hemen dadı ile birlikte Nijō'ya gitti. Prens'in orda bulunmaması büyük bir şanstı.

"Kızım hâlâ çocuk. Ben onun burada emniyette olacağını düşünmüştüm. Evdeki edepsiz çocuklarım, 'kuşu kafesten uçurdun' diye devamlı benimle uğraşıyorlar."

"Ama o kadar da merak etmeyin. Kızınız pek de çocuk sayılmaz" diyerek güldü Nakanokimi. "Lütfen uçan kuşu sanki biz yemişiz gibi bir tavır takınmayın. Bize o gözle bakmayın."

Bu sakin kadın annenin kafasında yeni yeni kuşkular uyandırmıştı. Gerçek düşünceleri neydi acaba? Valinin karısı bunları düşünüyordu ama sormaya cesaret edemiyordu.

"Kızımın burada sizinle birlikte olması bizim için en büyük şeref ve onur kaynağı" dedi anne. "Gerçekten de Tanrı'ya ettiğim duaların kabul olduğunu dü-

şünmüştüm onu buraya getirince. Kızım sizin yanınızda kalacak ve artık kimse bize aşağılayıcı gözlerle bakmayacaktı. Ama şu başımıza gelenlere bakın" derken kadın ağlamaya başlamıştı. "Onu size getirmemeliydim. Daha işin başında onun için düşündüğüm programı uygulamalıydım. Manastıra kapatmalıydım." Kadının gözlerinden yaşlar boşanmıştı.

Bu sahneden çok etkilenen Nakanokimi "İyi ama sizi üzen ne söyler misiniz lütfen? Eğer ben kızınızı yanıma almasaydım itiraz etmeyecek miydiniz? Evet, evimde kendi kendini kontrol edemeyen ve sık sık hatalar yapan bir insan var. Fakat bu yeni bir olay değil. Herkes bunu biliyor ve devamlı onun hareketlerini takip ediyor. Bundan sonra kızınızla bizzat ben ilgileneceğim. Ona hiçbir şey olmayacak. Niçin böyle birdenbire bana karşı tavır koydunuz ki?" dedi.

"Ben sizi onu istememekle itham etmiyorum. Babanız bize kötü davrandı diye niçin sizi suçlayayım. Sizden babanızla olan bağımdan dolayı değil, annenizle olan akrabalığıma dayanarak yardım istedim."

Kadının sesinden büyük bir telaş içinde olduğu anlaşılıyordu. "Benim önümüzdeki günlerde birkaç günlüğüne mutlaka inzivaya çekilmem lazım. Kızı da götüreceğim. Birkaç gün benimle kalıp dinlenirse ona bir zararı dokunmaz. Daha sonra onu tekrar buraya getiririm."

Anne bunları söyledikten sonra kızı ile birlikte konaktan ayrıldı.

"Ne talihsiz bir olay" diye düşünen Nakanokimi kadını durdurmak için hiçbir gayret göstermedi. Valinin karısı o kadar sinirliydi ki ayrılırken ne teşekkür etti ne de vedalaştı.

Acil durumlarda[395] kullanabilmek için satın aldığı bir kulübesi vardı. Tamiratı hâlâ devam ediyordu ama güzel döşenmiş bir yerdi.

"Görüyor musun kızım sana ev bulayım derken anamdan emdiğim süt burnumdan geliyor. Güvendiğim dağlara karlar yağdı. Düşünebiliyor musun, şu genç yaşta her şey senin aleyhine çalışıyor. Bir yerden yardım almadan yaşayan, koruyup kollayanı olmayan genç kızları bu toplum adeta ölüme mahkûm ediyor. Sadece kendimden sorumlu olsam ben her türlü ümitsizliğe, yalnızlığa, hakarete, aşağılanmaya razıyım, ama sen varsın. Birlikte geçirdiğimiz o acı, kahır dolu yıllar var. Başımıza kötü bir şey gelirse herkes bize güler. Çok acı, çok acı..." derken anne gitmek için hazırlanmaya başladı. "Burası pekiyi bir yer değil biliyorum ama biraz dişini sık. Kimse seni görmesin. Önümüzdeki günlerde senin için daha başka bir çözüm yolu düşüneceğim. Sana söz veriyorum."

Ukifune yıkılmıştı. Öyle çok ağlıyor, kaderine lanet okuyordu ki görenler

395. Ayın bazı günlerinde tanrılar yere inip yolu tıkadıkları için insanların gidecekleri yere farklı yönler izleyerek gitmeleri gerekiyordu. Tedbir olarak insanlar böyle günlerde kullanabilmek için küçük evler satın alıyorlardı.

onu hüznün ete kemiğe bürünmüş küçük bir heykeli sanırdı. Yaşamayı hak etmiyordu. Annesinin de ondan aşağı kalır yanı yoktu. Böylesine güzel bir kızın harcanıp gitmesi bir anne olarak onu utandırıyordu. Genç kızlıktan olgunluğa daha yeni adım atmış olan bu tazecik kızını telli duvaklı gelin etmekti onun amacı. Ama ne umup ne bulmuşlardı. Şimdi herkes kızına aşağılayan gözlerle bakacak; onu iffetsizlik, hoppalık, hercailik ve çapkınlıkla suçlayacaktı. Anne, kızına karşı duyarsız birisi değildi ama çok inatçı, burnunun dikine giden biraz da dengesiz bir kadındı. İsteseydi, Ukifune'yi valinin konağında münasip bir yerde saklayabilirdi ama bu düşünceyi çok soğuk ve gaddarca bulmuştu. Bütün hayatı boyunca kızıyla birlikte olmuştu. Şimdi ondan ayrılmak kadına çok zor geliyordu.

"Bu ev tamamen bitmedikten sonra pek emniyetli bir yer sayılmaz. Aman dikkat et kızım. Sana bakmaları için kadınlar göndereceğim. Ayrıca evi kollamaları için birkaç muhafız tayin ettim. Ama gene de aklım burada kalacak. Şimdi eve dönüyorum. Vali ile yeniden meydan muharebemiz başlayacak. Bana çok kızıyor." Anne, gözyaşları içinde oradan ayrıldı.

Vali damadından çok memnundu. Ona yeni keşfettiği bir hazine gözüyle bakıyordu. Ama karısına çok kızgındı. Kendi kızına yardım etmek için çekip çekip gidiyordu. İsteseydi evindeki insanlara daha fazla yardımcı olabilirdi. Ondan çok şikâyetçiydi.

Anneye göreyse üstüne titrediği kızının başına bütün bu gelenler o gözü kör olası teğmenin kalleşliğinden, kalpsizliğinden kaynaklanmıştı. Onu hiçbir zaman affetmeyecekti. Sarayda teğmeni, Niou'nun yanında gördüğünde ne kadar önemsiz, sinek kadar değeri olmayan bir mahlûk olduğunu anlamış, içi ona karşı nefretle dolmuştu. Öteki kızlarından biriyle evleniyor diye kalkıp ona bir kaynana olarak hizmet etmek kadına büyük bir şerefsizlik gibi geliyordu. Kocası olacak vali ondan bunu bekleyemezdi.

"Teğmen acaba evimde nasıl bir insan?" diye düşündü. Ona hiç alıcı gözüyle bakmamıştı şimdiye dek. Öğle üzeri karısıyla birlikteyken onu gözetlemeye gitti. Batı kanadındaki taraçaya oturmuş bahçeyi seyrediyordu. Erik kırmızısı ipek kimonosunun üstüne sırmalı beyaz bir gömlek giymişti. Bu haliyle çok yakışıklı görünüyordu. Yakında koltuğuna dayanmış oturan kızı hâlâ bir çocuktu. Niou ve Ujili prensesle boy ölçüşemezlerdi ama teğmen evdeki kadınlarla şakalaşırken hiç de Nijō Konağı'nda gördüğü o pısırık insana benzemiyordu. Acaba bu adam daha önce tanıdığı teğmen miydi, yoksa başka biri miydi?

"Prens Niou Hazretleri'nin bahçesindeki *hagi*[396] çiçeklerinin üzerine çiçek tanımıyorum" dedi teğmen. "Tohumlarını nereden bulmuş olabilir acaba? Şekli şemali bizimkinden pek farklı değil ama yine de ayrı bir zarafeti var. Geçenlerde

396. Lespedeza. Lavanta çiçekli Japon yoncası.

Niou hazretleri konaktan çıkarken oradaydım ama şöyle küçücük bir dal koparmaya fırsat bulamadım. Niou solan hagi çiçekleri üzerine bir şiir[397] okumuştu. Keşke bu şiiri onun ağzından duysaydınız" dedi ve şiiri kendisi okudu.

"Hayvan! Ciğeri beş para etmez hayvan oğlu hayvan!" diye mırıldandı valinin karısı kendi kendine. "Prensin yanında şamar oğlanı gibi süklüm püklüm duruyordu. Şimdi de şiir okuyacakmış! Haydi, okusun bakalım, ne menem şairmiş görelim."

Ama teğmen pek de başarısız insan tablosu sergilemiyordu. Evet, bu onun için bir sınavdır. Onu bir sınayalım diye düşündü kadın ve ona bir şiir gönderdi.

"Niçin o çiy tanesi, yolu şaşırdı erken,
Gitti yoncaya kondu, açan gül duruyorken."

Bu şiiri duyunca teğmen suçunu anlamıştı.

"Bilseydim ki bu yonca, geliyor Miyagi'den,
Emin olun elimi, tez tutardım herkesten."[398]

---

397. İse, *Shūishū* 183:
"Çiy tanesi ağırdır, yonca dalını kırar,
Solan renkleri ise, beni kalpten yaralar."
Bu şiirde *yonca* (*hagi*) Ukifune'yi, şebnem yani *çiy tanesi* ise teğmeni temsil etmektedir.

398. *Miyagi* sözcüğü şiirde iki anlama gelmektedir. Birinci anlamıyla Sendai ilinde *hagi* çiçekleriyle

"Umarım bir gün sizinle yüz yüze konuşma fırsatı bulur, her şeyi anlatırım" diye cevap verdi teğmen.

Teğmenin, kızın gerçek kimliğini öğrendiği ve yaptığı hainlikten pişman olduğu her halinden belli oluyordu. İnsanlar artık kızının kimliğini öğrendiğine göre onun şanına layık bir yere gelmesi pek zor olmayacaktı. Keşke valinin karısı bu zamana dek kızına eş olarak sadece Kaoru'yu düşünmemiş olsaydı. Niou ve Kaoru'nun ikisi de muhteşem insanlardı ama kadın, Niou'nun Ukifune'yi ciddiye aldığını düşünecek kadar aptal değildi. Zaten onun yaptığı çirkin hareket kadını çileden çıkarmıştı. Kaoru da kızıyla ilgilenmiş hatta hakkında araştırmalar bile yapmıştı. Ama her nedense sonradan sessizliğe gömülüvermişti. Kadın Kaoru'nun üstüne bu kadar düştüğüne göre kim bilir kızı ne hayaller kuruyordu. Evet, önce teğmeni ciddiye almakla çok büyük bir hata etmişti. Ne kadar ilginçti ki sonunda bu üç erkek de kızının farkına varmaya başlamış gibi görünüyordu. Bu, kızın geleceği için iyiye işaret olabilirdi ama yine de hiçbiri elinden tutacakmış gibi görünmüyordu. Herkesin göz bebeği olan genç Niou gibi bir prensle evlenebilmek için, kadının Nakanokimi gibi bir Prenses olması gerekiyordu. Prensin, Nakanokimi'nin üstüne bir gül koklaması için de koynuna alacağı kadının ondan daha üstün biri olması lazımdı. Valinin karısının hayatta edindiği en büyük tecrübe her şeyin dengiyle var olduğuydu: Davul bile dengi dengine çalıyordu. Bu nedenle, insanlar bir kadın hakkında karar verirken karşısındakinin soyuna, sopuna, asaletine ve sınıfına bakıyordu. Öteki çocuklarının arasında Ukifune ile boy ölçüşebilecek bir kız yoktu. Evinde sanki sadrazam gibi caka satan teğmenin Prens Niou'nun karşısında nasıl ezik büzük bir kurbağa gibi durduğunu gözleriyle görmüştü. Hal böyleyken Ukifune, İmparator'un en sevdiği öz kızıyla evlenmiş olan Kaoru gibi bir adamın karşısında kendini nasıl hissedecekti? Onunla nasıl aşık atacaktı? Düşündükçe şuuru bulanıyor, daha çok bocalıyordu.

Bu arada Ukifune tamiratı hâlâ devam etmekte olan kulübesinde çok sıkıcı günler geçiriyordu. Bahçedeki çayır çimen bile ona kasvet veriyor, onu bunalıma sokuyordu. Kulağına ülkenin doğusundan gelen kaba saba köylülerin sesleri çalınıyordu her gün. Etrafta onu teselli edecek bir çiçek bile yoktu. Günleri böyle kâbus gibi birbiri ardına geçip giderken Nakanokimi'yi özlüyordu. Bazen Niou da aklına geliyordu. Yaptığı şey affedilecek gibi değildi, aklına geldikçe tüyleri diken diken oluyordu. Fakat kendisine öyle güzel, öyle hoş şeyler söylemişti ki onu hiç unutamıyordu. Hatta kokusunu bile şu anda hisseder gibiydi.

Annelik görevleri konusunda her zamankinden daha hassas olan valinin karısından Ukifune'ye şefkat dolu bir mektup geldi. Ancak bu mektup onu daha da

---

ünlü bir bölgeyi, ikinci anlamıyla ise (sözcüğün ilk iki hecesi olan *Miya*) imparatorluk sülalesinden gelen prens veya prenses anlamını karşılamaktadır. Kısacası teğmen burada mecazi olarak "Şayet ben kızınızın bir prens çocuğu olduğunu bilseydim onu hiç kaçırmazdım" demektedir.

bunalıma sokmaktan başka bir işe yaramadı. Ayrıca annesi için de çok üzülüyordu. Çünkü kadın ne yaparsa yapsın iyi bir sonuç vereceğini zannetmiyordu. Ukifune çaresizlikten ağlamaya başladı. "Hiç tanımadığın, bilmediğin yerlerde ne kadar mutsuz olduğunu tahmin edebiliyorum yavrum ama biraz daha sık dişini" diyordu.

"Hayır anneciğim, burada hiç de mutsuz değilim" diye cevap yazdı. "Hatta çok iyi vakit geçirdiğimi bile söyleyebilirim."

"Kendi hanem dışında bir sığınak bilseydim,
Günlerimi peş peşe neşeyle geçirirdim."[399]

Ukifune'nin çocuksu masumiyeti annesinin gözlerini yaşarttı. Bu genç yaşta bir kızın evinden atılıp, güven ve şefkatten yoksun olması onun için ne kadar büyük bir zulümdü.

"Ararım uzaklarda sana en ferah yeri,
Özleyerek beklerken o aydınlık günleri."

Ana kız, en yalın duygularını hiç süse, abartıya yer vermeden şiirlerle birbirlerine iletti.

Kaoru her sene sonbaharın bitimine doğru Uji'yi ziyaret etmeyi âdet haline getirmişti. Her sabah Oigimi'nin hayaliyle uyanıyor, içini buruk bir hüzün kaplıyordu. Uji'deki yeni tapınağın tamamlandığı haberini alınca inşaatı incelemek üzere hemen yola çıktı. Son ziyaretinin üstünden haftalar geçmişti. Tepelerdeki ağaçların sonbahar yapraklarının en güzel renklerle bezendiği zamandı. Eskiden konağın bulunduğu yerde şimdi yepyeni pırıl pırıl bir tapınak yükseliyordu. Son derece basit, sade, inzivaya çekilmek için mükemmel bir yerdi. Sekizinci Prens'in orada nasıl "bir lokma bir hırka" yaşadığını hatırladı. Ona karşı bir hasret dalgası geçti içinden. Keşke evin ve binaların şeklini hiç değiştirmeseydi. Her şeyi olduğu gibi bıraksaydı. Derin düşüncelere daldı. Eski konaktaki iyi veya kötü durumdaki mobilyaların hepsi, prenseslerin kullandıkları mobilyalar ve palmiye yaprağı desenli büyük paravanlar da dahil olmak üzere, keşiş odalarının bulunduğu kısma gönderildi. Ayrıca Kaoru dağ konağına yakışır bir üslupta ihtiyaç duyulan yerler için yeni mobilyalar yaptırmıştı. Bunlar da yerlerini alınca binanın içi çok hoş ve zarif görünmeye başladı. Bütün bu işler için Kaoru hiçbir masraftan kaçınmamıştı.

---

399. Anonim, *Shūishū* 506:
"Keşke dünyadan başka, bir mekânım olsa da,
Gizlenip de bir baksam, zaman ne yapmış bana."

Kaoru bahçeye çıkarak dere kenarındaki bir kayanın üzerine oturdu. Buranın manzarasından kolay kolay vazgeçmek mümkün değildi.

"Dere berrak, tertemiz, akıp gidiyor ama,
Gidenlerin hayali, görünmüyor sularda."

Gözlerinde biriken yaşları silerek rahibeyi ziyarete gitti. Onun bu üzgün halini gören rahibe duygulanarak ağlamaya başladı. Kapının eşiğine oturup panjurları aralayarak içeri baktı. Rahibe Bennokimi bir paravanın arkasındaydı.

Kaoru, "Duyduğum kadarıyla son zamanlarda, Niou Hazretleri'nin konağına sizin yakından tanıdığınız genç bir kız gelmiş" diyerek konuşmaya başladı. "Gidip kendisini ziyaret etmek isterdim ama durup durduğum yerde böyle bir ziyareti gerçekleştirmenin biraz tuhaf olacağını düşündüm. Rica etsem benim ona karşı olan iyi niyetimi ve duygularımı iletir misiniz kendisine?"

"Geçenlerde valinin karısından bir mektup aldım. Kızı evinden çıkarıp bir yerlere yerleştirmek istiyordu. Kâhinlerin işaret ettiği uğursuz yollardan geçmemeye çalışıyormuş. Sonunda derme çatma bir kulübe bulup kızı oraya yerleştirmiş. Aslında yapılması gereken en iyi şey kızı benim yanıma getirmek. Ama dağ yolları beni korkutuyor diyor."

"Neden bilmem insanların bu dağ yolarında hep ödü kopuyor. Ama ben kendimi bildim bileli hep buraları arşınlıyorum. Bunu geçmişteki yaşam planlarımdan getirdiğim bir kader olarak düşündüğümde çok duygulanıyorum." Bunları söylerken Kaoru'nun gözlerinden yaşlar dökülüyordu. "Anladım tamam, o zaman sizden ricam lütfen bu kızla temasa geçiniz. Siz gidip onu görmeyi düşünmüyor musunuz?"

"Bunu mektuplaşarak halletmek bence en iyisi. Artık ne şehre gitmek istiyorum ne de eski hanımımın konağına."

"Niçin olmasın? Birazcık cesaret bu işi halledecektir. Gidip geldiğinizi gören olmazsa, kimsenin sesi çıkmaz. Eski rahiplerden Atago[400] bile inzivadan çıkıp zaman zaman şehre inmiştir. Sizin de bildiğiniz gibi konu birilerini mutlu etmek olduğu zaman, edilen en büyük yeminlerden bile cayılabilir."

"Ben bir rahibeyim ama azize değilim. 'Ayrıca köprü de değilim, tecrübem sınırlıdır.'"[401] Bennokimi bu teklife çok şaşırmıştı. "Eninde sonunda bu duyulacak ve hakkımda nahoş dedikodular edilecektir."

---

400. Budist kayıtlara göre bahsedilen kişi Kōbō Daishi ve Kūya'nın müridi olan Shinzei'dir. Atago, Kyoto'nun batısında yer alan bir dağın adıdır.

401. İmparatoriçe Onshi, *Gosenshū* 1118:

Çok uzun ömrüm oldu, köprüler kısa kalır,
Ben köprü değilim ki, tecrübem sınırlıdır.

Kaoru o kadar ısrarcı bir insan olmamasına rağmen, "Bu sizin elinize geçen büyük bir şanstır" dedi. "Yarın değil öbür gün bir araba göndereceğim. Bu zaman zarfında siz kızın tam olarak nerede oturduğunu öğrenmeye bakın. Hiç merak etmeyin her şey yolunda gidecek. Ben de kıza çok iyi davranacağıma söz veriyorum." Kaoru bunları gülümseyerek söylemişti.

Bu teklif Bennokimi'nin hiç hoşuna gitmedi. Kaoru ne yapmak istiyordu? Ama sonuç olarak düşüncesiz ve fevri bir insan değildi. Ayrıca da onun gibi yüksek mevkii olan bir kişi adına halel gelmesini istemezdi.

"Pekâlâ" diye cevap verdi sonunda Bennokimi. "Aynen sizin söylediğiniz gibi yapacağım. Kızın kaldığı yer sizin evin yakınında. Ben oraya gitmeden önce kıza bir mektup gönderip haber verseniz iyi olur. Kızın, bütün bunları sanki ben planlamışım gibi bir izlenim edinmesini istemiyorum. Çok yaşlandım, artık çöpçatanlık[402] yapmak benden geçti."

"Mektubu göndermek mesele değil ama millet boşboğaz. İleri geri laf edecekler. Hitachi valisinin kızına göz koyduğumu söyleyip benim canımı sıkacaklar. Üstelik valinin de sert bir insan olduğunu duydum.

"Anladığım kadarıyla oldukça sert bir kişiymiş."

Bennokimi Kaoru'nun anlattıklarından çok duygulanmasına rağmen son sözlerinin ardından gülümsemeden edemedi.

Ayrılırken hava kararmak üzereydi. Karısı İkinci Prenses için sonbahar çiçekleri ve güzel yapraklı ağaç dalları topladı. Prenses mutsuz bir evlilik yapmış sayılmazdı ama Kaoru ondan hem uzak duruyor hem de onun varlığından tedirgin oluyordu. Her baba gibi İmparator da kızının durumundan endişeliydi. Bu nedenle Sanjō Konağı'nda kalan rahibe kız kardeşine bir mektup yazarak durumu anlattı. Kaoru karısının bulunduğu mevkie uygun olarak kendisine gereken saygı ve ihtimamı gösteriyordu ama karı koca ilişkileri hiç de iyi değildi. İmparator babası, İmparatoriçe annesi tarafından el bebek gül bebek büyütülmüş bir kıza bakmak hiç de o kadar kolay bir iş değildi. Ama bir de Kaoru'nun yeni gönül macerası çıkmıştı bunun yanında.

Kararlaştırılan gün erkenden Bennokimi'ye çok güvendiği adamlarından birini gönderdi ve öküz arabası kullanan bu hiç kimsenin bilmediği adama "Uji'deki arazilerimde çalışan insanlar arasından adam topla, muhafız kadronu kur" diye talimat verdi.

Adam rahibenin bulunduğu yere giderek onu çağırınca hazırlığını tamam-

---

402. Bu kelime Japonca metinde "İga tilkisi" olarak geçmektedir. Her ne kadar bu ifadenin kesin anlamı bilinmese de "işgüzar çöpçatan" anlamına geldiği konusunda edebiyatçıların çoğu hemfikirdir. İga eskiden Nara'nın doğusunda küçük bir vilayetti.

lamış olan Bennokimi arabaya bindi. Dağ manzarası eski anılarını canlandırmıştı zihninde. Bütün yolculuk boyunca hep eskileri düşündü. Vasıl oldukları kulübe çok sessiz, sakin ıssız bir yerde olduğu için gelen araba kimsenin dikkatini çekmedi. İçeriye haber vererek niçin geldiğini bildirdi. Ukifune'nin hac ziyaretleri sırasında ona iştirak eden kızlardan biri dışarı çıkarak Bennokimi'yi içeriye davet etti. Günlerden beri can sıkıntısı içinde çile doldurduğu bu kasvetli eve birinin gelmesi Ukifune'yi çok sevindirmişti. Hiç değilse eski anılardan bahsedecekler, sohbet edeceklerdi. Eskiden babasının hizmetinde çalışmış olan bu kadına kendini çok yakın hissediyordu.

"Kızım devamlı aklımdaydın, hep seni düşündüm. Fakat kendimi dünyadan tecrit ettiğim için hiç kimseyi hatta eski hanımımı bile ziyaret etmiyorum. Fakat Kaoru hazretleri pek inatçı çıktı. Kalktım geldim ben de buralara kadar."

Ukifune ve dadısı Kaoru gibi bir beyefendinin onları unutmamış olmasına çok sevindiler. Fakat kendileriyle temasa geçmek için bu kadar hızlı davranacağını hiç düşünmemişlerdi.

Gece geç saatlerde kapı çaldı. Bu konuğun Uji'den geldiğini öğrendiler. Rahibe gelen kişinin Kaoru'nun adamlarından biri olduğunu düşünerek kapının açılmasını istedi. İçeriye çekilen bir araba olduğunu görünce çok şaşırmıştı.

Kendisini Kaoru'nun Uji'deki arazisinin başkâhyası olarak tanıtan adam, "Rahibeyle görüşmek istiyoruz" dedi. Bennokimi kapıya çıktı. Dışarıda hafif hafif yağmur çiseliyordu. Kapı açılınca dışarıdaki soğuk havayla birlikte içeriyi enfes bir koku doldurmuştu. Bu davetsiz kıymetli misafirin kim olduğunu anlayınca hem çok sevinmiş hem de tedirgin olmuşlardı. Bu derme çatma kulübede Kaoru onları çok hazırlıksız basmıştı. "Bu da ne demek oluyor?" diye birbirlerine sorarlarken onu karşılamak için herkes bir tarafa koşuşturuyordu.

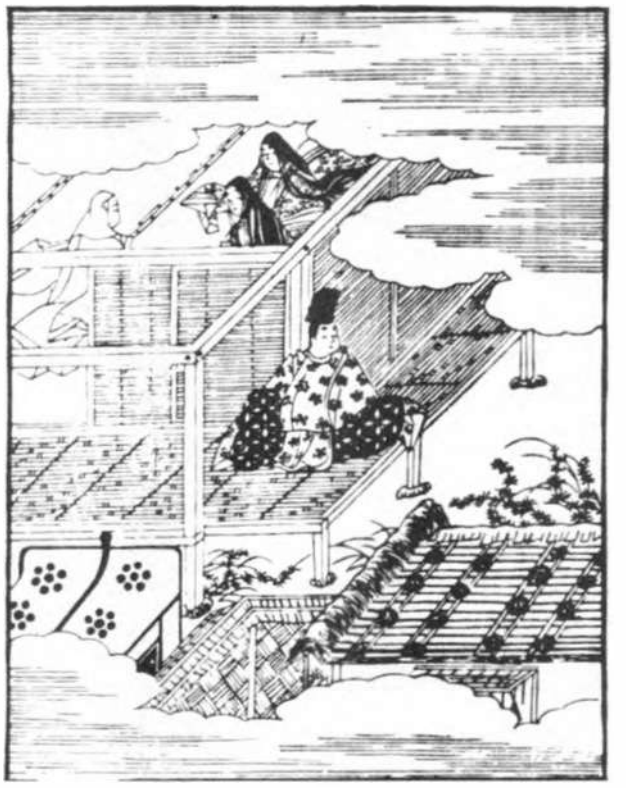
Kaoru içeri girmeden önce bir not gönderdi. "Hanımefendiyle özel olarak konuşmak istiyorum. Bu mümkün mü acaba? Aylardan beri düşünüp içime attığım duygularımı onunla paylaşmak istiyorum" diyordu notunda.

Ukifune çok şaşırmıştı. Ne söyleyeceğini bilemiyordu.

"Adam gelmiş kapıda bekliyor. Daha fazla bekletmesen iyi olur" dedi dadısı sabırsız bir şekilde. "Onu içeri alıp bir yere oturtalım sonra da biz ayrılalım. Annene de haber vermek istiyorum, zaten bizden çok uzakta oturmuyor."

Rahibe dadıya itiraz etti. "Saçmalamayın. Kadını buraya kadar yormamıza gerek yok. İki genç birbiriyle özel olarak bir şeyler konuşmak istiyor. Hepsi bu kadar. Bir saniyede birbirine âşık olacak halleri yok ya! Zaten Kaoru çok düşünceli, uysal bir delikanlıdır. Kadınları zorlayacak bir erkek değildir."

Yağmur şiddetlenmişti. Dışarıdan Doğu şivesiyle konuşan muhafızların sesi geliyordu. "Çocuklar, güneydoğu köşesindeki duvar yağmurdan yıkıldı. O noktadan gözünüzü ayırmayın. Haydi alın arabayı içeriye hemen kapı kapansın. Muhafızlar acele edin diyorum size! Yahu bu insanlar da hiç laftan anlamıyor!"

Kaoru buradaki her şeyi çok tuhaf ve ürkütücü bulmuştu. Kaoru bu köy evinin taraçasına oturmuş kendi kendine mırıldanıyordu.

O Sano geçidinde sığınacak bir yer yok.[403]
Ey Doğu kulübesi! Önün otlarla kaplı,

Yoksa bunlar mı beni yağmurlarda bıraktı.[404]

Kaoru, üstündeki yağmur tanelerini eliyle silerken Doğulu köylü vatandaşların hiç alışık olmadıkları nefis kokular yayılmıştı etrafa.

Evdekiler mazeret uydurup Kaoru'yu başlarından savamayacaklarını anlayınca onun için kulübenin güney tarafındaki odalardan birine minderler koyup hazırladılar. Ukifune'nin biraz utangaç davrandığını fark eden kadınlar onu Kaoru'nun bulunduğu yere elinden çekerek götürdüler. Kaoru'nun bulunduğu yerle Ukifune'nin bulunduğu odanın arasında derme çatma sürgülü bir kapı vardı. Kapı kapalı olmasına rağmen o kadar berbat bir haldeydi ki iki kapı kanadı arasında büyük bir boşluk vardı.

---

403. Naganoimiki Okimaro, *Manyōshū* 265:
"Yağmur ne kadar zalim, ne kadar yağıyor çok,
O Sano Geçidi'nde sığınacak bir yer yok."
Sano'daki su geçidi Kii ilinin Miwagasakisano burnunda yer alıyordur.

404. Bkz. Bölüm 7, dipnot 114. Doğu kulübesi dikdörtgen bir binadır.

"Bu kapı bir marangozluk şaheseri" dedi Kaoru. "Hidalı[405] marangozların bu kapıya bakarak öğrenecekleri çok şey var. Neyse, her şey bir tarafa, ben böyle kapalı kapılar arkasından görüşmeye pek alışkın değilim." Bunları işiten Ukifune nasıl olduğunu anlayamadan Kaoru'yu yanı başında buluvermişti.

Kızın, Oigimi ile olan benzerliğinden hiç bahsetmeden ona olan ilgisini anlatmaya başladı. "Sen belki hiç farkına varmadın ama ben seni bir kez kapının aralığından gördüm. O gün bu gündür seni hiç unutamadım. Belki sana çok garip gelebilir ama ben seninle olan bu taze dostluğumu bir alın yazısı olarak düşünüyorum."

Küçüktü, güzeldi, çıtı pıtıydı, tam onun beklentilerine uygun bir kızdı. Ukifune'ye gerçekten hayran olmuştu.

Şafak sökmek üzere olmasına rağmen hiçbir horoz sesi gelmedi etraftan. Evin yakınındaki ana caddeden kulağına seyyar satıcıların mahmur sesleri geliyordu. Bir şeyler satıyorlardı ama Kaoru'nun hiç alışkın olmadığı şeyler olduğu için pek anlayamadı. Duyduğu kadarıyla satılacak eşyaları fevkalade dengeli bir şekilde başlarında taşıyan kadınlar vardı aralarında. Bu şekilde yürürken cinleri perileri andırıyorlarmış. Bütün geceyi pelin otları arasında geçirmek onun için yepyeni bir deneyimdi ama halinden hiç de şikâyetçi değildi. Bahçe kapılarını açarak dışarı çıkan nöbetçilerin sesini dinledi.

Emir vererek arabayı evin köşesindeki menteşeli kapının önüne kadar getirmelerini istedi. Sonra da kızı kollarına alarak dışarıya çıkardı.

Evdeki kadınlar dehşete düşmüşlerdi. Yılın dokuzuncu ayındaydılar ve bu ay herkes için uğursuz bir aydı. Kaoru acaba ne yapmayı düşünüyordu?

Rahibe Bennokimi böyle bir şey olacağını hiç düşünmediği için çok sinirlenmişti fakat yine de kadınları teselli ederek yatıştırmaya çalıştı. "Kızlar efendimizin işine karışmayın. Lütfen sakin olun. Uğursuz günler ayın on dördünde başlıyor. Bugün henüz ayın on üçü."[406]

"Ben sizinle gelemeyeceğim" dedi Bennokimi Kaoru'ya. "Gelecek olursam Nakanokimi benim şehirde bulunduğumu öğrenir. Sonra da gidip ona her şeyi anlatmak zorunda kalırım. En iyisi ben gelmeyeyim."

Fakat Kaoru ısrar etti. "Gel gel daha sonra özür dilersin. Bana rehberlik yapman lazım. Hem yalnız sana değil, bir başka kişiye daha ihtiyacım var."

Bennokimi, Jijū ile birlikte arabaya bindi. Dadı, Bennokimi ile gelen küçük nedime ve öteki kadınlar evde kaldı. Şaşkınlıktan çıldırmış gibiydiler.

Bennokimi pek uzak bir yere gitmeyeceklerini düşünüyordu ama hiç de öyle olmadı. Araba Uji'ye yola çıktı. Yolda arabayı çeken hayvanı değiştirdiler. Şafak

---

405. Hida ili Orta Japonya'nın dağlık bölgesinde yer alır ve marangozlarıyla ünlüdür.

406. Geleneğe göre bahardan yaza geçiş zamanı ya da sonbahardan kışa geçiş zamanı evlenmek için uğursuz vakitler olarak kabul edilmiştir. Güneş takvimine göre kışın ilk günü, ay takvimine göre dokuzuncu ayın ortasına tekabül edebilmektedir.

sökerken Kamo nehri üzerinden ilerleyerek Hōshōji Tapınağı'na[407] vardılar. Bütün bu olanlara rağmen Jijū hayatından memnundu. Nijō Konağı'nda ilk gördüğünden beri hep Kaoru'nun hayalini kurmuştu. İnsanlar hakkında ne düşünürlerse düşünsünler, Jijū onu dünyanın öbür ucuna kadar takip etmeye hazırdı. Ancak hanımı öyle düşünmüyordu. Korku ve şaşkınlıktan dili tutulmuş bir halde Kaoru'nun onu bıraktığı köşede dertop olup kalmıştı. Bir süre Kaoru Ukifune'yi kendi haline bırakmış daha sonra kollarına almıştı. "Biraz sonra çok taşlı bir araziden geçeceğiz. Sarsılmaman için seni kollarıma almamın bir mahsuru yoktur sanırım" dedi Kaoru. Onlarla kadınları ayıran ince bir ipek perde vardı arabanın içinde. Bu perde Bennokimi'ye önce az da olsa kendine ait mekân sağlamıştı ama güneşin parlak ışıklarıyla birlikte perde fırıl fırıl sallanmaya başlayınca kendini çok güvensiz hissetti. Bütün yol boyunca şu anda köşede oturan Ukifune'nin yerinde onun üvey kız kardeşi Oigimi'nin oturduğunu düşlemişti. Ama kime niyet kime kısmet, demek bugünleri de görecekti. Duygusal gösterilerden hiç hoşlanmamasına rağmen kendini tutamayarak hüngür hüngür ağlamaya başladı. Jijū şaşkınlıktan dona kalmıştı. Böyle bir yerde zaten aralarında bir rahibenin bulunması doğru değildi ama yaşlı kadın en azından yapmacık bile olsa daha neşeli davranabilirdi. İçinde bulunduğu halet-i ruhiyeyi anlayamadığı için onun bu davranışını yaşlı kadınların ortada hiçbir sebep yokken saçma sapan ağlamaları gibi yorumladı. Öte yandan Kaoru da arabanın içinde ne kadar mutlu olursa olsun aşina yollardan, köşelerden, sonbahar tepelerinden geçerken geçmişte Uji'ye yapmış olduğu seyahatleri hatırladı. Gözleri buğulanmıştı. Kollarını arabanın penceresine dayayarak dışarıyı seyretti. Çok geçmeden dışarı sarkan uzun kolları sırılsıklam olunca kimonosunun mavi kumaşının, Ukifune'nin kırmızı kimonosunun yanında keskin bir şekilde göze çarptığını fark etti. Bu sahne onda yas kıyafetlerinin uğursuz izlenimini yarattı. Daha sonra araba yokuşun tepesine gelince kimonosunun yenini toplamak zorunda kalmıştı. O anda aklından dizeler geçiverdi.

"Kaybetmesem umudu, bulabilsem eşini,
Gözlerimden gelen yaş, sanki sabah şebnemi."

Bennokimi bunu duyunca Kaoru'nun kimden bahsettiğini hemen anlamıştı ve yüzünü kimonosunun yenine gömerek hüngür hüngür ağlamaya başladı. Öyle ki şimdi bunu sıksa şırıl şırıl gözyaşları dökülürdü. Jijū bütün bu olanları çok tuhaf buldu. Güzel güzel kırlarda gezinip dağlara tırmanırken bu oyunbozanlıkta neyin nesiydi? Bir taraftan rahibe hıçkırırken öte yandan Kaoru burnunu çeke çeke ağlıyordu.

---

407. Bu tapınak Fujivara Tadahira tarafından 925 yılında inşa edilmiş olup Kamo nehrinin doğusunda yer alır. Şu anda kaybolmuştur.

Fakat Kaoru yanındaki kızı düşünmek zorundaydı. "Yıllar boyu kaç defa bu yokuşlara tırmandığımı düşününce kendimi tutamadım. Sen kalk şu tepelerdeki güzel renkleri seyret. Hem şimdiye kadar bir kelime bile söylemedin bana."

Onu ayağa kaldırarak tepeleri seyrettirdi. Utangaç bir şekilde yelpazesiyle sakladığı yüzü tıpkı Oigimi'ninki gibiydi. Fakat Oigimi'den çok daha uysal ve itaatkâr bir hali vardı. Bu durum Kaoru'yu rahatsız etti, çünkü Oigimi ne kadar tecrübesiz olursa olsun kendisi ve etrafındaki insanlar hakkında bir fikri olurdu. Hoş sohbetiyle kendini dinletebiliyordu. Ama ya bu kız? Tatsız, tuzsuz, ruhsuz bir kızdı. Bu kızla beraber kat etmeleri gereken çok mesafe olduğunu anlamıştı. Oigimi'ye karşı duyduğu hasret bütün gökyüzünü[408] bile doldurabilirdi.

Sonunda Uji'ye vasıl oldular. "Ah!" diye düşündü Kaoru "Oigimi'nin ruhu hâlâ buralarda geziniyordur ve şu anda beni seyrediyor olmalı. Ben hâlâ buralara gelip gidip duruyorsam, kabahat benim mi?" Kaoru'nun içindeki ses devamlı Oigimi ile konuşuyor yaptığı işin anısına saygısızlık olmadığını Oigimi'ye anlatmaya çalışıyordu: "Hayır hayır kimse için değil ben senin için geldim, yalnız senin için geldim" diyordu.

Kaoru çok düşünceli bir insan olduğu için Ukifune'yi biraz yalnız başına bırakmıştı. Kız düşündükçe hâlâ annesi için üzülüyordu. Fakat ilk karşılaştığı andan beri Kaoru ona o kadar iyi davranmış; nezaketi, efendiliği ve tatlı sözleriyle onu o kadar rahatlatmıştı ki mutlaka kendisini seviyor olmalıydı. Bunları düşününce Ukifune'nin yüreğine biraz su serpilmişti. Bennokimi arabada kalmış ve yan kapılardan birinin önünde inmişti. Kaoru'nun anladığı kadarıyla kadın bundan böyle Ukifune'nin evin hanımefendisi olduğunu vurgulamak istiyordu. Kaoru'nun o civarda bulunan büyük çiftliklerinden tabur tabur işçiler, köylüler onu görmeye, saygılarını sunmaya gelmişti. Kaoru devamlı onlarla ilgilendi. Çok gürültü çıkarıyorlardı. Bennokimi Ukifune'ye öğle yemeğini yedirdi. Uji'ye giden yol balta girmemiş ormanların arasından geçiyordu. Konağa gelince manzara açıldığı için çok rahatlamışlardı. Bulundukları yerden hem nehri hem arkasındaki sıradağları rahatça görebiliyorlardı. Ukifune'nin günlerden beri birikmiş olan efkârı biraz dağılır gibi oldu. Burası iyiydi, güzeldi ama hâlâ niçin buraya getirildiğini anlamamıştı. Kaoru'nun kendisi için ne gibi planları vardı acaba?

Kaoru hem annesine hem de şehirdeki karısına mektup gönderdi. "Uji'deki tapınak için iç tezyinat malzemeleri ısmarlamıştım. Bugün uğurlu günlerden birisi olduğu için hemen tapınağın içini teftiş etmek için buralara kadar geldim. Üstümde biraz kırgınlık var. Ayrıca bugün meditasyon için inzivaya çekilmem gereken bir

---

408. Anonim, *Kokinshū* 488:

"Hasretin dolduruyor devasa gökyüzünü,
Sevgim dünyalar kadar, nere koyam yükümü?"

gün olduğunun farkına vardım onun için bugün ve yarın şehirde olamayacağım. Haberiniz olsun." Ukifune Kaoru'ya bakınca onun günlük kıyafetler içinde daha yakışıklı olduğu kanısına vardı. Hâlâ onun önündeki utangaçlığını üzerinden atamamıştı, fakat artık yüzünü ondan saklamıyordu. Kılık kıyafetine dikkat edilmiş olmasına rağmen kızın hâlâ köylülüğü üzerinden atamadığının farkına vardı Kaoru. Ama Oigimi öyle miydi? O, eski püskü elbiseler içinde bile asaletini koruyabilen bir kızdı. Hayır, hayır! Ukifune onun dengi olamazdı. Ancak bu kızın da çok güzel gür ve dümdüz saçları vardı. Karısı İkinci Prenses'in de güzel saçları vardı ama yine de bu kızınkine çıkamazdı.

Ee, şimdi ne olacaktı? Bu kızı alıp Sanjō Konağı'na götürecek olursa insanlar laf etmeyecekler miydi? Demek ki bu kız için sıra dışı, alışılmadık bir formül bulmak zorundaydı. Önce kızı bir müddet Uji Konağı'nda bırakacaktı. Kızın burada kendini ne kadar yalnız hissedeceğini bildiği için akşama kadar ona dil döküp gönlünü aldı. Kızın babası ve geçmişteki olaylar hakkında en ince ayrıntılarına kadar ona izahat vererek kızı eğlendirmeye çalıştı. Fakat bütün bu gayretleri hiçbir işe yaramadı kız yine o eski utangaç, sıkılgan halinde dilini tutmaya devam etti. Ancak her ne kadar aşırı utangaç olsa da yine de çıkmadık candan ümit kesilmezdi. Eğitilebilirdi. Zamanla hatalarını düzeltebilirdi. İlk hocası Kaoru olacaktı. Şayet bu kız geveze, boşboğaz, taşralının biri olsaydı onu asla Oigimi'nin yerine koymak istemezdi.

Hizmetçilerden koto getirmelerini istedi. Kızın diğer ince el becerilerine kıyasla müziğe karşı daha az yeteneği olacağı kanısındaydı. Kotoyu çalmaya başlar

başlamaz hüzün yüklü eski anıları bir sel olup gözlerinin önünden akıp gitmeye başlamıştı. Sekizinci Prens'in ölümünden sonra Uji Konağı'nda kotoyu ilk defa eline alıyordu. Niçin böyle olmuştu bilemiyordu. Düşüncelere dalmış çalarken birdenbire ay ışıdı gökyüzünde. Merhum prensin büyük bir koto üstadı olduğu söylenemezdi ama insanı kendine mıknatıs gibi çeken gizemli bir gücü vardı.

"Ablaların buradayken sen de Uji'de onlarla birlikte büyümüş olsaydın biraz daha derin bir kişiliğin olurdu. Baban Prens Hazretleri aslında benim akrabam değildi ama buna rağmen aramızda çok güçlü bir duygusal bağ vardı. Uzun yıllar ondan ayrı çok uzaklarda yaşamış olman gerçekten çok esef verici bir durum."

Kız utangaç bir şekilde elindeki yelpazeyle oynuyordu. Profilden gördüğü kızın tertemiz yüzü, alnı, gür saçları ona Oigimi'yi hatırlattı. Bu kıza ya müzik öğretecekti ya da özür dilemeyeceği biriyle evlendirip onu gözden çıkaracaktı.

"Hiç koto çalmayı denedin mi? Belki Doğu illerinde çalınan kotoyu[409] denemişsindir."

"Siz ne diyorsunuz ben daha başkentte konuşulan dili bile doğru dürüst beceremiyorum. Hal böyleyken ben *başkent kotosu*[410] gibi asil bir aleti nasıl çalarım?"

Kaoru kızın kelime oyunu yaptığını anlayarak hemen onun çok zeki olduğuna hükmetmişti. Kızı böyle uzak bir yerde tutacağından ve seyrek ziyaret edeceğinden dolayı üzülüyordu. Bu tür pişmanlıklar Kaoru'nun pek sık başına gelmezdi.

Kaoru, "Akşamleyin koto çalan kralın ruhu duymaz"[411] şarkısını kendi kendine mırıldandı.

Bunu duyan Jijū çok derin bir şekilde etkilenmişti. Çünkü kendi de memleketinde şimdiye kadar erkeklerin hiç çalgı çaldığını görmemiş, hep ok ve yay sesleri duymuştu. Ayrıca Kaoru'nun şarkıda bahsetmiş olduğu yelpazenin rengi onun için hiçbir şey ifade etmiyordu. Bu yüzden Kaoru'nun ne demek istediğini anlayamamıştı. İyi ama o kadar şiirin arasında Kaoru niçin bu dizeleri seçmişti.

Rahibelerin odasından içecekler geldi. İçkilerin geldiği tepsilerin üzerleri renkli sonbahar yaprakları, sarmaşık sürgünleri ve diğer bitkilerle süslenmişti.

---

409. *Azuma-goto* bileşik sözcüğü Japoncada hem "Doğu İlleri kotosu" hem de "Ah, benim sevgilim" (*aware waga tsuma*) anlamına gelmektedir. Burada bir kelime oyunu vardır.

410. Altı telli Japon kotosuna *yamattokoto* adı verilmektedir. Ukifune bu ifadeye "-ba" ekini getirerek *yamattokotoba* sözcüğünü türetmektedir ki bu da "Yamato Dili" anlamına gelmektedir. Bu dil saraydaki soyluların ve başkentteki insanların konuştuğu dildir.

411. Minamoto Shitagō, *Wakan Rōeishū* 380:

Han Hatun'un odasında yelpazenin rengi beyaz,
Akşamleyin koto çalan Kral Sō'nun ruhu duymaz.

Han Hatun, Çin İmparatoru Kral Sō'nun gözünden düşünce kendisini yazın kullanılıp, sonbaharda atılan bir yelpazeye benzetir. İçinde alev alev yanan kıskançlık ateşini söndürmek için odasına daha büyük beyaz bir yelpaze alır ve bunu kullanır. Ukifune'nin elindeki yelpaze de beyazdır. Kaoru bunu görünce yukarıdaki şiiri hatırlar.

Parlak ay ışığı tepsilerin üstündeki titrek fırça darbeleriyle yazılmış şiirleri aydınlatıverdi. Kaoru tepsilerin üstüne şiirleri okumak için saldırınca bunu susuzluktan yaptığını zannetmişlerdi.

"Mevsim artık sonbahar, yapraklar da başka renk,
Ay durmaz gökte parlar, geçmişle hep bir ahenk."[412]

Harfler eski moda bir üslupla yazılmıştı. Kaoru hem etkilenmiş hem de kendini acemi bir çömez gibi hissetmişti. Hemen cevabını yazdı.

"Mekân yine Uji'dir, beni hep hüzne boğdu,
Mehtap artık burada başka bir yüzde doğdu."[413]

Kaoru bunu cevap olarak yazmamıştı ama Jijū yine de şiiri alıp rahibeye götürdü.

412. Bu şiirde sözü edilen "renklerin değişimi" Kaoru'nun duygularındaki değişimi betimlemektedir, çünkü artık o Oigimi'yi değil, Ukifune'yi düşünmeye başlamıştır. "Ay" imgesi ise Kaoru'nun kendisini betimler. Buradaki kelime oyunu *sumeru* fiilidir. Bu sözcük Japoncada hem "pırıl pırıl parlamak" hem de "yaşamak" anlamına gelmektedir.

413. Buradaki *Uji* kelimesi kasvetli yer anlamına gelmektedir.

BÖLÜM 51

UKIFUNE

UKIFUNE (浮舟)

Niou akşamın alacakaranlığında gördüğü o kızı hâlâ unutamamıştı. Belki sıradan bir aileden geliyordu ama harikulade güzel bir kızdı. İflah olmaz bir çapkın olan Niou böyle bir kızı elinden kaçırdığı için neredeyse o gün bu gündür yas tutuyordu. Bu yüzden de Nakanokimi onun dilinden kurtulamamıştı.

Niou devamlı, "Böyle ufak bir olayı niçin kafana taktığını anlayamıyorum. Bunu senden beklemezdim doğrusu!" diyerek onu suçluyordu. Bu serzenişlere dayanamayan Nakanokimi'nin bir ara şuna hikâyenin tamamını anlatayım sesini kessin diye düşündüğü bile olmuştu ama bunu yapamazdı. Onunla evlenmeye niyeti olmasa bile bu kız Kaoru'nun dikkatini çekmişti ve sonra da Kaoru bu kızı alıp götürmüş bir yerlere saklamıştı. Nakanokimi el âlemin böyle mahrem sırlarını ulu orta açıklayamazdı. Ayrıca Niou gerçekleri öğrenecek olursa kesinlikle uslu durmazdı. Zaten evin içinde hoşuna giden kızların arasında flört etmediği biri kalmamıştı. Hatta bazı kadınların izini onların evine kadar sürdüğü olmuştu. Bu kıza da er geç bir şeyler yapacağı kesindi. Gerçekleri başkasından öğrenecek olursa Nakonokimi'nin yapacağı bir şey yoktu. Fakat bu durumun hem Kaoru hem de Ukifune için hiç de hoş olmayacağını biliyordu. Niou'yu engellemek mümkün değildi. Ona dil dökmek kâr etmiyordu. Ama söz konusu olan bu kız sadece Kaoru'nun sevgilisi değildi aynı zamanda Nakonokimi'nin kız kardeşiydi. Bu yüzden kocası Ukifune'yle ilişki kuracak olursa çifte kavrulmuş bir rezalet olurdu. Nakonokimi bu konuda üzerine düşen her şeyi yapmıştı ve yapacaktı. Doğan sonuçlardan hiç kimse onu dikkatsizlik veya aymazlıkla suçlayamazdı. Niou'nun suratı her zaman bir karıştı. Bu suratla yaşamak kolay

değildi ama yine de hep sineye çekiyordu. Usturuplu yalan söylemeyi beceremediği için mümkün olduğu kadar huzurunu bozmamaya çalışıyordu, tabii Niou da onu kıskançlıkla suçluyordu. Suçlasın ne fark ederdi ki.

Kaoru çok meşgul bir insan olduğu için üzülse de Uji'yi pek sık ziyaret edemiyordu. Ukifune'nin onu beklediğini biliyordu ama onun durumundaki bir adamın seyahati iptal etmek için binbir türlü mazereti vardı. Uji'ye giden yollar öyle kötüydü ki tanrıların geçmeyi yasakladığı yollar[414] bile bundan daha berbat olmazdı. Elbette kıza karşı olan vazifelerini yerine getirecek, ona bakacaktı. İlk fırsatta oraya gidecek, dağ başında kızla iyi vakit geçirecek ve onunla teselli bulacaktı. Fakat şu sıralarda kızın ortalıkta görünmemesi lazımdı. Kız orada bir müddet kalıp olgunlaştıktan sonra kendi ismini lekelemeden onunla daha sağlam bir ilişki kurmanın yollarını arayacaktı. Etrafındaki insanların ona, bu kızın kim olduğunu, onunla ne zaman tanıştığını, onunla olan arkadaşlığının derecesini, olayların nasıl geliştiğini sormasını istemiyordu. Bütün istediği karda yürüyüp izini belli etmemekti. Uji'ye gidip onu ziyaret edecekti ama kimsenin bundan haberi olmaması gerekiyordu. Öte yandan Nakanokimi'ye de Uji'yi ihmal etmiş, oradaki zengin anılarını inkâr etmiş bir insan izlenimini vermek istemiyordu. Her zamanki dikkat ve basiretiyle bütün bu sorunları kafasında ince eleyip sık dokuyarak bir sonuca bağlamaya çalıştı.

Üstelik Ukifune'yi başkente getirdiği zaman yerleştireceği ev konusunda kayıtsız kalmış sayılmazdı. Onu da düşünüyordu. Kaoru meşgul bir adamdı ama Nakanokimi'ye yaptığı ziyaretleri hiç aksatmıyordu. Hatta etrafındaki nedimeler arasında bu durumu tuhaf karşılayanlar bile olmuştu. Ama artık Nakanokimi insan ilişkilerinin nasıl geliştiğini anladığı için bu durumdan memnundu. Karşısında onu unutmayan, aradan geçen zamana rağmen ona karşı olan ilgi ve sadakatini kaybetmeyen bir adam vardı. Yıllar onu olgunlaştırırken o da mesleğinde hızla mesafeler kat ediyordu. Kaoru'yu, son derece kaypak ve güvenilmez kocasıyla karşılaştırdığı zaman kaderin kendi üzerinde oynadığı tuhaf oyunları düşünerek derin derin iç çekiyordu. Kız kardeşinin onun için yaptığı planların hepsi suya düşmüş, sonunda hiç farkına varmadan böyle bir adamla dünya evine girivermişti. Girmişti de bu evlilik ona ne getirmişti? Kaygı, endişe, kuruntu ve huzursuzluk! Başka bir şey değil.

Öte yandan Kaoru'yu içinden geçtiği gibi sıcak bir şekilde karşılayamıyordu. Uji'de geçen yıllar artık geride kalmaya başlamıştı. Kaoru'nun bir zamanlar onun için neler ifade ettiğini bilmeyen birisi için Nakanokimi sıradan bir eski ahbabı evine kabul ediyor gibi görünüyordu. Ancak sarayda birtakım gelenekler vardı.

---

414. *İse'nin Masalları* 71:

Hasret seni bu kadar üzüyorsa gel bana,
Tanrılar hiçbir yasak koymamış yollarına...

Bu geleneklere göre soyluların, özellikle evli kadınların avamdan insanlarla düşüp kalkmaları, arkadaşlık kurmaları yakışık almıyordu. Nakanokimi de ne kadar üzülürse üzülsün bu kurala uymak zorundaydı. Üstelik kocası Prens Niou'nun da gözü devamlı onların üstündeydi ve onlardan şüpheleniyordu. Bu yüzden Nakanokimi istemeye istemeye Kaoru'dan uzaklaşmış, ona karşı soğuk bir tavır takınmaya başlamıştı. Öte yandan Nakanokimi Niou'nun biricik oğlunun annesiydi. Çocuk günden güne büyüyor, güzelleşiyordu. Bu da kıza bütün diğer rakipleri üzerinde bir üstünlük sağlıyordu. Gerçekten de Niou'nun onunla olan ilişkisi gün geçtikçe daha ılımlı bir hale gelmeye başlamıştı ve her şeye rağmen Nakanokimi kendisini daha güvende hissediyordu.

Yeni yıl girmişti. Birinci ayın ilk haftasında bir öğle üzeri Niou artık iki yaşına giren oğluyla oynarken küçük nedimelerden biri aceleyle içeri girerek Nakanokimi'ye krem rengi kalın bir zarf getirdi. Bununla birlikte içinde küçük yapay bir çam fidanı bulunan püsküllü bir sepet ve katlanmış bir mektup vermişti.

"Bunlar nereden geliyor?" diye sordu Niou.

"Uji'den gelen adam bunları Hanımefendi Tayū'ya vermemi istedi. Ne yapacağımı bilemedim, Prenses Hazretleri belki bunları görmek ister diye önce ona getirdim. Tayū'ya gelen mektupları hep kendileri kontrol eder." Kızın kafası karışmıştı. "Şu sepetin güzelliğine bir bakar mısınız? Metalden yapmış, üstünü de boyamışlar. Hele şu çam fidanına bir bakın! Aman yarabbi! Ne güzel dalları var. İnsan sahiden çam zannediyor."

Kız bunları anlatırken gülümsüyordu Niou'da kıza bakarak tebessüm etti. "Getir canım onları buraya, bir bakayım nasıl şeylermiş."

İşte tam o anda Nakanokimi gürledi. "Bana bak! Bunları hemen şimdi Tayū'ya götür. Derhal!" Nakanokimi mektupları Niou'nun okumasını istemiyordu.

Acaba Kaoru'dan mı geliyordu mektuplar? Görünüşe bakılırsa mektuplar bir kadının elinden çıkmışa benziyordu ama Kaoru'nun bunu kasten yapmış olması işten bile değildi. Evet, büyük bir ihtimalle ondan geliyordu, çünkü Uji demişti kız. Niou bunlardan birini eline aldı ama onun da kafası karışmıştı birden. İnşallah kuşkularım yersizdir diye içinden geçirdi Niou.

"Canım ben bu mektubu açıyorum, kızacak mısın bana?"

"İnsanların özel mektuplarına bakmak kadınlar arasında bile yakışık almaz." Nakanokimi bunları söylerken kayıtsız görünmeye çalışıyordu.

"Ne olur bırak göreyim şunları. Kadının kadına yazdığı mektup nasıl oluyor bilmek isterim doğrusu."

"Sonunda yeni bir yıl daha geldi. Mektup yazma konusunda çok ihmalkâr davrandım. Bu dağ köyü çok kasvetli bir yer. Tepelerden sis hiç eksik olmuyor." Bu mektup çok genç bir kadının elinden çıkmıştı. "Gönderdiğim oyuncaklar pek kıymetli değildir ama küçük prensimize verirseniz çok memnun olurum."

Mektupta hiç olağanüstü bir durum yoktu. Ama Niou yine de yazanın kim olduğunu çok merak ediyordu. Daha sonra ikinci mektubu eline aldı. Bu da kadın elinden çıkan bir mektuptu.

"Yeni yılınız kutlu olsun. Prenses Hazretleri nasıllar? Herhalde sizi meşgul edecek bir sürü ilginç olaylar vardır etrafınızda. Burası çok güzel bir ev ve bize iyi bakıyorlar, yalnız genç kızımızın böyle dağ başında bir yerde kalması hiç de hoş bir durum değil. Ben kendisine kaç defa böyle kara kara düşünmemesini, canı sıkılınca arada sırada sizi ziyaret etmesini söyledim ama o yine bildiğini okuyor. Orada başına gelen korkunç olay kızı çok sarsmış. Tekrar konağa gitmeyi düşünmek bile istemiyor. Size, uygun bir zamanınızda küçük prensin odasını süslemeniz için renkli krepon kâğıtlarından yapılmış tavşanlar gönderdi. Babasının evde olmadığı bir zaman bunu gösterin çocuğa, bakalım beğenecek mi?"

Pek de hoş bir mektup sayılmazdı. Belli ki geveze biri yazmıştı. Devamlı şundan bundan şikâyet edip duruyordu. Mevsimin iyi dilekleriyle hiç alakası yoktu yazılanların. Çok şaşıran Niou tekrar tekrar mektubu okudu.

"Şimdi söyle bana, kim yazdı bu mektubu. Bana her şeyi anlatman lazım."

"Ben Uji'deyken yanımızda çalışan kadınlardan birinin kızı oraya, annesinin yanına taşınmış. Bana öyle söylediler."

Ama Niou'nun gördüğü kadarıyla bu el yazısı sıradan bir hizmetçiye ait olamazdı. Ayrıca "korkunç olay" ifadesi önemli bir ipucuydu. Gönderdiği renkli krepon kâğıdından yapılmış süsler de çok nefisti. Usta bir insanın elinden çıktığı kesindi. Bunları yapmak için çok zaman harcadığı belli oluyordu. Demek ki epey boş vakti olan birisi yapmıştı bunları. Gönderilen çamın çatalındaki dallardan birine yine yapay kırmızı böğürtlenlerle bağlanmış bir şiir vardı.

"Sevimli fidanıma bunu verin ne olur,
Dilerim çamlar gibi ömrü de uzun olur."[415]

Çok da güzel bir şiir değildi ama Niou yine de okumaya devam etti; uzun zamandır aklından çıkmayan bir kadın tarafından yazılmış olabileceğini hissetmişti.

"Hemen bir cevap yaz, yoksa çok ayıp olur. Ayrıca benden bir şey saklamana lüzum yok." Gitmek için arkasını döndü. "Huysuzluğun üzerindeyken seni yalnız bırakmaktan başka çarem yok."

---

415. Ukifune'nin şiirinde kelime oyunları yaptığı görülmektedir. Bunlar, *mataburi* (bir dalın çatallandığı yer) ve *madafuri[nu]* (henüz yaşlanmamış) ile *matsu* (çam ve beklemek) kelimelerinden oluşan kinayeli anlatımlardır.

Prenses hizmetçilerini çağırdı. Alçak sesle "Yazıklar olsun, böyle mahrem şeyleri çoluk çocuğun eline vermek mi lazım?" dedi.

"Böyle olmasını inanın biz de istemezdik efendim! Bu kız çok patavatsız ve kafasız çıktı. Gördüğümüz kadarıyla iyi bir gelecek vadetmiyor. Onun yerine daha sessiz ve hanım hanımcık birini bulmamız gerekiyordu."

Nakanokimi kızı yine de korumaya devam etti. "Sinirlenmeyin kıza, kız daha çok toy!" dedi.

Kızı geçen kış Nakanokimi'nin hizmetine almışlardı. Küçük, tatlı bir şeydi ve Niou ondan hoşlanıyordu.

Odasına dönen Niou evinde gelişen olayları çok tuhaf bulmuştu. Kaoru'nun Uji'yi ziyaret etmeye devam ettiğine dair haberler çalınıyordu kulağına, hatta duyduğuna göre Kaoru bazı geceler orada kalıyordu. Bir taraftan arkadaşının garip işlerle uğraştığını düşünüyor, bir taraftan da Uji'nin kendisi için neler ifade ettiğini hatırlayınca gülümsemekten kendini alamıyordu. Orada Kaoru'yu gizlice bekleyen bir kadın olmalıydı.

O sırada Niou'nun aklına bir devlet memuru geldi. Bu insan mabeyinde çalışan özel bir kâtipti. Edebi konularda ona çok yardımı dokunmuştu ve Kaoru'nun emrindeki hizmetlilerin çoğunu da yakından tanıyordu. Ondan "kafiye tahmini" oyunları üzerine yazılmış kitaplar ve seçkiler istedi.

"Rica etsem getirdiklerini oradaki dolabın üstüne bırakır mısın? Aklıma gelmişken sorayım dedim, General Kaoru'nun hâlâ Uji'yi ziyarete devam ettiğini

söylüyorlar. Söylediklerine göre orada muhteşem bir manastır varmış. Orayı gidip görmeyi o kadar çok istiyorum ki!"

"Gerçekten de öyle efendim, çok muhteşem, çok görkemli bir yermiş. Özellikle içindeki Kutsal İsim Mabedi'nin çok methini duydum. Kulağıma geldiği kadarıyla geçen sonbahardan itibaren oraya çok sık gitmeye başlamış. Adamlarından bazıları orada sakladığı bir kadın olduğundan bahsediyor; herhalde çok hoşlandığı bir kadın olmalı. Etrafındaki görevlilere o kadının istediği her şeyi yerine getirmelerini emretmiş. Binanın etrafına her gece nöbetçi dikiyorlarmış ve kasabadan gizli gizli erzak gidiyormuş oraya. Anlayacağınız, kadın çok şanslı! Ama ne de olsa dağ başı, kadın herhalde yine de kendini çok yalnız hissediyordur. Öyle bir yerde insan sıkıntıdan patlar. Bütün bu dedikodular geçen yılın sonlarına doğru kulağıma geldi."

Niou bu gizli bilgileri öğrendiğine çok memnun olmuştu. "Kadının kim olduğu biliniyor mu? Duyduğuma göre uzun zamandır orada yaşayan bir rahibeyle görüşüyormuş."

"Rahibe tapınakta yaşıyor. Bu kadının ise yeni, ayrı bir evi var. Ayrıca kendisine birçok saygın nedime tahsis edilmiş. Bu sayede kız rahat bir yaşam sürüyor."

"İlginç, gerçekten çok ilginç! Kaoru'nun onunla ilgili ne planları var acaba? Nasıl bir kadın bu? Senin de bildiğin gibi, Kaoru kendine özgü kişiliği olan bir insandır, yani senden ve benden farklıdır. Vaktinin çoğunu dini vecibelerle geçirmek için dağda kaldığından dolayı biraderi onun bu durumundan çok mustarip ve devamlı onun peşinde. İnsanlar onun hakkında konuşurken ibadet etmek için başka bir sürü yer bulunacağından bahsediyorlar, gizli gizli Uji'ye gitmesine gerek yok diyorlar. Ölen prenses yüzünden böyle davrandığını söylüyorlar. Ne kadar ilginç değil mi? İşte dostum, bizim yanımızda evliya gibi geçinen bu azizimizin de kendine göre küçük küçük sırları var."

Gerçekten de çok ilginç bir durumdu. Bu bilgileri veren mabeyin kâtibi Kaoru'nun kâhyasının damadı olduğu için pek çok gizli konuda bilgi sahibiydi. Niou, bu kızın Nijō'da gördüğü kız olup olmadığını nasıl öğrenebileceğini merak ediyordu. Kaoru'nun dikkatini çektiyse bu kız gerçekten çok özel birisi olmalıydı. Öyle olsa bile Nakanokimi ile olan yakınlığı hangi sebepten ileri geliyordu? Bu durum onu çok rahatsız ettiği için başka bir şey düşünemez hale gelmişti. Kaoru ve Nakanokimi'nin isimlerini yan yana telaffuz ettikten sonra bütün keyfi kaçmıştı. Demek ki karısı ve Kaoru iş birliği ederek kızı ondan kaçırıp saklamıştı.

Okçuluk yarışması ve edebiyat şöleni sona erdiği için artık vaktini alacak başka bir önemli işi kalmamıştı. Bazı mevkilerdeki görevliler için çok önemli olan taşra atamaları artık onu ilgilendirmiyordu. Düşünebildiği tek şey bir an önce kimseye haber vermeden Uji'ye gitmekti. Kaoru'nun sırlarını veren kâtibin de bazı emelleri vardı ve bu yüzden Niou için her şeyi yapmaya hazırdı. Niou da onun cesaretini kıracak bir şey yapmadı.

"Bir gün senden benim çok zor bir şey yapmanı istesem yapar mısın?" diye sordu Niou.

Adam saygıyla yerlere kadar eğilerek onun teklifini kabul ettiğini belirtti.

"Tamam, o zaman anlaştık. Umarım söyleyeceklerim seni şaşırtmaz. Uji'de kalan kadının kısa bir süreliğine olsa bile bir zamanlar yakından tanıdığım birisi olduğunu öğrenmiş bulunuyorum. Birdenbire ortadan kaybolmuştu ve sonradan generalin onu kaçırdığına dair duyumlar aldım. Yine de pek emin değilim. Kızın izini biraz sürmek istiyorum. Etrafın dikkatini çekmeden bir şeyler yapabilir miyiz, ne dersin?"

Adam bunun zor olacağı kanısındaydı; ama yine de reddedemedi.

"Yol uzak değil ama oldukça sarp ve engebeli. Akşam yola çıkarsanız saat ondan biraz sonra orada olursunuz. Şafak sökmeden önce de eve dönmenizi tavsiye ederim. Bu olayı sizinle birlikte giden adamların haricinde kimsenin bilmemesi gerek, hatta onlara bile her şeyi söylemeyin."

"Ben de zaten öyle düşünüyordum. Aramızda kalsın, daha önce oraya gitmişliğim var. Ne zaman kapıdan dışarıya çıksam hep hakkımda dedikodu ediyorlar."

Dikkatsiz davrandığını bilse de artık vazgeçmek için vakit çok geçti. Her zamanki gibi yanına iki-üç güvenilir adamını aldı. Oluşturduğu küçük kafilenin içinde bunların haricinde güvendiği kâtip ve sütninesinin yakınlarda beşinci dereceden mabeyin kâtipliğine terfi etmiş olan oğlu bulunuyordu. Bunların hepsi Niou'nun en yakın sırdaşlarıydı. Deneyimli kâtip Sanjō Konağı'na giren çıkanların bir listesini tutmak için emir almıştı ve Kaoru'nun önlerindeki iki üç gün içinde Uji'ye gelmeyeceğinden emindi.

Anılar akın akın zihnine hücum etmeye başladı. Aynı anda birkaç değişik yerde buluvermişti kendini. Eskinden Kaoru ile aralarından su sızmazdı. Zaten onu elinden tutup Uji'ye götüren de Kaoru idi. Böylesine iyi bir arkadaşına şu anda neler yaptığını düşününce kendinden utandı. Bir yandan da korkuyordu, çünkü o bir prensti; bu yüzden devamlı gözaltındaydı ve kaçamaklarının hemen hemen hepsi dile düşüyordu. Tebdil-i kıyafet içinde arabaya bindiği zaman bunlar aklından geçiyordu. Dağların içine doğru ilerledikçe kalbi hızlı hızlı atmaya başladı. Fakat çok meraklı bir insan olduğundan dolayı bütün heyecanına rağmen yoluna devam etti. Acaba daha ne kadar yolları kalmıştı? Oraya vardığında kız onunla görüşmeyi kabul edecek miydi? Kızı göremeyecek olursa onun için büyük facia olacaktı.

Hōshōji Tapınağı'na kadar arabayla geldi ve daha sonra at üstünde yoluna devam etmek zorunda kaldı. Akşam saat sekiz civarında Uji'ye ulaştığı için oldukça hızlı gelmiş sayılırdı. Yardımcısı olan kâtip Kaoru'nun bıraktığı muhafızlardan biriyle görüşerek konağın etrafındaki koruma tedbirleri hakkında kurnazca bil-

gi aldıktan sonra atlarını binanın batısındaki korumasız, sakin alana bağladılar. Bambu dallarından yapılmış çitin bir bölümünü kırarak içeri süzüldüler.

Kâtip içerideki yolu tam bilmediği için kendinden pek emin değildi; fakat bu tarafta hiçbir nöbetçi yoktu. Evin güney cephesinde loş bir ışık gördüler. Ayrıca içeriden elbise hışırtıları geliyordu.

"Efendim bu tarafa doğru gelin, hâlâ yatmamışlar."

Niou sessizce merdivenleri çıktı ve panjurun üzerinde gördüğü bir çatlaktan içeriyi seyretmek için öne eğildi. İyo[416] malı olan bu panjur rüzgârda ses çıkarmaya başlayınca Niou irkilip durakladı. Ev yeni ve temizdi fakat çok zevksiz bir şekilde döşenmişti. Kadınlar etraftan kendilerini gözetleyen olmadığından emin olduğu için perdeleri çekmemişlerdi. Panjurun arkasındaki perde çerçevenin üstüne kadar açıktı. Parlak lambanın altında üç dört kadın dikiş dikiyor, yeni yetme güzel bir hizmetçi kız da iplik eğiriyordu. Bu yüz Nijō'da fener ışığının altında bir anlığına görmüş olduğu yüzdü. Yoksa yanılıyor muydu? Ayrıca burada kendini Ukon[417] olarak tanıtan genç bir kız vardı. Ukifune, başını kolunun üstüne koyarak uzanmış, yattığı yerden ışığı süzüyordu. İnsanı büyüleyen çocuksu asil gözleri, güzel alnı, başından aşağı dökülen gür saçlarıyla, bu kız ona Nijō'daki prensesi hatırlatmıştı. İnanılacak gibi değildi.

Ukon bir taraftan elbise ütülerken bir taraftan da Ukifune ile sohbet ediyordu. "Gidecek olursanız zamanında dönebileceğinizi zannetmiyorum. Dün generalin gönderdiği habercinin söylediklerini duydunuz. General, vilayetlere atanacak memurların listesini hazırladıktan sonra ayın birinde kesinlikle burada olacak. Mektuplarında ne diyor?"

Kız öylesine kendi âlemine dalmıştı ki hiçbir cevap vermedi.

"Onun geleceğini bile bile ortalıktan kaybolmanız hiç hoş olmayacak."

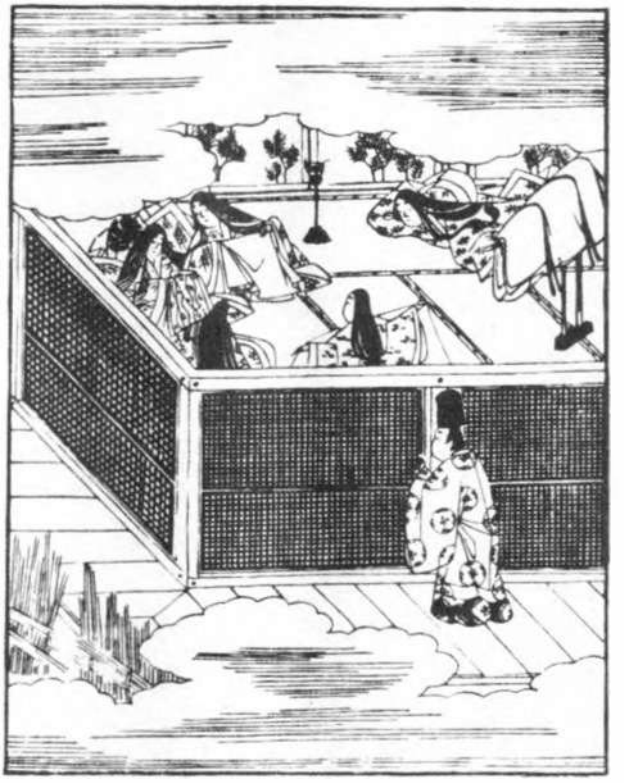
Ukon'un karşısında oturan kadın, Ukifune'ye dönerek "Hanımım, bence siz ne yapmayı planladığınızı generalin kendisine anlatsanız iyi olur. Ona haber vermeden paldır küldür kalkıp gitmek hiç hoş olmayacak. Ayrıca gitseniz bile bir iki duadan sonra hemen buraya dönmeniz lazım. Burası ıssız bir yer olduğu için pek mutlu olmayabilirsiniz ama burası aynı zamanda epey güvenli ve sakin bir yerdir. Buraya bir alışacak olursanız annenizin şehirdeki evini bile aramazsınız."

Bu kez, Niou'nun pencereden göremediği başka bir kadın söze karışmıştı. "Bence öyle yapmayın, biraz daha bekleyin, generale karşı çok ayıp olur. General

---

416. İyo, Shikoku Bölgesi'nde bir vilayettir. Eskiden burada orta kalitede yapıldığı için gürültü çıkaran panjurlar yapılırdı.

417. Burada tesadüfen karşımıza çıkan Ukon ismi her ne kadar Nakanokimi'nin hizmetindeki Ukon'muş gibi bir izlenim verse de bu bir yanılgıdan ibarettir. İlerleyen bölümlerde iki Ukon'un aynı kişiler olmadığı anlaşılacaktır.

sizi şehre yerleştirdiği zaman annenizi istediğiniz kadar görebilirsiniz. Kendisine karşı saygım sonsuzdur ama dadınız çok aceleci bir kadın. Gitmiş, sanki çok iyi bir fikirmiş gibi, göz açıp kapayıncaya kadar kısa bir zamanda annenizi sizinle birlikte hacca gitmeye ikna etmiş. Parlak fikirler hep yaşlılardan çıkar ama siz yine de dadınızın sözlerine kulak asmayın. Önce plan yapıp sabredeceksin, sonra rahat edeceksin. Bu eskiden böyleydi, şimdi de böyle. Sabreden muradına erer."

"Dadı iyice yaşlandı, onun parlak fikirlerine itibar etmemek lazım. Artık iyice baş belası olmaya başladı."

Evet, gerçekten de öyle diye düşündü Niou. Hayal meyal olsa bile hatırlamıştı; kızı ilk gördüğü gece sorun çıkartan yine bu yaşlı kadındı.

O kadar mahrem konuyu öylesine pervasızca konuşuyorlardı ki Niou onları dinlerken kıpkırmızı kesilmişti. "Doğrusu içlerinde en şanslısı şehirde Nijō Konağı'nda oturan hanımımız Nakanokimi. Bakan Hazretleri ağırlığını koyarak imparatorluk ailesinden bir damat edinmek için Nakanokimi'ye dünyayı zindan etse de hanımımız Prens Niou'dan, küçük prensimizi doğurur doğurmaz herkesin sesi soluğu kesildi. Hatta ona devamlı soğuk davranan Prens Niou bile hizaya geldi. İşte böyle hanımım, ders al bu olaydan! Sizin dadınız gibi yaşlı bir kadının ipiyle kuyuya inseydi şimdiye dek geldiği yeri rüyasında bile göremezdi."

"Kaygılanma şekerim, General Kaoru verdiği sözü tutacak olursa bizim hanımımız herkesten fazla el bebek gül bebek olacak. Herkes ona gıpta ile bakacak."

"Bir dakika, bir dakika! Herkes bana gıpta edecek mi dedin? Lütfen beni Nijō'daki prensesle karşılaştırmayın. Hiç hoşuma gitmiyor doğrusu. Ya bu söylediklerin onun kulağına gidecek olursa?"

Niou duyduklarına gerçekten çok şaşırmıştı. Bu kızın kendi karısı ile ne alakası vardı? Ne gibi bir akrabalık bağı vardı? Birbirlerine benzeseler bile bu kız ne zarafet ne de asalet olarak asla karısının eline su dökemezdi. Bu kız şen şakrak ve alımlı bir dilberdi, hepsi o kadar. Ama her şeye rağmen uzun zaman Niou'nun kafasını kurcalamış, bir türlü aklından çıkmamıştı. Ufak tefek sıradanlıkları, hataları, eksiklikleri bulunsa bile ne fark ederdi ki? Herkeste bir kusur vardı...

Kızı ilk kez böyle doya doya gördükten sonra ona sahip olabilmek için yanıp tutuşmaya başladı. Anladığı kadarıyla kız bir yolculuğa çıkacaktı. Galiba annesi babası da sağdı. Bir daha böyle bir fırsat dünyada eline geçmezdi. Ne yapıp edip bu geceyi değerlendirmesi lazımdı.

Gözlerini kızdan ayıramıyordu, çok heyecanlanmıştı.

Ukon dikimi bitmemiş elbiseleri toplayıp perdenin yanındaki askılığa iliştirirken "Çok uykum var" dedi. "Nedendir bilmiyorum dün gece bir türlü uyku tutmadı. Bu elbiseleri artık yarın sabahleyin bitiririm. Anneniz yola erken çıksa bile buraya gelmesi öğleyi bulur." Koltuğa sırtını dayar dayamaz içi geçer gibi oldu. Ukifune bu sırada odanın bir köşesine uzanmıştı. Arkadaki odalardan birine giderek gözden kaybolan Ukon çok geçmeden Ukifune'nin yanına döndü ve kızın ayak ucuna uzanır uzanmaz hemen uykuya daldı.

Niou ne yapacağını bilemiyordu, çare olarak kızın bulunduğu odanın panjurunu yavaşça tıkladı.

"Kim o?" diye sordu Ukon.

Niou hiç cevap vermeden boğazını temizlemekle yetindi. Gürültüyü duyarak uyanan Ukon, bu nazik ses olsa olsa Kaoru'nun sesi olabilir diye düşünerek pencereye geldi.

"Panjuru kaldırır mısın lütfen."

"Ziyaret için çok uygunsuz bir zaman seçtiniz, vakit çok geç."

"Nakanobu'dan[418] hanımınızın seyahate çıkacağını öğrenince koşa koşa geldim. Yolda başıma gelmedik kalmadı. Rica etsem panjuru biraz kaldırır mısın?"

Dışarıdakinin tam olarak kim olduğunu bilmiyordu ama yine de kendine söyleneni yaptı. Niou alçak sesle, Kaoru'nun sesini ve mimiklerini taklit ederek konuşmuştu. "Yolda başıma çok kötü şeyler geldiği için üstüm başım lime lime."

"Aman tanrım, ne kadar feci!" diyebildi Ukon. Sonra da panjuru açarak ışığı uzakta bir yere koydu.

---

418. Sonradan anlaşıldığına göre Kaoru'nun kâhyası ve Niou'ya çok yardımı dokunan kâtibin kayınpederi.

"Kimsenin beni görmesini istemiyorum. Lütfen insanları uyandırma."

Usta bir taklitçi olan Niou, Kaoru'nun sesini öyle güzel, öyle inandırıcı bir şekilde taklit etmişti ki Ukon onu Kaoru sanarak salona aldı. Zavallı adam, buraya gelinceye kadar kim bilir ne badireler atlattı diye düşünen Ukon hemen bir perdenin arkasına çekildi. Niou'nun, seyahat esnasında kimliğini gizlemek için giydiği partal giysilerin altında çok güzel ve yumuşak elbiseler vardı. Sürdüğü koku ise Kaoru'nunkinden hiç aşağı kalmıyordu. Sanki kendi odasındaymış gibi soyundu ve gidip Ukifune'nin yanına yattı.

"Niçin her zamanki yerinizde uyumuyorsunuz?"

Prens hiç cevap vermedi. Ukon hanımının üzerine bir battaniye örttükten sonra yakındaki kadınları kaldırarak biraz uzağa çekilmelerini istedi. Kaoru her gelişinde, adamlarıyla birlikte başka bir yerde kaldığı için kadınlar hiçbir şeyden şüphelenmedi ve ne olup bitiğinin farkına varmadı.

"General çok nazik bir insan. Bakın gecenin bir saatinde buraya kadar gelmek zahmetinde bulunuyor. Hanımımız bunun ne demek olduğunu anlamıyor mu?" diye fısıldamıştı kadınlardan biri yeni yerlerine yerleşirken.

Ukon durumun çok tehlikeli olduğunu sezmişti, hiçbir şey kimsenin gözünden kaçmıyordu.

"Şişş, sessiz olun! Gece yarısı yapılan en ufak bir fısıltı çığlıktan bile fazla ses çıkarıyor" diyerek hemen onları ikaz etti.

Ukifune şaşkınlıktan donakalmıştı. Yanında yatan insanın Kaoru olmadığını biliyordu; fakat her kimse hemen eliyle onun ağzını kapatmıştı. Evinde, herkesin gözünün önünde böyle aşırılıklar yapabilen biri başka bir yerde neler yapmazdı ki? Yanındaki insanın Kaoru olmadığını hemen anlamış olsaydı az da olsa ona karşı direnebilirdi ama şimdi Ukifune'nin bütün vücudu felç olmuş gibiydi, hareket edemiyordu. Adam kulağına eğilerek "Seni son görüşümde beni ne kadar üzdüğünü hatırlıyor musun? O gün bu gündür hiç aklımdan çıkmıyorsun" der demez Ukifune onun kim olduğunu anlamıştı. Bu eniştesi Niou idi...

Ukifune o gece başına gelenlerden son derece utanmış ve dehşete düşmüştü. Bundan sonra kız kardeşinin yüzüne nasıl bakacaktı? Ağlamaktan başka yapabileceği hiçbir şey yoktu. Niou da ağlıyordu. Çünkü Ukifune'yi görmenin çok zor olacağını biliyordu. Keşke hiç gelmeseydi.

Gece çabucak geçivermişti. Dışarı'da Niou'nun adamlarından biri hafifçe öksürerek güneşin doğmak üzere olduğunu haber verdi. Ukon ne olduğunu merak ederek dışarı çıktı. Niou oradan hiç ayrılmak istemiyordu, Ukifune'ye doyamamıştı. Bir daha buralara gelir miydi, gelemez miydi onu da bilemiyordu. Şehirde şimdi onu fellik fellik arıyor olmalıydılar. Arasınlardı, işleri neydi? Niou o gün bulunduğu yerden bir yere kımıldamayacaktı. İnsan hayattayken dünyadan zevk alabiliyordu. Dönüp de niçin kızın hasretinden ölecekti?

Ukon'u yanına çağırdı. "Belki sana uygun gelmeyebilir ama ben bugün burada kalmak istiyorum. Adamlarıma söyle gidip yakınlarda bir yerde saklansınlar. Ayrıca Tokikata'yı şehre yolla, benim için güzel bir bahane uydursun, dağdaki tapınaklardan birinde ibadet etmekte olduğumu söylesin."

Ukon dehşete düşmüştü. Keşke daha dikkatli olsaydı. Ama çok geçmeden şaşkınlığından sıyrılarak tekrar kendini toparladı. Artık olan olmuştu. Ona ters davranmanın bir anlamı yoktu. Bu bir kaderdi. Niou Ukifune'yi bundan önce sadece bir kez çok kısa bir müddet için görmüş ve onu unutamamıştı. Bu işte hiç kimsenin suçu yoktu.

"Efendim, annesi bugün hanımımı almaya geliyor. Müsaade ederseniz ne yapmayı düşündüğünüzü sorabilir miyim? Dün akşam kızının başına geleni kendisine bildirmemiz için vakit çok geç, büyük bir ihtimalle yola çıkmıştır. Bunu kendisine haber vermek için hiç de uygun bir zaman değil. Bence bugün siz şehre dönseniz iyi olur, daha sonra sizin için uygun olan bir zamanda tekrar gelirsiniz."

Becerikli bir kadın, diye düşündü Niou. "Hayır, öyle olmayacak. Haftalardır ortalıkta ruh gibi dolaşıyorum. Hakkımda ne söylerse söylesinler umurumda bile değil. Benim durumumdaki bir insan el âlemin dedikodusundan korkacak olursa gece maceralarına çıkmaz. Gider, adam gibi evinde oturur. Annesine çok tahlisiz bir olay yaşadığını, bu yüzden ruhunu arındırmak için kısa bir müddet çileye girdiğini veya inzivaya çekildiğini söyle. Sakın onlara benim burada olduğumu ima edecek bir şey söyleme. Bunu hem kendi iyiliğim hem de hanımının iyiliği için istiyorum. Bunları söylemekle senden pek fazla bir şey istediğimi zannetmiyorum."

Kız o kadar aklını başından almıştı ki hiçbir şeyi gözü görmüyordu. Hakkında dedikodu yapmışlar, kötü konuşmuşlar, zerre kadar umurunda değildi.

Ukon hemen dışarı çıkarak Niou'nun adamını buldu. O da zaten kaygıyla efendisini aramaktaydı. Kadın ona efendisinin yeni programını ve neler yapmayı planladığını anlattıktan sonra önemli ikazlarda bulundu. "Gelin götüreyim, lütfen onunla bir de siz konuşun. Söylediği gibi davranamayız. O ne yaptığını bilmeden taşkınlık yapıyor. Onun ne düşündüğü değil, sizin ne düşündüğünüz önemli. Siz çocuk musunuz ki onu böyle dağ başına getirdiniz? Siz köylülerin ne kadar asi olabileceğini bilmiyorsunuz galiba. Kafalarının tası attığı zaman asker filan dinlemezler."

Kâtip işlerin sarpa sardığını anlamıştı. Ukon, "Hanginiz Tokikata?" diye sorduktan sonra ona Niou'nun emirlerini iletti.

"Emirleri mutlaka yerine getirilecektir. İşte gidiyorum" diye güldü Tokikata. "Sizden bu kadar zılgıtı yedikten sonra zaten bağlasanız da durmam. Fakat size samimi olarak bir şey söylemek istiyorum, prensimiz o kızdan gerçekten çok hoşlandı. Dediğiniz gibi çocukça riskler almak gerekse bile efendimiz için elimden geleni yapmak istiyorum. Tamam, biz kaçıyoruz; zaten nöbetçiler de bu tarafa doğru geliyorlar."

Ukon büyük bir ikilem içindeydi. Niou'nun orada olduğunu nasıl gizleyecekti?

Ukon içeriye girerek yeni yeni uyanmaya başlayan konaktaki kadınlara "Generalin böyle tebdil-i kıyafet içinde buraya gelmesinin özel nedenleri var. Buraya gelirken yolda başına çok kötü olaylar gelmiş. Üstü başı berbat olmuş. Şehre haber gönderdi, bu akşam onun için yeni elbiseler getirecekler. O zamana kadar hiç kimseye görünmek istemiyor" dedi.

Yaşlı hizmetçilerden biri, "Kohata dağı gerçekten çok korkunç ve tekinsiz bir yer. İnsan yanına yeteri kadar muhafız almadan yola çıkınca başına işte böyle şeyler geliyor. Çok kötü bir durum, çok!" dedi.

"Lütfen bağırmadan konuşur musun? Görevlilerden birinin kulağına gidecek olursa her şeyi anlarlar."

Yaptığı şey Ukon'un hiç hoşuna gitmemişti. Yalan söylemek ona göre değildi, hiç beceremezdi, eli ayağına dolaşırdı. Ya şimdi Kaoru'nun bir adamı gelecek olursa ona ne uyduracaktı? İki avucunu göğsünün üzerinde kavuşturup Hatsuse Tapınağı'na döndü ve yerlere kadar eğilerek, "Bugün de bize her zamanki gibi kazasız belasız bir gün nasip eyle tanrım!" dedi.

Ukifune ve annesi İshiyama'ya hac ziyaretinde bulunmaya karar vermişti. Konaktaki kadınlar da bütün oruç, ibadet, arınma gibi hazırlıklarını tamamlamıştı. Ama anlaşıldığı kadarıyla bütün bu hazırlıkların hepsi boşunaydı. Bu kadar şanssızlık olamazdı.

Güneş doğmuş, panjurlar açılmıştı. Ukon, hanımının ve Niou'nun bulunduğu yerdeydi. Ana salonu karartmak için panjurlar indirilmiş, insanların buraya girmesini önlemek için de etrafa yazılı uyarılar asılmıştı. Ukifune'nin annesi içeri girmek isterse, Ukon hanımının gece ürkütücü kâbuslar gördüğünü söyleyecekti. Ukon, Niou'ya ve hanımına yıkanmaları için sıcak su götürdü. Ukifune bu suyu Niou'ya sunduğunda o bunu kabul etmeyerek önce kızın yıkanmasını istedi. Hâlbuki Kaoru böyle durumlarda sessizce kızın yanından ayrılır, onu banyoda kendi başına bırakırdı. Niou ise hâlâ orada dikiliyordu. "Gerçek aşk dedikleri şey herhalde bu olmalı" diye düşündü Ukifune. Demek ki seven insan sevgilisinden bir an bile uzakta kalmaya tahammül edemiyordu. Fakat kaderin bir cilvesi olan bu durum şöyle veya böyle dışarıya sızacak olursa, hele hele kız kardeşi Nakanokimi'nin kulağına gidecek olursa Ukifune o zaman ne yapacaktı?

Niou kızın kim olduğunu hâlâ bilmiyordu; "Çok zalimsin!" dedi, "Lütfen ama lütfen bana kim olduğunu söyle. Utanmana gerek yok! Soylu bir aileden gelmesen bile yemin ederim seni daha çok seveceğim, yeter ki bana her şeyi anlat."

Bütün ısrarlarına rağmen kızın ailevi kökeni hakkında ağzından bir kelime alamamıştı. Fakat başka konulara geçtiği zaman kız bülbül kesiliyordu. Niou kızın kendisine karşı ön yargılı olmadığını anlayınca çok sevinmişti.

Ukifune'yi hacca götürecek kafile konağa ulaştığında güneş çoktan doğmuştu. Bu grup iki araba, yedi sekiz atlı savaşçı ve çok sayıda piyade askerinden mey-

dana geliyordu. Hepsi Doğulu olduğu için kaba saba insanlardı. Onların kaba saba konuşmalarından ve davranışlarından rahatsız olan evdeki kadınlar bu insanları seslerinin duyulmayacağı kadar uzak bir yere gönderdi. Ukon bunlara ne söyleyecekti? Bu soru kafasında dolanıp duruyordu. Kaoru şu anda evde mi diyecekti? Hayır, böyle bir şey söyleyemezdi. Bunun yalan olduğu ayan beyan meydandaydı. Böyle önemli birinin nerede olduğunu herkes bilirdi.

Konaktaki hiçbir kadına güvenmediği için Ukon oturup kızın annesine bir mektup yazdı. "Efendim, geçen gece hanımımızın aylık mutat âdet olayı hâsıl oldu. Maalesef buna ilaveten dün gece cinlerin istilasına uğrayarak korkunç bir kâbus gördü. Bu nedenle hac ziyaretini üzülerek iptal etmiş bulunuyor. Dışarı çıkması yasak olduğu için kendileri şu anda tamamen istirahate çekilmişlerdir. Böyle olduğuna, inanın biz sizden daha fazla üzüldük ama elimizden bir şey gelmiyor. Bu işin içinde kötü niyetli habis ruhların parmağının olduğunu sanıyoruz."

Ukon kızın annesine bunları yazdıktan sonra gelen kafileye yemek verip onları geri gönderdi. Ayrıca onları beklemekte olan rahibeye de bir haber çıkararak hanımının sağlık nedenlerinden dolayı İshiyama'ya gidemeyeceğini bildirdi.

Ukifune o güne kadar bitmek bilmeyen bir keder ve sıkıntı içinde yaşamış ve dağların üstüne yapışan sise bakarak daha ne kadar bu hayata tahammül edeceğini düşünmüştü. Ama bugün ilginç bir misafiri vardı ve her dakikayı, her saniyeyi doya doya yaşıyordu. Sakin bir bahar günüydü ve hızla gelip geçmişti. Niou'nun keyfi yerindeydi ve hiçbir şey onu bu keyfi yaşamaktan alıkoyamazdı.

Bakmaya doyamadığı[419] Ukifune'nin güzel yüzünde en ufak bir pürüz bile yoktu. Bu kızı ne Nijō'daki prensesiyle ne de Rokujō'daki gençliğinin baharını yaşayan karısıyla kıyaslayabilirdi. Fakat öyle anlar olmuştu ki bu kız dünyanın en güzel, en sevimli yaratığı gibi gelmişti gözüne. O zamana kadar kız hep Kaoru'nun dünyadaki en yakışıklı adam olduğunu düşünmüştü. Fakat şimdi anlıyordu ki Niou'nun yüzündeki pırıltı ve nur onda yoktu.

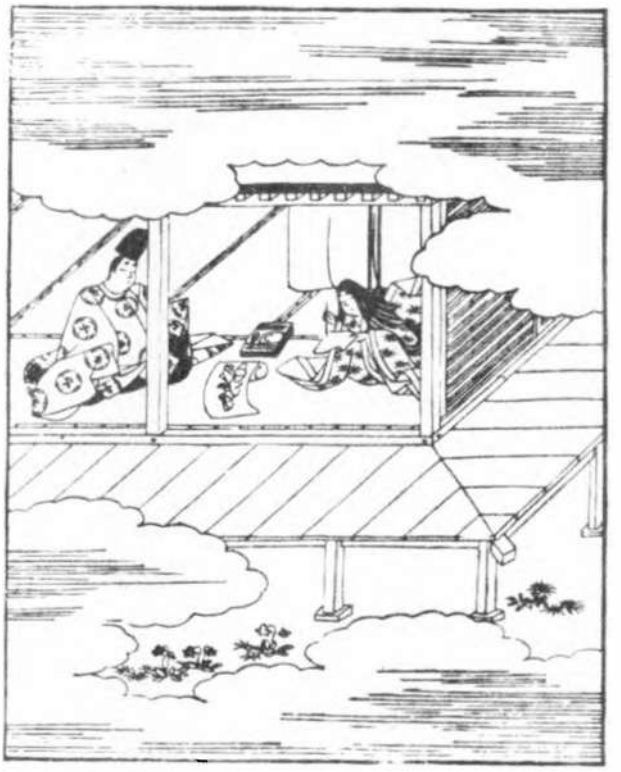
Niou kendisine bir mürekkep taşı getirmelerini istedi. Fırçayı eline alıp eğlence olsun diye karaladığı zamanlarda bile el yazısı ve resimleri çok düzgündü. Böyle bir adama hangi genç kız direnebilirdi?

"Canım, görüşemediğimiz zamanlarda buna bak ve beni hatırla." Birbirine yaslanan iki âşığı resmetmişti. "Keşke bunlar gibi her zaman birlikte olabilsek" dediği zaman gözlerinden yaşlar dökülüyordu.

"Gelecekte daima bu sözüm geçerlidir,
Ama hiç bilemeyiz yarın neler getirir.

---

419. Ki no Tomonori, *Kokinshu* 684:
Üstünde kiraz biter şu dumanlı tepenin,
Seyrine doyum olmaz bir onun bir de senin...

"Hayır, böyle konuşmam doğru değil. Şansımızın yaver gitmesi için güzel şeylerden bahsetmem lazım. Canım, seni tekrar ziyaret etmem pek o kadar kolay olmayacak. Ama bu durum bana ölüm gibi geliyor. Son görüşmemizde bana hiç yüz vermediğin halde neden hâlâ peşindeyim sanıyorsun?"

Kız hâlâ mürekkebi kurumamış fırçayı eline alarak kendi şiirini yazdı:

"Mademki hayat bile yarından emin değil
Söyle bana ey âşık, sana kimler güvenir."

Gelecekte muhtemel bir ihanet için kızın onu azarlaması Niou'nun çok hoşuna gitmişti. "Sen kimin gönlünü daha kaypak buluyorsun?" derken gülümsüyordu. Kızdan ısrarla Uji'ye ne zaman geldiğini ve ondan sonra neler yaptığını anlatmasını istedi.

"Neden hep cevaplamak istemediğim soruları sorup duruyorsunuz?" Sitemindeki çocuksu tavır Niou'nun hoşuna gitmişti. Günün birinde nasıl olsa kızın bütün hikâyesini öğrenecekti. Kıza böyle baskı yapıp durmanın ne lüzumu vardı.

Tokikata o akşam Uji'ye geri döndü. "İmparatoriçe Hazretleri'nden Niou Efendimize bir mektup var. Kendilerine çok kızgın olduklarını belirttiler. Bu çocuğun gizli seyahatleri, yaptığı densizlikler artık canımıza tak etmeye başladı. Bu durum hiç de hayra alâmet değil, ileride utanç verici sonuçlar doğurabilir. Bütün

bunlar babasının kulağına gidecek olursa onu ben de kurtaramam dedi. Ben de kendisine prensimizin Doğu Tepeleri'nde yaşayan bilge bir keşişi görmeye gittiğini söyledim. Aynı şekilde bakan hazretleri de ona neredeyse bir nota niteliğinde çok sert bir mesaj gönderdi. Bütün bunlar hep kadınların başının altından çıkıyor. Hiç suçumuz olmadığı halde ceremeyi biz çekiyoruz ve bile bile yalan söylemek zorunda kalıyoruz."

"Hanımıma bilge keşişliği yakıştırdığın için çok teşekkür ederim. Bu hüsnükelâmın yalan söylemekle işlediğin günahı affettirecektir" dedi Ukon. "Prens Hazretleri nereden edindi bu tuhaf alışkanlıkları? Buraya geleceğini bize daha önceden çıtlatmış olsaydı, eh yani onun gibi yakışıklı bir imparator çocuğuna gelme diyemezdik, bir şeyler ayarlardık. Fakat annesi haklı, prens hiç kimsenin sözünü dinlemeden kendi bildiğini okuyor."

Ukon, Tokikata'nın raporunu prense iletti. Niou, beni merak etmekte haklılar diye düşündü. Ukifune'ye dönerek "Görüyor musun başıma gelenleri?" dedi, "Gel de kızma! Pranga mahkûmu gibi yaşıyorum. Hiç değilse birkaç günlüğüne herkes gibi serbestçe dolaşmayı, özgürlüğün tadını çıkarmayı öyle isterdim ki! Ne yaparsam yapayım ne kadar saklarsam saklayayım iki gün sonra herkes benim ne yaptığımı öğreniyor. Şimdi yine öyle olacak. Bu ilişkimiz eninde sonunda Kaoru'nun kulağına gidecek. O bunu nasıl hazmedecek? Çocukluğumuzdan beri beraberiz. Doğal olarak birbirimize çok yakınlaştık. Bizim serüvenimizi keşfettiği zaman nasıl tepki göstereceğini düşünmek bile istemiyorum. Hani ne demiş atalar: Adam kendi gözündeki merteği görmez, elin gözündeki çöpü görür! İşte Kaoru da bunlardan biri. Seni aldı kapattı, olan biteni öğrenince de günah keçisi sen olacaksın. Nasıl yapsam bilemiyorum ki, keşke seni bütün gözlerden saklayabileceğim bir yer bulabilsem..."

Bir gün daha kalması mümkün değildi. Tam gitmeye hazırlanırken Ukifune'nin kulağına "Ruhum," dedi, "Mekân bulamayıp düşmüş senin eline."[420]

Gün doğmadan şehre dönmek için sabırsızlanan adamları Niou'yu ikaz etmek için gergin bir şekilde öksürmeye başlamıştı.

Kız onu kapıya kadar geçirdi ama Niou bir türlü ondan ayrılamıyordu.

"Gözyaşlarım sel oldu, akıp gitti önümden,
Karartti yollarımı, söyle ne gelir elden?"

Ukifune çok duygulanmıştı.

---

420. Michinoku, *Kokinshū* 992:
Baktım ruhum bedenimden, uçmuş gitmiş bir yere,
Bulamamış başka mekân, düşmüş senin eline.

"Yenim dar, yetmez benim gözyaşımı tutmaya
Nasıl cüret ederim senle aşık atmaya?"[421]

Rüzgâr yüksek tepelerdeki ağaçların arasından ulur gibi esiyordu. Şafak vakti her şey dondan kaskatı kesilmişti. Az önce birbirinin vücut ısısıyla sıcacık olan elbiseleri şimdi soğumaya yüz tutmuştu.[422] Atına bindiğinde Ukifune'ye olan aşkı yeniden alevlenmişti. Ona doğru gider gibi yaptı ama adamlarının onu bekleyecek hali yoktu. Ayrılık acısının kurşun gibi ağırlığıyla yola koyuldu. Beşinci dereceden iki görevli, saray başkâtibi ve Tokikata, dağ yollarında prensin bindiği atın dizgininden tutarak ona yol gösterdi. Düz ovaya ulaştıklarında onlar da atlarına bindiler. Her yer, her şey, nehrin buzlanmış kıyılarından geçerken çıkan nal sesleri bile prens için hüzün yüklüydü. Şimdiye kadar hayatında hiç kendini böyle dağ yollarına vurmamıştı. Ne kadar garipti ki şimdi bunu yapabiliyordu. Çünkü onu köyde bekleyen biri vardı.

Nijō'ya döner dönmez dinlenmek için hemen odasına gitti. Nakanokimi'den uzak durmak istemesinin başka bir sebebi vardı; diğer kızın yerini gizlediği için hâlâ ona kızgındı. Fakat gözüne uyku girmedi, kafasında dolanıp duran düşünceler ona rahat vermiyordu. Daha sonra dayanamayıp Nakanokimi'nin kaldığı bölüme geçti. Olanlardan habersiz onu bekleyen Nakanokimi her zamankinden daha güzeldi. Hatta öyle ki dün gece onu zevk cennetinde gezdiren kız bile onun eline su dökemezdi. Fakat o benzerlikleri yok mu! Niou'nun aklı fikri tekrar dağdaki kıza kaydı, deliler gibi onu özlemeye başladı. Dalgın dalgın Nakanokimi'nin yatak odasına gidip uzanınca karısı da onun arkasından geldi.

"Kendimi hiç iyi hissetmiyorum, sanki bana bir şeyler olacakmış gibi geliyor, umarım ciddi bir hastalığım yoktur. Bana bir şey olursa, sana olan bütün sevgime rağmen, kısa zamanda birilerini bulacağından eminim. Böylece Kaoru muradına nail olacak. Bu işten en çok onun kazançlı çıkacağından hiç şüphem yok."

Niou çok kötü bir şey söylemişti fakat şaka yapmıyordu. Nakanokimi, "Kaoru bu çirkin sözlerini duyunca senin hakkında ne düşünür hiç merak ettin mi?" dedikten sonra arkasını dönerek devam etti: "Benim derdim bana yetiyor! Bir de beni asılsız, saçma sapan suçlamalarınla üzme, sana karşı kendimi savunmak zorunda bırakma."

Niou onu ciddi ciddi süzdü. "Sana gerçekten kızmak için bir sebebim varsa ne düşünürsün? Ben sana çok büyük iyilikler yaptım, etrafımdaki insanlar arasın-

---

421. Kimononun yeni genellikle geniş olur. Ancak Japon şiirinde "dar yen" düşük dereceli toplumsal sınıfı simgeler.

422. Anonim, *Kokishū* 637:

Şafak vakti gelince gün doğarken doğudan,
Urbalarımız üşür ayrılık ayazından.

da bu kadarının değmeyeceğini söyleyenler bile var. Sen beni Kaoru'yla karşılaştırdığında zurnanın son deliğindeymişim gibi görüyorsun. Öyleyse öyle, yapacağım bir şey yok, sineye çekerim. Beni rahatsız eden bu değil, beni asıl üzen benden sır saklaman!"

Niou bütün bunları söylerken bir yandan da kızla onu Uji dağında karşı karşıya getiren kaderi düşünüyordu. Dünya sahnesinde kaderin iplerini çeken güçlere hayran olmamak elde değildi. Gözleri buğulanmıştı. Nakanokimi onun bu durumuna çok üzüldü. Acaba kulağına ne gibi dedikodular çalınmıştı da kocası ona böyle davranıyordu? Çok canı sıkılmıştı, söyleyecek bir şey bulamadı. İlk ilişkileri zaten bir şaka gibi başlamıştı, hal böyle olunca gide gide bir arpa boyu yol gitmişlerdi. Onurunu korumak için verdiği mücadeleye hiç saygısı yoktu. Nakanokimi en büyük hatayı Uji ailesine kol kanat geren beyefendinin lütuflarına izin vermekle, hatta ona karşı minnet duymakla yapmıştı. Bu insan, Uji ailesiyle hiçbir yakın bağı olmadığı halde kocasıyla onun arasında çöpçatanlık yapmıştı. Daha işin başında böyle büyük bir hata yaptığı için bunun sonuçlarına, kocasının hakaretlerine katlanmak zorundaydı. Binbir gamlı düşünce içinde uzanmış yatarken o kahırlı yüzüyle bile bir peri kızı kadar güzeldi. Niou ise kendini düşünüyordu. Ukifune'yi bulduğunu anlamasını istemediğinden dolayı, sanki geçerli bir nedeni varmış gibi sürekli onu azarlayıp taciz ediyor, zeytinyağı gibi üste çıkıyordu. Nakanokimi'ye göre bu tatsızlığın temelinde onun Kaoru'yla olan samimiyeti yatıyordu. Çünkü bunu şimdiye dek hiç kimseden saklamamıştı. Mutlaka birileri ona laf taşıyor ol-

malıydı. Tam olarak ne ile suçlandığını bilmiyordu, bilseydi yüreğine biraz su serpilecekti ama bu utanca da daha fazla dayanamazdı. Kaçıp saklanmak istedi.

Niou İmparatoriçe'den ona bir mektup geldiğini görünce çok şaşırmıştı. Hemen kaşlarını çatarak oradan ayrılıp kendi odasına döndü. Annesi şöyle diyordu: "Dün bütün gün seni aradık fakat bulamadık. Galiba biraz rahatsızmışsın. Düzelir düzelmez hemen gel. Uzun zamandır seni göremedim, beni merakta bırakma."

Anne ve babasını tedirgin ettiği için çok üzülüyordu ama gerçekten kendini iyi hissetmiyordu. Pek çok üst düzey saray mensubunun onu ziyarete gelmesine rağmen hiçbirinin karşısına çıkmadı, bütün gün kendi odasında kaldı hatta penceresinin panjurlarını bile açmadı. O akşam Kaoru uğradı. Niou hiç bekletmeden onu yatak kıyafetiyle karşıladı.

"İmparatoriçe Hazretleri iyi olmadığını duyunca çok meraklandılar. Ne oldu sana, anlat bakalım."

Niou onu böyle birdenbire karşısında görüverince heyecanlanmış, nefes alıp verişleri sıklaşmaya başlamıştı. İşte kutsal dervişimiz teşrif eylediler diye düşündü kendi kendine. "Korkarım senden ne köy olur ne kasaba! Senden olsa olsa leş gibi kokan dağ keşişi[423] olur. Elin gencecik kızını alacaksın, dağ başında bir eve kapatacaksın, günlerce haftalarca yüzünü bile görmeye gitmeyeceksin ve yalnız seni beklemesini isteyeceksin! Var mı böyle bir şey!" Kaoru'nun her lafın başında bir yolunu bulup kendini bir fazilet abidesi olarak satmasından, olur olmaz yerlerde dindarlık taslamasından bıkıp usanmıştı. Böyle yaparken de etrafındaki insanları, özellikle de Niou'yu ezip geçtiğinin farkında değildi. Fakat bu sefer Niou onun sırrını keşfetmişti. Foyasının meydana çıktığını anlayınca acaba bu sefer ne diyecekti? Niou'nun kimseyle uğraşacak hali yoktu. İstihza onun sevmediği bir şeydi. Kaoru şimdi çekip gitse iyi olurdu.

Kaoru gitmek için ayağa kalkarken, "Bu böyle olmaz. Ufak tefek sağlık sorunların sana şaka gibi gelebilir ama birkaç gün içinde geçmeyecek olursa çok tehlikeli sonuçlar doğurabilir. Lütfen kendine dikkat et" dedi.

İşte Kaoru yine aynı şeyi yapmıştı: İki çift laf söylemiş, Niou'yu madara etmişti. Onunla konuşup da muzaffer çıkmanın bir yolu yoktu. Acaba Uji'deki dilber terazinin bir kefesine onu bir kefesine de Kaoru'yu koyduğunda hangisi ağır basıyordu? Her şey, her hadise ona kızı hatırlatıyordu. Zaten ondan ayrıldı ayrılalı hiç aklından çıkmamıştı.

İshiyama'ya yapılacak olan yolculuk iptal edildiğinden beri Uji'de günler çok sıkıcı bir şekilde birbirini kovalamaya başlamıştı. Niou kıza uzun mektuplar yazarak hep sabırsızlığından ve görüşemediklerinden dolayı içine düştüğü bunalımdan bahsediyordu. Yazdığı mektupları Tokikata'nın, Uji'deki durum hakkında

---

423. *Yamabushi*, gezgin, dilenci keşişler.

pek fazla bir şey bilmeyen adamlarından biriyle göndermeye başlamıştı. Adam hep Ukon'la muhatap oluyordu.

Ukon da onun Uji'ye sık sık gelişinin kuşku uyandırmaması için arkadaşlarına güzel bir senaryo yazmıştı: "Biliyor musunuz kızlar, biz bir zamanlar birbirimizden çok hoşlanıyorduk. Bu adam beni General Kaoru'yla birlikte geldiğinde keşfetti. Yıldırım aşkı buna derler. Bakın hâlâ beni ziyaret etmeye devam ediyor." Ukon kısa zamanda yalancıların piri olmuştu.

Birinci ay öylece geçip gitti. Niou Uji'ye gitmek için aslında can atıyordu ama bunu yapması mümkün değildi. Onun bu saplantısının ömründen yıllar koparıp gittiğinin de farkındaydı. Yavaş yavaş iyice karamsarlaşmış, ölümü düşünmeye başlamıştı.

Bu arada Kaoru işlerinden fırsat bulup her zamanki gibi sesiz sedasız Uji'ye yola çıktı. Önce oradaki insanlara saygılarını sunmak ve dua etmek için manastıra uğradı. Akşam onun için dua eden keşişlere hediyeler dağıttıktan sonra Uji'deki konağa gitti. Tebdil-i kıyafet gitseydi belki daha münasip bir davranış olurdu ama kimliğini gizlemeye hiç lüzum görmedi. Üzerindeki gayriresmi ve düzgün saray elbisesi içinde sakin ve asil bir görünüşü vardı. Ukifune dehşet içindeydi, artık Kaoru'nun yüzüne nasıl bakacaktı? Büyük bir utanç duygusu içindeydi. Tam o sırada Niou'nun yakışıklı yüzü geldi gözlerinin önüne. Onu tekrar görebilecek miydi? Ukifune'ye "Seninle tanıştıktan sonra hiçbir kadına ilgim kalmadı. Hiçbirinin yüzünü bile görmek istemiyorum" demişti. Şu sıralarda hasta olduğunu, çapkınlığa çıkamadığını, konağın şifacı rahiplerle dolup taştığını, evinin her tarafından dua sesleri yükseldiğini duymuştu. Kaoru'nun bu ziyaretini duyacak olursa çok güceneceği kesindi. Hâlbuki Kaoru ondan çok farklıydı. Çok saygın bir görünüşü vardı, sakindi, derindi, nezaketliydi. Uzun zamandan beri Ukifune'yi göremediğinden dolayı özür dilerken bile "yalnızdım", "hasret kaldım", "özledim" gibi ifadelerden hiçbirini telaffuz etmemişti. Ama sözlerini dikkatle seçerek onu görmek istediğini söylediğinde o kadar farklıydı ki ondaki samimiyeti bin ihtiraslı aşk yeminine bile değişmezdi. Üstelik çok da yakışıklıydı. Onun uzun vadede Niou'dan daha güvenilir bir âşık olacağından emindi. Niou ile olan muhabbeti hakkında en ufak bir şey duyacak olursa onu kaybedebilirdi. Niou'nun o hiç beklemediği davranışı Ukifune'yi çok etkilemişti. Yaşadığı bu yeni duygusal boyut için ona minnet borçluydu ama hepsi o kadar. Niou çok aceleci ve toydu. Ondan uzun dönemli bir ilişki bekleyemezdi. Kaoru bir hiddet krizine girip Ukifune'yi bir kenara atacak olursa buna çok üzülürdü.

Ukifune karmakarışık düşünceler denizinde kendini kaybetmiş, hüzünlü bir kızdı. Kaoru onu görmeyeli olgunlaşmış, dinginleşmiş, sakin bir soğukkanlılık gelmişti üzerine. Köy hayatının o sıkıcı, tekdüze havasında düşünmeye, ibadet etmeye bol bol vakit bulmuşa benziyordu.

"Yaptırdığım ev neredeyse bitmek üzere" derken Kaoru'nun sesi her zamankinden daha samimi ve şefkatliydi. "Geçen gün eve bakmaya gittim. Yakınlarda akan su bile çok sakin, buradaki azgın nehrin sularına hiç benzemiyor. Bahçeye şehirdeki tüm çiçeklerden ektirdim, güzel güzel seyredersin. Üstelik Sanjō'daki yerime de çok yakın. Artık böyle birbirimizden ayrı gayrı yaşamamıza lüzum yok. Bir mahzuru yoksa seni ilkbaharda oraya taşımak istiyorum."

Ukifune bunları duyunca bir gün önce ona Niou'dan gelen mektubu hatırladı. O da kendisine sessiz, sakin bir yer ayarlamak için planlar yapmakta olduğunu söylüyordu. Belli ki Kaoru'nun niyetinden ve yaptırdığı inşaattan hiç haberi yoktu. Ukifune bu duruma çok üzülüyordu. Niou'nun isteklerine daha fazla boyun eğmemesi, onun aleni tekliflerini bir an önce reddetmesi lazımdı. Ama ne mümkün! Onun hayali bir türlü gözünün önünden gitmek bilmiyordu. Tanrım, ne kadar feci bir durumdu!

"Sevgili Ukifune, gözyaşı dökmediğin günlerde ben çok daha mutluydum, inan şimdi o günleri arıyorum. Ne oldu? Yoksa birileri benim hakkımda kötü bir şeyler söyledi de canın mı sıkıldı? Sıkma canını böyle şeylere. Bak işte karşındayım, benim mevkiimdeki bir adam senin için iyi şeyler düşünmese o kadar berbat yolu teperek hiç buralara kadar gelir mi?"

Taraçaya çıktılar ve oturdukları yerden yeni doğan hilâl şeklindeki ayı seyretmeye başladılar. İkisi de kendi dünyalarına dalmıştı. Kaoru, geçmişi, geçmişteki günleri ve geçmişte kaybettiği insanları düşünürken Ukifune ise geleceği ve

onu bekleyen dertleri, tasaları, kaygıları düşünüyordu. Karşılarındaki manzara mükemmeldi. Tepeler sisler içinde kaybolmuş, buz tutmuş nehir kıyısında tepelikli balıkçıl kuşları toplu halde geziniyordu. Nehrin aşağı kısmındaki Uji köprüsünün bir taraftan öbür tarafa uzanan kemerinin altından çalı çırpı yüklü tekneler geçiyordu. Manzara o kadar güzeldi ki ne zaman seyretse burası Kaoru'ya hep eski anılarını hatırlatıyordu. Yanında Ukifune değil de hiç tanımadığı biri bile olsa, Uji'nin havasından mıdır, suyundan mıdır bilinmez, Kaoru bu insana karşı da derin bir yakınlık duyacağından emindi. Oigimi'nin yerini alan bu değerli insanın yanında duyduğu his daha kuvvetli oluyordu. Ukifune şehirli insanların nasıl davrandığını anladıkça anlayışı ve kendine olan öz güveni gelişiyordu. Kaoru bunun farkındaydı. Her gelişinde kız daha güzel görünüyordu gözüne. Durup durduğu yerde kızın gözleri dolu dolu olunca, ne yapacağını bilemediğinden dolayı Kaoru bir şiir okudu:

"Uji köprüsü sağlam, hâlâ duruyor orda,
Vaatlerim de öyle, kederlenme sen asla...

"Ne demek istediğimi anladığından eminim."

Ukifune ona yine bir şiirle karşılık verdi:

"Köprüde çatlaklar var, geçerken dikkat gerek,
Nereden bilirim ki, basınca çökmeyecek?"

Ukifune'nin yanından ayrılmak Kaoru'ya bu kez her zamankinden daha zor gelmişti. Ancak halk dedikodu yapıyordu; nasıl olsa onu şehre getirdiğinde doya doya yanında olabilecekti. Şafak vakti oradan ayrıldı. Kızda gözlemlediği bu olgunluk izleri Kaoru'nun ayrılık acısını daha da artırmıştı.

İkinci ayın ortalarına doğru bütün saray Çin şiiri yazma etkinliği için toplandı. Hem Niou hem de Kaoru oradaydı. Mevsime uygun bir müzik seçmişlerdi. Niou o güzel sesiyle "Erik Dalında Bülbül"[424] şarkısını söyledi. İçlerindeki en başarılı şarkıcının Niou olduğuna kimsenin kuşkusu yoktu. Niçin böyle bir insan gidip ciğeri beş para etmez kadınlara gönlünü kaptırıyordu?

Birdenbire rüzgâr çıkmış ve kar yağmaya başlamıştı. Hemen şenliği durdurdular. Niou konakta kendine ait olan bölüme çekilirken Kaoru ve arkadaşları da onun yanındaydı. Bu arkadaş grubu yemeklerini yiyip içkilerini içtikten sonra dinlenmek için uzandı. İçlerinden biri kendine gelen mesajı almak için dışarı çıkmış

424. Bkz. Bölüm 32, 334. dipnot.

ve pencerenin önünde dikilmişti. Dışarıda hava oldukça soğuktu ve gittikçe derinleşen karların üzerine yıldızların solgun ışığı vuruyordu. Niou henüz uyumamıştı. "Baharda Kara Gece"de[425] bile pencerenin önünde duran insanın kim olduğunu hemen anlamıştı. Bu Kaoru'ydu. Onun şu anda duygusal bir şekilde mırıldandığı şiir kime aitti acaba? Son olarak Niou'nun kulağına gelen "Soyunup yatağında bekliyor mu bu gece..."[426] dizeleri olmuştu.

Bütün şiirlerin arasından seçe seçe bunu mu seçmişti? Niou'nun kalbi küt küt atıyordu. Uyuyormuş gibi yaptı ama tilki uykusuna yatmıştı. Belli ki arkadaşının Ukifune'ye karşı beslediği hisler sıradan değildi. Köprüdeki kadın keşke soyunup yatağında her gece onu bekleseydi. Kaoru'nun da kızdan aynı şeyi istemesi hem üzücü hem de sinir bozucuydu. Kaoru gibi dört dörtlük bir adama âşık olmuş bir kız acaba saf değiştirip kendisi gibi hercai, avare, daldan dala konan birine gönlünü kaptırabilir miydi?

Ertesi gün dışarıda yığılan kat kat karla birlikte, saray mensupları şiirlerini okumak üzere İmparator'un huzuruna çıktı. Niou da onların arasındaydı. Gençliğinin altın çağını yaşayan bu delikanlı her zamanki gibi o gün de çok yakışıklıydı. Ondan iki-üç yaş büyük[427] olan Kaoru daha sakin ve olgun tavrıyla bütün kültürlü genç aristokratların simgesi gibiydi. Herkes İmparator'un Kaoru'dan daha iyi bir damat bulamayacağı konusunda hemfikirdi. Olağanüstü edebi yeteneklerinin yanı sıra siyasi ve idari konularda da muazzam bir bilgisi vardı. Saray mensupları şiirlerini okuduktan sonra İmparator'un huzurundan ayrılırken kalabalığın arasından dalga dalga "En büyük Niou!" nidaları yükseliyordu ama Niou bu durumdan hiç hoşlanmamıştı. O şiiri nerede ve ne zaman yazdığını hatırlamıyordu bile.

Aradan birkaç gün geçti. Kaoru'nun o karlı gecedeki davranışından çok rahatsız olan Niou evdekilere binbir mazeret uydurarak Uji'ye yola çıktı. Başkentteki karın çoğu erimişti ama sağda solda hâlâ görülen tek tük beyaz kar yığınlarının sonradan kendilerine katılacak yeni dostlarını bekler gibi bir hali vardı. Fakat dağlara çıktıkça kar öbekleri kalınlaşıyordu. Şimdi yokuş çıkmakta eskisinden daha fazla zorlanıyorlardı. Yollar gözden kaybolmuştu. Adamları korkudan ve yorgunluktan neredeyse ağlayacak haldeydi. Yolda onlara kılavuzluk eden başkâtip aynı zamanda teşrifat işleri bakan yardımcısıydı. Onun gibi büyük devlet sorumluluğu taşıyan kerli ferli bir adamın öyle piyade erbaşları gibi pantolonunu göbeğine kadar kaldırıp bağlaması çok komik görünüyordu.

Uji'dekileri Niou'nun ziyarete gelebileceği konusunda uyarmışlardı ama hiç kimse onun karda yolculuğu göze alabileceğini düşünmemişti. Gece geç vakit-

425. Bkz. Bölüm 34, 17. dipnot.

426. Bkz. Bölüm 45, 205. dipnot.

427. Bu bilgi romanda daha önce verilen bilgilerle çelişmektedir, çünkü Niou 35. Bölümde, Kaoru ise 36. Bölümde doğmuştur.

te Ukon'a Niou'nun geldiğini haber verdikleri zaman herkes çok şaşırdı. Ukifune, "Demek bu adam beni gerçekten seviyor!" diye düşündü. Ukon aslında çok kaygılanmıştı ve endişeleri hiç sona ermeyecekmiş gibi gelmişti ona. Ancak Niou'nun gelişiyle birlikte tasaları en azından o gece için dinivermişti. Niou'yu geri çevirmek mümkün olmadığından Ukon başka birinin de bu gizli tezgâhlarına ortak edilmesi gerektiğine kanaat getirdi. Bu iş için Ukifune'nin en güvendiği sırdaşlarından biri olan Jijū'yu seçti. Bu kadın hanımı için ser verir sır vermezdi.

"Biraz hilebaz davranmamız gerekecek ama başka çaremiz yok" dedi Ukon. "Misafirimizi gözlerden uzak tutmamız gerek, bana bu konuda yardım et Jijū!"

Niou'yu içeri aldılar. Islak giysilerinden yayılan koku salonun en ücra köşelerine kadar ulaştığından dolayı başlarına dert açabilirdi. Ellerini çabuk tutup herkese gelen misafirin Kaoru olduğunu söylemişlerdi. Öte yandan Niou'nun şafak vakti şehre dönmeye hiç niyeti yoktu. Hem birkaç saatlik bir ziyaret için neden kalkıp buralara kadar gelsindi! Ayrıca sabah sabah oradan ayrılacak olursa birisi onu görüp gammazlayabilirdi. Bu yüzden Tokikata'ya nehrin öbür tarafına geçip ona bir ev ayarlaması için talimat vermişti. Bunun üzerine Tokikata karşıya geçmiş, bütün hazırlıkları yapmış, gece geç vakitlerde Uji Konağı'na dönerek işlerin yolunda gittiğini haber vermişti. Ukon'un kafasında onu çok tedirgin eden bir soru dolaşıp duruyordu: Niou kızı nereye götürecekti? Uykulu gözlerle bunları düşünürken, Ukon karda yolunu kaybetmiş bir çocuk gibi tir tir titriyordu.

Niou hiçbir şey söylemeden Ukifune'yi kollarına alarak nehre doğru yürüdü. Jijū da onları takip etti. Eve göz kulak olması için Ukon'u geride bıraktılar. Kısa bir süre sonra nehirde onları bekleyen derme çatma bir kayığa bindiler. Kayıkçı durmadan akan suların üzerinde kürek çekmeye başladığında Ukifune sanki çok uzak diyarlardan birine sürgüne gidiyormuşçasına korkuya kapılarak Niou'ya sımsıkı sarıldı. Niou kızın bu davranışına çok sevinmişti. Sabahın seher vaktiydi. Bulutsuz gökte pırıl pırıl parlayan ayın şavkı vurmuştu sulara. Kayıkçı onlara "Turunç Adası'na[428] geldik!" dedikten sonra tekneyi kıyıdaki büyük kaya çıkıntılarından birinin önüne çekti. Kayalığın üstü her mevsim yaprakları yeşil kalan turunç ağaçlarıyla kaplıydı.

"Şunlara bak" dedi Niou, "Ağaçların böyle bodur durduğuna bakma, bunlar bin yıldır böyle yemyeşildir."

"Portakal Adası'nda verdiğim o yemine
Bağlı kalacağım ben, asırlar geçse bile."

Ne kadar ilginç bir yer diye düşündü kız.

---

428. Tachibana no Kojima.

"Renkler çok güzel ama Portakal Adası'nda,
Bu kayık nere gider suların girdabında?"

Doğru zamanda doğru kızla beraberdi ve kız da ona doğru olan bir şiir okumuştu. Talihi yaver gitmişti, bundan daha iyisi olamazdı.

Sonra oradan ayrılarak çok daha uzak bir yerde tekrar kıyıya yanaştılar. Refakatçilerden biri Niou'ya karaya çıkması için yardım ederken kız hâlâ onun kollarındaydı. Kıza kendisinden başka kimsenin dokunmasını istemiyordu.

Evin kâhyası Niou'nun aklını başından alan kızın kim olduğunu merak etmişti doğrusu. Ev henüz yapım halindeydi, son şeklini almamıştı. Bu evi Tokikata'nın amcası olan İnaba valisi arazilerinden birinin üzerine yaptırmıştı. Binanın hasır duvarları rüzgâra karşı hiç dayanıklı değildi. Zaten Niou da böyle bir şeyi hayatında ilk kez görüyordu. Bahçeyi çeviren çitin üzerinde yer yer kar öbekleri vardı ve yere doğru yaklaşan bulutların arasından lapa lapa karlar savruluyordu etrafa. Yeni doğan güneş saçaklardaki buzları pırıl pırıl parlatıyordu. Kızı o zamana dek hep mum ışığında görmüştü ama gün ışığı Ukifune'yi bir peri kızı gibi güzel gösteriyordu. Niou meşakkatli bir yolculuk yapacağını önceden bildiği için sade giyinmişti. Kızın üstündeki elbiseyi çıkarınca karşısında büzüşmüş oturan, küçücük bir kız kalmıştı. Kız bir prensin karşısında böyle yarı çıplak bir halde olduğunu düşündükçe çok mahcup oluyor, ne yapacağını bilemiyordu. Onun bakışlarından saklanmak için kaçabileceği

hiçbir yer yoktu. Kızın sırtında beş-altı buruşuk beyaz atlet vardı ve giydiği elbisenin kolları ve etekleri pırıl pırıl parlıyordu. Giysilerinin bu sade hali renk cümbüşü içinde gezinen kadınlarınkinden çok daha güzel görünmüştü Niou'nun gözüne. Şimdiye kadar birlikte olduğu kadınlardan hiçbirini böyle sıradan giysiler içinde görmemişti ama büyülenmiş gibi gözlerini kızdan ayıramıyordu.

Genç ve güzel bir kadın olan Jijū da bu sahneye tanıklık etmişti. Niou, bu kadının davet edilmediği halde onlarla birlikte sandala bindiğini hatırladı. "Kim bu kız?" diye sordu Ukifune'ye, "Benim kim olduğumu sakın ona söyleme, tamam mı?" Niou'yu ilk kez gören Jijū'nun gözleri kamaşmıştı. Daha önce hiç böyle iyi bir beyefendinin yanında bulunmamıştı.

Kâhya, Tokikata'nın kafile başkanı olduğunu düşündüğü için büyük saygı göstermişti. Bu nedenle onu hemen prensin bitişiğindeki güzel odalardan birine yerleştirmişti. Tokikata, kâhyanın saygıda kusur etmeden sorduğu sorulara eğlenceli bir oyun oynar gibi kaçamak cevaplar verdi.

"Kâhinler hakkımda çok kötü kehanetlerde bulundular. Bir müddet şehrin dışında kalmam gerekiyormuş. Kimselere görünmemem lazımmış. Ben de kalktım buralara geldim."

Böylece Niou hiç kimse tarafından rahatsız edilmeden Ukifune ile baş başa güzel vakit geçirdi. Ama Niou bir kez daha kıskançlığın pençesine düşmüştü. Acaba kız Kaoru'ya da aynı şekilde böyle samimi mi davranıyordu? Yine kıskançlığının bir uzantısı olarak kıza, Kaoru'nun, İmparator'un kızıyla evlendiğini ve ona son derece sadık olduğunu anlattı. Ancak o karlı gecede Kaoru'dan duyduğu ateşli şiirden kıza hiç bahsetmedi.

Tokikata odaya elinde havlu ve yiyeceklerle girdiğinde Niou ona "Yahu, burada patron sen görünüyorsun" dedi. "Bu işleri yaparken kimsenin gözüne görünme, seni taklit edecek olurlarsa foyamız meydana çıkar."

Tutkulu bir genç kız olan Jijū'nun ağzı kulaklarına varıyordu. Bütün gün bir odada Tokikata ile halvet olmuştu.

Niou, yağan karın üzerinden başkente bakarken ormanlar sislerin arasında bazen kayboluyor bazen ortaya çıkıyordu. Yukarıdaki dağ, akşamın ışıklarını bir ayna gibi yansıtıyordu. Niou, bir gece önce yaptığı korkunç yolculuğu kıza biraz da süsleyerek anlattı. Daha sonra, kendisine getirilen eski püskü bir mürekkep taşının üstüne önce şiirini karaladı:

"Aştım karlı dağlardan, geçtim buzlu sulardan,
Yılmadım hiç yollardan, senin için korkmadan."

Daha sonra eski üstatlardan Hitomaro'nun bir dizesi geldi aklına. Hemen onu da yazdı:

"Kohata'dan geçerken, yedek at beklemedim."[429]

Ukifune sitemkâr bir şekilde yazdığı cevapta ona itiraz eder gibiydi:[430]

"Sahilime yağan kar sanki donmuş orada,
"Bahtsıza verilen söz erir gider havada."

"Havada erime" ifadesi Niou'yu bayağı kızdırmıştı. Bunun farkına varan Ukifune, yaptığı hatadan utanarak şiiri yırttı. Kızın bu hassasiyeti Niou'yu çok duygulandırmıştı. Kızdan deliler gibi hoşlanan Niou'nun ona karşı olan ilgisi daha da artmış, onu ağzından sihirli sözler dökülen bir sevgili haline getirmişti.

Niou evden ayrılırken iki günlüğüne inzivaya çekileceğini söylemişti. Telaşsız geçen her saat aralarındaki yakınlığı artırmıştı. Ukon zekâsını kullanarak bir yolunu bulup hanımına temiz kıyafetler gönderdi. Jijū ise bir yandan hanımının dağınık saçlarını taramış, bir yandan da onun yeni gelen pembe ve koyu mor renklerin hâkim olduğu elbisesini ve kaftanını giymesine yardım etmişti. Niou ise, ellerine su döken Ukifune'den Jijū'nun önlüğünü[431] alıp giymesini istedi. Evet, kız kardeşi Birinci Prenses böyle bir kızı hizmetine almaktan mutluluk duyacaktı. Kız kardeşinin etrafında pek çok nedime vardı; hepsi de soyluydu, iyi ailelerden geliyorlardı. Ancak, hiçbirisi Ukifune ile aşık atamazdı.

Niou, Ukifune'ye onu gözlerden uzak bir yerde nasıl saklayacağını defalarca anlattı. Hatta kızın ağzından söz almaya çalıştı: "Ben her şeyi ayarlayıncaya kadar onunla görüşmek yok tamam mı?"

Ukifune'den çok zor bir şey istemişti. Ağzını bıçak açmayan Ukifune'nin gözlerinden birkaç damla yaş süzüldü. Niou ise neredeyse kıskançlıktan kudurmak üzereydi. O anda bile Kaoru Ukifune'nin aklındaydı. Niou, kâh ağlayıp kâh sitem ederek Ukifune ile konuşmaya devam etti. Gece geç vakitte, yine birbirlerinin kucağında, nehrin diğer tarafına geçmek için yolculuğa başladılar.

"Herkesten çok değer verdiğin adamın sana benim gibi samimi davranacağından şüpheliyim. Bir gün bunun ne demek olduğunu anlayacaksın."

Ukifune başını sallayarak karşılık verdi, doğru söze ne denirdi ki! Niou onun bu tepkisine çok memnun olmuştu.

Ukon yan kapıyı açıp kızı içeri alınca Niou tek başına kalakalmıştı. Kötü bir yalnızlık duygusuydu bu.

---

429. Bkz. Bölüm 47, dipnot 262.

430. Belli değil. Niou'nun şiirini veya tamamladıktan sonra kendi şiirini okumuş olabilir.

431. Shibira, bir çeşit üst giysisidir. Niou kız kardeşinin hizmetinde nasıl çalışacağını görmek için ona alt sınıftan biri gibi davranıyor.

İşte yine zorlu bir geziden sonra tekrar Nijō Konağı'na dönmüştü. Bütün iştahı kaçtı, yüzü soldu, günden güne zayıflayarak iğne iplik gibi oldu. Onu bu durumu bütün sarayı kaygılandırmıştı. Ortaya çıkan hengâmede Uji Konağı'na mektup göndermeye fırsat bulamadı.

Ukifune'nin her işe karışan dadısı doğum yapan kızının yanına gidip dönmüştü. O evdeyken kendisine gelen mektupların neredeyse hiçbirine göz atamıyordu. Aslında, annesi onun böyle ıssız yerlerde oturmasından hiç memnun değildi ama Kaoru'yu düşünerek teselli buluyordu; çünkü Kaoru kızına hamilik yapmayı vadetmişti. Arada böyle güvenilir bir insanın olması annesini rahatlatıyordu. Bildiği kadarıyla, mahrem bile olsa, kızını kendi kaldığı Sanjō Konağı'nın yanındaki bir yere aldırmak için hazırlıklar içindeydi. İşte o zaman el içine girebilecek bir hale geleceklerdi. Anne şimdiden becerikli hizmetçiler ve güzel küçük nedimeler bulup kızının yanına göndermeye başlamıştı bile. Ukifune zaten bunların yapılması gereken şeyler olduğunu biliyordu ama öte yandan Niou'nun o pervasız, tez canlı, yalvaran, yakaran, sitemkâr hali gözlerinin önünden gitmiyordu. Ne zaman şöyle bir kestirecek olsa rüyasında hep onu görüyordu. Niou aradan çekilecek olursa herkes için çok hayırlı olacaktı.

Yağmur günlerce devam etti. Niou, anne ve babasının onun için duyduğu kaygıyı hafife alıyordu ama dağa çıkamadığı için asabı çok bozuluyordu ve doğrusunu söylemek icap ederse ailesinin onu dar bir kozanın içine hapsettiğini[432] düşünüyordu. Oturup Ukifune'ye aklından geçenleri anlatan uzun bir mektup yazdı. Bu mektubun içinde ayrıca aşağıdaki dizeler bulunuyordu:

"Sana giden yollarda kapkara bulutlar var,
Mevsim hüzün mevsimi, tükenmiyor yağmurlar."

Niou'nun yazmış olduğu en sıradan mısralar Ukifune için en büyük zevk aldığı dizeler olmuştu; çünkü Ukifune hâlâ gençti, aklı bir karış havadaydı. Niou'nun aşk yeminleri kızın içini titretiyor, ruhunda fırtınalar koparıyordu.

Yine de kişiliğinden ve asaletinden kimsenin şüphe etmediği diğer adamı, Kaoru'yu unutamıyordu; belki de bunun nedeni kendisine sevildiğini hissettiren ilk adam olmasıydı. Kaoru bu talihsiz ilişkiyi öğrenip onu terk ederse nerelere giderdi? Kaoru'nun kızına yuva kuracağı günü iple çeken annesi bunu duyacak olursa hem çok üzülür hem de küplere binerdi. Mektuplarından anlaşıldığı kadarıyla Prens Niou onunla birlikte olmak için yanıp tutuşuyordu ama Ukifune onun ne

---

432. Hitomaro, *Shūishū 895*:
Etrafıma bir koza, anam babam örünce,
Tutsak oldum aşkımı, göremedim gönlümce...

kadar hercai, daldan dola konan, maymun iştahlı biri olduğunu herkesten duymuştu ve kendisine karşı olan hislerinin geçici olmasından korkuyordu. Niou onu kalıcı sevgililerinin arasında düşünüp gözlerden uzak bir yere saklasa bile kendi öz kardeşi Nakanokimi'nin yüzüne nasıl bakacaktı? Hiçbir şey gizli kalmıyordu, nitekim Niou onu daha önce sadece bir kez mum ışığında görmesine rağmen izini bulmayı başarmıştı. Kaoru onu şehre götürse bile Niou yine onun izini sürecek ve onu bulacaktı. Bundan emindi. Kaoru bütün bunları öğrenir, ona karşı cephe alırsa onu suçlayacak durumu yoktu, suçu kendinde aramalıydı.

Düşüncelerinin tam bir arapsaçına döndüğü zamanda bu sefer de Kaoru'dan bir mektup geldi. Her iki mektup da sitem yüklüydü. Daha uzun olan Niou'nun mektubunu alarak içeri geçip uzandı. Tam bu anda Ukon ve Jijū göz göze geldi; oyun bitmişti ve Niou galip gelmişti.

Jijū "Şekerim, bundan daha doğal ne olabilir, ben hayatımda General Kaoru kadar mükemmel bir insan görmedim ama prens, kimsenin etkisi olmadan, istediği gibi davrandığı zaman çok yakışıklı, çok sevimli bir çocuk. Bana bu kadar ilgi göstermiş olsa hemen şu anda pılımı pırtımı toplar, onunla giderim. Nasıl olsa İmparatoriçe Hazretleri bana kalacak bir yer bulur ve ben de onunla her gün günümü gün ederim."

"Evet, senin kimin tarafında olduğun belli oluyor. Ama ben seninle aynı fikirde değilim. Ben Kaoru'nun üstüne erkek tanımıyorum. Her şey yüz güzelliği değil. Mühim olan ruh güzelliğidir, insanın karakteri ve davranışlarıdır. Bundan sonra başına ne gelir bilemiyorum ama gördüğüm kadarıyla hanımımız çok zor bir durumda."

Ukon için ise hayat şimdi daha kolaydı. Artık Jijū gibi bir sırdaşı olduğundan dolayı yalan söyleyip mazeret uydurması daha rahat olacaktı.

Kaoru mektubunun bir bölümünde, "Seni çok ihmal ettim, ama inan her zaman aklımdaydın" diyordu. "Arada sırada yazarsan çok sevineceğim. Yoksa seni sevmediğimi mi düşünmeye başladın?"

"Burda gök kurşun gibi, yağmur yağar bin fasıl,
Suların yükseldiği o köyde durum nasıl?[433]

"Sana olan hasretim beni yıkandır asıl..."

Mektup resmi yazışmalar için kullanılan bir kâğıt üzerine yazılmıştı ve yine resmi bir zarf içine konmuştu. El yazısı bir hattatınki kadar düzgün değildi ama iyi bir eğitimden geçtiği ve duygusallığı belli oluyordu.

433. "O köy" ifadesinin Japoncası *Ochi no sato* olup bir yer ismi olduğu tahmin edilmektedir.

Niou'nun mektubu da ilginçti. Uzundu, ayrıntılıydı ve karmaşık bir şekilde katlanmıştı. Kaoru'nun mektubuyla bunun arasında dağlar kadar fark vardı. Jijū, Ukifune'ye yanında kimse yokken önce Niou'ya cevap vermesini öğütledi. Ukifune fırçayı eline aldı ama hayır, fırça kımıldamıyordu. Daha sonra fırça hareket etmeye başlayınca bir şiir çıkmıştı ortaya:

"Uji, bu topraklarda hüznün öbür adıdır,[434]
İçindeki hayatlar bir zindanı anlatır."

Bu satırları yazdıktan sonra Niou'nun kendisi için çizdiği küçük resimlere bakarak ağlamaya başladı. Niou'nun ona karşı olan aşkı uzun sürmeyecekti, süremezdi... Bu sevdadan vazgeçse iyi olacaktı. Fakat bunu düşününce daha derin bir acı duydu ve gözyaşları yağmur gibi yanağından aşağı süzülmeye başladı.

Nihayet prens için yazdığı mektubu ve şiirini bitirerek hemen yola çıkardı.

Niou, Ukifune'nin şiirini okurken gözyaşlarını tutamadı.

"Keşke dağ başlarında kara bulut olsaydım,
Hayatın rüzgârında böyle savrulmasaydım.[435]

"Duman gibi yükselip huzura kavuşsaydım..."

Ukifune her şeye rağmen Niou'dan hoşlanıyordu. Niou bu satırları okuyunca kendi kendine "Bu kız beni seviyor, beni gerçekten istiyor" derken gözünün önüne kendini bir ıstırap denizinin içinde kaybetmiş Ukifune'nin hüzünlü yüzü geldi.

Bu sırada Ukifune'nin daha mazbut olan öteki âşığı da ondan gelen mektubu okuyordu. Kızın duygularını anlıyordu ve ona karşı derin bir özlem duygusu geçti içinden. Ukifune'den gelen şiiri tekrar okudu.

"Yağmurlar uslanmadı, durup dinlenmek bilmez,
Bana beni anlatır, gözyaşlarım hiç dinmez."

Kaoru daha sonra karısına Ukifune'den bahsetti.

"Sana söyleyeceğim bazı şeyler vardı ama seni üzeceğinden korkarak şimdiye kadar bu konuyu hiç açmadım. Uzun zamandır tanıdığım eski bir dostum var.

---

434. Uji, Kyoto kentinin Yamashiro bölgesinde bir köyün adıdır.

435. Ukifune burada muhtemelen ölmek istediğini belirtmektedir. Ayrıca, Japoncadaki *amagumo* sözcüğü "yağmur bulutu" anlamına gelir. Bu isim tamlaması aslında *ama* ve *kumo* sözcüklerinin birleşmesinden meydana gelmiştir. İlk kelime "yağmur" anlamının dışında "rahibe" anlamına da gelmektedir. Bu şiirdeki ifadeler Ukifune'nin manastıra girip rahibe olmak istediği şeklinde de yorumlanabilir.

Bu kız yapayalnız dağ başında yaşıyor. Fakat böyle bir yerde hiç mutlu değil. Onu şehre getirmeyi düşünüyorum. Biliyorsun ben tuhaf bir adamım ve şimdiye kadar da hep öyle yaşadım. Ama sen bana dünyadan ve gerçeklerden kaçamayacağımı öğrettin. Bu yüzden sakladığım bu ufak tefek sırlar beni hem üzüyor hem de suçluluk duymama neden oluyor."

"Ortada kıskanacak bir şey yok ki hayatım!" dedi karısı.

"Ama bu olay ya babanın kulağına giderse! El âlemin ağzı torba değil ki büzesin. Her ne kadar bu kız skandal çıkaracak kadar önemli birisi olmasa da yine de boşboğazlık yapıp başımızı ağrıtabilir."

Kıza bir ev ayarlamıştı ama insanlar onun arkasından "Gördünüz mü dostlar, bu adam kendine yeni bir aşk yuvası hazırlıyor" diyeceğini adı gibi bildiği için canı sıkılıyordu.

Büyük bir gizlilik içinde üzerinde güzel resimler bulunan sürgülü kapılar ısmarladı. Sırdaşı olarak seçtiği kişi ise Niou'yu Uji'ye götüren kâtibin kayınpederi Nakanobu idi. Bu nedenle kâtip bütün bu olan bitenleri harfi harfine Niou'ya ulaştırmıştı:

"Evindeki dekorasyon işlerini en güvendiği sanatçılara yaptırıyor. Ev şehir dışında küçük bir yer olmasına rağmen general su gibi para harcıyor."

Niou hemen harekete geçmesi gerektiğini anlamıştı. Yaşlı dadısının şehrin banliyösünde bir yerde evi olduğunu hatırladı. Kocası uzak illerden birine vali olarak tayin edildiği için yakın zamanda başkentten ayrılacaktı.

Niou hemen dışarı fırlayıp dadısının oturduğu semte gitti. Nasıl olsa evleri kısa bir zaman sonra boşalacaktı.

"Şu sıralarda bir kızla gizli bir ilişki yaşıyorum, kendim için değil ama onun gözlerden uzak kalabileceği bir yere ihtiyacım var" dedi dadısına.

Kocası bu kızın kim olduğunu merak etti ama ona hiçbir şey söylemeden bu isteğini hemen yerine getirmeye karar verdi, çünkü prensin dilekleri onun için bir emir sayılırdı: "Nasıl isterseniz efendim."

Valinin bu sözleri Niou'yu rahatlatmıştı. O ayın sonuna doğru başkentten ayrılacaklardı. Niou onların yola çıktığı gün kızı eve taşımaya karar verdi. Bu durumu bir ulakla Uji'ye bildirdi ve bundan hiç kimseye bahsetmemelerini istedi. Aslında oraya gidip bu haberi kendisi vermek isterdi ama saraydaki meşguliyetinden dolayı buna imkân yoktu. Bunun üzerine Ukifune'den cevap geldi. Mektubunda dadısının Uji'ye iyice yerleştiğini ve ona göz açtırmadığını, her işine burnunu soktuğunu yazıyor, oralara gelmemesinin herkes için daha hayırlı olacağını bildiriyordu.

O sırada Kaoru başka planlar yapıyor, dördüncü ayın onuncu gününde Ukifune'yi şehre getirmeyi düşünüyordu. Ukifune "akıntının götürdüğü yere"[436] git-

436. Ono no Komachi, *Kokinshū* 938:

meye hiç istekli değildi ama aklına bundan başka da bir şey gelmiyordu. Ukifune perişan bir vaziyeteydi. Tek istediği şey aslında annesinin evine gidip orada birkaç gün dinlenmekti. Ama şu sıralarda kız kardeşi doğum yapmak üzere olduğundan dolayı ev dua eden, zikir çeken rahiplerle dolup taşıyor olmalıydı. Bu koşullar altında annesiyle birlikte İshiyama'daki tapınağa gitmesi de mümkün değildi.

Bunun yerine annesi Ukifune'yi ziyarete geldi.

Dadı hemen ona ev sahipliği yaparak güzel sözlerle Kaoru'yu övmeye başladı. "Sağ olsun generalimiz bize elbise ve başka ihtiyaçlarımız konusunda her zaman yardım ediyor. Keşke onun yaptıklarını ben de yapabilseydim ama netice itibarıyla ben bir kadınım, elimden ne gelir ki?"

Herkesin mutlu olduğu böyle bir zamanda Ukifune başına gelecek olan felaketi düşünmekle meşguldü. Foyası meydana çıkacak olursa cümle âlem onların bu haline gülecekti.

Niou ısrarlarından en ufak bir ödün vermiyordu. Nitekim ondan bir mektup daha gelmişti. Mektubunda, yerin dibine girse bile, sekiz kat sisin[437] ardına saklansa bile onu yine bulacağını söylüyordu, hayatlarının sonuna kadar kaçak yaşasalar bile!

Ukifune ne yapacağını, neye karar vereceğini bilemiyordu. Tekrar yatağına uzandı.

Annesi kızının bu durumuna çok üzülmüştü. "Yavrum, ne oldu sana böyle? Betin benzin kireç kesilmiş! Çok zayıflamışsın."

"Günlerdir kendinde değil. Ağzına bir lokma koymadı. Çok rahatsız. Devamlı bir şeylere üzülüyor" dedi dadısı.

"Nesi var o zaman? Cin mi çarptı kızımı? Kötü ruhların hışmına mı uğradı? Üstelik İshiyama'daki tapınağa yapacağımız ziyareti de iptal ettik."[438]

Ukifune başını öteye çevirdi.

Akşam mehtap pırıl pırıldı. Bu, Ukifune'ye Niou ile geçirdiği o geceyi ve tan yeri ağarırken bile hâlâ gökyüzünde çakılmış gibi duran ayı hatırlattı. Ama artık bunları kafasından uzaklaştırması gerekiyordu.

Valinin karısı hatıraları yâd etmek için Bennokimi'yi odasına davet etti. Rahibe, kadına Oigimi'yi ve onun ne kadar ağırbaşlı, ölçülü bir kız olduğunu anlattı. Zavallı kız kederinden herkesin gözünün önünde bir sabun kalıbı gibi eriyip gitmişti.

Su üstünde gezerim köksüz bir yosun gibi,
Direnmem akıntıya, alsın götürsün beni.

437. *Genji Monogatari kochūshakuso in'yō waka* 983:

Dağda sekiz kat sis var, saklasan da ardına,
Gelir bulurum seni, koyarsam ben kafama.

438. Birinci ayın sonda İshiyama'ya yapılacak olan ziyaret Ukifune'nin âdet gördüğü yalanı yüzünden iptal edilmişti. Ama şu anda üçüncü ayın içindeydiler.

"Oigimi yaşasaydı onun durumu da aynen kız kardeşi Nakanokimi'ninki gibi olurdu. Bütün çektiği gam, keder, kasvetin hepsi mutluluk ve saadete dönüşürdü."

Valinin karısı bunları duyunca, benim kızımın onlardan nesi eksik, o niçin böyle bir mutluluğu hak etmesin ki, diye düşünmeden edemedi. Her şey yolunda gitseydi, ki gitmemesi için ortada hiçbir neden yoktu, Ukifune'nin durumu aynen Nakanokimi'ninki gibi olacaktı.

"Yıllarca hep kızım için endişelendim; ama göründüğü kadarıyla işler yoluna girmeye başladı. Şehre taşınacak olursa artık böyle ücra köşelere gelmeme lüzum kalmayacak. Lütfen beni yanlış anlamayın, buraları da seviyorum. Sizinle eski günleri yâd etmek gerçekten çok hoşuma gidiyor" dedi valinin karısı.

"Hanımefendi, ben kendime dikkat ettim ve sonunda insanlara uğursuzluk getirdiğim kanaatine vardım. Bu yüzden mümkün olduğu kadar kızınıza yaklaşmamaya çalıştım. Şimdiye dek onunla rahat bir sohbet dahi edemedim. O gittiği zaman hiçbir şey değişmeyecek, eski tas eski hamam! Ben yine kendi yalnızlığımla baş başa kalacağım. Burası zaten genç kızlara göre bir yer değil. Buradan ayrılması onun için daha hayırlı olur. Size General Kaoru'nun çapkın, hercai bir insan olmadığını; onu cezbeden bir şeyler bulmadığı takdirde o kadar yolu tepip buralara gelmeyeceğini söylemiştim. Söylediklerimin hepsi doğru çıktı."

"Haklısınız ama yılların neler getireceği belli olmuyor. General Kaoru şimdilik kızımdan memnun görünüyor. Bu da şüphesiz sizin sayenizde oldu. Ayrıca, Niou'nun hanımı Nakanokimi de sağ olsun kızıma büyük hüsnükabul gösterdi. Fakat konakta kızımın başına o talihsiz olay gelince hem çok üzüldüm hem de kızımın ne kadar büyük hassas dengeler üzerinde hareket ettiğinin farkına vardım. Kızımı nerelere götüreceğimi bilemedim."

Rahibe sırıttı. "Evet, Niou Hazretleri oldukça çapkın birisi; bu da orada çalışan genç kızların başını derde sokuyor. Aklı başında olan genç kadınlar o evde çalışmaya gitmeden önce bir değil iki defa düşünür. Tayū'nun kızı Ukon[439] onun çok yakışıklı, fakat kendine özgü tuhaflıkları olan bir insan olduğunu söylüyor. Niou'nun bu durumu kadınların Nakanokimi ile olan ilişkilerini de etkiliyormuş doğal olarak. İki arada bir derede kalıyoruz dedi bana."

Ukifune sessizce onları dinlerken, "Ah, bu durumu benden iyi kim bilebilir?" diye söylendi kendi kendine.

Valinin karısı, "Niou'nun durumunu düşününce insanın içi kararıyor" dedi. "Üstelik Kaoru da evli, hem de İmparator'un kızıyla. Ama duyduğum kadarıyla araları iyi değilmiş. İyi mi yaptım, kötü mü yaptım bilmiyorum ama ben kızım

439. Bu cümleden anladığımız kadarıyla Uji'deki Ukon ile Nijō Konağı'nda gördüğümüz Ukon aynı kişi değildir.

hakkında kararımı verdim. Umarım mutlu olur. Ancak kızım kalkar da bu ilişkiyi bozacak şekilde hareket edecek olursa vebali boynunadır. Kalbim kan ağlasa bile ömrümün sonuna kadar bir daha onun yüzüne bakmam."

Ukifune bunları duyunca ölmek istedi, bütün vücudunu paramparça hissetti. Sır diye sakladığı şeyin annesinin kulağına gitmesi an meselesiydi.

Dışarıda akan nehir adeta kükrüyordu. Anne boş bulunarak, "Hiçbir nehir böylesine korkunç akmıyor. Kızımı böyle tanrının belası bir yerde yapayalnız bıraktığı için General Kaoru vicdan azabı çekiyordur herhalde" dedi.

Kadınlardan biri, "Evet, bu korkunç nehrin suları çok azgın akıyor. Üstelik de çok kalleş" dedi. "Geçenlerde sandalcının küçük torunu küreğe takılıp düştü. Bir sürü insan boğuldu bu nehirde."

Ukifune'nin kafasında o anda bir şimşek çakmıştı. Neden bunu daha önce düşünmemişti? Ortadan kaybolacak olursa kimse onun akıbetini anlayamayacaktı. Belki annesi bir zaman yas tutacaktı ama insanlar zamanla onun yokluğuna alışacaktı. Ama ya sakladığı sır Kaoru'nun kulağına gidecek olursa? Hayır, bu utançla yaşayamazdı! Ömrünün sonuna kadar acı çekecek, herkesin alay konusu olacaktı. Bu iş daha kolaydı, bir saniye sürecekti hepsi o kadar. Ölüm bütün faturaların bedelini ödeyecekti. Artık önünde bir engel kalmamıştı... Ama hayır, annesine bu kadar zalim davranamazdı. Kafası binbir keşmekeşin içinde yüzüyordu. Uyuyormuş gibi yaptı. Gözlerinin önüne evladını kaybetmiş annesi geldi. Kadın ağlıyor, yas tutuyordu.

Anne, Bennokimi'ye kızının hastalıktan bir deri bir kemik kaldığını söyleyerek ayinlere ve arınma törenlerine başlanması için talimatlar verdi.[440] Sadece Buda için değil, yerli Şinto tanrıları için de onların gazabını teskin edici ibadetlerin düzenlenmesi gerekiyordu.

Annesi dertli bir şekilde etrafıyla konuşurken kızının günahlarından arınmak için Mitarashi[441] nehrinin sularına kendini bırakmaya ne kadar can attığının farkında değildi.

Ukifune'nin annesi her şeyle tek tek ilgileniyordu. "Ayin ve törenleri yaparken sakın yeni gelen kızları yanınıza almayın, burada kalsınlar; tecrübeli olanları götürün. Kaoru'nun hanımı prensesin bu törenlerden haberi olacağını zannetmiyorum. Fakat işler bir sarpa sararsa o beğenmediğimiz düşüncesiz, tecrübesiz kızlar başımızı derde sokabilir. Yaptığınız işten kimseyi haberdar etmeyin, kimse bilmesin. Artık benim yavaş yavaş buradan ayrılmam lazım. Evde öteki kızımın başı dertte, bana ihtiyacı var.

Ukifune başına gelecek felaketin ne olduğunu adı gibi bildiği için kendini çok çaresiz hissediyordu. Annesini tekrar göremeyeceğini düşünüyordu. Ona sım-

---

440. Ayin ve dualar Budist mahiyette olup, "arınmalar" ise "Şinto" dinine aittir.

441. Bkz. Bölüm 20, dipnot 258.

sıkı sarıldı. "Anneciğim, kendimi hiç iyi hissetmiyorum, yalnızlık bana hiç yaramıyor. Ne olur izin ver, hiç değilse birkaç günlüğüne seninle birlikte olayım, seninle birlikte geleyim."

"Ah kızım keşke mümkün olsaydı. Ev çok küçük, hem de şu anda insanlarla dolup dolup taşıyordur. Üstelik senin yardımın olmadan buradaki kadınların kendi başlarına bir şeyler yapabileceğini zannetmiyorum, hazırlanmak lazım." Annesi bunları söylerken ağlıyordu. "Ne yapıp edip seni göreceğim, emin ol canım. Takefu'ya[442] gitsen bile yine de gelir bulurum seni. Ama vaziyeti görüyorsun, şu anda senin için elimden gelen bir şey yok."

O gün Ukifune'ye Kaoru'dan bir mektup geldi. "İyi olmadığını duydum. Nasılsın?" diye sorarak mektubuna devam ediyordu. "Şu anda seni gelip görmeyi o kadar çok isterim ki! Fakat işim başımdan aşkın. Kâğıtların arasına gömüldüm kaldım. Ama vuslat zamanımız yaklaşıyor, sana kavuşacağım günleri iple çekiyorum."

---

442. Japon Denizi kıyılarında bir sahil şehri olan Takefu, Echizen vilayetinin başkentiydi. Murasakhi Shikubu burada babasıyla birlikte gençliğinde iki yıl oturmuştur. Aşağıdaki dizeler bir *Saibara* şarkısından alınmıştır:

Şimdi Takefu'dayım,
Rüzgâr! Söyle anneme,
Sanmasın dağ başıdır,
Yaşarım vilayette,
Soylu insanlarlayım,
Onların yanındayım...

Niou'dan da bir mektup gelmişti. "Yine seni üzen ne var? Hâlâ mı tereddüttesin? Sumalı balıkçılar tuzlu su mu yakıyorlar, duman başına buyruk, ardından mı bakıyorlar?[443] Merak ediyorum ve çok tedirginim." Büyük bir heyecan içinde yazdığı belli oluyordu ve mektubu her zaman olduğu gibi Kaoru'nunkinden daha uzundu.

Daha önce o yağmurlu günde Uji'de karşılaşmış olan ulaklar, o gün Uji köyüne aynı anda vasıl olmuşlardı. Kaoru'nun muhafız olan ulağı diğer haberciyi sık sık başkâtibin evinde gördüğünü hatırladı. Dayanamayarak sordu:

"Zât-ı âliniz niçin sık sık böyle ücra köşelere geliyorsunuz?

"Burada yazıştığım bir ahbabım var, onu ziyarete geliyorum.

"Gerçekten mi? Yazdığınız mektupların dağıtımını kendiniz mi yapıyorsunuz? Hiçbir şey saklamadan bana gerçeği söyler misiniz?"

"Doğrusunu söylemem icap ederse burada valinin[444] mektuplaştığı bir kadın var. Mektubu ona getirdim."

Bu durum muhafız ulağın çok tuhafına gitmişti. Ama konunun üstüne gitmek için uygun bir zaman değildi. Herkes kendi yoluna devam etti. Mektuplar yerlerine ulaştırıldıktan sonra Kaoru'nun kurnaz ulağı ona refakat eden çırağına dönerek: "Şu adamı şehre kadar takip et! Bak bakalım valinin evine mi gidiyor" diye emir verdi.

Çocuk gördüklerini haber vermek için döndüğünde, "Efendim, ulak valinin evine gitmedi, doğrudan doğruya Prens Niou'nun evine gitti ve mektubu Bakan Yardımcısı Michisada'ya teslim etti" diye rapor verdi.

Niou'nun pek cin fikirli olmayan habercisi, karşısına çıkan insanların onu takip etme zahmetine gireceklerini hiç düşünmemişti ve acı ama gerçek olan şuydu ki aslında ne yaptığını kendi de bilmiyordu.

Muhafız ulak Sanjō Konağı'na geri döndüğünde Kaoru'yu İmparatoriçe'nin bulunduğu Rokujō Konağı'na gitme hazırlıkları içindeyken yakaladı. Sırtında günlük saray kıyafetleri vardı ve yanına fazla adam almamıştı.

Ulak mektubu Kaoru'nun maiyetindeki adamlardan birine uzatırken "Çok tuhaf bir olayı araştırdığım için biraz geç kaldım" dedi.

Kaoru ulağın söylediklerini duyarak hemen yanına gelip sordu: "Hayrola, nedir bu mesele?"

Ulak, sadece başını eğerek karşılık verdi. Kaoru adamın söyleyeceklerini başkalarına duyurmak istemediğini anlayınca yoluna devam etti.

İmparatoriçe yine rahatsızlanmıştı. Rahatsızlığı ciddi olmasa da bütün oğulları yanındaydı ve Rokujō Konağı yüksek rütbeli saraylılarla dolup taşıyordu. Kâtip, aynı zamanda teşrifat işleri bakan yardımcısı olduğu için çok meşgul

---

443. Bkz. Bölüm 31, dipnot 327.

444. Tokikata.

bir insandı, bu yüzden konağa gelmekte gecikmişti. Elindeki mektupları vermek üzere etrafına bakındığında Niou, kadınların oturma odasındaydı. Kâtibi çağırarak kapının önünde mektuplarını aldı. O sırada İmparatoriçe ile yaptığı görüşmeden dönen Kaoru onların bu sinsi hareketlerine bakarak işin içinde bir bit yeniği olduğunu sezdiğinden dolayı durup onları seyretti. Niou önce en önemli mektubu açtı. Kırmızı kâğıt üzerine güzel bir el yazısıyla yazıldığı belli oluyordu. Niou, kendini tamamen mektuba verdiğinden Kaoru'nun oralarda olduğunu hiç fark etmemişti. O sırada, Kraliçe'nin hasta yattığı odadan gelen Yūgiri oradan geçiyordu. Kaoru sürgülü kapının önünden geçerken öksürerek arkadaşını uyardı. Niou aceleyle mektubu saklayarak şaşkın bir vaziyette ceketinin kordonlarını düzeltti.

Bakan Yūgiri, Niou'nun önünde yerlere kadar eğilip bir dizini yere dayayarak "İmparatoriçe Hazretleri'nin rahatsızlığının bu kadar uzun devam etmesi çok kaygı verici bir durum. Hiei dağındaki başrahibi çağırmak için derhal adam gönderiyorum. Şimdi müsaadenizi istirham ediyorum" dedi ve Niou'nun refakatinde hemen oradan ayrıldı.

En son saray görevlisi İmparatoriçe'nin odasını terk ettiğinde vakit epey geç olmuştu. Niou önde, Yūgiri arkada ve etraflarında Yūgiri'nin çeşitli mevkilerde görev yapan oğulları başta olmak üzere kalabalık bir refakatçi grubuyla Rokūjo Konağı'nın kuzey kanadına doğru yola çıktılar. Kaoru ise birkaç dakika sonra konaktan ayrılmıştı. Adamları bahçede meşaleleri hazırlarken bu durumdan istifade edip Uji'ye gönderdiği ulağıyla konuşma fırsatı buldu.

"Az önce bir şeylerden bahsediyordun, pekiyi anlayamadım. Konu nedir?

"Bu sabah Uji'de İzumo Valisi Tokikata'nın bir adamı ile karşılaştım. Elinde mor kâğıda yazılmış, kiraz dalına bağlı ilginç bir mektup vardı; mektubunu batı kapısına gelen bir kadına teslim etti. Adama oralarda ne işi olduğunu sorduğumda bana pek mantıklı bir cevap veremedi. Yalan söylediği her halinden belliydi ama neden böyle yaptığına bir anlam veremedim. Bu yüzden çocuğu arkasından gönderip onu şehre kadar takip ettirdim. Ulak Prens Niou'nun evine giderek Uji'den aldığı cevabı Bakan Yardımcısı Michisada'ya teslim etmiş."

Kaoru şaşkınlıktan donakalmıştı. Çok garip bir durumdu. "Şimdi hemen söyle mektup nasıl bir şeydi? Şekli şemâli nasıldı? Kim verdi mektubu bu adama, biliyor musun?"

"Adam mektubu başka bir kapıdan aldı. Kimin verdiğini göremedim. Ama yanımdaki çocuk mektubu görmüş. Kırmızı kâğıda yazılmış çok zarif bir mektuptu, dedi."

Kim bilir Niou bu mektubu alınca ne kadar sevinmişti. Kaoru gönderdiği adamın dikkat ve ihtimamına hayran olmuştu. Fakat etrafta insanlar olduğu için ne onu övebildi ne de bu konuda fazla soru sorabildi.

Eve doğru yol alırken aklına hiç de hoş olmayan şeyler geliyordu. Niou çok kurnaz bir adamdı. Kızın Uji'de olduğunu nasıl öğrenmişti? Onunla nasıl iletişime geçmişti? Kız şehirden o kadar uzakta olunca başına bir şey gelmez diye düşünmüştü ama aptallık etmişti. Kaoru, "Tamam, Niou'nun kadınlarla kırıştırmasına itiraz etmiyorum ama bu benim kız arkadaşım! Bana bunu nasıl yapabilir? Ben bu insana zamanında çok yardım ettim, aracı oldum, çöpçatanlık yaptım. Uji'nin heyheyli günlerinde koynuna kız verdim. Bana bunu yapmaması lazımdı" diye kendi kendini yiyordu. Kaoru Nakanokimi'ye karşı olan arzularını dizginlemek için kendisine karşı meydan savaşı vermişti ama şu anda dönüp geçmişe baktığı zaman yaptığı işin aptallıktan öte bir şey olmadığını daha iyi anlayabiliyordu. Hem Kaoru'nun Nakanokimi'ye karşı olan duyguları dün veya bugün oluşmuş bir his değildi. Bunun yıllarca öncesine dayanan sağlam bir geçmişi vardı. Ne Nakanokimi'nin acı çekmesine razı olmuş ne de kendisi vicdan azabı duymak istemişti. Bu yüzden hep hislerine hâkim olmuştu. Ama olmuştu da ne olmuştu? Koskocaman bir hiç, sadece bir aptallık. Etrafındaki onca insan kalabalığına rağmen kimseye belli etmeksizin Uji gibi cehennemin dibindeki bir yere mektup göndermeyi nasıl başarmıştı Niou? Acaba kızı daha önce görmüş müydü? Aşk insanı yollara düşüren güçlü bir duyguydu. Son günlerde Niou'nun arada sırada ortadan kaybolması bazı insanların onun hakkında ileri geri yorum yapmasına yol açmıştı. Ayrıca son zamanlarda ufak tefek rahatsızlıkları olmuştu ve bu rahatsızlıkların kaynağı dönüp dolaşıp onun geçirmekte olduğu aşk hastalığına bağlanıyordu. Niou'nun Nakanokimi'yle ilk tanıştığı zamanlarda geçirdiği bunalımı düşündü. Herkes onun için üzülmüştü. Ama Niou'yu üzen Nakanokimi'yi görememekti. Şimdi taşlar daha iyi yerine oturmuştu. Son zamanlarda Ukifune'nin davranışlarında gözlemlediği uyumsuzluk ve tedirginliğin sebebini artık daha iyi anlayabiliyordu.

İnsan kalbi böyleydi işte. Görünüşte çok çekici ve sakin biri olan Ukifune Niou'nun dengiydi. Birbirleri için yaratılmışlardı. Belki aradan çekilip kızı Niou'ya bırakması gerekiyordu. Ama Kaoru en duygusal olduğu zamanlarda bile Ukifune'yi sadece kendine ait birisi olarak görmemişti. Onu başka ilişkiler yaşama konusunda kendi halinde bırakıp olduğu gibi kabul edebilirdi. Ukifune'den vazgeçmek o kadar kolay bir olay değildi.

Adamları Kaoru'nun kâbuslar içinde olduğunun farkına varmışlardı.

Kızıp Ukifune'yi terk edecek olursa Niou'nun hemen onu sahipleneceği kesindi ama Niou kıza sevgi ve merhamet duyarak gelecek için plan yapacak duyarlılıkta bir insan değildi. Daha önce aşk yaşadığı iki üç kadından bıkmış ve onları Birinci Prenses'in emrine vermişti. Kaoru Ukifune'nin bu kervana katılmasını istemiyordu. Onu terk etmenin o kadar kolay olmayacağını bir kez daha anladı.

Ukifune'ye mektup yazarak halini hatırını sordu. Etrafında onu dinleyecek kimsenin bulunmadığından iyice emin olduğu bir zamanda Uji'ye gönderdiği becerikli muhafızı çağırdı.

"Bay Michisada hâlâ Nakanobu'nun[445] evine damat olarak girip çıkıyor mu?"

"Evet efendim, bildiğim kadarıyla hâlâ Nakanobu'nun kızıyla evli."

"Senin gördüğün o adamı hâlâ Uji'ye sık sık gönderiyor mu? Uji Konağı'nda yalnız yaşayan bir kız var, sakın bu kıza göz koymuş filan olmasın?" Kaoru derin bir iç çekti. "Aman dikkat et, kimse seni takip etmesin. Yoksa aptal durumuna düşeriz."

Adam eğilerek Kaoru'yu selamladı. Michisada hep Kaoru'nun işlerini merak etmiş, generalin Uji'deki işleriyle ilgili olarak muhafızın ağzından laf almaya çalışmıştı. Ama şimdi bunları efendisine anlatmanın zamanı olmadığını düşünerek hiçbir şey söylemedi. Kaoru da başka soru sormadı. İnsanların sırrını öğrenmesinden korkuyordu ama olan olmuştu, bazı sırlarının ortalıkta dolaştığı kesindi.

Uji'de iyice yoğunlaşan mektup geliş gidişleri genç kadını tedirgin etmeye başlamıştı. Kaoru'nun mektubunda sitemkâr bir hava hâkimdi:

> *"Çamlı Sué dağları sağlamdır dedim ama,*
> *Yükselen o dalgalar kaplamış orayı da!*[446]

"Yalvarırım etme bizi el âleme maskara."

Ukifune, çok tuhaf, ne demek istiyor acaba diye düşündü ama kalbi gümbür gümbür çarpmaya başlamıştı. Kaoru'nun ne demek istediğini anlamıştı, fakat bunu belli etmemesi gerekiyordu. Kim bilir, Kaoru belki de yanlışlıkla böyle yazmıştı.

Mektubu tekrar katladı ve üstüne bir not düştü: "Zannedersem birisi için yazmış olduğunuz mektubu yanlışlıkla bana göndermiş bulunuyorsunuz. Cevap vermek isterdim ama ne yazık ki kendimi çok kötü hissediyorum. Daha fazla yazamayacağım, umarım beni affedersiniz."

Ukifune'yi bir umutsuzluk sarmıştı. Kaoru açık açık söylemiyordu ama durumdan haberdar olduğu gün gibi meydandaydı. Kaderi son derece tuhaf ve mutsuz dönemeçlerin içine girmeye başlamıştı.

Çok geçmeden Ukon içeri girdi. "General Kaoru'nun mektubunu az önce niçin geri gönderdiniz? Böyle bir şey yapmak uğursuzluk getirir."

"Mektup bana yazılmamıştı, zannedersem Kaoru Hazretleri adresleri karıştırmış."

---

445. Nakanobu hem Kaoru'nun kâhyası hem de Michisada'nın kayınpederidir.

446. "Sueno çamlı dağı / bekleyiş dağı, bekleyiş tepesi" için bkz. Bölüm 13, dipnot 213.

Ukon hanımının bu davranışını çok tuhaf bulmuştu. Hizmetçilerin sır saklaması gerektiğini bildiği halde mektubu ulağa götürürken dayanamayarak açıp okudu.

Odaya döndükten sonra mektubu okuduğunu belli etmeden Ukifune'ye "Durum çok üzücü hem sizin hem de bizim için. General hazretlerinin durumu fark etmiş gibi bir hali var" dedi. Ukifune kıpkırmızı kesilmişti, verecek cevap bulamadı. Kim olduğunu bilmiyordu ama kadınların arasında durumdan haberdar olan birisi ileri geri konuşuyor olmalıydı. Acaba evdeki kadınlar onun hakkında ne düşünüyordu? Kafalarından neler geçiyordu? Ukifune olayların böyle cereyan etmesini istememişti ancak onun kötü kaderi işte böyle yavaş yavaş ağlarını örüyordu.

Ulak Uji Konağı'ndan aldığı mektubu büyük bir hızla şehre götürerek efendisine ulaştırmıştı. Kaoru Ukifune'nin cevabını okuyunca gülümsedi. Ukifune'nin mazeret bulma yeteneğinin bu kadar güçlü olduğunu daha önce anlayamamıştı. Ama yine de ona kızamıyordu.

Konakta Ukifune ve Ukon aynı odadaydılar; Ukifune yorgunluktan ve ıstıraptan uykuya dalmak üzereyken Jijū içeri girdi ve yanlarına oturdu. Ukon Jijū'ya, "Bak şekerim, sana kız kardeşimden bahsetmek istiyorum. O zamanlar Hitachi'deydik. Bizim gibilerin de başına böyle olaylar geliyor. O sıralarda kız kardeşimin peşinde iki erkek vardı. Kız kardeşim hangi talip üzerinde karar vereceğini şaşırmıştı; çünkü her ikisi de onu deliler gibi seviyordu. Kız kardeşim yeni tanıştığı genci tercih edince öteki kıskançlıktan çıldırır gibi oldu ve bu adamı gözünü kırpmadan öldürdü. Sonra da kardeşimle bir daha hiç konuşmadı. Böylece Hitachi şehri iyi bir askerinden olmuştu. Aslında cinayeti işleyen adam da iyi bir askerdi ancak hükümet böyle bir katile ordusunda yer veremezdi. Bu adamı o bölgeden sürdüler. Ayrıca kız kardeşimden de valinin konağını terk etmesini istediler. Bütün bu acı olaylar onun kötü alışkanlıklarından meydana gelmişti. Kız kardeşimi doğuya sürdüler. Dadı[447] o gün bu gündür hâlâ kız kardeşimin ardından ağlar. Belki bunları konuşmanın zamanı değil, hatta başıma iş bile açabilir. Ancak, bunların yaptığı yanlış. Ailevi kökenleri ne olursa olsun, sonuçta bu yaptıkları işin bir serserilik olduğu gerçeğini değiştirmez. Her zaman kan dökülmese bile böyle olayların içine giren insanların başlarına hayal dahi edemeyecekleri kadar kötü şeyler gelebilir. Aktörlerin prenses veya çamaşırcı kız olması hiç fark etmez. Hatta prensesler böyle badirelerden çok daha zararlı çıkabilir. Soylu insanlar benim kardeşimin yaşadığını yaşamaktansa ölmeyi tercih edecektir. Hanımım size söylüyorum, bir an önce kararınızı verin. Prensin sizden daha çok hoşlandığını düşünüyorsanız onu tercih

447. Bu kadın Ukifune'nin işgüzar dadısıdır ve aynı zamanda hem Ukon'un hem de onun Hitachi'de kalan kız kardeşinin annesidir.

edin ve üzülmeyi bırakın. Her şeyi böyle devamlı içinize atıp durmanıza lüzum yok. Kendinizi yiyip bitirmeyin. Annenizin sizi ne kadar merak ettiğini biliyorsunuz. Ayrıca dadı da generalin yaptığı planların gerçekleşmesini dört gözle bekliyor. Şahsen ben prensin peşinizi bırakmasını istiyorum. Ayrıca, sizi generalin elinden kaçırma sevdasından da vazgeçsin artık!"

"Sen de ne fenasın ayol!" dedi Jijū. O, Niou'yu destekliyordu ve bunu da açık açık söylemekten hiç çekinmiyordu. "Hiç kimse kadere karşı gelemez. Bence insan azıcık da olsa sevdiği insanla birlikte olmalı siz de öyle yapın hanımım. Prens duygularında hem çok samimi hem de çok cana yakın. Böyle bir insanı silip atamazsınız. İşte görüyorum o kadar insan sizi bir an evvel generalin kollarına atmak istiyor, ama siz bundan hoşlanmıyorsunuz. İsterseniz biraz daha saklanın, düşünün, taşının ama sonunda sevdiğiniz insana karar verin."

Jijū'yu uzun uzun dinledikten sonra Ukon konuşmaya başladı. "Vallahi, kimi tercih edeceği benim için o kadar önemli değil. Kimi seçerse seçsin ben onun sağlık ve güven içinde olmasını istiyorum. Zaten onun her zaman sıhhat ve afiyette olması için hem Hatsuse Tapınağı'nda hem de İshiyama Tapınağı'nda yatıp kalkıp dua ettim. Generalin yönettiği topraklarda yaşayan insanların hepsi eşkıya. Hepsi haydut bunların, başka izah tarzı yok. Uji kasabası da öyle, her tarafta katiller, caniler kol geziyor. Üstelik de birbiriyle akraba hepsi. Yamashiro ve Yamato bölgesindeki herkes generalin bize göz kulak olması için görevlendirdiği Udoneri ve onun damadı Ukonodaibu'nun[448] emrinde. General gibi mükemmel bir insanın kötü bir iş yaptıracağını sanmıyorum fakat evin etrafında nöbet tutan görevlilerin hepsi bu bölgenin vahşi insanları. Hiç kimse kendi vardiyasında bir terslik çıkmasını istemiyor. Bu onlar için bir şeref meselesi. Niçin böyle yapıyorlar? Her şey olabilir de onun için. Nitekim Prens Niou geçen gece buraya gelmekle kendini çok büyük bir riske attı. Büyük aptallık etti. Her şeyi gizli kapaklı halletmek için hem tebdil-i kıyafet içinde geliyor hem de yanına bir muhafız bile almıyor. Böyle bir şey olur mu? O adamlardan biri Niou'yu yakalamış olsaydı başına her şey gelebilirdi!"

Ukifune bunları dinlerken yerin dibine geçmişti. Herkes her şeyin farkındaydı. Onun Niou'ya karşı beslediği duyguları herkes biliyordu. İki erkek arasında henüz bir seçim yapmamıştı. Niou'nun ona karşı olan ilgisi bir kâbustan farksızdı ve bunun samimi olduğuna inanamıyordu. Neden Niou onun için deli divane oluyordu? Bir anlam veremiyordu. Öte yandan kendisine her zaman güç kaynağı olmuş insana da elveda demek istemiyordu. Beyni felç olmuştu, bu yüzden karar veremiyordu. Niou'nun dikkatsiz ve pervasız davranışları bir gün başına iş açacak olursa herkes için çok kötü olurdu.

448. Bu adlar kişileri değil onların yaptığı görevleri belirtmektedir; isimlerden adamların ikisinin de asker sınıfından olduğu anlaşılıyor.

"Lütfen beni yalnız bırak. Lütfen. Tanrı canımı alsa da kurtulsam." Başını yastığın üzerine koyup yüzükoyun uzandı. "En adi dilencinin derdi bile benim çektiğim derdin yanında küçük kalır."

"Böyle söylemeyin. Benim tek istediğim, durumu sizin için az da olsa kolaylaştırmak. Eskiden böyle bir şey başınıza gelse gülüp geçerdiniz. Şimdi ise kendinizi yiyip bitiriyorsunuz. Sizi anlayamıyorum."

Gerçeği bilen bu iki kadının sinirleri iyice gerilmişti. Dadı ise bu sırada hazırlıklarına devam ediyordu; bir taraftan bez boyayıp bir taraftan elindeki kumaşları kesiyor, bir yandan da neşeli bir türkü mırıldanıyordu. Yakın zamanlarda hanımefendinin hizmetine giren küçük kız çocuğunu Ukifune'nin yanına çağırarak "İşte sizi neşelendirebilecek biri..." dedi. "Hiçbir derdiniz olmadığı halde neden böyle vaktinizi sırtüstü yatarak geçiriyorsunuz? Yoksa canınızı sıkan birisi mi var? Ondan mı korkuyorsunuz?"

Aradan günler geçmiş olmasına rağmen Kaoru'dan hiçbir cevap gelmemişti. Bir gün öğleden sonra, Ukon'un çok tehlikeli bir insan olarak bahsettiği Udoneri eve geldi. Homurdanarak konuşan bu yaşlı adam çok kaba birisiydi ama tavırlarında insana saygı telkin eden bir hal vardı.

Yaşlı adam, "Kadınlardan biriyle konuşmak istiyorum" deyince karşısında Ukon'u buldu ve konuşmak istediklerini ona anlattı. "General bugün beni çağırınca kalktım, bu sabah şehre gittim. Şimdi oradan dönüyorum. Bana emirlerinden meydana gelen uzun bir liste çıkardı. Gece bekçisi olarak bize güveniyordu ve bu nedenle şehirden hiçbir muhafız göndermemişti. Fakat birtakım alakasız kişilerin konağın etrafında dolandığını haber almış. Bu sizin suçunuz, başka kimsenin değil dedi. Gözümüzü dört açmamızı ve buranın güvenliğini sağlayamayacak olursak başka bir çözüm bulmak zorunda kalacağını söyledi. Takdir edersiniz ki bu da bizim için hiç iyi olmayacaktır. Ona son zamanlarda hastalandığımı, izinli olduğumu ve bu yüzden olup bitenlerden haberim olmadığını ama bu görev için çok dikkatli muhafızlar atadığımı ve gözlerini dört açmalarını emrettiğimi bildirdim.[449] Ortalıkta sinsi sinsi dolaşan birini görürlerse bana hemen haber vermelerini söyledim. Sonunda bana, bir daha böyle olaylar olursa ben ne yapacağımı biliyorum dedi. Sizce general ne demek istedi? Durum çok vahim... Generalin bu sözleri beni çok korkuttu."

Yastığının başında bir baykuş ötse, Ukon bu kadar korkmazdı. Sessizce eve girdi ve Ukifune'ye, "Haklıymışım," dedi, "Daha önce de söylediğim gibi, General her şeyi biliyor ve size bu yüzden mektup yazmıyor."

Konuşulanlara kulak kabartan dadı, Udoneri'nin söylediklerini yarım yamalak duyabilmişti: "Oh olmuş! Ona zaten çoktan böyle bir fırça gerekiyordu. Muhafız diye

---

449. Özgün metindeki fiil, Udoneri'nin Kaoru ile doğrudan değil, birisi aracılığıyla konuştuğunu göstermektedir.

diktiği adamlar beş para etmez, bu yüzden etrafta haramiler kol geziyor. Sabanı bırakan adamın eline silah veriyor! Köylüden nöbetçi mi olur! Gel de bunlardan iş bekle..."

Ukifune, kendisi için kıyametin yaklaşmakta olduğunun farkındaydı. Niou, mektuplarında hep konakta devam eden taşınma hazırlıklarından haberdar olmak istediğini yazıyor, Ukifune'nin yollarını gözlerken "çamların altındaki yosunlardan[450] bir farkının olmadığını" mutsuz bir şekilde dile getiriyordu. Eninde sonunda bu iki genç adamdan biri derin acılara gark olacaktı. Bu sorunu çözmenin tek yolu vardı: Ukifune'nin yok olması gerekiyordu. Eski bir aşk hikâyesine göre genç bir bakire, onu seven iki erkeğin baskısına dayanamayarak kendini nehre atıp boğulmuştu.[451] Sadece ıstırap vadeden böyle bir dünyada yaşamanın ne anlamı vardı? Annesi bir süre acı çekerdi ama daha başka bir sürü çocuğu vardı; onu kısa zamanda unutup gideceği kesindi. Ölümün vereceği acı çok kısaydı ama insanların gözünden düşmek ona daha büyük acı veriyordu. Ukifune, her ne kadar yüzeysel olarak yumuşak, uysal ve itaatkâr bir kız gibi görünse de toplumun dışa yakın çemberinde yetiştiğinden dolayı, ani ve fevri hareketler onun için bir çocuk oyuncağıydı. Dikkatleri üzerine çekmeden, kanıt niteliği taşıyacak bütün kâğıtları yırtıp mum alevinde yakmaya ve küllerini nehre atmaya başladı. Sırdaşı olmayan kadınlar onun can sıkıntısını gidermek için yazdığı notları şehre götürecek değerde bulmadığı için yok ettiğini düşünüyorlardı.

Fakat Jijū olanların farkına varmıştı. "Hanımım, ne yapıyorsunuz? Karaladığınız ufak tefek sevgi sözcüklerini başkalarına niçin göstermek istemediğinizi anlıyorum ama emin olun bir gün bunları yaktığınıza pişman olacaksınız. Onları bir kutuya koyup saklayın, canınız istediği zaman açar bakarsınız. Prensesler de hizmetçiler de herkes öyle yapıyor. Özellikle Niou'nun yazdığı mektuplar bir sanat şaheseri, kendini çok güzel ifade ediyor. Nasıl bu kadar kalpsiz olabilirsiniz?"

"Kalpsiz mi? Hiç alakası yok! Yakında dünyadan nasibimin kesileceğini biliyorum ve bu yüzden mektupları arkamda bırakmak istemiyorum. Aslında bunu onun için yapıyorum. İnsanların ardımdan ne söyleyeceğini biliyor musun? Şıllık, giderayak adamı ele verdi diyecekler. Evet, öyle diyecekler."

Daha dünyanın ahvalini iyice öğrenmeden, çocukluk günlerinde, kendisine söylenmiş olanları çok iyi hatırlıyordu: İnsanın anne ve babasından önce ölmesi büyük günahtı. Fakat o artık kararını vermişti. Binbir tane düşünce öyle büyük bir hızla beynine akın ediyordu ki, bütün sinir sistemi felç olmuş gibiydi. Sağlıklı düşünemiyordu.

---

450. Anonim, *Shinchokusenshū* 734:

Sarıçamlar altında beklerken yosun gibi,
Arzularım devleşti, bıraktı itaati.

451. Bu konuyla ilgili olarak iki muhtemel öykü vardır. Bunlardan birincisi *Yamato Öyküleri*, 147'de geçen Unaili bakire olup, ikincisi ise *Manyōshū* 1807 ve 1808'de adı geçen Mamalı Tekona'dır.

Ay sonu yaklaşmıştı. Niou'nun tuttuğu ev, ayın yirmi sekizinde boşalacaktı.

Niou "O gece seni şehre getireceğime dair söz veriyorum" diye yazmıştı. "Aman olan bitenden evindeki kadınların haberi olmasın. Ben de bu konuda kimseye tek kelime etmeyeceğim."

"Ah, kara bahtım..." diye söylendi Ukifune kendi kendine. Onunla artık bir daha hiç konuşamayacak, hiç görüşemeyecekti. Kadere isyan edip gelse bile! "Yüzünü bile görmeden geri göndereceğim onu. Hâlbuki onu geri göndermeden önce, birazcık benimle kalması için nelerimi vermezdim ki?" Bunları düşünürken, dönüş yolunu tutan Niou'nun düş kırıklığına uğramış hali ve hiddetten kuduran yüzü gelmişti gözlerinin önüne. Ona ait mektupla yüzünü kapatarak metin olmaya çalışsa da dayanamayarak gözyaşlarına boğuldu.

Ukon "Lütfen hanımım, lütfen" dedi. "Böyle davranmaya devam edecek olursanız insanlar neler olup bittiğini anlayacak. Korkarım şu anda bile sizden kuşkulananlar var. Bir an önce karar vermeniz gerekiyor. Niou'ya gitmek istiyorsanız, bunu ona hemen bildirmeniz lazım. Ama ben devamlı sizinle birlikte olacağım. Sizin için her şeyi yapmaya hazırım. Rüzgâr olup sizi gökyüzünden şehre uçurmaya kalkışsa bile ben yine sizin yanınızda olacağım. Zaten tüy gibi, çıtı pıtı bir kadınsınız."

Bir süreliğine de olsa, kız hıçkırıklarını dizginlemeyi başarmıştı. "Bana yardımcı olmak istediğinden eminim ama sen hâlâ beni anlayamadın. Yapmam gereken işin yapılacak en doğru şey olduğunu bilsem, yüreğim yanmaz. Niou, sanki beni gelip alması için ona yalvarıyormuşum gibi bir tavır takınıyor. Diyelim ki geldi, ondan sonra ne olacak? Çok berbat, çok rezil bir durum..."

Sonuç olarak Ukifune, Niou'nun mektubuna cevap yazmadı.

Niou'nun da kendine göre endişeleri vardı. Kızdan teslim olduğuna dair hiçbir işaret olmadığı gibi, ses seda da çıkmamıştı. Kaoru'nun basiretli sözleri onu daha güvenli limanlara yönlendirmiş gibi görünüyordu. Hani hakkı da yok sayılmazdı, adil olan durum aslında buydu. Yine de hırstan ve kıskançlıktan çatlıyordu. Ukifune'nin kendisini sevdiğini biliyordu ama Niou kızın etrafındaki kadınların kurbanıydı. Kız için öyle hüzünleniyordu ki, duyduğu hasret gökyüzünü dolduruyor, ona sığınacak bir yer bırakmıyordu.[452]

Niou, her zamanki gibi fevri bir karar alarak Uji'ye doğru yola çıktı.

Geçen geldiğinde içeri girmeyi başardığı çitlerden geçmek istedi ama bu sefer ortalık muhafız kaynıyordu.

Etraftan "Kim var orada?" sesleri geldi.

Niou hemen geri çekildi ve bu kez civarı iyi bilen bir adamını gönderdi. Bu adamın da işi zordu. Artık işlerin eskisi kadar kolay olmayacağını anlamıştı.

---

452. Bkz. Bölüm 50, dipnot 452.

Niou'nun adamı ortaya çıkarak muhafızlara bağırdı. "Efendim, şehirden bir mesaj getirdim. Çok acildir. Bu mesajı Bayan Ukon'un nedimelerinden birinin gelip almasını rica ediyorum" dedi.

Ukon neye uğradığını şaşırmıştı. İçeri getirilen mesaja, "Efendinizin bu akşam Ukifune'yle görüşmesi mümkün değildir. Bu kadar yolu boşu boşuna teptiğiniz için gerçekten çok üzgünüm" şeklinde karşılık vermişti.

Niou üzüntüden ve telaştan yumruklarını sıkıyordu. Kadınlar nasıl bu kadar acımasız olabiliyorlardı?

Hemen Tokikata'yı yanına çağırarak ona, "Derhal Jijū'yu bul ve onunla bir şeyler ayarla" diye emir verdi.

Karda yürüyüp izini belli etmeyen bir adam olan Tokikata gerçekten de bu zor işi başarmıştı.

Jijū'nun cevabı da Ukon'un söylediklerini destekler nitelikteydi. "Bu iş çok zor... Nedir, neden verilmiştir bilmiyorum ama muhafızlar galiba generalden bazı çok sert ve özel emirler almış. Gururları incinmiş olmalı ki, konağın etrafında kuş uçurtmuyorlar. Sayın prensin bu kadar yolu boşuna geldiğini düşünmek hanımefendimizi üzüyor ama yakalanacak olursanız, işler daha da sarpa saracaktır. Ona sadece şunu söyleyin: Biz plan yapıyoruz ama kimseye anlatmıyoruz. Bizi almaya geleceği gece biz hazır olacağız. Bunu bilsin yeter." Jijū ayrıca, dadının her zamankinden endişeli olduğunu, hop oturup hop kalktığını söylemişti.

"Sizin de bildiğiniz gibi, prensimiz her zaman böyle uzun yolculuklar yapamaz. Şimdi ben süklüm püklüm geri dönüp efendime Ukifune'nin onu görmek istemediğini söyleyecek olursam, küplere binecek ve benim beş para etmez, beceriksiz bir adam olduğumu düşünecektir. Onun için gelin lütfen, huzuruna birlikte gidelim ve durumu ona sakin sakin birlikte anlatmaya çalışalım."

Jijū'nun onunla birlikte gelmesi kesinlikle mümkün değildi. Bu konuyu konuşurlarken tartışma derinleşmiş, konu uzamış, gece de iyice ilerlemişti.

Niou biraz uzakta, hâlâ atının üzerindeydi. Köpek sürüleri etrafını sarmış avazları çıktığı kadar havlıyordu. Adamları korkunç bir endişe içindeydi. Zaten sayıları çok azdı ve hiçbirinin kendine hayrı yoktu. Çalıların içinden önlerine birileri çıkıverse ne yapacaklardı? Çok merak ediyordu doğrusu.

Tokikata, "Bu kadar saçmalık yeter artık!" diyerek, kendisine karşı çıkan Jijū'yu kolundan tuttuğu gibi çeke çeke götürdü. Alelacele dışarı çıktıkları için Jijū toparlanmaya fırsat bulamamış, uzun saçlarını koltuğunun altına alarak yürümeye devam etmişti. Bu haliyle bile o kadar güzel görünüyordu ki... Jijū, ata binmeyi reddettiği için Tokikata da onun yanında yürüdü ve eteklerinin yerlerde sürünmemesi için ona yardımcı oldu. Kızın yalınayak yürümesine daha fazla dayanamayarak kendi ayakkabılarını ona verdi ve yanında gelen adamlardan birinin ahşap ayakkabılarını alarak kendisi giydi.

Nihayet prensin bulunduğu yere ulaşmışlardı. Fakat böyle tehlikeli bir ortamda efendileri at üstündeyken konuşmak hiç de akıllıca bir iş değildi. Bu nedenle köylülerden birinin tarlasının etrafındaki böğürtlen çalılıklarından oluşan çitin yanına kadar gelip durdular. Tokikata, atının sırtındaki battaniyeyi alarak yere serdi ve Prens atından inerek bu örtünün üzerine bastı.

Anlatılanları dinleyince Niou, kulaklarına inanamadı; çok berbat bir durumdu. Macera iyiydi ama böyle ıssız yerlere gelip giderken pekâlâ attan düşüp bir tarafını kırabilir, ömür boyu sakat kalabilirdi. Böyle bir şey aklından geçer geçmez gözyaşlarına hâkim olamamıştı. Her şeyden kuşku duyan Jijū bile onun bu durumuna üzülmeden edememişti. Şeytan kılığına girmiş düşmanı bile olsa, bu kadar güzel bir insanın dileklerine kayıtsız kalamazdı.

Niou gözyaşlarını silerek "Son bir kez daha bir kelime konuşamaz mıyım onunla? Olaylar niçin böyle gelişti? Onun benden soğumasına, bana cephe almasına, olayların bu duruma gelmesine eminim siz kadınlar sebep oldunuz" dedi.

Jijū elinden geldiği kadar dikkatli bir şekilde ona son olayları anlattı. "Bizi almaya karar verdiğiniz günü lütfen hiç kimseye bildirmeyin. O kadar yolu tepip buraya geldiğiniz için size gerçekten minnettarım. Ucunda kendimi ateşe atmak olsa bile elimden gelen her şeyi yapacağım sizin için."

Planlarının keşfedilmesinden ödü kopan Niou'nun, bu uyarıları için Jijū'ya kızması asla mümkün değildi. Adamları sürekli köpekleri kovalıyordu ama köpekler yine de havlamaya devam ediyordu. Bu arada konaktaki muhafızların ellerin-

deki yaylardan vınıltılar ve kaba saba konuşan insan bağırtıları gelmeye başlamıştı kulaklarına. Her şey konakta yangın çıktığını haber veriyordu sanki.

Jijū, Prens'i aceleyle şehre göndermeye çalışırken Niou'nun duyguları karma karışıktı.

"Hayat artık bana yük! Bilmez dumanlı dağlar...
Gözüm yaşlı dert büyük! Dostum olmuş bulutlar...

"Haydi, şimdi sen de dön, git seni bekliyorlar."

Jijū geri dönerken yol boyunca ağladı. Dünyada hiçbir erkek, onun kadar tatlı bir ikna gücüne sahip olamazdı. İlerleyen gecenin çiyleriyle birlikte sırılsıklam olan elbisesinden mis kokular yayılıyordu etrafa ve eşsizdi...

Ukifune de Ukon'un anlattıklarını dinlerken son derece ümitsiz görünüyordu. Çok geçmeden Jijū da onlara katıldı. Ukifune, Jijū'yu dinledikten sonra anlatılanlar üzerinde hiçbir yorum yapmadı. Bu iki kadının bir an önce yanından ayrılmalarını diliyordu. Yalnız kalıp tek başına doya doya ağlamak istiyordu.

Ağlamaktan şişen gözlerini kimseye göstermemek için, ertesi sabah yatağından geç kalktı. Dini vecibelere uygun olarak giyindi ve Budizmin kutsal kitabından bir sutra okumaya başladı. "Tanrım, şefaatini eksik etme benden. Annemden önce ölmek istediğimden dolayı günah yazma bana" diyerek Buda'ya yalvardı. Daha sonra da Niou'nun, onun için çizdiği portresini dışarı çıkardı. İşte o yine yanında-

dı: Her zamanki gibi yakışıklı, kendinden emin ve asil... Önceki gece onunla görüşmüş olsaydı çok büyük acı çekeceğinden emindi. Ama şimdi yokluğunun verdiği ıstırap her şeyden daha büyüktü. Bundan emindi. Ayrıca, ona sarsılmaz bir sadakat yemini etmiş Kaoru için de çok üzülüyordu. Kendisine sakin bir yerde huzurlu bir hayat vadeden bir beyefendiydi Kaoru. Ukifune, öleceğine yanmıyordu. Yarın öbür gün öldüğünde arkasından gülecekler, kuş beyinli küçük fahişe diyerek onunla alay edeceklerdi. Bu da eninde sonunda o eşsiz beyefendinin kulağına gidecekti. İşte buna yanıyordu.

"Bir gün gelir yıkılır vazgeçersem dünyadan,
Lekelenmiş bir isim gelecektir ardımdan."

Annesini ve hatta hiç sevmediği için nadiren hatırladığı kardeşlerini bile tekrar görmek istiyordu. Sonra Nakanokimi'yi düşündü. Düşündükçe bir kez daha görüşmek istediği insanların sayısı birdenbire taburlar, ordular gibi çoğaldı. Taşınma hazırlıklarına dalan evdeki kadınlar bir yandan dikip söküp kumaş boyarken, bir yandan da ileri geri konuşup duruyorlardı. Ama Ukifune onların hiçbirine kulak vermedi. Bütün gece hasta ve perişan bir halde oturup kara kara, nasıl fark edilmeden karanlığa karışabileceğini düşünüyordu. Sabahleyin kalkıp da dışarıdaki nehre baktığında, kendini ölüme her zamankinden daha yakın hissetmişti. Tıpkı kurbanlık bir koyun gibi...

Niou'dan bir mektup geldi. Yalnızlığın verdiği mutsuzluğu anlatıyordu. Ama artık çok geçti, Ukifune, bu saatten sonra kararından dönemezdi. Bu yüzden ona sadece bir şiirle cevap verdi:

"Dertli dünyada bir iz, bırakmazsam geriye,
Haydi suçla, bul beni! Gömülmüşüm nereye?"

Şu anda yaşamakta olduğu son saatlerini Kaoru'ya da anlatmak isterdi fakat bu iki insan çok yakın arkadaştı. Bu mektupları birbirlerine gösterebilirlerdi. Bu düşünce onu çok korkutuyordu. Kararını vermişti. Bundan sonra yapacağı işi hiçbirine haber vermeyecekti.

Annesinden de bir mektup aldı. Kadın mektubunda kısaca şunları söylüyordu: "Kızım, dün gece senin hakkında çok kötü bir rüya gördüm. Yüce Buda hayırlara tebdil etsin diye senin için tapınaklarda dualar okutuyorum. Bu kâbustan sonra tekrar uyuyamadığımdan dolayı öğleyin içim geçmiş. Keşke geçmez olaydı, en az önceki kadar korkunç bir rüya daha görmez miyim! Hemen hiç vakit kaybetmeden oturup sana bu mektubu yazdım. Aman kızım, dikkatli ol. Aklını başına al. Bak, bizlerden uzaktasın. Seninle ilgilenen ve seni zaman zaman ziyaret eden

beyefendinin karısı eli maşalı ve son derece dişli bir kadın... Senin sağlığının iyi olmadığı bir zamanda gördüğüm böyle bir rüya beni gerçekten çok endişelendirdi. Seni ziyaret etmek isterdim ama kız kardeşinin durumu çok kötü, çok zor bir dönem geçiriyor. Kız kardeşinin içine cin girmiş olmasından korkuyoruz. Vali de böyle düşünüyor ve bu yüzden bir an bile evden çıkamıyorum; valinin kesin emri var. Kızım, lütfen beni ciddiye al ve bulunduğun manastırda sana okuyup üflesinler."

Mektupla birlikte annesi manastıra top top kumaşlar göndererek başrahipten kızı için dualar okunmasını rica etmişti. Kız, artık geri dönüşün söz konusu olmadığı bir durumda, annesinin boşu boşuna böyle bir sıkıntıya girmesine üzülüyordu. Ulak, manastırın dışında beklerken, Ukifune cevabını yazdı. Söylemek istediği çok şey olmasına rağmen sadece bir şiir yazmakla yetindi:

"İnşallah buluşuruz bir gün başka âlemde,
O saçma rüyalarla kafanı meşgul etme."

Manastırdan yükselmekte olan dualara eşlik eden çanları dinlerken bir şiir daha yazdı. Bu şiirini manastırda okunan ilahilerin listesini gösteren kâğıdın arkasına karalamıştı. Rahipler bu listeyi annesine verilmek üzere Ukifune'ye göndermişti:

"Ey çan! Senin sesinle hıçkırığım birleşsin!
Sonra gidip anneme, artık kızın yok dersin!"

Annesinden mektubu getiren ulak, o gece şehre dönmemeye karar verince, Ukifune de son yazdığı şiiri bahçedeki ağaçlardan birinin dalına bağlayıp orada bıraktı.

Dadı, "Kızım, neredeyse yüreğime inecek. Bak, anneniz devamlı kötü rüyalar gördüğünden bahsediyor. Muhafızlara söyleyin, size daha fazla dikkat etsin. Neden yemek yemek istemiyorsunuz? Hadi gelin, için şu çorbadan bir yudum" dedi.

Ukifune, "Şu kadın çenesini bir kapatsa da biraz kafamı dinlesem" diye düşünüyordu. Yaşlı kadının hâlâ aklı başındaydı ama her tarafı kırış kırış olmuştu. Tarih hesabına göre önce onun ölmesi gerekiyordu. "Ben ondan önce ölecek olursam bu kadın tek başına ne yapar, hali nice olur?" diye üzülmeye başlamıştı. Ukifune, başına gelecekleri hiç değilse ona çıtlatmak istiyordu ama böyle bir şey yaptığı takdirde yaşlı kadının yeri göğü ayağa kaldıracağını çok iyi biliyordu.

Ukon izin isteyerek hanımının yanına uzandı ve derin derin iç çekerek devam etti: "Biliyor musunuz, hanımım, sebebi ne olursa olsun insan dertlenip ruhu kararmaya başladığı zaman, ruh bedenden ayrılır ve ortalıkta dolaşır derler. Anne-

niz de sizi herhalde böyle bir durumda rüyasında gördü. Lütfen, hanımım, sizden tekrar rica ediyorum: Bir an evvel kararınızı verin. İnsanların bahtına ne çıkacağı belli olmaz. Kader kaderdir.

Ukon bunları konuşurken, kız sessizce uzanmış, kimonosunun narin yeniyle yüzünü kapatmış onu dinliyordu.

BÖLÜM 52

MAYIS SİNEĞİ

KAGERŌ (蜻蛉)

Uji'deki evin içi ana baba günüydü. Ukifune ortadan kaybolmuştu. Ortalığı didik didik etmelerine rağmen ondan hiçbir ize rastlayamamışlardı. Buradaki kargaşayı anlatarak okuyucularımı sıkmak istemiyorum. Akşamleyin kız kaçırıldıktan sonra sabahleyin evin içinde kopan hengâmeyi onlar benden daha iyi bilir.

Uji'ye gönderdiği ilk ulak geri dönmeyince, Ukifune'nin annesi başka bir haberci daha yolladı. Haberci, Uji'ye ulaştığında dadı ve öteki kadınlara, "Sabahın köründe şehirden çıktığımda daha horozlar yeni ötmeye başlamıştı" diyerek konuşmaya başladı. Kızın ve annesinin kaygılarını sorularını dile getirdi. Kadınlar haberciyi gayet iyi anlıyordu ama ona verecek bir cevap bulamıyordu; çünkü kızın başına gelenler hakkında hiçbir fikirleri yoktu. Öyle kafaları karışmıştı ki devamlı ihtimaller arasında gelip gidip duruyorlardı. Aralarında, Ukifune'nin içinde bulunduğu bunalımdan haberdar olan sadece Ukon ve Jijū idi. Hanımlarının gitgide artan karamsarlığının farkında olan sadece onlardı ve genç kızın kendini nehre atarak intihar etmiş olmasından korkuyorlardı. Gözyaşları içinde, annesinin Ukifune'ye gönderdiği mektubu açtılar.

"Kızım, seni öyle merak ediyorum ki bir türlü gözlerime uyku girmiyor. Uyuyamadığım için galiba seni bu gece rüyamda göremeyeceğim. Bu kâbuslar yok mu kâbuslar, hayatımı altüst etti, bana rahat vermiyor. Yakında şehre taşınacağını biliyorum ama ne olur o zamana kadar bekleme bir an evvel gel. Seni yanımda görmek istiyorum. Ama dikkat et, bugün yağmur yağacak."

Daha sonra Ukon, kızın annesine yazdığı mektubu açıp okuduktan sonra kendini tutamayarak hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Korktuğu başına gelmişti.

Böyle kısacık acıklı şiirin başka nasıl bir anlamı olabilirdi? Bütün bunlardan niçin Ukon'a hiç bahsetmemişti? Küçüklükten beri arkadaştılar. Ukon bütün hayatı boyunca bir an bile Ukifune'nin yanından ayrılmamış, hiçbir sırrını ondan saklamamıştı. O halde böylesine bunalımlı bir zamanında neden içini Ukon'a dökmemiş, gerçek planlarını ondan saklamıştı? Bu durum Ukon'un çok gücüne gidiyordu. Çocuklar gibi ağlamaya başladı.

Kızın koyu bir karamsarlık içinde olduğunu biliyorlardı ama böylesine korkunç bir şeyi yapabileceği hiç akıllarına gelmemişti. Acaba hayatına bu hazin noktayı nasıl koymuştu?

Dadı hepsinden daha büyük bir çaresizlik içindeydi ve devamlı "Aman tanrım, şimdi ne yapacağız ne edeceğiz?" diye inim inim inliyordu.

Ukifune'nin son gönderdiği mektupta olağanüstü bir hava sezen Niou hemen Uji'ye bir haberci göndermişti. Kızın kendisinden hoşlandığını biliyordu. Onun her zamanki çapkınlıklarından illallah deyip, yine bir yerlere mi saklanmıştı acaba? Haberci, eve geldiğinde herkesi gözyaşları içinde feryat ederken buldu. Hiç kimse onu muhatap almamıştı.

Hizmetçi kızlardan birine "Neler oluyor burada?" diye sordu.

"Dün akşam hanımımız Ukifune'yi kaybettik. Hepimiz şaşkınlık ve dehşet içindeyiz. Ne yapacağımızı ne edeceğimizi, nerelere gideceğimizi bilemiyoruz. Bize bu zamana kadar bir beyefendi yardım etmişti. Şimdi artık o da yok."

Uji'deki olayların geçmişi hakkında pek fazla fikir sahibi olmayan haberci, meseleyi daha fazla kurcalamak istemedi. Haberci, şehre dönüp olayı anlatınca Niou kulaklarına inanamadı. Bundan daha büyük bir felaket olamazdı. Kızın rahatsız olduğunu biliyordu ama ciddi bir rahatsızlığı yoktu. Hatta son mektubunu okuyunca, yazı konusunda onu her zamankinden daha yetenekli bulmuştu. Oralarda ne olup bitiyordu acaba?

Hemen Tokikata'yı yanına çağırdı ve "Derhal Uji'ye gidip orada neler olup bittiğini öğreneceksin" dedi.

"General Kaoru'nun nasıl bir istihbarat aldığını bilmiyorum ama muhafızları iyice haşlamış. Bu yüzden onlar da çok sıkı tedbir almış. Evin etrafında kuş uçurtmuyorlarmış. Giren çıkan herkesi durdurup kontrol ediyorlarmış. Eğer şimdi ben kalkıp da orada gidecek olursam, bu haber mutlaka onun kulağına gidecektir. İşte o zaman her şeyi anlar ve biz de bir çuval inciri berbat ederiz. Tabii, evin içindeki korkunç curcuna da cabası...

"Olabilir. Ama ben her şeyi bilmek istiyorum, gerçeği öğrenmek istiyorum. Sen akıllı bir adamsın. Önce Jijū'yu bulmaya çalış. Onun her şeyden haberi vardır. Dediğim gibi ben asıl olan biteni öğrenmek istiyorum. Hizmetçilerin dedikodularıyla kuyuya inilmez."

Niou'nun isteklerinde ne kadar samimi olduğunu gören Tokikata daha fazla direnmedi ve merasim gerektirecek bir rütbede olmadığı için hiç vakit kaybetmeden o akşam tek başına Uji'ye yola çıktı. Yağmur durmuş olmasına rağmen, sanki zor ve tehlikeli bir yolculuğa çıkıyormuş gibi giyinmişti. Prensin yakın bir ahbabından ziyade, piyade erini andırıyordu. Tahmin ettiği gibi Uji'deki ev, feryat ve figanla inleyen bir tımarhaneden farksızdı.

Ev sakinlerinden biri, "Cenaze merasimini hiç vakit kaybetmeden bu gece yapmamız lazım" diyordu. Çok şaşırmıştı. Ukon'la görüşmek istediğini söyledi fakat kız bu görüşme dileğini reddetti.

"Dizlerimin bağı çözüldü, ayağa kalacak halim yok. Size hoş geldiniz diyecek takatim bile kalmadı. Zaten bundan böyle yolunuzun pek buralara düşeceğini zannetmiyorum" diye haber gönderdi.

Tokikata, "Fakat efendime anlatacak bir şey öğrenmeden nasıl geri dönebilirim? Hiç değilse müsaade edin de arkadaşınızla konuşayım" diye yanıt vermişti.

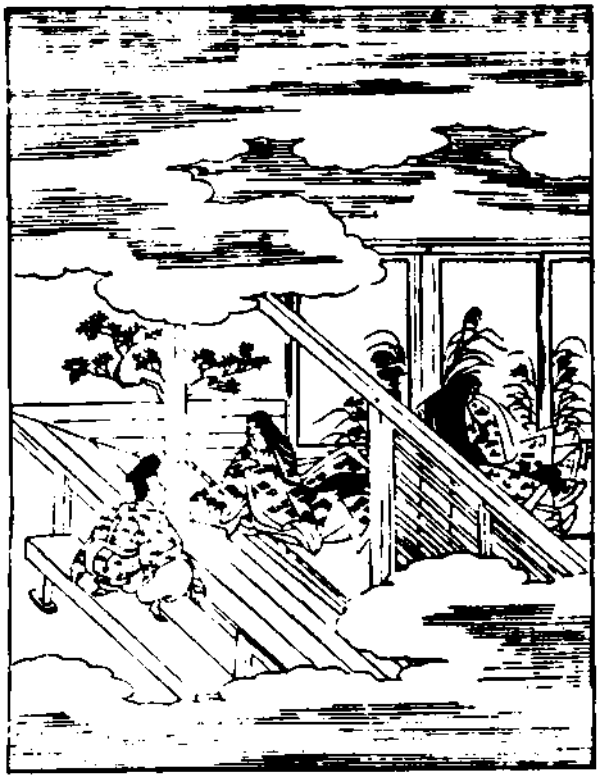
Tokikata, o kadar ısrar etti ki kısa bir süre sonra Jijū onunla konuşmaya geldi. Kadın durmadan ağlıyordu. "Lütfen Prens'e söyleyin, durum çok vahim. Hanımımızın böyle bir şey yapacağı şeytanın aklına gelmezdi. Hepimiz onunla birlikte, nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum, yıkıldık, mahvolduk, bittik... Daha sonra biraz kendime geldiğimde, size onun son günlerde ne kadar üzgün, kırgın olduğunu anlatacağım. O akşam Prens'i eli boş geri çevirdiğinde içi kan ağlıyordu. Bunu benden başka kimse bilemez. Lütfen konuşabilecek durumda olduğum bir zamanda gelin. Üzerimizdeki uğursuzluğun size geçmesini istemem."[453]

Bütün odalardan feryatlar yükseliyordu. Tokikata, dadının ağıt yakan sesini fark etmişti: "Ah benim hanımım, ah benim güzel kızım, nerelerdesin? Artık dön geri. Kaybolup gittin ama gözümüzde tütüyorsun. Sensiz hayat neye yarar? Ne anlamı var? Bu yaşa kadar ellerimde büyüdün kuzum, ama ben sana doyamadım. Bütün hayatım seni mutlu etmek için geçti. Sana yıllarımı verdim ve sen beni terk ettin. Kayboldun ortalıktan, hem de nereye gittiğini söylemeden. Ecel mi götürdü seni, yoksa başka birileri mi kızım? Başıma bu da mı gelecekti? İnanamıyorum. Dualarımız seninledir yavrum. Ey, ermişlerin ermişi, azizlerin azizi Taishakuten[454] Efendimiz! Kızımızı bize geri ver. Yalvarıyoruz sana. Ölü de olsa, diri de olsa, bize geri ver. Kızımızın o gül cemalini bir kez daha görelim."

---

453. Evde cenaze bulunması eskiden uğursuzluk sayılırdı. Jijū bu sözleriyle, sanki Ukifune'nin cenazesi evdeymiş gibi bir izlenim vermek istemektedir.

454. Onuncu yüzyılın sonlarına doğru yaşamış olan *Sambōekotoba*'nın yazdığı kutsal metinlerden birinde, Taishakuten (Śakrodevānām İndrah) adlı bir ermişten bahsedilmektedir. Bu kutsal metne göre, Śakyamuni (Buda'nın daha önce bedenlenmiş kişiliklerinden biri) ölünce, annesi evlat acısına dayanamayarak günlerce oğlunun tekrar hayata dönmesi için dua etmiştir. Aziz Taishakuten de annenin dualarına dayanamayarak Śakyamuni'yi tekrar diriltmiştir.

Tokikata'nın tesadüfen kulak misafiri olduğu bu konuşmada birçok belirsiz nokta vardı. İşin iç yüzünü Jijū'dan öğrenmesi lazımdı. "Ne olur bana gerçeği anlat. Ne yaptılar kıza, kaçırdılar mı? Prens Niou beni buraya gerçekleri öğrenmem için gönderdi. Olanları değiştiremeyeceğimize göre lütfen benden hiçbir şeyi saklama. Ne olduysa onu anlat. Mızrak çuvala girmez. Hem Prens Niou gerçekleri gider başka birinden öğrenir, ben de ona yalan yanlış bir şeyler anlatacak olursam, ben o adamın yüzüne nasıl bakarım? Beni beceriksiz hımbılın biri olarak görmez mi? Beni sorumsuzlukla suçlamaz mı? Hem beni buraya ne için gönderdiğini zannediyorsunuz? Adamcağız şimdi çok derin kederler içinde. Kulağına bir şeyler gitti ama duyduklarına inanmak istemiyor. Buraya beni bunun sağlamasını yapmak için gönderdi. Başka memleketlerde âşık olunca krallar bile mecnuna dönüyor. Prens Niou'nun durumu da öyle. Üstelik bütün dünyayı karış karış dolaşsanız onun kadar kendini sevgilisine adayan birini bulamazsınız."

Jijū, "Evet, Tokikata haklı. Niou gerçekten hanımımızın üzerine titriyordu" diye düşündü. Ayrıca böyle acı bir olayın ayrıntıları sonsuza kadar saklanamazdı. Bildiklerini yavaş yavaş Tokikata'ya anlatmaya başladı. "Eğer bu bir kız kaçırma meselesi olsaydı böyle oturur, hüngür hüngür ağlar mıydık? Uzun süredir kız büyük bir bunalım içindeydi. Bu da yetmiyormuş gibi General Kaoru, hanımımız hakkında duyduğu dedikoduları ona ima edince, kızcağız iyice yıkıldı. Annesinin ve az önce ağıt yakarken duyduğunuz dadısının tek amacı Ukifune'yi ilk isteyen adamla baş göz etmekti. Ama kızın gönlünde Niou yatıyordu. Onu böyle mutsuz

kılan da bu sevgi oldu. Durumu kaldıramadı ve canına kıydı. Kulaklarınızla duyduğunuz bu feryatların asıl sebebi işte budur."

Tokikata, Jijū'nun olan biteni tam olarak anlatmadığı kanısındaydı. Ortada hâlâ belirsizlikler vardı. "Tamam, daha sonra tekrar geleceğim. Oturup rahat rahat konuşamayınca insan pek çok şeyi atlıyor.[455] Zannedersem yakında prens de sizi ziyarete gelecek."

"Bu bizim için büyük bir şeref olurdu. İnsanların bu yasak aşk ilişkisini öğrenmesi, hanımımızın manevi varlığını onurlandırır ama sağken o bunu herkesten gizledi. Umarım Prens Niou da böyle yapar; hanımımızın ruhu ancak o zaman huzur içinde olacaktır. Hiç kimseye onun eceliyle ölmediği izlenimini vermek istemiyoruz." Cesedin henüz bulunmadığını Tokikata'nın bilmesini istemiyordu. Ama o akıllı biriydi ve gerçeği çok geçmeden anlayacağı kesindi. Bu yüzden Jijū, Tokikata'nın bir an önce evi terk etmesini istiyordu.

Ukifune'nin annesi eve geldiğinde kendinden geçmiş bir haldeydi. Dışarıda bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Konuşmak istiyordu ama duygularını anlatırken dili dolaşıyordu. "İnsan el ölünce bile üzülüyor. Ama ölüm haktan ve dünyanın düzeni böyle... Söyleyin bana kızıma ne oldu?"

Son günlerde Ukifune'nin içinde bulunduğu onulmaz bunalımdan haberi olmayan kadın, kızının kendini nehre atarak intihar ettiğini dünyada tahmin edemezdi. Acaba o, bir devin hışmına uğrayarak mı helak olmuştu? Yoksa onu tilki şekline girmiş habis bir ruh ya da başka şeytani güçler mi kaçırmıştı? Eski aşk hikâyelerinde böyle garip olaylar olurdu. Yoksa Kaoru'nun karısı İkinci Prenses için ajanlık yapan hizmetçilerden birinin mi bu işte parmağı vardı? Onun şehre, Kaoru'nun yanına taşınmasını istemedikleri için mi bu komployu hazırlamışlardı?

Anne, ilk önce orada çalışan kadınlardan şüphelenmişti. "Bu sıralarda aranıza katılan şüpheli birisi var mı?"

"Hayır, hanımım, burası öyle kuş uçmaz kervan geçmez bir yer ki, alışık olmayan insan burada oturamaz. Böyle birisi olsa bile, buradan ihtiyacı olan bütün eşyaları aldıktan sonra, en kısa zamanda hemen geri döneceğim diyerek şehirdeki evlerine gider ve bir daha hiç geri gelmez."

Gerçekten de uzun zamandır kızına hizmet edenlerin hemen hemen yarısı ayrıldığı için evin içinde çok az insan vardı. Sekizinci Prens'in zamanından beri Uji'deki konakta hizmet eden kadınlar bile evlerine dönmüşlerdi. Jijū ve arkadaşları, dertli anneye kızının son günlerde içinde bulunduğu bunalımdan bahsetti. Kız, gözyaşları içinde hep ölmek istediğini söylemişti durmadan.

---

455. Cenazenin kutsallığını kirletmemek için oturmuyor.

Jijū, mürekkep hokkasının yanında Ukifune'nin "Lekelenmiş Ad" başlıklı şiirini bulur bulmaz dışarıya, nehre doğru bakmış ve dalgaların kükreyişinden tüyleri ürpermişti.

Hemen gidip Ukon'un fikrini aldı. "İnsanları böyle belirsizlik içinde ve kuşkulu görmek beni çok hüzünlendiriyor. Prens Niou ile olan ilişkisinde hanımımızın hiçbir suçu yok. Annesinin bu olaydan dolayı utanıp sıkılmasına hiç gönlüm razı olmuyor. Karşısındaki insan bir prens! İstersen kızının başına geleni annesine açık açık söyleyelim. Kızının ölümünü saran esrar perdesi yüzünden kadın her gün ölüp ölüp diriliyor. Görüyorsun, hâlâ cesedi bile elimize geçmedi ama yakında bu işin kokusu çıkacak ve söylentiler annesinin kulağına gidecektir. Bence annesine kızın intihar ettiğini söylememiz lazım. En azından doğruyu söylediğimiz için herkese karşı alnımız ak olur. Sonra da her şeyi itibarımıza yakışır bir şekilde halletmek için neler yapacağımızı düşünürüz."

Yavaş yavaş, tedirgin etmeden kızın annesine bütün bildiklerini anlattılar ve sonradan tekrar sessizlik içinde kederleriyle baş başa kaldılar. Valinin karısı, uyurgezer gibi onları dinledikten sonra, "Vah yavrum, demek seni şu karşımda akan seller aldı" diye dövünmeye başlamıştı. Kızı gittikten sonra bu dünya neye yarardı? Sağ kalmış olmaktan nefret ediyordu. Hemen kendini nehre atıp kızına kavuşmak geçti içinden.

"O zaman hemen birilerini gönderin, yavrumun cesedini arasınlar. En azından cansız bedenini bulalım ki ona yakışır bir cenaze merasimi düzenleyelim."

"Onu aramak beyhude olur, efendim. Ceset şimdiye kadar çoktan denize sürüklenmiştir. Hem arkasından çok dedikodu yaparlar, dayanamazsınız."

Annesi başka söyleyecek bir söz bulamamıştı.

Ukon ve Jijū bir araba çağırıp kızın daha düne kadar kullanmış olduğu yatağını, yorganını ve şahsi eşyalarını yüklediler. Daha sonra da kızın cenaze törenini yapacak rahipleri çağırdılar. Gelenlerin arasında dadının oğlu, başrahip olan erkek kardeşi, başrahibin çömezleri, yaşlı adamlar ve kızın ahbabı olan insanlar vardı. Kafile sanki yakmaya götürülen bir ölüye eşlik ediyormuş gibi düzenlenmişti. Dadı ve annenin acıları o kadar büyüktü ki, kederden sinir krizleri geçiriyorlardı.

Bu arada hiç sevmedikleri bir adam olan Udoneri gelmiş ve damadının yanında durmuştu. "İşinize karışmak gibi olmasın ama cenaze törenini yapmadan evvel General Kaoru'yu bu durumdan haberdar edip bir gün tespit etseniz iyi olur. İşin doğrusu budur."

"Biz bu işi güneş doğmadan önce sessizce yapıp bitirmek istiyoruz."

Cenaze arabası dağın eteğindeki yeşil alana doğru ilerledi. Cenazenin yakıldığı yere gerçeği bilen birkaç rahibin haricinde hiç kimse yaklaştırılmadı. Tabut bir iki dakika içinde yanıp kül olmuştu. Köylüler, cenaze töreni hususunda şehirlilere

kıyasla hem daha fazla muhafazakârdı hem de gelenekler konusunda batıl inançları vardı. Bu yüzden gördükleri yakma töreni üzerinde hiç de hoş olmayan yorumlar yaptılar.

"Vay canına! Buna da cenaze töreni mi denir, yahu? En adi, en aşağılık adamın cenaze merasimi bile böyle alelacele yapılmaz. Parya mı bu insan?"

"Doğrusu, bu şehirlilerin işine akıl sır ermiyor. Duyduğum kadarıyla merhumenin ardında sağ kalan kardeşleri olduğu zaman böyle yapıyorlarmış."

Köylülerin yorumları Ukon ve yanındakilere soğuk duş gibi gelmişti. Hemen Niou ve Kaoru'yu düşünmeye başladılar. Dünyada hiçbir şey gizli kapaklı kalmıyordu. Eğer Kaoru, boş tabutun yakıldığını öğrenecek olursa, bu olaydan kendine göre bazı neticeler çıkaracağı kesindi. Belki bir zaman, kızı yeğeni Niou'nun kaçırdığını düşünecekti ama eninde sonunda onun kaçırmadığını öğrenecek ve başka suçlular aramaya başlayacaktı. Ukifune sağken şanslı bir insan olduğu için tertemiz bir ismi vardı ama öldükten sonra hakkındaki kuşkular yüzünden arkaya lekelenmiş bir isim kalacak gibi görünüyordu.

Sabahleyin yaşanan kargaşa yüzünden, evdeki bazı hizmetçiler gerçeği öğrenmiş olabilirlerdi. Kesinlikle bunların ağızlarına sıkı bir fermuar çekmek gerekiyordu.

"Ömrümüz vefa eder de yarınlara çıkarsak, elbette ki bu sırrı yavaş yavaş etrafımızdaki insanlarla paylaşacağız. Fakat şu anda kendimde bu cesareti göremiyorum. Yaptığımız iş, şu sıralarda Kaoru'nun kulağına gidecek olursa Ukifune için matem tutmayacak, hatta kıza düşman bile olacaktır. Tabii seven bir insan için çok acı bir şey bu." Yaptıkları işten dolayı bir türlü rahat etmeyen vicdanları, Ukon ve Jijū'yu bu sırrı deli gibi saklamaya itiyordu.

Bu arada Kaoru'nun annesi hastalanmış, tedavi için İshiyama Tapınağı'na gitmişti. Kaoru da bir müddet sonra aynı tapınağa giderek inzivaya çekildi ve annesinin iyi olması için gece gündüz dua etmeye başladı. Aklı Uji'de kalmıştı ama kimse onu acı olaydan haberdar etmemişti. Uji Konağı'nda ise onun durumunu bilmeyen ev sakinleri Kaoru'nun onca zaman sessiz kalışını çok tuhaf karşılamışlardı. Kaoru daha sonra Uji'deki çiftliğinde görev yapan kâhyasından bir mektup aldı. Başından aşağı kaynar sular dökülür gibi olmuştu. Ertesi sabah erkenden bir mektup gönderdi.

"Korkunç haberi aldım. Ne kadar üzüldüğümü anlatamam. Vakit geçirmeden oraya gelmem gerektiğini biliyorum, ancak annemin sağlık durumu çok kötü. Şu anda İshiyama Tapınağı'nda annem için inzivadayım ve birkaç gün daha buralarda olmam lazım. Cenaze töreninin dün gece yapıldığını öğrendim. Hem de gelişigüzel yapmışsınız. Niçin bu kadar acele ettiniz? Töreni biraz erteleyip pekâlâ bana haber verebilirdiniz. Olan olmuş yapılacak bir şey yok ama köy halkının diline düşmüş olmanızı öğrenmek bana çok koydu doğrusu."

Gönderdiği haberci, Kaoru'nun sağ kolu olan yaveri Nakanobu idi. Onun Uji'ye gelişi ev halkını yeniden üzüntüye boğdu. Nakanobu kadınların hepsini sorguya çekmesine rağmen hiç kimseden tutarlı bir cevap alamadı. Kadınlar suçlarını bastırmak için seller gibi gözyaşı döktü.

Hiçbir şey öğrenemeden İshiyama'ya geri dönen Nakanobu durumu efendisine anlattı. Kaoru derin kederler içindeydi. Uji Konağı kadar lanetli bir yer olamazdı. Orada şeytanlar cirit atıyor gibiydi. Böyle tekinsiz bir yerde niçin Ukifune'yi yapayalnız bırakıp gitmişti? Kendisi yeteri kadar ilgilenmediği için Niou meydanı boş bulmuş, her istediğini yapmıştı. Felaket buradan kaynaklanıyordu. Çok gafil, çok ihmalkâr davranmıştı. Başka insanlar gibi makul davranamadığı için kendine lanet okudu. Ruhunda böyle fırtınalar koparken kendini ibadete vermesi mümkün değildi. İşin hayrı kaçmıştı. Şehre dönmek zorunda kaldı.

Kyoto'ya vardığında karısını görecek hali olmadığını anladı ve hemen ona bir mektup yazdı: "Bana bir şey olmadı ama yanımda bulunan insanlardan birinin başına çok kötü bir hadise geldi. Bunun şokunu atlatıncaya kadar inzivada kalmaya devam edeceğim."

Ukifune'yle olan ilişkisi ne kadar da kısa sürmüştü. O kaş, o göz, o yüz, o sevimli tavırlar şimdi sonsuza dek yitip gitmişti. Ukifune sağken neden o kadar ağır davranmıştı? Niçin kendi isteklerini ona zorla da olsa dayatmamıştı? İçindeki pişmanlık ateşi alev alev yanıyor, hiçbir telkin bunu söndürmeye yetmiyordu. Aşk şimdi onun için bitmez tükenmez bir ıstırap haline gelmişti. Hayatının başlangıcında kendini takva sahibi olmaya adadığı halde zamanla yolundan sapmıştı. İşte şimdi de Buda onu bu vefasızlığından dolayı cezalandırıyor, felaket üstüne felaket, bela üstüne bela gönderiyordu. Ta ki o, tekrar hidayet yolunu seçip aydınlanıncaya kadar... Zihni böyle kara kara düşünceler içinde yüzüyordu. Kendini huşu içinde ibadete verdi.

Niou'nun üzüntüsü daha belirgin olduğu için evindeki insanlar büyük bir şaşkınlık içindeydi. Onu böyle etkisi altına alan nasıl bir kötü ruhtu? Niou'nun gözyaşları dinmiş, acısı azalmıştı fakat Ukifune'nin o gül yüzünü, o tavırlarını hatırladıkça içini tarifi imkânsız bir hasret dolduruyordu. İnsanları kandırmak için hasta numarası yapmıştı, ama ağlamaktan şişmiş o balon gibi gözler, o mosmor surat da neyin nesiydi? Herkes gerçeği bal gibi anlamıştı. Evdekiler şimdi aralarında, "Efendimizi böylesine ölümcül bir kedere gark eden insan kim olabilir acaba?" diye fısıldaşıyorlardı.

Kaoru, kısa zamanda olan biten her şeyi öğrenmişti. Şüphelerinde haklıydı. Niou ve Ukifune arasındaki arkadaşlık sadece birbirlerine mektup yazan iki insanınki kadar masum değildi. Niou, Ukifune'nin tipindeki kızlardan hoşlanıyordu. Böyle kızları gözünün ucuyla görse bile hemen ona sahip çıkar, evine kapatmaya çalışırdı. Şayet kız yaşamış olsaydı, eninde sonunda Niou ile olan ilişkisi ortaya

çıkacak, Kaoru'yu el âleme rezil edeceklerdi; ne de olsa Niou ile Kaoru aynı aileden geliyordu. Kızın bu halini düşündükçe yüreğindeki hicran yarasına biraz su serpilir gibi oldu.

Bütün saray Niou'nun içine düştüğü bunalımı konuşuyordu. Odası geçmiş olsuna gelenlerle dolup taşıyordu. Kaoru, ne idüğü belirsiz bir kadın yüzünden Niou'yu ziyaret etmeyecek olursa, insanların bunu garip karşılayacağını düşündü. Kaoru arkadaşını ziyaret etmeden önce matem kıyafetine büründü; çünkü amcası Prens Shikibu[456] daha yeni vefat etmişti. Bu durum onun içinde bulunduğu ruh haline çok uygun düşüyordu. Herkes onu amcası için yas tutuyor zannedecekti, ama aslında o yüreğinin derinliklerinde Ukifune'nin yasını tutuyordu. Üzüntüden verdiği kilolar şimdi Kaoru'yu daha yakışıklı gösteriyordu.

Kasvetli bir akşamdı. Son misafir de Niou'nun evinden ayrıldıktan sonra Kaoru arkadaşını ziyarete gitti. Hastalığı aslında onu yatağa düşürecek kadar ciddi değildi. Bütün geceyi de yatağında geçirmek istemiyordu. O zamana kadar sadece onunla samimi olan insanları odasına kabul etmiş olsa bile saray içinde aşina olduğu insanların ziyaretlerini de geri çevirmemişti. Ancak Kaoru'nun gelmesinden çok korkuyordu. Geldiği takdirde gözyaşlarını tutamayacağını biliyordu.

Biraz kendini toparladıktan sonra, "Telaş edilecek bir şeyim yok" dedi Niou, "Fakat doktor kendime dikkat etmem gerektiğini söyledi. Sayın İmparator Pederimi ve Sayın Validemi üzmek istemiyorum. Eve kapandığım zaman zarfında insan hayatının ne kadar pamuk ipliğine bağlı olduğunun farkına vardım. Bakalım yolun sonunda bize piyangodan ne çıkacak."

Gözyaşlarını daha fazla tutamadığı için koluyla yüzünü kapatmıştı. Ne utanç verici bir şeydi... Neden ağladığını bilmeyen arkadaşı, onun bir erkeğe yakışır biçimde davranmadığını düşünebilirdi.

Niou'nun bu perişan halini gören arkadaşı, yavaş yavaş kötü kehanetlerinin gerçekleşmeye başladığını hissetmişti. Ukifune ile olan ilişkisi ne zaman başlamıştı acaba? Baş başa verdikleri zamanlar onun ardından kıs kıs güldükleri kesindi. Hem de aylardır bunu yapıyorlardı. Bunları düşününce Kaoru'nun acısı biraz diner gibi oldu.

Arkadaşının çok soğukkanlı bir insan olduğunu düşündü Niou. Öyle ki buz gibi bir insan... Kendisi ise çok farklıydı. Duygularının galeyana gelmesi için öyle büyük felaketlere gerek yoktu. Bir kuşun uçması bile ona yetiyordu. Hemen arkasından dalga dalga geliyordu hüzün ve gözyaşı. Gözyaşlarının sebebini bilse bile yine de Kaoru'nun insani duygulara o kadar kayıtsız kalabileceğini zannetmiyordu. Belki de dünyanın fani olduğunu kavrayan herkes böyleydi. Niou, Kaoru'ya imrenmiş, ondan etkilenmişti. Ukifune'yi Kaoru da tanıyordu. Hatta kızın yeryüzündeki

456. Genji'nin erkek kardeşlerinden biri olup, bundan önce sadece Bölüm 50'de ismi geçmiştir.

tutunacak tek dalı oydu, Ukifune için Kaoru, sırtını dayadığı asırlık bir selvi ağacıydı.[457] Niou bu kez şefkatle baktı arkadaşına; Kaoru'yu artık Ukifune'den kalan bir yadigâr gibi görüyordu.

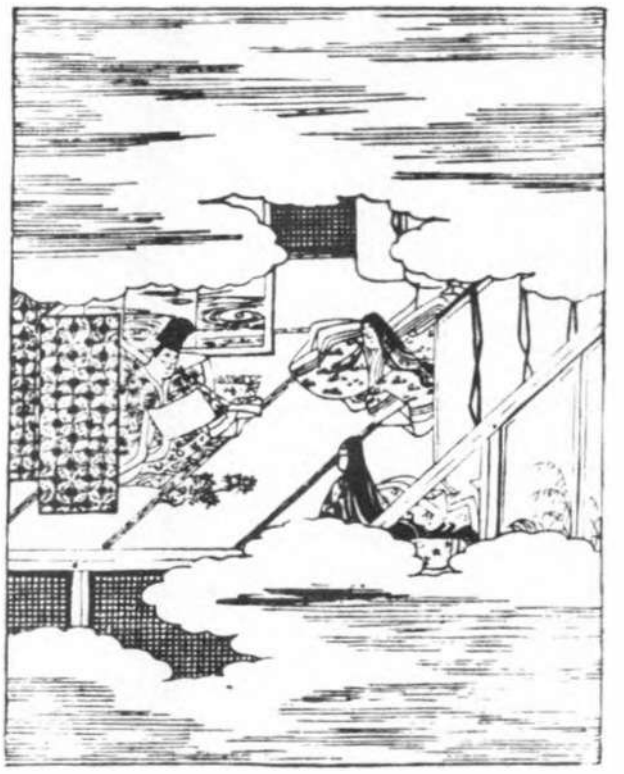
Bir müddet havadan sudan konuştular. Kaoru, sözünü açmaya cesaret edemedikleri o önemli konudan dolayı rahatsız olmaya başlamıştı. "Ne zaman kafama bir şey takılsa sana söyleyemeyecek olursam kendimi çok rahatsız hissediyorum. Bu her zaman böyle olmuştur. Ama şimdi ikimiz de belli yerlere geldik. Hatta senin konumun ve mevkiin benimkinden daha önemli ve bu yüzden belki de benden daha fazla başın ağrıyordur. Uzun lafın kısası, yan yana gelip iki çift laf edemiyoruz. Şimdiye dek önemli bir nedenim olmadıkça konuşmak için sana müracaat etmedim. Ama şimdi sadede geliyorum. Geçenlerde, dağ köyünde ölen genç kadının bir akrabası olduğunu öğrendim. Hangi kadından bahsettiğimi biliyorsun, izaha gerek yok. Kızın çok berbat bir yerde oturduğunu söylediler. Ona yardım eli uzatmayı düşündüm ama ne olur ne olmaz, hakkımda dedikodu ederler diye vazgeçtim. Onu bir kez mekânında ziyaret ettim. Gerçekten de çok rezil bir yerdi, sonra da kızı kendi kaderiyle baş başa bıraktım. Bir daha hiç görmedim onu. Daha sonra kızın yardım için el açtığı tek insanın ben olmadığımın farkına vardım. Sakın üzüldüğümü falan zannetme. Ona hayatımın aşkı gözüyle bakmadığımdan emin olabilirsin. Güzeldi, alımlıydı, çekiciydi, fakat hepsi bu kadar. Bir gün baktım ki kız ölüvermiş. Ne kadar gam yüklü bir dünyada yaşadığımızı düşünebiliyor musun? Belki de bu anlattıklarımı sen çoktan duymuşsundur." O ana kadar Kaoru'nun gözlerinden bir damla yaş gelmemişti. Arkadaşının yanında ağlayıp münasebetsiz görünmek istemezdi ama gözyaşları bir kez dökülmeye başlayınca bir daha kendini toparlayamadı.

Niou, o zamana kadar temkinli davranan arkadaşının durumuna hem üzülmüş hem de konuşmalarında bir tehdit algılamıştı. Olan bitenden sanki hiç haberi yokmuş gibi davrandı. "Vah, vah, vah! Ne kadar üzüldüğümü anlatamam. Benim daha dün haberim oldu. Sana baş sağlığı dileklerimi bildirmek istedim, ama reklamdan pek hoşlanmadığını düşünerek vazgeçtim." Niou daha fazla uzatmadı. Görünürde sakin olan arkadaşının ruhunda fırtınalar koptuğunun farkındaydı.

"İşte böyle oldu. Bir fırsat bulsaydım, seni onunla tanıştırmak isterdim. Ama belki de sen onunla zaten bir şekilde karşılaştın. Yanlış hatırlamıyorsam bu kız Nijō Konağı'na bir kez ziyaret etmişti. Eşin Nakanokimi ile galiba bir hısımlığı vardı." Kaoru, kinayenin dozunu iyiden iyiye artırmaya başlamıştı. "Dostum, kusura bakma. Bu hasta halinde seni saçma sapan hikâyelerimle rahatsız etmek istemem. Lütfen kendine iyi bak" dedi ve oradan ayrıldı.

---

457. *Makibashira*. Şiirsel bir ifade.

Kaoru, demek Niou, Ukifune'ye gerçekten âşıkmış diye düşündü. Ömrü kısaydı ama kaderi onu yüksek mertebelere ulaştırmıştı. İmparator babasının ve imparatoriçe annesinin göz bebeği, biricik evlatları buradaydı. Erkeklerin en yakışıklısı, en asili olan bu genç adamın asiller sınıfından bebek gibi iki karısı vardı. Ama Niou, dünya güzeli olan bu iki dilberi elinin tersiyle itmiş, Ukifune'ye yer açmıştı. Geçsin diye dualar okunan ve dini törenler tertip edilen onun bu aşk hastalığı, dizginleyemediği tutkuları yüzünden değil miydi? Kaoru, bütün bunları aklından geçirdikten sonra kendisini düşünmeye başladı. Konum olarak hiç de Niou'dan aşağı kalır bir yanı yoktu. Ülkedeki en yüksek mevkilerden birini işgal ediyordu. İmparator'un kızıyla evlenerek milli damat olmuştu. İstediği her şeye sahipti. Bütün bunlara rağmen Ukifune, Niou'yu nasıl kendine köle gibi bağlamışsa, Kaoru'nun da aynen o şekilde aklını başından almıştı. Görünen o ki, Ukifune öldükten sonra, Niou ona daha fazla bağlanmıştı.

"Benimki tamamen zır delilik! Artık bu konuyu kafamdan çıkarmam lazım!" diye düşündü Kaoru. Ama kıza karşı duyduğu hasret ve ortak anıları hiç aklından çıkmıyordu. Uzandı ve kendi kendine "Ne bir ağacız ne de bir taş. Hepimiz bir kalp taşıyoruz"[458] diye mırıldandı.

Kaoru, bir yandan üzülürken bir yandan da tedirgin olmaya başladı. Nakanokimi acaba kız kardeşinin alelacele, oldubittiye getirilen cenaze törenini nasıl

458. Po Chü-i, Derleme Eserleri, IV, "Madame Li".

karşılamıştı? Törenin böyle geçiştirilmesinden aslında kendisi de memnun değildi. Ukifune'nin avamdan bir kadın olan annesi belki de hayatta kalan çocuklarına hürmeten cenaze merasiminin böyle sade geçmesini istemişti.

Kaoru'nun kafasında cevap bekleyen o kadar çok soru vardı ki, hemen Uji Konağı'na gidip Ukifune'nin son günlerinde neler yaptığını araştırmak istiyordu. Şayet oraya gidecek olursa, herkes gibi matem elbiseleri giyip günlerce çileye girmesi gerekecekti. Ama bu kadar uzun bir yolu tepip ateş almaya gitmiş gibi hemen geri dönmeyi de istemiyordu.

Dördüncü ay gelmişti. Özellikle Ukifune'nin şehre taşınması için kararlaştırdığı günün akşamı Kaoru kendini çok kötü hissetti. Taraçanın yanındaki portakal çiçeklerinden gelen kokular, derdini depreştiriyordu. Başının üzerinde uçan guguk kuşu iki kez öttü. "Guguk kuşum, uğrar isen, ölen yârin yanına..."[459] Kalbi Ukifune'nin anılarıyla ve hasretiyle dolu olan Kaoru, portakal ağacından tomurcuklu bir filiz koparak şiiriyle birlikte Niou'nun geceyi geçirdiği Nijō Konağı'na gönderdi.

"Guguk kuşu dünyada ölüye yas tutuyor,
Seninse gözyaşların boşa akıp gidiyor."[460]

Niou ve eşinin derin derin ölen kızı düşündüğü bir sırada Kaoru'nun şiiri ellerine ulaştı. Nakanokimi, kız kardeşi Ukifune'ye ne kadar da çok benziyordu. Niou şiiri okuyunca dostuna biraz kırılır gibi oldu. Eskiden olup bitenleri böylesine insanın gözüne sokar gibi söylemesi şart mıydı yani!

Daha sonra bu şiire hemen bir cevap yazdı:

"Anılar depreşirken portakal çiçeğiyle,
Bin düşünüp bir ötsün guguk kuşu dikkatle.

"Bu hassas bir konudur..."

Nakanokimi'nin de artık olan biten her şeyden haberi vardı. Kız kardeşlerinin ikisi de çok genç ölmüştü ve bu da çok fazla içe kapanık olmalarından kaynaklanmıştı. Nakanokimi ise tasasızdı ve hâlâ hayattaydı. Kız kardeşlerine kim bilir ne zaman kavuşacaktı?

Karısı her şeyi bildiği için, Niou'nun oynadığı masumiyet oyunu artık tuhaf bir hal almaya başlamıştı. Daha fazla dayanamazdı. Nakanokimi'nin eşref saatini

---

459. Anonim, *Kokinshū* 855:
Guguk kuşum uğrarsan, ölen yârin yanına,
De ki hıçkırıklarım karıştı gözyaşıma.

460. Ekim zamanında gelen guguk kuşunun ölüler diyarından gönderilen bir ulak olduğuna inanılırdı.

kollayarak, ayrıntılı olmasa da bütün olan biteni yarı güleç yarı ağlamaklı bir tavırla anlattı. "Kardeşini benden sakladığın için sana çok kızmıştım" dedi. İnsanın, yaşadığı aşk macerası hakkında sevgilisinin kız kardeşine hesap vermesi ne kadar zor bir şeydi!

Niou, Nijō Konağı'nda kendini daha rahat hissediyordu. Rokujō Konağı'nda her şey resmi ve merasime tabiydi. Birazcık keyfi kaçsa herkes üstüne düşüyor, onu sıkıyordu. Ziyarete gelenlere gelme de denmezdi ki. Bu konuda en büyük baş belası Yūgiri ve oğullarıydı.

Ukifune'nin hastalığı ve ölümü hakkında duyduğu haberlerden hâlâ emin olamıyordu. Onun gibi kanlı canlı bir kız durup durduğu yerde nasıl küt diye ölebilirdi? Ölümündeki esrar perdesi hâlâ kalkmamıştı. Ukon'u getirtmek için adamlarını Tokikata'nın denetiminde Uji'ye gönderdi.

Tokikata Uji'ye ulaştığında konak neredeyse bomboştu. Ukifune'nin dertli annesi, kızının intihar ettiği nehre baka baka delirecek gibi olup intiharı düşünmeye başladığı için matem müddetinin sonuna kadar beklemeye dayanamayıp şehre dönmüştü. Konak sessizlik içindeydi. Bu tekdüzeliği bozan şey rahiplerin duaları ve çektikleri zikirlerdi. Bir zamanlar kuş uçurtmayan muhafızlar, bu kez Niou'nun adamlarına hiç zorluk çıkartmamıştı. Buraya son gelişlerinde efendilerinin aynı muhafızlar tarafından içeri alınmadığını hatırlayınca yürekleri cız etti. Prensin bu aşk çılgınlığını zamanında ona hiç yakıştıramamışlardı. Fakat Tokikata, efendisinin kızla buluştuğu romantik geceleri ve onu nasıl büyük bir asaletle tekneye taşıdığını hatırlayınca gözlerinden yaşlar boşandı. Ağlayan bir o değildi; adamlarının arasında en duygusuz olanı bile gözyaşlarını tutamadı.

Niçin geldiklerini Ukon'a anlattı.

Ukon, "Şu anda kalkıp sizinle gidecek olursam hem arkamdan dedikodu ederler hem de anlatacaklarımın onu pek tatmin edeceğini zannetmiyorum. Matem dönemi[461] biter bitmez bir yolunu bulup onu ziyaret edeceğim. Onlara Prens'le konuşmam gereken şeyler olduğunu söylerim. Yastan sonra gitmem daha yakışık alır. Hem o zaman biraz daha kendime gelirim. Beni aldırmak için adam göndermesin. Lütfen ona söyleyin, vakit bulur bulmaz hemen onu gidip göreceğime söz veriyorum" dedi. Tokikata ve adamları, Ukon'u ikna edemedi.

Tokikata ağlayarak, "Neler olup bittiğini, ikisinin arasında neler geçtiğini bilmiyorum" dedi. "Biliyorum desem yalan olur. Ancak efendimizin kızın ardından nasıl ağladığını gözlerimle gördüm. Efendimiz aslında kızı başkente götürüp ona ev açmayı düşünüyordu. Tabii, onunla birlikte siz de gelecektiniz. Ben de dahil

461. O çağda matem dönemi kırk dokuz gün sürmekteydi. Bu dönem içinde ruh, birinci enkarnasyonuyla ikinci enkarnasyonu arasında arafta sallantıdadır. Bu nedenle devamlı, yaşayanların dua ve zikirlerine ihtiyacı vardır.

olmak üzere herkes sizlerle dostluk kurmayı dört gözle beklemiştik. Ama bundan sonra maalesef galiba bir daha birbirimizi hiç göremeyeceğiz. Hanımlar, hepinize taziyelerimi sunuyorum, başınız sağ olsun." Tokikata bunları söyledikten sonra arabayı göstererek, "Bakın, bu arabayı sizin için getirdik. Lütfen bizi boş göndermeyin. Siz gelemeseniz bile, hiç değilse öteki bayanın gelmesine izin verin."

Ukon, "Tabii, memnuniyetle" dedi ve Jijū'yu çağırarak sordu: "Sen gitmek ister misin?"

"Gitmesine gideyim ama anlatacak fazla bir şey bilmiyorum ki. Üstelik hâlâ matem dönemindeyiz. Doğru olmaz. Hem yas döneminde efendimizin evine gidip de ona uğursuzluk getirmek istemem."

"Kendisi sağlığına dikkat ediyor, bahsettiğiniz konunun onu pek endişelendireceğini zannetmiyorum. Onun aslında derdi başka. Yaptığı yanlış hareketler yüzünden vicdan azabı çektiği için bir müddet çileye girmek istiyor. Uzun zamandır bunu düşünüyordu zaten. Bekleyecek pek fazla sabrı ve zamanı da kalmadı. Lütfen efendimiz inzivaya çekilmeden önce biriniz gelin benimle."

Bu konuşma Jijū'yu ikna etmeye yetmişti. Niou'yu tekrar görmek için can atıyordu. Bir daha böyle bir şans kolay kolay ele geçmezdi. Simsiyah giysiler içinde çok güzel görünüyordu. Siyah bir önlük aradı ama bulamadı. Bu önlüğü genellikle kaybettiği hanımefendisinin yanında giyerdi. O öldükten sonra yeni bir önlük yaptırma ihtiyacı hissetmemişti. Bu yüzden açık kahverengi bir önlükle yetinmek zorunda kaldı. Arabaya bindiğinde hanımını düşünüyordu. Şayet sağ olsaydı, bu yollardan sessiz sedasız da olsa muzaffer bir komutan edasıyla geçecekti. Bunları düşünerek yol boyunca ağladı.

Jijū, her zaman Niou'nun tarafını tutmuştu. Kızın gelişi Niou'yu hem sevindirmiş hem de duygulandırmıştı. Kızı karısıyla karşı karşıya getirmemek için bu ziyaretten Nakanokimi'yi haberdar etmemişti. Niou önce büyük salona gitmiş ve Jijū'dan hemen bitişikteki koridora inmesini istemişti.

Jijū, Ukifune'nin son günlerini en ince ayrıntısına ona kadar anlattı. "Hanımımız son zamanlarında çok durgun ve neşesizdi. Son gece onu yatağında ağlarken gördüm. Tamamen içine kapanmıştı, ağzını bıçak açmıyordu. Sizin de bildiğiniz gibi hayatından şikâyet eden bir kadın değildi o. Belki de bu yüzden arkasında bir mektup bile bırakmadı. Böyle bir şey yapacağı aklımızın ucundan bile geçmedi."

Jijū bunları anlatırken, Niou acı acı düşünüyordu. Eceliyle ölmek neyse, ama kendini o vahşi ırmağın sularına atmak da ne demek oluyordu? Onu böyle bir karara iten sebep ne olabilirdi? Ah, keşke olay anında Niou da orada olabilseydi. Kendini suyun üstünde hayal etti. Bir taşın üzerinde dikiliyor ve elini uzatarak Ukifune'yi bileğinden yakaladığı gibi sudan çekip çıkarıyordu. Bunu düşününce onulmaz bir pişmanlık dalgası kapladı içini. Ama ne çare... Giden gitmişti.

"Çok aptalmışız" dedi Jijū, "Mektuplarını yakarken onun bir şeyler yapmak üzere olduğunu anlamamız gerekirdi."

Bütün gece konuştular. Niou'ya Ukifune'nin tapınak ilahilerini gösteren listenin arkasına karaladığı şiirden de bahsetti. O zamana dek Jijū'ya pek ilgi göstermemişti ama şimdi kız, onun ilgisini çekmeyi başarmıştı.

"Burada, Nijō Konağı'nda bizimle birlikte kalmayı düşünür müsün? Zaten hanımım Nakanokimi'nin yabancısı değilsin."

"Memnuniyetle, kalmasına kalırım ama hanımıma karşı görevimi tamamlayamadığımdan dolayı içime hicran olur. İsterseniz matemin bitmesini bekleyelim."

"Ama bak kesin bekliyorum!" Niou, kızın gitmesine üzülüyordu.

Şafak sökmek üzereydi. Jijū, Uji'ye geri dönmek üzere hazırlık yaptı. Niou, Ukifune için özenerek hazırlattığı bir kutu tarak ve bir sandık dolusu elbiseyi Jijū'ya hediye etti. Aslında vermek istediği şeyler bundan ibaret değildi, daha pek çok şey vardı. Hepsini götürmek zor olacağından dolayı şimdilik bu kadarını armağan etmekle yetindi. Hediye vermenin de bir usulü vardı. Kız bu kadarını beklemiyordu. Jijū şimdi bu hediyelerin hepsini nispet yapar gibi arkadaşlarına gösterdiğinde kim bilir onun hakkında ne düşüneceklerdi... Çok utandı.

Uji'ye döndüğünde yine sıkıntılı günler başlamıştı. Evin içinde yapacak fazla bir şey yoktu. Başkalarının ortalıkta olmadığı bir zamanda getirdiği hediyeleri Ukon'a gösterdi. Tasarımlar çok zarif, işçilik ise harikaydı. Hanımları Ukifune, bunlardan hiçbirini görme fırsatını bulamamıştı. İkisi de birbirine bakarak ağlamaya başladı. "Matem bitinceye kadar bunları gözlerden uzak bir yerde saklasak iyi olur" dediler. Gerçekten de bu kadar eşyayı ne yapacaklarını bilemiyorlardı.

Kaoru'nun kafasında cevap bekleyen bir sürü soru vardı. Daha fazla dayanamayıp Uji'ye yola çıktı. Yol boyunca hep eski günleri düşünmüştü. "Kaderin şu cilvesine bak. Sekizinci Prens'le benim yollarımı nasıl da birleştirdi!" diye mırıldandı kendi kendine. Geçmiş hayatlarından birinde bu aile fertleriyle bir bağ kurduğu kesindi. Başlarına gelen acı olaylardan sonra onların ihtiyaçlarını karşılamak, kaderine terk edilmiş o zavallı kızlarını bulup içinde bulunduğu mezbeleden çekip çıkarmak ona nasip olmuştu. Kaoru bir zamanlar, Sekizinci Prens'in huzuruna çıkmış, ondan ilahi hakikatleri öğrenmek, feyiz almak istemişti. O zamanlar tek ilgilendiği konu ebedi olan manevi dünya idi. Sonra ise olanlar olmuş, kendini tekrar bu katı, günahkâr ve maddi dünyanın içinde buluvermişti. Belki de Yüce Buda, onu imtihana tabi tutarak günahlarını ve hatalarını idrak etmesini istemişti.

Ukon'a, "Hâlâ tam olarak kızın başına neler geldiğini bilmiyorum" dedi. "Öyle dehşet içindeyim ki hâlâ duyduklarıma inanamıyorum. Yakında matem döneminiz bitecek, farkındayım. O zamana kadar bekleyeyim dedim ama daha fazla dayanamadım. Derdi neydi bu kızın? Onu bizim elimizden alan ne?"

Ukon, Bennokimi her şeyi biliyor diye düşündü. Kaoru nasıl olsa gidip ondan gerçeği öğrenecekti. Şimdi kalkıp da Kaoru'ya yalan söyleyecek olursa, eninde sonunda foyası meydana çıkacaktı. Gerçi olayın başlangıcından beri herkese bir ton yalan uydurmuştu ama şimdi durum değişikti, karşısında samimi bir insan vardı. Başka çare yok diyerek istemeye istemeye bildiği her şeyi anlattı.

Kaoru bir süre hiçbir şey söylemedi. Böyle bir şey olamazdı. Böyle sessiz, sakin, başkasının etlisine sütlüsüne karışmayan bir kız bunu nasıl yapabilirdi? Hayır, bu kadınlar birlik olmuş onu kandırıyordu. Bir an için sinirden çıldıracak gibi oldu. Ama Niou'nun çektiği acılar hiç yapmacık gibi görünmüyordu ve ayrıca en adi hizmetçi bile Ukifune'nin arkasından ağıt yakıp feryat ediyordu.

"Ondan başka kimse kayboldu mu? Neler olduğunu bana daha açık anlatın. Bana kızıp da intihar etti demeyin sakın! Onu bunalıma sokan birisi mi oldu? İnanılacak gibi değil."

Ukon, Kaoru'nun bu halini görünce hem üzülmüş hem de tedirgin olmuştu. Ona anlattıklarından daha fazla şeyler biliyormuş gibi bir hali vardı.

"Efendim, belki de olan biteni benden iyi biliyorsunuz ama sizin için tekrar yeni baştan almak istiyorum. Bu kız doğuştan şanssız birisi. Buraya gelince herkesten uzaklaştığı için kızcağız günden güne iyice içine kapandı ama sizi de dört gözle bekliyordu. Tek tesellisi buydu, emin olun. Ağzını açıp bize bir kelime söylemiyordu ama sizin yollarınızı gözlediğini biliyorduk. Onu şehre götüreceğinizi bildiğimiz için biz de ümitlerimizin sonunda gerçekleşmeye başladığını anlamıştık. Buna en çok sevinenlerden birisi de annesiydi. En şenlikli günlerimizi bu ümitlerle geçirdik. Taşınacağı günü bir yandan iple çekerken, bir yandan da harıl harıl hazırlık yapıyorduk. İşte tam o sırada sizden hâlâ aklımızı karıştıran bir emir geldi. O andan itibaren kahrolası muhafızlar anamızdan emdiğimiz sütü burnumuzdan getirdi. Onlara bakılırsa sizden tehdit boyutlarına varan okkalı bir azar işitmişler. Hal böyle olunca korkup evin etrafında kuş uçurtmadılar. Bu durumu neye yoracağımızı şaşırdık. Ayrıca, aradan o kadar zaman geçtiği halde sizden en ufak bir haber dahi alamamıştık. Kıza gelince, o zaten bütün hayatı boyunca devamlı feleğin sillesini yemiş birisi olarak kendini dünyanın en şanssız insanı olduğuna inandırmaya başlamıştı. Üstelik devamlı onun başını bağlayıp çoluğa çocuğa karışmasını, mazbut, saygın ve güvenli bir hayat yaşamasını isteyen annesi için de çok üzülüyordu. Sizin ona yaptığınız bu iyiliklerden sonra hakkında herhangi bir dedikodu çıkar diye ödü kopuyordu. Böyle bir söylentinin onu herkesin diline düşürerek hayatını altüst edeceğini biliyordu. Daha fazla ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Kız benim anlattığım olaylardan sonra bu hale geldi. Ama bazıları bu evin lanetli olduğunu söylüyor. Hadi diyelim ki kızı cinler kaçırdı; hiç mi bir iz bırakmadı geriye?" Ukon bunları söylerken gözyaşları içindeydi.

Kaoru her şeyi anlamıştı. O da Ukon'la birlikte ağlamaya başladı.

"Ukon, bildiğin gibi ben her istediğini yapabilen bir adam değilim. Bu durum beni çok rahatsız ediyor. O zaman da çok rahatsızdım. Fakat en kısa zamanda onu yanıma alarak bütün ihtiyaçlarını karşılamayı düşünüyordum. Benim bu durumum herhalde onun üzerinde yanlış bir izlenim uyandırdı. Kendisine karşı soğuk ve mesafeli davrandığımı zannetti. Bu yüzden başka birini tercih ettiğinden eminim. Aslında söylemeyecektim ama madem bizi dinleyen yok, ağzımdaki baklayı çıkartayım: Bana onun Prens Niou ile ilişkisini anlat. Kadınların kalbini kazanmakta oldukça maharetli bir kazanovadır. Ne zaman başladı bu iş? Bu işin sorumlusu o değil mi? Ukifune hep onunla birlikte olmak istedi, olamayacağını anlayınca da intihar etti, değil mi? Lütfen bana her şeyi anlat. Benden bir şey saklama."

Demek Kaoru her şeyin farkındaydı. Zavallı hanımım diye düşündü Ukon. "Efendim, anladığım kadarıyla birileri size çok zalimce konuşmuş hanımım hakkında. O sağken, bir an için bile yanından ayrılmadım. Size yemin edebilirim." Biraz durakladıktan sonra konuşmasına devam etti. "Belki duymuşsunuzdur ama yine de söyleyeyim. Biliyorsunuz, hanımım ve ben bir müddet kız kardeşi Nakanokimi'nin evinde kaldık. Bir gün, hiç beklemediğimiz bir zamanda Niou, kaldığımız odaya daldı. Dehşete düşmüştük. Bağırıp çağırmaya başladık. Durumun hiç de parlak olmadığını anlayınca hemen oradan ayrılmıştı. Zaten bu olaydan korkumuza sizin bizi bulduğunuz o izbe eve taşınmıştık. Mümkün olduğu kadar adresimizi kimseye vermemeye çalıştık. Nasıl yaptı bilemiyoruz, yine bizim izimizi buldu

Niou. Bahar sonuna doğru evimize ondan mektuplar yağmaya başladı. Ukifune bunların hiçbirine başını kaldırıp bakmadı bile. Ama biz öyle düşünmüyorduk. Prensimizin muhabbetine mazhar olduğu için sevinmesi gerektiğini söylüyorduk. O da bizi kırmadı, cevaben bir-iki mektup yazdı. İşte bildiğim her şey bundan ibaret efendim."

Kaoru'nun öğrenmek istediği şey de buydu. Daha fazla konuyu deşmenin bir anlamı yoktu, böyle bir şey acımasızlık olurdu. Tekrar derin düşüncelere daldı. Kız, Niou'nun cazibesine yenik düşmüştü, ama bu durum onu Kaoru'dan da uzaklaştırmamıştı. Bu yüzden kız iki arada bir derede kalmıştı. İşte o zaman nehir onu çağırmaya başlamış, o da bu çağrıya boyun eğmişti. Ukifune'yi kendi doğal ortamından ayırıp başkente götürmüş olsaydı, belki şehir hayatı ona zor gelebilirdi ama kendini kaldırıp da "dipsiz kuyuya"[462] atmazdı. Sanki nehrin ona garazı vardı, akan sular ona düşmandı. Sekizinci Prens'in kızlarına gönlünü kaptırıp yıllarca bu dik dağ yollarını seve seve tepmişti, ama şimdi "Uji"[463] kelimesinin telaffuzuna bile tahammül edemiyordu. O iğrenç iki hece: U-Jİ! O anda bir akşamüstü Nakanokimi ile yapmış olduğu sohbeti hatırladı. Nakanokimi'nin Ukifune adında bir üvey kız kardeşi olduğunu ilk kez o zaman öğrenmişti. Bu kızdan "bebek" diye bahsediyordu. İnsanın günahlarını alıp götürmesi için nehre salıverilen bir oyuncak bebek...[464] Evet, Kaoru da aynı şeyi yapmış, kendi elleriyle kızı nehrin azgın sularına bırakmıştı. Sonra da sıradan bir cenaze töreni yaptıkları için kızın annesine kızmıştı ve bunu ailenin görgüsüzlüğüne vermişti. Ama şimdi gerçekleri öğrenmişti. Şimdi kendisine kızın annesinin gözüyle bakıyordu. Bu talihsiz kadın kim bilir onun hakkında neler düşünüyordu. Çocuğunun her şeyden evvel Sekizinci Prens'in öz kızı olduğunu ve böyle büyük adamlara layık olduğunu aklından geçirmişti. Fakat bilmediği bir şey vardı. O da kızının Niou ile olan gizli ilişkisiydi. Kızının başına böyle büyük bir felaket gelince kimi suçlayacaktı? Tabii ki Niou'yu değil, ona devamlı yakın olan, destek olan Kaoru'yu... Kadına göre bütün bu acıklı dram Kaoru'nun yüzündendi.

Kızın cenazesi kayıp olduğu için bu eve girmemişti; demek ki içeride, hâlâ matem tutmakta olsalar bile, ruhsal bir kirlenme gerçekleşmemişti. Aslında içeri girmesinde hiçbir mahzur yoktu, ama adamları hâlâ evden bir cenaze çıktığını sanıyorlardı. Usulen herkesin önünde eve girmemesi gerekiyordu ve nitekim öyle yaptı, hep taraçada oturdu. Arabası da zaten yakındaydı. Ancak onun gibi gün-

---

462. Anonim, *Kokinshū* 1061:

Düşünmeden atlarsa içine her dert çeken,
Dipsiz kuyular dolar bakarsın çok geçmeden.

463. *Ushi*, "kederli" kelimesini ima ederek yapılan yaygın söz oyunu.

464. Kyoto'da yapılan Kamo Festivali'nde çeşitli malzemelerden yapılan oyuncak bebekler Kamo nehrine bırakılır ve bunların insanın içindeki kötülükleri alıp götürdüğüne inanılırdı.

görmüş birinin böyle eğreti bir yere oturması hiç yakışık almıyordu. Çok geçmeden bahçeye indi. Ağaçların gölgesinde çarşaf gibi yayılan derin çimenlerin üstüne oturdu. Bu uğursuz eve bir daha geleceğini zannetmiyordu.

"Bir de ben terk edersem bu hüzünlü meskeni,
Kimler hatırlayacak o ağaç gölgesini?"

Başrahip şimdi başdiyakoz olmuştu.[465] Kaoru yaşlı din adamını çağırtarak Ukifune'yi anma törenleri için ona talimatlar verdi. İntihar büyük bir günahtı. Kızın çekeceği cehennem azabını hafifletmek için onlardan haftanın her yedinci günü kızın ruhuna dualar, ikonlar ve heykeller sunmalarını istedi. Ayrıca Yüce Buda'nın güzel adıyla zikir çekecek rahiplerin artırılmasını istedi. Hava iyice kararmıştı, fakat geceyi orada geçirmek istemiyordu. Ukifune'nin dadısı Bennokimi'yi görmek istedi. Fakat yaşlı kadın hem bedenen hem de ruhen tamamen iflas ettiğini, adım atacak halde olmadığını anlatan kısa bir not göndermişti. Ukifune sağ olsaydı o saatlerde oradan ayrılmazdı ama bu durumda kadına ısrar etmenin bir anlamı yoktu. Şehre dönmek üzere yola çıktı.

Kaoru, yol boyunca hep Ukifune'yi düşündü ve ihmalkârlığı için kendine lanet okudu. Neden elini çabuk tutup Ukifune'yi bir an önce şehre götürmemişti ki? Henüz çok uzaklaşmamıştı ve nehrin sesini hâlâ duyabiliyordu. Nehrin çılgın suları, kulakları sağır eden gürültüsüyle beynine balyoz gibi iniyordu. Bundan daha yürek paralayıcı, bundan daha acı, hazin bir son olamazdı. Ukifune'nin sadece ismi değil cismi de kaybolmuştu. Kim bilir nerelerde, hangi körfezlerde, hangi derinlerde?

Ukifune'nin annesi evine dönemiyordu. Vali, küçük kızı henüz doğum yapmadığı için kadının eve gelmesini istemedi. Cenaze çıkan bir evden geleceği için ruhen ve bedenen kirlenmiş olan karısı masum bir bebeğin doğacağı eve uğursuzluk getirebilirdi. Anne, yol üstündeki rezil hanlarda çile doldurmaktan başka çare bulamamıştı. Hamile kızı için çok endişeleniyordu ama neyse ki kızı hiçbir sorunla karşılaşmadan bebeğini dünyaya getirmişti. Buna rağmen kadın yine eve dönmedi. Aklı fikri kaybettiği çocuğunda olduğu için hayatta olan diğer kızları umurunda bile değildi.

İşte tam o sırada Kaoru'nun çok güvendiği temsilcilerinden biri, kadına ondan gayet nazik ve dostane bir mektup getirdi. Bu mektup kadının üstündeki durgunluğu almasına almıştı, ama kabuk tutmaya başlayan yarasını da yeniden kanatmıştı.

"Başınıza gelen bu korkunç olaydan dolayı size hemen başsağlığı dileklerimi sunmak isterim. İnanın ben de çok üzüldüm ve ağlamaktan göz pınarlarım kuru-

---

465. *Rishi*. Eserin bundan sonraki bölümünde yaşlı rahibin ismi geçmemektedir.

du. Gerçekten çok derin acılar ve karanlıklar içindeydiniz. Bunları düşündükten sonra, acılarınızın bir nebze hafiflemesi için size zaman bırakmaya karar vermiştim. Bugün yazarım, yarın yazarım derken günler birbiri arkasından anlamsızca gelip geçti. İnsan hayatı bu işte, nasıl izah edelim; her şey fani... Şu an, derin kederler içinde hayatımın en zor dönemine dayanmaya, bu badireden sağ salim çıkmaya çalışıyorum ama bunu başarabilecek miyim, bilmiyorum. Bazen ümidimi yitiriyorum. Lütfen beni kızınızdan size kalan bir yadigâr olarak düşünün. Ne zaman bana ihtiyacınız olursa, her zaman beklerim, her zaman kapım açıktır size."

Kaoru'nun elçisi Nakanobu, bu mektubun haricinde bir de sözlü mesaj getirmişti. Valinin karısı bu mesajı Nakanobu'dan dinledi: "Acele etmeme gerek yok diye düşündüğüm için sizinle görüşemedim ve aradan aylar geçti. Samimiyetimden şüphelenmeye başlamış olabilirsiniz. Size bütün şerefim ve onurumla yemin ederim ki her zaman sizin hizmetinizde olacağım. Sadece bunu düşünün yeter. Duyduğuma göre daha başka çocuklarınız da var. Şayet bir gün bunlar saray hizmetine girmek isterse, onları desteklemeyi, onlara kol kanat germeyi kendime kutsal bir vazife olarak görüyorum."

Valinin karısı, Nakanobu'ya içeri girmesi için ısrar etti. Matem müddeti içinde diğer insanlarla birlikte olmanın bulaşıcı bir hastalık olmadığını, kimseye uğursuzluk getirmeyeceğini söyledi. Daha sonra da gözleri dolu dolu Nakanobu'nun önünde cevabını yazdı.

"O günden beri hep ölmeyi istedim ama belki bir gün sizden bu sözleri duyabilmem için tanrı canımı almadı. Kızımın şimdiye kadar yaşamış olduğu mutsuzluk tablosunu incelediğimde en büyük kabahatin kendimde olduğunu düşünüyorum. Çünkü onun için elimden hiçbir şey gelmedi, nüfuzlu bir kadın değildim. Ama daha sonra kızımı tanıyıp kanatlarınızın altına aldınız ve bizi onurlandırdınız. Onu tam bir hanımefendi gibi soylu çevrelerde göreceğim günü iple çekmeye başladım. Fakat sonradan bütün ümitlerim suya düştü. Uji gerçekten de çok kasvetli ve iç karartıcı bir yer; oturduğumuz yerle birlikte ruhumuz ve bahtımız da kararardı. Tanrı bana birkaç yıl daha ömür verirse, yaptığınız yardım teklifini hatırlayacağım. Ağlamaktan göz pınarlarım kurudu, artık daha fazla söyleyecek bir şey bulamıyorum."

Hediye gönderilecek zaman değildi, ama Nakanobu'yu eli boş göndermek hiç içine sinmiyordu. Çok güzel bir işçiliği olan bir kılıç ve kemer çıkardı. Kemerin üstü benekli gergedan boynuzu parçalarıyla işlenmişti. Zaten bunları bir gün Ukifune'ye vermeyi düşünüyordu. Nakanobu arabaya binerken hemen bunları bir torbaya koydurup üstüne bir mesaj iliştirerek ona gönderdi.

Bu notun üzerinde "Kızımın anısına..." yazıyordu.

Bunları alan Kaoru, kadının bu sıkıntılı zamanında hediye göndermesini garip karşılamıştı. Nakanobu'yu dinledi:

"Efendim, kadın çok ısrar edince dayanamayıp içeri girdim. İki gözü iki çeşme ağlarken, onun diğer çocukları konusunda yaptığınız vaatler için size hayır dualar ettiğini ve minnettar olduğunu söyledi. Pek nüfuzlu olmadığı için çocuklarına pek faydası dokunmadığını, zamanı geldiğinde sizden yardım isteyeceğini belirtti. Çocuklarının pek donanımlı olmadığından, onlardan pek fazla bir şey beklemediğinden bahsetti. Onlarla niçin ilgilendiğiniz konusunda kimseye bir şey söylemeyeceğini ifade etti."

Kaoru derin düşüncelere daldı. Evet, onlarla olan ilişkisi itibarına itibar katacak bir gurur kaynağı değildi; ama imparatorlar bile zamanı geldiğinde avamdan kadınlarla evlenmekten çekinmemişti. Bu zaten tamamen bir alın yazısıydı. Kimse bunun nedenini irdeleyemezdi. Üstelik avam tabakasında kendi sınıfından düşük ya da daha önce evlenmiş olan dul kadınlarla evlenen binlerce erkek vardı. Varsın insanlar Kaoru'nun Hitachi valisine damat olduğunu söylesin! Ne fark ederdi ki? Ukifune'yle ilişkisinin başladığı günden beri bu kız için planladığı hiçbir şey, Kaoru'nun itibarına gölge düşürecek cinsten değildi. Valinin karısı bir çocuğunu yitirmişti ve Kaoru ona, bu zararın öteki çocukları için bir kâr, olumlu bir fırsat yaratabileceğini telkin etmek istiyordu.

Vali kısa bir süreliğine karısını ziyarete geldi. Ona çok kızmıştı. Böyle bir zamanda neden evini bırakıp gitmişti? Ukifune'nin nerede kaldığı konusunda ona hiç bilgi vermediği için vali de kızın bir sorunu olduğunu düşünerek konuyu fazla deşmemişti. Anne ise valiye iyi bir haber vermek için Kaoru'nun kızı şehre taşıyacağı günü beklemişti, ama artık bunu gizlemenin bir anlamı yoktu. Gözyaşları içinde kocasına her şeyi anlattı. Ayrıca ona Kaoru'nun gönderdiği mektubu da gösterdi. Vali mektubu tekrar tekrar okudu ve her seferinde şaşkınlığı biraz daha arttı. Üstünde taşralı olmanın verdiği bir züppelik ve bilgiçlik vardı.

"Vah, vah! Tam bize bir yardımı dokunacağı zaman ölüp gitti ha? Tam şansı yaver gitmeye başlamışken! Kaoru'nun ailesini tanırım. Bir zamanlar onlara hizmet ettim. Tabii benim üstümde bir beyzade olduğu için onu yakından tanıma şerefine nail olamadım. Ne yapacak şimdi, senin öbür çocuklarınla ilgilenecek mi?"

Anne yerlere kapaklanmış, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Ölen yavrusunun sayesinde bütün kardeşleri gün göreceklerdi ama onların bu sevincini Ukifune paylaşamayacaktı.

Vali kendini biraz zorlayarak gözlerinden bir-iki damla yaş getirmeyi başardı ama kız sağ olsaydı Kaoru gibi kibirli bir adamın, çocuklarıyla ilgilenmeyeceğini adı gibi biliyordu. Kaoru belki de yaptığı bir hatadan dolayı kızın ölümüne neden olmuştu ve çektiği vicdan azabı yüzünden kızın annesini teselli ediyor, ümit tacirliği yapıyordu. Eh artık etrafındaki dedikodulara da biraz katlanacaktı...

Ukifune'nin kayboluşunun ardından kırk dokuz gün geçmişti. Ölümden kırk dokuz gün sonra törenler yaparak ölen kişiyi anmak genellikle adettendi. Kao-

ru, hâlâ kızın gerçekten ölüp ölmediğini bilmiyordu ama kız için anma töreni yapmanın zamanı gelmişti. Ölmüş de olsa, yaşıyor da olsa, bu törenlerin ona hiçbir zararı dokunmazdı. Gizlilik içinde Uji manastırındaki hazırlıklarını tamamladı. Sutra okuyacak altmış rahibe yüklü bağışta bulundu. Valinin karısı da Uji'ye geldi ve kendi hazırlıklarını kendisi yaptı. Niou, Ukon'a içi altın para dolu gümüş bir küp gönderdi ama dikkat çekmemek için arka planda kalmayı yeğledi. Bu nedenle Ukon, bu altınları kendi gönlünden kopan bir armağanmış gibi bağışladı. Onun bu sırrını bilmeyen arkadaşları Ukon'un bu kadar altını nereden bulduğunu merak etmekten kendilerini alamadı. Kaoru bütün yakın arkadaşlarından törene katılmalarını istedi.

Millet şaşkınlık içindeydi. Etrafta, "Adına bu kadar görkemli törenler yapılan bir insanı nasıl olur da biz tanımayız? Kimdi bu kız?" şeklinde ileri geri konuşanlar vardı.

Hitachi valisi kasıla kasıla gelip Uji'ye ayak bastığında şaşkınlık had safhaya çıkmıştı. Onun derdi yeni doğan torununun dünyaya gelişini kutlayarak etrafa böbürlenmekti. Uji'deki evinin içi Çin'den ve Kore'den gelen en kıymetli kap kacak ve ona benzer süs eşyalarıyla doluydu ama netice itibarıyla zevksiz bir taşra valisiydi. Gösteriş yaptığı her halinden belliydi. Öbür tarafta ise hiç kimseye haber vermeden yapılan görkemli bir anma töreni vardı. Vali bunu gözleriyle görmüştü. Üvey kızı Ukifune sağ olsaydı, ondan bin kat daha üstün bir yerde olacaktı. Belki de Ukifune'nin huzuruna çıkıp görüşmek için randevu bile alamayacaktı.

Nakanokimi de kendi görevlendirdiği yedi rahibe yiyecek, içecek gibi şeyler göndererek bağışta bulundu. İmparator, damadı Kaoru'nun hayatında böyle bir kızın var olduğunu ilk defa öğrenmiş ve onun için çok üzülmüştü. Demek Kaoru, karısı İkinci Prenses'e olan saygısından dolayı bu kızın varlığını o zamana dek saklamıştı.

Niou da Kaoru gibi hâlâ acı çekiyordu ama artık yarası yavaş yavaş kabuk bağlamaya başlamıştı. Bu kayıp başlangıçta özellikle onu çok sarsmıştı çünkü yasak aşkın doruklarındayken kaybetmişti kızı. Ama kısa bir süre sonra hercai gönlü yine başka çiçeklerde teselli aramaya başlamıştı. Kaoru ise her zamankinden daha ağır görevler alarak yoluna devam etti. Kendisine verilen hiçbir görevi ihmal etmedi. Fakat bütün bunlara rağmen çektiği ıstırap kelimelerle ifade edilecek gibi değildi.

İmparatoriçe, şu anda Rokujō Konağı'nda üvey dedesinin yasını tutmaktaydı.[466] İkinci oğlu teşrifat işleri bakanı olduğundan beri annesini ziyaret etmeye hiç vakit bulamamıştı. Niou ise içini dökmek için sık sık kız kardeşi Birinci Prenses'i ziyarete gelirdi. Kız kardeşinin etrafındaki birbirinden güzel nedimeleri görüyor,

466. İmparatoriçe, kendisini evlat edinen Murasaki'nin babası için matem tutmaktadır.

çok beğeniyordu ama onların erkek görünce bir yerlere kaçıp saklanmaları Niou'yu sinir küpü ediyordu. Aralarında Kosaishō adında bir dilber vardı ki nezaketi ve zarafeti dillere destandı. Kaoru'nun biraz zorlanarak onunla arkadaşlık kurduğunun farkındaydı. Kaoru kızın sanatçı ruhuna hayrandı. Koto veya biva çalmaya başladığı zaman ezgiler bir başka çıkıyordu. Şiir yazarken veya sohbetini lütfettiği zaman ise tamamen kendine özgü bir üslubu vardı. Niou, kızın kendine bir ün edinmekte olduğunun farkına varır varmaz arkadaşı Kaoru'nun işini bozmak için yeniden kolları sıvadı. Fakat baltayı taşa vurmuştu. Kosaishō onu fena tersledi. Her kuşun eti yenmezdi. Niou'nun bunu öğrenmesi gerekiyordu. Kaoru bu olayı duyduktan sonra, "Tanrıya çok şükür, sonunda başkalarından farklı, helal süt emmiş birini buldum" diye sevinmişti.

Büyük kaybının ardından ne kadar derin acı çekmekte olduğunu anlayan Kosaishō, çok güzel bir kâğıt seçerek hemen Kaoru'ya onun duygularını paylaşan bir şiir yazdı.

"Sanma ki o acına ben burda sessiz kaldım
Haddimi bildiğimden, ağzımı hiç açmadım.

"Farz et ki o değil de ben ölmüş olsaydım yine de üzülür müydün?"[467] Ancak bu gecenin Kaoru için ne kadar hüzün yüklü olduğunu biliyordu. Kosaishō'nun kâğıt seçimi bile tam olarak doğruydu. Bu kadar hüzünlü bir alacakaranlığın sessizliğinde onun ruh halini anlama konusundaki hassasiyeti Kaoru'yu etkilemişti.

"Matem boş, dünya fani, bunun bilincindeyim,
Ama feryatlarımı el duysun istemedim."

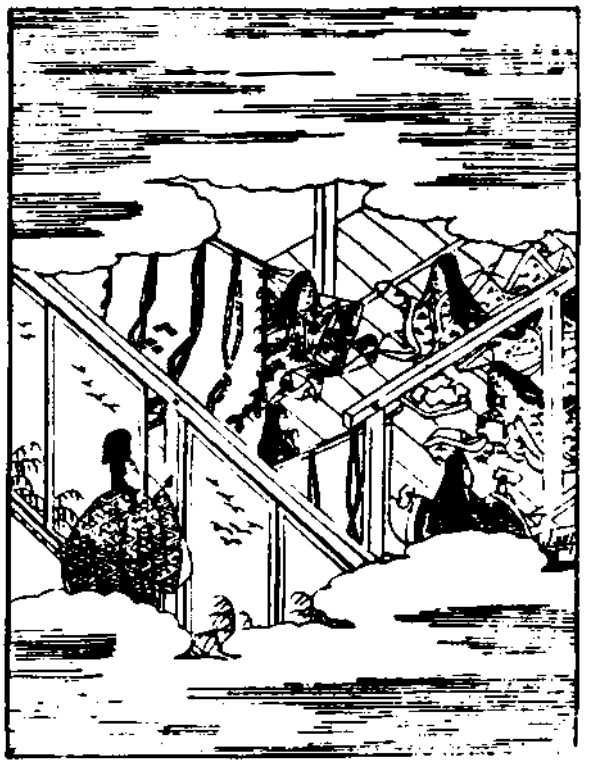
Kaoru hiç vakit kaybetmeden Kosaishō'nun yanına giderek zamanlamadaki hassasiyetinin kendisi için ne kadar büyük bir anlam ifade ettiğini söyledi. Kaoru çok ağırbaşlı, onurlu bir insandı. Kızın odası yüksek rütbeli kişileri konuk etmeye uygun bir yer değildi. Köşeye sıkışmış gibi duran gerçekten çok küçük ve dar kapılı odaydı. Bu durum kızı çok utandırdı ama özür dileme konusunda aşırıya kaçmadı ve onunla gerçekten çok güzel konuştu. Kosaishō'da genellikle hizmetçi kadınlarda pek görülmeyen bir vakar ve ciddiyet vardı. Niçin prensesin hizmetine girmek lüzumunu hissetmişti? Sebebini bilemiyordu ama Kaoru'nun bu kız için mutlaka

---

467. İmparator Uda, *Gosenshū* 1365:

Güz yaprağı olursa, bastığın çimenli yer,
Sahi üzülür müsün, için içini mi yer?

Kız, kendi ölümünün böyle bir acıya sebep olamayacağını söylüyor. "Çimenli yerler" ile yolculuğa, yani Ukifune'ye işaret etmektedir.

daha iyi, daha saygın bir iş ayarlaması gerekiyordu. Fakat aklından geçen bu düşünceleri kıza belli etmemek için özel bir gayret sarf etti.

Nilüferlerin en güzel çiçek açtığı zamanda İmparatoriçe, adını bu çiçekten alan kutsal kitaptaki Lotus Sutra'yı koro halinde okumaları için rahiplere emir vermişti. Onu büyütüp yetiştiren babasının ve Murasaki'nin ruhuna dualar okundu, ikon ve kutsal heykelcikler adandı. Son derece vakur, görkemli ve etkileyici bir hava içinde geçen dinsel törenler sırasında rahipler, özellikle sekiz kutsal kitaptan beşincisini kıraat ederken herkes huşu içinde onları dinlemişti. Bu dini merasim beşinci günün sabahı sona erdi. Törene katılan cemaatin içinde fakir veya zengin, asil veya sıradan her sınıftan insan vardı. Sarayda bir tanıdığı olan herkes şöyle veya böyle ellerine bir davetiye geçirmeyi başarmışlardı. Ana salonla kuzeydeki odaları ayıran paravanlar sökülmüş, etrafta sergilenmekte olan adaklar, heykeller, ikonlar ve buna benzer diğer görsel dini malzemeler ortadan kaldırılmış, salon ve odalar eski haline getirilmişti. Birinci Prenses de maiyeti ile birlikte batıdaki bölümüne çekilmişti. Akşam olunca günlerden beri[468] ortalıkta koşuşturmaktan yorulan kadınlar da derin bir nefes alarak odalarına dönmüştü.

Kaoru, resmi kıyafetlerini çıkararak balıkçı konağına gitti. Oradaki rahiplerle konuşmak istediği konular vardı, ama gittiğinde hepsinin konaktan ayrılmış olduğunu gördü ve üzüldü. Orada bir müddet dikilerek gölden gelen akşam serin-

468. Lotus Sutra hacim olarak Yeni Ahit uzunluğundadır.

liğinin tadını çıkardı. Tören sırasında Birinci Prenses'in etrafında pek çok nedime görmüştü ve bunların arasında arkadaşı Kosaishō da bulunuyordu. Bu kızlar hanımefendilerini rahat ettirmek için ellerinden gelen her şeyi yapmış, etrafa paravanlar gererek prenses için adeta salon içinde bağımsız bir oda yaratmıştı. Kaoru bahçeye çıkıp etrafa bakınırken birdenbire ipek hışırtıları geldi kulağına. Binanın arkasındaki sürgülü kapılardan biri tamamen kapanmamıştı. İçeridekilerin arasında Kosaishō'nun olabileceğini düşünerek gözlerini iki kapı arasına dayadı. İçeride her zamanki dağınıklıktan eser yoktu. Her şey öyle güzel derli toplu, muntazam bir haldeydi ki ortalıkta görüşe engel olacak hiçbir şey bırakmamışlardı. Bu nedenle içeride olan biteni bir tiyatro sahnesi gibi seyretmek mümkündü. Prensesi görmeyi ummuştu ama ortada görünen üç kadındı ve bunlar durmadan önlerindeki koskocaman bir buz parçasını kırmaya çalışıyordu. Ayrıca yanlarında bir de kız çocuğu vardı. Kadınlar pelerinlerini, çocuk da ceketini çıkartmıştı. Kadınların davranışları o kadar rahattı ki, Kaoru önce prensesin orada olmadığını düşünmüştü. Neden sonra prensesin de orada bulunduğunun farkına vardı. İncecik ipek elbisesinin içinde, önünde bir parça buz kapabilmek için birbiriyle yarışan kadınların telaşına bakarak eğleniyordu. Büyüleyici bir tebessümü, baş döndürücü bir güzelliği vardı. Pek çok güzel kadın görmüştü ama hiçbirisi prensesin eline su dökemezdi. Hava sıcak olduğu için prenses, gür ve parlak saçlarını bir omzunda topladığı için yüzü profilden olduğu gibi görünüyordu. Etrafındaki kadınlar onun yanında çok sönük kalmıştı. Biraz daha dikkatlice baktığında başka bir güzel kız daha görmüştü. Üstünde mor renkli bir elbise, onun altında ise sarı ham ipekten yapılmış bir gömlek vardı. Serinlemek için elindeki yelpazeyi sallayan bu zevk sahibi kız ilginç birine benziyordu.

"Milleti serinleteyim derken kendiniz kan ter içinde kaldınız. Bu kadar yorulmanıza lüzum yok. Bırakın öyle kalsın!" Etrafa gülücükler dağıtan bu kızı sesinden tanımıştı. Arkadaşı Kosaishō idi.

Diğer üç kadın hiç durmadan buzları yontmaya devam ediyor, birinin onları dikizlemekte olduğunun farkına varmadıklarından dolayı ellerindeki buz parçalarını alınlarına, göğüslerine sürerek serinlemeye çalışıyorlardı. Kosaishō, kâğıda bir parça buz sararak prensese uzattı. Prenses ise beyaz narin elleriyle buz parçasını sıvazladıktan sonra geri çevirdi.

"Elime almayayım, sağ ol. Yoksa üstüm başım sırılsıklam olacak!"

Prensesin konuşmaları öyle zayıf gelmişti ki, güçlükle duyabildi. Bu ses Kaoru'yu çok heyecanlandırmıştı. Onu daha önce bir kez, çocukluğunda görmüştü ve ondan çok hoşlanmıştı. O gün bu gündür kızı bir daha görmek nasip olmamıştı. Acaba hangi görünmez kuvvet ona bu sahneyi görebilmesi için yardım etmişti? Kendisi bu tesadüfü hayra yoruyordu ama bunu şer olarak yorumlamak da mümkündü. Yoksa bu durum başına gelecek belalara bir işaret miydi?

Kaoru bunları düşünürken aniden arkasında ayak sesleri duydu. Hizmetçilerden biri sıcaktan bunalıp evin arkasındaki taraçaya çıkarak biraz serinlemek istemişti. Aniden çıktığı için kapıyı sürgülemeyi unutmuş, aklına gelince korkarak geri dönmüştü; çünkü kapıyı onun açık bıraktığını öğrenecek olurlarsa, başı derde girebilirdi. Ama o da ne? Kapının önünde dikilen bir adam vardı. Kim olduğunu merak etmesine rağmen hiç ses çıkarmadan yürüyüp gitmiş, kapıyı sürgülemeye koyulmuştu. Bunu gören Kaoru, hızla oradan ayrılıp bir yere saklandı. Kadın onu görebilirdi ve bu da onun başına bir dert açabilirdi.

"Aman tanrım!" diye söylendi kadın kendi kendine, "Adam perdeleri de yana çekmiş, içerisi kabak gibi meydanda!" Kimdi bu adam acaba? Bu adam olsa olsa Yūgiri'nin oğlanlarından biri olmalıydı. Ne de olsa buralar konağın en mahrem bölümlerinden biri olduğu için yabancıların buraya girmesi zordu. Bundan sonra kızın çok dikkatli davranıp ihmalkârlığından kimseye bahsetmemesi gerekiyordu. Yoksa bunun bedelini ödetirlerdi ona. Büyük bir ihtimalle bu adamın elbisesi ham ipektendi ve bu yüzden onu kimse duymamıştı.[469]

Kaoru, büyük bir endişe içinde oradan uzaklaşmıştı. Kendini düşündü. İşin başında aydınlığa kavuşmak için yola çıkmıştı, ama zamanla doğru yoldan sapmıştı. Kadınlar ilgisini çekiyordu. O kadın bu kadın derken iyice kafası karışmıştı. Şayet inzivaya çekilme fikri ilk kez aklına geldiği zaman bunu uygulayabilmiş olsaydı, şimdi dağların derinliklerinde hidayet yolunu bulmuş olacak, bütün bu işkencelere katlanmak zorunda kalmayacaktı. Niçin yıllardan beri göz ucuyla da olsa Birinci Prenses'i görmek istemişti? Al, görmüştü işte! Ne olmuştu? Eline ne geçmişti? Acı, pişmanlık, suçluluk duygusu, hepsi o kadar... Değer miydi?

Ertesi sabah karısı İkinci Prenses uyandığında, Kaoru onda olağanüstü bir güzellik ve ışıltı gördü. Ablasından hiç de aşağı kalır bir tarafı yoktu. Kardeş oldukları için birbirlerine benziyorlardı ama aslında çok farklıydılar. Saf güzellik ve nezaket açısından hiç kimsenin Birinci Prenses'in eline su dökemeyeceğini düşünüyordu ama belki de yanılıyordu. Yıllardır bu kızı görmeye görmeye onu gözünde büyütmüştü. Tam bunları düşünürken karşısına çıkıverdiği için de onu dünya güzeli sanmıştı.

Kaoru, İkinci Prenses'e, "Hava çok sıcak. Niçin daha ince bir şeyler giymiyorsun? Hem artık biraz da değişik şeyler giymenin zamanı gelmedi mi? Biraz gözümüz gönlümüz açılsın" dedi. Sonra da hizmetçi kadınlardan birini çağırarak, "Git Daini'ye söyle, hanımına ince ipekten şöyle tiril tiril bir şeyler diksin" diye emir verdi.

Bunu duyan etraftaki kadınlar çok sevinmişlerdi. Gençliğinin altın çağını yaşayan hanımlarına ince ipek giysiler çok yakışacaktı.

---

469. Ham ipek, işlenmiş ipek kadar hışırtı yapmaz.

Kaoru, her zamanki gibi kuşluk vakti ibadetini eda etmek üzere oradan ayrıldı. Öğle üzeri tekrar prensesin odasına döndüğünde onun için yapılmış olan yeni giysiler pencere perdesinin yanında asılı duruyordu. Şaşırmıştı.

"Hayatım, niye giymedin bunları?" diye sordu prensese ve devam etti: "Etrafta bir sürü insan varken böyle şeffaf şeyler giymek istemeyebilirsin ama hava sıcak. Şeffaf meffaf, kime ne zararı var, giyeceksin."

Kaoru bunları dedikten sonra o incecik elbiseyi kendi elleriyle karısına giydirdi. Pantolonu ablasınınki gibi kıpkırmızıydı. Uzun, gür saçları da yine ablasınınki gibi bir şelale misali omzundan aşağı dökülüyordu. Ama o da ne! Bu değişiklikler Kaoru'da dünkü etkiyi yaratmamıştı. Kaoru hızını alamayıp buz getirtti. Kadınlardan onu yontmalarını istedi. Dün aynen Kosaishō'nun yaptığı gibi bir parça buz alıp bıyık altından gülerek onu karısına uzattı. Hay aksi dedi kendi kendine. O zamana kadar karısının tablosunu kimseye yaptırmamıştı. Böyle bir şey olsaydı en azından bakar bakar teselli bulurdu. Önündeki kadın gerçekten de bu teselliyi verebilecek birisiydi. Ama her şeye rağmen Kaoru'nun aklı dün gördüğü Birinci Prenses'te kalmıştı. Gözlerinin önünde ona sunulan bu eşsiz görsel şölenin içine katılabilmek için nelerini vermezdi ki? "Aaahhh!" diye derin bir iç geçirdi.

"Ablan Birinci Prenses ile mektuplaşıyor musun?"

"Ben sarayda otururken, İmparator Hazretleri istediğinde arada sırada ona yazıyordum.[470] Ama çoktandır yazışmıyoruz."

"Soylu biriyle evlenmediğin için mi sana mektup yazmayı bıraktı? Şayet öyleyse ayıp ediyor. İmparatoriçe'ye bu durumun seni gücendirdiğini söyleyeceğim."

"Gücenmek mi? Neden gücenecekmişim? Lütfen sakın böyle bir şey söyleme."

"Hayır, söyleyeceğim. Ablan sana bir satır bile bir şey yazmıyor çünkü kendisini dev aynasında görüp seni parya yerine koyuyor. Aynen böyle söyleyeceğim."

Kaoru, o gece evde kaldı ve ertesi sabah İmparatoriçe'yle görüşmek üzere Rokujō Konağı'na gitti. Niou da oradaydı. Sırtında safran renginde ince bir gömlek ve onun üstünde büyük bir zevkle seçilmiş mavi bir gündelik kıyafet vardı. Kaybettiği kilolardan dolayı zayıflayıp incelmişti ama daha yakışıklı görünüyordu. Bu haliyle en az ablası Birinci Prenses kadar çekici olan bir erkek güzeliydi. İnsan bakmaya doyamıyordu. Ablasıyla aralarında kurduğu bu benzerlik Kaoru'nun içinde Niou'ya karşı dizginleyemeyeceği acayip duygular uyandırmıştı. Bu durum ona gerçekten acı veriyordu. Niou, yanında pek çok resim getirmişti ve bunları ablasına gönderdi. Kısa bir süre sonra da kendisi yanına gitti. Kaoru, merhum Genji ve Murasaki'nin anısı için düzenlenen törenlere yaptığı katkılardan dolayı İmparato-

470. Aynı çatı altında yaşayan insanların birbirlerine mektup yazmaları gerekmez. Ancak ortaçağ Japonya'sında, özellikle saraylarda toplumsal iletişimin büyük bir kısmı yazılı olarak yapılıyordu.

riçe'yi hem tebrik etti hem de ona şükranlarını sundu. Daha sonra da geçmişe ait anılarını paylaştılar.

Kaoru, Niou'nun geride bıraktığı resimlere bakarken İmparatoriçe'ye, "Eşim İkinci Prenses, siz annesinden uzakta, Sanjō Konağı'nda yaşamak zorunda kaldığı için çok mutsuz görünüyor. Onun bu haline çok üzülüyorum. Ablası ondan selamı sabahı kesmiş. O da bu durumu kendisinin benim gibi soylu olmayan biriyle evlendiğine yoruyor. Mademki o kadar sık görüşemiyorlar, keşke özledikçe ablasını görebileceği birkaç resim olsaydı elinde diyorum kendi kendime. Ama ablasının resimlerini ona benim götürmem uygun olmaz" dedi.

İmparatoriçe, "Ablası ona neden böyle davransın ki? O gelin olmadan önce, ablasıyla odaları yan yanaydı sarayda; o zaman bile çoğu kez birbirlerine mesaj yazarak iletişim kurarlardı. Hayır, bence bu durum, ablasının onu hakir görmesinden kaynaklanmıyor. Birbirinden çok uzakta yaşıyorlar. Buradaki kızıma, kardeşine daha sık mektup yazmasını söyleyeceğim. Ama eşin mademki bu kadar tedirgin oluyor, o da ablasına yazsın" dedi.

Kaoru, "Hayır, sorun o değil. Sorun kızın kendini dışlanmış hissetmesi. Sen bile artık onun için kalemi eline almıyorsun. Niye böyle yapıyorsun, bugüne bugün sen onun görümcesisin.[471] Lütfen şu kıza biraz ilgi gösterin ve ben de bu kadar tedirgin olmayayım. Bir zamanlar bu iki kız yapışık ikiz gibiydi, aralarından su sızmazdı. Birbirlerine uzaktan bakan birer ada olurlarsa çok yazık olur" diye cevapladı.

İmparatoriçe, Kaoru'nun kafasından geçen tilkiliği anlayamamıştı.

İmparatoriçe'nin yanından ayrıldı. Batı kanadına doğru yürürken geçen akşam Kosaishō'yu gördüğü yerde ona tekrar rastlayabilmeyi umuyordu. Paravanların arkasında Birinci Prenses'in nedimeleri vardı. Kendilerine doğru yaklaşmakta olan bu heybetli adama hayran olmuşlardı. Koridorda Yūgiri'nin oğlanları oturmuş kendi aralarında sohbet ediyorlardı. Kaoru, çift kapının önüne gelince durdu ve önündeki koltuğa oturdu. Sonra da kadınlara dönerek, "Sık sık İmparatoriçe Hazretleri'ni ziyarete geliyorum ama sizleri artık pek göremiyorum. Göremeyince de galiba yaşlanmaya başladım diyorum kendi kendime. Bu kez İmparatoriçe'ye uğradığımda, fırsat bu fırsat deyip, şöyle bir iki çift laf etmeye geldim. Ama siz belki de şu moruk gitse de kurtulsak diye düşünüyorsunuzdur içinizden" dedi. Kaoru kadınlara konuşuyordu ama bunları söylerken yeğenlerinin bulunduğu tarafa bakıyordu.

Kadınlardan biri hemen ona cevap verdi. "Ne münasebet efendim, yaşlanmak bir tarafa, gençleşmişsiniz!" Onların gönül alan bu ince konuşmaları Kaoru'ya, hanımefendilerinin o eşsiz zarafetini hatırlatmıştı. Onlarla öyle derin bir sohbete

---

471. Kaoru, İmparatoriçe'nin üvey kardeşidir.

daldı ki, zamanın nasıl geçtiğini anlayamadı. Hiç niyeti olmadığı halde çok uzun vakit geçirmişti orada.

Birinci Prenses annesini ziyarete gelmişti.

İmparatoriçe, "General Kaoru şu anda senin bölümünde dolaşıyor" derken sanki bir şeyleri sorguluyor gibiydi.

Birinci Prenses'in nedimesi Dainagon hemen atılarak, "Efendim, Kaoru Hazretleri zannedersem Kosaishō ile bir çift laf etmek için orada bulunuyorlar" diye cevap verdi İmparatoriçe'ye.

"Kaoru gibi ciddi bir erkek, bir kadınla ilgilenecek olursa, onun güzel yüzüyle yetineceğini zannetmiyorum. Daha ileri gidecektir. Bu nedenle, kadınların böyle durumlarda nasıl davranacaklarını bilmeleri lazım. Fakat Kosaishō akıllı kızdır. Ondan yana bir korkum yok" dedi İmparatoriçe.

Kaoru'nun ablası olmasına rağmen onun sarayda olmasından rahatsızlık duyuyor ve tatsız bir olay yaşanmaması için etrafındaki kadınları açık açık uyarıyordu.

Dainagon, "Efendim" dedi, "Kaoru Hazretleri ne zaman buraya gelse ilk gittiği yer Kosaishō'nun odası oluyor. Kapanıyorlar ve içeride saatlerce gizli gizli konuşuyorlar. Bazen de sabahlara kadar orada kalıyorlar ama ben bunda bir kötülük göremiyorum. Kız, Prens Niou'ya bile yüz vermiyor. Onun mektuplarının hiçbirine cevap yazmadı. Fakat inanın, ben olsam böyle bir fırsatı hiç kaçırmazdım." Bu son cümleyi söylerken Dainagon kıkır kıkır gülüyordu.

İmparatoriçe'nin yüzünde bir tebessüm dalgası belirmişti. "Dedim ya, Kosaishō akıllı kız. Ona kur yapan birisi benim oğlum olsa bile neyin iyi neyin kötü olduğuna hemen karar verip kendini koruyabiliyor. Ben bu kıza güveniyorum. Benim oğluma gelince, Yüce Buda'dan dilerim ki onu ıslah eder! Hani konuşurken bu oğlanın adı bile geçse sinirlerim yay gibi geriliyor."

Dainagon devam etti. "Biliyor musunuz, çok ilginç bir şey duydum. General Kaoru'nun yitirdiği kız, aslında gelininiz Nakanokimi'nin üvey kız kardeşiymiş. Ayrıca Hitachi valisinin eşi için de kızın annesi veya teyzesi olabilir diyorlar. Doğrusu kime inanacağımı şaşırdım. Söylediklerine göre Niou bu kızı çok mahrem bir şekilde uzun zaman ziyaret etmiş. Ama kız için asıl temiz duygular besleyen ve onun için fedakârlıklar yapmaya hazır olan kişinin General Kaoru olduğunu söylüyorlar. Hatta kızı başkente getirip onun için ayrı bir ev açmayı bile düşünüyormuş. Ama Kaoru, aradan bir müddet geçtikten sonra kıza prensin dadandığını öğrenmiş. Bunun üzerine kızın kaldığı yerin etrafını muhafızlarla doldurarak oradan kuş uçurtmamalarını istemiş. Prens Niou bir gün gizlice oraya gittiğinde muhafızlar onu içeriye almayıp at üstünde beklemeye mecbur etmişler. Bir prens için bunun ne kadar zelil bir durum olduğunu düşünebiliyor musunuz? Tabii daha sonra da onu şehre sepetlemişler. İşte dananın kuyruğu ondan sonra kopmuş, kız ortadan

kaybolmuş. Kim bilir, belki de kız prensimize olan hasretinden öldü. Kızın dadısı ve etrafındakiler onun kedini nehre atarak intihar ettiğini söylüyor. Kız ortadan kaybolunca herhalde çıldırmış olmalılar."

İmparatoriçe, bu kadar büyük bir rezalet olamaz diye düşündü. "Kızım, sen nereden duydun bunları? Çok acıklı, dehşet verici bir şey bu... Ama belki bütün bu dedikodular doğru değildir. Böyle korkunç bir olayın eninde sonunda aslı ortaya çıkacaktır. Nedense kardeşim Kaoru bana bu konuda hâlâ hiçbir şey söylemedi. Ama kardeşimdeki değişikliğin farkındayım. Uzun zamandan beri ruh gibi dalgın dalgın geziyor. Her şeyin ne kadar fani, Uji'de oturanların ne kadar kısa ömürlü olduğunu söylüyor" dedi.

"Efendim, size yerden göğe kadar hak veriyorum, dedikodular her zaman doğru olmayabilir. Fakat Uji'de hizmet eden küçük kızlardan birini ev dağılınca Kosaishō'nun ailesi kanadının altına aldı. Bu kız bize her şeyi anlattı. Ondan öğrendiğimiz kadarıyla anlatılanların hepsi gerçek. Rahmetlinin feci ölümünü saklamak için Uji'deki herkesin dilini tuttuğunu söylüyor. El âleme rezil olmak istemiyorlarmış. Bu yüzden sır saklıyorlar. General Kaoru'ya bile her şeyi anlattıklarını zannetmiyorum."

İmparatoriçe çok sarsılmıştı. "Aman kızlar, söyleyin bu çocuğa, artık bu konuda tek bir kelime bile etmesin. Yoksa Niou için çok tehlikeli olacak. Bütün bunlar halk arasında bir yayılırsa şerefi iki paralık olur. Arkasından, bir kadın yüzünden kendini mahveden salak prens derler."

Bir süre sonra İkinci Prenses'e kız kardeşi Birinci Prenses'ten bir mektup geldi. El yazısının zarafeti Kaoru'nun çok hoşuna gitmişti. Keşke daha önce bunun farkına varabilseydim diye düşündü. Ayrıca İmparatoriçe de kızına bir sürü resim göndermişti. Kaoru, bu resimlerin arasından en güzel olanları Birinci Prenses için ayırdı ve kendisi de bazı resimler ekleyerek hepsini ona gönderdi. Seçtiği en zevkli çalışmalardan biri de "Serikawalı Komutan"[472] adlı bir aşk hikâyesinden alınmış bir sahneydi ve burada komutanın oğlu Tōgimi resmediliyordu. Bu resim Kaoru'ya kendi durumunu hatırlatmıştı. İmparator'un büyük kızının aşkıyla yanıp tutuşan bu delikanlı, sevgilisini görebilmek için bir sonbahar akşamının alaca karanlığında yollara düşüyordu. Keşke Kaoru'nun gönlünü çalan Birinci Prenses de hikâyedeki İmparator'un kızı gibi ona sevgi gösterseydi.

"Sonbahar rüzgârıyla sazlara çiy düşünce,
Hasret çeken yürekler ürperiyor her gece."

---

472. Serikawa Generali: Kaybolup gitmiş bir aşk hikâyesinin başlığı ya da bu hikâyenin içindeki temel karakterlerden bir tanesi.

Böyle bir şiir yazmıştı ve onu gönderdiği resmin üzerine not düşmek isterdi ama böyle bir şey çok tehlikeliydi; ne pahasına olursa olsun kuşku uyandıracak hiçbir şey yapmamalıydı. Şayet Birinci Prenses'i sevdiğini zannederlerse, bu onun için büyük bir felaket olurdu. Dışarıdan bakılınca, sadece Kaoru o kadar insanın içinde anlamsız bir şekilde hareket eden, başına dert açan bir insan gibi görünüyordu. Bu durum onun için normal değildi. Şayet Oigimi hayatta olsaydı, bütün varlığını ona adayacağından kuşkusu yoktu. Hiç kimsenin onu şekilsel olarak yapılan bir evliliğe itmesine izin vermezdi. Ayrıca, İmparator Hazretleri de onun başkasıyla yaşadığı aşkından tedirgin olarak onu kendine damat adayı olarak seçmezdi.

"Ah köprüdeki sevgilim, ah köprüdeki bakirem!" diye Kaoru Oigimi'nin ardından inlemeye başladı. "Kalbinin kapılarını neden kapattın bana?" Evet, kabahat ondaydı. Oigimi'nin ıstırabının temelinde yatan güvensizliğin üstesinden gelememişti.

Düşünceleri birdenbire Nakanokimi'ye kaydı. Acıyı, hasreti ve pişmanlığı aynı anda yaşadı. Çok büyük aptallık etmişti. Daha sonra Uji'deki kız kardeşlerden Ukifune geldi aklına. Çok feci bir şekilde ölmüştü. Fevri olabilirdi, çocuk olabilirdi, sağduyudan yoksun olabilirdi ama çok büyük acı çekmişti. Ukifune, Kaoru'nun kendisine karşı olan hislerindeki değişikliği anladıktan sonra tahammül edemeyeceği kadar büyük vicdan azabı çekmiş olmalıydı. Kızın son günlerini düşündü. Ukifune hiçbir zaman ciddiye alınacak, yüksek yerlere getirilecek biri değildi ama her zaman mükemmel bir arkadaş, kalender bir can dostu olmuştu. Artık ne Ukifune'yi ayarttığı için Niou'ya kızıyor, ne de hoppalığından dolayı kızı ayıplıyordu. Bütün suç kendindeydi; hatalı davranışlarıyla hem kendi hayatını hem de insanların hayatını mahvetmişti.

Zamanının büyük bir kısmını bu düşüncelerle geçiriyordu.

Ama asıl acınacak birisi varsa, o da devamlı kendini denetim altında tutan Niou idi. Niou, ne şimdiye dek anılarını paylaşabileceği birisini bulmuş, ne de kendine bir teselli arayacağı dostu olmuştu. Nakanokimi zaman zaman Ukifune'nin kara talihinden bahsetmişti, ama bu iki kardeş yan yana büyümediği için dostlukları çok kısa sürmüştü. Dolayısıyla kız kardeşi için tutacağı matemin bir sınırı vardı. Kaoru'nun mutsuzluğunun asıl kaynağı bu iki kız kardeşle yaşadığı romantik serüvendi.

Jijū'ya haber göndererek onu yanına çağırttı.

Uji'deki konak bomboş kalmıştı. Ölen Ukifune'nin en yakın dostları olan dadı, Ukon ve Jijū, kızın son ikamet ettiği bu mekânı terk etmek istemiyordu. Diğer kadınlar konağı terk ettikleri halde, dışarıdan[473] biri olmasına rağmen Jijū, Ukon ve dadıyı terk etmemiş, yakınlarında korkunç gürültüyle akan kudurmuş nehrin

473. Dadı, Ukon'un annesidir.

kıyılarında hoş vakit geçirmeyi, teselli bulmayı öğrenmişti. Bir zaman sonra Jijū da şehrin içindeki derme çatma küçücük kulübelerden birine taşınmıştı. Niou onu araya araya bulmuş ve ona Nijō Konağı'na gelip çalışması için çok ısrar etmişti ama Jijū her zamanki gibi onun bu teklifini reddetmişti. Aslında onun bu davetini seve seve kabul ederdi ama milletin arkasından dedikodu edeceği kesindi, çünkü zavallı Ukifune'nin başını yakan insan oturuyordu o konakta. Ama gönül rahatlığıyla İmparatoriçe Hazretleri'nin hizmetine girebilirdi. Niou bu düşünceyi çok beğendi.

"Mükemmel bir fikir! Bu sır aramızda kalacak, kimseye söylemeyeceğiz."

Böylece yalnız ve güvencesiz yaşayan Jijū, yakından tanıdığı bir aracı vasıtasıyla kendini sarayda, İmparatoriçe Hazretleri'nin yanında buluvermişti. Zaten adet böyleydi ve bu işler başka türlü yürümezdi. Göze batmayan derecesi ve güzel görünümüyle saraydaki herkesle ilişkileri mükemmeldi. Hiç düşmanı olmadı. Burada Kaoru'yu sık sık görme fırsatı olmuştu. Devamlı İmparatoriçe'nin bulunduğu bölüme girip çıkan bu insan, Jijū'nun içinde çok güçlü ve çelişkili duygular uyandırmıştı. Ayrıca, İmparatoriçe'nin maiyetindeki kızların hemen hemen tümünün üst düzey soylu ailelerden geldiğini görmüş, fakat aralarında merhum hanımının eline su dökebilecek birini görememişti.

Baharda hayatını kaybeden merhum Prens Shikibu'nun kızı bu sıralarda üvey annesiyle sorunlar yaşamaktaydı. Üvey annenin süvari albayı olan erkek kardeşi bu kıza göz koymuştu. Kızdan zerre kadar hoşlanmayan üvey anne de bu fırsatı kaçırmamış, kızı hiç de istikbal vadetmeyen bu kardeşiyle nişanlamıştı.

Bu olay İmparatoriçe'nin kulağına kadar gidince çok üzülmüş, "Vah, vah, vah... Zavallı kız kala kala bu adama mı kaldı? Babası onun bir dediğini iki etmez, üzerine titrerdi" diye yorumda bulunmuştu.

Kızın saray nazırı olan erkek kardeşi, İmparatoriçe'nin bu hassasiyetine çok sevinmiş ve Miyanokimi adlı bu prensesi yakınlarda saray hizmetine vermişti. Soylu kökeninden dolayı kısa zamanda İmparatoriçe'nin ve Birinci Prenses'in can yoldaşı olmuştu; ne de olsa bir imparator torunuydu. Fakat çok özel birisi olmasına rağmen yine de bir nedimeydi. Bazı törenlerde kendine ayrıcalıklar tanınmış olsa da ne yazık ki genellikle öteki nedimeler gibi o da uzun kuyruklu saray kıyafeti giymek zorunda kalıyordu.

Niou henüz bu kızı görmediği için onu çok merak ediyordu. Acaba bu kız Ukifune'ye benziyor muydu? Neden olmasındı? Ukifune ve Miyanokimi'nin babaları zaten kardeşti. Niou her zaman olduğu gibi o uçarı, hercai, daldan dala konan kişiliğinden hiçbir şey kaybetmemişti. Bir bakıyordunuz ölen aşkının yaslı düşünceleri içinde kaybolup gitmiş, bir bakıyordunuz ölen aşkının kuzenini görmek için yanıp tutuşuyordu.

Kaoru kızın durumunu çok üzücü buluyordu. Babası daha düne kadar kızını bir veliahtla evlendirmek istemiş, hatta laf arasında Kaoru'nun iyi bir damat

adayı olabileceğini bile söylemişti. Demek ki prenseslerin bile talihi yaver gitmeyebiliyordu. Şimdi Ukifune'nin niçin kendini nehre atıp intihar ettiğini daha iyi anlıyordu. Bu yüzden Miyanokimi'nin başına gelecekleri şimdiden tahmin edebiliyordu.

İmparatoriçe'nin Rokujō Konağı'ndaki odalar saraydakilerden kat kat geniş ve ferahtı. Ona seyrek hizmet eden nedimeler bile İmparatoriçe'nin Rokujō Konağı'na gittiğini öğrenince rahat etmek için oraya akın etmiş, bütün odaları, sahanlıkları ve koridorları tıklım tıklım doldurmuştu. Yūgiri bütün konak ve ev halkı üzerine babasından daha fazla titriyordu. Ailesi öyle geniş, kalabalık ve zengindi ki konak şu anda eski günlerdeki efsanevi görkemini bile aşmıştı. Niou, o sıralarda aklın alamayacağı kadar durgun ve olgun görünüyordu. Bu durum kimsenin gözünden kaçmadı. Ama o hiç boş durur muydu? Kim bilir kafasında kaç tilki geziniyordu? Şimdilik onun zihnini meşgul eden Miyanokimi idi ve bu kızı elde etmek için planlar kurmaya başlamıştı.

Havalar soğumaya başlayınca İmparatoriçe saraya dönmeyi düşündü.

Fakat genç nedimelerin hepsi ona, "Efendimiz, sonbahar renklerinin en muhteşem göründüğü yer burasıdır. Kerem buyurun, biraz daha burada kalalım" diye itiraz ettiler.

Herkes Rokujō Konağı'nda toplanmış, sık sık gölde kayıkla seyrana çıkıp mehtabı seyrediyordu. Gece gündüz konakta ve bahçede koto ve biva sesleri her tarafı çın çın çınlatıyordu. Niou, böyle güzel heyecanları göz ardı edecek birisi değildi. Kadınlara göre Niou, gece veya gündüz ne zaman ortaya çıkarsa çıksın, taze bir çiçekten farksızdı. Kaoru, hem konağı daha seyrek ziyarete geliyordu hem de orada oturanlar bu genç adamı aşırı ciddi ve mesafeli buluyorlardı. Bir gün Jijū, tesadüfen paravanın arkasından dışarıya baktığında Niou ve Kaoru'yu yan yana görmüştü. Keşke hanımı Oigimi daha uzun yaşayarak bu gençlerden birinin gelini olsaydı da geçmiş hayatlarında ekmiş olduğu iyilik tohumlarının meyvelerini toplayabilseydi; o zaman dünyalar Jijū'nun olurdu. Eline geçen imkânların hepsini bir kenara iterek ölümü seçmesi gerçekten de çok acı bir durumdu. Jijū, hanımının acısını yüreğine gömmüş, onunla ilgili hiç kimseye bir şey söylememiş, hakkında her şeyi bildiği halde kimseye bu konuda en ufak bir imada bulunmamıştı.

Niou saraydaki bütün dedikoduları annesine olduğu gibi aktarıyordu. Kaoru çıkmak için kalkar kalkmaz Jijū hemen ortadan kayboldu. Hanımının yas dönemi daha bitmeden sarayın hizmetine girdiğini öğrenmesini istemiyordu. Kaoru, yüzüne karşı söylemese bile onu vefasızlıkla suçlayabilirdi.

Kaoru, konağın doğu kanadına gittiğinde kalabalık bir genç kadın topluluğunun açık bir kapının arkasındaki odayı doldurduğunu ve aralarında fısıl fısıl konuştuklarını duyar duymaz içeri girdi.

Hepsine hitaben, "Hanımlar, beni dinleyin şimdi. Ben hepinizle arkadaş olmak istiyorum. Birbirinize nasıl güveniyorsanız bana da öyle güvenin. Belki benden öğrenebileceğiniz birkaç şey olabilir. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Evet, anlıyorsunuz. Bunu yüz ifadenizde görebildiğim için çok memnunum" dedi.

Zavallı kızlar o kadar şaşırmışlardı ki ne söyleyeceklerini bilemediler. Aralarında daha yaşlı ve deneyimli görünen Ben isimli bir kadın konuşmaya başladı. "Efendim, sizinle samimi olmak istemeyen kadınlar değil. Belki istiyorlar ama sizin yanınızda rahat edemiyorlar; gerçek olan bu. Zaten kim rahat edebilir ki? Fakat ben edepsiz birisi olduğum için bunu dile getirme görevi bana düştü."

"Demek benimle samimi olmak isteyenlerin hepsi utangaç oldukları için bana yaklaşamıyorlar. Fakat sen öyle değilsin. Çok üzüldüm doğrusu."

Ben, sırtındaki Çin işi ceketini çıkarmış ve hat çalışmalarına başlamıştı. Ayrıca yazı takımı kutusunun iç kapağında birkaç tutam sonbahar çiçeği vardı. Açık kapının önünde durduğunda bazı kızlar hemen perdelerin arkasına kaçmış, bazıları ise yüzlerini göstermemek için sırtlarını dönmüştü. Ama her şeye rağmen birbirinden zarif onca kadını bir arada görmek Kaoru için büyük bir şölen oldu.

Mürekkep taşını yakına çekerek aşağıdaki dizeleri kâğıda döktü.

"El değmemiş güllerle çiçek tarlasındayım,
İçlerinden geçsem de hâlâ tertemiz adım.

"Hâlâ bana güvenmiyor musun?"

Kaoru bu şiirini kapının yanında kendisine arkası dönük duran hanıma vermişti. Kadın, gayet sakin bir şekilde, hatta hiç kımıldamadan Kaoru'ya bir cevap yetiştirdi.

"Adı çıkmış olsa da taze gül boyun eğmez,
Sakın çizmeyi aşma, her kuşun eti yenmez."

Bu küçük şiir örneği öyle muhteşem bir el yazısıyla yazılmıştı ki, Kaoru sahibinin kim olduğunu merak etmeden duramadı. Belki de bu kadın İmparatoriçe Hazretleri'ne giderken yolunun Kaoru tarafından engellendiğini görünce durmak zorunda kalmıştı.

Bayan Ben, Kaoru'yla olan konuşmasına devam etti. "Kendinizi gayet rahat bir şekilde ifade edebiliyorsunuz ama konuşma tarzınız çok dermansız. Sizde biraz yaşlılık emareleri görüyorum" dedi ve Kaoru'ya şiirini okudu.

"Diyelim ki tarlanın ortasına uzandın,
Horul horul uyursan, renginden ne zevk aldın?"

"Ancak siz bu sınavdan geçtikten sonra sizin hakkınızda karar verebileceğim" dedi Ben.

Kaoru da ona hemen bir şiirle cevap verdi:

"Eğer bu bir davetse, bu gece kaldım gitti,
Rengi tutturamazsam, yiyemem ben her eti!"

Ben, bu şiiri duyar duymaz hemen tepki gösterdi. "Niçin bana hemen hakaret ediyorsunuz? Ben davet kelimesini laf olarak söyledim. Burada hiçbir kişisel art niyetim yoktu. Sadece çayır çimenden oluşan cazip bir manzara tablosu çizmek istemiştim, hepsi o kadar."

Kaoru aslında şakadan anlamayan bir insandı. Kızlar bugün coştuğunu düşünerek onu can kulağıyla dinlerken birdenbire hevesleri kursağında kalıvermişti.

"Çok özür dilerim hanımlar. Birilerinin yolunu kapattım galiba. Hemen buradan ayrılarak yolu açıyorum. Sanırım yanlış zamanda geldim. Siz yine ben yokmuşum gibi susmaya ve adamınızı beklemeye devam edin."[474]

474. Kaoru'nun son cümlesi kinayelidir. Burada Ben'in konuşmasına gönderme yaparak kadınların tekrar sessiz olmalarını tavsiye etmektedir. Bu da Niou'nun yakınlarda olduğuna dair kuşkusunu yansıtmaktadır.

Kaoru oradan ayrılırken kadınlardan bazıları, "Umarız General Hazretleri, Bayan Ben'i bizim sözcümüz olarak değerlendirmemiştir" diye fısıldaşıyorlardı.

Kaoru, akşamın alacakaranlığındaki renkler gökyüzünü süslerken, doğu kanadındaki merdivenin korkuluğuna yaslanarak İmparatoriçe'nin bulunduğu bölümün önündeki çiçek yataklarını seyretmeye başlamıştı. "Ah şu sonbahar akşamları yok mu! Hiçbir şey bu kadar zalim olamaz."[475]

Kaoru'nun şiirine cevap veren kadın konağın ana salonuna girerken ipek kimonosu melodik bir şekilde hışırdıyordu.

Tam o sırada Niou, Kaoru'nun yanına çıkageldi. "Kim bu kadın?"

Onun bu sorusuna hemen orada bulunan kadınlardan biri cevap verdi.

"Bu kızın adı Chūjō'dur. Saygıdeğer kız kardeşinizin nedimelerinden biridir."

Kaoru kızın böyle isim vererek ulu orta konuşmasını hiç beğenmemişti. Soru nereden gelirse gelsin hiçbir nedime veya saray kadınının isim zikrederek konuşması doğru değildi.

Kızın bu densizliğine hem sinirlenmiş hem de etraftan devamlı himaye gördüğü için Niou'yu kıskanmıştı. Niou ortalıkta dolaştığı zaman herkes utangaçlığı bir kenara atıp kabak çiçeği gibi açılıveriyordu. Niou öyle pervasız, öyle deli fişek, öyle bodoslama dalan bir insandı ki buradaki kızların hepsini sıraya dizdiği kesindi. Kaoru'nun Niou ile olan dostluğu ona hep hüsran getirmişti. Bir misilleme yapmak için yanıp tutuşuyordu. Eğer Niou buradaki dilberlerden birinin peşindeyse, kızı elinden alarak onun burnunu sürtmek gerekiyordu. Aslında basiretli, makul bir kadın onu değil de Kaoru'yu seçerdi ama neredeydi öyle aklı başında kadınlar? Düşünceleri birdenbire Nakanokimi'ye ve Niou'nun onun başına sardığı mutsuzluğa kaydı. Hâlâ Niou'nun karısı olarak ondan beklenenleri yerine getirip görünüşü kurtarmaya çalışıyordu. Bu durum Kaoru'yu hem duygulandırıyor hem de onu Nakanokimi'ye hayran bırakıyordu. Bu koca konakta acaba onun gibi başka bir kadın var mıydı bilemiyordu. Kendisi de Niou gibi kadın avlamak adına gece gezintilerine çıkıp uzun ve uykusuz saatler geçirerek gönül eğlendirmek için nelerini vermezdi? Fakat bütün bunlar Kaoru'nun mizacına aykırıydı.

Ancak garip bir şey olmuştu. Birinci Prenses'i konağın batı kanadında dikizlediği günden beri, tuhaftı ama, bu mekânı sevmeye başlamıştı. Kız, geceleri annesinin yanında kalmasına rağmen nedimeleri devamlı burada toplanıyor, vur patlasın çal oynasın habire dedikodu yaparak günlerini gün ediyordu. Tam o sırada kulağına kotodan çıkan güzel nağmeler çalınmıştı.

---

475. Po Chü-i, *Bütün Eserleri*, XIV, "Akşam."

Kaoru dayanamayarak müziğin geldiği yere kadar gitti.

"Kızlar, vallahi müziğiniz yılanı deliğinden çıkartıyor. Beni de neredeyse o Çinli gibi âşık edecek!"[476]

Kızlar Kaoru'yu görünce çok şaşırmışlar, fakat yine de panjurlardan birini yarı açık bırakmışlardı. Daha sonra içlerinden biri yürüyerek öne doğru geldi.

"Öyle yakışıklı ağabeyi olan ben değilim." Bu, Chūjō'nun sesiydi.

Kaoru ima ettiği şeyin anlaşıldığını görünce çok sevinmişti. Hemen cevap verdi: "Ağabeyini bilmem ama ben dayısıyım. Hanımınız nerede? Annesine mi gitti? Saraydan uzakta bütün gün ne yapıyor bu kız?"[477]

"Aman Tanrım! Ne biçim soru bu böyle! Ne yapıyorsa yapıyor! Prensesimizin nerede olduğu ne fark eder ki?"

Bu kızlar neşeli kızlardı; onlar için hayat tozpembeydi. Kaoru, Birinci Prenses'in orada olmayışına üzülmüş, derin derin iç çekmeye başlamıştı. Kızların bu durumu anlamalarını önlemek için hemen odadaki kotolardan birini kendine doğru çekti ve alıştırma yaptıkları makamdan girerek şarkının girizgâhını çaldı. Pek başarısız sayılmazdı. Minör makamlar sonbahar havalarına çok uygun düşüyordu. Ancak şarkıyı sonuna getirmeden aniden durdu. Kızlar can kulağıyla dinlerken o birdenbire duruverince hevesleri kursaklarında kalmıştı.

Kaoru'nun annesi de bir prensesti. Niou'nun ablasından neyi eksikti? Birinci Prenses'in annesi imparatoriçe olduğu halde Kaoru'nun büyükannesi için böyle bir durum söz konusu değildi; tek fark buydu. Hem annesinin hem de Birinci Prenses'in babaları imparatordu ve ikisi de babalarının en sevgili kızlarıydı. Fakat Birinci Prenses'in çok farklı, tarifi imkânsız bir tarafı vardı. Annesi, Akashi sahilleri gibi inanılmaz bir yerde doğmuştu. Kaoru mutlaka günün birinde gidip oraları görmek istiyordu. Asil bir ortamda doğmuş olduğu için Kaoru pek şanssız sayılmazdı. Üstelik İkinci Prenses de onun karısıydı. Ah, bir de Birinci Prenses'i haremine alabilseydi ne güzel olurdu! Ama yoktu öyle yağma! Çok fazla şey istiyordu.

Miyanokimi'nin odaları batı kanadındaydı. Pek çok genç kız orada toplanmış, mehtabın tadını çıkarıyordu. O da bir prenses diye düşünürken Kaoru iç geçirmeye başlamıştı. İnsanların alın yazıları ne kadar da belirsiz ve karmaşıktı! Miyanokimi'nin odasına giden koridorları adımlamaya başladığında bir zamanlar

---

476. Bu ve bundan sonra gelen iki ifade, o devrin Japonya'sında büyük revaç gören 8. yüzyıl T'ang Dönemi Çin öykülerinden *Yu Hsien K'u*'ya gönderme yapmaktadır. Sir George Sansom kitabın başlığını "Eğlenen Periler Mağarası" olarak çevirmiştir. Öykünün kahramanı, koto çalarken müziğini duyduğu güzel periye âşık olur. Bu peri kızının ağabeyi Apollo kadar yakışıklı P'an Yo olup, dayısı ise periler dünyasının en zeki ve en sanatçı ruhlu erkeği olan Ts'ui Yen'dir. Elimizdeki metinde Chūjō, Kaoru'ya yaptığı konuşmasında onlara söylenen sözlerin kendisinden çok Birinci Prenses'e söylenmesi gerektiğini ima etmektedir; çünkü Kaoru Birinci Prenses'in dayısıdır.

477. Kaoru, Genji'nin oğlu olduğu için İmparatoriçe'nin üvey ağabeyi, bu nedenle de Birinci Prenses'in dayısı olmaktadır.

bu kızla evlenmek istediğini, hatta kıza müstakbel damat adayı olduğu günleri hatırladı. Prensese refakatçi nedime olarak seçilmiş iki-üç sevimli kız çocuğu, güzel kıyafetler içinde taraçaya çıkmış, neşeyle bir aşağı bir yukarı gidip geliyordu. Onun yaklaştığını görünce hemen gözden kayboldular. Aslında utanmalarını gerektirecek hiçbir şey yoktu ortada ama çocuklar böyleydi işte. Güney kapısının önünde durarak dikkat çekmek için öksürünce yaşlı bir nedime onu karşılamaya geldi.

"Bendeki gizli sevda... Nasıl anlatsam bilmem. Gece gündüz hep prensesi düşünüyorum. Fakat bunu sözcüklere dökmek o kadar zor ki... Ne söylesem pürüzlü, düş gücünden yoksun geliyor bana."[478]

Yaşlı nedime münasebetsiz bir kadın olduğu için prensese bu mesajı iletip cevabını beklemek yerine gayet cüretkâr bir şekilde kendisi yanıt verdi. "Efendim, hanımefendimiz son zamanlarda içinde bulunduğu şartlardan dolayı oldukça güç durumda. İmparator babasının size prensesimiz hakkında söylediklerini unutmayıp buralara kadar geldiğiniz için teşekkür ederiz. Bunu defalarca onun ağzından işitmiş bulunuyorum. Buralara kadar onun halini hatırını sormaya geldiğinizi öğrenince çok duygulanacak, çok memnun olacaktır."

---

478. Anonim, *Kokin Rokujō, Zoku Koka Taikan* 33486:
Hep seni düşünürüm, kolay ama demesi,
Sen bana bunu değil, sor şu yanan kalbimi...

Kaoru yaşlı kadının konuşmasında, hercai bir genci başından savmak ister gibi bir tavır sezdi. Demek ki derdini hâlâ anlatamamıştı.

"Ben hayatta hiçbir zaman etrafındaki insanları ve yakınlarını[479] yüzüstü bırakan birisi olmadım. Bu nedenle hanımınızın içinde bulunduğu zor şartlarda kendisine her zaman yardım etmeye hazırım. Yeter ki o benden böyle bir yardım talep etsin. Fakat tam prensesin kendisiyle konuşmaya niyetlendiğim bir zamanda karşıma aracılar çıkınca, bu durumdan pek memnun olduğumu söyleyemem. İnsanın şevki kırılıyor doğrusu."

Yaşlı kadın Kaoru'nun ne demek istediğini anlayarak çok tedirgin olmuş ve Miyanokimi'ye giderek Kaoru'ya karşı daha ılımlı davranmasını istemişti. Bunun üzerine kız o yumuşak, gencecik sesiyle Kaoru'ya doğrudan hitap etti.

"Kalmadı dost bildiğim Takasago çamları.[480] Senin gibi dostum varken ben aramam onları. Beni hatırlamanız bana güven veriyor."

Miyanokimi etrafındaki kadınlar gibi sıradan bir ailenin çocuğu olarak doğsaydı, duyduğu ses Kaoru'yu ziyadesiyle memnun edebilirdi. Ancak o, bir prenses olarak doğmuştu ve dışarıdan gelen insanlara kendi sesini duyuracak şekilde konuşmaya alışması için kim bilir ne kadar büyük fedakârlıklar yapmıştı.[481] Sesi bu kadar güzelse kendisi de çok güzel olmalıydı. Kaoru onu görebilmek için yanıp tutuşmaya başlamıştı. Fakat neye yarardı ki? Niou her zamanki gibi kolları sıvayıp yoluna taş koyabilirdi. İnsanlar hep yetenek ve güzelliğin aynı kadında toplanma ihtimalinin çok nadir olduğunu söylüyordu, fakat hayat insanı şaşırtıyordu. Hiç umulmadık yerlerde insan böyle kadınlara rastlayabiliyordu. Ancak bu iki özellik de Miyanokimi için gayet doğaldı. Çünkü o, çok yüksek düzeyli bir soylu olarak doğmuştu. Babası da üzerine titreyerek ona her türlü imkânı sağlamıştı. Zaten onun güzellik ve yetenek gibi özelliklere sahip olmaması şaşırtıcı bir şey olurdu. Kaoru'yu asıl şaşırtan Miyanokimi değil, Oigimi ve Nakanokimi olmuştu. Bu kızlar, kendini duasına, ibadetine ve meditasyonuna vakfetmiş bir adamın elinde büyümüştü; hem de cehennemin dibi denecek kadar uzak bir diyarda, dağların arasında... Bu yetişme tarzlarına rağmen onlar da mükemmeldi. Hatta en kötü koşullarda çocukluğunu geçirmiş olan Ukifune'de bile, bütün çapkınlığına ve hercailiğine rağmen, en ufak bir kabalık, nezaketsizlik, görgüsüzlük belirtisi hissetmemişti.

---

479. Miyanokimi ve Kaoru kuzendirler.

480. Fujiwara Okikaze, *Kokinshū*, 909: Şair, kendini uzun yaşamıyla ünlü Takasago çamlarına benzeterek yaşlılıktan ve yalnızlıktan yakınmaktadır.

Gittiler birer birer, kaybettim ben dostları,
Kalmadı dost bildiğim Takasago çamları.

481. Soylu kadınlar ortaçağ Japonya'sında dışarıdan gelen insanlarla hiçbir zaman yüz yüze gelip muhatap olmamış, konuşmak için her zaman aracı kullanmışlardır.

Düşünceleri ne kadar dağılırsa dağılsın, dönüp dolaşıp yine aynı aile üzerine odaklanıyordu. Anılarına gömüldükçe, kendi kaderinin garip bir şekilde bu ailenin kaderiyle birlikte örülmüş olduğunu hissediyordu. Acı bir şeydi bu. Akşamın alacakaranlığında mayıs sinekleri çekirgeler gibi ortalıkta dolanıp duruyordu. Ne kadar kısa ömürlü böceklerdi bunlar; sadece bir gün yaşıyorlardı.

"Sinek geçti önümden, elimle tutuverdim,
Avuçladım bak derken, açınca göremedim."

Ve yumuşacık bir sesle kendi kendine fısıldadı: "Bir varmış, bir yokmuş..."

BÖLÜM 53

YAZI ALIŞTIRMASI

TENARAI (手習)

Bir zamanlar Yokawa Manastırı'nda[482] annesi sekseninde, kız kardeşi ise elli yaşlarında olan bilge bir başrahip vardı. Yaşlı kadın ve kızı, uzun süre önce vermiş oldukları bir andı yerine getirebilmek için Hatsuse Tapınağı'na hacca gitmişlerdi. Başrahibin en sevgili müridi de onlarla birlikteydi. Tapınağı tavaf ederek ikonlarını, kutsal sutralarını ve buna benzer daha başka adaklarını sunduktan sonra geri dönmek için Nara tepelerini tam tırmandıkları bir sırada yaşlı kadın hastalanıvermişti. Kadının durumu öyle kötüydü ki yolculuğa devam etmesine imkân yoktu. Bu küçük kafilenin iki üyesi ne yapacaklarını şaşırmıştı. Ahbaplarından birinin Uji'deki dağ köyünde bir evi vardı. Birkaç günlüğüne orada mola vermeye karar verdiler. Yaşlı kadın iyileşmeyince başrahibe haber göndermek zorunda kaldılar. Başrahip, o yılın sonuna kadar dağdaki manastırından hiç dışarı çıkmamaya, hatta şehre bile gitmemeye kararlı olduğu halde annesinin böyle kötü durumda olduğunu öğrenince programını değiştirdi. Kadın çok yaşlı olduğu için yolculuk sırasında her an onu kaybedebilirlerdi. Böylece müritlerini de yanına alarak aceleyle annesinin yanına gitti. Emrindeki rahiplerin hepsi pek çok ayini başarıyla yönetmiş olan insanlardı. Uji'deki eve vasıl olur olmaz hemen dua ve zikirlerine başlayarak kadına şifa vermeye çalıştılar. Büyük bir gayretle kadını eski sağlığına kavuşturmak için ellerinden geleni yaparlarken, kadının yeteri kadar uzun bir hayat yaşadığının da farkındaydılar.

---

482. Kyoto'nun kuzeydoğusundaki Hiei dağında yer alan üç büyük manastırdan biri.

Uji'deki tanıdıkları bu durumdan çok rahatsız olmuştu. "Ben de zaten Mitake Tapınağı'na hacca gitmek için hazırlıklar yapıyordum. Üstelik bir haftadır da oruç tutuyorum. Böyle yaşlı ve hastalıklı olan bir kadının evimde kalması bilmem ne derece doğru olur" demişlerdi.

Başrahip ahbabının ne demek istediğini gayet güzel anlamıştı. Zaten evi de kibrit kutusu kadar derme çatma bir yerdi. Olanaklar el verdiğince yolda mola vere vere tekrar Hiei dağına dönmeye karar verdiler. Ancak kâhinlerden aldıkları habere göre bu planlarını uygulamaya koymaları imkânsızdı. Geçecekleri yol gökten yere inen bir tanrı tarafından işgal edildiği için oralara uğramanın imkânı yoktu. İşte o anda başrahip, merhum İmparator Suzaku'nun orada bulunan konağını hatırladı. Konak yakınlardaydı ve evin kâhyasını çok iyi tanıyordu. Haber göndererek birkaç gün orada kalıp kalamayacaklarını sordu. Haberci geri döndüğünde kâhyanın ailesiyle birlikte Hatsuse'ye gitmek için birkaç gün önce konaktan ayrıldığını ve şu anda orada sadece bir bekçinin kalmakta olduğunu bildirdi.

Haberci, bekçiyi de yanında getirmişti. Bu derbeder yaşlı adam onlara "Efendim, sizin için uygunsa lütfen buyurun gelin, benim için hiçbir mahsuru yok. Ana salon her zaman bomboş. Hacca gidenlerin çoğuna zaten orayı açık tutuyoruz" dedi.

"Çok güzel!" dedi başrahip, "Anladığım kadarıyla halka açık bir yer. Olsun ne fark eder. Pek fazla gürültü olacağını zannetmiyorum."

Misafirlere alışkın olan bekçi kalacak yerlerini hazırlamıştı.

Önce rahip girdi içeri. Ev dökülüyordu, hatta biraz tekinsiz göründüğü bile söylenebilirdi. Hemen rahiplerden dualar okumalarını istedi. Hatsuse Tapınağı'nı ziyarete giden mürit ile onunla aynı ruhban derecesinde olan bir arkadaşının emrinde pek çok çömez bulunuyordu. Bu düşük dereceli rahipler, işi çok iyi bildiklerinden dolayı meşale hazırlamakla görevlendirildiler. Sonra da meşaleleri ellerine alıp evin arkasındaki küçük koruluğu gezerek herhangi bir cin, peri veya habis bir ruhun bulunup bulunmadığını kontrol ettiler. Ağaçların altındaki, insanın tüylerini diken diken eden kasvetli gölgelere bakarak araştırma yaptılar. Ağaçlardan birinin altında bembeyaz bir şeyin serili olduğunu gördüler. Bu ne olabilirdi? Meşalelerini getirip baktıklarında oturan bir insan gördüler.

Çömezlerden biri öne doğru bir adım atarak "Tilki bu! Bazen insan kılığına giriyor bu iğrenç yaratıklar. Bunları korkutup foyalarını ortaya çıkartmamız lazım! Biz yapmazsak kim yapacak!"

"Bir dakika, bir dakika! Dikkat edin bunlar tekinsiz hayvanlardır" dedi rahiplerden biri. Sonra da gözlerini yaratığın üstünden hiç ayırmadan elleriyle cin kovmak için gereken hareketleri yaptı.

Başrahibin en sevdiği müridi, "Şu kel kafamda bir tel saç olsaydı, o bile diken diken olurdu" diye geçirdi içinden. Pervasız meşaleci kendinden gayet emin bir şekilde yaratığın üstüne doğru yürümeye devam etti. Yaratık pırıl pırıl saçlı bir kız-

dı. Boğum boğum kalın ağaç köklerinden birine sırtını dayamış, kendini parçalarcasına hüngür hüngür ağlıyordu. Müritlerden biri, ne kadar hayret ettiğini kendi kendine söylenerek belli etti.

"Çok garip bir manzara doğrusu. Bunu hemen başrahibe haber vermemiz lazım."

Bir başkası da "Gerçekten de çok garip" dedikten sonra şahit oldukları bu tuhaf olayı haber vermek için başrahibin yanına koştu. Başrahip hiç istifini bozmadı.

"Herkes insan kılığına giren tilkilerden bahsediyor, ama ben şimdiye kadar bir tane bile böyle yaratık görmedim" dedi. Ama yine de merakını yenemeyerek müridiyle birlikte olayın cereyan ettiği yere gitti.

Az sonra annesi buraya gelecekti. Evin içindeki hizmetçiler misafirlerin ihtiyaçlarını karşılamak için mutfakta ve evin çeşitli yerlerinde harıl harıl çalışıyorlardı. Dört beş rahip koruluktaki garip mahlûku seyrederken etraf sakindi. Hiçbir olağanüstü durum söz konusu değildi. Ancak büyülenmiş gibi önlerindeki o gizemli varlığı seyretmeye devam ediyorlardı. Çok geçmeden hava aydınlanacak ve onlar da bu yaratığın insan olup olmadığını anlayabileceklerdi. Sessizce bir taraftan dua edip bir taraftan da kutsal el hareketlerini yapmaya devam ettiler. Ama başrahip gerçeği çoktan anlamış bulunuyordu.

Sonunda, "Bu bir insan" dedi başrahip. "Peri meri değil, basbayağı insan. Gidin sorun ona kimmiş, niçin buradaymış. Sakın korkmayın, hayalet falan sanmayın. Olsa olsa buralara atılmış bir cesedin dirilmiş hali olabilir."

"Koskoca İmparator Suzaku'nun konağına kim niçin ceset bırakmış olsun ki? Hayır, Efendim böyle bir şey olamaz! Bu kız büyük bir ihtimalle insan, fakat tilki ya da orman perisi gibi bazı habis varlıkların dişine uygun görüp kandırdığı bir zavallı. Bence onlar getirdi bu kızı buraya. İşin şakaya gelir yanı yok. Konakta kalmak için bundan daha kötü bir zaman seçemezdik."

Rahiplerden biri konağın bekçisini çağırmak için bağırdığında sesi boş arazide tüyler ürpertici bir şekilde yankılandı. Bekçi koşa koşa gelirken bir taraftan da yere düşmemesi için başındaki şapkayı tutuyordu. Çok partal bir hali vardı.

"Konakta kalan genç bir kadın var mı? Bak bakalım şuna, tanıyabilecek misin?"

"Ha, evet. Bu yine tilkilerin işi. Nedendir bilmiyorum, bu ağacın altında çok garip şeyler oluyor. Burada çalışanlardan biri, birkaç yıl önce sonbaharda iki yaşları civarındaki oğlunu getirdi, bu ağacın altına bıraktı. Böyle şeyler çok sık olur." Bekçi bunları söylerken hiç de üzgün bir hali yoktu.

"Ne oldu? Yoksa çocuk öldü mü?"

"Yok efendim, ne münasebet? Hâlâ hayatta. Tilkiler insanları korkutmayı sever ama aslında zararsız hayvanlardır, bir kötülük yapmazlar." Adamın tavrına bakılırsa buralarda böyle olaylar çok olağandı. Onun kafasını şimdi meşgul eden, tilki değil; akşam gelecek olan misafirlere vereceği hizmetti.

"Biraz izleyelim şunu" dedi başrahip "Bakalım tilkilerin ne yaptığını anlayabilecek miyiz?"

Cesur meşaleciye oradaki yaratığın yanına yaklaşmasını emretti.

"Kimsin sen? Bize kim olduğunu söyle. Şeytan mısın, tilki misin, Tanrı mısın, orman perisi misin? Kim olursan ol, başrahip hazretlerine sökmez. O yutmaz bu numaraları. Söyle bakalım şimdi, kimsin? Haydi, haydi bekletme bizi bakayım söyle, kimsin sen?"

Tilki zannettikleri varlığın elbisesinin yenini eliyle tutarak çekiştirdi. Bunun üzerine, oturan kız bir eliyle çekiştirilen yenini tutarak yüzüne yaklaştırdı. Başını yeninin içine gömerek daha acı bir şekilde ağlamaya başladı.

"Haydi, haydi durma. Kim olduğunu söyle, üzme bizi" derken meşaleci kızın yenini daha şiddetli çekiştirmeye başlamıştı; ama bir taraftan da tilki yüzünü döner, ona bakıverir diye ödü kopuyordu. Bu yaratık, her zaman adını duyduğu o gözsüz burunsuz ecinnilerden[483] biri çıkarsa adam ne yapardı? Fakat yine de yiğitliğine leke sürdürmemesi lazımdı. Kız şimdi yüzünü kollarının arasına gömmüş, hıçkıra hıçkıra ağlamaya devam ediyordu.

---

483. Bu mitolojik yaratığın adı *Meoni*'dir. Bazı uzmanlara göre bu, "dişi cin"; bazılarına göre ise "göz cini"dir; çünkü "*me*" sözcüğü Japoncada hem "dişi" hem de "göz" anlamına gelmektedir. Metinde sözü geçen gözsüz ve burunsuz cinler veya canavarlar, ortaçağ eleştirmenlerine göre Hiei dağında yaşarlardı. Meşaleci, karşısına gelen varlığı, bu cinlerden biri sanmıştır.

Meşaleci eğilerek, karşısında oturan varlığa bakıp, "Vallahi ne olduğunu bilmiyorum ama bu, her gün gördüğümüz mahlûklara benzemiyor. Fakat arkadaşlar, birazdan fırtına patlamak üzere. İçeriye almazsak bu kız burada ölür, evet kesinlikle sağ kalmaz. Haydi gelin şunu çardağın altına taşıyalım."

"Eli kolu var bu kızın" dedi başrahip, "Her haliyle bizim gibi bir insan olduğu belli. Göz göre göre onu ölüme terk edemeyiz. Gölde yüzen balık bile olsa, dağda inleyen ceylan bile olsa, varlıkların "imdat" diye bağıra bağıra ölüp gitmeleri çok acı. Hayat fanidir arkadaşlar. Neresinden yakalarsak yakalayalım, onun kıymetini bilmemiz lazım. Ömrümüzün son demlerini mi yaşıyoruz? Bir-iki günümüz mü kaldı? Onun kıymetini bilelim. Bu kız şeytanın veya sıradan bir kötülük tanrısının tuzağına düşmüş zavallı birisi olabilir. Kim bilir, belki de iğrenç bir kumpasın kurbanı olarak yerinden yurdundan edilmiştir. Belki de alnına acı çeke çeke ölmesi hükmü yazılmıştır. Kim olursa olsun, böyle acı bir kadere mahkûm olsa bile, Rabbimiz Yüce Buda Hazretleri şefaatini onların üzerinden eksik etmeyecek, onları da selamete ulaştıracaktır. Şimdi bizim bu kıza ilaç verip tekrar canlandırmamız, onun aklını başına getirmemiz lazım. Başaramasak bile en azından onu yaşatmaya gayret ettiğimiz için bunun ayrı bir mükâfatı olacak ve o da ayrıca sevap hanemize işlenecektir.

Meşaleciye, kızı içeri taşıtırken başrahibin müritlerinden biri itiraz etti. "Efendimiz, saygıdeğer valideniz ölümle pençeleşirken böyle musibet bir yaratığı içeri taşımamız sizce doğru mudur?"

Bir başkası hemen cevap verdi. "Belki haklısın ama bu kızın ne olduğunu bilmiyoruz ki. Böyle fırtınanın altında can vermesine izin veremeyiz."

Kızın kim olduğuna dair hizmetçilere hiçbir bilgi vermediler ve kızı içeriye taşıyıp salonun en kuytu köşelerinden birine yatırdılar.

Yaşlı rahibeyi taşıyan araba içeri alındı. Herkes ona musallat olan hastalığın bir türlü geçmek bilmediğinden yakınıyordu.

Başrahip annesiyle ilgili işleri tamamladıktan sonra "Kızın durumu nasıl?" diye sordu.

"Efendimiz, kız canlı cenazeden farksız. Parmağını kımıldatacak hali yok. Öyle sakin yatıyor ki, hani acaba nefes alıyor mu diye merak etmekten kendimi alamıyorum. Daha ağzını açıp bir kelime etmedi. Sanki birileri aklını başından almış gibi bir hali var."

"Kimden bahsediyorsunuz?" diye sordu başrahibin kız kardeşi olan genç rahibe.

"Altmış yıllık ömrümde ben böyle tuhaf bir vaka görmedim" diye cevap verdi başrahip.

"Hatsuse Tapınağı'ndayken bir rüya gördüm. Hayırlar olsun!" derken kadın gözyaşları içindeydi. "Anlatın bana, nasıl bir kız bu? Onu görmek istiyorum."

"Tabii efendim, memnuniyetle. Şu ileride doğu yönünde bir kapı var ya, kızı işte o kapının arkasında bir yere yatırdık."

Genç rahibe hızlı adımlarla oraya yürüdü. Kız gençti, güzeldi ve inanılmaz bir zarafeti vardı. Yanında kimse yoktu. Kırmızı şalvarının üstündeki Şam işi ipekten yapılmış kaftanından etrafa harikulade güzel kokular yayılıyordu. Genç rahibe kıza doğru eğilerek, "Yavrum, kızım, bir tanem! Senin için ne kadar gözyaşı döktüm bilemezsin. En sonunda Yüce Buda seni bana bağışladı" dedi.

Hemen etrafındaki kadınlara haber vererek kızı içerideki odalardan birine taşıttı. Ne olup bittiğinden habersiz olan kadınlar, verilen görevi memnuniyetle yerine getirdi.

Kız gözlerini hafifçe aralayabilmişti.

Olanlardan hiç haberi yokmuş gibi bir hali vardı. Genç rahibe ona ilaç verdiğinde, kız bayılmak üzereymiş gibi görünüyordu.

Kızın başına kim bilir neler gelmişti. Onu böyle ölüme terk edemezlerdi. Hemen böyle işlerden çok iyi anlayan keşişlerden birini çağırtarak, "Çok üzgünüm ama kız galiba ölmek üzere. Ne olur buna en güçlü, en sihirli dualarınızı ediniz" dedi.

Keşiş ise homurdanarak, "Ben zaten ağabeyinize söylemiştim. Bırakacaktık kızı olduğu yerde, ne hali varsa görecekti" dedikten sonra dualar okuyup o bölgenin tanrılarından yardım istemeye, şefaat dilemeye başladı.

Başrahip tekrar yanlarında belirdi. "Nasıl oldu kız? Hangi musibet cin musallat olduysa bul şunu. Sonra da defet gitsin! Defet hepsini!"

"Elimden geleni yapıyorum, ama bu kız fazla yaşamaz efendim. Kız gidici. Biz buradayken ölecek olursa yanında bulunduğumuzdan dolayı, o kadar işimizin arasında bir de çileye girmemiz gerekecek. Ölü çıkan evdekilerin arınmak için bunu yapması şarttır. Dedim ya başımıza dert aldık."

Genç rahibe kızarak, "Hoş konuşuyorsunuz ama boş konuşuyorsunuz. Fikirlerinizi kendinize saklayın. Böyle konuşmaya devam ederseniz başınıza daha büyük bir bela gelebilir" dedi. Kızın sağlığıyla uğraşırken neredeyse hasta annesini unutmuş gibiydi. Evet, kız bir yabancıydı, onların hiçbir şeyi değildi, ama güzel bir insandı. Onu gören herkes kızın hayatta kalması için dua etmeye başladı. Arada sırada gözleri açılıyordu, ama bu boşluklardan aşağıya gözyaşları dökülüyordu.

"Ne yapacağımı bilemiyorum. Arkasından kanlı gözyaşları döktüğüm çocuğumun yerine gönderdi seni bana Buda. Ölme yavrum, ölme. Bir de senin ardından gözyaşı dökmeyeyim. Daha önceki hayatlarımızdan gelen bir kader bağı var aramızda. Bunun farkındayım. Ne olur konuş bana yavrum. Konuş güzelim, bir şeyler söyle."

Kız fısıldarcasına, "Beni suya attılar. Beni suya attılar. Gidecek yerim yok benim. Beni kimseye göstermeyin. Hava kararınca ne olur beni tekrar nehre atın" diyebildi.

"Aman Tanrım! Kız konuştu! Kız konuştu! Ama yavrum, ne biçim şeyler söylüyorsun sen? Sus, ağzından yel alsın! Hem sen orada yalnız başına ne yapıyordun?"

Kız hiçbir cevap vermedi. Rahibe kızın vücudunu inceleyerek yara bere olup olmadığına baktı, hiçbir şeyi yoktu. Ne kadar güzel ne kadar da minicik bir kızdı bu böyle. Acı ve sevgiyle karışık duyguların arasında bir kuşku belirmişti rahibenin kafasında. Acaba habis ruhlardan biri mi musallat olmuştu kıza? Onun için mi bozulmuştu huzuru?

Bütün kafile hiç durmadan iki gün kız için dua etti. Herkes birbirine bu kızın kim olabileceğini soruyordu.

Daha önce başrahibin ayinlerine katılan civardaki köylüler, saygılarını sunmak için onu ziyarete geldiler. Başrahibe Uji'de son zamanlarda cereyan eden olayları anlattılar.

İçlerinden biri, "Efendim, Sekizinci Prens'in konağında birkaç gün önce önemli olaylar yaşandı" dedi. "Doğu İlleri Bakanı General Kaoru, uzun zamandır prensin kızlarından biriyle arkadaşlık ediyordu ve bu kızı görmek için sık sık Uji'ye gelip gidiyordu. Fakat bu kız, hiçbir hastalığı olmadığı halde geçen gün ölüverdi. Aslında sizin burada olduğunuzu dün öğrendik. Sizi ziyaret etmek için dün akşam gelmek istedik ama ölen kızın cenazesine yardımcı olduğumuzdan dolayı gelemedik."

"Demek öyle" diye düşündü başrahip. Sekizinci Prens'in kızını ecinniler kaçırmıştı. Önündeki kızın yaşayan bir ölüden farkı yoktu. Öyle meşum bir havası vardı ki sanki kaşla göz arasında ruh gibi havaya uçup kayboluverecekmiş gibi görünüyordu.

Evdekilerden birisi "Efendim, dün ölü için yakılan ateşten hiçbir şey anlamadık. Panayırlarda yakılan ateşten farksızdı" deyince köylüler de onu destekledi.

"Evet, evet aynen öyle efendim. Ateş mi yaktılar, kibrit mi çaktılar anlayamadık. Hani duman bile tütmedi desek yeri var." Köylüler cenazeye katılmış olduğu için ruhen kirlenmişlerdi, bu yüzden başrahip onları içeri almadı ve öylece uğurladı.

İçlerinden biri, "Bu hikâyeyi duyunca iyice kafam karıştı" dedi. "Kaoru'nun, prensin kızlarından birine âşık olduğunu biliyoruz. Ama bu kız yıllarca önce öldü. Kaoru Hazretleri şimdi İmparator'un kızı olan bir prensesle evli. Hal böyleyken nasıl başka birisiyle aşk macerası yaşayabilir? Zaten generalin o taraklarda bezi yok."

Yaşlı rahibe iyileşmiş, kapanan yollar açılmıştı. O zamana kadar başlarına gelen olaylardan sonra bu tekinsiz yerde daha fazla kalamazlardı.

"Ama bulduğumuz genç kızın durumu hâlâ çok kötü" diye itiraz etti içlerinden biri. "Kızın uzun bir seyahate dayanabileceğini gerçekten düşünüyor musunuz?"

İki arabaları vardı. Yaşlı kadın ve bakıcıları birinci arabaya, kız da ona refakat eden genç rahibeyle birlikte ikinci arabaya binmişti. Sık sık mola vererek yavaş yavaş ilerlediler. Rahibeler, Hiei dağının eteklerinin batısında yer alan Ono'da oturuyordu. Ono'ya ulaştıkları zaman vakit çok geç olmuştu. Öyle yorulmuşlardı ki yol üzerinde bir gece daha geçirmediklerine pişman oldular. Başrahip, annesinin arabadan inmesine yardım etti. Genç rahibe, kızın koluna girerek onunla birlikte yavaş yavaş manastıra kadar yürüdü. İçlerinde en çok yorulan, yaşlı rahibe olmuştu. Manastıra girdiğinde "Yaşlılık başa bela, ölsem de kurtulsam!" diye kendi kendine söyleniyordu.

Aradan birkaç gün geçtikten sonra kadın sıhhatine kavuşmuştu. Başrahip de dağların tepesindeki tapınağına dönmek için yola çıktı. Başından geçen olaylardan ve özellikle buldukları kızdan kimseye bahsetmedi. Başrahip ruhban sınıfından birisi olduğu için etraftaki insanlar onun annesi ve diğer rahibelerin haricinde bir genç kadınla birlikte seyahat ettiğini öğrenecek olursa hakkında kötü şeyler düşünebilirdi. Hatta rezalet bile çıkabilirdi. Bu konuda çok ketum olmak zorundaydı. Kardeşi genç rahibe de ona hak veriyordu. Kızın varlığından kimseye haber vermemeleri gerekiyordu. Çünkü her an birileri gelip kız hakkında soruşturma yapabilirdi. Kızı niçin böylesine alakasız bir yerde yapayalnız bulmuşlardı? Acaba kötü kalpli bir üvey anne mi yapmıştı bunu? Önce kızı tapınağa hacca götürmüş, sonra da yolculuğun yarısında kızın hastalığını fırsat bilerek onu bir kenara mı atmıştı? Kız "Beni tekrar nehre atın" demiş ve başka da bir şey söylememişti. Genç rahibe, kızın durumuna çok üzülüyordu. Onu iyileştirmek için elinden gelen her şeyi yapıyordu ama kızın kendisinde iyileşmek için en ufak bir ışık, gayret ve arzu göremiyordu. Belki de onun durumu umutsuz bir vakaydı. Fakat kızı böyle yüzüstü bırakmak rahibe için çok büyük bir üzüntü kaynağı olurdu. Hatsuse'ye onunla birlikte seyahat eden rahibi kimseye haber vermeden yanına çağırdı ve ona tapınakta gördüğü rüyayı anlattı. Rahip de yanan ateşin üzerine haşhaş tohumları serperek bulundukları ortamda küçük bir arınma töreni düzenledi.

Dördüncü ve beşinci aylar boyunca rahibe hep kızla uğraştı. Gayretlerinin fayda vermediğini görünce, başrahibe bir mektup gönderdi: "Sevgili ağabeyciğim, rica etsem bu kıza yardım etmek için hiç değilse birkaç günlüğüne tapınaktan buraya kadar gelebilir misiniz? Bu kızın kaderinde eğer ölüm olsaydı, şimdiye kadar çoktan aramızdan ayrılırdı. Bedenini kimler teslim aldı bilemiyorum ama onda bulunan habis varlık kızı maddi ve manevi olarak ele geçirmiş durumda. İnadım inat diyor, yerinden kımıldamıyor. Aziz kardeşim, size başkente kadar gelip herkese görünün demiyorum. Bulunduğunuz yerden manastırımıza kadar gelmenizi rica ediyorum. Şehre inmedikçe itibarınıza bir zarar geleceğini zannetmiyorum."

Mektubu alan başrahip çok şaşırmıştı. Kız kardeşi haklıydı; kızın kaderinde ölmek değil, yaşamak vardı. Bu kızı Uji'de bırakmış olsalardı kim bilir başına

neler gelirdi. Anladığı kadarıyla bu kız önceki hayatlarından getirdiği bazı özelliklerinden dolayı dünyada çetin bir sınavdan geçiyordu. Başına gelen olaylar bu yüzdendi. Bu kız için elinden gelen her şeyi yapması gerekiyordu ama kız bu arada vefat edecek olursa "Eh, zaten ölüm de kaderinde varmış" demekten başka bir çaresi kalmayacaktı.

Genç rahibe, ağabeyini karşısında görünce çok sevindi. Ona geçen zaman içinde olan bitenleri anlattı. "Hasta olan insanın illeti yüzüne vurur. Ama bu kız her zaman tomurcuklar gibi taptaze ve güzel" derken, başrahibe hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. "Defalarca ölümle burun buruna geldi fakat yine de hayatta kalmayı başardı."

"Haklısın" dedi başrahip kıza bakarken. "Gerçekten çok güzel bir kız. Onu ilk gördüğüm gün, bu kızın bambaşka bir havası var demiştim kendi kendime. Bakalım bu kız için ne yapabiliriz. Nurlu yüzüne bakınca bundan önceki hayatlarından çok güzel şeyler getirdiği belli oluyor, bundan hiç kimsenin şüphesi olamaz. Acaba diyorum kendi kendime, bu kızı hangi yanlış hesap bu hallere düşürdü? Bu konuda sen bir ipucu elde edebildin mi?"

"Hayır, ağabey. Şimdiye kadar kendisi bana bu konuda bir kelime söylemiş değil. Hâlâ nereden geldiğini bilmiyorum. Tek bildiğim şey, bu kızın bana Yüce Tanrıçamız Kannon Hatsuse'nin bir yadigârı olduğudur."

"Dünyadaki her hareketin bir sebebi vardır. Varlıklar birbirine karma bağlarıyla bağlanmıştır. Bundan önceki yaşantılarınızda bir yakınlık olmasaydı, sizin şu içinde bulunduğunuz yaşamda yan yana gelmeniz mümkün olmazdı."

Şaşkınlığını hâlâ üzerinden atamamış olan başrahip, dua ve zikirlerine başladı. Başrahip, yardım talep eden İmparator'un kendisi bile olsa, istemediği takdirde tapınağından kımıldamayan bir insandı. Hiç tanımadığı bir genç kız için dağdan indiğini kimsenin duymasını istemiyordu.

Bu konudaki fikirlerini onunla birlikte gelen müritlerine açtı. "Aman çocuklar, kimseye bir şey söylemeyin. Ben isteyerek veya istemeyerek ufak tefek konularda defalarca günaha girmiş birisi olabilirim, ama şimdiye kadar kadınlarla böyle bir sorunum olmadı. Altmışımdan sonra bana böyle bir iftira yakıştıracak olurlarsa da ne diyeyim artık, kader diye sineye çekmekten başka çarem kalmıyor."

Müritleri, "Aman efendim, ağzınızdan yel alsın. Kendini bilmez zibidiler böyle bir iftira uyduracak olursa, bundan en çok yara alacak olan, Yüce Buda'nın öğretileridir" diyerek endişelerini dile getirdiler. Böyle bir ihtimali bile düşünmek istemiyorlardı.

Başrahip bütün varlığı üzerine ant içerek ayini başlattı; duaları mutlaka meyvesini verecekti. Bunun için her türlü bedeli ödemeye hazırdı. Bütün geceyi hiç durmadan en kutsal ve en efsunlu ayetleri okuyarak ve zikir çekerek geçirdi. Şafakla birlikte kızın bedenini zapt etmiş olan habis ruh, yakınlarında bulunan medyumun bedenine intikal etmişti.

En sevdiği müridinin de yardımıyla başrahip, çıbanbaşı olan habis ruhun kimliğini tespit etmeye çalıştı. Uzun zaman kendini saklamayı becerebilen bu aşağılık bedensiz varlık, kendini bağıra bağıra ifşa etmek zorunda kaldı: "Ben öyle kolay kolay yenilgiyi kabul eden ruhlardan değilim. Hayır, hayır değilim! Ben de zaten bir zamanlar dinin bütün vecibelerini yerine getiren bir keşiştim. Fakat birisine karşı öyle kinlendim ki, dünyevi saplantılarımdan kurtulamadım. Orada burada her yerde öteki serseri ruhlar gibi dolaştım. Sonunda öyle bir yere geldim ki, aman Yarabbi! İçerisi kız kaynıyor! Hem de birbirinden güzel! Kızlardan birini öldürdüm. Bu kız da gece gündüz yatıp kalkıp tanrım al benim canımı diye yalvarıyordu. Bu kızın bedenine girmek için devamlı fırsat kolladım. Nitekim karanlık bir gecede, kimselerin olmadığı bir zamanda bu emelime nail oldum. Fakat ne yazık ki Hatsuse Tapınağı'ndaki tanrıça Kannon Hazretleri hep bu kızın yanındaydı. Şimdi de başrahip hazretleri beni gafil avladı. Elveda dostlar, sizi terk ediyorum."

"Bizimle konuşan ruh, kimsin sen? Söyle bize!"

O sırada başrahibe yardımcı olan medyum yorulmaya başlamıştı. Bu yüzden aydınlatıcı bir cevap alamadılar.

Kız rahat bir nefes alarak dinlenmeye başlamıştı. Hâlâ kendinde değildi. Birazcık doğrulup etrafına baktığında hiç tanımadığı çirkin, yamuk, yaşlı rahipler görmüştü. Birden kendini yapayalnız bir adaya sürgüne gitmiş gibi hissetti. Gözlerinin önünde geçmişe ait belli belirsiz şekiller, hayaller canlandı. Kimdi, neredeydi, buraya nasıl gelmişti; hiçbir şey hatırlamıyordu. Yolun sonuna kadar yürüyüp kendini nehre attığını hatırlıyordu ama burası neresiydi? Düşündü, düşündü, korkunç bir hüzün tortusundan başka aklına gelen bir şey olmadı. Herkesin uyuduğu bir sırada köşedeki kapıyı açıp dışarı çıkmıştı. Korkunç bir rüzgâr esiyordu. Önündeki vahşi dalgalar kudurmuş gibi ses çıkarıyordu. Titreyerek taraçaya oturduğunu hatırladı. Ne yapacaktı şimdi? Nereye gidecekti? Eğer içeriye girecek olursa şimdiye kadar bir anlam vererek hazırladığı geleceğini tamamen inkâr etmiş olacaktı. Mutlaka kendini mahvetmesi gerekiyordu. "Gelin ey dünyanın en adi, en kötü, en alçak ifritleri! Parçalayın beni, sağ bırakmayın! Hiç kimse beni canlı bulmasın!" Tam eğilip taraçanın korkuluğuna dayandığında, zihni binbir düşünce içindeyken olağanüstü yakışıklı bir adam yanına yaklaşmış, kendini tanıtarak "Hadi gel benimle" demişti ve bunu çok iyi hatırlıyordu, koluna bile girmişti. Bu olsa olsa Prens Niou diye düşünmüştü.

Peki, ondan sonra ne olmuştu? Onu çok garip, tuhaf bir yere götürmüş sonra da sırra kadem basmıştı. Kendini tutamayarak iradesizliğine acı acı ağlamaya başladı. Daha fazla hiçbir şey hatırlamıyordu. Etrafındaki insanların konuştuklarından anladığı kadarıyla yaşadığı olayların üzerinden epey bir zaman geçmişti. Kim bilir onu keşfettikleri anda ne kadar büyük bir enkaz halindeydi? İyi ama bu insanlar niçin onu yaşamaya zorluyorlardı ki?

Günlerce süren o baygınlık halinde hemen hemen hiçbir şey yememişti. Şimdi ise ağzına bir damla ilaç bile koymak istemiyordu.

"Tam tehlikeyi atlattın diye düşündüğüm bir zamanda neredeyse bütün ümitlerimi kaybetmek üzereydim. Ama çok şükür haftalardan beri devam eden o ateşin düştü, biraz kendine geldin." dedi başrahibin kız kardeşi. Günlerce kızın başucundan bir an bile ayrılmamıştı.

Kızın iyileşmesi üzerine evde bayram havası esmeye başladı. Herkes ona yardım etmek için çırpınıyordu. Ne mutlu ki onlara, kızı hayata döndürmeyi başarmışlardı. Kız ölmek istemişti. Ama yaşama içgüdüsü o kadar kuvvetli olmalıydı ki, uçurumlardan dönmüştü. Yavaş yavaş iştahı da yerine geliyordu. Ama hâlâ kilo kaybediyordu.

Kız iyileştiği için rahibe sevincinden uçuyordu. Tabii, kız da bunun farkındaydı ve ona "Ne olur beni de aranıza alın. Ancak ben hayata böyle devam edebilirim. Yoksa tek başıma yaşamak benim sonum olur" dedi.

"Fakat sen çok genç ve güzelsin. Bizim gibi rahibe olup da ne yapacaksın?"

Genç rahibe bunları söyledikten sonra sırf kızın gönlünü almak için sembolik olarak kâkülünden küçük bir tutam saç kesti ve hayatının sonuna kadar Budizmin beş emrine[484] uyacağına dair yemin ettirdi. Kız her ne kadar bunun rahibe olmak için yüzeysel bir tören olduğunu düşünse de çok iddiasız bir insan olduğundan dolayı fazla sesini çıkaramadı.

Bu olaya şahit olan başrahip, "Şimdilik bu kadar. Kendine iyi bak kızım. Bir dahaki gelişimde seni güçlü kuvvetli görmek isterim" dedikten sonra dağların tepesindeki tapınağına gitmek için yola çıktı.

Genç rahibe için bütün bu olan bitenler bir rüyadan farksızdı. Kızı dizinin dibine oturttu ve güzelce saçlarını yıkayıp taradı. Aylardan beri başına tarak sürmediği halde kızın saçları temizlenir temizlenmez ipek gibi olmuştu. Rahibe de kızın saçlarındaki bu yumuşaklığa ve parlaklığa hayran kalmıştı. Herkesin saçlarına aklar düştüğü bu manastırda kızın güzelliği ışık gibi parlıyordu. Yüz yaşına merdiven dayamış[485] bu kır saçlı rahibelerin arasında kız, gökten yere inmiş de tekrar oraya dönmek için gün sayan bir melekten farksızdı.

"Kızım, niçin bana bu kadar soğuk ve kayıtsız davranıyorsun?" diye sordu rahibe. "Benim için ne kadar kıymetli bir insan olduğunu anlamıyor musun? Kimsin? Nereden geliyorsun? Seni bulduğumuz yerde ne arıyordun?"

---

484. Budacı müminler için bu beş emir şunlardır: "Öldürmeyeceksin, çalmayacaksın, zina etmeyeceksin, sahtekârlık yapmayacaksın, sarhoş gezmeyeceksin."

485. *İse Monogatari*, 63 (Bölüm 30):

Tam doksan dokuz ama yüz yaşına bir yıl var,
Kırçıl saçlı bu kadın hep aklımı kurcalar...

"Ah, ne söyleyeyim ki? İnanın hiçbir şey hatırlamıyorum" dedi kız o yumuşacık sesiyle. "Hafızam sanki silinmiş gibi, çok garip. Kendimi zorlasam da hiçbir şey gelmiyor aklıma. Evimizin önünde bir taraça vardı ve her akşam oraya oturuyordum. Hayal meyal bunu hatırlayabiliyorum. Devamlı uzaklara bakıyor; uzaklara, çok uzaklara gitmek için can atıyordum. Birdenbire önümdeki o koskoca ağaçtan bir erkek iniverdi. Zannedersem beni evimden alıp götüren oydu. Evet, hatırladıklarımın hepsi bu kadar. Kendi adımı bile unuttum." Bunları söylerken kızın gözleri yaşla dolmuştu. "Ne olur, hiç kimseye benim hayatta olduğumu söylemeyin. Lütfen, lütfen. Böyle bir şey işimi daha da zorlaştıracaktır."

Belli ki konuşmak kızı yoruyordu, bu yüzden rahibe daha fazla ısrar etmedi. Bütün bu olaylar zinciri, bambu kesen yaşlı oduncu adam ile aydan gelen prensesin hikâyesine[486] benziyordu. Rahibe biraz tedirgin oldu. En ufak bir dikkatsizlik anında kızı elinden kaçırabilirdi.

Başrahibin annesi soylu bir kadındı. Kız kardeşi ise üst düzey bir saraylıyla yaptığı evlilikten sonra dul kalmıştı. Bu kadın, canı kadar sevdiği kızını besleyip büyüttükten sonra kendi eliyle gelin edip tam mürüvvetini görmeye hazırlandığı bir sırada onu aniden kaybedivermişti. Sevgili evladının ölümü üzerine mecnun olan kadın, bütün yaşama sevincini kaybetmiş, dünyadan elini eteğini çekerek rahibe kıyafetlerine bürünüp dağları mekân tutmuştu. Her ne kadar din ile teselli bulmaya çalışsa da yalnızlığı kanayan bir yaraydı. Kaybettiği o sevgili yavrusunun yerine koyabileceği bir can yoldaşı arıyordu kendine ve sonunda gizli hazinesine kavuşmuştu işte! Kendi kızından aşağı kalmak bir yana, belki ondan bile üstündü.

Kız, derin düşünceler içindeydi. Rahibe yaşlanmaktaydı, ama güzellik ve zarafetinden hiçbir şey kaybetmemişti. Buradaki sular Uji'deki nehirlerden daha sakin ve durgun akıyordu. Oturdukları evin eşyası ve mobilyaları büyük bir zevkle seçilmişti. Etraftaki ağaç ve çalıların ayrı bir güzelliği vardı. En büyük ilgi ve ihtimam ise çiçek yataklarına gösterilmişti. Sonbahar yaklaşırken geçmişteki anıları biraz daha net bir şekilde gözlerinin önünden geçer gibiydi. Evin içindeki genç hizmetçiler, tarlalardan pirinç kaldırmakla uğraşan çiftçilere yardım etmek istercesine seslerini yükselterek hasat şarkıları söylemeye başlamışlardı. Rüzgâr eserken takır tukur sesler çıkaran bostan korkulukları ona, kuş uçmaz kervan geçmez Doğu İllerinde yaşadığı çocukluk günlerini geri getirmişti.

Bulundukları ev, Doğu'daki tepelerin tam karşısına inşa edilmişti ve Kashiwagi'nin merhum kaynanasının –ki bu kadın aynı zamanda İmparator Suzaku'nun karısıydı– yaptırdığı yazlık evin biraz üstünde yer alıyordu. Sık çam or-

---

486. Bir onuncu yüzyıl efsanesi olan bu hikâyenin adı Japoncada *Taketori Monogatari* olup, "Bambu Kesen Oduncunun Hikâyesi" anlamına gelmektedir. Aydan gelen prensesin ismi ise *Kaguyahime*'dir. Hikâyenin sonunda prenses ana vatanı olan aya döner.

manlarıyla kaplı bu tepelerde rüzgâr inler gibi acıklı esiyordu. Yapılan dini ayin ve ibadetler bir tarafa bırakılacak olursa, manastırda hayat sessiz, sakin ve tekdüze geçiyordu. Sakin geçen mehtaplı gecelerde başrahibin kız kardeşi kotoyu eline aldığında Shōshō adlı kadın da ona bivasıyla eşlik ediyordu.

"Çalgı çalıyor musun?" diye sordular kıza. "Herhalde sıkılıyorsundur."

Bu yaşlı insanların müzikle can sıkıntısını gidermeye çalıştığını görünce eski günleri geldi aklına. Çok zavallı bir çocukluk geçirmiş, böyle uğraşlara hiç zaman ayıramamıştı. Çocukluktan genç kızlığa adım atarken övünebileceği hiçbir başarıya imza atamamıştı. Demek ki yıldızı barışık değildi onunla. Fırçayı eline aldı ve rastgele bir şiir karaladı:

"Boğulmaya atladım bin gözyaşı seline,
İğrenç hayata döndüm çarparak su bendine."

Onu kurtarmakla kıza en büyük kötülüğü yapmışlardı. İstikbal korkusu ve meçhul onun tüylerini diken diken ediyordu. Yaşlı kadınlar böyle mehtaplı gecelerde birbirine saray şiirleri okuyor, eski olaylardan bahsediyor, efsaneler anlatıyordu. Öyle zamanlarda kız, düşünceleriyle baş başaydı.

"Kadermiş geri gelmek, bu karanlık âleme,
Bu mehtaplı şehirde, yanan olmaz derdime."

Kendini suların koynuna bırakmadan önce aklından geçen bir sürü insan olmuştu. Ama şimdi onları hatırlamıyordu bile. Yalnız annesi aklındaydı. Kadıncağız, kızının intihar haberiyle darmadağın olmuştu kesin. Ya o dadısı? Bütün hayatı boyunca kıza mazbut bir hayat sağlamak için canını dişine takmıştı. Zavallı kadın kim bilir şimdi kendini ne kadar yalnız, terk edilmiş ve perişan hissediyordu. Sahi, acaba neredeydi şimdi? Kızının sağ olduğunu dünyada tahmin edemezdi. Sonra, Ukon vardı. Istırapla geçen o korkunç günlerin sırlarını paylaştığı tek kadın o olmuştu.

Genç bir insan için dünyaya veda edip ıssız bir dağ köyünde inzivaya çekilmek o kadar kolay değildi. Nitekim kızın etrafındaki insanlar, sayısı yedi sekizi bulan yaşlı rahibelerdi. Bunların evlenen ya da başka birinin hizmetinde çalışan kızları veya torunları zaman zaman onları ziyarete geliyordu. Kız mümkün olduğu kadar bu insanlarla görüşmemeye çalışıyordu. Bunlar, tanrı korusun, tanıdığı beyefendilerin evine şu veya bu nedenle girip çıkan birileri olabilirdi. Kesinlikle, ama kesinlikle onun varlığından kimsenin haberi olmaması lazımdı. Öte yandan kendi kökeni hakkındaki dedikoduların başını alıp gittiğine de kuşku yoktu. Genç rahibe, en güvendiği yardımcılarından Jijū ve Komoki'yi onun hizmetine vermiş ve onlardan kendisini devamlı gözetim altında tutmalarını istemişti. Bu iki kadın da mizaç ve görünüm olarak daha önceden tanıdığı "şehir kuşları"na[487] hiç benzemiyordu. Acaba şairin şiirinde bahsettiği "dünyadan başka bir mekân"[488] şu an içinde bulunduğu Ono Manastırı mıydı? Ailevi kökeni hakkında çok ketum davranmıştı. "Bu kızın kendine göre çok özel nedenleri olmalı" diye düşünen genç rahibe onu nasıl bulduklarını manastırdaki kadınlara bile anlatmamıştı.

Genç rahibenin damadı şimdi muhafız alayında yüzbaşılığa yükselmişti. Yüzbaşının genç erkek kardeşi bir zamanlar saray rahipliği yapmış, başrahibin müridi olmuş, şimdi ise Yokawa'da inzivaya çekilmişti. Ailenin üyeleri yan yana gelince bazen onu ziyarete giderdi. Yüzbaşının o gün dağ köylerinden birinde işi olduğu için, oralardan geçerken Ono'ya uğradı. Öncü muhafızlar geçtikleri yolu temizlerken, kız bu zarif genç yüzbaşıyı ileriden görüvermişti. Bu, ona hemen kendisini sık sık ziyarete gelen gizli sevgilisini hatırlatıverdi. Ono, bir yerleşim yeri olarak başkente Uji'den daha yakındı. Ama manastır ve etrafındaki arazi orada oturan rahibelerin ne kadar büyük zevk sahibi insanlar olduğunu gayet açık bir şekilde gösteriyordu. Bahçenin etrafındaki çit, nazlı nazlı salınan yaban karanfilleri, çan çiçekleri ve orman güllerinin bir an önce açmaya can atan tomurcuklarıyla süslüy-

---

487. "Şehirliler," "kentliler" anlamında kullanılan bu kelimenin aslı *miyako-dori*'dir ve aynı zamanda bir martı cinsini simgeler. *İse Monogatari*, 13 (9. kısım, *Kokinshū* 411), Ariwara no Narihira:

"Sözünüzün eriyseniz şehir kuşları,
Bana hemen cevap verin sevgilim sağ mı?"

488. Bkz. Bölüm 50, dipnot 443.

dü. Kalabalığın arasında seyahat kıyafetleri giymiş pek çok genç insan vardı. Yine seyahat elbiseleri içinde bulunan yüzbaşıyı manastırın güney taraçasına aldılar. Yüzbaşı durdu ve hayran hayran bahçeyi seyretti. Yaşına göre olgun görünen yüzbaşı, aşağı yukarı yirmi yedi veya yirmi sekizindeydi. Rahibe, damadı olan bu genç insana perdelerin arkasından seslendi.

"Yıllar ne kadar da çabuk geçiyor. Bizi unutmayarak yaşadığımız karanlık dağlara varlığınızla tekrar ışık saçtığınız için size müteşekkiriz. Ayrıca..." Rahibe sözünü tamamlamak isterken sesi ağlamaklı çıkıyordu. "Ayrıca bizi bu kadar düşünmenize şaşırdığımı da itiraf etmek isterim."

"Ne demek efendim, ben eski günleri bir an bile unutmadım ki! Aslında benim en büyük suçum, sizi ihmal etmiş olmam. Ama siz de dünyadan kopup o kadar uzaklara gittiniz ki... Dağlarda inzivaya çekilen biraderimi kıskanıyorum; elimden gelse her gün onu ziyaret etmek isterim. Ancak ne zaman yola çıkmaya kalksam, bir sürü insan peşime düşüyor. Çok şükür bugün onlardan kurtulmayı başardım."

"Biraderinizin münzevi hayatını kıskandığınızı söylerken, bugünlerde moda olan bir klişeyi tekrar etmiş oluyorsunuz. Fakat her şeye rağmen dünya nimetlerine pek itibar etmeyişiniz sizi diğer gençlerden farklı kılıyor. Bunun en büyük kanıtı, bizi ziyarete gelmeniz. Bunun için gerçekten size müteşekkirim."

Yüzbaşının yanındaki adamlara hafif bir öğle yemeği sundular ve kendisine de lotus çiçeği tohumları da dahil olmak üzere, o yörenin geleneksel diğer yemeklerinden ikram ettiler. Yüzbaşı kaynanasını uzun zamandır tanıdığından dolayı, onunla çok iyi anlaşıyordu. Birdenbire yağmur bastırınca yoluna devam etmekten vazgeçip manastırda kalmaya, onunla tatlı tatlı sohbet etmeye karar verdi. Rahibe, bu çocuk huyu suyu benim kızımdan bile daha düzgün olan bir insan. Böyle bir insanı kaybetmek, onunla tekrar iki yabancı haline gelmek gerçekten çok üzücü. Keşke kızım son yolculuğuna çıkmadan önce bana bir torun bıraksaydı da ben de ona bakıp bakıp kızımı hatırlasaydım diye düşünüyordu. Yüzbaşının yaptığı bu seyrek ziyaretler, kadının geçmişe olan özlemini artırıyor, bazen ona kendine saklaması gereken şeyleri de söyletiyordu.

Kız, yalnız başına oturmuş bahçeye bakarken, yine o eski acı düşüncelerin içine gömülmüştü. Sırtında kaba kumaştan yapılmış beyaz bir elbise, altında da manastırın soluk renkleriyle uyum içinde olan mat renkli bir şalvar vardı. Eski haliyle yeni hali arasında hüzün verici bir fark bulunuyordu ama o böyle de güzeldi.

Kadınlardan biri, "Bu kıza baktıkça ölen kız dirilip de tekrar yanımıza gelmiş gibi hissediyorum kendimi. Siz ne dersiniz?" diye sordu. "İşte yüzbaşı da burada. Bunları yan yana görünce gözlerime gerçekten yaşlar doluyor; ağlamak geliyor içimden. İnsanlar şöyle veya böyle evleniyor. Şayet bu adamı tekrar kazanabilirsek ne mutlu bize. Ne dersiniz kızlar? Mükemmel bir çift teşkil etmiyorlar mı?"

Kız içinden "Asla" diye tepki verdi. Eski günlere tekrar dönmek istemiyordu. Kim olursa olsun, herhangi bir erkeğin ilgisi onu kaçınılmaz olarak eski günleri düşünmeye itebilirdi. Ama kız, o yollardan geçtiği için bir daha evliliğin lafını bile duymak istemiyordu.

Rahibe bulundukları yerden bir ara ayrıldığında, yüzbaşı tedirgin bir şekilde yağmurlu gökyüzüne bakıyordu. Shōshō'nun sesini tanıyınca hemen onu yanına çağırdı.

"Zannedersem hepiniz hâlâ buradasınız. Sık sık ziyarete gelmek benim için gerçekten çok zor. Bu yüzden hakkımda belki de ne vefasız adam diye düşünüyorsunuzdur" dedi.

Uzun uzun oturup geçmişten bahsettiler, sohbet ettiler. Shōshō aslında yüzbaşının merhum karısının hizmetinde çalışmış insanlardan biriydi.

"Salondan buraya gelirken" dedi yüzbaşı, "Kuvvetli bir rüzgâr esince perdelerden birini yukarı savurdu. İşte tam o anda çok güzel, uzun saçlı birisi çarptı gözüme. Herhalde çok güzel bir kız olmalı diye geçirdim içimden, gerçekten çok şaşırdım. Sizin gibi terki dünya eylemiş rahibelerin arasında böyle taze bir kız ne arıyor?"

Bu soru üzerine Shōshō, manastırdaki yeni kızımızı görmüş olmalı diye düşündü. Kız odadan ayrılırken onu arkasından görmüş olmalıydı. Kim bilir, belki de kız onu etkilemek için özel olarak kendini göstermek istemişti. Kaybettiği karısı bu kızın yarısı kadar güzel olmadığı halde bile adam hâlâ onu unutamamıştı. Shōshō yüzbaşıya cevap verdi: "Doğrusunu söylemem gerekirse, vefat eden hanımınızın ardından her gün gözyaşı döken başrahibemiz bu kızı bulunca dünyalar onun oldu. Bu kadar kısa bir zamanda nasıl oldu da hemen kızın farkına vardınız?"

Hayatta gerçekten bazen olağanüstü şeyler oluyordu. Yüzbaşı artan bir ilgiyle kızı düşünmeye başlamıştı. Bu kız kim olabilirdi? Kız hakkında daha derin soruşturma yapmak isteyince Shōshō sessiz kalmıştı. Sadece, "Bekleyin bakalım, zamanla her şeyi öğreneceksiniz" demişti. Bunun üzerine yüzbaşı daha fazla soru sormaya cesaret edemedi. Öte yandan adamları da dışarıdan ona sesleniyordu: "Yüzbaşım, yağmur dindi, hava kararmak üzere!" Bunları duyunca dışarı çıkmak için hazırlandı.

Yakınındaki orman güllerinden bir tane koparark "Burada güzel açıyor el değmemiş çiçekler"[489] diye kendi kendine mırıldanıyordu.

---

489. Henjō, *Shūishū* 1098:

Burda güzel açıyor el değmemiş çiçekler,
Dışarıda dedikodu yapsın dikenli diller.

Yaşlı kadınlar, "Görüyor musunuz kızlar, yüzbaşı dedikodu konusuna ne kadar dikkat ediyor" diye konuşuyordu aralarında. "Gün geçtikçe daha yakışıklı, daha efendi bir insan oluyor yüzbaşımız. Keşke onu tekrar evimizin bir ferdi olarak görebilsek."

Başrahibin kız kardeşi, "O her zaman yakışıklıydı" dedi. "Yıllar sanki onun hesabına çalışıyor. Keşke her şey eskisi gibi olsa. Naip Fujiwara'nın kızıyla nişanlandığını duydum son zamanlarda. Fakat kızdan pek hoşlanmıyor, vaktinin çoğunu babasının evinde geçiriyormuş." Rahibe, kıza dönerek, "Canım, niçin bizden bu kadar uzak duruyorsun? Ayıp değil mi? Biraz kendine gel, neşelen. Olan oldu, artık geçmişi düşünüp durma. Ben de kızımın ardından beş altı yıl hiç durmadan gözyaşı döktüm ama baksana şimdi sen varsın. Hayatımdaki en büyük boşluğu doldurdun. Şimdi kızımı hiç düşünmüyorum bile. Senin için de birileri mutlaka bir yerlerde ağlamış, inlemiş, dövünmüştür; bundan eminim. Ama aradan bu kadar zaman geçince üzülmeyi bıraktıkları da kesin. Baki kalan hiçbir şey yok, her şey değişiyor. Dünyanın ahvali böyle."

Kız rahibeyi dinlerken gözyaşları içindeydi. "Sizden hiçbir saklım gizlim yok. Bana tuhaf gelen şey, hâlâ hayatta olmam ve beni o kaybolduğum yerde bulmuş olmanız. Sanki rüyada gördüğüm hayali bir varlığa tutunmuş gibiyim. Hayır, hayır öyle değil; bambaşka bir dünyada yeniden doğdum. Ben böyle düşünüyorum. Benim için üzülen birileri varmış, yokmuş; beni hiç ilgilendirmiyor çünkü hiç kimseyi hatırlamıyorum. Varım yoğum sizsiniz, hepsi bu kadar."

Rahibe, dudaklarında gitgide büyüyen tebessümle kızı sessizce dinledi. Ne kadar güzel ne kadar yapmacıksız biriydi.

Yüzbaşı sonunda Yokawa'ya varabilmişti. Başrahip de onun bu ziyaretlerinden çok hoşnuttu. Tatlı sohbet saatlerce sürdü gitti. Sonunda güzel sesli rahipleri çağırarak onlardan sutralar okumalarını istediler. Böylece gece çabucak geçivermişti.

Sohbeti esnasında yüzbaşı, "Buraya gelirken Ono'ya uğradım. Kız kardeşinizi tekrar görmek benim için ayrı bir zevkti. Her ne kadar dünyadan elini eteğini çekse bile yine de çok zevk sahibi ve zeki bir kadın" dedi ve biraz duraksadıktan sonra konuşmaya devam etti. "Bir ara rüzgâr esince perdelerden biri havalandı ve tam o anda çok uzun saçlı güzel bir kız gördüm. Başkaları tarafından görülmekten çok tedirgin oluyormuş gibi bir hali vardı. Daha sonra yandaki odalardan birine girdi. Alışılanın dışında bir insandı ya da bana öyle geldi. Biliyorsunuz, manastırlar iyi aile kızlarının tercih edeceği yerler değildir. Rahibelerle yatıyor, rahibelerle kalkıyor, rahibelerle yiyor, rahibelerle içiyor. Kısacası gece gündüz rahibelerden başka kimseyi görmüyor. Bu gidişle kısa zamanda bu kız onlardan birine benzeyecek gibi görünüyor. Ama gerçekten kıza çok yazık olacak. Buna izin vermemek lazım."

Yüzbaşının kardeşi olan rahip, "Duyduğum kadarıyla başrahibin hemşiresi bu kızı, Hatsuse Tapınağı'ndaki hac vazifesini yerine getirdikten sonra manastıra dönerken yol üstünde bir yerde bulmuş" dedi. Daha fazla ayrıntı veremedi çünkü olayı kendisi yaşamamıştı.

"Hem çok ilginç hem de çok üzücü bir durum" dedi yüzbaşı. "Kim acaba bu kız? Herhalde başı büyük dertte olmalı; bu nedenle herkesten ve dünyadan kaçıyor. Ama yine de çok ilginç, tam romanlık bir konu."

Yüzbaşı şehre dönerken Ono'ya uğramadan edemedi.

Rahibenin onu ağırlamaya hazırlanmış olduğu her halinden belli oluyordu. O kadar çok izzet ve ikramda bulundu ki, yüzbaşıya kızıyla geçirdiği evlilik yıllarını hatırlattı. Shōshō eski günlerdeki gibi parlak, cicili bicili kıyafetler içinde olmasa bile yine de büyük bir zevkle giyinmişti. Başrahibin kız kardeşi gözyaşları içindeydi.

Yüzbaşı gayet teklifsiz bir şekilde, "Kim bu evinizde saklanan kız tanrı aşkına?" diye sordu.

Rahibe şaşırmıştı. Ama olan olmuş, yüzbaşı kızı görmüştü bir kere. Tersini söylemenin hiçbir anlamı yoktu. "Oğlum, kızımın ardından ne kadar ağladığımı biliyorsunuz. Ölen bir insanın ardından senelerce matem tutmanın günah olduğunu da biliyorsunuz. Fakat bu kız bana ahir zamanımda en büyük teselli oldu. Bu nedenle birkaç aydan beri biraz rahat uyku uyuyabildim. Anladığım kadarıyla bu kızın çok büyük dertleri olmuş. Akrabalarından biri onu sağ salim bulur diye ödü kopuyor. Ama kuş uçmaz kervan geçmez bu dağların içinde onu birilerinin arayıp soracağını zannetmiyorum. İyi ama bu kızın varlığından siz nasıl haberdar oldunuz?"

Rahibe, yüzbaşının merakını tam olarak gidememişti. "Buraya gelişimdeki amacı saygın bulmasanız bile yine de o berbat dağ yollarını aşıp geldiğim için beni takdir etmeniz lazım. Ben aslında bu kızı benimle tanıştırmanızı bekliyordum. Mademki bu kızı kendi kızınız yerine koydunuz, ben de bu kızı görmek ve ilgilenmek isterim ve bunu da hoş karşılamanızı beklerim; çünkü ardından gözyaşı döktüğünüz kız benim karımdı. Ben de pekâlâ bu kızı yasını tuttuğum karım yerine koyabilirim. Bu kız niye dünyaya küsmüş? Dünyayla alıp veremediği ne? Belki de aradığı huzuru bende bulacak." Hemen cebinden bir kâğıt parçası çıkararak üstüne şiirini yazdı.

"Bakire gül, kapılma, Adashino[490] yeline,
Artık himayemdesin, yakışırsın evime."

---

490. "Adashino" sözcüğü, Japoncada "Adashi çayırı" anlamına gelmekte olup bugünkü Kyoto'nun batı kısmına düşer.

Rahibin kız kardeşi Shōshō'nun getirmiş olduğu şiiri okuyarak kıza buna cevap vermesi için ısrar etti. "Kızım, buna cevap vermen lazım. Şaka etmiyorum, mutlaka yanıtlaman lazım. Ben bu genci tanıyorum, çok ciddi ve dürüst bir insandır. Ortada korkulacak bir şey yok."

Kız, kılını kıpırdatmadan "El yazım çok kötü, yazı yazmak istemiyorum" demekle yetindi.

Yüzbaşının kalbi kırık bir şekilde oradan ayrılmasını istemediğinden dolayı rahibe, kısa da olsa bir not yazmak gereğini duydu. "Ben size daha önce söylemiştim, bu kız tatlı kaçığın biri. Bu yüzden onun normal bir insan gibi davranmasını beklemeyin lütfen" şeklinde bir not düştükten sonra yanına bir de şiir ekledi:

"Diktik bu taze gülü, kulübenin yanına,
Ama dünyaya küsmüş, hayırı yok canına."

Yüzbaşı kendi kendine, "Anlaşıldı, bu kızdan ne köy olur ne kasaba!" dedikten sonra başkente doğru yola çıktı. Bundan böyle yazışmaya teşebbüs etmesine de gerek yoktu, çocukça bir şey olurdu. Ama o öğle üzeri gördüğü ay parçası gibi yüzü bir türlü unutamıyordu. Kızın durumuna acıyordu ama doğrusunu söylemek gerekirse onun neyine acıdığını kendisi de bilmiyordu.

Sekizinci ay geldi. Yüzbaşı, ayın ortalarına doğru yanına doğanlarını da alarak ava çıkmıştı. Yol üstünde Ono'ya uğradı.

Hemen Shōshō'yu yanına çağırarak kıza iletilmek üzere kısa bir mektup verdi. Mektupta, "Seni ilk gördüğümden beri yanıyor dertli gönlüm" diyordu.

Kız mektubu aldı, okudu fakat hiçbir tepki göstermedi. Rahibe yüzbaşının bu mektubuna kızın cevap vermeyeceğini anlayınca ona kendisi kısa bir not gönderdi. "Bu kız galiba Matsuchi Tepeleri'nden birini bekliyor"[491] dedi.

Yüzbaşı, daha sonra onu karşılamaya gelen rahibeye, "Siz bana bu kızın sorunları olduğunu söylediniz" dedi. "Bir mahsuru yoksa sizden bu konuda daha ayrıntılı bilgi rica ediyorum. Hayatta hiçbir işim rast gitmedi. Bugün elimden gelse, ben de gidip dağlarda inzivaya çekileceğim. Fakat beni engelleyen insanlar var ve hayat böyle bomboş geçip gidiyor. Hayatımın en kasvetli dönemlerinden birini yaşamakta olduğumun farkındayım. Aydınlık günler benden çok uzakta. Dertlinin halinden derdi olan anlar derler. Ben de şu kızla gönül dolusu dertleşsem nasıl olur diye düşünüyorum. Ne dersiniz?"

Rahibe, anlaşıldığı kadarıyla ateş bacayı sarmış diye düşündü ve yüzbaşıya dönerek, "Eğer geveze insanlardan hoşlanmıyorsanız, doğru adrese geldiniz" dedi. "Fakat kızın dünyaya karşı olan nefreti dehşet verici bir şey. Ayrıca öteki kadınlar gibi düşünmüyor ve hayatının sonuna kadar da onlar gibi davranmamaya kararlı. Benim gibi bir ayağı çukurda olan bir kadın için bile dünyaya veda edip inzivaya çekilmek o kadar kolay olmadı. Önünde koskocaman bir hayat olan böyle genç ve güzel bir kız nasıl her şeyi yüzüstü bırakmak ister, bir türlü aklım almıyor. Rahibe bir taraftan yüzbaşıyla konuşurken bir taraftan da kızın yanına gidip gelerek onları uzlaştırmaya çalışıyordu. Bu haliyle gerçek bir anneden farksızdı. Kıza sitem etmekten kendini alamadı. "Kızım, aklını başına devşir, biraz nezaketli davran. Bir kelime bile olsa bu adama mutlaka bir cevap ver. Bizim gibi insanların herkesten daha anlayışlı olması lazım."

Kız yapılan bütün bu telkinlere hep soğuk bir şekilde tepki gösteriyordu. "Ben bir şey bilmiyorum; nasıl cevap verilir, nasıl cevap yazılır, böyle şeylerden hiç anlamam."

Yüzbaşı kızın bu tepkisini öğrenince, "Ne dediniz ne dediniz? Cevap vermek istemiyor mu dediniz? Çok ayıp, hiç yakıştıramadım doğrusu. O halde, Matsuchi Tepesi filan, hepsi yalan, hepsi hikâye!" dedi ve kıza bir şiir daha gönderdi.

---

491. Ono no Komachi, *Shinkokinshū* 336:

"Matsuchi tepesinde, gülüm kimi beklersin,
Sanki bu güz birine, nişanlanmış gibisin."

Matsuchi Tepesi Kii ili ile Yamato ili arasındaki sınırda bulunmakta olup şiirlerde genellikle "beklemeyi" simgelemektedir.

"Çamlardan bir ses bana, gel dedi, çıktım geldim,
Sonra ıslak koruda, ellerim boş gezindim."[492]

Rahibe yavaş yavaş tedirgin olmaya başlamıştı. "Kızım hiç değilse bu sefer bir şeyler yaz. Çok ayıp oluyor."

İlgi göstermenin düşüncesi bile kızı çileden çıkartmaya yetiyordu. Eğer böyle bir şey yapacak olursa, kim bilir başına neler gelecekti. Sessiz kalmayı tercih etti.

Böylesine bir kayıtsızlık rahibe için görülmüş bir olay değildi. Mecburen kendisi bir cevap yazdı. Bu yazdığı cevaptan da rahibenin dünya nimetlerinden tamamen kopmadığı anlaşılıyordu.

"Ey avcı üstün başın, yağmurdan ıslansa da,
Bizim fakirhaneyi, sakın ha suçlu tutma."

Rahibe, bunları yazdıktan sonra yüzbaşıya sanki bu şiiri kızın kendisi yazmış gibi kısa bir not göndermeyi de ihmal etmedi: "İşte kızın cevabı. Bunu bile yazdırıncaya kadar akla karayı seçtik."

Rahibeler yüzbaşının duygularını anlıyor ve ona hak veriyordu ama cevap yazmanın kız için ne kadar zor olduğunun, onu ne kadar bunalıma soktuğunun hiç farkında değillerdi. Kız böyle bir şey yapacak olursa, hayatta olduğu meydana çıkacaktı ve o bunu istemiyordu. Sanki kızı yüzbaşının kucağına atmak için el birliği etmiş gibiydiler. "Kızım bu senin için bir fırsattır, bunu değerlendir; bırak adam seninle konuşsun. O zaman konuşmamakla ne kadar büyük hata ettiğinin farkına varacaksın. Biz sana git onun boynuna sarıl demiyoruz, ama hiç değilse ona bir şeyler söyle; mesela 'Sizden hoşlanmıyor değilim' de! Ondan hoşlanmadığını zannetmesin."

Kız, yüz yaşına merdiven dayamış bu "kadim rahibeler"in söylediklerinden hiç hoşlanmamıştı. Hepsi de on dörtlük kızlar gibi havaya girip modaya uygun olduğunu zannederek kör topal şiirler yazıyordu. Kız oturduğu yerden kara kara düşünüyordu. Tam ıstıraplarına son vereceği bir zamanda zalim eller onu tekrar hayata iade etmişti. Kim bilir daha başka ne belalar, ne badireler bekliyordu onu. Keşke geberip gitseydi, bütün bunların hiçbiri başına gelmezdi.

Belki de aklına daha başka kasvetli düşünceler geldiğinden dolayı, yüzbaşı derin derin iç çekti. Cebinden bir flüt çıkararak çalmaya başladı. Bitirdikten sonra da kendi kendine, "Sonbahar gecesinde ceylanın yanık sesi"[493] diye mırıldandı. Bu

---

492. Burada yüzbaşıya "gel" diyen ses, *matsumushi*; yani çamlıkta öten çekirgedir. Ayrıca, "matsu" sözcüğü beklemek anlamına gelir.

493. Mibu Tadamine, *Kokinshū* 214:

"Issızdır bu dağ köyü, uyandırır herkesi,
Sonbaharda meleyen ceylanın yanık sesi."

tavırlarından yüzbaşının ne kadar duygusal bir insan olduğu çok iyi anlaşılıyordu. Kalkarken, "Bu kadar yolu boşu boşuna tepmişim. Geldim de ne oldu? Anıların acısı yüreğimi doldurdu. Korkarım bu yeni arkadaşımız derdime deva olmayacak. Hayır, sizin sığınağınız artık benim yolumun üstünde değil, 'dünyadan kaçmak için inişe geçsem bile'."[494]

Yüzbaşının gitmek üzere hazırlandığını gören rahibe taraçaya çıktı. "Ne kadar güzel bir akşam, üstelik de hava yeni kararmış. Gitmeniz şart mı?"

"Burada kalmamın ne anlamı var ki, aramızda böyle uçurumlar varken?"

Gerçekten de yüzbaşının kalbi kırılmış, hevesi kaçmıştı. O bir bakış bile yüzbaşıya huzur vermiş ve yalnızlığını unutturmuştu. Ama hepsi bu kadardı. Kızın bu kibri, yüzbaşının onunla duygudaşlık kurmasını engellemiş, ateşini söndürmüştü.

Rahibe, yüzbaşının flütünden çok hoşlanmıştı. Ayrıldığı takdirde daha fazla dinleyemeyeceğini biliyor ve üzülüyordu. Her ne kadar mükemmel bir şiir olmasa da rahibe onu dizeleriyle tutmaya çalıştı.

"Gecenin derininden parlayan şu aya bak,
Hor görme bu mekânı, bu gece kalmaya bak!"

Rahibe çok zekiydi. Şiirini öyle güzel okumuştu ki, bunu sanki kızın kendi sesiymiş gibi düşünmemek imkânsızdı. Yüzbaşı birdenbire canlanıverdi ve hemen bir şiir gönderdi.

"Tamam, bekleyeceğim, ay dağda batana dek,
Onurlu ışıkları, odana girene dek."

Başrahibin annesi olan yaşlı rahibe hayal meyal bir flüt sesi duymuştu. Odasından çıkarak müziğin geldiği tarafa doğru yürüdü. Öksürüyor, tıksırıyor, konuşurken sesi dalga dalga titriyordu. Eski anılarla dopdolu olduğu kesindi, ama bunlardan hiç bahsetmedi. Belli ki torununun kocası olan eski damadını tanıyamamıştı.

"Çalın çocuklar, çalın. Kızım sen koto çal, beyefendi de flüt çalsın. Mehtaplı geceler flütsüz gitmez. Sana söylüyorum, oradaki, haydi getir artık kotoyu."

Yüzbaşı karşısındakinin kim olduğunu anlamıştı. "Hayret!" diye düşündü, "Kadın hâlâ sağ ve dağlarda yaşantısına devam ediyor!" Nasıl olabilirdi böyle bir şey? Hayat çok kalleşti. "Ah felek! Kimseye hayatı adil dağıtmıyor; kimine az, ki-

---

494. Mononobe Yoshina, *Kokinshū* 955:
"Dünyadan kaçmak için inişe geçsem bile,
Bilirim birileri engel olur tepede.

mine çok veriyor!" dedi. Kaoru, yaşlı kadına flütüyle *banjiki* makamında hareketli bir ezgi çaldı.

"Şimdi sıra kotoda" dedi.

"Siz de bu arada flütü çok güzel ilerletmişsiniz" dedi rahibe bilgiç bir tavırla, "Ama zaten siz eskiden de iyiydiniz. Kim bilir, senelerden beri devamlı çam ormanlarından gelen rüzgârın sesini dinleye dinleye kulaklarım körelmiştir belki. Böyle müzik meclislerinde kendime hiç güvenemem." Rahibe daha sonra güzel bir ezgi çaldı.

O günlerde artık modası geçmiş bulunan yedi telli kotonun da kendine göre bir asaleti vardı. Çamlar arasından süzülen rüzgâr kotoya eşlik ederken flüt de doğan aydan daha nurlu ışıklar göndermesi için inler gibiydi. Yaşlı rahibe o kadar mest olmuştu ki gözünü kırpmadan tan ağarıncaya kadar bekleyebilirdi.

"Ben de bir zamanlar oldukça iyi koto çalardım. Ama anladığım kadarıyla artık insanların zevkleri değişti. Şimdi ne zaman çalsam, oğlum bana 'Anne, yapma. Kapı gıcırtısı gibi geliyor, tahammül edemiyorum' diyor, 'Aman sen de bu yaştan sonra koto çalacaksın da ne olacak?' Artık çalmıyorum. 'Gece gündüz tespih çek, bu yaşta o senin daha çok işine yarar' dedi, ben de artık çalmaya çalmaya hani unuttum desem yeri var. Ama benim kotomun çok güzel sesi vardır."

Yüzbaşı, kadının çalgı çalmak istediğini anlamıştı. "Oğlunuz başrahip hazretlerinin çok tuhaf fikirleri var. Bu yaştan sonra ne yapıp yapmayacağınızı o mu size öğretecek? Hem onun hem de hepimizin bildiği gibi ilahi güçler de musikiyi sever ve çalar. Bütün melekler de bu müziğin ahengiyle semada dans eder. Müzik neden günah olsun? Niçin sizin ibadetinizi engellesin? Şeytan bunun neresinde? Ben şahsen çalgı çalmanızda bir beis göremiyorum. Müzik ruhun gıdasıdır. Haydi, gelin şimdi birlikte bir-iki parça çalalım."

Yaşlı kadın çalgı çalacağı için sevinçten uçuyordu. Öksürerek, "Tonomori" dedi, "Kotoyu getirsene buraya, şu Japon kotosunu."

Orada bulunanlar yaşlı kadının koto çalma fikrinden hiç hoşlanmamışlardı ama oğluna bile çalgı çaldırmadı diye böyle öfkelenen birisinin önünde itiraz etmek hiç de akıllıca bir fikir olmazdı. Kadının suyuna gitmek zorundaydılar. O zamana kadar yüzbaşının çaldığı makama hiç aldırmadan kendi kafasına göre bir şey tutturup kotoyu tıngırdatmaya başladı. Öteki aletleri çalan insanlar, kadının bu ani dalışıyla neye uğradığını anlayamadan susmak zorunda kalmışlardı. Ama yaşlı kadına göre onlar, kadının müziğine duyduğu hayranlıktan dolayı susmuştu.

"*Takefu chichiri chichiri taritana*"[495] Yaşlı kadın hiç kimseye aldırmadan devam etti. Küflenecek kadar modası geçmiş bir ezgiydi.

"Ne kadar güzel, fevkalade!" dedi yüzbaşı. "Artık günümüzde böyle güzel parçalar dinleyemiyoruz."

---

495. Bu sözcüklerin solfej heceleri olduğu sanılmaktadır.

Kadın, yüzbaşının söylediklerini duyamamıştı. Yakınında oturanlar kulağına bağıra bağıra anlattılar.

"Zamane gençleri böyle parçalara artık itibar etmiyorlar" derken kadın kıkırdıyordu. "Mesela birkaç haftadır bizimle kalan kızı düşünün. Güzel olmasına güzel ama kendi dünyasında yaşıyor. Şimdiye dek hiçbir eğlencemize katılmadı."

Genç rahibe ve orada oturanlar, kadının bu zamansız müdahalesinden rahatsız olmaya başlamıştı. O güzel akşamın durup durdukları yerde böyle rezil olması hiç de hoş bir şey değildi doğrusu.

Vakit ilerleyince yüzbaşı oradan ayrılmak zorunda kaldı. Akşam rüzgârıyla birlikte uzaktaki dağlardan dalga dalga onun flütünün ezgileri geliyordu. Manastırda uyku yoktu o gece. Sabaha kadar hiç uyumadan bu ezgileri dinlediler.

Ertesi sabah yüzbaşıdan bir mektup geldi. "Yanınızdan bu kadar erken ayrıldığımdan dolayı çok özür dilerim. Kafam karmakarışıktı."

"Eskileri düşünüp ağladım haykırarak,
Kotoya, kavala ve züppe kıza bakarak."

"Ona biraz insanlık öğretin, sevecen olsun. Aynı telden çalmayan birine niçin ilan-ı aşk edecekmişim?"

Kızın bu durumundan dolayı ne yapacağını şaşıran rahibenin aşağıdaki dizeleri yazarken gözleri dolu doluydu.

"Flütün ezgisiyle, aktı bütün anılar,
Gittiğin andan beri, gözlerimiz kan ağlar.

"Annemin sözlerinden anladığınız üzere bu kız maalesef çok içine kapanık, hatta duyarsız bir insan."

Yüzbaşının beklediği mektup bu değildi. Okur okumaz hemen bir kenara fırlatıp attı.

Sazlıkların arasından inatçı rüzgârlar gibi gelen yüzbaşının mektupları kızın canını sıkmaya başlamıştı. Erkekler de ne yapışkan şeylerdi! Yavaş yavaş Uji'deki günlerini ve Niou'nun gönderdiği mektupları hatırladı. Bütün bu kaygılardan kurtulmanın yolunu keşfetmişti artık. Kendini tamamen dine, ibadete vermiş, kutsal sutralar öğrenip ilahiler okumaya başlamıştı. Kızı yakından inceleyen rahibe, yavaş yavaş bu kızın hiç çocukluk ve gençlik devresi geçirmediğine kanaat getiriyordu. Hayata sanki acı çekerek başlamıştı. Öyle genç ve güzeldi ki insan ona kızamıyordu da. Kız artık rahibenin üstüne titrediği varlık haline gelmişti. Onun en ufak tebessümü bile rahibeyi mutluluktan çıldırtıyordu.

Dokuzuncu ay gelince rahibe, Hatsuse Tapınağı'na hacca gitmeye karar verdi. Yıllarca ölen kızını düşünmüş ve onun arkasından ağlamıştı. Şimdi ise tanrılar ona bir kız evlat daha ihsan etmişlerdi. Bunun için Hatsuse Tapınağı'na gidip Yüce Tanrıça Kannon'a dua etmek istiyordu.

"Benimle gel kızım. Hiç korkma, kimsenin haberi olmaz. Belki, oraya gitmemize ne lüzum var, tanrıçaya burada dua edelim diyebilirsin ama kızım, aynı şey değil. Tanrıçanın kutsal tapınağına gidip orada kendisine hamdüsenalar etmenin mükâfatı çok büyük. Gel gidelim."

Kız, hem annem hem de dadım defalarca aynı şeyi söylemişti. Kim bilir kaç defa Hatsuse'ye gittim. Bana ne faydası oldu diye düşünüyordu. Başına gelmedik kalmamıştı, üstelik dine göre intihar etmek de yasaktı. Gidecekti de ne menfaati olacaktı? Hiç bilmediği insanlarla o kadar uzun bir yolu tepme düşüncesi kızı korkutuyordu.

Ancak kız hiç tartışmaya girmedi. "Kendimi iyi hissetmiyorum" dedi, "Böyle bir seyahat bana iyi gelmez."

"Zavallı yavrum!" diye düşündü rahibe ve onu çok iyi anladığı için daha fazla ısrar etmedi.

Rahibe, kızın yazı alıştırması yapmak için kullandığı kâğıtları karıştırırken onların arasında bir şiir buldu:

"Dertlerim dinsin diye terk ettim ben dünyayı,
Sudaki çift fidanın anmam artık adını."[496]

Rahibe bunları okuduktan sonra kıza şakacı bir şekilde, "İki fidan mı dedin? Yani görmek istediğin iki kişi olduğunu mu söylemek istiyorsun?" diye takıldı.

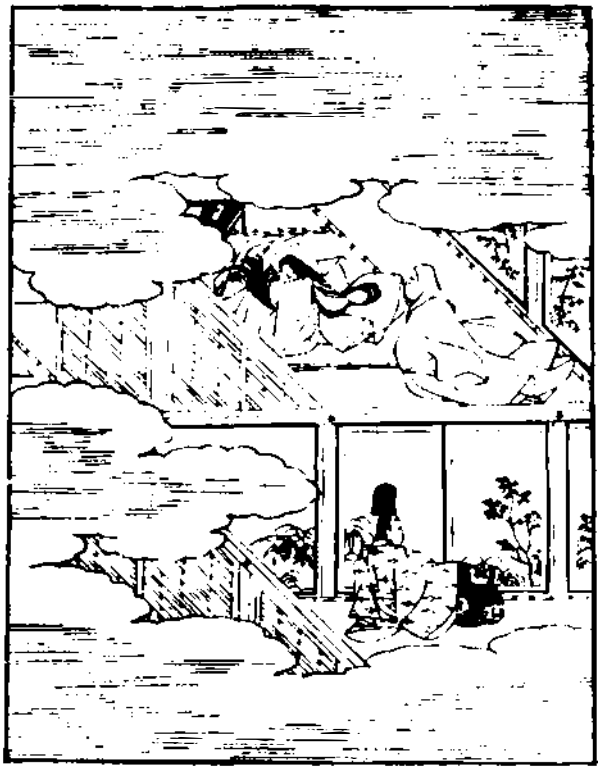
Kız kulaklarına kadar kıpkırmızı kesildi. Rahibe bu kadar ileri gitmek istemezdi ama ağzından çıkmıştı bir kere. Ayrıca onun bu kızarıp bozarması ve çocuksu çekingenliği çok hoşuna gitmişti. Hemen ona güzel bir şiir okudu.

"Bahsettiğin fidanlar kimlerdendir bilemem,
Kızım gitti sen geldin, ben senden vazgeçemem."

Rahibe hiç kimseye haber vermeden yalnız başına seyahat etmek istiyordu ama hazırlıklara başlayınca "Biz de geliyoruz!" diyerek bütün ev halkı ayağa kalkmıştı. Evde az insanın kalması rahibeyi tedirgin ediyordu. Kız yalnız kalacaktı. Bu nedenle de en güvendiği rahibelerden Shōshō ve Saemon ile birlikte

---

496. Şiirde sözü geçen "çift fidan" ya da "çift gövdeli köknar ağacı," Furu nehri kıyısındadır. Muhtemelen Ukifune ve sevgilisini ya da Ukifune'nin âşık olduğu iki erkeği simgelemektedir.

yardımcı kızlardan birini evde bırakmaya karar verdi. Kız, kafile evden ayrılırken her zamanki gibi kara talihine lanet okuyordu. Kendini çok güçsüz ve güvensiz hissediyordu. Onun tek koruyanı vardı, o da şimdi Hatsuse Tapınağı'na gitmek için yola çıkmıştı. Yalnızlıktan ve can sıkıntısından düşünceleri geçmişi ve belirsiz istikbali arasında gidip gelip duruyordu. Bu sırada yüzbaşıdan bir mektup geldi. Shōshō mektubu getirerek hiç değilse şöyle bir göz atmasını istedi ama kız kesinlikle reddetti.

"Aman tanrım! Yani senin bu kasvetin bize de bulaşmaya başladı. Gel biraz seni neşelendirelim, bakalım seni Go oyununda yenebilecek miyim?"

"Çok kolay yenersiniz. Ben zaten her zaman kaybeden taraf oldum." Kız bu teklife biraz sevinmiş gibi görünüyordu. Hemen Go tahtasını getirdiler. Shōshō kendinden çok emin olduğu için ilk hamleyi kızın yapmasını istedi. Fakat çok şaşırmıştı; kız hiç de öyle sandığı gibi kolay bir lokma değildi. Kıza yenilmişti, ikinci hamleyi kendisi yapmak zorunda kaldı.

"Ne güzel bir sürpriz! Hanımımız gelir gelmez ona ilk söyleyeceğim şey bu olacak. Ağabeyi olan başrahip hazretleri bu oyunu çok sever ve çok güzel oynar. Hatta bir zamanlar herkesi yenip Go oyununun piri[497] olarak anıldığında bayağı havaya girmişti. Kız kardeşini müsabakaya davet etmiş, ona çok merhametli davranacağına dair söz vermişti. Fakat ne oldu? İki el de mat oldu. Senin de başrahibi

497. Söz konusu kişi aslında 9. yüzyılın sonlarına doğru yaşayan saraylılardan Tachibana Yoshitoshi'dir.

yeneceğinden adım gibi eminim. Gerçekten çok, çok iyisin; bunu hiç çekinmeden yüzüne karşı söyleyebilirim."

Shōshō yavaş yavaş kızla arasını ısıtmaya, onunla dost olmaya çalışıyordu. Fakat kız bu kel kafalı çirkin yaratıktan hiç hoşlanmamıştı. Sonradan başına musallat olursa ne yapacaktı? Yorgun olduğunu söyleyerek gidip uzandı.

"Arada sırada oyun oynayınca gözün gönlün açılacaktır kızım. Senin gibi böyle güzel, çekici, hanım hanımcık bir kız ebediyen matem tutamaz. Demek ki her mücevherin bir kusuru var."

Dışarıda uğuldayan rüzgâr, bir yığın anıyı da beraberinde getirmişti.

Ay ışığı tepelerden süzülürken kapının önünde yüzbaşı belirdi. Sabahleyin de mektubu gelmişti kendinden önce. Kız onu görünce dehşet içinde evin arkasına kaçtı.

"Senin kadar budala bir insan görmedim" dedi Shōshō. "Böyle mehtaplı gecelerde kızlar kendileriyle ilgilenen erkekleri baş tacı ederler. Sana yalvarıyorum hiç değilse adamı bir defa dinle; hepsini olmasa bile birazını dinle. Kendini sütten çıkmış ak kaşık mı zannediyorsun ki onun sözleri seni kirletecek?"

Kız gerçekten dehşet içindeydi. Yüzbaşıya kızın rahibeyle birlikte Hatsuse Tapınağı'na gittiğini söylemişlerdi ama sabahleyin gelen habercisi, ona kızın kafileyle birlikte gitmeyip evde yalnız başına kaldığını bildirmişti. O da bunu fırsat bilerek, şikâyetlerini dile getirmek için kalkıp manastıra gelmişti.

Yüzbaşı çok acı konuşuyordu. "Bu kızın sesini duyup duymamak benim için mühim değil. Sorduğum sorulara da cevap vermek mecburiyetinde değil. Gelip yanıma oturup yüzüme bakmasını istiyorum. İn miyim, cin miyim; ondan sonra karar versin. Kız çok kalpsiz biri. Böyle ıssız yerlerde oturan insanların sevgiye ve şefkate daha çok ihtiyacı var. İsterlerse bu duygularını geliştirmek için gereken ortam da mevcut zaten. Gerçekten de insanın tahammül sınırlarını zorluyor."

"Hüznü bilenler anlar, bellidir hecesinden,
Hele bir dağ köyünde, sonbahar gecesinden."

Shōshō, "Yerden göğe kadar haklısınız" dedi, "Anlayana sivrisinek saz! Artık anlayıversin."

Yüzbaşıya bunları söyledikten sonra kıza giderek, "Bak, yanımızda şimdi sana tercümanlık yapacak rahibe hanımımız yok. Kendi işini kendin görmelisin. Eğer böyle yapmazsan herkes senin tuhaf bir ucube olduğuna karar verecek."

Kız da dayanamayarak aşağıdaki dizeleri yazdı.

"Bilmem ben baştan beri, başımdan geçenleri,
Sen ki benden bihaber, zorlama lütfen beni."

Kız, bu dizeleri cevap olarak değil de sanki kendi kendine mırıldanır gibi söylemişti ama Shōshō yine de kızın şiirini götürüp sözlü olarak yüzbaşıya iletti.

Yüzbaşı hem irkilmiş hem de duygulanmıştı. "Lütfen gidin kendisine hiç değilse bir anlığına dışarı çıkmasını söyleyin. Çok rica ediyorum."

"Söylesem bile kızın üzerinde hiçbir etki bırakmıyor ki." Shōshō adamın bu ısrarcı halini hiç beğenmemiş, canı sıkılmaya başlamıştı. İçeriye girince kızın, yaşlı rahibenin odasına kaçtığını anladı. O zamana kadar bu odaya bir kez bile girmemişti.

Olan biteni yüzbaşıya tekrar anlatmak zorunda kaldı.

"Bu kızın buralarda böyle derin kederler içinde günlerini geçirmesi benim yüreğimi burkuyor" dedi yüzbaşı. "Bu kız aslında duygusuz bir insan değil. Bu da onun insanlara karşı daha düşmanca bir tavır takınmasına neden oluyor. Acaba geçmişinde onu erkeklerden korkmaya iten bir şey yaşamış olabilir mi? Bu ne olabilir, bana bunu söyleyebilir misiniz? Niçin dünyaya küsmüş? Daha sizin yanınızda ne kadar kalacak bu kız?"

Kız hakkında ayrıntılı bilgi almak için Shōshō'yu artık açık açık zorlamaya başlamıştı. Shōshō bu soruların cevabını bilmiyordu ki, nasıl cevap verebilirdi?

"Hanımımızın şu anda bakmakta olduğu kız birkaç yıldan beri kayıp. Biz onu Hatsuse Tapınağı'na yaptığımız hac ziyaretinden dönerken bulduk" diye anlatmaya başladı Shōshō...

Bu sırada Ukifune, geçimsiz biri olarak bulduğu yaşlı rahibenin yanına yüzükoyun uzanmıştı ama bir türlü uyku tutmamıştı. Yaşlı rahibe, akşamleyin erkenden sızmış şimdi ise horul horul uyuyordu. Kadının yanında en az onun kadar yaşlı iki rahibe daha vardı ve onlar da gök gürültüsü gibi ses çıkarıyorlardı. Kız dehşete düşmüştü; acaba sabahı çıkarır mıyım diye kara kara düşünüyordu. Bu canavarların onu parça parça edip yutacaklarmış gibi bir hali vardı. Yaşamak için öyle büyük bir isteği yoktu ama yine de çok korkuyordu; tıpkı intihara karar verip de kıl gibi köprüyü geçmekten korkarak kendini öldürmekten vazgeçen adam gibi. Komoki isimli kızı yanında getirmişti. Bu yaştaki kızlar her şeyden etkilenirdi; Komoki de o nadir bulunan, erkek güzeli misafiri görebileceği bir yere gitmişti. İnşallah geri döner de onu rahatlatır diye nafile umuyordu ama böyle zor durumlarda Komoki'nin ona pek yardımı dokunacak gibi görünmüyordu.

Ukifune'ye kur yapıp yalvarıp yakarmaktan yorgun düşen yüzbaşı daha fazla dayanamayarak oradan ayrıldı.

"Yazık," dedi rahibeler, "Kaplumbağalar gibi kendi kabuğunda yaşıyor! Maalesef ne gençliğinin ne de güzelliğinin farkında!"

Herhalde gece yarısına doğru olmalıydı; Ukifune, yaşlı rahibenin korkunç bir öksürük kriziyle yatağından doğrulduğunu fark etti. Lambanın ışığında, rahibenin şal üstüne dökülen bembeyaz saçlarını gördü.

Yanında Ukifune'yi gören yaşlı rahibe çok şaşırarak elini alnına götürüp ışığa karşı siper yapmıştı. Bu haliyle gözlerini ışıktan korumaya çalışan sincaplara benziyordu.

Rahibe, "Aman tanrım ne garip! Sen kimsin, nereden geldin buraya böyle?" diye sordu kıza tehditkâr bir sesle.

İşte vakit geldi diye düşündü kız. Biraz sonra onu parça parça edip yiyeceklerdi. O habis yaratık kızı buraya bıraktığında kendinden geçmiş bir vaziyette olduğundan dolayı hiç direnememişti. İyi ama şimdi ne yapacaktı? Kendini kapana kısılmış gibi hissediyordu. Onu yeniden iğrenç bir dünyanın içine sürüklemişlerdi. Kapkaranlık anıların yükünün altında işkence çekiyordu. Yepyeni bir bunalımla karşı karşıyaydı. Bu kâbusun nasıl üstesinden gelecekti? Şayet olaylar istediği gibi gitmiş, intihar etmeyi başarmış olsaydı şu anda içinde bulunduğu durumdan çok daha feci bir vaziyetle karşı karşıya kalacağı kesindi. Bütün gece gözlerini kırpmamış, yaşadığı hayatı düşünmüştü ama insanın içini ısıtan en ufak bir sıcaklık bile bulamamıştı. Babasını hiç tanımamıştı. Bütün yılları başkentle uzak taşra kasabaları arasında mekik dokumakla geçmişti. Bu sırada tesadüfen kız kardeşiyle karşılaşmıştı. Bir zaman kendisini çok mutlu ve emniyette hissetmişti ama ne yazık ki o meşum olay onu kız kardeşinden ayırmıştı. Genç Kaoru Ukifune'ye talip olduğunda kara talihinden kurtulmak için kızın eline büyük bir fırsat geçmişti. Fakat o, Kaoru'ya çok korkunç bir hata yaparak karşılık vermişti. Bu büyük hata Niou'dan hoşlanmasıydı çünkü ona olan ilgisi yüzünden herkesin gözünden düşmüştü. Bütün bunları hatırladıkça Ukifune kendinden iğreniyordu. Verdiği sözlerden, Portakal Adası'na yaptıkları geziden, onun esinlediği güzel şiirlerden[498] dolayı kız Niou'ya hayran olmuştu. Bütün bunlara kanmak ne büyük aptallıktı! Aklına yaşadığı olaylar geldikçe Kaoru'ya duyduğu özlem gittikçe artıyordu. Aslında Kaoru pek öylesine ateşli bir âşık değildi ama çok huzurlu ve güvenilir bir yanı vardı. Bu nedenle nerede ve ne durumda olduğunu Kaoru'nun öğrenmesini istemiyordu. Uzaktan da olsa, acaba onu bir kez daha görebilecek miydi? Bu arzu içinden geçer geçmez hemen o düşünceyi kafasından çıkarmaya çalıştı. Böyle düşünmekle hata ediyordu. Şimdilik bu tür duyguları gönlünde yeşertmenin zamanı değildi.

Hiç bitmeyecekmiş gibi görünen gecenin sonunda, uzaklardan bir horoz sesi duyuldu, çok rahatlamıştı. Keşke bu ses annesinin sesi olsaydı daha mutlu olurdu. Komoki hâlâ yerinde değildi. Bitkin bir halde yatağında uzanmaya devam etti. İlk önce erkenden horlamaya başlayanlar uyanmıştı. Kadınlar, yulaf lapası gibi tatsız tuzsuz yiyecekler hazırlamak için işe koyulmuşlardı. Biri ona yemek vermek istedi ama yemeği getiren kişi çok çirkindi ve üstelik yemek de tuhaf ve lezzetsiz görünü-

498. Bkz. 51. Bölüm.

yordu. Verileni açıkça reddetmekten çekinmiş, kendisini iyi hissetmediğini bahane etmişti. Yaşlı kadınlar onun bu davranışını misafirperverliğe karşı bir tepki olarak algılamamışlardı.

O gün çok sayıda çömez ve rahip manastıra geldi. İçlerinden biri "Bugün başrahip hazretleri dağdan inerek manastırınızı ziyaret edecek" dedi. Bunun üzerine manastırdakilerden birinin çömeze, "Bu ani ziyaret neden icap etti?" diye sorduğunu duydu Ukifune. O da cevap verdi.

"Duyduğumuz kadarıyla habis bir ruh prensesimizin bedenini zapt etmiş durumda. Hiei dağı başrahibi[499] elinden gelen her şeyi yaptı ama o bile bir netice elde edemedi. Dün iki ulak gelip bütün ümitlerini başrahip hazretlerine bağladıklarını, kızı ancak onun düzeltebileceğini söyledi. Dün gece geç saatlerde Batı İlleri Bakanı'nın oğlu Sayın Teğmenimiz gelerek bunu haber verdiler.[500] Sayın başrahibe İmparatoriçe'mizden özel bir mektup getirdiler. Bu nedenle Sayın Zasu Hazretleri yakında dağdan aşağıya inecekler." Bütün bu haberleri gururlu bir ses tonuyla bildirmişlerdi.

"Sayın Zasu Hazretleri geldiğinde cesaretimi toplayıp ondan yemin törenimi yönetmesini istemeliyim" diye düşündü Ukifune.

Neyse ki bugün, rahibe olmasına itiraz eden kadınlarından hiçbiri manastırda değildi. Yataktan doğrulurken "Şu sıralarda çok hastayım ama yine de Sayın Zasu Hazretleri geldiğinde ondan yemin törenimi yönetmesini isteyeceğim. Rica etsem bana bu konuda yardımcı olur, ona siz de bu durumumu haber verir misiniz?"

Yaşlı rahibe belli belirsiz başını salladı.

Kız odasına geri döndü. Başrahibin, aynı manastırda rahibelik yapan kız kardeşinden başka hiç kimsenin saçlarına dokunmasını istemiyordu ama birinin yardım olmadan da saçlarını kendi başına toplayamazdı. Geceleyin saçlarını düzgün tutmak için bağladığı kurdeleleri çözdü. Rahibe olmaya karar verdiği için kendinden başka kimseyi suçlayamazdı; ama yine de rahibe elbiseleri giymeden, saçlarını kesmeden önce son bir kez annesini göremeyeceği için çok üzülüyordu. Hastalığından dolayı saçlarının seyreldiğini sanıyordu ama öyle olmadığı görünce sevindi. Topuklarından aşağıya kadar inen iki metreyi aşkın, gür, siyah saçları ipek gibi yumuşacıktı ve uçlarında bir kırık bile yoktu.

"Zavallı anneciğim! Benim başıma bunların geleceğini nereden bilebilirdi ki!" [501] diye mırıldandı kız kendi kendine.

---

499. *Zasu*, Hiei dağının başrahibi.

500. Yūgiri'nin oğullarından biri. Aynı zamanda prensesin birinci dereceden kuzeni.

501. Henjō, *Gosenshū* 1241, kutsal emirleri aldıktan sonra:

Kuzgunî saçlarımı, annem okşar severdi,
Bilseydi kesiyorum, dehşetli dertlenirdi...

Zasu Hazretleri manastıra geldiğinde akşam olmuştu. Güneydeki odayı onun için hazırlamışlardı. Etrafı birdenbire dazlak kafalı rahipler doldurunca odanın içi insana ürküntü veren bir hale gelmişti. Zasu önce annesine uğradı.

"Sayın validem, nasılsınız? Sizi göremediğim son birkaç ayınız nasıl geçti? Duyduğum kadarıyla iyi yürekli kız kardeşim hac için yola çıkmış. Şu manastıra getirdiğim kız hâlâ senin yanında mı?"

"Ha evet, o kız burada. Kendini pekiyi hissetmediğinden dolayı kız kardeşinle birlikte gitmek istemedi. Rahibe olmaya karar vermiş ve manastırda bu göreve başlamak için yemin törenini senin yürütmeni istiyor."

Zasu Hazretleri, "Ya demek öyle" dedikten sonra kızın odasına gitti ve perdenin önünde durarak ona seslendi. Kız çekinerek, hemen başrahibin yanına geldi.

"Seninle öyle tuhaf bir şekilde tanıştık ki... Bu durum belki de önceki hayatlarımızda ikimizin arasında var olan bir bağdan kaynaklandı. Senin için çok dua ettim. Sana tek tük mektup yazdım ama netice itibarıyla iyi bir mektup yoldaşı olamadım. Umarım anlıyorsundur, bizim gibi ruhban sınıfından olan insanların dünya nimetleriyle iştigal etmesi doğru değildir. Çok önemli bir nedenimiz olmadığı sürece dünyevi zevklerden, nefsani arzulardan uzak durmamız gerekiyor. Sen nasılsın? Dünyadan feragat edip takva yolunu seçen kadınların durumu hiç de kolay değil. Onları zorlu bir imtihan bekliyor."

"Hatırlarsınız ki beni bulduğunuzda içimde en ufak bir hayatta kalma isteği yoktu. Hatta ölümden döndüğümde, sevineceğime üzülmüştüm bile. Ama beni hayata döndürmek için yaptıklarınızdan dolayı size minnet borcum var. Lütfen kerem edin, rahibe olabilmek için yemin töreninden geçeyim. Artık diğer kadınlar gibi yaşamam mümkün değil. Onların arasında olsam bile, onlar gibi serbest davranabileceğimi sanmıyorum."

"Kızım, sana ne oldu da böyle bir karara vardın? Gençsin ve daha önünde upuzun bir hayat seni bekliyor. Yapma evladım, Buda'nın katında bu çok büyük bir günah. Aldığın karar şimdi sana mantıklı görünebilir ama kadınlar genellikle iradesiz olduklarından dolayı zamanla fikir değiştirdikleri çok oluyor. Dikkat et, sen de bir süre sonra pişman olabilirsin."

"Ben zaten çocukluğumdan beri hiç mutlu bir insan olmadım ve annem bu yüzden beni hep manastıra kapatmayı düşünmüştür. Büyüyüp de her şeye aklım ermeye başlayınca başka insanlardan çok değişik olduğumun farkına vardım. Benim hasretini çektiğim dünya bu dünya değil, hep öte âlem oldu." Kız bunları söylerken gözlerinden sicim gibi yaşlar süzülüyordu. "Belki de bu benim artık yolun sonuna yaklaştığımı gösteriyor. Bastığım zemin ayağımın altından kayıyormuş gibi geliyor bana. Ulaşmak istediğim her şey kayıp gidiyor. Yücelerin yücesi büyük üstadım, lütfen yemin töreninden geçmeme izin veriniz."

Zasu Hazretleri hayretler içindeydi. Bu kadar güzel bir yüzün arkasında nasıl böylesine tuhaf ve acı bir irade mevcut olabilirdi? Ama ona musallat olan kötü ruhu hatırladığında kızın saçmalamadığını anlamıştı. Hatta şu anda hayatta olması bile bir mucizeydi. Kız habis ruhlar yüzünden öyle büyük badireler atlatmıştı ki düşünmek bile insana dehşet veriyordu.

"Kızım, senin bu isteğin emin ol öte âlemi yöneten ilahi irade tarafından fevkalade hoş karşılanacaktır. Senin kararını değiştirmek bana düşmez. Ayrıca yemin törenini düzenlemek de çok basit bir iş. Buraya ben aslında çok önemli bir görev için geldim ve bu akşam mutlaka prensesin yanına gitmek zorundayım. Onun için yapılacak ayinlere yarın başlayacağız. Bu da bir hafta içinde biter ve senin talebini yerine getiririm."

Ancak bahsettiği tarihe kadar Zasu'nun kız kardeşi genç rahibe hacdan dönecekti ve Ukifune'nin rahibe olmasına kesinlikle itiraz edecekti. Durumun aciliyetine Zasu Hazretleri'ni ikna etmesi gerekiyordu.

"Galiba size sağlığımın ne kadar kötü olduğunu tam olarak anlatamadım. Bu töreni çok ağırlaştığım bir zamanda yapacak olursak manen ve bedenen böyle bir merasime hazır olmayacağım demektir. Bugün kendimi iyi hissediyorum ve böyle bir fırsat yakalamışken kaçırmak istemiyorum. Lütfen beni bundan mahrum etmeyin."

Kızın böyle hüngür hüngür ağlaması rahibin yüreğine dokunmuştu. "Aslında vakit çok geç. Eskiden dağa inip çıkarken hiç zorlanmazdım ama artık yaşlan-

dım. Bu basit yolculuklar bile artık bana koymaya başladı. Burada bir süre dinlenip daha sonra şehre gitmeyi düşünüyordum ama mademki durumun bu kadar acil, eh ne yapalım ben de seni kırmayıp arzunu yerine getireceğim."

Kız büyük bir sevinçle makası ve içinde tarakların bulunduğu kutuyu başrahibe uzattı.

Zasu ile gelen iki rahip o tuhaf gece Uji'deki törende yine ona eşlik ediyordu. Başrahip "Diğer insanları da buraya çağırın lütfen" dedikten sonra rahiplere emrini iletti. "Bu genç kızın saçlarını kesin lütfen."

Rahipler doğru bir iş yaptıklarından emindi, çünkü o gece kızı çok kötü bir halde bulmuşlardı. Kızın bundan böyle normal bir hayat yaşayamayacağı belli olmuştu. Başrahibin gözde müridi eline makası alıp perdeye doğru ilerleyince donakalmıştı; çünkü perdenin arasından ona upuzun, ipek gibi saçlar uzatılmıştı. Bu lepiska saçlara nasıl kıyabilirdi?

Shōshō adlı rahibe o akşam, Zasu Hazretleriyle birlikte gelen rahip ağabeyiyle odasında hasret gideriyordu. Manastırdaki görevli rahibelerden biri olan Saemon ise o sırada başka bir odada misafirlerle sohbet ediyordu. Manastır halkı onlara uğrayan bu nadir misafirleri ellerindeki mütevazı imkânlarla eğlendirmeye çalışıyorlardı.

Yemin töreni yapılırken yalnızca Komoki oradaydı. Tören devam ederken olan biteni anlatmak için koşa koşa Shōshō'nun yanına gitti. Haberi alınca Shōshō dehşete düşerek hışımla törenin yapıldığı odaya yöneldi. Zasu Hazretleri tam kendi cübbesini ve beyaz harmaniyesini kıza giydirirken içeri daldı.

"Kızım, şimdi annenin ve babanın bulunduğu istikamete dönerek onlara olan itaatini göster ve biat et."

Kız gözyaşlarına boğuldu çünkü anne ve babasının şu anda hangi tarafta olduğunu bilmiyordu.

Shōshō hiddetle Zasu'ya dönerek, "Ne yaptığınızı biliyor musunuz siz? Bu hareketinizle büyük bir sorumsuzluk örneği veriyorsunuz. Kız kardeşiniz olan başrahibemiz döndüğü zaman size neler söyleyecek düşünmek bile istemiyorum!"

Ancak yemin töreninin sonuna gelmişlerdi ve bu noktadan sonra söylenen her söz kıza iğne gibi batabilirdi. Shōshō bütün bunları düşünerek daha fazla bir şey söylemedi.

Zasu Hazretleri tören esnasında, "Bu dünyadan etek çekip üç âlemde[502] gezinirken..." diyerek zikir çekerken etkileyici sesi etrafta yankılanıyordu.

Ayin bittiğinde kızın yüreğini inceden bir sızı doldurmuştu. Her şeyden bağını kopartmıştı ve artık dünyadan kopartacağı hiçbir bağ kalmamıştı.

---

502. Başrahibin okuduğu bu metin kayıptır; ancak burada doğum, ölüm ve yeniden doğum döngüsüne gönderme yapıldığı aşikârdır.

Zasu Hazretleri'nin yardımcısı, kızın saçlarını kesmekte zorlanıyordu. Sonunda, "Bu da kalıversin canım. Bu işi aslında rahibeler daha iyi yapar, onlara bırakalım" diyerek sorunu çözdüler.

"Kızım, çok önemli bir adım attın ve buradan geriye dönüş yok" diyerek kızın kâkülünü Zasu Hazretleri keserken ona daha başka önemli nasihatlerde bulunmayı ihmal etmedi.

Kız sonunda muradına ermişti. Etrafındaki insanlar ona bu konuyu biraz daha düşünmesini tavsiye etmişlerdi ama o yine de içinden geldiği gibi davranmıştı. Bu olayı, yaşadığı bu dünya zindanında Buda'nın kendisine sunduğu bir lütuf olarak görüyordu.

Ziyaretçiler manastırdan ayrılınca her taraf yeniden sütliman kesilmişti. Rahibelerden biri kızla konuşurken sesi uğuldayan gece rüzgârına karışıyordu. "Canım, hayat öyle yalnız geçmez. Hepimiz senin mutluluğunu isteriz. Bunun için de tekrar insanların arasına dönmen gerek. Önünde seni bekleyen daha nice yılların var. Bırak gençleri, biz yaşlı kadınlar için bile bazen unumu eledim, eleğimi duvara astım demek çok zor."

Bu sözleri duyan kızın kılı kıpırdamamıştı. "Siz, sıradan insanlardan ve onların hayat anlayışından bahsediyorsunuz" diye karşılık verirken yüreği sakin ve içi huzur doluydu.

Ertesi sabah kimseyle göz göze gelmemeye çalıştı çünkü bencilce davranmış, hiç kimsenin öğüdüne kulak asmamıştı. Saçlarının ucu darmadağın olmuştu ama sesini çıkaramıyordu. Taratmak için kimden yardım istese adamakıllı zılgıt yiyeceğini biliyordu. Bu yüzden kaldığı bölmenin perdelerini hiç açmadı.

Hiçbir zaman konuşkan bir insan olmamıştı ve olayların iyi ya da kötü yanlarını konuşabileceği bir sırdaşı da yoktu. Mürekkep hokkasının başına geçti. Ne zaman efkârlansa, hayata tahammül edemez hale gelse kafasını dağıtmak için tek bir şey yapıyordu, o da yazı yazmaktı.

"Onlar ve kendim için vazgeçtim bu âlemden,
Baktım ki yürümüyor, başlıyorum yeniden.

"Tören bitti sonunda başarmışım gerçekten."

Yazdığı dizeler onu çok duygulandırdığı için ikinci bir şiir daha yazmaktan kendini alamadı.

"Dedim dünyadan bıktım, görmek istemem yasla,
Evet son kararımdır, dönmek istemem asla."

Ukifune oturmuş peş peşe şiirlerini yazarken yüzbaşıdan bir mektup geldi. Yemin törenindeki hengâme sırasında birileri yüzbaşıya Ukifune'nin rahibeliğe başlamak üzere olduğunu haber vermişti. Bunu duyar duymaz zavallı adamın dünyası başına yıkılmıştı. Demek Ukifune rahibe olmak için o kadar azimli ve kararlıydı. Belki de bu yüzden yüzbaşıya soğuk davranmış, onun mektuplarına hiç cevap vermemişti. Ne kadar ümit kırıcı, moral bozucu bir olaydı! Daha geçen akşam kızın o güzel saçlarını bir kez daha görebilmek için izin istemişti ama rahibeler onun bu dileğini "Daha zamanı var" diye geçiştirmişlerdi. Yüzbaşı da hemen hüzün yüklü bir cevap yazıp bu haberi getiren ulakla Ukifune'ye göndermişti.

"Başka ne dememi isterdiniz?"

"Haydi durma çabuk ol, ulaşalım tekneye,
Dünyadan uzaklara yol alan rahibeye."[503]

Ukifune ilk kez yüzbaşıdan gelen bu mektuba ilgi göstererek rahibeleri şaşırtmıştı. İçinde bulunduğu an, ıstırapları yudum yudum içtiği bir zamandı. Yüzbaşının son ümidini de kaybettiğini öğrenince yüreği burkulmuştu. Hemen ilk eline geçirdiği berbat kâğıt parçasının bir köşesine aşağıdaki şiiri karaladı:

"Ruhum gamlı dünyayı bırakıp gitse bile,
Menzili bilinmiyor, tekne gider nereye."

Kız bunu sanki derste kompozisyon denemesi yapıyormuş gibi hemen yazıvermişti. Shōshō da onu alarak katlayıp zarfa koymuş ve yüzbaşıya yollamıştı.

Shōshō kızı ikaz etmekten kendini alamadı: "Ayıp olmadı mı şimdi? Hiç değilse temize çekmen gerekmez miydi?"

"Yanlış bir şeyler yazıp işleri karıştırmak istemedim" diye cevap verdi Ukifune.

Tabii yüzbaşı mektubu alınca ikinci bir yıkıma daha uğramıştı.

Zasu Hazretleri'nin kız kardeşi olan rahibe hac seyahatinden geri dönmüş, olan biteni duyunca hayretten küçük dilini yutar gibi olmuş ve soluğu Ukifune'nin yanında almıştı.

"Rahibelik yemini etmiş biri olarak verdiğin kararı canıgönülden destekliyorum. Fakat daha çok gençsin, önünde yıllar var. Bu zaman zarfında ne yapmayı düşünüyorsun? Kendine bir plan, program yaptın mı? İstersen sana niçin hacca gittiğimi anlatayım. Tanrı herkese gecinden versin ama ben şahsen yarına çıkacağım-

503. Burada geçen "tekne" sözcüğü için kaynak metinde *amabune* kelimesi kullanılmıştır ve bu kelime aynı zamanda "rahibelerin bindiği kayık" anlamına gelir.

dan emin değilim. Hacca senin için gittim ve Kutsal Tanrıçamız Hatsuse Hazretleri'ne seni himaye edip selamete ulaştırması için dua ettim."

Genç rahibenin yorgunluk ve endişesi had safhadaydı. Daha fazla dayanamayıp yatağına çekildi. Ukifune rahibenin durumuna çok üzülmüştü ama asıl üzüldüğü insan annesiydi. Zavallı kadın şimdi kim bilir ne kadar perişan bir haldeydi. Durup durduğu yerde kızı ortadan kaybolmuştu. Başında yas tutacağı bir mezar bile yoktu kızının. Ukifune her zamanki gibi sessiz sedasız bir halde sırtını kalabalığa doğru dönerek oturmuş derin derin düşünüyordu. Bu hüzünlü haliyle bile çok genç ve güzel görünüyordu.

Zasu'nun kız kardeşi genç rahibe biraz dinlendikten sonra Ukifune'nin yanına dönerek ona sitem etti: "Hiç de iyi bir iş yapmadın. Seni hiç affetmeyeceğim." Bir taraftan bunları söylerken bir taraftan da Ukifune'nin giyeceği rahibe kıyafetiyle uğraşıyordu. Bir müddet sonra geleneksel, kül rengi rahibe kıyafeti ve harmaniye kızın sırtındaydı. Ukifune'nin giyinmesine yardım eden rahibeler, ona yemin törenini düzenleyen Zasu Hazretleri'nin umursamazlığı ve sorumsuzluğu için söyleyecek söz bulamıyorlardı. Manastıra ilk adımını attığı günden beri Ukifune onların hayatına neşe getirmiş, göz alabildiğine uzanan kasvetli dağların üstüne güneş gibi doğmuştu. Ama ne yazık ki bu ışık artık sönmüştü.

Tanıdıklarının da söylediği gibi Zasu Hazretleri'nin olağanüstü ruhani güçleri vardı. Birinci Prenses'i iyileştirdiği için artık onun adından daha büyük bir saygıyla bahsediliyordu. Nekahet döneminde prensesin yeniden hastalığa yakalanma tehlikesi olduğundan dolayı Zasu saraydaki görevine bir müddet devam etti. Yağmurlu bir akşam öteki rahiplerle birlikte görevine devam ederken gece ayinini yönetmesi için Zasu'yu çağırdılar. Prensesin başında bekleyen kızlar son birkaç günün yorgunluğuyla istirahata çekilmişlerdi. Birinci Prenses'in yanında sadece birkaç kişi kalmıştı ve İmparatoriçe de kızının yatağının kenarına ilişmişti.

"İmparatorumuz uzun zamandan beri sizin ruhani güçlerinizi takdirle karşılamaktadır. Şu anda hiç kimsenin başaramadığı bir şeyi muvaffakiyetle sona erdirmiş ve bize şifa getirmiş bulunuyorsunuz. Bundan böyle her iki cihanda da bizden şefaatinizi esirgememenizi niyaz ediyoruz."

"Efendimiz, rahmeti bol yüce rabbimizden bana vahyedildiği kadarıyla dünyadaki nasibim kısa bir müddet sonra hitam bulacaktır. Bilhassa bu yıl ve gelecek yıl benim için en fazla tehlike arz eden zamanlardır. Bu yüzden tamamen inzivaya çekilip bütün vaktimi rabbimizin mübarek adını zikrederek ona dua, ibadet ve hamdüsenalar ederek takva içinde geçirmek istedim. Şayet İmparator Efendimiz kerem etmeselerdi, benim buralara kadar inmeye hiç niyetim yoktu."

İmparatoriçe dilinin döndüğü kadar kızının bedenini zapt eden habis ruhun ne kadar inatçı olduğunu anlatmaya çalıştı. Üstelik böyle ruhlar farklı isimlerle

tekrar tekrar sahneye çıkıyordu. Çok dehşet verici bir olaydı. Başrahip Zasu da ona başka bir olayı anlatarak karşılık verdi.

"Zât-ı âlinizin yaptığı kötü ruhlar hakkındaki konuşmalar bana başka bir ilginç olayı hatırlattı. Efendim, ilkbaharın sonlarına doğru sayın validem verdiği bir andı yerine getirmek üzere Hatsuse Tapınağı'na hacca gitmişti. Hac farizasını yerine getirdikten sonra memlekete dönerken yolda hastalanmış ve İmparator Suzaku'nun Uji'deki konağında konaklamak zorunda kalmış. Malumunuz olduğu üzere kötü ruhlar hep uzun zaman terk edilmiş, tekinsiz yerleri kendilerine mesken olarak seçerler. Bunu duyar duymaz, 'Ah! Dinlenmek için bula bula böyle tekinsiz yeri mi buldu?' dedim kendi kendime. Nitekim haklıymışım." Zasu Hazretleri sohbetinin ilerleyen bölümünde Ukifune'yi nasıl bulduklarından da bahsetti.

İmparatoriçe çok korkmuş, "Aman tanrım inanılmaz bir şey bu!" diye çığlık atmıştı. Nedimelerin hemen hemen hepsi uyumakta olduğundan başrahibin anlattıklarını pek duyan olmamıştı. Bu kadınların arasında sadece Kaoru'nun ilgi gösterdiği Kosaishō adındaki bir kız başrahibin hikâyesini duymuştu. Zasu Hazretleri İmparatoriçe'nin çok tedirgin olduğunu fark eder etmez hikâyeyi gereğinden fazla abarttığını düşünerek daha fazla ayrıntıya girmedi.

"Fakat size yine de orada tanıdığım bir genç kız hakkında biraz malumat vermek istiyorum. Tapınağımın bulunduğu dağın tepesinden aşağıya inerken Ono Manastırı'ndaki rahibeleri ziyaret ettim. Bu bahsettiğim kız karşıma çıkarak bana gözyaşları içinde bu dünyadan uzaklaşmak ve rahibe olmak istediğini söyledi. Ben de dayanamayarak onun yemin ayinini idare ettim. Kız kardeşim, muhafız albayı olan kocasını kaybettikten hemen sonra kızını da kaybettiği için rahibe olmuştu. Bu kızı görür görmez ona hemen kanının kaynadığını ve onu kendi kızı gibi görmeye başladığını söyledi bana. Kızın yemin ayinini idare ettiğim için bana çok darıldı. Kız çok zarif, çok güzel, çok narin, çıtı pıtı bir şey. Kendisi ve aile hakkında hiçbir fikrim yok. Yazık, manastır köşelerinde harcanıp gidecek."

"İyi ama o kadar güzel bir kızı kimler bırakıp gitmiş dağ başlarında? Kimlerden olduğunu herhalde soruşturup öğrenmişsinizdir" dedi Kosaishō.

"Maalesef ben bu konuda bir şey bilmiyorum. Belki kız kardeşime bir şeyler söylemiş olabilir. Köklü bir ailenin çocuğuysa eninde sonunda kim olduğu meydana çıkar. Lütfen beni yanlış anlamayın bunu söylemekle köylülerin arasından güzel kız çıkmaz demek istemiyorum. İnsanların kaderini aileleri belirlemez. Bir darbımeselde anlatıldığı gibi liyakatine göre Ejderhanın Kızı[504] bile nirvanaya ulaşabilir. Şayet bu kız sıradan bir ailenin çocuğuysa, bu güzellikte doğmasını onun daha önceki hayatlarında daha az günah işlemiş olmasına yorabiliriz."

---

504. Budizmin âleminde ejderhalar en aşağılık varlıklar olarak denizlerin dibine atılmıştır; ancak Lotus Sutra'nın önemli bir bölümünde ejderhanın kızının bile isterse hidayete erişebileceğinden bahsedilmektedir.

İmparatoriçe bahar aylarında, Uji civarında birdenbire kaybolan kızı hatırlamıştı. Kosaishō bu acıklı hikâyeyi kızın ablasından dinlemişti. Ancak sözü geçen kızın aynı kişi olup olmadığından emin olamıyorlardı. Zasu Hazretleri kızın asıl kimliğini gizli tutmak istediğini ve düşmandan kaçan bir firari gibi saklandığını söylemişti. Zasu olayı çok ilginç bulmuştu fakat daha fazla kurcalamak istemiyordu. Hikâyeyi sadece İmparatoriçe'nin ilgisini çekeceğini düşünerek anlatmıştı. Kosaishō bu konuda bir şeyler biliyordu ama bunları kendisine saklamayı tercih etti.

Zasu Hazretleri oradan ayrılır ayrılmaz İmparatoriçe, "Galiba bu aynı kız. Ağabeyime haber versem mi acaba?" diye söylendi kendi kendine.

Kosaishō ve İmparatoriçe için olayın mahremiyetini korumak son derece önemliydi; hiç kimsenin elinde henüz gerçek kanıt yoktu. Üstelik Kaoru gibi ters bir insanla bu olayı konuşmak kolay bir iş değildi.

Birinci Prenses iyileştikten sonra başrahip Zasu, dağdaki mekânına doğru yola çıktı. Yolu üzerinde rahibelerin halini hatırını sormak için manastıra uğradı. Kız kardeşi olan başrahibe, Zasu'yu karşısında görünce onu iyice bir haşladı.

"Aziz Rahip, parmak kadar çocuğu manastıra kapatmanın vebali büyüktür. Ağır bir günah işlediniz. Bunu bana sormadan nasıl yapabildiniz? Bu davranışınızın makul bir izahı olamaz."

Başrahibenin serzenişleri boşunaydı; çünkü olan olmuştu.

Zasu onları dinleyen Ukifune'ye dönerek, "Evladım, tanrıya dua ve ibadette kusur etme. Hayat herkes için fani. Bunun genci, yaşlısı olmaz. Fakat sen dünyanın bir han olduğunu genç yaşta keşfettin. Bu bakımdan şanslısın."

Kız başını öne eğerek büyük bir mahcubiyetle Zasu'yu dinlemişti.

"Bak sana bir sürü kumaş getirdim. Bunlardan kendine bir rahibe kıyafeti yaptır" diyerek yanında getirmiş olduğu Şam işi ipekleri ve ince kumaşları çıkardı.

"Ben burada olduğum müddetçe senin bütün ihtiyaçlarını karşılarım. Bundan emin ol, sana söz veriyorum. Bu fani dünyanın göz boyayan başarı, şan, şöhret ve ikbaliyle zihinlerimizi kirlettiğimiz müddetçe ne sen, ne ben, ne de başka birisi dünya ile olan bağlarımızı koparabiliriz. Takva sahibi olmak için kendini bu ormanın derinliklerinde dua ve ibadete ver kızım. Utanç ve pişmanlıklar kısa zamanda yüreğinden zail olacaktır. Şunu unutma ki hayat kuru bir hazan yaprağından daha hafiftir..." Başrahip bunları söyledikten sonra şiirini okudu:

"Çamlıktaki o kapı, ışıldıyor erkenden,
Göklerde ay var hâlâ, sabah şafak sökerken."[505]

505. Rahibin son cümlesi ve şiiri Po Chü-i'nin "Mezardaki Kadın" adlı yapıtına gönderme yapmaktadır. Bütün Eserleri, IV.

Başrahip kutsal metinlerin yanı sıra edebi konularda da bilgi sahibiydi. Vaazları sırasında yaptığı bu edebi alıntılar, onun hitabetini daha güzel kılıyordu. Rahibin bütün söylediklerini anlayamamış olsa da bu sözler kıza huzur veriyordu. Zaten bunları duymak için orada bulunuyordu.

Rüzgâr bütün gün inim inim inlemeye devam etti. "Gezgin keşişleri haykıra haykıra ağlatacak cinsten bir havadır bu!" dedi başrahip.

Ukifune bunları duyunca irkilmişti. Kendisinin gezgin bir keşişten ne farkı vardı? Evet, onlardan biri olmuştu artık. Belki de bu yüzden gözyaşları dinmek bilmiyordu.

Kız daha sonra taraçaya çıktı ve etrafı seyretmeye başladı. Uzakta, vadinin girişinde, rengârenk avcı giysilerine bürünmüş bir grup adam gördü. Dağın tepesine doğru yönelmişlerdi. Arada sırada boy gösteren birkaç rahibin haricinde genellikle Kara Vadi[506] yönünden bu taraflara pek az insan geçerdi. Sivil elbiseli insanlara pek rastlanmazdı. Kalabalık yaklaşınca bu manganın Ukifune'ye kalbini kaptıran yüzbaşıya ait olduğunu anladılar. Ukifune ona yüz vermemiş ve yüzbaşı bu ilişkiden derin bir aşk yarasıyla ayrılmıştı. Manastıra Ukifune'nin rahibe olmasından dolayı duyduğu hoşnutsuzluğu belirtmek için gelmişti ama artık olan olmuştu. Burada, yani Ono'da sonbahar yaprakları o kadar güzel renkli ve zengindi ki bunun eşini benzerini başka yerlerde bulmak mümkün değildi. Yüzbaşı etrafına bakar bakmaz manzaraya vurulmuş, kısa bir süre için bile olsa kızgınlığını unutuvermişti. Böyle güzel bir yerde insanın içini aydınlatan bir kızla buluşacağı için seviniyordu.

"Biraz boş vaktim vardı. Sonbahardaki renk cümbüşünüz burnumda tüttüğü için kalktım geldim." Yüzbaşı hayran hayran etrafına bakındı. "Ağaçlarınız o kadar davetkâr ki, hani, geceyi koynumuzda geçir diyorlar sanki bana. Bir defa daha himayenize sığınabilir miyiz? Hiç değilse bir gece?"

Gözyaşlarını tutamayan başrahibin kız kardeşi, bir şiir okudu:

"Bayırlardan inen yel, öyle haşin eser ki,
Ağaçlar çırılçıplak, barındırmaz kimseyi."

Yüzbaşı cevap verdi:

"Bilsem de beni dağda bekleyenim kalmadı,
Uğramadan gitmeye, gönlüm razı olmadı."

---

506. Hiei Dağı'nın batı tarafında kalan Kurotani vadisinden bahsedilmektedir.

Yüzbaşının artık kavuşamayacağı Ukifune hakkında uzun uzun konuştular. Sonunda yüzbaşı rahibe Shōshō'ya, "Lütfen izin verin de onu bir kez daha dünya gözüyle göreyim. Böylece verdiğiniz sözü de tutmuş olursunuz."

Shōshō içeri girdi. Ukifune'nin sırtında açık kül rengi bir pelerin, altında ise kehribar renkli bir bluz vardı. Gür saçları beş dilimli yelpazeler gibi geniş bir açıyla omzundan aşağı dökülüyordu. Shōshō bu incecik, zarif, narin kızı yüzbaşıya göstermek istiyordu. Cildi sanki yeni makyajdan çıkmış gibi pürüzsüz ve yumuşacıktı. Shōshō kızı yüzbaşıya göstermesine gösterecekti ama onu bu halde görünce resmini yapmak geçti içinden. Bunu kız kendinden geçmiş bir halde ibadet ederken yapmalıydı ve bu sırada hemen yanı başında asılı duran bir tespih, önünde de açılmış rulolar halinde sutraları içeren kutsal metinler olmalıydı. Shōshō'nun gözleri doldu. Böyle bir manzara, kıza talip olarak gelen adama kim bilir ne kadar ıstırap verecekti! Kızı göstermek için bundan daha uygun bir zaman olamazdı. Shōshō, yüzbaşıya kıza bakması için anahtar deliğini işaret ederek görüş açısı üzerindeki perde ve ona benzer eşyaları bir kenara itti. Yüzbaşı Ukifune'nin güzel olduğunu biliyordu ama bu kadarını hiç ummamıştı. Böyle mükemmel bir varlık nasıl rahibe olabilirdi? Yoksa bu güzel yaratık, onun yaptığı korkunç bir hata yüzünden mi manastıra kapanmıştı? Yüzbaşı sonsuz bir hüzün ve pişmanlık deryası içinde boğulur gibi oldu. Gözyaşlarına hâkim olamadığı için kapıdan çekilmek zorunda kaldı. Haykıra haykıra ağlamaktan korkuyordu. Güzellik anıtı olan böyle bir kızı kimsenin arayıp sormaması mümkün müydü? Bu kız soylu ailelerden birinin kaybolmuş ya da dünyadan elini eteğini çekerek manastıra kapanmış bir çocuğu olsaydı herkes bunu eninde sonunda bir yerlerden duyardı.

Gerçekten de içinden çıkılamayacak kadar çetin bir muammaydı bu. Ama rahibelerin arasından da böyle güzel kızlar çıkınca insan 'Aman bana ne! Ne hali varsa görsün!' diyemiyordu. Kayıtsız kalmak bir yana böyle durumlar olaya ayrı bir heyecan katıyordu. Yüzbaşı ne yapıp edip gizli gizli Ukifune'yi ziyaret etmeliydi. Bu konuda başrahibin kız kardeşiyle konuştu.

"Kız rahibe olmadan önce çok çekingen, çok utangaçtı. Bu yüzden müşterek bir dostluk tesis edemedik. Fakat artık o günler geride. Şimdi manastıra girdiği için onunla sakin sakin konuşmamız mümkün olacak. Bunu kendisine lütfen böyle telkin edin. Kız buraya gelmeden önce bile ben zaten zaman zaman sizi ziyaret ediyordum. Bundan sonra da yine ziyaretlerime devam edeceğim. Buraya gelmek için şimdi artık başka bir nedenim daha var."

Rahibe gözyaşları içinde yanıt verdi: "Bu kızın durumu beni çok üzüyor. Onun candan bir dostunun olduğunu öğrenmek beni çok mutlu kıldı. Seyrek de olsa ziyaretine gelecek samimi bir tanıdığının olmasını istedim hep. Biliyorsunuz ben baki değilim, her zaman başını bekleyemem."

Albay, rahibenin kıza gösterdiği şefkate ve sicim gibi dökülen gözyaşlarına bakarak onların akraba olduklarına hükmetmişti. Rahibeye cevap verdi: "Efendim, ona bakarsanız herkesin bir ayağı çukurda. Kızın bütün ihtiyaçlarını karşılayacağıma dair söz verdim ama benim de yarına çıkacağımı tanrı bilir. Yine de sözüm söz ve sözümden asla dönmeyeceğim. Bundan emin olabilirsiniz. Şimdi söyleyin bana, gerçekten bu kızın ziyaretine gelen başka birileri var mı? Yanlış anlamayın, ona bakan birisi var diye sözümden dönmeyeceğim. Yine de benden bir şeyler saklayıp saklamadığınızı merak ediyorum."

"Bu kızın dünya ile alakası olsaydı şimdiye kadar burası akrabalarıyla, eşi dostu, ahbabıyla dolar dolar taşardı. Fakat görüyorsunuz dünyaya ait neyi var neyi yoksa her şeyi terk etmiş. Onun tek düşündüğü dua, ibadet ve takva sahibi bir insan olmak."

Albay, kıza üstünde şiir yazılı olan bir pusula gönderdi:

"Bilmem neden dünyaya, öyle sırtını döndün,
Söyle bileyim benden, sen ne kötülük gördün?"

Mektubu Ukifune'ye ileten kadın, albayı öve öve bitiremedi; ondan daha sıcak, daha kibar insan olamazdı.

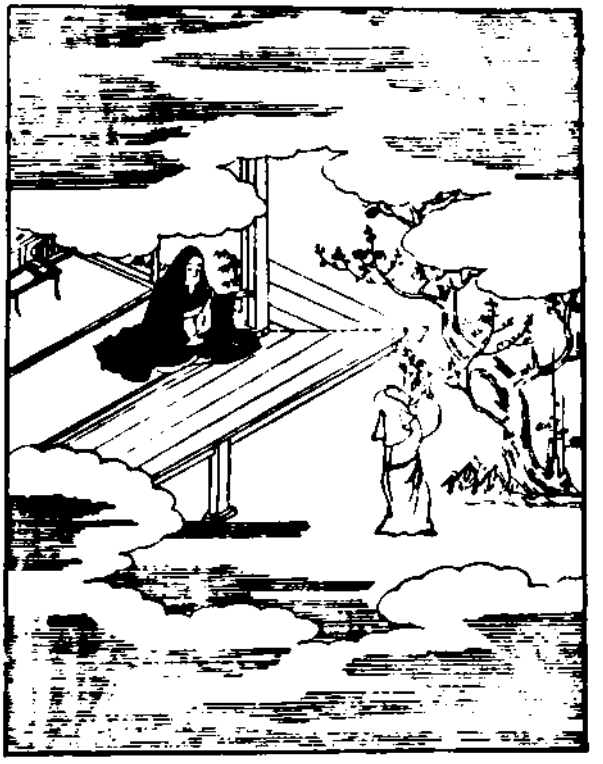
Mektubunun sonunda, "Beni bir ağabeyin olarak düşün. En sıradan, en havadan sudan sohbetimiz bile beni ziyadesiyle memnun edecektir" diyordu.

Aynı kadınla Ukifune, cevabını gönderdi: "Korkarım, bu ilginize layık değilim." Kız bu kadarcık bir mesajla yetinmiş şiirine karşılık vermemişti.

Yaşadığı kötü olaylar onu erkeklerden öyle soğutmuştu ki hayatının sonuna kadar gövdesi yitik bir ağaç kökü gibi, hudayinabit gibi suya sabuna dokunmadan, hiç kimseye görünmeden yaşamak istiyordu. Şimdi istediğini elde edip rahibe olduğu için aylardır üstüne abanan kasvet biraz hafiflemişti. Hatta başrahibin kız kardeşiyle şakalaşıyor, bazen de onunla Go oynuyordu. Sadece Lotus Sutra'yı okumakla kalmıyor daha başka kutsal metinleri de dikkatle inceliyordu. Kendini tamamen dine ve ibadete vermişti. Kış gelmiş, her yer karla kaplanmıştı. Manastırı artık bir kişi bile ziyaret etmiyordu. Çok sıkıntılı bir mevsimdi ve zaman geçmek bilmiyordu.

Yeni yıl geldi ama daha ilkbahara çok vardı. Donmuş suların sessizliği, hüzünlü bir şarkı söyler gibiydi. Ukifune nefret ederek ayrıldığı prensi düşündü; çünkü o şiirlerinden birinde kendisini "ürkütücü" bulduğunu söylemişti. Prensle ilk tanıştığı günler aklına geldi.

İbadetine ara verdiği zamanlarda, en büyük eğlencesi yazı yazmaktı ve Niou ile olan anılarını düşünürken bir şiir yazdı:

"Dağda, kırda, ovada yağan kara bakarım.
Geçmiş anılarımı, andıkça gamlanırım."

Kaybolmasının üzerinden bir yıl geçmesine rağmen, hatıralar onun yakasını bırakmıyordu. Acaba hâlâ onu hatırlayan birileri var mıydı?

Ukifune'ye eski püskü bir sepetin içinde, demet demet baharda tomurcuklanan ilk filizlerden getirdiler. Zasu'nun kardeşi olan rahibenin gönderdiği bu hediyenin arasından bir de şiir çıktı.

"Nasıl çiçek delerse, o yıllanmış karları,
Sana bakıp anladım, önündeki yılları."

Kız şiire şöyle cevap verdi:

"Bundan böyle her bahar, dağlar çiçekle dolsun,
Yağan kat kat kar gibi, ömrünüz uzun olsun!"

Rahibe, "Canım, ne kadar da güzel akıl etmiş, ne kadar ince düşünmüş. Dilerim Yüce Buda Hazretleri'nden, onun için niyaz ettiğim güzel şeyler gerçekleşir ve o da uzun bir ömür sürer." Öyle duygulanmıştı ki gözyaşlarını tutamadı.

Kızın kaldığı odanın hemen yanında bir gül eriği ağacı her zamanki o muhteşem rengi ve kokusuyla çiçek açmıştı. Bütün bitkiler arasında Ukifune'nin en çok sevdiği çiçekler bu ağaçta açıyordu. Bu ağaç ona hem baharların hâlâ "eskiyi andıran baharlardan"[507] olduğunu hem de "koklamaya doyamadığı"[508] rayihaya karşı duyduğu hasreti anımsatıyordu.

Ukifune bir sabah, adakların arınması için gereken kutsal suyu hazırlarken çömez rahibelerden birini yanına çağırarak ondan bir ağaç filizi koparmasını istedi. Kız yeni açmış ağaç sürgününe elini dokundurur dokundurmaz bütün çiçek yaprakları sanki isyan edercesine etrafa dağılıvermiş, ortalığı birdenbire olağanüstü güzel bir koku sarmıştı. İşte tam o anda esin perisi Ukifune'nin aklına aşağıdaki dizeleri getirdi:

"Yeni yenime değen yiğidim yok yanımda,
Fakat onun kokusu, baharın şafağında."

Yaşlı rahibenin, torunlarından biri olan Kii valisi büyükannesini ziyarete gelmişti. Otuz yaşlarında, yakışıklı, mağrur, kendinden emin bir gençti.

"Ben görmeyeli nasılsın büyükanne?" diye sordu. "Biliyorsun görüşmeyeli aşağı yukarı iki yıl oldu."

Yaşlı rahibenin bu soruyu anlamamış gibi bir hali vardı.

Bunun üzerine genç adam teyzesinin odasına gitti. "Zavallı kadıncağız çok yaşlandı çok! Hep uzaklardayım bildiğiniz gibi, bu kadar mesafe ha deyince gelinmiyor. Ama inanın her zaman aklımdaydı büyükannem. Kadının artık yavaş yavaş menzile yaklaştığını hissediyorum. Annem ölünce bu kadın bana annelik etti, elinde büyüdüm. Nasıl, Hitachi valisinin hanımı da arada sırada buralara uğruyor mu?"

Vali kendi kız kardeşinden bahsediyordu.

"Her gün yalnızlık ve can sıkıntısı... Başka da bir şey yok. Yeğenim Bayan Hitachi'den uzun zamandır biz de haber alamıyoruz. Bir daha onu görmek anneme nasip olur mu, artık orasını bilemiyorum."

Kendi dünyasına dalmış olan Ukifune, Bayan Hitachi adını duyunca hemen kulak kabarttı.[509]

---

507. Bkz. Bölüm 48, dipnot 295.

508. Prens Tomohira, *Shūishū* 1005:

Doyamayıp kokuna hatırlayınca bir an,
Bu sabah bir tomurcuk, kaptım erik dalından.

509. Hitachi valisi, şu anda konuşmakta olan Kii valisinin kız kardeşiyle evli olduğundan dolayı onun eniştesidir ve aynı zamanda Ukifune'nin de üvey babasıdır.

Vali sözlerine devam etti: "Başkente geleli epey zaman oldu ama sarayda pek çok bürokratik işim vardı. Başımı kaşıyacak zaman olmadı. Aslında dün buraya gelecektim ama son dakikada Kaoru Hazretleri'ne yakalandım. Kalktık birlikte Uji'ye gittik ve sabahtan akşama kadar Sekizinci Prens'in konağında vakit geçirdik. Kaoru Efendimiz, prensin kızlarından biriyle arkadaşlık ediyormuş ama birkaç yıl önce kız aniden vefat edince üzüntüden mecnuna dönmüş. Sonradan Sekizinci Prens'in evlilik dışı bir başka kızı daha olduğunu öğrenmiş. Daha sonra bu kızı gizlice Uji'deki konağa yerleştirmiş. Ne yazık ki bu kız da geçen baharda hayatını kaybetmiş. Dün bu kızın ölüm yıl dönümüydü. Kaoru Efendimiz, başrahipten kız için bir anma töreni düzenlemesini istemiş. Ben de karınca kararınca, bir katkım olsun istedim. Hani şöyle bir-iki tane rahibe kıyafeti yaptırayım diyorum. Kyoto'da kumaşı dokutup hemen size göndersem, kıyafetleri burada diktirebilir misiniz?"

Bu hikâye kızın çok ilgisini çekmişti. Heyecanını fark ettirmemek için hemen dışarı çıktı.

"Duyduğum kadarıyla merhum prensin iki kızı varmış ve birisi Prens Niou ile evliymiş. Onunla evli olan hangi kız?"

"Merhum prensin, Niou ile evli olan kızı Nakanokimi'dir. Yani birinci kızı, Oigimi zaten ölmüş bulunuyor. Kaoru Efendimiz bu kız ölünce, prensin sonradan ortaya çıkan üçüncü kızıyla ilgilenmeye başlıyor. Bu kızın annesi ise merhum prensin pek önemli olmayan cariyelerinden biri. Bu yüzden Kaoru Efendimiz, üçüncü kız gerçek bir prenses olmadığı için onunla pek yakından ilgilenmemiş. Şimdi bin pişman oluyor ama son pişmanlık fayda vermez. Ama efendimiz en çok Oigimi'nin ardından ağladı. Hatta bir ara çileye girip rahip olmayı bile düşünüyordu."

Kız dehşete düşmüştü. Adam, Kaoru'nun çok samimi bir ahbabı olmalıydı.

"İkisinin de Uji'de hayatını kaybetmesi çok tuhaf" diye sözüne devam etti vali. "Kaoru'nun dün morali çok bozuktu çok. Nehre indiğinde gözleri yaşlarla doluydu. Eve döndükten sonra sütunlardan birinin üzerine bir şiir yazdı:

"Ona akan gözyaşlarım karışıyor nehire,
O sular ki yansıtmıyor hayalini bizlere."

"Daha sonra pek konuşmadı. Zaten konuşacak hali yoktu. Ölen iki kızın ikisi de büyük bir ihtimalle Kaoru'yu deli gibi seviyorlardı. Ben onu uzun zamandan beri tanırım ve nasıl kibar ve duygusal bir insan olduğunu da çok iyi bilirim. Onun desteğini almak benim için imparator naibinin bir numaralı adamı olmaktan daha önemlidir."

Kaoru'nun büyüklüğünü anlamak için âlim olmaya gerek yok, diye düşündü kız.

Valinin teyzesi olan rahibe, "Belki öyle biri olabilir ama yine de bu günlerde kimseyi, bir zamanlar 'Işık Saçan Genji' adını verdikleri o muhteşem insanla kıyaslamak mümkün değil. Genji'nin soyundan gelen insanlar yıllar içinde çok başarılı yerlere geldiler. Büyük oğlu nasıl birisi?"

"Çok yakışıklı, çok bilgili, çok saygıdeğer bir adamdır kendisi. Aynı zamanda ülkemizin en güçlü adamlarından biridir. Ama asıl yakışıklı olan Prens Niou. Bazen ben bile keşke kadın olsaydım da onun haremine girseydim diyorum."

Sanki önceden hazırladığı bir konuşmayı okuyor gibiydi vali. Ukifune bütün bunları, başka birinin hayat hikâyesini dinliyormuş gibi üzüntü ve şaşkınlıkla dinlemişti. Sohbetlerine bir süre daha devam ettiler ve daha sonra vali yanlarından ayrıldı. Hâlâ unutulmadığını hissetmek kızı duygulandırmıştı. Yine aklına annesinin onun için duyduğu üzüntü geldi. Ama bu rahibe kıyafetleri içinde görülmek istemiyordu. Kadınların onun anısına kıyafet dikmelerini seyretti. Çok tuhaf bir durumdu ama bunu kimselere söyleyemezdi.

Rahibelerden biri elinde bir gömlekle Ukifune'nin yanına geldi. "Şuna bir el atar mısın? Bakalım kenarları kıvırmaya elin yakışıyor mu?"

Onların böyle bir şeyi teklif etmeleri canını sıkmıştı. "Kendimi hiç iyi hissetmiyorum." diyerek sırtını dönüp uzandı. Hiçbir şey görmek istemiyordu.

Başrahibin kız kardeşi onun bu halini görünce endişelenerek, elindeki işi bıraktı ve ona "Neyin var canım? Bir şey mi oldu?" diye sormaktan kendini alamadı.

Başka bir rahibe de kırmızı bir gömlek ve kiraz çiçeği desenli ipek bir elbiseyi ona doğru uzatarak, "Kızım senden rica etsek şu elbiseyi bir dener misin? Seni hep böyle gri ve siyah renkler içinde göre göre ruhumuz karardı. Yazık oluyor güzelliğine."

"Rahibelik elbisem, hep sırtımda duruyor,
Yeni renkler görünce, geçmişim depreşiyor."

Kız derin derin iç çekerek, kimseye belli etmeden bu şiiri yazmıştı. Bu dünyada hiçbir sır üstü kapalı kalmıyordu. Bir gün ölüp gittiğinde başrahibin kız kardeşi eninde sonunda gerçekleri öğrenecek, kim bilir onun hakkında ne düşünecekti! Ne sinsiliğini kalacaktı ne soğukluğu ne de sahtekârlığı!

"Her şeyi unutmuştum" dedi kız, "Ama sizin bu kıyafetleri gözümün önünde dikmeniz, aklıma eski anılarımı getiriyor. Elimde olmadan çok üzülüyorum."

"Tabii eski anıları aklına getirecek kızım, hiç getirmez olur mu? Böyle durumların sana pek çok şey hatırlatması lazım. Hem bunları saklamana da lüzum yok zaten. Ben de eskiden benim için olağan şeylerden çoğunu unuttum. Mesela şehirde giydikleri o rengârenk kıyafetler... Böyle şeyleri dikmeye dikmeye ellerim köreldi. Ah, keşke kızım hayatta olsaydı! Ben onu hâlâ nasıl seviyorsam, senin de

mutlaka sevenlerin vardır. Ben kızımın cenazesini gözleriyle görmüş bir anneyim. Buna rağmen, hâlâ kendimi onun öldüğüne alıştıramadım. Sanki bana bir yerlerde saklanıyormuş da gidip onu buluverecekmişim gibi geliyor. Ama sen öyle değilsin. Sen kayboldun. Mutlaka seni arayan birileri vardır."

"Evet, benim de bir annem vardı, insanların arasında olduğum zaman. Ancak şimdi içimde öyle bir his var ki, kısa bir zaman önce bu kadın vefat etmiş gibi geliyor bana." Bunları söylerken dolu dolu olan gözlerini karşısındaki insanlardan saklamaya çalıştı. "Anılarımı hatırlamaya çalıştıkça içim parçalanıyor. Lütfen bana inanın, bu konuda söyleyecek fazla bir şeyim yok. Sizden bir şeyler sakladığımı düşünmeyin." Her zaman ketum bir insan olan Ukifune, burada da sessizliğini korumuştu.

Anma töreni sona ermişti. Kızla geçmişten bize intikal eden bağımız ne kadar da pamuk ipliğine bağlıymış diye düşüyordu Kaoru. Hitachi valisinin yaşı kemale eren oğlanlarından birine danışma meclisinde iş bulmuş, birini de kendi denetimi altında bulunan idari dairelerden birine yerleştirmişti. Eli yüzü düzgün olan çocuklarından birini de kendi maiyetine almayı düşünüyordu.

Kaoru, yağmurlu bir gecede gidip İmparatoriçe'yi gördü. Kadın can sıkıntısından patlıyordu.

"Epey bir zaman evvel, uzak dağ köylerinden birine gidip gelmeyi adet edinmiştim" dedi Kaoru. "Tabii boşu boşuna gitmiyordum, orada ziyaret ettiğim bir kız vardı. Bu her nedense milletin gözüne battı, arkamdan ileri geri konuşmaya başladılar. Ama ben kendi kendime sen işine bak aslanım dedim. Herkesin kendine göre bir alın yazısı var. Bu kız alnına yazıldıysa gidip göreceksin. El ne karışır dedim. Kimseye aldırmadan ziyaretlerime devam ettim. Benim yerimde kim olsa aynı şeyi yapardı! Yani şimdi bir erkek bir kadını seviyorsa ona olan ilgisini başka türlü nasıl gösterecek? Fakat çok kötü bir şey oldu. O yerde bir tekinsizlik sezmeye başladım. Artık adı bile uğursuz gibi geliyordu bana. Geçtiğim yollar uzadıkça uzadı, yolculuklarım zorlaştıkça zorlaştı derken epey bir zaman oradan ayağımı kestim. Geçenlerde bir iş için oraya gitmek zorunda kaldım. Bir defa daha hayatın ne kadar fani olduğunun farkına vardım. Gittiğim ev bir keşiş tapınağı gibi geldi bana. Sanki insanın içindeki manevi duyguları galeyana getirmek için dikilmiş bir kale gibiydi.

İmparatoriçe başrahipten duyduklarını da anımsayarak çok üzülmüştü. "Ne oldu, o evi periler mi zapt etti? Hayaletler mi dadandı? Habis bir ruh mu var? Nasıl ölmüş oradaki zavallı kız?"

İmparatoriçe, kız kardeşlerin art arda gelen ölümlerinden bahsediyordu.

Kaoru, "Habis ruhlar özellikle çok uzak ve tenha yerleri seçerler. Öyle bile olsa kızın ölümü çok tuhaf geldi bana" dedikten sonra daha fazla ayrıntıya girmedi.

İmparatoriçe, Kaoru'nun bahsetmekten kaçındığı konular hakkında epey bilgi sahibiydi ancak bunu belli ettiği takdirde ona ayıp olacağını düşünerek hiçbir

şey söylemedi. Ama Niou'nun bir ara moralinin ne kadar bozuk olduğunu ve nasıl yataklara düştüğünü çok iyi hatırlıyordu. Hem kardeşine hem de oğluna duyduğu saygıdan dolayı sessiz kalmayı yeğledi.

Kaoru oradan ayrıldıktan sonra İmparatoriçe, Kosaishō'yu yanına çağırdı.

"Kardeşim Kaoru, hâlâ Uji'deki kızın yasını tutuyor. Onun durumuna o kadar üzüldüm ki bildiğim her şeyi anlatmamak için kendimi zor tuttum. Belki de bana anlatılan kız onun tanıdığı insan değildir. Başrahibin anlattıklarını sen de duydun. Bir fırsat bulup Kaoru'yla konuşacak olursan yeni gelişmeleri hafifçe çıtlat ama fazla bilgi verme. Aman dikkatli konuş, kardeşimin üzülmesini istemiyorum."

"Ne olur yapmayın Efendim. Meseleyi ona bizzat anlatmanın uygun olmadığını düşünüyorsanız bize ne yapmak düşer, bilemiyorum."

"Sen hiç merak etme. Ona durumu senin konumunda olan birinin anlatması daha uygun olur."

Kosaishō, İmparatoriçe'nin ne demek istediğini anlamıştı ve bu konu onu da ilgilendiriyordu. Kaoru'ya başrahibin hikâyesini anlatmak için bir gün çok güzel bir fırsat yakaladı.

Kaoru gerçekleri öğrenince az kalsın hayretten küçük dilini yutuyordu. Kosaishō bütün bunları bildiğine göre İmparatoriçe'nin de olaylardan haberdar olduğu kesindi. İyi ama onu ziyaret ettiğinde niçin bu konuyu açmamıştı? Ama kendisi de çok ketum davranmıştı. Şimdi gerçekleri öğrenmiş olmasına rağmen yine de her şeyi açık açık söylemek istemiyordu. Şimdi kalkıp bu konuda bir kelam etse herkes ona tatlı kaçık gözüyle bakacaktı. Belki de daha şimdiden dedikodular başını alıp gitmişti de onun haberi yoktu. İnsanlar sağken bile hakkında binbir rivayet çıkıyordu. Ölmüş birinin ardından kim ne demezdi ki!

Kaoru sözlerini dikkatle seçerek, "Uzun zamandan beri akıbetini düşündüğüm birine benziyor" dedi. "Hâlâ Ono'da mı kalıyor bu kız?"

"Başrahip dağdan indiği gün kızın rahibeliğe geçmesi için yemin törenini yönetmiş. Herkes, kendini toparlaması için biraz beklemesini istediği halde kız çok ısrarcı davranmış."

Zaman, mekân ve şahıs, kısacası bütün anlatılanlar doğruydu. Kaoru, bir yandan olaya hiç bulaşmak istemediği halde, bir yandan da meraktan çatlıyordu. Gerçeği onun araştırması hiç yakışık almazdı. Hem Niou onun bu tedirginliğini görecek olursa, kızın rahibe olmasını engellemek için kesinlikle bir şeyler yapardı. Belki de Niou olayı çoktan öğrenmişti ve annesinden bu konuda kimseye bir şey söylememesini istemişti. Yoksa İmparatoriçe onun ağzına baktığından dolayı mı son görüşmelerinde böylesine önemli bir konuyu geçiştirmişti? Kaoru epey tedirgin olduğu için, Niou bu tezgâhın bir parçasıysa, Ukifune'ye olan aşkım ne kadar büyük olursa olsun bu kızı ölmüş kabul edip yüzüme gözüme bulaştırmasam iyi olacak diye düşündü. Eğer kız gerçekten hayattaysa ve kaderin rüzgârı onları bir

araya getirirse yine görüşebilirler ya da ahretteki o Sarı Nehir'in[510] kıyılarında birbirlerine el sallayabilirlerdi. Artık Ukifune'yi tekrar kendi kadını yapmak istemiyordu.

Her ne kadar İmparatoriçe bu konular üzerinde konuşmaya pek niyetli olmasa da Kaoru yine de kız hakkında birkaç soru sorma fırsatı buldu.

"Hani size feci bir şekilde öldü diye üzülerek bahsettiğim bir kız vardı ya, duyduğuma göre o kız hâlâ hayattaymış ama çok kötü durumdaymış. Bana denilene göre çok üzücü bir durumla karşılaşmış. Duyduklarıma inanamadım. Benden kurtulmak için böyle kötü bir iş yapacağı hiç aklıma gelmemişti ama daha sonra olayı kanıksamıştım. Duyduğum söylentilerde bir gerçeklik payı varmış gibi görünüyordu." Kaoru bunları söyledikten sonra, olayları ve kızla olan ilişkisini ayrıntılı bir şekilde açıkladı. Sıra İmparatoriçe'nin oğlunun bu hadiseyle olan ilişkisine gelince sözcüklerini özenle seçip ona karşı olan kırgınlığını bastırarak, "Niou, kızı bulmak için teşebbüse geçtiğimi öğrenecek olursa beni yanlış anlayacağından eminim. Ama onun şunu anlamasını istiyorum, ben bu kızı araştırıp bulsam bile, bu kız hakkında hiçbir planım yok. Niou bunu böyle bilsin."

İmparatoriçe biraz durakladıktan sonra cevap verdi. "Ben bu hikâyeyi ilk kez başrahipten duyunca tüylerim diken diken olmuştu, öyle ki sonuna kadar dinlesem bile kendimi veremedim. Oğlumun bu kızın sağ olduğunu öğrenip öğrenmediğini, ben de bilemiyorum. Niou'nun çok kötü huyları vardır. Eğer bu kızın hâlâ hayatta olduğunu öğrenecek olursa heyecandan yine bunalıma girecektir. Çapkın ama çok karışık işleri var. Onun bu lüzumsuz işleri kulağıma gelince hem üzülüyorum hem de sinirleniyorum."

Kaoru şimdiye dek ablasıyla hiç bu kadar samimi ve içten konuşmamıştı. Onun bu konuda kimseye bir şey söylemeyeceğinden emindi.

Kaoru tekrar gece gündüz Ukifune'yi düşünmeye başladı. Ono'da olduğunu biliyordu ama hangi tapınaktaydı, neredeydi? El âleme rezil olmadan kızı nasıl arayabilirdi? Bu konuyu iyice anlamak için hemen Yokawa başrahibini bulup onunla yüz yüze görüşmeliydi. Başrahip Hiei dağındaki Ana Tapınak'ta[511] her ayın sekizinde Mukaddes Buda Yakushi'ye adaklar adar, ayinler düzenlerdi.[512] Kaoru bu kez Yokawa'ya gidecekti. Yanına Ukifune'nin erkek kardeşini de aldı. Şimdilik kızın annesine bir şey söylemek istemedi. Önce daha net bilgiler toplaması gerekiyordu. Özellikle kızın erkek kardeşini yanına almıştı. Çünkü onun varlığı hem olaya bir

---

510. *Yomi*, ölüler diyarı. Bu kelimenin kanjilerine bakıldığında "sarı nehir" ya da "sarı su kaynağı" anlamlarını vermektedir.

511. Japoncada Chūdō (Konpon chūdō) olarak bilinen bu yapı, Hiei dağındaki ana tapınaktır. Yokawa'nın biraz güneyinde yer alır.

512. Sanskritçedeki ismi Bhaisajyaguru olup Buda'nın insanlara ilaç ve tedavi yöntemlerini öğreten kişiliğidir. Eskiden her ayın sekizinde onun için festivaller düzenlenirdi.

kesinlik kazandıracak hem de kıza yaklaşmasını kolaylaştıracaktı. Şayet başrahibin anlattığı bu kız ümitsiz bir aşkın kurbanı olan Ukifune'yse, hiç tanımadığı bir sürü insanın arasında, tuhaf kıyafetler içinde onu tekrar görmek içini parçalayacaktı.

Yol boyunca hep bu düşünceler kafasını kurcaladı.

BÖLÜM 54

YÜZEN DÜŞLER KÖPRÜSÜ

YUME NO UKIHASHI (夢浮橋)

Kaoru, Hiei'deki manastıra her zamanki gibi heykelcikler, ikonlar, kutsal yazı ve kitaplar bağışladıktan sonra ertesi gün Yokawa'ya gitti. Başrahip, Kaoru'yu böyle birdenbire karşısında görünce hem şaşırdı hem sevindi hem de kabul merasimi düzenledi. Kaoru din ve ibadet konusunda daha önce başrahibe zaman zaman başvurmuş olmasına rağmen, pek yakınlaşma fırsatı bulamamışlardı. Kısa bir süre önce başrahibin Birinci Prenses için ayinler düzenleyip onu iyileştirdiğini görmüş ve bundan çok etkilenmişti. Kaoru'nun bu ziyaretini coşkuyla karşılayan başrahip, aralarında yeni doğan bu bağın onu bu önemli insanla yakınlaştırdığını görerek çok sevinmişti. Sanki yıllardan beri birbirini tanıyan iki eski arkadaş gibi baş başa oturup saatlerce sohbet ettiler. Sonra da hafif bir şeyler yediler.

Kaoru etraf biraz tenhalaşınca, "Zannedersem Ono'da bir eviniz var" diye söze başladı.

"Doğrudur, biraz bakımsız küçük bir evim var. O evde annem kalıyor. Kendisi rahibedir. Artık iyice yaşlandı. Şehirde ona uygun bir yer bulamadım. Kendim de buralarda yaşadığım için gözümün önünde olsun diye onu buraya getirdim. Şimdi kafam rahat. Her zaman gidip ziyaret edebiliyorum."

Kaoru sesini alçaltarak, "Duyduğuma göre Ono eskiden cıvıl cıvıl bir yermiş, ama şimdi oranın çok ıssız bir yer olduğunu söylüyorlar" dedi. "Sizden öğrenmek istediğim bazı şeyler var. Bu zamana kadar bunları sormak istedim ama hep tereddüt ettim. Çünkü beni her şeye burnunu sokan, tuhaf bir insan olarak görmenizi istemedim. Bir zamanlar çok yakından tanıdığım bir insanın orada saklanmakta olduğunu

duydum. Olay hakkında biraz bilgi topladıktan sonra size gelip bu meselenin aslını sormayı düşünüyordum. Son olarak kulağıma gelen haberlere göre bu kız himayenizdeyken rahibe olmuş. Doğru mu bu? Kız çok genç ve ailesi hâlâ hayatta. Bunları soruyorum çünkü onun kaybolmasından kendimi sorumlu tutuyorum."

Başrahip bunları duyunca çok şaşırmış, söyleyecek söz bulamamıştı. Kızın görünüşünden ve tavırlarından soylu bir aileden geldiğini zaten anlamış bulunuyordu. Ayrıca Kaoru'nun tavrı da kıza karşı gösterdiği ilginin büyüklüğünü destekler vaziyetteydi. Kızın yemin törenini yönetmekle dini vazifesini yerine getirmişti ama çok düşüncesizce hareket etmişti. Kaoru meselenin özünü öğrenmiş gibi görünüyordu. Bu kadar şey ortaya çıkmışken kaçamak davranmak işleri iyice zorlaştıracaktı.

Rahip bir müddet sonra konuşmaya başladı. "Evet, doğru söylüyorsunuz. Elimizde sır küpü gibi bir genç kız var. Aylardan beri ağzından bir kelime alamadık. Ono'daki annem, kız kardeşim ve bazı rahibeler bir dini vecibeyi yerine getirmek için Hatsuse Tapınağı'nı tavafa gitmişlerdi. Bu hac görevini tamamladıktan sonra geri dönerken annem yolda hastalanıyor ve yol üzerindeki Uji Konağı'nda kalıyorlar. Annemin durumu çok kritik olduğu için gelip beni buldular. Ben de kalkıp Uji'ye gittim ve orada çok garip olaylara şahit oldum." Ukifune ile karşılaşmasını anlatırken, başrahip fısıldayarak konuşmaya başlamıştı. "İçeri girdiğimde kız kardeşimin, ölüm döşeğinde olan annemi bırakarak bu kızla ilgilenmekte olduğunu gördüm. Kız cenaze gibi uzanmış hiç kımıldamıyordu ama hâlâ nefes alıp veriyordu. O anda, cenaze töreni sırasında odunların üzerinde yakılmayı beklerken tekrar canlanan insanların hikâyeleri geldi aklıma. Hemen en meşhur şifacı müritlerimi çağırarak onlardan bu kız için teker teker dualar okumalarını ve efsunlu zikirler çekmelerini istedim. Bu sırada ben annemin yanı başından ayrılamadım. Çok yaşlı bir kadın olduğundan dolayı vefat etse bile ortada üzülecek bir şey yoktu ama yine de evinden uzakta, bilmediği bir yerde acı çekmekteydi. Yüce Buda'ya dualar ederek ve anneme o ilahi varlığın ismini zikretmesi için telkinde bulunarak ruhunun bedenden rahat bir şekilde ayrılmasına gayret ettim. Tabii bütün bunları yaparken de kızla hiç ilgilenemedim. Onunla ilgilenmekte olanların söylediklerinden anladığım kadarıyla kızın bedenine bir tür cin[513] ya da orman perisi girmiş, sonra da onu kandırarak tenha yerlere sürüklemişti. Onu yanımıza alıp Ono'ya götürdük ama tam üç ay kızın ölüden bir farkı yoktu. Kız kardeşim de rahibedir. Belki ismini duymuş olabilirsiniz, muhafız alayında yüzbaşı olan eniştem rahmetli olunca kardeşim dul kaldı. Enişteminin ölümünden sonra canı kadar sevdiği kızını da kaybedince kadıncağız birden çökmüştü. Ardından ırmaklar gibi gözyaşı döktü. Ama bakınız kader onun karşısına kızıyla hemen hemen aynı yaşta olan, zarif bir kız çıkarmıştı. Kız kardeşim

513. *Tengu* kolayca şekil değiştirebilen, uzun burunlu ve hilekâr mitolojik varlık.

bu mucizeyi hacca gittiği Hatsuse Tapınağı'nda ettiği duaların kabul olmasına yordu. Zavallı kardeşim gelip kız için bir şeyler yapayım diye o kadar yalvarıp yakardı ki kızı mutlaka hayata döndürmek istiyordu. Dayanamayıp dağdan indim, kızı kurtarmak için elimden gelen bütün dini ayinleri hiç aksatmadan bizzat kendim yönettim. Kız yavaş yavaş içinde bulunduğu baygın durumdan çıkmış, şuuru yerine gelmiş ve birkaç gün sonra da tamamen iyileşmişti. Ancak o hâlâ kendisini rahatsız eden habis ruhun peşinde olduğunu düşünerek rahibe olmak istiyordu. Bunu için de yemin merasimini yöneteyim diye bana yalvarıp yakardı. "Kaçmam lazım, mutluluğu öbür dünyada aramam lazım" diyordu bana. Ben de zamanında bu yemini eden bir din adamı olarak bu yoldan gitmesi için kızı teşvik ettim ve onun isteğini yerine getirdim. Efendim, şu kaderin cilvesine bakın, bu kızın sizin için o kadar önemli olduğunu nereden bilebilirdim ki? Kızın kimin nesi olduğunu pek araştırmadık. Bu durum size haliyle çok garip gelebilir. Ama annem ve kız kardeşim başımıza dert açılmasını istemiyordu. Dolayısıyla aylardan beri bu sırrı saklıyoruz."

Kaoru kuşkularını yenmek için o kadar yolu tepip buralara gelmiş, öldüğünü sandığı kızın şu anda hayatta olduğunu öğrenmişti. Rahibin anlattıklarını dinlerken karanlıkta el yordamıyla yürüyen bir uyurgezerden farksızdı. Bu bilge dağ rahibinin onu böyle süngüsü düşük bir halde görmesini istemezdi. Sel gibi çağlamaya hazır gözyaşlarına hâkim olmak için mücadele veriyordu.

Başrahip vicdan azabı duydu. Böylesine önemli bir kadının dünya hayatından çekilmesine izin vermemeliydi. "Kız, habis ruhların saldırısına uğradı. Bu konuda çok hassas ve dirençsiz. Bence bu durum onun daha önceki hayatlarından bu âleme getirdiği bir sorun, bir ödeşme. Ama öte yandan iyi bir aileden geldiği de belli. Acaba onu bu kadar mutsuz kılan ne olabilir diye soruyorum bazen kendi kendime."

"Kızın imparatorluk sülalesinden geldiğini biliyoruz" dedi Kaoru. "Şimdiki İmparator'un uzaktan kuzeni oluyor. Çok yakından olamasa bile ben bu kızı tanıyorum. Başına böyle bir felaketin geleceği aklımın ucundan bile geçmemişti. Kızın birdenbire ortadan kaybolması çok tuhafımıza gitti. Daha sonra kızın nasıl kaybolduğuna dair her kafadan bir ses çıktı. Hatta aralarında onun kendini nehre atarak intihar ettiğini söyleyenler bile oldu. Ama artık sonunda gerçeği öğrendim. Bu yüzden hem çok mutluyum hem de bana her şeyi anlattığınız için size minnettarım. Bence kızın yemin töreninden geçip günahlarının bedelini ödemeye hazırlanması onun menfaatine. Ama annesi hâlâ onun yasını tutuyor. Kadın ne kadar büyük bir şoka girerse girsin yine de duyduklarımı ona anlatmam lazım. Kız kardeşinizin sır saklama konusundaki gayreti gerçekten takdire şayan, ama hiçbir anne çocuğundan vazgeçemez, et tırnaktan ayrılmaz. Zavallı kadın! Sanırım bu haberi aldıktan sonra en kısa sürede gelip kızını ziyaret edecektir.

"Yüce Rahibim, belki biraz şımarıklık ediyorum ama lütfen beni affedin. Sizden rica etsem benimle birlikte Ono'ya kadar gelir misiniz? Gerçeği öğrendikten sonra mutlaka gidip kızla yüz yüze görüşmem lazım. Hâlâ kendimi rüyadaymışım gibi hissediyorum. Bu duyguyu üstümden atabilmek için gidip kendisiyle konuşmam lazım."

Başrahip birden kendini kapana kısılmış gibi hissetti. Kaoru'nun isteğini anlayışla karşılıyordu ama kız bir kez rahibeliği seçerek geri dönüşü olmayan bir yola adım atmıştı. Rahiplerin en dindarı bile zaman zaman dünyevi arzularının esiri olabiliyordu. Ya rahibeler? Onların durumu ise daha kötüydü. Şimdi Kaoru'yu alıp onun karşısına çıkararak kızı son derece lüzumsuz bir sınava tabi tutacaktı. Günahlarının bedelini ödemeye hazırlanmış bir insanı tekrar günah işlemeye teşvik etmek demekti. Kıza reva mıydı bu?

"Kusura bakmayın ama birkaç gün daha buralarda işim var, tapınakta kalmam lazım. Önümüzdeki ayın başında size bir mektup yollarım."

Kaoru hiç memnun olmamıştı ama daha fazla ısrar edemezdi. Oturup beklemekten başka çaresi yoktu. Şehre dönmek için hazırlıklara başladı. Bu arada kızın erkek kardeşini yanına çağırdı. Valinin en yakışıklı oğlu olan bu genci rahibe göstererek, "Bu delikanlı, kızın çok yakın akrabası olur. Sizden rica etsem kıza götürmesi için eline bir mektup verir misiniz? Ufacık bir not bile olsa yeter. Adımı vermeniz şart değil, ama yakında birinin onu ziyarete geleceğini de yazar mısınız?"

"Korkarım, bu söylediklerinizi yapmam doğru olmaz" dedi başrahip. "Ben size bütün olayı ayrıntılarıyla anlattım. Yapmak istediğiniz şeyi lütfen gidip bizzat kendiniz yapınız. Sizi bu konuda kınayan birinin olacağını zannetmiyorum."

Kaoru gülümsedi. "Sizi günah işlemeye teşvik ettiğimden dolayı inanın yerin dibine geçtim" diye cevap verdi. "Kendimi şöyle bir boy aynasında incelediğimde, hâlâ dünya ile olan bağlarımı kopartamamış olduğumu görüyorum ve bu bana çok garip geliyor. Ben çocukluğumdan beri rahip olmak isteyen bir adamım. Annem hâlâ sağ. İşte bir bağ size. Bunu koparıp gitmek kolay değil. O yalnız bir kadındır. Her ne kadar ufak bir şey olsa da onun bütün sahip olduğu şey benim. Çocukluğumu atlattıktan sonra kendimi saraydaki olayların içinde buldum ve tırnaklarımla kazıya kazıya belki de hiç hak etmediğim yerlere geldim. Ama kafama koyduğum şeyi, yani inzivayı gerçekleştiremediğimden dolayı her zaman tedirgin oldum, bundan emin olabilirsiniz ve yıllarım böylece geçti gitti. İşlerim biriktikçe birikti. Fakat yine de işlerimi en az düzeyde tutmaya çalışarak, hepsi olmasa bile dini vecibelerin çoğunu yerine getirmeye çalıştım. Az da olsa hayat tarzımı sizin gibi bir münzevininkine benzetmeye gayret ettim. Bu nedenle çok küçük bir mesele yüzünden sizin büyük bir günah işlemenize asla razı olamam. Bunu böyle bilin. Ben en çok kızın annesi için üzülüyorum. Kızın akıbetini kendim öğrendiğim için annesinin de bunu bilmesini istiyorum. Ancak böyle bir görevi yerine getirdiğim zaman içim rahat edecek, huzur bulacağım."

Başrahip onun bütün anlattıklarını onaylarcasına başını sallayarak, "Takdire şayan bir davranış" dedi.

Yavaş yavaş hava kararmaya başlamıştı. Ono, aslında geceyi geçirmek için uygun bir yerdi. Ancak gider, kızı görür ondan sonra yanıldığını anlarsa çok mahcup olurdu. Bir anlık tereddütten sonra hemen şehre dönmeye karar verdi.

Başrahip, yola çıkmaya hazırlanan çocuğu süzdü. Aklı başında birine benziyordu. Kaoru ısrarla başrahibe konuyu hatırlattı: "İsterseniz Sayın Rahibim çocuğa şimdi bir mektup verin ki o da mektubu ablasına götürdüğünde kızcağız başına gelecekler hakkında bir fikir sahibi olsun."

Başrahip hemen kısa bir mektup yazarak, yakışıklı gence uzattı. "Evladım, işte mektup. Ayrıca yolun tekrar bu taraflara düşecek olursa mutlaka bana uğra. Ben yabancı sayılmam."

Çocuk rahibin bu ilgisine şaşırmıştı. Notu aldı ve Kaoru'yla birlikte yola koyuldu.

Dağın eteğine vardıklarında Kaoru muhafızlara etrafa dağılmalarını emrederek, "Fazla dikkat çekmeyelim, çocuklar" dedi.

Ukifune tekdüze geçen günlerin verdiği can sıkıntısından kurtulmak için oturmuş tepeleri boydan boya kaplayan sık ormanları seyrediyordu. Uji'de geçirdiği günleri ona hatırlatan sadece bir şey vardı burada, yakınlardaki dere üzerinde

uçuşan ateş böcekleri. Yukarıdan aşağıya dikkatle bakınca kalabalık bir muhafız bölüğü gördü. Aynı zamanda yolu açmak için topluluğun önünde ilerleyen öncülerin gürültüleri duyuluyordu. Daha sonra ağaçların arasından ellerinde meşalelerle kalabalık bir insan topluluğu belirdi. Rahibeler taraçaya koştu. "Ne bu kalabalık, kim bunlar?" diye konuşuyorlardı kendi aralarında.

"Kim geliyor bilemiyorum ama çok geniş bir muhafız topluluğu var arkasında. Bu sabah başrahibe yiyecek olarak kuru deniz yosunu yolladık. Bize yazdığı mektupta 'Hediyeyi tam zamanında gönderdiniz. General beni ziyarete geliyor' diyordu. Bu general kim olabilir?"

"İkinci Prenses'in kocası olmasın?" Ono'nun uzak, tenha köşelerinde yapılıyordu bu konuşmalar.

Ukifune kimin gelmekte olduğunu anlamıştı. Bir zamanlar Uji'ye giden yolu çalı çırpıdan temizleyen adamları seslerinden tanımıştı. Şimdi de Ono'ya çıkan yolu açmaya çalışıyorlardı. Geçmişte olanları hatırlamanın ona şimdi hiçbir faydası yoktu. Dualarını mırıldanmaya devam etti. Yüce Buda'nın adıyla zikir çekerek, onun verdiği huzur ve sessizliğe sığındı.

Bu yol hemen hemen hiç kullanılmazdı. Burayı tek kullanan Yokawa'ya gidip gelen rahipler ve gezginlerdi.

Kaoru, başrahibin mektubunu bir an önce Ukifune'ye göndermek istiyordu ama bir sürü insanın gözü kafilenin üzerindeydi. Ertesi gün çocuğu Ono'ya gitmek üzere yola çıkardı. Yanına, alt düzey saray görevlilerinden meydana gelen, iki üç kişilik küçük bir grup ve bir de Uji'ye sık sık mektup götürüp getirmiş olan tecrübeli bir muhafız verdi. Bunların hepsi güvendiği insanlardı.

Çocuğu kimsenin bulunmadığı tenha bir yere çağırarak talimatlarını verdi. "Öldüğünü zannettiğimiz kız kardeşini görünce herhalde tanırsın. Ben onu gerçekten öldü sanıyordum ve kendimi de iyice inandırmıştım; görüyorum ki yanılmışım. Bu durumu başkalarının, özellikle de senin haricindeki yakın akrabalarının bilmemesi lazım. Şimdi git ve bu konuyu araştır. Öğrendiklerini sakın annene söyleme. Hiç değilse şimdilik ondan saklayalım. Böyle bir haberi duyacak olursa kadıncağızın yüreğine iner. Böyle konuları ona alıştıra alıştıra söylemek lazım. Ayrıca sır saklamasını bilmeyen insanların böyle bir şeyi öğrenmesi hiç de hoş bir durum değil. Kardeşini bulmak istiyorum çünkü zavallı annenin durumu beni çok üzüyor."

Ukifune'nin kardeşi çok genç ve duygusal bir çocuktu. Pek çok erkek ve kız kardeşi vardı ama onların içinde olağanüstü güzelliği ve içtenliğiyle onu en çok etkileyen Ukifune olmuştu. Kız kardeşinin kaybolduğu günden beri onun arkasından yas tutuyordu. Kaoru'dan bu haberi işitince çok duygulanmış, gözleri buğulanmıştı.

"Başüstüne efendim. Söylediklerinizi aynen yapacağım" derken dudakları titriyor, ağlamamaya gayret ettiği için de sesi hırıltıyla çıkıyordu.

Sabahın erken saatlerinde başrahipten manastıra bir mektup geldi. Mektubu ilk okuyan kız kardeşi oldu. "Dün genç bir adam size generalden mektup getirdi mi? Kaoru'nun bana tarif ettiği eşkâlden kaybolan kızın manastıra aldığımız kız olduğuna kanaat getirdim. Bunu kızın kendisine anlatın. Kız ısrar edince rahibeliğe geçmesi için yemin törenini ben yönetmiştim. Bunu bir dini vecibe olarak yaptım. Ancak şimdi yaptığım bu hayırlı işten hem suçluluk duyuyor hem de vicdan azabı çekiyorum. Bu konuda konuşacağımız çok şey var. Önümüzdeki birkaç gün içinde seni ziyaret etmeyi düşünüyorum."

Başrahibin kız kardeşi okuduklarına inanamamıştı. Şaşkınlık içinde mektubu Ukifune'ye götürdü. Kız mektubu okuyunca kıpkırmızı kesildi. Demek olan olmuş, haber etrafa yayılmıştı. Onun bu zamana kadar inatla sır saklamasına rahibe şimdi kim bilir ne kadar sinirleniyordu. Rahibeye verecek bir cevap bulamadı.

Rahibe gerçekten de çok kızmıştı. "Niçin bana şimdiye dek gerçekleri söylemedin? Bu sessizliğin beni çileden çıkarıyor! Başka ne söyleyeceğimi bilemiyorum." Gerçeğin bu kadarını bile öğrenmek rahibeyi deli etmeye yetmişti.

Kapıdan bir ses duyuldu. "Dağdan bir ulak geldi! Başrahipten bir mektup var!"

Kafası allak bullak olan rahibe gelen haberciyi içeriye buyur etmelerini söyledi. Gelen adam belki de bu sırrı açığa kavuşturacak birisi olabilirdi. Çok yakışıklı ve iyi giyimli bir çocuk içeri girdi. Perdenin yanındaki, kendine gösterilen minderin üstüne saygıyla diz çökerek oturdu.

"Bu mektubu benden şahsen getirmemi istediler."

Gönderilen mektubu eline ilk alan başrahibin kız kardeşi oldu. Zarfın üst kısmında "Yeni rahibe olan kıza yazılmıştır" ifadesi, altında ise başrahibin imzası yer alıyordu. Bu sefer kız mektubun başka birine yazıldığını bahane ederek, okumaktan kaçınamazdı. Odanın en uzak köşesine gidip orada bulunanlara sırtını dönerek oturdu.

"Bugüne kadar hep ketum davrandın ama her şeyin bir sınırı var" dedi rahibe.

Kız, başrahibin mektubunu okudu. "General Kaoru bu sabah tapınağa gelip seni sordu. Ben de ona her şeyi anlattım. Sonra da generalin sana gösterdiği ilgi ve sadakate sırtını çevirdiğini öğrendim. Şimdi de gelmiş dağdaki kaba saba insanların arasında bir hayat düzeni kurmaya çalışıyorsun. Çok şaşırtıcı bir durum bu doğrusu. Seçmiş olduğun yolun sana hidayet değil, Yüce Buda'nın gazabını getireceğini zannediyorum. Dolayısıyla senin hiçbir tereddüde mahal bırakmadan, geçici heveslerin ruhunda uyandırdığı günah duygularını dağıtarak hemen General Kaoru'ya dönmen lazım. Gönlünü ferah tut, bir günlük münzevi hayatın bile büyük sevabı vardır kızım. Bu meseleyi seninle sonradan tekrar konuşacağım. Mektubu getiren delikanlı bu konuda sana daha fazla bilgi verecektir."

Mektupta her şey açık seçik anlatılmıştı ancak kelimeler öyle özenle seçilmişti ki yabancı biri okuduğunda ne dendiğini dünyada tahmin edemezdi.

"Bu çocuk kim?" diye sordu rahibe. "Dut yemiş bülbül gibi hâlâ susmaya devam edecek misin? Hâlâ benimle hiçbir sırrını paylaşmak istemiyor musun?"

Kız perdeyi aralayarak içeriye baktı. Karşısındaki çocuk, Uji'de geçirdiği o korkunç gece aklına gelen erkek kardeşiydi. Kız, onun her zaman terbiyesiz, kibirli ve geçimsiz bir insan olduğunu düşündüğü halde bu çocuk aslında annesinin göz bebeğiydi. Nitekim Uji'ye yaptığı ziyaretlerde arada sırada sadece bu oğlunu yanında getirirdi. Yaşları büyüdükçe birbirlerini daha iyi anlamaya, daha çok sevmeye başlamışlardı. Ama bu çocuksu sevgiler artık bir rüya gibi geliyordu Ukifune'ye. Annesini çok merak ediyordu. Ondan ayrı geçirdiği zaman içinde kardeşleri ve diğer akrabaları hakkında tek tük haberler çalınmıştı kulağına, ama hiç annesinden bahseden olmamıştı. Kardeşini görür görmez o eski dertleri yeniden depreşivermişti. Gözlerinden oluk gibi yaşlar boşandı.

Kardeşi gerçekten yakışıklı bir çocuktu. Rahibe, kızla oğlan arasında bir benzerlik olduğunu hemen fark etmişti. "Bu senin kardeşin, belli oluyor zaten. İçeri alacağız. Konuşmak istersin herhalde. O da seninle konuşmaya can atıyordur eminim."

Ukifune, kardeşinin onu aklından çıkaralı epey bir zaman geçtiğine inanıyordu. Onun öldüğünü sanıyordu. Ama şimdi onun karşısına bu rahibe kıyafetleriyle çıkmak kızı çok utandırıyordu. "Şimdi benim hakkımda ne kadar sinsi kız

diye düşünüyorsunuzdur. Söyleyeceğim bir şey yok, yerden göğe kadar haklısınız. Beni bulduğunuzda bana pek çok soru yöneltmiş olabilirsiniz. O zaman kendimde değildim. Ne olup bittiği hakkında şimdi bile hiçbir şey hatırlayamıyorum. Sanki öz ruhunu atıp başka birinin ruhunu yerine koyan biri gibi hissediyorum kendimi. Geçen gün valilik yapan bir yeğeniniz hakkında konuştuğunuzu duyduğumda ismi ve anlattığınız yerler bana hiç yabancı gelmemişti. Sanki o insanı ve anlatılan yerleri daha önceden tanıyormuş gibi bir duyguya kapılmıştım. Bu adam hakkında günlerce düşündüm, daha fazla şeyler hatırlamaya çalıştım ama maalesef başaramadım. Aklıma gelen tek kişi benim için endişe eden ve beni mutlu etmek için çırpınan bir kadındı. Onun nasıl olduğunu merak ediyorum ama onu düşündükçe de üzülmekten kendimi alamıyorum. Buradaki delikanlıyı çocukluğunda tanımış olabilirim. Hepsi o kadar. Lütfen, bu konuda bana fazla baskı yapmayın. Kendimi zorlasam da daha fazlasını hatırlayamıyorum. Hem artık ne fark eder ki? Benim öldüğümü sanmaya devam etsin. Annemin sağ olup olmadığını bilmiyorum. Eğer sağsa sadece onu görmek isterim. Evet, sadece onu, başka birini değil. Başrahibin bahsettiği beyefendiye gelince, o da benim bugüne kadar öldüğümü zannediyor. Bırakınız öyle zannetsin. Çocuğa yanlış kapı çaldığını söyleyin."

"Böyle konuşuyorsun ama bunu yapmak veya yaptırmak kolay olmayacak. Kardeşim bir din adamı olmanın ötesinde son derece dürüst bir insandır. Öyle gizli kapaklı işlerden hoşlanmaz. Senin hakkında bildiği her şeyi en ince ayrıntısına kadar generale anlattığından eminim. Kendini böyle saklamana artık daha fazla izin vereceğini zannetmiyorum. Ayrıca işin içinde koskoca, anlı şanlı General Kaoru var. Meseleyi böyle üstünkörü geçiştireceğini düşünüyorsan aldanıyorsun!"

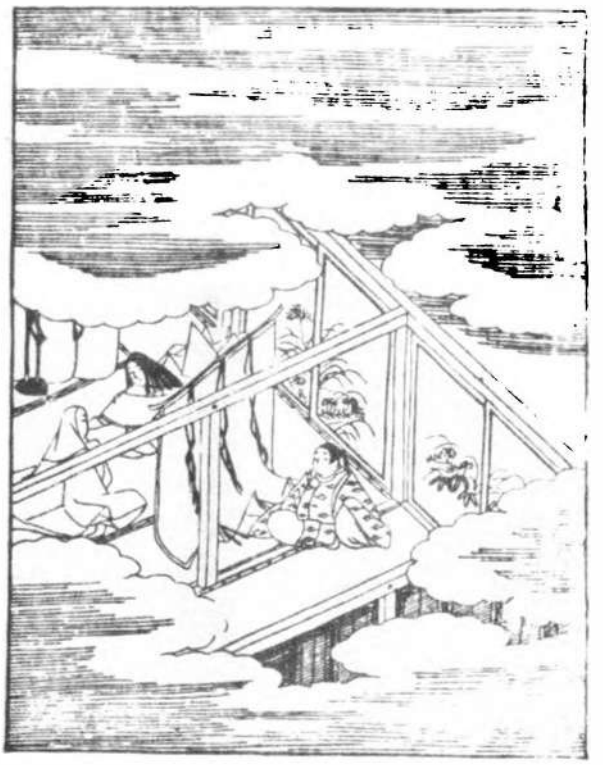
Başrahibe kızın hiçbir mazeretini kabul etmemeye kararlıydı. Üstelik bu konuda diğer rahibelerin de onayını almıştı. "Ne biçim kız bu böyle?" diye konuşuyorlardı kendi aralarında, "Keçilerden bile inatçı çıktı!"

Ana salonun taraçaya bakan kısmında bir perde asılıydı. Çocuğu buradan içeriye aldılar. Kız kardeşinin karşısında olduğunu biliyordu ama yine de çocuktu ve ablasının yüzüne bakarak konuşmaya utanıyordu.

Gözlerini yere dikerek, "Ablama başrahibin bana verdiği mektuptan daha başka bir mektup daha getirdim. Başrahibin söylediği doğruymuş. Bana hiç yakınlık göstermiyor."

"Herkese karşı böyle yavrum. Ne kadar da yakışıklısın sen. Evet, mektubu getirdiğin insan içeride. Biz konuya sizin kadar aşina değiliz ama onun bu özel durumu bizleri gerçekten çok şaşırttı. Bilmece gibi bir şey! Hadi canım git, konuş ablanla. Çok gençsin ama bu önemli görev sana verildiğine göre herhalde bir bildikleri var."

"İyi ama benimle konuşmayı reddederse, sorularıma cevap vermezse ben ne yaparım o zaman? Bana sanki yabancıymışım gibi davranıyor. Ama getirdiğim

mektubu onun eline vermem lazım. Başkasına veremem. Kaoru Hazretleri bana bunu böyle emretti."

"Tamam canım, aynen öyle yap" dedikten sonra rahibe, kızı perdenin önüne doğru itti. "Artık biraz daha medeni ol, yabani! Şu inadından vazgeç."

Çocuk bu sözleri duyunca şaşkınlığın verdiği uyuşukluktan kurtulur gibi oldu. Bu sözler kız kardeşine söyleniyordu. Biraz daha yaklaşarak, perdenin altından mektubu ona doğru itti.

"Cevabınızı bir an önce yazmanızı istiyorum. Hemen gitmem lazım." Kız kardeşinin bu mesafeli ve soğuk davranışına çok içerleyen çocuk, daha fazla orada oyalanmak istemiyordu.

Rahibe mektubu açtı ve kıza uzattı.

Kız, el yazısını hemen tanımıştı. Kâğıttan yayılan mis koku, mektubu görmek için birbiri ardından boynunu uzatan rahibelerin başını döndürmüştü.

Kaoru mektubunda, "Başrahibe olan saygımdan dolayı aldığın ani kararı mazur görüyorum" diyordu. "Bir daha bu konuyu hiç açmayacağım. Bana gelince, seninle konuşmak ve olayları bir an önce senin ağzından duymak istiyorum. Başından geçen olaylar bir kâbus gibi. İnanmak gerçekten çok zor. Fakat şu sıralarda buluşmamız doğru olmaz. Şimdilik hakkımızda dedikodu yapılmasını istemiyorum."

Kendini ifade etmekte zorluk çekmiş olacak ki bir de şiir ilave etmişti:

"Bir üstat arıyorken Buda'nın hak yolunda,
Yolumu şaşırarak saptım Sevda Dağına."

Kaoru bunları söyledikten sonra mektubunu şöyle bitiriyordu, "Bu çocuğu hatırlıyor musun? Ben onu kaybolan sevgili bir insanın hatırası olarak yanımda tutuyorum."

Son derece dostane hatta ateşli bir mektuptu. Mektuptaki her şey açık seçik bunun Ukifune için yazılmış olduğunu gösteriyordu. Bunun aksini iddia etmek mümkün değildi. Kız, "Ya bana haber vermeden ziyaretime gelirse?" diye düşününce başından aşağı kaynar sular dökülür gibi oldu. Onu böyle berbat rahibe kıyafetleri içinde ve kırpılmış saçıyla görmesini istemiyordu. Daha fazla dayanamayarak gözyaşları içinde yere kapaklandı. Rahibe çaresizlik içinde kıza baktı. "Ne kadar akılsız bir çocuk!" diye düşündü.

Rahibe, "Mektuba cevap yazdın mı?" diye sordu kıza.

"Rica etsem, biraz bekleyebilir misiniz? Henüz kendimi toparlayamadım. Bir şeyler hatırlamak için kendimi zorluyorum ama beceremiyorum. Nasıl anlatayım bilmem ki! Sanki korkunç bir kâbusun içindeyim. Sükûnete ihtiyacım var. Biraz sakinleşirsem, belki elimdeki mektubu daha iyi anlayabilirim." Ukifune bunları söyledikten sonra durakladı. "Ama durun, durun! Bu mektubu verin, çocuk geri götürsün. Galiba mektup yanlış adrese geldi. Bu mektubun muhatabı ben değilim." Kâğıdı tekrar rulo yapmaya lüzum bile görmeden başrahibeye uzattı.

"Kızım, artık bu kadarı da fazla. Edepsizliğin de bir sınırı var. Sen böyle davranmaya devam edersen, yarın bunun hesabını bizden sorarlar."

Kız baştan aşağı tir tir titriyordu. Hiçbir şey duymak ve işitmek istemiyordu. Başını kimonosunun kollarına gömerek uzandı.

Başrahibe çocukla kısa bir görüşme yapmak için perdenin önüne geldi. "Kızı yine cinler zapt etti galiba. Bugün de heyheyleri üstünde. Zavallı kız bir türlü kendine gelemedi, hep böyle hezeyanlar içinde. Zaten rahibelik yemini edişi de böyle bir zamanına rastlar. Bir gün bu kızı arayan soran çıkarsa, bizim halimiz nice olur diye kara kara düşünüp duruyordum. En sonunda korktuğum başıma geldi. Bu genç yaşta, böyle bir rahatsızlık çok kötü. Yüce Buda kimsenin başına vermesin! Bütün olan bitenden dolayı gerçekten çok özür diliyorum. Emeklerinize yazık oldu. Ayrıca kızınızın zayıf bir kişiliği var. Zaman zaman düzelir gibi oluyor ama bugün iyice tozuttu. Bence hiç üstüne gitmeyelim. Kendinde olmadığı için mantıklı bir şekilde cevap verecek durumda değil."

Dağdan topladıkları otlardan ve yemişlerden nefis bir öğle yemeği hazırlamışlardı ancak çocuğun aklı başka yerdeydi. "Kaoru Hazretleri beni buraya kendisine bir cevap götürmem için gönderdi. O kadar yolu bu amaçla yürüdüm geldim.

Şimdi, eli boş dönecek olursam onun yüzüne nasıl bakarım? Lütfen söyleyin şu kardeşim olacak kıza, bana bir satır bir şey yazsın ya da bir şey söylesin. Bir kelime be yahu, başka bir şey istemiyorum!"

"Yerden göğe kadar haklısın evladım. Doğru söze ne denir." Rahibe genç adamın dileğini Ukifune'ye iletti. Fakat o hâlâ duvar gibi sessizdi.

Rahibe tekrar perdenin önüne geldi. "Bu kızdan umut yok. Bugün konuşacağa benzemiyor. Senden ricam, kızın ruhen ne kadar büyük bir çöküntü içinde olduğunu Kaoru Hazretleri'ne anlatman. Bu dağları rüzgârlar ne kadar talan ederse etsin yine de şehirle aramızda bizi ayıran kale duvarı gibi bulutlar yok. Bizi ziyaret etmek için tekrar bir fırsat bulacağına eminim. Bekliyoruz, her zaman kapımız açık."

Yapılacak bir şey yoktu. Çocuk, ablasını görmek için daha fazla ısrar ederse gülünç duruma düşeceğini anlamıştı. Üzülmüştü, kalbi kırılmıştı. Ardından o kadar yas tuttuğu kız kardeşi yüzünü bile göstermemiş, ona bir kelime bile etmemişti. Büyük bir düş kırıklığı içinde şehrin yolunu tuttu.

Merakla cevap bekleyen Kaoru, sonucun bir hiç olduğunu anlayınca iyice kafası karışmıştı. Keşke bu işlere hiç girmese, kızı hiç aramasaydı.

Ne düşüneceğini bilemiyordu. Kızın rahibe olmaya karar verip kendini manastıra kapattığına inanacak kadar saf değildi. Eğer bu kız Ono'da yaşıyorsa mutlaka onu oraya götüren ve saklayan birisi vardı. Arada sırada görüşüyorlardı. Bir zamanlar aynı şeyi kendisi de yapmamış mıydı? O da bu kızı Uji Konağı'na kapatmış, gizli gizli görüşmeye devam etmişti bir zamanlar.

Dünyanın ilk romanı olarak kabul edilen bu eser, 11. yüzyılın başlarında soylu kadın Murasaki Shikibu tarafından yazılmıştır. *Genji'nin Hikâyesi*, üç kuşak boyu süren ve bir yüzyılın neredeyse dörtte üçünü kapsayan, yaklaşık 450 aktörün sahneye çıktığı ve dünya edebiyatının kurgu alanında öncü kabul ettiği bir başyapıttır.

Toplam 54 bölümden oluşan *Genji'nin Hikâyesi*, esasen, olağanüstü yakışıklılığı ve yetenekleriyle tanınan aristokrat "Işık Saçan Prens" Hikaru Genji'nin yaşamını ve 41. bölümden sonra da soyundan gelen bazı karakterlerin hikâyelerini anlatır. Roman, hem Genji'nin karmaşık romantik ilişkilerini, siyasi çabalarını ve kişisel mücadelesini takip eder hem de okurlara Heian dönemi Japonya'sındaki imparatorluk sarayının yaşamı hakkında zengin tasvirler sunar.

Genji'nin Hikâyesi'nin en dikkat çekici yönlerinden biri de düzyazı ile şiirin ustaca harmanlanmış olmasıdır. Roman, sadece karakterlerin duygularını anlatmakla kalmaz, aynı zamanda duygu, düşünce ve güzelliğin derinliğini yakalayan 800'den fazla geleneksel *waka* şiiri içerir. Bu şiirler, elden ele dolaşıp karakterler arasında derin bir iletişim kurarak düzyazının tek başına veremeyeceği duyguları açığa çıkarır. Oğuz Baykara da her dizesi genellikle 14 heceden oluşan ölçülü ve uyaklı beyitler hâlindeki şiir çevirileriyle Murasaki Shikibu'nun 1000 yıl önce *Genji Monogatari*'de yaratmış olduğu *şiir şölenini* onun ölümünden 1000 yıl sonra eserin Türkçe çevirisinde dilimize yansıtmaya çalışmıştır.

Sadece Japonya'nın değil dünya edebiyat tarihinin en büyük hazinelerinden biri olan ve ilk kez Türkçeye çevrilen, "Dünyanın İlk Romanı" *Genji'nin Hikâyesi*'nin büyülü dünyasında keyifli yolculuklar...

Genji'nin Hikâyesi, ülkemizin en eski, en büyük ve en muhteşem romanı olarak kabul edilmektedir. Çağlar boyunca ülkemizde hayranlıkla okunmuş, son zamanlarda birçok yabancı dile çevrilmiş olup şimdi dünyanın dört bir yanında bir dünya klasiği olarak övülmektedir.

— *Genji* Uzmanı Edebiyatçı İkeda Kikan

Japon edebiyatında ne daha önce gelen bir eser onun büyüklüğünü gölgelemiş ne de daha sonrakiler onun yüceliğine erişebilmiştir. *Genji'nin Hikâyesi*, 11. yüzyılın başından bu yana, klasik Japon edebiyatının en büyük şaheseri olmuştur.

— Japonolog Royall Tyler

vbky
kitap özetlerine
erişmek için
karekodu okutunuz.

9 786256 647695

vb.
VAKIFBANK KÜLTÜR YAYINLARI

0350